00485

8. SNOPIČ.
(III. zvezka pola 1.—13¼.)

NATISNILA ZADRUŽNA TISKARNICA.

Pripomnja.

S tem snopičem se začenja III. zvezek »Narodnih pesmi«. Vsebina so mu obredne pesmi, to je I. razdelek III. dela vsega gradiva. Ta razdelek razpada na štiri oddelke. V prvem so priobčene kolednice, v drugem krésnice, v tretjem pa ostanki pesmi, ki se pojo ali so bile pete ob drugih obredih ali šegah. Tem trem oddelkom sem pridružil še četrtega ter zbral vanj zagovore, ker so bili nekdaj in so še zdaj spojeni s posebnimi obredi, dasi nimajo dandanes več toliko starinskega odéla in take stare vsebíne, kakor bi vtegnil kdo pričakovati.

O vredbi posameznih oddelkov sem povedal potrebno v delu samem na začetku vsakega pododdelka. Marsikaj je v stvari kajpada dvojbeno, nekaj pesmi je celo — sumljive narodnosti. Toda še le natančneje preučevanje bo pokazalo, kaj je in kaj ni naše, kaj so stvarili naši pravi narodni pevci in kaj še le njih posiljeni nadomestniki: orgljavci, cerkveniki in njih pomagači. Mnogo sem vendar že izpustil, kjer ni bilo nenarodno lice preveč zakrito in zalito; da bi bil hotel porabiti vse, bi bil že prvi oddelek sam obširen za dva taka snopiča, kakoršen je ta. Potrebno se mi zdi opomniti posebe o vredbi samo še to, da obsega oddelek o božičnih kolednicah tudi božičnice sploh, ker se te pojó rade ob koledovanju prav tako, kakor se pojo tudi kolednice pred jaslicami.

Od zadnjega poročila so mi poslali nove zbirke pesmi in drugega narodnega blaga ti-le gospodje: Ivan Baloh, kooperator v Mengišu (2 pesmi, ki sta jih zapisala kmetiška fanta); F. B. v Kostanjevici na Dolenjskem (33 pesmi); Jožef Cejan, železniški uradnik na Savi (zbirko VI. in VII.); Jožef Glonar, stud. phil. v Gradcu (pesmarico, pisano v okolici Slov. Gradca); dr. Fran Ilešič, c. kr. profesor na učiteljišču v Ljubljani (nekaj starejših zapisov in prispevkov za zgodovino nar. pesmi); dr. Jožef Kolšek, odvetnik na Laškem (6 pesmi); Pavel Koschier, učitelj v Greznici (Grasnitz) pri Jablancu na Gor. Štajerskem (71 pesmi); Frančišek Kotnik, stud. phil. v Gradcu (14 pesmi in starejši rokopis zbirke Bl. Ranca); Alojzij Kralj, semeniški duhovnik v Ljubljani (36 pesmi); pokojni Gašpar Križnik, trgovec v Motniku (22 pravljic): pokojni Vladimer Levec, nemškega prava profesor na vseučilišču v Freiburgu v Švici (še ostalo zbirko pokojnega Iv. Kunšiča); Jožef Malnar, stud.

phil. v Gradcu (8 pesmi); Slovenska Matica v Ljubljani (zbirko Lipeta Vrhovskega in nekaj pesmi iz ostaline Simona Rutarja); dr. Fran Mohorič, c. kr. sodni pristav v Ormožu (55 pesmi, napeve zapisal Domicijan Serajnik); J. Stibler, učitelj pri Sv. Antonu na Pohorju (10 pesmi) in Nikolaj Ivan Vrabl v Mariboru (1 precej obširno zbirko in rokopis o Kristusovem trpljenju v štaj. narečju).

Vsem tem pomočnikom se prisrčno zahvaljujem za njih trud ter se njím kakor drugim rodoljubom priporočam v podporo tudi v bodoče. Počasi sicer napreduje moje delo, toda pri naših razmerah moramo biti zadovoljni s tem, kar je. Saj se še pri mogočnejših naših sosedih ne godi bolje v tem oziru!

V Nemškem Gradcu, konec decembra 1904. l.

Prof. Dr. K. Štrekelj
(Graz, Universität).

Prof. Dr. M. Gorjup

4795
97
98
99
4801
02
03
15
50-52
4946
70-92

9. SNOPIČ.

(III. zvezka pola 14b—27.)

UREDIL

Dr. K. ŠTREKELJ

IZDALA IN ZALOŽILA

SLOVENSKA MATICA

V LJUBLJANI, 1905.

NATISNILA ZADRUŽNA TISKARNICA.

Pripomnja.

Ta snopič obsega nadaljevanje pesmi za posebne prilike, in to v II. razdelku pesmi, ki se pojo na kolu in plesu, v III. razdelku pesmi svatovske, potem pa prve tri oddelke razdelka IV., v katerega so povzete pesmi pivske in pesmi v veseli družbi.

Vredba je razvidna že iz dela samega; le glede 1. oddelka v II. razdelku opominjam, da se nekoliko loči od druge, sicer v vsem delu navadne. Zgodilo se je to zategadelj, ker bi se bili sicer morali raztrgati popisi kola, ki se je pri nas ohranilo samo v Belih Kranjcih, pa ni povsod popolnoma do pike enako. Zato so se morali ti popisi sprejeti v zbirko, četudi zdatno okrajšani; to pa je dalo povod, da so se na kolu pete pesmi objavile tudi v redu, kakor se v njem kje pojo. Ta red je ob strani zaznamovan z grškimi črkami.

Svatovske pesmi so vrejene po prilikah, ob katerih se prepevajo na ženitovanjih. Od snube in pogajanj za doto prehajajo polagoma k drugim delom svatbe: k vabilu na svatbo, k pripravam za njo, k venčanju neveste, k odhodu po nevesto, k odhodu v cerkev itd. itd. do tistih navad in šeg, s katerimi se svatba neha.

O vredbi pivskih pesmi sem opomnil potrebno že v knjigi sami na str. 333. Tri ostale oddelke tega razdelka prinese snopič 10.

Tudi v teh razdelkih, zlasti v III. in IV., se vtegne skrivati marsikaj nenarodne tvarine; vendar bo nje umetni vir pokazalo šele natančneje študiranje naših narodnih pesmi, o katerem moramo reči, da ni danes pravzaprav še niti — v povojih!

Od zadnjega poročila so mi poslali nove zbirke pesmi in drugega narodnega blaga ti-le gospodje in gospodične: Frančišek Brlec v Kandiji pri Novem mestu (1 pesem); Janko Bratina, stud. phil. v Gradcu (50 pesmi); France Francétov v Kranju 62 pesmi; Jožef Glonar, stud. phil. v Gradcu, 1 rokopis raznih narodnih stvari; dr. Fran Ilešič, prof. na učiteljišču v Ljubljani, 1 pesem; Rožica Janc v Kožentavri v Rožni dolini, 4 pesmi; Janez Kokošar, mestni župnik v Gorici, več zbirk vojaškega kurata Ivanetiča; dr. Jož. Kronvogel, c. k. dež. sodnije svetnik v

Št. Lenartu v Slov. Goricah, 1 pesmarico; Jurij Lulek, učitelj pri sv. Večeslavu poleg Slov. Bistrice, 90 pesmi z melodijami in 2 pesmarici (Lojze Šalamunove iz Makol na Štajerskem in Neže Sierčeve s Suhe na Koroškem); Franč. Milčinski, sodni tajnik v Ljubljani, nekaj zagovorov; Izidor Modic, stud. jur. na Dunaju, 151 pesmi, 11 nar. pravljic in 35 vraž (z Blok pri Cerknici); Radosl. Murnik, kand. med. v Gradcu, 2 rokopisa raznih narodnih stvari; Viktor Steska, kn.-šk. tajnik v Ljubljani, 16 pesmi iz zapuščine Jos. Benkoviča; Anton Stuhec, stud. iur. v Studencih pri Mariboru, 6 pesmi; Ivan Šašelj, župnik v Adlešičih, 28 pesmi; Al. Trstenjak, gimn. v Mariboru, 24 pesmi, in Jos. Wieser, stud. iur. Podgoro, 36 poskočnic iz Slovenjega Plajberga.

Vsem tem pomočnikom se prisrčno zahvaljujem za trud ter se njim, kakor drugim rodoljubom priporočam tudi za naprej.

V Nemškem Gradcu, o božiču 1905. l.

Prof. Dr. K. Štrekelj
(Graz, Universität).

10. SNOPIČ.

(III. zvezka pola 28 — 1/2 41.)

UREDIL

Dr. K. ŠTREKELJ

IZDALA IN ZALOŽILA

SLOVENSKA MATICA

V LJUBLJANI, 1906.

NATISNILA ZADRUŽNA TISKARNICA.

Pripomnja.

V tem snopiču je objavljeno najprej, kar je lani še ostalo pesmi pivskih in v veseli družbi. Na vrsto prihajajo pred vsem zdravice pobožne, potem pesmi, ki se nam v njih kažejo pivci, kako se bahajo s svojo pivsko močjo in silo, kako se svoje strasti vesele in ponašajo ž njo, pa kako jih za njo čaka zaslužena revščina. V poslednji oddelek pivskih pesmi so posnete druge na pitje se nanašajoče pesmi in razne pivske šale, v dodatek pa začetni verzi tistih pesmi, ki se zde izdatelju nenarodni iz tega ali drugega ozira; o resničnosti ali krivičnosti te sodbe se bo mogel preiskovavec prepričati, ko bodo tudi te pesmi priobčene v dodatku ponarodnelih pesmi, seveda v drobnem tisku.

Zatem obsega ta snopič peti razdelek III. dela vse zbirke, to je pesmi, ki se pojó, kadar vmrlega človeka varujejo ali ga pogrebajo ali pa se ga spominjajo pri zadušnicah. O vredbi tega razdelka sem omenil potrebno že v pripomnji na str. 526 in nasl. Da sem nekaj očitno nenarodnih sloves, s kterimi se umrli »poslavlja« od svojcev ali jemljó od njega slovo drugi podal v posebnem dodatku *A* že tukaj, ne da bi jih prihranil za razdelek o ponarodnelih pesmi, v to sem bil prisiljen zato, ker nimajo dozdanje zbirke skoraj nič podobnega, in pa zategadelj, da more spoznati bravec sestavo in značaj takih sloves, ki niso povsod v navadi, že zdaj. Izbral sem kajpada v to le nekaj bolj značilnih in takih, ki imajo vendar že nekako starost, ker so ohranjene v zbirkah iz prve četrti prejšnjega stoletja, ter zanimajo bravca tudi po čistem narečju. Večina meni došlih, v oddelek sloves spadajočih stvari pak je zabeležena samo z začetnimi verzi v dodatku *B* petega razdelka.

S tem snopičem je dokončan tretji del vse moje zbirke, ne pa tretji zvezek, ki bo obsegal tudi še četrti del vse zbirke (pobožne pesmi), ter izide, če Bog da in — Matica, drugo leto; ž njim še le bo dokončan tretji zvezek.

Od zadnjega poročila o doposlanih mi novih zbirkah in rokopisih se mi je zopet nabralo nove tvarine, ki je deloma prav zanimiva. Spomnili so se me in mi izročili svoje zbirke ti-le gospodje: Jožef Benkovič, župnik v Gročani (1 pesem); Jožef Cejan, železniški uradnik na Savi (VIII. zbirko = 26 pesmi); A. Ekar, vrednik

»Mira« v Celovcu (popis 1 plesa); dr. Frančišek Ilešič, c. k. prof. na učiteljišču v Ljubljani (1 pesem); Franč. Kotnik, stud. phil. v Gradcu (1 pesem); Slovenska Matica (zbirko Lavoslava Jerina iz Zagorja ob Savi = 95 pesmi); Izidor Modic, stud. phil. na Dunaju (3 pesmi); Adolf Robida, stud. phil. v Ljubljani (1 pesem); Mat. Rodè, stud. jur. v Ljubljani (52 pesmi); Ivan Šašelj, župnik v Adlešičih (3 pesmi); dr. Janko Šlebinger, c. k. gimn. prof. v Novem mestu (12 starejših pesmaric Naratovih in Kržanovih in 2 pesmi); Alojzij Trstenjak, gimnazijec v Mariboru (13 pesmi); Nikolaj Ivan Vrabl, gimnazijec v Mariboru (12 pesmi).

Vsem tem gospodom izrekam prisrčno zahvalo in se jim priporočam tudi v bodoče. Dozdaj izdano gradivo je že prekoračilo polovico vsega, kar sem ga zbral sam ali kar se mi ga je doposlalo; končana vtegne biti moja zbirka, če bo izhajala v zmanjšanem obsegu, kakor zadnja leta, sicer še le v petih letih, pa torej vendar v doglednem času. Spoznavši važnost narodnih pesmi je tudi ministrstvo za bogočastje in nauk pričelo misliti na njih nabiranje in zapisovanje kakor pri vseh avstrijskih narodih, tako pri nas, ter jih hoče o svojem času izdati v znanstveni zbirki. Če sodimo pak po dozdanjih, že nad dve leti trajajočih pripravah, ne bo ta velevažna podjetba dovršena tako kmalu; saj ji je glavni namen, da se v najbolj skritih kotih poišče vse, kar je vredno, da se zapiše in otme pogubi, zlasti gledé muzikalne strani: za to pak je treba ne le mnogo denarja, ampak tudi časa. Potem takem ostane gledé tekstov tudi še nadalje moja zbirka za dolgo vrsto let aktualna, in zategadelj jo priporočam tudi še nadalje v podporo vsem, ki imajo za njo kaj pripravnega gradiva.

V Nemškem Gradcu, 28. novembra 1906.

Prof. Dr. Karel Štrekelj,
(Humboldtstrasse 29).

SLOVENSKE

NARODNE PESMI

IZ TISKANIH IN PISANIH VIROV

ZBRAL IN VREDIL

DR KAREL ŠTREKELJ

PROFESOR SLOVANSKE FILOLOGIJE NA VSEUČILIŠČU V GRADCU
ČLEN DOPISNIK IMPERATORSKE AKADEMIJE ZNANOSTI V ST. PETERBURGU IN
DRUŽBE NARODOPISNEGA MUZEJA ČEŠKOSLOVANSKEGA V PRAGI

ZVEZEK III.

IZDALA IN ZALOŽILA SLOVENSKA MATICA

V LJUBLJANI
NATISNILA ZADRUŽNA TISKARNICA
1904—1907

VII, B, 35.363, c

UNIVERZITETNA KNJIŽNICA * LJUBLJANA *

0300061 78

Predgovor.

Tretji zvezek slovenskih narodnih pesmi obsega dva nadaljna njih dela, to je tretjega in četrtega.

V tretji del so povzete pesmi za posebne prilike. Po različnosti teh prilik in po vsebini so ločene na petero razdelkov, vsaki razdelek pa na več oddelkov. Tako obsega prvi razdelek obredne pesmi ter razpada na štiri oddelke, v kterih prvem so priobčene kolednice, drugem kresnice, tretjem pesmi, ki se pojo ali so bile pete ob drugih obredih, šegah ali navadah; tem trem oddelkom je pridejan še četrti, ki so vanj zbrani zagovori, ker so tudi ti bili nekdaj in so še zdaj spojeni s posebnimi obredi, dasi nimajo več dandanes toliko starinskega odela in tako starinske vsebine, kakor bi ta ali drugi pričakoval. — Drugi razdelek pesmi za posebne prilike hrani take, ki se pojo na kolu in na plesu; gledé prvih je opomniti, da se njih vredba nekaj loči od druge. v tem delu navadne; zgodilo se je to, da se niso raztrgali popisi kola, ki je sicer ohranjeno samo v Belih Kranjcih, pa ni povsod do pičice enako. Zategadelj so pesmi objavljene v redu, kakor se kje pojo; podobno je bilo kresnice, ki se pojo pred hišami, vrediti po župnijah. — Pesmi tretjega razdelka, svatovske, so vrejene po prilikah, ob kterih se pojo na ženitvah: od snube in pogajanja za doto se prehaja polagoma k drugim delom svatbe: k vabilu na svatbo, k pripravam za njo, k venčanju neveste, k odhodu po nevesto, k odhodu v cerkev in tako dalje do tistih navad in šeg, s kterimi se svatba neha. — V četrti razdelek so povzete pesmi pivske in v veseli družbi ter so po različni svoji vsebini razdeljene na šestero oddelkov. O njih vredbi je povedano potrebno na str. 333 knjige same. — Peti razdelek tretjega dela obsega pesmi, ki se pojo o smrti in ob smrti; razdeljene so v troje oddelkov: na pesmi pri mrličih, na ostanke narekanja za mrtvimi in pa na narodne nekrologe. O vsem tem je obširneje poročano na str. 526. Da sem nekaj očitno nenarodnih sloves, s kterimi se umrli »poslavlja« od svojcev ali jemljó ti od njega slovo, podal v posebnem dodatku že v tem oddelku — kakor je tudi že v prejšnjih oddelkih tu pa tam pod črto priobčeno kaj nenarodnega — ne da bi vsega tega pri-

hranil za končni razdelek o ponarodnelih pesmih, v to me je napeljalo to, ker nimajo dozdanje zbirke skoraj nič podobnega, bravcu pa je treba spoznati sestavo in značaj takih sloves, ki niso povsod v navadi, vendar že zdaj, da more prav presoditi tudi res narodna slovesa. Izbral sem kajpada v to le nekaj bolj značilnih in takih, ki imajo vendar že nekako starost, ker so ohranjene v pisanih zbirkah iz prve četrti prejšnjega stoletja.

V četrtem delu so priobčene pobožne ali svete pesmi, v kolikor jim ni bilo najti primernega mesta v kterem prejšnjih delov in oddelkov te knjige, zlasti ne v delu I. in III. Razdeljene so na troje razdelkov, to je na pesmi o Bogu, sv. Trojici, sv. Duhu, življenju in trpljenju Jezusovem in Marijinem in raznih praznikih, potem na razne narodne molitvice, v kolikor se kaže v njih vezana oblika, dasi zelo porušena, in pa na romarske pesmi. Natančneje ti to vredbo razjasni pripomnja na str. 649.

O marsikteri pesmi more kajpada bravec dvojiti, ali ji je mesto določeno prav in ali ji je sploh dati mesta med narodnimi pesmimi. Tako je kot nenaroden izpustiti v kolednicah obrazec F. (št. 4741), ker je pesem, že na rečenem mestu osumljena za nenarodno, zares le umotvor Slomšekov (objavljena najprej v Drobtinicah I. [1846] str. 198, potem v »Šoli veseli lepega petja« št. 31 in v Slomšekovih pesmih št. 15). Št. 6186 spada v resnici k številkama 6483 in 6484. Navzlic vsi opreznosti se mi je marsikaj vrinilo v zbirko, kar bi bilo potisniti med ponarodnele in umetne stvari. Tako sem po neprevidnosti, opazivši kajpada sumljivost gledé narodnosti, priobčil pod št. 4795 in d. pesem »Ta noč (dan) je vsiga veselja«, o kteri primerjaj opomnjo, ki stoji pod črto na str. 649. Enako je brez pravice prišla med narodne božičnica »Enu je dete rojenu, * Notri u mestu Betlehem«, priobčena v št. 4850 do 4852, ker je to le svobodna preloga stare latinske, oziroma nemške božične pesmi, slovoče v glavnih kiticah tako-le:

Puer natus est in Bethlehem,	Ein kind ist gborn ze bethleem,
unde gaudet Jerusalem.	Des fröwet sich iherusalem.
— — — — — — — —	— — — — — — — —
Cognovit bos et asinus	Bekant hat esel vnd dz rind
quod puer erat dominus.	dz gott der herre wz dz kind.
Hic iacet in praesepio,	Hie lit es in dem krippfelin
qui regnat sine termino.	des rich sol iemer ewig sin.
Reges de Saba veniunt,	Die küng von Saba koment har,
aurum, thus, myrrham offerunt.	göld, myrren, wyrouch brochtentz dar.[1])

Tudi nekaj drugih božičnic, zlasti pastorel, bo preloženih. K nam so se razširile iz nemščine ne toliko po posredovanju

[1]) Prim. Wackernagel, Das deutsche Kirchenlied II. št. 759, pa tudi št. 904 in d.

cerkve — njih ton nikakor ni cerkven — ampak po božičnih igrah, ki so se predstavljale prej in (menda še danes) zlasti med koroškimi Slovenci; na to kažejo šaljivi, tu pa tam z dobrim humorjem osoljeni govori nastopajočih oseb, ki so se ohranili v teh pesmih (primerjaj številke od 4805 dalje).

Natančnejše in kritično preučevanje naših narodnih in umetnih pesmi, ktero je dandanes pri nas še le v povojih, bo gotovo dokazalo isto, kar o ravnokar omenjenih številkah, tudi še o mnogih drugih, celo takih, kjer nisem bil niti tako oprezen, da bi bil v opomnji povdaril sumljivost njih narodnosti. Vendar sem mnogo umetne robe, ki sem jo dobil med pristno narodnimi pesmimi, kot očitno nenarodne izpustil že zdaj, zlasti kadar mi je bila na razpolago samo v enem edinem zapisu, kar že a priori kaže, da ni prešla globoko v narod, ampak je služila morda le kakemu orgljavcu, romarskemu vojevodi in enakim ljudem. Ker sem želel podati nabiravcem pregled take nenarodne tvarine, ki je niti med ponarodnelo ne moremo prav šteti, in ker sem hotel olajšati nekaj bodočim preiskovavcem naše narodne in umetne poezije njih študije, sem priobčil začetke takih pesmi v posebnih dodatkih na koncu dotičnih razdelkov. Ker pa so pesmi oddelka *A* v I. razdelku tretjega dela (kolednice) večinoma pobožne vsebine, sem začetke umetnih pesmi, ki bi spadale po vsebini tje, združil z začetki pobožnih pesmi sploh ter jih objavil na koncu teh (od str. 819 dalje). Kjer sem pesmi mogel določiti očeta, sem pridejal njegovo ime ali vsaj opomnil, kje sem našel nje najstarejši natisek. Kajpada je pri večini teh pesmi ostal pesnik nepoznan tudi so pesmi včasi take, da bi se njih oče, če bi še živel, najbrž ne poganjal s posebno vnemo za to, da mu pripoznamo njegovo literarno lastnino in ga razglasimo za nje stvoritelja. Za presojo duha in okusa dotične dobe pak imajo tudi te stvari svojo ceno.

Tudi v drugem razdelku četrtega dela, obsegajočega narodne molitvice, vtegne to pa ono biti le na videž pesem. Zapisovavci so zlasti dajali po krivici obliko pesmi takim molitvicam, ki niso apokrifne. Tako sem dobil z Nakla na Gorenjskem molitev k sveti Barbari, razdeljeno na verze, ki se nikakor ne glase nenarodno, če se pomisli, kako so verzificirane molitve porušene tudi sicer; toda Kastelčeve »Buqvice sv. Roshenkranza« (1682) so me prepričale, da imamo tu opraviti s čisto cerkveno molitvo v prozi,[1]) od ktere je narod zavrgel le to, kar mu je bilo odveč ali pa razpeljano preveč na široko.

---

[1]) Zapis z Nakla slove:

Spreluba sveta Barbara,
Nebesta Jež'šova!
K' bom jest na smrtni postlji ležal
V umirovanj in zdihovanj',
Ne pust' mi brez prave spovd umret,
Preh cartanga rešnjega Telesa!
Moje uči na vdo več vid'le,
Moj jezik se na bo več obračal!

Prijetna dolžnost mi je, da morem tudi ob dovršbi III. zvezka izreči prisrčno zahvalo mnogim pospeševavcem tega dela, kar mi je zopet lep dokaz priznavanja za nemali trud, ki ga imam ž njim. Doposlali so mi v porabo zanje veče ali manjše zbirke: Častiti g. Ivan Baloh, kooperator v Mengišu (2 pesmi, ki sta ju zapisala kmetiška fanta); čast. g. Janez Benedik, vpokojeni župnik v Gradcu (rokopis 1 pesmi od Sv. Jošta pri Kranju); čast. g. Jožef Benkovič, župnik v Gročani (1 pesem); g. Emil Bizjak v Trstu (24 pesmi iz goriških gor); g. Janko Bratina, stud. phil. v Gradcu (50 pesmi z Otlice); g. Frančišek Brlec v Kandiji pri Novem mestu (1 pesem); g. Jožef Cejan, železniški uradnik na Savi (tri veče zbirke [VI., VII., VIII.] obsegajoče po 25—50 pesmi); g. A. Ekar, vrednik v Celovcu (popis 1 plesa); gosp. Jožef Glonar, stud. phil. v Gradcu (pesmarico iz okolice Slov. Gradca in rokopis raznih narodnih stvari iz mariborske okolice); g. dr. Fran Ilešič, c. k. profesor na učiteljišču v Ljubljani (nekaj starejših zapisov in prispevkov za zgodovino narodnih pesmi, zbirke učiteljiščnikov A. Lovšeta in Ferd. Bobšeka ter delavca Ivana Muhe in 2 drugi pesmi); gčna. Rožica Janc v Kožentavri v Rožni dolini (4 pesmi); g. Frančišek Jazbinšek, dijak v Mariboru (33 pesmi); g. dr. Jožef Kolšek, odvetnik v Laškem trgu (6 pesmi); čast. g. Janez Kokošar, mestni župnik v Gorici (več zbirek vpokojenega vojaškega kurata Ivanetiča); g. Pavel Koschier, učitelj v Krasnici (Gresnitz) pri Jablancu (Aflenz) na Gor. Štajerskem (71 pesmi s Koroškega); g. Frančišek Kotnik, kand. prof. v Gradcu (15 pesmi in prvotni rokopis zbirke Bl. Ranca); čast. g. Alojzij Kralj, kaplan v Veliki dolini (36 pesmi z Dolenjskega); pokojni Gašper Križnik, trgovec v Motniku (22 pravljic); gosp. dr. Jožef Kronvogel, c. kr. dež. sodni svétnik v Št. Lenartu v Slov. Goricah (1 pesmarico svoje matere);

Prid', svet žegen, z nebes,
10 Odžen' vse p'klenšče pcšast',
Prim' mojo ubogo d'šico,
V toje presvete ročice,
Pel jo v nebešk' kraljestvu. Amen.
(Zap. M. Mohar; dal Iv.Vrhovnik.)

Zapis iz Ihana ni razdeljen na verze in slove: »O v'sok' častitliva, zvolѣna d'vica martъrnica, luba sveta Barbara! Prid' na pomoč, kadar bom jast lъžava (ležu) v mojmo zad'nmo zdihvájnъ, vmerajnъ, kadar bojo večí obračval': tačés prid', o v'sok' častitliva, zvolѣna d'vica, martъrnica, luba sveta Barbara iz sôjъm ženѣnam Jъžъšam, de preženeš vse pъklénske škušnave, de peleš mojo dušo v svet' rej. Amen.« (Zapisal Ant. Breznik, molila Lovrenčevka.)

S tem se mestoma skoraj do besede strinja Kastelčev natisek v BBSR. 132, ki slove: »O sveta Barbara, ti izvolena Divica, inu nevèsta lubezniva, tvojga zalubleniga Jezusa, tebe prossim: kadar bodem jest ležal u' tém sadnim umiranîu, inu zdihovanîu, de tvoi lubeznivi ženin, ne pusty mojo dušico se ločiti od trupla, prez prave spuvidi, inu prez S. Reišniga Telessa, de kadar moie Očy bodo ottèmneile, moi jezik nebó véč govoril, zastopnost bo prešla, počutki se ne bodo več obračali: ta čas, ti vissoku hvalena Divica, inu maternica ó S. Barbara, pridi meni h' pomuči, nai tvoi lubeznivi Jezus, režene od mene usé hude skušnjave, inu peklenske pošasti, inu spreimi moio dušico u' Nebešku krailestvu. Amen.« Primerjaj tudi natisek v Majarjevi CP. 177, ki se pak precej loči od Kastelčevega.

pokojni Vladimer Levec, nemškega prava profesor na vseučilišču v Freiburgu v Švici (še ostalo zbirko pokojnega Ivana Kunšiča); g. Jurij Lulek, učitelj pri Sv. Večeslavu (Venčeslu) pri Slov. Bistrici (90 pesmi z melodijami in dve pesmarici, ki sta jih pisali gospodični Lojza Šalamun v Makolah na Štajerskem in Neža Sierčeva na Suhi na Koroškem); g. Jožef Malnar, gimn. učitelj v Ljubljani (8 pesmi iz Osilnice); slavna Slovenska Matica v Ljubljani (zbirko Lipeta Vrhovskega s Pohorja, nekaj pesmi iz ostaline pokojnega Simona Rutarja in zbirko Lavoslava Jerina iz Zagorja ob Savi); g. Frančišek Milčinski, c. k. sodni tajnik v Ljubljani (nekaj zagovorov); g. Izidor Modic, stud. phil. na Dunaju (154 pesmi, 11 nar. pravljic, 35 vraž in nekoliko narodnih pregovorov in rekel z Blok pri Cerknici); g. dr. Frančišek Mohorič, c. k. sodni pristav v Ormožu (55 pesmi in 2 zbirki, zapisani iz ust igrca Fr. Tučka, oboje z napevi, ki jih je zapisal g. Domicijan Serajnik); gosp. Radoslav Murnik, kand. med. v Gradcu (2 rokopisa raznega narodnega blaga in vojaških zaljubljenih pisem); g. Frančišek Praprotnik, nadučitelj v Mozirju (5 zbirek in nekaj pesmi, ki so mu jih izročili: g. M. Dedič v Bočni, g. Fr. Zemljič v Lučah, g. Fr. Kolšek na Vranskem, gčna. Rezika Pfeifer, g. Frančišek Žunter, g. Frančišek Pečnik in g. J. Puntar v Mozirju, in pa 2 starejši pesmarici): g. Anton Rabuza, gimn. učitelj v Trstu (1 pesem); g. Adolf Robida, stud. phil. v Ljubljani (1 pesem): g. Matija Rodè, stud. iur. v Ljubljani (52 pesmi); g. Frančišek Stelè, abiturijent v Kranju (62 pesmi); čast. g. Viktor Steska, knezoškofijski tajnik v Ljubljani (16 pesmi iz zapuščine pokojnega Jožefa Benkoviča); g. J. Stibler, učitelj pri Sv. Antonu na Pohorju (10 pesmi); g. Anton Stuhec, stud. iur. v Studencih pri Mariboru (6 pesmi); čast. gosp. Ivan Šašelj, župnik v Adlešičih [Orličičih] (31 pesmi); g. dr. Janko Šlebinger, c. k. gimnazijski profesor v Novem mestu (12 starejših pesmaric [Fr. Kržana in Nerata] in 2 pesmi drugih zapisovavcev); g. Matevž A. Trnovec, c. k. najviše zborne in kasacijske sodnije svétnik na Dunaju (1 pesem iz Grgarja); g. Alojzij Trstenjak, abiturijent v Mariboru (37 pesmi, ki jih je zapisal sam, in 8 pesmi, ki jih je zapisala sestrana mu Frančiška Trstenjak z Obriža pri Središču); g. Nikolaj Ivan Vrabl, stud. iur. v Gradcu (1 obširnejšo zbirko, rokopis o Kristusovem trpljenju v štaj. narečju in vnovič 12 pesmi) in g. Jožef Wieser, stud. iur. v Slovenjem Plajbergu - Pod goro (36 poskočnic).

Vsem tem gospodom in gospodičnam priporočam svoje delo v podporo tudi še nadalje. Dasi se namreč bliža ta zbirka polagoma koncu, preostaneta za četrti — kakor mislim, zadnji — zvezek vendar še dva dela, to je pesmi stanovske, od kterih pa so mnogobrojnejše le vojaške in otroške, in pa pesmi šaljive in zabavljive. V ta zadnji zvezek pak se privzame tudi še vse, kar sem dozdaj spregledal ali se mi je doposlalo še le, ko je bil že dotični oddelek dotiskan. Ako bo le mogoče, se sprejmo v zadnji

zvezek tudi vsa v I. zvezku obljubljena kazala, brez kterih je knjiga le težko porabna, in pa zgodovinsko-literaren pregled, v kolikor je potreben za razumevanje nabranega gradiva.

Spoznavši veliko važnost narodnih pesmi je tudi ministrstvo za bogočastje in nauk začelo misliti na njih zbiranje in zapisovanje kakor pri vseh avstrijskih narodih tako tudi pri nas in jih misli o svojem času izdati v znanstveni zbirki, kakor se zatrjuje. Če pak sodimo po dozdanjih, že na tri leta trajajočih pripravah, ne bo ta velevažna in vse hvale vredna podjetba dovršena tako kmalu in vtegnejo celo priprave same trajati še leta in leta; saj je ti nameravani zbirki glavni namen, poiskati najprej tudi v najbolj skritih kotih vse Avstrije, karkoli je vredno, da se zapiše in otme pogubi, sosebno gledé na muzikalno stran. To zahteva kajpada ne samo mnogo denarja, ampak tudi časa; prvega pak nimajo dotični nabiralni odbori na razpolaganje toliko, kolikor ga je res treba. Potemtakem ostane glede besedila moja zbirka tudi še nadalje edino aktualna za dolgo vrsto let ter jo smem zategadelj priporočati tudi nadalje v podporo vsem, ki imajo za njo kaj pripravnega gradiva in ne marajo odlašati ž njega objavo.

V Nemškem Gradcu, 10. dne decembra 1907.

Prof. dr. Karel Štrekelj.
(Humboldtstr. 29.)

VSEBINA.

Na strani

Predgovor III

Del III. Pesmi za posebne prilike.

Razdelek I. Pesmi obredne.

Oddelek A. Koledniče.

Koledniče splošne.

Obrazec A. (4730—4731) 3
Obrazec B. (4732—4733) 4
Obrazec C. (4734—4735) 5
Obrazec D. (4736—3739) 5
Obrazec E. (4740) 6
Obrazec F. (4741, je črtati, ker je pesem umetna, gl. str. IV.) 6
Zabavljica zavrnjenih kolednikov (4742) 6

Koledniče božične.

Pripomnja 7
Stara belokranjska kolednica (4743—4747) 7
Sveti Jožef dobi Marijo (4748—4749) 9
Marija zanosi Jezusa (4750—4757) 9
Marijino spočetje (4758—4761) 14
Sveti Jožef dela zibelko (4762—4763) 17
»Jožef in Marija po svetu sta hodila« (4764—4766) 19
»O Jožef moj, kam pojdeva nocoj?« (4767—4768) 21
Jožef pri žlahti grdo sprejet (4769) 22
»Nova zapoved je vunkaj šla« A. (4770) 23
»Nova zapoved je vunkaj šla« B. (4771—4774) 24
»Nova zapoved je vunkaj šla« C. (4775) 26
»Jožef gre z Marijo v Betlehem« (4776—4780) 28
»Marija se majka trudi« (4781) 31
Marija zaspi in rodi Jezusa. A. (4782) 31
Marija zaspi in rodi Jezusa. B. (4783—4786) 32
»Po svetu je bila kmica kakti v rogu« (4787) 33
Oznanilo Jezusovega rojstva (4788—4789) 34
»Dočakali smo mi ta sveti večer« (4790) 35
»Še nocoj bo rojen naš Jezus, naš kralj« (4791) 36
»Stoji hiša Davidova« (4792) 36
»Ti nemarni ljudje tako trdo zaspe« (4793) 37
»Ta noč je polna veseljá« (4794—4796) 37
»Z angeljci zapojem, hvaležno častim« (4797—4798) 38
»Veliko veselje oznanujem« (4799) 39
»Srečna štalica betlehemska« (4800) 40
»Jezusa pozibljimo« (4801) 40
»Čujte, čujte, pastirci vi!« (4802—4803) 41
»So pasli pastirje, tam trije, tam štirje« (4804) 42
»Petje sem slišal pod nebom nocoj« (4805—4807) 43

Na strani

»Komaj sem se doli vlegel« (4808) 44
»Pastirci, vstanite, zbudite se zdaj!« (4809—4811) 45
»Gore, gore, bratec moj!« (4812) 46
»Le hitro na noge, kdor more največ!« (4813) 46
»Skozi okno bom pokukal« (4814) 47
»Pastirci, poglejte, kaj tam se godi« (4815—4816) 48
»Nocoj ne morem spati« (4817) 49
»Ti ljubi moj sosed, kaj se tebi kaj zdi?« (4818) 50
»Poslušaj, Juri ti« (4819) 51
»Moj Anzelj, moj Anzelj« (4820) 52
»Preljubi moj bratec, vstani, pojdi z menoj« (4821) 54
»Kaj more to biti, preljubi moj brat?« (4822) 55
»Kako je to mogoče, da je tako zgodaj dan?« (4823) 55
»Pri svetem večeri bodimo veseli« (4824—4826) 56
»Marija je bla v štalici« (4827) 57
»Sprebudite se, kristijani« (4828) 57
»Mi smo štirje ko pastirje« (4829—4845) 58
»V Betlehemu luč gori« (4846—4848) 63
»Ta sveti dan veseli dan« (4849) 65
»Eno je dete rojeno« (4850—4852; prim. str. IV.) 65
»Na uni kraj Šmarne gore« (4853) 67
»Po ravnem polji Marija gre« (4854) 68
»Lepa roža lilija« (4855) 68
»Zorja, zorja, beli je den!« (4856) 69
»Kad se dragi Jezuš rodi« (4857) 69
»Marija je po polju šla« (4858—4861) 69
»Iz srca mi roža raste« (4862) 70
Marija se veseli z rožo (4863—4868) 71
»Prva je ura te noči« (4869—4879) 72
»Svitaj se, svitaj, beli dan« (4880—4895) 76
»Pojmo, pojmo v Jeruzalem!« (4896—4906) 82
Darovanje (4907—4908) 87
»Možje so se skupaj zbrali« (4909—4911) 88
»Sredi vasi en križ stoji« (4912—4918) 89
Marijin sin — rožmarin (4919—4923) 90
Vrtič z rožicami nasajen. A. (4924) 92
Vrtič z rožicami nasajen. B. (4925—4926) 93
Iz keliha so zrastle tri rožice. A. (4927) 94
Iz keliha so zrastle tri rožice. B. (4928) 95
Iz keliha so zrastle tri rožice. C. (4929) 96

Koledniče novoletne.

»Mlademu kralju poklonimo se« (4930) 96
»Oj koledo, leto lepo mlado« (4931) 97
»Prišli smo vas pohoditi« (4932) 97
Kaj vam hočemo podeliti? (4933—4934) 98
»Veselite se zdaj vsi čez« (4935) 99
»K temu letu novemu« A. (4936) 99
»K temu letu novemu« B. (4937) 100
»K temu letu novemu« C. (4938) 101
Koledniča v čast duhovniku (4939) 101
Rožice v vinogradu (4940—4942) 103
»Zvezda mi pušča trake tri« (4943) 103
Marija na zlatem stolu pri mrzli studenčnici (4944) 104

Koledniče za svete tri kralje.

V zvezde stoji dete lepó (4945—4947) 106
Na križu je zapisano dvanajst apostolov (4948—4950) 108

Na strani

Marija za zvezdo gre (4951—4952) 110
Marija počiva pod jablano (4953) 111
Beg v Egipet (4954) 112
»Mi smo trije kraljitarji« (4955—4958) 113
Kje so sveti trije kralji doma (4959—4960) 114
Herodež gre z vojsko zoper novega kralja (4961) 116
Sveti trije kralji bi radi Jezusa — ukrali? (4962—4964) 117
Kdor Jezusa ukrade, bo precej mrtèv (4965) 118
»Glejte, glejte, kdo gre tam« (4966—4969) 118
Ena zvezda gori gre (4970—4972) 120
»Oj poglejte, kaj je tam« (4973) 122
»En kralj je rojen črez kralje vse« (4974) 122

Kolednice svečniške.

Marija daruje golobca dva. A. (4975) 123
Marija daruje golobca dva. B. (4976) 125
Marija daruje Jezusa (4977—4979) 125

Kolednice za druge prilike.

Pripomnja. 128
Za Štefanje (4980—4981) 128
Za Florijanovo (4982—4983) 130
Za Mihelovo (4984) 131

Oddelek B. Kresne ali ladarske pesmi.

Pripomnja. 132

Poglavje I. Jurjevske pesmi.

Pri kresu (4985—4986) 133
Pred hišami (4987—4996) 134
Kako Korošci praznujejo Sv. Jurija (4997—4999) 140
Kako praznujejo sv. Jurija na Štajerskem (5000—5003) 141
Jurij po potoku tuli (5004) 142

Poglavje II. Ivanjske pesmi.

Vabilo na kres (5005—5011) 143

Pesmi, ki se pojo h kresu gredé.

»Lepi Ive kres nalaže« (5012—5013) 146

Pesmi, ki se pojo pri kresu.

Brat in sestra (5014—5018) 146
Sveti Janez Krstnik (5019—5026) 148
»Jelena ziblje Jezusa« (5027) 152
»Žbelica mi leti čez goro« (5028) 152
Zoper tiste, ki nečejo v kolo (5029) 153
Kaj mi mari za žolte čižme! (5030) 153
Kruhu boš pekarica, vinu krčmarica (5031) 153
»Lepi Gjuro šaltvu igra« (5032) 153
»Oj zelena šipkovina« (5033) 154
»Pasu mi se tri pisani pavi« (5034) 154
»Zhajala nam svetla zvezda« (5035) 155
Peljal bom te v Medžimurje (5036) 155
Lepa Jela (5037—5038) 155
Zadela se je ob dragega svetlo sablo (5039) 156

Pesmi, ki se pojo od kresa grede.

Zorja prstan pogubila (5040) 156
»Marija se rano 'staja« (5041) 157

Na strani

»Potočil Jezus zlatu jabuku« (5042) 157
Tri so ptice goro (morje) preletele (5043—5046) 157
»Sad mi gremo v goro više« (5047) 159

Pesmi, ko se obhajajo vinogradi.

»Ne hodi vince iz gore« (5048) 159
Jezus (Marija) po gori hodijo (5049) 159
»Kar sem koli sveta prošel« (5050—5053) 160
»Jezus je sadil vinograd« (5054) 161

Pesmi, ko se obhaja polje.

»Jezus po gori hodijo« (5055) 161
Tri rožice (5056—5069) 162
Marija utrga tri rožice (5070) 167
Naj venec navije Jožef in Marija (5071) 168
Po polju grejo device tri (5072—5074) 168

Kresne pesmi, ki se pojo pred hišami.

V adlešiški fari (5075—5080) 170
V metliški fari (5081—5092) 172
V osilniški fari (5093) 179
V podzemeljski fari (5094—5107) 179
V poljanski fari (5108—5109) 187
V preloški fari (5110—5111) 188
V semiški fari (5112) 188
V suhorski fari (5113—5114) 189
V viniški fari (5115—5117) 190
V Kajkavcih:
»Pred dvorom je zelen trsek« (5118) 191
»Stante gore, mlada!« (5119) 191
»Čiji žnjači v ravnom polu?« (5120) 192
»Ne držite nas letu doge« (5112; naslov »Na polju miza pokrita z mašnim ruhom« je po pomoti postavljena tudi tukaj namestu pri nastopni številki sami) 192
»Na polju miza pokrita z mašnim ruhom« (5122) 193
»Bog nam živi gospodo!« (5123—5126) 194

Kletva kresnic, ki ne dobé nobenega darú (5127—5128) 195

Poglavje III. Drugačni ostanki kresnih pesmi.

»Oj čakaj, čakaj, sonce!« (5129—5130) 196
»Oj sijaj, sijaj, sonce!« (6131—5150) 197
»Kres le gori, kres le gori« (5151) 203
»Kaj raste brez korenja?« (5152) 203
Kresne drobtine (5153) 203

Oddelek C. Obredne drobtine.

Šapalica ali tepežnica (5154—5155) 204
Novo leto (5156) 205
Pustne šege:
1. Rusa (5157) 205
2. Medved (5158) 205
Križi (nebohod Gospodov) (5159) 205
Kralj gonjaš ali lukec, lukman (5160—5162) 206

Oddelek D. Zagovori.

Pripomnja 206
Zoper kačji pik (5163—5170) 207
Zoper izvin (5171) 210

Na strani

Zoper uroke (5172) 210
Zoper pšen (5173) 210
Zoper navadno oteklino (5174) 211
Zoper protin (5175) 211
Kako se lovcem puška zaveže (5176) 211
Kako narediti lovcu. da zajec ne pade (5177) 211
Zoper hudo uro (5178—5180) 212

Razdelek II. Pesmi na kolu in plesu.

Oddelek A. Pesmi na kolu (v Belih Kranjcih).

Poljansko kolo.

A. V Trgu:
»Zbiraj se, zbiraj, lepi zbor« (5181—5182) 213
»V našem polju zlata jablan« (5183) 214
»Kî zu kolo, naj gre z nami v kolo« (5184) 214
B. V Predgradu.
Most (5185) 215
Kolo: »Zbiraj se, zbiraj, lipi zbor« (o veliki noči) (5186) 215
»Igraj kolo, igraj kolo« (5187) 216
»Skoči kolo, da skočimo« (5188) 216
»V našem polju zlata jablan« (5189) 216
»Zbiraj se, zbiraj, lipi zbor« (o binkoštih) (5190) 217
»Mili bože, čuda velikoga« (5191) 217
»Sveti Ive kres nalaže« (5192) 218
»Zbiraj se, zbiraj, lipi zbor« (o Ivanjem) (5193) 218
»Hvatajte se kola toga« (5194) 218

Metliško kolo.

»Igraj, kòlce, ne postávaj« (5195) 219
»Kômu mórem ljuba biti« (5196) 219
»V grádu so visôka vráta« (5197) 219
»Odpríte naša vratca« (5198) 219
Rešetca (5199) 220
Most (5200) 220

Črnomaljsko kolo.

»O Jeleno, vsa gora zelena« (5201) 221
Most (5202) 222

Viniško kolo.

»Hajdi, hajdi, draga moja« (5203) 222
»Fantič pride pod okence« (5204) 223
»Da sem znala, ne bi se udala« (5205) 223

»Devojčice, popevajte« (5206) 223
Use kosini, Nikolini (V senokoši Nikolini) (5207) 223
Dodatek k pesmim na belokranjskem kolu:
K igri *Most* (5207—5209) 224
Otročje kolo (5210—5211) 224

Oddelek B. Pesmi na plesu in pesmi o plesu.

I. Pesmi na plesu.

Žiljanski visoki raji (5212—5226) 225
Potrkan ples (5227) 227
Ples Izak (5228) 228

Na strani

Plesna (5229) 228
Poskočnica (5230) 229

II. Pesmi o plesu in godcih.

Štirivrstične poskočnice (5231—5249) 229

Razdelek III. Pesmi svatovske.

Snuba (5250—5258) 232
Dota (5259—5260) 236
Ko vabijo k svatbi (5261) 236
Vabilo na svatovščino (5262) 237
Ženitovanje bomo imeli (5263) 238
Pripravite prstan in venec (5264) 238
Ko nevesto venčajo (5265—5266) 239
»Krancelj smo že spleli« (5267—5268) 241
»Zrastle so, zrastle tri drobne konoplje« (5269—5270) 241
Bčelice lete nevesti v krilo (5271—5274) 242
»Prišel je dan, da se poročiva« (5275) 243
Ko gredo svatje po nevesto (5276) 244
Svatje pridejo po nevesto. A (5277—5278) 244
Svatje pridejo po nevesto. B (5279—5283) 245
Vojčin gre po nevesto (5284—5285) 248
Družica izroča camarju krancelj (5286—5291) 249
Ko se pripravljajo v cerkev (5292—5304) 256
Svarilo pred svatbo (5305) 261
Slovo od samskega stanu (5306—5308) 261
Poroka zvršena (5309) 263
»Posejal sem bažuljek« (5310—5316) 263
Kadar v svatih pogačo režejo (5317) 266
Kadar se reže puran ali petelin (5318—5320) 266
Petelinček (5321—5324) 267
Zdravice ženinu, nevesti in veljakom na svatbi:
I. »En glažek vinca bom nalil« (5325—5326) 270
II. »Starši so te gor zredili« (5327—5328) 270
III. = I + II (5329—5332) 271
IV. »Priletela je tičica« (5333) 272
V. »Ljubi ženin Janez ti« (5334) 273
VI. »En glažek bom v roke prijel (5335—5336) 273
VII. »Pr totoj gostiji, sestre in bratje« (5337) 274
VIII. »Eno pesem bom zapel, Svatom veselje stril« (5338) . . 275
IX. »Zdaj eno pesem bom zapel« (3339) 275
X. »Zapojmo skupaj zbrani« (5340) 276
XI. »Na mizi mi stoji jen pisani glaž« (5341) 276
XII. »Vesel hčem biti, vina hčem piti« (5342) 276
XIII. »Trta je rodila grozda dva« (5343) 277
XIV. »Oj srečen ‚ja', kjer zakon da« (5344) 277
XV. »Ta zdrav'ca spočeta Od hišne mater in očeta« (5345) . . 277
XVI. »Vse sorte zdravice zdaj vunkaj gredo« (Kanigalejska) (5346 do 5365) 277
XVII. Kadar se svatje poljubljajo (5366—5368) 286
XVIII. »Ena tička mi poje, Sam ne vem kje« (5369—5372) . . . 287
XIX. »To je na lepa kupica« (5373) 288
XX. »Zdaj bomo pa pili v imenu tega« (5374—5375) 288
Podoknice:
I. »Srečen večer, srečen dan« (5376—5377) 289
II. »Tud mi bomo eno zapeli« (5378) 290
III. »Mi smo se skupaj zbrali« (5379) 290

Na strani

Prežarske:
I. »Lübleni gostüvajšaki, ena prošja je do vas (5380—5381) . . 291
II. »Jaz ne vem, kaj bî s začęl, nekaj bi vam rad zapěl (5382) . 292
Darovanje neveste (5383—5397) 294
Kadar godci pobirajo v čašo (5398—5399) 300
Kadar se pobira za kuharico (5400) 301

Drugačne pesmi na svatbenem raju.
I. »Pri brumneh otruečeh je vselej te gvas« (5401) 301
II. »Sedaj smo začeli o jimeni Boga« (5402) 303
III. »V unem kraji hrabenča sem vidu stati jazbica 304
IV. »Mi smo zato sem prišli, da b dobre volje bli (5404) . . . 304
V. »Zakonski stan si želita prejeti« (5405—5406) 305
Fantovsko slovo (5407—5412) 306

Odhodne zdravice:
I. »Lěpše rože na světu ni, ko je ta lepa gartroža« (5413—5414) 309
II. »Poprej ko se bom na pot podal, kakšnega tovarša bom izbral« (5415—5419) 310
Svoje pozdravljaj, druge poznavaj (5420) 312

Nevesta jemlje slovo.
I. »Srečno, oča ino mati« (5421) 312
II. »Dnes je lep veseli den, ki je ne povoljen vsem« (5422—5424) 313
III. »Srečen oča, srečna mati« (5425) 315
IV. »S Bogom, s Bogom, gospodari« (5426) 315
V. »Včeraj mi, Jano, za majkinim stolom« (5427) 315

Svatje se odpravljajo z nevesto:
I. »Oj dižite se, gospon starašina« (5428) 315
II. »Smo prišli ino pojdamo« (5429—5430) 316
III. »Le berž, le berž od hiše z no (5431—5432) 316
IV. Le vun, le vun z nevestico« (5433—5434) 317

Nevesta svatom izročena:
I. »Čajte, čajte, svatiči, jaz sem še neki pozabiwa« (5435) . . . 518
II. »Mamica, mamica, ruho vam peljamo« (5436—5437) 318

Ko vodijo nevesto na ženinov dom:
I. »Laku noć, laku noć, naši stari majki« (5438) 319
II. »Rasti, rasti trava deteljina, Žele so jo premlade devojke (5439—5446) 319
III. »V Ceblovci lepo pavkajo« (5447) 323
IV. »Sprevodi me, Gjuro, do dvora mojega« (5448—5450) . . . 323
V. »Pelamo divojku s kralevoga dvora« (5451) 324
VI. »Běla vila grad gradila« (5452) 324
VII. Smiljkom gora jograjena (5453) 325
VIII. »Lipo je polje pogledati« (5454) 325
IX. »Tri mi se gradi belijo, troji se svati zbirajo« (5455) . . . 325
X. »Otvarajte nam vrata, naši stari majka (5456) 326
XI. »Veseli se, stara mila majka« (5457) 326
XII. »Dober večer, lubca mô« (5458) 526
Bosman (5459) 326
Ko se odpravljajo spat (5460) 327
Kadar nevesti venec z glave jemljejo (5461) 327

Pri razpletanju:
I. »Prelepi moji pantelni, necoj te vi zapuščeni« (5462) . . . 328
II. »O moj lepi ledik stan, ki te ljubi Jezus sam« (5463) . . . 328
III. »Draga moja obcida, zdaj ti slednji dar davam« (5464) . . . 330
Jutrnica (5465—5467) 330
Dodatek (nenarodne svatovske pesmi z njih začetnimi verzi) 331

Na strani

Razdelek IV. Pesmi pivske in v veseli družbi.

Pripomnja 333

Oddelek A. Pesmi v hvalo vinske trte in vina.

»Nikaj na svetu lepšega ni« (5468—5473) 334
Vinograd bom obdeloval (5474—5476) 338
»En hribček bom kupil, bom trte sadil« (5477—5490) 339
Če nas kop žalostí, nas vino veseli (5491) 344
»Na svetu lepše rožice ni« (5492—5500) 345
Vinska trta — veselje mojega srca (5501—5518) 349
Vinska trta daje človeku moč (5519—5522) 354
Vsi pravijo, da se z vinom zdravijo (5523—5530) 355
Vsaki želi, da trta rodi (5531) 357
Vinske trta daje vino za nas (5532) 357
Rujno vince gladi grlce (5533—5534) 358
»Sladko je vince iz krške gorice« (5 35—5537) 358
Blažene roke, ki so vince pridelale! (5538—5539) 359
Blažena gorica, ki vince rodi! (5540) 359
Vesel je, kdor sladko vince pije (5541—5543) 359
Vino teče kakor maslo (5544—5553) 360
»En glažek ali dva — to nam korajžo da« (5554—5555) 365

Oddelek B. Pesmi o veseli družbi, o vabilu vanjo, o nje hvali in v zahvalo gostitelju.

Pojdimo gledat, če še čepek drži (5556—5560) 366
Pojdi z menoj v gorico! (5561) 367
Ne hodi mimo, tu je dobro vino! (5562—5563) 367
Pozdravilo veseli družbi (5564—5566) 368
Veselemu ni nobeno vino predrago (5567) 368
»Od daleč sem privandral, rad bi pri vas ostal« (5568—5571) 369
Z vinom nas napojite (5572) 370
»Tu bom počival do bele zore« (5573—5574) 370
V dobri družbi sem prišel k vam (5575) 371
»Zmirom se veselim, bolj po leti ko po zimi« (5576) 371
»Imam volju danes vesel biti« (5577—5578) 372
»Pun veselja danas dan« (5579) 373
»Bog nam živi gospodarja« (5580—5583) 373
»Prav lepa je farba, še boljši je žmah« (5584—5587) 374
Bog ga živi, ki nam vince daje! (5588) 375
»Zato smo sem prirajžali, da bi prav dobre volje b'li« (5589) 375
»Zato smo sem prišli, da bi dobre volje bili« (5590) 376
Prišli smo k dobremu možu (5591) 376
»Če sem lih dužen, nisem sužen« (5592) 376

Oddelek C. Zdravice in napitnice posvetne vsebine.

»Glažki so naliti!« (5593) 377
Že dolgo nismo pili ga (5594—5596) 377
Sam ne bom pil (5597) 378
Pijmo ga, ne kregajmo se! (5598—5600) 378
Pijte, ne kregajte se! (5601) 379
Prinesite še en bokal, dasi imam strgan rokav (5602—5603) 379
Če kdo neče piti vina. A. (5604—5605) 380
Če kdo neče piti vina. B. (5606) 380
Če kdo neče piti vina. C. (5607) 381
Ali pij, ali idi! (5608) 381
Kdor neče biti vesel, bo tepen! (5609) 381
Še ga je v kleti en sod! (5610) 382
»Poleg navade stare društvo se sestalo je« (5611—5614) 382

Na strani

Naj bratec živi, ki se veselo drži! (5615) 383
Kolikor kapljic, toliko let! (5616—5619) 383
Ljubiš me, kušni me! (5620—5621) 384
Bog daj polno klet, da se današnja škoda zakrije! (5622) 384
Pijmo in režimo, bratovščino vežimo! (5623) 384
Popito vince ne pride več (5624) 385
»Vince nalivamo, vince zavživamo« (5625) 385
Te kaplje zlate spijemo za te (5626) 385
Napijem ti z vinom in zdravjem (5627) 386
»Dobro zdravje, bratec, tebi« (5628—5630) 386
Kupico natoči in si srce odmoči (5631) 386
Na zdravje vseh — vas in nas! A. (5632) 387
Na zdravje vseh — vas in nas! B. (5633) 387
Kukavica mi poje prvikrat (5634—5636) 387
»Jaz in moji bratje žlahtne smo krvi« (5637—5639) 388
Da bi ga vedno veseli pili (5640) 388
Dale so ga kanalske micike (5641) 389
Pijmo ga, saj ni vodà (5642—5644) 389
Take si brate želimo, ki radi pijejo vino (5645—5646) 390
Trči, poln je vrč! (5647) 390
V grlu gori! (5648) 391
»Glažek praša, kje je flaša« (5649—5651) 391
Čašica sem pa tam potuje (5652) 392
»Glažek po mizi vandra« (5653—5657) 392
Natoči si, saj si ga znaš (5658) 393
»Pijmo, pijmo, bratci, vince« (5659) 393
Le pijmo ga, saj ga je še več! (5660) 393
Danes k letu ga morda ne bomo več (5661—5664) 394
Pijmo ga, dokler živimo (5665—5666) 395
Pij ga, dokler je čas (5667) 395
Bog je vince dal le za ljudi (5668) 395
Ne boj se ga, saj je Bog vstvaril! (5669) 395
Če je prazen tvoj glaž, le veselo zapoj! (5670) 396
Prelepo ime I., sam Bog naj te živi (5671—5682) 396
Micika z imenom, Bog te naj živi! (5683) 398
»Veselimo se, bratje, da se vidimo!« (5684—5693) 398
»Veseli danes tu sedimo« (5694—5695) 401
Natoči, da ga bo pil prijatelj naš! (5696) 402
»En glažek na mizi stoji« (5697—5702) 402
Glažek je natočen. A. (5703—5704) 403
Glažek je natočen. B. (5705) 404
»Ta glažek se sprehaja« (5706—5708) 404
Ko bi božja volja bila, da bi nikoli noč ne bila! (5709—5710) 405
»Sonce sije, luč gori« (5711—5719) 405
Bratec, primi glažek v ročico! (5720) 407
Izpij ga za dobro voljo! (5721) 407
»Pripeljali so furmani« (5722—5738) 408
Onikraj potoka štor stoji (5739) 411
»Mi smo jagri zgodaj vstali« (5740—5747) 412
Ptičice, ki pijejo vince iz kupice (5748) 413
To ni ptičica, ampak majolčica (5749—5750) 414
Dvigni ročico, zapoj pozdravljico (5751—5752) 414
Ljubezen bratovsko morava ponoviti (5753) 414
Hitro ga popij, ker nam čas beži (5754) 415
Četudi se opiješ, se ti nič ne zgodi (5755) 415
Ožmi, bratec, toto čašo! (5756) 415
Ti zaspani ptič, ne čuješ nič? (5757) 415
Nalij mi štajersko zdravico (5758) 416

Na strani

Daleč okoli sem hodil (5759) 416
»Kdor hoče prijatelj naš biti« (5760) 416
Dobra kaplja pred tabo stoji (5761) 416
Saj je še mokro pri čepu (5762) 416
Če te tare žeja, ugasi jo (5763—5764) 417
Ali ste žalostni, ker v glažku nič ni? (5765—5766) 417
Pije naj, da bo videla dno (5767) 417
Tako je pila, da je videla dno (5768) 418
Ali misliš, da ni vince za to, da pijemo? (5769) 418
Kaj se držiš, kakor bi vinca piti ne znal! (5770—5773) 418
»Jaz in španič se rada imava« (5774) 419
»Midva sva pa bratca dva« (5775—5778) 419
Bratca dva, pijeva ga (5779) 420
»Kadar nam je suša« (5780) 420
Najmlajši pije ga najrajši (5781—5783) 421
Jaz sem najmlajši brat (5784) 421
»Brati tri, sestre tri radi vince pijejo« (5785—5788) 421
En starček je bil, je vince rad pil (5789—5808) 422
Kako bi ga ne pil, ko je tako sladko! (5809—5811) 427
Pijmo ga tako, da bomo vedeli domov! (5812—5815) 428
»Letos je prav dobro leto« (5816—5821) 428
»Majolka, bod' pozdravljena« (5822—5824) 430
Majolčica — zlata ročkica (5825) 431
Če bi vinca ne pil, bi bil zmirom žalosten (5826) 431
Šentjanževica za slovo. A. (5827) 431
Šentjanževica za slovo. B. (5828) 432
Odhodnice (5829—5831) 432

Oddelek D. Zdravice pobožne.

Gorica, ki jo je obdelalo jogrov dvanajst (5832—5834) 433
»Tam je pač vesel glas, kjer je Jezus poleg nas« (5835) 433
»Na oni strani črne gore ena zvezda gori gre« (5836) 434
To ni ptica, to je Marija devica (5837—5838) 434
»Jaz pa en lep napitek vem« (5839) 434
»Ko bi mi Bog dal peruti« (5840) 435
»Večerja je pripravljena« (5841—5844) 435
»Zakaj bi jaz vesel ne bil« (5845) 436
»Kdor bo pil, Bog daj, da bi v nebesih bil!« (5846) 437
Pijem v imenu prečiste device (5847) 437
Pijmo ga vsak en glaž, da bi bil Jezus pri nas (5848—5852) 437
Okoli mize sedi nebeška družina (5853—5855) 439
Pijmo ga na čast Marije in Jožefa! (5856) 439
Glažek vinca po mizi binca (5857) 439
Glažek stoji na mizi (5858—5864) 440
Le vzdigni ga, zaziblji ga (5865—5867) 441
Vesel ga primi in čisto popij (5868) 442
»Vince je za rajžo« (5869—5870) 442
Pij, pa ne zabi na Jezusa (5871) 442
Vino je Jezus blagoslovil, ko je pod trsom spal (5872—5877) 443
Bova ga pila enkrat (5878) 444
Napijem ti v imenu patronovem (5879) 444
Vince teče, luč gori (5880) 444
V velikem oltarju ena ptičica sedi (5881—5884) 445
Vse svetnike počastimo. A. (5885) 445
Vse svetnike počastimo. B. (5886) 446
Vsem svetnikom bomo zapeli (5887) 446
Vsi božji svetniki Boga časté (5888) 446
Vsem svetnikom hvala gre (5889) 446

Na strani

Zdravica na novi maši (5890) 446
Ne pozabi, da so Jezus, Marija in Jožef pri tebi (5891—5897) 447
Ne postavljaj ga daleč! A. (5898—5899) 448
Ne postavljaj ga daleč! B. (5900) 448
Za Martinje (5901) 449
Tri luči v Marijini cerkvi (5902) 449
»Priletela je drobna ptičica — vesela grlica« (5903) 449
Vino smo pili, Jezusa zamudili (5904—5910) 450
Mi smo trije bratje po ladjo vina šli (5911—5915) 452
Ptica poje o pšeničnem klasu in sladkem vincu (5916—5933) 453
Tri kaplje krvi Jezusove (5934—5944) 460
Stoji ravno polje (5945—5960) 466
Zakaj bi tička ne pela, ko se ji dobro godi! (5961—5969) 473

Oddelek E. Pivec bahač, veseljak in revček.

Pivci — bahači. A. (5970) 477
Pivci — bahači. B. (5971—5973) 477
Pivci — bahači. C. (5974—5976) 478
Pivec veseljak (5977) 478
Ključek se vsak dan vrti (5978) 479
Ne grem domov, sem žejna premočno (5979—5983) 480
Vinski bratec (5984—6022) 480
Pokopljite me v Jezusovo klet (6023—6028) 492
Pivec se zdravi z novo pijačo (6029) 493
Vsaki dan moram vince piti (6030) 494
Žena pivca krega (6031) 494
»Moja stara se grdo drži« (6032—6033) 494
Pijmo ga, dokler smo še neoženjeni! (6034—6035) 495
Pivec pije na upanje (6036) 495
»Mi smo vsi pijanci« (6037) 495
Pisan bokal in strgan rokav (6037—6042) 495
Majolika je vsega kriva (6043—6045) 496
Stara dvanajst let sem se že naučila v klet (6046—6047) 497
»Pijanci so fest možje« (6048) 498
»Vino, ti si meni krivo!« (6049) 498
»Krčmar mi je včeraj suknjo vzel« 6050—6051) 498
Poboljšaj se, pijanček! (6052) 499
Voz in konje je zapravil (6053) 500
Vse zapravil in pognal (6054—6055) 500

Oddelek F. Različne druge pivske pesmi in pivske šale.

Genealogija vina (6056—6078) 500
Kranjski sin pije vin' (6079—6083) 507
»Pastirica krave pase (6084—6090) 507
Trojno vino (6091—6101) 509
Za mizo sedi moder mož (6102—6104) 513
V nebesih (6105) 515
Sveti Peter in Pavel (6106—6107) 516
Pivci brez denarja (6108) 516
Kako ga pijejo mlinarji (6109—6112) 516
Vinska bratca spijeta krčmarju vino (6113—6114) 518
Posmehulja natakarici (6115) 519
Pivci obiščejo klet (6116) 519
Radi pridemo, kadarkoli nas povabite (6117) 520
Kako pomiri pivček karajočo ga ženo (6118—6119) 521

Dodatek (nenarodnih pivskih pesmi ž njih začetnimi verzi) 522

Na strani

Razdelek V. Pesmi obsmrtnice.

Pripomnja 526

Oddelek A. Pesmi, ki se pojo pri mrličih.

Človek zvene kakor detelja (6120—6122) 527
Človek zvene kakor cvetlica. I. (6123—6124) 528
Človek zvene kakor cvetlica. II. (6125) 529
Človek zvene kakor cvetlica. III. (6126) 530
Človek zvene kakor cvetlica. IV. (6127) 530
Človek zvene kakor cvetlica. V. (6128) 531
Odkod prihaja, da na svetu ni nič več veselo (6129—6134) 531
Vsakemu bo umreti (6135) 533
»Tako pravi sveti Pav« (6136) 533
Smrt ima dolge noge (6137—6139) 534
Smrt pobira vse ljudi (6140) 535
Čim lepše boš živel, tem lepše umreš (6141—6153) 535
Spravljaj blago, ki ti k pridu bo (6154) 539
»Moja ura bo prišla, morebiti nocoj (6155—6170) 539
Spominjaj se ostre sodbe (6171) 546
Delaj pokoro, dokler je čas (6172—6175) 546
Zdaj so ti nebesa še odprta (6176) 548
Pomisli, kaj duša velja, in ne boš grešil (6177—6184) 548
Kaj Jezus trpi (6185) 551
»Pritekla je Veronika, prinesla belo rutico« (6186) (prim. str. IV.) . . . 551
Grenka bo smrt, še hujša bo sodba (6187—6191) 551
»Mene sprehaja mrzel pot« (6192—6196) 553
Duša gre v nebesa (6197—6200) 555
V vice obsojena duša (6201) 556
Kaj uboge duše v vicah trpe (6202—6204) 557
Duše v vicah. A. (6205) 558
Duše v vicah. B. (6206) 558
V peklu goreča duša (6207—6211) 559
Sodnji dan. A. (6212—6214) 561
Sodnji dan. B. (6215) 562
Sanje o sodbi (6216—6217) 563
»Z jokom sem prišel na ta svet« (6218—6220) 563
»Kako bom rajtengo dajal, ker sem se vselej pokore bal?« (6221—6239). 565
»Boga sem pozabil, mene Bog« (6240) 571
Dozdaj sem grdo živela, pa hočem se poboljšati (6241—6244) 571
Le malo še počakaj, smrt! A. (6245—6246) 573
Le malo še počakaj, smrt! B. (6247—6249) 574
»Rasti, rasti, rožmarin, ti deviški drag spomin« (6250—6268) 575
Le padaj, dež: mene ne boš močil več (6269—6270) 582
Iz groba bodo rastle rože tri (6271—6272) 583
Ni pisma ne potenta, kako se umrlim godi. I. (6273—6279) 584
Ni pisma ne potenta, kako se umrlim godi. II. (6280—6281) 586
Ni se ti bati, ker Marija prosi za te (6282) 587
Kdo te bo tolažil, ko ti vsi pomrjejo? (6283) 587
»Po tej temni noči pridi nam Jezus k pomoči!« (6284—6285) 588
»Nocoj sem še pri vas, jutri me več ne bo« (6286—6287) 589
»Jutri bo zadnji dan« (6288) 589
»Jaz bom moral v večnost iti« (6289) 590
Nič ne pomaga, ko pride smrt (6290) 590
»Pri nogah že mi smrt stoji« (6291) 590
»Jaz grem slovo jemat« (6292—6293) 590
»Težko se je ločiti« (6294) 591
Prijatelja ni, da bi šel z menoj (6295) 591

Na strani

Mariji se izročite! (6296—6297) 592
»Kaj je to, ki je tu mrtvo?« (6298—6299) 592
Moji starši so še dóma (6300) 592
Pojte k Mariji po slovo! (6301) 593
Rožni venec pri mrliču (6302) 593
»Kako na mrtvaškem pragu jemlje deklica slovo« (6303) 593
Vsakdo mora smrtno čašo piti (6304) 593
Slana je pomorila vse veselje (6305) 594
Moj venec hočejo v nebesih imeti (6306—6324) 594
Mene srce boli po umrlih roditeljih (6325) 603
»Moji starši v grobu spijo« (6326—6328) 603
»Moja mati pa lehko spijo« (6329) 604
»Žarko sunce gori shaje« (6330) 604
Kar je umrli zamudil, to založi Bog! (6331—6332) 605
Za umrlo devico. A. (6333) 605
Za umrlo devico. B. (6334) 605
Danes je še tukaj, pa jutri ga ne bo (6335) 606
»Pridite k moji procesiji, ko me bodo z doma nesli« (6336—6339) . . 606
Jutri pridejo štirje po me (6340) 608
Za slovo pred pogrebom (6341) 608
Danes se že med mrtve skriva (6342) 609
Kakoršen je mrtvec, takovšni bomo tudi mi (6343) 609
Žalostno mi je odpevanje, lože bi mi bilo jokanje (6344) 610

Oddelek B. Narekanje za umrlimi.

Za možem (6345) 610
Za materjo (6346) 611
Za soprogom (6347) 612

Oddelek C. Slovesa ali narodni nekrologi.

Matijašek pade pod voz (6348) 612
Deklè pade, ubije sebe in otroka (6349) 613
Graški študent (6350) 614
Študent zaboden (6351) 614
Deklica zgorela (6352) 615
Svatje — pogrebci (6353—6367) 615
»Snoči okoli enajste ure sem zaslišal glas Gospodov« (6368—6400) . . 620

Dodatek A. Vzorci sloves iz novejšega časa:
Vtopljena deklica *(a)* 633
Deklica pride pod voz *(b)* 634
Pod usadom zasuta deklica *(c—d)* 635
Vtopljeni šribar *(e)* 636
Vtopljeni kosec *(f)* 637
Poročenca vtopljena *(g)* 637
Nagloma umrla deklica *(h)* 637
Mlada deklica umre *(i)* 638
Mlada žena umre *(k)* 638
Mlada žena umre *(l)* 639
Za umrlim ni predolgo žalovati *(m)* 639
Težak je bil, vendar je Bog zanj znal *(n)* 639
Novinec umre *(o)* 640
Srečnega smrt *(p)* 641
Nagla smrt. A. *(q)* 641
Nagla smrt. B. *(r)* 642
Mladenič umrje *(s)* 642
Dodatek B. (Nenarodne obsmrtnice z njih začetnimi verzi) 643

Na strani

Del IV. Pesmi pobožne.

Pripomnja 649

Razdelek I. Pesmi o Bogu, sv. Trojici, sv. Duhu, Jezusu, Mariji in za razne praznike.

Slavec poje nad Marijino zibelko (6401) 650
Nebeško ženitovanje (6402) 651
Oznanjevanje Mariji I. (6403) 651
Oznanjevanje Mariji. II. (6404) 652
»Sveti angel Gospodov je Mariji oznanil« (6405—6407) 652
Jarebica ziblje Jezusa (6408) 654
Marija na zlatem stolcu (6409) 654
»Le ziblji, Marija, Jezusa« (6410) 655
Jezus v templju (6411) 655
Jezus jemlje slovo od Marije (6412—6415) 656
»Jezus je zjutra zgoda vstal« (6416) 659
Jezus brez žlahte (6417—6430) 660
Jezusu delajo križ, vrvi in žreblje (6431) 673
Jezusova oprava ob trpljenju (6432—6435) 673
Judinje zmerjajo Marijo (6436) 676
Devojka in Jud (6437) 676
Jezus nese križ na Kalvarijo in se da križati (6438) 677
Kristijani, pritecite, poglejte Jezusa! (6439) 677
Jezus križan (6440—6441) 678
Vse stvari žalujejo za Jezusa (6442—6443) 679
Kako pojde Jezus s križa, ko je že na pol mrtev (6444—6449) 680
»Premisli, ti človek, kaj Jezus trpi« (6450—6453) 683
Kolikokrat je Jezus kri prelil (6454) 684
Jezus je tako krvavi pot potil, da je kamen omečil (6455) 684
Sedem žalosti Marijinih. I. (6456—6457) 685
Sedem žalosti Marijinih. II. (6458—6459) 685
Marija rajža ino gre (6460) 687
»Predolga je rajža in temna je noč« (6461—6465) 688
Angeljci prestrezajo sveto kri (6466—6469) 689
»Žalosten je véliki teden« (6470) 690
»Le pojdi, pojdi, duša, z menoj« (6471—6479) 691
»Lepa roža, mati božja« (6480—6482) 694
»Pritekla je Veronika, prinesla bela rutico« (6483—6484) 695
»Kje si hodil, kje si bil?« (6485—6486) 695
»Cel svet se je tresel, ko je Jezus križ nesel« (6487—6490) 696
»Jezus je usmiljen bil, za nas krvavi pot potil« (6491) 697
Če kdo hoče zveličan biti, mora krvavi pot potiti (6492) 698
Visočane delajo božji grob (6493) 698
Jezus postavi sakrament svetega Rešnjega telesa (6494) 700
»Jezus je od smrti vstal. I.« (6495) 700
»Jezus je od smrti vstal. II.« (6496) 701
Razdavanje pisanek. I. (6497—6499) 701
Razdavanje pisanek. II. (6500—6501) 703
Jezus z učencema (6502—6503) 704
Kristusov nebohod (6504—6505) 705
»Ko sveti Duh po svetu gre« (6506) 706
Jezus v podobi kruha in vina (6507—6510) 707
»Oj usmiljeni Jezus, jaz ljubim tebe« (6511—6514) 710
»Mi se vkupe zbiramo« (6515) 711
Vnebovzetje Marije (6516—6520) 711
Marija v nebesih kronana (6521—6524) 714
Marija hodi po nebesih in prešteva duše (6525—6530) 716

Na strani

Marija spleta venec (6531—6532) 719
»Večer je, večer, prvi mrak« (6533) 720
Marija napravlja luč za verne duše (6534) 720
Pri Mariji iščimo pomoči! (6535) 720
Marija v nebesih sedi, lep sceptar v rokah drži (6536—6540) 720
»Ena rožica je scvetela« (6541) 723
Komu je Jezus pustil kranjsko stran (6542) 723
»Lepa si, lepa si, roža Marija« (6543—6548) 724
»Lepšega v nebesih ni, kakor si, Marija ti!« (6549) 726
Na sveti ni nič lepšega od Marije (6550) 726
»Češčena si, Marija ti« (6551) 727
»Zapojmo na glas Mariji na čast« (6552) 728
»Marijo si izberi in boš sladko zaspal« (6553—6554) 728
Tice pojo o sv Duhu, sv. Trojici in Bogu Očetu (6555) 728
Tice pojo o usmiljenem Jezusu (6556) 729
Marija pomočnica I. (6557—6558) 729
Marija pomočnica II. (6559—6560) 729
Marija pomočnica III. (6561) 730
Marija pomočnica IV. (6562) 730
Marija pomočnica V. (6563) 730
Priporočevanje Mariji. I. (6564) 731
Priporočevanje Mariji. II. (6565) 731
Priporočevanje Mariji. III. (6566) 731
»Jaz imam mater, ki prosi za me« (6567) 731
Marija svetega rožnega venca (6568) 732

Razdelek II. Narodne molitvice.

»Jaz gore vstanem, milo zdahnem« (6569) 733
»Marija je zjutra zgoda vstala« (6570) 734
»O lepa rož'ca Marija, skozi vas solnce sije« (6571) 734
Jezusovo trpljenje (Zlati Očenaš). I. (6572—6580) 734
Trpljenje Jezusovo. II. (6581—6582) 739
Trpljenje Jezusovo. III. (6583) 740
Trpljenje Jezusovo. IV. (6584—6586) 741
Trpljenje Jezusovo. V. (6587) 743
Sedem besedi Jezusovih (6588) 744
Jezus je na velikonočno jutro zgodaj vstal. I. (6589) 745
Jezus je na velikonočno jutro zgodaj vstal. II. (6590) 745
Šentjanževa maša (6591—6596) 746
Bog je ukazal doli leči, trdo zaspati (6597—6604) 748
»Varuj nas to sveto noč« (6605—6609) 752
»Sveti križ, božji križ, ti me doli položiš« (6610—6613) 753
Pojdimo spat, s svetim križem prebivát (6614—6638) 754
»Marija Boga rodila, v senčico položila« (6639) 762
»Mi se Bogu priporočimo« (6640) 762
»Bog, večna luč — varuj me nocojšnjo noč!« (6641) 763
Sv. Katarina in Jezus (6642) 763
Završila večerne molitve (6643—6646) 764
Marija, bodi počeščena stotisočkrat! (6647—6648) 765
»Marija, pošlji mi šest angeljcev« (6649) 766
Priporočevanje Jezusu (6650) 766
Kaj bodi zapisano na glavi, čelu, ustih, srcu (6651—6652) 766
»S tremi križi doli ležem« (6653) 767
Priporočilo sv. trem kraljem (6654) 767
Vsako uro pojdimo z Marijo k Jezusu! (6655) 767
Priporočevanje o raznih urah (6656) 768
Kdo mi pomagaj, če umrjem v tej ali drugi uri (6657—6658) 768

Na strani

Molitev ob hudi uri (6659) 770
Molitev ob procesiji za dež (6660) 770
Hagada (kanigalilejska, evangeljska pesem, dvanajst osobitosti) (6661—6680) 770

Razdelek III. Pesmi romarske.

Z rožmarinom na božjo pot (6681) 794
Kaj mora imeti romar sv. Jakoba kamposteljskega (6682) 794
O desetih božjih zapovedih (6683—6685) 795
Dvanajst ur Marijinega veseljá (6686) 795
»Romarji in romarice, k večerji ste povabljeni« (6687) 796
Spokori se in moli, dokler je čas (6688) 796
Romarji darujejo Mariji čiselce, Jezusu križce (6689) 796
Romarji darujejo Mariji svečica (6690) 797
Romarji se priporočajo Mariji (6691) 797
Romar se priporoča Materi božji na ptujski gori (6692) 798
O Šmarni gori. I. (6693) 798
O Šmarni gori. II. (6694) 798
O Šmarni gori. III. (6695—6696) 799
O svetem škaploru (škapulirju) (6697) 799
Zibiška Mati božja (6698) 800
O Semiški gori (6699) 800
Svete gore na Štajerskem (6700—6701) 800
O Jezusovem telesu, ki na Koroškem raste iz zida (6702) 801
O Mariji kokrski (6703—6708) 802
O udarjeni Mariji na Ljubnem (6709—6711) 805
Skaručenska sv. Lucija (6712) 807
O obnovljeni cerkvi (6713—6728) 807
Vsaki dan se hoče zmisliti sladkogorske Marije (6729) 816
Na svetu je ni pomoči, ko pri sv. Joštu (6730) 816
Romarji se poslavljajo od romarske cerkve (6731) 817
Slovo od sladkogorske Matere božje (6732) 818

Dodatek nenarodnih svetih ali pobožnih pesmi ž njih začetnimi verzi:
I. Adventne pesmi (z večernicami vred) 819
II. Božične pesmi 820
III. Pesmi za novo leto in obrezovanje Gospodovo 822
IV. Pesmi o svetih treh kraljih 824
V. Pesmi za svečnico 824
VI. Pesmi postne in o Jezusovem trpljenju 826
VII. Pesmi velikonočne 828
VIII. Pesmi za Kristusov nebohod 829
IX. Pesmi za binkošti 829
X. Pesmi o sveti Trojici 830
XI. Pesmi v čast svetega Rešnjega telesa, za blagoslov in obhajilo 830
XII. Druge pesmi na čast Jezusu 833
XIII. Pesmi v čast Mariji 833
XIV. Pesmi v čast svetnikom in svetnicam 838
XV. Razne pobožne za druge praznike, nedelje, slovesnosti in prilike 844
XVI. Pesmi o štirih poslednjih rečeh in za duše v vicah . . . 846
XVII. Pesmi romarske 847
XVIII. Moralne pesmi necerkvene 849
XIX. Pesmi za godovnjo, pozdravljanje in poslavljanje duhovnikov, novo mašo, obnovo cerkve, nove oltarje, zvonove . . . 850

Del III.

Pesmi za posebne prilike.

Razdelek I.

Pesmi obredne.

Oddelek A.

Kolednice.

Kolednice splošne.

Obrazec A.

4730.

(Iz Žabnic.)

Sma prišli prad ne vrate,
Bûg otu, da b' ble złate!
Oh Marija, oh Marija!
Sma z jenega ljeta v druga šli,
Bod' Bûg per nas noj Marija!

Dajte nam 'no pleće,
Saj oća nić ne poreče.

Dajte nam 'ną kłobasicą,
Bûg obvari vašega prašiča.

Dajte nam en mało bobu,
Bûg obvari vašega vołu.

Dajte nam en mało môće,
Bûg požegnej vaše rôće.

Dajte nam en mało leče,
Bûg daj vam vliko srenće.

Dajte nam en mało kaše,
Bûg obvari dečle vaše.

Še ta gore na polícą,
Dajte doł na paticą.

Gaspadinja v ključah rapoče,
Nam nekej dobro hoće.

Al masta kej miseł dati,
Mûrte nam le šitro dati.

Da nam ne bô trjeba dołgo stati,
Popłati nam hoćjo permèrzvati.

4730. *Zapisal* M. Majar (?). — *Iz VO. XIV.*[2] *14—15, kjer je Vraz pristavil to-le opomnjo: »Koledница ta pêva se gotovo po sviuh stranah slovenskih. Ja sam ju čuo na Murskom polju uz medjaš ugarski (vidi stranu . . .). Poleg Majera pjeva se i u Kranjskoj i po Rožju dolnjem. Evo komad od nje: (Tu citira Vraz pesem, objavljeno spodaj pod št. 4737.) Napêv je podoben onomu pod brojem 333 str. 145 u novoj sbirci Sušilovih moravskih pêsamah. (Brno 1840).« — Verz 3—5 se ponavlja za vsakim parom. Pesem sem natisnil jaz v »Archivu für slav. Phil.« XVII. 630, 631.*

4731.

(Kranjska.)

Inu koledniki ob božiči pojo:

Mi smo prišli pred vrata,
De bila božja zlata!

Obrazec B.

4732.

(Iz Šempetra pri Gorici.)

Dober večer, gospodar nu gospodinja,
Nu vsa poštena družina!
Trije kralji so dužovlje,
Dužovlje, oj dužovlje,
Da nam pomagaj Ježuš!

Gospodar sedi u koti,
En tolar drži u roki.

De b' mu Bog dau tu misu,
De bi ga meni prtisnu!

Zad za hišu rasejo preklce,
V hiši so liepe deklce.

Zad za hišu rastejo hrastiči,
V hiši so liepi fantiči.

Zad za hišu rase majaron,
V hiši je hlapъc talambon.

Smo slišali mi praviti,
De ste prešička zadavili.

Naj bo prešič al' presičica,
Nam tiče klobasičica.

Ljubca, poglej skuoz peč,
Kašen koladnik ti je všeč!

Ljubca skoči na kason,
Vrž' nam dol en debou klabason!

Zdej vas prisrčno pozdravimo
In Bogu zdej zročimo.

Trije so kralji dužovlje,
Dužovlje, oj dužovlje,
Da nam pomagaj Ježuš!

4733.

(Okoli Gorice.)

Okoli Gorice je koledvanje tudi še kej v navadi, posebno ob sv. treh kraljih. Dva, navadno trije možaki hodijo s žakljem ali bisago na rami od hiše do hiše, pripevajo marsikake pesnice od Jezuščeka, Marie in sv. Jožefa, ter od sv. treh kraljev, in navadno tako sklenejo:

Gospodar sedi v koti,
Derži en tolar v roki:
Da bi mu Bog dal to misel,
Da bi ga nam pritisnul!

4731. *Zapisal* Primož Truber. — *Iz njegovega »Catechismus s dveima islagama« 1575, str. 218* (»mi ſmo prishli pred vrata, * de bila boshya slata«). *Prim. V. Oblak v Letopisu Slov. Matice 1891, str. 141 d. in Štrekelj »Archiv für slav. Phil.« XVII. 630 d. Pridevnik* božja *stoji za stari vokativ* bože.

4732. *Zapisal* Jožef Cejan; *pravila* Urša Črnè. — *Iz zbirke Cejanove IV. št. 45. »Beseda* dužovlje *pomeni* iz dežele. *To kolednico pojejo otroci, kateri hodijo za koledniki. Slišal sem enako pesem v Orehovljah pri Biljah« Tretja, četrta in peta vrstica se ponavlja za vsakim parom. Glej vv. 16—19 gl. Obrazec D.*

4733. *Zapisal* Št. Kociančič. — *Iz »Arkiva za pov. jugosl.« III. 280.*

Obrazec C.

4734.

(Od Cerovca.)

Dober večer vam Bog daj!
Dobri ljudje, znate kaj?
Slišite naših pesmi glas,
Bog potroštaj nas no vas!

Prazne žakle verzmo v kraj,
Naše pesmi začnimo zdaj!
Ker nas raj poslušâ bo,
Več mu z mošnje zlezlo bo.

Oča po hiši skačejo,
Mošnjo za rep vlačijo;
Mati po hiši kišejo,
Za nas klobase išejo.

Vaše mošnje, naš kanjer,
To po snegi dela tir,
Če bomo vam doûgo tù stalì,
Bomo vam več stenè zderlì!

4735.

(Iz Cerovca.)

Če ste vi slüšali,
Kej smo vam ovokrat pravili:
Na osmo noč
Mo tü drgoč.

Ker nas raj poslüša bó,
Več mu z mošnje zlezlo bó!

Obrazec D.

4736.

(Iz Podzemlja v Belih Kr.)

Klobase radi jemo
Ta male, ta male,
Pa tudi velike.

Stante na klopico,
Prneste klobasico.

Darujte, darujte,
Saj tudi Jezus vas!

Sosedje so nam prav'li,
Da ste prešička dav'li:
Darujte, darujte,
Saj tudi Jezus vas!

4737.

(Rožanska.)

Nam so oča pravili,
Da ste prašiče davili:
Bodi prašeč bèl prasica,

Nan se sliši kłobasica.
Hłop po njo,
V žakl ž njo!

4734. *Zapisal* Stanko Vraz. — *Iz VO. XIX. U., poleg št. 133 (27) s svinčnikom napisana. Prepis v VO. V. 38. se loči v tem:* 2 lidje.

4735. *Zapisal* St. Vraz. — *Iz VO. V. 37. Verz 3 je značilen za uvod v novoletno koledo; tudi Vraz jo že oznamenja s »Kolednica novoletna«.*

4736. *Zapisal* Janko Barlè. — *Iz njegove zbirke.*

4737. *Zapisal* M. Majar. — *Iz VO. XIV.² 15 v opomnji Vrazovi (prim. št. 4730 pod črto).*

4738.

(Borovlje.)

Mene so sosödi pravili,
Da ste vi prašiča davili.
Bodi prašič bol prasica,
Mene se šliši kvobasica.
Hvop po njo,
V žakelj z njo!

4739.

(Kranjska.)

Med več drugimi smešnimi navadami imajo kranjski otroci po nekterih krajih tudi to-le navado: Kedar kje kóljejo, pridejo pred hišo, na okno poterkajo, in mermrajo s spremenjenim glasom, de bi jih ne poznali, rekoč:

So nam pravili,
De ste prešiča zadavili:
Stézte se na polico!
Dajte klobasico!

Obrazec E.

4740.

(Iz poljanske doline.)

Božični koledniki prišedši v hišo navadno reko:

Koledniki svetega Brica
Bi radi jedli potico!
Gospodar jih za šalo vpraša:
Ali imajo pravico?

Obrazec F.

4741.

(Dolenjska.)

Preljubi sveti božič ti,
Mi se te veselimo vsi,
In jaslica pripravljamo
Za tvojo čedno posteljco.
Sam Bog je tebe k nam poslal,
In nam orehov dosti dal,
Orehe čemo pozlatiti,
Tebe čemo počastiti!

Zabavljica zavrnjenih kolednikov.

4742.

(V okolici Celja, po Kozjaku in v škalski dolini.)

Na god nedolžnih otročičev...., na nekih krajih popred, se začne koledníca. Grejo namreč fantje ali pa dekleta od hiše do hiše in vošijo srečo in blagoslov

---

4738. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz Scheiniggovih NPKS. št. 685.*

4739. *Zapisal* J. — *Iz Novic VII. (1849) 6.* »Ti trančarii se pravi ‚bobljanje' ali ‚hodijo bobljàt'.«

4740. *Zapisal* L. Pintar. — *Iz njegove zbirke. Prim. konec št. 4764.*

4741. *Zapisal neimenovani »popotnik«.* — *Iz rokopisa, ki mi ga je poslal Gašpar Križnik, kateri je pristavil, da jo je poleg nekih drugih, spodaj objavljenih, ta »popotnik« pel »še kot deček z drugimi tovariši, ki so šli v kralje. Ko so prišli v hišo, so te pesmi peli; eden je šel gori, eden doli. Bili so v belih srajcah, rudečih plajših in na palci so nosili zvezdo.« (Iz pisma G. Križnika z dne 30. X 1902). Ta pesem se mi zdi zelo mlada; je-li sploh narodna?*

4742. *Zapisal* Janko Pukmajster-Vijanski. — *Iz »Slov. Glasnika« III. (1859) 51.*

za novo leto pri vsaki hiši. Dobijo potem kaj v dar: platna, povesem, orehov in suhih hrušek, kruha ali pa denarjev. Vendar dan današnji ni več pravih koledníkov in kolédnic. Sedaj le godci hodijo okoli. Nek mož mi je pravil, da svoje dni so vse bolj »lušne pesmi« peli in bolj noroglavi bili koledniki. Zapisal sem si košček takega smešnega voščila iz starih časov in tako-le se glasi:

»Bog vam daj toliko dobrote,
Ko je na peči mokrote;
Bog vam daj toliko sreče,
Ko je na peči zelene leče!
Bog vam daj toliko otrok,
Ko je ajdovskih kop;
Da bi imele kobile piščeta,
Krave žrebeta in kvokle
teleta!«

Kolednice božične.

Pripomnja.

O mnogih med kolednice sprejetih pesmih ni mogoče dokazati, da so se povsod res pele ali pojó ob koledovanju. To je pri nas večinoma ponehalo, in če je še kje v navadi, se pojo večkrat celo pesmi, ki niso narodne niti po izviru niti po duhu. Vendar se z ozirom na starejše zapise iz prve polovice prejšnjega stoletja in z ozirom na deloma še ostali okvir dá še določiti ali vsaj slutiti, da spadajo te pesmi v ta oddelek, zlasti tedaj, kadar se je vsaj v enem zapisu ohranila kakovšna na to mereča črtica. Dalje opozarjam, da je med božične kolednice sprejeto vse, kar se ne ozira določno samo na druge praznike božičnega oddelka cerkvenega leta, t. j. na novo leto, sv. tri kralje, svečnico. Prav starih kolednic, kakor jih imajo drugi Slovani, je pri nas le malo.

Stara belokranjska kolednica.

4743.

(Iz Adlešič.)

Pred malo leti so hodili na Sv. dan v naše vasi »koledvat« ali »plevat« (?) ter so pred hišo tako-le popevali:

Pomoz Bog
Kak na božič, tak po božič:
Zdravi i veseli
Božičevali!
Dober dan, gospodar,
Bog ti dobro srečo dal
Na današnji božji dan!
Pred kučom ti zelen dvor,
Na dvoru ti šest volov,
Nad volovi vranec konj.
Na konju je sedalce,
Na sedalcu sinak tvoj,
Na sinaku kapica,
Na kapici kitica,

4743. *Zapisal* Iv. Šašelj. — *Iz »Dom in Sveta« II. (1889) 51.*

Na kitici tičica.
Ona lipo poje,
Dobro leto zove.
Bog ga nam daj!

Rodile ti vinske gore,
Vinske gore, žitno polje,
Vsaka dobra sreča!

4744.

(Belokranjska.)

Na sveti dan popevajo Bajančani po nekaterih vaseh pred hišami takó-le:

Dober dan, gospodar,
Danes ti je božji dan.
Bog ti dobro srečo dal,
Pune sode vina,

Pune škrinje šenice!
Podaj komad kruha
I kupico vina!

4745.

(Iz Podzemlja v Belih Kranjcih.)

Dober dan, gospodar,
Pred hišom vam zelen bor,
Na boričku konjič mlad,
Na konjičku sedelce,
Na sedelcu sinek mlad,
A na sinku kapica,

Na kapici kitica,
Na kitici tičica.
Tičica popevala,
Dobro leto dozivala,
Svako dobro srečo.

4746.

(Belokranjska.)

O božičnih praznikih pridejo Žumberčani — Belikranjci govoré jim Vlahi (unijati) — čarat t. j. popevat k Božiču. Ko pride takov koledník k hiši, veli: »Hoću ti čarati, donési mi kruha«, potem pa začne:

Dobar dan, gospodar,
Bog vam dobre gostje daj!
Na dvori vam zelen bor,
Zanj' privezan konjic vran.
Na konjički sédlice,
Na sedlici sínek vaš,
Sinek ima srebern pas.
Več vam velja dober glas,

Kakor tisti srebrn pas.
Ródila vam šénica
In ta vinska mladica!

Stari čako, dónesite vina,
Stara majko, komad kruha,
Mlado snaše, povesánce,
I djivojka, jabučicu!

4747.

(Belokranjska.)

Dober večar, gospodar,
Bog nam dobre gosti dal!

Pred kuču zelen zbor,
Konjc uranec pervezán,

4744. *Zapisal* Iv. Šašelj. — *Iz »Dom in Sveta« VII. (1894) 383.*

4745. *Zapisal* Janko Barlè. — *Iz njegovega rokopisa.*

4746. *Zapisal* Janko Barlè. — *Iz »Letopisa slov. Matice« 1893. str. 5, pod besedo* čarati, *kjer pristavlja zapisovavec: »Dasi je ta pesem prvotno žumberška, prekrojena je povse na belokranjsko. Ko koledník to pésenco dovrši, zakriči:* »Dajte, majka, kos kruha dajte!«

4747. *Neznanega zapisovavca. — Iz SPKN. V. 113, kjer je za* kapica *(v. 8, 9) tiskano napak* kupica. *Namesto* klatala *je pač brati* klasala.

Na urancu sedalce,
Po sedalci zibelka.
Po zibelki sinek mlad,
Na sincu je kapica,
Na kapici rožica,
Na rožici ptičica,
Ta tičica popevala,
Da v žiti letala,
I pšenica klatala.

Sveti Jožef dobi Marijo.

4748.

(Od Frama.)

Bog je zbral dvanajst mǫži,
No vsi sǫ noter v' tempel šli.
Vsaki nǫ šibǫ v' rǫkǫ vzeme
No jǫ v' pravǫ rǫkǫ děne,
No poslušajǫ ta glas:
Kteremu šiba razcvětla bǫ,
Tisti bǫ dobîl Marijǫ.

Svęti Jožef šibǫ v' rokǫ vzeme
No jo v' pravǫ rǫkǫ děne:
En lěp cvět mu vun spusti.
Sveti Jožef je ja strah prestal,
De mu je Bog sînka dal.
On je htěl čisto živěti,
Si ni mogel razodeti,
Zapustit je Marijǫ htěl.

Bog mu je poslal angela,
Da poduči svetga Jožefa:
»Sveti Jožef, nič ne maraj,
Tega sina si gor zredi,
Ta je od svetega Duha.«

Te pesme bo skoro konc ino kraj,
Bog daj dušicam sveti raj,
Bog jim ga daj dobivlati,
Vsem věrnim dušam vživlati!

4749.

(Od Frama.)

Bog si je zbral mǫžov dvanajst
Ino je ž njimi v tempel šel:
»Vsaki svojǫ šibǫ vzemi,
No jo v pravǫ rǫkǫ děni.
Kteremu sę šiba razcvętla bǫ,
Tisti bǫ dobîl Marijǫ!«
Sveti Jožef šibǫ v rǫke vzame
No jo v pravǫ rǫkǫ děne.
Šiba lěp cvět izpusti.
Svęti Jožef sę prestraši:
On je htěl svęto živěti;
Da ni mogel razoděti,
Na tihem je Marijǫ zapustit htěl.

Marija zanosi Jezusa.

4750.

(Iz Sv. Križa vipavskega.)

Marija rožce brala,
Ljepe rožce, nagelne;
Je pušelc napravlala
Svojmi moži Jožefi.

4748. *Zapisal* Oroslav Caf; *pela* Mar. Krajnc. — *Iz CO. I. 69—70.*

4749. *Zapisal* O. Caf. — *Iz CO. II. 17.*

4750. *Zapisal* M. Majar. — *Iz njegovega rokopisa, ki ga je hranil Miklošič. (V v. 17 je napak pisano* nevernići, *v 20, 21* delač.) *Prepis v VO. XVI. G. 1—2 se loči v tem ne glede na* ě *za* je: 1 rôžce — 11 lepo — 15 V tempel] cjerkvico — 16 svěčnico — 19 Jezuša — 20 dělač . . . peljali — 21 Dělač — 24 tèrdo — 25, 27 druz'ha. *V petju se vsaka strofa ponavlja.*

K nji je peršu angel,
Oj angel Gabriel;

Ji pernesu grozdić,
Oj grozdić vinarski.

Marija ha podušala,
Znosila Jezusa.

Prav ljepo ha je nosila
Cjelih mjesecov devet.

To noć ha je rodila,
To noć, to sveto noć.

V tempel je ž njim hodila
Ta dan na svjećnico.

K nji so peršli Judi,
Judi, hudi neverniki.

So Mariji Jezusa vkradli,
Prav deleč so ha pelali.

Deleč na horo visoko,
Hor na horo Kalvarijo.

Tam ha čaka brejša judovska,
Tam terdo so ha brejšali.

Nič druzga ni ostalo
Ko sveta rješna kri.

Nič druzga ni ostalo
Ko sveto rješne telo:

Oj bodi hvaleno,
Nam tudi gnadlivo!

4751.

(Iz Devina na Krasu.)

Tan stoji ljepo polje,
Ljepo polje žehnano.
Po puli leží stezíca,
Stezičica uhlajena.

Po stezici ide anjev,
Ljepi anjev Gabriel.
V rokah mi nosi rože,
Ljepe rože lilije.

Marija rožice podušala,
Je občutila Ježuša,
Oj svjeta mati božja,
Devica izvolana.

Ježuša počutila
V svojmu ljubmu serčicu,
Oj svjeta mati božja,
Devica izvolana.

Preljepo ha je nosila
Celih mjesecev devet,
Oj svjeta mati božja,
Devica izvolana.

Preljepo ha je rodila
Na veliki božični večer,
Oj svjeta mati božja,
Devica izvolana.

4751. *Zapisal* M. Majar. — *Iz Majarjevega rokopisa, ki ga je hranil Miklošič; oblika* izvolana *je koroška, pa ne devinska. Prepis Majarjev v MR. 338 se loči, ne glede na naglaske, na* g *za spirantični* g (*γ* = h), *na* ł *za* v *(iz* ła*) in na* ě *za* je, *v tem:* 1 Tam . . . pole — 2 pole — 3 poli — 4 vhlajena *(pomotà!)* — 6 Angel Gabrijel — 10 Je o.] Občutila je — 13] Občutila je Ježuša — 14 lubmu — 22] Na božični svet večer — 25 obrezovanju — 28 poslala] darovala — 30] Na sveti dan na svečnico — 34 angelcam. *Majarjev prepis v VO. XIV. 24|2 se loči od zgoranjega natiska, ne glede na naglaske v tem:* 1 Tam . . . pole — 2 pole — 3 půli — 5 i. a.] hre mi anjeo — 6 anjeo — 12, 16, 20, 24, 28, 32, 36 izvolena — 11, 15, 19, 23, 27, 31, 35 Sveta — 22 božični večjer — 25 obrezovanju — 29 poslala] darovala. *Majar je natisnil pesem v »Slavjanu« II. (1874) 76 po prepisu v MR. 338 s temi premembami:* 4 uhlajena — 5 anjeu — 6 anjeu Gabriel — 10 O. j.] Je občutila — 13 Počutila — 14 serčici — 22 božičen — 25 obrezovanji.

K obrezovanji ha je poslala
Na novega leta dan,
Oj svjeta mati božja,
Devica izvolana.

V tempel ha je poslala
Na veliki šmarni dan,
Oj svjeta mati božja,
Devica izvolana.

Bohu ha je perporočila
Ano nebeškim anjelcam,
Oj sveta mati božja,
Devica izvolana.

4752.

(Iz Gorenje Vrtojbe.)

Marija rožce brala,
Rudeče nagolne,
Pušelc je spletala
Svetemu Jožefu.
Angel z nebes perletev,
Ta angelj Gabrijel,
Mariji naznaniu:
»Ti boš od svetega Duha spočela,
Inu Jezusa nosila
Celih mesecev devet,
Inu ga boš porodila
Ta dan na sveti dan.
In ga boš v cerkvu nesla
Ta dan na svečencu!«
Mariji so Ježuša ukradli
Hudi neverniki,
Inu so ga peljali
Na goro vésoku.
Tam gor ga čaka preša,
Ta preša vinjarska.
Jezusa so v prešu djali,
Kjer je Ježuš vreden ni.
Neč druzega z njega teklo,
Ko sveta rešnja kri.

Bog nam ga daj vživāti
Vsim vernim kristjanom
Na našu zadnju uru,
Na naš poslednji čas,
Ko pojde duša z nas:
Vzemite ju, peljite ju
V tā nebeški pokoj,
V ta nebeški sveti raj,
Ježuš nam ga vsim daj
Kadar bo ura in cajt!

4753.

(Iz Št. Andreža pri Gorici.)

Marija rožce brala,
Rudeče nagelče,
Pušelc je pletala
Svet'mu Jožefu.
V usticah je prnesu
Grozdič vinarski,
Marija je zdahnila,
Znosila Jezusa.
Nosila ga je mescev devet,
Rodila ga je na ta dan,
Na sveti dan.
Zvedeli so Judje,
Hudi neverniki,
Mariji so Jezusa uzali,
U 'no prešu so ga djali,
Trdo so ga prešali.
Z njega tekla sveta rešnja kri,
Njem' ni druzega ostalo,
Ko sveto rešnje telo.
Bog nam ga dej vsim vživati
Na našu zadnju uru,
Na naš poslednji čas,
No mъru prej, ko pojde duša z nas!

4752. *Zapisal* Jožef Cejan; *pravil oče* Ivan. — *Iz Cejanove zbirke, II. št. 2.*
4753. *Zapisal* Jožef Cejan; *pravila* Mar. Nemec-Lutman. — *Iz Cejanove zbirke V. št. 8.*

4754.

(Od Čedada na Benečanskem.)

Marija rožice brala,
Oj te lepe rožice.

Ježušu jih shranjavala,
Lep pušelc napravlala.

Angel pernese rožico,
Lepo rožico liljico.

»Nate, nate, Marija, rožico,
Ki tak lepó diší.«

Marija dihnila rožico,
Je znosila Ježuša.

Prav lepo ha ję nosila
Celih mesecov devet.

To noć ha je rodila,
To noć, to sveto noć.

V tempel ha je nosila
Ta dan na svećnico.

To so Judi zavedali,
Oj hudi Judi neverniki.

So Mariji Ježuša vkradli,
Prav daleč so ha pelali.

Deleč na horo visoko,
Hor na horo Kalvarijo.

Na hori ha čaka brješa,
Oj brješa judovska,

Za notre Ježuša djeti,
Tok on ni vrjedan biv.

Tako terdo so ha brejšali,
Da mu je tekla sveta kri.

Češćena bodi sveta kri,
Od petih ranic si tekla ti,

Od petih ranic mojha Boha,
Mojha Boga in stvarnika!

4755.

(Iz Podzemlja.)

Je Marija rož'ce brala
In jih Jožefu dajála,
Oj preljubmu Jožefu.
Jožef pa je dal Mariji

Lé-ta grózdek vínarski.
One je potém zdehníla,
Zanosíla Jezusa.
Devet mesecev ga nosíla,

4754. *Zapisal* Mat. Majar. — *Iz niegovega rokopisa, ki ga je hranil Miklošič in v katerem je po napačni Majarjevi teoriji pisano:* 18 nevernići, 21 Deleć; brješa *razlaga Majar s* preša ‚Presse', *kar je prav, toda gotovo ne govore ben. Slovenci tako, ampak* príéša. *Drugi Majarjev prepis je v MR. 340; loči se od zgoranjega natiska, ne glede na* g *za spirantični* g (ɣ) *v tem:* 2] Lepe rožice nagelne. — *Za 4. verzom sta vtaknjena ta dva:* K nji je prišel angel, * Oj lepi angel Gabriel. — 6, 7 *manjka* — 8 tako lepó] tako lepo mi — 17—18] K nji so peršli Judi, * Judi hudi neverniki. — 26 vrêden bił — 27 Tak. *Naposled stoji opomnja:* »*Ta pêsen je znana take v Ipavê v Krajnskoj, tamo se pojeju mêstê poslêdnjih šest redek slêdeče redke:*

Nič druzga ni ostalo, Nič druzga ni ostalo, Oj bodi hvaljeno,
Ko sveta rêšnja kri; Ko sveto rêšnje telo: Nam tudi gnadlivo!«

Iz te vipavske varijante so pač tudi važnejše prenaredbe v prejšnjih verzih nasproti prvotnemu benečanskemu zapisu. To drugo redakcijo je potem Majar natisnil v »*Slavjanu*« *II. (1874) 76—77, pišoč zopet* h *za spirantični* g, *in premenivši to-le:* (5) peršu anhel — 8 lepo mi] lepo — 17 prišli — 26 vrjedan biu — 27 Tako — (28) rešnja — (30) rješnje.

4755. *Zapisal* Janko Barlè. — *Iz* »*Slov. Večernic*« *XLV.* 112—113. svrdan = svečnica.

A deset'ga porodila.
Je na svrdan šla v cerkev
Al' na ta dan svečnice.
A neverniki so djali,
Da b' ji Jezusa zvezali,
Da b' ji Jezusa zvezali
In na goro odpeljáli,
Na to góro vísoko.
S križem pa so obložili
Ta ramena njegova,
In na križ so ga pribili
In roké, nogé razpeli.
Jezus goraj milo vpije,
Milo vpije: »Žejen sem!«
Pa mu dajo žolča piti,
Žolča piti grenkega.
Jezus goraj milo zroča
Svojo mater Janezu:
»Glej, o Janez, tvoja mati!
Glej, o mati, to tvoj sin!«
Potlej je pa glavo nagnil
Tam na svojo desno stran.
Ko je svojo dušo spustil,
Grobi se odpirali,
Grobi so se odpirali,
Solnce je oblédelo.

4756.

(Od Slovenske Bistrice.)

Marija rožce brala
V zelenim gartelči.

Pušelček naredla
Za svetga Jožefa.

Noter k njej je prišu
Angel Gabriel.

V rokah je prinesu
Grozdek vinarski.

Marija ga dihnila
Postala noseča.

Saj ga je nosila
Mesecov devet.

Saj ga je rodila
Nicoj to sveto noč.

V tempel je hodila
Na den te svečnice.

Gori ga pa čaka
Oj preša vinarska.

Noter so pa djali
Vsmilenga Jezusa.

Von je pa pritekla
Ta sveta rešnja kri.

Notri je ostalo
Sveto rešnje telo,

Ker pride nam k trošti,
Kda pojde duša z nas.

4757.

(Iz Frama.)

Maria rožce trga
V vrtu zelenem,
Bo pušelc naredila
Za svetga Jožefa.
To prvo rožco trga
To belo lilijo,
To drugo rožco trga
Erdečo gartrožo,
To tretjo rožco trga
Erdeči najgelček:

4756. *Zapisal* Jožef Drobnič. — *Iz Majarjevega rokopisa, ki ga je hranil Miklošič.*
4757. *Zapisal* O. Caf. — *Iz CO. IV. 11.*

Bo pušelc naredila
Za svetega Jožefa.
Je ti pušelc podehnila,
Zanosila Jezusa,
Vsej ga je nosila
Celih mesencov devet.
Nocoj ga je rodila,
Nocoj to sveto noč.
K mešam je ž njim hodila
Na dan te svečence.
Srečali so jo Judi,
Judi razbojniki.
Jezusa so ji vzeli,
Močno so ga gajžlali.
Na križ so ga pribili
Za roke, za noge.
To naj bo k našemu spominu,
Da duša 's tela gre.
Pastirci so na gmajni,
Si črede pasejo,
Klobuke dol pojemljejo,
Čast dajo Jezusu.

Marijino spočetje.

4758.

(Iz Kojskega v Brdih.)

Vsi ludje hrejo v cerkev,
Sveti Jahim tudi hre
S svojo lepo žjeno,
Ljubo sveto Anico.

Sveta Ana pokleknila
Vmjes mladih deklicah:
Deklice črez njo mermrale,
Črez sveto Anico.

Sveta Ana hore vstala,
Sovzice uternila;
Sveta Ana hore vstala,
Sovzice uternila.

Sveta Ana pokleknila
Vmjes mladih fantičov:
Fantje črez njo mermrali
Črez sveto Anico.

Sveta Ana hore vstala,
Sovzice uternila;
Sveta Ana hore vstala,
Sovzice uternila.

Sveta Ana pokleknila
Vmjes starih vdovic,
Vdovice črez njo mermrale,
Črez sveto Anico.

4758. *Zapisal* Mat. Majar. — *Iz njegovega rokopisa, ki ga je hranil Miklošič, s pristavkom, da se poje o božičnih praznikih, kadar se gre k darovanju (ofru). Prepis Majarjev v VO. XVI. G 5—7 se loči, ne glede na* ě *za* je, ł *za* v *(iz* la*), v tem:* 1 cĕrkov — 2 Svet — 3 lĕpo ženo — 4 Lubo — 7, 15, 23, 31, 39, 51 čez — 8, 16, 24, 32, 40, 52 Črez — 9, 11 hori — 26, 34 nimaš . . tridesjet — 55 nimaš — 63 Lubo — 65 starim rjeparji — 66 dao — 70 starim tolarji — 71 S tem] Skoz to — 72, 73 Boh . . dao — 74 Ljubo rožo] Rôžo devico — 76 Jezusa. *Prepis v VO. XIV.*[1] *28, 29 se loči od ravnokar navedenega, ne glede na* je *za* ě *in na naglaske, v tem:* 26, 34, 55 nemaš — 72, 73 Bůh — 75 Vsemileneha. *Vraz je na koncu pristavil opomnjo:* »Repar *novac je, što ide pod 4 kr. sr., a* rĕparnik *zovu Slovini hlĕb, što se prodaje za rĕpar.« Majarjev prepis v MR. 348—349 se loči od zgoranjega natiska, ne glede na naglaske, na* ł *za* v *(iz* la*), na* ě *za* je, *in na* g *za spirantični* g *(Majarjev* h = ?*), v tem:* 1 cerkev] tempel — 3 lĕpo ženo — 7, 15, 23, 31, 39, 51 čez — 8, 16, 24, 32, 40, 52 Črez — 26 nimaš . . . tridesĕt. — 28—36 *manjka* — 60 ofri — 65 rĕparji — 70 tolarji — 71 s tem] Skoz to — 72, 73 Bog. *Majar je natisnil pesem v »Slavjanu« II. (1874) 106—107. Ta natisek se naslanja na naposled omenjeno redakcijo v MR. 348 d. in se loči od nje, ne glede ne je za* ě *in* u *za* ł, *pa* h *za spirantični* g, *v tem:* 3, 63 lepo — 4 Lubo — 26 trideset — 74 Lubo.

»Ti nisi žjena zakovna,
Ker nemaš tri in trideset ljet.«
Sveta Ana hore vstala,
Sovzice uternila.

Sveta Ana poklenila
Vmjes starih vdovcov:
Vdovci črez njo mermrali,
Črez sveto Anico.

»Ti nisi žjena zakovna,
Ker nemaš tri in trideset ljet«.
Sveta Ana hore vstala,
Sovzice uternila.

Sveta Ana pokleknila
Vmjes zakonskih žjenic:
Žjenice črez njo mermrale,
Črez sveto Anico.

»Ti nisi teha vrjedna,
De med nami tu klečiš,
Ker nimaš poroda,
Poroda božjeha.«

Sveta Ana hore vstala,
Sovzice uternila,
Sveta Ana hore vstala,
Sovzice utrnila.

Sveta Ana pokleknila
Vmjes zakonskih možov:
Možje črez njo mermrali,
Črez sveto Anico.

»Ti nisi teha vrjedna,
De med nami tu klečiš,
Ker nemaš poroda,
Poroda božjeha.«

Sveta Ana hore vstala,
Sovzice uternila;
Sveta Ana hore vstala,
Sovzice uternila.

Vsi ludje hrejo k ofru,
Sveti Jahim tudi hre
S svojo ljepo žjeno,
Ljubo sveto Anico.

Vsi ludje dajo k ofru
Po starem rjeparju,
Sveti Jahim tudi dav
Po dva holdinarja.

Sveta Ana tudi dala
Po starem tolarju,
S tem Boha prosila,
De b' ji Buh en porod dav.

Buh ji je en porod dav,
Ljubo rožo Marijo;
Marija je rodila
Vsmileneha Ježuša.

4759.

(Od Frama.)

Marija je pritekla
V' cĕrkvǫ žegnanǫ,
Dol je poklęknǫla
Med mǫže zakonske.

Mǫžje sǫ mèrmrali:
»Kaj tî tu klečiš?
Vsej nimaš, nimaš
Poroda božjega!«

Marija gor stanǫla,
Milo jokala,
Še lĕpše je molila
Svęti roženkranc.

Marija je pritekla
V cĕrkvǫ žegnanǫ,
Dol je poklęknǫla
Med žene zakonske.

4759. *Zapisal* Oroslav Caf; *pela* Marija Kotnik. — *Iz CO. I. 81, kjer je konec samo kratko naznačen. Caf je pripisal pesmi opomnjo* »sonderbar!!«

Žene so mèrmrale:
»Kaj ti tu klečiš?
Vsej nimaš, nimaš
Poroda božjega!«

Marija gor stanǫla,
Milo jokala,
Še lěpše je molila
Svęti roženkranc.

Marija je pritekla
V cěrkvǫ žegnanǫ,
Dol je poklęknǫla
Med mlade hlapčiče.

Hlapčiči so mèrmrali:
»Kaj ti tu klečiš?
Vsej nimaš, nimaš
Poroda božjega!«

Marija gor stanǫla,
Milo jokala,
Še lěpše je molila
Svęti roženkranc.

Marija je pritekla
V cerkev žegnanǫ,
Dol je poklęknǫla
Med mlade děklice.

Děklice so mèrmrale:
»Kaj ti tu klečiš?
Vsej nimaš, nimaš
Poroda božjega!«

Marija gor stanǫla,
Milo jokala,
Še lěpše je molila
Svęti roženkranc.

4760.

(Od Cerovca.)

Marija ide v cirkev,
V cirkev žegnano,
Tam pa si poklekne
Med može zakonske.

Móžje so mermrali:
»Kaj ti tu med nami maš,
Da nemaš poroda,
Poroda božjega?«

Marija je gor stanóla,
Namilo se zajokala,
Še lepše je zamolila
Ti sveti roženkranc.

Marija ide v cirkev,
V cirkev žegnano,
Tam pa si poklekne
Med žene zakonske.

Žene so mermrale:
»Kaj ti tu med nami maš,
Da nemaš poroda,
Poroda božjega?«

Marija je gor stanóla,
Namilo se zajokala,
Še lepše je zamolila
Ti sveti roženkranc.

4760. *Zapisal* St. Vraz; *pela* Trezika Megličeva. — *Iz VO. XIX. l.* 247|22. — *Vraz je prepisal pesem vnovič v VO. XVIII., knj., 5—7, premenivši to le, ne glede na naglaske:* 6, 18, 30 ti tu] ti — 19, 31 Da] Ki — 28 fante] pajbe 29 Fantje] pajbje — 40 divice] dekliče — 41—44] Dekliči pa so rekli: * »Le tu med nami bodi, * Ki smo vsi dekliči, * No moli sveti roženkranc!« *(Ta popravek je znamenit dokaz nekritičnosti Vraza, kateri je mislil, da se pesem od početka tiče Marije in ne Marijine matere Ane.) Drugi prepis (narejen po ravnokar omenjenem) je v VO. XIV. 2 b—3 a, kjer je to drugači:* 29 su *(pozneje popravljeno v* so) — 44 Ne *(pozneje popravljeno v* no). *Tudi v v. 10. je* Namilo *pozneje popravljeno v* Nemilo. *Tretji prepis je v VO. VIII. 13; loči se od gorenjega natiska, ne glede na naglaske in* r *za zlogotvorni* r *v tem:* 25, 37] Marija v cirkev ide — 31 Da] Ki ti — 40 divice] dikliče — 40—44] Dikliči pa so rekli: * Le ti tù pri nas bodi, * No z nami Boga moli, * Da Bog nam porod da!«

Marija ide v cirkev,
V cirkev žegnano,
Tam pa si poklekne
Med fante ledične.

Fantje so mermrali:
Kaj ti tu med nami maš,
Da nemaš poroda,
Poroda božjega?

Marija je gor stanóla,
Namilo se zajokala,
Še lepše je zamolila,
Ti sveti roženkranc.

Marija ide v cirkev,
V cirkev žegnano,
Tam pa si poklekne
Med divice ledične.

Divice pa so rekle:
Kaj ti tu med nami maš,
Da nemaš poroda,
Poroda božjega?

4761.

(Iz Selnice na Dravi.)

Marija sem pritekla
V to cerkvo žegnano,
Še le dol je pokleknila
Med te ledik deklice.

Še dekle so mrmrale:
»Zakaj ti to klečiš?
Saj nimaš, saj nimaš
Poroda našega!«

Marija se prestrašila,
Nemilo je zajokala,
Še lepše je molila
Ta sveti roženkranc.

Marija gre v nebesa,
Nas vabi za seboj,
Veselo nam je iti,
Marija, za teboj.

Sveti Jožef dela zibelko.

4762.

(Kranjska.)

a) Redakcija I.

Bog daj dobêr večir,
Vam, hišni gospodar!
Mi smo prišli lesej k vam,
Oč'mo eno sveto pesêm pet,
Od Jezosa in Marije,
In od rojstva božjega,
(In od lejta novêga,
Ki ga je dans pervi dan).

Maria in svet Jožef
Se skupej znejdesta,
In se prav lejpo menita,
In sta se na rajžo podala
Proti letêm gojzdu zelenêmu.

U gojzdi ne raste druziga
Koker le ta hojica.
Zdolaj sta počivala,
Prav lejpo sta se menila.

Iz hojîce se druzêga ne stôrì,
Koker letà žagančica;
Iz žagance se druzga ne stôrì,
Koker letà zibelka.

4761. *Zapisal* Fr. Praprotnik. — *Iz njegove zbirke.*
4762. *Zapisal* E. K(orytko). — *Redakcija I. je iz Vrazovega prepisa v VO. V. 25, redakcija II. pa podaje pesem, kakor je tiskana v SPKN. I. 6—7.*

Notêr se zible Jezus svet,
Ki je stvariu zemljo, nebò,
Človeku dau dušo, telò —
Vselej pomagaj Jezus nam!

To vam je pesêm spojena
Tem hišnim gospodarju —
Tem hišnim gospodarju,
Tudi hišni materi, —
Na vaše lejpo poštenje:

Daj vam Bog zdravje in veselje!
Mi vas prelepo prosimo
Za enga dara božjêga.

Svétim' križu božjêmu
Svetega Brica ofrali,
Bogu vas č'mo pêrporočit,
Bogu, ljubî dvici Mariji!
Per vas ostani sveti Duh,
Z nam pa pojde večni Buh!

b) Redakcija II.

Bog daj dober večer,
Hišni gospodar vam!
Mi smo prišli lês' k vam,
Mi čmo eno sveto pésem péti
Od Jezusa in Marije,
Od rojstva božjiga,
In od léta noviga,
Ki ga je danas pervi dan.

Svét Jožef in Marija
Se skupaj snideta,
In se prav lépo ménita,
In sta se na pót podála
Próti gojzdu zelenimu.

V gojzdu ne raste druziga,
Kakor sáma hojica,
Zdolaj sta počivala,
Prav lepo se menila.

Iz hójice se druzega ne stori,
Kakor kak'šna žagančica,
Iz žagance se druziga ne storí,
Kakor kak'šna zibelka.
Nótri se zíblje Jezus svét,
Ki je vstvaril zemljo, nebó,
Človeku dal dušo, teló —
Vselej pomágaj Jezus nam!

To vam je pesem spojena,
Vam, hišnim' gospodarju
Ino hišni materi,
Na vaše lépo poštênje:
Daj vam Bog zdravje in veselje.
Mi vas prelepo prosímo
En'ga dara božjiga.

Svétim' križu božjimu
Svét'ga Brica dar'vati,
Bogú čmo vas priporočit',
Bogú devíci Marii,
Pri vas ostani svéti Duh,
Z nam' pa pojdi véčni Buh!

4763.

(Iz Cerkelj na Kranjskem.)

Marija in Jožef sta rajžala — rajžala
Ta v strgano štalico.
Marija je rodila Jezusa — oj Jezusa,
Oblublenga Mesijasa.

4763. *Zapisal* Mat. Majar. — *Iz njegovega rokopisa, ki ga je hranil Miklošič in po katerem je pesem natisnjena v Sl. Bčeli II. 1. 1851, str. 58 (samo da je tam tiskano:* 10 dal), *kjer stoji ta le pripomnja: »Kjer imajo deleč v cerkov iti, grejo k polnočnicam že na sveti večer, i čakajo u vesi v někakej hiši blizo cerkve do polnoči, poječi različne koledniške i božične pesmi.«*

Marija ni imela pleničice — pleničice,
Svet Jožef dav je srajščico.

Marija ni mela povojčika — povojčika,
Svet Jožef dav je pintico.

Marija ni mela kovterča — kovterča,
Svet Jožef dav je sukenco.

Marija ni mela zibike — zibike,
Svet Jožef biv je cimprman.

Vzev je na ramo puntiko — oj puntiko,
Šov je v zeleno gmajnico.

Tam je posekov jevčico — jevčico,
De je naredu zibiko.

Zibika je lepo vmalana — vmalana,
De je Mariji dopadala.

Na jednej strani je namalano — namalano
Presladko ime Jezusovo.

Na drugej strani je namalana — namalana
Njegova britka martra vsa.

»Jožef in Marija po svetu sta hodila.«

4764.

(Kranjska.)

Jožef in Marija
Po svetu sta hodila;
Oslička peljeta,
Njega tudi ženeta.

Šla sta po en' cesti
Prot' Betlehemskim' mesti;
Jožef prosi milo,
De b' se kdo usmilil.

Ljudje so trdovratni
Do Marije. Pred vratmi
Vun iz mesta gredeta,
Na en pašovnik gledata.

Tam je ena štalica,
Tje se ona spravita.
Strehe ni gor nobene,
Stene so vse prelomljene.

Jožef Mariji pravi:
»Tvoji časi so ti stari:
Tukaj luči nimava,
Ne perprave nobene!«

Jožef dalej pravi:
»Marija, se ne straši:
Prišla bode božja luč,
Ona bo nama pomoč!«

Marija je plajšč izslekla,
Na tla ga je razpregla,
Bogu je čast in hvalo dala,
En majhin čas zaspala.

Marija se potlej sprebudi,
Jezus ji na plajš leži.
Tačas je bil grozen mraz,
De se smili Jezus nas.

4764. *Neznanega zapisovavca. — Iz SPKN. V. 5—7. Zapis Jožefa Osredkarja iz Doba pri Domžalah (v zbirki M. Rodeta V. št. 39) se loči v tem:* 1 Jožef] Sveti Jožef — 4 tud' — 8 De — 8 Kdo] kdo jih — 10] Da mor'jo pred vratmi *(prvotno se je pač glasilo:* Da morejo stat' pred vratmi) — 12 pašnik — 18 ti stari] tari (?) — 19 Tuki — 20 priprave — 23 bo — 26 *manjka.* — *Za 30. verzom je vtaknjen ta:* In se Mariji nasmeji — 40 ložje — 41, 45 sem .. sem .. 42—44] Lepo glor'jo pojejo, * Bogu čast dajejo * In pastircam naznanijo — 48 vseh — 49, 50 tega] Njega — 51 bo pri. *Tudi naš natisek ima precej znakov »umetnega« popravljača.*

Marija je vstala,
Jezusa je sprevijala,
Jožef mu je suknjo dal,
De je Jezus lagle spal.

Le sim, le sim angeljci,
Vsi nebeški angeljci
Lepo glorjo pojejo,
Ter pastirce zovejo:

»Le sim, le sim, pastirci vi,
Eno čudo se godi,
Rodil se je človek-Bog,
Nas bo rešil vsih nadlog.

Tega mi častimo,
Tega mi molimo;
On bode per nas ostal,
Dokler mu boš dušo dal!«

4765.

(Iz Podzemlja.)

Sveti Jožef in Marija
Sta po svetu potovala,
Ker volička ženeta
In oslička peleta.

Gresta venkaj iz mesta
Tje k mestu Betlemu.
Tam je jena štalica,
Na škalco je naslonjena.

Ljudi trdovratni so:
Marija stoji pred vratmi,
Nihče ne da jerpergve,
Smil se stotavženkrat Bogu!

Jožef tako govori:
»Zdaj ja naš je cajt ta stari,
Niti lučke nimamo,
Nit' priprave nimamo!«

Marija slekla doli plajš,
Pokleknila je na plajš,
Bogu čast in hvalo dala,
In jen majhen cajt zaspala.

4766.

(Od Frama.)

Svęti Jožef grę z Marijo
V městece Betlehem.
Osleka peljata,
Voleka imata.
Voleka predala sta,
Ker stroška ne imata.

Nǫter sta se pripeljala
V město Betlehem,
H eni priprosti štalici.
Marija sę ozèrla,
Štalica sę odpèrla.
Svęti Jožef je pa poleg stal,
Je koj nǫter v štalicǫ šèl.

Svęti Jožef tako pravi:
»O Bog, vsmili sę krez nas!
Tukaj ni oděje, ne zibele,
In ni druga ko velki mraz:
Bog sę smili krez nas!«

Marija tako pravi:
»»Potroštan bǫdi, Jožef moj!
Vsej sę bǫ rodil člověk-Bog,
Rešil nas bǫ iz nadlog!««

Marija je pokleknila,
Gor vzdigne rǫké,
Bogu sę je črez dala,
Sladko je zaspala.

Svęti Jožef pa poleg stoji,
Močno za luč skerbi.

4765. *Zapisal* Janko Barlè; *pela* stara Katarina — *Iz Barletove zbirke.*
4766. *Zapisal* O. Caf. — *Iz CO. II.* 5.

»O Jožef moj, kam pojdeva nocoj?«

4767.

(Iz Guštajna na Koroškem.)

»O Jožep moj, kam pojdema nacoj?
Pojdi erpah iskati,
Da b ma mogla ostati!
O Jožep moj, kam pojdema nacoj?«

»»Oh Maria, ti nevesta moja!
H žlāhti sam šou iskati,
Ma nučeji spoznati!
Oh Maria, ti nevesta moja!««

»O Jožep moj, oskarbi ma nacoj!
Ta nuč sa parbližuja,
Prosi sosede druje:
O Jožep moj, oskarbi ma nacoj!«

»»Oh Maria, prebritko tua m je:
Znanci me kne spoznaji,
Erparh nama kne daji,
O Maria, prebritko tua m je!««

»O Jožep moj, nikar ti na žaluj!
Letu ja vole božje,
Da ne pomaga prošne.
O Jožep moj, nikar ti na žaluj!«

»»O devica ti, trošt mojga sarca!
Za mestam je na štala,
Ta se boma pobrala:
O devica ti, trošt mojga sarca!««

»O Jožep moj, rodila bom nacoj!
Ura sa parbližuja,
Ta cajt sa mi ponuje:
O Jožep moj, rodila bom nacoj!«

»»O devica, marzla ja štalica,
Kir boš Boga rodila,
Kam ga boš položila?
O devica, marzla ja štalica!««

»O Jožep moj, tukaj je zveličer tvoj:
U eni razderti štalci
Leži na tardi škali:
O Jožep moj, tukej je zveličer tvoj!«

O Jezus moj, na svit rojen nacoj!
Zročim ti sarce moje,
Naj bo vekoma tvoje,
O Jezus moj, na svit rojen nacoj!

O grišniki, samkaj tacite vi:
Grihov sa spokorite,
Da gnado zadobite
O grišniki, samkaj tacite vi!

O Jezus moj, usliši ti nas nacoj!
Prišu si nas iskati,
Z gnadami nas darvati:
O Jezus moj, usliši ti nas nacoj!

4767. *Zapisal* Jožef Šmelcar *okoli l. 1815.* — *Iz njegove pesmarice št. 61 (Pejsom od Jožepa noj Maria) z ohranjeno grafiko razen šumevcev in sikavcev in pà črk* i *in* j, *ki se mešajo. V v. 37., 40. in 45 je pisano pomotoma* Jožep *nam.* Jezus.

4768.

(Štajerska.)

»O Južev moj, kam pojdeva nicoj
Erperge si iskati,
Da va mogla ostati?
Južev moj, kam pojdeva nicoj?«

»»O Maria ti, nevesta moja,
K žlahti sem ša iskat,
Me nečejo spoznati:
O Maria ti, nevesta moja!««

»O Južev moj, oskerbi me nicoj!
Ta noč se približuje,
Prosi soside druge:
O Južev moj, oskerbi me nicoj!«

»»O Maria, o prebritko mi je:
Znanci me ne spoznajo,
Erperge ne dajo:
O Maria, o prebritko mi je!««

»O Južev moj, nikaj se ne žaluj,
Vse to je vola božja,
Da ne pomaga prošnja:
O Južev moj, nikaj se ne žaluj!«

»»O divica, trošt mojega serca:
Za mestom je ena štala,
Ta se bova podala,
O divica, trošt mojega serca!««

»O Južev moj, rodila bom nicoj:
Vüra se približüje,
Ti cajt se že ponüje,
O Južev moj, rodila bom nicoj!«

»»O divica, merzla je štalica,
Kir boš Boga rodila:
Kam ga boš položila?
O divica, merzla je štalica!««

»O Južev moj, tu bo ostanek tvoj:
V eni razderti štali
Leži na terdi slami:
O Južev moj, tü bo ostanek tvoj!« —

O Jezus moj, na svet rojen nicoj!
Zročim ti serce mojo,
Da bo na veke tvojo:
O Jezus moj, na svet rojen nicoj!

O grešniki, lě sem pritecite,
Grehov se spokorite,
Vso gnado zadobite
Pri Jezusi, ker v štalci to leži!

O Jezus moj, vsliši nas nicoj!
Priša si nas iskati,
Vso čast tě čemo dati:
O Jezus moj, vsliši nas nicoj!

Jožef pri žlahti grdo sprejet.

4769.

(Radomlje pri Kamniku.)

Svet' Jožef in Marija
V Betlehem rajžata,
Temota jih obdaja,
Nikamor ne vesta.

4768. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz »Ostankov cerkvenih pesmaric iz Slov. goric« I. št. 6.*

4769. *Zapisal* J. Majhen. — *Iz zbirke Franceta Francetovega IV. št. 21.*

5 Svet' Jožef prav' Mariji:
Ti tukaj mal' postoj,
Jaz grem pa notri v mesto,
V mest' je stric moj.

Komej je notri stopu,
10 Poprosu ga j' l'po;
Pa stric mu kluko kaže,
Venkaj ga je segnov:

»Le vun iz potepuhom,
K nima, da b' kruha kupu;
15 Jaz mam streho le za te,
K' mi kaj skupit dadé!«

»Ljuba dvica Marija!
Jerperg nisem dobiv,
Še c'lo od sojga strica
20 Iz hiše segnan sem biv.«

Komaj iz mesta prideta,
Eno štalco najdeta,
En mal' jo posvetita,
En mal' posnažita.

25 Zvonovi zvonijo
Sami od sebe res,
Bogu hvalo dajejo,
K' je rojen kralj 'z nebes.

»Nova zapoved je vunkaj šla.« A.

4770.

(Koroška.)

Je nova zapoved unkaj šva —
Ta den je svet!
Od cesarja Avgusta —
Te den je svet, te den je vesiv,
5 Te den je vseha vesela živ!

Jožef se spravlja v Betlehem
Po casarjavej zapovedi.

Jožef se vzdihne in mi hre,
Osliča jezdi, volič za njim hre.

10 Jožef Marijo na pvaci pustí,
Herperje išče, za njo skerbí.

Jožef per Mariji obstojí
In svoje rieve ji razodí.

Jožef Marijo na osliča posadí,
15 Hresta iz mesta, k se že mrači.

Hresta po anej hmajnici,
Pridata k bornej štalici.

4770. *Zapisal* M. Majar. — *Iz njegovega rokopisa, ki ga je hranil Miklošič.* »*Koroška, se poje na sveti večer pri prvej meši o polnoči u Rožji in na Radišah; tudi na Štajerskim u Součavi znana. Vsakej prvej redki se pristavi:* Te den je svet, *vsakej drugej* Te den je svet, te den je vesiv, * Te den je vseha vesela živ!« *Po navedenem rokopisu je tiskana v Sl. Bčeli II. 1. (1851) str. 27—28 s temi predrugačbami:* 4 vesév — 5 vsega veselja — 7 cesarjevej — 8, 9 gre 13 rjeve — 23 jaselca. *V Bčeli je tudi opomnja, da se poje po napevu 40. v knjigi Majarjevi CP. in da jo »u Rožji radi zapojo koledovavci«. — Majarjev prepis v MR. 347 se loči od zgoranjega natiska, ne glede na naglaske, na* ł *za* v *(iz* la*) in* g *za spirantični* g *(Majarjev* h*), v tem:* 4 veséł — 6 Betlehem] Betlehem gre — 7 zapovadi — 9 jězdi — 11 jišče — 12 Mariji] Mariji sdej — 13 rěve . . razodě — 16 po anej] sdej po — 17 Prideta — 19 lepo] šitro — 20 vzeme — 25 tekle — 27 pernese — 30, 31 štalico. *Tam je na str. 367 k v. 25 pripisana tudi ta le opomnja: »Ljudi pripověduju, da sada ješče v svetoj božičnoj noči su za jeden trenotek vse gore zlate i vse r ke i vode vinom teku i da, ako bi človek upravo v oni trenotek iz r ke ali iz potoka ali iz studenca zajel, bi m sto vode vino zajel.« Majar je natisnil pesem v »Slavjanu« II. (1874) 93—94 s temi predrugačbami ravnokar omenjenega prepisa, ne glede na* u *za* ł, *na* h *za spirantični* g: 4 vesiu — 7] Po cesarjevej zapovedi — 9 jezdi — 11 išče — 13 reve . . . razodje — 17 Pridata — 27 pernase — 28] Jožef sdej šitro štalico odpre — 31 Anhalci. *Po natisku v Slov. Bčeli jo je natisnil v modernizirani slovenščini Scheinigg v NPKS. št. 82.*

Jožef šitro ohenj stori
In štalico lepo pokadí.

Jožef vzame barihelco
In hila po frišno vodico.

Marija je rodiva Jeziša
In ha povoživa v jaselci.

So vse hore zvate ble,
So vse vode z vinam takle.

Jožef pa šitro pertače,
Mariji svadko vince pernase.

Jožef štalico šitro odpre,
Ježiš v jaselcah rojan je.

Pastirci štalco vahtajo,
Anhelci nad štalco pojo.

»Nova zapoved je vunkaj šla.« B.

4771.

(Z Grahova na Tolminskem.)

Na zapoved je venkaj šla
Od cesarja Avgustuza,
De more cel svet popisan bit'
In sveti Jožef z Marijo prit'.
Oj srečno naprej
Porajžata zdej.

Proti Betlehemu rajžata,
Enga oslička imata.
Marijo pa zebe v nogé,
Pa še rajši le k nogam gré.
Sveti Jožef gre jerporje iskat,
O Bog mu jih daj,
Noč bode sedaj!

Pri žlahtni hiš' jih ni vdobil,
Zato j' še bolj žalosten bil.
Svet' Jožef se je jokal miló,
Marija ga trošta lepo:
»Oh vsmili se Bogu,
Trpiva voljnó!«

Svet' Jožef si vzame srce,
Spet po celem mestu gre.
Od hiše do hiše je šel,
Nazaj pa le žalosten prišel:
»Oh kam čem naprej?
Pod nebom bom zdaj!«

Pred mestom stoji štalica,
Nad njo zapoje grlica.
Marija pravi: »Jožef moj!
Pojva v to štal'co 'ncoj!«
O temna ta nuč,
Kdo bo dal luč?

Jožef pa gré in molčí,
Molila sta do polnočí.
Peršel je z nebes v štalco šân,
Svet' se lih kakor o poldán:
O srečna ta noč,
Bog dal je pomoč!

Pastirci ovce vganjejo,
Okol štaljce vidjo angelja.
Angelj jih je troštal in bodil:
»Nicoj se j' nam zveličar rodil:
Nicoj ta sveti večer
Daj ljudém ta mir!«

Jožef pa ni bil v štalici,
Slišal je peti angeljce.
Marija ga kliče lepú,
To sveto dete kaže mu:
»O Jožef ti moj,
To je Bog tvoj!«

4771. *Zapisal* Anton Črv. — *Iz njegove zbirke B. 3.*

Opomnja. Pri večini teh, kakor tudi pobožnih pesmi pristavljajo narodni pevci na koncu ‚Amen', *katerega pa ne pojejo, ampak govoré, kakor bi hoteli reči:* ‚Končali smo'.

Jožef ga je na roko vzel,
Od veselja je jokat začel.
Molil je iz srca,
Iz rok ga vzame divica:
»Oh, kam ga čem det',
Ker zibke nič ni!«

V jaslice ga položi
Pred volika in osličča.
Oba sta padla na nogé,
Na tla sta položila glavé:
Še ž'vina spozna
Tam svojga Bogá!

Pastirci v štaljco pridejo,
Le to dete gledajo.
Padli so na svoj obraz,
Spoznal' so Jezusa tačas,
De Bog je z nebes
In človek vmes.

Marija vzame dete in gré,
In dá pušnit pastircem nogé.
Dal je ofer vsakater,
Kakor zamore 'n 'boj pastír.
Marija za to
Zahvali lepó.

Pastirci gredo k ovcam spet,
Razvesele ves zvoljen svet.
Odprimo srce nicoj,
De pojde noter zveličar moj!
Čast bodi Bogu
Očetu, S'nu in svetmu Duhú,
Devic Marii in Jožefu!
Oh Jezus nam daj
Vsem skupaj svet raj!

4772.

(Iz begunjske okolice na Gorenjskem.)

Ana zapovd je venkaj šva,
Od cesarja Avgustusa,
De se cev svet podpisat ima,
Tud sveti Jožef z Marijo.
Oh reven ta čas,
Marij' je mraz!

An petek sta prišva lepó,
Rajžova sta tri dni in pó,
Svet Jožef gre precej iskat,
Da bi prenočiše dobiv.
O Bog ga mu dej,
Sej bode noč zdej!

Per žvahti ga on ni dobiv,
Zato je prov žavosten biv.
Svet Jožef se joka na gvas,
Marija ga trošta ta čas:
»Oh srečna ta noč,
Bog bo dav pomoč!«

Svet Jožef si vzame srce,
Še ankrat po vsem mesto gre.
Od hiše do hiše je on šu,
Nazaj je še belj žavosten pršu.
Oh temna ta noč,
Kdo nam bo dav luč?

Pred mestam stoji štalica,
Nad njo zapoje grlica.
Marija pravi: »Jožef moj,
Povà v to štalico nocoj!
Oh srečna ta noč,
Bog bo dav pomoč!«

Svet Jožef gre v štalico, moči,
Moliva sta za ponoči.
Marija tam zaspi sladko,
Zamaknjena je biva gor v nebo,
In sina rodi,
Rešnika ljudi.

4772. *Zapisal* Ant. Jeglič. — *Iz njegove zbirke, ki jo hrani Matica, str. 26.*

4773.

(Iz Podzemlja.)

[Odlomek.]

Ena zapoved je ven prišla
Od cesarja Augusta,
Da se ves svet popisat da,
Tudi sv. Jožef iz Marijo
. . . . . .
Ko gresta po dnev',
Svet Jožef naprej.

Od Betlehema rajžata,
Enga oslička imata.

Marija pa pravi: »O Jožef moj,
Pejva v to štalico mi nocoj!
Oh merzlo to noč
Bo Bog dal pomoč!«

I za rojstvo mi zahvalimo
Ljubo devico Marijo,
Kir nam je rodila Jezusa,
Tega kralja nebeškega!

4774.

(Iz gor. okolice.)

[Odlomek.]

Od cesarja Augusta
Zapoved je prišla,
Da se ima ves svet popisat.

Tudi Jožef in Marija
Na rajžo se napravita,
Met seboj se pogovarjata:

»Ker smo midva s hiše,
Rodovine Davidove.«

Jožef pravi Mariji:
»Ostani ti doma,
Kjer dolga je rajža
Čez tri dan hoda.«

— — — — — — — —

»Nova zapoved je vunkaj šla.« C.

4775.

(Iz Motnika.)

Zopoud od cesarja
Je peršla vsem l'dem,
De b' se cev svet vapisov,
Tud' Jožef z Marijo.

»Oh, moja Marija!
Oh žalosten glas t' povem:
Zapoved od cesarja
Je peršla vsem l'dem,
Deb' se ves svet popisov!«

»»Oh, Jožef moj!
De tud' midva,
Zvesto zapoved dopouniva,
Nej greva tud' k svojim l'dem
V to mesto Betlehem!««

4773. *Zapisal* Janko Barlè. — *Iz njegove zbirke. Konec spada pač k drugi kolednici.*

4774. *Zapisal* Leop. Lisjak. — *Iz zbirke Jož. Cejana III. št. 25, kamor je prepisana iz nekih pesemskih bukvic Lesjakovih. Primerjaj nastopni naslov.*

4775. *Zapisal* Gašpar Križnik. — *Iz njegovega rokopisa.*

Opomnja. Ta in večina spredaj in zadaj stoječih pesmi ima potrto vnanjo obliko, ker je zapisana po narekovanju, in ne po petju.

»Oh, moja Marija!
Prosem te, ustan doma,
Rajžat v takem stan
Se ti ne zrajma;
K nogam teb', Marija,
Hodit' mogoče ne bo,
Na osli jezdit
Tjeb bo pretežko.«

»»Oh, Jožef moj,
Če pa ni drugači,
Pejva v božem imen,
Rajžejva počas tri dni in pov!««

Na rajžo se napravljata.
Med sabo pogovarjata,
Ko sta iz rodovine Davida.

Jožef milo zdahne zavol' Marije:
»Oh, moja Marija!
Per vosliču pustim te,
De pojdem jaz v Betlehem
Prosit jerperge.«
»»Oh, Jožef moj, pejd barš iskat,
Ne pust me dovgo tukaj stat!
Od rajže sva trudna oba,
Počivat bi rada šla.««

Jožef nazaj pride,
Se razjoka prav močno,
Ana žalost ga obide,
Mariji povedat ni mogu:
»Men' če srce počet,
In bo počlo glih zato,
Ker se v Betlehem
Per najin žlaht godi slabo:
Žlahta naju ne pozna,
Časti, jerperg nama ne da!«

»»Oh, Jožef moj, neč ne caguj!
Na božjo voljo se spust n'coj!
Čez en maj'hn čas
Se bo Boh spovnu na nas.
Midva bova molila,
De bo ura povnoči.
Oh, Jožef moj, dobod en krej,
De na bova pod nebam frej!««

»Oh, Marija, zunej za no štalo vem,
De ne bova pod nebom frej,
V an kot se bova stisnila.
Ta zimski čas je velik mraz,
O Boh se smil čez nas!«
»»Potroštan bod, Jožef moj,
Je že rojen Jezus necoj!««
»Oh, moja Marija,
Zdej s'm jaz prov vesev!
Od vesela ne vem, kaj b' počev:
Men se dete smil,
Ko od zime trese se;
Den ga v jasel k živinci,
De ga grela bo.
Neumna živina spozna —
Grešnik mu časti ne da —
Tega, k je ustvariv celi svet,
Peršu je zanj terpet! —

To me veseli,
Ker slišim angelce,
K' nad štalco pojo,
Jezusu čast in hvalo dajo.
Tud' vidim pesterce,
Ko samkej gredo
Jezoso čast in hvalo dajat;
Svete tri krale,
Na kamelah jezdijo,
Iz jutrove dežele ofre nesejo,
Miro, kadilo, čisto zlato.
Prinesli so Jezusu vselej to,
Po drugemu pot gredo nazaj domu.«

Zdej pa mi, kristjani,
Peršu bo ta svet večer,
Častimo Jezusa in Marijo
Iz srca vsakter!
Oh, Jezus, nam svet žegen dej,
Pa ano bolj letno zanaprej,
Po tem revnim živlen
Prit v sveti rej!

»Jožef gre z Marijo v Betlehem.«

4776.

(Iz Hudojužne.)

Jožef gre z Marijo v Betlehem,
Žlahta ga ni spoznala tam,
V tem betlehemskem mestu nezvesti,
Ker ga nočejo jerprvat.

Na sred mesta jo popusti,
Po vsih hišah jerprje prosi,
Po vsih hišah ga le ven spode.
Se boji h Mariji ubogi Jožef,
Ker ne more jerprje vdobit.

Za njim stoji, tko govori:
»Potroštan bodi, Jožef ti,
To je vse božja volja,
Ker nas nočejo jerprvat.«

Na oslico jo posadi,
Gresta z mesta, glih noč se stri.
Tko je rekel Jožef Mariji:
»Kje bova midva nocoj?

Zunaj mesta stoji skalica,
Pri skalici stoji štalica.
Tko je rekel Jožef Mariji:
»Tu bova midva nocoj.«

V štalico je peljal osličeka,
K jaslicam privezal voličeka,
V štalici pripravil in pokadil,
De sta mogla notri bit.

K molitvi se pripravljata,
Bogu nadloge čez dajata
Tko je rekel Jožef Mariji:
»Kaj bova midva nocoj večerjala?«

Tko Marija govori:
»»Potroštan bodi, Jožef ti!
Nebeška špiža se k nam približa,
Treba nama nocoj večerje ni.««

Ura je bila v mestu dvanajst
Prikazala se je božja čast:
Angelci so začel pet v tem luftu,
Štalica se razsvetli.

Marija je rodila, povila
Našega Izveličarja,
Marija je rodila, povila
Našega Izveličarja.

4777.

(Iz Gor. Vrtojbe.)

Jožef gre z Marijo v Betlehem:
Žlahta ga ni spoznala tam,
Ob tem božičnem času — na mrazu,
V tem času noseču.

Jožef pusti Marijo na placu
In gre iskat jempergo.
Vse betlehemsko mesto je obšel,
Jemperge vdobil ni.

Jožef se boji k Mariji prit,
Kjer jemperge vdobil ni:
»O betlehemsko mesto nezvesto,
Ker nas ne hočeš gore vzet!«

Jožef prejme Marijo,
Na oselca jo posede,
In gresta z mesta vsi žalostni
In zmrzli, vsi plavi.

4776. *Zapisal* Janez Kokošar. — *Iz njegovega rokopisa.*
4777 *Zapisal* Leopold Lisjak. — *Iz Cejanove zbirke I. št. 3, kamor je prepisana iz neke pesemske knjižice omenjenega Lisjaka.*

Nad mestom stala skalica,
Pod skalo stala štalica.
Tako je rekel Jožef Mariji:
»Bodimo tukaj nocoj!«

Jožef sprejme Marijo,
Z oselca jo dol vzame,
Osliča loži v štalco
In volka priveže k jaselcam.

Jožefa ga mraz prisili,
Ta sveti ogenj striti.
Še komaj vdobil je v tem mestu,
Za imet en malo oginja.

Jožef Mariji odgovori:
»Marija, kaj bomo večerjali?
Nič nismo sprosili, nič dobili,
Ker prepozno smo prišli.«

Marija Jožefu odgovori:
»Potroštan bodi Jožef ti,
Saj zdaj se nam bliža nebeška speža,
Treba večerje ni!«

4778.

(Kranjska.)

Jožef gre z Marijo v Betlehem,
Žlahta ga ni spoznala tam:
S svojo ženo zaročeno si Marijo,
Ta čas je noseča.

Na trgu jo pusti pri oslici,
Prenočišča prosi, ga ne dobi:
Ob božičnem času, ob tem mrazu, —
Porod ji predstoji.

Povsod Jožefa iz hiše spode,
Prenočišča prosi, ga ne dobi,
Se boji k Mariji priti:
»Bogu se vsmili, ker nas nočjo sprejet!«

Žalosten stoji, ž njo govori.
Marija ga lepo tolaži:
»Oh moj Jožef,
To je vse volja božja!«

Na oslico jo posadi,
Iz mesta gresta, noč se naredi:
»Oh ti, betlehemsko mesto,
Ki nas nočeš sprejeti.«

Pod mestom stoji skalica,
Pod skalico stoji štalica.
Tako je rekel Jožef k Mariji:
»Tukaj bodiva, tukaj nicoj!«

Volika postavi k štalici,
Oslička privezal k jaslicam.
Ob ti temni noči
Brez luči sta mogla notri biti.

K molitvi so pripravljata,
Nadloge Bogu povesta.
Tako je rekel Jožef k Mariji:
»Kaj bova nicoj večerjala?«

Tako Marija govori:
»»Potolažen bodi, Jožef moj!
Nebeška jed se bliži,
Treba nama večerje ni.««

Preden je bila ura dvanajst,
Pokazala se je božja čast.
Jeli so angeljci peti,
V temu zraku hlev se razsvetli.

4778. *Neznanega zapisovavca. — Iz pesmarice »Svete pesmi« nekega Jurija Jošta prepisal in prenaredil Rad. Poznik (last slov. Matice).*

Jožef pade na svoj obraz,
Misli, kdo bi bil nicoj pri nas.
Marija je rodila
Le to dete Jezusa.
Vojska nebeška se vidi,
Mlado detece straži lepo!

4779.

(Iz Motnika.)

Jožef gre z Marijo v Betlehem,
Svojo ženo Marijo,
Na cajti nesočo.

Na placu jo pusti na oselko,
Jêrpêrg jiše, zanjo skerbi.
»O to betlehemsko mesto,
Kir nas nečeš gvor vzet'!«

Na koncu mesta ena škala stoji,
Pod škalo stoji štalica.
Tako je rekel Jožef Mariji:
»Tukej bod'va necoj!«

Volika priveže k štalici,
Vôselca perstavi k jaselcam,
Popravi in pokadi,
De so notri mogli bit'.

Jožef Mariji pravi:
»Kaj bova večerjala?«
»»Potroštan bodi, Jožef moj,
Ta nebeška spiža se bliža,
Večerje treba ni!««

Preden je bla ura dvanajst,
Se je perkazala božja čast.
Angeli so začeli lepo pet
V temu luftu.

Marija je rodila leto nôč,
Jezus je skazov svojo môč:
Med vôlika, med voslika
Jezus polôžen je bil.

4780.

(Iz Podzemlja.)

Veselite se, ljudje,
Sveti Jožef v mesto gre,
Sveti Jožef in Marija
V Betlehem dorajžata.

Kedar v mesto pridesta,
Za jeperge prosita.
Oj ti mesto Betlehem,
Ki jih nečeš jerpergvat!

Sveti Jožef govori:
»Oj, le pejmo z mesta ven,
Tam je jena gmánjica,
A na gmánjci štálica,
Je za nas pripravljena.«

Sveti Jožef govori:
»Štal'ca božja mrzla je,
Štal'ca božja mrzla je,
Za večerjo ti nič ni.«

Pa Marija govori:
»»Saj večerje treba ni!
Le poglejmo na nebó,
Kako se lepo bliščí:
Na njem zvezde svetijo,
Nam darove delijo!««

4779. *Zapisal l. 1869.* Gašpar Križnik. — *Iz GK. I. 28—29. Prepis v GK. III. 24 se loči ne glede na dijakritična znamenja nad samoglasnikoma* e *in* o *v tem:* 4] Na plcu (!) je pustil oselka — 6 meste — 7 Kêr . . gvori uzet' — 8 ena škala stoji] škalica — 10, 16 Marii — 11 bodiva — 21 Pred'n — 23 Angeli . . . pêti — 24, 26 U temo — 25 štalica — 30] J. je v jasle položen.

4780. *Zapisal* Janko Barlè. — *Iz »Slov. Večernic« XLV. 111—112.*

»Marija se majka trudi.«

4781.

(Iz Vrbovca.)

Marija se majka trudi,
Svetoga Jožefa budi:
»Stani, Jožef, dobro moje,
Rodila bum děte svoje.«

Stal se Jožef od večera,
Obhodil je Betlehema.
Tamo če o'na glas dati,
Bili mogli tam prespati?

Sveti Jožef ovak veli,
Ar Mariju razveseli:
»Naj se tužna žalostiti;
Stana něsmo zadobili,
Zvan varaša bu nam iti,

Zvan varaša na pol vure,
Gdě pastiri ogenj kure.
Tamo čemo na glas dati,
Bi li mogli tam prespati?«

Pastirci se prebojali,
Novo čudo něso znali.
Marija si v slamu sela,
Jezuseka porodila.

A tri krali k njemu idu,
Ejngel kaže svetlu zvězdu,
I njim čini gladku stezu.
Volek, oslek zdihavaju,
Tam detecu toplo daju.

Marija zaspi in rodi Jezusa. A.

4782.

(Od Frama.)

Zapějmo vsi kristjani
Od Marije vsem ljudem!
Marija, svęti Jožef
Mi gręsta v Betlehem.
Od města sę podata
Pod rěvnǫ štalicǫ.

Jožef je Mariji rękel:
»Tvoj čas je uže pritekel,
Ni povitja, ni oděje,
Ni druga ko veliki mraz!«

Marija sę je ozèrla,
Štalica sę je odpèrla,
Marija Jožefa tišila:
»»Jožef, ne maraj nič!

Vsej Bǫ sę rodil človek Bog,
Ki bǫ nas rešil iz nadlog.««

Marija plašč razgèrne,
Ga děne pod noge,
Na njega je poklęknola
No malo je zaspala,
Bogu sę v rǫke dala.
Marija sę mi pa vzbudi,
Jezus pa v plašču leži.

Svęti Jožef pa zavpije,
Hitro skèrbi za luč,
Da bî dobîl, da bî dobíl
Od Boga si pomoč.

Děvica Marija
Povila ga v plenice,
Sveti Jožef je pa suknjǫ dal,
Da je Jezus mu zaspal.

4781. *Zapisal* Rik. Ferd. Plohl. — *Iz njegovih HNP. I. 66—67.*
4782. *Zapisal* O. Caf. — *Iz CO. II. 137.*

Marija zaspi in rodi Jezusa. B.

4783.

(Iz Drašič v Belih Kranjcih.)

Pastirčki so na puli,
So celo noč prečuli,
Prot' Betlehem gredó
Po te široki cesti,
Prot' betlehemskem mesti,
Pa notri v Betlehem.

So prišli v jeni gmanjci
K jeni podrti štalci,
Ki noben'ga krova ni.
Jožef Mariji pravi:
»Le noter mi se spravi,
V jen kotič lezi se!«

Marija not' se spravi,
Lepó Boga zahvali,
V jen kotič vleže se.

Ko se Marija sprebudí,
V krilci Jezusa drží:
»Oj sin, oj dete moje,
Kje je kraljestvo tvoje,
K' si tak'šen 'bužec zdaj?«
»»Preljuba mati moja,
Kje je kraljestvo moje?
Tam gori na nebí.««

4784.

(Z Grahova na Tolm.)

Ura enajsta bije,
Ta dan že daleč ni,
Marija nam rodila
Naš'ga 'zveličarja.
Pastirci tam na polji,
So celo noč prečuli,
Prot' Betlehem' gredó.

Spreljubi moj kristjani,
Ste vidil 'nga moža,
Ki gre prot Betlehemu,
K' ga nobeden ne pozna?
Za njim gre tud' ena
Že noseča žena:
Oh, kdo b' bla ta dva?

Ta dva sta Jožef in Marija,
Ta dva sta boz'ga bla:
Gresta po celem mestu,
Nista najdla jerporjá.
Sveti Jožef prosi milo,
De b' se Bog čez usmilil,
De b' ncoj pri ljudeh b'la.

Mraz je, de vse trepeče,
Marija roditi hoče.
»Oh, saj nas noter vzamete?«

Svet' Jožef gré von z mesta,
Zamerka štalico.
Štalica je vsa razderta,
Strehe gore malo jé.
Sveti Jožef Marii pravi:
»Tukaj se noter spravi,
V enem kotu vlezi se!«

Marija gre v štalico,
No majhno sladkó spí.
Med tem se je prebudila,
Dete ji v krilci leži:
»Oh Jezus, dete moje,
To je kraljestvo tvoje,
Oh kako si vbožec ti!«

4783. *Zapisal* Janko Barlè. — *Iz njegovega rokopisa.*
4784. *Zapisal* Anton Črv. — *Iz njegove zbirke B. 1, kjer je zadnja strofa pač po pomoti pisana na prvem mestu.*

4785.

(Iz Motnika.)

Ura že bije,
Ta dan še deleč ni;
Marija rodila,
V štalci dete leži.

Pastirci že grejo,
Lepo piskajo in pojó,
K ti betlehemski štalci
Veselo gredó.

4786.

(Od Sv. Eme.)

Jezus je majhen, pa je svet,
Ker je odrešil celi svet,
Ker je odrešil celi svet
S svojo krvjó!
Ura že bije polnoči,
Ker se Marija veseli,
Ker se Marija veseli
Svete noči.
Marija rodila Jezusa,
Našega izveličarja,
Našega izveličarja,
Cel'ga sveta.

»Po svetu je bila tmica kakti v rogu.«

4787.

(Kajkavska.)

Po svetu je bila tmica kakti v rogu,
V štalici je spala vu trudeh Marija.
Sladko si Marija senjke prebirala,
Kad je došel jangel i zbudil Mariju:
»Vstani se, Marija, sinek ti se rodil,
Stani gor, Marija, Ježuš se narodil,
Sad je prav polnoči, al je vse v svetloči.«
Stala je Marija, sineka dragala,
Jeje i od senka Jožefa budila:
»Vstani se, Jožek, sinek nam se rodil,
Sinek nam se rodil, moj predragi Ježuš.«
Dok se Jožef zbudil, Jezuša pogledal,
I jošće ga neje niti pravo kušnul,
Došle su tri vode mlačne kakti kropek,
Koje jesu ondą Ježuša kupale.
Jožef je naredil s rožicah zibalku,
I došli tri vetri topli kakti sapa,
Koji jesu onda Ježuša zibali,
Ježuša zibali, malko ga grejali.
Jožef i Marija su ga kuševali,
A jangeli s neba su mu se klanjali.

4785. *Zapisal* G. Križnik. — *Iz GK. I. 4. Pesem je tiskana v »Koroških bukvicah« str. 325 s temi predrugačbami, ne gledé na* ǒ: 2 daleč — 3 Marija] Marija je — 5 gredo.

4786. *Zapisal* Ant. Kovačič. — *Iz njegove zbirke I. str. 29.*

4787. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz Kukuljevićevega »Arkiva za povj. jugoslav.« IX. 319—320 v spisu o Petretiću, kjer je oznamenjena za »prastaro narodno božično pesem«.*

Oznanilo Jezusovega rojstva.

4788.

(Kranjska.)

O le sim, le sim, brat'ci,
O kaj vam jez povém!
Eno čúdo sim slišal,
Ki ga še dobro vém:
Ob dvanajsti uri
Sim slišal, vidil túdi:
Angeljci lepó pojejo,
Bogú část, hvalo dajejo.

Po tamnih krajih sim hodil,
Sim vidil eno lúč;
Sim bil v terdnim spanju.
Sim slišal néki glas.
Déte se je jokálo,
Je v jáslicah ležálo;
Sveto déte milostivo
V sercé se mi je smililo.

Maria, čísta devica,
Pri jaslih kleči,
Lépo ga je povíla,
Še lépši položí.
Svét Jožef. mož stari,
Stojí na désni stráni;
Od vesêlja se jókata,
Ki lépo déte imata.

O le sim, le sim, brat'ci!
Oh ženin no sin moj,
Pojdi, grémo od strani;
Ljudjé so v terdnim spanju,
De sim skupaj pritečejo,
Bogú čast, hvalo skažejo!

Ta pésim je dopéta:
Bog daj nam dôbro léto,
Fantam, dekličam veselje
In starim možém poštenje!

4789.

(Iz Frama.)

Preljubi moji brati,
Še le kaj vam jaz povem!
Nocoj v dvanajsti uri,
Pa še sam prav ne vem,
Sem slišal, videl tudi,
Sem slišal, videl tudi,
Ko si angelci lepo pojejo
Ino zvezde svetijo.

Sem bil v tem temnem kraju,
Sem videl eno luč;
Sem bil v tem spanji,
Sem slišal eni glas,
Sem slišal ga jokati,
Videl v jaselcah ležati:
V serce se mi je zasmililo
Toto dete majceno.

Devica Marija
Pri jaselcih stoji,
To dete povija,
Še le lepše ga položi.
Sveti Jožef, mož ti stari,
Stoji na desnem strani:
Obadva se od veselja jočeta,
Ko to dete zibljeta.

»Sveti Jožef, pojdi z menoj,
Vsej te grivalo ne bo,
Vzemi to dete s seboj,
To dete majceno!« —

»Povej, povej še drugim,
Odi spanja gor jih vzbudi,
Da Bog da greh odpušenje
Ino dušam vzveličanje.«

4788. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz SPKN. VII. 113—114, kjer je nekaj napačnih naglaskov.*

4789. *Zapisal* Oroslav Caf. — *Iz CO. IV. 14—15.*

»Dočakali smo mi ta sveti večer.«

4790.

(Iz Vipave.)

Dočakali smo mi ta sveti večer,
Iz srca vam vošim vsem skupej naprej,
De bi čakali več lejt,
De bi pršli s'm spejt
Jezusa častit, k nam je rojen na svejt.

Tema je postala, ker je bla poprej,
Zvezda pokazala se nam je sedej:
V ni pobič stoji,
An križic drži,
Ta pubič se svejti ko sunce svetlu.

Tako hitru prašajmo nuj pejmo naprej,
Prot Betlehemu se podajmo sedej:
Ker somen bo tam
Na jutrejšni dan,
Tolk fulka bo vejdlu povejdat kaj nam!

So te bogati, k ne veju zatu,
Kaku ti vbogi do hiše gredó.
Al ste vidli onedva?
Z vosličkam sta šla:
V tem mejsti nubedn ne vej, kaj sta bla.

Pastirci nam dajo odgovor taku:
»Ajnglci nebeški so bli glih zdej tu,
So nam peli lepu
Čast bodi Bogu,
So nam djali vsem skupej vodprtu nebu.

V ti štalci je rojen en pobič, k je lejp;
Svejt ne vej za nega, zatu ker je slejp.
Al' k nemu pojte
Ino čast mu dejte,
Kar boste tam vidli, drugm povejte.«

Pastirci pred štalco gledajo en čas,
K Mariji vzdihvajo, k se joče na glas.
O premilo poje:
»O dete moje,
Oh komu si pestu vesele tvoje?«

Oh komu bi tamkaj na počlu srce?
Marije tam briše detici sovze:
Trepeče pr njej,
Ke v zibejli neč nej,
To vbogo dete od mrazu če vmrejt!

Svet Jožef se je tud jokav tam zad,
Anga voslička b' šev prodat von rad,
De b' vkupu vse tu,
Kar je trejba h temu,
K nubenga vesele von nej več jemu.

Vsak pastirc pr sebi svoj žakelč juma,
Vsakteri, kar ima, Mariji poda.
Marija pravi:
»O moj Jožef, poglej,
Kaku nas je preskrbu sam Buh zdej!«

4790. *Zapisal* Ant. Pegan. — *Iz njegove zbirke str. 321—323. Narodnost pesmi je sumljiva.*

Marija pastircem svet žeg'n jim da,
Vsak pastirc se nazaj k ovčicam poda.

Si mislijo ti,
De Buh ne prpusti,
Da bi biv zavržen vod vseh ledi!

»Še nocoj bo rojen naš Jezus, naš kralj.«

4791.

(Iz Podzemlja.)

Še nocój bo rojen
Naš Jezus, naš kralj,
Svet Jožef ta stari
Bo naš generál,
Marija devíca
Bo naša kraljíca:
Čast, hvala Bogú
Zapojmo svetú!

Jena zvezda na nebu,
Prav čudno svetlá,
Nad sabo prav lépa
Dva znám'nja imá:
Zlat križek v ročici,
Zlat venec na glavici.
Vsak človek pogléj,
Kam pojde najpréj!

Nad štalico ona
Se je vstav'la zarés,
Pokazala Jezusa
Nam iz nebés.
Nas, Jezus preljubi,
Nikdár ne pogubi,
Svet' žegen nam daj,
Vsem dušam svetli raj!

»Stoji hiša Davidova.«

4792.

(Iz Rožeka na Koroškem.)

Stoji hiša Davidova
Zraven mesta betlehemskega:
Je rodila izveličarja
Devica brez vsega madeža.
Marija, Jožef in détece,
Oj vi zapuščene sirotice,
Da se ne vsmili nihčer črez vas,
Da bi v tem mrazi herpergal vas!

Detece leží v jaslicah,
Povito v bornih pleničicah.
Veter je merzel, piše ojstro,
Kdo bo zagrel détece mlado?

Pastirci, tečite raz polje,
Seboj prinesite piščalice,
Zapiščite lépo déteci,
Da bode zaspalo na slamici.

Sram vas bodi, betlehemski ljudi,
Da ste tako neusmiljeni,
Da ne poznate svojga Boga,
Da naste ležati na mrazi ga!

4791. *Zapisal* Janko Barlè. — *Iz* »*Slov. Večernic*« *XLV.* 112. »*To pesmico pojó navadno otroci, posebno pa kraljitarji, ki hodijo z zvezdo po hišah koledovat.*«

4792. *Zapisal* Mat. Majar. — *Iz njegove CP.* 40—41; *napev* 5. *Prepis v MR.* 376 *se loči samo v pisavi* ẽ *za* e (města, Děvica, dětece, těm, věter, lépo) *in:* 2 betlehemskoga.

»Ti nemarni ljudje tako trdo zaspe.«

4793.

(Izpod Melcev.)

Ti nemarni ljudje,
Tako terdo zaspe,
Da božjo besedo
Poslušat nočejo.

Zadosti je nočí,
Odprite oči,
V Betlehem poglejte,
Kaj se v Betlehem' godi!

Ti nemarni oblaki,
Noter so angelji taki:
Sin božji je rojen,
Se pusti oznanovati.

Tam od zunaj po cesti
Je dosti ljudi šlo,
Marija menila,
Da pastiri so bli.

»Pastirci moji,
Tu se en čudež godi,
Tam v štalic na slamic
Pa Jezus leži!«

Ta nebeška gospa
Je nam rodila Boga,
Da b' eden se znašel,
Zazibal bi ga!

Z enim svetim roženkrancem,
Z enim zgrevanim sercem
Jezusa no Marije
Častimo vselej!

»Ta noč je polna veseljá.«

4794.

(Iz Guštajna.)

Ta nuč je pouna visele
Ino trošta velkiga,
Maria nam rodil(a)-e
Kral(a) nebis ino zimle.

Ona mati je povstala
Tega krala nebeškiga,
Veselmo sa mi sada
Tega rojstva božjega!

Kar ja Jefa zgubila
U svojoj pregrišnosti,
Ja Maria zadobila
U svojoj ponižnosti.
Le ponižnost božja milost
Nas vuči, lepo ponižno
Veselimo se mi sada
H temu rojstvo božemo!

Pastirji tam na puli
Kir živino vahtaji,
Angelci so ja budili,
Kir ja blo o pounoči:
»Hitro pojte no poglejte,
Ka ja v štalci za no djate!«
Veselimo sa mi sadaj
H temu rojstvo božemo!

Čast bodi Bogo Očeto
Ino Duho svetemo,
Čast bodi božjemu Sino,
Na ta svjat rojenemo.
Čast bodi tebe, Maria,
Ko si nam Jezusa rodila.
Veselmo se mi sada
H temo rojstvo božemo!

4793. *Neznanega zapisovavca. — Iz Kokošarjeve zbirke, kamor si jo je on prepisal iz starejše pesmarice, ki jo je dobil pod Melci. V tó pesmarico je prepisana gotovo od drugod; 4. verz se je pač sprva glasil* Poslušat nehte.

4794. *Zapisal* Jurij Šmelcar *okoli l. 1815. — Iz njegove pesmarice št. 58 (Pesom od noviga leta, od rojstva) z ohranjeno grafiko, izvzemši šumevce in sikavce pa črki* i *in* j, *ki se neredno menjavajo. Pesmi tega naslova se gledé narodnosti sumljive.*

4795.

(Od Braslovеč.)

Ta noč je polna veselja
In trošta velkiga:
Ena Dvica je rodila
Pravo živiga Boga,
Našga odrešenika,
Vsiga sveta pomočnika.
Veselimo se mi sedaj
Tega rojstva božjiga!

Kar je Eva nam zgubila
Skoz njo pregrešnostjo,
Je Marija zadobila
Skoz njo ponižnostjo.
Ena mati je postala,
Vendar divica je ostala:
Veselimo se mi sedaj
Tega rojstva božjiga!

V eni štalci je biv rojen
Kral nebes in zemle,
V ene jasle je položen,
Kir je gospod čez vse.
Oj ponižnost, božja milost,
Nas lepo uči ponižnost.
Veselimo se mi sedaj
Tega rojstva božjiga!

Kir pastirci tam (na) polji
So žvinco vahtali,
So njih angelci budili,
De je bilo polnoči:
Hitro pojte no poglejte,
Kaj je v štalci za eno dete.
Veselimo se mi sedaj
Tega rojstva božjega!

Čast bodi Bogu Očetu
In Duhu svetemu,
Čast bodi božimo Sinu,
Na ta svet rojenemu,
Ino čast tebi, Marija,
Ki si Jezusa rodila.
Veselimo so mi tedaj
Tega rojstva božjiga!

4796.

(Iz Žabnic.)

Angelj príde nój oznáni,
Da glíh je žé pólnočí:
O le pójd'te nój poglejte,
Káj je v štálici zá 'nó déte!

Veselimó se vsi skupaj
Tega rojstva božjega,
Tega kralja pomočnika,
Našega odrešenika.

Kar nam je Eva izgubila
Z njo pregrešnostjo,
To je nam Marija dobila
Z nje ponižnostjo.

»Z angeljci zapojem, hvaležno častim.«

4797.

(Iz Bolca.)

S angelci zapojem, hvaležno čestim,
Veselje oznanim, vsem ljudem povém,
Da se v Betlehem Mesija rodí,
Bode tamo rojen en kralj vseh ljudí.

4795. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz pesmarice Jožefe Vodlak (Bodljak) I. št. 22.*

4796. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz Scheiniggovih NPKS. št. 85.*

4797. *Zapisal* Matija Majar. — *Iz njegova CP. 47: »Koledovavci iz Goriškega, posebno iz Bèlca, radi zagodejo sledečo pèsem, ktera je tudi v Rožju*

Angelci nebeški mu slavo pojó,
Pastirci na polji jih poslušajo,
Hitro in veselo sdaj totej gredó,
K jaslicam v Betlehem dari nesó.

Tam najdejo Marijo in Jožefa ž njo,
Detece zahvalijo in ga molijo:
Nad nami se je vsmilil, nebesa odperl,
Milost dodelil, da bo za nas vmerl!

Oh grešnik, sem pridi in zgrevaj se ti,
Pred kraljem nebeškim, ki v jaslih leží;
Povsdigni oči ino skleni roče,
Pripogni kolene, daruj mu serce!

4798.

(Iz Železne Kaple.)

Z' angelci zapojem, hvaležno častim,
Oznanujem veselje, se sam veselim:
Se v Betlehem v' štalci Mesias rodi,
Na zemlo je peršov kral čes vse ljudjí!
Angelci ponoči čast, hvalo pojo,
Na poli pastirci to zašlišijo,
Se hitro z veseljem gori sprebudó
In v' Betlehem h' jaslam iz ofram gredo.

Tam najdejo Marijo in Jožefa ž 'njo
Tu dete molio in zahvalijo:
»O Jezus, nam hočeš nebesa odpret,
Tud gnado dodelit inu za nas vmret!«

Sam pridi, o grešnik in zgrivej se ti,
Pred kralam nebeškim, ki v jaslah leži:
Oči gori vzdigni, vkup skleni roke,
Ponižaj kolene, mu ofrej serce!

»Veliko veselje oznanujem.«

4799.

(Iz Mirna na Goriškem.)

Veliko veselje oznanujem
Vsem na svete ljudem.
Oj človek moj, nikar ne stoj,
Vstani hore, teci dole:
Boh v jaselcah leži.

znana«. Napev 7 v »Napevih k CP.«. Zadnja dva verza vsake strofe se ponavljata. Prepis Majarjev v rokopisu, ki ga je hranil Miklošič, se loči v tem: 2 povëm — 13 grëšnik — 14 nebeskim — 15 Povzdigni. *Po tem prepisu je tiskana v Sl. Bčeli II. 1 (1858) 28 (z razliko:* 14 nebeškim). *Majarjev prepis v MR. 380 se loči od našega natiska v tem:* 2 vsëm . . povëm — 4 vsëh — 10 Dëtece hvalijo — 12 dodëlal — 13 grëšnik — 14 nebeskim . . . jaslah — 15 Povzdigni . . in.

4798. *Neznanega zapisovavca. — Iz zbirke A. Pošnarja, ki mi jo je poslal Št. Singer. Tudi tega in naslednjih dveh naslovov narodnost je sumljiva.*

4799. *Zapisal* Mat. Majar. — *Iz VO. XVI. G. 4. Verzi 3—4 se ponavljajo za vsakim parom. Majar jo je natisnil v CP. 38 s temi predrugačbami:*

Jezus je na svět poslan,
Vsim ljudem za odrešenika dan.

Ne bodi, grěšnik, tako len,
Teci k Mariji v Betlehem.
Noter v štalci ležečega
Poleg oselča in voleka.

Marija in Jožef zibleta,
Mlademu deteci strežeta.

Tam angelci lepo pojejo
Rojstvo Jezusa hvalijo.

Čast in hvala bodi Bogu dana,
Očetu, Sinu in svetemu Duhu!

»Srečna štalica betlehemska.«

4800.

(Iz Biljane v Brdih.)

Srečna štalica betlehemska,
Družba nebeška v tebi stoji!
Dasilih razderta,
Odpovsod odperta,
Se Jezus v njej rodit ne bojí.

Srečna ura, srečna noč!
V štalici svojo moč razkazala:
Jezusa sprimeš,
Ves svet objameš,
S vboštvom si ga sprejemala.

Zvézda hitro je spoznala,
Da je ta štalica nebeški dvor,
Hitro je obstala,
Na dete je sjala,
Dokler ni prišel ta svetli zor.

Merzla burja je storila,
Ko je prebivalo v štalici
Brez povila,
Brez odela,
Da déte mraz za nas terpí.

Vborne jasli so mu zibel
V betlehemskej štalici,
Sveta družba nja
Jožef in Marija,
Dětece pa leži na slamici.

Le neumna živinca
Je mladenča spoznavala,
Nanj je dihala,
Gorkočo dajala,
Za svojga stvarnika spoznala.

Angelci so perstopili,
Perklonili se Jezusu,
Z nebes perleteli,
So lepo zapeli:
Čest, hvala bodi Jezusu!

Slava Bogu Očetu in Sinu
In Duhu na vekomaj!
Pobožno vsaki
Zmed nas živi,
Da bomo vživlali sveti raj!

»Jezusa pozibljimo.«

4801.

(Štajerska.)

Jezusa poziblimo,
Pa serce mu darujmo;
Nam se je veseliti,

Déte lépo čestiti,
Oj déte mlado, oj déte sveto!

---

2 na svete] vernem na svetu — 4 gore — 5] Bog v jaslicah leží — 6 svét — 7 Vsem — 8 grešnik . . . lén — 10 Noter v št.] Glej ga v štalici — 11 Poleg osliča — 13 detecu strežeta — 16 Čest — 17 sinu in] sinu. — *Prepis v MR. 375 se loči od tega natiska skoraj samo v pisavi* ě: 2] Vsěm věrnim na světu ljudém — 7 Vsěm — 8 lěn — 11 in] i — 13 dětecu strežeta — 14 lěpo.

4800. *Zapisal* Mat. Majar. — *Iz CP. 45—46. V vsaki strofi se ponavljajo trije zadnji njeni verzi. Prepis v MR. 379 se loči v tem:* 3 si lih] lih si — 9 svět — 11 Zvězda — 14, 20 dětе — 15 světli — 25 Dětece — 29 Gorkoto — 30 spoznavala — 31 pristopili — 32 priklonili — 34 lěpo — 40 vživljali.

4801. *Zapisal* Mat. Majar (?). — *Iz njegove CP. 41—42: »Iz Medvedovega sela blizo Podčetrtka in iz Gomilskega«. Prepis v MR. 377 se loči v tem,*

Njemu se perklonimo,
S ljubeznjo ga čestimo,
Saj je nam vsim k veselju
Le to déte rojeno,
Oj déte mlado, oj déte sveto!

Njega svete rokice,
Serce in nožice,
Čestito jih kušuvajmo,
Za Boga ga spoznajmo.
Oj déte mlado, oj déte sveto!

Nja perstici preslabi
So zemljo, nebo dali,
Vse gore in planine,
Vse globoke doline.
Oj déte mlado, oj déte sveto!

On hrani vse na sveti,
Da tičicam živeti,
Materne persi vživa,
Božjo mogočnost skriva.
Oj déte mlado, oj déte sveto!

V štalici je Jezus rojen,
V merzle jasli položen,
Dal je nam spoznati,
Prevzetnosti se bati.
Oj déte mlado, oj déte sveto!

K Mariji perbežimo,
K Jožefu pertecimo,
Da bi za nas prosila,
Dušam nebesa dobila.
Oj déte mlado, oj déte sveto!

»Čujte, čujte, pastirci vi!«

4802.

(Iz Gor. Ponikve.)

Čujte, čujte, pastirci vi,
Kaj za n čudež se godi!
Se še nisem sprebudil,
Sem že cajtenge dobil.

K men je prišel nicoj en fant,
Ki je imel an svjeto gvant;
Ta je gvišen an angelj biu,
Ker je mene guor budiu.

Reko mi je hitro vstat,
Prot Betlehemu se podat:
»Tam pri eni štalici
Lepo pojejo angelci:

Vstani, vstani, ker si moj,
Hitro pejdi tej z menoj,
Vzami saboj, karkolj maš,
De le tam za n ofer daš!«

»»Jaz bom pa no jagne dal,
Kero sem dozdaj varvau;
Putra, masla vzemi ti
No an par lejpih gosi!««

Oslek, volek ga gledata,
Svojoj sapoj ga grejeta;
Da bi ga jaz pogledat smeu,
Svojoj suknjicoj bi ga odeu.

ne glede na ẽ za é: 6 priklonimo — 7 ljubeznijo — 8 vsẽm — 22 ptičicam — 31 pribežimo — 32 pritecimo.

4802. *Zapisal* dr. Jožef Kolšek. — *Iz njegovega rokopisa, kjer je ta-le melodija pripisana:*

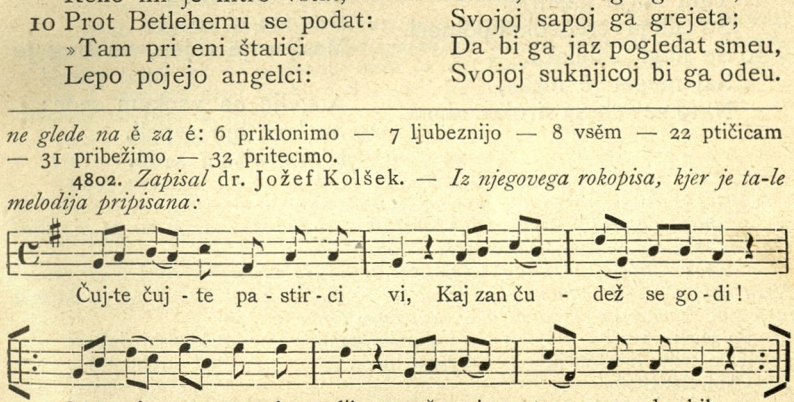

Oj ti dete cartano,
Od mraza vse zmartrano,
Ti na slamici ležiš
No cev svet v rokah držiš!
Na kolena padimo,
Dejmo hvalo Jezusu,
Prosimo kar vsaki čas,
De se bo usmilo čez nas!

4803.

(Dolenjska.)

Čujte, čujte, pastirci vi,
Kaj za en čudeš se godi.
Še se nisem sprebudil,
Že sim cajtenge dobil.

K men je prišel nocoj en fant,
Ker je imel lep svetel gvant.
Rekel mi je hitro vstat,
Prot Betlehem se podat.

Tam pri eni štalici,
Lepo pojo angelci.

Putra, masla vzemi ti,
In en par lepih gosi,
Jest pa enga jagenjčka
Za dar ljubga Jezusa!

»So pasli pastirje, tam trije, tam štirje.«

4804.

(Iz Tunic.)

Marija, svet' Jožef v Betlehem šla,
Nikamor pod streho nista mogla:
»Ljubi svet' Jožef moj,
Kaj bo nocoj?«
Zdaj sta pa v štalco šla,
Tam je bil Jezus rojen.

So pasli tam trije,
Tam štirje pastirje.
So čuli pri čredi okol polnoči.
Se nagl' zabliska,
Saj megla je nizka,
Nato se nebesa široko odpro.

Nikar ne dremajte,
Zvesto poslušajte,
Na judovski zemlji se čudo godi.
Pojmo pogledat!
Pastirci se vkup zbero,
K štalci prteko.

Pastirci so dare prinesli
Mariji, sv. Jožefu.
Zdaj ste dobili,
Kar ste s' vošili:
Mesijas je rojen, en Bog je med vam'!
Angeljc na vsokem sede:
Še levš bjo zapeli,
K' na višem sedé.

4803. *Zapisal neimenovani »popotnik«. — Iz rokopisa, ki mi ga je poslal Gašpar Križnik. Prim. opomnjo pri št. 4741.*

4804. *Zapisal* France Francétov. — *Iz njegove zbirke, I. št. 53. — Neka druga pesem (odlomek) iz Tunic (v zbirki Rodetovi IV. št. 25) je šaljiva in je pač le novejša prenaredba te božičnice. Glasi se tako:*

So pasli pastirji
Tam trije, tam štirji,
Okol Betlehema
So pekli krompir.

Na judovski zemlji
Se župa hladi.
— — — — — —
— — — — — —

Peklenski duhovi
Pod streho leže,
Prepevajo slavo,
Pa iz fajfe kade.

»Petje sem slišal pod nebom nocoj.«

4805.

(Z Oblok na Tolm.)

»Eno vpitje sem slišal
Pred nebom nicoj.
Kaj mora to biti,
Preljubi brat moj?

(Le) hitro gori vstani,
Dokler še ni dan,
Poslušaj angelce,
Ne bodi zaspan!«

»»Le pusti me per gmahu,
Zdaj jest narbolj spim,
Ne morem gori vstati,
K' se mraza bojim!««

»Ne boj se nič mraza,
Ne temne noči,
Z veseljem gori vstani,
K se en čudež godi!«

So vidli pastirci
Pred štalco nicoj
Veliko veselje,
Njih polno serce.

Encoj se tam v štalci
Mesijas rodi,
Veliko veselje
V nemu sercu gori.

Ta nebeški fantiček
Je brumen in svet,
Mora tamkaj v štalci
Veliko mraza terpet.

Ni zadosti terpljenje,
Ne zadosti mraz,
Od velike ljubezni
On hoče vmreti za nas.

Marija je rekla:
»Oj merzla noč,
Temu cartanmu detetu
Zaspat ni mogoč!«

Svet Jožef je reven,
Ne vé, kaj b mu dal,
Temu cartanmu detetu,
De b ložej zaspal'.

K ofru mu ponesmo,
Kar on poželi,
Eno brumno življenje
Eno čisto serce.

4805. *Zapisal* Janez Kokošar. — *Iz njegove zbirke, v kateri je še drugi zapis, ki se v začetku le malo loči od zgoranjega natiska, namreč v tem:* 4 bratec — 8 bodi] bodi tak — 9 gmahu] miru — 10] Zdaj narlepši spim — 13 nič] ti — 15 Z veseljam gori] Le hitro ti — 16] Se čudo godi — 17—20 *manjka.* — *Nadalje pa slove ta zapis:*

Tam v štalci na slamci
Mesijas leži,
Velika ljubezen
Mu s serca gori.

O Jezus nedolžen,
K si sama svetost,
Kaj moraš terpeti
Za našo slabost!

Njemu še dosti ni
Terpljenje no mraz,
On hoče iz ljubezni
Še umreti za nas!

Marija je rekla:
»So merzle noči,
Temu mlademu fantiču
Zaspati moč ni.«

Če bomo živeli
Na svetu lepo,
To dete na večno
Zveličal' nas bo.

Sveti Jožef je revež,
Ne vé, kaj b' mu dal,
Da b' to cartano dete
Mal ložej zaspal.

Za ofer mu dajmo,
Kar on poželi:
Brez greha življenje
In čisto serce.

4806.

(Iz Cerkelj na Gorenjskem.)

Jeno petje sim slišal pod nebam nicoj,
Kaj mora to biti, preljubi brat moj?

Angelci pojejo nad štalco lepo:
Mir ljudem na zemlji in slava Bogu!

Mesija je rojen tam v štalci nicoj,
V jasli položen, — vsak človek sdaj poj!

Marija, svet Jožef tam zraven klečí,
Vsmilenega Jezusa v rokah derží.

Poljubi ga v lice veselga serca,
Povzdigne ročice, zahvali Boga.

Oj vsmileni Jezus, te prosimo lepó,
Požegnaj nas s majhino rokco svojo!

4807.

(Iz Krope.)

Kaj mor to biti,
Preljubi bratec moj?
Le hitro vstani,
Dokler še ni dan:
Poslušaj angeljce,
Ne bodi tak' zaspan!

»Komaj sem se doli vlegel.«

4808.

(Z Grahova na Tolminskem.)

Komaj sem se doli vlegel,
Sem bil že ves zaspán;
Za 'no majhno sem slišal,
'No petje in piskanje.
Tu nisem imel nič odloga,
Sem mogel gori vstat'
In to petje poslušat'.

To ni človeško petje,
To je preveč lepo.
Ne Jurček, ne Gašper,
Tud jest ne znam tako.
To so prebožji anjgelci,
Lepo mi pojejo,
Temu mladmu fantiču
Čast, hvalo dajejo.

Poslušajte, pastirci,
Ne spite nicoj!
En anjgelc je rekel,
Da pojte z menoj,
Kamor vam pokažem:
Noter v to le gmajnčico,
Noter v to le štalčico!

4806. *Zapisal* Matija Majar. — *Iz CP. 39 (napev 4). Prepis v MR. 345 se ne loči od tega, izvzemši dvoje naglaskov.*

4807. *Zapisal* Fr. (Radivoj) Poznik. — *Iz NB 31.*

4808. *Zapisal* Anton Črv. — *Iz njegove zbirke.*

Noter je Jezus rojen,
Noter je Jezus sam:
V jasli položen,
Na slamci on leži,
Zavolj naših pregreh
T'kaj mraza on trpi!

»Pastirci, vstanite, zbudite se zdaj!«

4809

(Iz Cerkna.)

Pastirci, vstanite,
Zbudite se zdej,
Le hitro vstanite,
Da gremo naprej!

En angelj je meni
Oznanil poprej,
Da nocoj je prišel
Sin božji na svet.

V štalci je rojen,
V jaslih leži,
Med oslom in volom
Ga bote našli.

Vzemimo tud sabo
Od našga blaga,
Da Jezusu damo,
Potrebo ima.

Kar mene am tiče,
Kos platna bom dal;
Da bo za plenice,
Prav tancga bom zbral.

Jest bom domu stopil,
Tisto ovco bom vzel,
Katero sem undan
Bil volku otel.

Jest bom sabo nesel
Eno torbo jajc,
Eno dežo masla
In kruha en krajc.

Jur, ti s tvojo palico,
Te prosim, ker s' moj,
Ko prideš v štalco,
Ko n steber ne stoj!

Vzem dol klofernico,
Poklekni na tla,
In mol' tam, kjer dvica
Molila Boga.

Jest pojdem ta pervi,
Kurajžo imam,
Pojdite za mano,
Vas notri peljam.

Mi smo že tukaj
Pri štalci sedej:
Le pridi berž semkaj,
Da gremo naprej!

O cartano dete,
Kako je lepo,
Od mraza trepeče,
Je skoraj nagó!

Oden ga ti s platnom,
Jes sukno bom dal,
Da Jezus od mraza
Ne bo konc jemal.

Marija, vzem gori
Te naše dari,
Katere smo semkaj
Prinesli zdaj mi.

Ko bi bli bogati,
Bi ti še več dal',
Al ker smo s'romaki,
Za ljubo vzem to!

O Jezus požegnaj
Nam dušo 'n telo,
Po smerti pa vzami
Nas gori v nebo!

4809. *Zapisal* Janez Kokošar. — *Iz njegove zbirke.*

4810.

(Iz Krope.)

Saj veš, da sem jaz revež,
Kaj mu jaz hočem dat'?
Eno jagnje imam, še tega dam,
Pa pojdem sam pekljat.
Sem imel par golobov,
Pa sem jih že prodal,
Koj jih ne ponesem,
Za ofer jih bom dal.
To ni človeška štima,
To je preveč lepo,
To je le angeljsko muziciranje.

4811.

(Kranj.)

[Odlomek.]

To jagne ponesem,
Za vofr ga bom dav,
To jagne, k' ga jmam,
Če tega dam,
Pa pojdem sam peklat.
— — — — — — —

»Gore, gore, bratec moj!«

4812.

(Iz Tinj na Koroškem.)

Gore, gore, braterc moj,
Vzemi seboj montelc tvoj!
Kedar totam pojdema,
Kaj seboj ponesema?
Jajc no masla vzemi ti,
Inoj en par bělih gosí!
Jaz bom pa tisto jagnje vzél,
Ki sem je volku otél.
Notre v štalci pa lepó
Angelci pojejo,
Kjer je to děte cártane,
Ki je od mraza zmartrane.
Da bi jaz vedel, da bi smél,
Bi še moj montelč na njega odél.

»Le hitro na noge, kdor more največ!«

4813.

(Iz begunjske okolice na Gor.)

»Le hitro na noge, kdor more narveč,
Zdej vse gre narobe, kdo voče kaj več?
Matiček, vstani in pojd gledat ti;
Ura še dvanajst ni, solnce že svitli!«

4810. *Zapisal* Fr. (Radivoj) Poznik. — *Iz NB. 149—150. V verzu 7.* je ne = njej.

4811. *Zapisal* Fr. Francetov; *pela* Pacъnkova Mica. — *Iz njegove zbirke V. št. 9.*

4812. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz »Slov. Večernic«, XLI. 129. Natisnil jo je v NPKS. št. 84 tudi Scheinigg kot podjunsko s temi premembami:* 1 Horé, horé, ti bráterc mój — 3 tota — 5 Ajc noj — 6 belih gosij — 7 tiste — 9 štalici — 11 cartano — 12 zmartrano — 13 Da] Ko — 14 Bi še] Bi.

4813. *Zapisal* Anton Jeglič. — *Iz njegove zbirke 18—19. Namestu* kej povojčev in plenic *(v v. 32) pojo drugi* kej kobas in potic.

»»Vas prosem, moj oče, ne vpite na glas!
Pri meru vse pstite, gmah' mejte danes,
Se čudem sosedam, če on to trpe,
De vas še s polenom kar spat ne spode!««

»Matiček, le vstani in pojd gledat ti
Lepo fletno pri strani in pridi, povej!
Svitloba velika pri štalci je tam,
Je gvišno kaj novga, bi gledat šu sam!« —

»»Resnično moj oče, zares je tako,
Nikdar ni mogoče povedati to.
Ano cartan dete tam v jaslih leži,
Je levš' kot solnce, še bolj se svitli.

In tuď ana žlahtna dvica je tam,
V štalci pri žvinci s svetim Jožefam.
Nikdar nisem vidu tok lepih ljudi,
Le škoda za dete, k' na mrazu leži.««

Nesite mu ofer, najpres ti, Anžic,
Jest vem, de ti 'maš zadosti petic:
To vbogo det'ce če mraza umret,
Marija zdihuje, k' ga ni s čem odet.

Tomažek, ti gledej, de koterc dobiš,
Pa dober zamerkaj, de se ne zgubiš,
Ker vsaka 'štarija te vleče na se,
De včasih cev teden ne vemo za te.

Ano sukenjco imam, pa nič ne velja,
Ni drujga kot luknja in vsa strgana.
Pa pojdem jest prosit bogatih ženic,
De b' mogu dobit kej povojčev in plenic.

Jernejček ta zadnji bo zibuko dav,
De bo vsmiljeni Jezušek notri zaspav,
Marija zibava ter peva lepo:
»Aja, trotaja, le spančkej sladko!«

»Skozi okno bom pokukal.«

4814.

(Iz gorjanske okolice pri Bledu.)

Skozè wokno bom pokukał,
Notri pojte sami,
Me bo gdo za wuh prìsukał,
Bom vidu, gdo so tì.

4814. *Zapisal* Ivan Kunšič. — *Iz njegove zbirke, ki mi jo je izročil Škrabec. V rokopisih Kunšičevih, ki jih je hranil Vlad. Levec, so še štirje prepisi te pesmi, ki se bistveno ne ločijo od zgoranjega natiska.*

»Nič se na boj,
Notri pojdì,
Nìč se t na bo zgodilò nòcoj:
Se vse to dobrò ve,
De so tì brumnì ljùdje.«

Gašper, môreš kej wofra dat',
De te bo jìmu Ježùš rad.
Menè se v sàrce smile,
Kè tam na mrazò leži,
An star mož z ano ženo
Tam zrawàn kleči.

»Pastirci, poglejte, kaj tam se godi.«

4815.

(Iz Rožeka in Radišč.)

Pastirci, poglejte, kaj tam se godí:
V Betlehemu v štalici se déte rodí,
Tam bote pa najšli moža in ženo,
Osliča, voliča, pred detcem klečó.

Pred osličam, voličam pa déte leží,
Prijazno še gleda, na smeh se derží.
Poglejte, kak ljubko to dete leží,
Ljubezen pa unkaj ž nja serca gorí.

Kaj z' eno veselje se znajde per nas,
Da sdaj o polnoči tu sliši se glas,
Se sliši, so godci in pevci že tam,
Pojdem pa bližej, da slišal bom sam.

V Betlehemu rojeno je déte mlado,
V jaslice položeno na terdo seno,
V plenice povito zvezano leží,
Meni se smili, tolko mraza terpí.

Pastirci, poglejte, en angel je tam,
Božja svetloba bleščí proti nam;
Tečimo, poglejmo, da vidimo sami,
Kaj se na polji in v štalici godí.

Gloria in ekscelsis zapojmo lepo,
Pastirci nas kličejo k détci sebo,
Le pojdmo, poglejmo to détce mlado,
Njemu nesimo jedno jagnje sebo.

Pastirec, kaj nosiš golobce sebo?
Saj drujga ne želuje ko dušo tvojo;
Ti bodeš ga vidil, zaljubil se v nja,
More še biti, da ti rokco poda.

4815. *Zapisal* Mat. Majar. — *Iz CP. 50—51. Poje se »kadar okolo oltarja gredo o božiču, na novega leta dan in na praznik svetih treh kraljev« po napevu 9. v »Napevih k CP.«; v vsaki strofi se zadnja verza ponavljata. Prepis v MR. 382 se loči od zgoranjega natiska, ne glede na* ẽ *za* é *in nekaj naglaskov, v tem:* 4 dětcem — 6 še] sem — 6 sméh — 7 děte — 14 tverdo — 18 světloba — 21] Slava bod Bogu! zap. lěpo.

Nesimo kaj k daram, kar 'mamo sami,
Da bodo kaj 'meli ti borni ljudí!
Darujte, kar hočte in kar se vam zdí,
Jaz njemu darujem pa čisto serce.

Oh roža Marija, kaj tebi kaj dam?
Rad ti darujem, kar znajdem in 'mam:
Oj Marija, oj Marija, ti čista žena,
Oj Jožef, oj Jožef, sta srečna oba!

4816.

(Podjunska.)

Tu dol sem gre en mihen fant,
Ki mu se lepo sveti gvant.
Je lepo pel, je bil vesel,
Noj je mene gor budil,
Kakor bi moj angelj bil:

»Le vstani, le vstani, preljubi moj brat,
Pojdi z meno v Betlehem:
Tam je detice rojeno,
V jaslice položeno.
Okoli štalice pa snežej leži,
Pri šprangicah noter pa vetrič buči.
To dete v jaslicah milo ječi,
Ki je stvarnik vseh ljudij!«

»Nocoj ne morem spati.«

4817.

(Iz Adlešič.)

Necoj ne morem spati,
Ne vem, kako je to,
Prav hitro moram vstati,
Bom videl, kaj je to:

V ljuhtu se močno svetli,
Jaz mislim, da nebo gori,
Oj čuda prevelika
Zagvišno se godi!

Oh gor poglej, okno odpri,
Prot Betlehemu se ozri:
Boš videl, kak pastirci
Z veseljem ke grejo.

»Kaj imate, ljubi bratci,
Nocoj za en prepir?
Jaz mislim, da so sanje,
Še cajta stati ni.«

Med oslom in med vol'kom
Eno dete leží,
Svet Jožef in Marija
Pa zraven stoji.

Kaj pravte, bratci, kaj je to,
Kaj je to za eno dete blo?
Jaz mislim prav zares,
Da je Jezus iz nebes.

Oj Jezus, ti nam gnado dej,
Da pridemo v svetli raj:
Tam bomo glorjo peli
S teboj na vekomaj!

4816. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz Besednika 1874, str. 4.* = *Scheinigg, NPKS. št. 86. Primerjaj št. 4802.*
4817. *Zapisal* Janko Barlè. — *Iz njegove zbirke.*

»Ti ljubi moj sosed, kaj se tebi kaj zdi?«

4818.

(Iz šaleške doline.)

»Ti ljubi moj sosed, kaj se tebi kaj zdi?
V mojem celem pohištvu kar živega ni!
Štir hlapci, tri dekle in poba oba,
Celo moja ta stara nihcoj mi je všla!«

»»Ti ljubi moj sosed, kje si snoči ti bil?
Ti si rihtig od vinca en polič več pil,
Potem si zadremal, ja celo zaspal,
Ino nisi nič slišal, da b' tudi bi vstal.

Jaz ti hočem povedat, kar ti še ne veš:
Ena pošta je prišla celo dol sam z nebes,
En angelj že kliče nas pavre vse taj,
Bog oče nas kliče, nas hoče 'met taj.««

»Oh ti ljubi moj Tomaž, zdaj že vse vem,
Sedaj pojdema hitro taj v Betlehem
Sin božji je prišel, on bo za nas vmrl,
On nas bo odrešil in nebo odprl.

Zavolj naše pregrehe pojdmo mi taj,
Al' Bog je obljubil, da hoče k nam prit':
Tako je prerokval ta stari očak
Jenu Izak, jeno Jakob, jeno stari možak.«

»»Čuj, čuj ti moj sosed, zastopi me prav,
Pojte, ljubi pavri, je angelj nam djal:
Tam zunaj za mestom ena štala stoji,
Eno malo pokrita, zaplankana ni.

Tam bodete našli kaj čudnega vi;
Med oslom in volom en pobič leži,
Notri v 'nih jaslih zraven oče stoji,
Ena lepa mlada mati pa tudi doji.

Tukaj, ljubi sosed, sin božji je to,
On bode premagal, kar krivega bo,
To je 'no veselje, to je 'ni lepi špas,
Da b' piskal, da b' žvižgal, da b' jokal na glas!

Če ta je ta pravi, katir ima prit
Hudiča premagat in pekel zaprit,
On ga bo navil, on ga bo napel,
Hudiča premagal, da zlod ga bo vzel!««

4818. *Neznanega zapisovavca. — Iz prepisa Fr. Praprotnika.*

»Zdaj pridi, ljubi sosed, grema h Betlehemu,
Da boma častila še pobiča tam;
Jaz bom od veselja že goce gor vzel,
Oni bodo tam godli, jaz bom pa pel.

Ti ljubi moj sosed, kaj meniš, kaj bo?
Veselje sem slišal, in kaj še to bo?
En pobič je rojen, on bo za nas vmrl,
On nas bo odrešil in nebo odprl.

Hitro le pojmo, da noč ne mine prej,
Pota ne vemo, naj pa Jožef sveti naprej,
Da hitro pojdemo taj, tobaka Jožu daj!
Da se on zdrami, na! pojdi hitro pred nami.

Sosed, kaj vidiš, kaj more nek' biti,
Da se tam v ti štalci se je začelo svetiti?«
»»Gvišno tam to dete bo, ker nam je povedano.««
»Ja, ja, prav imaš, o ljubi moj Miklauš!

Čakaj pri vratih, tiho pogledamo:
Glej ga v jaslih med oslom in volekom!
Oh ti dete cartano, kako svetlo,
Lepo te prosmo, po smrti nam daj nebo!«

»Poslušaj, Juri ti.«

4819.

(Iz Volčan pri Tolminu.)

Poslušaj, Juri ti,
Kar se mar tebi zdi!
Ti čem povedati,
Kar smo dans vidli mi.
Na gmajni, kjer ovcé
Po noči vkup ležé,
Je prišel hitro en lep fant,
Imel je en nebeški gvant.

Poslušaj, Juri ti,
Kaj se naprej godi!
Oznanil nam je vsem,
Da tam v Betlehem
En lep otrok leži
In silno se sveti:
De otrok je zares
Nam prišel dol z nebes;
Mesia mari leta jé,
Kakor preroki govoré.

Poslušaj, Juri ti,
Kaj se naprej godi!
Tak' je b'la svetla noč,
Da nobene fagle luč
Ni treba b'lo prižgat'
Za to dete iskat'.
En šajn se je svetíl
Od neba tako živ,
Smo men'li, da je že poldné,
Ker so počivale ovcé.

Poslušaj, Juri ti,
Kaj se naprej godi!
Hitro smo podvizal,
Naše ovce drahal,

4819. *Zapisal* Jožef Kragelj. — *Iz njegove zbirke.* Drahali *(v. 32.) se razlaga z* zganjali.

Smo rajtal prit' k gradú,
Kjer je dete mladú,
Kjer je b'la ta štalica,
S slamo zagačena,
Pa vendar veter skoz berči,
Tud s snegom nič drgači ni.

Poslušaj, Juri ti,
Kaj se naprej godi!
Tamkaj smo vidli stat,
Dve žvali zraven zjat:
Vola dobro poznam,
To drugo, ne vem sam,
Ni bilo kakor konj,
Še manje kakor vol,
Z dolgem ušesam,
Konje pol.

Poslušaj, Juri ti,
Kaj se naprej godi!
Tamkej smo vidli stat,
To dete sladko spat
V revnih jaselcah.
En star mož je zraven stal,
De nam je prostor dal,
De smo se detu priklonil,
In naše ofre podelil.

Poslušaj, Juri ti,
Kaj se naprej godí!
Poleg je tudi b'la
Božja porodnica,
To je b'lo veselje,
De smo spremeníl se,
De zdaj Adamov ród
Rešen bo skoz nje porod.
Nato smo kmalu domu šli
In vsega trošta polhni b'li.

Poslušaj, Juri ti,
Kaj se naprej godí!
Zato, moj Juri, te
Prosim le 'bogajme:
Nes sabo sira en kos,
De tamkaj ofral boš!
Skoč berš, vstan gor, no!
Nikar tolkanj ne spi,
Rec: Na, o ljubi božec volek moj,
De ne boš lačen nocoj,
To ti tebe za ofer dam,
Ker drug'ga nimam sam.

Poslušaj Juri ti,
Kaj se naprej godi!
Zdaj pa, kristjani mi,
Ofrat smo tud dolžni
S tim današnjim pastirjem,
Kakor oče Bog sam,
De b' ga zdaj prav častil
In vselej ljubil
S prav celga srcá iz vse moči,
Mimo vse te druge reči,
De bomo večni raj
Vžival na vekomaj!

»Moj Anzelj, moj Anzelj.«

4820.

(Kranjska.)

(Jožik.)

Moj Anzelj, moj Anzelj!
Kaj tebi se zdi?
Li hitro vstani,
Odperaj oči.
Kako moreš spati?
Jez zdavnej ne spim,
Jez kukam no glédam,
Per ôkni stojim.

(Anzelj.)

Ah, 'ko b' ga persmuknil,
Ker zmirej veči,
Vpije kot sova
Že cele noči!
Se trudim za žvinco
In komaj zaspim,
Pa vpije nad mano,
Da spet se zbudim!

4820. *Zapisal* Matevž Ravnikar-Poženčan. — *Iz VP. II. štev.* 77 *(47—52).*

(Jožik.)

Glej, tamkej od déleč
Kak solnce gor gre,
Lih ondi, kér Jurjove
Štalce stojé:
Lej, vse je vesélo,
Ti se ne zbudiš?
Li hitro vstani,
Kaj zmiraj smerčiš?

(Anzelj.)

Že gôri vstanem
In gledat tje grém,
Al nôrca ne délaj,
Sam to ti povem!
Al bova zgerméla,
Gléj, kod popeljaš,
Predolgo me dražiš,
Pokoja ne daš!

[Anzelj dalej.]

Oh Jožik! Oh Jožik!
Kako je lepo,
To v serce trepéče,
Odpert' je nebo.
Kaj bova začéla?
'Čem klicat ljudi!
Že Jakelj prepeva,
Ôn tudi ne spi.
Ôn žvižga, ôn poje,
Ôn piska lepo,
Veselje obhaja,
Pojd' greva k' njemu. —

[K Jaklju.]

Oh Jakelj, oh Jakelj!
Povej nam o ti!
Kaj more to biti,
Se štalca svetli?
Kaj hočem storiti,
De štal'co dobim?
Čem čedo prodati,
Jo kupit želim.

(Jakelj.)

Oh Anzel, oh Anzelj
Kako se goljfaš,
De ti te lepôte
Tak dolg ne spoznaš!
Poglej tam en angelj
V oblakih stoji:
Kaj more le biti,
Se v štalci godi?

(Jožik.)

Jez pomnim, moj ôča
Je mene učil,
De se bo Mesija
Na zemlji rodil.
Nocoj je gotovo
Ta žlahtni tu čas:
V' štalci je rojen,
Odrešil bo nas.

(Jakelj.)

Ti angeljci tamkej
Že hvaljo Boga.
Tecimo mi tjekej,
Obišimo ga!
Jez bodem zdaj vergel
To palco na kraj,
Bom suknjo dol' slékel,
Bom tékel naprej.

(Jožik.)

Le semkaj smo prišli,
Per štalci smo zdaj;
Ktér bode med nami,
De pojde naprej?
Jaz bodem ta pervi,
Saj serčnost imam:
Hodite za mano,
Vas notri peljam!

(Jakelj.)

Ah Jožik, oh Jožik!
Te prosim, k' si moj!
Ko prideš tje v' štalo,
Kot steber ne stoj!
Poklékni vsaj doli
In môli Boga,
Zahvali to déte,
Kjer tebi vse da!

(Jožik.)

Kako se to déte
Tak milo derži,
Se joka, trepeče,
De štime več ni.
Tak milo nas gleda,
Ročice moli,
Od mraza premira,
Gorkote želi.

(Jakelj.)

Ti Jože, ki s' dober,
Daj suknjo tvojo,
De déte ne zmerzne,
Odeni ga ž njo.
Jaz pojdem pa domu,
Bom plahte pojskal,
Jo semkej pernesel,
De ga bom odel.

(Jožik.)

Kako se to dete
Pregrôzno svetli!
Kaj more to biti,
De v' štalci leži?
Herodež ta kralj pa
Tolk cimbrov ima,
Oh, 'ko je hudobin,
K' nobenga ne da!

(Vsi pastirci.)

Oh Jezušik ljubi,
Te pros'mo mi zdaj,
Da predem preč gremo,
Svet žegen nam daj!
Te hočmo objéti
In kušnit lepó,
Vzem nas h' sebi
V' svéto nebo!

»Preljubi moj bratec, vstani, pojdi z menoj!«

4821.

(Kranjska.)

Preljubi moj bratec,
Vstan gor, pojd z' manoj!
Boš slišal to muzko
Angeljsko nocoj.
Angelci pojejo
Pred štalco lepo:
Mir ljudem na zemlji,
Čast, hvalo Bogu!

Angelci pojejo
Noj pravjo: Nocoj
Je rôjen Mesijaz,
Grešnik, se ne boj!
Zdaj jim je odvzeta
Hodičam ta moč,
Bóg se je pa vsmilil,
Razsvetlil je to noč.

Zdaj pa mi tecimo
Prot Betlehemu,
In s' saboj vzemimo,
Za ofer dajmo
En brumno življenje,
To on rad ima,
En čisto serce
On zarés prav štimá.

Zdaj dôl pokleknimo,
Recimo tako:
O Jézus, daj žegen
S' to sveto roko,
In de bi živeli
Brez greha vselej,
Po temu življenju
Pridemo v' svet raj!

4821. *Zapisal* Matevž Ravnikar-Poženčan. — *Iz VP. V. št. 225.*

»Kaj more to biti, preljubi moj brat?«
4822.

(Iz goriške okolice.)

Kaj more biti, preljubi brat moj,
Da nigdar ne morem zaspati nocoj?
Pri Betlehem' blizu se sveti lepo,
Ko da bi jest videl to sveto nebó.

Le hitro vstani gore, in gremo naprej,
De prideva skoraj midva na ta krej!
En čudeš veliki se tamkaj godi,
Zagvišno Mesijes nocoj se rodi!

Pogledaj to zvezdo, kako svetlo gori,
Nad eno slabo štalico v lufti stoji!
Le teči k tej sreči, k tej štalici hitro,
Da boš ti to dete Jezusa videl.

In tudi v tej štalici en star mož kleči,
Ena čista devica otroka doji;
Neumna živina, oselc in volek,
To dete častijo, klečijo polek.

To dete prav nago na slamici leži,
Veliko te zime in mraza terpi,
Se milo ozira in prosi pomoč,
Ponuja veselja nebeškega ključ.

Oh, ljubi moj Jezus, kaj bi ti jest dal,
Da bi na slamici prav sladko zaspal?
Eno srajco le samo jo na sebi imam,
Ak' hočeš jo imeti, t' jo tebi ofram!

Marija, o mati od samiga Boga,
Mi te zdaj prosimo, ohrani nam Jezusa!
Bi blo škoda za dete, ki je tak lepo,
Da bi od te zime konec vzeti moglo.

O Jezus, ti pravi človek ino Bog,
Pomagaj vsim grešnim ovčicam z nadlog!
Daj gnado počastit to sveto rojstvo,
De pridemo k tebe v sveto nebo!

»Kako je to mogoče, da je tako zgodaj dan?«
4823.

(Iz Dobrave pri Kropi.)

Kako je to mogoče,
Da je tako zgodaj dan?
Sem komej dol' legu,
Sem še ves zaspan.

4822. *Zapisal* Leopold Lisjak. — *Iz zbirke Jožefa Cejana II. št. 59, kamor je prepisana iz nekih pesemskih bukvic Lisjakovih.*

4823. *Zapisal* Janko s piko. — *Iz zbirke Franceta Francetovega IV. št. 8. Prim. št. 4808.* Musko cirajo *nam.* muzicirajo.

Me že eden kličé,
De moram gor' vstat',
To lepo piskanje
In petje poslušat!
To ni človeška štima,
To je preveč lepo;
Po čmu so t'le angelc',
Ki musko cirajo?
Tud' Jurčk, tud Gašper,
Tud' jest na znam toko.

»Pri svetem večeri bodimo veseli.«

4824.

(Kameno na Soči.)

Pri svetim večeri
Bodimo veseli,
Recimo tako:
Vse h časti Bogu!
Vse h časti Bogu!

Vsi ljudje so bežali,
Da niso spoznali,
Da je on kralj res
Zemlje in nebes,
Res zemlje in nebes.

Tam gor je na zvezda
Dva cahna ima,
Krišč ima v ročici,
Krancel na glavici.
Zabobnajmo zdej,
In pejmo naprej,
In pejmo naprej.

Kralj' vojsko držijo,
Pa nič ne udobijo:
Svet je tega,
Ker stvaril ga je,
Ker stvaril ga je!

Kaj' nuca imeti
Vse, kar je na sveti?
Saj bo prišel en dan,
Bo končal le sam
Ves 'zvoljen svet sam!

4825.

(Iz Krope.)

Ena zvezda gre gori,
Je močno svetla,
Na sebi pa ima
Dva znamnja lepa.
Zlat križec ima v ročici,
Kronco na glavici:
Le pojmo za njo,
Kam pojde nicoj!

4826.

(Od Frama.)

Nocoj smo zadobili
Sveti večer,
Ti sveti večer
In ti ljubi naš mir.
So angelci peli,
Le bodmo veseli,
Le recimo tako:
Čast in hvala Bogu.
Enkrat je že rojen
Od Boga na ti svet,
Zavoljo sovražnikov
Je prišel na ti svet.
So ga Judje vmorili,
Nič neso dobili,
Ta svet je tega,
Ko storil je jega.

4824. *Zapisal* Jožef Maligoj. — *Iz njegove zbirke.*
4825. *Zapisal* Fr. (Radivoj) Poznik. — *Iz NB. 31.*
4826. *Zapisal* Oroslav Caf. — *Iz njegove zbirke IV. str. 4—5.*

'Na zvezda mu že gori
Je močno svetla,
Je močno svetla,
Ker dva cahna ima:
Križec večerni,
Ma krono na glavi;
Vsak človek poglej,
Kedar pojdeš naprej.
Na zvězda nam že sveti
Po poti zares,
Po tem je prišel
Naš Jezus z nebes.
Le vuntaj poglejmo
No zvězde preštejmo,
Sam Jezus gre z nami,
Pokazal jih bo.
Dol z neba je prišel,
Gor v nebo je odišel,
Kir konca ne kraja
Več najti ne bo.

»Marija je bla v štalici.«
4827.

(Z Grahova na Tolminskem.)

Marija je b'la v štalici
V štal'ci v Betlehem,
Še tako pravi in govorí:
»Nicoj je pač 'na mrzla noč!
Da bi mi tel Bog poslati
Anjgelca dva, golobca dvá,
De bi mi prinesla
Plenice dve, povojca dvá,
De bi pokladala Jezusa!«
Še k je komaj to izgovorila,
Bog poslal ji je naglo
Golóbca dva, anjgelca dva,
Prinesla sta ji obá
Plenice dve, povojca dvá,
De je pokladala Jezusa,
Zveličarja vsega sveta.
Jožef je mislil Marijo zapustit',
Marija je dobro vedela:
»Jožef, vareh moj,
Ne zapust me nicoj!
Jest bom rodila Jezusa,
Zveličarja vsega svetá!«

»Sprebudite se, kristijani.«
4828.

(Z Grahova na Tolminskem.)

Sprebudite se, kristijani,
K' vas anjgel budí,
Ne bodite zaspáni,
K' se Jezus rodí
V Betlehem v ti štalici.
Sveto pismo govori:
Marija, prečista divica,
Ta je mati njega,
Je nam rodila odrešenika,
Odrešenika vsega sveta.
V velikem ubožtvu je rodila
Zveličarja celiga sveta.
Ročice je sklenila,
Zdihnila v nebó:

4827. *Zapisal* Anton Črv. — *Iz njegove zbirke B. 4, kjer je pripisana tudi nastopna božičnica.*

4828. *Zapisal* Anton Črv. — *Iz njegove zbirke B. 4, kjer je pripisana prejšnji številki. Drugi prepis je v istega zbirki A. 4 in se loči od zgoranjega natiska v tem:* 2 angelj — 9] Ki nam ga je rodila — 10 vsega] celiga — 11, 12 *manjka* — 15 ljub' — 16 svoj'ga — 18 vsega] tega — 20 svoj'ga] pravega — 21, 22] Še neumna živinca ga spozná — 24 *manjka* — 25 nobeno] ti — 26] Danes je njega god.

Oh ljubi oče nebeški,
Pogledaj tvoj'ga snú,
Kako je zafratan
Od vsega svetá,
Noben ga ne spozná
Za svoj'ga Bogá.

Le ta neumna ž'vinca
Ga spozna za sojga Boga.
Grešnik, delaj pokoro,
Dokler si na sveti še živ,
Ne zamudi nobeno uro,
Ker danes njegov je god.

»Mi smo štirje ko pastirje.«

4829.

(Od Frama.)

Mi smo štîrje
Ko ni pastirji,
Ki radi vince pijemo.

Karkoli imamo,
Vse predámo,
Da za vince damo.

Sveti Jožef,
Mǫž prestari,
Lěpǫ bělǫ bradǫ imá.

Z bradǫ gîblje,
Z nogǫ zîblje
Prelěpo dete Jezusa.

Tam na strani
V Betlehemi,
Tam mi světla luč gori.

Nǫtrě Marija,
No dětę povija,
Prelěpo dětę Jezusa.

Daj ti suknǫ,
Jaz dam plašč,
Da bǫ Jezus naš tovarš.

Daj tî dva groša,
Pa jaz dam dva groša,
Jaz pak cěli tolar dam.

Vsej sma dala,
Kaj sma iměla,
Vsej sma dala mîja dva:

Čisto zlato,
Čisto srce,
Jezus je za ljubo imá!

4830.

(Od Frama.)

Mi smo štirji
Ko ni pastirji
Radi vince pijemo.

Karkolj mamo,
Vse prodamo
In za vince izdavljemo.

Marija devica
Povija v plenice
To lepo dete Jezusa.

Sveti Jožef,
Stari mož,
Lepo sivo brado ma.

Z bradoj giblje,
Z nogoj ziblje
Lepo dete Jezusa.

4829. *Zapisal* Oroslav Caf. — *Iz CO. II str. 59.*
4830. *Zapisal* Oroslav Caf. — *Iz CO. IV. št. 4.*

4831.

(Od Frama.)

Priletěl je en tič
'Z laškega polja
V' deželǫ štajarskǫ,
Prelěpo je zapěl
Od svętega Duha:
Jezus je majcen, pa je svęt,
Od svętega Duha je spočęt!

Sveti Jožef,
Stari mǫž,
Lěpo sivǫ bradǫ ma.
Z' bradoj migne,
Z' rokoj zible
Jezusa našega vzveličarja,
Odrěšnika cělega světa.

4832.

(Od Frama.)

Marija děvica
Děte povija,
Lěpo děte Jęzusa.

Sveti Jožef,
Mǫž stari,
Lěpǫ sivǫ bradicǫ ima.

Z bradicǫ giblje,
No z nogicǫ ziblje
Lěpǫ dětę Jezusa.

4833.

(Štajerska.)

Vün od morja
Bela zorja
Po vsem sveti svetla je.

Mi smo štirje
Ko pastirje,
Jezusa smo čuvali.

Tam na strani
Gor na slami
Jezus nam povit leží.

Sveti Jožek,
Stari možek,
Lepo belo brado 'má.

Z bradoj giblje,
Z nogoj ziblje
Smilenega Jezusa.

Vzemi z mošnje
Vün tri groše,
Jaz ti celi tolar dam.

Vzemi s pešice
Tri šestice,
Jaz bom tudi k ofri šla.

4834.

(Štajerska iz Solčave.)

Sveti Jožef,
Stari možek,
Lepo belo brado ma,

Z nogoj gible,
Dete zible,
Lepo dete Jezusa.

4831. *Zapisal* Oroslav Caf. — *Iz CO. I. str. 8. Prvih 7 verzov spada k drugi pesmi.*

4832. *Zapisal* Oroslav Caf. — *Iz CO. III. str. 55.*

4833. *Zapisal* A. P. — *Iz »Slov. Glasnika« VIII. (1862). 110. Matija Majar pristavlja v MR. 347: »Se poje med têm, ko ljudi na božični prazdnik, na novoga leta den i na prazdnik svetih treh kraljev okolo oltarja k ofru idu.«*

4834. *Zapisal* Mat. Majar. — *Iz Majarjevega rokopisa, ki ga je hranil Miklošič in po kterem je pesem natisnjena v Sl. Bčeli I. (1850) 154.*

4835.

(Iz Motnika.)

Sveti Jožef,
Stari možek,
Kir to sivo brado ima,

Z nogo îble,
Dete zible,
Sveto dete Jezusa.

Oselček diha,
Volček piha.

Tam v eni štalici,
Gor na eni škalici
Ena svetla luč gŏri.

Dvica Marija
Dete povija,
Lepo dete Jezusa.

Sveti Jože
Z nŏgo ible
Dete zible,
Lepo dete Jezusa.

Tî dej sukno,
Jaz dam plajš,
Da bo Jezus naš tovarš!

Sezi v mošnico,
Ofrej eno petico,
Jaz bom pa cel tolar dal!

4836.

(Iz ribniške doline.)

Sveti Jožef,
Mož ta stari,
Nogo giblje,
Dete ziblje,
Prelepo dete Jezusa.

Daj mi petico,
Kupim plenico,
Daj mi tolar,
Kupim plašč,
Da bo Jezus naš tovarš!

4837.

(Iz Gribelj v Belih Kranjcih.)

Mi smo štirje
Kot pastirje,
Radi vince pijemo.

Kaj imamo,
Vse prodamo,
Pa za vince dajemo.

Tam na gmajnci,
V jeni štalci
Jena svetla luč gorí.

Tam Marija
Si povija
Lepo dete Jezušček.

Poleg sedi
Jen star starček,
Jen star starček, svet Jožef.

Z roko giblje,
Z nogo ziblje
Jen star starček, svet Jožef.

4835. *Zapisal* G. Križnik. — *Iz GK. I. 8. Kako je izprevržena, uče sorodnice:* ible *je pač pomota za* giblje. *Natisnjena je v »Koroških bukvicah« 326—327 s temi predrugačbami:* 3 Ki . . jma — 5 giblje — 6 ziblje — 8 Osliček — Voliček — 10 v eni] v — 11 *manjka* — 12 Ena] Pa — 13 Devica — 14 Dete] Pa dete — 15 Lepo] Sveto — 17 giblje — 18 ziblje — 20 daj suknjo — 23 mošnjico — 24 Ofrej] Daj — 25 bodem.

4836. *Zapisal* Anton Zobec. — *Iz njegove zbirke I. št.* 5.

4837. *Zapisal* Janko Barlè. — *Iz njegovega rokopisa.*

4838.

(Kranjska.)

Tam na gmaj'n'ci,
V en goščav'ci,
Ena svitla luč gorí.

Stari mož,
On sveti Jožef,
Ta pa sivo glav'co imá.

Tam Marija
Dete povija,
Mlado dete Jezusa.

Ti daj suknjo,
Jaz dam plajš,
De bo Jezus naš tovar'š!

Mi smo štirje,
Pa ne pastirji,
Radi vince pijemo.

Kar imamo,
Vse predamo,
Da za vince dajemo.

Odvež mošnjico,
Daj ven petico,
Jaz bom pa sam en tolar dal.

4839.

(Iz Vipave.)

Tam na ni gmajnci
V ani štalci
Ena svetla luč gori.

Dvica Marije
Dete povije,
V jaslice ga položi.

Sveti Jožef,
Mož ta stari,
Z negovo sivo brado,

Z nogo pomiglje,
Dete zaziblje,
Lepo dete Jezusa.

Ti dej suknjo,
Jaz dam plajš,
De bo Jezus naš tovarš!

Pršli so trije
Sveti kralji,
Vsak iz svoje dežele.

Prinesli so ofra,
Ofra zadosti,
Jezusi ofrujejo.

Pride še drugi,
Prnese spejt tudi
Jezusi za ofer dar.

Ti daj petico,
Jaz dam mošnjico,
Ti boš še en tolar dal.

4840.

(Z Gorjanskega na Krasu.)

Mi smo štïérjɛ
Ku pɛstïérjɛ,
Rèdi vincɛ píjɛmo.

Kɑr jimámo,
Wse prɑdámo,
Wse za slɑ̀tko vincɛ damo.

4838. *Zapisal* Davorin Petelin. — *Iz njegove zbirke I. št. 4.*
4839. *Zapisal* Ant. Pegan. — *Iz njegove zbirke str. 301.*
4840. *Zapisal* Karel Štrekelj; *pela* Katarina Búdina. — *Iz moje zbirke.*

Tɑn na ɣmájni,
W rɛzdèrti štálci,
Ana svɑ̀tla lyč ɣorí.

Nutɜr Mɛrija
Dïétɛ povíja,
Pravo dïétɛ Jïézusa.

Nutɜr mi jɛ
Stari múš,
Nar ta starši, svïéti Jŭóžof.

Z noɣu míɣljɛ,
Dïétɛ zíbljɛ,
Prawo dïétɛ Jïézusa.

Mɛríja zdíšɛ,
Dïétɛ prɛpíšɛ,
Kɛr jɛ nïéma v kɛj povít.

»Tí dɛj plɛnícɜ,
Jéz dam pɛtícɜ,
Tí buš daw ɑn tŭólar sám.

Tí dɛj sýknju,
Jéz dan plájšić,
Dɑ bu Jïézus nɑš továrš!

4841.

(Z Banjšic.)

Mi smo štirje
Koj pastirje,
Radi vince pijemo.

Kar jemamo,
Vse predamo,
Jenoj za vince dajemo.

Tam v Betlehemu
V eni štalci
'Na svetla luč gori.

Devica Marije
Dete spovije,
Lepo det'ce Jezusa.

Sveti Jožef,
Moš te stari,
Lepo sivo bradco ima.

Z brado giblje,
Z nogo ziblje
Lepo detce Jezusa.

Uzem' ven s koša
Dva bela groša,
Dej Mariji za ofer, dej:

De bo prosila
Svoj'ga sina,
De v nebesa pojdemo!

4842.

(Iz Aveč nad Kanalom.)

Sveti Jožef,
Mož ta stari,
Lepo brado sivo 'ma.
Z brado miglje,
Z nogo ziblje
Lepo dete Jezusa.

Vzemi s koša
Dva bela groša
In Mariji za ofr daj.
De bo sprosila
Svoj'ga sina,
De v nebesa pridemo!

4841. *Zapisal* Iv. Humar. — *Iz njegove zbirke (oddelek »Svete pesmi« št. 7.).*
4842. *Zapisal* Jožef Cejan; *pravila mu mati* — *Iz Cejanove zbirke IV. št. 43.*

4843.

(Od Kanala na Goriškem.)

Mi smo štirje
Skupaj zbrani,
Radi vince pijemo.

Vse kar imamo,
Vse prodamo
In za vince dajemo.

Sveti Jožef,
Mož ta stari,
Lepo brado sivo ima.

Z brado miglje,
Z nogo ziblje
Lepo dete Jezusa.

Vzemi 'z koša
Dva bela groša
In Mariji za ofer daj:

Da bo prosila
Svojiga sina,
Da v nebesa pridemo.

4844.

(Iz Motnika.)

Mi smo šteri
Ko en pasteri,
Kar imamo
Vse prodamo,
Da za vince zdajamo.

Zdej ga pimo
Vsak en glaž,
Na zdravje teh ljudí,
De b' b'li vsi v nebese vzet!

4845.

(Borovlje, Podkrnos.)

Mi smo štírji,
Mi pastirji,
Radi vince pijamo:

Vse kar mamo,
Vse pradamo,
Vse za vince zdajamo.

»V Betlehemu luč gori.«

4846.

(Od Cerovca.)

Kdo nam to vince da,
Kaj je tak sladko?
Nam ga je Jezoš dâ,
Jaz pa ga bratcom.

V Betlehem' luč gorì,
Lépo se sveti.
Idi da ta, poglej,
Kaj boš tam vidiâ!

4843. *Zapisal* Janez Berlot. — *Iz njegove zbirke.*

Opomnja. Ker govori začetek pesmi tega naslova o vinu, je postala pesem tudi vinska, kakor kažeta nastopni številki.

4844. *Zapisal* G. Križnik. — *Iz GK. I. 41.*

4845. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz Scheiniggovih NPKS. št. 995.*

4846. *Zapisal* St. Vraz. — *Iz VO. XIX. 111|217. Vraz jo je prepisal vnovič v VO. VIII. 16 s temi premembami, ne gledé na naglaske:* 1—4 *manjka* — 5 Betlehemi — 9 nam] ena — 13 popevljejo — 14 Stražo] Vahto — 17 Tam pa nam] Poleg pa en — 18] Sveti to Jožef je — 19 giblje — 20 Si sineka] Sineka. *Drugi Vrazov prepis v VO. XVIII., knj., 10, se loči od ravnokar nave-*

Tam pa nam žena je,
Dete povija,
Meni se trdno zdì,
Kaj je Marija.

Pastirci popevlejo,
Stražo držijo,
Anjgelci molijo,
Boga častijo.

Tam pa nam móžek je,
Sveti je Jóžef,
Z bradicoj gible,
Si sineka zible.

4847.

(Iz Frama.)

Jaz pa en glažič vinca imam,
Kerga boma pila:
Men' ga je moj Jezus dal,
Jas pa te drugim.

Tam pa 'na hiša stoji,
Močno se sveti:
Jas bǫm pač bliže šel,
Da jǫ bǫm videl.

Nǫtrě na miza stoji,
Lěpa rumena,
Jaz bǫm pač bliže šel,
Da jǫ bom videl.

Per mizi star mǫž sedi,
Vęm da svęt Jožef,
Jas bǫm pač bliže šel,
Da ga bǫm videl.

Pri mizi žena stoji,
Dětę povija,
Men' sę pač močno zdi,
Da je Marija.

V zibelki dětę leži,
Močno sę svetli,
Men se pač močno zdi,
Da je sam Jezuš.

4848.

(Od Sv. Andreja pod Oljsko goro.)

Tam ena luč gori,
Silno je svetla,
Jaz bom pa bližej šel,
Da jo bom videl.

Tam ena žena stoji,
Dete povija,
Men' se pač močno zdí,
Da je Marija.

---

denega v tem: 11 têrdno — 13 popevlejo — 14 dêržijo — 19 gible — 20 zible. — *Prepis v VO. XIV. 5 a je enak temu zadnjemu razen:* 8 vidio. — *V MR. 343 se nahaja ista pesem brez prvih štirih verzov, popolnoma enaka naposled omenjenima Vrazovima prepisoma s to edino razliko, da prihaja v nji strofa 2.* (Tam pa ena žena je) *za 3.* (Pastirci popevlejo) *in da se piše:* (4) vidił — (11) Angelci *in* (13) Polek pa en možek. *Majar jo ima pač od Vraza. — V opomnji pravi: »To pèsem pojeju tudi v Koruškoj, imenito v Svečah.« Natisnil jo je v svojem »Slavjanu« II. (1874) 93 s temi premembami:* (1) Betlehemi — (4) vidu — (5) Pastirči — 15 giblje. *Tudi ta pesem je vsled začetnih verzov postala napitna, kakor kažeta nastopni številki.*

4847. *Zapisal* Oroslav Caf; *pela* Marija Ledinek. — *Iz CO. II. 1, kjer se verza 11.—12., oziroma 15.—16. ponavljata s prva tudi za 20. in 24. Na isti strani je pred začetkom pesmi napisana ta-le opomnja, o kateri pa ne vem, ali spada k nji in ni-li samostalna: »Pri svatbah nevěsta na ženimovem domu daruje starše svojega ženima v živinskem hlevu, moli z ženimom, potem v kuhinji daruje ogenj.«*

4848. *Neznanega zapisovavca. — Iz prepisa Fr. Praprotnika.*

Tam en star mož stoji,
Sivo 'ma brado,
Men' se pač močno zdí,
Da je svet Jožef.
Dete na rokah ma,
Silno je mlado.

Kdo je to vince dal,
Da je tak sladko?
Men' ga je Jezus dal,
Jaz ga pa tebi dam.

»Ta sveti dan veseli dan.«

4849.

(Iz Mirna pod Gorico.)

Ta sveti dan veseli dan,
Vsem ljudem od Boga dan.
Per jaselcah, per Jezusu
Ćestimo, hvalimo veseli dan!

Vsi hitro lesem pridite,
Boga s angelci hvalimo!

Noter so vsi pastirci šli,
Po njih stopinjah jih bomo došli.

Zemlja, nebo, vse se veselí,
Da večni Bog se nam rodí.

Perklonite se k jaselcam,
Angelci klečô pred Ježušam.

Jezus le v štalci leží,
Vendar je vreden vse čestí.

Nobeden ne žaluj te dan,
Jezus je nam na svět poslan.

Kedar bo življenja kraj,
Nas bode vzel v sveti raj.

»Eno je dete rojeno.«

4850.

(Kranjska.)

Eno je déte rôjeno,
Aj rôjeno,
Notri v' mesti Betlehem,
Notri v' mesti Betlehem.

V' eni priprosti štalici,
Aj štalici,
V' enih oslovskih jaslicah,
V' enih oslovskih jaslicah.

4849. *Zapisal* Mat. Majar. — *Iz VO. XVI. G. 3. Verz 3., 4. se ponavlja za vsakim parom. Natisnil jo je Majar v CP. 37 s temi premembami:* 3 Pri jaslicah, pri — 7 Noter] K njemu — 11 jaslicam — 12 klečó . . . Jezusam — 15 ta *(to je prav!)* — 16 svét. *Majarjev prepis v MR. 375 se loči od natiska v CP. v tem:* 2 Všem — 15 želuj.

4850. *Zapisal* Matevž Ravnikar-Požencan. — *Iz njegovih VP. II. št. 80 (str. 55—57), kjer je za prvo besedo* Eno *pripisano pozneje varijanta* Nocoj. — *V pesmarici Neže Baševe II. št. 8, ki mi jo je poslal iz Braslovč v porabo Val. Jarc, najdeš isto pesem s temi razlikami, ne gledé na to, da ponavljanje zadnjega verza vsake strofe ni postavljeno na vidéž:* 3 Notri v'] Noter v tem — 8 oslovih — 9, 10 oselc — 13, 14 zemlo — 15 dušo,] dušo in — 19 Mi, B] Melhjor no Baltezar — 21 dar] ofer — 25 In . . . Jezusa — 26 Jezusa — 26] Tega kralja nebeškiga — 31 divico — 35 vsega] celga — 39 hvaleno. — *V koliko se zapisi te pesmi strinjajo z napisom v Schönlebnovih »Evang. in list.« 1672* (Eno je Deite rojeno, aj rojeno), *ne morem soditi, ker te knjige nimam ravno pri roki.*

Poznal ga je oslic, volik,
Oslic, volik,
De je to déte pravi Bog,
De je to déte pravi Bog.

Kér je stvaril zemljo nebo,
Zemljo, nebo,
Človéku dal dušo, telo,
Človéku dal dušo, telo!

In so prišli kralji trije,
Kralji trije,
Gašper, Milhar, Boltažar,
Gašper, Milhar, Boltažar.

Njemu za dar so pernesli,
Aj pernesli,
Miro, kadilo, čisto zlato,
Miro, kadilo, čisto zlato.

No darujejo Jezusu,
Aj Jezusu,
Temu kralju nebeškimu,
Temu kralju nebeškimu.

Za rojstvo mi zahvalimo,
Zahvalimo
Ljubo divico Marijo,
Ljubo divico Marijo.

Ki nam je rodila Jezusa.
Aj Jezusa,
Zveličarja vséga sveta,
Zveličarja vséga sveta.

V tému času božičnimu,
Božičnimu,
Bodi to dete hvaljeno,
Bodi to déte hvaljeno!

4851.

(»Povsod znana.«)

Je eno déte rojeno — aj rojeno
Notri u mestu Betlehem.

V enej priprostej štalici — aj štalici,
V enih oslovih jaslicah.

Spoznal ga je oslič, volek — oslič, volek,
Da je to dete pravi Bog.

Ki je stvaril zemljo, nebo — zemljo, nebo,
Človeku dal dušo, telo.

Pastirci na polji pasejo — aj pasejo,
Angeljsko petje poslušajo.

Tu so prišli kralji trije — kralji trije,
Gašper, Melhar in Boltažar.

In so dari mu prinesli — aj prinesli,
Miro, kadilo, čísto zlato.

Pa darujejo Jezusu — aj Jezusu,
Aj le kralji nebeškemu.

4851. *Zapisal* Mat. Majar. — *Iz »Slov. Bčele« II. 1 (1851) 27. »Na Koroškem tudi radi zaorglajo ali zagodejo o božiču napev 40« (v »Napevih k CP.«). Drugič je natisnil Majar to pesem v Slov. Bčeli II. 1. (1851) 27 s temi premembami, ne gledé na naglaske:* 12 Melhar in] Melhar, — 16 kralju. *Tam je tudi pripomnjeno to: »To pesem, po vsej Sloveniji znano, pojo pri Zilji, kadar gredo koledovat. Pri Zilji koledovajo samo* pubi, *mladenči.« — Majarjev prepis v MR. 342 se loči od našega natiska, ne gledé na ě za é, v tem:* 2 mesti — 16 kralju — 22 hvaljeno. *Majarjev rokopis v VO. XVI. knj. 8 omenja začetka te pesmi tako-le:* Nicoj je dete rojeno — aj rojeno. — *Pesem je natisnil tudi Scheinigg v NPKS. pod št. 81 s temi razlikami od našega natiska:* 2 Nótre — 10 Angeljsko — 12] Gašpar, Melihar, Baltazar — 21 tem — 22 hvaljeno. — *Iz Majarjeve CP. je tudi zapis, ki mi ga je iz Železne Kaple poslal Štefan Singer; razlike so samo pravopisne in nebistvene, edino* kir je rodiva *(v v. 19) nam kaže, da ga je napravil Korošec.*

Za rojstvo mi zahvalimo — zahvalimo
Rožo devico Marijo:
Ker je rodila Jezusa — aj Jezusa,
Zveličarja vsega sveta.

V tem času božičnemu — božičnemu
Aj bodi dete hvaleno!

4852.

(Dolenjska.)

Eno je dete rojeno,
Oj notri v mestu Betlehem,
Oj notri v mestu Betlehem!

V eni priprosti štalici,
V enih oslovskih jaslicih,
V enih oslovskih jaslicih.

Spoznal ga je osel, volek,
De je to dete pravi Bog,
De je to dete pravi Bog.

Je ustvaril zemljo in nebo,
Človeku je dal dušo in telo,
Človeku je dal dušo in telo.

Herodeš je postal srdit,
Hoče vse fante pomorit,
Hoče vse fante pomorit.

Za rojstvo mi zahvalimo
Ljubo devico Marijo,
Ljubo devico Marijo!

Ker je rodila Jezusa,
O Jezusa zveličarja,
Zveličarja celga sveta.

Mi gremo še naprej to noč,
Nam pridi Jezus na pomoč,
In vošemo vsim skup lahko noč!

»Na uni kraj Šmarne gore.«

4853.

(Iz Motnika.)

Na uni kraj Šmarne gore
Ena zlata zarija gŏri grê.
O Marija, mati božja,
Prosi Boga za nas!
O Marija, mati božja,
O smili se ti čez nas!

Eni rŏki je prinesla Jezusa,
V drugi sveti križ.
Na tem svetim križu je zapisano
Teh sedem zlatih besed.
O Marija, mati božja,
Prosi Boga za nas!
O Marija, mati božja,
Usmili se ti čez nas!

Marija je pušelce delala,
Fantičam jih je šenkala.
O Marija, mati božja,
Pròsi Bóga za nas!

Marija je krancelne delala,
Dekletam jih je šenkala.
O Marija, mati božja,
Prosi Boga za nas!

4852. *Zapisal neimenovani »popotnik«. — Iz rokopisa, ki mi ga je poslal Gašpar Križnik. Prim. št. 4741.*
4853. *Zapisal* Gašpar Križnik. — *Iz GK. I. 10.*

»Po ravnem polji Marija gre.«

4854.

(Iz Izlak.)

Leži, leži ravno pole,
Po ravnem pol Marija gre.
Na glavi nese ziboko,
O rokah nese sveti križ.
Na križo je napisano
Teh sedem zlatih puštabo.
Ti puštabi pomenijo,
De bo to dete rojeno.
O Marija, mati moja,
Prosi tí Boga za nas!
To dete je blo rojeno,
Na križo bode martrano.
O Marija, mati božja,
Prosi tí Boga za nas!

»Lepa roža lilija.«

4855.

(Belokranjska.)

Lepa roža lilija,
Iše lepša Marija,
Ki nam rodila sineka,
Smileniga Jezusa.
Židom ga je povila,
Zlatom ga je pokrila.
Nesla ga je na goro,
Na to goro visoko.
Sestala jo judinja
In Marijo prašala:
»Kaj nosite, Marija?«
»»Nosim svoj'ga sineka,
Smileniga Jezusa.««
»Tam ne hod'te, Marija,
Tamo jeso judovi;
Čedo zeti sineka,
Smileniga Jezusa!«

4854. *Zapisal* F. F. Lužar. — *Iz njegove zbirke I. št. 33.*

4855. *Zapisal* Janko Barlè. — *Iz »Letopisa Slov. Matice« 1893, str. 5 in 6, kjer piše zapisovavec pod besedo* čarati: *»No, ne gredó čarat samo moški, pridejo tudi Vlahinje (Žumberčanke), hočejo vsi pokusiti našega božiča — njihov je 14 dnij pozneje. Vlahinje zapojó pesenco, katere napev je jako jednoličen, ali kaj mil, prav naroden. Pripovedovala mi je Bela Kranjica, da je bila že nevoljna, ko ni bilo kraja ni konca tem žumberškim kolednikom, — jedva je jeden zaprl vrata, prišel je drugi, pa je sklenila nobenemu ničesar več dati. Ali ko je slišala napev pesence, pozabila je na ta sklep in dve Žumberčanki obilno nadarila. Jedna je vodila, druga je pa prilagala, takó-le (melodija je postavljena za mešani zbor):*

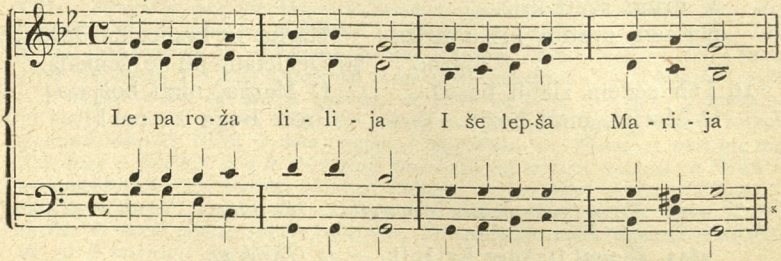

»Zorja, zorja, beli je den!«

4856.

(Iz Cvetlina v hrv. Zagorju.)

Zorja, zorija, běli je den!
Da se Marija stajala,
Sinku robaču skrojila:
Ně je skrojila z nožekom,
Neg je skrojila z mesecom.

Zorja, zorija, běl je den!
Da se Marija stajala,
Sinku robaču skrojila:
Ně je šivala z iglicom,
Neg je šivala zvězdicom.

Zorja, zorija, běl je den!
Da se Marija stajala,
Sineku prala robaču:
Ně je prala vodice,
Neg je ju prala v sozicaj.

Zorja, zorija, běl je den!
Da se Marija stajala,
Sinku robaču valala:
Ně je valala na světu,
Neg je valala vu nębu.

»Kad se dragi Jezuš rodi.«

4857.

(Iz Vrbovca.)

Ka' ce dragi Jezuš rodi
Mladu nedelu,
Se tičice lěpo poju,
Se gore zvone.

Ka' ce dragi Jezuš kupa
Mladu nedelu,
Se tičice lěpo poju,
Se gore zvone.

Ka' ce dragi Jezuš povija
Mladu nedelu,
Se tičice lěpo poju,
Se gore zvone.

»Marija je po polju šla.«

4858.

(Iz Gribelj v Belih Kranjcih.)

Marija je po polo šla,
Je drobne rožce brala,
In pušelček je delala,
Je bila prav vesela.
Pa možem ga je šenkala,
Prav lepo naročila:
»Le bod'te čistiga srca,
Pa bom za vas prosila!«

Marija je po polo šla,
Je plave rožce brala,
In pušelček je delala,
Je bila prav vesela.
A ženam ga je šenkala,
Prav lepo naročila:
»Le bod'te čistiga srca,
Pa bom za vas molila!«

Marija je po polo šla,
Je belo cvetje brala,
In krancelček je spletala,
Je bila prav vesela.
Dekletam ga je šenkala,
Prav lepo naročila:
»Le bod'te čistiga srca,
Pa bom za vas prosila!«

4856. *Zapisal* Rik. Ferd. Plohl. — *Iz njegovih HNP. III. 83—84.*
4857. *Zapisal* Rik. Ferd. Plohl. — *Iz njegovih HNP. I. 71—72.*
4858. *Zapisal* Janko Barlè. — *Iz njegovega rokopisa.*

Marija je po polo šla,
Rudeče cvetje brala,
In pušelček je delala,
Je bila prav vesela.
Pa fantem ga je šenkala,
Prav lepo naročila:
»Le bod'te čistiga srca,
Pa bom za vas prosila!«

4859.

(Od Sv. Eme.)

Marija je po polji šla,
Je drobne rožce brala,
Je fantom pušelce delala,
Je bila prav vesela:
»Le bote čistega srca,
Jaz bom za vas prosila!«

Marija je po vrtu šla,
Je drobne rožce brala,
Je dekletam kranclje spletala,
Je bila prav vesela:
»Le bote čistega srca,
Jaz bom za vas prosila!«

Marija je šla na božjo pot,
Na božjo pot na goro,
Je srečala veliko romarjev,
Je bila prav vesela:
»Le bote čistega srca,
Jaz bom za vas prosila!«

4860.

(Iz Adlešič.)

Marija je po polju šla,
Je drobne rož'ce brala,
In pušelček je delala,
Je bila prav vesela.

In fantom ga je šenkala,
Tako jim naročila:
»Če boste čistega srca,
Pa bom za vas prosila.«

4861.

(Iz Izlak.)

Marija je po poli šla
Jen drobne rojžce brala,
Krancelček sje spletala,
Dekletam ga je talala
Prov lepo jen veselo.

Druge kitice so take kakor prva, samo da se postavi v 4. vrsti namesto »Dekletam« za 2. kitico »Fantam«, za 3. kitico »Možam«, za 4. kitico pa »Ženam«.

»Iz srca mi roža raste.«

4862.

(Iz Dobravic.)

Iz srca mi rožca raste,
Lepa, bela lilija.
Vtrgala jo je Marija,
Da bi venček spletala:
Z rožmarina, z nagelna,
Z zlate bele lilije.

4859. *Zapisal* Anton Kovačič. — *Iz njegove pesmarice I. str. 33.*
4860. *Zapisal* J. Šašelj. — *Iz njegovega rokopisa, ki ga hranim jaz.*
4861. *Zapisal* F. F. Lužar. — *Iz njegove zbirke I. št. 4. Pesem pojo pri mrličih.*
4862. *Zapisal* Janko Barlè. — *Iz njegove zbirke. Natisnjena je v Slov. Večernicah XLV. 115 s temi razlikami:* 1 rož'ca — 4 Da bi] In si — 5, 6 Z 5] z nagelna] nageljna — 7 za d. p.] na dar bo dala — 10 pojdejo. *Na natisek*

Komu ga za dar podala?
Tem nedolžnim deklicam.
Če jo bodo posnemale,
Vse v nebesa pridejo.

Marija se veseli z rožo.

4863.

(Iz Podzemlja.)

Iz srca mi rož'ca raste,
Jedna bela lilija,
Angeljci so jo trgali
In Mariji darovali.
Marija plela venček zlat,
Ga dekletam dajala:
Ktera venček obdrži,
Se v nebesih veseli;
Ktera venček zapusti,
Na dnu pekla ta gorí.

4864.

(Iz Belih Kranjcev.)

Sveto nebo odprto stoji,
Gor se Marija veseli
Z jeno rdečo galtrožo,
Ki je pred soncom trgana.
Angeljci so jo trgali
In so jo Mariji šenkali.
Marija plete krancelj zlat,
Ledek dekličem šenka ga.
Katera ta krancelj obderži,
Ta se v nebesih veseli,
Katera ta krancelj zapusti,
Ta pa na dno pekla gorí.

4865.

(Iz Višnje gore.)

Sveto nebo odprt stoji,
Tu se Marija veseli
Z eno rudečo gartrožo,
K' je b'la pred solncem utrgana:
Angeljci so jo utrgali
In jo Mariji šenkali,
Z njo so Marijo kronali;
Kronaj jo, kronaj večni Bog,
Oče, Sin in sveti Duh!

4866.

(Št. Jarnej na Dolenjskem.)

Svíet nebóu odpārt' stajij,
Góar se Maröije veselij.
Za jùa ardíeče gartreže,
Kъ je pred' sóuncъm targana.

v Večernicah se oslanja zapis v Šlebingerjevi zbirki II. str. 22, kateri se loči od njega v tem: 1 rožca — 5 nagelna — 7 ga na dar bo] bo za dar ga — 8 Tém] Vsem — 9 bodo] bote — 10 pojdejo] pojdete.

4863. *Zapisal* Janko Barlè. — *Iz Slov. Večernic XLV. 114. Zapis v Šlebingerjevi zbirki II. str. 27—28 je samo prepis iz Večernic in se loči v tem:* 7, 9 Kera.

4864. *Neznanega zapisovavca. — Iz okorno pisane knjižice v Barletovi zbirki. Drugi prepis Barletov (»iz Kapliščа«) se loči v tem, ne gledé na naglaske:* 3 rudečo — 4 solncem — 5] Angelci jo vtrgali — 6 In so] So — 7 plela krancel — 8] Ledik dekličkom šenkala — 9] Ktera ta krancel obdrži — 11 Ktera ... krancel — 12 pa na dno] na dnu.

4865. *Zapisal* Alojzij Kralj. — *Iz njegove zbirke I. št. 21.*

4866 *Zapisal* Fr. Hudoklin. — *Iz njegovega rokopisa.*

Utrgal sa je angelъ,
De sa Marõije krôanalъ.

Krôanaj je, krôanaj, vâčъn Bôuh,
Ače, sijn jъn svîetъ Dôuh.

Jîezъs je mâhъn pa je svîet,
U rekah držîj jъzvûojlen svât.

Jîézъs je usmijlenga srcá,
Kar ga prôasma, tôu nam dá.

Zdej ga presîma svîetъ rej,
Jîezus, Marõije nam ga dej!

4867.

(S Slemena na Kozjaku.)

Tam še stoji ni gartel lejp,
Ko je bio spuvan sedn lejt.
Notre si rastejo rožice,
Lejpe rdeče gatrože,
Ino na zlata jaboka.
Angeli so jo vtrgali,
Mariji so jo šenkali.
Sveto nebo odpret' stoji,
To se Marija veseli.
Zdaj pa nam Jezus vsijim daj
Vernim dušam sveti raj,
De mo od smrti vstajali
No mo šli k astri rajtengi!

4868

(Iz Motnika.)

Perva ura te noči,
Se Marija veseli.
Angeli lepo pojejo,
Rožo Marijo kronajo:
Kronej jo, kronej, večni Bog,
Bog oče, Sin in svetu Duh!
Jezus je vsmileniga serca,
Vse karkoli ga prosimo, vse nam da.
Pros'mo ga za sveto nebo,
Jezus in Marija nam ga daj,
Jezus in Marija nam ga daj!

(Potem se poje druga, tretja itd. ura.)

»Prva je ura te noči.«

4869.

(Belokranjska.)

Prva je ura te noči,
Ko se Marija veseli
Z eno rdečo vrtnico,
Še pred solncem vtrgano.
Angeljci so jo vtrgali
In jo Mariji šenkali,
Da si bo splela venec zlat
In ga dekliču šenkala.
Ktera ta venec izgubi,
Ta pa na dnu pekla gori.
Jezus je usmiljen'ga srca,
Vse, kar ga pros'mo, to nam da.
Zdaj ga pa pros'mo sveti raj:
»Vse, kar te pros'mo, vse nam daj,
Zdaj te pa pros'mo sveti raj,
Jezus Marija nam ga daj!«

4867. *Zapisal* Svitoslav Hauptmann. — *Iz njegove zbirke III. 14.*
4868. *Zapisal* Gašpar Križnik. — *Iz GK. I. 31.*
4869. *Zapisal* —r. — *Iz »Dom in Sveta« VI. (1893). 430.*

4870.

(Iz Suhorja.)

Prva je ura te noči,
Sveto nebo odprt' stoji:
Gor se Marija veseli,
Z eno rudečo gartrožo,
K' je pred solncem trgana.
Angeljci so jo trgali,
Mariji so jo šenkali.
Marija je plela krancelj lep,
Dekličkam ga bo šenkala:
Ktera ta krancelj obdrži,
Se v nebesih veseli;
Ktera ta krancelj dolj spusti,
Ta na dno pekla gori.

4871.

(Iz Ihana.)

Pàrva ja ura te noči,
Svéto nъbó vadpàrt' stojí.
Gvár se Marija veselí
Z janò ъrdečo gavtъržo,
Kъ ja pred soncam vtàrgana.
Ajngъlcъ so jo vtèrgalъ,
So jo Marijъ šejnkalъ.
Jъžъš ja mejhъn, pa ja svet,
V rokah drží vъs zvolen svet,
Za kàr ga prós'mo, vse nam da.
Prosímo ga za svetъ rej,
Jъžъš, Marija nam ga dej!

4872.

(Iz Gorjanskega na Krasu.)

Pršla jɛ wũóra tъ noćí,
Ku sɑ Mɛrija vɛsɛlí
Z ànu rɛdĭéču ɣátrožu,
Z ànu zlátu jábuku,
Ku jɛ prɑd súncɑn wtàrɣana.
Wtèrɣɛli su ju ɑ̀jnɣɛljci,
Mɛríji su ju šènjkɛli.
Mɛrija zlat kráncъlj splĭétɑla,
Dɛklĭétan ɣa jɛ šènjkɑla.
Dɛklĭétan kráncъlj lɑpú stojí,
W nɛbĭésɑh svàtla lýč ɣorí:
Tan jɛ wsa nɛbĭéška dŕžĭnà,
Buh Wóće, Sin jɛn svĭéti Dyh,
Sɑ trí pɑršúnъ, ɑn sam Búh!

4873.

(Iz Gor. Vrtojbe.)

Prva ura té noči,
Ker se Marija veseli:
Z eno zlato jabčico,
Z eno rudečo rožico,
Ki pred soncem bla utrgana,
Mariji Devici šenkana,
Na Sveti gori kronana.
Kronaj, kronaj jo sam večni Bog,
Bog Oče, Sin in sveti Duh!

Tako se poje naprej do dvanajste ure, postavivši namesto Prva besedo Druga itd.

4870. *Zapisal* Ant. Žlogar. — *Iz njegove zbirke, ki jo hrani Matica.*

4871. *Zapisal* Ant. Breznik; *pela* mati Terezija. — *Iz Breznikove zbirke III. št. 62.*

4872. *Zapisal* K. Štrekelj; *pela* Katarina Budina. — *Iz moje zbirke.* — *Kjer se pesem ne nadaljuje, oziroma kjer se omenja med obdarovanci samo en stan (dekleta), tam je seveda beseda* Prva *na začetku izgubila pravi pomen; za to jo je narod tukaj premenil v* Prišla.

4873. *Zapisal* Jožef Cejan. — *Iz Cejanove zbirke II. št. 3. A. Pesem pojó romarji, ko gredó na božjo pot, n. pr. na Sv. goro, v Marija-Celj pri Kanalu, na sv. Višarje (Ušarje) ali drugam.*

4874.

(Iz Kanala.)

Prva ura te noči,
Ko se Marija veseli
Z eno zlato jabčico,
Z eno rudečo rožico,
K' je pred soncem trgana,
Marij' devici šenkana,
K na Sveti gori je kronana.

Ta košček se še 11 krat ponovi, pa s tem razločkom, da se 1. beseda spreminja. Ko se drugo krat ponavlja, se reče: Druga... itd.

4875.

(Iz Hudojužne.)

Perva je ura te noči,
Ko se Marija zveseli
Z eno rudečo gajtrožo,
Kir je pred solncem tergana.
Angelci so jo tergali
Mariji so jo šenkali.
Marija je krancel spletala
Dekličem ga je šenkala.
Katera ta krancel prav derži
Se v nebesih veseli;
Katera ta krancel ne derži,
Na dnu pekla gori.
Jezus je vsmiljenga serca,
Kar ga prosmo, vse nam da.
Mi ga pros'mo za svet' raj
Jezus, Marija nam ga daj!

4876.

(Iz Bolca?)

Prva ura te noči,
K' se Marija veseli.
Anhelci ljepo pojejo,
Sveto trojico hvalijo.
Ježus nas vabi za sebó
Horta, horta v svete nebó!

Tako se poje dalje, premenivši samo prvo besedo v Druga, Tretja, itd. do Šesta (ura). Potem se nadaljuje tako:

Sedma ura te noči,
K' se Marija veseli.
Anhelci ljepo pojejo,
Devico Marijo kronajo,
Jezus nas vabi za sebó
Horta, horta v svete nebo!

Nadaljuje se, premenivši samo prvo besedo v Osma, Deveta itd. do Dvanajsta.

4874. *Zapisal* Janez Kokošar. — *Iz njegove zbirke.*

4875. *Zapisal* Janez Kokošar. — *Iz njegove zbirke. Pesem pojo zdaj, kadar pri mrličih bdé ali varujejo (vahtajo).*

4876. *Zapisal* Matija Majar. — *Iz njegovega rokopisa, ki ga je hranil Miklošič. Da bi bil ta zapis iz Bolca, kakor zatrjuje Majar, po jeziku ni zelo mogoče, ker je v njem preveč koroščine. »Tudi sem jo slišal u Bohinju na Krajnskim in u S. Kancianu na Koroškim.« Najbrž imamo torej pred sabo koroško varijanto. — Prepis v VO. XIV. 24, kjer je prav tako označena kot bolška, pa se pristavlja, da jo je zapisovavec slišal razen v že omenjenih krajih tudi v Koboridu (Koloridah!) na Goriškem in na Zilji in da ima »napêv vàrlo lêp«, se loči ne gledé na naglaske, od zgoranjega natiska v tem:* 1, 7 te noči] u noči — 2, 8 Ki. — *Prepis v MR. 336 se loči, ne gledé na naglaske, v tem:* 3, 9 lepo. — *Majar je natisnil pesem kot »Koroško iz spodnje rožiške doline«) v svojem »Slavjanu« III. (1875) 160 s temi razlikami od zgoranjega natiska, ne gledé na naglaske:* 1, 7 te] u — 3, 9 lapu — 5, 11 Ježiš.

4877.

(Iz Št. Jurija na južni železnici.)

Ura je prišla do noči,
Sveto nebo odprt' stoji,
V njem se Marija veseli.

Z enoj rudečoj rožicoj,
In z enoj zlatoj jabelkoj,
In z enoj zlatoj jabelkoj.

Bla je pred solncem vtrgana,
V dar je Mariji vtalana,
V dar je Mariji vtalana.

Kdo jo je vtrgal? — Angeljci
So jo Mariji vtalali,
So jo Mariji vtalali.

Kdo jo je žegnal? — Večni Bog,
Oče, Sin in sveti Duh,
Oče, Sin in sveti Duh!

Kdor bo to pesem iz srca pel,
Da b' se v nebesih veselil,
Da b' se v nebesih veselil!

4878.

(Štajerska.)

Prva vura te nočí,
Jezoš je obeča k nam priti:
S preluboj divicoj Marijoj,
S svojoj predragoj materjoj.

Kod sta oneja hodila,
Rože začele razcvetati;
Roža rumena, droben cvet,
Marija je plèla venček lep.

Marija je plela venček lep,
Jezoši na glavo devala,

Jezoš je mali ali je svet,
Zred njim pa mi stoji ves zvolen svet.

Jezoš je zbodjen v desno stran,
Krv pa mu teče ze svetih ran:
Za Jezošom krv, pred Jezošom krv,
Jezošova mantra, smiluj se ti nam!

4879.

(Prekmurska.)

Ena vüra ta noučí,
Druga vüra po noučí:
Angelje lepó pojó,
Rožice drobno cvetò:

Svejti Ivan pride k nam
S svojoj dragoj materjov
In z divicov Marijov,
S svojim sinom Jezušom.

4877. *Zapisala* Zinka Kavčičeva; *pela* Tereza Pustivšek. — *Iz zbirke Z. Kavčičeve.*

4878. *Zapisal* V. K. — *Iz VO. VIII. 9, kjer je v v. 2.* je *in ves v. 9. pozneje prečrtan. Vraz jo je prepisal vnovič v VO. XVIII. A. str. 13—14 z ê-jem pred* r-*om in temi predrugačbami, ne gledé na naglaske:* 2] Jezoš obeča priti k nam — 3, 4 Z — 6 zečele — 7 rómena. — *Prepis v VO. XIV. 7 a se loči od ravnokar navedenega samo v tem:* 6 začele.

4879. *Zapisal* Stanko Vraz; *pela* Eva Rajzarka, *»luteranska Slovenka iz Djerečovacah na Prèkmurskom«. — Iz VO. VIII. 18, kjer je namesto 5. verza bilo pisano najprej* Jezoša je obečala * K nami priti. *Vraz jo je prepisal vnovič v VO. XVIII. A. str. 3, 9 s temi predrugačbami:* 3, 4 *in* 11, 12] V tičice drobno pojò, * Roužice lejpo cvetò — 5, 13] Svieta Ivana — 6, 14] Z svojov dragov čeriov, — 7, 15 *in* 8, 16] Z lübov divicov Marijov, * Ž njenim sinom Jiezošom. — *Prepis v VO. XIV. 21 a se popolnoma strinja s tem naposled omenjenim.*

Druga vüra ta noučî,
Tretja vüra po noučî:
Angelje lepò pojò,
Rožice drobno cvetò:
Svejti Ivan pride k nam
S svojov dragov materjov
I z divicov Marijov,
S svojim sinom Jezušom.

Poslě toga pěva se tretja i četvarta ura, [četvarta i peta] tjak do desete sa svimi slovami što za njimi slěde.

»Svitaj se, svitaj, beli dan.«

4880.

(Iz slovenjebistriške okolice.)

Svitaj se, svitaj se, beli dan,
Da bi prišel naš Jezus skor k nam
Z rožoj Marijoj precartanoj,
Svojoj preljuboj materjoj!

Tičice po luftu letajo,
Niže se na vej'ce vsedajo,
Žvrgolijo pesem jutranjo,
Nam pa dobro jutro vošijo.

Rožice po travnikih rastejo,
Z juternoj rosoj se zmivljejo.
Milo se oziraj, oj solnčice,
Da bi nam še jutre po lepše blo.

Ribice po morji plavajo,
Bliže se kraja spravljajo,
Povzdigujejo kvišku glavice,
Tako da bi nas pozdravljale.

Angeljci v nebesih pojejo,
Jezusa, Marijo hvalijo,
Hvalimo jih tudi tukaj mi,
Da bi enkrat ž njim pastirci bli.

4881.

(Od Sv. Andreja pod Oljsko goro.)

Svitaj, svitaj, beli dan,
Ko je prišel Jezus k nam
S svojoj ljuboj materjoj,
Devico Marijoj.

Svitaj, svitaj, beli dan,
Ko je prišel Jezus k nam.
Petelinčki zjutraj zgodaj vstajajo,
O belem dnevi se radujejo.

Svitaj, svitaj, beli dan,
Ko je prišel Jezus k nam.
Tičke zgodaj prepevajo,
K' se belega dneva veselijo.

Svitaj, svitaj, beli dan,
Ko je prišel Jezus k nam.
Ribce na suho glavce polagajo,
K' se belega dneva veselijo.

Svitaj, svitaj, beli dan,
Ko je prišel Jezus k nam.
Mežnarji zgodaj prezvanjajo,
K' se belega dneva veselijo.

Svitaj, svitaj, beli dan,
Ko je prišel Jezus k nam.
Rožice po travniku cvetejo,
Glavce gor vzdigujejo,
K' se belega dneva veselijo.

4880. *Zapisal* dr. J. Vošnjak. — *Iz »Besednika« I. (1869). 60.*
4881. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz prepisa Fr. Praprotnika.*

4882.

(Iz Motnika.)

Svitej se, svitej, beli dan,
Puol bo pa pršu sam Jezus h nam
Z svojo preljubo materjo,
Z ljubo devico Marijo.

Tičice po luftu letejo,
Nisko na drevce se usedajo.
In se veselijo beliga dne,
Jezusa, Marijo časte. —

Svitej se, svitej, beli dan,
Puol bo pa pršu sam Jezus h nam
Z svojo preljubo materjo,
Z ljubo devico Marijo.

Ribice po morju plavajo,
Glavce na suho polagajo,
Nam dobro jutro vošijo,
Jezusa, Marijo vse časti. —

Svitej se, svitej, beli dan,
Puol bo pa pršu sam Jezus h nam,
Z svojo preljubo materjo,
Z ljubo devico Marijo.

4883.

(Iz Ihana.)

Delъ se, delъ, belъ dan,
H nam bo pa páršu Ježъš sam
Iz sojo presveto materjo,
Z rožo Marijo cartano.

Tičicъ po luftъ letajo,
Na niske drevca sedajo:
De bъ biv že skori belъ dan,
De bъ h nam paršu Ježъš sam
Iz sojo presveto materjo,
Z rožo Marijo cartano!

Ribъce po morjъ pvavajo,
Na suh' gvavcé pokvadajo:
De bъ biv že skori belъ dan,
De bъ h nam paršu Ježъš sam
Iz sojo presveto materjo,
Z rožo Marijo cartano!

Mežnar že belъ dan zvani,
Ker se bel'ga dneva veseli:
De bъ biv že skori belъ dan,
De bъ h nam paršu Ježъš sam
Iz sojo presveto materjo,
Z rožo Marijo cartano!

Kol'kor bolnikov na svet' leži,
Vsak se bel'ga dneva veseli:
De bъ biv že skori belъ dan,
De bъ h nam páršu Ježъš sam
Iz sojo presveto materjo,
Z rožo Marijo cartano!

4884.

(Iz Krope.)

Sveti se, sveti, beli dan,
K nam bo prišel Jezus sam
Z rožo Marijo cartano
In s to nebeško družino.

Furmani po cesti furajo
In se belega dneva vesele.
Sveti se, sveti, beli dan,
K nam bo pa prišel Jezus sam.

4882. *Zapisal* Gašpar Križnik. — *Iz njegovega rokopisa.*

4883. *Zapisal* Anton Breznik; *pel* Smolajdrov oče. — *Iz Breznikove zbirke II. št. 15.*

4884. *Zapisal* Fr. (Radivoj) Poznik. — *Iz NB. 176. Namestu v. 3. je pač po pomoti pisano* Z rožam' Marijo farbano.

Tički po zraku letajo
In se belega dneva veselé.
Sveti se, sveti, beli dan,
K nam bo pa prišel Jezus sam!

4885.

(Iz Zabukovja.)

Se svjeti, svjeti bjeli dan,
K nam bo pršu Jezus sam,
K nam bo pršu Jezus sam

S svojo presveto materjo,
S rožo Marijo cartano,
S rožo Marijo cartano.

Tičice po luftu letajo,
Doli na vejce sedajo,
Se bjelega dneva veselô. —

Se svjeti, svjeti bjeli dan,
K nam bo pršu Jezus sam,
K nam bo pršu Jezus sam

S svojo presveto materjo,
S rožo Marijo cartano,
S rožo Marijo cartano.

Ribice v morji plavajo,
Glavice na suh' pokladajo,
Se bjelega dneva veselo. —

Se svjeti, svjeti bjeli dan,
K nam bo pršu Jezus sam,
K nam bo pršu Jezus sam

S svojo presveto materjo,
S rožo Marijo cartano,
S rožo Marijo cartano.

Petelinčiki ljepo spivlajo,
Se bjelega dneva veselô,
Se bjelega dneva veselô. —

Se svjeti, svjeti bjeli dan,
K nam bo pršu Jezus sam,
K nam bo pršu Jezus sam

S svojo presveto materjo,
S rožo Marijo cartano,
S rožo Marijo cartano.

Angelci po nebesih shajajo,
Rožo Marijo cjerajo,
Rožo Marijo cjerajo.

Cjerej jo, cjerej, večni Buh,
Buh Oče, Sin in sveti Duh,
Buh Oče, Sin in sveti Duh!

4886.

(Dolenjska.)

Svejtli se, svetli, oh beli dan,
De bode peršu Jezus k nam
S svojo prelubo materjo,
Z rožo Marijo cartano!
Petelinčki zgudej lepo pojo,
Kir se belga dneva veseljo.

Svejtli se, svitli beli dan,
De bode peršu Jezus k nam
S svojo prelubo materjo,
Z rožo Marijo cartano!
Ribce po morju plavaje,
Glavce na suhu pokladaje,
Kir se belga dneva veselje.

4885. *Zapisal* Mat. Majar. — *Iz njegovega rokopisa, ki ga je hranil Miklošič.* »*Tudi znana v Solčavi na Štajerskem.*« *Majarjev prepis v MR. 333 se loči od zgoranjega natiska v tem:* 1, 10, 19, 28] Svitaj se, svitaj běli dan — 2, 3, 11, 12, 20, 21, 29, 30 peršoł — 7 lufti lětajo — 9, 18, 27 bělega . . . veselo — 16 mórji — 35, 36 cěrajo — 57 Cěrej . . cěrej — 37, 38, 39 Bog.

4886. *Zapisal* Andrej Fajdiga. — *Iz njegove okoli 1834. leta pisane pesmarice, ki mi jo je v porabo poslal Fr. Levec.*

Svejtli se, svetli, oh beli dan,
Da bode peršu Jezus k nam
S svojo prelubo materjo,
Z rožo Marijo cartano!
Tičce po luftu letaje
In na niske vece sedaje,
Kir se belga dneva veselje.

Svejtli se, svetli, oh beli dan,
De bode peršu Jezus k nam
S svojo preljubo materjo
Z rožo Marijo cartano!
Angelci po nebesah špancirajo,
Rožo Marijo cirajo.
Ciraj jo, cirej, večni Buh,
Buh Oča, Sin in sveti Duh!

4887.

(Iz Suhorja.)

Sveti se, sveti, beli dan,
Da bode prišel Jezus k nam!
Tičice po lufti letajo,
Na nizke drvesa sedajo,
Ker se veselijo bél'ga dne.

Sveti se, sveti, beli dan,
Da bode prišel Jezus k nam
S svojo sveto materjo,
Preljubo Devico Marijo!

Sveti se, sveti, beli dan,
Da bode prišel Jezus k nam!
Ribce po morju plavajo,
Ven na suho izhajajo:
Ker se veselijo belga dne.

Sveti se, sveti, beli dan,
Da bode prišel Jezus k nam!
Rož'ce po travnikih cvetejo,
Ter se veselijo belga dne.

Sveti se, sveti, beli dan,
Da bode prišel Jezus k nam!
Angeljci po nebesih špancirajo
Ter Marijo cirajo.
Ciraj jo, ciraj, večni Bog,
Bratec, pomagaj tebi Bog!

4888.

(Iz Hudojužne.)

Svet nam, svet nam, beli dan,
K nam bo prišel Jezus sam
Z njegovo presveto materjo,
Z rožo Marijo cartano.

Tičce v luftu letajo,
Na nizke vejce se obsedajo,
K' se belega dneva veselé,
K' se belega dneva veselé.

Ribce v morju plavajo,
Na suho glavico pokladajo,
K' se belga dneva vesele,
K' se belga dneva veselé.

Zahvaljen bodi večni Bog,
Bog Oče, Sin in sveti Duh,
So tri peršone, en sam Bog,
So tri peršone, en sam Bog.

4889.

(Iz Cerkna.)

Marija gre do belga dne,
V naročji nese Jezusa,
V naročji nese Jezusa.

Oj sveti, sveti beli dan,
K nam bo pa prišel Jezus sam,

4887. *Zapisal* Anton Žlogar. — *Iz njegove zbirke, ki jo hrani Matica.*
4888. *Zapisal* Janez Kokošar. — *Iz njegove zbirke. Prva strofa se ponavlja za vsemi drugimi.*
4889. *Zapisal* Janez Kokošar. — *Iz njegove zbirke. Verzi 4—9 se ponavljajo za vsako strofo.*

K nam bo prišel Jezus sam:
S svojo preljubo materjo,
Z rožo Marijo cartano,
Z rožo Marijo cartano!

Oj mežnar že sveto jutro zvoni,
K' se belga dneva veseli,
K' se belga dneva veseli.

Tičce v luftu letajo,
Nizko na vejce obsedajo,
K' se belga dneva vesele.

Oj ribice v morju plavajo,
Glavce na suho pokladajo,
K' se bel'ga dneva vesele.

Angelci v nebesih hodijo,
Rožo Marijo kronajo,
Rožo Marijo kronajo.

Oj kronaj, kronaj, večni Bog,
Bog Oče, Sin in sveti Duh,
Bog Oče, Sin in sveti Duh!

4890.

(Z Grahova.)

Petelinčki beli dan pojó,
Ker se bel'ga dneva veseló.
Mežnar beli dan zvoní,
Ker se bel'ga dneva veselí.

Svét' se' svét se, beli dan,
K nam bo pa prišel Jezus sam
S svojo preljubo materjo,
Z Marijo rožo cartano.

Ribce v morij plavajo,
Na suho glavo vkladajo.
Tíčice v luftu letajo,
Na nizke drevce obsedajo.
Angeljc' po nebesih se sprehajajo,
Marijo rožo cirajo:
Ciraj, ciraj, večni Bog,
Bog Oče, Sin in Sv. Duh!

4891.

(Iz poljanske doline na Gorenjskem.)

Petelinčki lepo pojejo,
Se belga dneva troštajo:
Da bi že bil skoraj beli dan,
Da bi prišel Jezus doli k nam
Sè svojo presveto materjo,
Z rožo Marijo cartano!

Ptičce v zraku letajo,
Na nizke vej'ce sedajo,
Se belga dneva troštajo:
Da bi že bil skoraj beli dan,
Da bi prišel Jezus doli k nam
Sè svojo presveto materjo,
Z rožo Marijo cartano!

Ribce po morji plavajo,
Glavce na suh pokladajo,
Se belga dneva troštajo:
Da bi že bil skoraj beli dan,
Da bi prišel Jezus doli k nam
Sè svojo presveto materjo,
Z rožo Marijo cartano!

Duše v vicah vpijejo,
Se belga dneva troštajo:
Da bi že bil skoraj beli dan,
Da bi prišel Jezus doli k nam
Sè svojo presveto materjo,
Z rožo Marijo cartano!

Angelci po nebesih špancirajo,
Z rožam' Marijo kinčajo.
Kinčaj jo, kinčaj jo, večni Bog,
Oče, Sin in sveti Duh,
Kinčaj jo, kinčaj jo, večni Bog,
Oče, Sin in sveti Duh!

4890. *Zapisal* Anton Črv. — *Iz njegove zbirke A. 12.*
4891. *Zapisal* Janez Ferlan. — *Iz njegove zbirke I.*

4892.

(Iz Tunjic.)

Petelinčki lepo pojo,
Ker se bel'ga dneva vesele.
Sveti se, sveti, beli dan,
Skoraj bo prišel Jezus k nam
S svojo presveto materjo,
Rožo Marijo cartano.

Tičice po luft' letajo,
Na v'soke drevca sedajo.
Rib'ce po morju plavajo,
Na suho glavce pokladajo.
Angeljc po nebes' špancerajo,
Rožo Marijo cerajo,
Cera jo sam Bog,
Bog oče, Sin in sv. Duh!

4893.

(Iz Podzemlja.)

Petelinčki lepo pojejo,
K' se veselìjo bel'mu dne.
Délaj se, délaj, beli dan,
Bo prišel ljubi Jezus k nam
Sè svojo sveto materjo,
Ljubo devico Marijo.

Ptič'ce po zraku letajo,
Na vejice se vsedajo,
K' se veselijo bel'mu dne.
Rib'ce po vodi plavajo,
Na suho glav'ce podavajo.

Angeljci v nebesih rajajo,
Marijo devico pozdravljajo,
Vse jo pozdravlja: večni Bog,
Oče, Sin in sveti Duh.

4894.

(Z Višnje gore.)

Tički po luftu letajo,
Se na nizko drevje vsedajo;
Žvrgolijo pesem jutranjo,
Nam pa dobro jutro voščijo.

Ribce pa po morju plavajo,
In na suho glavce pokladajo,
Kakor da bi nas pozdravljale
In pa dobro jutro voščile.

Rožce pa po polju rastejo
In se v jutranji ros' umivajo,
Da bi nam jutro bolj olepšale
In razveselile nam srce.

Prišel bo tisti strašni sodni dan,
Takrat bo ves svet razdjan;
Angelj božji zatrobental bo,
K ostri sodbi božji klical bo.

4892. *Zapisal* France Francetov. — *Iz njegove zbirke I. št. 62. Verzi 3—6 se ponavljajo tudi po 2. in 3. strofi.*
4893. *Zapisal* Janko Barlè. — *Iz »Slov. Večernic« XLV. 114.*
4894. *Zapisal* Alojzij Kralj. — *Iz njegove zbirke I. št. 13.*

4895.

(Od Frama.)

Pětelinci lěpo prepěvajǫ,
Od bělega dneva praviję,
Ker se veselijǫ bělega dne,
Bělega dné, ker uže solnce gor gre.
Po tem pa bǫ prišel běli dan,
Ker bo prišel Jezus k nam
S svojǫ ljubǫ materjǫ,
Ljubǫ děvicǫ Marijǫ.

Ptičice lěpo prepěvajǫ,
Od bělega dneva praviję,
Ker sę veselijǫ bělega dne,
Bělega dne, ko uže solnce gor gre.
Sveti nam, sveti, oj běli dan,
Po tem pa bǫ prišel Jezus k nàm
S svojǫ ljubǫ materjǫ,
Ljubǫ děvicǫ Marijǫ.

Ribice po morju preplavajo,
Glavice na stran polagajǫ,
Ker se veselijǫ bělega dne,
Bělega dne, ko uže solnce gor grę.
Po tem bǫ pa prišel běli dan,
Ker bo prišel Jezus k nam
S svojǫ ljubǫ materjǫ,
Ljubǫ devicǫ Marijǫ.

Rožice lěpo precvětajǫ,
No sę proti solncu obračajǫ.
No sę veselijǫ bělega dne,
Bělega dne, ko uže solnce gor gre.
Sveti nam, sveti, oj běli dan,
Potem bǫ pa prišel Jezus k nam
S svojǫ ljubǫ materjǫ,
Ljubǫ děvicǫ Marijǫ.

»Pojmo, pojmo v Jeruzalem!«

4896.

(Iz Vrtojbe.)

Petelinčki lepo pojejo,
Mi dobro voljo delajo,
Se veselijo bel'ga dné.
De bi se storil beli dan,
De bi prišel Jezus k nam
S svojo ljubo materjo,
Jez'sovo družbo cartano!
Ona je njegova (mati) bla,
Ker je rodila Jezusa,
Tega kralja nebeškiga,
Zveličarja cel'ga sveta.

Le pojmo, pojmo v Ruzalem,
Ki je polen veselja
In kraljestva božjega!
Tam mužje darujejo
'no lepo rožco gartrožo.
Ta ni nobena gartroža,
Ta je Marija cartana.

Le pojmo, pojmo v Ruzalem,
Ki je polen veselja
In kraljestva božjega!
Tam žené darujejo
'no lepo rožo lilijo.
To ni nobena lilija,
Ta je Marija vsmiljena.

4895. *Zapisal* Oroslav Caf. — *Iz CO. II. 141. V v. 5. in 13. je pisano* dèn; *ker je pozneje zapisovavec v v. 21. in 29. sam zapisal* dan, *sem tudi na prvem mestu postavil* dan. *Rima kaže, da je prišla pesem od Slovencev, ki izgovarjajo* a *za povdarjeni polglasnik.*

Opomnja. Nekaj s to in s prejšnjimi pesnimi podobnih verzov nahajamo tudi v št. 1390.

4896. *Neznanega zapisovavca. — Iz »Goriškega letnika« 1864 str. 222—223, kjer je v v. 19. tiskano napak:* Le pojmo v Ruzalem, *v v. 35. nam.* deklátь *(= dekléta) pak* deklà.

Le pojmo, pojmo v Ruzalem,
Ki je polen veselja
In kraljestva božjega!
Tam fanti darujejo
'no lepo rožo rožmarin.
Ta ni nobeden rožmarin,
Ta je Jezus, Mariin sin.

Le pojmo, pojmo v Ruzalem,
Ki je polen veselja
In kraljestva božjega!
Tam deklatь darujejo
Lepo rožo, krancelj zlat.
Marija ga je spletala,
Dekličem ga je šenkala.
Ktera ta krancelj obdrži,
V nebesih ji že luč gori.

4897.

(Gor. Vrtojba.)

Petelinčki lępo pǫjɛjɛ,
Sɛ veselijɛ bęleγa dnę.
Dα bi pršu bęli dan,
O dα bi pršu Jezus h nam
Sɛ svǫju ljubu materju,
Sɛz Mariju cartαnu!
Ta jɛ gvišna sǫja mati bla,
Nam jɛ rǫdila Jɛzusa,
Tęγa kralja nebęškeγa,
Zveličarja cęlęγa sveta.

Pɛjmo, pɛjmo v Jɛruzalem,
Kjer jɛ puhɛn veselja
In kraljęstva božjęγa!
Sami mužje darujejɛ
Z nu lępu rǫžu γartrožu.
Ta ni obęna γartroža,
Ta je Marija brez madeža.

Pɛjmo, pɛjmo v Jɛruzalem,
Kjer jɛ puhɛn veselja
In kraljɛstva božjęγa!
Samɛ ženɛ darujɛjɛ
Z nu lępu rǫžu liliju.
Ta ni obęna lilija,
Ta jɛ Marija usmiljɛna.

Pɛjmo, pɛjmo v Jɛruzalem,
Kjer jɛ puhɛn veselja,
In kraljęstva božjęγa!
Sami fantjɛ darujɛjɛ
Z nu lępu rǫžu rožmarin.
Ta ni obędɛn rožmarin,
Ta je Jezus, Marijin Sin.

Pɛjmo, pɛjmo v Jɛruzalem,
Kjer jɛ puhɛn veselja
In kraljestva božjęγa!
Samɛ dɛklętα darujɛjɛ,
Z nu lępu rǫžu — krancɛl zlat.
Ta ni obędɛn krancɛl zlat,
Ta jɛ Jɛzusu miljɛn brat.
Marija γa je splętala,
Deklętom γa jɛ šęnkala.
Deklętom krancɛl lępo stoji,
Šę lępši v nebęsih luč gori.

4898.

(Od Grgarja.)

Pejmo, pejmo v Jeruzalem,
Ker je poûhen veselja
In kraljestva božjega!
Tam možje darujejo
Za to lépo gartrožo.
Ta ni nobena gartroža,
Marija je brez madeža.

Pejmo, pejmo v Jeruzalem,
Ker je poûhen veselja
In kraljestva božjega!
Tam žené darujejo
Za to lepo lilijo.
Ta ni nobena lilija,
Marija je brez madeža.

4897. *Zapisal* Jožef Cejan; *pela* Beta Kolačarica. — *Iz Cejanove zbirke IV. št. 8. Znamenja* α, ę, ɛ, ǫ *so pač nekoliko nejasno rabljena.*

4898. *Zapisal* Matej Trnovec. — *Iz njegove zbirke, ki jo hrani Matica, str. 38—39.*

Pejmo, pejmo v Jeruzalem,
Ker je poûhen veselja
In kraljestva božjega!
Tam fantje darujejo
Za ta lépi rožmarin.
To ni nobeden rožmarin,
To Ježoš je, Marijin sin.

Pejmo, pejmo v Jeruzalem,
Ker je poûhen veselja
In kraljestva božjega!
Tam dekelce darujejo
Za ti lepi šapû zlat:
Marija ga je spletala,
Ga je deklet'cem šenkala.

4899.

(Iz Predvorske fare.)

Pejmò, pejmò v Jerúzalem,
Tam čér možjé darújejo
Pod jeno béwo líljo!
To ni vobèna líljа,
To je Marija cártana.

Pejmò, pejmò v Jerúzalem,
Tam čer žené darújejo
Poh jeno rdéčo gártrožo!
To ní vobèna gártroža,
To je Marija cartana.

Pejmò, pejmò v Jerúzalem,
Tam čér fantín' darújejo
Poh zélenъm rožmarinom!
To ní vobèdъn rožmarin,
To je Ježъš, Marijъn sín.

Pejmò, pejmo v Jerúzalem,
Tam čér deklič' darujejo
Poh jenъm zwatъm krancъljnam!
Marija ga je splétowa,
Dъkličam ga j' obétowa;
Kъ ta krancъlj zvъstó drží,
V nebъ jъ véčna wúč gorí.

4900.

(Kranjska iz Zabukovja.)

Pejmo, pejmo v Jeruzalem,
Tam k je povhno veselja
Inoj kralestva božjega!

Možam tam darujejo
Sprelepo rudečo gartrožo,
Sprelepo rudečo gartrožo.

To ni nobena gartroža,
To je le roža Mariina,
To je le roža Mariina. —

Pejmo, pejmo v Jeruzalem,
Tam k je povhno veselja
Inoj kralestva božjega!

Ženam tam darujejo
Sprelepo belo lilijo,
Sprelepo belo lilijo.

To ni nobena lilija,
To je le roža Mariina,
To je le roža Mariina. —

Pejmo, pejmo v Jeruzalem,
Tam k je povno veselja
Inoj kraljestva božjega!

Fantičam tam darujejo
Sprelepi zeleni rožmarin,
Sprelepi zeleni rožmarin.

To ni nobeden rožmarin,
To je Jezus, Marijin sin,
To je Jezus, Marijin sin. —

Pejmo, pejmo v Jeruzalem,
Tam k je povhno veselja
Inoj kralestva božjega!

4899. *Zapisal* M. Valjavec. — *Iz Kresa IV. (1884) 388.*
4900. *Zapisal* Mat. Majar. — *Iz njegovega rokopisa, ki ga je hranil Miklošič. Poje se tudi na »Gomilskem u Stajerju«.*

Dekletam tam darujejo
Sprelepi zeleni krancelček,
Sprelepi zeleni krancelček.

Krancel je lepo zapleden,
Verh pa zlato pozlačen,
Verh pa zlato pozlačen.

Marija ga je spletala,
Dekličam ga je šenkala,
Dekličam ga je šenkala.

Ktera krancelček prov obdrži,
Ji že v nebesih luč gori,
Ji že v nebesih luč gori!

4901.

(Iz Ihana.)

Pejmó, pejmó v Jъrúzalem!
Tam sé možjѣ darújъjo
Z jánъm zelénъm rožmarí, nam.
To ní nobédn róžmarín,
To já Jъzъš, Marijъn sin.

Pejmó, pejmó v Jъrúzalem!
Tam sé žъné darujъjo
Z jáno bevo líljo.
To ní nobéna líljа,
To já rožá Marijъna.

Pejmó, pejmó v Jъrúzalem!
Tam sé fantjѣ darújъjo
Z jano rdečo gávtrъžo.
To ní nobéna gávtrъža,
To já Marija cartana.

Pejmó, pejmó v Jъrúzalem!
Tam sé vtročíč' darújъjo
Z janъm rdéčъm púšъlčkam.
To niso nobén' vátročíč',
To so nъbéškъ ájngъlčkѣ.

4902.

(Z Grahova na Tolm.)

Pejmo mi v Jeruzalem!
Tam je polhno veselja
In kraljestva božjega.
Tam Bogu darujejo
Z eno belo lilijo:
To ni 'bedna lilija,
To j' Marija rožen cvet!

Pejmo, pejmo v Jeruzalem!
Tam je polhno veselja
In kraljestva božjega.
Tam Bogu darujejo
Z en'm rudečim gartrežem
To ni 'beden gartrež,
To je Marija brez madeža.

Pejmo mi v Jeruzalem!
Tam Bogu darujejo
Z enim lepim kranceljnom:
Marija ga je spletala,
Ga j' dekletam šenkala:
Tisti, ki ji lepo v rokàh stojí,
Tisti v nebesih luč gorí.

4903.

(Z Gorjanskega na Krasu.)

Pójmò, pójmò v Jerúzalem!
Tam je polhno veseljá,
Tam je polhno veseljá
Ino kraljéstva božjega:

Támkàj možje darujejo
Lepo rožo lilijo:
To ni obena lilija,
To je Marija vsmiljena!

4901. *Zapisal* Anton Breznik; *povedala* Štučkova Neža. — *Iz Breznikove zbirke IV. št. 49.*
4902. *Zapisal* Anton Črv. — *Iz njegove zbirke B. 8.*
4903. *Zapisal* K. Štrekelj *l. 1884 od stare* Kraljice. — *Iz njegove zbirke.*

Pójmò, pójmò v Jeruzalem!
Tam je polhno veseljá,
Tam je polhno veselja
Ino kraljéstva bóžjega:
Támkàj žénskè darujejo
To rdečo gatrožo;
To ni obena gatroža,
To je Marija vsmiljena!

Pójmò, pójmò v Jeruzalem!
Tam je polhno veseljá,
Tam je polhno veselja
Ino kraljéstva bóžjega:
Támkàj fántjè darujejo
Lepo rožo rožmarin;
To ni obeden rožmarin,
To je Jezus, Marijin sin!

Pójmò, pójmò v Jeruzalem!
Tam je polhno veseljá,
Tam je polhno veselja
Ino kraljéstva božjega:
Támkàj dekléta darújejo
To lepo rožo krancelj zlat;
To ni obeden krancelj zlat,
To je Jezus, Marijin sad!

4904.

(Iz Št. Andreža pri Gorici.)

Pejmo v Jeruzalem,
Kjer je puhen veselja
In kraljestva božjega,
Kjer sami mužje daruvaju
Nu lepu rožu rožmarin!
Ta ni obeden rožmarin,
Jezus je, Marijin sin.

Pejmo v Jeruzalem,
Kjer je puhen veselja
In kraljestva božjega,
Kjer sami fantje daruvaju
Nu lepu rožu gartrožu!
Ta ni obena roža gartroža,
Je Marija brez vsiga madeža.

Pejmo v Jeruzalem,
Kjer je puhen veselja
In kraljestva božjega,
Kjer same žene daruvaju
Nu lepu rožu liliju!
Ta ni obena lilija,
Je lepa roža Marija.

Pejmo v Jeruzalem,
Kjer je puhen veselja
In kraljestva božjega,
Kjer same dekleta daruvaju
Nu lepu rožu, krancelj zlat,
Kjer Marija ga je spletala
In ga je dekletam šenkala!

O kako lepo dekletam v rękąh stoji,
Še lepši v nebesah luč gori!

4905.

(Iz ribniške doline.)

Mi smo prišlí od Zeléna,
Prinesli zdravje, veselja možem:
Tem darujemo
Prelepo rudečo gartrožo,
To je roža sv. Jožefa!

Mi smo prišlí od Zelena,
Prinesli zdravje, veselja ženám:
Tem darujemo
Prelepo belo lilijo:
To ni nobena lilija,
To roža je Marija!

4904. *Zapisal* Jožef Cejan; *pela* M. Nemec-Lutman. — *Iz Cejanove zbirke II. št. 12.*

4905. *Zapisal* Anton Zobec. — *Iz njegove zbirke I. št. 24.* Zelen = Jeruzalem.

Mi zmo prišlí od Zelena,
Prinesli zdravje veselja fantom:
Tem darujemo
Prelep zelen rožmarin:
To ni noben rožmarin,
To Jezus je Maríjin sin.

Mi smo prišlí od Zelena,
Smo prinesli zdravje veselja dekličem:
Tem darujemo
Prelep krancel zlat:
Marija ga je spletala,
Dekličem ga je šenkala.

Kdor hoče ta krancelj nositi,
Mora Bogu lepó služiti;
Mora imeti čisto okó,
Kakor je čisto zlató.

4906.

(Iz Suhorja.)

Mi smo prišli od Velenta,
Prinesli smo trošt, veselje:
Eno rudečo jabelko,
Eno lepo gartrožo.
To ni nobena rudeča jabelka,
Tud nobena gartroža;
To je Jezus Marijin sin:
Sreberna zibka, zlat locenj,
Noter se ziblje Jezus sam!

Darovanje.

4907.

(Z Izlak.)

Možje ji darujejo
To lepo rdečo gatrožo.
To ni obena gatroža,
To je Marija cartana.

Žene ji darujejo,
To lepo belo lilijo.
To ni obena lilija,
To je Marija osmilena.

Fantje ji darujejo
Ta lepi zelen rožmarin.
To ni obeden rožmarin,
To Jezus je Marijin sin.

Dekleta ji darujejo
Ta lepi beli krancelček:
Dekleta krancelne nosijo,
Marijo za gnado prosijo.

Otroci ji darujejo,
Ta lepi rdeči nagelček.
To ni obeden nagelček,
To je nebeški ajngelček.

4908.

(Iz Podzemlja.)

Kaj bomo možem šenkali?
Eno rudečo galtrožo:
To ni nobena galtroža,
To je Jezus in Marija.

Kaj bomo ženam šenkali?
Eno belo lilijo:
To ni nobena lilija,
To je Jezus in Marija.

4906. *Zapisal* Anton Žlogar. — *Iz njegove zbirke, ki jo hrani Matica. S koncem primerjaj dotične verze v št. 432—435 (Jezus ziban).*
4907. *Zapisal* F. F. Lužar. — *Iz njegove zbirke I. št. 35.*
4908. *Zapisal* Janko Barlè. — *Iz njegove zbirke. Za vsako strofo se poje:* Márija, Márija, * Prosi za nas Jezusa.

Kaj bomo fantom šenkali?
En lep, zeleni rožmarin:
To ni nobeden rožmarin,
To je Jezus, Marijin sin.

Kaj bomo dekletom šenkali?
En lep, rudeči nageljček:
To ni nobeden nageljček,
To je Jezus, Marijin sin!

»Možje so se skupaj zbrali.«

4909.

(Iz Motnika.)

Možje so se kupej zbrali,
Da bi Jezusa darvali;
Darujte mu, darujte mu,
Preljubmo Jezusu!

Kdor hoče Jezusa ljubiti,
Mora čisto srcé imeti;
Ljubmo ga, ljubmo ga,
Preljubiga Jezusa!

Pevci to pesem popevajo na: možje [kakor se zgoraj vidi], žene, fante, dekleta in na otročiče.

4910.

(Z Oblok na Tolminskem.)

Možje so se skupaj zbrali,
Da bi Jezusa dar'vali.
Ljub'mo ga, ljubmo ga,
Spreljubga Jezusa!

Žene so se skupaj zbrale,
Da bi Jezusa darval.

Fantje so se skupaj zbrali,
Da bi Jezusa dar'vali.

Dekleta so se skupaj zbrale,
Da bi Jezusa darvale.

Otročiči so se skupaj zbrali,
Da bi Jezusa dar'vali.

Ker nas je tak močno ljubil,
Vse nam dal, kar je obljubil.

Svet raj nam je on zapustil,
K nam na zemljo se je spustil.

4911.

(Iz škocjanske okolice na Dolenjskem.)

Možje so že skleníli takó,
Da b' Jezusa ljubili zvestó:
Ljubímo ga, ljubímo ga,
Ljubímo ga, ljubímo ga,
Ljubímo ga, Jezusa!

Kdor hoče Jezusa zvesto ljubit,
Ta mora čistga srca bit':
Ljubímo ga, ljubímo ga,
Ljubímo ga Jezusa!

Pesem se nadaljuje tako, da se namesto prve besede v pesmi (možje) reče nadalje žene, fantje, dekleta, otroci itd. in se potem deneta glagola sklenili in ljubili v pravi gramatični spol.

4909. *Zapisal* Gašpar Križnik — *Iz GK. I. 11.* — *Pesem se poje zdaj navadno pri mrličih.*

4910. *Zapisal* Janez Kokošar; *pela* Mihelova Anica. — *Iz Kokošarjeve zbirke, kjer je k v. 14. pripisana varijanta* Sveti raj nam je obljubil. *Pesem se poje zdaj navadno pri mrličih, kadar »varujejo«.*

4911. *Zapisal* Anton Zorec. — *Iz njegove zbirke.*

»Sredi vasi en križ stoji.«

4912.

(Z Izlak.)

Prelepa cesta oglajena,
O Petroško vas navajena,
Sreh te vasi jen križ stoji,
Poh križam rasto rojžce tri.
Prva rojžca lilija,
Ker je Marija vsmilena.
Druga rojžca gatroža,
Ker je Marija cartana,
Treka rojžca rožmarin,
Ker je Jezus Marijin sin.
Kdor bo te rojžce tri dobív,
Sarce ga bo zmer veselív,
Dokler bo živív.

4913.

(Iz Motnika.)

Lepa cesta vglajena,
Petrovška vas navajena.
Na sred vasi pa en krîž stoji,
Pod križem pa raso rožce tri.
Ta perva rožca je lilija,
De je Marija vsmilena;
Ta druga rožca gartroža,
De je Marija cartana;
Ta treka rožca rožmarin,
De je Jezus Marí'n sin.
Rasi, rasi, rožmarin
In druge rožce tudi ž njim,
Lepo plave, višneve,
In bele, rudeče gartrože!

4914.

(Iz Ihana.)

Stъzica je ugvajъna,
Prot' hribčkъ ja navajena.
Na hribčkъ pa jan kriš stoji,
Na križ' pa vsmilъn Jъžъš visí.
Pod križam pa rasejo rož'ce tri.
Ta parva rož'ca lilъja,
To ja Marija vsmílena.
Ta druga rož'ca gávtreža,
To ja Marija cartana;
Ta treka rož'ca rožmarín,
To ja Jъžъš, Marijъn sin.
Marija j' rož'ce targava,
Dekletam ja krancъlne spletava.
Jъžъš ja vtargu rožmarin,
Dav ga ja fantam za spomin.
Jъžъš ja vsmilen'ga srca,
Za kar ga pros'mo, vse nam da.
Prosimo ga za svetъ rej,
Jъžъš, Marija nam ga dej!

4915.

(Iz konjiškega okraja.)

Na sred vesí en križ stojí,
Iz križa rast'jo rož'ce tri;
To mene veselí.
Ta parva rož'ca lilija,
Ko je Marija vsmiljena:
To mene veseli.

4912. *Zapisal* F. F. Lužar. — *Iz njegove zbirke I. št. 7.*

4913. *Zapisal* Gašpar Križnik. — *Iz GK. II. 35. Drugi prepis je v GK. I. 6, samo da tam stoji:* 9 treta *in da vv. 11—14 manjkajo.*

4914. *Zapisal* Anton Breznik; *pela* Lovrenčevka. — *Iz Breznikove zbirke II. št. 60.*

4915. *Zapisal* Iv. G. Naglič. — *Iz »Besednika« VII. (1875). 83.*

Ta druga rož'ca rožmarin,
Ko je Jezus Marijin sin:
To mene veselí.

Ta treka rož'ca roženkrat,
De b' bli v nebesah vsi enkrat:
To mene veselí.

4916.

(Od Sv. Jurija na Ščavnici.)

Na sredi vesi en križ stoji,
Z ardečoj farboj farbani.

Okoli križa ograd je,
Tri rože so nasajene.

Ta prva roža gatroža,
Marija je brez madeža.

Ta drüga roža lilija,
Marija je prečista vsa.

Ta tretja roža rožmarin,
Jezus je Marijin sin.

4917.

(Iz Podzemlja.)

Stoji mi, stoji cestica,
Oj cestica uglájena,
V belo vas navájena.
Na sred' vasi pa križ stoji,
Pod križem lepe rož'ce tri.
Prva je rož'ca lilija,
To je Marija usmiljena;
Druga je rož'ca galtroža,
To je Marija žalostna;
Tretja je rož'ca rožmarin,
To je Marijin premili sin.

4918.

(Iz Podzemlja.)

Lepo je cesta uglajena,
Čez to vas navajena.
Na sred vasi križ stoji,
Okol križa rož'ce tri.
Prva rož'ca je letá
Lepa rož'ca lilija,
To je Marija brez madeža.
Druga rož'ca je letá
Lepa rudeča galtroža,
To je Marija usmiljena.
Tretja rož'ca rožmarin,
To je Marijin preljubi sin.

Marijin sin — rožmarin.

4919.

(S Pohorja.)

Prelepa cesta uglajena,
V šmarsko vas navajena:

Juhé, juhé, veselo je —
Veselo je moje srce!

4916. *Zapisal* Jožef Kranjc; *narekovala* Frančiška Vrbnjak. — *Iz Krajnčeve zbirke.*

4917. *Zapisal* Janko Barlè. — *Iz »Slov. Večernic« XLV. 114.*

4918. *Zapisal* Janko Barlè *(1889), pela* stara Katarina. — *Iz zbirke Barletove.*

Opomnja. S tem in nastopnim naslovom primerjaj tudi naslov »K temu letu novemu« med novoletnimi kolednicami.

4919. *Zapisal* Filip Miklavec. — *Iz njegove zbirke I. št. 52. Verz 3. in 4. se ponavljata za vsako strofo. Zapisovavec pripominja: »Približno enako pesem prinesli so — cigani (?) nekoč s Koroškega, samo da je imela to-le obliko:*

Prvo vrstico skopala bom — lepo,
In rožice sejala bom — lepo!

To se je ponavljalo pri vsakej kitici, kar je posebej še krasna melodija kaj prijetno napravila.« (Prim. spodaj št. 4922.).

Pri cesti stoji garteljček,
V njem pa rastejo rožice.

Ta prva rožca lilija,
Ker je Marija usmiljena.

Ta druga roža gartroža,
Ker je Marija cartana.

Ta tretka roža rožmarin,
Ker Jezus je Marijin sin.

Ta šterta roža nageljček,
Kar so nebeški angeljčki.

Ta peta roža je mar'jon,
Ker Jezus je Marijin tron.

Vse te rožce bom vkup pobral,
Mariji v čast jih bom dar'val.

4920.

(Iz podjunske doline.)

Lepa je cesta vglajena,
Na farsko ves navajena.
Češena si, Marija ti,
Vsa polna milosti!

Na sred vasi en križ stoji,
S križa rastejo rožice tri.

Prva rožica lilija,
Ko je Marija vsmilena.

Druga rožica gartroža,
Ko je Marija cartana.

Tretja rožica je marjon,
Ko je v nebesih Marijin tron.

Četrta rožica rožmarin,
Ko je v nebesih Marijin sin.

Peta rožica najgelček,
To je nebeški angeljček.

4921.

(Od Frama.)

Lěpa je roža najgelnov cvět:
Angeli sǫ jǫ tèrgali
No sǫ fantičom šenkali.
To pa ni nijeden nagelnov cvět,
To so nebeški angeli.

Lěpa je roža roženkraut:
Angeli sǫ jǫ tèrgali,
No sǫ fantičom šenkali.
To pa ni nijeden roženkraut,
To je sam troštar svęti Duh.

Lepa je roža rožmarin:
Angeli sǫ jǫ tèrgali,
No sǫ fantičom šenkali.
To pa ni nobeden rožmarín,
To je le Jezus, Marijin sin.

Lepa je roža gartroža:
Angeli sǫ jǫ tèrgali,
No sǫ fantičom davali.
To pa ni nijedna gartroža,
To je Marija děvica.

Marija grę v svęto nebo,
Ona nas vabi za sobǫ;
Kteri Marijo prav čèsti,
Ona ga nikolj ne zapusti.

4922.

(Od Sv. Ane na Krembergu.)

Eno gredico skopala bom, le bom,
Si rožic nasadila bom:

Rasi, rasi, najgeljček,
Najgeljček je angeljček!

4920. *Zapisal* Blaže Ranc. — *Iz njegove zbirke št. 19. Verz 3. in 4. se ponavljata za vsako strofo. V prvotnem zapisu se povsod piše* Češčena *in* rož'ce, rožca.

4921. *Zapisal* Oroslav Caf. — *Iz CO. II. str. 97.*

4922. *Zapisal* Janko Šlebinger. — *Iz njegove zbirke I. str. 44—45. V vsaki strofi se v petju ponavlja zadnja vrsta.*

Drugo gredico skopala bom,
le bom,
Si rožic nasadila bom:
Rasi, rasi, majaron,
Majaron, nebeški tron!

Tretjo gredico skopala bom,
le bom,
Si rožic nasadila bom:
Rasi, rasi, rožmarin,
Rožmarin, Marijin sin!

Štrto gredico skopala bom,
le bom,
Si rožic nasadila bom:
Rasi, rasi, lilija,
Lilija nedolžnega!

4923.

(Od Sv. Antona v Slov. gor.)

Gredico kopala bom lepo,
lepo,
Rožce nanj' sadila bom lepo
nanjo:
Rasti, rasti, rožmarin,
Rožmarin — Marijin sin,
Rožmarin — Marijin sin.

Rasti, rasti, najgeljček,
Najgelček ti angeljček.

Rasti, rasti, majeron,
Majeron — Marijin tron.

Rasti, rasti, roženkra't,
Roženkra't — Marijin sad.

Rasti, rasti, gatroža,
Z meno bodeš rajžala.

Rasti, rasti, penica,
Jezusova ženica.

Rasti, rasti, lilija,
Roža si Marijina!

Vrtič z rožicami nasajen. A.

4924.

(Od Hrenovic.)

Bog daj dobro jutro, deklič mlad!
Mi smo prišli k tebi les,
Mi hočmo sveto pesem peti
Od Jezusa in Marije
In od rojstva božjiga,
In tud od leta noviga.

Tam stoji polje, polje ravno,
Na polji je pa vêrtič ograjen,
Poun je rožic nasajen:

Plave, rudeče, višnjave,
Nobene rožce lepši ni,
Koker lepa rož'ca Anica.

Anica mi je krancel spletala,
Jezušu na glavo devala.

Vselej pomagaj nam, Anica,
Da pridemo, kamer je šla Marija:
Gor v svet nebeški raj,
Bog ga nam vsim daj!

4923. *Zapisal* Jože Tušak. — *Iz njegove zbirke; prvi dve začetni vrstici se pojeta jednako pred vsako kitico, zadnja vsake kitice pa se ponavlja.*

4924. *Zapisal* E. K(orytko?). — *Iz VO. V. 28.* Za Anica *(v. 10., 11., 15.) je pač pomotoma ali preprisovavec Vraz ali zapisovavec sam pisal* Ania. *Pesem je natisnjena v SPKN. I. 11—12 s temi razlikami, ne gledé na naglasna znamenja in apostrofe:* 2 les] sem — 3 čmo — 5 In od] Od — 6 In tud] In — 7 polje, polje] polje — 8 vertic — 9 Polno — 10 višnjeve — 12] Kakor je lepa Anica — 13] Aníca mi je venec splétala — 14 Jezusu — 15 Anica — 16] De prídemo, kjér je Marija — 19 To t' — 20 Têb' — 22 zdravlje] zdravje in — 23 prelepo — 25, 26 hočmo — 26 priporočit' — 27 ljub' dvici] in devíci — 27 Marii —

Tota je pesem spojena
Tebi, dekliču mladimu,
Na tvoje lepo poštenje,
Bog ti dej zdravlje, veselje!

Mi te lepo prosimo
Eniga daru božjiga.

Mi se hočemo od tebe potočit,
Bogu te hočemo perporočît,
Bogu, ljub' dvici Mariji.

Per tebi ostani sveti Duh,
Z nam' pa pojde večni Boh!

Vrtič z rožicami nasajen. B.

4925.

(Koroška.)

Oh Marija, hartelč ti,
Povhena si milosti,
Nezračane hnade cveto
Vun iz tabe.

Hartelč je ljepo ohrajan,
Hartelč je ljepo ohrajan,
Z dišečemi rožcami obsajan,
Oh Marija!

V hartelni raste lilija,
V hartelni raste lilija,
Z ljepam imenam Marija,
O Marija!

V hartelni raste rožmarin,
V hartelni raste rožmarin,
Še ljepši je, Marija, tvoj sin,
Oh Marija.

V hartelni raste ljep marjon,
V hartelni raste ljep marjon,
Še ljepši je, Marija, tvoj tron,
Oh Marija!

V hartelni rastejo nahelci,
V hartelni rastejo nahelci,
Še ljepši v nebesah anhelci,
Oh Marija!

V hartelni raste hartroža,
V hartelni raste hartroža,
Še ljepši si ti Marija,
Oh Marija!

Buh Oča te je vsadiv,
Svet Duh je hortnar biv,
Božji sin je z tabe scvetiv,
Oh Marija!

Horej v nebesah sediš,
Hnade, mivost nam deliš
In za nas hrješniče skerbiš,
Oh Marija!

Duše pa v vicah vpijajo,
Duše pa v vicah vpijajo,
Marijo na pomuč kličajo:
Oh Marija!

Marija, pomaj, pomaj,
Marija, pomaj, pomaj
Vsem vjernim dušam v sveti raj,
Oh Marija!

Marija, stegni svojo roko
No peli nas vse sebó
Med vso nebeško družino,
Oh Marija!

---

28 Pri teb' — 29 pojde . . . Buh. — *Isto koledniško jedro in konec ima Mat. Majar v neki novoletni kolednici, ki jo je objavil v »Slavjanu« II. 109; prim. spodaj zadnjo novoletno kolednico.*

4925. *Zapisal* Mat. Majar. — *Iz njegovega rokopisa, ki ga je hranil Miklošič. »Znana v Rožju, pri Zili in v Žabnicah.«*

4926.

(Iz Gorenje Kaple na Koroškem.)

Stoji hartelč zahrajan,
S rudečo žido zaplatan,
Povhen rožic nasajan.

Notre raste lilija,
Še ljepši si ti, Marija,
Še ljepši si ti Marija!

Notre raste rožmarín,
Še ljepši je, Marija, tvoj sin,
Še ljepši je, Marija, tvoj sin!

Notre raste ljep marjon,
Še ljepši je, Marija, tvoj tron,
Še ljepši je, Marija, tvoj tron!

Marija pa v troni sedí,
Ježiša v krilci derži,
Ježiša v krilci derži.

Vse duše za njo vpijejo,
Marijo na pomuč kličajo,
Marijo na pomuč kličajo.

Oh Marija, pomaj, pomaj
Vsam vjernam dušam v sveti raj,
Vsam vjernam dušam v sveti raj!

Keder bo življenja krej,
Pelji nas u sveti rej,
Pelji nas u sveti rej!

Iz keliha so zrastle tri rožice. A.

4927.

(Benečanska.)

Pred svetim votarjam svet kelih stojí,
Unkej rastejo rožice tri.

Na zlatim stoliću je nasajen,
Z rudečo židjoj prekrižen.

4926. *Zapisal* Mat. Majar. — *Iz njegovega rokopisa, ki ga je hranil Miklošič.* »*Znana tudi v Solčavi na Štajarskem.*« *Po tem rokopisu je pesem natisnjena v Slov. Bčeli II. 1 (1851) 58—59, toda s temi razlikami:* 8, 9, 11, 12 Marija, tvoj] Marijin — 14, 15 Jezusa v krili — 17, 18 kličejo — 20, 21 Vsam vjernan] Vjernam — 22 Kedar . . . kraj — 22, 24 v . . . raj. — *Pesem je prepisal Majar tudi v MR. 341 (*»*Koroška iz Rožja*«*) s temi predrugačbami, ne gledé na* g *za spirantistični* g *(ki ga Majar v zgoranjem natisku piše s* h*) na* ě *za* je *in na naglaske:* 1 Stoji] Tam stoji — 2 Z — 14, 15 v krili — 17, 18 pomoć — 20, 21] Vsam vjernam] Věrnam — 23 Kadar . . . kraj — 23, 24 Peli . . . v . . . raj. *Pesem je natisnil Majar v svojem* »*Slavjanu*« *III. (1875) 125 s temi premembami, naposled omenjenega prepisa ne gledé na* je *za* ě: 3 Pouhen — 15 Ježuša. — *Natisnil jo je tudi Scheinigg v NPKS. št. 83 (iz Železne Kaple in Ziljskega) v modernizirani slovenščini. Za drugo strofo je vtaknjena ta-le:* Notre rastejo nageljni, * Še lepši so nebeški angelji. *Na navedenem mestu sta v Scheiniggu natisnjeni (pač kot začetek, ne pa kot varijanta prvih dveh kitic) še ti strofi (primerjaj spodaj svatbene pesmi):*

Na rajžo se bom jaz podal. Za roke ga bom jaz prijel,
Jezusa bom za varha zbral. Ga bom kušnil in objel.

Melodijo iz ziljske doline glej pri Kuhaču I. št. 105.

4927. *Zapisal* Mat. Majar. — *Iz njegovega rokopisa, ki ga je hranil Miklošič. Drugi verz vsake strofe se ponavlja.* »*Jaz sem slišal peti u Št. Petru na Venecianskem, u Bohinju in u Cerklah na Krajnskim, v Št. Kancianu na Koroškim, u Starem trgu, v Braslovčah in u Gomilskim na Štajerskem. V St. Petru na Venecianskem je ta pesmica prav cerkvena in se poje po povzdigovanju.*« *Prepis v VO. XIV*[1]. *23 se loči, ne gledé na naglaske v tem:* 3 stoliču — 4 židjoj]

Perva rožica je leta:
Oj rumena všeničica:

Per svetej maši jo nucajo
Za samo sveto hoštijo.

Ani jo povzihujejo,
Ludje se perklonjujejo.

Druha rožca je leta:
Ljuba vinenska tertica:

Per svetej maši jo nucajo
Za samo sveto rešnjo kri.

Ani jo povzihujejo,
Ludje se perklonjujejo:

To je pravi živi Buh,
Ki nas je rešu od nadluh.

Treća rožica je leta:
Ljuba devica Marija:

Je rodila Ježuša,
Tega krala nebeškaha;

V sreberno zibco ha položila,
Z zlatom je pozlatjena.

Marija je zibala Ježuša,
Tega kralja nebeškaha.

Ježuš je majhen, pa je svet,
V rokah derží vesojen svet.

Ježuš je stvaru zemjo an nebjo,
Človeku dav dušo an telo.

Ježuš je vsmijeneha serca,
Kar ha prosimo, vse nam da!

Iz keliha so zrastle tri rožice. B. 4928.

(Štajerska od hrvaške meje.)

Leži, leži polje,
Dogo no široko.
Sredi polja stoji
Jedno tenko drevce.
Ono drevce dela
Jedno hladno senco.
V oni senci stoji
Jedna lepa miza.
Miza je pokrita
Jednim belim ruhom.
Na ruhu mi stoji
Jeden zlati kelih.
Ž njega so mi zrasle
Tri rože rumene.
Prva mi je roža:
Otec Bog nebeški.
Druga mi je roža
Jezuš Nazarenski.
Treta mi je roža
Jožef no Marija,
Jožef no Marija:
Meni sonce sija
Zimi no poleti
Sem širokem sveti.

židjoj je] — 10 rôžica — 12 Ljuba] Ki je — 17 Bůh — 18] Ki nas rěši od nadlůh — 19 rôžica — 20 Luba — 22, 26] Teha krala nebeškeha — 24 pozlaćena — 29 nebju — 30 dao. — *Majarjev prepis v MR. 363 (»Benatska«) se loči od našega natiska, ne gledé na naglaske in na* g *za spirantični* g (h), *v tem:* 3 stoliću je] stoliću — 4 žido — 11 rožica — 12 Ljuba] Ki je — 14 rěšnjo — 17 Bóg — 18 rěšoł . . . nadlog — 19 Tretja — 20 Luba — 22, 26 Krala — 24 pozlaćena — 25 Marija je] Marija — 29 stvaroł . . nebo. *Majar je natisnil pesem v svojem »Slavjanu« III. (1875) 27, kjer jo je krstil za »Benatsko iz Terčeta«. Ta natisek se loči od našega, ne gledé na naglaske, v tem:* 3 stoliću je] stoliću — 12 Ljuba] Ki je — 14 rješnjo — 17 Bóh — 18 rješu . . nadlóh — 20 Luba — 22, 26 Krala nebeškeha — 24 pozlaćena — 25 Marija je] Marija — 28 svjet — 31 usmijeneha.

4928. *Zapisal* M. Valjavec. — *Iz »Slov. Glasnika« III. (1859) 93.*

Iz keliha so zrastle tri rožice. C.

4929.

(Od Cerovca.)

Stoji, stoji lipa,
Lipa zelena;
Pod njoj stoji miza,
Miza kamena.
Na mizo pokrita
Bela ruhica.
Na ruhi pa stoji
Lepi zlati kelh.
Ž njega pa so zrasle
Tri rúmene rože.
Perva mi je roža
Vse žitno polje.
Druga mi je roža
Vse vinske gore.
Tretja mi je roža
Sveto rešno telo,
Ki de nas pelalo
Gor v sveto nebo.

Kolednice novoletne.

Mlademu kralju poklonimo se.

4930.

(Iz Trnova na Notranjskem.)

Novo je leto, veselimo se!
Mladimu kralju poklonimo se!
V strehi so goste preklice,
V hiši so lejpe deklice.
O viole, vse rože rumene!

Novo je lejto, veselimo se!
Mladimu kralju poklonimo se!
Posezite, kompare, na police,
Podajte nam klobasice.
O viole, rože rumene!

Novo je lejto, veselimo se!
Mladimu kralju poklonimo se!
Primite za mošnice,
Vêrzi[te] nam petice.
O viole, vse rože rumene!

Novo je leto, veselimo se!
Mladimu kralju poklonimo se!
Ako ne boste kaj dalì,
Ne bomo vam zaigrali.
Oj viole, vse rože rumene!

Novo je lejto, veselimo se!
Mladimu kralju poklonimo se!
Na strehi vam raste majaron,
V hiši je hlapec buzaron.
O viole, vse rože rumene!

4929. *Zapisal* Stanko Vraz. — *Iz VO. XIX. h. 222|116. Prepis v VO. IX. 46 se loči v tem, ne gledé na naglaske:* 5 mizo] mizo je — 6 rušice — 9 Prva — 10] Lepe rože tri. — *Prepis v VO. XVIII. A. str. 22 se loči od ravnokar navedenega, ne gledé na naglaske, v tem:* 3 njoj] lipoj — 5 pokrita] prestêrta — 7 rušici — 9 Pêrva. *Prepis v VO. XIV. 12 se strinja popolnoma z naposled omenjenim.*

4930. *Neznanega zapisovavca. — Iz VO. V. 29. Vraz jo ima najbrž, kakor druge kolednice kranjske, od Emila Korytka. Namesto* buzaron *je v Vrazovem prepisu nerazumljivi mi* basaron. — *Pesem je natisnjena v SPKN. I. 12 s temi premembami, ne gledé na naglaske in apostrofe:* 1, 6, 11, 16, 21 léto — 3 prékljice — 4 lépe dékljice — 5, 10, 15, 25 Oj — 5, 15, 20, 25 vse] vse so — 10 rože] vse so róže — 8 políco — 9 Pa dajte] Dajte — 9 klobasico — 13 mašnico — 14 petico — 19 bomo vam] bomo — 24 busaron. *Prim. zgoraj št. 4732.*

»Oj koledo, leto lepo mlado.«

4931.

(Z Pečic na Koroškem.)

Oj kole — kole — koledo,
Leto lepo mlado!
Da bi prav veselo b'lo,
Imelo mastno brado!
Oj kole — kole — koledo!

Oj kole — kole — koledo,
Leto lepo mlado!
Da b' vsak dan prinašalo
Nam v hišo božjo gnado!
Oj kole — kole — koledo!

Oj kole — kole — koledo,
Leto lepo mlado!
Da bi nam pomnožilo
Našo ovčjo stado!
Oj kole — kole — koledo!

Oj kole — kole — koledo,
Leto lepo mlado!
Da bi vinčice sladko
Nam porosilo brado!
Oj kole — kole — koledo!

Oj kole — kole — koledo,
Mlado lepo leto!
Daj Bog, da vsi pridemo
Tje u nebo sveto!
Oj kole — kole — koledo!

»Prišli smo vas pohoditi.«

4932.

(Belokranjska?)

Prišli smo vas pohoditi,
Nove glase navistiti:
Prem ako jih sami znate,
I od nas ih poslušajte!

Deva j' sina porodila,
Kada ga je porodila,
Sama mu se poklonila.
Listjem Boga odivala,
Travicom ga povijala,
V jaslice ga j' položila.
Volak zimu odgajnaše,
Oslak mu se poklanjaše,
A mazg mu se narugaše.
Maria ga zaklinaše,
Da poroda ne imaše,
Ni ga nima ni dandanas.

Dajte, dajte našu plaču,
Naša plača vela mala:
Sir, pogača, dva kolača,
Vrčič vina, dva soldina.
Ako nam je vi ne daste,
Vzet čemo vam gospodara;
Vzet čemo vam gospodara,
Ki je kruna toga stana.
Pelajmo ga u dubrovnik,
U dubrovnik, zelen travnik.
S njim čemo se poigrati,
Kako kravulj prepelicom
A lesica kokošicom
A mlad junak devojčicom:
Devojčica jabučica,
A mlad junak narančica.
Su v konobe pune bačve,
Hod'te malo utočiti,
A mi čemo lepo piti
V ime Boga i Marije.
Sinu božji, budi hvaljen
Po sve vike vikov: Amen!

4931. *Zapisal* Davorin Trstenjak. — *Iz njegovega spisa »Novo leto 1824« (Novice XV. [1857] 6), kjer jo poje star berač z Pečic na Koroškem, ki pravi, da jo je zadnjič pel med Jezerčani. Nikakor ne morem zatajiti sumnje, da je morda — podvržena, torej nenarodna!*

4932. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz rokopisa, ki ga je hranil Miklošič. S koncem primerjaj spodaj enak obrazec v kresnih pesmih. Glede prvega dela primerjaj čakavsko v zbirki »Naše sloge« VI. str. 36. Zoper belokranjsko, toda za istransko domovino pesmi govoré ikavske oblike.*

Kaj vam hočemo podeliti?

4933.

(Kranjska.)

Mi smo nocoj k vam prišli
Novo léto vam delít.
Al je svéto léto nóvo!

Kaj čmo pa môžam delíti?
Jim bélo hóčmo lilijo.
Al je svéto léto nóvo!
To ni nobêna lilija,
To je róža svétiga Jožefa.

Kaj čmo pa ženam delíti?
Jim rudečo hočmo rôžico.
Al je svéto léto nóvo!
To ni nobêna rôžica,
To je devíca Marija.

Kaj čmo pa fántam delíti?
Lep dušéči rožmarín.
Al je svéto léto nóvo!
To ni nobên dušeči rožmarín,
To je Jezus, Marîin sin.

Kaj čmo pa dekličam delíti?
Prav lép vénec rôžnati.
Al je svéto léto nóvo!
Sama Marija ga je spletala,
Fantam, dekličam darovala;
Al je svéto léto nóvo!

Kaj čmo pa duhóvnim dáti?
Jim béliga čmo golobíča.
Al je svéto léto nóvo!
To ni nobên golóbič bél;
To je sam tolážnik svéti Duh!

4934.

(Iz Guštanja na Koroškem.)

Mi pa delič perrajžemo,
Sreči, zdravje vam vonšemo.
Premisli, človek moj,
Noviga leta nocoj!

Hišnemo očeto šenkamo
Eno rodeči gartaži.

Tu ni obena gartaže,
Tu je sam oče nebeški.

Hišnej materi šenkamo
Eno lipo bilo lilio.

Tu ni obena lilie,
Tu je sama divica Marie.

Hišnem fantičim šenkamo
En lipi zilen rožmarin.

Tu ni obeden rožmarin,
Tu ja Jezus, Marijin sin.

Hišnem dekličim šenkamo
Ene lipe dušeče nagilče.

Tu niso obeni nagilči,
Tu so vsi nebeški angelci.

Mi se od vas potočimo,
Bogo no Mariji vas zročimo.

4933. *Neznanega zapisovavca. — Iz SPKN. I. 14—15. Primerjaj tudi spodaj naslove »K temu letu novemu. B. in C.«, »Na križu je zapisano 12 apostolov.« (4948), »Marija daruje golobca dva. B.« in 2. florijanovco. Zadnji verz je gotovo prenarejen iz starega* To je sam troštar sveti Duh!

4934. *Zapisal* Jurij Šmelcar *okoli 1815. l. — Iz njegove pesmarice št. 50. (Pesam od noviga leta) z ohranjeno grafiko, razen šumevcev in sikavcev, pa črk* i *in* j. *Verz 3. in 4. se ponavljata za vsakim parom.*

»Veselite se zdaj vsi čez.«

4935.

(Iz Savinske doline.)

Veselite se zdej vsi čez,
Novo leto leto je prišlo res!
To staro je minulo zdej,
Bod hvala Bogu vekomej!

Preljubi sosedje naši,
Ne bodite tako zaspani,
Poslušajte, kaj povemo:
Veselje oznanujemo.

Novo leto vam vošimo,
Bogu vas priporočimo,
Bog vam daj srečen žegen,
Dolgo živet in srečno vmret.

Zdaj preden pa gremo od vas,
Tak vas še zdaj prosimo na glas,
Služite Bogu vsaki čas,
Tak žegen božji bo pri vas.

To vošmo vam vsem skupej zdej
In enkrat tam nebeški rej.
Kaj boljšega ne vemo več,
Bog vas obvari, zdaj gremo preč.

Mi gremo danes zmirom naprej,
Smo dobre volje, da je kej,
Od veselja prepevamo
In s tem Boga hvalimo.

Ki nam je dal to gnado spet,
To novo leto doživet,
S tem on želi, da b brumni bli
In enkrat v nebesa prišli.

Vsaki pravi dobri kristjan
Zmislit mora to vsaki dan,
Da Bog ga dolg pusti živet,
Da b mogel več dobrega strit.

Gospodinja in gospodar,
Kaj nam boste dali za dar?
Če daste nam en par klobas,
Tak gremo zdaj proč od vas.

Karkolj daste, vse vzamemo,
Ker dosti potrebujemo:
Poglejte, kaj naš bogi Tonč
Za nami nosi prazen ronč!

»K temu letu novemu.« A.

4936.

(Iz Žabnic na Koroškem.)

K temu letu novemu,
K temu rojstvu božjemu —
K temu letu novemu,
K temu rojstvu božjemu:
Marija je rodila Jezusa,
Marija je rodila Jezusa!

4935. *Zapisal 1875. l.* Franč. Hriberšek. — *Iz njegovega rokopisa, ki mi ga je poslal Fr. Praprotnik. Ta koleda je že novega kroja.*

4936. *Zapisal* Mat. Majar. — *Iz CP. 33, 34. Verz 5. in 6. se ponavljata za vsako strofo. Poje se po 2. napevu v »Napevih k CP.« »na sveti večer pred božičem, pred novim letom in sv. tremi kralji od hiše do hiše gredé, po celej vesi.« Majarjev prepis v rokopisu, ki ga je hranil Miklošič, se loči v tem:* 7, 8 spléta — 15, 16, 17 lép. *Po tem prepisu je tiskana v Slov. Bčeli II. 1 (1851) 28 brez premembe Majarjev prepis v VO. XVI. 8. knj., str. 2 se loči v tem:* 7, 8 spléta — 11, 12 rôžmarin — 15, 16 lép marjôn — 17 lép — 18 trôn. *Prepis v VO. XIV². 12—13 se loči od zgoranjega natiska v tem:* 1, 3 ljetu — 5, 6 Ježuša — 7, 8 spljeta . . . zlat — 9 zlat — 10 z Ježušam — 11, 12, 13 rôžmarin — 14 Ježuš — 15, 16, 17 ljep marjôn — 18 zlati — 19, 20 liliją — 26 nebešči. *Majar je natisnil pesem v svojem »Slavjanu« II. (1874) 107—108*

Marija spléta krancel zlat,
Marija spléta krancel zlat:
To ni noben krancel zlat,
To je le Marija s Jesusam.

Marija terga rožmarin,
Marija terga rožmarin:
To ni nobeden rožmarin,
To je le Jezus, Marijin sin.

Marija terga lép marjon,
Marija terga lép marjon:
To ni nobeden lép marjon,
To je le Marijin zlati tron.

Marija terga lilijo,
Marija terga lilijo:
To ni nobena lilija,
To je le nebeška zarija.

Marija terga nagelne,
Marija terga nagelne:
To niso nobeni nagelni,
To so le nebeški angeli.

»K temu letu novemu.« B.

4937.

(Iz Tinj na Koroškem.)

K temu letu novemu
Noj k temu rojstvu božjemu.

Marija je ženam tálala
To lěpo bělo lilijo.

Ta ni obena lilija,
Je le roža Marijina!

Marija je môžem tálala
Te lěpi zeleni rozmarin.

Te ni obeni rozmarin,
Je le Jezus, Marijin Sin!

Marija je mladenčem tálala
To lěpo rudečo gártražo.

Ta ni obena gártraža,
Je le Marija cártana!

Marija je devicam tálala
Te prelěpi kráncelj zlat.

Te ni obeni kráncelj zlat,
Je le Jezus, Marijin sad!

Marija je otročičem tálala,
Te lěpe rudeče nágleče.

Ti niso obeni nágelči,
So le nebeški angelci!

s temi predrugačbami našega natiska: 1, 3 temi leti — 2, 4 temi rojstvi — 5, 6 rodiua Ježuša — 7, 8 spljeta — 7, 8, 9 zuat — 10 z Ježušam — 14 Ježuš — 15, 16, 17 ljep marjón — 18 zuati — 19. 20 lilija. — *Po natisku »Slov. Bčele« je natisnil pesem tudi Scheinigg v NPKS. št. 88, toda brez dijakritičnih znamenj in ne gledé na ponavljanje verzov.*

Opomnja 1. Umetno ponarejen je zapis P. Hicingerja v »Domačem koledarju za 1862« str. 112: »Stoji, stoji mi vertec drag, * To ni nobeden vertec drag, * To je le božični čas preblag; * Marija Jezusa rodi. — Marija igra si z nageljci: * To niso nikdar nageljci, * To so le nebeški angeljci: * Marija Jezusa rodi. — Marija terga lilije: * To niso nikdar lilije, * Le svit je rajske zarije: * Marija Jezusa rodi. — Marija terga majeron: * To ni nobeden majeron, * Je le Marijin svetli tron: * Marija Jezusa rodi. — Marija terga rožmarin; * To ni nobeden rožmarin, * Le Jezus je, Marijin sin: * Marija Jezusa rodi. — Marija spleta venček zlat: * To ni nobeden venček zlat, * Je le božični dar bogat: * Marija Jezusa rodi.

Opomnja 2. Primerjaj zgoraj naslova »Sredi vasi en križ stoji«, (4912 d.), »Marijin sin — rožmarin« (4919 d.) in »Vrtič z rožami nasajen. B.« (4925 d.).

4937. *Zapisovavca neimenovanega. — Iz Slov. Večernic XLI. str. 130. Primerjaj zgoraj naslove »Iz srca mi roža raste« (4862 d.), »Prva ura te noči« (4869 d.) in »Pojmo, pojmo v Jeruzalem« (4896 d.). Primerjaj tudi zgoraj naslov »Kaj vam hočemo podeliti« (4933 d.), spodaj pa naslove »Na križu je zapisano 12 apostolov« (4948 d.), »Marija daruje golobca dva. B.« in 2. florijanovco.*

»K temu letu novemu.« C.

4938.

(Iz Motnika.)

Od tega leta noviga,
Od tega rojstva božiga
Kaj čem za novo leto dati?
Možem rudečo gartrožo
Če Marija dati.

Od tega leta noviga,
Od tega rojstva božjiga
Kaj čem za novo leto dati?
Ženam belo gartrožo
Če Marija dati.

Od tega leta noviga,
Od tega rojstva božjiga
Kaj čem za novo leto dati?
Fantam zelen rožmarin
Če Marija dati.

Od tega leta noviga,
Od tega rojstva božjiga
Kaj čem za novo leto dati?
Dekletam krancel zlat
Če Marija dati.

Marija ga je spletala,
Otročičkam ga je šenkala
Za to belo lilijo nedolžno.

Kolednica v čast duhovniku.

4939.

(Med Gorico in Trstom.)

Častitljiv je duhovski stan,
Ki si ga je izvolu Jezus sam!

Mi vam očmo sveto pesem peti
Od Jezusa, od Marije.

Od tega rojstva božiga,
Od tega leta noviga. —

Tam stoji, leži ravno polje,
Po polji steza vglajena.

Po nji gresta dva duhovnika
K enimu moži bolanimu,

Ker sedem let bolan leži;
Prelepo mi ga spovedata.

Lepo mi ga obhajata,
V sveto nebo pripravljata. —

Ta pesem vam je spevlana
Na vaše lepo poštenje!

Daj vam Bog zdravlje, veselje
In vsí nebeški angeli!

Oni vas bodo varvali,
V sveto nebo pripravljali.

V sveto nebo, svetli raj,
Bog nam ga vošči ino daj!

Per vas ostane sveti Duh,
Z nam pa pojde večni Bog.

4938. *Zapisal* Gašpar Križnik. — *Iz GK. I. 3—4. Primerjaj št. 4933 d.*

4939. *Zapisal* Jakob Volčič. — *Iz rokopisa Mat. Majarja, ki ga je hranil Miklošič. Majarju jo je »prijateljsko izročil gospod Cafov.« Po Majarjevem rokopisu je tiskana v Slov. Bčeli II. 1 (1851) 43 z napako* moči *(v. 10) in s temi premembami:* (8) oltarji — (12) mašovajo — 13 von j.] ujemljejo. *Vsako strofo zbor ponovi. »Tako pojeć gredo od hiše do hiše. Koledovavcem se povsod kaj podeli, večiděl klobase ali suhega svinskega mesa«. — Majar jo je natisnil tudi v svojem »Slavjanu« II. (1874) 108, postavivši drugo jedro t. j. v. (6).—(14). na konec prvega jedra in premenivši to le v zgoranjem natisku:* 1 Častitliv — 2 očmo — 5] Od rojstva božjega — 6 noviga — 7] Tam stoji ravno polje — 9 dva d.] duhovna dva — 10 bolanemu — 11 Kir — 12, 13 mu] mi — 14 pripravlata — (8) mi so oltari] so mi altari — (11) černe — (13) von jemljejo] jemlejo — 14 pripravlajo — 15 *manjka* — 19 Oni] Naj — 20 V] In v — 23 ostani.

Drugi pojo namesto zgoranjega (v. 7—14) včasih to le jedro kolednici:

Na polji je cerko zidana,
Noter mi so oltari tri.

Prelepo so mi štiftani,
Z belmi perti pregerneni.

5 Na oltari černe bukvice,
Na njih mašnik mašavajo.

Verne duše z vic von jemljejo,
V sveto nebo pripravljajo.

Rožice v vinogradu.

4940.

(Iz Dutovljan.)

Dober véčer Bog daj, gospodar,
Gospodinja brumna, póštena!
Mi vam hočmo sveto pesem pet
Od Jezusa 'no Marije,
5 Od tiga leta noviga,
Od tiga rojstva božjiga,
Od letih svetih kraljev treh,
Od letih svetih praznikov,
Ker nam jih je Bog dal učakati,
10 Zdravi, veseli uživati.
Hlapci, dekle, zgodaj vstajajte,
Delavce skupaj spravljajte!

(Vsi:)
Na čast gospodarja hišnega
In Boga resničnega!

15 Da bojo šli delat vinograd.

(Vsi:)
Na čast gospodarja hišnega
In Boga resničnega!

Kadar vinograd nardili so,
Nuter tri rožce vsadili so.

(Vsi:)
20 Na čast gospodarja hišnega
In Boga resničnega!

Prvo rožco vsadili so,
Vsadili belo lilijo.

(Vsi:)
Na čast gospodarja hišnega
25 In Boga resničnega!

Drugo rožco vsadili so,
Vsadili vinsko trtico.

(Vsi:)
Na čast gospodarja hišnega
In Boga resničnega!

30 Kaj se bo s trt'ce delalo?
Delala se bo presveta kri.

(Vsi:)
Na čast gospodarja hišnega
In Boga resničnega!

Trećo rožco vsadili so,
35 Vsadili pšeničen klas.

(Vsi:)
Na čast gospodarja hišnega
In Boga resničnega!

Kaj se bo s pšeničce delalo?
Delalo se bo sveto Telo.

(Vsi:)
40 Na čast gospodarja hišnega
In Boga resničnega!

Al gore, gore, gospodar,
Gospodinja brumna, poštena!
Tu vam je pesem spojena
45 Na vaše vredno poštenje.
Mi se od vas odločimo,
Bogu vas perporočimo,
Bogu jen dvici Mariji
Jen vsi nebeški držini.

4940. *Zapisal* Lovro Žvab. — *Iz njegove zbirke.*

4941.

(Iz Vrbovca.)

Mal mi je vrtek ograjen,
Pun mi je rožic nasajen.
Lěpa je roža rožmarin,
Jošče je lepši Marijin sin!

Došli so orači orati,
Podorali rožu rožmarin.

Došli so sejači sejati,
Sejali su rožu rožmarin.

Došli so kopači kopati,
Kopali so rožu rožmarin.

Došli so gradiči graditi,
Gradili so rožu rožmarin.

Došle so tri mlade devojke
Gledati si rožu rožmarin.

Rade bi devojke rožicu,
Nemreju do rože rožmarin.

Jedna je devojka zmislila,
Skočila po rožu rožmarin.

Trgala je rožicu rožmarin
Nesla ju tam, dě Marijin sin.

4942.

(Od Cerovca.)

Prišli so, prišli
Orači pred zorjoj;
Zorali so, zorali
Rožo rožmarin,
Izdaj še najlepši
Marijin sin.

»Zvezda mi pušča trake tri.«

4943.

(Iz Dutovljan.)

Dober večer Bog daj, gospodar,
Gospodinja brumna póštena!
Mi vam hočmo sveto pesem pet
Od Jezusa 'no Marije,
Od tiga leta noviga,
Od tiga rojstva božjiga,
Od letih svetih kraljev treh,
Od letih svetih praznikov,
Ker nam jih je Bog dal učakati,
Zdravi in veseli uživati.

Ená zvezdá mi vunkej gre
Na unikraj sterme goré.

(Vsi:)
Vse je lepú, vse je svetlú,
Kamor stoji svetu telú!

Če više gre, svetlejše je,
Če više gre svetlejše je.

Zvezdam pušča šanje tri,
Alj šanje tri, alj trake tri.

Pervi šanj svetli m' je spuščala,
Spustla ga je v ravno poljé.

Na polj ne rase druziga
Ko rusa pšeničica.

Kaj se bo 'z pšeničice delalo?
Delalo se bo svetó Teló!

4941. *Zapisal* Rik. Ferd. Plohl. — *Iz njegovih HNP. II. 71—72. Verz 3. in 4. se ponavljata za vsako strofo.*

4942. *Zapisal* Stanko Vraz; *pela* Trezika Megličeva. — *Iz VO. XIX. l. 34|247 (21); na koncu je pripisano* »itd.« *Prepis v VO. VIII. 17 se loči v tem:* 1 só — 2 zaroj — 5 najlepši] je lepši. — *Prepis v VO. XVIII. A. str. 11 je enak temu; tako tudi prepis v VO. XIV.* 5 b, *kjer je drugači samo:* 5 še] če — 6 Mariin.

4943. *Zapisal* Lovro Žvab. — *Iz njegove zbirke. V jedru ponavlja zbor v. 13. in 14. za vsako dvovrstično strofo.*

Od mašnika požegnano,
Požegnano, povživano.

Vživaj je vbožec al bogat,
Ali gospod ali cesar mlad:

Per božji miz' bomó vsi skup,
Per božji míz' bomo vsi glih.

Drugi šanj svetli m' je spuščala,
Spustla ga je v strme gorè.

Ker gor ne rase druziga,
Kakor vinjena trtica.

Kaj se bo na trt'ci perdelalo?
Delale se bodo jagode.

Kaj se bo z jagod delalo?
Delala se bo presveta kri.

Od mašnika požegnana,
Požegnana, povživana.

Vživaj je vbožec al' bogat,
Ali gospod alj cesar mlad.

Per božji miz' bomó vsi skup,
Per božji miz' bomó vsi glih.

Treči šanj svetli m' je spuščala,
Spustla ga je v zeleni gozd.

V gozdu ne raste druziga
Ko šibovje in protovje.

Vse se je Bogu odklanjalo,
Bogu čast, hvalo dajalo.

Bogu jen devici Mariji
Jen vsi nebeški držini.

(Vsi:)

Vse je lepú, vse je svetlú,
Kamor stojí svetu telú!

Ali gore, gore, gospodar,
Gospodinja brumna, poštena!
Tu vam je pesem spojena
Na vaše vredno poštenje.
Mi se od vas odločimo,
Bogu vas perporočimo,
Bogu jen dvici Mariji
Jen vsi nebeški držini.

Marija na zlatem stolu pri mrzli studenčnici.

4944.

(Na Krasu med Gorico in Trstom.)

Dober večer Bog daj, deklica!
Marija je lepo kronana.

Mi ti ćemo sveto pèsem peti
Od Jezusa, od Marije,

4944. *Zapisal* Jakob Volčič. — *Iz rokopisa Mat. Majarja, ki ga je hranil Miklošič, kjer je napak pisano:* 2 večar — 18 puhstabov. »*Na večer pred novim letom se včasi děvojkam pěsni dělajo, — kar se po nemško pravi Hofrecht machen. Onda se poje sleděča pěsem.*« *Vsaka strofa se ponavlja. Pesem je natisnil Majar v Slov. Bčeli II. 1 (1851) 43 s premembami:* 1 večer — 12 stol. *Majar jo je natisnil tudi v svojem »Slavjanu« II. (1874) 109 s temi premembami:* 1 večar — 12 *se ponavlja* — 3 čemo . . . pesem — 6 leta — 7] Stoji, stoji gora visoka — 11 studenščica — 12 Per — 13 kleči] sedi — 15 vsmilenga — 20 Ta p.] Zdaj pesem — 25 spravljali — 29 nam'. *V ta natisek pak je kot drugo in tretje jedro vteknil M. Majar ta le odstavka:*

1.

Stoji stoji polje ravno,
Po polji stezica vglajena.
Kdo je vgladil stezičico?
Marija po njej popótvala
S svojim sinam Jezusam.
Na polji raste jablanca,
Pod njo je hladna senčica.
Marija tam počivala,
Pod jablanco počivala:
Jablanca začne precvetati.

2.

Stoji, stoji ravno polje,
Na polji vertec ograjen,

In od rojstva božiga,
Od tega léta noviga. —

Tam stoji, leži gora visoka,
Na gori drevca zelena.

Pod drevcam hladna senčica,
V senčici zvira merzla voda,
Merzla voda studenšica.

Pri vodi stoji zlati stou,
Na stoli kleči Marija.

V krilci derži dete mlado,
Dete mlado, smilenga Jezusa.

V rokah derži zlati križ,
Na križi je zapisano:

Sedem zlatih puhštabov,
De je to dete pravi Bog. —

Ta pěsem ti je spojana
Na tvoje lepo poštenje:

Daj ti Bog zdravlje, veselje,
In vsi nebeški andeli!

Oni te bojo varvali,
V sveto nebo spravlali.

V sveto nebo, svetli raj,
Bog nam ga vošči ino daj!

Per teb ostane sveti Duh,
Z nam pa pojde večni Bog.

Polen rožic nasajen,
Plave, rudeče, višnjeve.
Nobene rožce lepši ni,
Kakor je lepa Anica.
Anica mi je venec spljetala,
Jezusu na glavo djevala.
Vselej pomagaj nam, Anica,
De k Mariji pridemo,
K Mariji v sveti raj
Bog ga nam vsem kupej daj!

Ta odstavka je pač posnel Majar iz SPKN. I. 8, 9 in 11—12; prim. zgoraj: »Vrtič z rožicami obsejan. A.« (4924) in spodaj četrti naslov pri koledniсah za sv. tri kralje.

Opomnja. V Slovenskih goricah in tudi drugod po Štajerskem se poje premnogo božičnih, novoletnih in svetokraljevskih koledniс, ki pa obsegajo samo moralne predige; manjka jim navadno tipični uvod in konec; nekateri imajo sicer nekaj temu enakega, pa tudi to je še le moderna roba. Za vzorec prvih prijavim jih nekaj pri svečniških koledniсah, za primer teh zadnjih podajem pod črto to le novoletno kolednico od Sv. Antona v Slov. goricah, kjer jo je zapisal Avg. Lah (št. 48 njegove zbirke):

Mi smo van zapeli
No lepo pesmico,
Če bote nam kaj dali,
Znabit klobasico.

Če niste še nič klali,
Pa nekaj druga bo,
Pa bote seksar dali,
To skor' to boljšo bo.

Baba v kotu se zreži:
Jaz nimam nič za vas!
Le hote z Bogam, lumpi vi,
Za vas klobas zdaj ni!

Zdaj k drugem hramu pridemo,
Prelepo pojemo,
Pa tamkaj še dobimo
No lepo klobasico.

Le pojmo mi zdaj dalje,
Tam vidim lepi hram,
Pa tam so velke klali,
Ki dali bojo nam.

Ja kmeti pa so taki,
Ne vem, kaj rekel bi:
Prašičke pa so klali,
Le žeri ti ga sam!

Ja kmeti pač so taki,
Ne vem, ka rekel bi,
Ne dajo siromakom.
Če v r.. ga vrtal bi!

Pa drobne so klobase,
Pje Juri ino Štef:
To ni bil velki prašič,
Da nega vekših črev!

Znabit so mačko klali,
Pa kaj nam za tó,
Da le nam svoje dajo,
Pri drugem vekša bo!

Zdaj virt nam prinesa
Še vühe in rep,
Nič ne da drugega mesa,
O ti hudičov ded!

Kolednice za sv. tri kralje.

V zvezdi stoji dete lepó.

4945.

(Iz Žabnic.)

Dober večar vam Bug daj,
Dober večar vam Bug daj,
Gaspadarji in gaspadinji
Noj vsej šišnej deržíni.

Mi gor in doli hodima,
Gaspud Boga lepu prosima
Za edno dobro leta,
Za vesevo novo leta!

Da b nam Bug en dobro leta dav,
Da b nam Bug en dobro leta dav,
Noj vsi sveti tri kralji,
Ki sa se na pot padáli.

Mi sma nekaj novga zaslišali,
Ki sa anjalci lepu peli
Od tega rojstva božjega,
Od tega novega kralja.

Te kralj je biv rojan od Marije,
Od Marije v tam mestu Betlehem,
V enej priprostej štalici,
V enih oslavah jaslah.

Per jaslah stoji vosleč, volek,
Per jaslah stoji vosleč, volek:
Tuka Ježiša častima,
Častima noj hvalima!

4945. *Zapisal* M. Majar. — *Iz Majarjevega rokopisa, ki ga je hranil Miklošič. Tam je ponavljanje posameznih verzov naznačeno s ponavljavnim znamenjem, katero sem jaz v zgoranjem natisku razrešil, ker se na nje ni dovolj oziral Majarjev natisek v Sl. Bčeli II. 1 (1851) 42, premenivši mimo tega še to:* 1 večer . . . Bog — 2, 10, 22, 28, 31, 51, 62 *manjka* — 9 Bog — 18 tem — 20 oslovah — 35 blo — 36 zlatah puhštabov — 38 rodil — 40 Spreljuhi — 41, 43 bil — 47 Ježišce — 49 neso — 53 Liepo ga oni obdarujajo — 54 Bog — 56 spreljubi — 58 Vsem . . . paslušajo. *Tam stoji tudi opomnja, da se poje pesem na sveti večer pred novim letom in pred sv. tremi kralji od hiše do hiše gredé.* »*V Žabnicah, na ziljskej Bistrici in v Gorjah se v prvem zlogu rado govori* a *namesto drugih samoglasnikov:* gaspadar, gaspadinja, spraljubi, padáti, pačivati, paměniti, paslušati, vaditi . . . *to isto se godi tudi v zadnjem zlogu:* hodima, prosíma.« *Prepis v VO. XIV*[1]*, 30 in XIV*[2] *1 se loči od zgoranjega natiska v tem:* 1, 2 Bůg — 3 gaspadarju — 4 šišnej — Gaspůd . . . ljepu — 7] Za jeno dôbro novo ljeta — 4 veselo . . . ljeta — 9, 10 Bůg . . . dôbro ljeta dał — 11 svi . . . trij — 12 Ko są . . pôt — 14 są . . ljepu — 16 bił rôjan — 18 mesti — 19 jenej — 20 jenah oslovah — 21, 22 vosleć, voleć — 23 Ježuša — 25 Nicô . . . 'na . . . šła — 26 ćerne — 27, 28 Ćer na ni . . . vshajała — 29 spraljepú — 33 mlado — 34 Zlati . . rôkah dàržało — 35 bło — 36 zlatah — 37 še zvati] še ti złati — 38 radił — 40 Ježuš — 41, 45 bił — 42 Ćer . . polnam . . počiva — 46 Ćer — 47 Gredo . . . Ježuša — 48 K temu] Temu — 49 žlahten — 50 kadiła . . złato — 53 Ljepú — 54 Bůg — 56 Ježuš — 57 sprepivlana — zapjeta — 58 pašłušają — 60 šišnej. *Majar je natisnil pesem v svojem »Slavjanu« II. (1874) 124 s temi premembami zgoranjega natiska:* 1, 2, 9. 10, 54 Bog — 4, 60 sjišnej — 6 Gaspod . . ljepu — 9, 10 dau — 14 ljepu — 16 nov. kr.] kralja novega — 17 je bil rojan] se je radiu — 18 v tam] tam v — 25 nam na] nam — 25 šua — 27, 28 Cjer . . zhajaua — 32 oljnam — 33 Klači dete mv.] mlado dete klači — 34] Zuati križ v rokah derži — 35 buo — 36 zuatih — 37 mi še zv.] zuati — 38 svjet — 39] Da je kralj črjez kralje vse — 40]

Nico je nam na zvjezda gori šva
Na unej strani črne gore,
Ćer nam ni nikoli zhajava,
Ćer nam ni nikoli zhajava.

Ta zvjezda nam svjeti spralepú,
Oj široko noj visoko,
Oj široko noj visoko,
Po cjelam olnam svjetu.

Na zvjezdi klači djete mvado,
Zvati križ je v rokah državo.
Na križi je bvo zapisano
Le sedem zvatah puhštamov.

Koj mi še zvati puhštami pamjenija?
Da se je en kralj na svet radiv,
Da je en kralj črjez vse kralje,
Spraljubi vsmilani Ježiš.

Gašpar je pa tama doma biv,
Ćjer mi sunce gori vzhaja,
Melhar je pa tama doma biv,
Ćjer mi sunce na povnam pačiva.

Boltažar je pa tama doma biv,
Ćjer mi sunce k božjej gnadi gre.
Oni gredó k ofru Ježišu
K temu kralju novemu.

Ljep žvahten ofer mu nasô,
Mira, kadiva, čisto zvato.
Ljep žvahten ofer mu nasô,
Mira, kadiva, čisto zvato.

Ljepo ga oni obdarujejo;
Daruj nas tudej Bug noj Marija,
Noj vsi sveti trije kralji
Noj spraljubi vsmilani Ježiš.

Tota bodi vam sprepivlana
Vsem, ki radi pašlušaja,
Gaspadarju in in gaspadinji
Noj vsej šišnej deržini!

4946.

(Primorska.)

(Izvirnik.)

Ta ſuetla ſueiſda ta ie zasla
Za ono ſtran chiernè gorè;
Ona nam ſuetì ſirocò,
Sirocò, inu viſſocò.
V ſueiſde ſtoi Deite mladù
V rokec derzì an cris slate
V cris ſo slatni puſtobi,

(Transkripcija.)

Ta svetla zvezda, ta je vzešlà
Za ono stran črné goré.
Ona nam sveti širokò,
Širokò ino visokò.
V zvezdi stoji dete mladó,
V rokàh drží en križ zlatì.
V križu so zlatni puštobi:

Spr. Ježuš vsmilani — 41 je pa] je — 41, 43, 45 biu — 42, 44, 46 Tjer — 42 vshaja — 44 pounam — 47 grado . . . Jezušu — 49, 51 žlahten — 50, 52] kadiua . . . zuato — 56 vsm. Ježiš] Jezuš vsmilani — 57 sprepjevlana — 56 Gaspadarji. *Po natisku »Slov. Bčele« jo je natisnil Scheinigg v NPKS. št. 89, toda preoblekel jo je iz narečja v današnjo slovenščino.*

4946. *Neznanega zapisovavca. — Iz slovarja fra Gregorija Alasia da Sommaripa »Vocabolario italiano e schiavo 1607« na listu 105 (ne 106, kakor piše Oblak, ki je tudi napak tiskal* crisſo *(7),* ie ta chuala *za* cuala*), kjer je naslovljena »Lode Spirituale per il giorno di Natale, e dell' Epifania di N. S. Gieſu Chriſto.« Pesem po jeziku ni prav kraška, kakor Sommaripin slovarček; zapisal jo je izdajatelju najbrž kdo drugi. Transkripcijo sem priložil za navadne bravce. To je najstarejši zapis narodne pesmi (če se ne oziramo na drobtino št. 4731).*

Da ieta Deite praui Bug.
Da ie to Deite roieno
Noter u tem meſto Betlemo
Vanei priproſtnei ſtaliſi,
Veneic voluski iaſſouſſec;
Spoſnauga ie oslich, valec
Da ie tu Deite praui Bug,
Kir ie ſtuaril zemglio, nebù,
Kerſchienico dau duſſo, tellò.
Potle ſo perſle craglie trije,
Gaſpar, Melicor, Boltiſar,
Inu oni ſo koffro pernesle,
Veroc, mirò, chiſto slatò.
Inu doruieio Jeſuſa
Tega craglia nebeskiga.
Veſſeliſſe Jeruſalem
Jeruſalem meſtu lepu.
V tebe nam ſi ie adan rodiu,
Ker bode cral ces cral vſſe.
O cuala tebe Maria,
Ker ſi nam dala ſinà toiga.

Da je to dete pravi Bog,
Da je to dete rojeno
Notri v tem mestu Betlemu,
V eni priprosti štalici,
V enéh volovskih jaselcih.
Spoznal ga je oslič, volèk,
Da je to dete pravi Bog,
Ker je stvaril zemljò, nebó,
Krščeniku dal dúšò, teló.
Potle so prišli kralji trije,
Gašpar, Melihor, Boltižar,
In oni so k ofru prineslì
Véroh, miro, čisto zlató.
Ino darujejo Jezusa,
Tega kralja nebeskega.
Veseli se, Jeruzalem,
Jeruzalem, mesto lepo!
V tebi nam se je edèn rodil,
Ker bode kralj čez kralje vse,
O hvala tebi, Márijà,
Ker si nam dala sina tvojgà!

4947.

(Iz ziljske Bistrice.)

Bog daj van dober večar,
Bog daj van dober večar:
Bog daj, koledvarji!
Bog in sveti trija krali,
Bog daj!

Nico je na zvjezda gore šua
Na unej strani černe gore.

Na zvezdi je zašribano
Sedem zuateh puhštabov.

Koj zuati puhštabi pamjenija?
Da se je an kral na svjet radiu.

Da se je an kral na svjet radiu,
Sprelubi vsmilani Ježiš.

Trija krali ga darujeja,
Gašpar, Melhar, Baltažar.

Bjeste nam dali dober dar,
Obvarvej vas Bog in Marija!

Na križu je zapisano dvanajst apostolov.

4948.

(Štajerska.)

Dober večer, dobri lidje,
Daj vam Bog zdravje, veselje!

Stajajte gor, verni lidje,
Svetla nam zvezda gori gre!

4947. *Zapisal* M. Majar. — *Iz »Slavjana« II. 123.*

4948. *Zapisal* St. Vraz. — *Iz VO. V. 32. V v. 11. stoji* vsi *pač pomotoma za* se. *Glede konca primerjaj spodaj drugo Florijanovco; dalje prim. naslov »K temu letu novemu.« B (4937) in tamkaj v opomnji navedene pesmi.*

Če više nam je shajala,
Svetleša je postajala.

V zvezdi je malo detece:
V rokah derži en zlati križ.

Na križi je zapisano
Teh seh dvanajst apostolov.

Apostoli vsi menijo:
Ge je to dete rojeno?

Noter v tem mesti Betlehem,
V enoj preprostoj štalici;

V enih preprostih jaslicah,
Per enoj gmanj živinici.

Oslek no volek dišeta,
Koj nam to dete grejeta.

Gmanj ga živinica spoznala,
Grešnik pa ga je ne spozná.

To pa je pravi živi Bog,
Ki je stvorjâ nebò, zemlo.

Ki je stvorjâ nebò, zemlo,
Človeki dal dušo, telò. —

Mi vam oče darujemo
Z enoj erdečoj gartrožoj:
Z enoj erdečoj gartrožoj,
Z lübim presvetim Jožefom.

Mater vam mi darüjemo
Z enoj prebeloj lelijoj:
Z enoj prebeloj lelijoj,
Z lüboj divico Marijoj.

Pajbiče vam darüjemo
Z enim zelenim pušelcom:
Z enim zelenim pušelcom,
Z malim detecom Jezusom.

Dekliče vam mi darüjemo
Z enim leščečim venčekom:
Marija je venček spletala,
Dekličom ga je šenkala.

Dekliči venček nosijo,
Marijo za gnado prosijo.

Vse vkup vas mi darüjemo
Z vsemi nebeškimi anjgelci.

Mi se od vas obračamo
No Bogi vas poračamo.

Bog vam daj eno lahko noč,
Nam pa daj Bog en srečen pot!

4949.

(Štajerska.)

Dobri večer, dobri lidje,
Bog vam daj zdravlje, veselje!

Prišli so, prišli kralje trì,
Sakšni je s svoje dežele.

Stajajte gori, verni lidjè,
Svetla nam zvezda gori grè!

Či više nam je zhajala,
Svetleša je postajala.

V zvezdi stojì dete malo,
V rokah držì ti zlati križ.

Na križi je zapisano
Seh tih dvanajst apoštolov.

Apostoli se menijo,
Ge je to dete rojeno?

Dete pa vam je rojeno
V enoj preprostoj štalici,

V enem ostrečem senčici,
V enem erdečem sukneci.

Marija ga je rodila,
V plenice ga je zavila.

V plenice ga je zavila,
V jaselca ga položila.

Oslek no volek dišeta,
Kaj nam to dete grejeta.

4949. *Zapisal* Stanko Vraz. — *Iz VO. V. 31.*

To dete pa je pravi Bog,
Velko zimo no mraz trpì.

Velko zimo no mraz trpi,
Ves volen svet nam odrešì.

Marija na pragi klečala,
Te žlahtne dari perjemala.

Pernesli so je kralje tri,
Ki sakši je z svoje dežele.

Baltažar kral je z dežele,
Ke lübo sunce gori grè.

Melhar kral je z te dežele,
Ke lübo sunce na poldnè.

Gašpar kral je z te dežele,
Ke lübo sunce gori grè. —

(Zatem prihaja darovanje kakor v št. 4948.)

4950.

(Štajerska.)

Dober večer, dobri ljudje,
Daj vam Bog zdravlje, veselje!
Vesel se, človek moj
Leta noviga nicoj!

Svetla na(m) zvezda gori gre
Od one gore visoke.

Čim nam je viši shajala,
Svetleša je postajala.

Na zvezdi stoji detece,
V rokah drži en zlati križ.

Na križi je zapisano
Teh vseh dvanajst apostolov.

Apostoli se menijo,
Ge je to dete rojeno?

To dete pa je rojeno
V Betlehemi v štalici:

V Betlehemi v štalici,
Notri v oselskih jaslicah.

Oslek no volek dišeta,
Kaj nam to dete grejeta. —

Očeti mi darujemo
Prelubega svetega Jožefa;

Materi mi darujemo
Prelubo sveto Marijo.

Pajbičom mi darujemo
Prelepe rdeče pušlice.

Dekličom mi darujemo
Prelepe zelene venčeke.

Dečici mi darujemo
Prelubo detece Jezusa.

Marija za zvezdo gre.

4951.

(Od Frama.)

O tî predrobna detela,
Kam si tî men' zapelala!
Noter v' zelene travnike,
Med jagode, med lěšnike.
Jagode bǫm pozobala,
Lěšnike pohrǫstala. —

4950. *Zapisal* Vek. K. — *Iz VO. V. 30. Verz 3. in 4. se ponavlja za vsako strofo.*

4951. *Zapisal* Oroslav Caf; *pela* Gertrud Falantan. — *Iz CO. I. 86.*

Za gore mi pa zvězda grę,
Za zvězdoj pa Marija grę.
Na rǫkah nese Jezusa,
V rǫkah nese pušelc zlat.
Tega bǫ hlapčičom šenkala,
Ki jǫ za gnade prosijǫ.

Za gore mi pa zvězda grę,
Za zvězdoj pa Marija grę.
Na rǫkah nese Jezusa,
Na glavi nese kranec zlat.
Ga bo děklicam šenkala,
Ki jǫ za gnade prosijǫ.

Kteri Marijo prav časti,
Mu gnade od Boga sprosi.
Bog daj, da bî vsem prosila,
Bog daj, da bî jo enkrat
V' nebesih viděli!

4952.

(Iz Frama.)

O tî drobna detelja,
Kam si ti mene zapeljala!
Med jagode, med lěšnike,
Na zelene travnike.
Jagode bǫm pozobala,
Lešnike bǫm pohrǫstala.
Kděr sǫ ledik fantiči,
Tam je velko štimanje.
Kder sǫ ledik děklice,
Tam je velko veselje.
[Kděr sǫ mǫži zakonski,
Tam je velko zgovarjanje.
Kděr so žene zakonske,
Tam je velko žalosti.] —

Gor uže pa mi zvězda gre,
Za zvězdǫ pak Marija grę.
V edni rǫki nese Jezusa,
V drugi rǫki nese pušelc lěp,
Kterega bǫ hlapčičem šenkala,
Ki jǫ za gnade prosijo.

Druga zvězda gori grę,
Za zvězdǫ pak Marija grę.
Na rǫki nese Jezusa,
Na glavi nese krancel lěp,
Kterega bǫ dikličom šenkala,
Ki jǫ za gnade prosijǫ. —

Meni ni za tę, meni ni za mę,
Meni je za mojega Jezusa;
Če mę moj Jezus zapusti,
Zapuščen sem od vseh ljudi.

Zdaj bǫm pak šel v skalovjice,
V skalovjice, v pečovjice,
Tam pak bom si smert storil,
Dušo pak Bogu izrǫčil.

Marija počiva pod jablano.

4953.

(Kranjska.)

Bog daj dober večer, dekleč mlad,
Dekleč mlad, en dober sad!
Mi smo prišli les k' tebi,
Mi č'mo eno sveto pesem peti!
Od Marije, od Jezusa

4952. *Zapisal* Oroslav Caf. — *Iz CO. II. 26. Prvotni zapis pak to ne more biti, ker manjkajo v njem zgoraj v oklepih stoječi verzi, katere sem vzel v primerni priredbi iz natiska te pesmi v Janežičevem »Cvetju slov. naroda« str. 71—72, kjer je to le drugači, ne gledé na dijaktrična znamenja:* 1 detela — 2 men' — 4 Na] Na te — 7, 9, 11, 13 Ker — 8 velko št.] prevelko bahanje — 10, 12 je] je to — 11 sǫ] so ti — 13 sǫ] so te — 14 veliko — 15] Za goroj mi pa zvezda gre — 16 zvezdoj pa Maria — 17 Vedni rǫki] Na roki — 18 rǫki nese] roki — 19, 25 kterega] ker ga — 21] Za goroj pa na zvezda gre — 22 zvezdoj pa Maria — 23 Na rǫki] V rokah — 24 krancelj — 25 dekličom — 30 Zapušen 31—34 *manjka. Začetek do v. 14. (tako tudi v št. 4951 do v. 6.) in konec od v. 27. spadata pač drugam.*

4953. *Neznanega zapisovavca. — Iz VO. V. 27. Vraz, ki je pač marsikaj prenaredil, jo ima najbrž od Korytka. Tiskana je v SPKN. I. 8—9 s temi raz-*

In od rojstva božjega
In tud od leta noviga,
Ki ga je danes četèrti dan.

Tam stojì polje ravno,
Na polji stezica uglajena,
Kdo jo je ugladio takò?
Marija, ko je po nji rajžala
Z svojim sinam Jezusam.
Na polji raste jablanca,
Zdolej je žlahna senčica.
Zdolej sta počivala.
Od preveliciga veselja
Precvetati je začela:
Marija, vselej pomagaj nam!
To ti je pesem spojena
Tim dekliču mladimu,
Na tvoje lepo poštenje,
Daj ti Bog zdravlje, veselje!
Mi te prelepo prosimo
Enga darù božjiga.

Mi se očmo od tebe potočit,
Bogu te hočmo perporočit,
Bogu, ljub' dvici Mariji.
Per tebi ostani sveti Duh,
Z nam pa pojde večni Boh!

Beg v Egipet.

4954.

(Od Frama.)

Rasti, rasti kropiva,
Da bǫš cělo polje zakrîla,
Da ne bǫš prosto pustila
Ko za nǫ zelenǫ cestǫ!
Po cesti grę svęti Jožef,
Ki pelja oslicǫ,
Na oslici sědi Marija,
Na krîli dèrži Jezusa,
Na krîli dèrži Jezusa,
Pa je močno žalostna.

Ko sta v Egipt běžala,
Prišla sta do 'ne lipe,
Do 'ne lipe zelene,
Do 'ne lipe zelene,
Do 'ne hladne senčine.
Jožef pravi Mariji:
»Počinima si mîja tu,
Oslici morama jesti dati,
Drugače nama zna onemagati.«
Marija pod lipǫ sěděla,
Lipa, lipa razcvětěla.
»Kaj to tako diši,
Ke moje sèrce hladi?«

Marija je skèrběla,
Da bî přěšne vode iměla,
Da bî si plenice zmočila
No Jezusa povijala.
Marija sę je okol obèrnǫla,
Přěšnǫ vodǫ je dobîla.
»To je ni hladen studenec zlat,
Si znaš Marija plenice prat'!«
Marija si je plenice oprála
No jih je tudě sušit' dala.
»Zdaj uže pleničke suhe imam,
Uže drugoč dalje iti znam!«

Marija vzela Jezusa
No sta v Egipt hîtěla.
V Egiptu jima tudě dobro ni,
Ker sę staja ne dobî,
To je prežalostni glas,
Vsmili sę Bog krez nas!

---

ločki od zgoranjega natiska, ne gledé na naglaske in apostrofe: 1 deklič — 2 Deklič] O deklič — 2 en dober] o žlahten — 3 les] sem — 5] Od Jezusa, od Marije — 6 In od] Od — 8 danas — 11 vgladil — 12 ko] ki — 10 rajžala] potvala — 13 S 14 pôlju — 15 žlahtna — 19 Mar., vselej] Vselej, Marija — 20 t' . . . pésim — 21 Tim] Teb' — 23 zdravje — 26 čmo — 27 priporočit' — 28] Bogú in devíci Marii — 29 Pri têb' — 30 pojdi . . Buh. — *Primerjaj zgoraj v naslovu »Marija na zlatem stolu pri mrzli studenčnici« 1. odstavek pod črto (št. 4944).*

4954. *Zapisal* Oroslav Caf. — *Iz CO. II. str. 104.*

»Mi smo trije kraljitarji.«

4955.

(Dolenjska.)

Presveti tri kralji,
Preblažen vaš dar!
Preblažena zvezda,
Ki svetiš ti nam!
Preblažena Marija,
Ki rodiš ti nam,
Preblažena Marija,
Ki rodiš ti nam!

Mi smo tri zvelitarji,
Iz treh dežel smo vkup prišli:
Je Gašper, Miha, Baltazar,
Je Gašper, Miha, Baltazar!

Herodeš je postal srdit,
Se ima novi kralj rodit,
Pustil vse fante pomorit,
Pustil vse fante pomorit!

Za rojstvo mi zahvalimo
Ljubo devico Marijo,
Ljubo devico Marijo,
Ker je rodila Jezusa;

Ker je rodila Jezusa,
O Jezusa zveličarja,
Zveličarja cel'ga sveta,
Zveličarja cel'ga sveta.

Mi gremo še naprej to noč,
Nam pridi Jezus na pomoč,
In vošemo vsim skup lahko noč,
In vošemo vsim skup lahko noč!

4956.

(Belokranjska.)

Presveti tri kralji,
Preblažen vaš dan!
Preblažena zvezda,
Ki svetiš ti nam!
Preblažena Marija,
Ki rodiš ti nam!

Mi smo trije elitarji,
Iz treh dežel smo sem prišli:
Gašper, Melhjor, Boltežar.

Herodež je postal srdit,
Se imá nov kralj rodít;
Je dal vse fantje pomorit,
Dvanajst tavžent možkih otrók:
To je bla žalost in jok.

Mi pod to zvezdo projdemo,
Vam novo leto voščimo,
Vam voščimo vsmiljenga Jezusa.

4955. *Zapisal neimenovani »popotnik«. — Iz njegovega rokopisa; poslal* Gašpar Križnik. *Glej opomnjo pri št. 4741. Beseda* kraljitar *je prišla k Belim Kranjcem pač od črnih Kranjcev; po mojem mnenju je to izpačen izraz* kralji trijè *(v pesmih), iz česar je nastalo najprej* kraljítrje, *iz tega* kraljítarji *in sing.* kraljitar. *Ko se beseda ni več umela, je seveda privzela vnovič številnik* tri, *pa bila izpravržena tudi v* zvelitarji, *kakor v naši pesmi, in v* elitarji, *kakor v nastopni.*

4956. *Zapisal* Ivan Navratil. — *Iz rokopisa Mat. Majarja, ki ga je hranil Miklošič. Tam je ta opomnja: »Tudi v metliškej okolici na Kranjskem hodijo koledovat, kakor nam je gosp. Navratil popisal. Tam nosijo predzvečer sv. 3 kraljev trije fanti po mestu zvězdo, v kterej luč gorí. Eden jo derží na debelej palici, eden jo ziblje s pripeto vrvico, eden pa pobira denarje v dar. O tej priliki pojejo zgorenjo pesem. Tudi po kmetih hodijo koledvat, kjer jim predivo in drugo blago darujejo, ki ga koledniki na zadnje med seboj razdelé. Če se dve take družini srečate, si skušate ena drugej zvezdo razbiti, ker družina z razbito zvezdo ne more ničesar zaslužiti, kar je unej v dobiček.« Prim. o tem ravnanju zlasti Valvasor, Ehre des Herzogthums Krain, II. 472—474.*

Za rojstvo mi zahvalimo
Ljubo devico Marijo,
Ki je rodila Jezusa,
O Jezusa zveličarja.

Mi pod to zvezdo projdemo,
Vam novo leto voščimo,
Vam voščimo vsim skup lahko noč!

4957.

(Iz Belih Kranjcev.)

Od božiča do sv. treh kraljev hodé trije fantje »kraljitarji« s popirnato in razsvetljeno zvezdo po večerih od hiše do hiše in pojo:

Mi smo tej tri kraljitarji,
Iz treh dežel smo sem prišli,
Gašpar, Melhior, Baltažar.

Jožef i Marija rajžasta
'Z Egipta, kjer sta poprej bila,
Zavolj' straha Herodeža.

Herodež je postal srdit,
Ker se ima nov kralj rodit'.
Pustil vse fante pomorit',
Dvanajst tisoč moških otrok:
To je bila žalost ino jok!

Herodež se je veselil,
Pa vendar Jezusa ni dobil.

Mi na kolena pademo
In Jezusu darujemo
Mira, kadila in zlatá.

Mi pa s to zvezdo projdemo,
Gospodarju, gospodinji novo leto voščimo,
In voščimo vsem skup lahko noč!
Mi rajžamo naprej še ovo noč,
Pridi nam Jezus na pomoč!

4958.

(Iz Črnomlja.)

Mi smo ti trije kraljitarji,
Iz treh dežel smo sem prišli:
Gašpar, Miliher, Boltažar.

Herodež je postal serdit,
Pustil vse fante pomorit:
Dvanajst tisoč možkih otrok,
To je bla žalost in pa jok!

Herodež se je veselil,
Pa vendar Jezusa ni dobil.

Mi na kolena pademo
In Jezusu darujemo
Miru, kadila in zlata.

Mi rajžamo naprej,
Pridemo nam Jezus na pomoč,
In vošmo vsim skupaj lahko noč!

Kje so sveti trije kralji doma.

4959.

(Iz Motnika.)

Mi smo prišli trije kralji,
Gašpar, Miha, Baltazar,
Prinesli smo en ofer lep,
En ofer lep darujemo:

Mi Jezusa darujemo,
Tega kralja nebeškega,
Tega kralja nebeškega.

4957. *Zapisal* Anton Kupljen, *povedali* »kraljitarji«. — *Iz Slovana IV. (1887) 286.*

4958. *Zapisal* Janko Barlè. — *Iz njegove zbirke. Verz 14. je pokvarjen, gl. prejšnjo številko.*

4959. *Zapisal* Gašpar Križnik. — *Iz njegovega rokopisa.*

»Sveti trije kralji,
Kam vi rajžate?«
»»Mi rajžamo, mi rajžamo,
V mesto Betlehem.««
»Kraljeva svetlost, kje ste vi doma?«
»»Mi smo tam doma, ker solnce gor gre.««
»Kraljeva svetlost, kje ste vi doma?«
»»Tam, ker solnce opoldan stoji.««
»Kraljeva svetlost, kje ste vi doma?«
»»Tam ker solnce dol gre.«««

4960.

(Iz Borovelj in Podkrnosa.)

V zjuternej deželi je prišla gore
Ena nova zvezda lepe svetlobe:
Ta zvezda opomeni to rojstvo božje
Novega kralja nebes inoj zemlje.

Ti sveti tri kralji podajo se na pot
In grejo te novega kralja iskat.
Po mestu Jeruzalemu so barali srčno
Po tem detetu, kje je b'lo rojeno.

Herodež se vstraši in pravi tako:
»Le pojte, iščite detetice mlado,
Le skrbno poprašujte, kje je tisti kraj,
Kedar ga bote našli, spet pridite nazaj!«

Ti sveti tri kralji, ti brumni moži,
So iz mesta Jeruzalema potroštani šli.
Zvezda gre pred njimi, jim sveti prav lepo,
Glih tam je obstala, kjer je dete b'lo.

Sveti tri kralji pri jaslicah klečô,
Noj temu detetu dari ofrujejo,
Miro inoj kadilo, vse čisto zlato,
Enemu človeku in samemu Bogu:

»Ti cartani Jezus, mi prosimo te,
Daj nam ti tvoje gnade, vsliši naše prošnje:
Kedar bo preteklo naše življenje,
Tedaj nam ti dodeli večno zveličanje!«

(Prvi kralj drugemu:)

»Gospod kralj, čej ste vi doma?«
»»Jaz sem tam doma, čir solnce gor gre.««

4960. *Neznanega zapisovavca. — Iz Scheiniggovih NPKS. št. 90, kjer ima pesem mnogo povdarkov, katere sem opustil, ker jih je nekaj napačnih; verz ima po četvero povdarjenih in negotovo število nepovdarjenih zlogov. Pesem je precej zmešana.*

(Drugi kralj tretjemu:)

»Gospod kralj, čej ste vi doma?«
»»Jaz sem tam doma, čir solnce na poldan stoji.««

(Tretji kralj prvemu:)

»Gospod kralj, čej ste vi doma?«
»»Jaz sem tam doma, čir solnce k božjej gnadi gre.««

(Prvi kralj drugemu-zamorcu:)

»Gospod kralj, kam je vaš pot?«
»»Moj pot je za to zvezdo:

Čir bo ta zvezda ostala,
Tam se bo kralj rodil;
Te bo kralj črez vse kralje
In črez kralja Herodeža.««

(Prvi drugemu:)

»Nikar, nikar, ti si en neusmiljen kralj;
Tebi se vzame sceptar in krona preč,
Ti ne boš kralj nikoli več!«

(Vzame mu sceptar ali sabljico).

Herodež gre z vojsko zoper novega kralja. 4961.

(Kranjska.)

Bog vam daj dobêr dan,
Hišna gospodinja,
Mi smo prišli les' k vam,
Mi č'mo eno sveto pesmo pet
Od Jezusa in Marije,
Tud od rojstva božjiga
In od leta noviga,
Ki ga je dans osmi dan.

Se je rodio en novi kralj,
En kralj črez kralje vse
In tud' čez tebe, Herodež.
Se mu je Rodež naprej vzeo,
Svojo vojsko mu je vkup zbrao.
Predeleč mi je ž njo šeo,
Notêr v to mesto Betlehem.

In tam je storio oznanit,
Od dvejih let do trejih
Vse fantiče pomorit;
Še Jezusa ni mogo dobit!
Jezus mi je frišen in veseo,
Vselej, Jezus, pomagaj nam!

4961. *Neznanega zapisovavca. — Iz VO. V. 26. Vraz jo ima najbrž od Emila Korytka. Natisnjena je v SPKN. I. 9—11 s temi premembami, ne gledé na naglasna znamenja in apostrofe:* 1, 2] Bog daj dober dan, gospodinja! — 3 les'] le sem — 6 Tud] In — 8 danas — 9 rodil . . novi — 10 čez — 12] Se mu Herodež je naménil — 13 zbral — 14 Daleč . . z šel — 16 storio] dal — 17] Od dvéh lét do tréh — 19 mógel — 20] Jezus je še urno mu všel (!) — 21 Jezus, pom.] pomagaj, Jezus — 23 Tej] Vam — 24 hišnimu — 26 zdravje in] zdravje — 30 ofrali] darovati — 31 hóčmo — 33 vas čmo] čmo vas — 34] Bogu, devíci Marii — 34 Pri — 35 pojdi . . Buh.

Ta vam je pesem spojena
Tej hišni gospodinji,
Tudi tim hišnim očetu:
Na vaše lepo poštenje,
Daj vam Bog zdravje in veselje!
Mi vas prav lepo prosimo
Enga dara božjiga.

Sveti materi božji
Svetiga Martina ofrali:
Mi se očmo od vas potočit,
Bogu vas čmo perporočit,
Bogu, ljubi dvici Mariji.
Per vas ostani sveti Duh,
Z nam pa pojde večni Buh.

Sveti trije kralji bi radi Jezusa — ukrali?

4962.

(S Hmenic nad Otaleži.)

Přšъl sa ldïé naznáni
Sъdèj nuótre w naš kràj,
Anì bi ɣwišna radì krádъl,
Jïezusa skrìte zdèj!

Mi pa sma se zmatìli,
Sma mislni, da sa n žläht ldïé:
Tu sa swïéti trjïé králi
Z dužäle jutrawe!

Ta prǒj jъn ta stári,
Ta ɣrïé nàrnaprèj,
Ta k ɣrïé ta prǒj k štalci,
Jma kruóna dal da wšïés.

Za-jnèm pa ɣrïé an druji,
Wъpcïéran lih takû.
Ta trejči pa ɣrïé w plajšu,
Z ana čъrna ɣlawǔó.

Kej bàma pa mi dáli,
Za-n ǔófъr jъn za dár,
Kъ smà samì saramáki,
Na wïma, kì jɛ dnár?

4963.

(Iz Cerkna.)

Kaj so ti pa za ni maže?
Gvišno so pa kralji trije:
Gašper ino Melihar
In ta trejč je Boltažar.

Eden čeren, pa je mlad,
Ves je opórtan, ves je zlat:
Če pa semkaj pridejo,
Gvišno dete vzamejo.

Rajž bi tel to glavco zgubit,
Ko to dete preč pustit'! —
Ko v štalco pridejo
Ino dal pokleknejo,

Iz srca mu darujejo,
Roke mu kušujejo.
Hvala bod' gospod Bogu,
Zastonj sem se bal taku!

4964.

(Iz Krope.)

Rad bi hotel vedit,
Le od kod je ta prvi fajn gospod!

Gašpar jezdi najnaprej,
Gotovo najbolj cesto vé.

4962. *Zapisal* K. Štrekelj *l. 1887.; pela stara* Petrnelova teta. — *Iz moje zbirke. Primerjaj spodaj naslov »Kdor Jezusa ukrade, bo precej mrtev.« (št. 4965).*

4963. *Zapisal* Franč. Sedej. — *Iz njegove zbirke. Zapis Janeza Kokošarja iz Cerkna se loči v tem:* 1] Kaj so pa to za ni možje? — 3, 4 *manjka* — 5 čern — 9] Rajš bi tel to g. zg. — 10 Kot . . proč — 11 Ko] Kēr — 12 pokleknejo — 13 Iz srca] Srca — 16 tako.

4964. *Zapisal* Fr. (Radivoj) Poznik. — *Iz NB. 175—176.*

Dva kar jezdita za njim,
Zmeram govoreta ž njim.
Eden je črn, pa najbolj mlad,
Ves je oportan, ves je zlat.

Glej, kako poklekujejo
In se ponižujejo,
Noge mu kušujejo,
Zaklade pa darujejo!

Kdor Jezusa ukrade, bo precej mrtèv.

4965.

(Iz Ihana.)

Pastirčkъ, nehájte
Piskátъ jъnoj pēt';
H štalcъ pъrhajájte,
Neki bo novga spet!
V naše krájí so pъršlí
Jen' čudnъ ъldē,
Zagvišnъ b' radъ ukradlъ
Jъzusa, skrite zdej!

Le vsъ u̯kъp se zbъrímo,
Gorjače sábi u̯zmimo.
Bodmo hъdí kъt strup.
Kdor bo Jъzusa u̯kradu
Ta bo precej mъrtóv.

Gléj, glej, glej, Marka,
Štefъk, sprelūb' moj brat!
(Kok') se ta iskra žārka
Pa na tъh možēh ta gvant!
Mi smo pa mъnī',
Dъ so kak' žleht ъldē:
Gvišnъ so tъrjѓ krāl'

Iz dalnъh dъželá!
Šace so gu̯ār vahpārlъ,
Darvāl' so jъh Marijъ.

Ta sivъ, ta starъ
'Ma krono dā ušēs,
Ta gre u štalco nar naprej.
Ta drugъ gre za nimъ,
Ja u̯cẹ̄ran glih tokó.
Ta trēkъ ja pa u̯ pwajšъ,
Ta jma čarn gwant.

Kogá bomo mi dalъ
Za 'n vѓfъr jъn za dār,
K' smo še samí s'romak',
Cev' let' na vem, kaj ja dnar?
Le s kralъ du̯àl poklъknímo,
Du̯àlѓ pred Jъzusa,
Prosimo Jъzusa:
Uzjēm' nas, Jъzus, u nъbesa
Z dušo jъn s tъlesam!

»Glejte, glejte, kdo gre tam.«

4966.

(Kranjska.)

Glejm(o), glejmo, kdu grie tam,
Zogvišnu pridejo k nam:
Tu so poč eni štaif ludje,
Štaif ludje,
Letu so krali terije.

Jest bi rad vejdel, odkuod
Je ta parvi fajn gospod;

Ta jejzdi hitru naprej,
Hitru naprej,
Gvišnu narbol cejsta vej!

Še dva jezdita za nim,
Pa se lepu menta ž nim.
Ta pervi je narbol mlad,
Narbol mlad,
Črn, portast inu zlat.

4965. *Zapisal* Anton Breznik; *pel stari* Ahavec. — *Iz Breznikove zbirke V. št. 34. Prim. naslov »Sveti trije kralji bi radi Jezusa — ukrali« (št. 4962).*

4966. *Neznanega zapisovavca. — Iz pisane pesmarice, ki jo je Viktor Skabernè dal Fr. Levcu. V verzu 46. je napak pisano* slogu.

Ludje pravijo toku:
Kej bodo spali necoj?
Oh kam ti možje gredo,
Možje gredo,
Kir tulkajn blaga neso!

Kamer so deleč prišli,
Eno štalco so nešli,
Notri v štalco pridejo,
Pridejo,
Pred dejte pokleknejo.

Gašper začne ofruvat,
Jezusa nogie kušvat,
Melchior ofruje zlatu,
Tu zlatu,
Boltežer pa kodilu.

Sveti Jožef se je tudi bal,
K je bil Jezušek zospal,
Mejnel, de so pujn peršli,
Pujn peršli,
De bi s taistem dergam šli.

Hvalo Bogu, vse je prov,
Zobstojn sem se toku bav,
Šej sa ga peršli častit,
Le častit,
Nem se perporočit.

Buodi, grejšnik, prov vesel,
De je Jezus dar prejel:
Dajmo mu čistu srce,
Čistu srce,
Prosimo, de notri grie.

Krali slovu jemlejo,
De spiet damu pojdejo.
Srečna rajžo, lohka puot,
Lohka puot
Bog nam dej tot inu povsot!

4967.

(Iz Ihana.)

Poglejte, glejte, kaj ja tam:
Tri svetъ kralъ grejo h nam!

To so pa svetí možjé,
Ježъša videt' želé.

Zvezda jъm kaže pot,
De na pojdъjo dъrgót.

V le-to mestъ Bìtlehem,
Kēr ja nov' kral rojén.

H štalcъ se perbližajo,
Niskъ se ponižajo.

Šace gŭàr vadpirajo,
Ježъškъ lep dar dajejo.

Marija hvalъ te može,
K Jéžъša tko zo časte.

Svet Jožъf ja biv tud' vesev,
K' ja Jéžъš lep dar prejev.

4968.

(Iz Podzemlja.)

Glejte, glejte, kaj je to,
Kaj so to za eni možje,
Ti niso iz naše dežele!

Tri kralji po cesti jezdijo,
Ta pervi jezdi narnaprej,
Ker za cesto najbolj ve.
Ta drugi jezdi zad za njim,
Se lepo pogovarja ž njim.

Ko pred štalco pridejo,
Doli pokleknejo
In Jezusu darujejo
Miru, kadila in zlata.

Vstani, vstani, mežnar mlad,
Vzami v roko ključek zlat,
Da boš odpiral cerkvico:
Marija nese Jezusa.

4967. *Zapisal* Anton Breznik; *pela mu* mati Reza. — *Iz njegove zbirke II. št. 29.*

4968. *Zapisal* Janko Barlè. — *Iz njegove zbirke.*

4969.

(Iz Sodražice.)

Poglejte, kaj je tam!
Sveti krali gredo tam.
Tu so pač sveti možje,
Jezusa vidit žele.

Ena zvejzda kaže pot,
De na pujdejo dergot,
Koker v štalco v Betlohem,
Kir je novi kral rojen.

K štalci se parbližajo,
Lepu se ponižajo,
Šace gor ofrujejo,
Jezusu darujejo.

Lepi so krali trije,
Imena nih prečudne so:
Gašper, Milhar, Boltežar;
Dali so Jezusu dar.

Lepo se perklajnajo,
Leto dete pozraulejo.
Vsi se čudijo na to,
K je to dete tok lepu.

Marija hval te možie,
K se tok ponižni stre.
Svet Jožef je prov vesev,
K je Jezus ta dar prejev.

Peršli so z dalnih dežel,
Jezus je prou vesev,
Kir imajo dost blaga,
Mire, kadila in zlata.

Prosmo vas, kral trije,
Prosmo vas, brumni ludje,
Prosite tudi vi nam,
De bmo peršli enkrat k vam!

Ena zvezda gori gre.

4970.

(Kranjska.)

Ena zvejzda gori grie
Tam per Betlehem(o),
Kaj tu za eno znamne je,
Pejte, gledat griemo:
De bodemo vidili mi
To zveizdo naznano,
Tu je angel, griem naprej,
Vi pa vsi za mano!

Terje modri so peršli
Z jutrove dežele,
No komelah izdario
Sveti trije kralij:
Enu detiedce je,
Kir se je rodilu,
Sej se h štalci bližajo,
Kaj se buo godilu?

Ta pervi je, mejnim, Gašper ja,
Kir je ta nar starši,
On ta parvi k ofru grie,
Za nim pa tovarši:

On s tuo leipo krono tam
To deite vkušuje,
On s ta narlepšim zlatam
Jezusa daruje.

Milhiar ravnu gleda,
Želi k njemu priti,
Tejga kra(la) mladiga
S kodilom častiti.

On spozna to vélko čast,
De ta sínek mladi
Cel ima veliko oblast,
De s glih leži v štalci.

Boltežar ta tretje je,
Kir ima černu lice,
On lepo perklaina se
Pruti teimu dotetci,
De bi se nikdar ne bal
Taciga zamurca,
Miero nemo da za dar,
Lubi ga iz srca.

4969. *Zapisal* Andrej Fajdiga. — *Iz njegove okoli 1834. l. pisane pesmarice, ki mi jo je v porabo poslal Fr. Levec.*

4970. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz pisane pesmarice, ki jo je Viktor Škabernè dal nadz. Levcu.*

Nejsem videl moje dni
Tacih steif gospodov:
Čiez inu čiez so puortasti,
Kedo jeh je sem perpelal?
Deleč so saksebi bili,
Vender sa skup peršli,
Na zvejzdo so gledali,
De bi tu dejte nešli.

Zvejzda jeh je vižala
Ino skopej perpelala,
Nod betlehemsko štalca
Pred nimi je obstala.
Zahvalimo vsi Boga
Is svetmi triemi krali,
De bi ga tudi ž nimi
Enkrat v nebesih vživali!

4971.

(Z Grahova.)

Na zvezda gori gre
Prot' mestu Betlehem.
Kaj pa to za 'no znamnje je,
Oh gledat pejte gremo!
Ta zvezda neznana,
En angelj pred njo gré,
Oh pejte vsi za mano!

Prišli so trije modri
Iz jutrove deželе,
Na kamelah jezdijo,
Aj to so trije kralji.
Nisem videl moje dni
Tako žlahtnih gospodov:
Ko bi naz Napoletansko bli,
Kdo jih je sam pripeljal?

Gašper ta prvi gré,
Zato ki je najstarši.
On ta prvi k ofru gré,
Za njim pa ti tovarši.
In ta s to lepo krono
Oj Jezusa kušuje,
Iz tem najlepšim zlatom
Oj Jezusa daruje.

Melhjor ravno gleda gor',
Ker želi k njemu prit',
De b' se ga Jezus ne bal,
Oj takega zamorca.
Dal mu je miro za dar,
Oh ljubil ga je iz srca.
Zahvalimo tud' mi Boga
In svete trije kralje,
Da bi ga tudi mi
Enkrat v nebesih vživali!

4972.

(Iz Krope.)

Ena zvezda gori gre
Tam pri Betlehemu.
Kaj je to za 'n znamenje?
O pojde, gledat gremo!

Trije modri so prišli
'Z jutrove deželе,
Na kamelah jezdijo,
Oj sveti trije kralji!

Eno dete iščejo,
K' se je zdaj rodilo;
K štalci se približajo,
Oj, kaj se bo godilo!

En z imenom Gašpar je,
Ta je ta najstarši;
On ta pervi k ofru gre,
Za njim pa vsi tovarši.

Mihel željno gleda ga,
Želi k njemu priti,
Tega kralja novega
Z kadilom počastiti.

4971. *Zapisal* Ant. Črv. — *Iz njegove zbirke A. 8.*
4972. *Zapisal* Fr. (Radivoj) Poznik. — *Iz NB. 32—33.*

Za tim pride še eden,
Ki ima črno lice,
On se nizko perkloni
In kušuje mu nožice.

Zahvalimo zdaj Boga
In tud' svete kralje,
Da bi enkrat ž njimi vred
V nebesih se rad'vali!

»Oj poglejte, kaj je tam.«

4973.

(Štajerska iz Vojnika.)

Oj poglejte, kaj je tam!
Sveti kralji gredo k nam,
Oj to so sveti možje,
Sveti možje,
Jezusa videti želé.

Svetla zvézda kaže pot,
Da ne pojdejo drugot
Kakor k štalci v Betlehem,
V Betlehem,
Kjer je novi kralj rojen.

Lepi so kralji trije,
Kašpar, Melhar, Boltažar:
Imajo dosti blaga,
Dosti blaga,
Kadila, mire in zlata.

Se k štalci približajo,
Lepo se ponižajo,
Zaklade mu še odpró,
Še odpró,
Jezusa darujejo.

Nizko se perklanjajo,
To déte pozdravlajo,
Vsi se čudijo za to,
Oj za to,
Ko je déte tak lepo.

Ofrali so vsi Bogu
Svoje duše in telo,
Sdaj pa jemlejo slovo,
Oj slovo,
Spet se vernejo domu.

Oj sveti kralji trije,
Pros'mo vas mí revni ljudje,
Oj sprosite to sdaj nam,
To sdaj nam,
Da pridemo vsi enkrat k vam!

»En kralj je rojen črez kralje vse«

4974.

(Koroška iz Ločan.)

En kralj je rojen črez kralje vse,
Kar se jih znajde na svete,
Tudi črez Herodeža,
Kralja judovskega,
Vendar ga nihčer ne pozna.

Zvedeli so kralji trije,
So z neznanih deželah bli,
Od daleč pridejo
Za svetlo zvezdico,
Jezusu k daram gredó.

4973. *Zapisal* Matija Majar. — *Iz CP. 60—61. Prepis Majarjev v MR. 386 se loči v tem, ne gledé na naglaske in ě za* e: 6 Svétla — 8, 16 štalici — 11 Lépi — 18 Lépo — 21 priklanjajo — 23 pozdravljajo — 25 lépo — 28 jemljejo.

4974. *Zapisal* M. Majar. — *Iz CP. 58—59. Prepis Majarjev v MR. 385 se loči v tem:* 2 svéte — 8. 11 deleč — 9 světlo zvězdico — 12] Ta k Jeruzalem *(sprva še* Betlehem) jezdijo — 14 Kdě . . děte — 16 Betlehem še] Jeruzalem *(sprva isto!)* — 24 Světlo zvězdo — 26 prijězdijo — 27 děte — 29] Na zemljo pokleknejo — 30 děte zpoznavljajo — 31 jemljejo — 32 priklanjajo — 34 déteci — 35 spoznavljajo.

Opomnja. Za vzorec mnogih novejših koledníc o svetih treh kraljih podajem to, ki jo je v gorenji Savinski dolini prepisal Janko Časl iz nekega rokopisa in se glasi tako:

Oni od daleč pridejo,
Proti Betlehemu jezdijo,
Tamo oni barajo:
»Kje je dete rojeno,
Kterega mi iščemo?«
Betlehem še ne spozna ga
Za svojga kralja in Boga:
»Mi 'mamo že kralja
Našega Herodeža,
Njega spoznamo sada!«
Kralji to zaslišijo,
Se hitro preč obernejo,
Hitro spet zagledajo,
Svetlo zvezdo vidijo,
Še dalj za njo gredó.
Ravno totej prijezdijo,
Kjer je déte rojeno,
Tam raz konje skočijo,
Na kolene padejo
In déte spoznavlajo.
Svoje krone dol jemlejo,
Nizko se perklanjejo.
Zaklade še odpirajo,
Vse deteci darujejo,
Za kralja ga spoznavlajo!

Kolednice svečniške.

Marija daruje golobca dva. A. 4975.

(Iz Slov. goric.)

Hvalen bodi Jezus Kristus
No njegovo sveto ime!
Ena nam zvezda gori gre
Od ene gore visoke.

Hvaljen Jezus vekomaj!
Trije kralji poj'mo zdaj,
Veseli glas prinesemo,
Treh kraljev pesmico.

Na sveto noč, ravn' o polnoč,
Se narodi skoz božjo moč
Pri betlehemskem mesteci,
Zveličar naš živi.

Zagledali na nebu so
Razsvetljeno zvezdico,
Ta zvezd'ca jim svetila,
Do štal'ce jih spremila.

Kjer ostála jim je zvezdica,
Ravn' tam je bila štalica.
Kralji so to rekli vsi:
Tukaj notri bomo šli.

Tri kralji v štal'co pridejo,
Globoko se priklonijo.
Svet' Jožef in Marija obá
Sta ž njimi vred se jokala.

Tri kralji se poslavljajo,
In se na pot pripravljajo,
Kadilo, miro in zlato
Še detetu darujejo.

Tri kralji po potu idejo,
Si svete pesmi pojejo,
Pa angelj je prikazal se,
Napravil vse je žalostne.

Angelj pravi: »Kralji vi,
Po drugem potu bote šli!
Herodež dete 'če vmorit,
Pri njem ne smete se glasit'.«

Vsi moži, žene zakonske,
Kaj bote pa vi ofrale?
Težave svoje in srce
Vi Jezusu jih ofrajte!

Vi fanti ino dekl'ce,
Kaj bote pa vi ofrale?
Darujte čisto mu srce,
Ta Jezusu v jaslice!

To so b'li sveti tr'ji kralji,
K' na pot so se podali:
Gašper, Melh'jor, Boltižar,
So svete cerkve božji dar!

Mi vzamemo od vas slovo,
Mariji vas izročimo,
Kadar duša zapusti telo,
O Jezus, vzemi jo v nebo!

4975. *Neznanega zapisovavca. — Napisana je l. 1826. na posameznem listu, ki mi ga je od Št. Jurja na Ščavnici poslal Jožef Krajnc. Da je pesem koledniška, kaže začetek in konec. Glede vsebine srednjih odstavkov prim. 442 do 445.*

Če nam je više shajala,
Svetleša je postajala.

To ni nobena zvezdica,
To je Marija z Jezusam.

Marija se vzdigne ino gre
Notri v ti ograd zeleni.

Ograt je lepo ograjeni,
Žlahtnih je rož nasajeni:

Z lepih, ardečih, rumenih,
Lübe Device Marie.

Notri mi rase drevčece,
To drobno drevce-katrože.

Prelepo so precvetale
Od verha no dol do zemle.

Od verha no doi do zemle,
Jezus je naše veselje.

Prelepo je razcvetala,
Široko perje spüšala.

Široko perje spüšala,
Hladno je senco delala.

V senci stoji en stolec zlat,
Gore pa leži antvela.

Gore pa leži antvela
Lübe divice Marie.

Bela je, bela kakti sneg,
Tenka je kakti makov cvet.

Tam pa mi sidi Maria,
No v rokah derži Jezusa.

Jezus počiva, terdno spi,
Kervavi pot po njem stoji:

Kervavi pot, kervavi pot,
Kak so te vinske jagode.

Maria vlomi vejčico,
Jezusi dela senčico.

Marija kome to dobi,
Kaj se njoj sinek prebüdi.

Da se njoj sinek prebüdi,
Se nizoko njoj prikloni.

Se nizoko njoj prikloni,
Ona njemi ta govori:

»Rajši te nesti križom svet,
Kak pa te dati Judom prek!

Krez eno pole šüroko,
Krez eno morje globoko,

Krez eno morje globoko,
Krez eno goro visoko!«

Tam pa jeste en taki stan,
Kerga si je zvolu Jezus sam.

Tam stoji ena cirkvica,
Marie divice lübe.

Tam stoji ena cirkvica,
Na štiri vogle zmerjena.

Sivega kamna zidana,
Z drobnim peskom posipana.

Z drobnim peskom posipana,
Z belim vapnom pobeljena.

Vse gosto je prerüštana,
Z ardečim ciglom pokrita;

Svečami je prepasana,
Svetim Dühom požegnana.

Z božjo močjo odklenjena,
Notri lepo obcirana.

Lüba divica Maria,
Ti den je vsega veselja:

Da bo Maria k ofri šla
Svojim ženinom Jožefon.

Svojim ženinom Jožefon,
Z malim detecom Jezuson.

Maria ofra golobca dva:
To sta ne bla golobca dva.

To sta nebeška angela,
Ki sta nam gori v nebo šla:

V sveto nebo no sveti raj,
Oča nebeški nam ga daj!

O vi nebeški angelci,
Troštajte verne düšice!

Mi smo si štirje brateci,
Svete Marie hlapčeci.
Te pesmi bode konec kraj,
Daj Bog düšicam sveti raj!
Bog nam ga daj dobivati,
Vsem vernim düšam vživati!

Marija daruje golobca dva. B.

4976.

(Podjunska.)

Na sáme jútro svéčnicó
Jé Marija v cérkev šlá.
Oh Marija, oh Marija,
Ki si nam rodila Jezusa!

Na cerkovni prag je poklek-
nila,
Je svoje molitve ofrala.

Marija je okoli oltarja šla,
Ofrala je dva golobiča.

Marija je dol po cerkvi šla,
Lepo so jej pele tičice.

Marija je možem talala
Lepi zeleni rozmarin.
To ni nobeden rozmarin,
To je le Jezus, Marijin sin.

Marija je pobom talala
Lepe rudeče nageljče.
To niso nobeni nageljči,
Ki so le nebeški angeljči.

Marija je ženam talala
Lepe bele lilije.
To niso nobene lilije,
Je le roža Marijina.

Marija daruje Jezusa.

4977.

(Štajerska.)

Mi smo si štirje brateci,
Marije divice hlapčeci.

Rožica, rožica cartana,
Marija je z suncom zrajtana.

Mi pisane sveče nosimo,
V boge si ime prosimo.

Kaj v boge ime zdavlete,
To vse per Bogi najdete.

Marija pa ide na goro,
Cirala bo si cirkvico.

Tam bo se cirala cirkvica
Lübe divice Marije:

Z žutoj de svečoj prepasana,
Z mirom, kadilom okajena.

To dó perhajali romari
K lüboj divici Mariji.

Lube divice romari
Bodo njoj darece pernesli.

Zdaj pa Marija k ofri gre,
Z seboj si vzame grlic par.

Na ofer je dala grlic par
No smilenega Jezosa.

Zdaj le poglejte vsi lidje,
Kakšni nam ofer Marija dá!

Tak tudi k ofri hodmo mi,
Na ofer dajmo svoje srce.

Zdaj se od vas obračamo,
Bogi, Mariji poračamo.

Totoj popevki je konec, kraj:
Bog daj düšicam svetli raj!

4976. *Neznanega zapisovavca. — Iz Scheiniggovih NPKS. št. 102. Verza 3. in 4. se ponavljata za vsakim parom. Prim. št. 4896 d., 4907 d., 4912 d. in 4919 d.*
4977. *Zapisal* St. Vraz. — *Iz VO. V. 35.*

4978.

(Štajerska.)

Mi smo si štirje brateci,
Divice Marije hlapčeci.

Pisane sveče nosimo,
Na ime božjo prosimo.

Marija roža lelija,
Ljuba divica Marija.

Kaj v božjo ime zdavlete,
To vse per Bogi najdete.

Marija gre na božji pot,
Sinka nese res soboj.

»Če te me nesli križem svet,
Jaz nemrem biti mantre prost.

Jaz nemrem biti mantre prost,
Če očem biti rešen Bog.«

Marija pa zdaj v cerkev ide,
Sineka ofra na otàr.

Poglednite zdaj vsi lidje,
El je to ofer ali ne!

Da je Marija k ofri šla,
Prelepo se je razsvetila:

Kak prerumeno sunčece,
Dere vütro gori gre.

Z soboj je vzela golobca dva
No je ofrala tud oba.

Poglednite zdaj vsi lidje,
El je to ofer ali ne!

Maria ofra golobca dva,
No smilenega Jezosa.

Marija gre v sveto nebó,
Nas povabi za soboj.

Veselo nam je iti za toboj,
Marija, v to sveto nebó,

V sveto nebo, ti svetli raj,
Oča nebeški nam ga daj!

4979.

(Štajerska.)

Lepa je roža lelija,
Svečnja divica Marija.

Le veselte se, dečica,
Zdaj skoro bode svečenca:

4978. *Zapisal* St. Vraz; *pela* M. L.(ackovička?) — *Iz VO. XIX. s. poleg št. 297, kjer je nad pesmijo ta le opomnja:* »*Za nedělju pred (?) Světčencom tja do večera světčenskog hode (?) po četvoricu momakah, sa svěćami cvětjem i varpci nakitjenim u ruci od kuće do kuće. Došavši u sobu sa pozdravom* »Pohvalen bodi Jezoš Kristoš!« *postave se u kolu te počimlju pěvati pěsme. Domaćin jih običajno nagradi novci, obično dobe svaki po groš, inače jih nadari gazdarica suhim voćem, jabukami, orasi itd. Te otilaze sa pozdravom* Srećno *ili* Zbogom *i* Bog vam lepo plati!« *Vraz je prepisal to pesem v VO. V. 33 s temi predrugačbami:* 4 ime božjo] božjo ime — 5 Marija] Lepa — 6 Lüba — 10 rez — 15 zd. v c. ide] si v c. grè — 24] Za ofer dala je obà. *Verza 5. in 6. se ponavljata za vsakim parom, ki prihaja za njima.*

4979. *Zapisal* St. Vraz. — *Iz VO. V. 34.*

Opomnja. Novejše svečniške kolednice so dolgovezne gole predige brez vsakega narodnega duha: edini namen jim je poduk. Takih se mi je samo iz Slovenskih goric nabralo nad 60. Da pokažem njih — nenarodni — značaj, objavljam pod črto izmed njih dve boljši, eno štajersko in eno dolenjsko.

(Od Sv. Antona v Slov. gor.)

Bote veseli, vsi verni lidje,
Svečnski praznik že blizo nam gre.
Naj bo pozdravleni,
Mi pa pripravleni
Rečmo: »Marija, podaj nam roko!«

Skoro dopolni se štirdeset let,
Mojzes v postavi lepo govori:
»Mati naj v tempeln gre,
Vzeme tud dar kre se,
Sveča prižgana v spomin joj gori!«

Kaj de Marija v cirkvo šla,
Kaj de tam Jezošeka ofrala.

»Ja bi rajši šla v križom svet,
Kak bi ga dala Judom prek!

Ja sem šla po globokoj vodi,
Po globokoj vodi, visokoj gori.

Tam sem najšla cimrmane tri,
Kaj so nam hramek povali.

Ruštek so nam napravili,
Late so polopatili.

Le veselte se, dečica,
Zdaj skoraj bode svečenca:

Kaj de Marija v cirkvo šla,
Kaj de nam Jezošeka ofrati.

Mi smo štirje brateci,
Od Velke Nedle pajbeci.

Ona je Jezusa vzela v roke,
Jožef gre dalno pot tudi kre nje;
Nese goloba dva,
Bogu tam v dar poda,
Simeon stari pa gleda to vse.

Simon dete v naročje je vzel,
Proti nebesam zaklical vesel:
»Izrael, srečen si,
Jezus pri nas živi,
Luč razsvetlenja zaj narod bo mel!«

Luč razsvetlenja prisveti dud nan,
Srečo tud prižge gnes vsaki kristjan.
Svetimo v dalno pot,
Več nas ne bo od tod.
Jezus oblubi tam boljši nam stan!

Zato Mariji se zročmo vsikdar,
Ona za nas ma pripravleni dar:
Jezusa v rokah ma,
Tudi ga nam poda,
Oj ne zapustimo jega nikdar!

Oči in materi od nas se da,
Jezus, Marija, ki v templn sta šla,
Ište zmir tako pot,
Polna je vseh dobrot,
Po njoj v zveličanje priti se da!

Fante, dekleta darujemo zdaj,
Jezus če meti vas tam vekomaj:
Prejme vas za roko,
Pelja v sveto nebo,
Tamkaj veselja nikdar ne bo kraj!

Vsem, ki so z vami al' tukaj doma,
Angela varuha vsaki ima:
On vam naj bo za dar,
Naj vas pelja vsikdar,
Gda se luč svečnska vživati da!

K slednjem pa lepo prosimo vas,
Da se spomenite danes na nas:
Vsaki dar spréjmemo,
Lepo znhvalimo,
Jezus ostani pa pri nas ves čas!

Vam, prečastiti duhovni gospod,
Ki nam vsem talate dosti dobrot:
Kda bomo s sveta šli
K blaženi svečnci,
Ona prisvetila bode nam vsem!

(Zapisal Josip Klemenčič. — *Iz njegove zbirke št. 25.)*

(Dolenjska.)

Hvaljen bodi Jezus Kristus,
Dobri dan, dobri ljudje!
Mi vam bomo zdaj zapeli.
Od Marije svečanske.

O vi verni ljubeznivi
Kristijani, prosmo vas:
Naj si vsaki h srcu vzame,
Le te naše pesmi gias.

Na življenje si poglejmo,
Vidimo, kaj se godi:
Mi otroci h smrti gremo,
In nas grenka smrt mori!

Neki so ta lansko leto
Današni dan veseli bli;
Zdaj prhnijo v črni zemlji,
In so svet zapustili.

Sveča nam bo v roke dana,
K naši smrtni posteli;
I nam bo enkrat prižgana,
K' bomo z sveta rajžali.

O, Marija, te prosimo,
Užgi tedaj svečo nam,
Kedar nas bo smrt zadela,
Zadni list nam v roke daj!

Kolednice za druge prilike.

Opomnja.

Narod imenuje kolednike ne samo tiste, ki nabirajo popevaje darove o božiču, novem letu, sv. treh kraljih in svečnici, ampak tudi ljudi, ki iz istega namena popevajo okrog pred hišami ali v hišah ob drugih praznikih (navadno zvečer pred praznikom in ob drugih prilikah. Take kolednice objavljam v tem razpredelu.

Za Štefanje.

4980.

(Štajerska.)

Al bi se slobodno zglasili z enoj poštenoj popevkoj?

Dober večer vam Bog daj,
Vi dobri ljudje, kaj bo zdaj?
Zdaj pervokrat smo prišli k vam,
Saj venda ne te jezni nam!

Mi takšno nasnovali smo,
Kaj dolga no vesela bo,
Vi pa dobri ljudje ste,
Vesele pesmi ljubite.

Zutra pa de ti svetnik
Sveti Štefan manternik.
K mantri so ga perpelali
Zavoljo vere vmorili.

V kakšoj mantri bia si
S kamenjom sesipani,
Z toga sveta vandra si,
Oj presveti Štefan ti!

Te je zdehno gor v nebo:
»O ti Jezoš križani,
Bodi meni vsmileni,
Zdaj bodo me vumorili!«

Te je vidio gor v nebo
Božjega Sina, stoječega
V časti Oče nebeškiga
Ino Duha svetega.

Še Štefan Boga prosio je
Za svoje vse sovražnike,
Da bi jim odpusto grehe vse,
Po smerti do zveličanje.

Tak bi mogli biti mi,
Če čemo v nebo priti vsi:
Zvoljeno trpeli bi,
Sovražnikom odpuščali.

Kedar bomo mogli vmreti,
Le prosimo vsi na glas:
Jezus, Marija, Jožef sveti,
Ozrite se vsi na nas!

De goreča nam bo sveča
K smrti dana vsem v roke,
V smrtni sili, o Marija,
Z neba tl na nas poglej!

Birta bomo obdarvali
Z ljubim sv. Jožefom;
Gospodinje pa z Marijo,
Deklice, fante z Jezusom.

Mi Bogu priporočimo
Le te naše pesmi glas;
Svečni Mariji se izročimo,
Zdej ino poslednji čas.

(Zapisal Ivan Lovrač *v Izlakah. — Iz njegove zbirke I. št. 6. »To pesem so peli neki popotni pevci z Dolenjskega ob svečnici. Imajo neko podobico, katero postavijo na mizo in zraven prižgo svečo; podoba je Marije svečnice«.)*

4980. *Zapisal* St. Vraz. — *Iz VO. X. 36.*

Bodmo da le zdaj mi,
Kak nas Štefan podvuči:
To mo vsi zveličani,
V nebesa mo poklicani.

Oče no mater darujemo
S Marijoj no s Jožefom.
Pajbari no dekliči vi,
Marijo čisto vzemte si:

Te v sreči te prebivali,
V nebesih te koronjeni!

Ljubi oča, stante gor,
Te nam dajte mali dar.
Če pa te nam več dali,
Še bolj veseli bomo mi.

Srečno, srečno spite zdaj,
Lehko noč vam Bog vsem daj!

Mi od vas odhajamo,
Srečo vam želejemo.

4981.

(Št. Lenart v ziljski dol. in Radišče.)

Gori, gori, vsi ljudí,
Bomo čestili Štefana!

On je velik priprošnik,
Bo prosil za nas Jezusa.

Prosi za nas grešnike
Našim dušam zveličanje.

Sveti Štefanek je pervi bil,
Za Jezusam je smert storil.

V shodnicah lepo je učil,
Da bi Jude pregovoril.

On je močno govoril,
Vsim je velika čuda bil.

No kaj mi Judi govoró?
Črez Štefana se razserdó.

Svetega Štefana vjemejo,
Ga v temnico veržejo.

Sveti Štefan v temnici sedí,
Pa le še močno govorí.

Še se Jezusa derží
In z veseljem vse terpí.

Sdaj peljejo pa Štefanka,
Vun iz turna temnega.

In kamenje pobirajo,
Šent-Štefana posiplejo.

S hlodami ga bijejo,
Nja sveto kri prelivajo.

No kaj je Štefan govoril?
Za sovražnike je prosil:

»Moj Bog, moj Bog, moj gospod!
Vsmili se, Jezus, črez te rod!

Ne zaderži jim te greh,
Temuč odpusti jim te dolg!«

To sveti Štefan zgovorí,
Svojo dušo v nebesa spustí.

Prosi, o Štefan, Boga za nas,
Da nam naše grehe odpustí,

Da sveti raj nam dodelí,
Nas borne sirote razveselí!

Tam se bomo razveselili,
Kdar bomo Štefana videli.

4981. *Zapisal* Mat. Majar. — *Iz CP. 137. Majarjev prepis v MR. 408 se loči v tem:* 5 grešnike — 9 lěpo — 12 Vsěm — 24 posipljejo — 32 Temoč — 36 grěhe — 40 viděli. *Jeli pesem v resnici koledница, mi ni bilo mogoče dognati. Objavil sem jo tu, ker je nekoliko sorodna prejšnji. Popolnoma drugačne so legende o sv. Štefanu; priobčene v I. zvezku št. 632—636.*

Za Florijanovo.

4982.

(Iz Ledineka v Slov. gor.)

Dobro večer Bog vam daj
In po smrti sveti raj!

Mi smo štirje brateci,
Svetega Florjana hlapčeki.

Mi smo prišli semkaj pet,
Vam prinesli tavžent let.

Jutri bo veseli dan,
Da svet' Florjan pride k nam.

Ko je Florjan pobič bija,
Se je zgodaj v jutro on zbudija.

Šâ je v svetlo kamerco,
Vzeja žehtar si in vederco.

Šâ je na pole široko,
Gor na eno goro visoko.

Pa si je ogleda vse strani,
Če komu nesreča se godi.

Tam je zagleda Padovo,
Ki je v silnem ognji b'lo.

Tam gorijo in kričijo
'No svetega Florjana kličejo.

Svet Florjan je vsmileni,
Ter on sveti križ stori.

Je tri žehtare vode polija,
No ta ogenj hitro pogasija.

Zdaj pa molimo Boga,
Da nam Florjana za varha da.

Bog pomagaj nam in svet' Florjan,
Ker od Boga k nam je on poslan!

4983.

(Od Sv. Ane na Krembergu.

Virta pa mi darujemo
Z eno belo lelijo:

To pa ni nobena lelija,
To je sv. Jožef, stari mož.

Gospodinjo pa mi darujemo
Z eno lepo rudečo gatrožo.

To pa nej nobena gatroža,
To je Marija z Jezusom.

4982. *Zapisal* Janko Šlebinger. — *Iz njegove zbirke II. str. 1—3. Kolednice pred godom sv. Florijana imenuje narod* florijanovce.

4983. *Zapisal* Janko Šlebinger. — *Iz njegove zbirke III. str. 49—51. Gledé vsebine primerjaj zgoraj naslove »Kaj vam hočemo podeliti« (št. 4933), »K temu letu novemu. B.« (št. 4937), »Na križu je zapisano 12 apostolov« (št. 4948 d.), »Marija daruje golobca dva. B.« (št. 4976.).*

Opomnja. Kot vzgled modernih florijanovec, katerih se mi je nabralo tudi prečej, podajem pod črto florijanovco, ki jo je v Ledeniku v Slov. goricah zapisal Janko Šlebinger (II. str. 4—7).

Hvalen bodi Jezus Kristus!
To je naš ti prvi glas.
Srečne vas mi najt' želimo
Vsako uro, vsaki čas.

Dragi oče, luba mati,
Čujte naših pesmij glas
Od svetnika marternika,
Od svetega Florijana.

Ti svetnik in marternik,
Od mladih let kot rožen cvet,
V soldački stan je bil poslan,
Pa tam je moga strašno vmret.

Pod cesarjem Dejoklecijanom
Tam je bija on soldat,
Pa toto pravo sveto vero
Bi on moga zatajit.

Cesar pravi: »Florijan mladi,
Smiliš se mi zlo v srce,
Pusti toto pravo vero,
Nači hujdo bo za te!«

Florijan vidi moč cesarja,
Sliši, kaj se mu preti;
V srci pa mu lepa zarja
Svete vere gnes gori.

Hlapčiče pa mi darujemo
Z enim lepim rožmarinom.

To pa nej nobeden rožmarin,
To je Jezus, Marijin sin.

Dekliče pa mi darujemo
Z lepim zelenim krančekam:

Kera ta kranček prav drži,
Tisti pa v nebesih luč gori;

Kera ta kranček zapusti,
Tisti v nebesih luč gasni.

Otroke pa mi darujemo,
Z drobnimi rožicami.

To pa niso nobene rožice,
To so nebeški angelci.

Vse skupaj pa mi darujemo
S patronom svetim Florijanom.

Bog nam pomagaj in sveti Florijan,
Obvari nam dnešni veseli dan!

Za Mihelovo.

4984.

(Iz Frama.)

Mi smo trije brati,
Svętga Mihela hlapci.

Pervo je zrělo vince,
Drugo je vèrh pšenice.

Tretje je ljubo zdravje,
Ko ga nam Jezus no Marija davlje.

Zgrabli so ga, v ogenj vrgli,
Tam se peče v njem telo,
Strašno hujdo so ga tepli
In odsekali glavo.

Tega svetnika marternika
Damo vam za variha,
Da bi ognja vas obvarva,
Tu in tam tiga večniga.

Zdaj želimo poslaviti
Se od vas domačih vseh,
Hore, mačke vam spoditi,
Če vam glih nej mar za smeh.

Hitro stante, trudna mati,
Gospodinja kurečja,
Jajce hitite pobrati,
Drugač bo gnezda horeva.

Ite v kamro, pa poglejte,
Kaj vam maček tam stori,
S taco 'z kible zaba vlači
In baruse si masti.

Sliš'mo tam še ropotanje,
Maček vleče že meso,
Stor'mo močno copotanje,
Da meso to naše bo!

Nej, ne smejte nam zamerti,
Teh navadnih pesmij glas,
Torbe naše nam odmerti
Znate polne od klobas.

Tak ostali srečni bote
Zdaj v imeni Jezusa,
Jožefa ino Marije
Ino svet'ga Florijana!

4984. *Zapisal* Oroslav Caf. — *Iz CO. II. str. 120. Pesem ni popolna, ker ji manjka začetek jedra.*

Opomnja 1. Nekaj kolednic je priobčenih tudi v I. zvezku med pripovednimi (n. pr. pod št. 520, 524, 445 itd.).

Opomnja 2. Za vzgled modernih kolednic, s katerimi pobirajo pevci darove za kak cerkven namen, bodi nastopna iz zbirke Antona Breznika II. št. 152 vzeta »koledníca«, katero je zapisovavcu pela v Ihanu Stradeževa Lucija:

Mi koledьnkъ smo posvàn'
Vad cerkle trojíške:
Siva nas ja prgnáva
De smo prôšьt pršlъ.

Cerku smo že pcblílъ,
To ja res prov l'pó:
Pa b' še rádъ tol'k' dobilъ,
De b' vél'k' utar polepšalъ,

Oj Jezus no Marija,
Med vama solnce sija:
Po zimi no po lěti
Po cělem voljnem světi!

Troštaj Bog, troštaj virta,
Marija gospodinjo,
Vsi angelci pa družinǫ,
Mî pa Boga čestimo!

Oddelek B.

Kresne ali ladarske pesmi.

Ladarske ali kresne pesmi pojo, kadar pripravljajo kres, kadar ga netijo in kadar kresovavci (kresniki ali kresnice) obhajajo okolico ali domačo vas, ko so se poprej pri kresu že dovolj napeli, naigrali in naplesali. Pred hiše zahajajo kresovavci, da si kaj naberó, š čemer se potem gosté ali kar jim je sicer v korist.

Nekod kurijo dandanes kres, izvzemši svečane priložnosti, samo ob Ivanjem; nekdaj pa je bilo in je v nekterih krajih še danes drugači. Žgal se je namreč tudi ob drugih praznikih, n. pr. o božiču, o veliki noči itd. Prava ladarska ali kresna doba pak je tudi tam bila od Jurjevega do Ivanjega, kar je deloma popolnoma naturno, ker zima vendar ne dopušča pravega kresnega veselja. Tako se pri kajkavcih »pěsme ove pěvaju od Jurjeva do Ivanja« (Kukuljević, Pěsme str. 249); toda kres v ožem pomenu je tudi tam prav za prav le ivanjski kres, ko se »lepo opraviju i idu cel den po selih puce i dečki i pevaju pri 'saki hiži a 'saki im mora dati jajec, sira, masla, mele ali penez. Kaj goder naprosiju, s toga si napraviju gosti na Petrovo.« (Mat. Valjavec v Slov. glasniku 1866. 289.)

Bolj kakor pri kajkavcih so se, kakor vse kaže, ohranile ali so vsaj še v spominu stare kresne navade v Belih Kranjcih. Tam se na kresni večer zberó mlade deklice — kresnice — in gredo navadno po štiri ali šest vkupe kresovat, t. j. pet kresne ali ivanjske pesmi. »Pred letmi jih spremljal tudi kakov mladenič, kateri je piskal ‚na sviralu'; tudi zdaj gre kateri ž njimi, da jih brani drugih fantalinov, če bi se hoteli ž njimi norčevati.

Tebernákъl nov nardilъ
Inoj tron glih tokó:
Boga Vačeta inoj Sina
Svetъga Dъhá tokó.

Gospodárjъ, gospodíne,
Darujte vsak sôj dar:
Sej če bote kej darválъ,
Sej zgъblénъ vam na bo;

Sej ankát bote našlъ
Pъr véčъnmo Bogó!
Vi fantičъ jn dekličъ,
Darujte glih tokó:

Sej če bote kej darvalъ,
Sej zgъblénъ vam na bo,
Sej ankat bote našlъ
Pъr véčъnmo Bogó!

V nekaterih krajih gredo zdaj kresovat precej ko se zmrači, drugod pa nalože poprej na kakem hribcu ali razpotju blizu vasi kres in prepevajo tam do polnoči.« To je gotovo starejša šega. Ko se pri kresu napojó, gredó še le kresovat pred hiše; toda v prejšnji dobi so hodile kresnice še poprej med vinograde in na polje, in s polja so se še le vračale v vas pred hiše. Od tod prihaja vedno se ponavljajoče zatrjevanje: »Me smo nocoj malo spale, ker smo polja varovale.« V Belih Kranjcih kresujejo zdaj navadno deklice 16—20 let; na Omoti pak so hodili do 1885. l. kresovat pastirje in pastirice 10—12 let. Pri vsaki hiši jim dade kak dar, največ in natura: jajec, masti, brašna (moke). Te darove razdele in prodajo, ali pa se ž njimi gostijo naslednjo nedeljo. Če jih je več, vsaka še sama kaj priloži; ena prinese povitico, druga petelina itd. Kupijo si tudi vina. Prejšnje čase, ko je bilo kresovanje bolj v navadi, so pozvale kresnice na gostijo tudi godce.

Kresovanje se tako pri kajkavcih, kakor v Belih Kranjcih imenuje tudi ladanje; pesmi se zovejo krésnice ali ládanjke. »Idemo ladat sv. Ivanu, da nam da dobro leto«, pravijo v Gribljah. (Janko Barlè v njegovem bogatem rokopisu kresnih pesmi, ki mi jih je dragovoljno prepustil.)

Krésnice sem porazdelil v jurjevske in ivanjske, v tretje poglavje pa sem pobral, kar se je pri nas v pesmih sicer ohranilo spominov na kres. Med kresnimi se pojejo nektere, ki niso prvotno kresne. Ker jim vsled porušene oblike ni več lehkó najti pravega mesta, sem jih priobčil tukaj; nekaj pri kresu pevanih pa je objavljenih vendar že v prvem, nekaj pa v drugem delu, ker jih tam terja nekoliko njih vsebina, nekoliko pa ta okolnost, da se pojo tudi mimo kresovanja.

Poglavje I.

Jurjevske pesmi.

Pri kresu.

4985.

(Iz Stupnika pri Zagrebu.)

U večer pred Gjurgjev-danom nalože pastiri na ‚križanji' borovice, drvlja i šikarja, pospu slamom, pa to sve zapale. Kad počne gorjeti, djevojke stanu okolo vatre i pjevaju:

Lepi Juraj kres nalaže
Na Jurjevo na večer.

Jednom rukom kres nalaže
Na Jurjevo na večer,

4985. *Zapisal* St. Korenić. — *Iz ZZNŽ. I. 140. Pesem spada po vsebini k pesmim »Pri kom je prava ljubezen« (1158—1183), med katerimi je primerjati zlasti št. 1172, ki ji je tudi po obliki enaka.*

Drugom rukom venčec vija
Na Jurjevo na večer,
Tretom rukom meč povija
Na Jurjevo na večer.
Sfalilo mu malo zlata,
Malo zlata za dva lata
Na Jurjevo na večer.
Hodi, Jurek, ćaćku prosit,
Da ti dade malo zlata,
Malo zlata za dva lata
Na Jurjevo na večer.
Hodi, Jurek, mamu prosit,
Da ti dade malo zlata,
Malo zlata za dva lata
Na Jurjevo na večer.
Hodi, Jurek, bratca prosit,
Da ti dade malo zlata,
Malo zlata za dva lata
Na Jurjevo na večer.
Hodi, Jurek, sestro prosit,
Da ti dade malo zlata
Malo zlata za dva lata
Na Jurjevo na večer.

Poslije ove pjesme skaču djevojke i momci preko vatre. Drže, ako preskoče vatru, da ih ne će tresti zimica cijelo ljeto.

4986.

(Okoli Toplic in po varaždinskem polju.)

Sveti Jura kres naložil,
Sveti Jura,
Na Jurjevu na večerju,
Na Jurjevu.
Dimo pošel, persten zgubil,
Dimo pošel.
»Idi, luba, najdi mi ga,
Idi, luba!
Najdi mi ga, donesi ga,
Idi, luba!«
Jišla luba, je ga našla,
Jišla luba.
Je ga našla, donesla ga,
Je ga našla.

Pred hišami.

4987.

(Iz Stupnika pri Zagrebu.)

Na sâm Gjurgjev dan idu od kuće do kuće tako zvani jurjaši, t. j. pastiri, noseći zelene grane, te pred kućom pjevaju:

Prošel je, prošel pisani vuzem,
Došel je, došel zeleni Juraj
Na zelenom konjiću, na pisanom voliću.
Nadelite Juraja, draga moja mamica:
Dajte nam kuk, da nas ne bu vuk.
Dajte nam jajc, da nas ne bu rajc.
Dajte nam hrži, kaj se doma trži.
Dajte nam hajde, kaj se doma najde.
Dajte nam groš, da nas ne bu još.
Nadelite Juraja, draga moja mamica.
Donesel je puno vam, uprav tak, kak i nam:
Pedanj dugu travicu, laket dugu ladicu.

4986. *Zapisal* Ivan Kukuljević. — *Iz njegovih »Pěsmi« str. 249. Verz 10. je pač napačen nam. »Najdi mi ga«; prim. ponavljanje drugih verzov. Prim. tudi št. 1168 d.*

4987. *Zapisal* St. Korenić. — *Iz ZZNŽ. I. 141;* »lesica = lesa pri dvoru«; »kuk = butina od svinjčeta«; ladicu = mladicu.

Gospodarice sada daruju jurjaše: jajima, sirom ili suhom mesom. »Djevojke, koje su uz ‚Juraja', nastave pjevati:

Kukovačica zakukovala, kirales,
Zelenom lugu na suhom drugu, kirales.
Aj to ni bila kukovačica, kirales,
To je bila mlada nevestica, kirales.
Nevestica po gradu se šeće, kirales,
Po gradu šeće, deverke budi, kirales,
Devet deverkov, koje brajenkov, kirales:
»Stante se gori, devet deverkov, kirales,
Devet deverkov, koje brajenkov, kirales!
Juraj je došel, zelen naš Juraj, kirales.
Eto vam mene zelenom lugu, kirales,
Zelenem lugu na suhom drugu, kirales!«

Ako pak ne dobiju ništa, onda pred onom kućom zapjevaju:

Lesica vam podrta — a kravica odrta.

4988.

(Iz Gorice na Turovem polju.)

Dne pred Jurijevim, kakor tudi Jurijevega dne samega se zbere mladina, navadno deček in dve deklici, katerim se pridružijo radovoljno tudi drugi deležniki, ter gredo od hiše do hiše. Deček nosi iz rdečih robcev in trakov narejeno zastavo, bogato ozalšano z zelenimi vejami, deklici pa imata v rokah več mladih šib. Pred hišo zapojo to le pesem:

Ovo se klanja zeleni Juraj, — kirales,
Zeleni Juraj, zeleno drevce — kirales:
Zeleno drevce (v) zelenoj hali — kirales,
Zelenoj hali, jukuni kapi — kirales,
Jukuni kapi, jubričkoj sablji — kirales,
Ju(b)ričkoj sablji, u bačkom pasu — kirales,
U bačkom pasu, u plavi hlači — kirales,
U plavi hlači, u žutih čižmah — kirales.
Kukuvačica zakukuvala — kirales,
U jutro rano v zelenem lugu — kirales,
V zelenem lugu na suhom drugu — kirales,
Na suhom drugu na rakitovom — kirales,
Na rakitovom i na borovom — kirales,
To mi ni bila kukuvačica — kirales,
Već mi je bila mlada nevjesta — kirales.
Mlada nevjesta po gradu šeće — kirales,
Po gradu šeće, deverke budi — kirales.
Dever ne verek kako brajenek — kirales,

4988. *Zapisal* pl. Josipović. — *Priobčil Vatr. Jagić v »Archiv f. slav. Philol.« XII. 306—307.* kirales = kyrie eleison; jukuni = i u kunji: jubričkoj = i u britkoj. *V v 18. je* Dever ne verek *nerazumljeni* Devet deverek.

Stante se gore, mlade snašice — kirales,
Pak nadielite nas djevojčice — kirales,
Nas djevojčice, zelena Jurja — kirales!
Sve su djevojke zamuž otišle — kirales,
Samo ostala Mara djevojka — kirales,
Mara imala zlatu jabuku — kirales.
Puno gospode za jabuku drže — kirales:
Komu jabuka, temu djevojka — kirales!
Juri jabuka, Juri djevojka — kirales.
Jura ju tače u ra(v)no polje — kirales,
U ra(v)no polje, u crne gore — kirales.

Tu se nekoliko preneha in potem zapoje ta verz:

Dajte nam, dajte, kaj se kanili — kirales!

Ko so pevci obdarovani, navadno z robci, pa tudi z denarjem, se zahvalijo s temi verzi:

Aj zbogom, zbogom, vi dobri ljudi — kirales,
Mi vam hvalimo, aj Bog vam plati — kirales!

4989.

(Križevska.)

Kukavica, Lado! zakukuvala, Lado, oj Lado!
Lado, oj Lado! Na suhom drevcu, Lado!
Zakukuvala, Lado! vu černoj gore, pri hladnoj vode,
Lado, oj Lado! Lado, oj Lado!
Vu černoj gore, Lado! na suhom dvevcu,

4990.

(Topliška pri Varaždinu.)

Češnica višnica, na kaj si se nagnola?
Oj Lada ter Lada,
Vesela je Maria!
Ja sem se nagnola na Ivanov beli dvor.
Oj Lada ter Lada,
Vesela je Maria.
Naši Ivan terdno spé, Bog in blago nadelé,
Oj Lada ter Lada,
Vesela je Maria!
Levku noć, dobru noć, Ježuš nam je daj!
Oj Lada ter Lada,
Vesela je Maria!

4991.

(Iz Novakov na Hrvaškem.)

Stara majko, hvaljen budi Bog!
Nastalo je novo leto, pomozi nam Bog!

4989. *Zapisal* Ivan Kukuljević. — *Iz njegovih »Pěsmi« str. 251.*
4990. *Zapisal* Ivan Kukuljević. — *Iz njegovih »Pěsmi« str. 251.*
4991. *Zapisal* Anton, *priobčil* Ivan Navratil; *povedal* Blaž Kos *iz Novakov (na Hrvaškem, tri ure od Metlike) v Metliki 24. aprila 1878., od hiše*

Sve su kite oklenile, samo jedna ne.
Ona nije oklenila, kaj zelena nij.
Na toj kiti sva gospoda i gospon Bog.
Prešal je, prešal pisani vazam,
Ovo je došel zeleni Juraj,
Izza loga zelenoga, izza morja krvavoga.
Donesal je, donesal lakat dugu mladicu,
Donesal je, donesal pedanj dugu travicu,
Po dalekom putu, po debelom gruču:
Do kolena blatci, do ramena vodica,
Po ravnom polju, na vranom konju.
Dajte mu, dajte, kaj premoréte:
Dajte mu zobi, kaj se doma dobi.
Dajte mu hrži, kaj se doma trži.
Dajte mu hajde, kaj se doma najde.
Dajte mu žita, kaj se doma pita.
Dajte mu jaje, da vam Bog občuva janje.
Dajte mu soli, da budu debeli voli.
Dajte mu luka, da mu ne bu muka.
Dajte mu mesa, da se ne otresa.
Dajte mu pogače, da mu noga odskače.
Dajte mu groš, da vam dojde još.
Dajte mu dinara, da vam dojde vinara.
Dajte mu škudu, da ne pojde k sudu!
Dal'ki su mi puti, opanci su utli,
Nimam drite ni smolé, kaj bi krpal opanké:
Šilo mi je v Metliki, drita je v Ljubljani,
Dokle to saberem, cipele razderem.
Oj kaj, stara majko, bu li kaj?
Težko mi je stati pred vašimi vrati!

4992.

(Iz Gribelj.)

Na dan sv. Jurja zbero se vsi pastirji in gredó Jurja vodit. Jednega izmej njih oblože in ovijejo od glave do petá s zelenim brezovim kitjem. črez pas opašejo ga z zvito trto, isto tako tudi okoli vratu in gori na vrh glavé tako, da je gori šopek iz kitja, med katerega zabodejo rudečo svatsko rožo, a za ono trto, s katero je opasan, navežejo mu drugo trto, in za ono trto ga drži oni, kateri ga vodi; zakaj on sam ne vidi ničesar, ker je čisto obložen s kitjem. Oni, kateri ga vodi za trto, ima v roki t u l, na katerega tuli, a tretji pastir nosi košarico, v katerej nosi jajca, katere mu ljudje darujejo (dobiva samó jajca) in poje, ko pridejo do hiše takó-le, a oni, kateri ima tul, pa tuli:

»Prošel je, prošel, pisani vuzem,
Došel je, došel zeleni Juraj.
Donesel je, donesel peden dolgo travico,

do hiše noseč na kolcu nabodeno butaro cvetočih kit. — Iz »Letopisa Matice slov.« 1879. 217—218, kjer razlaga Ivan Navratil te-le besede: kite = veje; okleniti = ojekleniti; vazam = vuzem; zob f. = oves; luk = čebula.

4992. *Zapisal* Janko Barlè *(18. maja 1888); povedala* Totarjeva Meta. *Iz Barletove zbirke.*

Laket dolgo mladico.
Dajte mu mesa, da se ne otresa.
Dajte mu vina, da ga ne bo zima.
Dajte mu pogači, da mu noga poskoči.
Dajte mu groš, da vam dojde još.
Dajte mu masti, da bo vreden časti.
Dajte mu soli za debele voli.
Dajte mu jajec, da ga ne bo zajec.
Dajte mu kruha, da ga ne bi muha.
Dajte mu mleka, zelena mu obleka.
Došel je, došel po daleki poti,
Po daleki poti, cipeli so votli.
Dreta mu je v Metliki,
Šilo mu je v Ljubljani.
Dokler to sebere,
Cipele razdere.
Blato mu je do kolenca,
Voda mu je do ramenca.
Dajte mu dajte, kaj mu premorete,
Nima kadi stati pred vašimi vrati.
Ki bi 'tel vse to sebrati,
Bi se moral ranej stati!«

Ko so vže pri vseh hišah popevali, kitje Jurju odvežejo in darove na tri jednake dele razdelé.

4993.

(Iz Primostka.)

Prošal je, prošal pisani vazem,
Došal je, došal zeleni Juri.
Donesal je, donesal peden dolgo mladico,
Laket dolgo travico:
Iza loga zelenoga,
Izza morja krvavoga
Po grdemu putu,
Po debelem grudju.
Voda mi je do ramenca,
Blato mi je do kolenca,
Opanci so vutli,
Blato ide nutri;
Šilo mi je u Metliki,
Dreta mi je u Lublani:
Dokler to seberem,
Opajnce razderem.
Dajte mu, dajte, pa mu pomagajte:
Dajte mu hruha, da ga ne naduka.
Dajte mu hajde, da se duma najde.
Dajte mu rži, da se duma trži.
Dajte mu škudu, da ne pojde k sudu.
Dajte mu mesa, da pojde v nebesa.
Dajte mu masti, da ga Bog počasti,
Dajte mu krajcar, da ga ne bo sprajcar.

4993. *Zapisal* Janko Barlè *(7. aprila 1888 l.); povedala* Muc Katarina. — *Iz Barletove zbirke.*

Dajte mu špeha, da ga ne bo kreha.
Dajte mu jajc, da ga ne bo zajc.
Dajte mu pogače, da mu noga poskače!
Oj stara majka, bo li kaj?

4994.

(Iz Trebuč v Belih Kranjcih.)

Došel je, došel sv. Juraj,
Donesel je pedanj dugo travico,
Lakat dugo mladico.
Dajte mu, dajte,
Jur'ja darovajte.
Dajte mu pogače,
Da mu noge poskoče.
Dajte mu vina,
Da mu ne bo zima.
Dajte mu pleče,
Da vam kaj ne reče.
Dajte mu hajde,
Da se doma najde.
Dajte mu žita,
Da se doma pita.
Dajte mu groš,
Da mu dojde još.
Dreta mi je v Ljubljani,
Šilo mi je v Metliki.
Dotle mi to zbêremo,
Cokle si razdêremo.
Haj, haj! — —
Bo li skoro kaj?

4995.

(Okoli Adlešič.)

Beli Kranjci hodijo na Jurjevo po nekaterih vaseh popevat, pa le tedaj, kadar je o Jurjevem že kaj zelenja. Po dva ali več dečakov vzame malega dečka, ovijejo v zelenje ter vodijo od hiše do hiše, češ, »Jurija vodijo«. Pri tém popevajo:

Došel je, došel zeleni Juraj,
Donesel je pedenj drugo travico,
Lakat dugo mladico.

4996.

(Iz Adlešič.)

Na Jurjevo popevajo razen pesmi, ki je priobčena v Mat. Letopisu na str. 135, še tako:

Prošel je, prošel pisani vuzem,
Došel je, došel zeleni Juraj
Na zelenem konju
Po zelenem polju.
Dajte mu, dajte itd.

4994. *Zapisal* Ivan Šašelj. — *Iz »Letopisa slov. Matice« 1888. str. 135, kjer je to v spisu »Slovenske narodne vraže in prazne vere« priobčil Ivan Navratil, ki je iz Letopisa 1879. str. 218 (gl. št. 4492) k verzu »Da* mu *dojde još« primeril »Da* vam *dojde još«.*

4995. *Zapisal* Ivan Šašelj. — *Iz »Letopisa slov. Matice« 1888. str. 135 v spisu Ivana Navratila »Slovenske narodne vraže in prazne vére«.*

4996. *Zapisal* Ivan Šašelj. — *Iz Dom in Sveta II. (1889.) 51.*

Kako Korošci praznujejo Sv. Jurija.

4997.

Zvečer pred Šentjurjem se zberejo dečki zmrakoma zvunaj vesi s kravjimi zvonci, drugi s kozjimi rogovi in tako žvenketaje in trobentaje letijo v selo pred vrata perve hiše. Eden izmed njih je s slamo ovit, imenujejo ga sv. Šent-Jurja. Vsi vkup potle pred hišnimi vrati stoječi glasnó govoré ali zapojó:

Sveti Šent-Juri
Poterka na duri;
Ma jeno hlačo zeleno,
Jeno rudečo.
Je ga že vse veselo:
Tičice v germovji,
Kukovca v bukovji,
Rumene rožice lepo cvetó,
Se svetga Šent-Jurja veseló.

Potlej podá Šentjurjevcam gospodinja kako jajce, ali malo masla ali zasake (zaséke) ali pšeničniga kruha, kadaj še kako klobasico. Potem se zahvaljajo, rekoč:

Bog obvari vam živino:
Vaše krave, vaše vole,
Vaše konje, vaše svinje,
Vaše kure, vaše teleta,
Pa vaše lepe dekleta:
Miši in grile pa zlodej vzemi!

Potlej pa letijo trobentaje in žvenketaje naprej od hiše do hiše. Malokjè se zgodí, da bi se jim nič ne podalo, kér se obče misli, da bi pri hiši, posebno pri živini sreče ne imeli. Kjer se jim nič ne podá, rečejo sledeče:

Naj pokrepa vam živina:
Vaše krave, vaši voli,
Vaši konji, vaše svinje,
Vaše kure, vaše teleta,
Miši in grili vse naj snedó!
Ogenj naj vam vse požgê,
Voda zalije,
Grom in toča pobije!

Den po Šent-jurji se zberejo Šentjurjevci v kaki hiši, kjer so domači z mladino najpriljudniši, in skuhajo darove zbrane in jedo veselo, dokler je kaj. Ta navada je v Rožeku, na Pečnici, v Ločah, na Brdnicah (Fürnitz), v Podlipi, v Šent-Ili in v Lipi.

4998.

(Na Zili pri Beljaku.)

Na večer pred sv. Jurijem trobijo dečki s kozjimi rogovi in zvonijo (‚cingljajo') z živinskimi zvonci po vasi od hiše do hiše. Najumnejši in zgovornejši udari s palico na hišne duri in pravi:

Sv. Jurij potrka na duri,
Eno hlačo hlačnico
Ima zeleno, eno rumeno.

4997. *Zapisal* M. Majar. — *Iz Novic VI. (1848.) 63. Isto popisuje Majar z nekoliko drugačnimi besedami v Sl. Bčeli II. 1. (1851.) 106. 107. V pesmih je tam to drugače:* 3 hvačo — 5 peršu . . . deževo — 6 vesevo — 9 lepu — 10 Šent Jurna — 11 Buh — 11 vam] vašo — 15 lépe — 16 hrile — 17 Nej — 17 vam] vaša — 20 *Za tem je vtaknjen ta:* Pa tudi vaše dekleta — 21 in] pa — 21 nej — 22 nej . . požjé — 23, 24] Toča pobije, voda zalije! . . *Po natisku v »Slov. Bčeli« jo je natisnil Scheinigg v NPKS. št. 92. v književni slovenščini, premenivši mimo dijalektičnih oblik še to:* 4 rudečo] rumeno — 16 pa zlodej vzemi] naj zlodej vzame. *Zapis neznanega zapisovavca v Slov. Glasniku 1858. I. 158 v dopisu iz Rožeka, ki obsega samo prvih deset verzov, se ne loči od Majarjevega zapisa, razen v teh malenkostih:* 4 erdečo — 6] Ga je že vse veselo — 10 Šentjurna. *Tam se pristavlja ta opomnja: »Tako prepevajo na predvečer (sv. Jurja) šentjurjevci in zvončljajo od hiše do hiše, da vse cinglja. Vsak gospodar, vsaka gospodinja jim ima pripravljeno darilo: jajec, moke, zabele ali drugega kaj. Bog prenesi, jih od hiše odgnati: nesreča za nesrečo bi pridervila nad njo.«*

4998. *Zapisal* Fr. Eller. — *Iz »Letopisa slov. Matice« 1888., str. 134, kjer jo je priobčil v spisu »Slov. narodne vraže in prazne vere« Ivan Navratil.*

4999.

(Iz Lešan v Rožu.)

Sveti Marka, Marka,
Koj pred durmi darka, darka!
Sveti Šentjurij, Jurij
Pa potrka že na duri, duri:
Eno hlačo ma zele-, zelenó,
Uno pa rume-, rumenó itd.

Kako praznujejo sv. Jurija na Štajerskem.

5000.

(Od Mure.)

Na Jurjevo si mladi fantje zberejo najlepšega dečka, ga lepo s cvetjem opletejo, tako, da ni mu viditi oblačila. Ta mladenič se veli vesnik ali zeleni Juri. Vodijo ga (štirje tovariši) po vaseh popevajoči:

Zelenega Jurja vodimo,
Maslo in jajca prosimo,
Ježibabo zganjamo.
Mladoletje trosimo.

Večkrat je vesnik tudi v beršljin oblečen. Tudi še poleg vesnika hodi rabolj. Rabolj pa ni v cvetje in zelene veje oblečen, ampak v slamo. Na zeleni trati se zeleni Juri in rabolj primeta in mečeta. Zeleni Juri vsegdar premaga. Tudi v kožuh je rabolj oblečen. Brez dvombe je to vojska med zimo in poletjem.

5001.

(Laško.)

Vsako spomlad obvijejo na Jurjevo kojega moža vsega od glave do pete v bukovo zelenje, in ga sprevajajo po trgu pevajoči sledečo, vsakako pokvarjeno pesem:

Svetega Jurja vadimo,
Za jajca, špeha prosimo.
Sveti Juri orožnik,
Bodi ti naš pomočnik!
O svetem Jurji maša,
Je dobra kravja paša.

5002.

(Iz neimenovanega kraja.)

Ko se približa god sv. Jurja, obrača se mladina vsako jutro proti solnčnemu vzhodu in popeva:

Pridi, sveti Juri,
Toplo nam zakuri!
Pridi, sveti Marko,
In nam speci jarko.

4999. *Zapisal* K. Pečnik. — *Iz »Letopisa slov. Matice« 1888., str. 134, kjer jo je v spisu »Slov. narodne vraže in prazne vere« priobčil Ivan Navratil.*

5000. *Zapisal* Davorin Trstenjak. — *Iz njegovega spisa »Mladoletne igre Slovencov kraj Mure« v »Novicah« XV. (1857.) 90 in Steiermärk. Zeitschrift 1845., str. 104.*

5001. *Zapisal* Ig. Orožen. — *Iz »Das Bisthum und die Diœcese Lavant IV. 2, Dekanat Tüffer 230« v »Pajekovih »Črticah« str. 63. Srednje verze glej tudi spodaj v večernih molitvicah.*

5002. *Zapisal* Dav. Trstenjak. — *Iz Slov. Glasnika VII. (1861) 80. Trstenjak piše v Novicah XXXVIII. (1880.) na str. 11 o* ladavicah *to-le:*

»Moj rajni dedec, ki so se rodili leta 1747., so mi pred 50 leti večkrat pravili: »Dečko! na svetu ni nič več veselo; vse lepe stare navade se opuščajo, zdaj uže celó Ladavice več popevat ne hodijo. Ko sem jaz mlad bil, so Ladavice še hodile na Jurjevo od hiše do hiše popevat; najlepša dekleta so se lepo oblekla,

Na Jurjevo, hitro po polnoči, fanti začnó z biči pokati, pastirji pa v rogove trobiti, ker to, pre, copernice odganja. Žene na predvečer trgajo cvetlico, imenovano jurjevico, in jo kravam davajo, da bodo imele obilno mleka.

Na Jurjevo spuščajo navadno živino najpred na pašo. Fanti si naredijo lesen ključ in vrtaje v zemljo pojejo:

Sveti Juri, to 'maš ključ,
Odpri nam nebeško luč!

5003.

(Od Ščavnice.)

Kadar smo na Jurjevo pervokrat gnali na pašo, smo pastirji pod gaber pokleknili in molili:

Sveti Velko, brani mojo belko,
Sveti Češko, daj ji vime težko,
Sveti Juri, ti pa nam zakuri,
Da 'de solnce peklo
Ino maslo teklo!

Jurij po potoku tuli.

5004.

(Od Notr. Bistrice.)

Pastirji pojejo spomladi na paši to pesmico:

Jurij po potoku tuli
Z bélim hlébcem:
Če ga pojé,
Domú ne smé;
Če ga domú prinese,
Hišo vso raznese.

s cvetlicami okinčala, in povsod so jih radi poslušali.« — Jaz, takrat 10 let star fantič, sem se malo brigal za Ladavice, a ime sem si zapomnil, in veselilo me je sporočilo mojega staraga ateja, ko pozneje pri Vuku pod besedo ‚Ladavica' berem, da okoli Karlovca »djevojke kršćanske nakićene vjencima idu po vesima (?) u oči Džurdževa dne, a u varošu na Džurdžev dan od kuče do kuče i pjevaju.« Dobil sem od svojega nekdanjega učenca, prezgodaj umrlega, nadepolnega klerika Šimona Megle košček ladavičnih pesmic, a gotovo to ni plod narodne poezije, ker metrum uže opominja na umetnega črednika pesme. Utegnil jo je kak šolmašter zložiti, a zadržaj pesmi nam barem nekaj razjasnuje, kaj so Ladavice bile. Pesem se glasi ovako:

Oj Lada, Lada, mila Lada!
Mi te dnes rešujemo.
Tvojega godù vesele,
Tebi v čast popevamo.
Oj Lada, Lada, mila Lada,
Mi te rade imamo.
Masla si nam ti prinesla,
Celi svet je rožencvet
Solnce si nam omladila
Da že začne toplo gret,
Oj Lada, Lada, mila Lada,
Tebi čemo hvalo pet.

(Trstenjak potem primerja, kje in kako se Lada sicer pri Slovanih nahaja in kaj vse utegne pomeniti.) Pod črto stoji ta opomnja:

»Šimon Megla je bil rojen v fari sv. Marjete na dolenjem Dravskem polji, in je imel prepis pesem rajnega tamošnjega šolmeštra Kozarja, ki je v visoki starosti umrl. Ta je za koledníke pesmi zlagal; brž ko ne je gori postavljena tudi iz njegovega peresa, in utegnile so za njega ob Jurjevem Ladavice še pohajati v vasi.«

5003. *Zapisal* Davorin Trstenjak. — *Iz »Novic« XVI. (1858.) 20, kjer pristavlja, da spominja* Velko *na* Velesa, češko *pa na* čeh, *kakor se kraj Mure veli živinski pastir.*

5004. *Zapisal* Ivan Bilc; *priobčil* Ivan Navratil. — *Iz »Letopisa slov. Matice« 1888., str. 133 v spisu »Slovenske národne vraže in prazne vere«. »Kaj znači ‚béli hlébec', tega ne zna zdaj živ krst«.*

Opomnja. Tudi za Jurijevo se poje več pesmi, katerih ne moremo šteti med narodne. Med njimi nahajamo n. pr. cerkveno »Veseli vilaž naj cveteti« (v

Poglavje II.

Ivanjske pesmi.

Vabilo na kres.

5005.

(Iz Bereče vasi, suhorske župnije v Belih Kranjcih.)

Dandanes pojo te pesmi, ko so se kresnice vsele h kresu. Da nekdaj ni bilo tako, kaže njih vsebina. Od kresa v vas je predaleč. Gotovo so jih prej pele neke kresnice ali kresniki po vasi v tem, ko so drugi ogenj zanetili in podkurili.

Oj Ive, k nam na kres!
Saj ste s'noči obečali,
Da b'ste z nami kresovali,
Oj Ive, k nam na kres.

Majarjevi CP. str. 143—147), pa tudi pesmi, ki jih v resnici ali, kakor vsaj slutim, najbrž pojó šentjurjevci ali sv. Jurija koledniki. K tem zadnjim spada zlasti tista, ki jo je deloma objavil Pajek v Črticah str. 63 in se začenja »Hodi, hodi, sveti Juri«. Jaz imam še dvoje drugih zapisov. Eden je iz »Novic« II. (1844.). 65, drugi v zbirke Marije Šelščak iz Središča, kjer pa letnica 1844. že deloma kaže na to, da je prepisan iz »Novic« (v resnici ni mnogo razlike med obema tekstoma) in pa zapis od Sv. Jurija na Ščavnici, ki tudi ne kaže prav narodnega lica. Kot vzorec »kolednice« o sv. Jurju podajem tisto, ki jo je na Krškem za Navratila zapisal Jernej Ravnikar l. 1888. »Pozno v noč pred sv. Jurijem ali po polnoči — piše Ravnikar — pridejo neznani možki (pevci) iz bližnje okolice v Krško ter pred hišami (okni) prepevajo razne pesmi sv. Juriju na čast. Jedno sem čul in nato zapisal«:

Dober večer Bog vam dej,
To mi voščimo najpoprej;
Potlej bomo še naprej
Od sv. Jurja zapeli kej.

Sv. Jur' je bil bogat graščak,
Zraven pa srčan vojak,
Cesarja je služu prav zvestu,
Tavženkrat bolj pa še Bogu.

Bil je cesar Deoklecijan
Krvoločen in teran;
Ukazal je, da vsak kristjan
Mora bit' ob glavo djan.

Svet Jur se ni vstrašil tega,
Še sam k cesarju se poda,

Potem še dostavijo:

Oče po lojtri lezejo,
Pa nam špeha režejo:

Prav': »Vedi to, Deoklecijan,
Da jaz sem tudi kristjan!«

Cesar se pa razsrdi.
Ves togoten zakriči:
»Izderi rabelj ven svoj meč,
Odsekaj Jurju glavo preč!«

Zato se pa zdaj veseli
Gor' v nebesih z angeljci.
Prosi tud' za vas Boga,
Naj vam to potrebno da.

Pri vas ostane večni Bug,
Z nami pa porajža sveti Duh,
Pri vas ostane večni Bug,
Z nami pa rajža sveti Duh.

Mati po hiši dišejo
In nam jajca išejo.

Gospodarji jim dajo vina, gospodinje pa jajec. Doma potem napravijo »ocvrto jed«.

Namesto zadnje strofe je slišal Iv. Lapajne:

Mati že po lojtrici lezejo,
Nam gvišno špeha režejo:
Oče že s ključkom rožljajo,
Nam gotovo vinca dajo.

(Letopis slov. Matice 1888., str. 134.) V tej pesmi je naroden samo okvir (vv. 1—4, 25—32).

5005. *Zapisal* Janko Barlè. — *Iz njegovega rokopisa, kjer je pripisana ta le melodija:*

5006.

(Iz Drašič.)

A. [Moškemu:]

Hodi, I. (Ivan), k nam na kres!
Snuči si nam óbečal,
Da boš z nami krésoval;
Hodi, Ivan, k nam na kres!
Sej nam nisi stari dedc,
Da bi duma pekl hlebc:
Hodi, Ivan, k nam na kres,
K nam na kres!

B. [Ženski:]

Hodi, I. (Bara), k nam na kres!
Snuči si nam óbečala,
Da boš z nami kresovala;
Hodì, Bara, k nam na kres!
Sej nam nisi stara baba,
Da bi duma varovala:
Hodi, Bara, k nam na kres,
K nam na kres!

5007.

(Iz Rosalnic.)

Rosavničke kresnice se vračajo, obhodivši vse hiše po vasi, h kresu, pa popevajo ondi, vabéč dečake in dekliče na kres, tako:

A. [Moškemu:]

Oj Ive, k nam na kres!
Snoči si nam obêčal,
Da boš z nami kresôval;
Oj Ive, k nam na kres!
Saj nisi stari dede;
Da bi doma pekel hlebe:
Oj Ive, k nam na kres.

B. [Ženski:]

Oj Bara, k nam na kres!
Snoči si nam obečala,
Da boš z nami kresovala;
Oj Bara, k nam na kres!
Saj nisi stara baba,
Da boš doma varovala:
Oj Bara, k nam na kres!

Tako zovejo vse dečake in dekliče po vrsti.

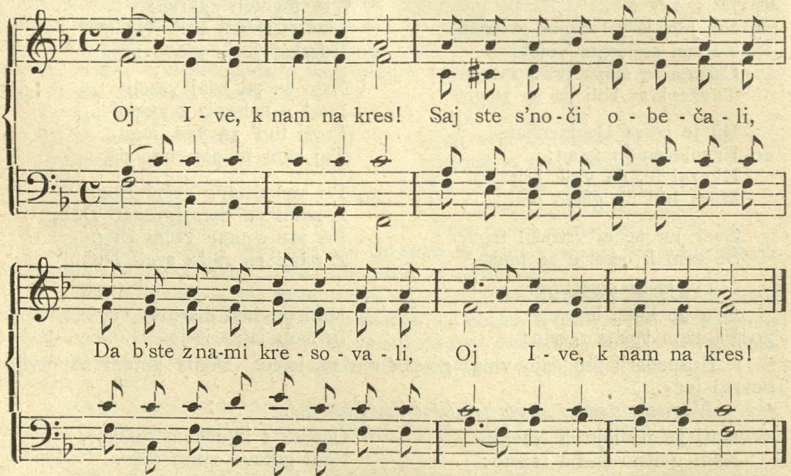

5006. *Zapisal* J. Zabukovec *l. 1892., ko je bil kaplan metliški. — Iz njegovega rokopisa št. 1. Pri I. se imenuje fant ali deklica, ki se vabita na kresovanje.*

5007. *Zapisal* Anton Navratil. — *Priobčil Ivan Navratil v »Kresu« VI. (1886.) 354, kjer pripominja, da so tako kakor v Rosalnicah popevale kresnice tudi na Boldrežu do l. 1885.*

5008.

(Iz Kaplišč, podzemeljske župnije v Belih Kranjcih.)

Oj Marička, k nam na kres,
Ki si s'noči obečala,
Da boš z nami kresovala!
Nisi, nisi stara baba,
Da bi doma varovala.

[Moškemu:]

Nisi, nisi stari dedec,
Da bi doma pekel hlebec.

5009.

(Iz Omote in Stranske vasi v Belih Kranjcih.)

Hodi k nam na kres!
Hruška stoji suha od vrha,

Mare[1]) leži ko gnila mrha,
Hodi k nam na kres!

[1]) Ime deklice, katero pozivajo na kresovanje.

5010.

(Iz Suhorja.)

A.

O Ive[1]), k nam na kres!
Saj mi nisi stari dedec,
Da bi doma pekel hlebec,
O Ive, k nam na kres!

B. a. [Moškim:]

Le sem, le sem, fantiči,
Na le-to staro igrišče,
Ki smo se lani igrali,
Pa bi se radi i letos!

B. b. [Ženskim:]

Le sem, le sem, dekliči,
Na le-to staro igrišče,
Ki smo se lani igrali,
Pa bi se radi i letos!

[1]) Ime tistega, ki ga zovejo.

5011.

(Iz Zamladinca.)

Oj simoj, simoj, devojke,
Na ovo vlajnsko igrišče,
Gde smo se vlani igrale,
Zelenu travu teptale,
Črlene ruže trgale.
Ž njih smo si venke vijale,
Na glavu smo je metale.

Onak smo k meši šetale,
'Se okol klecal klečale,
Na niže čisla spuščale,
Pobožno Boga molile.
A Bog nam budi na pomoč
I mati mila Marija!

5008. *Zapisal* Janko Barlè. — *Iz njegovega rokopisa.*
5009. *Zapisal* Janko Barlè. — *Iz »Dom in Sveta« VIII. (1895.) na platnicah št. 12. V rokopisu Barletovem, ki ga je poslal meni, manjka prvi verz in se piše še to drugači:* hrüška, süha, gnjila.
5010. *Zapisal* Anton Žlogar. — *Iz zbirke njegove, ki jo hrani Matica.*
5011. *Zapisal* Jožef pl. Šatrak. — *Priobčil M. Valjavec v Slov. Glasniku 1866. str. 403. Primerjaj št. 5033 in 5034.*

Pesmi, ki se pojo h kresu gredé.

Lepi Ive kres nalaže.

5012.

(Iz Drašič.)

Zunaj vasi so preje zakurili kres, a ko so šli h kresu, so popevali tako:

Dober večer, vsi kresniki,
Vsi kresniki in kresnice!
Lepi Ive kres nalaže,
Z eno roko kres nalaže,
I s to drugo venčec vije.

5013.

(Okoli Križevcev.)

Lép nam Ivo kres nalaže
Na Ivajnsko na večerje:
Oj Lado, Lado, oj Ivo Lado!
Z desnum rukum kres nalaže,
Z levum rukum šaltvum igra.
Njega majka domom zvala:
»Hodi, Ivan, na večerju!«
»»Večerjajte, ne čekajte!
Divojke su v kolo došle,
Vse divojke i snašice:
Ja jim moram nadigrati,
Nadigrati, nadplesati!««

Pesmi, ki se pojo pri kresu.

Brat in sestra.

5014.

(Iz Drašič.)

Ko so prišli h kresu, so peli kot prvo to le pesem:

Na gorici ogenj gori,
Detel ga prerašča.
Okol ognja lepoj kolo,
Detel ga prerašča,
Devojačko i junačko,
Detel ga prerašča.
V kolu mi je brat sestrica,
Detel ga prerašča.
Bratec kolo sponehuje,
Detel ga prerašča:
Sestrica ga pogleduje,
Detel ga prerašča.
»Oj sestrica, lepa si mi,
Detel ga prerašča:
Bila si bi lepa gliha!
Detel ga prerašča.«
»Ne govori, bratec, toga,
Detel ga prerašča:
Od ljudi je presramota,
Detel ga prerašča,
Od Boga je pregrehota!
Detel ga prerašča.«

5012. *Zapisal* Janko Barlè *l. 1890. pri neki zelo stari ženici (do osemdeset let je bila stara in že na pol oslepela), katera je slovela nekdaj ne le kot najbolja kresnica, nego tudi kot najbolja narodna pevka v obče. — Iz njegovega rokopisa. Prim. v jurijevcah št. 4985.*

5013. *Zapisal* Ivan Kukuljević. — *Iz njegovih NP. str. 256.* »Oj Lado Lado, oj Ivo Lado« *se pripeva 4. verza dalje za vsako vrsto.*

5014. *Zapisal* Janko Barlè; *o pevki glej opomnjo pri prvi kresni iz Drašič (št. 5012). — Iz Barletovega rokopisa;* »sponehuje = ustavlja«.

5015.

(Iz Vrbovca.)

Oj tičica vijoglavka,
Ne zobli mi vinogradka,
Ar ja imam braca lapca,
Koji tebe oče juloviti,
Juloviti, daleko odnesti:
U Požegu, gdě mi jognjec gori,
Nad ognjecom kolo igra,
V onem kolu brat sestrica.
Brat sestricu, pogleduje:
»Aj sestrica, lěpa ti si!
Da mi imaš črne joči,
Jošče bi mi lepša bila!«

5016.

(Iz Varažd. Toplic.)

Oj tičica vijoglavka,
Ne zobli mi vinogradka,
Ar ja imam braca lovca,
Koj te oče juloviti,
Juloviti i odnesti:
U Požegu, beli varoš,
Gde mi žarki jognjec gori,
Nad ognjecom kolo igra,
V onem kolu brat sestrica.
Brat sestricu pogleduje:
»Aj sestrica, liepa ti si!
Da mi imaš crne joči,
Jošće bi mi lepša bila.«

5017.

(Zagorska iz okolice sv. Križa.)

Pasel se je pisan jelen,
On je pašuć Boga molil:
Daj mi, Bože, zlate roge,
Da bom mogel černu gâru,
Černu gâru prevernoti,
Da bom videl pod Kärlovec!
Pod Körlovcöm kölö igra,
Vu töm kölu vägenj gori,
Ökől vognja brat z sestricoj:
»Ma sestrica, kak si lepa!
Da si nesmö, kaj si jesmö,
Ti bi bila luba moja!«
»»Ala, bratec, naj mi biti,
Naj misliti, govoriti:
To bi bilö pregrehota,
Pregrehotâ i velikâ!««

5018.

(Iz Vrbovca.)

Bratec kosi zelenu livadu,
Sestrica mu ručka donašala.
Bratec ručka, sestrica se hmiva:
»Oj sestrica preběloga lica,
Da bi mene Bogom dano bilo,
Ti bi bila draga luba moja!«
»»Naj ti, bratec, toga govoriti!

5015. *Zapisal* R. Ferd. Plohl. — *Iz njegove zbirke HNP. 58;* lapca = hlapca.

5016. *Zapisal* Fr. Kuhač. — *Iz njegovih Južnosl. nar. popev. II. št. 707, kjer je tudi napev.*

5017. *Zapisal* Ivan Kukuljević. — *Iz njegove zbirke, str. 223., kjer se nahaja ta opomnja: »Ovu pěsmu slušao sam od jedne lěpe seljakinje, dà čuo ponajprie u Zagorju sasvim razložno izgovarati č.« Iz Kukuljeviča jo ima tudi Kuhač, ki podaje njeno melodijo v svoji zbirki I. št. 4.*

5018. *Zapisal* R. Ferd. Plohl. — *Iz njegove zbirke HNP. I. 41—42.*

Jedna nas je majka porodila,
Jedna nas je krvca polějala,
Jedna nas je zibka odzibala,
Jedne su nas prsi odojile:
Bratec dragi, grěhota bi bila!««

Sv. Janez Krstnik.

5019.

(Zagorska.)

Ivan se šeče po zlatöm mostu,
Ivan ma, Ivan zlatö zlamenje.
Za njim pohaja deva Marija,
Na rokah nosi tö malö dete:
»Kérsti mi, Ivan, tö malö dete!«
»Kak ti bom kérstil tö malö dete,
Kak ti bom kérstil, sam kéršen nisem?«
»Kak mu jočemo ime zazvati?
Ime naj mu bo te svekli mesec!«

5020.

(Iz Drašič.)

Ko so prišli h kresu, so peli kot drugo to-le pesem:

Ivan se seče po zlatom mostu:
Na Ivanje je zlat na zlat menjak.
Krsti mi Ivan, sinka mojega:
Na Ivanje je zlat na zlat menjak.
Kako bom krstil, imena mu ne znam;
Na Ivanje je zlat na zlat menjak.
Nadenite mu to mrkvo nočko.
Na Ivanje je zlat na zlat menjak.

5021.

(Iz Gradca v podzemeljski župniji.)

Oj Janez, oj Janez, gospod in Šentjanž!
Oj svetega Šentjanža svetnika božjega,
K' v puščavi je prebival tri in trideset let!
Njegova spiža bila to prosto korenje,

5019. *Zapisal* Ivan Kukuljević. — *Iz njegovih »Pěsmi« 220. Drugi verz se poje za vsako vrsto.*

5020. *Zapisal* Janko Barlè; *o pevki glej opomnjo pri prvi kresni iz Drašič (št. 5012).* — *Iz Barletovega rokopisa. »Nisem mogel pozvedeti, kaj pomeni sodeva vrstica. ‚Menjak' — rekla mi je ženica — je ‚imenitna nuč (noč) sv. Janeza. Sinek, katerega Ivan krsti, je mrkva (mrka, temna) noč'.«*

5021. *Zapisal* Janko Barlè. — *Iz njegove rokopisne zbirke, ki jo hranim jaz.* — *Pesem se poje kot »kresna«. Natisnil jo je Barle v »Dom in Svetu« VIII. (1895.) na platnicah št. 13 (3), kjer pristavlja, da je podobna naslednji metliški ter izraža pravo mnenje: »Ta pesem je zložena po legendi o svetem Janezu Krstniku. Sodeč po meri in jeziku, ni se rodila med Belimi Kranjci (tako sodi tudi I. Navratil, gl. nastopno pesem), marveč je priromala iz Gornje Kranjske (bodisi od Dolenjcev, Krajinčanov ali Gorenjcev)«. Natisek v »Dom in Svetu« se loči od zgoranjega natiska v tem:* 2 svetnika] Krsnika — 3 K' v] V — 5 tri in trideset let] let trideset in tri — 4 spiža] jed — 5 p'jača] pit — 6 žejin — 8 Njegova odeja] Odeja mu je — 9 Njegove sosede] Sosede so mu] — Oj kak' bom dete] Kako bom Janez — 13 bil] sam — 23, 24 *manjka.*

Njegova p'jača bila ta rosa juternja.
Če zjutraj je zamudil, je cel' dan žejen bil.
Njegova postelj bila ta trda škalica,
Njegova odeja bila zelena vejica.
Njegove sosede bile nebeške zvezdice,
Njegova ljuba bila nebeška lunica.

Na to so pripeljali to dete Jezusa.
»Oj krsti ti to dete, to dete majheno!«
»»Oj kak' bom dete krstil, ker nisem krščen bil?««
»Oj ti si Janez krščen v telesu maternem.«
»»Oj kak' sem Janez krščen, ker botrov ne poznam?««
»Tvoj boter je od onod, kjer solnce gori gre,
Tvoja botra je od onod, kjer solnce doli gre.«
Na to so priletela bela golobca dva;
Ta prvi je donesel srebrno kantico,
Ta drugi je donesel to belo rutico.
Potem Janez krščuje to dete Jezusa
V imen' Boga Očeta, Sina, svet'ga Duha.
Oj Janez, oj Janez, gospod in Šentjanž,
Oj svetega Šentjanža svetnika božjega!

5022.

(Iz Metlike.)

O Janez, o Janez,
Preljubi svet' Šentjanž!
Presvetega Šentjanža,
Krstnika božjega!
V puščavah je prebival
V tri in tridesetem lét'.
Njegova postelja bila
Je trda škalica.
Njegova jed je bila
Oj prapro korenjé.
Njegova pít je bila
Oj rana rôsica:
Rosíco je zamudil,
Je cel dan žejen bil.

»Krsti, Janez, dete
To dete majheno!«
»»Kàko ga bom krstil,
Ker nisem krščen sam?««
»O Janez, ti si krščen
V telesi maternem:
Tvoja botra je bila
Sveta Veronika,
Tvoj boter bil od tamkaj
Kjer sonce doli gre!«
Na to sta priletela
Bela goloba dva:
Prvi je prinesel
Gorečo svečico,

5022. *Zapisal* Ivan Navratil *l. 1849.* — *Iz Kresa VI. (1886.), 353; prvič jo je razglasil zapisovavec l. 1849. v »Vedežu«, popravivši tam nekaj malega po tedanji slovnici in pisavi. V zgoranjem natisku se je držal bolj izvirne govorice, vendar pisal* lj *in* nj, *dasi ga Beli Kranjci ne poznajo. Ker nima ta pesem iste mere, kakor druge kresne, ki se po nji strinjajo z južnoslovanskimi, sklepa Navratil na str. 357. prav, da je mlajša in da se ni rodila med Belimi, ampak med Črnimi Kranjci (bodi si Dolenjci, Krajinčani ali pa Gorenjci).* »*Glagol* opotočiti se *(tudi* spotóčiti se, potóčiti se), *ki se popeva v završku, predno odhajajo kresnice izpred hiše, rabi Metličanom in okoličanom za pomen* ‚oditi', ‚odpraviti se' *samo v teh pesmih (str. 358).*

Drugi je prinesel
Srebrno kangelco.
»Zdaj te krstim, dete,
V imen' Boga Očeta
Sina, svet'ga Duha!«

Mi se od vas opotočimo,
Vas pa Bogu izročimo:
Daj Bog, Marija, daj dobro leto!

5023.

(Iz Metlike.)

O Janez, o Janez,
Preljubi svet' Šentjanž!
Preljubega Šentjanža,
Krsnika božjega!
»O krsti ti to dete,
Dete majheno!«
»»O kako ga bom krstil,
Ko sam krščen nisem bil?««
»O Janez, ti si krščen
V telesi maternem.
Tvoja botra je bila
Sveta Veronika,
Tvoj boter je od ondi,
Kjer sonce doli gre!«
Daj Jim Bog, Marija,
Daj Jim dobro léto!

Da b' jim rodilo žitno polje,
Žitno polje, vinske gore!
Daj Jim Bog, Marija,
Daj Jim dobro léto!

Vsaka trta vedro vina,
Grebenica tri, četiri!
Daj Jim Bog, Marija,
Daj Jim dobro léto!

Vsaki snopek po kopljénik,
Rastavica tri, četiri!
Daj Jim Bog, Marija,
Daj Jim dobro letino!

Nató sta priletela
Dva bela goloba:
Ta prvi je prinesel
Gorečo svečico,
Ta drugi je prinesel
Srebrno kangelco.
Daj Jim Bog Marija,
Daj Jim dobro léto!

Mi b'mo nocoj malo spale,
Ker b'mo polje varovale!

5024.

(Iz Metlike.)

O Janez, o Janez,
Preljubi svet' Šentjanž!
Preljubega Šentjanža
Krsnika božjega!
V puščavi je prebival
Tri in trideseti let.
Rosico je zamudil,
Je cel dan žejen bil.

Njegova postla bila
Ta trda škalica.
Njegova odeja bila
Ta črni oblak.

»O krsti nam to dete,
To dete majhino!«
»»O kako ga bom krstil,
Ker jest sam kršen nis!««

5023. *Zapisal* Anton Navratil *l. 1886. — Iz Kresa VI. (1886.) 352, 353. Zložena je iz tam objavljene stare (l. 1849. zapisane) metliške I. (objavljene spodaj v oddelku »Pesmi, ki se pojo pred hišami« pri pesmih iz Metliške fare) in iz št. II.; od te (prim. št. 5022) manjkajo verzi 9—14 in pa konec. Tu se je črnokranjska beseda* tamkaj *(v. 14) že spremenila v belokranjsko* ondi.

5024. *Zapisal* Janez Zabukovec. — *Iz njegovega rokopisa, ki ga hranim jaz. »Poje se navadno za prejšnjo (III.):* »Bog daj, Bog daj dober večer, * Hišni oče, hišna mati,« *to je pred hišami, glej spodaj.*

»O Janez, ti si kršen
U maternim teles.
Tvoja botra je bila
Sveta Veronika,
Tvoj boter je od ondi,
Kjer solnce doli gre.«

Na to sta priletela
Dva bela goloba:
Ta prvi je perneso
Gorečo svečico,
Ta drugi je perneso
Srebrno kangelco.

Mi bmo nocoj malo spali,
Ker bomo polje varovali.
Mi se od njih poslovimo
In jih Bogu izročimo.

5025.

(Kraška iz Devina.)

Oj Janez, Janez, svet Šent-Janž!
Prebival si v puščavi sam
Črez tri in tridesetih let.

Za tvoje življenje nič ni blo
Kakor praprotov koren.
Oj Janez, Janez, svet Šent-Janž!

Za tvojo postelco je bla
Le sama siva skalica.
Oj Janez, Janez, svet Šent-Janž!

Za oblačilo nič ni blo
Kakor medvedja kožica.
Oj Janez, Janez, svet Šent-Janž!

Se Janez vzdigne in mi gre
Oj proti vodi Jordani.
Oj Janez, Janez, svet Šent-Janž!

Kedar smo prišli ta k vodi,
K globokej vodi Jordani,
Oj Janez, Janez, svet Šent-Janž!

Smo tamkej najšli Jezusa,
Oj vsmilenega Jezusa.
Oj Janez, Janez, svet Šent-Janž!

Kaj Jezus pravi, govorí:
»Bi, Janez, mene kerstil ti?«
Oj Janez, Janez, svet Šent-Janž!

»»Kako ču krščovati te,
Ko sam še nisem krščen bil!««
Oj Janez, Janez, svet Šent-Janž!

Sdaj Janez Jezusa krstí,
Kaj njemu Jezus govorí?
Oj Janez, Janez, svet Šent-Janž!

»Kerstim te v imenu Očeta,
Sinu in svetega Duha,
Sdaj sva kerščena obadva!«

Bod' hvalen Jezus prav lepo!
Oj Janez, Janez, svet Šent-Janž,
Oj prosi za nas pri Bogu!

5026.

(Iz Ihana.)

Janez ja v puščav' prebivu
Tri jn enontrideset let;
Vájstro pokoro ja devu,
Des' ja biv pravičn' na svet'.

5025. *Zapisal* Mat. Majar. — *Iz CP. 148—149.* »*Poje se tudi v Goričanah v ziljski dolini.*«

5026. *Zapisal* Anton Breznik; *pela stara* Kajžnica. — *Iz njegove zkirke II. 8.*

Postla ja nъgova biva
Trda škal'ca,
Vadeja ja nъgova biva
Koža kamelna,
Špiža ja nъgova biva
Korenine prapretne,
P'jača ja nъgova biva
Ros'ca jutrajna:
Če jo ja zutri zamudu,
Cev dan ja žejъn biv.
Kar bote pil' in jъdlъ,
Vse v imenъ Ježъša,
V imén' svet'gá Šentjanža,
T'ga jogra božiga!

»Jelena ziblje Jezusa.«

5027.

(Iz Drašič.)

Pri kresu so peli v starejši dobi kot tretjo pesem to-le:

Jelena ziblje Jezusa,
Na sredi polja ravnoga.
Zlata je zibka škrabača,
Začuli so jo židovi,
Tekli so hitro k Jelenoj:
»Dajte, Jelena, Jezusa!
Ćimo mu kupit štumfeke,
Ćimo mu kupit srebrn pas!«
Ne da Jelena Jezusa.

»Žbelica mi leti čez goro.«

5028.

(Iz Bereče vasi suhorske župnije.)

Ko se vsi zbero, pojo sledeče pesmi:

Žbelica mi leti čez goro,
Lepa je roža Marija!
Sestala je očeta svoj'ga,
Lepa je roža Marija!
Ona je milo prašala:
Lepa je roža Marija!
»Ste li videli rožo rumeno?
Lepa je roža Marija!
Bila je, bila, pa je ni,
Lepa je roža Marija!
Zvenila, zvenila davne dni.«
Lepa jo roža Marija!

Potem pojo pri kresu razne druge pesmi, nekatere tudi cerkvene. Ko je to gotovo, gredo okrog v vinogradu, na polje in v vas pred hiše, kjer popevajo druge pesmi (objavljene spodaj).

5027. *Zapisal* Janko Barlè; *o pevki glej opomnjo pri prvi kresni iz Drašič (št. 5012). — Iz Barletovega rokopisa. Primerjaj št. 442—445 in št. 4975. Pesem se poje po tej melodiji:*

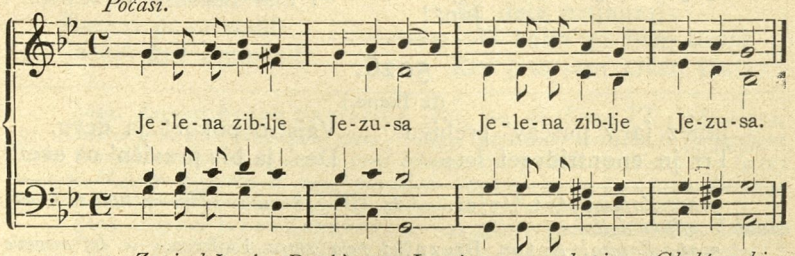

5028. *Zapisal* Janko Barlè. — *Iz njegovega rokopisa. Gledé vsebine primerjaj št. 1181—1183.*

Zoper tiste, ki nečejo v kolo.

5029.

(Iz Zamladinca.)

Svibje, vibje polegalo.
Na koga se nalegalo?
Na one lene junake,
Koji neču naše kolo,
Naše kolo pohoditi,
Pohoditi, potancati,
Potancati, razigrati.

Svibje vibje polegalo,
Na koga se nalegalo?
Na one lene devojke,
Koje neču naše kolo,
Naše kolo pohoditi,
Pohoditi, potancati,
Potancati, razigrati.

Kaj mi mari za žolte čižme!

5030.

(Iz Zamladinca.)

Draga Jela kolo vodi
Po pijacu križevačkom.
Za njom majka tiho hodi:
»Hodi dimov, hčerke Jelek.«
»»Vera nejdem, stara majka:
Stoprem smo se razigrale,
Na da bi se rasajale!««

»Praše ti se žute čižme.«
»»Naj se praše žute čižme!
Meni majka druge kupi
Za mu škodu križevaču.
Ako ne bu, kaj to na nju?
Meni ne bu nikaj za nju,
Makar pojdem se mar za nju.(?)««

Kruhu boš pekarica, vinu krčmarica.

5031.

(Iz Zamladinca.)

Lepoj Tomi kolo igra,
Vu dolini zelenini.
Toma ima verne sluge,
Verne sluge domišlene.
Vrane konje osedlaju,
Osedlaju, obuzdaju.
Sede Toma na jednoga,
Sede Kata na drugoga.
Onak jašu malo dalje,

Nju zapita lepi Toma:
»Gde kaj vidiš, lepa Kata?«
»»Ja ne vidim nigde nikaj,
Samo jedne lepe grade.««
»Ako budeš dobra, Kata,
Ondu budeš ključarica,
Belem kruhem filjarica,
Rusem vincem krčmarica.«

»Lepi Gjuro šaltvu igra.«

5032.

(Iz Zamladinca.)

Lepoj Gjuroj šaltvu igra,
Šaltvu igra, svate zbira.
Nazabral je svatov dosta,
Vnogo dosta — sedemdeset.

5029. *Zapisal* Jožef pl. Šatrak. — *Priobčil Mat. Valjavec v Slov. Glasniku 1866., str. 328 (11.).*

5030. *Zapisal* Jožef pl. Šatrak. — *Priobčil Mat. Valjavec v Slov. Glasniku 1866., str. 328 (10.).* »Jelek = Jela; *tvorka* ek *za ženska imena se tudi po Varaždinu dostikrat sliši«;* rasajale = razhajale.

5031. *Zapisal* Jožef pl. Šatrak. — *Priobčil Mat. Valjavec v Slov. Glasniku 1866., str. 291 (8.).*

5032. *Zapisal* Jožef pl. Šatrak. — *Priobčil M. Valjavec v Slov. Glasniku 1866., str. 291 (9).*

Još ih fali oni' sedem,
Oni' sedem muzikašov,
Muzikašov, trumbetašov.
Onak išli po devojku,
Po devojku Medjimorku.
Medjimorke zle devojke:
Nit su prele, nit su tkale,
Nit su tkale, nit su švele,
Nit na domu čuvarice,
Nit na polju težačice,
Nit na vrtu plevačice,
Nit vu gori pastirice,
Neg vu fladu počivale.

»Oj zelena šipkovina!«

5033.

(Iz Zamladinca.)

Oj zelena šipkovina,
Ne rasti mi blizu puta.
Blizu puta, blizu kola!
Junaci se zagrozili,
Da te hoču spotrgati,
Za klobuke nametati,
Onak k meši pošetati,
K rani meši majki boži!

Oj zelena šipkovina,
Ne rasti mi blizu puta,
Blizu puta, blizu kola!
Devojke se zagrozile,
Da te hoču spotrgati,
Za partice nametati,
Onak k meši pošetati,
K rani meši majki boži!

Oj zelena šipkovina,
Ne rasti mi blizu puta,
Blizu puta, blizu kola!
Snešice se zagrozile,
Da te hoču spotrgati,
Za pečice pometati,
Onak k meši pošetati,
K rani meši majki boži!

»Pasu mi se, pasu tri zeleni pavi.«

5034.

(Iz Zamladinca.)

Pasu mi se, pasu tri pisani pavi,
Pasu mi se, pasu 'se okolo grada.
'Se okolo grada perjiče im pada,
Perjiče im pada, devojke je beru.
Devojke je beru, za partice meču,
Za partice meču, onak k meši šeču.

Pasu mi se, pasu tri pisani pavi,
Pasu mi se, pasu 'se okolo grada.
'Se okolo grada perjiče im pada,
Perjiče im pada, snešice je beru.
Snešice je beru, za pečice meču,
Za pečice meču, onak k meši šeču.

5033. *Zapisal* Jožef pl. Šatrak. — *Priobčil M. Valjavec v Slov. Glasniku 1866., str. 290 (št. 5); za vsakim verzom se pripeva:* Bog, Marija! *Tam je ta le opomnja:* »Parta, partica *je pokrivalo, ki jo na glavi nosijo samo dekleta, dokler so* device; *ktera devištvo zapravi, ne sme več parte nositi. Ženske oženjene, kterim se pravi* sneha *ali* snešica, *nosijo* peče *ali* pečice.« *Prim. št. 5011.*

5034. *Zapisal* Jožef pl. Šatrak. — *Priobčil M. Valjavec v Slov. Glasniku 1866., str. 328—329 (12.).*

»Zhajala nam svetla zvezda.«

5035.

(Iz Zbelave.)

Zhajala nam svitla zvizda,
Za lugemi zelenimi.
Ni nam ono svitla zvizda,
Neg nam ono Tomaševa,
Tomaševa mlada luba.
»Tomaš, kupi žute čižme!«
»»Poslal sem je po sestrici,
Po sestrici, po Dorici,
K majki hodeč posla činit,
Posla činit, kresa kurit,
Kresa kurit, krave dojit:
Lipe ti su, šlarne ti su.««

Peljal bom te v Medžimurje.

5036.

(Topliška iz varaždinske župe.)

Teče, teče Sava, Drava,
Išče dalje luba moja!
Ja si nejdem nikdar po njo,
Ja si pošlem sve katane,
Sve katane vse zebrane,
Vse zebrane same mlade.
Kak so blizu dohajali,
S puškicami pocilali,
Sabljicami pocilali,
Sabljicami pomahali,
S ostrogami pocvenkali,
Luba se je prestrašila.
»Neboj mi se, luba moja,
Nebom t' peljal v černu goru,
Neg te bodem v ravno polje,
V ravno polje Medjimorje,
Kud junaki v igru hode,
Kud divojke v kolo hode.«

Lepa jela.

5037.

(Iz Cerkvišč.)

Zrasla mi je lepa jalva
Na sred' polja širokega.
Za to jalvo nihče ne zna,
Nego jeden mladi junak.
Šeče se po ravnem polju.
Sastala ga devojčica,
Stala ga je poprašati:
»Kam se šečeš, mladi junak?«
»»Ja se šečem jalve gledat.««
»Kaj se šečeš jalve gledat!
Jalva ti je povenila,
Povenila, posahnila!«
Kada junak bliže pride,
Jalva ne da vu se gledat
Od bliščobe vite jalve!

5038.

(Iz Adlešič.)

Junak sadil vito jalvo,
I už jalvo belo rožo.
Tri je leta ne obajde,
I četrto do jeseni.

5035. *Zapisal* Ivan Kukuljević. — *Iz njegovih »Pěsmi« str. 250. Drugi verz se ponavlja za vsako vrstico.*

5036. *Zapisal* Ivan Kukuljević. — *Iz njegovih »Pěsmi« str. 291.*

5037. *Zapisal* Janko Barlè *(febr. 1889.), pela* Meta Štubler. — *Iz Barletove zbirke.*

5038. *Zapisal* Ivan Šašelj. — *Iz »Ljublj. Zvona« VII. (1887.) 504.*

Junak šeče jalve gledat,
Šestala ga devojčica,
Sestala ga, pitala ga:
»Kam se šečeš mladi junak?«
»»Ja se šečem jalve gledat.««
»Ne šeči se jalve gledat:
Tvoja jalva posehnila,
Tvoja roža povenila.«
Junaku se ne vjeruje,
Neg' on šeče jalve gledat.
Kad se dojde malo bliže,
Ne more se bliže dojti
Od zvišine vite jalve
I belobe bele rože.
Pod korenom Dunav bije,
Na vrhuncu sokol sedi,
Sokol sedi, polje gledi,
Gde mi lovki lovek love,
Lovek love, košutico.
Ni je ono košutica,
Neg' je ono devojčica
Lepo belo i rumena,
Lepo tanka i visoka!

Zadela se je ob dragega svetlo sablo.

5039.

(Iz Zamladinca.)

Spravljajte se, devojčice,
Sprek Dunaja na rožice,
Se su rože spoteknule,
Samo jedna zaostala;
Nju pitaju druge rože:
»Kaj je tebi, lepoj roži,
Kaj si tako zaostala?«
»»Malo sem se spozadela
Za očkeve bele noge,
Za majkina bela krila,
Za sestrine žute kite,
Za bratove ostružice,
Za ljubove svetle sable.««

Pesmi, ki se pojo od kresa gredé.

Zorja prstan pogubila.

5040.

(Iz Drašič.)

Ko so šli od kresa, so (prej) popevali kot prvo to le pesem:

Zorja prstan pogubila
Maj vodo, maj goro,
Maj tem drobnem kamenkom.
Pošlji čačko, naj gre iskat
Maj vodo, maj goro,
Maj tem drobnem kamenkom.
Šel je iskat, ni ga našel
Maj vodo, maj goro,
Maj tem drobnem kamenkom.
Zorja prstan pogubila.
Pošlji majko, naj gre iskat,
Šla je iskat ni ga našla.
Zorja prstan pogubila.
Pošlji bratca, naj gre iskat,
Šel je iskat ni ga našel.

5039. *Zapisal* I. pl. Šatrak. — *Priobčil M. Valjavec v Slov. Glasniku l. 1866., str. 289.*

5040. *Zapisal* Janko Barlè; *o pevki glej opomnjo pri prvi kresni iz Drašič (št. 5012).* — *Iz Barletovega rokopisa.* Maj = med: Maj vodo, maj goro * Maj tem drobnem kamenkom *se ponavlja tudi v naslednjih strofah, kakor v prvi, t. j. za vsakim verzom. Prim. zgoraj št. 1168—1170 in št. 4986.*

Zorja prstan pogubila.
Pošlji sestro, naj gre iskat,
Šla je iskat, ni ga našla.
Zorja prstan pogubila.
Pošlji dragog, naj gre iskat,
Šel je iskat, našel ga je!

»Marija se rano 'staja.«

5041.

(Iz Drašič.)

Ko so šli od kresa, so peli prej drugo pesem to le:

Oj devojka, devojčica,
Daj nam, Bože, dobro leto!
Marija se rano 'staja,
Rano 'staja i opravlja,
Ki se v naše polje spravlja:
Naše polje obrodilo
Z dobrim žitom i šenico,
'Saki snopek po kuplenik,
Razstavica tri četiri!
Marija se rano 'staja,
Rano staja i opravlja,
Ki se v naše selo spravlja,
Naše selo 'se veselo!

Marija se rano 'staja,
Rano staja i opravlja,
Ki se v naše selo spravlja,
Naše gore obrodile!

»Potočil Jezus zlatu jabuku.«

5042.

(Iz Zamladinca.)

Potočil Ježuš zlatu jabuku,
Lepo je ime Ježuš moj!
Potočil ju je v naše kolo:
Naše je kolo zdravo, veselo.

Potočil Ježuš zlatu jabuku,
Potočil ju je v naše selo,
Naše je selo zdravo veselo.

Potočil Ježuš zlatu jabuku,
Potočil ju je v naše polje:
Naše je polje lepoj rodilo,
Lepoj rodilo zlatom šenulkom,
Š čim se alduju 'se bože meše,
'Se bože meše pod božim krovom,
Pod božim krovom, na božem stolu.

Potočil Ježuš zlatu jabuku,
Potočil ju je v naše gore:
Naše su gore lepoj rodile,
Lepoj rodile rumenim vincem,
Š čim se alduju 'se bože meše,
'Se bože meše pod božim krovom,
Pod božim krovom, na božem stolu.

Tri so ptice goro (morje) preletele.

5043.

(Iz Suhorja.)

Tri tičice, tri tičice
Morje obletele.
Prva nosi, prva nosi
Klasek od šenice.

5041. *Zapisal* Janko Barlè; *o pevki glej opomnjo pri prvi kresni pesmi iz Drašič (št. 5012) .— Iz rokopisa Barletovega. Verz 2. se ponavlja za vsakim.* — »Razstavica = četiri snopi skupaj.«

5042. *Zapisal* Jožef pl. Šatrak. — *Priobčil M. Valjavec v Slov. Glasniku 1866., str. 329 (14.); verz 2. se poje za vsako vrstico.* Šenulka *ali* šenula = pšenica *(toda samo v pesmi, v govoru se ne sliši).*

5043. *Zapisal* Anton Žlogar. — *Iz njegove zbirke.* gora = vinska gora.

Da b' ga, Bog daj, da b' ga,
Bog daj,
V naše polje dela!
Ona ga je, ona ga je
V naše polje dela:
Naše polje, naše polje
Jako obrodilo.

Tri tičice, tri tičice
Morje obletele.
Druga nosi, druga nosi
Jagodo od grozda.
De b' jo, Bog daj, de b' jo,
Bog daj,
V naše gore dela!
Ona ga je, ona ga je
V naše gore dela:
Naše gore, naše gore
Jako obrodile.

Tri tičice, tri tičice
Morje obletele.
Tretja nosi, tretja nosi
Zdravje i veselje.
Da b' ga, Bog daj, da b' ga,
Bog daj,
V naše selo dela!
Ona ga je, ona ga je
V naše selo dela:
Naše selo, naše selo
Zdravo i veselo.

5044.

(Iz Podzemlja.)

Tri tič'ce morje obletele,
Prva nosi klasek od šenice:
Da b ga, Bog dal, naše polje
dela,
Naše polje lepo obrodilo!
Druga nosi vinsko jagodico.
Da b' jo, Bog dal, naše
gore dela,
Naše gore lepo obrodile!
Tretja nosi zdravje in veselje;
Da b' ga, Bog dal, naše
selo dela,
Naše selo zdravo in veselo!

5045.

(Od Varaždina.)

Tri vtičice goru obletale,
Saka nosi vu kljunu znamenje,
Jedna nosi od pšenice klasa,
Druga nosi od gorice lozu,
Tretja nosi zdravje i veselje.
Koja nosi od pšenice klasa,
Opalo nam vu to ravno polje,
Daj nam, Bože, pšenice i
kruha!
Koja nosi od gorice lozu,
Opalo nam vu tu črnu goru,
Daj nam, Bože, ta rumena
vinca!
Koja nosi zdravje i veselje,
Opalo nam vu te bele grade,
Daj nam, Bože, zdravja i
veselja!

5046.

(Iz Vrbovca.)

Tri su tice morje preletele:
Prva nosi zdravje i veselje,
Druga nosi grozdek od lozice,
Trejta nosi lacu od šenice.

5044. *Zapisal* Janko Barlè. — *Iz »Slov. Večernic« XLV. 114. Zapis v Šlebingerjevi zbirki (II. str. 21—22) izhaja od pevca, ki jo je bral v Večernicah; loči se v tem:* 1 ptičke — 4 Naše] Da bi.

5045. *Zapisal* Mat. Valjavec. — *Iz njegovega rokopisa, ki ga je hranil Valjavec jo je natisnil tudi v svojih Pripovedkah str. 313.*

5046. *Zapisal* Rik. Ferd. Plohl. — *Iz njegovih HNP. I. 72—73. Poje se po melodiji: Vozila se galija po morju. Kuhač IV. št. 1291.*

Dragi Bože, da bi ova tica,
Koja nosi zdravje i veselje,
Ostala pri nas:
Naše selo zdravo i veselo!
Dragi Bože, da bi ova tica,
Koja nosi grozdek od lozice,
Ostala pri nas:
Da bi gora dobro obrodila,
Saka loza vinca pol vederca!
Dragi Bože, da bi ova tica,
Koja nosi lacu od šenice,
Ostala pri nas:
Da bi pole dobro obrodilo,
Saka laca dala pol vaganca,
Naše selo zdravo i veselo!

»Sad mi gremo v goro više.«

5047.

(Belokranjska iz Adlešič.)

Grličica grkovala,
Grkujuči zrnce brala.
Izrasla je žuta vrba,
Pod njom raste lipa roža.
Tebe otje potrgati
Junakovi na klobuke
I deklički na iglice.
Sad mi gremo v goro više,
V goro više na obrše.
V gori čemo vince piti
Iz polička i sudička,
Lipo vince muškotela:
Požegnal ga dragi Jezus,
Marija ga natočila.

Pesmi, ko se obhajajo vinogradi.

»Ne hodi vince iz gore.«

5048.

Iz Draši č.)

Ko so šle kresnice med vinogradi, so zapele to le pesem:

Ne hodi vince iz gore,
Čemo ti dati trgače!
Jezus po gori hodijo,
Zlat križec v rokah nosijo,
S kim naše gore križajo,
Križaj jih Jezus, Marija!

Jezus po gori hodijo.

5049.

(Iz Draši č.)

Jezus, Marija po gori hodijo,
Zlat križec v rokah nosijo,
Ki naše gore žegnajo:
Žegnaj jih, žegnaj Bog, Marija!
Né hodi, vince, iz gore,
Čémo ti dati rézače,
Ne hodi vince iz gore,
Čemo ti dati stavlače!

In tako naštevajo naprej vse vrste delavcev, ki imajo opraviti pri obdelovanju trsja.

5047. *Zapisal* J. Šašelj. — *Iz Slovana IV. (1887.) 187.*
5048. *Zapisal* Janko Barlè; *o pevki glej opomnjo pri prvi kresni iz Draši č. — Iz Barletovega rokopisa.*
5049. *Zapisal* Janez Zabukovec *l. 1892., ko je bil kaplan metliški. Iz njegovega rokopisa št. 7.*

»Kar sem koli sveta prošel.«

5050.

(Iz Bereče vasi suhorske župnije.)

Ko odpojo, zbravši se pri kresu, več pesmi, najprej Žbelica mi leti čez goro (gl. št. 5028), in tudi druge kresne in celo cerkvene pesmi, jih gre po trideset možkih in ženskih okrog trtja (vinogradov) in popevajo:

Kaj sem koli sveta prešel,
Lepa je roža Marija!
Nisem takšne rože našel,
Lepa je roža Marija!
Kot je roža Marija.
Lepa je roža Marija!

Od trtja gredo potem na polje.

Oj Marija vinogorska,
Lepa je roža Marija!
Z vincem si me napojila,
Lepa je roža Marija!
In v nebesa dopustila,
Lepa je roža Marija!

5051.

(Iz Adlešičev v Belih Kranjcih.)

Kar sem koli sveta prošel,
Take rož'ce nisem našel,
Kot si rož'ca, o Marija.
Žegnaj, žegnaj, o Marija,
Žitno polje, vinske gore —
Oj ti naša rožica!

Kar sem koli loze prošel,
Take tič'ce nisem našel,
Kot si tič'ca, o Marija.
Žegnaj, žegnaj, o Marija
Žitno polje, vinske gore —
Oj ti naša tičica!

Kar sem koli gore prošel,
Take trte nisem našel,
Kot si trta, o Marija.
Žegnaj, žegnaj, o Marija
Žitno polje, vinske gore —
Oj ti naša trtica.

5052.

(Iz Geršič, podzemeljske župnije v Belih Kranjcih.)

Kar sem koli sveta prošel,
Take njive nisem našel,
Kot je njiva Marija.
Oj Marija vinogorska
Nas je z vincem napojila,
Nam nebesa zadobila.

Kar sem koli vrtov prošel,
Take rože nisem našel,
Kot je roža Marija.
Oj Marija vinogorska
Nas je z vincem napojila,
Nam nebesa zadobila.

Kar sem koli vasi prošel,
Take hiše nisem našel,
Kot je hiša Marija.
Oj Marija vinogorska
Nas je z vincem napojila,
Nam nebesa zadobila.

Kar sem koli gore prošel,
Take trte nisem našel,
Kot je trta Marija.
Oj Marija vinogorska,
Nas je z vincem napojila,
Nam nebesa zadobila.

5050. *Zapisal* Janko Barlè. — *Iz njegovega rokopisa.*
5051. *Zapisal* Janko Barlè. — *Iz njegovega rokopisa.*
5052. *Zapisal* Janko Barlè. — *Iz njegovega rokopisa.*

5053.

(Iz Krasinca.)

Karkoli sem sveta prošel,
Tak've gospe nisem našel,
God je gospa o Marija,
O Marija vinogorska.
Žegnaj, žegnaj, o Marija,
Žitno polje, vinske gore!

Kajkoli sem polja prošel,
Takve rože nisem našel,
God je roža o Marija,
O Marija vinogorska.
Žegnaj, žegnaj, o Marija,
Žitno polje, vinske gore!

Kajkoli sem gore prošel,
Takve trte nisem našel,
God je trta o Marija,
O Marija vinogorska.
Žegnaj, žegnaj, o Marija,
Žitno polje, vinske gore!

Kajkoli sem gozda prošel,
Takve tice nisem našel,
God je tica o Marija,
O Marija vinogorska.
Žegnaj, žegnaj, o Marija,
Žitno polje, vinske gore!

Kajkoli sem vode prošel,
Takve ribe nisem našel,
God je riba o Marija,
O Marija vinogorska.
Žegnaj, žegnaj, o Marija,
Žitno polje, vinske gore!

Jezus je sadil vinograd.

5054.

(Iz Adlešič v Belih Kranjcih.)

Jezus je sadil vinograd.
S kim ga je sadil?
S svojo preljubo materjo,
Ljubo devico Marijo.

Jezus je vezal vinograd.
S kim ga je vézal?
S svojo preljubo materjo,
Ljubo devico Marijo.

Jezus je kopal vinograd.
S kim ga je kopal?
S svojo preljubo materjo,
Ljubo devico Marijo.

Pesmi, ko se obhaja polje.

»Jezus po polji hodijo.«

5055.

(Iz Drašič.)

Ko so šle kresnice po polju, so popevale po istem napevu kakor gori »Jelena ziblje Jezusa« (št. 5027) to-le pesem:

Jezus po poli hodijo,
Zlat križec v rokah nosijo,
S kim naše polje križajo,
Križaj ga Jezus, Marija!

5053. *Zapisal* Peter Črnič; *pela mu mati* Ana Črnič. — *Iz njegovega rokopisa, ki mi ga je poslal Ivan Sašelj.* God = kot (kakor).

5054. *Zapisal* Janko Barlè. — *Iz njegove zbirke.*

5055. *Zapisal* Janko Barlè; *opomnjo o pevki glej pri prvi kresni pesmi iz Drašič (št. 5012).* — *Iz Barletovega rokopisa. Primerjaj št. 5048 d.*

Tri rožice.

5056.

(Iz Bereče vasi suhorske župnije.)

Ko pridejo od trtja na polje, popevajo tam:

Stoji, stoji ravno oj pole,
V ravnim poli rožce tri.
Ta prva rož'ca je le ta:
Le ta drobna šeničica.
Ta druga rož'ca je le ta:
Preljuba vinska jagoda.
Pri 'saki sveti maši b'la
Za léto sveto rešnjo kri.
Ta tretja rož'ca je le ta:
Ljubica devica Marija,
Ker nam je rodila Jezusa,
Tega kralja nebeškiga,
Ki nam je stvaril nebo, zemljo,
Človeki dal dušo, telo.

Potem gredo pred hiše.

5057.

(Iz Bohinja.)

Stoji gartelč ograjen,
S zlatim kolim obsajen.

S srebernim protjem zapleten,
Povhen rožic nasajen.

Notre rasejo rožice tri,
Vse tri so rudeče kakor kri.

Ta perva rožica je le ta:
Sprelepa rumena všeničica.

Per vsakej maši jo nucajo
Le za presveto hostijo.

Nobena maša brana ni
Brez te svete hostije.

Ta druga rožica je le ta:
Spreluba vinska tertica.

Per vsakej maši jo nucajo
Za presveto rešnje kri.

Nobena maša se ne moli
Brez presvete rešnje krjí.

Ta tretja rožica je le ta:
Spreluba devica Marija.

5056. *Zapisal* Janko Barlè. — *Iz njegovega rokopisa.*

5057. *Zapisal* Mat. Majar. — *Iz njegovega rokopisa, ki ga je hranil Miklošič. Drugi verz vsake strofe se ponavlja. Prepis v VO. XIV. 23/2 se loči od zgoranjega natiska, ne gledé na naglasna in dijakritična znamenja, v tem:* 1 Stoji] Stoji, stoji — 2, 3 *manjka* — 4 nasajan — 5 rastejo — 7 Ta p.] Pèrva — 8 Spreljepa — 9, 15 vsakej] vsakej svetej — 14 Spreljuba — 16 rẽšnje — 18 krij — 19 treća — 20 Spreljuba — 21 Ježuša — 22 Oj] Oj le — 24 dao — 25 Bũh. *Vraz je pristavil temu prepisu to opomnjo: »Ova je pèsma poznata kod sviuh Slovenacah (korutanskih i panonskih). G. M. Majer, što mi ju je priobćio, kaže, da ju takodjer čuo u Štajeru kod Starog trga u okolici Slovenskog Gradca, u Kranjskoj u Bohinju kod Stare Fužine. Mletački Slovini popěvaju je u càrkvi, kad bude postavljeno na otar sv. rẽšno tělo. U ostalom nisam je nikdě drugdě čuo u càrkvi (kaže nadalje prij. M.), nu po svoj prilici bila je nedavno još kod sviuh Slovenacah càrkovna. Ta pèsma ima i kod štokavacah.« Vraz je tu hotel citirati I. zv. Vukovih pesmi, pa ni navel strani. Majar jo je natisnil v Novicah II. (1844.) 152 v spisu »Nekaj od Slovencov«, kjer ima poleg že navedenih pripomenj o nje domovini še tole opazko: »Ti podobna, pa lepši in daljši je jedna v Šen-Petri na Forjulskim (regio Sclavorum), ki je cerkvena, se poje med povzdigovanjem pri sveti maši in se začne* »Na svetim oltarji *(sic!)* svet kelih stoji,« *itd. (glej zgoraj št. 4927). Natisek v Novicah se loči od našega v tem:* 1 gartelc — 2, 3 Z — 4 Polhen — 5 rastejo — 9, 15 vsaki — 10 Le] Oj — 14 Spreljuba — 16 Za] Oj za — 22 Oj] Oj le — 23] Je stvaril zemljo in nebo — 24] Dal človeku dušo in telo

Nam je rodila Jezusa,
Oj kralja nebeškega.
Vstvaru je zemlo, nebo,
Človeku dav dušo, telo:
Bog oča, sin in sveti Duh,
Vse tri peršone en sam Buh.

5058.

(Iz gorjanske okolice pri Bledu.)

Tam je an vàrtàc wograjen,
Z àrmenìm protjam popleden.
Notrè rasejo rožìce tri,
Vse àrdeče kokàr kri.
Ta pàrva rožìca je le-ta:
Prelepa àrmena všenica,
Prì vsače mašè jo nucajo,
Za le-to sveto hostijo.
Mašnik jo povzìgujejo,
Ljùdje se prìkłonjujejo.
Ta druga rožica je le-ta:
Prelepa vinska tàrtìca.
Mašnik jo povzìgujejo,
Ljùdje se prìkłonjujejo.
Wobena maša brana ni
Brez rožnofarbane kàrvi.
Ta treka rožìca je le-ta:
Presveta dèvica Marija,
Ki nam je rodila Ježùša,
Ki je odrešu cele greh suta.

5059.

(Iz Predvora.)

Stoji, stoji tam vrtъc nov,
Z zvatъm količjam nasajen,
S srebrnъm prôtjam vograjen,
V njъmo rasejo rôžce tri.
Ta prva rožъca je pa
Le ta všenica rúmena;
Pъr vsačъ maš' jo jímajo
Za to presvêto hôstъjo.
Mašnъk jo povzigujejo,
ъljdjê se pъrkvonjujejo.
Zakaj se pъrkvonjujejo?
Za tô k' je pravъ živъ Bôh,
Boh Voča, Sin jъn svêtъ Duh.

— 26 Bog. — *Natisek v Janežičevem »Cvetju slov. nar.« I. 57—58 (»Kranjska iz Bohinja«) se loči od našega natiska v tem:* 1 gartelc — 2 koljem — 5 Notri — 9 meši — 14, 20 Spreljuba — 16 rešnjo — 18 kri — 22 kralja] kralja nam — 23] Vstvaril je zemljo in nebo — 24 dal — 25 Bog. *Majarjev prepis v MR. 362 se loči od našega natiska v tem, ne gledé na naglaske:* 1 Stoji] Stoji, stoji — 2, 3 Z — 8 Sprelẽpa — 16 rẽšnjo — 18 rẽšnje — 22 Oj] Oj le — 23 Vstvaru je] Je vstvaroł — 24 dał — 26 Bóg. — *Pesem je natisnil Majar tudi v svojem »Slavjanu« III. (1875.) 12 s temi razločki od našega natiska, ne gledé na naglaske:* 1] Stoji, stoji gartelc ograjan — 2] Z zlatim' kolim' obsajan — 3 Z... zapletan — 4 Pouhen . . . nasajan — 6 kakor — 8 Spreljepa — 16 rješnjo — 18 rješnje — 19 treća — 22 Oj] Oj le — 23 Vstvaru je] Je vstvaru — 24 dau — 26 Boh. *Naposled jo je natisnil tudi Scheinigg v NPKS. št. 111 po natisku v Novicah s temi predrugačbami:* 2 koljem — 6 tri so] tri — 18 krvi.

5058. *Zapisal* Ivan Kunšič. — *Iz njegove zbirke, ki mi jo je izročil Škrabec. Zapis v Kunšičevem rokopisu, ki ga je hranil Vlad. Levec, je pisan v knjižni slovenščini. Prvotno je tam stalo:* gartelc *za* vrtec. *Druge razlike so nebistvene.*

5059. *Zapisal* Mat. Valjavec. — *Iz VI. programa gimnazije Varaždinske za l. 1858., str. 16, kjer je napak tiskano* poszigujejo *(9) in* vъsvoljin *(29). Natisek Valjavčev v Kresu IV. (1884.) 441 se loči samo v tem:* 4 rôž'ce — 25 rodiwa — 31 dà. *»Nekdaj so baje peli to pesem pri maši. Pevka je pela* rúmena, *dasi se sicer govori* rména.«

Ta druga rožъca je pa
Ta lěpa vinska trtъca.
Vobene maše brane ni
Brez rožnofarbane krvi.
Mašъnk jo povzigujejo,
ъljdje se pъrkvonjujejo.
Zakaj se pъrkvonjujejo?
Zatô k' je prava rešnja kri,
Kъ nam ž njô Jêžъš grěše zmi'!

Ta treka rožъca je pa
Dъvica roža Marija,
K' nam je rodiva Ježъša,
Tъgà kralja nebêščъga,
Zveličarja vsъgá svътá.
Ježъš je mêjhъn pa je svêt,
V rokàh drži vъsvôljъn svêt:
Ježъš je smiljen'ga srca,
Za kar ga prôs'mo, vse nam da.
Prosimo ga mi nejpoprej
Za dušъ našъ svêtъ rej,
Kъ nam ga Boh vsъm skupej dej!

5060.

(Torovo pri Vodicah.)

Leži, leži ravno poljé,
Na polj raséjo rož'ce tri.

Ta prva rož'ca je letá
Preluba vinska trtica:

Pr svetъ mašъ jo nucajo
Za lubo sveto rešno kri.

Ta druga rožca je leta
Pšenica rumena:

Pr svetъ mašъ jo nucajo
Za lubo sveto hostijo.

Ta treka rožca je letá
Preluba dvica Marija,

Ki nam je rodila
Zveličarja usga sveta.

5061.

(Od Sv. Andreja pod gorami.)

Leži, leži to polje,
Na polju en vrtec leži,
V vrtu pa rastejo rože tri.

Ta prva rožca je leta:
Lepa rumena pšeničica.
To ni nobena pšeničica,
To je le sveto rešnje telo.

Ta druga rožca je le-ta:
Ta ljuba vinska trtica.
To ni nobena vinska trtica,
To je le sveta rešnja kri.

Ta tretja rožca je le-ta:
Ta lepa bela lilija.
To ni nobena lilija,
To je le devica Marija.

5062.

(Štajerska od Sv. Eme.)

Tam stoji vertec ograjen,
In zlatim koljem obsajen,
Srebernim protjem ograjen,
Poln rožic prelepih nasajen.

5060. *Zapisal* France Francetov. — *Iz njegove zbirke V. št. 6.*
5061. *Zapisal* Fr. Praprotnik. — *Iz njegove zbirke.*
5062. *Zapisal* A. Kovačič. — *Iz njegove zbirke IV. 3.*
Opomnja. Po Štajerskem se je razširil tudi predelek té pesmi, ki ga je naredil in objavil v Drobtinicah VI. 260 Jož. Virk. Značijo ga zlasti verzi: Najžlahtnejši zmed vsih cvetic * Je rajski ven'c čistih devic: * V Marijnem srcu zelení, * V

Notri rastejo rožce tri,
Vse tri so rudeče kakor kri.
Perva rožca je le-ta
Prelepa rumena pšenica.

Pri vsaki meši jo rabijo
Oj za presveto hostijo.
Nobena meša brana ni
Brez te presvete hostije.

Druga rožca je le-ta
Preljuba vinska trtica.

Pri vsaki meši jo rabijo
Oj za presveto rešno kri.

Tretja rožica je le-ta
Preljuba devica Marija.
Rodila nam je Jezusa
Oj za kralja nebeškega:

Stvaril je zemljo in nebo,
Dal človeku dušo in telo:
Bog Oče, Sin in sveti Duh
Vse tri božje osebe vkup!

5063.

(Vrhovska v Belih Kranjcih.)

Tam stoji ravno polje,
Notri je vertec ograjen.
V njemu rastejo rožece tri.

Perva rožeca je le tá:
Pšenica rumena,
Per vsaki sveti maši nucana
Za ljubo sveto hostijo.
Mašniki jo pouzdigujejo,
Grešniki se perklonjujejo.
Zakaj se perklonujejo?
Ker mašniki sveti žegen dajejo.

Druga rožeca je le ta:
Ljuba vinska tertica.
Per vsaki sveti maši je nucana
Za sveto rešnjo kri.
Mašniki jo povzdigujejo,
Grešniki se perklonujejo.
Zakaj se perklonujejo?
Ker mašniki sveti žegen dajejo.

Tretja rožica je le ta:
Devica Marija,
Ko nam je rodila Jezusa,
Zveličarja celiga sveta.
Jezus je majhen, pa je svet,
Ko je odrešil vesolni svet.
Zlata zibel, sreberni tečaj,
Notri se ziblje Jezus sam.

5064.

(Iz Geršič v Belih Kranjcih.)

Stoji, stoji ravno polje,
V ravnem polji rožce tri.
Ta prva rož'ca je le ta:
Oj drobna je šeničica.
Ta druga rož'ca je le ta
Preljuba vinska trtica.
Ta tretja rož'ca je pa ta
Preljuba d'vica Marija,
K je nam rodila Jezusa,
Zveličarja cel'ga svetá,
Ki vstvaril je zemljo, nebó,
Človeku dal dušo, telo,
Dušo, telo, čisto srce,
Po smrti pa bo večni raj,
Jezus, Marija nam ga daj!

Jezusovem srci lepo cveti. * Na glavi vseh devic bliščí * Pred tronom božje milosti *itd. Tak je zapis Jož. Kranjca iz Sv. Jurija ob Ščavnici in zapis P. Miklavca s Pohorja (I. št. 38).*

5063. *Neznanega zapisovavca. — Iz VO. XVI. Č|41. Primerjaj gledé konca naslov »Jezus ziban« (št. 432—435).*

5064. *Zapisal* Janko Barlè; *pel* Šimič. *Iz Barletove zbirke.*

5065.

(Iz Suhorja.)

Stoji, stoji ravno poljé,
V ravnem polji vrtec nov,
Na njem rasto rožce tri.

Ta prva rož'ca je le ta:
Preljuba vinska trtica,
Pri vsaki maši (jo) nucajo
Za rešno kri ofrujejo.

Ta druga rož'ca je le ta:
Prerúmena pšeničica,
Pri vsaki maši nucajo,
Za sveto hostjo ofrujejo.

Ta tretja rož'ca je le ta:
Preljuba dvica Marija,
K' je nam rodila Jezusa,
Tega kralja nebeškega,
Ki je vstvaril zemljo, nebo,
Človeku dal dušo, telo.

5066.

(Belokranjska.)

Stoj mi, stoji ravno pole,
V ravnem polo so tri rožice zlate,
Tri rožice zlate, ker so Jezusove.

Ta prva rožica je zlata
Preluba žarka šenica:
Nobena maša brana ni,
Če hojstja zraven ne stoji.

Ta druga rožica je zlata
Preluba vinska trtica:
Nobena maša brana ni,
Če vince zraven ne stoji.

Ta tretja rožica je zlata
Luba dvica Marija:
Nobena maša brana ni,
Če Marije zraven ni.

5067.

(Od Gorice.)

Stoji, stoji ravno poljé,
Na ravnim polju rožce tri,
Na ravnim polju rožce tri.

Ta prva rózca je le ta:
Preljuba róm'na pšenica,
Preljuba róm'na pšenica.

Pr vsak' svet' maš' jo nucajo
Za ljubo svéto hostijo,
Za ljubo svéto hostijo.

Ta druga rózca je le ta:
Presladka vinska trtica,
Presladka vinska trtica.

Pr vsak' svet' maš' jo nucajo
Za ljubo svéto rešno kri,
Za ljubo svéto rešno kri!

Ta tretja rózca je le ta:
Preljuba dvica Marija,
Preljuba dvica Marija,

5065. *Zapisal* Anton Žlogar. — *Iz njegove zbirke, ki jo hrani Matica.*

5066. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz okorno pisane knjižice v Barletovi zbirki.*

5067. *Zapisal neki* Peršič *(najbrž od Šempasa), ki jo je 9. malega srpana 1835. izročil Vrazu.* — *Iz Vrazovega prepisa v VO. XIX. X—V. 43|149. Vraz jo je prepisal vnovič v VO. I. 26, s temi predrugačbami, ne gledé na naglaske, apostrofe in na* v̈ *za predsamoglasniški* v: 7, 13 svet'] ljub' — 23, 24 dav. — *Tretji Vrazov prepis (v VO. XVIII. A. 1) se loči od ravnokar omenjenega, ne gledé na* u *za* v̈, *za* ê *pred zlogotvornim* r *in na naglaske v tem:* raunêm — 5, 6 rómena — 22 Ker stvarô — 23, 24 dao. — *Četrti prepis (v VO. XIV. 1 a) se ne gledé na naglaske loči od naposled navedenega v tem:* 17, 18 Maria — 20, 21 nebeškoga. *Nekaj naglaskov je pozneje pristavljeno s svinčnikom.*

Ki nam rodila Jezosa,
Našga kralja nebeškiga,
Našga kralja nebeškiga,
Kir stvaru je nebo, zemljo,
Človeku dal dušo, telo,
Človeku dal dušo, telo!

5068.

(Z Grahova.)

Tam stoji polje ravno,
Na polji rasejo rožice tri.

Ta prva rož'ca je le ta:
Spreljuba rumena pšeničica.
Pri vsaki sveti maš' jo nucajo
Za samo sveto hostijo.

Mašnik jo vzdignejo,
Ljudje se ji vklanjajo.

Ta druga rož'ca je le tá:
Spreljuba vinska trtica.

Pri vsak' svet' maš' jo nucajo
Za samo sveto rešnje kri.
Mašnik jo vzdignejo,
Ljudje se ji vklanjejo.

Ta treča rož'ca je le-tá:
Spreljuba Marija devica,
Ki nam rodila Jezusa,
Zveličarja celiga sveta.

5069.

(Iz Cerkna.)

Tam stoji 'n vertič nasajen,
Z zlatim plotom ograjen.

Notri pa rasejo rožce tri,
Na celem svetu lepših ni.

Ta perva rožca je le ta:
Spreljuba rumena pšeničica.

Pri vsaki sveti maši jo nucajo
Za to presveto hostijo.

Mašnik jo gor povzdigujejo,
Ljudje se priklonujejo.

Ta druga rožca je le ta:
Spreljuba vinska tertica.

Pri vsaki sveti maši se spremeni
V Jezusovo rešnjo kri.

Mašnik jo gor povzdigujejo,
Ljudje se na persi vdarijo.

Ta tretja rožca je le ta:
Spreljuba Marija devica,

K' nam je rodila Jezusa,
Našega Izveličarja.

Marija utrga tri rožice.

5070.

(Iz Cvetlina v hrv. Zagorju.)

Mal mi je vertek zagrajen,
Pun mi je rožic nasajen.
Po njem se šeče Marija,
Za njom se rože gibleju.
Marija tergla rožicu,
Hitila v bistru vodicu:

5068. *Zapisal* Anton Črv. — *Iz njegove zbirke B. 6* a.

5069. *Zapisal* Janez Kokošar. — *Iz njegove zbirke. Drugi verz vsake strofe se ponavlja.*

5070. *Zapisal* Rik. Ferd. Plohl. — *Iz njegovih HNP. III. 66. Melodijo gl. v Kuhaču III. št. 972.*

»Nekal mi, roža, vodice,
V nje se bu kopal sinek moj!«
Tergla je drugu rožicu,
Děla je sebe za nadre.
Tergla je trejtu rožicu,
Děla je v roke Jezušu.

»Naj venec navije Jožef in Marija.«

5071.

(Iz Cvetlina v hrv. Zagorju.)

Divojčica mlada moder cvetek brala.
Kulike nabrala, se je majke dala.
»Majka ma lublena, navinte mi věnčec!«
»»Čerka ma lublena, nemrem ga naviti,
Nemrem ga naviti proz te zlate niti,
Naj ti ga navine Jožef i Marija!««

Divojčica mlada navila pervoga,
Hitila ga taki na te žitne pole,
Gdě mi raste kruhek, Jezuševo tělo,
S kojega se služe te svete mešice:
Koji bodu jeli, zveličeni bodu.

Divojčica mlada navila drugoga,
Hitila ga taki na te vinske gore,
Gdě mi raste vince, Jezuševa kervca,
S kojega se služe te svete mešice:
Koji bodu pili, zveličeni bodu.

»Po polju grejo device tri.«

5072.

(Od Frama.)

Po polju pa grẹjọ dẽvice tri,
Po polju pa grẹjọ dẽvice tri,
Oj Bog nam pomagaj, Marija tî!
Oj Bog nam pomagaj, Marija tî!

Najpèrva je tergala najgelček,
Oj Bog nam pomagaj, Marija tî!

Druga je tèrgala majaron,
Oj Bog nam pomagaj, Marija tî!

Trětja je tergala rožmarin
Oj Bog nam pomagaj, Marija tî!

Perva je rodila Jožefa,
Oj Bog nam pomagaj, Marija tî!

5071. *Zapisal* Rik. Ferd. Plohl. — *Iz njegovih HNP. III. 65.* »Proz = kroz; *otaj* proz *dolazi riedko u našem narodu«; jaz mislim, da je ta* proz *namesto* prez = brez.

5072. *Zapisal* Oroslav Caf. — *Iz CO. II. 21. Vsaki par se ponavlja kakor prvi.*

Druga je rodila Johaneza,
Oj Bog nam pomagaj, Marija tî!
Tretja je rodila Kristusa,
Oj Bog nam pomagaj, Marija tî!

5073.

(Od Frama.)

Leži, leži polje,
Oj polje široko.
Na polju stoji vèrtič,
Oj vertič ograjen.
Bog nam pomagaj no Marija!

Nutrě hodijǫ děvice tri,
Bog nam pomagaj no Marija!

Perva je tèrgala makov cvět,
Bog nam pomagaj no Marija!

Druga je tèrgala najgelnov cvět,
Bog nam pomagaj no Marija!

Tretja je tèrgala rožmarin,
Bog nam pomagaj no Marija!

Pèrva je rodila Jožefa,
Bog nam pomagaj no Marija!
Druga je rodila Johaneza,
Bog nam pomagaj no Marija!
Tretja je rodila Jezusa,
Vzveličarja cělega světa.

5074.

(Iz Slovenske Bistrice.)

Tri device po polji rajžajo:
Sam Bog nam pomagaj no Marija!
Perva je tergala marijon,
Druga je tergala fajlnov cvet,
Tretja je tergala rožmarin.
Perva je pila s kangelce,
Druga je pila s majolkice,
Tretja je pila s keliha.
Perva je rodila Jožefa,
Druga je rodila Janeza,
Tretja je rodila Jezusa,
Izveličarja celga sveta.
Tretja je tergala rožmarin,
V spomin, da je Jezus Marijin sin!

Kresne pesmi, ki se pojo pred hišami.

Ko se kresnice povrnejo od kresa v vas, preko polja in vinogradov (dandanes pak ne hodijo več povsod tje), zapojó ali so zapele pred vsako hišo kako pesem. Te se v isti vasi ne ločijo mnogo gledé vsebine. Sestavljene so navadno iz štirih delov. Najprej pozdravijo; tak pozdrav je uvod vsej pesmi. Poje se na primer:

Bog daj, Bog daj dober večer,
Naša ljuba majka!

5073. *Zapisal* Oroslav Caf. — *Iz CO. II. str. 142.*

5074. *Zapisal* Jožef Drobnič. — *Iz rokopisa Matija Majarja, ki ga je hranil Miklošič in po katerem je tiskana pesem v Sl. Bčeli (1850.) 184. Vsaki vrsti, samo poslednjim štirim ne, se pristavlja* Sam Bog nam pomagaj no Maria! *Majar je prepisal pesem tudi v MK. 332 s temi razlikami:* 2 Marija — 4 cvět — 12 Zveličarja — 14 V spomin] Spomin. *Natisnil jo je tudi v svojem »Slavjanu« III. (1875.) 140 s temi razlikami:* 2 in — 6, 7, 8 Z — 12 Zveličarja cel'ga — 14 V spomin] Spomin.

Za pozdravom prihaja pohvala pozdravljenca, njegovih ljudi in njegovega stanja:

Pred vrati vam oreh zrasal,
Pod njim vam je lipa senca,
Z belim ruhom pregrnena itd.

Gospodarjem, gospodinjam, fantom in deklicam se poje skoraj enako. Namestu take pohvale se uvede tudi kaka druga pesem, včasi posvetna, včasi sveta (n. pr. pesem, ki je objavljena v I. delu pod št. 846—847, ali pa pod št. 677 do 678), katera se sploh poje tudi sama zase. Zatem prihaja prošnja za dar in podkrepilo te prošnje s tem, da so kresnice polje varovale. S prošnjo je združena včasi pretnja, da vzemo na kresovanje mladega domačega sina ali mlado domačo hči. Za prošnjo sklepajo pesem z zahvalo in slovesom, katero ima navadno to obliko:

Mi se od vas potočimo
In vas Bogu izročimo:

Daroval vas Bog-Marija,
Bog-Marija, sveti Ivan!

Pred hišo pete pesmi sem vredil tako, da prihajajo najprej na vrsto belokranjske, potem pa kajkavske. Prve so zopet razvrščene po župnijah. Na najvažnejše podobnosti opozarjam pod črto.

Adlešiška fara.

5075.

(Iz Adlešič.)

Leta 1886. so se kresne pesmi še popevale v vaseh: v Adlešičih, Selih, na Bednji. Imenujejo pa se krésnice pesmi same, kakor tudi dekleta, ki jih pojó ali ki kresnújejo. Izpojó najprej krésnico, potem pa pojo še druge pesmi. V dar dobivajo večinoma jajca, redkeje novce.

Bog daj, Bog daj dober večer,
Za večerom dobro jutro!
Daj nam, Bože, dobro leto!

Tute jesu lepi dvori,
Lepi dvori ograjeni,
Ograjeni, pometeni:
Pomela je devojčica,
Devojčica lepa I . . .

Dajte, dajte, darovajte,
Daj nam, Bože, dobro leto!

Mi nimamo kada stati,
Mi smo nocoj malo spale,
Malo spale, rano vstale.

(Kadar dobe dar:)

Lepa hvala na tem daru,
Ki ga ste nam darovali!
Mi se od vas potočimo
I vas Bogu izročimo:
Bog vas varuj i Marija
Z lepim zdravljem i veseljem!

5076.

(Iz Adlešič.)

Bog daj, Bog daj dober večer,
Daj nam, Bože, dobro leto!

Sprobudimo gospodarja,
Daj nam, Bože, dobro leto!

Gospodarja, gospodinjo!
Dajte, dajte, ne štentajte,
Mi nimamo kada stati!

5075. *Zapisal* Ivan Šašelj. — *Iz* »*Ljublj. Zvona*« *VII. (1887.) 503.*

5076. *Zapisal* Ivan Šašelj. — *Iz* »*Dom in Sveta*« *II. (1889.) 163, kjer je pristavljeno, da se v. 4. ponavlja za vsako vrstico, in gledé besede* ruška *(v v. 7), da* h *na začetku in koncu besed navadno ne izgovarjajo:* ruška = hruška, melj = hmelj, laden = hladen, vala *in* fala = hvala, o trjaci = o trjacih *itd.* »*Podobni, a polu kračji priobčila sta tudi g. dr. E. V. v* »*Slovanu*« *1887, str. 379, in J. Navratil v* »*Ljublj. Zvonu*« *1888. str. 498. Prim. tudi* »*Dom in Svet*« *1888. str. 88.*« *Primerjaj konec s št. 846—847.*

Izrasla je runjka ruška
Na sred' sela širokega.
Pod njom su mi lipi stoli,
Pod njom su mi lipi gosti,
Lipi gosti Bog, Marija,
Sveti Petar, ključar božji.
V rukah nosi paličico,
Zahitel jo na ruščico.
Izpale su tri ruščice.
Jedna pala v naše selo,
Naše selo 'se veselo.
Druga pala v vinsku goru,
Vinska gora obrodila:
Vsaka trta po vedarce,
Grebenica tri, četiri.
Jedna pala v žitno polje,
Žitno polje obrodilo:
'saki snopek po kupljenik,
Rastavica tri, četiri.

Ka je pala v naše selo,
V našem selu divojčica,
Ona ima troje prosce:
Jene prosce od sunašca,
Druge ima od misečka,
Tretje ima od gospode.
Med sobom se divanijo,
Komu čedo čirko dati.
Najbolje je žarkom' suncu:
Misečko se premlajuje,
Gospoda su preohola,
Sunašce je 'se na viru!

5077.

(Iz Adlešič v Belih Kranjcih.)

Izrasla je runka hruška
Daj nam Bože dobro leto!
Na sred polja širokega.
Mimo pala vuska steza,
Po njoj šeče sveti Peter.
V roki ima palčico,
Hitel jo je na hruščico,
Sobalil je tri hruščice.
Prva pala v žitno polje.
Žitno polje obrodilo
Z lepim žitom i šenico:
Vsaki snopek po kuplenik,
Rastavica tri po štiri.
Druga pala v vinske gore,
Vinske gore obrodile
Z lepim vincem in rakijo.
Vsaka trta po kuplenik,
Grebenica tri po štiri.
Tretja pala v naše selo,
Naše selo obrodilo
Z lepim zdravljem i veseljem,
Daj nam, Bože, dobro leto!

5078.

(Iz Adlešič.)

Bog daj, Bog daj dober večer,
Daj nam, Bože, dobro leto,
Za večerkom bolje jutro!

Obrodila čišnja-višnja,
Na dvor se je naklonila.
Tud' mi pala stoza mala,
Po nji šeću redovniki,
Redovniki i mašniki.

Dajte, dajte, gospodična!
Hvala, hvala, gospodična!

5079.

(Iz Adlešič.)

Izrasla je rosna roža
Na sred' polja širokega.
Za 'no rožo nikdo nezna,
Samo jedan mladi junak.

5077. *Zapisal* Janko Barlè. — *Iz njegove zbirke;* runka = *vrst hruške, katera zgodaj dozori. Verz 2. se ponavlja za vsako vrstico.*
5078. *Zapisal* Ivan Šašelj. — *Iz »Dom in Sveta« II. (1889.) 164.*
5079. *Zapisal* Ivan Šašelj. — *Iz »Ljublj. Zvona« VII. (1887.) 504.*

Ustal se je rano v jutro,
Rano v jutro pred sunašcem.
Utrgal je rosno rožo,
Nesel jo je kralju na dar.
Mladi kralj je trdo spaval,
Kraljica ga tiho budi:
»Naj se stane, mladi kralje,
I . . . je jen dar donesel,
Dar donesel, rosno rožo!«
Kaj mu čemo darovati?
Daroval mu dugo puško.
»Lepa hvala na tem daru,
Tega dara doma imam!«
Daroval mu kunjo kapo.
»Lepa hvala na tem daru,
Tega dara doma imam!«
Daroval mu devojčico,
Lepo, tanko i visoko,
Lepo, belo i rumeno.
»Lepa hvala na tem daru,
Tega dara doma nimam!«

5080.

(Iz Adlešič.)

Izrasel je lep javorek.
Doba bi ga oženiti,
Ne moremo glihe najči:
Stari jeso prestari,
Mladi jeso premladi,
Srednji jeso zaročeni.

Šetala se lepa I . . .
Na Volavlje k majki božji,
Na Volavlje k sveti Ani.
Kam se šečeš, lepa I . . .?
»Ja se šečem na Volavlje,
Na Volavlje k majki božji.«
»»Ne šeč', I.... na Volavlje:
Tamo jeso grdi lugi,
Grdi lugi, hudi ljudi,
Hudi ljudi, grde vode!««
»Al ja imam bele noge,
Luge hoću prehoditi;
Al ja imam bele usta,
Ljudem ću se pomoliti;
Al ja imam bele ruke,
Vodu hoću preplivati!«

Metliška fara.

5081.

(Iz Drašič.)

Ko so se tam povrnile kresnice zopet v vas, so začele peti pred hišami. Pele so tako:

Bog daj, Bog daj dober večer,
Za večerkom bolje jutro!
Daj Bog Marija, daj dobro leto![1])
Pred vrati vam sliva[2]) zrasla,
Pod njo vam je ladna senca.
V ladnoj senci pustelica,
Z belim ruhom pregrnjena.
Na njoj leži belo telo,
Belo telo, lipoj Janez.[3])
I uz njega drugoj telo,
Drugoj telo, lipoj Jane[3]).
Maj njima je lipa igra,
Lipa igra, lipoj Miko.[4])
Ki bi ga vi maj nas dali,
Kaj bi se z njim poigrale,
Bi ga nesle v zelen travnik,
Bi mu splele zelen venčec.

5080. *Zapisal* Ivan Šašelj. — *Iz »Ljubij. Zvona« VII. (1887.) 563—564. Glej št. 677—678 in spodaj tem v oddelku ‚Podzemeljska fara' gribeljsko in podzemeljsko prvo.*

5081. *Zapisal* Janko Barlè; *o pevki glej opomnje pri prvi kresni pesmi iz Drašič (št. 5012). — Iz Barletovega rokopisa, kjer so pridejane te le opomnje:*
[1]) Refren za vsako drugo vrstico. — [2]) Ono drevo, katero raste pred hišo. — [3]) Imena hišnega gospodarja in gospodinje. — [4]) Ime malega otroka, če ga imajo.

Zrasli so vam tri hrastički:
Niso ono tri hrastički,
Neg' so ono tri fantički.
Ta prvi je lipoj Jure[1]):
Lipoj Jure Boga moli,
Da b' mu Bog dal štiri voli,
Da b' mu pole preorali.
I ta drugi lipoj Marko:
Lipoj Marko Boga moli,
Da b' mu Bog dal dosti ovac,
Da b' mu pole pregrnile.
I ta tretji lipoj Janez:
Lipoj Janez Boga moli,
Da b' mu Bog dal dosti žbelec,
Da b' mu sunce zakrivale.

Zrasle so vam tri konoplje:
Niso ono tri konoplje,
Neg' so ono tri divojke.
Ta prva je lipoj Bare[2]):
Lipoj Bare šivak šiva.
I ta druga lipoj Mare:
Lipoj Mare našivuje.
I ta tretja lipoj Kate:
Lipoj Kate zibko teče.

Pred vrati vam pometeno,
Pometeno, razmeteno:
Razmele vam divojčice.
Lipoj Jane rože sadi,
Nasadila pune vrte,
Pune vrte i pogrte[3]).
Poleg pala vuzka steza,
Po nji ide mila majka:
»Daj mi čerka jeno rožo!«
»»Nedam, nedam, mila majko!
Mene više rožic gleda,
Se rumenih i zelenih.««

5082.

(Iz Drašič.)

Po vasi gredoč pred hišami se poje:

Bog daj, Bog daj dober véčer,
Za večerom dobro jutro!

Préd vratih vam trta zrasla,
Pód njo vam je hladna senca.
V hladni senci pósteljica,
Z belim rjuhom pregrnjena.
Najni léži belo télo,
Belo telo, lepi I. (Jure);
Poleg njega verna ljuba,
Verna ljuba, lepa I. (Ana).
Med njima je lepa igra,
Lepa igra, Bog-Marija!

Zrásli só vam tri hrastički:
Niso vam to tri hrastički,
Neg so vam tri fantički.
Ta prvi je lepi Ivan:
Lepi Ivan Boga moli,
Da b' mu gore obrodile:
Vsaka trta pó vedrce,
Grebenica tri, četiri.
In ta drugi lepi Marko:
Lepi Marko Bóga moli,
Da b' mu Bog dal štiri vole,
Da b' mu polje preorali.
In ta tretji lepi Miko:
Lepi Miko Bóga moli,
Da b' mu Bog dal dosti žbelic,
Da b' mu sonce zakrivale.

Zrasle so vam štir konoplje:
Niso vam to štir konoplje,
Neg so vam to štir' devojke.
Ta prva je lepa Mare:
Lepa Mare šenek šiva.
In ta druga lepa Kate:
Lepa Kata pošivuje.

[1]) Imena odraslih hišnih sinov ali, če teh ni, hlapcev. — [2]) Imena deklet, katera so pri hiši. — [3]) Pungrt — Baumgarten.

5082. *Zapisal* Janez Zabukovec *l. 1892., ko je bil kaplan metliški. — Iz njegovega rokopisa št. I., kjer sta pridejani ti-le opomnji: »Draščani izgovarjajo* l *na koncu in ga ne spreminjajo v* u, *torej* pekl *ne* peku, obečal *ne* obečau«. »*Pri* I. *se imenujeta gospodinja in gospodar, potem pa njuni sinovi in hčere.*«

In ta tretja lepa Bara:
Lepa Bara rože sadi.
Nasadila pone vrte,
Pone vrte in pungrte.
Prosili so jo mila majka:
»Dejda meni eno rožo!«
»»Nedam, nedam, mila majka,
Mene rožic više gleda,
Meni rožic pofaluje,
Pofaluje, pomankuje.««
In ta štrta lepa Jana:
Lepa Jana v rožah léži.
In med vam' so stara majka,
Óni vas lepo učijo
In k máši ci odpravljajo.
Pred vratih vam je pómeteno,
Pómeteno, rázmeteno:
Razmela vam devojčica,
Devojčica, lepa Reza.

Mi se ód vas poslovimo
In vas Bogu izročimo,
Mil'mu Bogu in Mariji.
Mi smo nocoj malo spale,
Ki smo polje varovale
In ga Bogu izročale.

5083.

(Iz Drašič.)

Dober večer vam Bóg daj,
Za večerkom jutro!

Pred vrati vam hruška zrasla,
Pod njo vam je hladna senca,
U njoj mi je posteljica.
Na njoj leži lepo telo,
Lepo telo, lepoj Martin,
Na kraj njega verna ljuba,
Verna ljuba, lepoj Jana.
Med njimi je lepa igra,
Lepa igra, lepoj Ivan.
Ko bi ga vi nama dali,
Da bi se ž njim poigrali,
Nesli bi ga v zelen travnik,
Zelen travnik, pomoravnik.

Zrasla sta vam dva hrastička:
Niso vam to dva hrastička,
Neg' so vam to dva fantička.
Prvi vam je lepoj Martin,
Drugi vam je lepoj Ivan.
Lepoj Martin Boga moli,
Boga moli, Boga prosi,
Da b' mu gore obrodile.
Lepoj Ivan Boga moli,
Boga moli, k maši hodi,
Da b' mu Bog dal štiri vole,
Da b' mu polje razorali;
Da b' mu Bog dal dosti žbelic,
Da b' mu solnce zakrivale;
Da b' mu Bog dal dosti ôvac,
Da b' mu polje pokrivale.

Pred vrati vam razmeteno,
Razmeteno, pometeno:
Razmela je lepoj Mare.
Lepoj Mare šivek šiva,
Lepoj Jana našivuje,
Lepoj Bara pošivuje.

Mi se od vas potóčimo
I vas Bogu naróčimo.

5083. *Zapisal* Anton Navratil *l. 1886.* — *Priobčil Ivan Navratil v Kresu VI. (1886.) 355—356, kjer razlaga ime* Draščiče *prav iz* Draško *(prvotno Draščiči).* Martin *(v. 7.) je ime gospodarja,* Jana *(v. 9.) ime gospodinje,* Ivan *(v. 11.) ime sinka. Nam. vv. 19—20. se poje tudi že:* Ta prvi je lepoj Martin * I ta drugi lepoj Ivan. *Obliko* lepoj (lepoj Martin, lepoj Jana) *pojo »ker se lepše zlaga«. K v. 28. in 30. pripominja Navratil: za* tretjega *sina, za* četrtega *sina.* Mare, Jana, Bara *so hčere.* »*Ako ni sinov, pojó hčeram, ako ni teh ni, izpuščajo vse dotično ter pojo samo:* »Mej njima je lepa igra, * Lepa igra: Bog-Marija! * Mi se od vas potóčimo * I vas Bogu naróčimo. *V dolenjih Drašičih so letos (1886.) še popevale kresnice, v gorenjih pa ne več (ker že ni bilo pripravnih [veščih] dekličev za to, kakor v Boldrežu pri Rosalnicah).*«

5084.

(Iz Lokvice pri Metliki.)

Hvaljen bodi Jezus Kristus,
An Bog sliši k vaši hiši!

Mi smo nocoj malo spali,
Ker smo polje varovali,
Ji vašega ji našega:
Varuj vam ga Bog, Marija,
Bog, Marija, sveti Peter!

Na dvoru vam hruška zrasla
In pod hruško hladna senca.
V senci stoji posteljica,
Z belo ruho pogrnena.
Na nji leži (Janez) z ljubo
In med njima lepa igra,
Lepa igra, mlada hčerka,
Mladi hčerki ime (Mare).

(ali:)

Lepa igra, mladi sinko,
Mlad'mu sinku ime (Janez).

Pojte, pojte, petelini,
Prebudite gospodinje,
Gospodinje, gospodare,
Da b'jo dali naše dare!

Mi se od vas potóčimo
In vas Bogú izróčimo:
Mi zdaj od vas, Bog sim pri vas,
Mi zdaj od vas, Bog sim pri vas!

5085.

(Iz Lokvice metliške župnije.)

Bog daj, Bog daj dober večer!
Mi smo nocoj malo spale,
Ki smo pole varovale:
Varuj vam ga Bog, Marija,
Bog, Marija, sveti Peter,
Sveti Peter, sveti Ivan!

Pred vrati vam hruška raste,
Pod njo vam je hladna senca,
Hladna senca, postelica.
Na nji leži dvuje telo,
Dvuje telo, Bog, Marija!

Pojte, pojte, petelini,
Sprebudite gospodine,
Gospodine, gospodare,
Da nam dajo naš'ga dara!
Če ne date naš'ga dara,
Čemo zeti mlado hčerko,
Č'mo jo pelat v zelen travnik,
Zelen travnik, poderavnik.
Tam se bomo poigrali,
Poigrali, potancali,
Pa jo bomo nazaj dali.

Mi se od vas potočimo,
Vas Mariji izročimo.

5086.

(Iz Metlike.)

Bog daj, Bog daj dober véčer,
Hišni oče, hišna mati!
Daj jim Bog, Marija,
Daj jim dobro leto!

5084. *Zapisal* Anton Navratil *l. 1886. — Priobčil Ivan Navratil v Kresu VI. (1886.) 354, 355. V v. 12., oz. 15. (17.) se imenuje dotično ime gospodarja, hčerke ali sina.* Ljuba *v v. 12. pomenja kakor v srbščini zakonsko ženo;* b'jo *(19)* = bojo.

5085. *Zapisal* Janko Barlè. — *Iz njegovega rokopisa. V Slamni vasi, metliške župnije, pojo tudi tako, samo da tam pravijo:*

»Bog daj, Bog daj dober večer,
Dober večer, dobri ljudi!«

5086. *Zapisal* Janez Zabukovec *l. 1892., ko je bil kaplan v Metliki. — Iz njegovega rokopisa št. III.*

Mi smo danes k vam pritekli,
Dober véčer vam prinesli.
Daj jim Bog, Marija,
Daj jim dobro leto!
Mi smo prišli, da b' nam dali
Vedro vina, dva cekina.
Daj jim Bog, Marija,
Daj jim dobro leto!
Če nam ne date vsega tega,
Č'mo vam vzeti mlad'ga sinka,
Č'mo ga pélat' v zelen travnik,
V zelen travnik, pomoravnik:
Daj jim Bog, Marija,
Daj jim dobro leto!
Č'mo mu splesti zelen krancelj,
Zelen krancelj, pomorancelj.
Daj jim Bog, Marija,
Daj jim dobro leto!
Č'mo se séž njim poigrati,
Kok se mati s tem detetom,
Kok se kočka s tem piščetom,
Kok se gólob z golobico,
Kok se frajla z jabočico.
Daj jim Bog, Marija,
Daj jim dobro leto!
Da bi nam rodilo
Žitno polje, vinske gore:
Daj jim Bog, Marija,
Daj jim dobro leto!
Vsaki snopek po koplenik,
Rázstavica tri, četiri!
Daj jim Bog, Marija,
Daj jim dobro leto!
Vsaka trta vedro vina,
Grebenica tri, četiri!
Daj jim Bog, Marija,
Daj jim dobro leto!

5087.

(Iz Metlike.)

Bóg daj, Bóg daj dober večer,
Hišni oče, hišna mati!
Daj, Bóg, Marija, daj dobro léto!
Mi smo nocoj k vam pritekle,
Dober večer vam prinesle.
Mi smo nocoj malo spale,
Ker smo polje varovale.
Mi smo prišle, da b' nam dali
Vedro vina, dva cekina.
Nam ne date vsega tega,
Č'mo vam vzeti mlado hčerko,
Mlado hčerko za krsnico.
Č'mo jo peljat' v zelen travnik,
V zelen travnik, pomoravnik.

5087. *Zapisal* Ivan Navratil *l. 1849.* — *Iz Kresa VI. (1886.) 352; prvič jo je razglasil l. 1849. v »Vedežu«, »popravivši« tam nekaj malega po tedanji slovnici in pisavi. V zgoranjem natisku se je držal bolj izvirne govorice, vendar pisal* lj *in* nj, *dasi ga Beli Kranjci ne poznajo; enako tudi* pólje *za* pule. *V Kresu razlaga Navratil tudi neke oblike:* »Kresníce (*izg.* Krsníce) *velijo Beli Kranjci dekličem ali odrastlim deklicam, ki hodijo zvečer pred kresom, vse v belo zavite, popevat in pobirat od hiše do hiše, pa ne v hiše, nego samo pred hiše. Zavijajo se z belimi pečami tudi po obličju takó, da jih ne more spoznati živ krst« (str. 351). »Bele Kranjice ne pravijo ‚me smo pritekle, spale', nego ‚mi smo pritekle, spale', včasih pa tudi povse tako kakor moški: ‚mi smo pritekli (prtekli), spali'.« K v. 12: »Če je najmlajše dete pri hiši moško, popevajo:* Mlad'ga sinka za krsnika *(prim. zapis iz l. 1886.). Nočem zamolčati, da popévajo sedanje kresnice metliške pred* gosposkimi *hišami namesto* mlado hčerko *zdaj že tako:* mlado frajlo za krsnico.« *V. 14., 16.:* pomoravnik, pomorancelj »*brez pravega pomena, samo zaradi sloga*«; kopljének *(v. 26.) za* »kupljenik (iz kupiti ‚häufen') = mérnik ($^1/_2$ vagana)«. *Glede besede* pomoravnik *primerjaj podobne verze v novoletni kolednici pod št. 4932:* Pelajmo ga u dubrovnik, * U dubrovnik, zelen travnik; *one so mi v dokazilo, da je* pomoravnik, poderavnik *(št. 5085) izprevrženo iz* u dobravnik *ali iz* pod dobravnik *ali česa enacega.*

Č'mo ji splesti zelen krancelj,
Zelen krancelj, pomorancelj.
Č'mo se tam ž njo poigrati,
Kakor mati se z detétom,
Kakor kočka se z piščétom:
Kot se golob z golobíco,
Kot se hčérka z jabučico.
Da b' rodilo žitno pólje,
Žitno polje, vinske gore:
Vsaka trta vedro vina,
Grebenica tri, četiri;
Vsaki snopek po kopljének,
Rastavica tri četiri!

5088.

(Iz Metlike.)

Bóg daj, Bóg daj dober večer,
Hišni oča, hišna mati!
Daj jim Bog, Marija, daj jim dobro leto!
Mi smo dènes k njim pritekli,
Dober večer jim prinesli.
Mi smo prišli, da b' nam dali
Vedro vina, dva cekína.
Če nam ne dajo vsega tega,
Čemo jim vzeti mlad'ga sinka,
Mlad'ga sinka za krsnika.
Čemo ga peljat' na zelen travnik,
Zelen travnik, pomoravnik.
Čemo mu splesti zelen krancelj,
Zelen krancelj, pomorancelj.
Čemo se sèžnjim poigrati,
Kak se mati s tem detetom,
Kak se kočka s tem piščetom,
Kak se golob z golobico,
Kak se hčérka z jabočico.

5089.

(Iz Rosalnic metliške župnije.)

Bog daj, Bog daj dober večer,
Za večerkom dobro jutro.
Gospodari, gospodinje,
Po vsi hiši vsa družina!
Pred vrati vam hladna senca,
Hladna senca, lepa pojstla,
Z belo ruho pregrnjena,
Z vanjkušenci podložena.
Na nji leži lepo telo,
Lepo telo, lepi Janez.
Uz njega je drugo telo,
Drugo telo lepa Mare.
Med njim' leži lepa igra,
Lepa igra: Bog, Marija.
Bi nam vi to igro dali,
Da b' se malo poigrali?
Pred vratmi pa so vam zrasla,
So vam zrasla dva hrastička.
Niso to vam dva hrastička,
Nego so vam dva fantička.
Lepi Janez Boga moli,
Da bi mu dal šteri voli,
Da bi polje izorali,
Izorali, razorali.
Lepi Miko Boga moli,
Da bi dal mu dosti čbela,
Da bi senco razkrivale.
Pred vratmi pa je vam zrasla,
Je vam zrasla konopljica:
Ni konoplja, neg' devojka,
Je devojka lepa Anče,
Lepa Anče rože sadi.
Lepa hvala vaš'ga dara,
Kojim ste nas darovali:
Daroval vas Bog, Marija,
Sveti Peter, ključar božji!

5088. *Zapisal* Ivan Navratil *l. 1886.* — *Iz Kresa VI. (1886.), 352; kjer so pripisane varijante:* 2] Hišni gospod, hišna gospa — 19 hčérka] frajla.
5089. *Zapisal* Janko Barlè. — *Iz njegovega rokopisa.*

5090.

(Iz Rosalnic.)

Bóg daj, Bóg daj dober večer,
Za večerom dobro jutro
Gospodaru, gospodinji.

Pred vratmi vam lepa senca,
Notri vam je posteljíca,
Z belim ruhom pregrnena,
Z vajšnicami zazglavljena.
Na nji leži belo telo,
I už njega drugo telo
Drugo telo lepe . . . (I).
I mej njima lepa igra (I).
Ki bi jo vi med nas dali,
Peljale b' jo v zelen travnik,
Splele bi ji zelen krancelj,
Bolj iz rožic, iz gartrožic:
Saj bi jo vam nazaj dale.

Hvala, hvala vašega dara!
Mi se od vas potóčimo,
I vas Bogu naróčimo,
Bogu, Bogu i Mariji.
Mi smo nocoj malo spale,
Ker smo pólje varovale,
I vašega i našega.
Varuj vam ga Bog, Marija,
Bog, Marija, sveti Peter!

5091.

(Iz Trnovca pri Metliki.)

Hvaljen bodi Jezus Kristus!
En Bog sliši vašej hiši!

Mi smo nocoj malo spali,
Ker smo polje varovali,
Vašega in našega.
Varuj nam ga Bog, Marija,
Bog, Marija, sv. Peter!

Na dvorovu hruška zrasla,
Pod njo mi je hladna senca,
Hladna senca, postelenca,
Z belo rjuho pregrnjena.
Najni leži Janez z lubo,
Med njimi m' je lepa igra,
Lepa igra, mladi sinko.
Če nam ne daste našga dara,
Č'mo vam vzeti mlad'ga sinka,
Bomo ga odpelali v zelen travnik,
V zelen travnik, poderavnik.
Tam bomo malo poigrali,
Poigrali, potancali.

Pojte, pojte, petelini,
Prebudite gospodarja,
Da bojo nam gori stali,
Nas krstnike darovali!

Hvala, hvala vaš'ga dara,
Mi zdaj od vas, Bog Sin pr vas!
Mi se od vas ódločimo
In vas Bogu izročimo.

5090. *Zapisal* Anton Navratil *l. 1886. — Priobčil Ivan Navratil v Kresu VI. (1886.) 354, kjer pripominja, da so kakor v Rosalnicah (½ ure od Metlike oddaljeni vasi) popevale kresnice tudi na Boldrežu do l. 1885. V v. 8. se imenuje ime gospodarja (n. pr.* Martin), *v v. 10. ime gospodinje (n. pr.* Jane), *v v. 11. ime hčerke (n. pr.* Bara), *ako ni hčerke, se imenuje ime prvega sina, ako ni sina, pa* »Bog, Marija«. *V verzu 13. je za besede* zelen travnik *pripisana varijanta* mej rožice. *K v. 23. se pripominja:* »*Menda se je popevalo kdaj:* Ker smo polja *(gen. sg.)* varovale, I vašega i našega«. »*Vabilo na kres (št. 5007) je bilo brez dvojbe pritaknjeno kasneje.*« »*Opozarjam, da so stare kresnice metliške popevale in da rosavničke in lokvičke še dandanes popevajo:* »Mi smo nocoj malo spale, * Mi smo polje varovale. *Po tém sodim, da so belokranjske kresnice te pesni popevale nekdaj na Ivanje ali na kresni dan vjutro (kakor ladekajo tudi žumberške istega dne vjutro), pa tudi opoldne in na večer, ter pobirajo jajca za pastirje, izmed kterih jeden pred njimi, svirajoč na piščal (*»*sviralu*«*), košaro nosi« (str. 358).*

5091. *Zapisal* Janez Zabukovec *l. 1892., ko je bil kaplan v Metliki. — Iz njegovega rokopisa št. II.*

5092.

(Od okolice metliške.)

Bog daj, Bog daj dober večer,
Daj, Bog, Marija, daj dobro leto!
Hišni oče, hišna mati!
Mi smo necoj k vam pertekli,
Dober večer smo pernesli,
Da b' rodilo žitno pole,
Žitno pole, vinske gore:
Saki snopek pokuplenčič,
Razstavica tri četiri,
Saka tèrta vedro vina,
— Vedro vina dva cekina —
Grebenica tri četire!

Osilniška fara.

5093.

(Iz Osilnice.)

Bog daj, Bog daj dobro večer
Gospodinji z gospodarjem,
Da b' se božje sprebudili,
Da b' nas lepo obdarili!
Mi smo nocoj rano stali,
Rano stali, malo spali
Vaše polje varovali.
Dajte, dajte štiri jajca,
Štiri jajca, žlico masla,
Žlico masla, skledo moke,
Skledo moke, baro vina,
Baro vina, petelina.
Ak' nam mislište kaj dati,
Nam pojte hitro poiskati,
Če pa nečte vsega dati,
Č'mo vam gospodarja vkrasti,
Na zelen travnik odpeljati,
Na pisan stolček posaditi,
Ž njim se malo poigrati,
Koker mati s tem detetom,
Koker kravca s tem teletom,
Koker jagnje s tem jagnjetom.

Lepa hvala tega dara,
Tega dara doma nemam;
Daj, Marija, dobro leto,
Sveti Ivan, kresnik božji!
Mi se od vas odločimo
In vas Bogu izročimo.

Podzemeljska fara.

5094.

(Iz Boršta, podzemeljske župnije.)

Bog daj, Bog daj dober večer,
Za večerkom bolje jutro!

Pri vas lepo pometeno:
Pomela je lepa Anče,
Pomela je, razmela je.

Mi smo nocej malo spale,
Vaš'ga polja varovale,
Bolj vašega, neg' svojega.

Izrasel je mladi junak,
Mladi junak, lepi fantič.
Treba ga je oženiti
Z jenom mladom devojčicom,
Z lepo tanko in visoko,
Z lepo belo in rumeno.

Dajte, dajte našo pravdo,
Dajte, dajte, ne štentajte!

5092. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz VO. XV. 4. Verz 2. se ponavlja za vsako vrsto;* »pokuplenčić = měra od 24 oke«.

5093. *Zapisal* J. Malnar. — *Iz njegovega rokopisa. O besedi* božje *(v. 3.) velja isto, kar je povedano v opomnji k št. 4731* (= Bože).

5094. *Zapisal* Janko Barlè. — *Iz njegovega rokopisa z opomnjo:* »*V Boršu hodile so kresovat samo štiri kresnice, a niso popreje kresa kurile. Fantje so jih včasi oponašali in jih dražili popevajoč:* »Daj nam Bože dobre može!« — Anče, *ime hišne hčerke;* štentajte = obotavljajte se.«

Ak' ne daste naše pravde,
Zet' vam čemo mlad'ga sinka,
Mlad'ga sinka za kresnika,
Odpeljat' ga v zelen travnik,
Splest' mu čemo zelen krancelj!

Ko so kresnice obdarovali, zahvalile so se tako:

Lepa fala na tom daru,
S kojim ste nas darovali!
Mi se od vas potočimo,
In vas Bogu izročimo.
Daroval vas Bog, Marija,
Bog, Marija, sveti Ivan!

5095.

(Iz Crkvišč, podzemeljske župnije.)

Bog daj, Bog daj dober večer,
Za večerkom bolje jutro!

Ovdje mi je složna braća,
Ona rada Boga moli,
Da bi Bog dal dobro srečo,
Dobro srečo, lepo zdravlje.
Ona rada k maši hodi,
K maši hodi, Boga moli,
Da b' jim Bog dal dobre voli,
Lepe voli rogovite,
Da si polje izorajo,
Izorajo, preorajo.
Ovde lepo pometeno,
Pometeno, razmeteno:
Pomela je lipa Mare,
Razmela je lipa Kate.
Izašla mi lipa dane
Iza loga zelenoga.

Mi smo nocoj malo spale,
Vaš'ga polja varovale:
Varoval ga Bog, Marija,
Bog Marija, sveti Ivan!

Mi se od vas potočimo,
In vas Bogu izročimo.

Lipa hvala na tom daru
Ker nas jeste darovali:
Daroval vas Bog, Marija,
Bog, Marija, sveti Ivan!
Čemo zeti mlado hčerko,
Č'mo jo peljat v zelen travnik,
V zelen travnik, podboravnik.
Čemo plesti lipi venac
'Se iz rožic, iz galtrožic.

Pred hišo vam lipa hruška,
I pod hruško lipa senca,
V leti senci posteljica,
Z belo rjuho pregrnjena,
Pregrnjena, pogrnjena.
Na njoj leži lipo telo,
Lipo telo, lipi Janez.
I vuz njega njeg'va draga,
Njeg'va draga, lipa Mare.

Ovde raste lip javorek:
Bi ga treba oženiti
Z jeno lipo divojčico,
Z lipo tanko i visoko,
Z lipo belo i rumeno!

5096.

(Iz Dobravic, podzemeljske župnije.)

Bog daj, Bog daj dober večer,
Dragi kmetič moj!

Mi smo nocoj malo spale,
Tvojo njivo varovale.

5095. *Zapisal* Janko Barlè. — *Iz njegovega rokopisa;* »dane = danica«.

5096. *Zapisal* Janko Barlè. — *Iz njegovega rokopisa. Natisnil jo je v »Dom in Svetu« VIII. (1895.) na platnicah 13. št. (4) s temi razlikami:* 6 njivi ti] njivi — 7 Š'nica — 29 zel'šša — 38 Nobenega. *Pridejana je tukaj tudi ta opomnja: »Ta pesem se ne poje po onem napevu kakor druge kresne pesmi; tudi* Daj Bog, Marija, daj dobro leto *se ne pripeva za vsako kitico (beri: vrstico), ampak samo tamkaj, kjer je naznačeno. Napev je jako lep.* »Blago = goveja živina; goveja = govedina«. *Primerjaj deloma naslov »Tri rožice« (št. 5056—5069.)*

Daj, Bog, Marija, daj dobro leto!
Na njivi ti šenica rase,
Šenica je jen žlahten tek:
Nobene maše brane ni,
Če šenice zraven ni.
Daj, Bog, Marija, daj dobro leto!

Bog dej, Bog dej dober večer,
Dragi vinorejc!
Mi smo nocoj malo spale,
Tvojo trto varovale.
Daj, Bog, Marija, daj dobro leto!
V gori tvoji trta rase,
Trta je jen žlahten sad:
Nobene maše brane ni,
Da vinca zraven ni.
Daj, Bog, Marija, daj dobro leto!

Bog dej, Bog dej dober večer,
Dragi vrtnar moj!
Mi smo nocoj malo spale,
Tvoje zel'šče varovale.
Daj, Bog, Marija, daj dobro leto!
Na vrtu zelišče ti rase,
Zel'šče je jen žlahten sad:
Nobena jed okusna ni,
Če zelišča zraven ni.
Daj, Bog, Marija, daj dobro leto!

Bog daj, Bog daj dober večer,
Dragi pastir moj!
Mi smo nocoj malo spale,
Tvoje blago varovale.
Daj, Bog, Marija, daj dobro leto!
Blago ti na polju pase,
Blago je pohlevna stvar:
Noben'ga kosilca ni,
Če goveje zraven ni.
Daj, Bog, Marija, daj dobro leto!

5097.

(Iz Gradca, podzemeljske župnije.)

Bog dej, Bog dej dobro večer,
Za večerkom bolje jutro!
Dej, Bog, Marija, dej dobro jutro!
Pojte, pojte, rani peli,
Rani peli, petelini.
Spervojajte gospodare,
Gospodare, gospodinje!
Dej, Bog, Marija, dej dobro leto!
Da b' veseli gori vstali,
Nas kresnice darovali:
Ser, pogačo, zavijačo
Vedro vina, dva cekina!
Dej, Bog, Marija, dej dobro leto!
Če nam ne bo vsega tega,
Vsega tega gotovega,
Č'mo vam zeti mlad'ga sina,
Mlad'ga sina za kresnika.
Č'mo ga peljat v zelen travnik,
Zelen travnik, pomoravnik,
Dej, Bog, Marija, dej dobro leto!
Č'mo mu splesti zelen krancelj,
Zelen krancelj, pomorancelj.
Č'mo se sežnjim poigrati,
Kot ta mati s tem detetom,
Kot dekliči s pankelcami,
Dej, Bog, Marija, dej dobro leto!

5097. *Zapisal* Janko Barlè. — *Iz njegovega rokopisa.* Prepel = samec prepeličji; potočiti = posloviti; zavijača = povitica. *Da bi bilo tudi* peli = pevci, *kakor misli zapisovavec, se mi ne zdi res; mariveč je to in tudi* rano peli *v št. 5109. izprevrženo iz* raniteli = ranitelji *(prim. št. 5098. in 5118. od* ranitelj ‚Frühaufsteher, Frühauf'. Spervojajte *(št. 5109.* Sprovojajte) = sprebujajte; sežnjim *(tudi v št. 5088.) je* ž njim, *kateremu je še enkrat predložen predlog* s. *Zapisovavec je natisnil pesem v »Dom in Svetu« VIII. (1895.) na platnicah 12. št. (2) s temi predrugačbami:* 1, 34 Daj . . daj — 3, 4] Pojte rani peli petelini — 16, 17 sina — 17 krstnika — 22 podorancelj — 23 se sežnjim] se ž njim — 28—30] Kot ta prepel s prepelico, * Kot ta koklja s piščeti, * Kot grlica z grlicami. *Verza 8, 15, 20, 26, 31 manjka.*

Kot golobček z golobico,
Kot grlica z grlicami,
Kakor prepel s prepelico,
Kakor koklja s pišencami.
Dej, Bog, Marija, dej dobro leto!

Mi se od vas potočimo
In vas Bogu izročimo.
Dej, Bog, Marija, dej dobro leto!

5098.

(Iz Gribelj.)

Pri vasi na razpotju naložé fantje velik ogenj in tam pojó in se zabavljajo pozno v noč; nekaj deklet gre pa »v kres«. Gredó po četiri in četiri skupaj, vedno jih spremlja tudi jeden fant, kateri jim piska, one pa kresujejo. Ko pridejo k hiši, zapojeta prvi dve:

Bog daj, Bog daj dober večer,
Daj nam, Bože, dobro leto!

Še prvi dve ne nehata, vže začneta drugi dve:

Za večerkom bolje jutro!
Ran'te, ran'te, ranitelji,
Ranitelji petelini!

»Oj devojka, devojčica,
Kamoj si se jurosila?«
»»Tamoj doli zelen borek.««
»Kaj boš tamoj delajuči?«
»»Zlato reso trgajuča.««
»Kaj boš z reso delajuči?«
»»Zlatila bom gradom kluče.««
»Kaj boš s kluči delajuči?«
»»Šla bom gledat, gdo je v gradi.««
»V gradi jeso devet bratci,
In med njimi jena sestra.
Ona ima troje prosce:

Prvi jeso jod gospode,
Drugi jeso jod miseca,
Tretji jeso jod sunašca.
Bratci so se spominjali,
Kam bi sestro bolje dati.
Gospoda so prejohola,
Prejohola, pregizdava.
Misec se pa premlajuje,
Premlajuje, postaruje.
Sunašcu bi najbolj dati,
Sunašce je zmir jednako,
Lipo sije, ludi grije!
Dajte, dajte, ne štentajte:
Mi smo nocoj malo spale,
Vaše polje varovale.
Varoval vas Bog, Marija,
Bog, Marija, sveti Ivan!

Zahvalijo se za jajca ali pa za krajcarje tako-le:

»Lipa hvala na tem daru,
Kaj ste nam vi darovali.
Daroval vas Bog, Marija,
Bog, Marija, sveti Ivan!
Mi se od vas potočimo
In vas Bogu izročimo.«

Da vedno jedne ne pojó, zapojejo zaradi spremembe katero drugo, tako n. pr. to:

»Kamoj šečeš, lipa Jane?«
Daj nam, Bože, dobro leto!

»»Ja se šečem na Volavlje,

5098. *Zapisal* Janko Barlè; *povedala* Totarjeva Meta. — *Iz rokopisa Barletovega; natisnjena v »Dom in Svetu« I. (1888.) 88, 89, kjer je opomnjeno to:* ran'te (2) = früh aufstehen. *Verz 2 se poje za vsako vrstico. Gledé vsebine prve zgoranje kresne pesmi pr. št. 846, 847, gledé druge št. 677 in 678 in pa zgoraj pri oddelku »Adlešiška fara« številko 5080, pa spodaj v tem oddelku prvo podzemeljsko (5104). Navratil je iz Žumberka priobčil podobno v popisu žumberskega kola v Ljublj. Zvonu 1888., str. 617.*

Na Volavlje, na žegnanje,
Na žegnanje k Majki božji.
Tam sem bila zagovorna,
Kad sem bila glave bolna.««

Tako kresujejo, precej ko se zmrači, do ranega jutra. Darove razdelé med seboj takó, da vsaka jednako dobi, pa tudi fant, kateri jih spremlja, dobi jednaki del.

5099.

(Iz Gribelj, podzemeljske župnije.)

Bog daj, Bog daj dober večer,
Za večerkom bolje jutro!

K temu stanu lepo dojti,
Tute lepo pometeno.
Pometala lepa Ana,
Razmetala lepa Meta,
Pometala, razmetala.
Lepa Mare šivek šiva,
Šivek šiva, našivuje.
Lepa Dora rože sadi,
Polne vrte nasadila.

Mi smo nocoj malo spale,
Vaš'ga polja varovale.
Mi smo došle, da nam date,
Da nam date naše dari.
Dajte, dajte, ne štentajte!

Lepa hvala na tom daru,
Ki ga ste nam darovali:
Daroval vas Bog, Marija,
Bog, Marija, sveti Ivan!

Za vsako vrstico poje se refren:

Daj Bog Marija, daj dobro leto!

Kjer so pri hiši sinovi in hčere za ženitev, pojo:

Bog daj, Bog daj dober večer,
Daj nam, Bože, dobro leto!
Tote rastu tri javorki
I uza nje dvi konoplje,
Dvi konoplje, dvi sestrice.

Majka jim se veselila,
Pa bi si je odkojila,
Odkojila, oženila,
Oženila, poudala.

Darove prosijo in za prejete se zahvalijo tako:

Bog daj, Bog daj dober večer,
Daj vam, Bože, dobro leto!
Gospodari, gospodinje,
Dajte, dajte, ne štentajte.
Mi smo nočas malo spali,
Malo spali, rano 'stali,
Vaše polje varovali.

Hvala, hvala na tom daru,
S kim nas jeste darovali!
Daroval vas dragi Jezus,
Dragi Jezus i Marija
I ta sveta Katarina,
Ka na(d) nami z roko krilja,
Kot nad nami, tak nad vami!
Mi se od vas potočimo
In vas Bogu izročimo.

5100.

(Iz Gribelj, podzemeljske župnije.)

Izrasla je bela roža
Na sred polja širokega.

Pod njom mi je malo hlada
I u hladu postelica.

5099. *Zapisal* Janko Barlè; *povedala* Željko Dorka. — *Iz Barletovega rokopisa.*

5100. *Zapisal* Janko Barlè. — *Iz njegovega rokopisa. Kjer nimajo pri hiši čebel, ondi ne pojejo verza 9—10;* rij *je vol, kateri je bolj sajast = staroslovensko* ryžde, *hrv.* ridjan; prirožiči = *oni mali rogovi, kateri zrasejo jelenu.*

Na njoj leži lepi Ive
I uz njega lipa Bare.
Oni lipo Boga mole,
Da jim Bog da čuda pčelic,
Ki jim sunce zakrivaju.
Oni lipo Boga mole,
Da jim Bog da mlad'ga sinka,
Mlad'ga sinka gospodina,
Ki bu gonil rije voli,
Ki imaju zlate rogi
I uz roge priroŽiče.

5101.

(Iz Gribelj, podzemeljske župnije.)

»Oj divojka, divojčica,
Gde si krilce orosila?«
»Tamo doli zelen borek,
Zlato reso trgujući.«
Natrgala zlat voziček,
Pelala ga van v gradiček.
Va tem gradu devet bratcuv
I med njimi jena sestra.
Ona ima troje prosce.
Prvi jeso od gospode,
Drugi jeso od miseca,
Tretji jeso od sunašca.
Bratci so se spominjali,
Kom' bi bolje sestro dati:
»Gospoda su preohola,
Preohola, pregizdava;
Misec mi se premlajuje,
Premlajuje, prestaruje;
Bolje suncu neg' misecu:
Sunašce je se jednako,
Lipo sije, ljudi grije.«

5102.

(Iz Grma, podzemeljske župnije.)

Bog daj, Bog daj dobro večer,
Za večerkom bolje jutro!

Mi smo nocoj malo spale
Vaš'ga polja varovale.

Pri vas lepo pometeno:
Pomela je lepa Mare,
Razmela je lepa Bare.

Pred vratmi vam hruška zrasla,
Pod njo vam je hladna senca,
V hladni senci posteljica.
Na nji leži lepi Janez,
Lepi Janez, njeg'va ljuba.
Med njimi je lepa igra,
Lepa igra: Bog, Marija.

Dajte, dajte, ne štentajte:
Pehar moke, jajca v roke.
Če ne date vsega tega,
Vsega tega gotovega,
Č'mo vam zeti mlad'ga sinka.
Mlad'ga sinka za kresnika.
Č'mo ga peljat v zelen travnik,
Zelen travnik, pomoravnik,
Č'mo mu splesti zelen krancelj.

Fala, fala na tom daru,
S k'terim ste nas darovali!
Daroval vas Bog, Marija,
Bog, Marija, sveti Ivan!
Mi se od vas potočimo
In vas Bogu izročimo,
Bogu, Bogu in Mariji.

5101. *Zapisal* Janko Barlè. — *Iz njegovega rokopisa. Za vsako vrstico je navadni refren:* Daj Bog Marija, daj dobro leto. *Primerjaj prvi del številke 5098.*
5102. *Zapisal* Janko Barlè. — *Iz njegovega rokopisa.*

5103.

(Iz Kaplišč, podzemeljske župnije.)

Pred vratmi vam jabka zrasla,
Pod jabko vam senca hladna.
Daj, Bog, Marija, daj dobro leto!
V senci vam je vaša pojstla,
Pojstla z ruho pregrnjena.
Daj, Bog, Marija, daj dobro leto!
Na nji leži lepi Janez,
Poleg njega ljuba mama,
Po imenu Katarina,
Daj, Bog, Marija, daj dobro leto!
Med njimi je lepa igra,
Ljuba hčerka, lepa Mare.
Daj, Bog, Marija, daj dobro leto!
Naša pravda malo blaga!
Mi smo nocoj malo spale,
Ki smo polje varovale.
Daj, Bog, Marija, daj dobro leto!
Mi se od vas odločimo
In vas Bogu izročimo,
Bogu, Bogu in Mariji.
Če ne boste nam nič dali,
Čemo zeti mlad'ga sinka,
Mlad'ga sinka za kresnika,
Č'mo ga peljat v zelen log,
Č'mo mu dati zelen pušeljc.
Daj, Bog, Marija, daj dobro leto!

5104.

(Iz Podzemlja.)

Pred kakovimi tridesetmi leti popevali so tako:

Šetala se lepa Jane
Na Volavje k Majki božji.
»Kam se šečeš, lepa Jane?«
»»Na Volavje k Majki božji.
Tamo nosim lepe dare,
Lepe dare, pisan robec.««
»Ne šeči se, lepa Jane,
Tamo jeso hudi ljudi,
Hudi ljudi, gosti lugi.«
»»Čemo loge prehoditi,
Čemo travo pregaziti.««

Nakosila voz voziček,
Zapelala v grad gradiček,
V onem gradu devet bratcev.
Imeli so eno sestro,
Imela je troje prosce.
Bratci so se spominjali,
Kam bi bolje sestro dati.
Prve mela od gospode,
Gospodi ni dobro dati:
Gospoda so preohola,
Preohola, pregizdava.
Druge 'mela od meseca,
Mesecu ni dobro dati,
Mesec mi se pomlajuje,
Pomlajuje, postaruje.
Suncu bi jo bolje dati:
Sunce mi je navek žarko,
Navek žarko i rumeno.

Izrasla je runka hruška
Na sred' polja širokega.
Pod njo sedi sveti Peter,
V rokah drži zlati krepel.
Zabalal je na hruščico,
Izbalal je tri hruščice.
Prva pala v naše polje,
Naše polje obrodilo.
Druga pala v naše selo,
Naše selo 'se veselo.
Tretja pala v naše gore,
Naše gore obrodile.

5103. *Zapisal* Janko Barlè. — *Iz njegovega rokopisa.* — *V pesmi našteta imena so imena hišnega očeta, hišne matere in hčerke.*

5104. *Zapisal* Janko Barlè. — *Iz njegovega rokopisa. Primerjaj št. 677 d., 5080, 5098; 846 d., 5098, 5101, 5105; 5076 d., 5105, 5108, 5116 in enako spodaj v predgrajskem kolu.*

5105.

(Iz Podzemlja.)

Izrasla je runka hruška
Na sred polja širokega.
Pod njo sedi sveti Peter,
V rokah drži zlat' krepelec.
Zábalal je na hruščico,
Izbalal je tri hruščice.
Prva pala v naše polje,
Naše polje obrodilo.
Druga pala v naše gore,
Naše gore obrodile.
Tretja pala v naše selo,
Naše selo vse veselo.

V jenem gradu devet bratov,
Imeli so jeno sestro.
Bratci so se spominjali,
Kam bi bolje sestro dati.
Imela je troje prosce.
Prve 'mela od gospode:
Gospoda so preohola,
Preohola, pregizdava.
Druge 'mela od meseca:
Mesec se mi pomlajuje,
Pomlajuje, postaruje.
Tretje 'mela od sunešca,
Bolje bi jo suncu dati:
Sunešce je navik žarko,
Navik žarko i rumeno.

5106.

(Iz Primostka pri Podzemlju.)

Bog daj, Bog daj dober večer,
Za večerkom bolje jutro,
Gospodarji, gospodinje,
Po hiši vam vsa družina!
Pred vrati vam hladna senca,
V hladni senci lepa pojstla,
Z belo rjuho pregrnjena.
Na nji leži lepo telo,

5105. *Zapisal* Janko Barlè. — *Iz njegovega rokopisa.* — *Za vsako vrstico pojo refren:* Daj Bog Marija, daj dobro leto! *Glej gledé varijant prejšnjo številko. V Podzemlju je Janko Barlè zapisal tudi napev kresnih pesmi pred hišami, ki je tak-le:*

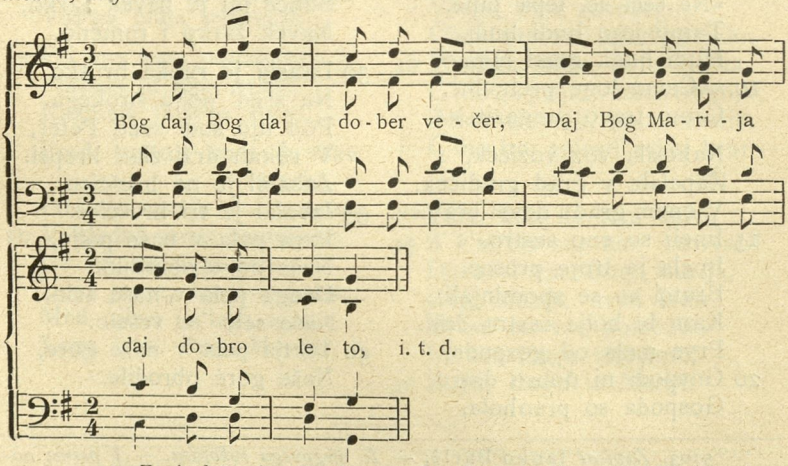

5106. *Zapisal* Janko Barlè. — *Iz »Dom in Sveta« VIII. (1895.) na platnicah 13. št. (5). Imena v tej pesmi* (Janez, Mare, Janez, Miko, Anče) *so imena gospodarja in gospodinje, njunih sinov in hčerke. Primerjaj zlasti št. 5089.*

Lepo telo, lepi Janez.
Uz njega je drugo telo,
Drugo telo, lepa Mare.
Pred vrati oj so vam zrasla,
So vam zrasla dva hrastička.
Niso vam to dva hrastička,
Neg' so vam to dva fantička:
Lepi Janez, lepi Miko.
Lepi Janez Boga moli,
Da bi dal mu štiri voli,
Da bi polje izorali,
Izorali, razorali.

Lepi Miko Boga moli,
Da bi dal mu dosti čbela,
Da bi senco razkrivale.
Pred vrati oj je vam zrasla
Lepa visoka konoplja:
Ni konoplja, neg' devojka,
Je devojka lepa Anče,
Lepa Anče rože sadi.

Hvala, hvala vaš'ga dara,
S kterim ste nas darovali.
Daroval vas Bog, Marija,
Sveti Petar, ključar božji!

5107.

(Iz Primostka, podzemeljske župnije.)

Bog daj, Bog daj dober večer,
Za večerkom bolje jutro!
Pojte, pojte, rani peli,
Rani peli, petelini:
Sprebujajte gospodare,
Gospodare, gospodine.
Dajte, dajte našo pravdo,
Naša pravda malo blaga!
Ako ne bo vsega tega,
Vsega tega gotovega;
Č'mo vam 'zeti mlad'ga sinka,
Mlad'ga sinka za kresnika,
Č'mo ga peljat v zelen travnik,

Zelen travnik, podboravnik.
Č'mo mu splesti zelen krancelj,
'Se iz rožic iz galtrožic.
Č'mo se sežnjim poigrati,
Kot fantički s piščalkami,
Kot deklički z iglicami.

Hvala, hvala na tom daru,
Ki ste nas vi darovali:
Daroval vas Bog, Marija,
Bog, Marija, sveti Peter!
Mi se od vas potočimo
In vas Bogu naročimo.

Poljanska fara.

5108.

(Iz Poljan od Kolpe.)

V našem polju zlata jablan,
Daj, Bog, daj,
Daj, Maria, dobro leto daj,
Daj nam Bog!

Pod jablano zlata miza,
Za nju sede Bog, Maria,
Bog, Maria, sveti Peter.
V rokah derží zlato kropel.

5107. *Zapisal* Janko Barlè. — *Iz njegovega rokopisa.*

5108. *Zapisal* Marko Kobè. — *Iz Novic X. (1852.) 193. Verz 2—4 se ponavlja za vsakim.* »Barak, bar ‚Kolbenhirse, Fennich'; hambarak, hambar — žitnica, žitna hramba; latka, lat = bilka, steblo; grebenica = grobana trta, vlačenica; lodrica = čbanja, brenta«. *Isto pesem nahajamo v SPKN. V. 86 s temi premembami:* 1 našim polji — 2] Daj Bog — 3 Marija — 5 jablanku — 6 sedu ... Marija — 7 Marija — 9 u jablanku — 10 padu — 15, 16 = 16. 15 *(pač pomotoma je tiskano* polhan barak) — 20 polodrica *(pomota!)* — 21] I prevezal povederce *(pomota!). Te zeló majhne razlike pač kažejo, da je Kobè tisti, ki je Korytku (ali njegovim nadaljevavcem) izročil v petem zvezku SPKN. priobčene »Pesmi od Hrovaške meje«; sicer bi si ne mogli misliti, da bi bil Kobè vnovič 8 let pozneje s svojim imenom natisnil to pesem. Vsled tega prištevam k poljanskim tudi nastopno številko.*

Hitel se je u jablanko,
Doli pala tri jabuka.
Pervo palo v naše selo,
Naše selo vse veselo.
Drugo palo v žitno polje,
Žitno polje obrodilo:
Vsaki barak po hambarak,
Vsaka latka dva vaganka.
Tretje palo v vinske gore,
Vinske gore obrodele:
Stara terta tovor vina,
Grebeníca po lodríco
I prevezec po vederce.

5109.

(Belokranjska, najbrž od Poljan.)

Bog daj dober večer,
Daj nam, Bože, dobro leto,
Bolje jutros (?) za večerko!
Pojte, pojte, rano peli,
Sprovojajte gospodara,
Gospodara, gospodinju.
Dajte, dajte, nas ne derž'te,
Našo pravdo i navado:
Več vašiga, nek našiga.
Ako li nam nočte dati,
Vzet vam čemo mladiga sina,
Mladog sina gospodina.
Peljat čemo ga v travo,
Splest mu čemo zelen venček,
Iz koprivi zelen venčec:
Kot junaku s jabukama,
Snašice z iglicama,
Divojke strelicama.
Lepa fala na tem daru:
Lepo so nas darovali
Z lepim letom rodovito,
Z vinsko jagodico.

Preloška fara.

5110.

(Žuničanska iz preloške fare.)

Bog daj, Bog daj dober večer,
Daj nam, Bože, dobro leto!
Za večerkom bolje jutro.
Lipa stoji prozelena,
Prozelena tratorica.
Na tratorki ladna senca,
Na senci je posteljica.
Na posteljci mladi junak,
Mladi junak sinko Janko.
Dajte, dajte, mila majko!
Hvala, hvala, mila majko!

5111.

(Žuničanska iz preloške fare.)

Bog daj, Bog daj dober večer!
Daj nam, Bože, dobro leto!
Izrasla je jabučica
Za altarom majke božje.
Čuvala je čuvarica,
Čuvarica majka božja.

Semiška fara.

5112.

(Z Omote, semiške župnije.)

Ondi so hodili še pred kakovimi tridesetimi letmi pastirje (možki in ženski, stari od 10—12 let) na kresni večer pred hiše popevat. Šlo jih do 15 skupaj.

5109. *Zapisal najbrž* M. Kobè. — *Iz SPKN. V. 114—115. (»Koledniško vošenje«). Verz 2. se ponavlja za vsako vrstico. V v. 4. je tiskano* pela, *v v. 16.* junaka z Jabukona? *Za v. 15. manjka očividno več verzov. Primerjaj konec št. 5120.*

5110. *Zapisal* Ivan Šašelj. — *Iz »Dom in Sveta« II. (1889.) 164.*

5111. *Zapisal* Ivan Šašelj. — *Iz »Dom in Sveta« II. (1889.) 164.*

5112. *Zapisal* Janko Barlè. — *Iz njegovega rokopisa. Natisnil jo je v »Dom in Svetu« VIII. (1895.) na platnicah 12. št. (1) s temi razlikami:* 11 krsníka — 14 krancelj — 15 podorancelj. *Gledè konca glej št. 5127 d.*

Stvari, katere so jim ljudje podarili, spravili so, a prihodnjo nedeljo so jih spekli in se z njimi pogostili pod gabrom na paši. Popevali so tako:

Hvaljen bodi Jezus Kristus!
Dober večer Bog vam dej!
Mi smo nocej malo spali,
Vaše polje varovali.
Dejte, dejte štiri jejca,
Štiri jejca, žlico masti,
Žlico masti, košček špeha,
Košček špeha, šalco moki!
Če ne daste vsega tega,
Č'mo vam zeti mlad'ga sinka,
Mlad'ga sinka za kresnika.
Č'mo ga peljat v zelen travnik,
Zelen travnik, podoravnik.
Č'mo mu splesti zelen krancel,
Zelen krancel, podorancel.
Če ne daste vsega tega,
Vaša hiša polna miša,
Vaša štala polna blata!

Suhorska fara.

5113.

(Iz Bereče vasi suhorske župnije.)

Ko pridejo s polja pred hiše pojo:

Hvaljen bodi Jezus Kristus,
Daj nam, Bože, dobro leto!
Dober večer, dobri ljudi!

Mi smo nocoj malo spali,
Ker smo pole varovali.
Varuj nam ga Bog, Marija,
Bog, Marija, sveti Peter!

Na tem dvoru sliva zrasla,
Pod njom mi je hladna senca,
V hladni senci bela postelj.
Na nji leže lepa tela,
Med njimi je lepa igra,
Lepa igra, mlada hčerka.

Mi se od vas potočimo
In vas Bogu izročimo.

Ondaj jim ne dado ničesar, nego v osmini gresta po dve skupaj in dobita jajec, brašna ali kaj drugega, »kako se več trefi«. S temi darovi se skupno pogostijo ali jih pa tudi prodajo.

5114.

(Iz Suhorja.)

Kadar od hiše do hiše hodijo:

Hvaljen bodi Jezus Kristus!
En Bog sliši k vaši hiši!

Me smo nocoj malo spale,
Ker smo polja varovale,
I vašega i našega;
Vari nam ga Bog, Marija,
Bog, Marija, sveti Peter!

Na dvoru vam hruška zrasla,
Pod njo vam je hladna senca,
V hladni senci posteljica,
Z belo ruho pregrnjena.

Na nji leži Jože, Mina
I med njima lepa igra,
Mladi sinek, mlada hčerka.

(Mesto te vrste tudi:)

Lepa igra: Bog, Marija.

Pojte, pojte, petelini!
Prebudite gospodarje,
Gospodarje, gospodinje,
Da bi hteli gori vstati,
Nas kresnike darovati.

5113. *Zapisal* Janko Barlè. — *Iz njegovega rokopisa. Verz 2. se poje za vsako vrstico.*

5114. *Zapisal* Anton Žlogar. — *Iz njegove zbirke, ki jo hrani Matica. Z verzom prvim pozdravi en pevec, z drugim pa odgovoré drugi pevci. Verz 21. je pač izprevržen iz* Naša pravda malo blaga *(prim. št. 5107).*

V vašem daru malo blaga!
Hvala, hvala vašga dara!
Me se od vas odločimo,
In vas Bogu izročimo:
Me zdaj od vas
Bog sam pri vas!

Viniška fara.

5115.

(Iz Vinice pri Kolpi.)

Bog daj, Bog daj dobro večer,
Daj nam, Bože, dobro leto!
Za večerko bolje vjutro,
Daj nam, Bože, dobro leto!

Bo le jutro tratornica,
Na tratórke hladno sence.
Na sencu je posteljica,
Najnu spava mladi junak.

»Stan se gore, mladi junak,
Tvojo rožo drugi trga!«
»Naj jo trga, naj jo nosi,
Naj jo nosi mile majke:

Moja majko lahko tica,
Lahko tica, čista voda!
Bog daj, Bog daj dobro večer,
Daj nam, Bože, dobro leto!

5116.

(Iz Vinice pri Kolpi.)

Izrasla je ena lipa,
Pod lipo je lepa miza,
Okol mize zlati stolci,
Na njih sedi gospodin Ive
In med njimi Bog, Marija,
Bog, Marija, sveti Peter.
Peter nosi kropelico,
Zabalil se na jabúko,
Sabalil tri jabúke.
Jena pala v naše selo:
Naše selo vse veselo.
Druga pala v našo goro:
Naša gora obrodila,
Vsaka trta po vedarce,
Grebenica tri, četiri.
Tretja pala v naše polje:
Naše polje obrodilo,
Vsaki snopek po merico,
Razstavica tri, četiri.

5117.

(Od onstran Kolpe.)

Bog daj, Bog daj dobro večer,
Gospodinam, gospodarjem!

Mi smo nocoj rano stali,
Rano stali, malo spali,
Vaše polje varovali;
Varuj, varuj Bog, Marija
Sveti Ivan, kresnik božji!
Da b' se božje sprebudili,
Da b' nas lepo obdelili
Z enim darom al' pa z dvemi
Ali pa z vsemi štermi.
Pojte, pojte poiskati,
Če nam mislište kaj dati.
Ak' pa nečete nič dati,
Čmo vam gospodarja vkrasti,
Na zelen travnik odpeljati,
Na pisan stolček posaditi.
Mi ga čemo tak vrediti,
Da ne bo mogel nazaj priti.

5115. *Zapisal* Fr. Trošt. — *Priobčil dr. Edv. Volčič v »Slovanu« IV. (1887.) 379.*

5116. *Zapisal* Fr. Trošt. — *Priobčil dr. Edv. Volčič v »Slovanu« IV. (1887.) 379.*

5117. *Zapisal* J. Malnar. — *Iz njegovega rokopisa. V v. 8.* božje = Bože.

Opomnja. Z belokranjskimi ivanjskimi pesmimi se mnogotero skladajo pesmi, ki se pojo v belokranjskem kolu, primerjaj spodaj v II. razdelku oddelek I., kjer so pri dotičnih pesmih navedene podobnosti in enakosti.

Bog je z nami, tud z vami,
Daj, Marija, dobro leto,
Sveti Ivan, kresnik božji!
Mi se od vas odločimo
In vas Bogu naročimo
In svetemu Florijanu,
Ki poštene hiše varje.

Kajkavske.

»Pred dvorom je zelen trsek.«

5118.

(Varaždinska okolica.)

Bog daj, Bog daj dobro večer,
Za večerkom dobro jutro
Tomu dvoru poštenomu!
Pred dvorom je zelen trsek,
Pod trsekom debel hladek,
Vu hladu je postelica,
Z dopleri je popojena,
Z vankuši je podglavljena,
Na nji leži mladi gospon.
»Stanite se, mladi gospon,
Stan'te, stan'te, darujte nas
Lepem zdravljem i veseljem,
Z drobnem žitom i pšenicom
Z rusem vincom i rakijom!

Pred Ivanjem ono noč ido dečki k hižam i pred vsako hižo jim se stelje (praproti) prestre; na njo se posedejo in popevajo, onda jih ljudje darujo z jajci, meljo (moko) in z drugim tegom, in tako ido od hiže do hiže, in kadar jih ljudje darujo, zahvale se rekoč: »Lepa hvala na tem, daruj vas Bog i Marija«. Pričujočo pesem pojo pred hižo kakega višega gospoda in pred farovžem; pred drugimi hižami pa pojo bolj povrhno, veči del tako-le:

Bog daj, Bog daj dobro večer,
Za večerkom dobro jutro!
Stante, stante, ranitelji,
Ranitelji petelinci!
Stante, stante, darujte nas!
Mi smo nočas rano stali,
Rano stali, malo spali,
Vaše polje varuvali,
Daruj vas Bog i Marija!

»Stante gore, mlada gospa!«

5119.

(Topliška pri Varaždinu.)

Stante gore, mlada gospa,
Jobudjajte vse divojke,
Ka počešu žute lasi,
Ka spleteju biber kite,
Ka donesu hladne vode,
Ka zakuru žari ogen,
Ka pometu bile dvore,
Ka podoje šare krave!
Mi nemremo tutu biti,
Tutu blato do kolena!

»Čiji žnjači v ravnom polu?«

5120.

(Topliška pri Varaždinu.)

Bog pomagaj tomu stanju,
Tiho je leto, dober je Bog!
Tomu stanju, gospodaru,
Gospodaru, gospodinu,

5118. *Zapisal* M. Valjavec. — *Iz Slov. Glasn. II. (1858.) 14, kjer je v v. 22. tiskano napak* daruvali *nam.* varuvali.

5119. *Zapisal* Ivan Kukuljević. — *Iz njegovih »Pèsmi« str. 255. Prim. zgoraj jurjevske štev. 4992—93.*

5120. *Zapisal* Ivan Kukuljević. — *Iz njegovih »Pèsmi« 253—255. Verz 2. se ponavlja za vsako vrstico. V v. 16. je tiskano napak* nose. Slog *pomenja vrsto za ženci, to je* koredico ‚Grasschwaden, Getreideschwaden'.

Gospodinu, vsi družini,
Vsi družini, menši vekši,
Menši vekši, najstareši!
Najstareši, najmlaješi,
Najmlaješi, najvredneši,
De Bog sliši i Marija,
Sveti Ivan imenitel,
Imenitel i kerstitel,
Ki je kerstil dušu i telo!
Čiji žnjači v ravnom polu?
Tojnčekovi, Jeličini!
Tojnček nosi barel vina,
Barel vina, dva vodina.
Jela nosi rani jobed:
»Pite, ječte, moji žnjači!«
»»Mi nečemo pit ni jesti,
Mi jočemo jako žnjeti
Vaše žito i pšenicu,
Jako žeti, vse požeti,
Žnjač kre žnjača, serp kre serpa,
Slog kre sloga, snop kre snopa.««
Nju vezalo sto vezačov,
Nju stavilo sto stavičev,
Nju vozilo sto vozičev,
Navozilo dosta vnogo,
Dosta vnogo, pune štagle.
Nju zmetalo sto mlatičev,
Nju vijalo sto vijačev,
Nju grabilo sto grabičev,
Nju nosilo sto nosičev.
Nanosilo dosta vnogo,
Dosta vnogo, pune lagve,
Pune lagve javorove,
Pune skrinje jabukove,
Pune koše skrebutove:
Kaj bo više, to bo naše!
Dajte, dajte, mladi gospon,
Kaj ste snočka jobečali:
Naša dača sir, pogača.
Jako ne bo vsega toga,
Mi vzememo vaše dite,
Vaše dite to najmlajše,
To najmlajše, Ivanjčeka.
Mi ga jočmo jopraviti:
Z črešnje višnje cepeliše,
Z maka cvita robačicu,
Z šipkovine zelen venček.
Mi ga jočmo jodvoditi
V temne luge, prašne pute,
Kaj se bomo š njim igrale,
Kak junaki strelicami,
Kak divojke z jabukami,
Kak snašice z iglicami.

Na polji miza pokrita z mašnim ruhom.

5121.

(Iz Vrbovca.)

Falem bodi Jezuš Kristuš!
Tiha hej leta, lěpo je Bog dal!
Bog pomagaj tomu stanju,
Tomu stanju, gospodaru,
Gospodaru se družine,
Se družine po se hiže,
Od najvekšega do najmejnšega!
Rodilo vam pole žitkom:
Saka laca pol vaganca!
Rodila vam gora z vinom:
Saka loza pol vederca!
Rodila vam loga žirom:
Saka grana pol vagana!
Ne držte nas tetu doge:
Tu je blace do kolenca,
Bělem volom do jermenca,
Šarem kravam do vimenca,
Vranem konjom do strumenca!
Mi idemo prašnim potom,
Prašnim potom, tamnim logom.
Ostalo vam totu zdravje,
Vam na domu, nam na potu!

5121. *Zapisal* Rik. Ferd. Plohl. — *Iz njegovih HNP. I. 73—75. Verz 2. se ponavlja za vsakim verzom.* »Loga *(v. 12.)* = lug.« *Primerjaj št. 4992 d.*

Ovaku pjevaju pastirice na Ivanje od kuće do kuće; kad jim gospodarica dade štogodj, a one se zahvale ovako:

Lěpa fala stari majki,
Ki su dare daruvali,
Mi njim fali, Bog jim plati
I današnji godevnjak
Sveti Ivan!

Na polju miza pokrita z mašnim ruhom.

5122.

(Iz Cvetlina v hrv. Zagorju.)

Dober jim večer, gospodari,
Dober jim večer, gospodinje!
Daj, Marija, daj,
Dobre lete daj,
Daj vam ga Bog!

Bome gor budile rane dekliče,
Rane dekliče, rane dekline.

Bome v roke dale žote pehare,
Žote pehare, pisane mijolne.

Bome je poslale po tu ladnu vodu,
Po tu ladnu vodu vo tu černu goru.

Bodo nam prinesle ove ladne vode,
Ove ladne vode z ote černe gore.

Bome si hmivale ove běle roke,
Ove běle roke i rumena lica.

Bome gor budile našu gespo Mergětu,
Našu gespo Mergětu, našu klučaricu.

Bome vun zbirale se te drobne kluče
Pisanih jormarov i jod bělih ladlov.

Bome vun jemale se běle běluhe,
Se běle běluhe, se te mešne ruhe.

Bome si brisale ove běle roke,
Ove běle roke i rumena lica.

Stoji nam, stoji pole široko,
Pole široko, raven visoko.

Na nem je ravnu lipa zelena,
Lipa zelena, miza s komena.

Miza pokrita z bělom běluhom,
Z bělom běluhom, z otom měšnom ruhom.

Kolo mi stoji dvanajstero stolcov,
Kolo mi sedi dvanajstero jogrov.

5122. *Zapisal* Rik. Ferd. Plohl. — *Iz njegovih HNP. III. 86—91.* Pohar = pehar, vrč; mijolna = majolka; s komena = iz kamena; vĕrt = Wirt (gospodar).

Srědi mi sedi ženik z nevestom,
Ženik z nevestom, z nebeskom deklom.

Gor nam se rihta sirna pogača,
Sirna pogača, mijolna vina.

Sirna pogača, mijolna vina,
Mijolna vina, se po dva sedima.

Čě nas nedu daruvale, bome věrta vkrale,
Bome jih pelale po tem černem logu.

Bome kupovale su tu dragu zmagu:
Z lopušeca klobučec, s koprivice pušlec.

Z lopušeca klobučec, s koprivice pušlec,
S kopinice pasec i srebrni plašec.

Pošto je gazdarica »kresovaljam« nešto udielila, to one ovako savrše:

Bog vas prekriži, vas na vašem stanu,
Bog nas prekriži, nas na našem potu!
Lejko li noč, lejko li noč,
Vužgi nam Marija nebesku luč!

»Bog nam živi gospodo!«

5123.

(Topliška pri Varaždinu.)

Vijala se sviba viba
Jober grada gospodskoga.
Bele vile kolo vile,
Kolo vile, vino pile,
Jedna drugi napijale:
»Nit za tvoje, nit za moje,
Za gospodu dobro zdravje!
Bog nam živi tu gospodu,
Tu gospodu vu tom gradu!«
Gospoda se spominala,
S kim bi vile daruvala.
Mali darek cvancigarek,
Dober darek jen škudarek!

5124.

(Topliška pri Varaždinu)

Oj jabuka zelenika
Jober grada gospodskoga,
Z lepim cvetom jodcvetala,
Dobrim rodom jobrodila,
Na vse strane po tri grane,
Na vrhuncu po četiri.
Gori sedi sivi sokol,
Gori sedi, grada gledi:
Bog nam živi tu gospodu,
Tu gospodu vu tom gradu!
Gospoda se spominala,
S kim bi njega daruvala.
Mali darek jen krajcarek,
Dober darek cvancigarek!

5123. *Zapisal* Ivan Kukuljević. — *Iz njegovih »Pěsmi« str. 252.*
5124. *Zapisal* Ivan Kukuljević. — *Iz njegovih »Pěsmi« str. 252—253.*

5125.

(Zagorska.)

Stoji nam pole širökö,
Lado je, Lado, lepi hlad!
Jeli so v gradu gâspâda?
Lado je, Lado, lepi hlad!
V gradu so, v gradu gâspâda,
Lado je, Lado, lepi hlad!
Da bi jim Ježuš zdrävje dâl,
Lado je, Lado, lepi hlad!
Blažena deva Marija!
Lado je, Lado, lepi hlad!

5126.

(Iz Zamladinca.)

Bele vile kolo vile
Okol grada grofovoga.
Grofi su se spominali,
Š čim bi vile daruvali:
»Hočemo je z lepem darem,
Z lepem darem, cvancigarem.«
»Fala, fala, ma gospoda,
Nad tem njevem lepem darem,
Ki su dali, daruvali!
Podaruj nje mili Bože,
Mili Bože i Marija,
I Marija milostivna
I denešni sveti Ivan!
Sveti Ivan, pomozi nam!
I mi od vas i Bog pri vas,
Vam na domu dobro zdravlje,
Nam na putu dobru sreču!

Kletva kresnic, ki ne dobé nobenega darú.

5127.

(Iz Metlike.)

Vaša vrata polna blata,
Vaši hiši sami miši,
Na vašem vrti sami krti!
Da b' imeli tol'ko straha,
Kok je na vaši peči praha!

5128.

(Iz Podzemlja.)

Kjer kresnice ničesar ne dobe, pojo:

Vaša vrata polna blata,
Vaša hiša polna miša,
Vaši vrti polni krti!
Da b' imeli tol'ko straha,
Kulko je na peči praha!

5125. *Zapisal* Ivan Kukuljević. — *Iz njegovih »Pěsmi« str. 256.*

5126. *Zapisal* Jožef pl. Šatrak. — *Priobčil M. Valjavec v »Slov. Glasniku« 1866. str. 289 in d.*

5127. *Zapisal* Janez Zabukovec *l. 1892, ko je bil kaplan v Metliki. — Iz njegovega rokopisa IV. (na koncu). Primerjaj konec št. 5112.*

5128. *Zapisal* Janko Barlè; *povedala stara* Kločečka. — *Iz njegovega rokopisa. Prim. »Dom in Svet« I. (1888.) str. 89, kjer se piše:* 4 tolko.

Poglavje III.

Drugačni ostanki kresnih pesmi.

»Oj čakaj, čakaj, sonce!«

5129.

(Ziljska.)

»Da je krěs se krěsoval k česti sonca, kaže tudi to, da je bila někada pri Zili u običaju stara, stara pesem od sonca, jaz sem samo začetek zbarati mogel, glasi ovako se:«

Zarja mi gore shaja,
Ljepa zarja mi gore gre,
Za zarjo mi gre sončice,
Oj rumeno sončice!

Le čakej, čakej, sonce,
Ti rumeno sončice,
Jes ti man vliko povedati,
Pa še vliko več prašati.

»Jes pa ne mô čakati,
Man masa vliko obsevati:
Vse dolince in hriberce,
Tudej vse vboje sirotice.

So zjutra tovn vignani,
Tovn na mrzvo roso,
— — — — — — — — —
— — — — — — — — —

Al jes sgoda sijan,
Se djekle krjegajo,
Al jes pozdo shajan,
Mi pastirji jočajo.«

— — — — — — — — —
Le sjej, le sjej, ti sonce,
Oj rumeno sončice!
— — — — — — — — —

5130.

(Ziljska.)

Zarja mi gore shaja,
Ljepa zarja mi gore gre,
Za zarją mi grê sonce,
Oj r'mjeno sončice.

Le čakej, čakej, sonce,
Oj r'mjeno sončice,
Jàs ti man w'liko powédati,
Pa še w'liko weč prašati.

»Jàs pa ne mô čakáti,
Man w'liko obsjevati,
Vse dolínce ino hriberce,
Tudi vse vboje s'rotice.

Są zjutra tov'n wygnani
Na tą merzûą rosą,
— — — — — — — — —
— — — — — — — — —«

5129. *Zapisal* Matija Majar. — *Iz Slov. Bčele III. 1 (1851.) 186. Natisnil jo je Scheinigg v NPKS. str. 110—111 (inačica str. 93 = št. 5131) v knjižni slovenščini, premenivši to-le:* 2 gore — 3 solnce — 22—23 *manjka.*

5130. *Zapisal* U. Jarnik. — *Iz njegovega rokopisa v VO. XV. 47 (2): »Druga pěsen pod lipo«, kjer pristavlja: »Dieses Lied wurde gewöhnlich, so viel ich weiss, nach vollendetem Tanz unter der Linde, wenn die Mädchen bei sich neigender Sonne, um durch längeres Bleiben den National-Anstand nicht zu verletzen, sich nach Hause entfernten, gesungen. Es ist lang und hat eine uralte Melodie, die notirt zu werden verdient. Man konnte mir aber nicht mehr mittheilen als dieses Bruchstück. Die Jungen wissen leider nichts mehr davon.« Prim. tudi opomnjo k št. 768. Melodijo je napisal Vraz v VO. XVII. 3. 1 tako-le (zgoraj je pripisano »Pfarrer Dr. Lesjak«):*

»Oj sijaj, sijaj, sonce!«

5131.

(Koroška.)

Oj sijaj, sijaj, sonce,
Oj sonce rúmeno!
»Kakó bom pa sijalo,
Sim zmiram žalostno!
Ako zgodej ustanem,
Me dekle kolnejo:
Žalostne so one,
Ki zgodej vstati morejo.
Ako pa pozno zajdem,
Se pastirci jočejo:
Žalostni so oni,
Ki dolgo pasti morajo.«

5132.

(Od Sv. Jurija na Ščavnici.)

Sijaj, sijaj, solnčice,
Oj solnce rumeno!
»Kak bom jaz sijalo,
K' sem vedno žalostno!«
Solnce zgodaj gori gre,
Dekleta jokajo,
Ker rade bi ležale,
Pa vstati morajo.
Solnce zgodaj doli gre,
Pastirci kolnejo;
Domov bi radi gnali,
Pa črede nimajo.
Kak bi te sijalo,
Če je zajokano,
Tak še bolje nemre,
Če je zakleto vso!

5133.

(Štajerska od Cerovca.)

Oj sijaj, sijaj, sunce,
Oj sunce romeno!
»Jaz nemrem ti sijati
Od prevelike žalosti.

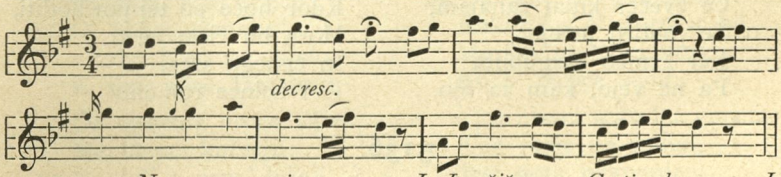

5131. *Neznanega zapisovavca. — Iz Janežičevega »Cvetja slov. nar.« I. str. 77. Ponatisnil jo je Scheinigg v NPKS. št. 93 z razlikami:* 4 zmirom — 5] Al' zgodaj vstanem — 8 Ko zgodaj — 9 Al'.

Opomnjo. To pesem je narod mnogokje spojil s pesmijo »Jezus vratar in ajdovska deklica« (št. 500—518), zakaj, to sem povedal že v opomnji na str. 514. I. zvezka. Tam nahajaš to v številkah: 501, 502, 503, 505, 516, 518. Nekaj takih spojenek priobčujem vnovič spodaj.

5132. *Zapisal* Jožef Kranjc; *narekovala* M. Klemenčič *iz Selišč. — Iz Kranjčeve zbirke.*

5133. *Zapisal* Stanko Vraz. — *Iz VO. XI. 56. Prvih 8 verzov se strinja v glavni stvari z začetkom št. 518. Drugi prepis teh prvih 8 verzov je kot posebna pesem v VO. I. 94 in se loči od zgoranjega natiska:* 1, 2 sounce — 2 rómeno — 4 velke. — *Pesem je tiskal Šafařík v »Slow. národopisu« str. 169 s temi razločki od zgoranjega natiska:* 1, 2 sonce — 4 velke — 5 ti] jaz — 6 Me] Se — 7 rano ti] pa rano — 9, 11 sijam — 9 gorice] planine — 10, 12 vidim. *Po Šafaříku jo je ponatisnil M. Majar v Sl. Bčeli II. 1 (1851.) 186.*

Če rano ti perhajam,
Me dekle kregajo;
Če rano ti zahajam,
Pastirci jočejo.
Če sijan na gorice,
Vidin sirotice;
Če sijan na doline,
Pa vidin šterčeke.«

5134.

(Iz Bukovine v saladski stolici.)

Sijaj mi, sijaj, sunčece,
Lejpo, drago sunčece!
»Kak bom ti sijalo,
Da sam ti jako žalostno!
Či idem rano gori jaz,
Vse se dikličke joučejo;
Či idem kesno doli,
Vse se dikličke krejgajo.« —
Kaj ti je pa, Micika,
Kaj si tak jako žalostna?
»Kaj bi ne bla žalostna,
Da me je lübi zapüsto!
Nejsam dekla ledična,
Nejsam žena zakonska,
Nejsam žena zakonska,
Neg sem k.... rajkarska!«

5135.

(Iz Teharji pri Celju.)

»Oj sijaj, sijaj, solnce,
Oj solnce rumeno!«
Oj kak bom jaz sijalo,
Sem močno žalostno!
Če zjutraj zgodaj vstajam,
Se dekle jočejo;
Ker b' rade doug ležale,
Pa morjo zgodaj vstat'.
Če zvečer kmal zahajam,
Se pastirji jočejo,
Ker žvinco razgubijo,
Pa ne vejo, kam za njo.
Jezus po vrtu hodi,
Kakor da bi goltnar biu,
Na rami matko nosi,
Kakor bi rožice sadiu.
Jaz nisem noben goltnar,
Tud rožic ne sadim:
Jaz le dušam pot nakapljam
Prot' kraju nebeškemu.
Kdor hoče po tej pot hoditi,
Mora bit čiste vesti
In čistega srca,
Kot solnce rumeno.

5136.

(Iz gorenje savinske doline.)

Sijaj, sijaj, solnce,
Oj solnce rumeno!
»Kako bom jaz sijalo,
K' sem zmiraj žalostno!
Če zjutraj zgodaj vstanem,
Se dekle kregajo;
Če zvečer pozno zajdem,
Pastirci jokajo:

5134. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz Vrazovega prepisa v VO. IX. 43. Drugi del pesmi spada k liričnim. Vraz jo je prepisal vnovič v VO. XV. 19 s temi predrugačbami:* 1 Sijaj mi] Sijaj — 2 Lêpo drâgo — 4 sam ti] sam — 5 Se se . . jôčejo — 8 Se se . . . kregajo — 10 si tak jako] si ti tak — 12 lübi] lübi moj — 16] Neg sam . . . . . .

5135. *Zapisal* Janko Šlebinger. — *Iz njegove zbirke IV. str. 30—31.* Prot' kraju *izprevrženo iz* Proti raju.

5136. *Zapisal* Janko Časl. — *Iz njegove zbirke I. št. 8. Konec spada drugam.*

Solnce zgodaj gori gre,
Se dekle jokajo,
Ker rade bi ležale,
Pa vstati morajo.

Solnce zgodaj doli gre,
Pastirci kolnejo,
Domov bi radi gnali že,
Pa ž'vince nimajo! —

Ta kmečka zgodaj vstaja,
Na delo hitro gre,
Ta purgarska pa obrača
Prot' lep'mu soncu se.

Moj sinek se je uženio,
K' se men' prav dobro zdi,
Je purgarsko zapustiv,
Dobiv je kmečko hči.

5137.

(Iz Lašič, Bele, Ljubljane.)

Sijaj, sijaj, solnce,
O ti solnce rumeno!
»Kako bom sijalo,
Ker sim grozno žalostno!

Ako zgodaj vstanem,
Mene dékle kolnejo;
Ako pozno zajdem,
Se pastirci jokajo.«

5138.

(Kranjska.)

Oj sijaj, sijaj, sonce,
Oj sonce rumeno!
»Kako bom jaz sijalo,
K' sem silno žalostno!

Če zjutraj zgodaj vstanem,
Me dekle kolnejo:
Bi rade še ležale,
Pa vstati morajo.«

Oj sijaj, sijaj sonce,
Oj sonce rumeno!
»Kako bom jaz sijalo,
K sem silno žalostno!

Če opoldne vroče sijem,
Me hlapci kolnejo:
Bi radi v senc' ležali,
Pa delat morajo.«

Oj sijaj, sijaj sonce,
Oj sonce rumeno,
»Kako bom jaz sijalo,
K sem silno žalostno!

Če popoldne zgodaj zahajam,
Se pastirci jokajo:
Bi radi domu gnali,
Pa ž'vince nimajo. —

En fant po vrtu hodi,
Kakor ko b' gortnar bil,
Motiko na rami nosi,
Ko b' rožice sadil.

»Jaz nisem nobeden gortnar,
Tud rožic ne sadim,
Jest pota nakopujem
Prot raj' nebeškemu.«

5139.

(Z Bleda.)

De bi sjalo sonce,
To sonce rumeno!
»Kako bom sjalo sonce,
Ki sèm zmirej žawostno?

Zjutro či gori gredem,
Se dekle kregajo:
Ko bi rade še spale,
Ustati morajo.

5137. *Zapisal* Mat. Valjavec. — *Iz njegovega rokopisa, ki ga je hránil Miklošič. Pisana je bila poleg št. 509.*
5138. *Zapisal* Fr. (Radivoj) Poznik. — *Iz njegove zbirke.*
5139. *Zapisal* St. Vraz. — *Iz VO. XVI. C. 37.*

Zvečér či doli gredem,
Pastirci jokajo:
Ki bi radi domo gnali,
Pa živince nemajo. —

Tam stoji en gartelč,
Pohen rožic nasajen,
Noter pleje ena dekla,
Ena dekla hajdovska.

Jezus po gartelni špancéra,
Kaker bi en gortnar biu.

»Jest nésem nóben gortnar,
Tud rožic ne sadim,
Jest le pot poprawlam,
Prot svetmo raju grém.«

5140.

(Od Bleda.)

Sijaj, sijaj, sončice,
Oj sonce rumeno!
»Kako bom sjalo sonce,
K sem vedno žalostno?
Sonce zgodaj gori gre,
Dekleta jokajo,
Ker rade bi ležale,
Pa vstati morajo.
Sonce zgodaj doli gre,
Pastirji kolnejo,
Domov bi radi gnali,
Pa črede nimajo.«

5141.

(Iz Krope.)

Le seji, seji, solnčice,
Ti solnce rumeno!
»Kako bom sijalo solnce,
Ker sem močno žalostno!
Če zjutraj zgodaj gori grem,
Me dekle kolnejo.
Če zvečer pozno doli grem,
Pastirci jokajo.
Oh deklica ti ajdovska,
Ne kolni ti mene,
Bogu ti čast in hvalo daj,
Da vidiš me vselej!«

5142.

(Iz Luže na Gorenjskem.)

Oj sijaj, sijaj, sonce,
Oj sonce rumeno!
»Káko bòm sijálo,
Kér sъm silno žálostno!
Ko zjútrej gôri grém,
Me dekle kóvnejo:
Bi rade še ležale,
Pa vstáti mórajo.
Ko o póvne gôri grém,
Me hlapci kóvnejo:
Bi radi v senc' ležali,
Pa délat' mórajo.
Ko zvečer zadi grém,
Pastírci jókajo:
Bi radi dómu gnali,
Pa žvin'ce némajo.«

5140. *Zapisal* Janko Žirovnik. — *Iz njegove zbirke I², št. 15, kjer je tudi melodija. Zapis v Rodetovi zbirki VIII. št. 45 (pov. Anton Mrak) je iz Žirovnika.*

5141. *Zapisal* Fr. (Radivoj) Poznik. — *Iz NB. 180. Konec je páč še le v novejši dobi pridejan; toda* ajdovska deklica *priča, da jo je pevec poznal v zvezi s pesmijo o nji.*

5142. *Zapisal* J. Kržišnik. — *Iz njegovega rokopisa.*

5143.

(Iz ribniške doline.)

Sijaj, sijaj, solnce,
To solnce rumeno!
»Kako bom zdaj sijalo,
K' sem silno žalostno!
Če zjutraj zgodaj vstanem,
Me dekle kolnejo,
K' b' rade še ležale,
Pa vstati morajo!«

Sijaj sijaj, solnce,
To solnce rumeno!
»Kako bom zdaj sijalo,
K' sem silno žalostno!
Če zvečer pozno zajdem,
Pastirci jokajo,
Ki b' radi domu gnali,
Pa pasti morajo.« —

Marija gre v nebesa,
Nas vabi za seboj,
Saj pojdemo in gremo
Veselo za teboj!

5144.

(Iz Adlešič.)

Sijaj, sijaj, sončice,
Ti drobno, oj drobno sončice!
»Oj kako bom sijalo,
Sem močno žalostno!
Če zjutraj zgodaj shajam,
Dekleta jokajo,
Da se vstat ne morejo.

Če zvečer v dobi zahajam,
Se pastirci jokajo,
In čredo pogubijo,
Jo najt ne morejo,
In domu prihitijo,
Se zunaj skrijejo.«

5145.

(Belokranjska.)

Sijaj, sijaj, solnce,
Oj solnce rumeno!
»Kako bom jaz sijalo,
Sem zmerom žalostno!
Ko jaz zjutraj gori grem,
Me hlapci kolnejo:
Ker radi bi ležali,
Pa vstati morajo.

Čez dan ko močno sijem,
Me ljudje preklinjajo:
Ker jim je silno vroče,
Pa delat morajo.
Ko jaz zvečer doli grem,
Pastirci jokajo:
Damuh bi radi gnali,
Pa blaga nimajo!«

5146.

(Dolenjska.)

Síjaj, síjaj, solnce,
Oj ti solnce rúmeno!
»Káko bom sijalo,
Ker sem silno žalostno!
Ako zjutraj zgodaj vstanem,
Dekle mene kolnejo:
Ako zvéčer pozno zájdem,
Se pastirci jokajo.«

5143. *Zapisal* A. Zlobec. — *Iz njegovega rokopisa II. 2.*
5144. *Zapisal* Janko Barlè. — *Iz njegove zbirke.*
5145. *Zapisal* Janko Barlè; *povedala* Anka Povše. — *Iz Barletove zbirke.*
5146. *Zapisal* Jož. Stritar. — *Iz romana »Zorin«* (*v »Zvonu« I. 1870 str. 67*).

5147.

(Kranjska.)

Sijaj, sijaj, sounce,
Sounce rumeno!
»Kako boum sijalo,
Sêm siono žalostno!

Če zjutraj zgodej vstanem,
Me dekle kounejo,
Zvečer če poznou zajdem,
Pastirci joukajo.«

5148.

(Goriška.)

Oj le sijaj, solnce zlato,
Da bode kmali svetlo,
Da bodeš vsem dekličem
Veselje delalo!

»Če zjutraj zgodej pridem,
Se dekleta jokajo,
Ker morjo gore vstati,
Ker bi rade spale še!

Če zvečer zgodaj zajdem,
Se pastirji jokajo,
K' bi radi domov gnali,
Pa čede nemajo.«

5149.

(Iz Kanalskega na Goriškem.)

Le presevaj, sevaj, sonce,
Ti sonce rumeno!
»Kako bom jest presevalo,
Sem zmeraj kregano!

Če zjutro zgodej vajdem,
Me dekle kregajo;
Če zvečer pozno zajdem,
Pastirci jočejo.«

5150.

(Iz Hudojužne.)

Oj sijaj, sijaj, solnce,
Oj solnce rumeno!
»Kako bom sjalo solnce,
K' sem zmerom žalostno!

Če zjutraj zgodaj sijem,
Pastirci jokajo,
Ko bi radi ležali,
Pa vstati morajo.

Če zvečer dolgo sejem,
Pa delavc' kolnejo,
K b' radi delat nehali,
Pa delat morajo.«

Kdor hoče v nebesa priti,
Mora tako čist biti,
Kakor je leto solnce,
To solnce rumeno.

5147. *Zapisal* Ivan Kukuljević-Sakcinski. — *Iz Vrazovega prepisa v VO. XV. 66, kjer je Vraz pozneje popravil:* 1 Sijej, sijej — 5 zjutra *in je pisano* 3 Kakor. *Vnovič jo je s temi predrugačbami prepisal v VO. I. 93, toda s temi novimi premembami:* 4 žalosno — 5 prijedem *(izprva* pridem) — 6 kounejou — 7 pozno — 8 joukajou.

5148. *Zapisal* Flor. Batistič. — *Iz Cejanove zbirke V. 5.*

5149. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz »Goriškega letnika« 1864., str. 217.*

5150. *Zapisal* Janez Kokošar. — *Iz njegove zbirke.*

»Kres le gori, kres le gori.«

5151.

(Zilska od Sv. Štefana.)

Kries le gorí, kries le gorí
Na sriedi murja siunoga.
Ko kriesu hodiją dečle tri,
Liepo pają, kriesujeją.

Ko kriesu hôdi oj Marija,
Na roci nosi oj Jezuša!
Sprelubi Jezuš smileni....

»Kaj raste brez korenja?«

5152.

(Štajerska.)

Nekdaj so Slovenci okoli kresa plesali in so popevali:

Kaj raste brez korenja?
Kamen raste brez korenja.
Kaj cvete brez cveta?
Praprot cvete brez cveta. —

Let' kolo, let',
Cvet', praprot, cvet',
Škrop', dekle, škrop',
Hoja, hajsa, hop!

Kresne drobtine.

5153.

(Štajerska.)

Pri velikonočnem kresu slovenski fantje polivajo dekleta in dekleta fante in pojejo:

Ljub moj fant je jak,
On je lep mijak:

Moja pa deklica
Čvrsta kopalica.

To se godi tudi o Janževem kresu, letnem solncevratu. Dekleta pojejo:

Sveti, sveti, svetli kres!
Vrti, vrti mladi ples!

In med plesom fantič poliva deklice, deklica pa fante.

5151. *Zapisal* St. Vraz. — *Iz VO. XV. 81; »poje se kod krèsa«. Primerjaj v I. delu naslov »Kresnice« (št. 297—301). Prve štiri verze je natisnil Scheinigg v NPKS. str. 113 (inačica št. 94) v knjižni slovenščini.*

5152. *Zapisal* D. Trstenjak. — *Iz »Slov. Glasnika« 1859. II. 82. Ponatisnil Iv. Tušek v Slov. gl. IX. (1863.) 51. V »Steiermärkische Zeitschrift« 1845. I. str. 105 poroča Trstenjak nekoliko drugači. Na Pohorju pojejo po tem poročilu: najprej verz 1.—4., potem pa samo še tega:* Letni sneg, zimski cvet.

5153. *Zapisal* Davorin Trstenjak. — *Iz »Slov. Glasnika« IV. (1859.) str. 48. — »Na Koroškem tresejo dekleta na večer pred kresom bezovec, da leti, če je ravno v cvetu, cvetje na tla, in pri tem pravijo:*

Biz, bezá,
Daj možá,

Le mladá,
Kar starà!«

Tako poroča Ivanu Navratilu K. Pečnik l. 1885. (gl. Letopis slovenske Matice 1882. str. 100); isto poroča v Novicah 1865. l. str. 19 P. Dular, samo da po njegovem poročilu pravijo dekleta:

Bezá, bezá,
Daj mi možà!

Ker se ti verzi ne pojo, *ampak le* pravijo, rečejo, *jih priobčujem pod črto.*

Oddelek C.

Obredne drobtine.

Šapalica ali tepežnica.

5154.

(Borovlje.)

Šip, šap!
Bog daj vam srečo in zdravje,
Da bi b'li veseli ko tičice v gozdu,
Zdravi ko ribice v vodi,
Močni ko medved v gori,
Da bi imeli toliko otročič,
Kolikor ima vejica vršič!

5155.

(Iz Belih Kranjcev.)

Že dan pred tepežnico si spletejo otroci tepeške (pletenice iz bekovih šibic) in pripravijo torbice; na tepežnico vzame na vse zgodaj vsak svojo torbico in tepeško, pa hajdi po vasi. Ko pridejo v hišo, udarjajo gospodarje in gospodinje, izgovarjaje besede:

Reš'te se, reš'te
Zdravi in veseli!
Da bi dosegli sivo brado,
Težko mošnjo,
Da bi tako dolgo živeli,
Da bi si nebesa zaslužili!

Na Plavutinji (vasici lipniške župnije na Hrvaškem, precej preko Kolpe) so otroci govorili ováko:

Rešite se, rešite
Zdravi i veseli,
Tusti i debeli,
Tako o božiču,
Tako po božiču!
Dajte ta božič van,
Dobro jutro Bog daj!

V Metliki (gl. Letopis 1887. v Navratilovem spisu »Slov. nar. vraže in prazne vere« 145—150) pojó:

Reš'te se, reš'te
Zdravi i veseli,
Tolsti, debeli
Več let dočakali!

V Ternovci pa in v metliški okolici govoré takó-le:

Rešite se, rešite se
Malim grehom, večjim obiljem,
Da bi dolgo na svetu živeli,
Da bi si nebesa zaslužili!

Novo leto.

5156.

(Iz Središča.)

O novem letu darujejo dekline vodi, to je, pred solnčnim izhodom vržejo rudečo jabelko v studenec s temi-le besedami:

Voda! Jaz ti darujem od dna do dna,
Jaz sem za moža godna,
Daj mi moža Štefana ali pa Vrbana!

5154. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz Scheiniggovih NPKS. št. 87.*
5155. *Zapisal* Janko Barlè. — *Iz »Letopisa slov. Matice« 1893., str. 35.*
5156. *Zapisal* Ivan Kolarič. — *Iz Pajekovih »Črtic iz duš. žitka štaj. Slovencev«, str. 88.*

Pustne šege.

1. Rusa.

5157.

(Od Ščavnice.)

Ob pustu, ko je že led zginil z rečic in potokov, vodijo Slovenci kraj Ščavnice Ruso. Storijo pa tako-le: Dva fanta svoja herbta vkup oberneta ter se pripogneta. Eden vzame metlo v roke, drugi pa drog, na kterega obesi star pisker. Tretji fant pokrije z belo rjuho pripognjena fanta. Pisker predstavlja glavo, metla pa rep. Cela šema ima potakem podobščino konjsko. Fant to šemo po vasi goni in poje:

Belo Ruso vodimo, Zobi ji ne dajamo,
Konjem srečo prosimo, Z meglo jo napajamo.

Kadar fant Ruso prižene do potoka, veržeta fanta, ktera sta predstavljala podobščino konjsko, pisker in metlo v potok. in vsi trije zapojejo:

Smo Ruso v vodo stirali, Zdaj bomo pa pobirali,
Konjem srečo sprosili, Da bomo težko nosili.

Pri vsakem hramu dobijo fantje kakšen dar. postavim: klobas, sira itd.

2. Medved.

5158.

(Od Mure.)

Na pustni dan obleče se močan mladenič v medvedovo kožo ali pa, kadar te ni, v narobe obernjen kožuh. V lapah derži kij in po ulicah skače sedaj po dveh, sedaj pa po štirih nogah. Pred njim gre mladeneč, katerega za »godeljuba« imajo. Ko truma na konec vesi pride, se medved hitro skrije, ker drugači bi ga palošnjak zaklal. Palošnjak ima paloš (sekiro) in, ker se mu je medved skril, začne led sekati. Otroci pa pojejo:

Prošlo je medvedovo, Po bregih zelenilo:
Došló bode Jurjevo: Oj, veselo bo!
Po potokih curilo,

Križi (vnebohod Gospodov).

5159.

(Iz Gribelj.)

V Gribljah zapojó pastirji na vnebohod Gospodov, katerega dné imajo že zjutraj posebne navade, popoldne pa si napravijo veliko gostijo, potem ko so se najeli in napili, to-le pesem:

Lepi dve vénčeni, Zat' me majka ne ženi,
Zak' te majka ne ženi? Kad me dekle neče.

5157. *Zapisal* Dav. Trstenjak. — *Iz Slov. Glasnika 1860. II. 141, kjer skuša Trstenjak to šego razložiti. Toda prim. bav.* Rüssin ‚Stute' (Schmeller-Frommann) *in nemško-kor. običaj* Schimmelreiten.

5158. *Zapisal* Davorin Trstenjak. — *Iz njegovega spisa »Poletne šege Slovencov takraj in unkraj Mure« v Novicah XV. (1857) 98; tam spominja na dansko šego, kjer se voditelj majskega praznika zove* gadebasse, *to je* ‚ulični medved'.

5159. *Zapisal* Janko Barlè. — *Iz »Letopisa slov. Matice« 1889. 87, kjer je obširnejši popis te svečanosti.*

Ak' te neče níjedna,
Če te verna Mare.
Mare teče po potoku,
Ive zanjo na kokotu,
Kupil ji je pisan trakec
In erdečo jabolčico.
Návezal ji na ročíco.
Pelal ju je u sejmóve,
Kupil ji je póstolove,
U čem bode táncovala,
Kad se bode údavala.

Poleg te pojó še druge pesmi, podobne št. 1096. in 1105.

Kralj gonjaš ali lukec, lukman.

5160.

(Iz Gribelj.)

Kdor prižene na križe (vnebohod Gospodov) zadnji na pašo, se mu posmehujejo:

Lóncogloja, posterglaj,
Žlice peci, pepel meri.
Nisi bába ni junák,
Nek' si svinjski pominják!

5161.

(Iz Roža.)

Kdor prižene (na binkošti) zadnji na pašo, temu pravijo šaljivo binkoštni kralj. Skušajo mu žabo na vrat obesiti ter se mu vsi priklanjajo, zmerjaje ga:

Potouci ha,
Pomouzi ha,
Vrzi ha za plot,
Pa daj jom'
Ano sklödo pačanah krot!

5162.

(Boroylje.)

Binkoštnemu zaspancu se zapoje:

Potovci ha, pomovzi ha,
Zavlieci ha za puet!

Oddelek D.

Zagovori.

Dasi se zagovori ne pojó, so vendar sestavljeni v verzih, ki so, kajpada (in ravno zato, ker se ne pojo), prešli dandanes že skoraj popolnoma v nevezano besedo, da včasi nikar ni več mogoče slutiti prvotne mere. Tudi so bili, kakor se kaže, izprva nerimani in so imeli kvečemu kako asonanco. S palilogijo se da brez težave še mnogo verzov obnoviti, ne da bi se kaj premenilo. Da so se nekdaj peli, kažejo izrazi za čaranje (prim. ta izraz v številki 4746): slovansko bajanje *poleg češkega* báseň, *latinsko* incantatio *itd. Dandanes jih seveda vsaki zagovarjavec skrbno skriva.*

5160. *Zapisal* Janko Barlè. — *Iz »Letopisa slov. Matice« 1889., str. 86.*

5161. *Zapisal* K. Pečnik. — *Iz »Letopisa slov. Matice« 1888., str. 155 v spisu Ivana Navratila »Slovenske narodne vraže in prazne vere«. Primerjaj tudi, kar piše Dav. Trstenjak v Novicah XXXVIII. (1880.) str. 110: Kralj Gonjaš in pa Pajek, Črtice str. 5.*

5162. *Neznanega zapisovavca. — Iz Scheiniggovih NPKS. št. 684.*

Zoper kačji pik.

5163.

(Z Gorenjskega.)

»Tam stojí ena sveta gôra,
Na ti gôri stojí en zlat stol,
Na tém stolu sedí en svet mož,
Sveti Šenpas.
K njemu je peršla mati božja,
Je pernesla usmiljeniga Jezusa,
Je pa rekla trikrat eden za drugim:
»Zakaj ti ne fertigješ tega človeka,
Od strupa pičeniga?

Zdej trikrat v kruh dihni, na kruh stori sveti križ, potlej pa sam sebi in reci: Imaš ven zginiti skoz in v imenu svetiga Šenpasa, in svetiga Urha in skoz te tri svete božje peršone: Bogá Očetá, Sina in svetiga Duha! Potlej pa rêci: Jez vérjem v Boga Očeta, jez vérjem v Boga sina, jez vérjem v Boga svetiga Duha. Potlej pa môli tri Očenaše in Češene Marije in Véro.

5164.

(Iz Strug na Kranjskem.)

Stojí, stojí silna škala,
Na tì škali stojí sv. Jošt
In sv. Šempavz.
Le ta žival je popadena
Ode hude živali.
Prosim, prosita Očeta nebeškega,
De tì živali ne smé nič škodit',
Kakor otók gor, takó dol!«

5165.

(Iz Ribnice.)

Stoji, stoji, silna skala,
Ná ti skali leži Irmbas.
Mati božja pride k njemu:
»Stani gori, ti Irmbas,
Pomagaj temu človeku,
Če je vgrizen al popaden
Od tega črva podzemeljskega!« —

To se mora izgovoriti trikrat zaporedoma, ali potihem ali na glas, toda tako, da ne sliši nihče.

5166.

(Od Devina.)

[Tam stoji ena gora,]
Ena gôra sv. Šenpolaja.
Tam je ena stezica,
Po nji hodi Marija devica.

5163. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz Novic V. (1847.) str. 147. Tako je zagovarjal neki Mataja strup deklici, ki je drugi dan potem umrla. V Novicah je prvi del tiskan kot proza.*

5164. *Zapisal* Ivan Navratil. — *Iz »Letopisa slov. Matice« 1894., str. 184. Prim.* Šempavz *s* Šenpàs (Sanctus Bassus) *in* Šenpav. *(Namestu* ta žival *se po potrebi reče:* ta kristjan *ali* to govedo, *namesti* tì živali *potem seveda* temi kristjani *ali* temu govedu.) Otók *se izgovarja* otúk.

5165. *Zapisal* Jožef Rudež *(† 1846. l. 29. marca), objavil Fr. Levec. — Iz Ljublj. Zvona VI. (1886.) 315.* Irmbas *vtegne biti napak brano za* Šembas.

5166. *Neznanega zapisovavca (najbrž* Jan. Bleiweisa): *»zvedel za 40 krajcarjev od nekiga človeka, ki* bičnike (gajželnike) *prodaja in zraven tega tudi kačje strupe zagovarja«. — Iz »Novic« V. (1847.), 147. Tam gotovo manjka po*

Jez prosim v imenu sv. Šenpolaja,
Prosim v imenu Marije device,
Vseh svetnikov in svetnic,
V imenu sv. treh kraljev,
V imenu Boga Očeta,
Sina in sv. Duha, amen:
Prosim, de bi šel strup
Te pozemeljske reči
Proč od tega človeka (ali: te živine).

Potem se moli Očenaš, Češena Marija in pa Vera.

5167.

(Iz Gabrija pod Gorico.)

Boh dej lék anu prelék,
Preljuba divica Marija
Anu sveti Šànpas!
Won stojí na 'ni siwni gôri,
Siwni gori, siwni skáli.
Prosim ta, Marija divica!
Prosi sa vsimi svetniki wrád,
Pošlji tiga, ki véš nu znaš,
Ozdrávit od ta naznanъ bolézni,
Od tiga strupéniga modrása,
(Ali: Od ta strupénъ zmetícъ,
Ali: Od tiga strupéniga zméta),
Da ga na bo ne žgalo,
Ne bolélo, ne sarbélo
U wseh njegovih počutkih,
Ne ozgun, ne oznotra!

Moliti je 5 Očenašev in 5 Češčena si Mariji na čast Kristusovega trpljenja, mazati ud z maslom ali salom nizdolu in ga vtekniti v zemljo.

5168.

(Tolminsko.)

Tam stojí zlata gora,
Za zlato goró stojí zlata miza,
Za zlato mizo spí sveti Šenpáv.
O pridi, mati Marija devíca!
Reci temu črvu, naj gre ta strup,

(Zdaj zagovornik 3 krati dahne črez desno ramo.)

Kakor gre ta sapa proč od mene!
Bog oča, Bog sin in Bog sveti Duh!

(Ob zadnjih besedah rano tri krati polije z vodo.)

---

pomoti na začetku enega verza, ki se je najbrž glasil tako, kakor je gori označenjeno, ali pa tudi morda »Stoji, stoji, ena gora« *(ali* silna gora). *Da je zagovor od Devina, najbrž iz Brestovice, sklepam iz tega, ker so ravno ti moji bližnji rojaki poprej povsod po Kranjskem prodajali bičnike in na »zagovor« še danes mnogo drže. Tudi se sv. Šenpolaj (St. Pelagius), patron pomorščakov, še časti tam in je po njem imenovana celo ena vas.*

5167. *Zapisal* K. Štrekelj *od svojega deda* Valentina Pavletiča. — *Priobčil v knjižni slovenščini Fr. Erjavec v »potni torbi« v »Letopisu slov. Matice« 1882/83. str. 338, 339. Tudi na Hrvaškem zakopavajo otrovani ud v zemljo (Dr. Hirc v Zborniku za nar. živ. I. 15). Beseda* zmet, zmetica *pač nima nič opraviti z* zmija, zmaj, *ampak je iz* vzmetъ *‚kača, ki se vrže kvišku, kadar napade‘, prim.* skok, poskok.

5168. *Zapisal* Jakob Fon. — *Iz »Letopisa slovenske Matice« 1882/83., str. 337—338 v Erjavčevi »potni torbi«, kjer se* Šenpáv *razlaga s* sv. Pavel *in se iz besede* črv *v pomenu* kača *sklepa, da je zagovor preložen iz nemščine.*

5169.

(Iz Podkrncev.)

Ako je strup majhen, zagovarja se z »málo besédo«, ako je velik, z »veliko besédo«. Če nobena teh ne pomaga, pridene se lehko tudi »sovražna beséda«, ki vselej pomaga. Z malo in veliko besedo zagovarjati ni greh, a sè sovražno je, kakor mislijo.

»Jaz tebi preganjam strup
V ime Bogá in svetega Júrija;
Jaz tebi preganjam strup
V ime Bogá in svete Marjéte;
Jaz tebi preganjam strup
V ime Bogá in svetega Šenpása.
Tam je zlata gora,
Na zlatej gôri je sama devica Marija
In vsa sveta Trojíca.
In tam je težka skala
In ta škodljivi črv.
Tí, črv, imaš svoj strup náse vzeti:
Bodi kača ali kačon,
Bodi vípera ali víper,
Bodi bél ali béla,
Bodi črn ali črna,
Bodi pírhast ali pírhasta,
Bodi rdéč ali rdéča,
Bodi zêlen ali zelêna,
Bodi rús ali rúsa,
Bodi mútast ali mútasta,
Bodi gluh ali gluha,
Ali bodi breja ali ne!
Ti imaš svoj strup náse vzeti
V ime Bogá Očeta,
V ime Bogá Sina,
V ime Bogá svetega Duhá!
Ti ne smeš nič škodovati,
Temu človéku (tej živini),
Moraš ga (jo) pustiti,
Kakor je na svet prišel (prišla)!«

5170.

(Iz Gorij pri Bledu.)

(»Če gas alè pa mòdras koga piče.«)

Kò je bil še svétè Martin majhàn, je môgu wočove jarce paste. An dan, kò je bô prav wročo, pa pičè an velìk modras ano narlevšè wovco, Kè se ni vedu dàrgače pomagate, začel je molite, de bè mo jaràc preč na prìšu. Boh ga jè vslišał. Kar nankat pride tam memo an star mož jìn je tistèmo ta pičenèmo jarcò zagovoru, da jè bił koj dobàr. Potlej jè pa še sv. Martina zagovarjatè nawuču, — na tole vižo: Čez ta pičenè glìs narede z roko križ, potlej pa mole to-le molituco:

Evo sučudeža!
So oni koj verovali,
Jìme moje zaterali:
Če je vraga govoril,
Bude nove jezike pahudil,
Če je vraga . . .
Ako budo otrov pili,
Noče škodovati njim;
Na bolezne ruke
Kladati čejo,
Izlečiti njih budo.

Kò mo jè to povedał jin ga nawuču, je pa zginu.

5169. *Zapisal* Šim. Gregorčič *ml.* — *Iz Erjavčeve »potne torbe« v »Letopisu slov. Matice« 1882/83. str. 339.*

5170. *Zapisal* Ivan Kunšič; *»povedala soseda, rodom Bohinjka iz Srednje vasi (rojena 1859. l.), katero je bil naučil jako star mož. Za različne hrvaške izraze mi ona ni vedela povedati pomena in tudi ni razumela molitvice, razen nekaj besedij.« — Iz rokopisa Kunšičevega, ki mi ga je poslal o. Stanislav Škrabec. Kunšič je v tem in v drugih zagovorih in pesmih, ki jih je poslal Škrabcu, rabil poslednjega za knjižni jezik prirejeni pravopis, hoteč hkratu*

Zoper izvin.

5171.

(Iz Gabrija pod Gorico.)

Marîja po stazici têče,
Na plazíncu partêče.
Sveti plaščac razgarnila
Anu sa je povalila
Anu si je ročicu zganila.
Pride sveti Blaž, Kánihov woća,
Anu ju praša:
»Ka si je tebe, Marîja!
Ka takŭo milo stojíš anu brežíš?«
»»Ka bi jest milo na stala
Anu na brežála!
Po stazici san têkla,
Na plazíncu partêkla
Anu san sa povalíla
Anu ročicu zganíla.««
Vzame sveti Blaž, Kánihov woća,
Zláto pêro, zlátu kúpu,
Anu pomaže anu reče:
»Jest prŭosim živiga Bogá,
Da sa imaju scélit žilcъ anu koščicъ,
Kokar je scélila sama sveta Trojíca
Zemlju anu nebŭó.«

Potlej se moli 7 Očenašev in 7 Češčená si Mariji na čast sv. Trojici ter se izvinjeni ud pomaže z maslom ali s salom, pa vselej nizdoli.

Zoper uroke.

5172.

(Iz Slamne vasi.)

Vúrok teče po stezici,
Bučo nosi na glavici.
Poknile mu črne oči,
Kdo je leto d e t e vročil!

Namesto d e t e tudi stvar, katera je vuročena.

Zoper pšen.

5173.

(Iz Gorjan pri Bledu.)

Čez oteklino naredi križ z roko, potlej pa moli:

Huda kri,
Bežè ti;
Jêžùšova kri,
Wostanè ti!

Zraven tega mora pa tisti, ki ima pšen (šen ‚Rotlauf'), moliti še nekaj Očenašev v čast ranam Jêžùšovim, potlej pa še eno pokoro spolniti, ki mu jo tisti, ki je zagovoril, naloži, na primêr, da se med pôtjo nič nazaj ne ozre.

---

pridržati dijalektične oblike; tako je n. pr. vokale s kratkimi naglaski izgovarjati polglasniški, enako pa tudi e *za* i, *ki ga Kunšič včasi zaznamuje s piko zdolaj pred* e*-jem. Toda dvema gospodoma — knjižnemu jeziku in narečju — hkratu služiti nikakor ne gre. Za njegov* ˛v *in* ˛l *sem tiskal* w *in* ł. *Da bi več razumka spravil v besedilo, sem spremenil te-le Kunšičeve rokopisne podatke, pišoč jih v knjižnem jeziku:* 2 one ... verovale — 7 pile — 8 škodovate — 9 druke — 10 kladate — 11 Izločitu. *Verz 4.—6. mi je neumljiv, vendar bo po moji misli brati* govoril *v v. 5. namesto* pahudil (? = pohodil), pahudil *pa v v. 4. namesto* govoril. *V. 5. je pač okrnjen.*

5171. *Zapisal* K. Štrekelj; *povedal mu déd* Valentin Pavletič. — *Natisnil je ta zagovor v knjižni slovenščini Erjavec v potni torbi v »Letopisu slov. Matice« 1882|83., str. 338.*

5172. *Zapisal* Janko Barlè. — *Iz »Letopisa slov. Matice« 1893., str. 40, 41.*

5173. *Zapisal* Ivan Kunšič. — *Iz njegove zbirke, ki mi jo je poslal o. Stanislav Škrabec. Glej opomnjo pri št. 5170.*

Zoper navadno oteklino.

5174.

(Iz Gorjan pri Bledu.)

Wotôk,
Pojdè ràz môst
Na kôst,
Ràz kôst
Na mêsò,
Ràz mêsò
Na dłako,
Ràz dłako
Na zeleno trato.
Tam pojdè
Devêt komołcov
Wbok v tła!
Tam bode na »tuc«,
Tam bode na »tuc«!

Zoper protin.

5175.

(Iz Nove vasi pri Sv. Marku na Štajerskem.)

Protin nektere ženske ogovarjajo ali »dol molijo« s strašnim preklinjanjem in zraven tega ga rotijo:

Idi med pečine in planine,
Med vse vrage in hudiče!

Pa le redkokedaj se ugane.

Kako se lovcem puška zaveže.

5176.

(S Slemena na Kozjaku.)

Ko zagledaš lovca, govori trikrat zaporedoma:

Jaz vidim tvojga gvira ror,
Zadrži ti tvoj patron,
Kak je Marija nedolžnost svojo!

Puška tedaj ne »gre los«.

Kako narediti lovcu, da zajec ne pade.

5177.

(S Slemena na Kozjaku.)

Da zajec ne pade, govori trikrat proti lovcu:

Či keka, či keka, či keka:
Le v r.. ga piši, le v r.. ga piši!
Le Bog ti pomagaj, le Bog ti pomagaj!

5174. *Zapisal* Ivan Kunšič. — *Iz njegovega rokopisa, ki mi ga je poslal o. Stanislav Škrabec.* »*Rabi bolj za šalo, kakor za resnico.*« wotôk = oteklina; wbók' = globok. »*Kaj* ‚tuc' *pomeni, nisem mogel zvedeti.*« *Morda je to* = otoci (otočẽ) ‚Geschwulst'. *Primerjaj opomnjo pri št. 5170.*

5175. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz Pajekovih* »*Črtic iz dušnega žitka štajerskih Slovencev*« *str. 18.*

5176. *Zapisal* Svitoslav Hauptmann. — *Iz njegove zbirke.* »*Če hočeš* »*flinko*« *odvezati, reci:* ‚Ti flinka mar'š jit s petimi (?, *morda* spet (zopet) mi) du, tak rihtig, ko je Bog oča sina Jezusa na svet redio!' *Potem lodštok v ror deni, se trikrat s flinko naopak zasuči in lodštok nazaj vzemi.*«

5177. *Zapisal* Svitoslav Hauptmann. — *Iz njegove zbirke.* »*Da rado pade, deni stolčeno gromsko strelo k šrekljem.*«

Zoper hudo uro.

5178.

(Iz Nakla na Gorenjskem.)

Svet, svet, svet šmar'n oblak,
Bod' mir'n 'n krotak!
Kdor voče čez to š'roko polje teč',
More trikrat reč':
Ježš Nazarenšč, kralj teh Judov,
Usmil' se čez me
'N čez vse polje!

5179.

(Iz Ihana.)

Kadar se je gnalo k hudi uri, je slovenski kmet, skozi okno glavo moleč, zagovarjal megle tako-le:

»Pobjárte se, hъdûabe,
Na gurine, na spъčíne,
Tam, k' zvanōv' na zvane,
Pъtelīn' na pojō:
Tam' mate vi sûajo vabvāst!

5180.

(Iz Gorjan pri Bledu.)

Čàràn woblak,
Bodè krotak,
Pojde na vsoče gore,
Wobvarè nam žitnò polje!

Molijo pa tudi rožni venàc in sicer tako-le:

Ljubè woblak,
Bodè krotak,
Kokàr je Ježùš bil,
Kò je za nas kàrvavè pot potil!

In tako naprej!

5178. *Zapisal* Ivan Vrhovnik. — *Iz njegove zbirke str. 29.*

5179. *Zapisal* Anton Breznik; *povedala* Korezova Jera. — *Iz Breznikove zbirke V. št. 24. Primerjaj tudi št. 604 (»Sv. Eražem prežene hudobo«) proti koncu.*

5180. *Zapisal* Ivan Kunšič. — *Iz njegovega rokopisa, ki mi ga je poslal o. Stanislav Škrabec. Glej opomnjo pri št. 5170.*

Razdelek II.

Pesmi na kolu in plesu.

Oddelek A.

Pesmi na kolu (v Belih Kranjcih).

Poljansko kolo.

A. V Trgu.

5181.

»Kolo (narodni plés) — pri kterim se dekleta, tudi mlade snahe (žene), vzajemno (nasprotno) na suknjah za žepe deržeče na podobo šestila okoli verté, dve stopinji naprej, eno nazaj gredé — se v nekterih krajih v svoji stari svetačnosti še zmerej vodi, v nekterih se je pa tudi že opustilo. Med njimi je vselej ena vodja, in sicer taka, ki je narbolj urna in narveč pesmi vé, zakaj kolo se popevajoče vodi, dokler se plés ne začnè; kader se pa plés začne, odstopijo vse tiste, ki so slabe ali pa ki ne znajo na las z vsimi drugimi dve stopinji naprej, eno nazaj poskočiti, zakaj v enim trenutji morajo nogé vsih po zemlji poteptati in zopet odskočiti v zrak. Stari trg v Poljanah je bil njega dni velikonočni pondeljek pred večernicami vès v takih igrah in vse je od petja gromelo, ker vsaka vas iz cele fare je ondi na svojem prostoru svoje kolo praznovala. Kolo se začnè vselej s pesmijo:

Zbiraj se, zbiraj, lepi zbor
Prelepih vsih mladih devojk itd.

Vsled tega se pojejo razne pesmi v čisto serbsko-horvaškem narečju, odlog nekterih majhnih premér, de se človek prečuditi ne more, ako pomisli, kako so se te pesmi na Kranjsko zemljišče zasaditi mogle. Kolo se v naši dobi redkokrat vodi, samo v velikih praznikih in na piri (svatbi) drugi dan po poroki, ako nevesta ni vdova.«

5182.

Po Navratilovih ovedbah se igra še kolo v Trgu, v Predgradu in v Deskovi vasi, in to skoraj vse velike praznike, pa ne pred večernicami, ampak po večernicah. »Snahe ne plešejo več, ampak le dekleta in fantje. Napevi so pesmicam

---

5181. *Popisal in zapisal* Jurij Kobè *v* »*Novicah*« *1847. str. 415. Prim. 5182, 5186, 5190.*

5181.—5184. *Pesmi je zapisal* Jure Koce *iz Trga; po župniku Režku jih je dobil Ivan Navratil in jih objavil z uvodnimi opomnjami v* »*Ljubljanskem Zvonu*« *VIII. (1888) 416, 493—495. Iz njegovih drugih opomenj posnamemo samo glavne in pristavimo nekaj svojih:*

taki, kakor jih sploh pojo naši Vlahi okoli Metlike; vendar ima pa vsaka pesem nekaj drugačnega, kar pa tujec težko razloči. Tako se mladež vrtí in pôje, stari pa okoli stojé, gledajo in tobak (duhan) pušijo.« V Trgu se poje najprej ta pesem:

α)

Zbiraj se, zbiraj, lepi zbor
Vseh mladih divojak!
Ajde, kolo, da skočimo,
Da to trato povalimo!
Zbiraj se, zbiraj, lepi zbor
Vseh mladih junakov!
Ajde, kolo, da skočimo,
Da to trato povalimo!
Zbiraj se, zbiraj, lepi zbor
Vseh mladih snašic!
Ajde, kolo, da skočimo,
Da to trato povalimo!

Kakor v Metliki in pri Srbih in Hrvatih, tudi v Trgu prihajajo za pravim kolom na vrsto pesmi, ki se popevajo v kolu, pa se ga ne tičejo čisto nič. Take so:

β)

5183.

V našem polji zlata jablan,
Daj Bog, daj nam dobro leto!
Daj Marija, daj nam Bog!
Pod jablanko zlata miza,
Daj Bog, daj nam dobro leto,
Daj, Marija, daj nam Bog!
Jokol' mize zlati stoli,
Na njih sedi Bog, Marija!
Daj Bog, daj nam dobro leto!
Daj, Marija, daj nam Bog!
V rokah ima zlato krôpel,
Hiti se vè zlato jablan,
Doli padu tri jabuka.
Prvo palo v naše polje:
Naše polje obrodilo.
Daj Bog, daj nam dobro leto,
Daj, Marija, daj nam Bog!
Drugo palo v naše gore:
Naše gore obrodile.
Daj Bog, daj nam dobro leto,
Daj, Marija, daj nam Bog!
Tretje palo v naše selo,
Naše selo zdravo, oj veselo:
Daj Bog, daj nam dobro leto,
Daj, Marija, daj nam Bog!

γ)

5184.

Kî za kolo,
Naj gre z nami v kólo,
Kî ni záto,
Naj od stráni gleda.
Da si, da si moja,
Imela bi drága.
Nisem, nisem tvoja,
Ni braca tvojega;
Več sem, več sem svojega,
Milega drágôga,
Koj me, koj me ljubi,
Popustit' me neče!

K št. 5182. Po razjasnilu župnika Režka je povdarjati: Zbíraj se, zbíraj, lépi zbòr. * Ûseh mládih dìvojâk, *dalje* Ûseh mládih jùnakòv *in* Ûseh mládih snâ—šíc. *V 3. in 4. verzu imamo osmerce:* ájde kólo, dá skočímo *(s čemer primerjaj pri Vuku I. (1841) 176:* Skoči, kolo, da skočimo. — *Prim. št. 5181, 5186, 5190.*

K št. 5183. Verz 8. pojo zdaj: Na njih sedijo Bog, Marija, sv. Peter *(iz starega:* Na njih sedi Bog, Marija, * Bog Marija, sv. Peter) — 11 krôpel = krepelo *ali* krepelica. — *Glej opomnjo k št. 5189.*

K št. 5184. Primerjaj konec št. 5186.

δ) Kraj bunara deteljina trava, glej št. 2332.

ε) Ena ptič'ca sproletéla
Iz te dežéle štajarske,
In to pesmico zapela
Od Marije žalostne itd.

Ta pesem je čisto slovenska, glej I. št. 555.

B. V Predgradu.

5185.

Za kolo se dečaki (fantje) in deklice zbero sredi vasí na trati. Nekoliko dečakov in deklet stopi na to stran trate, nekoliko pa na óno stran; prvi začnejo proti drugim popevati, drugi pa jim odpevati tako kakor v Metliki, samo da se v Metliki igrá in popeva po kolu, v Predgradu pa že pred kolom. In sicer pojo pesem:

α) Most.

A.
Je-li trd ta vaš most?

B.
Vera je trd 'se ko kost.
Brojeli broj, bronjke broj!

A.
Ali gremo žiher čez vaš most?
Brojeli broj, bronjke broj!

B.
Žiher greste čez naš most,
Brojeli broj, bronjke broj!
Saj je trd, kako kost.
Brojeli broj, bronjke broj!

A.
Iz česa ste ga delali?
Brojeli broj, bronjke broj!

B.
Iz te repe ribane,
Iz teh rakovih koščic
Brojeli broj, bronjke broj!

A.
Vi ste, kume, šmrkani,
Brojeli broj, bronjke broj!

B.
Vi ste vrh glave grintavi,
Pod očimi plesnivi.
Brojeli broj, bronjke broj!

Potém se bližajo óni tém in se začno zdraviti (pozdravljati), nato pa zopet popévati:

β) Kolo.

5186.

Zbiraj se, zbiraj, lipi zbor
'Seh lijepih, mladih djevojak!
Zbiraj se, zbiraj, lipi zbor
'Seh lipih junakov!
Zbiraj se, zbiraj, lipi zbor
'Seh lipih snašicah!

5185.—5194. *Popisal in zapisal* Jure Rade; *po župniku Režku je dobil ta popis Navratil in ga objavil z opomnjami v »Ljubljanskem Zvonu« VIII. (1888) 495—500, 551—553. Radè podaje popis v obliki pripovesti, jaz sem njegov popis na kratko posnel in rabil za njegov prošli čas sedanjik.*

K št. 5185. Verz 3. podaje čuden, nerazumljiv pripevek. — S to pesmijo primerjaj št. 5200, 5202, 5208, 5209.

K št. 5186. 4 junakov: beseda junak *rabi Poljancem samo v narodnih pesmih; sicer se je kakor* dečak *morala umekniti tujemu* fantu. — *Konec primerjaj s št. 5184, sredo pa s koncem št. 5190.*

'Se selo je Juretu na ruko,
Tako ti Boga, Djuro mlad!
Kam bi ja grade dohajal
Od tvoj'ga grada do moj'ga!

Zbiraj se, zbiraj, lipi zbor!
Koj je za kolo,
Naj gre . . . h kolo,
Koj ni za kolo,
Nek' od stráni gleda!

Potem začno dečaki s pištolami streljati in vriskati, dekleta pa popevati vsakovrstne pesmi, n. pr.:

γ) 5187.

Igraj kolo, igraj kolo,
Dvajset ji dva igra!
U tem kolu lipi Jure igra.
Lipi Jure sladka usta ima:
Da me hoče, da me hoče,
Da poljubi š njima!

(Nato dečaki:)
Igraj kolo, igraj kolo,
Dvajset ji dva igra!
U tem kolu lipa Kata igra,
Lipa Kata lipa usta ima:
Da me hoče, da me hoče,
Da poljubi š njima!

Tako se popeva za vsakega dečka in za vsako dekle, kolikor jih je v kolu' — Po drugih raznovrstnih zapojo pa zopet v kolu:

δ) 5188.

Skoči, kolo, da skočimo,
Da se malo zveselímo,
Da si drage izbiramo!

Pri tem začno vsi skakati okoli na okoli, dečaki pa streljajo zmerom iz pištol. Ti kupijo tudi po par veder vina in pijó potem v kolu, ž njimi vred tudi dekleta.

Vsaki dečak pa ne sme v kolo (n. pr. dokler ne navrši kakih 18 let); tako tudi dekleta ne. Tudi dečki iz druge vasi ne smejo v kolo, ker se sicer precej — stepó, dekleta pak smejo, zlasti če so lepa in izvrstna. Dečaki iz drugih vasi morajo, kakor domači še nedorastli dečaki in dekleta gledati od strani; tako tudi tisti, ki so že prestari ali prestare. Mlajši dečaki in dečki vlačijo mlade deklice in prestare na stran od kola, tako, da se morajo nekaterikrat smejati vsi vkupe. Imajo pak tudi kletarja, ki jim v kolu vino toči in daje piti; tako tudi kakemu odličnemu možaku, ki gleda od strani. V lepem vremenu igrajo tudi do 11. ure zvečer pri luči, ki jo postavijo na sredo v kolu, zraven nje pa lodrico vino, s katerim se krepčajo.

V kolu pojo tudi še tako:

ε) 5189.

V našem polju zlatna jablan,
Daj Bog, daj Marija dobro leto,
Daj nam ga Bog!
Pod jablankom zlata miza,
Okol' mize zlati stoli.

Po št. 5188. »*Skakati okoli na okoli*«: *svedok primerja to skakanje štajerskemu plesu.*

K št. 5189. Primerjaj številke 5076, 5077, 5104, 5105, 5108, 5116, 5193: 8 kloper = kropel — 9 je] *tiskano napak* se — 16 rástavica = 3 ali 4 snopi skupaj; 21 *v rkp.* prevezoc.

Na njih sedu Bog, Marija,
Bog, Marija, sveti Petar.
V rokah drži zlatno kloper,
Shitijo se vu jablanko,
Doli padu tri jabuka.
Prvo palo v naše selo,
Naše selo 'se veselo.
Drugo palo v žitno polje,
Žitno polje obrodilo:
Saka latka dva vaganka,
Rastavica po kuplénik.
Tretje palo (v) vinske gore,
Vinske gore obrodile:
Stara trta tovor vina,
Grebeníca po lodrico
I prevezec po vedrce!

Dalje pojó tudi:

ζ) Marija Boga rodila,
Ke ga rodila, povila, itd. glej I. št. 431.

O binkoštih pa so peli:

η) 5190.

Zbiraj se, zbiraj, lipi zbor
'Seh lipih, mladih djevojak
I 'seh lipih junakov!

Prvo kolo djevojačko,
Drugo kolo 'se junačko,
Tretje kolo 'se snašinsko.

Gledala ga z Rima gospa.
Ne glej kolo, rimska gospa!

Ja ne morem od žalosti,
Dje moj dragi druge ljubi.

— — — — — — — —

Drugoj kupi zlat prstenac,
Meni neče svinčenoga!

Iše brat bracu govori:
»Ženi ti mene, bratec moj!«
»»Jast bi te ženil rad, prerad,
Al' te nemam dobro ke,
Ko te neču ko Ane,
A Anice doma nej.
Anica prošla prek morja
Žlahtnega gvanta kupovat,
'Se žlahtnega, skerletnega.««
Iše brat brat bratu govorí:
»Prodaj ti meni beli grad
'Se iz drobnega kamenca,
'Se iz žutega bisera,
Kam bi ja (k) gradu dohajal
Od moj'ga grada do moj'ga.«
Iše brat bratu govorí:
»»S toga ne more ništa bit'!««

Okrepivši se z vinom, se zopet dečaki oglasé:

ϑ) 5191.

Mili bože, čuda velikoga,
Ke izbije mali velikoga.
Puška puči iz drugoga kola
I ubije Ivana junaka.

Igraj, kolo, dva luga zelena!
Niso ono dva luga zelena,
Več je ono ta zvezda danica.
Na nji kola Marija devica,
Sinka Boga na rokah držijo.
Pomozi Bog, pomozi Bog!
Napi(j) meni, a ja ču tebi.

V Predgradu igrajo kolo o veliki noči, o binkoštih, na svetega Janeza Krstnika god, o božiču, na sv. Štefana, na sv. Janeza, na sv. tri Kralje in na novo leto. Navadno se začne kolo igrati še le po večernicah t. j. ob 3. ali 4. popoldan ter se igra do 8. in 9. ure zvečer; na sv. Ivana evangelista začnejo precej ob pol enajste ure dopoldan ter igrajo do treh popoldan, potem gredó južinat; po južini, ob treh ali štirih začno pa zopet ter igrajo do 9. ure zvečer. Navadno je, da enkrat »skačejo«, kadar kolo igrajo, in spet počasi okoli kolajo in pojejo vsake vrste pesmi in tudi druge pesmi, ter se veselijo.

K št. 5190. Zvarjena iz več pesmi; primerjaj št. 5186.

Na sv. Janeza Krstnika dan je taka navada: Zvečer ob 8. uri se zberó iz vse vasi fantje ali dečaki in dekleta, vzamejo voz in gredo po vasi drv zbirat. Vsaka hiša mora dati, če ne, vzamejo si jih sami. Ta drva odpeljejo četrt ure daleč iz vasi na trato, zakurijo ogenj in pri tem ognju igrajo kolo ali plešejo ter popevajo različne pesmice vso božjo noč do belega dne. K temu kolu pojejo najprej:

ι) **5192.**

Sveti Ive kres nalaga
Na Ivanje zvečer na večer.
'Si kresniki na kres dojdo
Na Ivanje zvečer na večer.
'Si kresniki i kresnice
Na kres dojdo na Ivanje,
[Na Ivanje zvečer na večer].
Samo nije rože Margete
Na Ivanje zvečer na večer.
Roža Margeta doma se spleta
Na Ivanje večer na večero.

κ) **5193.**

Zbiraj se, zbiraj, lipi zbor,
Pojdmo v kolo, dragi moj!
Malo cupni, malo lupni,
Da se trese celi dom!
Z okom sevni, grlom pevni,
Nogom skoči kakor grom!
Noga lahka, srce zdravo,
Kolo leti kako djavo(l).
Poskočice djevojčice,
Kaj so htele, to so i smele.
Daj nam, brate . . ., piti,
Dej nam iz vrča vina uliti,
Poj svim brzo pa natoči,
Da nam bratja bol(j) poskoči.
Jasno je nebo široko,
Žarko je sunce visoko:
Moja draga je daleko,
U sred kola u popreko
I na ovu do mene.

λ) **5194.**

Hvatajte se kola toga,
Od višnjeg' je ono Boga.
S rukom drži bratac brata,
Blizi srca njega hvata.
Muzik svira, srce dira,
Kolo, kolo muzik svira,
Noga zemljo ne dodira.
Dajmo, brate, ijujuju!
Momci čili podvikuju.
Muzik svira, ne da mira,
A još više, djevojčice,
Njihe oči i nožice.
Dej, brate, ijujuj!
Kteri bi taki momak bil,
Ke se ne bi pošalil!

Metliško kolo.

5195.

Kolo se igra v Metliki na velikonočni pondeljek po večernicah pod milim nebom na ‚pungrtu', travniku blizu sv. Martina cerkvice. V stari dobi so je igrala odrasla dekleta in snahe po dvakrat na leto, na velikonočni pondeljek in prvo nedeljo potem; takrat je bilo »devojačko«, zdaj pa je meševito, t. j. igrajo je

---

K št. 5192. Primerjaj št. 4985 in 4985 ter 5012 in 5013.

K št. 5194. 5 muzik = muzikant.

5195.—5200. *Zapisala* Anton *in* Ivan Navratil. — *Priobčil Ivan Navratil v »Ljubljanskem Zvonu« VIII. (1888) 294—298, 337—341 z mnogimi opomnjami, od katerih posnamem le te:*

dekleta in fantje. L. 1888. je je igralo 15 deklet (dekličev) in sedem fantov od 17. do 25. leta; mlajših deklic ne marajo, ker bi bile preslabe. Dokler ne pride vojarinka (voditeljica), se igrajo »robčece« (gl. »Zvon« 1888, 296); ko pa se prikaže ona med nje, se postavijo v vrsto in se primejo prvi (gorenji) dekliči za roke, zadnji (dolenji) pa za zvite robce, ker se roke pri plesu rade spoté in potem lehko izmuznejo, da koláš odleti kam strani. Da se ne zgodi kaj takega, se morajo čvrsto držati za robce, pa vendar padajo dolenji, ker morajo na znak naglo teči. Gorenji dekliči se držé za same roke, ker se samo obračajo in jim ni treba derjati navzdol. Poprijemši se tako za roke in robce, se začno, popevajoč nastopno pesem, pomikati najprej v ravni vrsti za vojarinko, ki jih vodi, iz doline ali z ravnice na majhen hribec na koncu te ravnice. Ko pridejo na vrhunec, se zasuče vojarinka, za njo in okoli nje pa vsa vrsta ter se vrti in spušča, neprenehoma popevajoč, rekel bi povitično (spiralförmig) navzdol. Ko se kolo razvije na ravnici, počnó zopet kakor prvič v ravni vrsti pomikati se navzgor, z vrhunca pa zopet na poprejšnji način sukati in spuščati se navzdol itd. itd., dokler ne izpojó vse pesmi, ki se po stari navadi popeva v kolu. Pravzaprav so to štiri pesmi (sprva jih je najbrž bilo pet), pojo pa jih brez presledka, kakor bi to bila samo ena pesem.

α) Igraj, kòlce, nè postávaj,
Nísam dòšal kòla ígrat,
Nèg' sam dòšal dívoj'k 'zbirat,
Ni divôjka nakinčêna,
Nit' vesêlce pozlačêno.

β)

5196.

Kômu mórem ljuba biti?
Črnemu, mal'mu Vôgrančíčku.
Kè b' imela črne oči,
Vèljala bi kralj-gospôna
I njegove svètle sablje.
Lépe moje črne oči
Kôga bódo pògledvále?
Črn'ga mal'ga Vôgrančíčka.
Lépa moja sladka vusta,
Kôga bódo kùševála?
Črn'ga, mal'ga Vôgrančíčka.
Lépe môje béle rôke,
Kôga bódo òbjemále?
Črn'ga, mal'ga Vôgrančíčka.
Lépe moje béle nôge,
Zá kom bódo pòhajále?
Zá črnim, málim Vôgrančíčkom.

γ)

5197.

V grádu so visôka vráta,
Ná njih sêdi črna Kata.
Na vrtù je trôje zélje,
Trôje zélje i korénje.
Vsi políčkom pred sodíčkom,
Z bélim hlébom, žôltim sirom.
Mlínarica žléb zapêrje,
Náj zapêrje i odpêrje,
Bog ti pláti, stár' na kônju!

δ)

5198.

(Završek).

Odpríte naša vratca
Čez tri rdéča zlátca.
Sive kônje vódimo,
Rdéča zlátca nòsimo,
Okol' sêbe srêbrn pás,
V vsákem žepu stó dukát.

K št. 5195. 2 kola] *nekdaj* kolca.
K št. 5196. Verz 1. móram — 2 Črn'mu — 4 *nekdaj* Valjala.
K št. 5197. Verz 9. Prim. Vukove Srpske nar. pj. I. 294 (št. 400) in št. 5207.
K št. 5198. Verz 1. Odprite] *zdaj* Odprite nam — 2 zlatca *od* zlatec ‚*dukat*' *(gen. za* tri *kakor v hrvaščini)* — 3 *nekdaj* kôjnce.

Ko začne vojarinka popevati završek, vzdigneta zadnja kolaša (predzadnji desno, zadnji pa levo roko z raztegnenim robcem kvišku, stoječ vsaksebi, kakor podboja pri vratih) in zdaj teče vojarinka, vodeč za seboj vso, ž njo vred neprenehoma popevajočo vrsto skozi ta odprta ‚vratca'. Zadnja dva se previjeta, in pri tej priči izginejo tudi ‚vratca'. S tem je kolo pri kraju.

Po končanem kolu se začenjajo igre s petjem, najprej rešetca, potem most.

ε) **Rešetca.**

Ta igra s popevko vred se zove tako zato, ker stoje pri tej igri dekliči v eni vrsti, dekle za dekletom, kakor rešeta na sejmu. Zdaj pride vojarinka, držeč se samo z enim dekletom za roke, in hodeč okoli vrste poje s tovarišico vred, kot da so prišli prošnjači (snubači) snubit. Ženska prošnjača prosita, mati (ki si jo moramo pa le misliti poleg vrste) pa odgovarja (odpeva) z vsemi hčerami vred tako:

5199.

(Prošnjača).
Mi bi rad' dekliča.
(Mati).
Ja jo nêdam môžu.
(Prošnjača).
Če jo nêdaš sáma,
Vzamem ti jo sáma.
(Mati).
Pòjdi, pòjdi, moja hči,
Skoraj nazaj pridi:
Suha hruška zàcvete,
Onda nàzaj pridi!
(Prošnjača).
Z Búgom, z Búgom
Vsem vérnim slugom,
Ki ste nam dali,
Da pójdete z nami.
(Tekajoč okoli vrste):
Hindr, handr, žumbr,
Vsake žumbrske družine!

Po besedah ‚skoraj nazaj pridi' se loči prvo dekle spredaj od vrste in prime za roko tisto dekle, ki hodi z vojarinko.

To pesem ponavljajo na isti način za vsako ‚hčer' posebe, dokler vojarinka ne izprosi vseh tako, kakor je izprosila prvo, samo da vodi vsak pot po eno izprošeno dekle več sabo okoli óne vrste, tako da hodijo zdaj vsi izprošeni dekliči ž njo vred veselo prepevaje svoj ‚Hindr, handr, žumbr' za njo; potem pa je konec rešetcem. Zgodi se pa tudi, da pobere vojarinka zadnji dve ali tri deklice na enkrat.

ζ) **Most.**

Po 3, 4, 5 prav samih dekličev ali pa dekličev in dečakov (fantov) se postavi za roke držeč proti solnčnemu vzhodu; tem nasproti se postavi tudi toliko parov (z vojarinko v prvem paru). Potem začnó vrsteč se popevati tako:

5200.

Varijanta I.

A.
Jê-li trden tá vaš móst?
Prarôža, rôža, prun-
gár je naš!

B.
»On je trji kakor kóst.«
Prarôža rôža, prun-
gár je naš!

K št. 5199. Verz 1. zdaj: Mi bi radi dekliča — 11 Ki] *zdaj* Kteri — 13 *S temi besedami so nekdaj oponašali in dražili Kočevarje.*

K št. 5200. Verz 2. nekdaj: Praroža roža, púngrt je naš. S praroža roža *prim. č.-slov.* bože prebože. — 11 *Tu se imenuje kak bogat gospod Metličan ali tak, ki tedaj živi v Metliki.* — 15 *nam* darežljiva. *S to pesmijo primerjaj št. 5185, 5202, 5208 in 5209.*

Navratil dokazuje nadalje, da je metliško kolo nastalo med Hrvati-čakavci in da je ščasom še le prispelo v Metliko. Slovenskega značaja so pesmi 5196, 5197, 5198 in 5200, čakavskega pa 5195, 5199.

A.

Iz česa ste ga délali?
Prarôža rôža, prungár je naš!

B.

»Iz zlata, srebra delali.«
Prarôža rôža, prungár je naš!

A.

Komu ste zlato pòkrali?
Prarôža rôža, prungár je naš!

B.

»Gospodu —I— pokrali.«
Prarôža rôža, prungár je naš!

A.

Mi smo njih(o)vi kmetiči,
Mi č'mo gospódu pòvedat.
Vi ste držljiva gòspoda:
Káj nam míte dájete?

B.

»Črnooko deklico.«

Varijanta II.

je enaka prvi, samo na koncu je to drugači:

A.

Mi smo njihovi kmetiči,
Mi č'mo gospodu povedat'.
Praroža, roža, prungár je naš!

B.

Vi ste držljiva gospoda:
Káj nam mite dajete?
Praroža, roža, prungár je naš!

A.

»Čéte nas pùstit' trikrat skoz,
Da si žofrána ne zmočimo.«
Praroža, roža, prungár je naš!

B.

Žiher preskóčite trikrat skóz,
Da si žofrana ne zmòčite.
Prarôža, roža, prungar je naš!

Tako pojoč vzdignejo vse visoko roke in vojarinka pelje svoje skoz, druge zdaj gredo na poprejšnje vojarinkino mesto, vojarinka pa ostane tam, kjer so stali poprej oni, drugi, in igra se začne znova. Ne začne je pa vojarinka, ampak oni, mahaje z rokami in ponavljaje isto pesem ‚Jêli trden tá vaš móst'. Vojarinka s svojimi odgovarja tako, kakor so poprej óni njej. Tako se vrsté dalje, naposled pa gredó vsi skozi most, pojoč »Črnooko deklico«.

Prej se je Metliško kolo završevalo še le v mestu zvečer o »zdravi Mariji«, zdaj pa se završuje z igrami vred že na pungrtu. Tudi se dečaki več ne preskakujejo in ne nosijo več »turna«.

Črnomaljsko kolo.

5201.

V Črnomlju se je kolo že opustilo okoli 1878. leta, pa so je leta 1888. zopet oživeli. Prej se je igralo na velikonočni in binkoštni pondeljek na »placu«, l. 1888. pa so kolale same deklice od 16. do 22. leta na »gričku« nad Črnomljem. Péle so dve pesmi, prvo v kolu, drugo pa v igri most. Obe igri z napevom vred je zapisal L. Kuba. Besedilo je prepustil J. Šašlju, ki je je poslal Navratilu (varijanta I.); ta je pozneje dobil od Josipine Schweigerjeve, ki se je sama bila vdeležila kola in igre, popolnejši zapis (II.).

5201.—5202. *Zapisal* I. Navratil. — *Iz »Ljubljan. Zvona« VIII. (1888) 748—749. Pesem 5201 se poje navadno kot svatovska. Njene varijante glej med temi. Varijante pesmi 5202. glej v št. 5185, 5200 in 5208—9. Vnji se poje vsaki verz (razen 9. in 10.) dvakrat.*

α) **Kolo.**

Varijanta I.

O Jeleno, vsa gora zelena,
Nutri raste trava ditelina.
Žela jo je spremlada devojka
Zlatim srpom, belimi rukavi.
Nesla jo je svoj'ga bratca konjcem:
»Pijte, jejte, moj'ga bratca konjci,
Jutri bote daleč putovali:
Čez te gore, gore visoke,
Čez te vode, vode gliboke.«

Varijanta II.

(Vsaki verž se ponavlja.)

Aj zelena je vsa gora . . .
Aj notri raste trava detelina.
Aj žela je je spremlada devojka,
Aj zlatim srpam, z bejlimi rokami,
Aj nesla je je spred bratcevim kojncem:
»Aj píte, jejte, moj'ga bratca kojnci,
Aj jutri bote daleč potovali:
Aj čez tej gore, gore so visoke,
Aj čez tej vode, vode so široke.«

β) **5202.**

Most.

Varijanta I.

Al' je trden ta vaš most?
Preroža roža, brunka je naša!
»Aj je trden, trden kakor kost.«
Iz česa ste ga zídali?
»Iz lete repe šnitane.«
Komu ste jo ukradli?
»Našemu gospod' županu,
— — — — — — — —
On je naš dober oče.«

Varijanta II.

Al' je kaj trden ta vaš must?
Spreroža roža, brunka je naša!
»Aj, je trden, trden kakor kust.«
Iz česa ste ga zidali?
»Iz lej-te repe šnitane.«
Komu ste jo ukrali?
»Naš'mu gospud' županu.«
Mi vas hoč'mo zatožiti.
»On je naš dober oče,
Ker nam nič ne sporoče.«
Al' č'te nas pustit trikrat skus?
»Al' pejte, pejte trikrat skus,
Zdignite gor' visok' roké!«

Viniško kolo.

5203.

Na Vinici in v njeni okolici se igra še kolo posebno o božiču vselej po večernicah; vendar se je ta navada opustila že močno. V stari dobi so peli nekaj izvirnih pesmi za kolo, zdaj pa se popevajo navadne narodne popevke, kakoršne so gorenjske ali koroške četverovrstične. Ena izmed starih se je začenjala tako:

5203.—5205. *Popisal* Fr. Trošt; *priobčil* Iv. Navratil *v »Ljubljanskem Zvonu« VIII. (1888) 554—556; tudi E. Volčič je v »Slovanu« 1887, 380 razglasil, da se okrog Vinice še igra kolo, da mu je pa Trošt poslal nekoliko pri-*

α) Hajdi, hajdi, draga moja,
Hajdi brzo, mileno,
Kolo igrat, duša draga,
L'jepa ti je devojčica!
Igraj brzo i veselo,
Mlada moja rožica!

V sosedni fari na Vrhu še zdaj plešejo kolo, pa samo 4 do 5 parov in to ženske in moški, a ne ravno, da bi jih bilo enako število; pesem pa je ‚sedanja narodna'.

Narodne v kolu so tudi te:

β) **5204.**

Fantič pride pod okence,
Potrkal je na polkence.
Mamka pa prav'jo: »Kje je ključ,
Da grem — po luč.«
Fantič se je svetlobe bal,
Klobuk si je na glavo d'jal.
Fantič pride sred vasi,
Zavriskal je na vse strani.
Mamka pa pravijo: »Fant gre v vás,
Ki ima lep glás!«

γ) Visôke so goré; priobčena je že pod št. 1478.

δ) Štiri muzikanti — Naredite eden marš; objavi se spodaj med vojaškimi.

ε) **5205.**

Da sem znala, ne bi se udala,
Da je Ivo čuden pijan'c:
Pije po noči do belega dana,
Pak od zore do temne noči.
Kad lunica sveti, on prolazi
K svojoj dragoj ljubici.

5206.

(Iz viniškega okraja.)

Devojčice, popevajte,
Koje pesmice le znate,
Fantje, simo pristopajte,
Z nami pesmi popevajte!

5207.

(Belokranjska.)

Use Kosini, Nikolini,
Igraj kolce, ne postavaj.
Nisim došal kolca igrat,
Neg sim došal divojk zbirat.
Ni divojka nakinčena,
Ne veselce pozlačeno.
Prošal Petar na Vintaro
Ljubi hale kupovati.
Zdrava ljuba hajlo drla,
U nji kolce izvodila
Ino sinka zanosila.
V gradu so visoke vrata,

---

pevkov k igranju, ki so brez izjeme same poskočnice. Nato se je Navratil vnovič obrnil do učitelja Fr. Trošta, ki mu je poslal zgoranje pesmi. S pesmijo št. 5204 je primeriti št. 2089 (4. strofo) in št. 2091 (strofo 4. in 2.).

5206. *Zapisal* Ivan Antončič. — *Zdi se mi, da spada k pesmim, ki se pojó na kolu, pa ne vem, v kaki zvezi in kdaj. Priobčujem jo vendar tukaj.*

5207. *Neznanega zapisovavca. — Iz VO. IX. 9. »Pèsma, koja se ko(d) igre kola na uzkarst zavedene pèva«. Pesem je zelo pokvarjena. Prim. št. 5195, 5197.*

Najneh sedi lipoj Kate,
Lipoj Kate divojčica,
Sve z poličkem pred sodičkam.
Na vrtu je troje zelje,
Troje zelje i korenje.
Mlinarica žleb odpérje,
Naj odperje i zaperje:
Avba zlata i dva drata.

Dodatek k pesmim na belokranjskem kolu.

(K igri Most, gl. št. 5185, 5200, 5202.)

5208.

(Borovlje.)

Zidöjm', zidöjm' trden muest,
Da pojde naša vojska skuez:
Al tö šlönja fantiča vjemate,
Je pa vaš.

5209.

(Iz Središča.)

Dva pastirja podasta drug drugemu roke, ter tako sklenjene kvišku držita. Drugi pa se primejo eden drugega pod pazduho z obema rokama in grejo nasproti tema dvema, ktera držita roke na kvišku, ter začnejo: »Hej, hej, donda! Ali imate močen most?« Ona dva odgovorita: »Mamo, mamo, kak je ribja kost.« »Jel bi naša vojska mogla skoz?« »Bi, bi, samo vaš ta zadnji ne!« »Kaj pa je naš ti zadnji kriv?« »Črno oko deklinsko peljete. Peljajte, ti zadnji pa bode vlovljen.« Ko hoče zadnji pod njunima rokama, spustita ona dva roke dol in ga zadržita. Ta potem, kterega sta zadržala, stopi za enega teh dveh, ter ga oklene s svojimi rokami pod pazduhami; in to traja tako dolgo, da še samo eden hodi, kateri pa je tudi zadržan. Zdaj se zopet drže vsi, kakor prej, in se potem razločijo na dve stranki. Na čelu vsake stranke je eden teh, ki sta pred roke na kvišku držala. Sedaj si zopet podasta roke, in se začnejo trgati. Ktera stranka je močnejša, hitreje pretrga vrsto. In s tem je igra končana.

Otročje kolo.

(Iz Slamne vasi.)

Otroci zgrabijo se v kolo in se pomikajo počasi okolo, sprva počasi, a na »hinder-honder« in pri drugi pesmi na »ač kolo« vrte se hitro okrog.

5210.

α)

Mi bi radi mlado hči!
Ja jo ne dam možu.
Če jo ne daš sama,
Zamem ti jo sama.
Hodi, hodi, moja hči,
Skoraj nazaj pridi:
Suha hruška razcveté,
Onda nazaj pridi.
Z Bogom, z Bogom
'Sim vernim slugom,
Ker ste nam dali,
Kir' pojde z nami.
Hinder, hander, žumbr
'Sake žumberske družine!

5211.

β)

Igraj kolo, igraj kolo,
Samo da se igra!
U tom kolu, u tom kolu
Stoji lepa Dživa.

5208. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz Scheiniggovih NPKS. št. 682.*

5209. *Zapisal* Ivan Kolarič. — *Iz Pajekovih »Črtic iz duš. žitka Štaj. Slovencev«, str. 133, 134. »Črno oko deklinsko« je izprevrženo iz »Črnooko deklico«.*

5210.—5211. *Zapisal* Janko Barlè; *povedal* Molek. — *Iz Barletove zbirke.* — *Pesmice se pojo po napevu belokranjske narodne svatbene pesmi:* Mamica, mamica * Hčerko vam pelamo itd. *Prva je z malimi premembami pesmica pri Navratilovem »Belokranjskem kolu« »Ljub. Zvon« 1888, p. 339. (št. 5199).*

Ljubi, Dživa, ljubi, Dživa, Črnega cigana.
Koga ti je drago; Ač kolo, dač kolo,
Samo nemoj, samo nemoj Da se lice veseli!

Oddelek B.

Pesmi na plesu in pesmi o plesu.

I. Pesmi na plesu.

Ziljanski Visoki raji.

Matija Majar je popisal v »Novicah« XXIII. (1865) 135 ziljanske visoke raje tako-le: »Poju, muziciraju i rajaju vsakoga lěta slovesno pod lipoj zelenoj, kadarkoli se obhadja v ziljskoj dolině žegen, somenj, cerkveni shod. Župe ali fare, v kterih su ti visoki raji i druge . . . slavjanske navade obične, su slědeče: Gorjani, Bistrica, Čače, Šent-Juri, Šent-Pavel, Šent-Štefan, Blatčani, Borljani, Meljviče i Brda. Te častne visoke raje směju pod lipoj plesati izključivo samo samični mladenči i deklice nespečane; druge slovenske plese, kteri po visokih rajih se muziciraju, směju plesati pa tudi ostale samične ženske. Te starodavne navade su bile někada po cěloj Sloveniji razširjene; na brejarjih plešu tudi po Goričkom, pod lipoj pak imenito v Kovoridě in na več krajih.«

5212.

Bûg daj nè dober čes, Tekaj da smè začeli,
Ta pervi rej začeti: Še nah ga nebmè neli.

5212. *Zapisal* Mat. Majar. — *Iz njegovega rokopisa v VO. XIII. 22. Kuhač III. št. 1133 (št. 329) ima to drugači:* 1 Bog . . . en — 3 smo — 4 neb'mo 'neli. *Francisci Kärntner Alpenfahrten 127 piše:* Bog nam daj en dober čas, * Ta pervi raj začeti; * Glih tako, da smo začeli, * Se naham ga neb'mo neli *in prelaga zadnja verza:* ‚Wenn der begonnene Tanz uns freut, Gehn wir sobald nicht von dannen'. — *Poje se po napevu* A *v Kuhačevi št. 1133. Natisek v Scheiniggovih NPKS. št. 95 (2) se loči od Kuhačevega, ne gledé na naglaske v tem:* 1 čas — 2 prvi raj — 3 smo] smo ga — 4 b'me neli. — *Sreznevskij (gl. »Dom in Svet« XII. 196) jo je zapisal tako:* 1 Bug . . . nan — 2 raj — 4] Še tak ga ne bme peli. — *Melodijo visokih rajev glej v Kuhačevi zbirki III. št. 1133, kjer se po nji poje med drugimi pesem »Deveta dežela Indija«, objavljena v št. 577. Mimo nje pa se pojo k temu plesu še druge. O raju piše Kuhač po podatkih M. Majarja, od katerega ima ziljanske napeve, tako-le: »Visoki raj se ovako izvadja: Svi se rajavci stavljaju u vidu kola, te pjevaju — najviše sami mužkarci — prvu kiticu gornje pjesme »Deveta dežela — Indija«. Iza toga odgude gudci, kojih orkestar sastoji od dvajuh gusala, jedne karabe (Klarinett), bunke (Bassgeige) i cimbala (Hackbrett) — ili svira gajdaš istu melodiju izcifravajuć ju što bolje znade. Ovu zapremicu ponavlja dotle, dok rajavci ne dorajaju dva-tri puta cieli krug. Raja pako po dvoje: mužko i žensko. Pri tom prave mužkarci prave skokove, puste često plesačicu, te ju opet uhvate, bace šešir u vis, kojega plesačica uhvati, ili kada je pao na zemlju, digne ga, te stavi svomu plesaču na glavu a to sve u dosta živahnom mahu (tempu). Čim gudci preostanu stave se rajavci opet u vidu kola, te zapjevaju drugu kiticu gornje pjesme, na to opet zagude gudci a plesači plešu kao prije itd.«*

Poleg pesmi »Deveta dežela Indija« se pojo v visokem raju zgoraj podane pesmi. V nizkih rajih, ki se plešejo za visokimi raji (glej melodije pri Kuhaču št. 1134 in dalje), se pojo pesmi poskočnice, kakor sem jih objavil v II. zvezku.

5213.

Tûr je z Bûgan, Bûg je ž njin,
Sam Ježùš je Marijin sin.

5214.

Per Zili rûže rastajo
Po zime no po lete:

Tûrè hoče tergat je,
Nej gre k Zili po nje.

5215.

Vinka, vanka v Vajnave,
Kako tam so delali?

Tako so vgonavljali,
Z vinom so mizo umivali.

5216.

Madele kum, madele kum,
Pes je mljeko snjedeł.

»Al' je snje, pa nej je snje,
Saj je bił potrében.«

5217.

Ti si tak, pa ti si tak,
Pa ti si jo navadił!

Razvadi jo, razvadi jo,
Bìl se te bon berbegoł.

5218.

Sen jo vidił per potoce,
Je 'mela złato puče v roce.

5219.

Jes pa pojdan črez Predjeł,
Le za dečło, kar za djeł.

5220.

Jes pa pojdan v Kanał,
K' je vino bolje ko bokał.

5221.

Gre in doł po Bisterci,
Dokler je kaša v piskerci.

5213. *Zapisal* Mat. Majar. — *Iz Majarjevega rokopisa v VO. XIII. 23. Kuhač III. str. 329:* 1 Kdor . . . Bogun, Bog — 2 Jeziš. — *Francisci, Kärntner Alpenfahrten 127 piše:* Kdor je z Bogom, Bog je z njim, * Sam Jezus je Marijin sin. *Poje se po napevu* E *v Kuhačevi št. 1133. Natisek Scheiniggov v NPKS. št. 95 (3) se loči od Kuhačevega v tem:* 1 Bogom . . . z — 2 Jezus.

5214. *Zapisal* Mat. Majar. — *Iz njegovega rokopisa v VO. XIII. 23. Majar jo je natisnil v »Novicah« XIV. (1856) 35 tako:* Pri Zili rože rastejo * Po zimi no po leti, * Kdori hoče tergat je, * Naj gré k Zili po nje. — *Natisek Kuhačev III. str. 329 se loči od našega:* 1 Po . . rože — 2 in — 3 Kdore. — *Scheiniggov natisek v NPKS. str. 115 (3) se loči od Noviškega v tem:* 2 noj . . . letu — 3 Kdor. *Poje se po napevu* D *v Kuhačevi št. 1133. Eno tu neobjavljeno številko glej v Scheiniggu str. 115 (4).*

5215. *Neznanega zapisovavca. — Iz Scheiniggovih NPKS. str. 115 (2).*

5216. *Zapisal* Mat. Majar. — *Iz Kuhačeve zbirke III. str. 329. Ponatisnil jo je Scheinigg v NPKS. str. 115 (1) z ejem za* je *in lom za* ł. *Poje se po napevu* C *v Kuhačevi št. 1133.*

5217. *Zapisal* Mat. Majar. — *Iz Kuhačeve zbirke III. str. 329; poje se po napevu* B *v Kuhačevi št. 1133.*

5218. *Zapisal* Mat. Majar. — *Iz Kuhačeve zbirke III. str. 329. Natisnil jo je Scheinigg v NPKS. 115:* Sem jo videl pri potoče * Je imela zlato puče v roče. *Poje se po napevu* E *v Kuhačevi št. 1113.*

5219. *Zapisal* Mat. Majar. — *Iz Kuhačeve zbirke III. str. 329. Natisnil jo je Scheinigg v NPKS. str. 115 (2) tako:* Jaz pa pojdem črez Predel, * Le za dečvo, kar za del. *Poje se po napevu* E *v Kuhačevi št. 1133.*

5220. *Zapisal* Mat. Majar. — *Iz Kuhačeve zbirke III. str. 329. Natisnil jo je tudi Scheinigg v NPKS. 115 (3) tako:* Jaz pa pojdem v Kanal, * Ko je vino bolje, ko bokal. *Poje se po napevu* E *v Kuhačevi št. 1133.*

5221. *Zapisal* Mat. Majar. — *Iz Kuhačeve zbirke III. št. 329. Natisnil jo je tudi Scheinigg v NPKS. str. 116 (4) s to prememba:* Gor in dol po Bistrici, * Dokler je kaša v piskerči. *Poje se po napevu* E *v Kuhačevi št. 1133.*

5222.

Kje je tisti Bistričan,
Ki je na Čajni dile kradel?

5223.

Gor po Zili štrejne vil,
Kar zaslužil, vse zapil.

5224.

Gor po Zili, dol po Dravi,
Kjer so ljudje kakor krave!

5225.

Niste videli jazbeca,
Na onem kraji grabenča?

5226.

Lepa je (plesiš)ka ves,
K je půbčov notre glih z'an ples.

Potrkan ples.

5227.

(Od Bleda.)

Polka je vkazana,
Tla so namazana:
Hoj hej, hoj hej,
Kaj pa bo zdej?
Zahvaljen bod', ljubi moj zet,
Ki prišel si pikasto vzet':
Je pikasta, lisasta,
Šepasta, vegasta,
Skrinjo pa polno ma
Suh'ga zlata!

Igra je vkazana,
Tla so namazana:
Hoj hej, hoj hej,
Pod se ogrej!
Tolaži se, dobri moj sin,
Saj nisi edini trpín!
Moja je muhasta,
Sitna, jezikasta,
Trde pesti in
Koščenih je rok.

Fantje, dekliči vi,
Bas že hudo renčí:
Hoj hej, hoj hej,
Kri se razgrej!
Ljubica, vdari v roko,
Skočiva le hitro v kolo:
Roka naj roke se
Trdno drži,
Lice pa naj se
Veselja žari!

Pm, pm, pm, pm, pm, pm,
Pm, pm, pm, pm, pm, pm,
Hoj hej, hoj hej,
Kri se razgrej!
Ljubica, daj mi roko,
Da ljubiš me vedno zvesto!
Bela ko sneg,
Rudeča ko kri,
V srcu si mojem
Zapisana ti!

5222. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz Scheiniggovih NPKS. str. 116 (8).*
5223. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz Scheiniggovih NPKS. str. 116 (6).*
5224. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz Scheiniggovih NPKS. str. 116 (7).*
5225. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz Scheiniggovih NPKS. str. 116 (9). Primerjaj spodaj prvo med šaljivimi pri svatbah.*
5226. *Zapisal* Mat. Majar. — *Iz njegovega rokopisa v VO. XIII. 23. Kuhač jo je natisnil III. str. 329 s premembami:* 1 Ljepa — 2 půbčev. *Poje se po napevu* E *v Kuhačevi zbirki 1133. Natisnil jo je tudi Scheinigg v NPKS. str. 116 (5) s to premembo:* 2 K' . . . pobčev . . za 'n.
5227. *Zapisal* Janko Žirovnik. — *Iz njegovih NP. II. št. 30 (str. 56 do 59), kjer je tudi melodija. Zapis Francetà Francetovega (v njegovi zbirki II. št. 15) se loči v tem:* 3, 13, 23 Oj . . . oj — 4 bo pa — 6 prišel si] si prišel

Ples Izak.

5228.

(Iz gorjanske okolice pri Bledu.)

Izak, Izak, Abraham,
Kradua jajca raubarjam.
»To ni res,
To ni res!«
Kradua sta jih prau zares!

Plesna.

5229.

(Iz Poljičan.)

K' mizi ste sedli,
Pili in jeli,
Zdaj pa ne glete nog,
Dali jo bomo, da bode okrog.

Bratec, sem bliže,
Slišaû boš više;
Kaj mormo mi zato,
De piskati znamo tak čüdno lepó!

Res, da je viža
Kak s' paradiža;
Spomni se človik praû:
Pleši pošteno, s'cer v pekû boš šoû.

Per takih plesih
Koker v nebesih
Židane vole smo;
Juhe! veselu ni zmerom tako.

Hajdi, dekline,
Preden ples mine,
Žene in tudi gospe
Znajo prav lično verteti noge.

Znamo jo dati,
Nebeški svati
De bi zdaj tukaj bli,
Sami gotovo bi plesali vsi.

Le dobre vole
S'cer mošnu kole,
Zabstonj še smerti ni,
Naj tudi godec en gnarček dobi.

— 29, 30] Lice veselja pa naj se žari. — 31—34] Nožica naj drobni, * Krilce naj se vrti, * V levo, v desno * Bliska oko. *Ta pesem je pač nenarodna, ker je metrum preumeten. Tudi to je čudno, da ni razen mladega zapisa Francetovega najti nobenega drugega.*

5228. *Zapisal* Ivan Kunšič. — *Iz njegovega rokopisa, ki ga je hranil Vlad. Levec.*

Opomnja. Kar se tiče plesov, primerjaj tudi še v Kuhačevi zbirki III. št. 1147 in 1148 ples, nazvan Korošec (glej opomnjo pri št. 1008 v II. zvezku), in pa melodiji dveh plesov pod številkama 1171 in 1172 (iz »Kranjske« [?, v VO., odkoder je baje vzeta, je nisem našel] in s Koroškega).

Neki drugi nepoznan ples slovenski je neimenovan pisatelj površno opisal v »Novicah« XXIV. (1866) str. 223 tako-le: »Spominjam se že iz mladih svojih let, da na naših svatovščinah je prileten mož tako-le plesal: Plesavka povzdigne svojo roko in stegne kazavec visoko kakor je glava. Plesavec jo prime za prst in jo trikrat zavrti; ona gre unkraj kolobarja (kolésa), si podpre rebra z obema rokama in nepremakljivo gleda v njega; on pa gleda v njo, poka ob kolena ali ploska z rokami po taktu kakor tudi ona, in ko mine kaka minuta, stopita plesaje v sredo kolobarja, se primeta z desnicama in spremenita plesavna prostora: on gré na njeno mesto, ona na njegovo, in ples gré naprej, kakor iz začetka. To sem videl leta 1800, potem pa nikdar več. Ta ples je sramežljiv in ne utrudi plesavcev, zato tudi manj nevaren; zato ga vam naznanim ter sem vam porok, da je slovensk.«

5229. *Zapisal* Ivan Macun. — *Iz njegove zbirke 37—38. Tudi te pesmi narodnost je dvomljiva. Ni li Lipoldova?*

Skor bo zadosti,
Trudne so kosti,
Či pa po voli je,
Znamo jo dreti do beliga dne.

Žihar nehate,
Skoz so podplate,
Gleda iz šolniča
Nogica boga, kir žulce ima.

Kmalu ne pite,
Ne prehladite,
Ples je že nek'mu kriû,
De pokopan u mladosti je biû.

Zdaj, kok nehate,
Krone in zlate,
Stisnite nam u roko,
Hranimo banknote, či drugih nebo!

Poskočnica.

5230.

(Kranjska.)

Fič, fič, trola, trolalalo!
Pumpo pumpajte, godci, lepo:
Moja lubca ma skočno peto,
Ena druga pa ravno tako.
Fantje, deklice, v rinke okrog,
Hola, ljubca, li z mano na skok,
Spredaj, zadaj naj drug' se vrte,
Ljubki ljubce po rajah love.
Ženskim ogenj v lici gori,
S prsi veselje na kviško žehti:
Njim se bliskajo ročne noge,
Mi pa pertiskamo pete grome.
Fič, fič! trola, trolalalo!
Pumpo pumpajte, godci, lepo,
Fič, fič! hopsasa! ročno naprej,
Volje židane bomo, juhej!

II. Pesmi o plesu in godcih.

5231.

(Št. Jakob.)

Hoci, le hodite
Na vaše klanöte,
Da bomo vozili
Mi naše daklete.

5232.

(Iz ziljske doline.)

Godci, le godite,
Gosli so vaše:
Mi bomo pa rajali,
Dečle so naše.

5230. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz SPKN. V. 80.*

5231. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz Scheiniggovih NPKS. št. 374, kjer so pridejane te-le varijante:* 2 klanöte] trompöte — 3 vozili] prevažvali — 4 daklete] romöte.

Opomnja. K temu naslovu je primerjati tudi naslova »Citre, godci in ples« v II. zvezku št. 3611—3682.

5232. *Zapisal* Mat. Majar. — *Iz MR. 410.*

5233.
(Iz Koborida.)
Godci, godite
Vi z vašmi klanet,
Mi bomo plesali
Pa z našmi deklet!

5234.
(Staro selo pri Koboridu.)
Godci so vkordeni,
Plesat začet,
Druz'ga ne manjka
Ko malo deklet!

5235.
(Goriška.)
Godci, godite,
Naš ples je začet;
Saj druzga ne manjka
Ko lepih deklet.

5236.
(Goriška.)
Godci zagodejo,
Ples je začet,
Nič druzga ne manjka
Kot mojga deklet.

5237.
(Kranjska.)
Godci, godijte,
Libre služijte:
Libre so vaše,
Dekléta pa naše!

5238.
(Kranjska.)
Le, godci, godite,
Le dnarje služite:
Petice so vaše,
Dekleta pa naše!

5239.
(Žrelec.)
Hodci, le hodite
N's v buehaime,
Da bo tudi . . .
Narajov se še.

5240.
(Borovlje.)
Hoci, le hodite
Za dnarje mojé:
Mam doma še na pöjči
Dbi prazne mošnjé.

5241.
(Djekše, Borovlje.)
Tu dovsi je prišov
Te pavršči sin,
Bi tudi rad rajov,
Pa nima čin, čin!

5242.
(Koroška.)
Star dödöj, star dödöj
Na pöjči löži,
Pa dov' poskoči,
Pa rajat löti.

5233. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz zbirke Jul. pl. Kleinmayrja.*
5234. *Zapisal* Mih. Škočir. — *Iz njegovega rokopisa.*
5235. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz zbirke Jul. pl. Kleinmayrja.*
5236. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz zbirke Jul. pl. Kleinmayrja.*
5237. *Zapisal* Andrej Smolè. — *Iz VO. III. a 21. Prepis Vrazov v VO. XVIII. 50|13 se loči v tem:* »Dekleta] Micke. *Prim. št. 3630 in 3631.*
5238. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz Čelakovskega »Slow. nar. písně« III. str. 214.*
5239. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz Scheiniggovih NPKS. št. 377.*
5240. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz Scheiniggovih NPKS. št. 369.*
5241. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz Scheiniggovih NPKS. št. 367. Zapis v zbirki Jul. pl. Kleinmayrja iz junske doline se loči v tem:* 1] Tam dolsè je prišel — 2] En paverski sin — 3 rajal.
5242. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz Scheiniggove zbirke NPKS. št. 677.*

5243.
(Ziljsko.)

Liepi pobči rajamo,
Sibe vase imamo,
Liepe dečle vozimo
Z devetami krofami.

5244.
(Podjunsko.)

Napravov si bom drumlico,
Kupov si bom drumlico:
Čir drumlice gvas doni,
Tam dečva tudi se ogvasi.

5245.
(Št. Jakob.)

. . . Francöj
Koj zvo poskoči,
Saj ti . . . . va Mojcöj
Kni šva po vodi!

5246.
(Kranjska.)

Anton Capon
Je godel zastonj,
Marička plesala,
Ni vinarja dala.

5247.
(Gorenjska.)

Sveti Anton
Je godel zastonj,
En krajcar dobil,
Še tistga zapil.

5248.
(Iz ziljske doline.)

Sprelubi moji fanti,
Le płačejte godce:
Tudej godec ni konj,
Da bi godel zastonj!

5249.
(Od sv. Eme.)

Kdor hoče plesati,
Mora godca plačati,
Saj godec ni konj,
Da bi delal zastonj:
Oj tancarji,
Kje so pa vaši krajcarji?

5243. *Neznanega zapisovavca. — Iz Scheiniggovih NPKS. št. 383.*

5244. *Neznanega zapisovavca. — Iz Scheiniggovih NPKS. št. 412. Zapis v zbirki J. pl. Kleinmayrja se loči v tem:* 1 Napravil . . . drumljico — 2 Kupil . . . drumljico — 3] Kjer drumljice le glas doni *(prvotno:* Kjer drumljica le glas spusti) — dečla . . . oglasi.

5245. *Neznanega zapisovavca. — Iz Scheiniggovih NPKS. št. 978.*

5246. *Zapisal* Jož. Podmilšak. — *Iz »Besednika« III. (1871) 34. — Zapis Janka Barleta iz Podzemlja se loči v tem:* 1 Anton baron — 3 Marička — 4] Ni krajcarja dala.

5247. *Zapisal* Simon Zupan. — *Iz NB. 51. Začetek je pač pokvarjen; glej prejšnje številke.*

5248. *Zapisal* Mat. Majar. — *Iz MR. 410. Prim. št. 3681.*

5249. *Zapisal* A. Kovačič. — *Iz njegove zbirke.*

Opomnja 1. Pesem po plesu »Zdej smo preskakali, * Jest nam spet duši« *ki jo je zapisal Andrej Smole (v VO. III. d, 216, 217) in prepisal Vraz v VO. XVIII. 61|4—5, je vzeta iz zadnje Knobljeve pesmi in je pač tega delo, dasi je v njegovo pesem »Za pustni dan« vpletenih več pravih narodnih pesmi. Zanimiva je tam ta le opomnja (str. 36): »Natu pojejo Fantie, dekliči, može inu žene vsak svoje štikelce na več sorte viž za ples. Tudi se znajo veči deil leteh štikelcu lomiti, tu je: de se enga pol na eno, pol na drugo vižo, pol enkrat, pol drugkrat zapoje, koker je per Kraincah navada, kader za ples više godcam naprej pojo.«*

Opomnja 2. Ferdinand Kočevar je iz VO. objavil v »Novicah« XXVI. (1868) 315 »odlomke slovenskih nar. pesem, ki so se pri plesanju ‚kola' nekdaj popevale«. V resnici ni v VO. nikjer te pripomnje in spadajo rečeni odlomki v popolnoma drugačne oddelke.

Razdelek III.

Pesmi svatovske.

Snuba.

5250.

(Od Cerovca.)

Todsej ide, todsej gre
Siva megla, meglica.
»To ni siva meglica,
To so tvoji snóboki!«

»Dobro jutro, Anjčika,
Jel boš vzela Japeca?«
»»Moja volja še bi bla,
Če bode le materna.««

»Dobro jutro, mati vi!
Či te čerko nam dalì?«
»»Moja volja še bi bla,
Či bode lé očina.««

»Dobro jutro, oča vi,
Či te čerko nam dali?«
»»Moja volja še bi bla,
Či bode le bratcova.««

»Dobro jutro, bratec nam,
Češ da svojo sestrico?«
»»Moja volja še bi bla,
Či bode le sestrina.««

5250. *Zapisal* Stanko Vraz. — *Iz VO. XIX. T. 21 (127), kjer je s svinčnikom popravljeno to:* 3 ni] mi neje — 5 Anjčika] mlada Anjčika — 7, 11 bila — 8 le] še le — 9 mati] luba mati — 13 oča vi] lubi oča — 17 bratec nam] lubi bratec — 18, 12 Češ — 21 sestrica] luba sestra — 25 snehica] lepa sneha — 29] Oj ne treba tebi prstana — 33 neš] ti ne boš — 35 povijala. *Tam je tudi tale melodije načrt:*

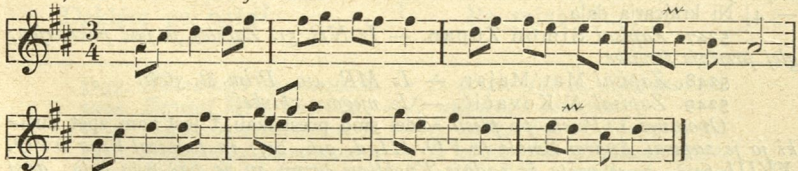

Vraz jo je prepisal vnovič v VO. V. 22. s temi premembami, ne gledé na naglaske in e *pred* rom *za zlogotvorni* r: 3 ni] nije — 5, 9, 13, 17, 21, 25 utro — 6 Al' — 7, 11, 15, 19, 23] vola . . bila — 8 materne] sestrina — 9 mati vi] sestrica — 10] Boš nam dala sestrico — 12] Či bo se le bratčova — 13 oča vi] bratec mlad — 14] Al boš dal nam sestrico — 16] Či bo še le materna — 17 bratec nam] mati vi — 18, 22] Al bote čerko nam dalì? — 20] Če se bo le očina — 21 sestrica] Oča vi — 23 bi tud] še bi — 24 bode] bo še — 25 snehica] sneha ti — 26] tvoja volja] ti vola je — 27 vola — 28 Če] Če je — 35 S pantelni — 36 zibelko.

»Dobro jutro, sestrica,
Češ nam dala sestrico?«
»»Moja volja bi tud bla,
Če bode le snehina.««

»Dobro jutro, snehica,
Če še zdaj tvoja volja?«
»»Moja volja je že tù,
Če le prstan srebrni.««

»Ne treba ti prstana,
Srebrnega prstana;
Belo roko nam podaj,
Sneha naša Ančika.

Venčeka neš nosila,
Sinkeca boš rodila,
V panteljne ga povila,
V zibeljko položila.«

5251.

(Od Sv. Antona v Slov. Goricah.)

Dobro jutro, dobro jutro
Vamkaj, očka, najpoprej!
Ali te mi dali, ali te mi dali
Vašo hčerko najpoprej?
»Moja vola že bi bila,
Pa za materno ne vem:
Jütri v jütro zgodaj pridi,
Te do mati že doma.«

Dobro jutro, dobro jutro,
Lüba mati najpopred!
Al' te mi dali, al' te mi dali
Vašo ščerko al' pa ne?
»Moja vola že bi bila,
Pa za njeno jaz ne vem:
Jütri v jütro zgodaj pridi,
Te de una že doma.«

Dobro jütro, dobro jütro,
Lüba Micka, najpopre!
Al' boš me vzela, al boš me vzela,
Lüba Micka, ali pa ne?

»Moja vola že bi bila,
Pa za tvojo jaz ne vem.«
Če mi moja vola ne bla,
Ne bi hoda za teboj:
Fige bi ti kar pokazal
In te brsna še z nogoj!

5252.

(Od Sv. Antona v Slov. Goricah.)

Tan sen vün gre siva megla
Kakor je ti sivi mrak,
Tan notr pa mi sojo
Sami Micini snoboki.

Črne konjiče so prijezdili,
Kak so črne žužike,
Bele roke so podavali,
Črne klabüke przdigali:

»Dobro ütro, stari oča,
Te mi dali Mico al' ne?«
»»Moja vola že bi bila,
Al' bo jena al' ne?««

Mladi Anza v majžar seže
Po dva bela tolara:
»To maš, to maš, mlada Mica,
Kaj ne boš na me pozabila!

Kaj ne boš na me pozabila
In se med druge zmešala;
Kaj ne boš na me pozabila
In se med druge zmešala!«

5251. *Zapisal* Jožef Tušak. — *Iz njegove zbirke II.*
5252. *Zapisal* Jožef Tušak. — *Iz njegove zbirke III.*

5253.

(Iz Selišč pri Sv. Juriju na Ščavnici.)

»Dober večer, dober večer,
Stari oča, vošim vam, tralala,
Stari oča, vošim vam!

A mi daste svojo hčerko,
Svojo hčerko al pa ne, tralala,
Svojo hčerko al pa ne?«

»»Moja vola bi že bila,
Pa za materno ne vem, tralala,
Pa za materno ne vem.««

»Dober večer, dober večer,
Stara mati, vošim vam, tralala,
Stara mati, vošim vam!

Al mi daste svojo hčerko,
Svojo hčerko al pa ne, tralala,
Svojo hčerko al pa ne?«

»»Moja vola bi že bila,
Pa za njeno še ne vem, tralala,
Pa za njeno še ne vem.««

Hčerka je na izbi stala,
Zahvalila je Boga, tralala,
Zahvalila je Boga:

»Hvala bodi, hvala bodi,
Zdaj pa zalga mam moža, tralala,
Zdaj pa zalga mam moža!«

5254.

(Iz Ihana.)

»Dobъr jutъr, starъ vočka,
Dobъr jutъr, Boh ga dej!
Bote dalъ vašo Mic'ko,
Bote dalъ al' pa ne?«

»»Moja vola bъ že biva,
Al' za mam'co jast na vem!««

»Dobъr jutъr, stara mamca,
Dobъr jutъr, Boh ga dej!
Bote dalъ vašo Mic'ko,
Bote dalъ al' pa ne?«

»»Moja vola bъ že biva,
Al' za Mic'ko jast na vem!«««

Mic'ka ja pa v kamrъ stava,
Ja vse dobrъ šlišava,
Dvăl ja poklekniva,
Zahvalíva ja Bogá:
»Bod' ga večnъ Boh zahvalen,
De dobiva sъm moža!«

5255.

(Od Bleda.)

»Dober večer, dober večer,
Stari očka, vošim vam!
Al' mi daste, al' mi daste,
Svojo hčerko al' pa ne?«

»»Moja volja bi že bila,
Pa za mam'co se ne ve.«««

»Dober večer, dober večer,
Stara mam'ca, vošim vam!

Al' mi daste svojo hčerko,
Svojo hčerko al' pa ne?«

»»Moja volja bi že bila,
Pa za hčerko se ne ve.«««

Hčerka je v izbi stala,
Zahvalila je Boga:

»Hvaljen bodi, hvaljen bodi,
Zdaj pa zal'ga imam moža!«

5253. *Zapisal* J. Krajnc; *narekala* M. Klemenčič. — *Iz Krajnčeve zbirke.*

5254. *Zapisal* Anton Breznik; *narekala* Lovrenčevka. — *Iz Breznikove zbirke II. št. 117. »To pesem pojoč snubijo«.*

5255. *Zapisal* Janko Žirovnik. — *Iz njegove zbirke I.*[2], *št. 24, kjer je tudi melodija.*

5256.

(Iz Podzemlj.)

»Dobro jutro, očka vi,
Al nam date vašo hčer?«
»»Moja volja bi že bila,
Pa za mam'co se ne vê.««

»Dobro jutro, mam'ca vi,
Al' nam date vašo hčer?«
»»Moja volja bi že bila,
Pa za Micko se ne vê.««

»Dobro jutro, Micka ti,
Al' bi tvoja volja bila,
Da bi rekla pred oltarjem
Trikrat: da?« —

5257.

(Z Gorjanskega na Krasu.)

Sɛj ní rŭóščъ cĭélγa svĭéta,
Kukъr jɛ oj lĭédih stán!

»Dŭóbъr véčɛr, màmca, wŭóćka,
Dŭóbъr véčɛr Búh van dɛj!
Al mi dastɛ vašu Mícu?«
»»Mi b' ju dali, mi b' ju dali,
Mα nɛ vĭémo, kán jɛ šla!««

Míca jɛ nα γànjki stála,
Wsɛ lɛtú jɛ šlíšala;
Dol jɛ pála nα kolĭénъ,
Zαhvɛlila jɛ Boγá:
»Část Boγý Wočĭétu, Sínu
Jènu svĭétɛmu Dɛhý,
Dα sъn wčákala lɛtú!«

Kαr sъn písow, pròw sъn písow,
Àno sàmo sъn fɛlíw:
Móju ljýpcu dolɛ zbrísow,
Anu dróγu si bon zbráw:
Al nɛ Nĭémškim al na Kránjskin,
Al na zγŭórnjin Štájɛrskin!

5258.

(Iz Volčan na Tolminskem.)

»Dobri večer, dobri večer,
Stari oče, voščim vam!
Al bmi dali, al bmi dali
Vašo hčer al pa ne?«
»»Moja volja bi že bila,
Pa za mamkno se ne ve.««

»Dobri večer, dobri večer,
Stara mamka, voščim vam!
Al bmi dali, al bmi dali
Vašo hčer al pa ne?«
»»Moja volja bi že bila,
Pa za hčerno še ne vem.««

Hčer je pa na pragu stala
Vse to je slišala,
Na kolena je doli padla,
Zahvalila je Boga.

Zahvalila, zahvalila,
Zahvalila je Boga,
De bo mela, de bo mela,
Takega moža.

5256. *Zapisal* Janko Barlè. — *Iz »Letopisa Slov. Matice« 1889., str. 66.*
5257. *Zapisal* Karel Štrekelj; *pela* Katarina Budina. — *Iz moje zbirke. Konec spada drugam.*
5258. *Zapisal* Jožef Kragelj. — *Iz njegove zbirke.*

Dota.

5259.

(Iz Ihana.)

Če bo ta stári hčerko vzev,
Pa na bo dote nъč dobiv.

Če bo sredno hčerko vzev,
Bode sedъmstu dobiv.

Stopimo še za mátъrjo,
De nam še kej prmáknъjo!

Če bo ta mvajšъ hčerko vzev,
Ta bo cevo s'nožet dobiv.

Stopimo še za mátъrjo,
Da nam še kotъč dvăl pъste!

5260.

(Z Oblok na Tolminskem.)

Od Clovca pa do Marpurga
Je šmentan draga cerenga.

Če pa le v oštarijo grem,
Zapravim berž en zlat al' dva.

Men' pa ni nič za 'n zlat al' dva.
Da je le zavber kelnarca.

Na snúblenje se bom podal,
Tri može bom sabo vzel.

Možje za hčerko vprašajo,
Pa tud za dotco barajo.

Očka j' obljubi sedemsto,
Pa še s planince bavhico.

Stopimo še do mamice,
Da nam še kaj primaknejo!

»Primaknila pa nič ne bom,
Mam zad še eno majčkeno!«

Ko vabijo k svatbi.

5261.

(Lipalja ves.)

Poglejte mi moj kvobčeč,
Koj za 'n cir ima,
Poglejte mojo ljubico,
Glih ravno taka je.

Na zdravje našega španeča,
Ki ga mi z nami povadima:
On ma no žavbro lubico,
Glih kak lepo rožico.

5259. *Zapisal* Anton Breznik; *pela* Štučkova Neža. — *Iz zbirke Breznikove IV. št. 30. Za prvim verzom vsakega para se poje* Om drajtjom, om drájtjom, *za drugim pa* Om drájtijatjóm!

Prim. enak naslov tudi zgoraj med zaljubljenimi št. 4675—4679.

5260. *Zapisal* Janez Kokošar. — *Iz njegove zbirke. — Začetek spada drugam, prim. št. 914.*

5261. *Neznanega zapisovavca. — Iz Scheiniggovih NPKS. št. 755.*

Vabilo na svatovščino.

5262.

(Od Ormoža.)

Pričetek.

Nekaj vam mam izdaj povedati, pa vas ne vtegnem dugo gledati; morti bi vi veleli, kaj bi mi vsi tam jeli; morti nemate namer dosta kruha, s kem je dobra vsa juha. Mi mamo, hvala Bogi, dosta jesti vsakem mesti.

Išel je miš z mišicum na makarunsko pole, gde bi našel bole; najšo je dve štajnge jednako pune: ena prazna bila, a druga nič ne dobila. Onda okoli se oberno, nazaj se poverno vu svojo deržanje, ar ondi ne bilo mesto zanje: ar vu onom mesti ne bilo nikaj jesti. Zagledne s kraja enoga staroga mačaka, ki polske zavce čaka, to je z imenom miše: včasi dobi menje, včasi više, vekši (tal) pa nič, naj ga vzeme hujdič! Začel je od straha pred njim bejžati, a maček se je začel za njim režati, za njim je skočjo, s tacoj ga je počjo, kaj se je miš ves razpočjo. Eden je odunut nesrečen pobegno, a drugoga je maček k sebi potegno. Kak nesrečen je odišo miš z mišicum, bole srećen je prišo lisjak z lisicum. Onedva sta se ondi skotala, sta v zemlu eno palaču skupala. Najšla sta v enoj dervenki tri keble same pšenične mele, onda so bile lisice i sokačice vse vesele. Rekla je lisica: Hodi sem, draga sokačica, za naše goste imamo pšenične mele dosti. Onda poslali smo po peke. Doišli so trije peki sem dol s Kaniže, a trije sem gor z Voptüja malo bliže, vsaki s trimi detiči, fletnemi kakti ftiči: zmerom od peči do peči tečejo, zemlo beli krüh pečejo. Tri komore smo beloga krüha pune nametali, a trije hambari so še mele puni ostali. One hambare, kaj smo ostavili, bode za pugačice i za drüge dare; kajti po leti si je ne mogu vsakši dosta namleti, a

---

5262. *Zapisal neki* Albert O. Sischek *(Žižek = Žužek?). — Iz njegovega rokopisa, datiranega »Kaisersberg am 21.ten Febr. 1835«, pisanega v kajkavsko-madjarskem pravopisu (poslal* St. Kelemina). *Slične in nekako makamam podobne rimane govore in povesti poznajo tudi Kajkavci; prim., kar piše o tem M. Valjavec v Slov. Glasniku 1860 (I., ozir. V. 121, 122), kjer je priobčil iz Brezovcev pri Čakavcu v Medžimurju tole povestco:*

»Negda so našli japa prasico v prahu, pak so ne bili nikomu strahu, pak nit su ne išli pitat slepoga sambóla, jeli bi bili hitili na kola, kamo so njo dimo pelali, pak so njo mam zaklali. Undaj so njo reščinjali, pak so sekli koka kakti voka, a hrebtišče kak nigdo nikoga nišče, a rebra kakti kebra; pak su zeli vun jetra, pak so rekli, da se naj nikdo vu nje ne plentra; undaj su pak zeli vun pluča, pak so rekli, da naj Eva v nje huče. A hladnetina bi se bila stala, kak je bila zdela premala, a Eva nesla hladnetino v len, pak njo je prijel drem, pak so se plebanoševi psi ž njom sesreli, pak so nji hladnetino pojeli, a doklam je došla Kata z verta, tečas je bila zdela več poterta, a japa so dobili kapo belo, kaj nji' je dopalo v delo«. *Tam je priobčena iz istega kraja še ena.*

zdaj že pri nekelkem tjedni ga že ne mlaca na skedji, a v zdanjem cajti malo pa je že v glajti. Tak to zdaj znate, da krüha dosta mate.

Pozavanje.

Naš hišni oča no mati, naš mladi ženih no sneha vas je püstijo pozvati: 1.vič na en par kupic dobroga vina, 2.do na en par kitic zelenoga rožmarina, 3.t na en par debelih kopönov, na en par tustih puranov pres glave pres klönov, na eno malo goščenje, na en par telečje pečenje, na en par veselih tancov, ako je vaša dobra vola poskočiti, svoje peška kola po hiži potočiti, a muzikašom pa dobro platiti, a drögač pa neče igrati, kurva mu mati!

Konec.

Na kaj smo se postavili, to bi z božjoj pomočjoj radi vküp spravili. Zato želejemo, da bi se mogli pošteno vküp ziti, vu toj maloj svadbi razveseliti, po smerti našoj pa na vekovečno svadbo priti, tam z Bogom ocum, Sinom i z Döhom svetim veseliti se na vse vekov. Amen.

Ženitovanje bomo imeli.

5263.

(Prekmurska.)

Snočkaj sem se jokala,
Kaj sem ne večerjala —
Hopsasa, hajsasa!
Gostüvanje smo mejli.

Mi pa mamo štiri vogli,
Per sakšem vogli zet stojî —
Hopsasa, hajsasa!
Gostüvanje mo mejli.

Pripravite prstan in venec.

5264.

(Od Cerovca.)

Kukovica rano stanola — kuku!
Prelepo se je opravila — kuku!
No mi je letela k zlatarji,
K lepemi mlademi zlatarji:
Kuku, kuku, kuku, kuku!

»Oj dobro utro, zlatar mlad, kuku!
Ti boš mi zlea prstan zlat, kuku!
Kaj bom ga nesla Anjčiki,
Kaj ga bo dala Mihaleki:
Kuku, kuku, kuku, kuku!«

5263. *Zapisal* Stanko Vraz; *pela* Eva Rajzarka »*luteranska Slovenka ili Gornja Ilirka iz Prëkmurja.*« — *Iz VO. V. 20.*

5264. *Zapisal* Stanko Vraz. — *Iz VO. XIX. f. 106 (212), kjer je pozneje to popravljeno:* 1 Kukovca — 2 se je] — 3 mi je] — 11 Kukvica] Kukvica je, *in je pripisan ta-le melodije načrt:*

Kukvica je rano stanola — kuku!
Prelepǫ se opravila — kuku!
No je letela k zlatarji,
K lepemi mlademi zlatarji:
Kuku, kuku, kuku, kuku!

»Oj dobro utro, zlatar mlad, kuku!
Ti boš mi zleâ venček zlat, kuku!
Kaj bom ga nesla Mihaleki,
Kaj bo ga nesâ Anjčiki:
Kuku, kuku, kuku, kuku!«

Ko nevesto venčajo.

5265.

(Od Cerovca.)

Dobro jutro, sneha,
Bog te zdravo drži!
Venec vzem na glavo,
Teb' na srečo pravo.
Bog bâ venčan s trnjom
Na visokem križi:
Ti pa šikom, srebrom
Med nami si v hiži.
Ti maš dve dekliči,
Venčani moreta biti
Za tvojo lepo poštenje,
Ki zgubleno neje.
Kaj si si želela,
To si zdaj dobila,
Ledik stan zgibila,
V zakon-stan stopila.
»Srečno vi dekliči
Ino vsi pajbiči,
Jaz vas morem zapistiti,
V zakon-stan stopiti!«

5266.

(Od Sv. Jurija na Ščavnici.)

Dobro jütro, sneha,
Sam Bog te zdravo drži!
Kaj si si želela,
To si zadobila.

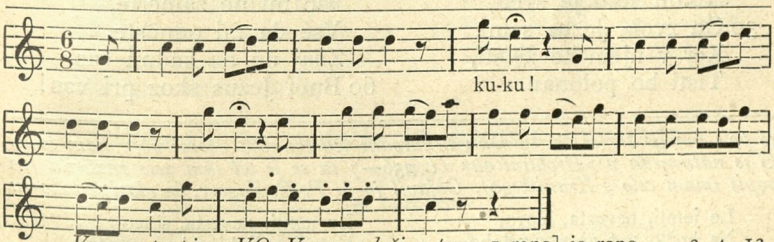

Vrazov prepis v VO. V. 13 se loči v tem: 1 rano] je rano — 3, 4, 13, 14 zlatari — 5, 10, 15, 20] Kukuku, kukuku, ku! — 6, 16 Oj dobro] Dobro — 7, 16 Ti boš mi] Boš mi ti — 8 bom ga] bóm — 9 ga bo] bo ga — 9, 18 Mihaleki] Vaneki — 11 Kukovica — 12 se] se je — 19 nesâ] On dâ.

5265. *Zapisal* Stanko Vraz. — *Iz VO. XIX. 73 (176). Vraz jo je prepisal v VO. V. 23 s temi premembami, ne gledé na* er *za zlogotvorni* r: 1 utro — 3 vzemi — 4 Teb' na] Za tvojo — 7 s šikom — 11 Na — 19 Jaz vas m.] Morem vas.

5266. *Zapisal* Jožef Kranjc; *narekoval* Andraž Čagran. — *Iz Kranjčeve zbirke.*

Opomnja: Na Štajerskem je navada, da jemlje nevesta pred odhodom k poroki slovo od staršev, bratov in sester, zlasti če se omoži drugam. Pri tem

To si zadobila,
Ledik stan zgibila,
Ledik stan zgibila,
V zakon stan stopila.

Ledik stan je sveti,
Si ga je zebra Jezus sam:
Ker v njem če živeti,
Lepo bo naplačan.

Pa tak more živeti,
Kak je Jezus živa sam,
Eno čisto srce meti,
Či če, ka bo zveličan.

Bog ba kronan s terjom
Gor na svetem križi,
Ti pa s čistim srebrom
Tu med nami v hiši.

Ti maš dve deklici,
Kronani morta biti
Za tvojo fajn poštenje,
Kero zgübleno ne je.

Oj ti mlada sneha,
Bogi se v roke daj,
Z glave venec ofnaj
No ga Bogi gor ofraj.

Zakon stan je sveti,
Ga zvola Jezus sam:
Ker v njem če živeti,
Tisti bo polonan.

Keri v zakon-stani
Prav no lepo živi,
Njemi tudi v nebi
Ta večna luč gori.

Ker pa v toten stani
Prav no lepo ne živi,
Njemi tüdi v pekli
Večni ogen gori.

Mladi ženin ino sneha,
Toto prošnjo mam do vaj,
Lepo se zadržta,
Srečna bota vsaki čas!

»Oča ino mati,
Sam Bog vam lepo plati,
Gor ste me zredili,
V zakon stan spravili!

Nekokrat ste stali,
Piti ste mi dali,
Za ta Bog vam pláti!
To vam srcom želim.

Srečno vi dekliči
Ino vi pajbiči,
Vas morem zapüstiti,
V zakon-stan oditi.

Nič mi ne zamerte,
Vse da mi odpüste.
Zdaj no na zadnji čas,
Bodi Jezus skoz pri vas!

---

se poje mnogo sloves, ki so sami nenarodni izdelki. Za vzorec objavljam to-le, ki je natisnjena v »Drobtinicah« II. 256—7 in se je od tam zelo razširila (en zapis imam celo s Kranjskega). Objavil jo je P. E. Zagorc, in glasi se tako-le:

Le jemli, nevesta, slovo,
Na božjo pot gremo z tabo,
Zdaj vzeli te ledik stanu
In dali te bomo možu.

Le jemli, nevesta, slovo,
K poroki jit sram te ne bo.
Divica poštena si b'la,
Poštena za možam bo šla.

Le jemli, nevesta, slovo
Od svojiga očeta lepo:
Skerbeli veliko za te,
Zahvali jih serčno za vse.

Le jemli, nevesta, slovo,
Materi poljubi roko.
Oh koljko so meli skerbi,
De zrastla poštena si hči.

Le jemli, nevesta, slovo
Od bratov in sester lepo:
Prijazno jim roko podaj,
De preveč ne jokajo zdaj.

Le jemli, nevesta, slovo
Od znancov in žlahte tako
De bode nas Jezus vesel,
Med svate nebeške nas vzel.

Srečno, vsi sosedje,
Nič mi ne zamerte,
Zdaj sem ne več pri vas,
Zdaj odidem vsaki čas.

Stari oča ino mati,
Ne pozabte vi na me,
Prite radi k meni,
Sam Bog naj vam pláti!«

»Krancelj smo že spleli.«

5267.

(Iz škocjanske okolice na Dolenjskem.)

Za mizo smo se vseli,
Te svete pesmi peli,
Te svete pesmi pojemo,
Krancel spletamo.

Krancel smo že spleli,
Nevest' na glavo djali,
Nevest' na glavo denemo,
Na njeno desno stran.

Krancelj smo že spleli,
Ženinu na glavo djali,
Ženinu na glavo denemo,
Na njegovo desno stran.

»Očka ali mamica,
Bratci in sestrice:
Al mene pa srce boli,
Ker očka v grob' leži.

Saj bomo tud' mi ležali,
In prot' Jezusu zdihvali:
Marija, prid nam na pomoč,
Prižgi nam nebeško luč!«

5268.

(Iz Gorenjih Radovelj.)

Ze mizo sma se useli,
Pro lepe pesme peli,
Pro lepe pesme pojema,
Kir krancel spletama.

Krancel sma ži spleli,
Navest na glauca djali,
Navest na glauca smo ga djal,
Na jena disna stran.

»Lub' oče jenu mati,
Sestrice jenu brati:
Mene pa sarci boli,
Moj oče u grob leži.

Se boma tud mi ležali,
Pred Jezosam zdihvali:
Prid, Marije, na pomoč,
Paržgi nebiško luč!«

»Zrastle so, zrastle tri drobne konoplje.«

5269.

(Iz Cerovca.)

Zrasle so mi, zrasle
Tri drobne konople
V ogradi zelenem.
Trajlajdi, trajlajdilà!

5267. *Zapisal* A. Zorec. — *Iz njegove zbirke.*
5268. *Zapisal* Jožef Androjna. — *Iz njegove zbirke I. št. 24.*
5269. *Zapisal* St. Vraz. — *Iz VO. XIX. D. pes. 28, kjer je pozneje* venc *(v. 14, 18) popravljen v* venec *in je pripisan ta-le melodije načrt:*

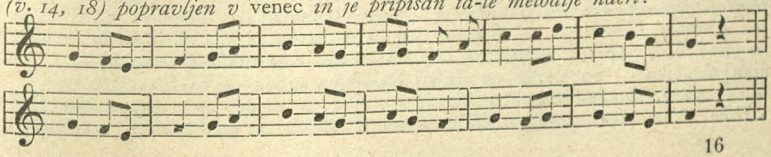

Tri drobne konople,
Tri mlade divice.
Kaj bo pervoj ime?
Trajlajdi, trajlajdilà!

Prva bo Micika,
Druga bo Anjčika,
Tretja pa Trezika.
Trajlajdi, trajlajdilà!

Kaj bomo njim dalì?
Pervoj venc na glavo,
Jóžeka pa v rokò.
Trajlajdi, trajlajdila!

Kaj mo drugoj dali?
Drugoj venc na glavo,
Vaneka pa v roko.
Trajlajdi, trajlajdilà!

Kaj mo tretjoj dali?
Slamnjačo na glavo,
Ježovico v rókò.
Trajlajdi, trajlajdilà!

5270.

(Od Cerovca.)

Zrasle so, zrasle nam tri konople,
Tri konople, drobne visoke.

Kaj pa mo pervoj za ime dali?
Prva naj bode Micika mlada.

Kaj pa mo drugoj za ime dali?
Druga naj bode Anjčika mlada.

Kaj pa mo tretjoj za ime dali?
Tretja naj bode Trezika mlada.

Kaj pa mo pervoj za dari dali?
Venec na glavo, Vaneka v roko.

Kaj pa mo drugoj za dari dali?
Venec na glavo, Jožeka v roko.

Kaj pa mo tretjoj za dari dali?
Slamnjačo na glavo no ježovico v roke.

Bčelice lete nevesti v krilo.

5271.

(Iz Frama.)

Bčelice letijǫ,
Rožice cvetijǫ:
Běla bandera,
Droben tanec
Lěpo po hrovačkem!

5270. *Zapisal* St. Vraz. — *Iz VO. XIX. D., kjer je pripisana poleg prejšnje številke. Za vsakim verzom se poje:* Trajlajlaj, trajlajlajlaj! *Melodijo glej pri Kuhaču II. št. 779.* — *Vrazov prepis te pesmi v VO. V. 8 se loči v tem, ne gledé na* r *za* er: 2 Tri] Oj tri — 3 Kaj] Kam — 6 Anjčika] Trezika] — 8 Trezika] Anjčika — 10 Venec na glavo] Na glavo venec — 14 Slavnjačo.

5271. *Zapisal* Oroslav Caf. — *Iz CO. I. 75, kjer pripominja Caf: »Tako se pri meni zná: ali ni banderašova pěsma na gostuvanjah nekdanja?«*

Kam so mi letěle?
Micki v krîlo sěle:
Běla bandera,
Droben tanec
Lěpo po hrovačkem!

Kdo bǫ je ogrebal?
Lěpi mladi Grega:
Běla bandera,
Droben tanec
Lěpo po hrovačkem!

5272.

(Od Cerovca.)

Rožice cvetejo,
Čmelice brnijo:
Derom, derom, droben tanec,
Lepo po hrovačkem.

Kam bodo letale,
Gde bodo sedale?
Tota do mi letale,
Anjčki v krilo sele.

Što pa de ogrebâ?
Mladi Mihalek!

5273.

(Od Pesnice.)

Čel'ce so zletele
Bariki na krilo.

Kdo je bo ogrebal?
Juri Motovilo.

5274.

(Od Sv. Bolfanka.)

Bčelice letijo.
Kam da do letele?
Minki v krilo sele.

Kdo de jih ogrebal?
Lepi mladi . . .

»Prišel je dan, da se poročiva.«

5275.

(Iz Metlike.)

Jez žalujem, tužen hodim,
Vse zadvoljo tvojo;

Jez bi hoteu rad poznati
Pravo ljubav tvojo.

5272. *Zapisal* St. Vraz. — *Iz VO. XIX. c. 96 (198), kjer je pozneje popravljeno s svinčnikom:* 5 letéle — 6] Kam bodo si sele? — 10 Mladi] Mladi naš *in je pripisan ta-le načrt melodije:*

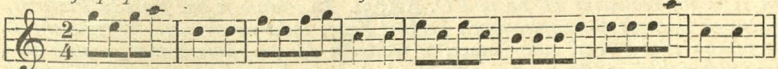

Verz 3. in 4. se poje za vsakim parom. Vraz jo je prepisal vnovič v VO. XIX. y. 72 s temi premembami zgoranjega natiska: 1 cvetijo — 2 Čelice — 4 Horvačkem — 5 letele — 6] Kam bodo si sele — 7 do mi] letale, do letele — 8 Anjčiki — 9 pa de] de je — 10] Lepi mladi Japec. *Drugi prepis Vrazov je v VO. V. 21 se loči od tega, ne gledé na naglaske, v tem:* 1 cvetijo — 2 Čmelice — 6 Kam] Kde — 9 de] pa de — 10] Japec dé ogreba.

5273. *Zapisal* D. Trstenjak (Vitomar). — *Iz »Novic« XV. (1857) 395 v spisu »Pisma o Slovencih in Slovenkah«.*

5274. *Zapisal* dr. Jožef Muršec. — *Objavil dr. Fran Ilešič v »Zborniku za nar. život« X. str. 10.*

5275. *Neznanega zapisovavca. — Iz Vrazovega prepisa v VO. V. 16. Natisnjena je v SPKN. I. 4 (»Ženitne pesmi iz Metlike«) s temi predrugačbami, ne gledé na naglaske:* 2] Vse zavoljo têbe — 3 hôtel — 4] Právo, ljubo svôjo — 11 dans prišel — 12 zaročiva — 14 Skupaj zastaviva.

De bi tvoje černe oči
Za mano gledale!
De bi tvoje bele roke
Mene objemale!
De bi tvoje sladke usta
Mene kušovale!

Al' je danes prišeu dan,
Do se zaročimo,
Tvoje sêrce, moje sêrce
Skupej zestavimo!

Ko gredo svatje po nevesto.

5276.

(Iz Bisaga na Hrvaškem.)

Igrala se je Jabuka
Pred gospodinom na stolu,
Igrajuć nakel opala,
Trem gradom vrata razbila,
Četvrtom gradu obloke.
V onom gradu nikoga,
Samo mi jedna divojka,
Junakom svilu zavdala:
»Uglej se, junak, vu polje,
Jidu li moji svatovi,
Trepće li zastav pred njimi?«
»»Trepće ti, trepće, divojka!««
»Uglej se, junak, vu polje,
Zvone li konjem podkove,
Mladim junakom ostruge?«
»»Zvone ti, zvone, divojka!««
»Trepću li snaham kitice?«
»»Trepću ti, trepću, divojka!««

Svatje pridejo po nevesto. A.

5277.

(Kranjska.)

a) Redakcija I.

Bližej, bližej, jezdi žumer,
Bližej jezdi njega drug,
Bližej žumerska družina.
»Kaj nam oče žumer,
Kaj nam oče njega drug?«
»»On oče vašo hčirko,
On oče vašo hčirko:
Če jo sami ne daste.

5276. *Zapisal* Fr. Kuhač. — *Iz njegove zbirke IV. št. 1257 (z mel.).*

5277. *Zapisal* Andrej Smolè. — *Redakcija I. je iz VO. XXI. C. 22—23 in XX. 30, redakcija II. pa iz VO. XX. 31. To zadnjo je pač priredil Prešeren, katerega imenuje kot zapisovavca večkrat Vraz, toda po krivici. V redakciji I. je pisano zdaj* žumer, *zdaj* šumer, *v redakciji II. pa samo* šumer, *v obeh navadno z veliko začetnico, ker se je beseda štela za lastno ime, kar pa ni, ampak je kakor* cavmar *iz nemškega* soumaere ‚Säumer, Saumer', *tudi* zamer ‚Brautführer bei Hochzeiten' *gl. Zbornik slov. Matice III. (1901) str. 10. Pesem je tiskana v SPKN. I. str. 1 s temi razlikami od naše redakcije II., ne gledé na naglaske:* 1, 2, 12 Šúmar — 2 jezdi] bližej — 3, 14 šúmarska. — *Vrazov prepis v VO. XVI. A. (»Cvetje ljublj.«) 19 se loči od druge zgoranje redakcije v tem, ne gledé na naglaske:* 2, 5, 13 jega — 3, 14 družina — 8 je nam] nam je — 12 si . . si — 13 si. *Drugi Vrazov prepis v VO. V. 18 se loči od zadnjega v tem, ne gledé na naglaske:* 2 bliže — *Za petim verzom je vtaknjen ta:* Kaj če jegova družina? — 10 čerko — 13 njega — 15 sim . . sim — 16 sim. *Čudno, da piše v tem prepisu Vraz povsod* Žomer, žomerska, *kar je pozneje popravil v* Žumer, žumerska *in tako zadel pravo; napotil ga je k temu pač* žumber *v nastopni številki, katera oblika je nastala iz* žumer *tako, da se je najprej v kosih padežih med* mr *(gen.* žumra, *dat.* žumru *itd.) vrinil* b (žumbra) *in prenesel potem še v imenovalnik.*

Jo po sil vzamemo.
Daj, daj mati hčér,
Dokler jo možje prosijo!««
»Le s' jo zber, s' jo zber, žumer,
Le s'jo zber, njega drug,
Le s'jo zber, žumerska družina!«
»»O le sem, Mica lepa,
Sprelépa mlada Mica!««

b) Redakcija II.

Bližej, bližej jezdi žumer,
Bližej jezdi njega drug,
Bližej žumerska družina.
»Kaj nam hoče oča žumer,
Kaj nam hoče njega drug?«
»»Hoče vašo lepo hčerko,
Hoče vašo lepo hčerko:
Če sami je nam ne daste,
Jo posíli vzamemo.
Dajte, dajte, mati, hčerko,
Ker možje jo prosijo!««
»Le s'jo, le s'jo zbèri, žumer,
Le s'jo zbèri, njega drug,
Zbèri, žumerska družina!«
»»Lè sem, lè sem, hčerka lepa,
Sèm prelepa mlada hčerka!««

5278.

(Iz Metlike.)

Hinder, hander, žumber,
Vsaka žumberska družina!
»Kaj nam oče žumber,
Usaka žumberska družina?«
»»Mi be radi deklico!««
»Ja jo ne dam možu
Usake žumbarske družine!«
»»Če jo ne daš samo,
Uzame[m] ti jo sama
Usaka žumbarska družina!««
»Pejdi, pejdi, moja hči,
Skorej nazaj pridi:
Suha hruška zacvete,
Onda nazaj pridi!«
»»Zbogam, zbogam
Usim virnim slugam,
Ker ste nam dali,
Da pojde z nami!««

Svatje pridejo po nevesto. B.

5279.

(Z Banjšic.)

Slišal sem bobnati na glas,
Piščel ima tenki glas,
Citra pravi tudi,
Škentič pravi: K ljubi
Gremo v vas!
»Oj mati, ki videm zdej?
Snobíči po pólji grej:
Ki bi tela striti,
Kom se tela skriti,
Ki m' videjo?

5278. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz Vrazovega prepisa v VO. V. 15. Tiskana je v SPKN. III. 59 s temi razlikami, ne gledé na naglasna znamenja:* 2, 10 Vsaka — 5 bi — 6 možje! — 7] Vsaki žumberški družini — 8 sama 11 Pojdi, pojdi — 13 K' suha — 14 Ondaj — 17 Ki. *Prim. zgoraj št. 5199 in 5210.*

5279. *Zapisal* Ivan Humar. — *Iz njegove zbirke št. 70. Verz 20. se pač glasi* Pred oltar; *spominjam se, da so tako peli to pesem na Krasu, toda pozabil sem jo zapisati.*

Hitro ko pred hišo pridejo,
Že po mene vprašajo:
»Čé je hči vaša,
Ki more biti naša?
Le dajte jo ven!«

»Godci godejo naprej,
Jest in ti pa greva v cirkev zdej!«
Prime jo za roko,
Pelje jo v poroko
(Pred oltar).

Ti nu toj' novica
In toja tovaršica
Sta le za'n par.

Tam se poročiva,
Trdno zvezo striva:
Ne nuca nič!

Tam stojite priči dve,
De pustiti se ne sme:
Kar je Bog' obljubu,
To da bo daruvu
Za en božji dar!

Kdor če to pesen pīt,
More dost' kujšten bit:
Vsak žiher poje
Za edno dekle svoje,
Za en kratek čas!

5280.

(S Kamena na Soči.)

Škantič ima tajnki glas,
Citre pravje: pejmo vas!
Škantič pravi: kam mi?
Citre pravje: H ljubi
Gremo vas.

Tje pred hišo pridemo,
Lih tala ji zagodemo:
»O mat, če je hči vaša?
Zdaj mora biti naša,
Vun dajte nam je!«

Notri je blo deklic več,
Obedna mu ni bila ušeč,
Zbral si je družica
Za svoje tovaršica.

Kampanija gre naprej,
Tovaršija gre vun zdej.
Prijel jo je za roke,
Peljel jo je h poroku
Le v cirkev ž njo.

Tje sta prišla pred altar,
To je naju lih za 'n par.
Dol sta pokleknila,
Svet zakon zadobila
Za 'n božji dar.

Tam sa ble tud priče dve,
Da je zapustit maj več ne sme:
Kar je Bog zavezal,
Ne bo obeden zvezal,
Nobeden več!

Sam Bog je poslal iz nebes,
Da moraš dati življenje češ:
Zveličanska je vera,
Ljubezen naj se gmera
Vselej per nas!

5281.

(Iz Pečin na Tolminskem.)

Slišal sem ta šunder glas,
Piščev vzdigne tejnki glas,
Citre prabje tudi,
Škantič prabi tudi:
Zdaj mi grema v vas.

5280. *Zapisal* Jožef Maligoj. — *Iz njegove zbirke.*
5281. *Zapisal* J. Kofol. — *Iz njegove zbirke;* zadavila = zadobila.

»Mati, kaj jaz videm zdaj?
Snub'či mi gredoje zdaj:
Kaj mi je za striti,
Kam se hočem skriti,
Kir me vidijo?«

Kedar v hišo pridejo,
Matere zaprašajo:
»Kje je hčerca vaša?
Biti more naša,
Ne pomaga neč!«

Godc' mi godejo naprej,
Mi pa grema v cerkev zdej,
Druh ino družica,
Moja tovaršica
Ljubezniva ti.

Ko v cerkev pridemo,
Pred altar se vstopimo,
Dol bova pokleknila,
Svet zakon zadavila
Za en boži dar.

Žegen je prišu z nebes,
Bog ga j' vsem poslal na čez:
Za krščanska vira
Naj ljubezen gmira
Se med nama res!

5282.

(Iz Grgarja.)

Godci godejo na bas,
Pišču pa ma tenki glas.
Fantje prav'jo tudi:
Pojdimo v vès k ljubi,
Dadè jo nam.

H prvi hiši pridemo
In po ščerki prašamo:
»Ljuba mamka naša,
Če je ščerka vaša?
Dejte jo nam!«

»»Saj sem 'mela dekelc več,
Vam ni b'la nobena všeč;
To, ki imam, vzemite,
Sabo jo peljite
Od doma proč!««

Godci godejo lép marš,
Zravèn gre tud nje tovarš.
Peljejo družico
Ž njeno tovaršico
Od dôma proč.

Peljejo se pred oltar,
Ljubi z ljubico na par.
Dol sta pokleknila,
Zakon sta dobila
Za božji dar.

Tam stojite priči dvé,
Mož žene pustit' ne smé:
Kar je Bog zavezaû,
Ne bo več odvezaû,
Zdaj in nikdar!

5283.

(Iz Kostanjevice na Krasu.)

»Kan ćen jest iti,
Kan se ćen skriti:
Muj šocelj puma grá!

Gudci gudeju naprèj,
Škantar prave: Zdej pej zdej,
Bas prave: Pojmo v vas!«
Bas prave: Pojmo v vas!«

5282. *Zapisal* Matej Trnovec. — *Iz njegove zbirke, ki jo hrani Matica str. 32—33.*

5283. *Zapisal* Franč. Trampuž. — *Iz njegovega rokopisa.*

Kadar v hišcu pridemo,
Mamcu lapuo prašamo:
»Či je hči vaša,
Ki mora biti naša?«

V kambri je več duklet,
Paj nobena ni nam všeč.
»Dajte nam novicu
Za našu tovaršicu!«

»Dajte nam novicu
Za našu tovaršicu!«
Ju primeju za roku
In pieljeju h poruoki.

Mašnjik stuopi pred voutar,
Žienin na ta drugu stran,
Šlišale sa priči dvej,
Da zapòstit ju na smej!

Vojčin gre po nevesto.

5284.

(Iz Ločan blizu Rožeka.)

Pošušej, poštena nevesta,
Vesevo te cavmaršči hvas!
Te cavmar se pele po ceste,
No ima do tabe obvast.
Ti vzemi svovú od mene
In od očeta tvojhá,
Od bratov, od sester, od mame
Noj od stanu ledečnaha.

Ti bodeš te krancel zhubiva,
Stopiva v te zakonšči stan;
Te stan se ja kne zamečuje,
Je velko od Boha štimán.

Ti bodeš v tam stanu živeva
Noter do hroba tvojhá,
Boš hijeka-hajeka peva,
Ki boš zibava sinka tvojhà.

Najprej sedej prosi starejše,
Potlé pa te druje ljudí,
Kar si je razžaliva poprej že,
Je prosi, da ti odpustó.
Vsi umšamo srečo nevesti,
Vse lete, vse ure srečné,
Te cavmar se pele po ceste
Ja z velčim veseljam poté.

5285.

(Drašiče na Zilji.)

Poslušaj, poštena nevesta,
Poslušaj bandirarjev gvas:
Skor boš tvoj krancelj zgubiva,
Skor bo 'mov čez te obvast.
Pa »tuca« pa »hoja« boš peva,
Pa zibava sinka tvojga.

5284. *Zapisal* J. S. — *Iz »Slov. Bčele« II. (1850) 30. Ponatisnjena je v »Gor. letniku« 1863, str. 216 in v Scheiniggovih NPKS. št. 757 s temi predrugačbámi, ne gledé na naglaske:* 1 Pošušój — 4 Noj — 14 hijeka-kajeka. — *Narodnost pesmi tega naslova je zelo zelo sumljiva. Križajočih se rim* abab *v taki doslednosti narodna pesem ne pozna!*

5285. *Zapisal* Jakob Wang. — *Iz njegove zbirke II. 17.*

Družica izroča camarju krancelj.

5286.

(Iz šaleške doline.)

Camar:
Prelubi vi svatje,
Le stopte na stran,
De mojo družico
Po sredi peljam.

Družica:
Ti doli po cesti
En vozek derdra,
Se gvišno moj camer
Po krancel pelja.

Camar:
Družica je moja
V štacunico šla,
Mi kupla lep krancel
In pušelca dva.

Družica:
Že zunaj okol hiše
En veterc pihlja,
Me gvišno moj camer
Za krancel fodra.

Camar:
Družica ta moja
Ma krancelna dva,
Tak dolgo bom rajal,
De dobim oba.

Družica:
Se kar ne štimam,
Ko dva krancelna mam,
Saj ti ga ne dam,
Ga še nucati znam.

Camar:
Družica pa moja
Ma kranceljna dva:
Če mi enga ne daš,
Pa še pušelc tu maš!

Družica:
Pa Jezus, Marija
Naj bota s teboj,
Se nizko prikloni,
Pa krancel bo tvoj!

Camar:
V velenski štacuni
Je pisan papir,
Jaz mojo družico
Zahvalim za cir.

Družica:
Je Jezus moj ženin,
Je angel moj svat,
In tistem hočem
Jaz zvesta ostat.

Camar:
Te lepo zahvalim,
Družica moja,
Si dala mi krancel
In pušelca dva.

Družica:
Je tička zletela
Iz tiste vode,
K je lani moj camer
Napajal konje.

5286. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz pesmarice J. Gregla (1879. l.)* — *Za njo je pripisano še troje strof, katere pa se štejejo z 1, 2, 3. Glase se:*

Po sredi jaz grem,
Pa zagvišno že vem,
Obe obe, jo jo,
Za krancel bo šlo!

Zunaj okoli
En veterc pihla,
V hiši me camer
Za krancel fodra.
(prim. zgoraj vv. 13—16.)

Ko b camer bolj bil,
Bi ti dala klobuk,
Si pa tak en falot,
Ga pa jiš po drugot!

Do v. 36 jo je prepisal Fr. Praprotnik tudi v svoji zbirki. Z zadnjo strofo prim. št. 3558 in 3559.

Camar:
Družico sim prašal,
Čegava bi bla,
Pa tak mi je rekla,
Da camarjeva!

Družica:
Je tička vesela,
K na vejci sedi;
Pa bi camer ne bil,
Ko je krancel dobil!

Camar:
Zahvalim za jesti,
Zahvalim za raj,
Le postljo nam dajte,
Da gremo mi v kraj.

Družica:
Rožmarinovo jutro
In nagelnov dan,
Pa srečno moj camer,
No zdaj pa jaz grem!

5287.

(Od Braslavič.)

Camar;
Prelubi moji svati
In ohcetari,
V sredi med vami
Sam Jezus sedi.

Prelubi moji svati,
Le stopte na stran,
De jaz mojo družico
Po sredi pelam.

Družica:
Po sredi jaz grem,
Pa to dobro vem,
H nasreči mi bo:
Za krancel bo šlo!

Camar:
Iz Lublance na Tarst
Je lep ajznpon,
Družica peljala
(Bo) camarjov tron.

Družica:
Moj krancel je frišen,
Moj camar je gvišen,
Moj krancel je zlat
In moj camar je mlat.

Camar:
Marija divica
Brez greha je bla,
Vence ti pletla,
De boš kronala ga.

Družica:
Ko bi se camar priklonil
Pred manoj lepo,
Mu bi krancel podala
S toj desnoj rokoj.

Camar:
Skoz brumno življenje,
Skoz zveste roke
Te prosim, družica,
Le kronaj me ti!

Družica:
Oh krancel, oh krancel,
Kok teško te dam,
Oh camar, oh camar,
Kok rada te mam!

Camar:
Se bom nisko prikloniv,
Poklekniv na tla,
Te prosim, družica,
Le kronaj me ti!

Družica;
Oh Jezus, Marija
Nej bota s teboj:
Le glavo ti nagn,
In krancel bo tvoj.

Camar:
Sem se nisko prikloniv,
Poklekniv na tla,
Pa le vpričo vseh svatov
Mi krancel podaj.

5287. *Neznanega zapisovavca. — Iz pesmarice Jožefe Vodlak (Bodljak) I. št 28. — Peto strofo primerjaj s št. 2889 in 2890.*

Družica:

Prešmentani camar,
Kak luštn si biv:
Pa tak dolgo si vpiv,
Da si krancel dobiv!

Camar:

Prelubi moj svati,
Neč mi kaj ne zamirte,
Če se ne bomo prej vidili,
Ko v dolini Jezusovi!

5288.

(Iz Mozirja.)

Camer:

Preljubi moji svati,
Le stopite na stran,
Kir jaz svojo družičko
Po sredi pelam.

Družička:

Po sredi jàz grem,
Prav dobro to vem,
Ko obetajo,
Ko za krenček bi šlo.

Camer:

Družička moja
Je v štacunici bla,
Je pa kupla en pušelc
Pa krenčeka dva.

Družička:

En krenček jaz mam,
Pa ga tebi ne dam,
Je zelen, rudeč,
Je meni bolj všeč.

Camer:

Jaz sem v Marburgu biv,
Sem klobuček zgubiv;
Sem se semkaj perdruživ,
Da b' druga dobiv.

Družička se sveti
Ko ribje oko,
Pa ti svati pa pravjo,
Za hčim ti kej bo?

Družička;

Ko b' biv ti en zavbr fant,
Dala bi ti klobuk,
Si pa tak' potepuh,
Me pa piši v uh'.

Gorjanca ko nečem,
K' ma lajblc rdeč,
Polanca pa očem,
K' ma židastih več!

Camer:

P'r gorah, p'r paureh
So hčerke lepe:
P'r cesteh, p'r mesteh
Pa kelnerčice.

Družička:

Raste ti roža
Kopriva za plotom,
Da jaz mojga camerja
Obcirala bom.

Camer:

Tak' tak', moja družička,
Obciraj me le:
Kir narbol dež pojde,
Napajav bom te.

Družička;

Preljubi moji svati,
Ne zamerite mi kej,
V sredi med nami
Pa Jezus stoji.

5288. *Neznanega zapisovavca. — Iz prepisa Fr. Praprotnika. Verz 7—8 je gotovo pokvarjen iz:* Obe, jo, jo! * Za kranček bo šlo *ali* Da druzga ne bo, * Ko za krenček bo šlo. *S strofo v. 29—32 prim. 2576—2577.*

Camer:

Družička moja,
Al' je vola tvoja,
Da se nizko perklonem,
Da b' krancala me?

Družička:

Jezus, Marija
Zdej bota z menoj:
Se nizko perkloni,
In krenček bo tvoj.

Camer:

Al' si ti zgirana,
Al' si pijana.
Da si obcirala
Tajga cigana!

Družička:

Jaz nisem ne zgirana,
Tud ne pijana,
Nisem obcirala
Obenga cigana!

5289.

(Iz Lešan nad Prevaljami.)

Camar:

Prosim vas, svati,
Le stop'te na stran,
Da jaz svojo družico
Po sriedi pelam.

Družica:

Pa po sriedi jas grem,
Pa prav dobro jas vem,
Da drujga kne bo,
Da za krienček bo švo.

Camar:

Družička moja
Je pa v štacuno šva,
Je pa kup'va seb' krienček,
Men' pa pušelca dva.

Družica:

Zunaj okoli
En veter pihla,
Notri v hiši me camar
Za krienček fodra.

Camar:

Družička moja
'Ma krienčka dva;
Bom pa prosiv Boga,
Da bom dobiv en'ga.

Družica:

Jas pa knisem prej viadva,
Da bi camar tak biv,
Da bi tejko študirov,
Da bi krienček dobiv.

Camar:

Jas tudi nisem prej vedev,
Da je družička taka,
Da se štima, dokler ji krienček
Na glavi mahla.

Družica:

Jas še pa camarji
Krienčka kne dam,
Ko ga še sama
Zanucati znam!

Če l boš hotev ti krienček
Od mene dobit,
Boš mŕav drugači
Okuol mene hodit.

Camar:

Šta šmentana družička,
Kne bodi tak fajn,
Pa za krienček fodrati
Se vendar kne daj!

5289. *Zapisal* Jožef Riffel. — *Iz prepisa Franč. Kotnika. V verzu 52. je* maj = manj. *V v. 67 je* priteva *pač napaka za* prišva (prišla).

Družica:

Krienček ja mam,
Pa ti ga rada kne dam,
Ko tako navado imaš,
Da ga ahtat kne znaš.

Camar:

Družička moja
Mi pa krienčka kne da,
Oh kak sram me pač bo,
Če ga mi dava kne bo.

Družica:

Zakaj bi ti ga dava,
Kir nimam za kaj!
Kir nisem jas tvoja,
Krienček še maj!

Camar:

Družička nič, nič,
Saj še takih je več,
Bol kunšne so bile,
Da so krienček zgubile!

Družica:

Jas ti pa znábit
Krienček koj dam,
Saj še tak' sama en'ga
Lepšega 'mam.

Camar:

Te prosim, družička,
Kne zameri mi zdaj,
Se pa nizko priklonim,
Pa krienček bo moj.

Družica:

Prelubi moj camar,
Potrpi z menoj,
Še ni ura priteva,
Da bi krienček biv tvoj.

Camar:

Družička moja,
Al je vóle tvojá,
Da bi krienček mi dava
Veselga srcá?

Družica:

Zaupaj, moj camar,
Še zna se zgodit,
Za vsmilenja deli
Znaš krienček dobit!

Camar:

Tak, tak, družička,
Me lepo potroštaš,
Je vundar lepó,
Da brez krienčka kne pojdem domu.

Družica:

Oh le Jezus, Marija,
Bodi Jožef s teboj:
Se nisko prikloni,
Bo krienček pa tvoj.

Camar:

Družička moja,
Te zahvalim lepó,
Da si tak lépo
Ocirala me.

Družica:

Prosim te, camar,
Da mi zameru ne boš,
Kir sem krienček ti dava
Iz pofarbanih rož.

Camar:

Bo pa minva zima,
Bo pa prišva spomlad,
Poal pride družička
Za krienček rožice brat.

Družica:

Prelubi moj camar,
Le tak ti poviem,
Čeglih krienc si dobiv,
Kne bahaj se ž njiem!

Zdaj pa krienček sem dava
V božjem imen,
Pa ta liepši ostane
Zmiraj koj men'.

Je pa camar vesiv,
Kir je krienček dobiv,
Pa še žavostn bo,
Ker zdaj gremo domu.

Maš krienček na gvavi,
Je pa tisti spomin,
Kir je s trnjem kronan
Biv Jezus, Bog Sin.

Kir smo ovset začeli
V božjem imeni,
V imenu Boga
Naj se tudi konča!

5290.

(S Tolstega vrha pri Guštanju.)

Camar:

Zdaj bomo začeli
V imenu Boga
Očeta in Sina
In svet'ga Duha.

Prelubi moji svati,
Le stop'te na stran,
Da jas mater to šruoko
Po sriedi pelam.

Mati ta šruoka
So brznih ludi,
So svate ocirali
S pušelcami.

Mater to šruoko
Jas tako rad 'mam,
Zato jih najprvo
Zdaj rajat pelam.

Družica:

En krajcar še 'mam,
Ga fajmaštru dam,
Da b'jo na kanclni oznanili,
Da jas camarja mam.

Kaj ste storili,
Vi šmentani far,
Ste mi teto poročili,
Mene pa kar!

Tri jabke z drevies,
Pa tri rož'ce z nebies,
Jih camarju dam,
Ko ga rajat pelam.

Dovse po cesti
En vozej drdra,
Se gvišno moj camar
Po krienček pela.

Oče starešina,
Nalijte glaž vina;
Ko bi camar bol biv,
Bi pa on ga naliv.

Ko pojdeš po poti,
Spoman se na to,
Ko je Jezus krvavi pot
Potiv za te.

Ko pojdeš no cesti,
Spoman se na to,
Ko je Jezus ta težki križ
Nesoł za te.

Devíca Marija,
Precartana stvar,
Ko te Jezus tak lubi,
Zakaj b' te jaz kar!

Devica Marija na Jezeri,
Ona je naša gospa,
Mi smo pa njeni služabniki,
Ona nas v nebiese pela.

5290. *Zapisal* Frančišek Kotnik. — *Iz njegovega rokopisa.* »*Nekako tako so peli moja mati, ko so se ženili teta. Far tukaj ni razžaljivo. Nekaj kitic, ki so tukaj pod* ‚družica', *lehko tudi pojejo drugi ljudje, recimo* ‚mati ta šruaka' *ali* ‚oče starašina'. Svatnja = družica, družička.« *Z zadnjo strofo primerjaj številke 2940—2942, s strofo 5. (v. 16—20) pa št. 2787—2789.*

Oče nebieški
V nebiesah sedi,
Pa ná nas dov gleda,
Kaj delamo mi.

Je ovset vesieva,
Še grieha kne dieva,
Je Jezus vesiev,
Ko je na ovseti biv.

Ženin no nevesta
Sta krienčeka dva,
Nevestin je biv,
Pa je Jezus vesiev.

Camar no svatnja
Sta krienčeka dva:
Je svatnin rdeč,
Pa je Jezusu všeč.

Zovna okuovo
Vetrič pihla,
Ko še mene moj camar
Za krienček fodra.

Če jaz glih en krienček
Camarju dam,
Sama še zmirom
Ta goršega 'mam.

Moj camar je liep.
Kakor nagelčev cviet,
Pa še gorši bi biv,
Ko b' cigare kadiv!

5291.

(Iz Dobrijan pri Guštanju.)

Camar:

Družica moja
Je v . . . . . bla,
Je kupiva krienček
In pušelca dva.

Družica:

Po sriedi jas grem,
Pa si zmislit smem:
Zguba mi bo,
Ko za krienček bo šlo.

Camar:

Le sladko prepievaj,
Kne skrivaj se več,
Saj meni špandiraj
Svoj krienček rdeč.

Družica:

Lubi moj camar,
Prav rada te mam,
Pa vunder svoj krienček
Ti rada kne dam.

Camar:

Družica, lepó je,
Da me troštaš takó,
Pa brez krienčka me vundar
Ni spustiti domu.

Družica;

Moj krienček, ti si
Kakor rožice tri:
Če 1 ga camar dobi,
Se me več kne znebi.

Camar:

V Celovci sem biv,
Sem kvobuček zapiv;
Tu sem se pridruživ,
Da bi drujga dobiv.

Družica:

Ko bi puobič ti biv,
Bi pa krienček dobiv;
Si pa en drugi falot,
Ga pa iši drugod.

5291. *Neznanega zapisovavca. — Iz prepisa* Frančiška Kotnika, *ki jo je dobil na Dobrijah pri Potočniku. »Hranili so jo skrbno, ker take pesmi se ne dobijo lahko. Rabili so jo, ko se je sin ženil.« Tega naslova pesmi zovejo okrog Guštanja navadno »svatovske pesmi«.*

Camar:

Družička moja
Ma pa krienčeka dva:
Bom pa prosiv Bogá,
Da bom dobiv en'gá.

Družica:

Al se, camar, prikvoniš
Trikrat pred menoj,
Ti bom dava svoj krienček
S svojoj desnoj rokoj.

Vošim ti ga prav
Od mojga srca,
Naj lepo ti sveti
Do sodnega dne.

Tak Jezus, Marija
Le bosta s teboj:
Se nizko prikloni,
Bo krienček pa tvoj!

Camar:

Prav lepo zahvalim,
Družica, jaz te,
Si tak' z lepimi rožcami
Ocierala me.

Družica:

En krienček še mam,
Ga nikuamar ne dam,
Je v nebieseh naret
Od nedovžnih deklet.

Ko se pripravljajo v cerkev.

5292.

(Z istrske meje.)

Eno glihengo sem stureu,
Tisto bom prou zvestu lubeu:
Eno lubco sem si zbrau,
Tisto mi je sam Jezus dau.

Celi dan okul vas hodem,
To veselo pošto nosem:
»Jutrei puideste z mano
U leto cerku žegnano!

Tam bomo per sveti maši,
(In pri celi) andohti naši:
Ženin bo zakon preieu,
(De) ga bo sam Buh veseu.«

Neveista je prou vesela,
Kir je moža zadobila.
Nevesta, zahvali Boga,
Kir si vdobila moža.

Gospod dihouni so tako dijali,
De si bmo rinčice daiali,
Rinčice nu perstane,
Tudi soie serčice.

Zdej bomo slavu jemali,
Jenu nevesto proč pelali
Od očeta, od matere
Nu od sestre cartane.

»Oče, kir ste me zredili,
Mati, kir ste me hranili,
Zdej jest gredem proč od vas,
Ku de b ne bla nikdar per vas!«

Zdej bomo pili pozdraulico
Ne zdravie naše novice,
Pili ga bodimo vsak en glaž:
Ostani Jezus per nas!
Amen.

5292. *Zapisal (?)* Valentin Bak *13. febr. 1831. — Iz njegove pesmarice I. št. 18 (Pesem od vesele kompanije), ki mi jo je poslal iz Vatovelj Milko Šašelj.*

5293.

(Iz Št. Vida vipavskega.)

Eno glihengo sem storu,
Ktero bom prav zvesto ljubu:
Eno ljubco sem si zbrav,
Ki mi jo je sam Jezus dav.

Včeraj sem okoli hodu,
To veselo pošto nosu,
Da jutre pojdete z menoj
V to cerkev žegnano.

Tam bomo pri sveti maši,
Pri celi andohti naši,
Da bo ženin zakon prejev,
Da ga bo sam Bog vesev.

Kaj so nam duhovni djali?
Da bomo rinžce spreminjali,
Rinčice in prstane,
In najno srčice!

5294.

(Vipavska.)

Eno glihengo sem storil,
Ktero bom prav zvesto ljubil:
Eno ljubco sem si zbral,
Ktero mi je sam Jezus dal

Okol sem včeraj cel dan hodil,
To veselo pošto nosil:
Dans pa pojdete z menò
V le to cerkev žegnano.

Tamkej bomo pri svet' maši
In pri celi andoht naši:
Ženin bo zakon prejel,
Kter'ga bo sam Bog vesel.

Gospod fajmošter so djali,
De b'mo rinke premenvali,
Rinčice in prsence
In tud' najno srčice.

Zdaj bomo slovo jemali,
B'mo nevesto odpeljali
Od očeta, matere
In od sestre cartane.

»Očka, ki ste me zredili,
Mamca, ki ste me zučili,
Oh zdaj pojdem proč od vas,
Ko de b' ne bla nikolj pri vas!«

Pili bomo zdaj zdravice
Na zdravlje naše novice:
Le pimo ga vsak en glaš,
De bo Jezus naš tovarš!

Tu vesela kompanija
Je Jezus in Marija,
Oče, Sin in sveti Duh,
Tri pršone, en sam Bog.

5295.

(Iz Gorenje Vrtojbe.)

Nu glihinku sem storu,
De jo bom prav srčno ljubu,
Glih tako, kakor Kristuš
To cerkucu.

Celi dan po vasi hodiu,
Lepe pušlje v rokah nosiu
In vabiu mojih ledi,
De bomo vsi skupaj šli
V tu cerkvicu požegnanu.

5293. *Zapisal* Zmagoslav Kopatin. — *Iz prepisa v M. Rodéta zbirki VII. št. 64.*

5294. *Zapisal* Anton Pegan. — *Iz njegove zbirke, ki jo hrani Matica, str. 349—350, kjer je izrečeno, da ni domača iz Vipave (Trga), ampak da je z Goriškega.*

5295. *Zapisal* Jožef Cejan; *pravil (1898) 82-letni* Matevž Cejanov (Filipič). — *Iz Cejanove zbirke II. št. 43.*

Tam bomo pr ofer svete maše,
De opravmo opravile naše:
Kadar bo mašnik bukve prebrau,
Ženin bo prstane gor dau.
Mašnik požegna prstane,
Vas dveh se ljubi srčice:
Zdaj novic (mož) postane,
Sveti žegen zadobi.
Novica, zahvali Boga,
Ker si dobila moža!

5296.

(Z Grahova na Tolminskem.)

Visoko pošto nosim
In vas prelepo prosim,
Da pojdete z menoj
V leto cerkev žegnano.

Tam bomo pri sveti maši
Ino pri andoht' naši:
Ženin bo svet' zakon prijel,
De ga bo sam Jezus vesel.

Pil' ga bomo vsak' en glaž,
De bo tud' Jezus pri nas:
Oh Jezus in Marija,
Vsa nebeška kompanija,
Bog Oče, Sin in sveti Duh,
Bratec, mozi ti Bog!

»Zahvalim vas, mamika,
Da ste me gor' zredili,
Sprelepo ste me naučili.
Zdaj pa grem od vas preč,
De se ne bomo vidil' več!«

5297.

(Kranjska.)

Gor in dol po vas' sem hodil,
Prav veselo pošto nosil.
Vabil sem brate svojé,
Da z manoj v cerkev pojdejo.

Tam bomo pri sveti maši,
Mi in tudi naš' tovarši:
Ženin bo zakon prejel,
Da ga bo Jezus vesel.

Prstane sta pretaknila,
Srce sta si že sklenila:
Zdaj pa pojdemo domú,
Tjakaj na nevestin dom.

Tam bomo pa obed'vali,
Vsak od sebe slovo jemali:
Ženin od samskega stanú,
Ker ga ne bo več imú.

Mater bomo zahvalili,
Ker so nam jo izredili,
Očeta, ki jo je izbral,
Boga pa, ker jo je dal.

Zdaj pa gremo po ravnem polji,
Kjer raste vince najbolji:
Godci, god'te le ta marš,
Da bo Jezus naš tovar'š!

5298.

(Iz Ihana.)

Jest pa po svetъ hódъm,
Ano vъsévo pošto nósъm:
Svatjъ, pejdъte z mъnój
Na le-tá nъbéstъn dom!

5296. *Zapisal* Anton Črv. — *Iz njegove zbirke A. 22.*
5297. *Zapisal* Davorin Petelin. — *Iz njegove zbirke I. št. 3.*
5298. *Zapisal* Anton Breznik; *pela stara* Kajžnica. — *Iz njegove zbirke II. št. 116.*

Tam bomo spet dobre vôle,
Pil' ga bomo vsak an gvaš,
De b' biv Jъžъš pъr nas!

Poj 'mo šlъ pa v cérku:
Ženъn bo zákon prъjév,
De ga bo Jъžъš vъsév,
Poj 'mo šlъ hitъr dam.

Vače, vas l'po zahvalъm
Za tako l'pó nъbesto,
Vače, k' ste m' jo gvar zredilъ,
Mat' pa, k' ste m' jo l'pó učilъ!

5299.

(Iz Ihana.)

Vačka moj so m' vablubilъ,
De me bojo važenilъ:
Jast sъ bom pa jáno zbrav,
Sam Boh večnъ m' jo bo dav.

Gvàr 'n dval po vasъ hodъm,
Prov vъsévo pošto nosъm:
Zdej pa pejte vsъ z menój
V lé-to cerku žegnano.

Tam se bo začeva maša,
Maša, prava andaht naša;

Po mâš' se bo zakon začev,
De ga bo Jъžъš vъsév.

Pred utár sta poklekníva,
Desne roke vkъp skleníva,
Pretъkníva pàrstane,
Vkъp skleniva sàrčъce.

Lubъ ženъn jn nebesta,
Bodita êdn drug'mo zvesta:
Nej bo dvàbrъ al' hъdó,
Sej sta vátva met' toko!

5300.

(Iz Frama.)

Mamica sǫ mi obljubili,
Da mę bǫjǫ oženili:
Jas si bǫm pa enǫ izbral,
Ke mi jǫ bǫ moj Jezus dal.

Gor no dol po vèsi hodi
No vesele glase nosi:
Zdaj pa poite le z menǫ
Taj v cerkvǫ posvęčenǫ.

Tam sę bǫjǫ mèše brale,
Pobožnost sę bǫ dèržala:
Ženin sę bǫ spremênil,
Svêti zakon bǫ dobîl.

Zdaj mèša uže je minǫla,
Zdaj bǫmo slovo jemali,
Ženin šentjanžovca nalil,
Staršinetu ga bo napil:

»O staršina, mozi ti Bog,
Zravno pa troštar sveti Duh!«
Zdaj pa, gǫdci, zagǫdite,
Da bǫ Jezus naš tovarš!

O le Jezus no Marija,
Bodi naša tovaršija
Na naši svatovščini,
Ke smo dobre volje vsi!

5301.

(Ziljska.)

Ano nevesto sem si zbrav,
Sam Ježus me bo gnado dav.

Jes pa nove pošte nosem
Noj mojo žvahto kupe prosem:

5299. *Zapisal* Anton Breznik; *pela* Zelnikarjeva Micika. — *Iz Breznikove zbirke II. št. 114.*

5300. *Zapisal* Oroslav Caf. — *Iz CO. II. 149.*

5301. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz Scheiniggovih NPKS. št. 756.*

Da pa pojdate z mano
V to cirkov žegnano.

Tam bome pri svetej maši
Stril' andoht našo:

Ženen bo zakon sprejev,
Sam Ježus ga bo vasev.

Pri mize sadi kompanija,
Cul so Ježus noj Marija.

Zdej ga popimo le vsače an gvaž,
Doklir je še Ježus pri nas!

5302.

(Od Sv. Martina na Paki.)

Starši so me gor zredili,
Zdaj me bodo oženili.
Jaz si bom nevesto zbral,
Ktero mi bo Jezus dal.

Jaz se bom pa tako nosil,
Take svate bom si prosil,
Da taj pojdejo z menoj,
Taj v to cerkev žegnano.

Tam se bode maša brala,
Bogu gor se ofrala.
Ženin zakon bo sprejel,
De ga bo tud Bog vesel.

Ko se bode maša brala,
Nevesta bo slavo jemala

Od svojih mater in očeta,
Od svojih bratov in sestric.

»Srečno, srečno, moja mati,
Srečno, srečno, moji oče,
Zdaj pa pojdem jaz od vas,
Ko bi ne bla nikdar pri vas.

Zdaj pojdem proti I (imenuje se novi dom),
Bližej doma svojega!«
Zdaj pa, godci, godite marš,
Da bo Jezus naš tovarš!

Zdaj pa pijmo vsak en glaž
V imen sv. Šentjanža:
Na zdravje birta hišnega,
Ki nam tak dobro vince da!

5303.

(Iz Gorenjih Radovelj.)

Dobro jutro, svati moji,
Al ste riuni al bogati,
Dobro jutro vam Bog dej,
Vaš navesti najpoprej!

Danas se boma skupaj zbrali,
Kje se boma mi podali,
Kje k tej cirkvi žignani,
Naktavikšem voftari.

Tam se bo svita maše brala,
(O)čit nebiškem ufarvala:

Tam se je zakon začev,
De ga je biv sam Bogh vesev.

»Lobi oče, loba mati,
Zdeji moram slavo jemati,
Zdeji moram pa jet od vas,
Ka b na bla nikol par vas!«

Zdeji je pa ta pesem speta,
Bog nam dej ana dobra letna,
Šnita kroha beliga,
Glažek vinca zreliga!

5302. *Zapisala (?)* Urša Košak. — *Iz prepisa Fr. Praprotnika.*
5303. *Zapisal* Jožef Androjna. — *Iz njegove zbirke I. št. 18.* — 8 Naktavikšem = k najtavikšem.

5304.

(Iz Višnje gore.)

Dober večer, ljub' moj svatje,
Al' ste revni al' bogati,
Dober večer Bog vam daj,
Teb, nevesta, najpoprej:

Ko se bote vkup zbirali,
In se bote kje podali;
Le k tej cerkvi žegnani,
K tej največji andahti.

Ko pa andaht minila bo,
Zakon zadobila bo.
Ko se bote vkup zbiral,
In se bote kje podali:
Le na ta nevestin dom,
Tamkaj bote dober volje,
Jedi jeli vse te dobre,
Glažek tud' nalivali,
Nam ga pa napivali:

»Krancel si zapustila,
Deklicam si ga zročila.«

Ona se je dala čez Bogu,
Usmiljenemu Jezusu.
»Ljube ve moje sestre,
Zdaj pa moram jaz it' od vas,
Kot bi ne b'la nikdar pri vas.«

Svarilo pred svatbo.

5305.

(Od Frama.)

Tî premladi ženin,
Kaj pa misliš tî?
Svoj ledig stan predati,
Le kaj za nja dobiš?
Vse križe no težave,
To tî za nja dobîš!
Kteri živijo v miru božjem,
Jih lehko prestoji,
Kteri pa ne živi v miru božjem,
Jih težko prestoji.

Zakon, oj zakon,
Za resen da si svet,
Pa velkokrat pregrešen
No velkokrat preklet!

Slovo od samskega stanu.

5306.

(Iz Ihana.)

Premíslъ, nъbésta,
Soj žávastъn stan,
Toj ledъk veséle
Ja stopu na stran!
Le vzemъ slavó
Vad ledъk stanó,
Vad dekъlc pa ravnъ tokó!

Pesem se nadaljuje tako, da se razprto tiskana beseda v zadnjem verzu premeni z drugo: fantu, matere, vačetu. prjátlu, znancu itd.

5304. *Zapisal* Alojzij Kralj. — *Iz njegove zbirke II. št. 5.*
5305. *Zapisal* Oroslav Caf; *pela* Uršula Kotnik. — *Iz CO. I. 44.*
5306. *Zapisal* Anton Breznik; *pela* Štučkova Neža. — *Iz Breznikove zbirke III. št. 5.*

5307.

(Gorenjska.)

Preljuba nevesta,
Spremeni tvoj stan,
Toj ledik veselje
Je stopil na stran.
Smo vzeli slavo
Od led'ga stanu,
Me dekleta dve glih tako!

Preljubi ti ženin,
Spremeni tvoj stan,
Tvoj ledik veselje
Je stopil na stran.
Vzemi slavo
Od ledga stanu
In, fantje, od vas glih tako!

Preljuba nevesta,
Vzemi slavo
Od svoj'ga lepiga
Ledek stanu,
Ker ti ga moraš zapustit',
Želiš v zakonski stan stopit'.

Preljuba nevesta,
Vzemi slovo
Od lublenga
Očeta lepo,
Ker te je lepo učiv,
Zavol tebe se potiv.

Rada bi vzela
Od mater slavo,
Pa je že vse prepozno,
Ja mati že v hladnemo
Grobu leži,
Že v černi zemlji trohni.

Le jokaj se, jokaj, nevesta,
Ker ti ne boš več deklica,
Tvoj veseli ledek stan
Bo v nedelo dokončan.

Lepi je, lepi venček zlat,
Ker ga ne smeš na glavo djat',
Ker ga ne smeš več nosit',
Ker želiš v zakonski stan stopit'.

5308.

(Kranjska.)

Očka in mamica,
Vas prosim lepo,
Nikar ne žalujte,
K' bom jemal slovo,
K bom jemal slovo,
Od ledek stanu,
Ga nisem še nikdar tako!

Bratje in sestre,
Vas prosim lepo,
Nikar ne žalujte,
K' bom jemal slovo,
K' bom jemal slovo
Od ledek stanu,
Ga nisem še nikdar tako!

Oj ljub'ca predraga,
Te prosim lepo,
Nikar se ne jokaj,
K' bom jemal slovo,
K' bom jemal slovo
Od ledek stanu,
Ga nisem še nikdar tako!

5307. *Zapisal* Jan. Stelè. — *Iz zbirke Franca Francetovega V. št. 40, kamor je prepisana iz rokopisa J. Steleta.*
5308. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz zbirke M. Rodéta II. št. 22.*

Poroka zvršena.

5309.

(Od Sv. Jurija na Ščavnici.)

Na poli stoji lipica,
Prelepo je razcvetena.

Pod lipoj stoji mizica,
Prelepo je nacirana.

Pri mizi sta dekleti dve,
Prelepo sta poglajeni.

To sem pa greta fanta dva,
Lepo si prepevata.

Fanta dekleta snubita,
Lepe grünte obetata.

Poroki so zdaj storjeni,
V zakon so oblübleni.

Zdaj se reče trikrat ja,
Besede grejo pred Boga.

Lübi svati, kaj bo zdaj?
Ledih stan je zdaj že vkraj!

Zdaj mo pili vsi en glaž,
Svetemi Janži naj na čast!

»Posejal sem bažuljek.«

5310.

(Od Koprivnice na Hrvaškem.)

Ko dojde na gostovanju na mizo pečenka, začno peti podsnehalje svatovsko pesem:

Sejali smo bažulka
Pod tom gorom visokom.
Danas mu je treći dan,
Idemo ga midva glet,
Je l' je zišel ili ne.
Trgamo ga kuče tri,
Vijamo ga vence tri:
Jeden tebi na glavu,
Drugi meni na sablju,
Treti bude Mariji,
Vu čem pemo na gosti
K tvemu ocu, materi.
Ti ne sedi kraj mene,
Nego sedi prot mene!
Ljudi budu mislili,
Da je bratec s sestricom:
Ne je bratec s sestricom,
Več je Martin s Janicom.

5309. *Zapisal* Jožef Kranjc; *narekoval* Janez Rožman. — *Iz Krajnčeve zbirke. Nahaja se od Sv. Antona v Slov. goricah tudi v zbirki Jožefa Tušaka (III.), kjer je naslovljena »Siebenšrit« ter se loči od zgoranjega natiska samo v tem:* 4, 6 Prav lepo — 7 sen — 18 Janžu naj na] Janži na. — *Zelo podoben je tudi zapis Jožefa Klemenčiča (št. 22. a), tudi od Sv. Antona v Slov. goricah; loči se od zgoranjega natiska v tem:* 2 razcvetena] nacirana *(pač pomota zavoljo v. 4)* — 7 sen — 10 grunte — 11, 15, 16 zaj — 12 obljubljeni — 13, 17 zaj — 15 Ljubi — 16 Ledig — 18 Janži naj na] Janezu na. — *Z začetekom prim. št. 800.*

5310. *Zapisal* R. Horvat. — *Iz Zbornika za nar. život I. 176, 177, kjer je povedano, da se za vsako vrsto pripeva:* Pelinka divojka * Pelin nam je listoper, * Su zelena svila. *Ko se odpoje prva kitica, se poljubijo najprej podsnehalje, potem poljubijo svoje sosede, ki preneso poljubce krog mize. Vsi svatje in gosti se poljubijo, samo mladeniči ne. V tem svirajo godci melodijo te pesmi in še le ko se nehajo poljubljati, preidejo podsnehalje k drugi vrsti. To pesem pojo na svatbah tudi v Hlebinah, kakor poroča M. Medjimorec (gl. Zznž. I 193).*

5311.

(Kajkavska.)

Sadila sam bažulek,
Sad mu ima treti den
V skrovnom mestu za gradom.
Idemo ga gledati,
Jel je niknul i precvel.
Utergnemo kite tri:
Jedna tebi na škerljak,
Druga meni vu ruke,
Tretju z sobum vzememo,
Kad pojdemo vu gosti
K mojoj majki na večer.
Ne sedaj ti pri meni,
Da se ljudi ne sete,
Da se mi dva ljubimo!

5312.

(Iz Varaždina.)

Sadila sem bažilek
Na 'nom bregu prek morja.
Na 'nom kamcu mramorcu.
Hodimo ga midva glet,
Jel je zišel i precvel.
Trgajmo ga štroke tri,
Vijajmo si vence tri.
Prvi bude Ježušu,
Drugi bude Mariji,
Trejti bude nama dvim:
Žnjim idemo vu gosti
K našoj stari materi.
Ne sedaj si kre mene,
Neg si sedaj od mene;
Ar su ljudi šegavi,
Lehko bi nam zmislili,
Da smo si mi dragi dva.
Ne smo si mi dragi dva,
Neg smo si mi brat s sestrum.
Hod'mo, id'mo k Dunaju,
Gde nas ljudi ne znaju.
Ljudi budu štimali,
Da smo si mi brat s sestrum.
Ne smo si mi brat s sestrum,
Neg smo si mi dragi dva.
Kalinka devojka,
Kali veli viciper,
To zeleno cvetje.

(Ove zadnje tri redice opetuju se za svakom vrsticom.)

5313.

(Iz Bisaga.)

Sadila sem bažulek,
Sadila sem, dragi lubi, bažulek
V one gore visoke.
Je li zišel i precvel?
Zišel, zišel i precvel.
Trgnemo ga tri kite:
Prva bude Jezušu,
Druga bude Mariji,
Tretja bude Jožefu!

5311. *Zapisal* Ivan Ivanovič Sreznevskij. — *Iz Šafařikovega »Slow. narodopisa« str. 164. Ponatisnjena je tudi v koledarju »Austria« za l. 1843 v spisu »Die slavischen Sprachen Oesterreichs in Proben«. Zapis Kuhačev iz Varaždina v njegovi zbirki III. št. 941 (z melodijo) se loči samo v tem:* 5 znikel — 6 Vtrgnemo si — 7 Jednu — 8 Drugu.

5312. *Zapisal* M. Valjavec. — *Iz njegove zbirke »Narodne pripovjedke« str. 305—306. Melodijo podaje Kuhač III. 939, kjer se nahajajo še druge varijante. Pesem ni v zvezi s pesmimi »Greh bi bilo, sestro ljubiti«.*

5313. *Zapisal* Fr. Kuhač. — *Iz njegove zbirke III. št. 940 (z melodijo). Vsaki verz se ponavlja tako, kakor prvi, t. j. za cezuro se vtika* dragi lubi.

5314.

(Zagorska.)

Sadila sëm rôžmarin,
Sadila sëm, dragi lubi, rôžmarin
Skrovnëm mestu pâd gâruj.
Idemö ga gledati,
Jel je zrasel jeli ne.
Jišli smö ga gledat mi,
Jel je zrasel jeli ne.
Zrasel, zrasel i precvel.
Bomö vtërgli kitë tri,
Bomö pleli vence tri,
Bomö jišli pred Boga.

5315.

(Iz Vrbovca.)

Sadila sem, drage lube, rožmarin.
V one gore, drage lube, visoke;
Idemo ga, drage lube, gledati,
Jeli zišel, drage lube, jeli në?
Zišel, zišel, drage lube, i precvel.
Trgnemo ga, drage lube, tri kite:
Prva bude, drage lube, Jezušu,
Druga bude, drage lube, Mariji,
Trejta bude, drage lube, Jožefu.

5316.

(Iz Središča.)

Sejej, sejej bejžolek!
Sejej sejej, draga ljuba, bejžolek,
Prek Donaja na bregu,
Prek Donaja, draga ljuba, na bregu.
Hodma midva jega glet,
Hodma midva, draga ljuba, jega glet,
Jel je zišel jeli ne,
Jel je zišel, draga ljuba, jeli ne.
Zižel, zišel i precvel,
Zišel, zišel, draga ljuba, i precvel.
Tergejma si kite tri,
Tergejma si, draga ljuba, kite tri.
Kej ma plela vence tri,
Kej ma plela, draga ljuba, vence tri:
Pervi bode Jezusi,
Pervi bode, draga ljuba, Jezusi;
Drugi bode Mariji,
Drugi bode, draga ljuba, Mariji;
Tretji bode mladenki,
Tretji bode, draga ljuba, mladenki.

5314. *Zapisal* Ivan Kukuljević. — *Iz njegovih »Pesmi« str. 210—211. Melodijo glej Kuhač III. št. 941. — Ponavljaje vsako vrsto, poje se v drugič* dragi ljubi *za odmorom, t. j. med drugo in tretjo stopnjo do konca pesmi.*

5315. *Zapisal* Rik. Ferd. Plohl. — *Iz njegovih HNP. I. 38—39.*

5316. *Zapisala* Treza Pöšepl. — *Iz njenega rokopisa, ki mi ga je poslal M. Slekovec. Že Petretič citira prvi verz te pesmi v svojih »Evangeliomih« str. 230: »Osma popêvka, kûm se Devica Maria pozdravlja, na notu:* poseal sem bažulek, poseal sem draga ljuba etc.«

Kadar v svatih pogačo režejo.

5317.

(Iz predvorske fare.)

Voča starašína
Velíče skrbí íma:
Von ima nožъk vojstr,
Kъ bo pogače mojstr.

Rež'te jo na doje,
Dejtè goscam oboje;
Rež'te jo na širje,
Vite, de smo štirje.

Rež'te jo pr pêti,
Tisto dejte têti;
Rež'te pr srdíci,
To dejte držíci.

Ta žena je tok djáwa,
Kъdr je moko sjáwa.
Je rekwa jъn je djáwa,
De bo vse goscam dáwa.

Ta žena je tok djáwa,
Kъdr je moko sjáwa,
Je djawa jъn je rêkwa,
De bo vse góscam spêkwa!

Kadar se reže puran ali petelin.

5318.

(Iz Zavrča.)

Oče starešina, nožek si nabrüste,
No na purani ga poküste:
Le ga rež'te, le ga rež'te,
Oča starašina!

Le ga rež'te po pütani,
Dajte tisto ta kaplani.

Le ga rež'te po peroti,
Dajte tisto ta siroti.

Le ga rež'te po bedri,
Dajte tisto vsem po redi.

Le ga rež'te po sklepeci,
Dajte tisto ta slepeci.

Le ga rež'te po hertiši,
Dajte tisto vsem po hiši.

Tak dugo ste ceclali,
Ka ste meni nič ne dali!

5319.

(Štajerska.)

Oče starašina,
Režte nam purana,
Režte nam purana,
Dajte do neveste.

Režte ga pres smeha,
Dajte do ženiha;
Režte na vse tale,
Kej de za podsnehale.

Režte ga po pitani,
Dajte ga po hrami;
Režte ga po hrtiši,
Dajte ga po hiši.

Režte od hrtaša,
Kaj de za banda raša;
Režte proč peruti,
Dajte kranc deklini.

5317. *Zapisal* Mat. Valjavec. — *Iz Kresa IV. 340.*
5318. *Zapisal* Ivan Macun. — *Iz njegove zbirke. Verz 3. in 4. se ponávlja za vsakim parom.*
5319. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz zbirke Ant. Kovačiča III. 13.*

Režte ga do kože,
Dajte ga med može;
Režte do kolena,
Dajte ga med žene.

Režte ga do kosti,
Dajte ga med gosti;
Režte proč droptince,
Dajte med diklince.

Režte ž njega maše,
To za muzikaše;
Režte proč bedrine,
To za pozavčine.

Režte ga, kak znate,
Da le nam ga date;
Če te bole jeli,
Več te s . . ti meli!

5320.

(Iz Podzemlja.)

Ko začne starejšina rezati kapune, peteline in kokoši, katere so predenj prinesli, zapojó svatje pesmico:

Čiba, čiba, jarčiča
Nesla drobna jajčica.
Oče starejšina,
Rež'te petelina!
Rež'te njemu glavo preč,
Da ne bo kukurikal več!
Rež'te njemu perut preč,
Da ne bo letel več!

Rež'te njemu nogo preč,
Da ne bo hodil več! —
Oče starešina,
Rež'te ga prav,
Da se ne bote
V hlače posral;
Režte ga na dvoje,
Dajte meni oboje!

Petelinček.

5321.

(Iz šmarskega okraja na Štajerskem.)

Petelinček je zgodaj vstal,
Piške je gor budil,
Pol jih pa vun pelja,
Gospodinja jim jesti da.

Piške se švarajo,
Če petelina tam zraven ni;
Če je pa zraven bil,
Jim je pa lepo pel.

Zdaj jih na špancir pelja,
Tje, kjer on najbolje zna;
Tam je pa jastreb bil,
Pa mu je piške vzel.

»Piško še eno mam,
S tisto se v log podam.«

Tam pa j' bla divja zver,
Piške ni blo nikjer.

Zdaj je pa sam ostal,
In se domu podal,
Po pot si je lepo pel,
S piškam pa sreče ni.

Doma se mu žleht godi,
Gospodinja ga tud lovi,
Petelinček na glas kriči,
Nobenga prijatlja ni.

»Zdaj se bom v peč podal,
Kamor me vse želi,
Pol bom na mizi stal,
Pa bom prijatlje mel.«

5320. *Zapisal* J. Barlè. — *Iz* »*Letopisa Matice slov.*« *1889. str. 77. Konec je iz Barletovega rokopisa; ali vmes česa manjka, ne vem.*

5321. *Zapisal* M. Stoklas. — *Iz njene zbirke. Vsakemu verzu se pripeva* kikeriki.

5322.

(Iz Hajdina pri Ptuju.)

Petelinček šo na drevo spat,
On je prav lepo spau.

Petelinček je zgodaj vstau
Pišike je budja.

Petelinček na vejici,
Poleg sta mladi dve.

Petelinček na talari,
Okol so prijatelji.

Okol so prijatelji,
Radi bi ga papali.

Kdor če to pesem znat,
More za vince dat.

5323.

(Od Sv. Trojice v Halozah.)

Petelinček je lepo pel,
Picke si je vodil.

Picke na njivo gnal,
Na ktero on najbol znal.

Na njivi je jastreb bil,
Picke mu je vlovil.

Petelinček je kunšten bil,
Picko si je vlovil.

Zdaj le samo eno imel,
Toto pa v les je vzel.

V lesi pa divja zver —
Picka ima hitro mir!

Petelinček je zdaj sam ostal,
Nima prijateljov.

Petelinček zdaj domov beži,
Dekla ga že lovi.

Dekla ga že lovi,
Petelinček pa v peč zleti.

Petelinček na talarji,
Krog njega prijatelji.

Kdor pa če to pesem znat,
More za vino dat.

Kdor pa če to pesem pet,
Mora en glaž vinca spit!

5324.

(Iz Mozirja.)

Petelinček je lepo pev,
Piške je gor budiv,

Pol jih pa ven pela,
Gospodinja jim prosa da.

5322. *Zapisal* Anton Pesek. — *Iz njegove zbirke št. 16.* »*Ta pesem ima krasen napev*«. *Zadnji verz vsake strofe se ponavlja, za vsakim verzom vse pesmi pa pristavlja* kikeriki.

5323. *Zapisal (prepisal?)* Andrej Hren. — *Iz njegove zbirke; pri vsakem verzu se pripeva:* kikiriki!

5324. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz prepisa Fr. Praprotnika. Za vsako vrsto se poje* kikeriki.

Opomnja. Na Štajerskem pojo godci, kadar se reže puran, še drugo, ki pa se mi ne zdi narodna. Zapis Jož. Krajnca, ki mu ga je narekal M. Raušl od Sv. Tomaža, slove tako:

Vi oča starašina
No drugi, vete kaj?
Nalejte si glaž vina
No se napite zdaj!
Da bi bli prav veseli
No purana nam načeli,
Ki čepi na mizi,
No vi ste najbol blüzi!

Namesto nas napravte
En prav veseli špajs,
Le k njemi se pripravte,
Te bom veseli jaz.
Nej ga treba rezat tenko,
Se za dvermi nej nas telko:
Če le so štirje tali,
Mo čista dol obrali!

Piške se švarajo,
Da ga tam zraven ni.
On je pa zraven biv
In jim je lepo pev.

Pol jih pa v log pela,
Tam kir narboljši je.
Tam je pa jastreb biv,
Mu je no piško vzev.

On še no piško ma,
Žnjo se domu poda.
S tisto domu leti,
S piško pa sreče ni.

Doma se slab godi,
Gospodinja ga že lovi;
Ona ga v peč tiši,
Obenga prijatla ni.

Petelinček je pečen zdej,
Pride na mizo zdej.
Petelinček med vsemi sedi,
Dosti prijatlov ma.

Oče starašina, zdej
Zvesto ga vržte v krej:
Sej nam ne bo več pev,
Slovo od vas bo vzev.

Klun mu razpočite,
Gocu ga zročite:
On ga dobit želi,
Za goce kej drujga ni.

Nevesti kaj hočmo dat?
Njej morte zibko dat:
Lehko bo zibala,
Če bo kej mladega.

Kaj hočte pa gocom dat?
Njem morte pa celga dat:
On vam bo lepo pev,
Zjutraj vas gor budiv!

Vse drugo pa sliši nam,
To mi povemo vam:
Godec se veseli,
Če li celga dobi!

Odrežte mu peroti
No do kolena vkraj,
Se to stojimo v koti,
Le sem ga dajte zdaj:
Bol bo zrezan na debelo,
Bol bo srce nam veselo;
Če tak nam čete dati,
Se začnemo smejati.

Pa kak je njega viditi,
Je resen lepi vtič!
Pa tak je zdaj spoznati,
Da s toga nede nič:

Besede res ste slišli neke,
Vse zastonj je, kak sem reka,
Pri vas ne gilta prošnja,
Pa bo trpela — mošnja.

Ve, svatevca, nevesta,
Kdo vajne misli ve?
Kaj bol veseli nesta
No tiho sta obe?
Zibelo bi radi meli,
Tiste bol bi ble veseli:
To ženska je navada,
Da vsaka zible rada.

V zapisu Pavliničevem, tudi od Sv. Tomaža pri Ptuju, manjka zadnje strofe; prepis Fr. Praprotnika iz neke pisane pesmarice pa ima še to-le:

Ta pesem bo zdaj speta
No več ne poje se,
Ali vi nam pa darujte,
Kar vaša volja je:

Naj bo s puranom ali z dnarom,
Da podoba bo cesarom.
Najlepše se prileže,
Da vsak v en cenar seže!

Zdravice ženinu, nevesti in veljakom na svatbi.

I.

5325.

(Iz Frama.)

En glažek vinca bǫm nalil,
Zdravjičkǫ bǫm napil:
Na zdravje mladega ženina,
Sam Jezus ga je vesel:

So ga oče gor zredili,
Zdaj sǫ ga oženili,
Ker take dobre volje smo
Na njegovi hohcejti.

Ti drugi glažek bǫm nalil,
Zdravjičkǫ bǫm napil:
Na zdravje mlade nevěste,
Sam Jezus je je vesel:

Sǫ jǫ mati gor zredili
No zdaj sǫ jǫ oženili,
Ker take volje dobre smo
Na njeni hohcejti.

Te tretji glažič bǫm nalil,
Zdravjičkǫ bǫm napil:
Na zdravje očeta starašineta,
Sam Bog je jih vesel:

Ker so tu ncoj perstopili,
Ti par ljudi oženili,
Ker take dobre volje smo
Na njujni hohcejti.

Bog daj svoj sveti žegen
No 'no lěpǫ glihengǫ,
Da bî dolgo vkup živěla
No Boga hvalila!

5326.

(Iz Ribnice na Pohorju.)

Prvi glažek bom naliv,
Na zdravje ga bom napiv:
Na zdravje našga ženina,
Sam Bog ga je vesev:
Oče so ga zredili,
Zdaj so ga pa oženili,
De take dobre vole smo
Na jegovi ohceti,
Juhe, na jegovi ohceti!

Te drugi glažek bom naliv,
Na zdravje ga bom napiv:
Na zdravje naše neveste,
Sam Bog je je vesev:
Mati zo jo gor zredili,
Zdaj so jo pa oženili,
De take dobre vole smo
Na jeni ohceti,
Juhe, na jeni ohceti!

Ta tretji glažek bom naliv,
Na zdravje ga bom piv:
Na zdravje gospod fajmoštra,
Sam Bog jih je vesel:
Daj so to gnado zadobili,
Daj so jo poročili,
De take gobre vole smo
Na jujni ohceti,
Juhe, na jujni ohceti!

II.

5327.

(Od Sv. Trojice v Holozah.)

Starši so vaji gor zredili
In so vaji oženili.
Mi smo na tvoji (?) gostiji bli,
Sam Bog naj vaj živi!

5325. *Zapisal* Oroslav Caf; *pel* Blaž Bedenik. — *Iz CO. I. 41—42.*
5326. *Zapisal* Lavoslav Čulk. — *Iz njegove zbirke II. št. 2.*
5327. *Zapisal* Andrej Hren. — *Iz njegove zbirke.*

Ožmi, brate, toto čašo,
Naj poskoči srce vašo!
Pjj, pij, pij!
Sam Bog te naj živi!
Pij, pij, pij!
Sam Bog te naj živi!

5328.

(Od Sv. Trojice v Halozah.)

Starši so te gor zredili,
In so te tud oženili.
Mi smo na tvoji gostiji bli:
Sam Bog te naj živi!
Mi smo na tvoji gostiji bli:
Sam Bog te naj živi!

III.

5329.

(Od Sv. Jošta pri Vrhniki.)

En glažek vinca bom nalil,
Pozdravljico ga bom zapel:
Na zdravje tega ženina,
Kir za mizo sedi
Ženin za mizo sedi,
Jen se prav žalostno drži;
Spremišljuje svoj ledig stan,
Oh ledig, ledig stan.
Starši so ga gor zredil',
Natu so ga pa voženíl'.
Mi smo pa na njegov ohceti blè
Prav dobre volje vsè.
»Krancelj zdej zapustim,
Tem drujgim fantičem ga izročim,
Izročil ga bomi gospodi Bogu
Jen svetimu Duhu!«
En glažek vinca bom nalil,
Pozdravljico ga bom zapel:
Na zdravje te nevestice,
Kir za mizo sedi.
Nevesta za mizo sedi
Jen se prav žalostno drži;
Spremišljuje svoj ledig stan,
Oh ledig, ledig stan.
Starši so je gor zredil',
Nato so je pa voženil.
Mi smo pa na njeni ohceti blè
Prav dobre volje vsè.
»Krancelj zdej zapustim,
Tem drujgim dekličem ga izročim,
Izročila ga bom gospodi Bogu
In svetimu Duhu!«

5330.

(Cerkno [Grope pri Obidu na Robéh].)

En glažek vinca bom nalil,
Na pozdravljico ga bom popil:
Na zdravlje našega ženina,
Ki tukaj za mizo sedi.
— — — — — — — — —
In sn prav žalostno derži,
Ker premišljuje ta lejdig stan,
O lejdig, lejdig stan.
Očka so ga gor zredili
In so ga tudi oženili,
Da bi vsi dobre volje bli
Na njegovi ohceti. —
En glažek vinca bom nalil,
Na pozdravljico ga bom popil:
Na zdravlje naši nevesti,
Ki tukaj za mizo sedi.

5328. *Zapisal* Andrej Hren. — *Iz njegove zbirke.*
5329. *Zapisal* Jožef Samotorčan. — *Iz njegove zbirke str. 3—4.*
5330. *Zapisal* Janez Kokošar; *pela* Jera Drole. — *Iz njegove zbirke.*

— — — — — — — —
In se prav žalostno derži,
Kir premišljuje ta lejdig stan.
O lejdig, lejdig stan.
Mamka so jo zredili
In so jo tudi omožili,
Da bi vsi dobre volje bli
Na njeni ohceti.
Svoj krancel zapustila je,
Dekličem ga zročila je,
Zročila ga je gospod Bogu
In svetemu Duhu.

5331.

(S Pečin.)

Na zdravljice ti bom zapel,
En glažek vinca bom nalil:
Na zravle naš'ga ženina,
Oj ki za mizo sedi!
Prav lepo so ga gor' zredil',
V krščansk'mu navku podučil',
Mi smo na njega ohcet b'li,
Oj dobre volje smo b'li.
Na zdravljice ti bom zapel,
En glažek vinca bom nalil:
Na zdravle naše neviste,
Oj ki za mizo sedi!
Prav lepo so jo gor zredil',
V krščansk'mu navku podučil',
Mi smo na njeni ohcet' b'li,
Oj dobre volje smo b'li.

5332.

(Kameno na Soči.)

Še 'na zdravljica bom zapel,
Še en glažek vinca ti bom nalil:
Na zdravje našega ženina,
Ki tam za mizo sedi.
On se prav žalostno drži,
Premišljuje njega lejdig stan.
Oče in mat' so ga gor' zredil,
Prav lepo podučil,
Mi smo na njega ohceti,
Prav dobre volje smo bli.
Na zdravlje naše neveste,
Ki tam za mizo sedi!
Ona se prav žalostno drži,
Premišjuje nje ta lejdih stan.
Oče in mat so jo gor zredil,
Prav lepo so jo podučil.
Mi smo na nje ohceti,
Prav dobre volje smo bli.
Ona ima krancev lep,
Deklicam ga bo šenkala:
Ljubmu svetmu Jožefu in sv. Duhu,
Ljubmu svetmu Jožefu in Devici Mariji.

IV.

5333.

(Od Frama.)

Priletěla je tičica,
Na oknu je obsěděla,
Zapěla si je od vinske gore:
Pervi glažek bom nalila,
Ženimu ga bom napila:
O le ženim, pij, pij,
To je Ježušova krî!
Drugi glažič bom nalila,
Nevěsti ga bom napila:
Nevěsta, pij, pij,
To je Ježušova krî!

5331. *Zapisal* Iv. Kafol. — *Iz njegove zbirke.*
5332. *Zapisal* Jožef Maligoj. — *Iz njegove zbirke.*
5333. *Zapisal* Oroslav Caf; *pela* Gertrud Falantan. — *Iz CO. I. 7. Konec pesmi je pač pokvarjen. Caf je s svinčnikom pripisal:* »Dobî — pěsmǫ — ta . . . Alles auf Religion«.

Tretji glažek bom nalila,
Protfürarju ga bom napila:
Protfürar, pij, pij,
To je Ježušova krî!

(Dalje napije še starešini — kranceljungfravi. Pesem se konča:)

Devica Marija s' smilenim Jezusom:
Ko je njegova krî
Bîla prelita za vse grêšnike
No grêšnice,
Za vse duše za vzveličanje!

V. **5334.**

(Iz Podzemlja.)

(Ko starejšina ženinu in nevesti napije, zapojó jima svatje pesmico:)

Ljubi ženin Janez ti,
Poglej si nevesto,
Zraven tebe tu sedi,
Ak' ti je kaj zvesta:
Lepa je, lušna je, tvoja je!

Preljuba nevesta Mare ti,
Poglej si ženina,
Zraven tebe tu sedi,
Ako ti je zvesti:
Lep je, lušen je, tvoj je!

Danes je lušni dan,
Ki je za nas izbran,
Saj je za nas izbran
Ta veseli dan!

VI. **5335.**

(Iz šaleške doline.)

En glažek bom v roke prijel,
Vsem svatom okoli napil,
Da pojde okoli
Vsem svatom po volji,
Da bode tud' ženin vesel.

Predferer bo glažek nalil,
Vsakter ga bo čisto popil,
Da bo on vedel
Tem drugim povedat,
Kedaj je na ohceti bil.

Bog vince je stvaril za nas
Posebno za ohcetni čas:
Dab' ga mi pili,
Veselo zavžili,
Da b' bil Jezus pri nas.

V Kangalileji tako,
Ko je vinca zmanjkalo blo,
Je Marija to vince
Od svojega sina
Preljubga sprosila.

Zdaj dajmo zdravičko naprej,
Nobeden prenehat ne sme:
Se držmo pravic
Z desnico, levico,
Ker židane volje smo vsi.

Ker židane volje smo vsi,
Veselja nam srce gorí:
Z veseljem ga pijmo,
Eden drugmu nalimo,
Dokler še iz soda žvrgli.

Lušno je na ohcet bit'
In vince po pamet pit',
Poboljšat življenje,
Polajšat trpljenje,
Prijazno eden drugmu napit.

5334. *Zapisal* Janko Barlè. — *Iz »Letopisa slov. Matice« 1889. str. 77*
5335. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz prepisa Fr. Praprotnika.*

5336.

(Od Celja.)

Jez vam bom zdravičko zapev,
K je paršla iz dalneh krajo(v),
De pojde okoli
Vsem svatom po voli,
Za glažek bo vsaki prejev.

Poštene svatovšne vesev,
Bom urno za glažek perjev:
Zdravičko bom pili,
Marijo častili,
Kir jo je sam Jezus vesev.

Prautfirar ho glažek naliv,
Vsak svat ga bo čisto von spiv,
De bo on zvedev
No drugem povedov,
Kedaj je na ohceti biv.

Sam Bog nam je to pervoliv,
No vina nam pit dovoliv:
Smo žihar veseli,
K je v Kangalileji
Tud Jezus na ohceti biv.

Je storo tam čudež lepo,
K je vinca jim zmankalo blo:
Marija je bila
To vince sprosila
Od svojga lubga sinu.

Svet zakon je on počastiv,
K je z vode to vince storiv:
Je dav starešino,
Požegnav to vino,
Vsak svat ga bo žihar tud piv.

Moj bratec le vonkaj ga spi,
S tem se Marija časti:
Stegni desnico,
Terdimo zdravico,
Požegnaj nam, Jezus, ga ti!

Vsak svat naj bo frišek in zdrav,
Naj ga popiva le prav:
Von z glašku popimo,
Marijo častimo,
K je ona sprosila nam to!

VII.

5337.

(Od Sv. Jurija ob Ščavnici.)

Pr totoj gostiji,
Sestre in bratje,
Boga zahvalimo
Za srečo prosimo
In kako zdravičko
En drugmu napimo!

Najprvo zdravico
Na zdravje gospoda,
Ki so poročili
Svet zakon sklenili
In nam pa veselje
Le to naredili!

Na zdravje ženina
In njega neveste,
De b dolgo živela,
Bla zmiraj vesela,
Enkrat pa v nebesih
Spet skupaj sedela!

Van, oča in mati,
Čen kupico dati:
Na dno joj poglejta,
Svoj žegen nam dajta
In zakonska prav
Za ljubo imejta!

Oča starašina,
Nalite glaž vina,
Vodili napite,
Na zdravje zavžite,
Enkrat pa v nebesih
Se žjo veselite!

5336. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz pesmarice Mart. Rosarja iz Zagabra pri Teharjih, ki mi jo je poslal* Št. Singer *iz Železne Kaplje.*

5337. *Zapisal* Jožef Krajnc; *narekal godec* Rožman. — *Iz Krajnčeve zbirke.*

Voditelj neveste
In tvoja družica,
Nam zdravje napita,
Prav lepo živita
In k leti na gostijo
Nas spet povabita.

Na zdravje vseh svatov
In sester in bratov
Kupico nalijmo,
Po pameti pijmo,
Da tudi v nebesih
Se vsi veselimo!

VIII. **5338.**

(Iz Mozirja.)

Eno pesem bom zapel,
Svatom veselje stril,
Moje srce pa želi,
De b' dobre volje bli.

Dobro zdravje naj gre
Ženinovim starišem:
— — — — — — — —
De b' dobre volje bli:

Bog vam zdravje daj
Vživat' vekomaj,
Enkrat prit' po lon
Pred ta nebeški tron.

Dobro zdravje naj gre
Nevestnim starišem:
— — — — — — — —
De b' dobre volje bli:

Bog vama zdravje daj
Vživat' za naprej,
Enkrat prit' po lon
Pred ta nebeški tron.

Dobro zdravje naj gre
Našim ženinu

Jen tudi nevesti,
Ker se tak vesel drži:

Bog vama zdravje dej
Vživat' za naprej,
Enkrat prit' po lon
Pred ta nebeški tron.

Dobro zdravje naj gre
Našemu predfelerju
In kranceljungfrov,
Ko se tak na smeh drži:

Bog vama zdravje dej,
Vživat' za naprej,
Enkrat prit' po lon
Pred ta nebeški tron.

Dobro zdravje naj gre
Gospodu fajmoštru,
Ki so vaj poročil',
Svet zakon blagoslovil'.

To pesem bom sklenil,
Bogu vas izročil:
Godci, zagodite zdej,
Čast Bogu vselej!

IX. **5339.**

(Kranjska.)

Zdaj eno pésem bom zapel,
Katero še ne veste,
Ženin' srečo vošit jel,

Na zdravje pil neveste,
Ker sta srečno vkup prišla,
De b' v milost božji bla!

5338. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz prepisa Fr. Praprotnika.*
5339. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz SPKN. V. 47.*

X. **5340.**

(Od Sv. Martina na Paki.)

Zapojmo skupaj zbrani,
Naj žalost bo na strani,
Zdravico prav veselo,
Bo vse razveselilo;
Naj gre okolj, naj gre okolj,
Da b' blo po božji vol!

Nalite en glaž vina
Na zdravje starešina,
Le primi ga, zavzdigni
In okolj tovaršem migni;
Naj gre okolj, naj gre okolj,
Da b' blo po božji vol'!

Nalite spet glaž vina,
Na zdravje pa ženina,
Da b' dolgo let živela
Z nevesto prav vesela:
Naj gre okolj, naj gre okol,
Da b' blo po božji vol!

Nalite vsem glaž vina,
Dokler ga flaša ima,
Na zdravje kompanije,
Dokler se vino pije:
Naj gre okol, naj gre okol,
Da b' blo po božji vol!

Kdar žalost nas napade,
Ko solze siljo rade,
Si vinca natočimo,
Veselje spet dobimo:
Naj gre okol, naj gre okol,
Da b' blo po božji vol!

XI. **5341.**

(Iz Podzemlja.)

Na mizi mi stoji jen pisani glaž,
Godci nam godejo ravno ta čas,
Godci nam godejo ravno tako,
Da bomo peli zdravico to,
Da kratek čas nam bo!

XII. **5342.**

(Iz krške okolice.)

Vesel hčem bíti,
Vina hčem píti,
Zdaj že veselo
Za glažek držím!

Zavoljo kompaníje
Ženin naj píje,
Nevesta pa stori
Ravno takó, ha ho!

S to zdravljico smo že skoz,
Kaj č'mo zdaj storiti?
En glažek vínca je nalit,
Č'mo ga vèn popíti.
Vsak, ki pil bo vince to,
V srci prav vesel naj bó!

5340. *Zapisala (?)* Urša Košak. — *Iz prepisa Fr. Praprotnika.*
5341. *Zapisal* Janko Barlè. — *Iz »Letopisa slov. Matice« 1889. str. 77. Podobne tudi spodaj v razdelku IV.*
5342. *Zapisal* V. Kapler. — *Iz njegove zbirke.*

XIII. **5343.**

(Od Sv. Andreja pod Oljsko goro.)

Trta je rodila grozda dva, grozda dva:
Prvi grozd je ženin mlad, ženin mlad,
Drugi grozd je nevesta mlada, nevesta mlada.
Zdaj ga bota pila obedva, obedva,
Zdaj ga bota pila obedva, obedva:
Še nista ga spila obedva, obedva —
Zdaj sta ga spila obedva, obedva,
Bog naj požegna obedva, obedva!

XIV. **5344.**

(Iz Št. Andreža pri Gorici.)

Oj srečen »ja«,
Kjer zakon da,
Ker v nebesa
Pride tudi ta
Kuj devica, —
Viva novica:
Če ga prav spoznamo
In držimo,
Ku Jezus nas uči,
Sveta vera,
Sveti Jožef,
Čist devic, —
Živio novic!

XV. **5345.**

(S Krasa od tržaške strani.)

Ta zdrav'ca spočeta
Od hišne mater in očeta,
Od ženina in novice:
Ta, k' bo to zdravico pio,
Naš velik perjato bio!
Ta k' jo ne bo pio,
Še véč perjato bio!

XVI. **5346.**

(Od Sv. Antona v Slov. goricah.)

Vse nove zdravice naj vünkaj gredo,
Zapojem eno tako, da ji gliha ne bo:
V imeni Marije device,
Ker nam je sprosila to vince.
Marija je skrbela za nas,
Tan v Kani Galileji ta čas,
Svojemu sini je rekla:
»Svatom je zmenkalo vina!«

5343. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz prepisa Fr. Praprotnika. Namesto* ženin *in* nevesta *v v. 2. in 3. se lehko poje tudi kako imé* Jožek, Francek, *oziroma* Ančka *itd.*

5344. *Zapisal* Jožef Čejan; *pela* Mar. Nemec-Lutman. *Iz Cejanove zbirke II. št. 50.* «*To pesem se peva po poroki (ohceti) pri večerji.* — Viva: *enkrat je bilo tod skoro samo italijanski; pevali so (fantje) ital. pesni, vivali, govorili itd.; žali Bog popolnoma iztrebila se ni ta lulika še dandanes.*« *Primerjaj* »*Ti šentan ja!*« *v zakonskih.*

5345. *Neznanega zapisovavca* — *Iz VO. XVII. 6. 2.* Pio, bio *so nemogoče oblike na Krasu.*

5346. *Zapisal* Jožef Tušak. — *Iz njegove zbirke III. za* tovarše *(v. 18) piše Tušak* te van še, *kar kaže, da je ta zapis najbrž prepisan.*

In Jezus je rekel služebnikom to,
»Napunte šest vrčov s friško vodo!«
In rekel je dati staršino,
Kateri je pohvalil to vino.

Ker Jezus je tak vsmilenga srca,
Za kaj ga kol prosimo, vse nan da.
Če zmenka nan kruha no vina,
Le prosmo, on dosti ga ima.

Nedužno veselje zveličar rad ma
In rad se med brümne tovarše poda,
Le s pametjo bodmo veseli,
Jezusa spet bomo meli.

Zatoraj napimo v imeni Boga,
Očeta no Sina no svetga Duha
No rože Marije divice,
Ker nam je sprosila to vince!

5347.

(Od Frama.)

Vse sorte priglihe vam pěsmi pojǫ.
Še enǫ popejmo, da joj glihe ne bǫ,
Od rože Marije děvice,
Ona nam sprosila vince.

Marija je zmirom skerběla za nas,
V Kani Galileji na ohcetni čas
Rekla je svojemu sînu:
»Svati pa neimajo vina!«

»Nalijte šest verčov vode,
Da bǫ Kristus storil vince iž nje.«
»»Dajte pokusit staršinu,
Vam bǫ on hvalil to vino.«

Jezus je smilęčnega sèrca,
Za kaj ga kolj prosimo, vse nam da.
Vam zmenka kruh ali vina,
Jezus pripravljeno ima.

5348.

(Okoli sv. Bolfanka na Pesnici.)

Vseštote perglihe sem 'z pisma doj brô,
Pa tega zdravliča je glihe ne blo,
Od rože Marije device,
Kera nam sprosla to vino.

Marija je prosla tan za nas,
Tan v Kanan Galileji bla ohcetna čast,
Tam rekla je k' svojemi sini:
»Svatje pa nimajo vina!«

Jezus je rekâ ten jogron na to:
»Napunte te verče s'toj friškoj vodoj,
No dajte skušavat strašini,
On de zahvalâ to vino.«

5347. *Zapisal* Oroslav Caf. — *Iz CO. II. 29.*
5348. *Zapisal* Ivan Macun. — *Iz njegove zbirke str. 78.*

Jezus je pač enga smilenga serca,
Kaj koli ga prosimo, vse nam on da,
Naj bode ti krüh ali vino,
Vse že perpravleno ima.

Napi mi en glažek al pa dva
Na svet'ga šant Janža no svetga Düha
No roži Mariji divici,
Kera nam sprosla je vino.

5349.

(Iz Konjiškega okraja.)

Veliko perglih se v tejh pesmih pojo,
Pa toti zdravici pa glihe ne bo:
Od rože Marije device,
Ko nam je sprosila to vince.

Kak je Marija skrbela za nas,
Tam v Kangalileji na ohcet' ta čas
Rekla je svojemu sinu:
»Svati pa nimajo vina!«

Jezus je vsmileniga srca,
Za kar ga kol prosmo, on
on nam vse da:
Nam zmanka kruha al vina,
On že prpravleno ima.

Jezus je rekel tem jogram tako:
»Napolnte šest vrčov z toj frišno vodo,
Nesite jo staršinu,
De bo pohvalil to vino!«

Zdaj ga popijmo v imeni Boga,
Očeta 'no Sina no svet'ga Duha,
V imeni Marije device,
Ko nam je sprosila to vince!

5350.

(Iz Celja.)

Vse sorte zdravice nam venkaj gredó,
Zapojmo eno tako, da ji glihe ne bo,
Od rože Marije device,
Ki nam je sprosila to vince.

Marija je vedno skrbela za nas,
Tam v Kan' galilejski na ohcet' ta čas
Rekla je svojemu sinu:
»Svatom je zmanjkalo vino!«

In Jezus je rekel učencem tako:
»Vse vrče napolnite s frišno vodó
In dajte pozvat staršino,
Da bo poskusil to vino!«

Saj Jezus je vsmiljenega srcá,
Za kar ga kolj pros'mo, vse rad nam on da,

5349. *Zapisal* L. Stepišnik. — *Iz njegovega rokopisa, ki mi ga je poslal A. Kovačič. Pesem je natisnil Stepišnik v knjižici »Ženitvene ali svatbene navade in napitnice« 1885 pod št. IX. v knjižni slovenščini s temi predrugačbami:* 1 priglih — 1 še tejh] nam v — 2 Pa] Alj] — 2 zdravice — 4, 20 Ko] Ki — 9 vsmiljen'ga — 10 Za kar] Kar — 10 on n. v. da] vse nam on da — 11 Nam z.] Če zmanjka nam — 11 alj — 12 pripravljeno — 13 tem jogram] učencem — 14 z toj] zdaj — 16 Da — 17, 19 imenu — 18 in . . . in.

5350. *Zapisal* Rok Drofenik. — *Iz njegove zbirke.*

Na zmanjka kaj kruha in vina,
Nam on vse pripravljeno ima.
Zdaj pa ga pijmo en glažek al' dva,
V imen' Očeta in Sina in sv. Duha
In rože Marije device,
Ki nam je izprosila to vince.

5351.

(Od Sv. Martina na Paki.)

Le pijmo zdravico vsi skupaj,
En glažek t'ga sladkega vinca
K časti sveti Trojici
Inoj Mariji devici!

Jezus je vendar usmilenga srca,
Za kar kol ga prosimo, on vse nam da:
Naj bo od kruha in vina,
Že on pripravljeno 'ma.

V Kanigalileji ohcet je bla,
Sta Jezus Marija v svatovščino šla.
Je Marija Jezusa prosila:
»Svatom je zmanjkalo vina.«

Jezus je vslišal Marijino prošnjo,
Je rekel: »Natočite mi vrče z vodo,
Dajte poskusit starešinu,
On bode hvalil to vino!«

Starešina je glažek v roke prijel,
Vsem skupaj je tako zdravico napil:
»Kje ste to vince dobili?
Pred nismo takega pili!«

Preljubi moj človek, k' pri mizi sediš,
En glažek vinca pred seboj v roki držiš:
Ogledaj se okolj sebe,
Al' je kak' božec zravn tebe.

Če ti en'mu en glaž vinca deliš,
Njemu njegovo žejo ugasiš,
Sam Jezus bo tebe polonov,
Z nebeškoj kronoj te kronov.

Če pa, moj človek, žejo trpiš,
In ene kapelce vode dobiš,
Spomni se na verne dušice,
Kaj so za ene srotice.

Tam vboga dušica v vicah trpi,
Ona zdihuje in kliče na žive ljudi,
Da bi na nje se spominjali mi,
Za nje tudi Boga prosili.

5352.

(Podjunska.)

Pijmo ga v imenu Boga,
Sinu noj svet'ga Duha,
V čast Marije device,
Ki nam je sprosiva to vince.

Ona je sprosiva to vince za nas
V Kanigalileji na hosetni čas.

5351. *Zapisala (?)* Urša Košak. — *Iz prepisa Fr. Praprotnika. Umetna podobna, ki jo je zložil narodni pevec Jožef Pajer, je tiskana v Koroških bukvicah 373—375.*

5352. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz Scheiniggovih NPKS. št. 764, kjer je k v. 1—4 pridejana ta-le varijanta:* Kolko te sorte se pesmi pojô, * Še temu zdravljenju priglihe kne bo; * Od rože Marije device, * Od tega sladkega vinca.

Rekva je svojemu sinu:
»Svati pa nemajo vina!«

Ježuš je djav jogram takó:
»Napovnite vrče le s frišno vodo.
Podajte ga starejšini,
Da bo pohvaluv to vino!

Podajte ga starejšini,
Da bo požegnov to vino!«
Ježuš je milostliv'ga srca,
Kar ga mi prosimo, tiste nam da.

Pomanjka nam kruha bolj vina,
Saj že pripravleno ima.
Jezus pa šriba v nebesah tegre,
Kak so nocoj nebesa lepe.

Kako se bomo veselili,
Ko bomo samega Boga častili.
Ano tako devico prav v'hko čestí,
Kira svojega sina prav lepo uči.

5353.

(Od Železne Kaple.)

Eno pesem bi mi smeli zapeti,
Pa ne vemo, kako bi jo smeli začeti:
Na čast Marije device,
Ki je nam izprosiva to vince.

Kako je Marija skrbela za nas,
V Kani Galileji na en hojciten čas
Djala je svojemu sinu:
»Svati pa nemajo vina!«

Jezus pa pravi tam jogrom takó:
»Napolnite verče s to frišno vodo,
Nesite ga starešinu,
On bo pohvalil to vino!«

Jezus je pa vsmiljenga srca,
Kadar ga mi prosmo, on nam rad da:
Al manjka nam kruha al' vina,
On že pripravljeno ima.

Zdaj ga pa pimo v imenu Boga
Očeta in Sina in svetga Duha
V družbi Marije device,
Ki nam je sprosila to vince!

5354.

(Iz Ihana.)

Te nove zravice zdej vȧnki grȧdó:
Marija dȧvica, to svahko ime,
Preluba Marija dȧvica,
K' nam ja sprosiva za vince!

5353. *Zapisal* Št. Singer. — *Iz njegovega rokopisa.* Hojciten čas = hochzît + Zeit!

5354. *Zapisal* Anton Breznik; *pela mati mu* Terezija. — *Iz njegove zbirke II. št.* 110.

Pesem »od Kanigálilejske ohceti« se poje po tem napevu (zapisal Luka Pintar brez besedila):

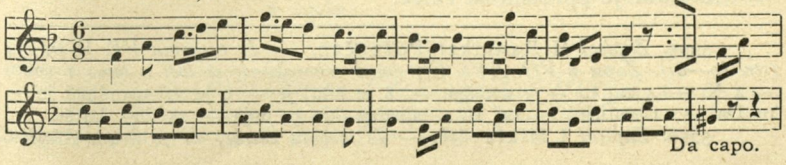

Najpréd ja prosiva za tiste ъldi,
K' so v Kan' Galilejъ na vofcetъ b'li;
Prosiva je soj'ga sina:
»Svatam ja zmankalъ vina!«

Jъžъš ja vsmilen, ja reku toko:
»Nalite šest varču iz frišno vadó,
Dejte pokús't' starašinъ,
Vän bo pohvalu to vinъ!«

Zdej ga pa 'spimo an gvažъk al' dva
V jmén' Jъž'ša 'n Marije jn svét'ga Dъha,
V jmén' Jъž'ša, Marije dъvice,
K' nam ja sprosiva za vince.

Zdéj zahvalimo večnъga Bogá,
Karkól nam prmajnka, vse Jъžъš nam dá:
Naj bo kruha al' vina,
Jъžъš prprávlъnga íma.

Zdej ga prosimo za svetъ rej,
Jъžъš, Marija nam ga dej!

5355.

(Kranjska.)

Vse sorte zdravice na sveti gredo,
Vender zdravici še glihe ni blo
Od ljube Marije divice,
K' nam je sprosila za vince.

Kako je skrbela Marija za té,
K' so v Kan Galileje na svatovšni bli!
Nagovorila svojga sina,
Ko jim je bilo zmanjkalo vina.

Jezus je vsmiljen rekel tako,
De b napolnili šest verčov z vodo;
Potem pa poda starašinu,
On je pohvalil to vino.

Zdaj ga pijmo en glažek al dva
Na zdravje tistiga, kter ga da:
Bog mu daj več let živeti
In nas v ljubezni imeti!

5356.

(Pod Tlako pri sv. Križu poleg Turna.)

Ге nove zdravice zdaj vunkaj gredo,
Nobene ni take, da b' jednaka jej bla,
Kakor je od ljube Marije device,
Ki nam je sprosila za vince.

Najprej je sprosila za tiste ljudi,
Ki so v Kani Galileji na ohceti b'li,
Prosila je svojega sina:
»Svatom je zmanjkalo vina!«

5355. *Zapisal* M. Ravnikar-Poženčan. — *Iz njegovih VP. V. št. 254 (str. 80—81). Zapis v VO. XVI. Č|7 (med vrhovskimi) se loči v tem:* 1 svetu — 4 Ki — 4 zaj to — 7 svojiga — 8 je bilo] je — 9 je v.] usmiljeni je — 10 Da — 11 starišini — 14] N. z. tajistiga, kir ga daja — 15 daj] daj še.

5356. *Zapisal* J. Miklavčič. — *Iz njegove zbirke, ki jo hrani Matica.*

Jezus usmiljen je rekel takó:
»»Napolnite šest verčov s frišno vodó:
Dajte pokusit starešini,
On bo pohvalil to vino.««

Zdaj ga pimo en glažek al' dva
V imen' Jezusa, Marije in sv. Duha,
V imen Marije device,
Ker nam je sprosila za vince.

5357.

(Iz Zagorja za Savo.)

Te nove zdravice zdaj venkaj gredo,
Nobene nej take, de b' glihe ne b'lo:
Od ljube Marije device,
K nam je sprosila za vince.

Narpred je prosila za tiste ljudi,
K' so v Kanigalileji na obceti b'li.
Prosila je svojega sina:
»Svatom je zmanjkalo vina!«

Jezus je usmiljen, je reku tako:
»Nalijte šest vrčov s frišno vodó,
Dajte pokusit starešinu,
On bo pohvalu to vinu.«

Zdaj ga pijmo en glažek al dva
V imen Jezusa, Marije in svet'ga Duha,
V imen Marije device,
K nam je sprosila za vince.

5358.

(Iz Krasinca.)

Te nove zdravice zdaj venkaj grejo,
Ki bratci pojejo, ker vince pijo:
Od ljube device Marije,
Ki nam je sprosila za vince.

Ona je prosila za tiste ljudi,
Ki so v Kani Galileji na ovceti bli,
Ona prosila svojega sina,
Da naj da svatom vina.

Jezus je usmiljen, je rekel tako:
»Nalijte šest vrčev štrihane z vodo:
Neste poskusit starešino,
On bo pohvalil to vino.«

Zdaj zahvalimo vsi skupaj Boga,
Očeta in Sina ter svet'ga Duha,
Tudi preljubo Marijo devico,
Ki nam je sprosila za vince.

Naš Jezus je vsmiljen, je dober za vse,
Kar kol' ga prosimo, to vse nam on da:
Naj bo od kruha al' vina,
To vse on pripravljeno ima.

5357. *Zapisal* Hinko Sevar. — *Iz njegove zbirke III. št. 16;* 2 ne = njej.
5358. *Zapisal* Peter Črnič; *povedala mu mati* Ana Črnič. — *Iz njegovega rokopisa, ki mi ga je poslal Ivan Šašelj.*

5359.

(Iz Slamne vasi.)

Te nove zdravice zdaj venkaj gredo,
Ki bratci pojejo, ker vince pijo,
Od ljube device Marije,
K' je nam sprosila to nebo.

Jezus usmiljen je rekel tako:
»Nalite šest vrčev štrihanih z vodo,
Dajte starešini pokusit,
On bo hvalil vino to!«

Hvalimo, molimo vsi skupaj Boga,
Očeta in sina in svet'ga Duha
Preljubo devico Marijo,
K' je nam dala to vino!

5360.

(Iz Krupe.)

Smo v Kani Galileji bli,
Tam smo pumpo pumpali,
Tam smo pumpo pili.
Marija je rekla svojemu sinu:
»Svatem je zmankalo vina!«

Naš Jezus je usmiljen, usmiljen'ga serca,
Vse nam dobro da, je reku taku:
»Natočite šest verču štrihanih z vodo
In dajte pokusit starešinu,
On bo pokusil to vinu!«

5361.

(Iz Ajdovščine.)

Nö nuôve zdrövice zdej vönkej ghröduó,
De takih še slišöt nej blu,
Uödkar jö Mörije divíca,
K' nöm jö sprosila zö vince,

Prosíla, prosíla zö tiste öldi,
K so v Kan Ghalilei nö uôhcöti bli.
Prosíla je suôjigha sina:
»Svatuauci nejmöjo vina!«

O usmileni Jejzus se jö usmilu čöz nös,
Je pestu nölíti šjest vrču uôdjé.
Dau jö pokust staröšinu,
Uon je zöhvâlu zö vinu.

Zdej pijmo zdrövíco ön ghlažök äl dva,
V jemjöni Mörije jön svejtgha Duhá,
V jemjöni Mörije divice,
K nöm jö sprosíla zö vínce.

5359. *Zapisal* Janko Barlè. — *Iz njegove zbirke.*
5360. *Zapisal* Janko Barlè. — *Iz njegove zbirke.*
5361. *Zapisal* Avg. Žigon. — *Iz njegovega zapisa. Pevec je pristavil:* »Vid'jo, tu je zdej zmiröm nöprejt; buh vej, kölk öldí jö blu töm nö uöhceti zö puôjöt zdrövíco ... Ma jöst nejm'm moči nje ghrla več; ma jöst, k' söm bu stör 30, 33 lejt, tok se nejso lotil puojöt, če nej blu puôlk mene.«

5362.

(Iz Cerkna.)

Nawæ nawícæ pa won γredŭo,
Tačih zrečénih še nkūl ni blū,
Kòt jæ Maríjæ dewíca,
K' jæ nám sprasíla za wíñce.

Marijæ pa pruósi za tájste lъdí,
K' sa u Kāñγaliléj na wѽhcetí blī,
Prasíla jæ sájγa sína:
»Swatawæ nímajæ wína!«

Jézus jæ dŭobьr, jæ rīéku takū:
Näpouníte šiest wórčew s ta fiíšna waduó,
Nesitæ pakúsьt staræšinu,
Wañ bŭó pahwálu tu wínu.

Jezus jæ dŭobьr, usmilьγña sьrcā,
Kar γa prŭósma, uséγa nam dā:
Næj γa prŭosma kruha al wína,
Wan žæ pŏrprawlænu íma.

5363.

(Iz Cerkna.)

Te nove novice, ki venkaj gredo,
Nobena ni taka, de b' gliha ti bla,
Sama Marija devica,
Ker nam je sprosila za vince.

V Kan' Galileji je 'na ohcet bila,
Marija 'n svet Jožef sta tudi tam bla.
Marija je prosila svojega sina:
»Svatovi nimajo vina!«

Jezus je dober, je rekel tako:
»Napolnite šest verčev s to frišno vodo!
Dajte pokusit starašinu,
On bo pohvalil to vino!«

Le pimo ga en glaž'k al dva
V imenu Očeta in svetga Duha,
V imenu Marije device,
K je nam izprosila za vince.

5364.

(Iz Grahova na Tolminskem.)

Vse nove novice, ki venkaj gredo, Sama Marija divica,
Nabena ni taka, da b' gliha ti b'la, Ki je za vince sprosila.

5362. *Zapisal* Frančišek Sedej. — *Iz I. Baudonina de Courtenay-ove razprave »Die Sprachproben des Dialektes von Cirkno (Kirchheim)« v »Archiv für slav. Phil.« VIII. 279—280, kjer pa so verzi napak razdeljeni.*

5363. *Zapisal* Janez Kokošar. — *Iz njegove zbirke.*

5364. *Zapisal* Ant. Črv. — *Iz njegove zbirke;* 5 na ohceti = (e)na ohcet je.

V Kani Galileji na ohceti b'la,
Marija 'n svet' Jožef sta tud' tam b'la,
Marija prosila je svojiga sina:
»Svati več nimajo vina!«
Jezus je dober, je rekel tako:
»Napoln'te šest verčev z vodo,
Dajte pokusiti ga starašinu,
On bo pohvalil to vino.«

Le pimo ga, bratci, en glažek al dva
V imenu Očeta in svet'ga Duha,
V imenu Marije, prečiste device,
Ki nam je sprosila za vince.

5365.

(Iz Volčan na Tolminskem.)

Marija j' prosila Gospoda za nas
V Kan-Galileji na ohceti tam,
Nam prosila nje sina,
Ker v sodu nimajo vina.

Jezus vkaže vsem jogrom takó:
»Napunte lodrice s to frišno vodó,
Dajte je tje starašinu,
Naj on pokusi to vino!«

Starašina kadar pokusi vodo,
On ni vedel nič, kaj je to:
Pokliče sam hitro ženina:
»Od kod imaš ti tole vino?«

Ženin odgovori starešinu tako:
»Naš Jezus je vsmiljen inuj nam vse da,
Naj zmanjka kruha al' vina,
On že pripravljeno ma.«

V naših časih so tudi radi
Judje hodil' na ohceti;
K' uni vpijejo pijani,
Kako bo pa Kristus med nami!

V Kan-Galileji na ohceti tam
So bili jogri s Kristusom,
Sveti Jožef, Marija devica,
Zemlje nuj nebes kraljica.

Ta svet zakon je 'n velik sakrament,
Kdor ga prav drži, v nebo bo vzêt.
Sam Bog ga je v paradižu postavil,
Adamu za Evo pomagal.

Kadar se svatje poljubljajo.

XVII. 5366.

(Iz Podzemlja.)

Ko prinesó na mizo kokošjo pečenko, godci zagodejo, a svatje zapojó veselo pesmico:

Tičica, golobček,
Kušekaj me v gobček,
Ti boš mene, ja bom tebe
Kušekala v gobček.

5365. *Zapisal* Jožef Kragelj. — *Iz njegove zbirke;* 18 Judje *pač nam.* Ljudje.

Opomnja. Od teh kanigalilejskih zdravic je ločiti kot gotovo nenarodno tisto, ki se začenja »Tamkaj v Kanigalileji * Je srečno ženitvanje b'lo«.

5366. *Zapisal* Janko Barlè. — *Iz Let. slovenske Matice 1889, str. 76.* Vinčekaj = obimčkaj.

I še jeno malo,
Da se bo kaj znalo,
Kušekaj ga, vinčekaj ga,
Primi ga za vrat!

5367.

(Iz Podzemlja.)

Kadar to pesmico pojejo, se vsedejo svati tako, da ima vsaki mož dve ženski pri sebi, katere potem kušuje in to pesmico poje:

Tičica, golobček,
Kuškaj mene v gobček,
Ja čem tebe, ti boš mene,
Noter kušnil v gobček.

5368.

(Iz Metlike.)

Tičica, golobček,
Kuškaj mene v gobčik,
Ti si moja, jes sim tvoj!
Vselej Bog pomagaj!
Kušekaj, binčekaj,
Primi ga za vrat.
Ti si golobčica,
Jest sem pa golobčik,
Ti boš mene, jest bom tebe,
Kušekal v gobčik!

XVIII.

5369.

(Iz Motnika.)

Ena tička mi pôje,
Sam ne vem kje,
Na unem kraju Ljubljance
Na ravnem polù.

To ni nobena ptičica,
To je ena pisana majolčica:
Od zunej je lepo pisana,
Od znotrej vinca štrihana.

Preljubi moj bratic,
Prim jo za vratic,
In kuškej, objemčkej
Jo tavženkrat!

Kir te zdravičke pel ne bo,
Ni vreden, de na svetu živi:
Živ, živ, živ, živ!
De b' se v nebesih veselil!

5370.

(Iz Višnje gore.)

Ena ptička mi je pela,
Sam ne vem kje,
Dol pod Ljubljanco
Nad vinskim goram.

To ni nobena ptička,
To je pisana majolčica:
Od zunaj lepo pisana,
Od znotraj vinca štrihana.

Oče starašina,
Le daj ga do dna;
Potem te bom kušnil,
Objemčkal za vrat!

5367. *Zapisal* Janko Barlè. — *Iz njegove zbirke.*
5368. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz Vrazovega prepisa v VO. V. 14. Pesem se poje »ko se zbira v čašo«.*
5369. *Zapisal* G. Križnik. — *Iz njegove zbirke GK. I. 36.*
5370. *Zapisal* Alojzij Kralj. — *Iz njegove zbirke II. št. 12.*

5371.

(Iz Gorenje Vrtojbe.)

To pesem poje eden izmed svatov pri večerji. Najprej zapoje starejšini, potem po vrsti okoli mize vsakemu moškemu, kteri mora trčiti s pevcem z bokaleto in objeti ter poljubiti svojo sosedo. Ta navada je bila nekdaj, zdaj ni več.

Tičica poja,
Kjer sama ne ve, kje,
Tam gore za Ljubljanco
Na ravnem polji.
To ni nobene tičice,
Sej je ena pisana majolčica.

Oča starešina,
Tauš, viva!

(Prime bokaleto [majolčico] ter trčita).

Zdaj jo moraš kušnit,
Objančvat lepo!

Sedaj se objameta in poljubita.

Za oča »starejšina« pride potem »oče Juri«, »oča Janez [Žan]«, »boter Franc«, »kompari Jože« itd., kakor se imenujejo svati.

5372.

(Od Sv. Andreja pod Gorami.)

Ena tička mi poje,
Da sam ne vem kje,
Na vunkraj Ljubljance,
K je ravno poljé.

XIX.

5373.

(Od Rogatca.)

Dever napije zdravico duhovnemu gospodu, ki je mlade ljudi poročil, in pravi: »Da si bodeta bolj dobra, se bomo pa kušnili.« Nato z desnico prime kupico, vodilo (vodiljo) pa z levico, in si roke križem deneta, kakor da bi se pod pazdiho peljala, in tako vince spijeta. Na to mu godci zapojejo tako-le:

To je 'na lepa kupica
Zrelega vinca 'z sodica!
Kaj velite, kaj velja?
Kaj — en kušec le košta!
Le kušnita se — le kušnita se!

Na to se kušneta in sicer tako, da moški sedi, ženska pa vstane in možkega kušne, in to gré okoli mize.

XX.

5374.

(Od Rogatca.)

Zdaj bomo pa pili v imenu tega,
Kater nam vse da:
Ni firšt, ni kral, cesar tud nikdar,
Ampak sam večni Bog,

5371. *Zapisal* Jožef Cejan. — *Iz njegove zbirke III. št. 43.*

5372. *Neznanega zapisovavca. — Iz prepisa Fr. Praprotnika. Druge enako začenjajoče se pesmi bodo objavljene med napitnicami.*

5373. *Zapisal* Janez Žurman. — *Iz njegovega spisa »Ženitovanje okoli Rogatca na Štajerskem« v »Novicah« XVII. (1859) 29.*

5374. *Zapisal* Janez Žurman. — *Iz njegovega spisa »Ženitovanje okoli Rogatca na Štajerskem« v »Novicah« XVII. (1859) 29, kjer je pisano, da je ta napitnica »pri vsaki gostii navadna«.*

Kter nas reši iz nadlog!
To se pa pilo bo z odkritoj glavoj:
Brez vse dolpostave,
Brez vse obrišbrade,
'Z rok v roke,
Ne sme se reči ja ne nak!
Kdor pa tega ne zna,
Mora piti glažeka dva.

5375.

(Od Slov. Bistrice.)

Kdor si pri tej zdravici količkej drugač reče al spozabi, more za štraf (kazen) kaj posebnega opraviti. Zdravica se tako-le glasi:

V imeni tega,
Ko nam vse da,
Na zdravje tega,
Ko na žegnanem kamni stoji,
To cartano rožo in cel svet v rokah drži,
In našim dušam špižo (jed) deli,
In nas z toj vinskoj kaplicoj razveseli.
V imen tega,
Ko je prevzel naš dolg:
Ni ga prevzel noben firšt (knez) ne kral,
Tud ne svitli cesar:
Prevzel ga je sam večni Bog,
Kakor vsaka mati svojih lastnih otrok!

Podoknice.

I.

5376.

(Dolenjska.)

Fantje pojo ob ženitovanju zvečer pod oknom:

Srečen večer, srečen dan
Žen'nu, nevest' in svatolcom,
Ki sta od tega ledek stanu
Na ta dan vzela slovo!
Ljubi ženin, bodi vesel,
Ker žlahno rožo si prejel;
Imel jo boš za pomoč,
Nji zročil gospodinjsk' ključ.
Bog vama daj svojo pomoč,
Vama naj svet' nebeška luč,
Da bi v ljubezni vselej b'la,
Zraven ljubila tud' Boga!

5377.

(Z Blok pri Cerknici.)

Al zbrau sъ si jo na svuojo pomuč,
Dau jъ buoš od kjeudra kluč;
Al zbrau sъ si jo na svuojo rokuo,
Jumu jo buoš pa za ženuo!

5375. *Zapisal* Lovro Stepišnik. — *Iz njegovega rokopisa, ki mi ga je poslal A. Kovačič. Zapisovavec je to natisnil tudi v »Slov. Gosp.« 1883. str. 22 in v svoji knjižici »Ženitbene ali svatbene navade in napitnice«, 1885, str. 24 in str. 33, tukaj s temi predrugačbami:* 1, 8 imenu — 2, 4, 9, 2 Ko] Ki — 5 celi — 6 špižo (jed)] hrano — 7 to vinsko kaplico — 10 nobeden — 10 Kral — 11 Tudi.

5376. *Zapisal* Fr. Sreboški-Peterlin. — *Iz njegove zbirke.* 2 Svatolcom *po pravopisu* elavcev *iz* svatovcev.

5377. *Zapisal* Izidor Modic; *pel* K. Zadnik, *ki je dejal:* »Tuo so pa laškъ fantje pod uoknam zepejlъ, kъ se je Matijetava z Lašč možila«. *Iz zbirke Modčeve št.* 110.

II. **5378.**

(Iz Levca v Savinjski dolini.)

Tud mi bomo eno zapeli
Na zdravje vas fantov veseli,
Zato ko ste prišli jemati slovo
Od ženina ino neveste lepo.

Zdaj bote darilo dobili,
Ko ste nevesti krancelj pustili:
Sam Jezus nebeški je tega vesel,
Pa tudi naš ženin, k je v zakon jo vzel.

Oče in mati so žalostni bli,
Kadar jih hčerka zapusti:
Sej to jih še v srce razveseli,
Ko nedolžna ta svet zakrament zadobi.

Nedolžnost pred Bogom veliko velja,
Sej tudi Marijo za ljubo ima:
Nevesta se lahko veselo drži,
Ker še kranceljček beli na glavci cveti.

Oče starešina, recite vi,
Naj ženin en glas na fante spusti,
Da jim še enkrat veselje nardi,
Kir so nam tako lepo prepevali.

Zdaj glažke vsi v rokah držimo,
Na zdravje vsih fantov napimo,
Da bi enkrat veselo zaukali
Tam pri nebeški ohceti!

III. **5379.**

(Iz Levca v Savinjski dolini.)

Mi smo se skupaj zbrali
Vsi zauber fantiči,
Da bi eno zapeli,
Pa tud zaukali:

Na zdravje tebe, ženin,
In tud nevesta ti,
Kir danes sta začela
Svet zakon vživati.

Da bi ga uživala
Vse dni pa tud' noči,
Da bi skupaj zaspala
Na beli posteljci!

Na zdravje starašnetov,
Da bi vesela b'la
In tud te druge svate
Lepo komandirala!

Zdaj še pa en štikeljc
Na zdravje predfirarja
In tud njegove družice,
Ko ga tak rada 'ma:

Da bi se rada 'mela,
Enkrat tak srečna bla,
Da b' tudi pred oltarjem
Bla skupaj zvezana!

Zato smo semkaj prišli
Ženina nevesti zročati,
Pa bi tud' rad prijeli
Deset goldinari.

Zdaj vam pa vsim skup vošimo,
Da bi tak srečni bli,
Da bi vsi skupaj peršli
K nebeški ohceti!

5378. *Zapisal* Ivan Pilih. — *Iz njegovega rokopisa št.* 7.
5379. *Zapisal* Ivan Pilih. — *Iz njegovega rokopisa št.* 10. »*Poje se pod oknom, ko pridejo fantje ukat.*«

Prežarske.

I.

5380.

(Od Sv. Antona v Slov. gor.)

Lubleni gostüvajšaki,
Ena prošja je do vas:
Či hteli bi poslüšati
Od prežarov en glas.

Zadost jih le zapustlo je
Gnes toti ledig stan,
Pa samo v toti fari nej,
Še v drügi fari kaj.

Ledig stan je gnes poslan
V to dolgo večnost ta,
No tam bo za vas hranjeni
Do sodbe Jezusa.

Tud vidva gnes zapüstla sta
Zdaj toti ledig stan,
Sta drugega zadobila,
Mi je zakon imenvan.

Ja v toti fari trojički
Cirkve svete Trojice
Sta v zakon gnes premejena
No sta požegnana.

Ja sveto pismo govori,
Da zakon je lep stan,
V nebesih v velki časti je,
Či le je prav zdržan.

Gnes vzela, Jula, boš slovo
Od tote hiše proč,
Či glih odideš z domi proč,
Ne sme ti biti joč.

Gnes prosi očeta lepo
No drugo žlahto vso,
Naj tebi vse odpustijo
No beri jim slovo.

Svoj'ga očeta posebno še,
Ki trudili se so,
Da sojo te gor zredili,
Vičili prav lepo.

Ena peršuna še fali
Na tem gostüvaji,
Ki telo že tam v grobi spi,
Duša pa je v večnosti.

Zmislite na mater še,
Ki v grobi perhnijo:
Da oni bi gnes živeli,
Bi tud veseli bli.

Morebiti to želeli so,
Da včakali se bi,
Pa smilen Jezus križani
On vse drugač stori.

Vi gospodi in gospe,
Vi žene in možje,
Vsi skupaj prosimo lepo,
Da ne bi jezni bli!

Še vselaj ena prošnja je,
Od prežarov en glas,
Ki vuni lepo stražijo
Že precej dolgi čas —

Pri vsakem vogli jih stoji
Po seden al' po šest —
Či hteli dat' bi vsakemu
Eno purjo bedro jest.

Vse prazne te besede so,
Več ne pogerjemo:
A, či pa glih se to zgodi,
Saj ne bi jezni bli.

Le pojte, oča, s küpico,
No moziganti vi,
Nam bodete zaigrali,
Mi pa bomo g domi šli.

5380. *Zapisal* Josip Klemenčič. — *Iz njegove zbirke št. 14.*

5381.

(Iz Hajdina pri Ptuju.)

Preljubi gostovenci vi,
Eno prošnjo mam do vas,
Če hteli bi poslušati
Od prežarov en glas:
Pri vsakem okni nas stoji
Po sedem al po šest,
Če hteli dat bi vsakemu
No purjo bedro v pest!
Pa prazne te besede so,
Mi ne poginemo,
Pa če se ravno to zgodi,
Saj nemo jezni mi.
Gnes, Micka, vzela boš slovo
O tote hiše proč,
Saj ne boš dauč od doma šla,
Ne sme ti biti joč.
Še ena duša nam fali
Na tem gostovanji,
Ker truplo v črni zemlji spi,
Duša je v večnosti.

II.

5382.

(Od Frama.)

Jaz ne vĕm, kaj bî s' začęl,
Někaj bi vam rad zapěl.
Cěla naša kompanija
Vaše norce opominja.
Kteri pride sem na pǫt,
Vsak sę flisa hitro v kǫt.
Jaz sem to že davno čul,
Kaj nicoj pri ti hiži bǫ.
Hišni oče sǫ tako rekli,
Da bǫjǫ klobasic pekli,
Vsakemu firkel vina kcoj,
Da bǫ šel vesel domu.

5381. *Zapisal* Anton Pesek. — *Iz njegove zbirke št. 24.*

5382. *Zapisal* Oroslav Caf; *pel* Blaž Bedenik. — *Iz CO. I. 95—97. Ali je narodna, je pač dvomljivo; še bolj dvomljive narodnosti je nastopna, ki jo priobčujem pod črto. Zapisal jo je A. Hren.*

(Od Sv. Trojice v Halozah.)

Obogi je prežarski stan,
Črez okno se zgleduje on tam:
On milo zdihuje,
Ker včasi zmrzuje,
Na zadje kot pes je odgnan.
On komaj se včaka noči,
Da hitro na prežo leti:
Že dolgo se trošta,
Da bode vse košta,
S kom se gostuvančan masti.
Ko prežari pridejo ta,
Podvoje vam podpreta dva,
Po štirje pri okni,
Ti drugi pa v lojpi,
Po šest jih pa v hiši sloni.
Od zime trepečemo zdaj,
Si mislim, da bode še kaj:
Tam v lojpi gledijo,
Pri okni slonijo
In vahče kak maček na miš.
Vse to bi še prežar prestau,
Da bi nova navada ne bla:
Na vsaki gostiji
Zdaj skoraj že blizi
Žandarma za prežara sta.
Ko blizi priskačemo ta,
Kde ktera gostija je bla,
Pa blizi ne smejmo,
Kam žandarni velijo,
Še dvoriše pogledat ne smem.
Če kteri nomalo stoji,
Žandarn se ves jezen zreži:
Marš, purši, ge causi,
Drugač te klobasi
In ketnce nesli kraj se.

Mî smo vaši sǫsědi,
Vsi smo tako žalostni,
Ker mormo zvun pri oknah stati
In od mraza dregetati.
Če bî nas kar tu ne blo,
Gvišno strah bî vas bîlo.

Kteri če na prežo it,
Mora biti preja sit:
Če bî se doma ne najel,
Bî tam od glada konec vzel.

Kranceljunfrava sę men' dopade,
Ko lěp zelen krancel 'ma.
Lěpo sę na směh drži,
Ko sę ji někaj dobro zdi.
Malo pije, malo jě,
Ki sę skoro ženit' če.

Kaj ne spije, pak razlije,
Kaj ne sně, pak v aržeti skrîje.
To se men' prav dobro zdi,
Da tako za mę skrbi.

Enǫ purǫ al' kavrača
Režte nam, vî hišni oča!
To nam pač lěpo diši,
Dajte nam, kaj mate vî:
Vsej jaz kar velko ne želim,
Da le no malo proč dobîm!

Kedar greste dol u klet,
Se ne směte dol zaprět':
Daj nam Bog 'no dobro sréčo,
Nam pak bučo najtǫvečǫ,
Da bî sę napili vsi,
Ker smo tako žalostni.

Če nas čete darovati,
Štale čemo vam nehati.
Če nas bote darovali,
Vaše štale bojǫ vam ostale.

Zvuně je huda zvěrina,
Ker lisica z repom kima.
Lehko še sę vam zgodi,
Da še sova vas dobî.

Kaj hočemo prežari zdaj?
Podati se mormo nazaj:
Po nemško spoštvani,
Po pasje odgnani,
Še vsaki se smeji nam zdaj.

Le s šegami novimi v kraj,
To lepo vas prosimo zdaj.
Le rajši domače,
Ki ne vzamejo plače,
Žandare pa pustite v kraj!

Kak snoči je tamkej le blo,
Nas v srci zbolelo je zlo.
Smo prišli do lese,
Zdaj vsaki se trese,
Žandarni nam dajo slovo.

Le k srci si vzemite to,
Vas prosim, prežare zlo.

Če kteri bo mejo
Kdaj kako gostijo,
Le prežare vzemite si kcoj.

Zdaj pesmi te konec naj bo,
In dajmo tim špasom slovo:
Z resnicoj končati
Ja moramo znati,
Še pred kak gremo domu.

Če ravno povableni ni,
Smo prežari tukaj sem šli
Pa vendar želeti
In srečo voščiti
Ženihu in nevesti še mi.

Kak lušno je pač včasi bilo,
Pred kak v zakonski stan poda(!)
Pa v zakonskem stani
Naj Bog vaj ohrani,
Svet žegen in srečo vam daj!

To pesem bo razumel bravec, ako mu povem, da je prežanje bilo večkrat prepovedano: »Sogenanntes Pransengehen (iz slov. prežati *‚bei Hochzeiten als ungeladener Gast [Schmarotzer] mitessen‘) oder Tanzschauen ist verboten« (dvorni dekret z dne 28. avgusta 1773 in 4. jan. 1780, Unger-Khull, Steirischer Wortschatz 109).*

Nicoj je že babji jag,
Kar vsaka baba kadi tobak:
Naj bǫ lěto ali zima,
Saj niedna baba repa nima.
Čedni bote možki prav,
Da ga nieden ne bo dal!

Darovanje neveste.

5383.

(Iz Podzemlja.)

Preden začno godci k daru zvati, zapojo:

Lepa moja Mare,
Vesela mi bodi,
Kot si ondaj bila,
Kad si venček vila.
Prvega si vila
Od bele šenice:
Tega si dar'vala
Svoj'mu drag'mu čačku.
Drugega si vila
Od vinske trtice:
Tega si dar'vala
Svoji dragi majki.
Tretjega si vila
Od svojega poštenja:
Tega si dar'vala
Svojemu dragemu!

5384.

(Iz Duge Rese.)

Kate moja mila,
Vesela mi bila,
Kot si onda bila,
Kad si venčac vila.

Kate moja mila,
Sad je tebi znati,
Ko su tvoji ćaćki
I premile majke.

Kate moja mila,
Sad je tebi znati,
Ko su tvoji bratci
I premile sestre.

Kate moja mila,
Sad je tebi znati,
Ko su tvoji strici
I premile strine.

Kate moja mila,
Sad je tebi znati,
Ko su tvoji tetci
I premile tete.

Kate moja mila,
Sad je tebi znati,
Ko su tvoji vujci
I premile vujne.

Kate moja mila,
Sad je tebi znati,
Ko so tvoji kumi
I premile kume.

Kate moja mila,
Sad je tebi znati,
Ko su ti susedi,
Premile susede.

Tete, vujne, strine,
Otvarajte škrinje,
Svi se približujte,
Katu mi darujte.

5383. *Zapisal* Janko Barlè. — *Iz »Letopisa slov. Matice« str. 79.*
5384. *Zapisal* Fr. Kuhač. — *Iz njegove zbirke IV. št. 1275 (z melodijo).*

5385.

(Iz Stupnika pri Zagrebu.)

Dok žene daruju mladenku, pjevaju gudci uz gusle:

Hote, vujne, iz kuhinje,
Nos'te, voz'te dare:
Ki oplećak na opleća,
Ki rubaču na ritaču,
Ki fertušek na trbušek,
Ki pečicu na glavicu,
Ki krajcarek, ki cvajarek,
Naj si kupi nunačicu:
Našej deci čudej treba,
Čudej treba, se do neba.

5386.

(Iz Vinice v Belih Kranjcih.)

Pěvaju svatovi na piru pošto se odnesu jestvine sa stola, i prostre běli stolnjak i na stól metne velik pšenični hlěb ozgor okružen, udarajući pladnji po stolu:

Ajte k darom, ajte k darom!
Pristupajte, darovajte
Našu mladu nevěsticu,
Svaki barem po šesticu:
Ajte k darom, ajte k darom!

Ta pěsmica ponavlja se pěvajući dok traje darovanje. Poslě děvojke dvě po dvě pripěvaju ovako:

Daruj, čaćo, ćerku svoju, zakon ti je, zakon ti je!
Ako l' nećeč al se kratiš, zamer ti je, zamer ti je!

Daruj, majko, ćerku svoju, zakon ti je, zakon ti je!
Ako l' nečeš al se kratiš, zamer ti je, zamer ti je!

Daruj, bratec, seku svoju, zakon ti je, zakon ti je;
Ako l' nečeš al se kratiš, zamer ti je, zamer ti je!

Daruj, seko, seku svoju, zakon ti je, zakon ti je;
Ak l' nečeš al se kratiš, zamer ti je, zamer ti je!

5387.

(Iz Podzemlja v Belih Kranjcih.)

Kadar darujejo ženina in nevesto, pojó:

Ali, k darom pristopljajte,
Oče, mati, darovajte
Našo mlado nevestico:
Oče škudo, mati ruho!
Ali, k darom pristopljajte,
Brati, sestre, darovajte
Našo mlado nevestico!

Ali, k darom pristopljajte,
Strici, strine, darovajte
Našo mlado nevestico!

(Potem pojo: vujci, vujne; tetci, tete; žlahta vsa itd.)

5385. *Zapisal* St. Korenić. — *Iz ZZNŽ. I. 136 z razlagami:* 8 nunačicu = zibačicu, 10 se = sve.

5386. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz Danice ilirske l. 1841, str. 199 (VO. XV. 64).*

5387. *Zapisal* Janko Barlè. — *Iz »Dom in Sveta« VIII. (1895) na platnicah 15. št. (1).*

Jeni s kota, drugi s pota,
Saj ne boste nikdar več,
Ledek stan je danas preč!
Razvezujte črne mošnje,
Dajte ven srebrne groše!

5388.

(Iz Podzemlja.)

Ko zovejo k darom, pojo godci:

Ali, k darom pristoplajte,
Pristoplajte, darovajte
Našo mlado nevestico!
Včeraj je bila še deklica,
Danes pa je nevestica.
Očka, mamka, pristoplajte,
Pristoplajte, darovajte
Našo mlado nevestico:
Oče škudo, mamka ruho,
Bratci, sestre, pristoplajte,
Pristoplajte, darovajte
Našo mlado nevestico.

Potem se poje vujci, vujne . . . tetci, tetce . . . žlahta vsa . . . vsi sosedi in sosede itd.

Vse iz kota in iz pota
Pristoplajte, darovajte
Našo mlado nevestico:
Saj ne boste nikdar več,
Ledek stan je danes preč.
Razvezujte črne mošnje,
Dajte ven srebrne groše:
Ak' ji Bog da doživeti,
Saj vam želi povrniti!

5389.

(Kranjska.)

»Kadar se v jabolko pobira«, se poje:

Le sim, le sim, hišni oče
Ino tud hišna mati!
Le sim se pomikajte,
U jabuko potikajte!
Le sim, le sim, bratci in sestrice,
Le sim se pomikajte
Ino tud radi dajte.

5388. *Zapisal* Janko Barlè. — *Iz »Letopisa slov. Matice« 1889, str. 80.*

5389. *Zapisal* Andrej Smolè. — *Iz VO. XX. 37 b. Natisnjena je v SPKN. I. 3 s temi premembami, ne gledé na naglaske in apostrofe:* 1, 5, 8 sem . . . sem — 1 ôča — 2 tudi — 3 sem — 4 V jabelko — 5 brat in sestra — 6] K življenju pomagajte — 7 tudi — 8] strijci, ujci — 9, 10] Kaj se bote spogledváli * Ko bi rádi nič ne dáli! — 11] Nevésti bo dnarjov tréba — 12 Bóde zib'ko — 13 Bode . . . nji — 14] Bóde daleč prepeljana — 15, 16 Čez. — *Iz Korytka je ponatisnjena v Kuhačevi zbirki IV. št. 1238, kjer je tudi melodija. V VO. je kot zapisovavec imenovan Prešeren; toda ta je pesem samo redigiral in ji dal v Kastelčevem prepisu z naslovom* »Peſem per ozheti *(nam.* ohzeti), kadar ſe v jabelko pobira«, *v VO. XXI. B. št. 3 (za »Čbelico« namenjenem rokopisu) to-le obliko:* 1] Le sèm, le sèm, vi hišni oča — 2 Ino tud] Le sèm, le sèm, vi — 3 sèm . . pomikvajte *(z napačnim povdarkom na* i) — 4 In v jabelko vtikvajte — 5] Le sèm, vi bratje in sestríce — 6 sèm . . . pomikvájte — 7 In tudi — 8] Le sèm, vi strici, ujci — 9 Nikár . . . vmikvájte — 10 Nevésti pomagájte — 11] Nevésti dnarjov treba bo — 12] Ko zibèlko kupvála bo — 13] De sinka v nji zibála bo — 14] Ker daleč prepeljána bo — 16 zélene — 16 lédene. — *Po tej redakciji je narejen Vrazov prepis v VO. V. 11., ki se loči od njega, ne glede naglaskov, samo v tem:* 14 prepelana — 15, 16 Črez.

Le sim, le sim, stric in ujce,
Nekar se ne umikajte,
Nevesti pomagajte!
Nevesta bo dnarje nucala,
Bo zibuvko kupovala,
Bo sinka v nje zibala,
Bo deleč prepelana:
Čes tri gore zeléne,
Čes tri vode ledéne.

5390.

(Iz Loškega potoka.)

»Kadar se v jabolko pobira«, se poje:

Prelepi moji sosedje,
Kaj boudem vas zdaj prosila:
U cerengo pomagajte,
Z veseljam radi mi dajte,
Ker boum deleč pêrpeljana,
Ker boum dosti potrošila,
U vsak oštariji pila.

Ker dao bou eno petico,
Daj mu Bog lepo ženico;
Ker boude dao en grošek,
Bog mu daj slame košek;
Ker pa bou dao en vinar,
Bog mo daj en goldinar!

Zdaj koderkol boum hodila,
Z vašim daram se 'm hvalila,
K' ste me lepo obdarovali,
U cerengo pomagali.
Kadar boum proso plela,
Vas boum v misli méla,
Ki ste mi z veseljam dali,
U cerengo pomagali.

5391.

(Iz tržaške okolice.)

Dajte, dajte vbogajme
Naši novici, kar ji gre:
Naši novici židan trak,
Stari babi štrik za vrat.

5392.

(Sl. Bistrica.)

Ko se zbira dar nevesti, zagodejo ali zapojejo godci:

Le lesem, le lesem, oča starašina,
No zdaj darujte to mlado nevesto
Z darom in blagom in lepim poštenjem.
Ta mlada nevesta je tako govorila,
Ko bo sinke ženila in hčerke možila,
Tedaj bode vse povrnila in poplačala.

5390. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz Vrazovega prepisa v VO. V. 14 b. Vraz je gotovo marsikaj prenaredil* (boudem, boude, boum, bou, dao). *Tiskana je v SPKN. III. 56–57. s temi premembami, ne gledé na naglaske in apostrofe:* 1 sosédji — 2 boudem vas] vas bodem — 3, 17, 21 cerengo] življenje — 4 veseljem mi radi — 5] Ker bom daleč prepeljana — 6 Ker boum] Bodem — 6 potrosila — 7 V vsaki — 8] Kdor bo dal e. p. — 10] Kdor bo dal mi g. — 12] Kdor bo dal mi vénar — 13 dajcu] daj — 14 Kodarkol' bom — 15 'm] bom — 19 mislih imela — 20 K' . . veseljem.

5391. *Zapisal* D. Martelanec-Obalovič. — *Iz »Letopisa slov. Matice« 1885. 115.*

5392. *Zapisal* Lovro Stepišnik. — *Iz njegovega rokopisa, ki mi ga je poslal A. Kovačič. Zapisovavec jo je natisnil v »Slov. Gosp.« 1883, str. 22 s*

5393.

(Okoli Laškega.)

Le sem, le lesem,
Preljubi moji svati,
Le semkaj pertecite,
Lep dar pernesite!
Le mi jo darujte
To mlado nevesto
Z darom ino z blagom,
Dušico s svetim rajam
In z veseljam,
Tud z enim lepim poštenjam!

Le nič ne premišljavajte,
Le hitro gor zmetavajte.

Starašina, ste že djali,
Da bodte en finfar dali.

Vojarna, naša ljuba,
Kar daste, ne bo zguba.

Tovarš na versto pride,
En tolar z žepa uide.

Pa tudi tovaršice
Žvenklajo že petice.

Preljubi moji Jaka
Že s krono težko čaka.

Ker Mica je bogata,
Bo dala po dva zlata.

Preljubi moji Tona,
Zdaj pride tvoja krona.

Preljuba moja Lenka,
Tvoj tolar glasno žvenka.

Preljubi moji Miha
Sò tolarjem sopiha.

Marjeta bo tud' dala,
En tolar darovala.

Preljubi moj Andrejče
No krono gori vlejče.

Neža tud ni reva,
Krono že gor deva.

Preljubi moji Jura
S tolarjem prifura.

Voglarji so tud djali,
Da bojo kaj darvali.

Če kdo kaj dati hoče,
Mu zdaj je še mogoče.

Zapečjani zaležani,
Semkaj pertecite,
Lep dar pernesite.

Počak'te še no malo,
Da še bojo godc' darovali.

Vi starši pertecite,
Prediva pernesite:

Da predla bo nevesta,
Da možu bo prav zvesta!

5394.

(Z spodnjega Štajerskega.)

V nekterih krajih je navada ali šega, da se pri svatbi [ohceti] nevesti in ženinu kaj daruje; to se zgodi pri deveti jedi ali rihti; takrat se pogača z rožo nališpana na mizo prinese, potem se roža od pogače vzame, in kjer je roža

---

temi premembami: Lesem, lesem — 2] No darujte tej mladej nevesti * Z darom in blagom in lepim poštenjem — 6 bo . . . ino; *drugič jo je natisnil v svoji knjižici »Ženitbene ali svatbene navade in nap.« 1885, str. 21—22 s temi premembami:* 2, 3] No darujte tej mladej nevesti * Z darom in blagom in lepim življenjem.

5393. *Zapisal* Dragotin Ripšl. — *Iz »Slov. Glasnika« 1858 II. 183. Verz 3—8 se ponavlja za vsakim parom;* zapečjani zaležani *so otroci, drugi domači ljudje, hlapci in dekle itd.*

5394. *Zapisal* S(lemenik). — *Iz »Novic« XVII. (1859). 78 v spisu »Kadar se nevesti daruje«. Verz 5—8 se ponavlja za vsako strofo.*

bila, se pogača izreže ali skorja izdolbe, v to jamico se dnarski darovi devajo, in takrat se tudi venec nevesti odvzame. Na to pristopi pameten godec ali drug moder mož in reče ali zapoje:

Ljubi oče starašina,
Prinesite še kaj vina,
Posez'te le v mošnjico,
Podajte tud' petico.
Le darujte, le darujte
Z enim majhnim daram
Ženina in nevesto,
Duše pa s svetlim rajam!

Ljubi oče, vi devir!
Posez'te tudi v svoj kernir,
Pa vzemite ven mošnjico,
Dajte tudi vi petíco.

Ljubi moji zakončanje,
Dragi moji zapečanje!
Sem bliži prihajajte
In daril prinašajte.

Ljube moje ve sestrice,
Ljube tudi ve tetice:
Ene dajte plahtice,
Druge dajte rutice.

Le darujte z dobre volje,
Njima bode potem bolje:
Dajte platna al plenic,
Dajte srajc al pa petic!

Kadar se to darovanje opravi, se kupice [glažki] z vinom natočijo in starašina napije enim ali drugim na zdravje.

5395.

(Štajerska.)

Ljubi oče starašina,
Le natočte kupco vina,
In pojišite mošnico,
Pa prinesite petico!
Le darujte, le darujte
Z enim lepim daram
Ženina in nevesto
Z dobrovoljnim sercam!

Vi devir, le tud odprite
Svoj karnir in prinesite,
Naj bo tolar alj petica,
Saj ne švara se mošnica.

Dragi in pošteni svatje,
Ljube sestre ino bratje,
Bližej, bližej perstopite
In svoj darek prinesite.

Ljube vujke in tetice,
Ljube botre in babice,
Bote kos tenčice dale,
Mlado mater obdarvale.

Le darujte dobre volje,
Njima bode velko bolje:
Kar bo serce rado dalo,
Vam ne bode pomankalo.

5396.

(Štajerska.)

V pondeljek večer pobirajo za mlado gospodinjo, ker ona veliko potrebuje. Dever natoči kupico vina, položi bel robec čez okrožnik in ga dene zdaj pred enega, zdaj pred drugega gosta, kteri kak dnar nanj položi, potem ko je iz kupice vince pil. Cela hiša veselo prepeva pesmico, ktero je dever takole začel:

5395. *Zapisal (?)* P. E. Zagorc. — *Iz »Drobtinic« II. (1847) 258—259. Verz 5—8 se ponavlja za vsako kitico.*

Zapis Jožefa Krajnca *(narekovala* M. Klemenčič *iz Selišč pri Sv. Juriju na Ščavnici) se loči v tem:* 1 Lübi — 3 poiščite mošnjico — 6 darom — 7 Ženiha — 4 dobrovolnim srcem — 11 al — 12 Naj . . . mošnjica — 14, 17, 18 Lübe — 19 tančice — 26 srce — 28 pomankovalo.

5396. *Zapisal* Kol. Mulec. — *Iz njegovega spisa »Običaji štaj. Slovencev pri snubljenji in svatbah« v »Novicah« XIV. (1856) 23.*

Darujte, darujte
To mlado nevesto
Srebrom in zlatom
In svetlim rajom.

Nevesta ima, dokler za njo pobirajo, ženinov klobuk kakor krono na glavi.

5397.

(Od Svete Trojice v Slov. gor.)

Keda se nevèsta razplete, ji prinesejo star klobuk ino kolovret ino med tem žalostnim činom gǫdci za njǫ poberajǫ in tako gǫdejǫ:

Darüjte, darüjte
Nevèsto mlado:
Srebro no zlato,
Srebro no zlato,
5 No kaj kdo dati če!

Kadar godci pobirajo v čašo.

I. 5398.

(Iz Loškega potoka.)

O mati narejavka,
Raztegnite mošnico,
Dajte godcam petico,
Ker so vam lepo peli,
5 Vas bodou v mislih meli.

Zdaj pa oče starašina,
Dejte vsac'mu glažek vina;
Ki bodou godci vino zpili,
Vam bodou lepo godili.

(Kadar se kdo brani dati.)

10 Kaj se bote pogledvali,
Ki bi radi nič ne dali,
Bi še rajši jemali!

II. 5399.

(Od Sv. Jurija na Ščavnici.)

Dragi oča starašina,
Primte zdaj za kupco vina.
Le poište mošnjico,
Zmislite na dvajšico.

5 Le gor dente vse, kaj mate,
Vse kaj z dobre volje date;
Naj bo tolar al petak,
Vse rad vzeme ti bedak.

Drüžba naj se van ne mili,
10 Dvajšica že z žepa sili;
Le od sé jo dente ta,
Drugači se zgubiti zna.

Prosim vüce ino strice,
Botre no še vas, tetice,
15 Dente gor en lepi dar,
To vam ne bo velki kvar.

Dragi no pošteni gosti,
Vem, kaj penez mate dosti,
Vržte tolar na talir,
20 Če je glih velki tak kak sir.

5397. *Zapisal* Oroslav Cat. — *Iz CO. I. 25—26 na koncu popisa svatbenih navad v Framu.*

5398. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz Vrazovega prepisa v VO. V. 14 b., kjer je Vraz vtihotapil nekaj štajerščine:* bodou, godili. *Tiskana je v SPKN. III. 57 s temi premembami, ne gledé na naglaske in apostrofe:* 1 narjávka — 5 bodo — 6 oča starašina — 7 Dajte . . . kozar'c — 8 K' bodo . . . spili — 9 bodo . . gódili — 10 boste — 12 rajši] rajši le.

5399. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz zapisa Jožefa Krajnca, ki jo je dobil od godca Frančiška Andrašiča.*

Le gor zmečte desetice,
Če so ravno zmes šestice,
Če je glih küferni groš,
Da njih le bo za en koš!

Prosim vas, vi stari mož,
Mate vi en svetli groš?
Da bi ga gor hteli djati,
Kak bi ga jaz vida rad!

Prosim njih, gospod pošteni,
Znajo tak, kaj treba meni!
Za vse tisto no za to
Naj njim lepa hvala bo!

Nekaj dajte, pajbi mladi,
Dokič še ste v božji gnadi:
Vas ma tak najrajši Bog,
Jaz pa dnarje z vaših rok.

Kadar se pobira za kuharico.

5400.

(Sl. Bistrica.)

Ko se zbira dar za kuharico, nagovori oča starašina zdravico za kuharico: »Zdaj bodemo napili zdravico naši kuharici, ki nam je mnogo sort okusnih jedij napravila in se trudila s kuhanimi in pečenimi. In nam je na mizo znosila, da smo si mi zraven svoje srce razveseljevali in želodce nahranjevali in tem našim novozaročencem prve dni počastili, da smo po navadi naših praočetov in očetov te obrede opravili, k našemu veselju, kratkočasnosti in želji prihodnjih dobrot, dosta zdravičk napili, napijmo še eno naši kuharici in vložimo jej vsak en dar; jaz dam toliko — drugi pa kolikor kteri hoče«. Pri tej daritni zdravici godci zapojó ali zagodejo:

Na zdravje naši kuharici!
Nam dobre jedi napravljala,
Naše srca troštala
Z rožmarinom roštala itd.

Drugačne pesmi na svatbenem raju.

I. 5401.

(Koroško.)

Pri brumneh otruečeh
Je vselej te gvas:
O Jezus, Marija,
Ostani pri nas!

Marija divica,
Potroštaj mene,
Da pridem jes v kratkem
V nabiese k tebe.

Kduer brumno živi
Noj na svieti trpi,
V nabieseh se večno
Z Buegam veseli.

Nedovžne roče
Enu čiste srce,
Skuez tu more(š) spoznati
Božje otroče.

Ko bodi vesiev,
Kader pride nediev,
Pa glej da ostaneš
Na duši še ciev.

Ti preabotni sviet,
Kako sliepo ti spiš,
Da tekaj prežvahtnosti
V pregrehi zaspiš.

Ko kamor pogledam,
Vesela več ni,
O lubi moj Jezus,
Potroštej me ti!

O lubi moj Jezus,
Na strani mi stoj,
Da bom s tvojo gnado
Na vekoma tvoj!

5400. *Zapisal* L. Stepišnik. — *Iz* »*Slov. Gosp.*« *1885. 22.*
5401. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz Scheiniggovih NPKS. št. 767.*

Posvetna svadkuest
Je ko govo noruest,
Sam Bueg je svetuest
Noj ta večna modruest.

Kduer se Buega boji,
Zapovedi drži,
Temu tu nebu
Nikoli ne vbiži.

Bodi star. bodi mvad,
Ko služi Bogu rad,
Kader bodeš ti vmrv,
Ti bo nebu odprv.

O čvovek prevdari,
Kaku norsku je,
De ti na te stvari
Obiesiš srce.

Al češ srečen biti,
Muerš Boga lubiti
S ciele tvoje moči,
Ja črez vse te stvari.

O žvahtnu nebu,
Kako škoda bi bu,
Ko bi te zgubiv
In pogublen biv.

Enu čistu življenje
Jes pelat želim,
Da se z večnim ženinam
Vkupa združim.

Ko zapusti ta sviet
Noj daj njomu svovu,
Pobuelšaj življenje,
Da prideš v nebu.

To posvetno vesele
Jes nič ne štimam,
Ciele moje žele
Le k Jezusu mam.

Tu hitro pretide,
Kar te sviet časti,
Po tiem žavost pride,
Da večnu trpi.

On me mora zveličat,
Te sviet pa nikar,
Kaku moreš lubit
Te sviet, sliepa stvar?

Al očeš v nebu priti,
Muerš Boga lubiti,
Al ti tu dov pustiš,
Nebu večnu zgubiš.

O cartana čistost,
Kaku te štimam,
De rajši življenje
Noj dušo gor dam.

O Jezus, Marija,
Mi zdihujemo k vam,
Zdej smo v prijaznosti,
Pridite k nam.

Saj škoda bi bvu
Za 'nu čiste srce,
K' bi se mevo premagat
Skuez te griešne žele.

Al ni Jezus slajši,
Kaker so vse stvari,
Če v vero kršansko
Kaj trdimo mi.

Ko lubi te sviet
No pregriešne reči,
Moje srce le Jezusa
Lubit želi.

V nebieseh želim
Z Jezusam kraluvat,
Noj očem z veselam
Svetu svovo dat.

Jezus je en ženin
Vsieh čisteh divic,
Teh nečisteh pa varih
Peklenski hudič.

Te den se je nagnov,
Pa nueč noter gre,
Te ure tečejo,
Smrt pride, avbe.

Bogu noj Mariji
Je narveči žvahtnuest,
Ena nedovžna
Noj čista mvaduest.

Kir v svojej mvaduesti
Nedovžno živi,
Te se v nebieseh
Prov res veseli.

Bi ti ta sviet lubiv,
Bi gmajten kne biv,
Bi Jezusov služabnik
Nikoli ne biv.

Sviet, le sovraži me,
Sovraži kakor hoč,
Moja duša kne pojde
Od Jezusa proč.

Ko bi čovak ti vedov,
Kaj duša vola,
Bi devov pokuro,
Kne žalov Boga.

Le škoda bi bvo
Za to žvahtno tevo,
Ko bi grešno živevo,
V pogublenje švo.

II. **5402.**

(Iz Lučan v Solčavi.)

Sedaj smo začeli
O jimeni Boga
Očeta in sina
In svetiga Duha.

Sim krenčik dobila,
K' sim keršena bla,
Ga krog glave navila,
Sim poroki šla.

Oj svatuna moja,
Prav rat vas imam,
Zato vas to prvo
Jas rajat pelam.

Prosim jas vas,
Da tak vodite nas,
De mo svati zares,
Tih svetih nebes.

Svatuna moja,
Potroštani bote,
Bote dobili svoj lon:
Gor u nebesih svoj tron.

Gor v svetih nebesih
Vas čaka en dar,
K ste nevesto pelali
Pret te žegnan oltar.

Ti pušlci vaši
Pa angelci naši
Bojo troštali nas,
Da nam ne bo dolg čas.

Ta svatuna naša
Lih tak se štimajo,
Ko pisana kokla,
Ko pišate majo.

K na zamerte mi kaj,
Ko sma rajova zdaj,
Saj je hiša visoka
Jin viže so fraj.

Mamca vi, vi,
Mene nekaj skrbi:
Le povejte mi vi,
Kak se krenčik dobi?

Le povejte mi vi,
Kej nevesta stoji?
Pripelte mi jo,
Bom šou rajat zdaj žno.

Ženin in nevesta
Sta ofr prinesla
Koj gor na altar,
Pa kaj borniga kar.

5402. *Zapisal* Franč. Zemljič. — *Iz njegove zbirke št. 6. Pesem poje gotovo več oseb, kar se razvidi že iz vsebine; primerjaj enako črejenje zgoraj v št. 5286—5291.* Svatuna = svatnja, družica.

Ženin in nevesta
Le bota si zvesta,
U tim novim stanu
Lepo služta Bogu!

Ta rinčka romena
Ma poštabe tri,
Sej ud tvojga ženina
Špendirana ti.

Te prvi je a,
Ko te u zakon pela:
Te zakonski stan
Je od Boga von dan.

Te drugi je u,
Če boš zvesta Bogu,
Boš dobila svoj lon,
Gor v nebesih svoj tron.

Te treki je i,
Ko te smrt pokosi,
Te bo pelau Bog sin
Iz tih souznih dolin.

Nevesta se je udala,
Zdaj ledik ni več,
Bo per možu ležala,
Per pobeh nič več.

Nevesta se je udala,
Se je deleč pelala,
Je uzela slovo,
Ot tiga ledek stanu.

Srečno ostante,
Tičice ve,
Ko ste u ledičnim stano
Prepevale mi.

Iz žalostnim srcam
Zdaj vas zapostim
In mojmo ženino
Svoj krenček zročim.

Je pa krenček lep bev,
Ko ga je ženin dobiu:
Naj ga uzeme u spomin,
Da bo priden ženin.

Tri jablke z dreves,
Pa tri rožce z nebes
Tej drožici zdaj dam,
Ko jo rajat pelam.

III.

5403.

(Z zvrhnjega Roža.)

V unam kraji hrabenča
Sem vidu stati jazbica.

V unam kraji hriberča
Sem vidu stati duharja.

V unam kraji hozdiča
Sem vidu stati Pavelča.

V unam kraji mostiča
Sem vidu stati ribiča.

IV.

5404.

(Kraška.)

Mi smo zato sem prišli,
Da b dobre volje bli.
Tam pri Štantu birtu je
Na ohcet prav galant,
Vsi pa ti povabljeni
So bli en fajn možje.

Če zjutraj zgodaj vstanejo,
So že pijani bli;
Se zvečer k mizi vsedejo,
So že vsi lačni bli.

Na mizo župo prineso,
Je župa močno vroča bla,
Si usta opeko.

5403. *Zapisal* M. Majar. — *Iz njegovega rokopisa v VO. XIII. 67. Poje se tako, da se zadnja beseda vsakega verza še dvakrat ponovi in pristavi za tem* ja, ja, ja. *Natisnil jo je Scheinigg v NPKS. št. 768.* 4 Duhar = thor.

5404. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz »Brivca« 1899, št. 13. To pesem sta »pela Komar in Žvab na svatbi 9. svečana 1899 v Štorjah«. (M. Rodè VI. štev. 66).*

Po župi jim prinesejo
Želodec glih ku eden bas,
Želodec začno cukati,
Je bil en velik špas.

Staršina je trančirol
Ano svinjsko glavo,
Še dobro raztrančiral ni,
Mu s talerja snedo.

Bil je tud gospod kaplan,
Bil je eden fajn gospod,
Dober kos mesa je vzel,
Ga sam je vse pojel.

Bil je eden fajmošter,
Bil je en fajn gospod,
Dvanajst vatlov klobas je snel,
Spil je vina sod.

Tud fender in družina sta
Močno smešna bla.
Vse s talerja pojedla sta
Brez vilc in brez nožá.

Še ženin in nevesta sta
Močno plesala,
Meso jih je težalo,
Sta ga potresala.

Poroka je pasala
V pričo le teh mož:
Nevesta je na žena,
In ženin je en mož.

V.

5405.

(Slemen na Kozjaku.)

Zakonski stan si želita prejeti:
Ženin je Jurij Korade,
— Kaj vidi, ko vkrade: —
Vzeme nevesto no staro leso,
Vrhka Plnjaka fertlakovo hči.
Kteri ne verje, se naj za nos prime,
Če žlahta to zvé, mu še nos odjé!

5406.

(Belokranjska.)

Od Svetic Blaž,
Sekira Tomaž,
Popeček Andraž,
Iz Zagreba Serpak,
Izpod Vozla Pezček,
Iz Vivodine Zgubigaček
So šli prosit Jelenke divojke.
Kad su ju izprosili,
Vsaki svat je imel dve pečene repe in pol,
Jure starašina je imel pa tri pečene in pol;
Vsaki svat je imel dve halbe vode in pol;
Jure starešina je imel pa tri in pol;
Kada so šli od loze
Do Magdovičeve stoze,
So lepo piskali in prepiskavali

5405. *Zapisal* Svitoslav Hauptmann. — *Iz njegove zbirke III. 1.*

5406. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz Barletove zbirke. To je rimana proza iste vrste kakor zgoraj »Vabilo na svatovščino« (št. 5262).*

Opomnja. Pogostoma se govori ali bere na svatbah še več »godčevskih«. Tako začenja ena od sv. Jurija na Pesnici »Vün z enega sem mesta, * Ker blo clo puno lüstva«; *v nji priporoča godec-doktor svojo kramo za razne bolezni. Še bolj razširjeno pak je* »Pismo ženitvanjsko, ki se bere po kranjsko. Pismo je storjeno med ženinam Lampetom, * Z imenom Lovretom, * In njegovo nevesto Katarino, * Hčerjo Kopačnika Martina .... 1775 leta pred pustom, * Ko se nosijo klobase k ustam, * Ta prvi dan meseca februarja, * Ko začnejo noreti mladi in stari«. *Ta, prav tako »novi krami« podoben izdelek, čegar en prepis moje zbirke je narejen že l. 1818., je najbrž sestavljena v idrijskih hribih.*

Na tri skupine butavca
In so se spominjali:
»Mili Bože, lepo nas je pogledal,
Ki nas je sedem in eden,
In ni ga Bog dal,
Ki bi nas razmetal!«
Izišla je iz ene drage
Para karatanska,
Je razmetala vse svate
Na berdo deveto,
Jureta starešina na deseto.

Fantovsko slovo.

5407.

(Z Doba na Gorenjskem.)

Pesem, ki se poje na ženitovanju pred polnočjo. Godec se oberne k fantom in poje:

Oj fantje preljubi, prežalostni čas!
En ledek mladeneč se loči od vas:
Od ledek stanu
Zdaj jemlje slovo
In, fantje, od vas glih tako!

Potem se oberne k dekletom:

Dekleta preljube, prežalostni čas!
'Na ledek deklica se loči od vas:
Od ledek stanu
Zdaj jemlje slovo,
Dekleta, od vas glih tako!

Zdaj se oberne k ženinu:

Oj ženin preljubi, prežalostni dan!
Tvoje ledek veselje je stop'lo na stran:
Oh srečen ta dan,
K' si stopil v ta stan,
Ki je z Bogam začet in končan!

Obernivši se k nevesti poje:

Nevesta preljuba, prežalostni dan!
Tvoje ledek veselje je stop'lo na stran:
Oh srečen ta dan,
K' si stop'la v ta stan,
Ki je z Bogam začet in končan.

Zdaj zapojo vsi skupaj:

So tičice pele, pojejo tud' nam,
So rož'ce cvetele, cvetejo tud' nam:
Da ne smemo na svet'
V sovražtvu živet',
Če hočmo enkrat srečno umret.

5408.

(Kranjska.)

Poslušajte, fantje, ta žalostni glas,
Dva luba tovarša se ločita od nas:
Jemleta slovo
Od ledek stanu,
Mi fantje od njih glih tako.

5407. *Zapisal* Janko Rahne. — *Iz njegove zbirke št. 3.*
5408. *Zapisal* Ivan Lovrač. — *Iz njegove zbirke I. št. 23.*

Kak' hočemo mi zdaj slovo uzet
Od lubih tovaršev in tudi deklet?
De b' biv srečen ta dan,
K' bota stopila v drug stan,
Z Bogom začet in končan!

Najpred si podejmo mi desne roke,
Prijaznost potrdijo naše srce:
Dokler solnce leskeče
In luna svetli,
Prijatli ostanemo mi.

Oj rožce dišeče cvetele so nam,
In tičke vesele so pele pred nam:
Zdej s solznim očmi
Slovo vzamemo mi,
Od veselja in kratkih noči.

Oj luba tovarša, mi vošimo vam,
De b' srečno začela ta zakonski stan:
Hribci 'n dolince
Bojo troštale nas,
Oj luba tovarša, tud' vas!

Oj, luba nevesta, premenjen je stan,
Ves ledek veselje naj stopi na stran:
Oj luba nevesta,
Dopolnen je vse,
Do groba mej zvesto srce!

Oj vivod naš, živi nov zakonski par,
Katerga smo spremlal' pred žegnan oltar:
Prijatli, ko prej,
Mi ostanemo zdej,
Oj, vivod naš tud za naprej!

5409.

(S Pohorja.)

Poslušate, fanti, ta žalostni glas,
Dva luba tovarša se ločta od nas:
Bota vzela slovo od ledik stanu,
Mi ravno od joj glih tako.

Kak hočemo našo slovo začet
Od lubih tovaršev in tudi deklet?

Oh da bi bil srečen ta zakonski stan,
Z Bogom začet in skončan!

Narpoprej si podajmo desne roke,
Perjazno potrdimo našo srce:
Dokler sonce bleskeče in luna sveti,
Parjatli ostanemo mi.
— — — — — — — —

5410.

(Iz Ribnice na Pohorju.)

Poslušajte, fanti, ta žalostni glas,
Dva luba tovarša se ločta od nas:
Bota vzela slovo
Od ledig stanu,
Mi ravno od joj tako.

5409. *Neznanega zapisovavca. — Iz starejše pesmarice, ki mi jo je izročil L. Čulk (II. št. 2). Konec je iztrgan.*

5410. *Zapisal* Lavoslav Čulk. — *Iz njegove zbirke II. št. 1.*

Kako hočmo mi zaj našo slovo začet
Od lubih fantičov no tudi deklet?
Dej bi biv srečen ta dan,
Ko sta stopla v drug stan,
Bi biv z Bogom začet no skončan!

Oh luba nevesta, premenjen je stan,
Vse ledig veselje je stoplo na stran:
Oj hribci, doline,
Potroštajte vas,
Oh ljube tovarše tud nas!

Oj vivat, Bog živi ta zakonski par,
Kterga smo spremlali pred žegnan oltar:
Oj vivat! Kod prej
Ostanemo mi,
Oj vivat še zdaj zanaprej!

5411.

(Iz Levca v Savinjski dolini.)

Poslušajte, fantje, ta žalostni glas,
Dva luba tovarša se ločta od nas:
Jemleta slovo
Od tiga ledig stanu,
Mi fantje od njih glih tako.

Kak hočemo mi zdaj slovo začet
Od ljubih tovaršev in tudi deklet?
Da biv srečen ta dan,
Ko sta stopla v ta stan,
Z Bogom začet in končan!

Ljuba nevesta, spremenjen je stan,
Vse ledig veselje naj stopi na stran:
Ljuba nevesta,
Dopolni vse to
Do groba iz srca zvesto!

Rožce dišeče cvetele so nam,
Ptičke vesele so pele pred nam:
Zdaj pa s solznimi očmi
Slovo jemlemo mi
Od veselja in kratkih noči!

Zdaj si podajmo te desne roke,
Ljubezen potrdijo naša srce:
Dokler solnce leskeče
In luna svetli,
Prijatli ostanemo mi.

Oj živi, naj živi ta žegnani par,
Katirga ste spremljal pred žegnan oltar:
Prijatli poprejšnji
Ostanemo zdaj,
Oj vivat še tud za naprej!

5412.

(Od Sv. Martina na Paki.)

Poslušajte, fantje, en žalosten glas,
Dva ljuba tovarša se ločta od nas:
Sta vzela slovo,
Od tega ledig stanu,
Mi fantje od njih glih tako.

5411. *Zapisal* Ivan Pilih. — *Iz njegovega rokopisa št. 11.*
5412. *Zapisala (?)* Urša Košak. — *Iz prepisa Fr. Praprotnika.*

Mi hočmo fantje to slovo zapet
Od ljubih tovaršev in tudi deklet,
Da bi bil srečen ta dan,
Ko sta stopla v drug stan,
Da bi bil z Bogom začet in končan!

Najpred si podajmo mi desne roke,
Prijazno potrdimo naše srce:
Dokler solnce bleskeče
In lunca svetli,
Prijatli ostanimo mi.

Preljubi tovarši, mi vošimo vam,
Da b' srečno nastopla ta zakonski stan:
Preljuba tovarša,
Dopolnta vse to
Iz srca do groba zvesto.

Oh rožce dišeče cvetele so nam,
Tud ptičke veselo prepevale nam,
Zdaj s solznimi očmi
Slovo jemljemo mi,
Od veselih in kratkih nočij.

Preljuba nevesta, spremenjen je stan,
Vse ledig veselje naj ostane na stran:
Hribi, doline,
Potroštajte nas,
Preljuba tovarša, tud vas!

Svatovska truma prav srčno želi,
Če kdo je razžaljen, da nam odpusti:
V sovraštvu živeti
Ne smemo na svet,
Če hočemo srečno živet.

Oh vivat, Bog živi naš zakonski par,
Katirga smo spremljal pred žegnan oltar:
Prijatli, ko prej,
Še ostanimo zdej,
Tud vivat še zanaprej!

Odhodne zdravice.

I.

5413.

(Od Frama.)

Lěpše rože na světu ni,
Ko je ta lěpa gartroža:
En cajt cvěti, sę posuši,
Pa nienega fruhta nima.

Lěpše rože na světu ni,
Ko je ta lěpa lilija:
En cajt cvěti, sę posuši,
Pa niednega fruhta nima.

Te druge rože vse cveto,
Pa niednega fruhta nimajo,
Ta ljuba vinska tertica,
Paj ta ga pač ima.

Po zimi spi, v' zmladlět cvěti,
V' jesen pa glažeke naliva.
Zdaj ga mo pili vsak en glaž
V imę svetga Šentjanža:

Klobuk bom vzdignǫl,
Slovo bǫm vzęl,
Bogu vas priporǫčil.

Pri vas ostani věčni Bog,
Z' menoj pa pojd' Marija,
Pri vas ostani věčni Bog,
Z menoj pa pojd' Marija!

5413. *Zapisal* Oroslav Caf; *pel* Blaž Bedenek. — *Iz CO. I. 45.*

5414.

(Kranjska.)

Klobuk bom snio, slovo boum uzeo:
Boum vas zamira prosiv,
Če sem se vam zameriv,
Da m' boudte oprostil.

Prelepo vam zahvalimo,
Preljuba hižna mati,
Ker ste našêm mladenču
Nevesto gor zrjadili.

Prelepo vam zahvalimo,
Preljubi hižni oče,
Za vsake vaše špendie,
Za vince i pogače.

Zdaj ga pa pijmo vsak en glaž
U ime svetga Janže:
Zdaj pa ostani Bog per nas,
Nam pa na srečna rajže!

II.

5415.

(Od Rogatca.)

»Zdaj bomo pa pili šentjanžovec (za srečno rajžico, za itd.):«

Poprej ko se bom na pot podal,
Kakšnega tovarša si bom zbral?
Jezusa bom kušnil no objel,
Njega si bom za tovarša vzel.
Jezus je majhen, pa je svet,
V rokah derži ves voljni svet.

Zdaj ga bomo pili vsak en glaž,
Da bode Jezus naš tovarš.
Na zdravje nas, na zdravje vas,
Na zdravje teh, k' so poleg nas!

Kter pa ne bo tega glaža spil,
Pa škoda da je na sveti živ!
Živ, živ, živ,
Pa škoda, da je na sveti živ!

5416.

(Iz Frama.)

Jas sę bǫm pa na pǫt podal,
Koga si bǫm za tovarša zbral?
Tovarša uže pa izbranega imam
Vsmiljenega Jezusa.
Njega bom poljubil ino objęl,
Tega bom za tovarša vzęl.

Jezus je majcen, pa je svęt,
V rǫkah dèrži ves voljen svèt.
Zdaj pa bǫmo pili šentjanževec
V imenu svetega Šentjanžeca:
Pri nas ostane večni Bog,
Z menǫ pa grę Jezus gospod.

5414. *Zapisal* Ivan Kukuljević-Sakcinski. — *Iz Vrazovega prepisa v VO. V. 17. Vraz je gotovo marsikaj nekranjskega vtihotapil:* snio = sneł, boum, boudte, hižni itd.

5415. *Zapisal* Janez Žurman. — *Iz njegovega spisa »Ženitovanje okoli Rogatca na Štajerskem« v »Novicah« XVII. (1859) 30, kjer je pri verzu 2. in 4. pripisano, da se pojeta dvakrat, pa velja to gotovo tudi o vseh drugih sodevih verzih, razen zadnje strofe. Pesem se poje, preden gre ženin z nevesto na svoj dom.*

5416. *Zapisal* Oroslav Caf. — *Iz CO. II. 30.*

5417.

(Štajerska.)

Bomo pili Šentjanževca
Za srečno, lehko rajžico.

Prej, ko se bom na pot podál,
Koga si bom tovarša zbral?

Jezusa kušnil in objél,
Njega bom za tovarša vzel.

Jezus je majcen, pa je svet,
V' rokah derži vesolen svet.

Jezus je vsmilenga srca,
Karkolj ga prosmo, vse nam da.

V' Kani je na gostiji bil,
Je vodo v vince premenil.

Tud nam ga bo on piti dal,
Če ga pijemo, kar je prav.

Napij mi, bratec, tudi ti,
Naj se serce razveseli!

Ker si mi to zdravico pil,
De b' se v nebesih veselil!

Zdaj nam pa daj Bog vse povsód
Prav srečno rajžo, lehek pot!

5418.

(Iz okolice konjiške.)

Zdaj pijemo šentjanževca,
Da b' srečna naša pot bila.
Prej ko se bom na pot podal,
Koga si bom v tovarša zbral?

Oj Jezusa bom jaz objel
In njega za tovarša vzel:
Jezus je majhen, pa je svet,
V rokah drži vesoljen svet.

Jezus je vsmiljenga srca,
Karkol' ga prosmo, vse nam da.

Je v Kani na gostiji bil,
Je vodo v vince spremenil.

Tud' nam ga bo on piti dal,
Če pijemo ga, kar je prav.

Napij mi, bratec, tudi ti,
Naj se srce razveseli!

Ker si mi to zdravico pil,
Da b' se v nebesih veselil!
Zdaj pa nam daj Bog vse-povsod
Prav lahko in veselo pot!

5419.

(Iz Motnika.)

Zdaj bomo pili šentjanževca,
Zdaj se bomo na pot podali,
— — — — — — — —
— — — — — — — —

On je majhen, pa je svet,
V rokah derži vesolen svet.
Jas ga ljubim z usega serca,
Za kar ga prosim, vse mi dá.

5417. *Neznanega zapisovavca.* — *Priobčena kot »stara pomnožena pesm« v »Drobtinicah« I. str. 210. Zapis* Urše Košak *od Sv. Martina na Paki se loči po prepisu Fr. Praprotnika v tem:* 2 lahko — 3 na pot] od tod — 4 bom] bom za — 5 kušnil] bom kušnil — 9 usmiljenga — 10 nam da] zadobimo — 12 vin spremenil — 13] Tud on ga bo pit nam dal — 18 Da.

5418. *Zapisal* Lovro Stepišnik. — *Iz njegove knjižice »Ženitbene ali svatbene navade in napitnice«, 1885, št. VII. (»Šentjanževa«. Poje se pri »žegnovanju« vina šentjanževca na svatovščini.*

5419. *Zapisal* Gašpar Križnik. — *Iz GK. I. 37.* — *S temi pesmimi primerjaj št. 5346—5365.*

Mi ga pimo vsak en glaž,
De b' bil Jezus zmerom pri nas;
Pimo ga u men svetega Šentjanža,
Kadar z nam porajža:

Kir ga bo pil,
De b' v gnadi boži živel!
Živ! živ! živ!

Svoje pozdravljaj, druge poznavaj.

5420.

(Vrhovska v Belih Kranjcih.)

Oj divojka, divojka,
Odbijaj se od roda,
Koj pena od broda.
Svojo čačko pozdravljaj,
Druge čačke poznavaj;
Svojo majko pozabljaj,
Druge majke poznavaj;
Svoje bratce pozabljaj,
Druge bratce poznavaj;
Svoje sestre pozabljaj,
Druge sestre poznavaj!
Vaša je naša divojka,
Več jo je junak prevaril,
Del ji je prstan na roko,
Del ji je krono na glavo!

Nevesta jemlje slovo.

I.

5421.

(Od Sv. Antona v Slov. gor.)

Srečno, oča ino mati,
Jaz van morem slovo dati,
Bog van dej eno lepo lehko noč,
Pridi Jezus na pomoč!

Dajte roko, lübi oča,
Jaz že nemrem več od joča.

Srečno, lüba moja mati,
Večni Bog naj van poplati.

Srečno, brati ino sestre,
Ohrante vence kak device.

Srečno, tudi sosed znani,
Se si z mano sen pozvani.

Srečno, tüdi prijatelji,
Bote z meno vsi veseli.

Srečno, v vicah strašni sili
Bog se očeta [mater] smili!

Kteri küha ino peče,
Njemu se naj tako reče:

Ker gor streže, vino toči,
Jemu naj ne menka moči!

5420. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz VO. XVI. Č.|28. V v. 15. je nam.* krono *pripisana varijanta* venec; *verz 12. bi se pač moral glasiti:* Naša je vaša divojka.

5421. *Zapisal* Jožef Tušak. — *Iz njegove zbirke III. Verz 3. in 4. se ponavlja za vsako strofo. Zapis Jožefa Krajnca od Sv. Jurija na Ščavnici (pel Fr. Zorman) se loči v tem:* 2 vam — 3 vam daj — 5 lubi — 7 luba — 8 naj vam] vam naj — 10 divice — 12 Saj si z menoj sem — 13 prijateli — 15 strašnoj — 16 očeta [mater] usmili — 19 vino] in vino.

II.

5422.

(Od Cerovca.)

Dnes je lep veseli den,
Ki pa je ne povoljen vsem.

Jaz pa še za eno znam,
Ki se joče celi den:

Za svoje lepe mlade dni,
Za svoje rdeče pantelne;

Za mizoj v koti sedi
Kraj mladega ženiha.

Oča slovo jemljejo,
Sestre nemilo jočejo.

Mati ladice nalagajo,
Brati na kola zdigajo.

»Idi, idi, moja kči,
Kam 'do te pelale očí.«

»»Najte me, najte, oča moj,
Naj še ostanem per vas nocoj!

Po me 'do prišli s štiremi konji,
Z lepimi štiremi vranjčeki:

No me pelali v lepo ves,
V lepo ves godomersko.««

»Le idi, idi, moja kči,
V lepo ves godomersko:

Da prideš ti nazaj domo,
Ti ledek stana več ne bo!«

»»O joj, prejoj, kaj si zdaj čem,
Naprê ne vem, nazaj ne smem!««

5423.

(Iz Ilovec.)

Dnes je lep veseli den,
Kaj je ne povoljen vsem:

Edna še med nami je,
Ki se joče celi den.

5422. *Zapisal* Stanko Vraz. — *Iz VO. XIX. s. 297. V verzu drugem je* ki *pozneje prečrtan. Prepis v VO. V. 10 se loči v tem, ne glede na naglaske:* 2 Ki pa] Pa — 2 povolen — 5 svoje lepe] lepe svoje — 7 Za] Tam za — 7 sidi — 8 Kraj] Kraj lepega — 9 jemlejo — 10] Lep joj navik davlejo — 11 ladico — 12] No svetle suze takajo. *Peta in šesta strofa sta pozneje premenila red.* — 13 Idi] Idi mi — 13, 21 či — 14 očì] tvoje očì — 16 pri . . . nicoj — 17 Po me] pa dó zutra *(izprva* s štirmi) k. — 18 Ze štiremi lepimi vr. — 19 No me p.] Odpelali me bodo — 20, 22 godemarsko. — 21 moja] ti moja — 22 lepo] lepo si — 23 pr. ti] ti prideš — 25 joj,] joj no.

5423. *Zapisal* Stanko Vraz; *peli* Mohoričeva mati *in* Neža Toližarca. *Verzi 14. in 17—25. so pozneje pripisani ter pozneje prečrtan tudi verz 16., 17. pa popravljen tako:* Ti] Tam ti. *Nad pesmijo zgoraj in na desni so v rokopisu s svinčnikom pripisani ti-le verzi:*

Najte me, najte, oča moj,
Naj še ostanem per vas necoj:
Sutra ta prišla konjiča dva,
Kaj ta me odpelala
V lepo mi ves godemarsko,
Še v lepšo mi faro margetinsko.

Tam je že prej pripisan tudi ta načrt melodije:

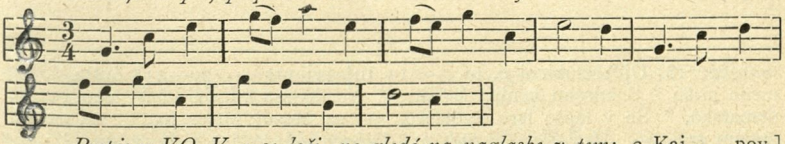

Prepis v VO. V. 9 se loči, ne gledé na naglaske v tem: 2 Kaj . . . pov.] Ki . . . povolen — 3 Ena — 5 mizoj — 6] Per lepem mladem ženihi — 7 v. zel.] zelenem venčeki — 9 jo — 14] Kam dó te pelale tvoje očì — 15—17

V koti za mizi sedi
Poleg lepga ženiha,
V lepem venčki zelenem,
V lepih rdečih pantličih.

Mati njo darujejo,
Ladico nalagajo;
Oča navuk davlejo,
Od nje slovo jemlejo:

»Idi, idi, moja hči,
Kam te pelajo oči,
V lépo ves godomersko:
Gda boš prišla n'zaj domò,
Ti dekličtva več ne bo!«

»»Preljubljeni oča moj,
Naj še ostanem tu nocoj:
Po me dó zutra prišli
S štiremi konjičeci,

S štiremi konjičeci,
S štirmi konji černimi.
Mene glava zlo boli,
Per serdci veselja ni!««

5424.

(Iz Frama.)

Dnes je en lep veseli den,
Kter je po volji vsem ljudem.
Jaz pa za eno dekle vem,
Kir se že dnes joče celi den.

Za mizoj pri ženini sedi
No se močno žalostno drži:
V lepih rdečih pantelčih,
V lepem zelenem kranceljni.

»Zdaj so prišli tisti ljudje,
Kteri so tu sem povabljeni bli.
Srečno, srečno, oča moj,
Srečno ostante, mati moja!

Zdaj pa jaz pojdem proč od vas,
Vsej me v ledik stani k vam več ne bo.«
»»Pojdi, le pojdi, moja či,
Naj še te mati kaj podučí!«

»Srečno ostante, deklice,
S katerimi smo zmirom skupaj bile;
Zdej smo pa bli pri poroki,
Pri sveti Ani frajhajmski.

O sveta Ana frajhajmska,
Bodi ti nam dnes usmiljena!
Jaz ti pa ofram ledik stan
No, milostljiva Marija, tebi ga dam!

Jaz še ti ofram krancelj moj,
Da mi pomagaš v zakoni,
Jaz še ti ofram krancelj moj,
Da mi pomagaš v zakoni!«

Mati ji skrinjo nalagajo,
Oča ji slovo dajajo:
»»Pojdi, le pojdi, moja či,
Kam te peljajo tvoje oči!««

»Naj še ostanem nocoj pri vas,
Jutri pa gremo, ko bo beli dan!«
»»Vstani, le vstani, moja či,
Naj še te mati kaj poduči!««

manjka. 18] Oj prelubleni o. m. — 19 tu] pri vas — 20—23] Zutra dó pomene prišli * S štiremi konjiči črnimi, * No dó me odpelali * V lepo ves godemarsko, * Še v lepšo faro nedelško. — 24 Mene] Mene pa — 25 serdci] mojem srci. — *Melodijo glej tudi pri Kuhaču II. št. 639 (»Kranjska« ?); ima jo pač iz VO.*

5424. *Zapisal* Oroslav Caf. — *Iz CO. IV. 38—39.*

III. **5425.**

(Lipalja ves.)

Srečen oča, srečna mati,
Srečne sestre inoj brati:
Kdor je z Bogom, Bog je z njim,
Sam Jezus je Marijin sin.

IV. **5426.**

(Iz Stupnika pri Zagrebu.)

Mladenka plače rastavljajući se so sodjenom kućom i ukućanima. Svatovi pak zahvaljuju na jelu i pilu kuharicama, domaćici i družini. Na odlasku zapjevaju:

S Bogom, s Bogom, gospodari
I ostali stari pari,
Na razstanku Bog vam plati
Na nebeski svoji vrati.
»S Bogom, mila moja majko,
Na put idem sada dalko,
Preko brda i doline,
Svomu dragu na ručice.«

V. **5427.**

(Od Koprivnice na Hrvaškem.)

Pred odhodom pojó svatje pesem:

Včeraj mi, Jano, za majkinim stolom,
Za majkinim stolom, pod zelenim vencem:
A zutra mi budeš za dragoga stolom,
Za dragoga stolom pod belom pečicom.

Svatje se odpravljajo.

I. **5428.**

(Iz Hlebin na Hrvaškem.)

Oj dižite se, gospon starešina
I za njimi cela kompanija,
Pak idemo, kam smo nakanili.
Zafalimo Maričini majki,
Koja nam je čerku ohranila
I nije ji povenuti dala. —
Prosil bi ju, al ju majka ne da,
Ukral bi ju, al ju straža čuva.
Pod oblokom jablanovo drvo,
Pod njim stoje sodati s puškami
I katani s golemi sablami.
Ja bi kričal kano lastavica,
Morti bi se majka smilovala,
Pak bi meni svoju čerku dala.

5425. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz Scheiniggovih NPKS. št. 777.*
5426. *Zapisal* St. Korenić. — *Iz ZZNŽ. I. 135.*
5427. *Zapisal* R. Horvat. — *Iz ZZNŽ. I. 177.*
5428. *Zapisal* dr. M. Medjimorec. — *Iz ZZNŽ. I. 193. Svatben je pač samo začetek; s koncem primerjaj št. 1394. Za* Morti *je v ZZNŽ. napak tiskano* Mosti.

II. **5429.**

(Ziljska z Bistrice.)

Smo prišli ino pojdamo,
Mladą Nieżą pielamo,
Da nie bo piskre ropała
Noj oče in mater žaliła.
— — — — — — — —

5430.

(Iz Drašič na Zilji.)

Prišli smo, spet pojdemo,
Ta mvado Mojco vpelamo.

III. **5431.**

(Iz Ribnice.)

Wenn man die Braut nach Hause führt, so wird dieses Lied gesungen:

Le berž, le berž od hiše z' no,
De ne bo kruha tratila
In de ne bo praga blatila.
Lejtas je sjala majaron,
H' lejti še kopriv na bo;
Lejtas je štejla reparje (tolarje),
H' lejti bo pa povaje.

5432.

(Kranjska.)

Le preč, lé preč od hiše z' njo,
De ne bo kruha tratila,
De ne bo praga blatila.
»Prelepo moje veselje,
Ki je po vodi splavalo,

5429. *Zapisal* St. Vraz. — *Iz VO. XV. 41. Tiskal jo je Scheinigg v NPKS. št. 762, pisoč* v *za* ł *in* a *za* ą *in premenivši to:* 4 očo in.

5430. *Zapisal* J. Wang. — *Iz njegove zbirke II. 10.*

5431. *Neznanega zapisovavca. — Iz koledarja »Austria oder oesterreichischer Universalkalender für das gem. Jahr 1845. VI. Jahrg. Redact. und Bearb. Joseph Salamon, Wien J. P. Kaltenbeck« na str. 231 v spisu »Hochzeitsgebräuche«, kjer je tiskana v bohoričici, toda ne razločevaje* s, ž, š, ž *in pisoč večkrat* i *za* j, *pa s temi napakami:* 2 Kruha — 5 Koprio — 7 provaje. *Tam je tudi ta-le opomnja:* »Auf dem Karst (Görzer Distrikt) wird bei dieser Gelegenheit auch ein Lied gesungen, und zwar von der Braut selbst. Nach dem, was ich davon gehört habe, zu schliessen, muss es alt seyn. Die Braut nimmt darin in einem klagenden Ton von ihren Ältern und Geräthschaften, Kleidungsstücken etc. Abschied«.

5432. *Zapisal* Andrej Smolè. — *Iz VO. XX. 37 a. Prešeren jo je priredil za Čbelico, kjer pa ni izšla; to redakcijo nahajaš zdaj v Kastelčevem prepisu v VO. XXI. B. št. 2. Loči se od zgoranjega natiska v tem, ne gledé na naglaske:* 6 fantje več] Več fantje — 7, 10, 13 Letos sim] Sim letas — 8 Bom k' letu zib'ko takala — 9, 12, 15 *manjka* — 10 s'jala majorán — 11 Al' k letu še kropiv ne bom — 13 tólarce — 19 K' leti bom] Bom k' letu — 16] Le sèm, le sèm, ví mati m. — *Po tem prepisu jo je prepisal Vraz v VO. V. 12 s temi premembami, ne gledé na naglaske:* 11 kropil — 17 bom še] še bom. *Tiskana je v SPKN. I. 2 s temi predrugačbami našega gorenjega natiska, ne gledé na naglaske:* 9 proč . . . proč. — *Verzi 6, 9, 12, 15—18 manjkajo; ostali med njimi pa so razvrščeni v tem redu: 5, 10, 11, 7, 8, 13, 14 in imajo mimo tega še te razlike:* 7 fantmi — 8 létu — 8 zibala] tákala — 10 s'jala majorán — 11 létu — 13 tolarce — 14 létu. — *Melodijo ima iz Ribnice Kuhač v svoji zbirki IV. 1265. Gledé srednjih verzov primerjaj št. 2283—2286.*

Fantje več zanj ne marajo!
Letos sim s' fanti derkala,
K' leti bom zibko zibala,
K' leti bom zibko zibala.
Lètos sim sijala majeron,
K' leti pa še kopriv ne bom,
K' leti pa še kopriv ne bom.
Lètos sim štéla tolarje,
K' leti bom štéla povojce,
K' leti bom štela povojce.
Le sim, le sim, mati moja,
De vam bom še napivala,
In se od vas poslovila!«

V.

5433.

(Iz Lipalje vesi.)

Le vun, le vun z nevestico,
Le gor na široko cestico:
Da so le štengice kamnaste,
Da le lubca čedno vunka gre!

5434.

(Iz kanalske doline.)

Le wùn, le wun z newiesticą
Z te liepe nôve kajžice:
Ciewa kajža je mirnata,
Samo pieč je liesana!

5433. *Neznanega zapisovavca. — Iz Scheiniggovih NPKS. št. 760.*

5434. *Zapisal* Stanko Vraz. — *Iz VO. XVI. C. 20 (9). Natisnil jo je Scheinigg v NPKS. št. 758 s temi premembami:* 1 vun . . vun . . nevestica — 2 S . . nove — 3 Cieva.

Opomnja. Ta pesem spada očitno prvotno v ta del svatovščine, dasi jo danes pojo (ali so jo peli?) že precej, ko grejo k poroki. Vraz je na navedenem mestu popisal kanalsko svatbo tako-le:

Dva snubača (prosioca) dojdu u kuću děvojke te je zaprose od otca, preporučujuć mladoženju kao čověka dobra i poštena. Onda se takojer porazgovore za imućtvo mladoženje. Ako snubači děvojku izprose, to njoj dadu několiko škudah za poruku (na roćje dati neviesti). Ako si poslě mladoženja odmisli, to ostanu novci nevěsti. Ako si nevěsta nadrugo razmisli, to ona mora novce dvostruko povratit. Pri ugovoru se takojer odredi dan, kad će poći u Terbiš ustanovljat miraza děvojke. Uredi se i ovaj poso, idu k popu da jih zapiše, izpita, spověda i tri nedělje jednu za drugom ozove, ako nima osobite sile; gdě [to], te se mora umoliti popu, da jih na jednu nedělju tri put ozove. Na dan věnčanja ili zarukah ide ženin sa svojimi svati pred kuću nevěste, gdě stanu kucati i lupati na vrata zatvorena. Onda jeden iz kuće (ponajviše starašina nevěstin) zapita: Tko je? šta oće, da tako brezobzirno kuca i lupa? Njemu odgovori jedan izmedju mladoženjinih svatovah (običajno njegov starašina): Odprite! mi išćemu tukaj eną lisicą, ki nam je k vam ujšwa. Iznutra odgovore, da je u toj kući nema, te da neka idu dalje slědit njezin trag. Izdvora se opet kaže, da u kući biti mora, budući da trag baš u tu kuću vodi. Time otvoru, te medju svatove jednu maršavu děvojku ili babu izturaju, koje starešina neće da prime, govoreći, da nije ona ista, koja jim je ušla. Tim ju vrate. Děvojka za nadoměštenje ove poruge dobie običajno od mladoženje cvanciku ili, ako je bogat, škudu. Tù počnu svati pěvati: *(št. 5434)*

Le wùn, le wun z newiesticą itd.

Dok oni pěvaju, izruči se njim neviesta, koja bi slědeće pěvati imela; nu město nje pěvaju njezini svatovi: *(št. 5435)*

Čajte, čajte, svatiči itd.

Medju pěvanjem razděli nevesta sa družicami kite (ili rubce?) izmedju svatova, koji š njom ovako nakitjeni u càrkvu podju. Poslě mise jih pop poruči (věnča),

Nevesta svatom izročena.

I. **5435.**

(Kanalsko.)

Čajte, čajte, svatiči, Tą starą moją britelca,
Jaz sen še neki pazabiwa: Da bon oblice dèrnkawa.

II. **5436.**

(Iz Podzemlja.)

Ko škrinjo nalože, prinese nevestin oče še nekaj vina, katero pri vozu spijó, potem pa zacvilijo gosli, zabuči bas, a svatje zapojejo:

Mamica, mamica, Nikdar več, nikdar več
Ruho vam peljamo, Nazaj ga ne damo.

Po věnčanju uzme starešina oku vina, koju je donio i na oltar postavio te ga natočio, ponudi svatovom, dok se izpije. Po věnčanju se ide odmah u karčmu pit i rajat (tancat). Svat (drug) odmah okruži svojom sabljom rajište, načini na njem tri križa, govoreć: »Bog nam daj en dober raj!« Pàrvi raj ide svatu s nevěstom. Otancajući triput izruči je drugomu svatu, te ona mora sa svakim tri put u okrog protancati. Raj traje obično do oko četiri sata, u koje vrěme svati krenu kući nevěsti na ručak. Tu se jěde. Znameniti je red, koj izmedju svatovah vlada. Svaki naime svat imade uza se po jednu žensku glavu, koju valja da liepo dvori, jestvine na tanjir, koj obojici služi, metje i reže. Žene si tu iz dvornosti ne smědu same rězati, niti mnogo jesti, nego se tako držati, da se njim mora uviek nuditi. Ruča se obično dva sata. Za tim svat, koj opet počne raj, dodje po nevěstu, govoreć onim, koj už nju sěde: »Dajte mi z vašą rožą rajat!« A oni odgovore: »Mi bi vam ją dali, pa ste malo preslabi ledje, bi se znala našej rože kakoršna nesrieča pergoditi z vami«. A svat kaže: »Ako nam ne verjamete, pa vam damo porocjo (jemstvo)«. Te donesu oku vina na stol, pitajući: Je-li to dosta? Ako odgovore, da jest, to se nevěsta svatu izruči. Ako nije, to svat donese vedricu vode, te dàrži jednom rukom svoju prevaru, a drugom ruku nevěstu, prevede ju prěko stola na rajište. Otancajući opet š njom triput u okrug, predade ju drugomu svatu, te opět nevěsta sa svimi mora protancati svati, što traje obično do oko ponoći. Onda dolazi opet svat, uhvati nevěstu za ruku, te š njom uteče u kuću mladoženjinu, gdě joj izvuče cipelje sa nogavicami i u postelju spremi. Za tu službu dobil obično cvanciku, pri bogatoj svatbi škudu. Poslě toga se vrati opet k ostalim svatom u kuću nevěste, gdě se još sveudilj tanca i pěva do oko tri-četiri satih u jutro. Onda se digne i mladoženja sa svati svojoj kući, gdě uležе, a svat sa momcima stade pred kućom pěvati:

Dober večer, lubca mô. *(Glej spodaj!)*

Dopěvavši pěsan ovu, zaištu momci od mladoženje, ne bi-li jim šta platio te njim nagradio, što su mu tako liepo pěvali. Obično i mladoženja plati. Ako ne plati, to svat sa momci navali u kuću te ugrabe što god, — ako se ikako može — isto uzglavlje izpod njegove i nevěstine glave, s kojim grabežem odmah odtàrče kàrčmi te ga tamo zapiju. Razumi se, da mladoženja sutradan plati ono šta su popili, te time opet rěši svoj kobni uzglavnik.

Tako se proslavlja svatba, kad si mladoženja sabere nevěstu iz svoga sela. Ma ako ju vodi iz kojeg drugog sela, to se nakupe momci onog sela, te načinivši verigu od koječesa i povivši ju ružami (čim oće da kažu, da žale za njom), prepnu ju prěko puta, kud ju svati iz sela vode. Tu opet mladoženja mora platiti, da ga propuste, i tako rekuć izkupiti svoju ženu od momakah tudjeg sela, koj običaj malo ne kod svih gornjih Ilirah vlada.

5435. *Zapisal* Stanko Vraz. — *Iz VO. XVI. C. 20 (9). Natisnil jo je Scheinigg v NPKS. št. 759 s temi razlikami:* 2 sem . . . pozabiva — 3] Ta staro mojo britlico — 4 bom . . . drnkava. *Glej prejšnjo številko.*

5436. *Zapisal* Janko Barlè. — *Iz »Letopisa slov. Matice« 1889 str. 72 v spisu »Ženitvanjski običaji Belih Kranjcev«.*

Lahko noč, lahko noč,
Draga brača moja,
Z vami Bog, z vami Bog,
Z nami pa Marija!

5437.

(Iz Podzemlja.)

Kadar nevesto peljajo v ženinovo hišo, pojejo svati to pesemco:

Mamica, mamica,
Hčerko vam peljamo,
Nigdar več, nikdar več
Nazaj vam ne damo.

Ko vodijo nevesto na ženinov dom.

I.

5438.

(Od Koprivnice na Hrvaškem.)

Ko odidejo svatje z dvora, pojo po poti do ženinove hiše:

Laku noć, laku noć,
Naši stari majka,
Prelepa vam hvala
Za Janicu devojku!

Hajči, kočiš, konje,
Svi katani svoje,
A ti Martin, svoje,
Da idemo bolje
U drugoga dvore.
Tamo njegva majka
Redom stole redi:
Na stolove svilene stolnjake,
Na stolnjake srebrene tanjure,
Na tanjure pozlatne kupice.

II.

5439.

(Iz Krivoglavic v Belih Kranjcih.)

Rasti, rasti, trava deteljina!
Žele so jo premlade divojke.
Kaj nažele, 'se pred konjce dele:
»Naj le jedo konjci moj'ga brata,
Daleč jim je iti, na daleke pote:
Čez tri gore, gore so visoke,
Da ne more jelen preskakati;
Čez tri vode, vode so široke,
Da ne more riba preplavati.«

5440.

(Iz Podzemlja.)

Rasti, rasti, trava deteljina,
Žela bo te dekle gizdava,
Kaj nažela, to pred konjce dala:
»Jejte, jejte, mojga bratca konjci,
Zdaj pojdete na daljne pote:
Čez tri gore, gore so visoke,
Da ne more ptica preleteti;
Čez tri vode, vode so globoke,
Da ne more riba preplavati.

5437. *Zapisal* Janko Barlè. — *Iz njegove zbirke. Natisnil jo je v »Letopisu slov. Matice« 1889, str. 80 s to razliko:* 3 Nikdar . . . nikdar — 4 Nazaj je ne damo . . . *Enako jo je natisnil tudi v »Dom in Svetu« VIII. (1895) na platnicah 15. št. (3).*

5438. *Zapisal* R. Horvat. — *Iz ZZNŽ. I. 177.*

5439. *Zapisal* Janko Barlè. — *Iz njegovega rokopisa.*

5440. *Zapisal* J. Barlè. — *Iz njegovega rokopisa. Natisek v »Let. slov. Matice« 1889. str. 81 se loči v tem:* 1 bo te] te bo — 5] Pojdete na daleke pote. — *Natisek v »Dom in Svetu« VII. (1894) na platnicah 22 št. (1) pa v tem:* 2 bo te d.] te bo dekla — 5] Pojdete na daljnje p. — 8 vóde. *Glej podobno tudi zgoraj v črnomaljskem kolu (št. 5201).*

5441.

(Od Ilovec.)

Pite, jete, — mojga bratca konji,
Te mo cveli — v deveto deželo,
Tam mo najšli — mojo drago ljubo.
Zlatim srpom — detelo je žela,
Kaj nažela, — vse konjičom dala.

Kaj na glavi? — Pantelni plehtajo.
Kaj na nadrah? — Iglice žvinglajo.
Kaj na rokah? — Prstani leskečejo.
Kaj na nogah? — Šolnjeci brnijo.
Kaj na hrbti? — Suknjica šómoče.

5442.

(*Z* Murskega polja.)

Pite, jete, — mojga bratca konji,
Jete, jete, — tem vam več nažela
Z zlatim srpom, — z belima rokama.
Te te tekli — v štajarsko deželo,
Tam te najšli — mojga bratca ljubo:
Z zlatim perjom — dvorišče zmetala.
Žolta svila — po dvori plaheče,
Na šinjaki — grole se leščijo.

5441. *Zapisal* Stanko Vraz. — *Iz VO. XIX. K. 26 (78), kjer je pisana tako, kakor se poje, to je: Prva polovica verza do cezure, zgoraj zaznamovane s črto, se ponavlja, za njo pride druga polovica, za to* Hm, hm, ja, ja *in še enkrat druga polovica, tako da ima vsaki verz tole obliko:*

Pite, jete, pite, jete, Hm, hm, ja, ja,
Mojga bratca konji, Mojga bratca konji.

Vraz jo je prepisal v VO. I. 54 s temi predrugačbami: 1 mojega — 3 mojo drago] mojega bratca — 4, 5 *manjka* — 8 leskečejo] svetlijo *(izprva* leskečejo) — 9 Š. b.] Šolnjiči leščijo — 10 šomoče *(t. j.* šumoče). *Po tem prepisu jo je Vraz natisnil v NPI. str. 103—104 s temi premembami, ne gledé na naglaske:* 2 cveli] tekli — 3 lübo — 10 hèrbti . . šomóče. *Melodijo ima Kuhač (najbrž iz VO., glej spodaj številko 5443) v III. zvezku št. 907, kjer je pesem ponatisnjena iz NPI. z nastopno vred.*

5442. *Zapisal* St. Vraz. — *Iz VO. XIX. K., pisana poleg prejšnje tako, da je verz prvi obema enak; verzi 2—5 so pisani s svinčnikom, 6—8 s črnilom. Pesem je pisana, kakor se poje, (glej prejšnjo številko). Natisnil jo je Vraz v NPI. 104—105 (»Slovenka«) s temi predrugačbami, ne gledé na naglasna znamenja in* èr *za zlogotvorni* r: 1, 2] Minka žela — dételino travo — 3 bélimi rokami. *Za 3. sta vtaknjena ta dva:* Kaj nažela, — vse konjičom dala: * »Pite, jéte, — mojga bratca konji — 4 štajarsko] deveto — 5 lübo — 6—8] Žuta svila — po dvori plaheče; * Z zlatim perjem — Dvorišče pometa. * Kaj na glavi? — Pantelni plehečejo. *Za tem stoji opomnja: »Dalje se poje ko pèrva pred njo«.*

5443.

(Od Cerovca.)

Marko skače — po zelenoj travi,
V roki nosi — sedem žoltih zlati:
To de njemi — za ženico dati.

Pite, jete, — mojga bratca konji,
Te mo tekli — v deveto deželo.
Tam mo najšli — gizdavo deklico.
Pisala je — žoltim zlatim perom,
Žoltim perom, — milima rokama.
»Dajte mi jo, — moja draga mati!«
»»Ne dam ti je, — kurvin sin bradasti!
Njoj na glavi — pantelni plehtajo.
Kaj na nadrah? — Iglice žvinglajo.
Kaj na rokah? — Prstani leskečejo.
Kaj na nogah? — Šolnjeci brnijo.
Kaj na hrbti? — Suknjica šomoče.««

5444.

(Iz Zamladinca.)

Gole polje, sama detelina,
Nju mi ženje gizdava divojka,
Kaj nažela, 'se pod konje dela:
»Pite, ječte, mega bratca konji,
Ar budete dalko putuvali:
Čez toj polje, polje je široko,
Čez tri gore, gore su visoke,
Čez tri vode, vode su gliboke!«

5443. *Zapisal* Stanko Vraz. — *Iz VO. XIX. N. 46 (98), kjer je izpisana samo do 11. verza ter je povedano:* »*Dalje se peje ko pesem z jednako višo in jednakega zavjetka No. 78*«. *Tudi ta je pisana tako, kakor se besede v petju ponavljajo, glej številko 5441. Pri zgoranji je pripisan ta-le melodije načrt:*

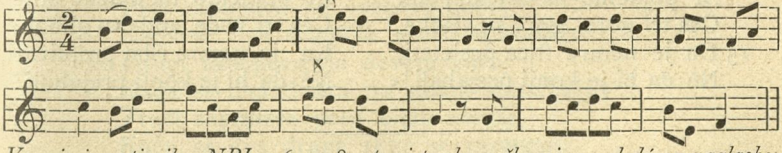

Vraz jo je natisnil v NPI. 196—198 s temi predrugačbami, ne gledé na naglaske: 2 žutih — 4 jejte . . . mojega — 6 deklico] divojko — 7 z žutim — 8] Z zlatim perom — z milimi rokami — 11] Kaj na glavi? — Pantelni plehtajo. *Za tem stoji opomnja:* »*Dalje kakor v pesni ‚Slovenka' str 104*« (*t. j. naša št. 5442*). *Prim. enako se začenjajočo pesem (samo 1. v.) tudi v Kocijančičevi zbirki.*

5444. *Zapisal* Jožef pl. Šatrak. — *Priobčil Mat. Valjavec v* »*Slov. Glasniku*« *1866. str. 404.* »*Kadar se poje, pojó se od vsake vrste štiri slovke po dvakrat, za tim pride druga polovica, ki se tudi ponavlja, toda s predstavljenim* ojoj, *n. pr.:*

Gole polje, gole polje,
Sama detelina,
Ojoj, sama detelina.«

5445.

(Iz Zagorja na Hrvaškem.)

Oj Jelena, jabuka zelena!
Nju zarasla trava deteljina.
Nju mi žanju gizdave devojke,
Gizdave devojke zlatmi srpi,
Kar nažanju, sve pod konje denu:
»Jete, pite, môga bratca konji!
Jer mi čete dalko putovati:
Čez tri gore, gore su visoke,
Čez tri vode, vode su duboke,
Gde ne mogu ribe preplivati,
Neg' da bi ju konji prejahali!«

5446.

(Iz Vrbovca.)

Rasla mi je trava detelina,
Nju mi žela gizdava děvojka,
Kaj nažela, se pod kojnke děla:
»Pite, ječte, mega brata kojnki,
Ar pojdemo na daleke pote:
Čes tri pola, pola su široka,
Da je nemre z očmi pregledati,
Ně da bi je konji prejahali!«

Rasla mi je trava detelina,
Nju mi žela gizdava děvojka,
Kaj nažela, se pod kojnke děla:
»Pite, ječte, mega brata kojnki,
Ar pojdemo na daleke pote,
Čes tri gore, gore su visoke,
Da je nemre ftica preleteti,
Ně da bi je konji prejahali!«

Rasla mi je trava detelina,
Nju mi žela gizdava děvojka,
Kaj nažela, se pod kojnke děla:
»Pite, ječte, mega brata kojnki,
Ar pojdemo na daleke pote:
Čes tri moste, mosti su široki,
Ka' je nemre kolo preigrati,
Ně da bi je konji prejahali!«

Rasla mi je trava detelina,
Nju mi žela gizdava děvojka,
Kaj nažela, se pod kojnke děla:
»Pite, ječte, mega brata kojnki,
Ar pojdemo na daleke pote:
Čes tri vode, vode su gliboke,
Ka' je nemre riba preplivati,
Ně da bi je konji prejahali!«

5445. *Zapisal* A. Kos. — *Iz »Slov. Glasnika« I. (1858) 87.*

5446. *Zapisal* Rik. Ferd. Plohl. — *Iz njegovih HNP. I. 15—16;* »se = vse; ka' je = kaj je (j *u obće ne čuje se, ako iza njega* j *sliedi)«. Melodijo glej pri Kuhaču III. št. 916.* »Mosti su široki, ka je nemre kolo preigrati:« *most je bil v prejšnjih dobah rajališče in veselišče sploh, in ga večkrat v to rabljenega nahajamo tudi v nar. poeziji drugih narodov, prim. poljski krakowiak:* W Krakowie na moście Niemcy tańcowali, Polak wąsem ruszył, Niemcy uciekali, *ali francosko* Sur le pont d' Avignon Tout le monde y danse en rond. *Prim. dalje Köhler, Kleinere Schriften I. v črtici »Die Brücke itd.«*

III.

5447.

(Iz Zilske doline.)

V Ceblovci lěpo pavkajo,
V Sŭobenjan Graci tudej.
Le piskejte, le pavkejte,
Da se bode zemla tresŭa
In rajtarška bandera!

IV.

5448.

(Iz Hlebin na Hrvaškem.)

»Sprevodi me, Gjuro, do dvora mojega!«
»»Kak bi te sprevodil? ne poznam ti dvora!««
»Moje ti je dvore lehko upoznati:
Moji su ti dvori lepo ogradjeni,
Lepo ogradjeni, s perom pometeni.
U mojem su dvoru tri grma bušpana,
Pod svakojim grmom tiček i slaviček.
Prvi zapopeva u večerno doba,
Dok su se dva dragi za stol posadjali.
Drugi zapopeva u polnoćno doba,
Dok su se dva dragi skupa spat spravljali.
Tretji zapopeva u zoricu belu,
Dok su se dva dragi gore ustajali.«

5449.

(Iz Virja.)

»Sprevod mene, draga, do dvora mojega.«
»»Kak bi te sprevala, da ti za nje neznam!««
»Moje je dvorove lako poznavati:
Moji su dvorovi liepo ogradjeni,
Liepo ogradjeni smiljkom i bosiljkom;
U mojemu dvoru tri grma brušpana,
Na svakojem sedi tiček i slaviček.
Prvi zapopeva na večernu dobu,
Kada se dva draga k večeri spravljaju;
Drugi zapopeva na devetu vuru,
Kada se dva draga na sanak spravljaju;
Treći zapopeva pred bielu zoricu,
Kada se dva draga skup se razastaju,
Skupa razastaju, konja obsedlaju:
Pojdi, dragi, pojdi, a natrag mi dojdi!«

5447. *Zapisal* Mat. Majar. — *Iz njegovega rokopisa v VO. XIII. 45. Vraz jo je prepisal v VO. XV. 51, s temi premembami:* 1 liepo — 2 Słowenjan Gradci — 4 tresla. *Natisnil jo je Scheinigg v NPKS. št. 761 s temi premembami zgoranjega natiska:* 1 Celovci liepo — 2 Svovenjan Gradci — 4 tresva.

5448. *Zapisal* dr. M. Medjimorec. — *Iz ZZNŽ. I. 192.*

5449. *Zapisal* Fr. Kuhač. — *Iz njegove zbirke IV. št. 1262 (z melodijo).*

5450.

(Iz Goričan v Medžimurju.)

Večerek si pojdem po svilnoga robca,
Kaj ga nosio bodem, kaj jo video bodem!
»Sprevadjaj me, mila, do mojega dvora!«
»»Bi te sprevadjala, da b' za dvore znala.««
»Za moje ti dvore saki znati more:
Moji so ti dvori smiljki nakinčeni,
Moji so ti dvori šipki ograjeni.
Posred dvora raso tri grmi pušpanja,
Vu njih mi pak sede tri beli golobi.
Prvi zapopevne večer: dober večer!
Drugi zapopevne v noči o povnoči,
Trejti zapopevne: Bog dej dobro jutro!«

V.

5451.

(Jarki pri Toplicah na Hrvaškem.)

Pelamo divojku s kralevoga dvora,
S kralevoga dvora, s pisanoga grada,
Tenku ter visoku kakti konoplicu,
Beloga jobraza kakti labudicu,
Čerlenoga lica kakti jagodicu,
Visokoga čela, vsikdar je vesela.
Lipo černo gledi kakti terninica,
Tenko gerlo ima kakti golubica,
Lipo tenko speva kakti lastavica,
Gospodskoga roda, drobnoga pohoda,
Drobnoga pohoda kakti prepelička.

VI.

5452.

(Iz Vrbovca.)

Běla vila grad gradila,
Grad gradila, dvoja troja vrata:
Prva vrata od škrleta světla,
Druga vrata od běloga platna,
Trejta vrata od suhoga zlata.
Koja vrata od suhoga zlata,
Ondě vila sina ženi;
Koja vrata od běloga platna,
Ondě vila čer udaje;
Koja vrata od škrleta světla,
Ondě sedi kum i kuma:
A ja mlada i rumena,
Sednem svekru na kolena,
Pa me uči kano děte:
»Maro, Maro, kada pojdeš
Doma tvojoj staroj majki,
Zavi glavu u maramu.

5450. *Zapisal* Bally. — *Priobčil Mat. Valjavec v »Slov. Glasniku« 1864 str. 97 (2).*
5451. *Zapisal* Ivan Kukuljević. — *Iz njegovih »Pesmi« 241 (1).*
5452. *Zapisal* Rik. Ferd. Plohl. — *Iz njegovih HNP. I. 31—32.*

Kada dojdeš tvojoj majki,
Izvi glavu iz marame.
Svaki bude onda rekel:
Čije ovo žarko sunce?
Srečna kuča, gdě je ona,
In on junak, za kojim je!«

VII. **5453.**

(Zbelavska iz varaždinske župe.)

Smiljkom gora jograjena,
Jedna vratca jostavlena,
Na ka Gjura svatske spravlja.
Naspravil je dosta vnogo,
Dosta vnogo sedemdeset,
Samo fali podsnehalka.
Hodi Gjuro k nevestici:
»Hod', nevesta, v podsnehalstvo!«
»Nejdem verek, moj deverek!
Naj ti ide moja čerka,
Moja čerka, ma Dorica.
Lipu smo ju navučali,
Jišče lipše jodpravlali:
Ne bodi se jo gledala,
Da pojdete vi čez goru.«
Nije Doro ni maralâ,
Je si Dorâ jogledalâ.
»Doro moja, čerko moja!
Ne bodi se rezkrivala,
Da pojdete vi čez polje!«
Nije Doro ni marala,
Je se Dora razkrivala.

VIII. **5454.**

(Zbelavska iz varaždinske župe.)

Lipo je polje pogledati,
Veliko je, široko je,
Kud junaci redom jašu,
Redom jašu, redom mašu.
Med njimi je mlada gospa,
Mlada gospa ta nevesta.
»Hoj deverek, dobro moje!
Štela bi te darovati,
Da bi bila bliže tebe.«
»»Kaj za darek, hoj nevesta?««
»Darek, darek zlat perstenek,
Zlat perstenek s desne roke.«

IX. **5455.**

(Iz Poljan od Kolpe.)

Tri mi se gradi belijo,
Troji se svati zbirajo.
V pervem se konji kujejo,
V drugem se sablje svitlajo,
V tretjem se na put spravljajo
Po lepo Anko devojko.
Kada so po njo jahali,
Ljudi so dine sadili;
Kada se z Anko vračajo,
Dine se zrele trgajo,
Na konja jih Anki metajo.
Anka se milo plakala,
Dine pod konja hitala.
Tišila jo je svekàrva:
»Muči, premuči, snašica,
Tako so z mano delali,
Vendar sem dobra včakala:
Devetim zetom punica,
Devetim snaham svekàrva,
Devétim gradom grofica!«

5453. *Zapisal* Ivan Kukuljević. — *Iz njegovih »Pesmi« str. 242. V v. 21 je napak tiskano* morala. 9 verek *iz* vere *vsled naslombe na* deverek.

5454. *Zapisal* Ivan Kukuljević. — *Iz njegovih »Pesmi« str. 241—2 (2).*

5455. *Zapisal* Marko Kobè. — *Iz »Novic« X. (1852). 241.*

X. 5456.

(Od Koprivnice na Hrvaškem.)

Ko pridejo svatje z nevesto na ženinov dom, pojo:

Otvarajte nam vrata,
Naši stari majka!
Mi vam pelamo
Dva bela goluba:
Jednoga goluba,
Jednu golubicu.
Golubu je ime
Oj Martin, Martine,
Golubici ime
Oj Jano, Janice!

XI. 5457.

(Iz Stupnika pri Zagrebu.)

Kad su već svatovi blizu kuće mladenčeve, zapjevaju:

Veseli se, stara mila majko:
Peljamo ti levku lekoticu,
Lekoticu, mevku posteljicu!

XII. 5458.

(Iz kanalske doline.)

Dober večer, lubca mô!
»Sam Bueh te sprimi, lubi moj!«
Kak si postwawa, lubca mô,
Kak si postwawa postelcą,
Da me pa riba swamica?
»Jàz sem postwawa postelcą—
Da je ja!
Ti pa si puebič lubi moj,
Da velá!«
Wohka noč ti, lubca mó,
Le zdrawa lieži, kar bowná!

Bosman.

5459

(Štajerska.)

Drugi dan gostovanske kuharce že zgodaj klopočevo župo kuhajo, in po zajutreku začnejo igre. Zovčin je ravnatelj vseh iger. Lovijo tate in jih pripeljajo pred sodnika, nesejo v procesii bosman od nevestnega doma v hišo ženina, kjer je drugi dan gostija.

Bosman je pogača v podobi deteta, na kteri je videti celo gospodarstvo, malih babik, petelinčkov, kravičk itd. Oče starešina bosman prej, kakor mlada žena spat gre, med godbo in pesmami nevesti v krilo položi. Ženski spol peva:

5456. *Zapisal* R. Horvat. — *Iz ZZNŽ. I. 177.*

5457. *Zapisal* St. Korenić. — *Iz ZZNŽ. I. 135.* Levak = lehák; lekotica = *‚mladenka, ki bo olajšavala materi opravila;* mevak ‚mehak'.

5458. *Zapisal* St. Vraz. — *Iz VO. XVI. C. str. 10—11. Natisnil jo je Scheinigg v NPKS. št. 776, s temi predrugačbami, ne gledé na* v *za* w: 5, 6 postelco — 7 je] ja — 10 Vehko nueč. *Primerjaj popis kanalske svatbe zgoraj pod št. 5434.*

5459. *Zapisal* D. Trstenjak. — *Iz spisa »Slovenske humoreske«: »Gostovanje v Verbovcu« v »Novicah« XVI. (1858) 141. Tudi Kajkavci poznajo* bocman *‚hljeb od šeničnih isjevica (pomija, mekinja), koje dobro nijesu isijane, njim se hrane siromašniji' (Zbornik za nar. živ. I. 109; gl. tudi Vukov slovar; r.* bosman *itd. — Zapis gorenje pesmi je dala Jož. Krajncu tudi M. Vrbnjak;*

Darujemo ti bosman,
Zakona izgled,
Da bi bila srečna
Dosti, dosti let!
Darujemo ti bosman,
Zakona izgled,
Da bi ti dobila
Ljubeznih deklet!
Darujemo ti bosman,
Zakona izgled,
Da bi v njem le pila
Sami sladki med!

Mlada žena vzame bosman in ga svojemu možu dá; možaki pojejo:

Darujemo ti bosman,
Zakona izgled,
Da bi bil ti srečen
Še ko stari ded!
Darujemo ti bosman,
Zakona izgled,
Da bi bile polne
Parma in(o) klet:
Darujemo ti bosman,
Zakona izgled,
Da bi skoro prišla
Na tvoj'ga brata red!
Da bi veselili
Se drugokrat pa vsi,
Dobre volje bili
V toti hišici!

Bosman vzeme mladi mož in ga položi na mizo. Babičke hvalijo umetnost kuharce, otroci pa sline cedijo po njem in željno čakajo časa, kadar se bode razrezal in med gosti razdelil.

Ko se odpravljajo spat.

5460.

(Iz Hlebin na Hrvaškem.)

Hajda spat, hajda spat, koji ste pospani!
Ja nejdem, ja nejdem, ja nisem pospana.
Ja si bom, ja si bom dragoga čakala:
Meni on, meni on — lepi dar donese:
Lepi dar, lepi dar, svilenoga rupca.

Kadar nevesti venec z glave jemljejo.

5461.

(Od Cerovca.)

O ti mlada sneha,
Z glave venec vzemi,
Bogi no Mariji
Ga za ofer deni.
»Srečno, oča, mati,
Bog Vam lepo plati.
Kaj ste me zredili,
V zakon sprevodili!«

---

loči se samo v tem: 8 Lübezni detet — *20 varijanta* tvojga brata *je tu tudi:* tvojo sestro — 15 veseli *(pač pomota)* — 26 Še. *Iz teh razlik je očitno, da to ni nov zapis, ampak samo prepis. (Glej tudi Pajek, Črtice 61).* — Klopočeva župa *se veli po nemški* ‚Klachelsuppe = saure Brühe mit Klachelfleisch (Fleisch vom Kopfe und den Stelzen [Wadschinken] des Schweins)' *(Unger-Khull 389). Nemška beseda je najbrž slovanska:* klakoła.

5460. *Zapisal* dr. M. Medjimorec. — *Iz ZZNŽ. I. 193. Prim. št. 1760.*

5461. *Zapisal* St. Vraz. — *Iz VO. XIX. b. 74 (177 = 180). Vraz jo je prepisal vnovič v VO. V. 23 s temi predrugačbami:* 2 Venec z glave vz. — 4 za] na.

Pri razpletanju.

I. **5462.**

(Od Cerovca.)

Prelepi moji pantelni,
Necoj te vi zapuščeni,
O polnoči zapuščeni,
Nikdar vas več nêm nosila!

Prelep leščeči venček moj,
Necoj boš ti zapuščeni,
O polnoči zapuščeni,
Nikdar te več nêm nosila!

Prelepa moja djundjpartà,
Necoj boš ti zapuščena,
O polnoči zapuščena,
Nikdar te več nêm nosila.

Prelep moj neoženjen stan,
Necoj sim te zapustila,
O polnoči zapustila,
Nikdar te več ne bom mela.

Prelepi moj beli šinjak,
Nicoj boš ti obinjeni;
Preljubo mojo ličice,
Necoj še boš ti kušjeno!

II. **5463.**

(Štajerska.)

Po poroki zadnji večer, preden svatje ali povabljeni preč gredo, odvzamejo nevesti njeno nevestno lepotičje, njeni venec, pangeljce, pušeljce itd. Pri tem se tako reče ali zapoje:

O moj lepi ledik stan,
Ki te ljubi Jezus sam:
Jez te moram zapustiti,
V sveti zakon zdaj stopiti.

5462. *Zapisal* St. Vraz. — *Iz VO. XIX. M. 89, kjer je pripisan ta-le melodije načrt:*

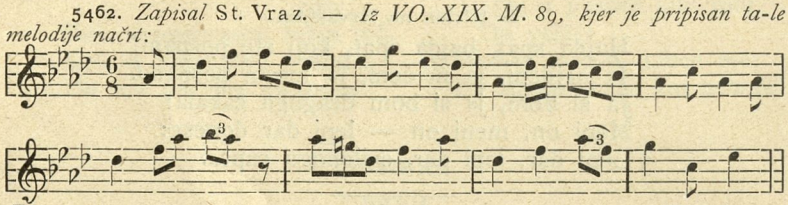

Za verzom 18. in 22. je puščeno praznega prostora za dva verza. Vraz je prepisal pesem vnovič v VO. V. 24 s temi predrugačbami: 2, 6, 10 Nicoj — 4 vas več] več vas — 9 moja dj.] ti džundž partica. *Konec slove tako-le:*

Prelepi šinjak beli ti,
Nocoj boš ti obinjani:
Negda obinjen od lubega,
Nicoj pa od mladega ženiha.

Prelubo lico romeno,
Nicoj boš ti še kušnjeno:
Kušnjeno nekda od lubega,
Nicoj pâš od ženiha mladega.

Prelube souzne črne očì,
Necoj te kušnjene vi.

S Bogom lep moj ledik stan,
Necoj še boš mi ti odàn,
Za zakon bom te odala,
Nikdar te več ne bom mela!

Iz teh verzov, očividno narejenih v Vrazovi fabriki (pri dvovrstični strofi Vraz še ni bil prav gotov, kaj naj bi napisal; izprva stoji kot drugi pa prečrtani verz: Najte se se več jokati, *kot tretji tudi prečrtani:* kušnjene bot . . .) *je vnovič prejasno dokazano, kako samovoljno je ravnal z narodno pesmijo tudi Vraz. — Melodijo ima, pač iz VO., tudi Kuhač I. št. 260.*

5463. *Zapisal* S(lemenik). — *Iz »Novic« XVII. (1859) 77, 78 v spisu »Kàdar nevesta slovo jemlje« kjer je, kakor vse dotičnega zapisovavca, po njegovi izjavi »nekoliko« popravljena, po moji misli pak zelo zelo.*

Opomnja. Na Štajerskem se poje še druga pesem, ki jo je objavil najprej v »Drobtinicah« II. 247 P. E. Zagorc in pa iz Limbuša (Lembaha) Pajek

Dokler sem še dekle b'la,
Sem po polji rajala,
Sem se z drugim veselila,
Lepe vence naredila.

Rožice so mi cvetle
In veselje delale,
Ki sem šla po zelenjavi
V svoji nedolžnosti pravi.

Ko sem šla tam pod goró,
Ptičice lepo pojó,
Mali tiček al slaviček
Je imel največ' glasiček.

Sem hodila za vodó,
Ribice tam plavajo,
To je mene veselilo
In serce se je obudilo:

Kam to prejde, kam to gre?
Kje so moje zdaj želje?
Kaj me hoče veseliti?
Kam se hočem oberniti?

Za vodo in za goró
Ptice meni ne pojó:
Vse se je že spremenilo
In veselje je menilo.

Zdaj pa moje portice,
Ki ste mene lišpale,
Zdaj vas moram proč oddati,
Nikdar več na glavo djati.

Lepi moji pangelci,
Ki ste lepe farbe b'li,
Prav zeleni in rudeči,
Meni ste b'li dopadeči:

Zdaj vas moram spremenit',
In plave zdaj nosit':
Kak se naglo to spremina,
Rudečina in plavina!

O sreberni venec moj,
Jaz te denem proč nocoj:
S tabo sem se lepotila,
Nič več te ne bom nosila!

Lepi moji pušeljci,
Ki ste mene lišpali,
Meni ste lepo dišali,
Zdaj so vas od mene djali.

---

v »Črticah« 272; če je bila morda kedaj narodna, odvzet ji je zdaj narodni duh popolnoma in temeljito. Zdi se mi, da sta zadnja zgoraj natisnjena in ta potekli iz istega vira, vkljub različnemu merilu. Zato objavljam nje prvi natisek iz »Drobtinic« tu spodaj.

(Štajerska.)

Dekliški stan jaz zapustim,
Bogu, Mariji izročim:
Bogu zahvalim lepo se,
Ki srečno je ohranil me.

Dozdaj sim dekle svoja b'la,
In lehko sim prepevala,
Sim tergala si rožice,
Ki so družice moje b'le.

Po logi so prepevale
Mi ljube, drobne ptičice,
Mi dobro srečo vošila
Je tud prijazna gerlica.

Po bistri vodi plavale
So memo mene ribice;
Pozdravlale so me z glavo
Ker bila sim dekle mlado.

Pa kako hitro memo je
Veselje odletelo vse;
Tud rožce se osule so,
Ki mlade leta venčajo.

Razpletite mi portice,
Ki so dekleta lepšale;
Ne smem jih žena več nosit',
Na vselj jih moram zapustit'.

Prelepi moji pankelci
Zeleni ino pisani,
Na vselej vas zdaj zapustim
In pečo zakonsko dobim.

Oj drag srebern venec moj,
Iz glave denem te nicoj;
Le samo to tolaži me,
De nisem prej zgubila te.

Zdaj denem pušelce na stran;
Ker stopla sim v zakonski stan;
Veselje moje bili ste,
V prihodno niste več za me.

Sim bila srečna deklica,
Bom tudi žena zakonska.
Vsa volji božji se podam,
In zakona me ne bo sram.

Lepa porta, venec moj,
Proč je z vama že nocoj:
Pangeljc, pušeljc ni za mene,
Zdaj se štejem že med žene.
Zdaj veselje je že proč,
Kdo mi hoče kaj pomoč?
Nikdar več ne bom vesela.
Dokler bom na svet' živela!

Ko se pesem dokonča, se nevesti peča in klobuk na glavo dene v znamenje, da je zdaj v zakonskem stanu, da mora pokrita hoditi.

III.

5464.

(Iz Večeslavec v Prekmurcih.)

Draga moja obcida,
Zdaj ti slednji dar davam:
Zdaj pri etom stoli
Korina v taleri
Na divojstvi.

Parta mi je džündžavna
Kraj od mene loučena:
Moja duga kita,
Z pantelni povita,
Me ostavlà.

Glavo mi nagiblejo,
Na ženski spoul porâvnajo:
Ojoj žalost meni,
Etü v kraj oditi
Od ti lüdì.

Mouž se na me ozorì,
— — — — — — — —
Nemrem si zebrati,
Morem dobra biti
Po soj sili.
— — — — — — — —
— — — — — — — —

Z Bogom oča, mati,
Z Bogom sestre, brati
Moji lübleni!

Z Bogom, z Bogom, staršina,
Družbanova korina,
Z Bogom, posnejalja,
Ti moja svatbica
Lüblena!

Dobra pa že več ne vejm,
Lagojo saki den zvejm:
Zvončene iglice
I moje frlice
So mi zabejgnole.

Jutrnica.

5465.

(Iz Podzemlja.)

Komaj je mlada legla z ženinom spat, uže pridejo pred vrata godci in zagodejo jutrnico, a pojó te-le pesmi:

Petelinček lepo poje,
Da bo skoraj beli dan.
Stani se, mlada nevéstica;
S'noči si legla deklica,
Danes boš vstala še lepša nevestica.
S'noči si snela kranceljček,
Danes boš vzela jalbico.

Petelinček lepo poje,
Da bo skoraj beli dan.
Stani se, mlada nevéstica,
S'noči si legla deklica,
Danes boš vstala še lepša nevéstica.
S'noči si zula štonfeke deklica,
Danes boš obula štonfeke nevestica.

(Tako se našteva vsa obleka, n. pr. čižmice itd.)

5464. *Zapisal* St. Vraz; *pela* Žuža Madjarova, »*Ilirka iz Večislavacah u želèznoj stolici Ugarske*«. — *Iz VO. XI.* 72. Obcida *je* óbsêda ‚*die Herumsitzenden, Tischgesellschaft*‘; *prim.* beséda ‚*die beisammen Sitzenden, die Unterhaltung, Unterredung*‘.

5465. *Zapisal* Janko Barlè. — *Iz* »*Letopisa slov. Matice*« *1889. str. 82.*

5466.

(Iz Podzemlja.)

Hvaljen bodi Jezus Kristus,
Dober večer Bog vam daj!
Petelinček lepo poje,
Ker bo skoraj beli dan.

Stani, stani, nevestica,
Da bi rada mólila,
K maši rada hodila,
Da bi rada vbogala itd.

5467.

(Iz Podzemlja.)

Hvaljen bodi Jezus Kristus,
Dobro jutro Bog vam daj!
Vstani gor, mlada nevesta:
S'noči si legla deklica,

Danas boš vstala še lepša nevestica.
S'noči si krancelj dela deklica,
Danas boš krancelj dela še lepša nevestica!

5466. *Zapisal* Janko Barlè. — *Iz »Letopisa slov. Matice« 1889. str. 82.*

5467. *Zapisal* Janko Barlè. — *Iz »Dom in Sveta« VIII. (1895) na platnicah 15. št. (2).*

Opomnja. Po izrazu »wenn der Bursche ein Mädchen freyet« bi se dalo soditi, da je tudi v B. Hacqueta hnjigi »Abbildung und Beschreibung der südwestl. und östl. Wenden und Slaven, Leipzig« 1801 str. 94 priobčena pesem: »Hod, ti divojka, hod ti deklič« *svatbena, kakor je mislil tudi Schmeller I. 1189 (»Lied an die Braut«), vendar bi bilo to napak: pesem je samo zaljubljena: mladenič želi le ljubezni.*

Dodatek.

Poleg že zgoraj pri raznih naslovih zaznamovanih ponarodnelih svatbenih pesmi, ki so nepristno narodne, spadajo med umetne, še-le te bolj ali menj pogostoma pete, v narodnih pisanih pesmaricah širjene pesmi, katerih začetni verzi slovejo:

1. Čajt se je zdaj proč podati, Tukaj ni nam več ostati, Peršu je zdaj tisti čas.
2. Čujte, kaj vam čem zapeti, Namesto vas čem slovo vzeti.
3. Danes je res vse veselo, Vse prepeva prav lepo, Moje srce pa žaluje . . . .
4. Dnes lep spomin, Pred očmi je vsem: Vse se veseli, Le nekdo se solzi.
5. Dnes, dnes moram spoznat', Ker bo mi zadnokrat, Mojmo ledik stano . . .
6. En dober den ti vujkšamo, O sneha cartana! Vso srečo ti želejemo . . .
7. Jaz ne vem, kaj bi začel, Nekaj bi vam rad zapel: Cela vaša kompanija . . .
8. Jaz sem iz fanta ženin postal, Keri bon le gnes ostal, Jutri pa bom mož skrbi.
9. Kaj hočem zapeti vam danes ta dan: Veselja na sveti zdaj več ne poznam.
10. Kraljica nad zvezdam' nebes Je zgodnja danica zares. In tukaj na sveti . . .
11. Ljuba družba, prosim Vas, da b' mi dovolili, Eno pesem pet' od vas, Da b' se veselili.
12. Mi pa mamo ženiha, Mladega no lepega, Hopsasa! (Dainko).
13. Moje srce poskakuje Od velicega veselja, Ker poštena se ženitva Lepo veselo ravná.
14. Naj ti prvi med sakramenti Sveti zakon vpeljan je, Davno v starem testamenti . . .
15. Najsrečnejši je zakonski stan, Če je od ljudi prav peljan; Ljubezen, mir in veselje . . .
16. Nevesta, čuj, zdaj par besed, Pred stopla si na božji zgled: Z devištvom si ospremena . . .

17. Nevesta, čuj en par besed, Danes boš prišla na drugi svet, Z dekleta boš spremenjena . . .
18. Nevesta, konjički žvenkljajo, Po redu napreženi so (J. Lipold).
19. Nevesta, le bodi vesela, dobila si, kar si želela, Stopila boš v zakonski stan.
20. Neveste ino ženihi, Lep stan ste gnes zapüstili, Zmed belih rožic stopate . . .
21. Oh bote vsi pozdravljeni, Vi svati vkup povabljeni, Men je bil pač kratek čas . . .
22. Oh poglejte, kristjani, Nakinčeni par: Naj nete v tem stani Več vidli nikdar.
23. Oj ženin predragi, le zmisli si zdaj, Da ledik veselja za vsigdar si fraj.
24. Po bistri vodi plavale So mimo mene ribice, Povzdigale so glavice . . .
25. Po milosti božji En gartel stoji; Je z rožcam zasajen, da žlahtnejših ni.
26. Poslušajte, kristjani vsi, Posebno pa vi zakonski, No ženih no nevesta ti . . .
27. Poslušajte, o kristjani, Jest bom eno pesem pel, Kakšna mora ohcet biti . . .
28. Poštena družba, čuj in glej, Zaslište žene in možje; Prelepo pesem bom zapel . . .
29. Prelepi rožen vrt stoji, Na slavnoj zemli štajerski; Dosti rožic tam cveti . . .
30. Prijetno tukaj se nam zdi, Da je tol'ko tukaj nas ljudi.
31. Se sonce ozira lepo, Ker jemlje od mene slovo: Se bom možila . . .
32. Sonce bliskeče lepo Veselo prot ledik stanu: Zdaj se bom podala . . .
33. Srečno, sestre ino bratje, Zapustila sta ledig stan, Da bi srečno skupaj živela . . .
34. Srečno, ženin in nevesta, In tudi vsa svatovščina; Če sta se Bogu zročila.
35. Stari no mladi Venda ste radi Dnes iz svojega doma sem šli.
36. Svet' zakon je en stan, Kak vsak, od Boga dan: Če človek v njem živi . . .
37. Ta ohcet je zatu narjena, Da vidva sta mož in žena Ratala, današnji dan . . .
38. Vse se danes veseli, Čast nevest' prepeva, Krancelj beli se blišči . . .
39. Vsi tu gnes zbrani, Oh kaj se vam zdi, Kaj s telkim veseljem sem v cirkvo ste šli.
40. Zakonski stan spremisli si, Oj ženin in nevesta ti, Kak mor'ta v taistem ž'vet . . .
41. Zbogom, zbogom, ljubi oče, Ker mi ni ostat mogoče, Dajte mi še žegen svoj . . .
42. Zdaj ženinu ino nevesti Bi dobro b'lo nekaj zapet, Da b' ona v tem zakonskem stanu . . .
43. Ženin in nevesta, zdaj Vsaki vaj' zapomni naj, Zakaj v zdavanji oba Pravi roki skleneta.

Razdelek IV.

Pesmi pivske in v veseli družbi.

Pripomnja.

Četrti razdelek III. dela obsega pesmi, ki se pojo v veseli družbi pri vinu in se nanašajo več ali menj na pitje, bodisi da jim je sploh glavna namera, spodbujati družbo k njemu, ali da je tak opomin le bolj postransko zvezan z njih glavno vsebino, katera pak daje že po sebi priliko, da se ji pripoji tako spodbudilo.

Sem povzete pesmi so porazdeljene v šestero oddelkov. Prva dva obsegata pesmi v hvalo vinske trte in vina — piva ali žganja naša narodna pesem ne pozna — in pa pesmi o veseli družbi ali veselem sestanku, s katerimi se opozarjajo prijatelji ali vabijo nanj, ter se ž njimi taka družba povzdiguje in pa hvali tisti, ki ga bolé stroški zanjo. Največ številek pak zavzemajo zdravice ali napitnice, zvane tudi zdravljice, pozdravljice, zdravičke, napitki, ki se ž njimi vsa družba ali pa posameznik spodbuja in vabi k pitju, ali ki se pojo, kadar družabnik prazni čašo. Ker je mnogim podstava ali početek pobožna pesem, mnogim pak tudi vsebina več ali menj pobožna, sem razdelil zdravice na posvetne in pobožne ter jih združil v tretjem in četrtem oddelku. V petem so spravljene pesmi, ki nam kažejo pivcev bahanje, veseljačenje in tega posledek, revščino. V zadnji oddelek sem naposled zbral tiste pivske pesmi, ki se niso dale zlepa uvrstiti v noben prejšnji oddelek, pa tudi niso primerne za kateri poznejših razdelkov; zlasti sem sprejel sèm tudi pivske šale.

Dodatek, v katerem podajem začetne verze pivskih pesmi, ki se mi ne zdé narodne, nam kaže, da je prešlo v narod že toliko tujega blaga, da se to v obilju lehko meri z domačo robo. Pa tudi med to bo natančneje učenje našlo še premnogo tujščine, prevzete zlasti od sosednjega nam »naroda pivcev«, kateremu starejši italijanski pisatelj očita, da mu je v i v e r e (živeti) in b i b e r e (piti) isto. Zbirke nemških narodnih pesmi obsegajo prav malo sem spadajočega blaga; najboljši viri za njega poznavanje bodo pač starejše nemške pivske pesmarice (Komers- ali Commentbücher), ki jih žalibog ni najti več v knjižnicah, kar preiskovavcu zeló ovira poznavanje tudi naših pesmi.

Oddelek A.

Pesmi v hvalo vinske trte in vina.

»Nikaj na svetu lepšega ni.«

5468.

(Kajkavska.)

Nikaj na světu lěpšega nij,
Nego gorica, kada rodi.
Kume moj dragi, daj se napij,
Dugo nas nebu, daj se ga vžij!

Mužek se trudi, ter se vrti,
Da se mu dělo ne zamudi.

Ognjec si loži, v klěti sedi,
Kumu napija, pak mu veli:

Moramo spravit posudu tu,
Vince i k lětu rodilo bu!

To mi po glavi zmirom hodi,
Da mi se dělo dobro vgodi.

Kolja nasečem, bělil ga bum,
K trsju dopeljem, oštril ga bum.

Zima prestane, rezal ga bum,
Grebnice povalim, kopal ga bum.

Žene dovedem, kopal ga bum,
Dok ga uzkopam, imel ga bum.

Vezal i snažil bum ga ja sam,
Kajti ja posel taj dobro znam.

Budem ga kopal, trsil se bum,
Pak se napijem, da jakši bum.

Kosi po grmu fućkavaju,
Kopači lozu okapavaju.

Bum ga prekopal još jedan put,
Tako opravim velik ov trud.

Lagve bum strugal, kace nabil,
Da me krvavi pot bu probil.

Do toga dojde sveti Mihal,
Grozdje dozrie, budem ga bral.

Kada pak sprešam svoje grozdje,
Onda pozabim na sve trude.

Mošta si točim, srce krěpim,
Da se bar malo razveselim.

Martinje dojde, krstil ga bum,
Vince postane, točil ga bum.

Idem iz kleti čuturicom,
Žena me čeka pogačicom.

Jedem i pijem z decom, ženom,
Koji se trude skupa z menom.

5468. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz Razlagove »Pesmarice« 43—44. Verz 3. in 4. se ponavljata za vsako stroso. Razlag jo ima pač iz knjige L. Ilića »Slavonske varoške pjesme«, katerih natisek se loči od Razlagovega (po natisku v Kuhačevi zbirki IV. str. 99—100 [št. 1313]) v tem, ne gledé na* ie, je *za* ě: 8 Kuma — 14 dopeljam — 16 Grebnic' — 20 Kaj ti — 24 okapaju — 25 jeden — 31 zprešam — 37 s čuturicom — 38 s pogačicom. — *Da bi pak bila pesem slavonska, zoper to govori jezik* (daj = zdaj!) *in metrum. V v. 42. je* skreće *pač napak tiskano že pri Iliću; verz se je glasil:* Pipu okreče, ovak kriči.

Gledé krščevanja mošta v vino na Martinje prim. opomnjo o tej resnošaljivi šegi pri Kuhaču IV. str. 154 v opazki

Zapis Iv. Mladiča je narejen po natisku Razlagovem.

Petar v pivnicu s kluči leti,
Pipu skreće, ter ovak kriči:
Zakaj se trudim, neg da pijem,
Zakaj se mučim, neg da živem!

Danas al sutra mrtav nam glas,
Vince ostane, ne bude nas!

5469.

(Hrvaška.)

Nikaj na svetu lepšiga ni,
Nego gorica, kada rodi.
Kume moj dragi, sad se napij,
Još nas ne bude, sad se ga vžij!

Mužek se trudi ter se verti,
Da mu se delo ne zamudi.
Ogniček zakuri, v kleti sedi,
Vince pak pije, k tomu veli:

5469 *Neznanega zapisovavca. — Iz prepisa Mateja Ravnikarja-Poženčana v njegovih »Povasnih p.« št. 7, kjer je pisano:* 14 Koj ti — 15 Lagne. *Prepis v VP. V. št. 264 se loči v tem:* 2] Kakor g., kadar r. — 3 zdaj — 4 bo — 5 Muzek — 7, 8 *manjka* — 10 Doza — 11 bo — 12 vodom — 13 bodem 14 Koj ti — 15 Lokve! — 15 bom pral — 17 Zatim] kadar — 19 Kadar — mojé — 20 trudé — 22 se bum] se ga bom — 23 barilicam — 24 pogačicom — 25 Jez . . . ženo — 26 Ki] kaj — 27, 28 *manjka* — 31 bom — 32 jez bom — 33, 34 bo. *Odkod ima Ravnikar svoja prepisa, nisem mogel dognati. Z drugim njegovim prepisom se čudno strinja tisti, ki je v VO. XVI. Čjo med vrhovskimi pesmimi, ker tudi v njem manjka verzov 7—8 in 27—28 in je pisan v hrv.-madjarskem pravopisu, katerega Ravnikar ni znal prav brati, pišoč:* 5 Muzek. *Na isti vir kažejo tudi neki drugi pogreški obeh teh prepisov:* 11 Dak — 14 Koj ti — 15 Lokve *(oziroma* Logve). *Sicer se loči ta prepis VO. od našega natiska v tem:* 2 Nego] kakor — 3 daj . . . napi — uži — 7—8 *manjka* — 9 ojstril . . . bum — 10 bum — 11 Dak — 15 Logve . . . bum bral — 16 prelival — 19 ure — 20 use — 21 bo] bum — 22 sega] se — 23 kleta — 25 decam — 26 manom — 27—28 *manjka* — 29 ga pil] ga — 30 bi ga vžil] bi — 31 Ure . . . ureme — 34 zelenom tratom. — *Natisek v SPKN. V. 116—118 (»od hrovaške meje«) se loči od zgoranjega natiska v tem:* 1 Nika — 2 Kadur — 3 napi — 4 bodi . . . vži — 7 Ognjičik — 8 pa — 9 ôstril — 10 gôstil . . bum — 12 kopal z vodu — 15 Lagne . . . pral — 16] De mi kervavi put bode stal — 21 dojdi . . bom — 23 barilicam — 24 pogačicam — 25 decem — 30 trudim] trupim — 31] Vreme vre dojde, pil ga ne bum — 32 Vince ost.] Vince — 33 bu] se bu — 34 zelenim traticom. — *Opomnja je ista »Namesť dveh zadnih komatov:* ‚Vre dojde vreme' *ino* ‚Stezica do kleti' *drugi za okončavanje samo tole pojo:* Smertne ùre dojde hoče (!) nam čas« itd.

Ta pesem se poje mnogotero tudi po Štajerskem, toda razširila se je tam še le iz prenaredbe Ant. M Slomšeka, ki jo je v Drobtinicah I. str. 201—202 objavil z opomnjo »po hrvaški osnovana« tako-le:

Nikdar na sveti boljšiga ni,
Kakor gorica, ki vince rodi:
Kumej moj dragi, sdaj se napij,
Nekdaj naj nebo, sdaj si ga vžij!

Možek se trudim, tersje sadim,
Dela nobenga ne zamudim.
Možek donese bariglico,
Ženka pa speče poganico.

Kole bom sekal, vozil ga bom,
Služil kopače, skerbel za dom.

Možek za mizoj v koti sedi,
Reže pečenko, berke masti.

Kolje bom sekal, ostril ga bum,
Deca obele, gostil se bom.

Dok ga nakolim, dosta ga bu,
Ženu zatiram kopat z vodum.

Snažil i vezal budem ga sam,
Kajti to delo najbolje znam.

Lagve bom strugal i bednje opral,
De me kervavi pot bo prelijal.

Zatim mi dojde sveti Mihal,
Grozdje dozori, budem ga bral.

Kada vse sprešam grozdje moje,
Onda pozabim na sve trude.

Martin mi dojde, kerstil ga bo,
Vince postane, napil se bum.

Idem od kleti z barilicum,
Žena me čaka s' pogačicum.

Ja jem i pijem z' ženum, decom,
I ki se trudi skupa z' menom.

Ivan v pivnicu s ključi driči,
Ter pipu odpre, ure kriči.

Zakaj se mučim, ne bi ga pil?
Zakaj se trudim, ne bi ga vžil?

Vre dojde vreme, pil ga ne bum,
Vince ostane, umerl ja bum.

Stezica do kleti zarasla bu,
Z zelenom tratom pokrita bu!

Na mest dveh zadnih komatov: Vre dojde vreme itd. drugi za okončavanje samo to pojo:

Vre mi dojde smertni čas,
Vince ostane, ne bude nas.

Kedar nam dojde sveti Mihal,
Grozdje dozori, jaz ga bom bral.

Kedar pa dojde sveti Martin,
On ga bo kerstil, de bode vin'.

Kedar smert dojde, vtihnil bo glas,
Vince ostane, ne bode nas.

V diki nebeški, Bože nam daj,
Hvaliti tebe na vekomaj!
Kumaj moj dragi, pijva tako,
Da nama tamo hudo ne bo!

Po tem predelku se poje v Slatini (zapisal Zmagoslav Tkalec) s temi poglavitnimi razlikami: 3 Kuma — 4 Nekdaj naj] Jošče ga — 5 Kola — 7, 8] trudi . . sadi . . zamudi — 10 gibanico — 12] Boža pečenko, si b. m. — 23 nam] mi — 16 bo] de — 21—22 = 3, 4. *Zapis Tutekov v zbirki A. Kovačiča je prepis iz »Drobtinic«. — Zapis Jož. Krajnca od Sv. Jurija na Ščavnici (narekoval Borko) se loči zlasti v tem:* 1 Nikaj — 2 Kak je — 3 Kumek — 4 Negda ga ne boš itd. — 5 Kolje — 9 barilčico — 10 pogačico — 15 pak] nam — 16 ga bo] bo ga — 16 de] kaj — 19 Bog, še nam daj — 21, 22 = 3, 4. — *Zapis neznanega zapisovavca v prepisu Fr. Praprotnika (iz savinske doline) se loči v tem:* 1 Nikdar] Nič — 4 N. n.] Nikdar ga — 5 Kolje — 10 pogačico. *Od v. 11. dalje manjka.*

5470.

(Od Cerovca.)

Kmet si namilo
V kleti sedi,
Ogenj si kuri,
Pečenko vrti.
Ljubi moj kumek,
Zdaj se napi,
Enkrat naj nede,
Zdaj si ga vži.

Kólje si tere,
Kaj de ga žga,
K trsji ga nema,
Kaj bi ga djâ.

Skoro de prišâ
Sveti Mihál,
Grozdje de zoriâ,
Jaz pâm ga brâ.

Skora de prišâ
Sveti Martin,
Vino de krstjâ,
Jaz pâm ga piâ.

5471.

(Od Bleda?)

Nikdar na svetu lepšega ni,
Kakor gorica, ki vince rodi.
Oj, kume moj dragi, zdaj se napij,
Nikjer na svetu boljšega ni!

Možek se trudi. ter se vrti,
Da se mu delo ne zamudi.

Kole bom sekal, ostril jih bom,
Deca jih b'lila, gostil se bom.

Snažil in vezal bodem jih sam,
Kajti to delo dobro jaz znam.

Ko mi pa dojde sveti Mihal,
Grozdje je zrelo, jaz ga bom bral.

Kadar pa dojde sveti Martin,
On ga bo krstil, jaz ga bom pil.

Očka donesejo čutarico,
Mamca pa spečejo gibanico.

5472.

(Iz Slamne vasi.)

Martin donese čéturicu,
Kuma donese pógačicu:
Kumič moj dragi, zdaj se napij,
Pole ga ne boš, zdaj se ga vžij!

Le ga pi, le ga pi, sveti Martin,
Ti ga boš krstil, jaz ga bom pil!

5470. *Zapisal* Stanko Vraz. — *Iz VO. XIX. f. 12 (53), kjer je ta-le melodije načrt:*

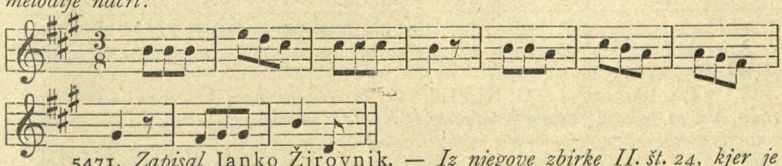

5471. *Zapisal* Janko Žirovnik. — *Iz njegove zbirke II. št. 24, kjer je tudi melodija.*

5472. *Zapisal* Janko Barlè. — *Iz njegovega rokopisa.*

5473.

(Iz Cvetlina v hrvaškem Zagorju.)

Gorice si rĕžem,
Pot me topi:
Vince si pijem,
Serce hladim.
Kume moj dragi,
Zdaj se napi,
Doge nas ne bu,
Zdaj se ga vži!

Gorice si kopam . . .
Gorice si grobam . . .
Gorice si vežem . . .
Gorice si skubam . . .
Gorice si berem . . .
Grozdiče nosim . . .

Grozdiče prešam
Pot me topi,
Vince si pijem,
Srce hladim.
Kume moj dragi,
Zdaj se napi,
Doge nas ne bu,
Zdaj se ga vži!

Vinograd bom obdeloval.

5474.

(Iz Žreč na Štajerskem.)

V slovenski gorici vinogarček 'mam,
Z vinjekom zlatim obrezo ga bom.
Z dobrim gnojam pognoju ga bom,
Z motkoj jeklenoj okopo ga bom.
Z žlahtnim koljem obstaviv ga bom,
Z židoj zelenoj obvezo ga bom,
Z mojoj rokoj oplev ga bom.
Grozdje dozori, obtrgo ga bom,
V klet ga znosim in prešo ga bom,
V sode natoču in piv ga tud' bom,
Parjatle povabu, tem piti bom dav.
Zahvalmo Bogá, ki vince nam da,
De bi le zmerno vživali ga,
Z greham kar ražalili Boga!

5475.

(Od Sv. Andreja pod Oljsko goro.)

Tam gori za hramom vinograd imam,
S srebernim vinjakom obrezal ga bom,
S cinjastoj motkoj okopal ga bom.

5473. *Zapisal* Rik. Ferd. Plohl. — *Iz njegovih HNP. III. 75—77. Pesem se poje tako, da se spreminja v vsaki strofi samo prvi verz, kakor je označenjeno gori.*

5474. *Zapisal* Iv. G. Naglič. — *Iz Besednika VII. (1875) 99. Poje se tako, da se ponovi (razen predzadnjega) vsaki verz, zapoje potem* oja, oja *in vnovič ponovi druga polovica verza t. j. od cezure dalje* (⏑—⏑⏑—⏑‖⏑—⏑⏑—) *tako-le:* V slovenski gorici vinogarček 'mam, * V slovenski gorici vinogarček 'mam; * Oja, oja, vinogarček 'mam.

5475. *Neznanega zapisovavca. — Iz prepisa Fr. Praprotnika.*

S srebrnim kolčem ogradil ga bom,
Z rudečoj židoj obvezal ga bom,
V pondeljek in torek trgatev imam!

5476.

(Od Brasloveč.)

An hripček bom kupu,
Bom terte sadiv.

Iz srebernim vinčkam
Obrezu ga bom,
Iz vinčskoj motkoj
Okopal ga bom.

Z zlatim kolčam
Ograjal ga bom,
Iz zelenoj židoj
Ovezav ga bom.

V pondelk nu pa vtork
Pa tergatvo imam,
Pa vse svoje perjatle
Povabu juh bom.

Al tam ga bma pila
En glažek al dva,
En glažek al dva
Časti Boga!

»En hribček bom kupil, bom trte sadil.«

5477.

(Štajerska.)

En hribček bom kupil,
Bom terte sadíl,
Prijatle povabil,
Še sam ga bom pil.

5476. *Neznanega zapisovavca. — Iz pesmarice Jožefe Vodlak I. št. 11. Za vsakim parom se poje:* Ledraj, ledraj!

5477. *Neznanega zapisovavca (najbrž Slomšeka). — Iz Ahacljevih »Koroških ino štaj. pesmi« 66—67, kjer je pripomnjeno na koncu »Po stari pomnožena«. Pri besedi* čriček *(v. 2.) je opomnja: »Vengerl, ki začne péti, kedar grozdje medi (mehko postaja), ino nehá, ker grozdja več v' vinogradi ni.« V dodatku je ta-le melodija (št. 31):*

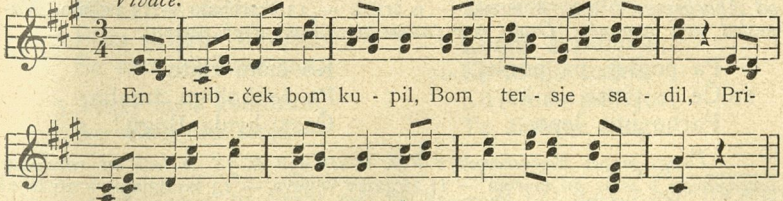

Pesem je z melodijo ponatisnil Kuhač v svoji zbirki (IV. št. 1361). Drugo melodijo ima Kuhač v istem zvezku pod št. 1434, kjer je opomnjeno, da se za vsako strofo poje: Löra löra löra löla * Löra löra löla: Prijatle povabil, še sam ga bom pil.

Zapis Alojzije Šalamon *od Makol (v njeni zbirki št. 87) se loči ne gledé na apostrofe in naglasna znamenja od Ahaclja v tem:* 2 trsek — 7 grojzdom — 8 Da komaj — 12 pojdemu — 13 škerblajo — 14 In] Ki — 15 Ker] Ki — 16 K' je] Je — 17—20: Le pimo pošteno * To žlahtno blago * Je lepo rumeno * Ko čisto zlato. — *Alojzija Šalamon je pela pesem Juriju Lulku, kateri je zapisal melodijo (prim. drugo Kuhačevo) tako:*

5 Tam gori za hramam
En tersek stojí,
Je z' grozdjam obložen,
De komej derží.

Žé čriček prepeva
10 Ne more več spat',
V' tergatuv veleva,
Spet pojdemo brat.

Konjički škreblajo
In vozjo težkó,
15 Ker vince pelajo,
K' je močno sladkó!

Prelepo, rumeno,
Kak čisto zlató;
Le pijmo pošteno
20 Prežlahtno blagó!

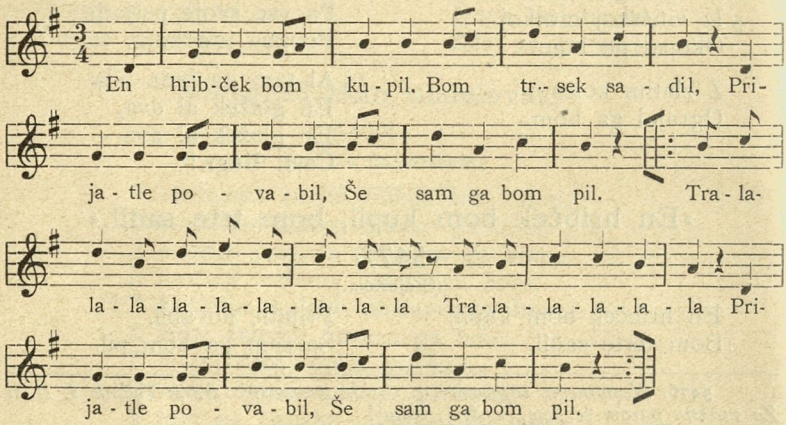

Po Ahaclju je natisnil pesem Razlag v »Pesmarici« str. 48 s temi razlikami, ne gledé na naglaske in e *pred* r*-om:* 5 hramom — 7 grozdjem — 8 Da komaj — 9 prepéva — 11] V trgatev veléva — 13 škrebljajo — 15 peljajo — 17 Prelépo — 18 Kot. *Iz »Pesmarice« je zapis Ivana Mladiča.*

Zapis M. Ravnikarja-Poženčana *v »Povasnih pesmih« št. 12 se loči od Ahacljevega v tem:* 8 komaj — 9 čričik — 13 škerbljajo — 15 peljajo. *Naposled stoji opomnja: Drugi pojo (namesto zadnjih dveh verzov):*

Pa poglej, pa poglej,
20 Če je vince za kaj:
Farbo jma lepo
Ko čisto zlato,
Pa še boljiga žmaha,
Čast, hvala Bogu!

Drugi prepis Ravnikarjev v VO. V. str. 238 št. 38 se loči od ravnokar omenjenega v tem: 10 morem — 11 tergatev veljeva — 13 škrabljajo — 16 K'je] Prav — 18 Kak] Ko — 23 boljšiga.

Zapis Jožefa Kranjca *od Sv. Jurija ob Ščavnici (narekoval Fr. Mikl), se loči v tem od Ahacljevega teksta, ne gledé apostrofov in naglaskov v tem:* 5 hramom — 7 grozdjom — 8 Da komaj — 13 škrebljajo — 15 peljajo. *Za vsako strofo se poje tam druga napitnica:*

Sladko vince piti
To me veseli,
In Boga častiti,
Svoje žive dni.

5 Če pa pride noč,
Mo prižgali luč,
Sladko vince pili
Celo noč!

5478.

(Štajerska.)

Tam gor per kleti
En tersek stojì,
Tak jako je roden,
Da komaj držì.
Pa tam bom ja kopa
No tersje sadiâ,
Perjatle napajâ,
No sam bom ga piâ.
Konjiči cinglajo,
Ki vince pelajo:
Lehko oni cinglajo,
Da je vince sladkò!

5479.

(Iz savinske doline.)

En hribček bom kupil,
Bom trte sadil,
Prijatle bom vabil,
Še sam ga bom pil.
In góri za hramom
En trstek stojí,
Je z grozdjem obložen,
Da komej drži.
Črnina črnuje,
Belina r'meni,
Črviček že poje,
Ko grojzdje zori.
Konjički cingljajo,
Ko voz'jo težkó,
Ko vince peljajo,
K' je sladko močnó.
Le pridi, prijatel,
Na mojo goró,
Bom vinca natočil,
Boš pil ga z menó.
Ko pride tergatev,
Pa greva obá,
Po gorah hodila,
Hvalila Boga,
Devico Marijo
In svet'ga Duhá,
Da nam še tak dobro
Kapljico dá.

5480.

(Koroška.)

En hriberč bom kupov,
Bom trte sadiv,
Bom prijatle povabov,
Še sam ga bom piv,
Torej med kvoštram
An vinograd stoji,
Je pa z grozdjam obvožan,
Da komaj drži.
Konjci škrabljajo,
Ki vozijo težkú,
Ko vince peljajo,
Te žlahtne blagú.

5478. *Zapisal* St. Vraz; *pela* Barika. — *Iz VO. XIX. t. 301. Na koncu je pesmi pripisano* itd., *česar ni v Vrazovem prepisu v VO. IV. 16, ki se sicer popolnoma strinja z zgoranjim natiskom.*

5479. *Zapisal* G. Križnik. — *Iz njegovega rokopisa. Tiskana je v »Koroških bukvicah« str. 459—460 s edino premembo:* 8 komaj.

5480. *Neznanih zapisovavcev.* — *Iz Scheiniggovih NPKS., kjer je vsaka strofa tiskana kot posebna pesem, in to prva pod št. 1005 (»Povsodi«), druga pod št. 1007 (»Podjunsko«), tretja pod št. 1006 (»Podjunsko«). Prvo strofo je zapisal tudi M. Majar v Rožju (glej Kuhačevo zbirko III. št. 1112, kjer je tudi melodija), s temi razločki:* 1 hriberč . . kupił — 2 terse sadił — 3 povabił — 4 pił. — Torej med kvoštram = Tam gori nad kloštrom.

5481.

(Torovo pri Vodicah.)

Tam zadaj za hramam
Jen trsek stoji,
Je z grozdjam obložen,
De komaj drži.

Čvrliček prepeva,
K' na more več spat,
M' ga trgat veleva,
Le pejma ga brat!

5482.

(Od Loškega potoka.)

Tam gori za hramom ena terta stojí,
Res grozdja je polna, da komaj derží.

En nograd bom kupil, bom terte sadil,
Bom znance povabil, še sam ga bom pil.

Konjički skerbljajo, ker vince peljajo,
Moj bratec, poglej, če je vince za kaj!

Še lepši je barve, ko čisto zlató,
Boljši za piti ko samo srebró.

Zdaj ga pimo en glažek al dva
V imenu Marije in svet'ga Duha!

5483.

(Iz Gorenjih Radovelj.)

Ana tička parlitela,
Za bregam leti,
Je pošta parnesla,
De grojzje zari.

Prabogi je kmiteč,
Kaj vandar tarpi!
Če Bog na požigna,
Zastojn je nigou del. —

Tamkaj za hramčam,
Ana tarta stoji,
Je pohana grojizdje,
Ga komaj darži.

An hribček bom kupo,
Bom tarte sadiu,
Bom brace napaju,
In sam ga bom piu!

5484.

(Vrhovska v Belih Kranjcih.)

En lašček bom kupel,
Bom terte sadil,
Bom bratce napajal,
In sam ga bom pil.

Doli za hramam
Ena terta stoji,
De komaj, de komaj
Grozdiče derži.

5481. *Zapisal* France Francetov. — *Iz njegove zbirke III. št. 12. Pevka ni znala konca.*

5482. *Zapisal* J. Vesel-Vesnin. — *Iz »Novic« XIX. 1861. 120.*

5483. *Zapisal* Jožef Androjna. — *Iz njegove zbirke I. št. 25. Zadnja verza vsake strofe se v petju ponavljata. Začetek spada k drugi pesmi.*

5484. *Neznanega zapisovavca. — Iz VO. XVI. Č. 6.*

Moji konjči skrebljajo,
Ker vince peljajo.
Pa poglej, pa poglej,
Če je vince za kaj!

Farbo ma lepo
Kot čisto zlato,
Pa še boljšiga žmaha,
Čast, hvala Bogú!

5485.

(Izpod Melec.)

En vrtec bam kupu,
Bam trte sadiu,
Prjatle pauabu,
Tud sam ga bam piu.

Ta gare za gričkam
En hribček staji,
Ku je z grŭozdjem abdan,
De ga kume drží.

Ti kunjki škripajo,
Ki imajo težku,
Tŭo vince peljajo,
K je mačna sladkú.

Le pimo paštena
Tŭo vince rumena,
Tŭo vince sladku,
K je ku čistu zlatu!

5486.

(Iz Hudojužne.)

En hribec bom kupil,
Bom terte sadil,
Prijatle povabil,
Tud sam ga bom pil.

Ti kunjki škripljajo,
Ker voz'jo težko,
To vince peljajo,
K' je močno sladko.

Tam gori za hribcem
En tersek stoji,
Pa je z grozdjem obložen,
Da ga komaj derži.

En tiček prepeva,
K' ne more več spat,
Zjutraj zgodaj ustane,
Sladko grozdje gre brat.

5487.

(Z Banjšic.)

Moji konjčki škripajo,
Sladko vince peljajo.
Pogledaj, brat moj,
Je vince za kaj?

Ko b' dobro ne bilo,
B' ne strilo tako,
B' ne človeka perpravlo
Na petlerski stan!

5488.

(Iz Ihana.)

Koničkъ škъrblájo,
Kъ vozjo tъškó,

Kъ vince pelájo,
To močnъ bvagó.

5485. *Zapisal* Janez Murovec. — *Iz njegovega rokopisa.*

5486. *Zapisal* Janez Kokošar. — *Iz njegove zbirke, V krajih, kjer ne poznajo ni vinogradov ni čirička ali črička (Weingrille, vengrlj), se je morala ta žuželka preimeniti v* tička *ali* črvička.

5487. *Zapisal* Ivan Humar. — *Iz njegove zbirke št. 72.*

5488. *Zapisal* Anton Breznik; *pela* Šmolajdrova Ana. — *Iz Breznikove zbirke II. št. 100. Konec je posebna napitnica.*

Hi, hi hi!
Ta vince vъn popi!
Presneti pijánъc,
Pobólši se zdej!
Pobólšanъ p'jancъ
Velajo še kej;
Sej b' ga ne tokó,
Kъ b' t'ko dobrъ na bo,
Sej bъ ga še večkrat,
Pa nimam d'narca vsakъkát!

5489.

(Od Sv. Eme.)

'Na bab'ca je vmrla,
V nebese je šla,
V nebesa je šla.
Pa zakaj?
Je šolne pozabla,
Je prišla nazaj,
Je prišla nazaj.
Pa zakaj?
Na krofasta babca
Pa ima po dva,
Pa ima po dva.
Pa zakaj? —
Konjički škrbljajo,
Ker vozjo težkó,
Ker vozjo težkó.
Pa zakaj?
Konjički škrbljajo,
Ker vince peljajo,
Ker vince peljajo.
Pa zakaj?

5490.

(Kranjska.)

En hribic bom kupil.
Bom tèrte sadíl,
Dekléta napájal,
Pa sam ga bòm píl!

Če nas kop žalostí, nas vino veseli.

5491.

(Štajerska.)

Mene zdaj močno veseli,
Da en glašek vina za me stoji.
Le pimo ga, le pimo ga,
Saj vino nam je vajvoda.
Da sosed pride k sosedi,
Le glažek vina mu nali:
Ne smeš mu oponašati,
Ne tudi ogovarjati.
Oča nebeški tak vuči,
Kaj on veli, se naj zgodi.
Le primi, Tonček, toti glaš
No se nápi zdaj, da ga maš.
Človik popred dosti sterpi,
Kak ters ti sladki sad rodi.
Či glih nas kop razžalosti,
Drugoč nas vino razveseli.

5489. *Zapisal* Anton Kovačič. — *Iz njegove pesmarice II. str. 72. Začetek spada k šaljivi.*

5490. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz SPKN. II. 109. Ista v zbirki Iv. Mladiča z razločkom:* 1 hribec. — *Natisnil jo je brez naglasnih znamenj tudi Kuhač H. št. 530 v zvezi s pesmima »Ti misliš, ti rajtaš« (št. 4400) in »Od lube 'mam iti« (št. 4255) (z melodijo).*

5491. *Zapisal* Fr. Schweigl. — *Iz njegove pesmarice, ki mi jo je v porabo izročil K. Ozvald.*

Zdoj deno, Tonček, zmisli se,
Da tudi sosid žejen je!
Či nam vsako leto tak dobro bo,
Mi gvišno pa sem pridemo.

»Na svetu lepše rožice ni.«

5492.

(Kranjska.)

Na svetu lepši rošce ni,
Kot je ta vinska terta.
Po zimi spi,
Po let' cveti,
Jesen nam vince daje.

Tud druge rožice cveto,
Pa vender t'ga ne strijo,
Lih kakor zna
Edina ta,
Ki nas je napojila.

Lé pijmo ga vsak en glaž
V jmen Jezusa, Marije
In svetiga
Tud Jožefa
Na zdravje tovaršije!

Zdaj pa ga pijmo še naprej
Na zdravje gospodarja,
Ker je per nas
Za kratek čas,
Nam sladko vince daje!

Zdaj pa ga pijmo še naprej
Na zdravje gospodinje,
Ker zdaj postav'
Pred nas bokal
Na mizo te sladčice.

De b' mi še dolgo vince pil',
Boga častili uselej,
To vošimo
In prosimo,
Dodeli Bog nam sveti raj!

5493.

(Iz Krasinca.)

Na svetu take rože ni,
Kakor je vinska trta:
Po zimi spi, spomlad cvete,
V jesen nam vince daje.

Saj druge rožce tud cveto,
Pa tega ne storijo,
Kaj je storila sama ta,
Ki nas je napojila.

Pšeničen klas, vinska trta,
To je hrana naša:
Ko mašnik začne mašo brat,
Pšenica zraven stoji:
Ko mašnik začne mašo brat,
Tud vince zraven stoji.

Zdaj ga izpijmo vsak jen glaž
Na zdravlje gospodaru,
Ki je pri nas za kratek čas,
Nam sladko vince daje.

Zdaj ga izpijmo vsak jen glaž
Na zdravlje gospodinji.
Ki je pri nas za kratek čas,
Nas prav lepo trahtiri.

5492. *Zapisal* Matej Ravnikar-Poženčan. — *Iz PP. str. 39—40. V v. VP. II. št. 110, ki se loči ne gledé na naglasna znamenja in apostrofe sicer v tem:* 27 vselej — 29 In] To — 30] Dodel' nam Bog ti svet raj. *Natisnjena je v SPKN. III. 102—104 s temi premembami, ne gledé na naglaske in apostrofe:* 1 rožice — 2] Kakor je v. t. — 7 vunder téga ne storijo — 11 pimo — 11 glaž] kozar'c — 12 iménu — 16 pijmo še] pimo — 18 pri — 21 pimo — 22 Ker] Ki — 22 vselaj.

5493. *Zapisal* Peter Črnič, *pela mu mati* Ana Črnič. — *Iz njegovega rokopisa, ki mi ga je poslal Ivan Šašelj. Tretja strofa je skrčena iz dveh; začetek druge se je pač glasil enako verzoma 9—10.*

Zdaj ga izpijmo vsak jen glaž
Na zdravlje vsi družini,
Ki je pri nas za kratek čas
Zavoljo kumpanije.

Zdaj ga pijmo še naprej
V imen' Jezus' Marije,
Da b' bli pri nas za večni čas
Zavoljo kumpanije!

5494.

(Iz Ihana.)

Na svēt' jo levše roš'ce ni,
Kokŕr ja vinska tarta.
Po zimъ spí, spomvád' cudí,
Na jésъn vince daja.

Sej tud' druge roš'ce cudó,
Pa tega na sturéjo,

Kokŕr ta vinska tartъca,
Pъr nъ smo vsъ vesélъ.
'Dej ga pa spimo 'n gvaš al' dva,
V imén' svet'gá Šъntjanža,
In tud' d'ga berta hišъnga,
K' nam sváhkъ vince dája.

5495.

(Iz Cerkna.)

Na sveti lepše rožce ni,
Kot je ta vinska trta:
Po zimi spi, spomlad cveti,
V jesen nam vince daje.

Te druge rožce tud cvetó,
Pa tega ne storijo,
Kot je storila rožca ta,
Ki nas je napojila.

Le pimo ga en glažk al dva
Na zdravje gospodarje,
Sedi pri nas za en kratki čas,
Nam sladko vince daje.

Le pimo ga en glažk al dva
Na zdravje gospodine,
Ona nas traktera prav lepó,
Prnese firkel vina.

Le pimo ga en glažek al dva
V imenu svetga Šentjanža:
Šentjanž jên pomočnik,
Vseh pijancev ozdravlenik.

5496.

(Iz Motnika.)

Na svetu lepše rožce ni,
Kakor je vinska terta:
Po zimi spi, spomlad cveti,
V jesen pa glaške naliva.

So tudi druge rožice,
Pa tega ne storijo,
Kakor ta storila je,
Ki je nas napojila!

5497.

(Štajerska.)

Na svetu lepše rožce ni,
Kakor je vínska terta:

Po zimi spí, po let cvetí,
V' jesén sode natáka.

5494. *Zapisal* Anton Breznik; *povedala* Korezova Jera. — *Iz Breznikove zbirke IV. št. 4.*

5495. *Zapisal* Franč. Sedej. — *Iz njegove zbirke.*

5496. *Zapisal* Fr. Sajevec. — *Iz njegove zbirke, ki jo hrani Matica.*

5497. *Zapisal pač* A. M. Slomšek. — *Prijavil jo je kot »iz stare predelano« v Ahacljevih »Koroških in štaj. pesmih« str. 64—66 s to melodijo (št. 30):*

Te druge rožce tud' cvetô,
Nobena ni tok žlahtna;
En čas cvetô, se posušô,
In minejo brez sadja.

Po hribcih je nasajena,
Od sončica obsjana,
Od kmetiča obrézana,
Od Jezusa darvana.

Nobene svete maše ni,
De bi ne b'la darvana,
Nobene dobre volje ni,
De bi ne bla spoštvana.

Našo serce razveselí,
Povzdigne nam veselje,
Tud' slabim svojo moč delí.
Tolaži naše želje.

Otrokom sladko grozdje da,
Možam pa dobro vino,
Za vsakiga veselje 'ma,
Zato jo vsi čestimo.

Kok sladko je, pokusmo zdej
Od vínske terte piti,
Bog ji še tudi zanaprej
Obilno daj roditi!

5498.

(Iz Frama.)

Preljuba vinska trtica,
Ko si tî vesela:
Po zimi spiš, k' zmladlêt cvêtiš,
V' jesen sode nalivaš!

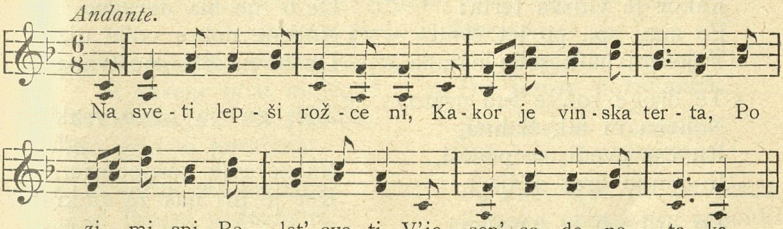

Predelek Slomšekov se je razširil po Štajerskem in Koroškem. Zapis N. Srienc s Suhe (št. 38 v prepisu Jurija Lulka) se loči v tem: 6 tak — 11 obvezana — 25 Kak. *Zapis Alojzije Šalamon od Makol (št. 37) se loči v tem:* 1 sveti] zemli — 5] Tud d. rožice cv. — 6 tak — 7 cveti . . posuši — 10 Osolnčnica (!) — 11 obréz.] nasajana — 12 požegnana — 13—16 prihaja *za 24. verzom* — 14, 16 Da — 17 Naše — 21 Otrokom — 22 Možem — 23 Vsakega — 25 Kak . . . zdaj. *Zapis Urše Košak (od Sv. Martina na Paki v prepisu Fr. Praprotnika) se loči v tem:* 4 natoči — 6 tak — 7 posušé — 9 hribih — 11 obr.] obdelana — 12 obdarvana — 13 Nobena sveta maša ni — 14, 16 Da — 16 spoštovana — 17 Naše . . . razveseliš — 18 Povzdigni — 19] Tud' slabi svojo moč dobi — 21 Otrokom — 22 Možem — 23] In vsakemu veselje da — 25 Kak . . . pokusno je, — 27 še tudi] daj še — 28 daj] tud. — *Natisnil jo je Kuhač v svoji zbirki IV. št. 1339 (z Ahacljevim napevom) s temi predrugačbami, ne gledé na naglasna znamenja in apostrofe:* 4 Jesén — 6 tak — 12 Jezuša — 14, 16 Da — 17 Naše srdce — 23 vsakega — 25 Kak . . . zdaj. *Natisek Scheiniggov v NPKS. št. 1000 se ne loči od Kuhačevega, izvzemši* e *pred* r-*om in:* 16 spoštovana — 17 srce.

V VO. XVI. D. št. 21 se nahaja ista pesem in se loči bistveno samo v drugi strofi od predelka Slomšekovega; ta strofa slove namreč tam: Te druge rož'ce tud' cveto, * Pa tega ne storijo, * Kakor je storila tertica, * Ker nas je napojila. *(Primerjaj št. 5492—93, 5495—96.) Drugi razločki razen apostrofov so ti-le:* 1 sveti — 14 b' — 22 Možem — 23 ima.

5498. *Zapisal* Oroslav Caf; *pela* Mar. Krajnc. — *Iz CO. I. 70—71. Strofa tretja spada k pesmim nastopnega naslova.*

Vse druge rožce tudě cvěto,
Pak něso tako žlahtne,
En cajt cvěti, sę posuši,
Pa minejǫ brez sada.

Prek morjica prinešena,
V' gorico je vsajena,
Od kmetiča obrězana,
Od Jezusa žegnana.

Nijedna svęta meša ni,
Da bí ne bla obdarovana;
Tud' niedne dobre volje ni,
Da bî ne bla spoštovana.

Moje serce razveseli,
Pozdigne mi veselje,
Tudě nam svojo moč děli,
Tolaži naše želje.

Otrokom sladko grozdje da,
Možom pak dobro vino,
Vsaki ga v' veselji 'ma,
Zato jǫ vsi čestimo.

Pokusmo ga, ko sladko je,
Od vinske terte piti,
Bog nam ga daj zanaprej
Po obilnem ga roditi!

5499.

(Iz okolice Št. Ruperta na Dolenjskem.)

Na svetu lepši rožce ni,
Kakor je vinska terta:
Po zimi spi, po let cveti,
V jeseni nam sode nataka.

Te druge rož'ce tud cveto,
Nobena ni tak žlahna,
En čas cvedi, se posoši,
In mnijo brez sadja.

Po hribcah je nasajena,
Od solnčica obsajana,
Od kmetiča obrezana,
Od Jezusa darvana.

Nobene svete maše ni,
De b' ne bla darvana,
Nobene dobre volje ni,
De b' ne bla spoštvana.

Zdej ga pa pimo vsak en glaž
Na zdravje gospodarje,
Ker je pri nas za en kratek čas,
Nam sladko vince daje!

5500.

(Iz Hudojužne.)

Nobene lepše rož'ce nij,
Kot je vinska terta:
Po zimi spi, spomlad cveti,
V jeseni sode nalije.

Po hribih je nasajena,
Od solnca je obs'jana,
Od kmeta jo obrezana,
Od Jezusa dar'vana.

Otrokom sladko vince da,
Možem pa dobro vino,
Vsacega veselja je,
Zato ga mi častimo.

5499. *Zapisal* J. Bercer. — *Iz njegove zbirke, ki jo hrani Matica str. 41. Ta zapis se naslanja deloma na predelek Slomšekov (gl. št. 5497), kar spričuje zlasti verz 8.*

5500. *Zapisal* Janez Kokošar. — *Iz njegovega rokopisa. O tem zapisu velja isto, kar o prejšnjem.*

Vinska trta — veselje mojega srca.

5501.

(Iz Sv. Roperta v Slov. gor.)

O preluba vinska razga,
Ti veselje srca mojega!
Prek morja si prepelana,
Na goro si posajena.

V spomladi si obrezana,
Od Jezusa požegnana.

Od moža si pogrobana,
Od Jezusa požegnana.

Od fantov si skopana,
Od Jezusa požegnana.

Od deklice opleta si,
Od Jezusa požegnana.

Ti s slamcoj si zvezana,
Od Jezusa požegnana.

Po zimi spiš, pot let cvetiš,
V jesen pa sode nam polniš.

Pri meši si gor ofrana,
Od Jezusa požegnana.

Pri meši si povzdignjena,
Od Jezusa požegnana.

Zahvalimo mi Jezusa,
Kater nam sladko vince da.

5502.

(Od Sv. Jurija ob Ščavnici.)

Oh preljuba vinska rozga,
Si veselje srca mojega!
Prek morja si priplavala,
Na gori si posajena.

Od moža si obrezana,
Od Jezusa požegnana.

Od fanta si okopana,
Od Jezusa požegnana.

Od divojčice opleta si,
Od Jezusa požegnana.

Slamicoj si zvezana,
Od Jezusa požegnana.

Po zimi spiš, po let cvetiš,
V jesen nam lagvi napolniš.

Vinčice prav sladko je,
Jezusi zahvalmo se!

5503.

(Štajerska.)

O preljuba vinska trtica,
Ti veselje srca mojega!
Po Dravi si priplavala,
Na hribček si posajena.

Od možov si obrezana,
Od Jezusa požegnana.

Od fantov si okopana,
Od Jezusa požegnana.

Od deklic si ovezana,
Od Jezusa požegnana.

Od žene si oplejena,
Od Jezusa požegnana.

Po zimi spiš, po let cvetiš,
V jesen nam sodeke natakaš.

5501. *Zapisal* Janko Šlebinger. — *Iz njegove zbirke I. str. 22—24. Verza 1. in 2. se pojeta pred vsakim parom.*

5502. *Zapisal* Jožef Krajnc. — *Iz njegove zbirke. Prva dva verza se pojeta pred vsako kitico.*

5503. *Neznanega zapisovavca. — Iz zbirke Jurija Tutka; poslal A. Kovačič. Prva dva verza se pojeta pred vsakim naslednjim parom.*

5504.

(Od Sv. Trojice v Halozah.)

Oj preluba vinska trta,
Ti si veselje mojga srca!
Po Dravi si priplavala,
Na hribih si nasajena.
Od kmeta si pogrobana,
Od Jezusa požegnana.
Od fantov si okopana,
Od Jezusa požegnana.
Od dekličev si okoljena,
Od Jezusa požegnana.
Po zimi spiš, po let cvetiš,
Jesen nam dober sad rodiš.
Če vinska trta sad rodi,
To moje srce veseli.

5505.

(Od Sv. Andreja pod Oljsko goro.)

Ti ljuba vinska trta,
Ti si veselje mojga srca!
Po zimi spiš, po let' cvetiš,
V jesen' nam sode natočiš.
Od moža si obrezana,
Od Jezusa požegnana:
Ti ljuba vinska trta,
Ti si veselje mojga srca!
Od fantov si okopana,
Od Jezusa požegnana:
Ti ljuba vinska trta,
Ti si veselje mojga srca!
Od deklet si ovezana,
Od Jezusa požegnana:
Ti ljuba vinska trta,
Ti si veselje mojga srca!
Od žen si otrgana,
Od Jezusa požegnana:
Ti ljuba vinska trta,
Ti si veselje mojga srca!
Od možev si oprešana,
Od Jezusa požegnana:
Ti ljuba vinska trta,
Ti si veselje mojga srca!
Od konjičkov si odpeljana,
Od Jezusa požegnana:
Ti ljuba vinska trta,
Ti si veselje mojga srca!
Od Slovencev si popita,
Od Jezusa požegnana:
Ti ljuba vinska trta,
Ti si veselje mojga srca!

5506.

(Od Sv. Antona v Slov. gor.)

O preluba vinska rozga,
Si veselje srca moj'ga:
Prek morja si priplavala,
Od Jezusa požegnana!
Na gori si posajena,
Od pajbov si vkopana;
Od deklet si obrezana,
Slamicoj si povezana;
Z grozdjem si obložena,
Pri sveti meši ofrana.

5504. *Zapisal* Andrej Hren. — *Iz njegove zbirke. Prva dva verza se pojeta pred vsakim naslednjim parom.*

5505. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz prepisa Fr. Praprotnika. Začetek je iz pesmi prejšnjega naslova.*

5506. *Zapisal* Jožef Tušak. — *Iz njegove zbirke III.*

5507.

(Iz Jarenine.)

Preluba vinska trta,
Ti si veselje mojga srčeka:
Prek morja je priplavala,
Na hribček je zasajena:
Halililileja, halililileja,
Halililileja, halililileja!

Skoz paura je okopana,
Skoz Jezusa požegnana;
Skoz dekline je povezana,
Skoz Jezusa požegnana;
Skoz žene je opleta,
Skoz Jezusa požegnana!

5508.

(Od Sv. Jurija na južni železnici.)

O prežlahtna vinska terta,
Si veselje mojga serca:
Od možov si bla obrezana,
Od Jezusa požegnana!

Od fantov si okopana,
Od Jezusa požegnana!

Od žen si bla oštrejfana,
Od Jezusa požegnana!

Od deklet si bla ovezana,
Od Jezusa požegnana!

Od perjatlov si pokoštana,
Od Jezusa požegnana!

5509.

(Ziljska.)

Le pijmo ga en glaž bol dva,
Saj nam ga le sam Jezus da:
Oj prežlahtna vinska trta,
Ki je veselje moj'ga srca!

Dar se trta zeleni,
Se sam Jezus veseli:
Oj prežlahtna vinska trta,
Ki je veselje moj'ga srca!

Črez morje je pripeljana,
Na hribre je zasajena:
Oj prežlahtna vinska trta,
Ki je veselje moj'ga srca!

Še mešnik ne more mešo brat,
Mora sladko vince zraven stat:
Oj prežlahtna vinska trta,
Ki je veselje moj'ga srca!

5510.

(Ziljska.)

[Odlomek.]

Oj le pimo ga en gwaš bel dwa,
Saj nan ga san Jezoš da:

Oj ta liepa vinska tèrta,
Ki je veselje našega serca!
— — — — — — — —

5507. *Zapisal* Svitoslav Hauptmann. — *Iz njegove zbirke II.* 57.

5508. *Neznanega zapisovavca.* — *Pisana z drugimi vred na posamnem listu, ki mi ga je poslal Valentin Jarc. Prva dva verza se pojeta pred vsakim naslednjim parom.*

5509. *Zapisal* U. Jarnik. — *Iz njegove zapuščine priobčil J. Scheinigg v NPKS. št.* 999.

5510. *Zapisal* St. Vraz. — *Iz VO. XVI. C.* 3.

5511.

(Z Vrhpolj nad Kamnikom.)

O spreluba vinska trta,
Ti si mladika mojega srca:
Po zimi spiš, spomlad cvetiš,
Jesen pa sodke napolniš.

O spreluba vinska trta,
Ti si vesele mojega srca:
Od fantov, deklet si okopana,
Od Jezusa požegnana!

O spreluba vinska trta,
Ti si vesele mojega srca:
Od mož, žena si obrezana,
Od Jezusa požegnana!

O spreluba vinska trta,
Ti si vesele mojega srca:
Čez morje si priplavala,
Na hribičku si usajena,

5512.

(Iz Višnje gore.)

Preljuba vinska trtica,
Veselje mojga srčeca.

Čez morje prepeljana je,
Na Kranjskem zasajena je.

Od fantov je obkolena,
Od Jezusa požegnana,

Od dekletov je okopana,
Od Jezusa poživljena.

Od moških je obgrobljena,
Od Jezusa ustvarjena.

Od ženskih je utrgana,
Od Jezusa povzdignjena.

Zdaj ga pa pijmo vsak en glaž,
Da bo tud Jezus prijatelj naš!

Zdaj ga pa pijmo vsak po dva,
Da bi tud' Marija med nami bla!

Zdaj ga pa spijmo vsak po tri,
Da bi tud' angeljci b'li!

5513.

(Iz Suhorja.)

Preljuba vinska trtica,
Veselje moj'ga srčica:
Od kmetičv obrezana,
Od Jezusa požegnana!

Od kmetiča nastavljena,
Od Jezusa požegnana!

Od kmetiča prirezana,
Od Jezusa požegnana!

Od kmetiča okopana,
Od Jezusa požegnana!

Od kmetiča oprašena,
Od Jezusa požegnana!

Od kmetiča potrgana,
Od Jezusa požegnana!

Od kmetiča izprešana,
Od Jezusa požegnana!

Od kmetiča pospravljena,
Od Jezusa požegnana!

Nobena maša brana ni,
Da zraven vince ne stoji!

5511. *Zapisal* Leop. Trobevšek. — *Iz prepisa v zbirki M. Rodéta VI. št. 56. Začetek spada k pesmim prejšnjega naslova.*

5512. *Zapisal* Alojzij Kralj. — *Iz njegove zbirke II. št. 10. Konec spada k drugi napitnici, priobčeni spodaj.*

5513. *Zapisal* Anton Žlogar. — *Iz njegovega rokopisa, ki ga hrani Matica. Prva dva verza se pojeta pred vsakim naslednjim parom.*

5514.

(Iz Dobravu.)

Preljuba vinska trtica,
Ti si veselje mojga srca!
Prav lepo si cvetela,
Nam vince dozorela:
Od Noeta iznajdena,
Od Jezusa požegnana,
Čez morje prepeljana,
V hribcih zasajena!
Od kmetiča obdelana,
Od Jezusa požegnana:
O Jezus in Marija,
Bodi naša tovaršija!

5515.

(Iz Primostka.)

Preljuba vinska trtica,
Veselje naš'ga srčica:
Čez morje prepelana,
V hripci zasajena;
Od kmetiča obrezana,
Od Jezusa požegnana! —
Kralj kraljca praša:
»Kje bo jutri maša?«
»»Tam na planini
Pri sveti Katarini!««

5516.

(Belokranjska.)

Preljuba vinska trtica,
Veselje našga srčica:
Čez morje prepelana,
V hripček zasajena!
Od kmetiča obdelana,
Od Jezusa požegnana:
Bodi, Jezus in Marija,
Bodi naša kompanija!

5517.

(Iz Št. Lovrenca ob Timenici na Dol.)

O ti preljuba vinska trta,
Ti si veselje moj'ga srca!
Po zimi spiš, po let' cvetiš,
V jesen' nam sad rodiš.
O ti preljuba vinska trta,
Ti si veselje moj'ga srca!
Si okopana, obrezana,
Od Jezusa požegnana.
O ti preljuba vinska trta,
Ti si veselje moj'ga srca!
Zdaj ga pa pijmo vsak en glaž,
Da bo vselej Jezus pri nas!

5518.

(Iz Gor. Vrtojbe.)

Preljuba vinska trtica,
Le ti si trošt moj'ga srčica:
Sej tudi druge rožce cvedejo,
Pej tega ne strijo,
Kar le ti, vinska trtica!

5514. *Zapisal* Janko Barlè; *pela* Kata Judnič. — *Iz Barletove zbirke.*

5515. *Zapisal* Janko Barlè; *pela* Tome Katarina — *Iz Barletove zbirke. Konec spada drugam.*

5516. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz okorno pisane knjižice v Barletovi zbirki.*

5517. *Zapisal* Ivan Šašelj; *povedala* Franč. Lavrič. — *Iz Šašljevega rokopisa. Začetek spada k pesmim prejšnjega naslova.*

5518. *Zapisal* Jožef Cejan; *pravila* M. Nemec-Lutman. — *Iz Cejanove zbirke II. št. 45. Začetek je iz pesmi prejšnjega naslova.*

Črez morje si prepeljana,
Na hribcu zasajena,
Od kmeta obdelana,
Od Jezusa požegnana.
Še mašnik ne more maše brat,
Ku vince more zraven stat'!

Vinska trta daje človeku moč.

5519.

(Kranjska.)

Vse drevésa so preslabe
Za roditi to sladkóst,
Kakor sama vinska terta,
K' da človéku móč.

Žihro so ljudjé veséli
Za leta prejéti dár:
Pod podóbo kruha in vina
Pride Jezus na oltár.

Bratec, če si lih v težávah,
Hočem te razveselit',
Polno kup'co čem t' nalit',
Ti ga moraš čisto spit'.

Moj pajdaš,
Dobro ga znaš!

5520.

(Iz Belih Kranjcev.)

Vsa drevesa so preslaba,
Da b' rodila to sladkost:
Samo ena vinska trta,
Ki nam daje kraft no moč.

Žiher smo ljudje veseli
Za leta prečisti dar,
Pod podobo kruha, vina
Pride Jezus na oltar!

5521.

(Iz Krasinca.)

Na svetu lepšega ni drevesa,
Kakor je ta vinska trta,
Ki nam daje kraht in moč.
Ak si, bratec, na težavi,

Saj ti hočem pomagati:
Eden glažek zrelga vinca
Spij ga van, ka j Jezus tukaj,
Da z Marijo v nebesa greš!

5522.

(Iz krške okolice.)

Vsa drevesa so preslaba,
Da rodile bi sladkost,
Kakeršne je vinska trta,
Ona nam daje kraft in moč.

Če s' pa ti, France, v kakšnih težavah,
Zdaj se léhko veseliš:
En glažek vinca je natočen,
Čisto ga moraš venkaj popítъ!

5519. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz SPKN. III. 99—100. V verzu 4. je vrednik pred* moč *izpustil besedi* kraft in, *ker se je hotel izogniti tujki, glej nastopne številke. V v. 12. je za* Ti ga moraš *tiskano napak* Figo maraš.

5520. *Zapisal* Janko Barlè. — *Iz njegove zbirke.*

5521. *Zapisal* Peter Črnič; *pela mu mati* Ana Črnič. — *Iz njegovega rokopisa, ki mi ga je poslal Ivan Šašelj.*

5522. *Zapisal* Vinko Kapler. — *Iz njegove zbirke.*

Vsi pravijo, da se z vinom zdravijo.

5523.

(Iz Slov. goric.)

Stari moži pravijo,
Da se z vinom zdravijo;
Ženske znajo glih tako,
Rade vino pijejo.
Možem pšenico kradejo,
Da za vince dajajo.
Fanti znajo glih tako,
Radi vino pijejo.
Kaj črez teden zaslužijo,
V nedeljo vse zapravijo.
Dekline znajo glih tako,
S fanti vino pijejo.

5524.

(Od Sv. Andreja pod Oljsko goro.)

Fantiči čez teden služijo,
V nedeljo vse zapijejo.
Naj bo, naj bo, naj bo tako,
Naj bo, naj bo, naj bo tako!
Dekleta so pa glih takó,
Da rada vince pijejo.
Žene so pa glih tako,
Da rade vince pijejo.
Možje so pa glih tako,
Da radi vince pijejo.

5525.

(Iz Ihana.)

Slišu sъm u gojzd' kukuco pet',
Vsъm tičkam cajt ja prletet'
Iz te dъževe štájarske
Na té pvanin'ce zélene.
N'dva sva pa že bratca dva,
De rada vince pijeva.
Si starъ možē právъjo,
De se z vincam pozrávъjo.
Ve žъné ste ravъn tokó,
De rade vince píjъte:
Možém všъnico kradъte,
De za svahkъ vince dajъte.
Vi fantje ste ravъn toko,
De radъ vince píjъte:
Kar cev tedъn zašužъte,
V nъdélo pa zapijъte.
Ve dъkleta ste ravъn toko,
De rade vince píjъte:
Se z lépъm gvantam gvántate,
De fantam bъl dopadъte.

5526.

(Iz Žej pri Komendi.)

Možje pa glih tokó,
De radi vince pijejo,
Ki po oštarijah hodijo
Soje žene opravljajo:
Oja, oja, oja!

5523. *Zapisal* Janko Šlebinger. — *Iz njegove zbirke II. str. 33—34.*
5524. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz prepisa Fr. Praprotnika. Verza 3. in 4. se ponavljata za vsakim parom.*
5525. *Zapisal* Anton Breznik; *pela* Lovrenčevka. — *Iz Breznikove zbirke II. št. 109. Za vsakim verzom se poje:* Oja!
5526. *Zapisal* France Francétov. — *Iz zbirke Fr. Steléta VI. št. 50.*

Žene pa glih tokó,
De rade vince pijejo,
Možem pšenico kradejo,
Za sladko vince dajejo:
Oja, oja, oja!

Fantin pa glih toko,
De radi vince pijejo,
Čes teden kar zaslužijo,
V nedelo vse zalumpajo:
Oja, oja, oja!

Dekleta glih tako,
De rade vince pijejo,
Se z lep'm gvantam gvantajo,
De fantam bъl dopadejo:
Oja, oja, oja!

Dohtarjъ pa glih toko,
De radi vince pijejo:
Znate pisat' ino brat',
Pa tudi kmete golufàt':
Oja, oja, oja!

5527.

(Kranjska.)

Midva sva tukaj bratca dva,
Rada vince pijeva.

Naše žene ravn' tako,
Rade vince pijejo,
Možem pšenice kradejo,
Pa za vince dajejo.

Naši fantiči ravn' tako,
Radi vince pijejo,
Kar čez teden zaslužijo,
V nedelo vse zapijejo.

Naše dekleta ravn' tako,
Rade vince pijejo,
Lepe obleke si napravljajo,
De možkim bolj dopadajo.

5528.

(Iz Osilnice.)

Maček je šel snubiti,
Vuci so šli tuliti,
Medved je šel tancati.
Lisica je bla kelnarca,
Mačka je bla kuharca,
Zajec je bil ženih,
Srna pa nevesta. —

Ti si baba nora,
Greh je tebe dal,
Ti si baba djala,
Da me imaš rada:

Vsaka lepa mlada
Ima sebe rada. —

Vi ste moži glih tako,
Moži ženan kradejo,
Za sladko vince dajejo.

Ženi so pa tud tako:
Ženi možen kradejo,
Za sladek čajek dajejo.

Fanti, vi ste ravn' tako:
Kar čez teden dobijo,
To v nedeljo zapijo! —

5529.

(Iz Kamena na Soči.)

Vi fantiči ste lih takí,
Ker vince pijete radí:

Vse, kar čez teden zaslužite,
V nedeljo pa zalumpate.

5527. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz SPKN. V. 43—44. Vsakemu drugemu verzu se pripeva:* ajo!

5528. *Zapisal* Jožef Malnar. — *Iz njegovega rokopisa. Pesem je zložena iz treh; začetek spada k živalskim, sreda k stanovskim, konec pa sem.* Čajek *je pač še le v najzadnjih časih prišel v pesem.*

5529. *Zapisal* Jožef Maligoj. — *Iz njegove zbirke.*

Vi dekleta ste lih také,
Ker vince pijete radé:
Birtahe prodajate,
Za sladke vince dajete,
Vince rade pijete,
Pa fantom ga zakrivate.

Vi možé ste lih takí,
Ker vince pijete radí:
Ženam kiklje prodajate,
Za sladke vince dajete.

Vi žene ste lih také,
Ker vince pijete radé:
Možem pšenico kradete,
Za sladko vince dajate!

5530.

(Z Otlice.)

Vi moški glih taku,
Radi vince pijete sladku:
Cev teden se uogreblete,
Zvečer žené prateplete
O ja zatu!

Vi ženske glih taku,
Rade vince pijete sladku:
Možem pšenico kradete,
Za sladku vince dajete
O ja zatu!

Vi uduvci glih takú,
Radi vince pijete sladku:
Cev téden se spolbirate,
V nedeljo punce zbirate
O ja zatu!

Vi uduve glih taku,
Rade vince pijete sladku:
Se z usakm rade kregate,
Zatu uobenga nemate,
O ja zatu!

Vi fantje glih taku,
Radi vince pijete sladku:
Kar v tédni si prislužite,
V nedeljo vse zalumpate
O ja zatu!

Vi punce glih taku,
Rade vince pijete sladku:
Se z lepmi gvantmi gvantate,
De fantom belj dopadate
O ja zatu!

Vsaki želi, da trta rodi.

5531.

(Iz Litijskega okraja.)

Vsak srcé tako želi,
Da enkrat trta še obrodi,
Da je fantom za pomoč,
Oh dekletom lahko noč!

Vinska trta daje vino za nas.

5532.

(Kranjska.)

Vinska trta
Nima grla,
Da bi sama
Vince žrla.

5530. *Zapisal* Janko Bratina. — *Iz njegove zbirke št. 39.*
5531. *Zapisal* H. Sevar. — *Iz njegove zbirke II., str. 3.*
5532. *Zapisal* Jožef Jurčič. — *Iz »Desetega brata« (Zbrani spisi I. 196).*

Rujno vince gladi grlce.

5533.

(Hrvaška.)

Rujno ovo vince
Gladi naše gerlce,
Gladi naše gerlce,
A rumeni lice.
A rumeni lice,
A veseli serce:

Živi njega dragi Bog,
Š čije je pivnice!
Ma ja ču ga piti,
Dobre volje biti,
Dokler bodem moga
Stojati na noga.

5534.

(Iz Zavreča?)

O rumeno vince,
Gladi moje gerlce!
Kranjci, Pemci i Moravci
Piju vince radi,
Kada se napiju,
Za lasi se loviju:

Vsi vkupe:
Daj da ču ga piti,
Dobre vole biti,
Dokler bodem mogu
Stajati na nogu!

»Sladko je vince iz krške gorice.«

5535.

(Iz Domžal.)

Sladko je vince
Iz krške gorice,
Lepo rumeno barvo ima.

Tako, tako, bratec moj,
S sladkim vincam me napoj,
Potlej pa ostaneš prijateljček moj!

5536.

(Iz Ihana.)

Svahkъ ja vince
Iz kárške goríce,
Lépo roméno barvo ima.

Táko, táko, bratъc moj,
Sváhkъm vincam me napoj,
Potli vastanъš prjatučък moj!

5537.

(Iz Suhorja.)

Pijmo, bratci, vince,
Iz vlaške gorice,
Lepo rumeno farbano.

Tako, tako, bratec moj,
Sladkim vincem me napoj,
Potlej pa ostaneš prijatelj moj!

5533. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz VO. XVI. D. 4 b, kamor je, kakor vse kaže, prepisana od drugod.*

5534. *Zapisal* Iv. Macun. — *Iz njegove zbirke, ki jo hrani Matica, str. 80. Pesem je pač prvotno kajkavska.*

5535. *Zapisal* M. Rodè. — *Iz njegove zbirke VIII. št. 98.*

5536. *Zapisal* Anton Breznik; *pela* Zelnikarjeva Micika. — *Iz njegove zbirke II. št. 104.*

5537. *Zapisal* Anton Žlogar. — *Iz njegovega rokopisa, ki ga hrani Matica.*

Blažene roke, ki so vince pridelale!

5538.

(Od Kolpe.)

Dobro je vince
Iz tanče gorice,
Blažene so ročice,
Ké so ga kopale:
Živel njega dragi Bog,
Čiga je pivnica!

5539.

(Iz Gorenjih Radolj.)

Dobro je vince
S ti sinske gorice:
Sa ga pardlavale
Use virne došice,
Zde ga pa tokaji pijema.
Gdor ga kol pije,
Ta žihar zapoje,
Dejima čast hvala Bogo!

Blažena gorica, ki vince rodi!

5540.

(Kranjska.)

Dobro je vince,
Ki serca hladi,
O blažna gorica,
Ki njega rodi!

Vesel je, kdor sladko vince pije.

5541.

(Od Sv. Trojice v Halozah.)

Jeruzalem, kjer sladko vince rase,
Gorica sem in tje, gorica sem in tje,
Veseli je, gdor sladko vince pije,
Če le ga piti ma, če le ga piti ma!

Prijatel moj, le pijmo sladko vince,
Ki nam ga daje Bog, ki nam ga daje Bog,
Te gremo mi, gdaj bo rudeče lice,
Veseli vsi domo, veseli vsi domo!

5542.

(Iz Zavreču.)

V Halozah, ki sladko vince rase,
Gorica sem no ta, gorica sem ta,
No te mo šli, gda bo erdeče lice,
Veseli vsi domo, veseli vsi domo.

5538. *Zapisal* J. Kobè. — *Iz »Novic« XV. (1857) 371 v spisu »Čakavci po Vuku z ozirom na kekavce« v št. 11.*

5539. *Zapisal* Jožef Androjna. — *Iz njegove zbirke I. št. 17.* Use virne došice *je pač pogrešeno ali nerazumljeno zapisano namesto* Pridne *(ali kaj enakega)* ročice.

5540. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz SPKN. V. 42.*

5541. *Zapisal* Andrej Hren. — *Iz njegove zbirke.*

5542. *Zapisal* Iv. Macun. — *Iz njegove zbirke, ki jo hrani Matica, str. 80.*

5543.

(Štajerska.)

Vu Halozah to slatko vince rase
V goricah sem no ta, v goricah sem no ta
Veseli se, ker toto vince pije,
Če ga le piti ma, če ga le piti ma.

Prijateli, zdaj s' kupic vino spite,
Da se bo vidlo dno, da se bode vidlo dno,
No gremo mi, da bu rudečo lice,
Veseli vsi domo, veseli vsi domo.

Dobro je vince, kir serce hladi,
O blažena gorica, kir njega rodi:
Le pimo, le pimo, dokler ga kaj je,
Na zdravje onoga, ki nam ga daje.

Pil sem vince, pil sem vince,
Vince belo, čermeno,
Od kojega serce moje
Kruto jako veselo.

Le pi ga, bratec moj,
Le pi ga, bratec moj,
Pa z dobrim vincem se napoj,
Pa z dobrim vincem se napoj,
Anda budeš bratec moj!

Vino teče kakor maslo.

5544.

(Iz Frama.)

Enkrat si zapejmo,
Brati, ki tu sedimo,
Sedimo, sedimo
Ker smo Štajarci.

Glaške si nalijmo
In jih vun popijmo,
Popijmo, popijmo,
Vsej Bog nam druge da!

Pijte, kolikor morte,
Vince je vse sorte,
Vse sorte, vse sorte
Vinca sladkega.

Vince je priraslo,
Teče kakor maslo,
Kakor maslo, ko maslo
V grlo štajarsko.

Vemda je vino v kleti,
Enkrat mormo vmreti,
Vmreti, ja vmreti,
To vé vsaki sam!

Serce je gorelo,
Vince je cvetelo,
Cvetelo, cvetelo
Kakor gartroža.

Slovo vsem tem vernim,
Vitam eternam,
Vitam eternam
Tako 'do peli nam.

Tam na onem sveti
Ne bo vina v kleti,
V kleti, ja v kleti
Tam pa suša bo!

5543. *Zapisal* Fr. Schweigl. — *Iz njegove pesmarice, ki mi jo je v porabo izročil dr. K. Ozvald.*

5544. *Zapisal* Oroslav Caf. — *Iz CO. IV. 2.*

5545.

(Od Sv. Antona v Slov. gor.)

Eno si zapojmo,
Bratje, to mi vemó,
Ja vemo, ja vemo,
Da Slovenci smo!

Kaj mo si začeli?
Vinca mo si vzeli,
Ja vzeli, ja vzeli
Vinca sladkega!

Kupce si nalimo,
Čista vun popimo,
Popimo, popimo,
Da nam Bog da.

Pijte, kelko morte,
Vino je vse sorte,
Vse sorte, vse sorte,
Vino štajersko.

Vino je priraslo,
Teče kakor maslo,
Ja maslo, ja maslo,
Vino štajersko.

Srce bo gorelo,
Lice bo cvetelo,
Cvetelo, cvetelo
Tak kak gatroža.

Skrbi do odišle,
Dobre misli prišle,
Ja prišle, ja prišle
Od vinca sladkega.

K čem' je vino v kleti?
Enkrat mormo vmreti,
Ja vmreti, ja vmreti,
To zna vsaki san!

Slava vsem tabernam!
Requiem aeternam,
Aeternam, aeternam
Bodo peli nam.

Tam ne onem sveti
Ne de vinca v kleti,
Ja v kleti, ja v kleti
Tam le süša bo!

5546.

(Štajerska.)

Eno si zapojmo,
Bratje, to mi vemo,
Vemo, da vemo,
Da Slovenci smo.

Kaj smo si začeli?
Vina smo si vzeli,
Vzeli, da vzeli
Vinca sladkega.

Glažke si nalijmo,
Čisto ven popijmo,
Popijmo, popijmo,
Saj nam Bog ga da!

Pijte, kolkor morte,
Vino je vse sorte,
Sorte, vse sorte
Vinca sladkega.

Vino je priraslo,
Teče kakor maslo,
Maslo, je maslo,
Vino štajarsko.

Srce bo gorelo,
Lice bo cvetelo,
Cvetelo, cvetelo
Tak kak gatroža.

5545. *Zapisal* Jožef Tušak. — *Iz njegove zbirke III. Istega zapis v zbirki II. se loči v tem:* 2 vejmo — 3] Vejmo, vejmo — 10 vün — 12] Se nan Bog ga da — 14 Vince — 21—24 *prihaja za* 25—28. — 29 vino] ono — 31 mreti . . mreti — 37 oven — 38 Ne] Ga ne.

5546. *Neznanega zapisovavca. — Iz zbirke Ant. Kovačiča II. str. 55—56.*

Skrbi 'do odišle,
Dobre misli prišle,
Prišle, da prišle
Od vina sladkega.

K čem je vino v kleti?
Enkrat mormo vmreti,
Vmreti, da vmreti,
To ve vsaki sam!

Slava vsim tabernam,
Requiem aeternam,
Aeternam, aeternam
Bodo peli nam!

5547.

(Od Makol.)

Eno si zapojmo,
Brati, to vsi vemo,
Vsi vemo, vsi vemo,
Da Slovenci smo!

Kaj si mo začeli,
Vinca si mo vzeli,
Da vzeli, da vzeli
Vinca sladkiga.

Kupice nalijmo,
Žlahtno vince pimo,
Le pimo, le pimo,
Saj nam Bog ga da!

Pijte, kolkor morte,
Vince je vse sorte,
Vse sorte, vse sorte,
Vince štajersko.

Da nam je priraslo,
Teče kakor maslo,
Ko maslo, ko maslo,
Vino štajersko.

Srce bo gorelo,
Lice bo cvetelo,
Cvetelo, cvetelo,
Kakor rožica.

Skrbi da bi odišle,
Dobre misli prišle,
Da prišle, da prišle
Od vinca sladkiga.

Čemu je vino v kleti!
Enkrat mormo vmreti,
Da vmreti, da vmreti,
To vemo vsaki sam.

Slovo daj tabernam,
Rekviem aternam,
Aternam, aternam
Bojo peli nam!

5548.

(Od Sv. Trojice v Halozah.)

Eno si zapojmo,
Brati, to vsi vemo,
Ja vemo, ja vemo
Da Slovenci smo.

5547. *Zapisala* Lojza Šalamon. — *Iz ujene zbirke (št. 117). Melodijo je po njenem petju zapisal* Jurij Lulek *tako-le:*

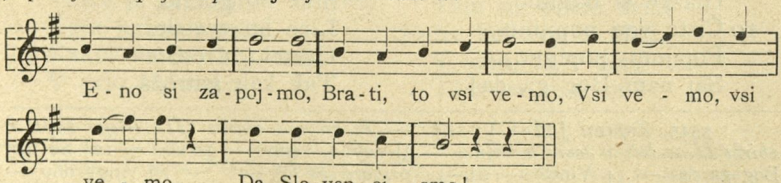

5548. *Zapisal* Andrej Hren. — *Iz njegove zbirke.*

Kaj mo si začeli,
Vino mo si vzeli,
Ja vzeli, ja vzeli,
Vina sladkiga.

Kupice nalijmo,
Žlahtno vince pijmo,
Ja pijmo, ja pijmo,
Saj Bog nam ga da.

Pijte, kolko morte,
Vino je vse sorte,
Ja sorte, ja sorte,
Vino štajersko.

Da nam je prirastlo,
Teče kakor maslo,
Ja maslo, ja maslo,
Vino štajersko.

Srce bo gorelo,
Lice bo cvetelo,
Ja cvetelo, ja cvetelo
Kakor rožica.

Skrbi do odišle,
Dobre misli prišle,
Ja prišle, ja prišle
Od vina sladkiga.

K čem je vino v kleti!
Enkrat mormo vmreti,
Ja vmreti, ja vmreti,
To ve vsaki sam!

Slovo daj tabernam,
Rekve eternam,
Ja eternam, eternam
Bodo peli nam!

5549.

(Od Sv. Martina na Paki.)

Zdravico si zapojmo,
Kakor bratje vemo,
Ja vemo, ja vemo,
Da Slovenci smo.

Vince bo priraslo,
Teklo bo prav gladko,
Ja gladko, ja gladko,
Vince štajersko.

Glažke si nalimo,
Čisto ga popimo,
Popimo, popimo,
Vince štajersko.

Srce bo gorelo,
Lice bo cvetelo,
Cvetelo, cvetetelo,
Kakor gartroža.

Zakaj t' je vince v kleti,
Ne veš, da moraš vmreti?
Ja vmreti, ja vmreti,
To dobro vemo vsi!

Tam na onem sveti
Ne bo vinca v kleti,
Ja v kleti, ja v kleti,
Oh tam le suša bo!

Tam bom vsi veseli
Rajsko vince pili,
Ja pili, ja pili
Veselja rajskega.

Slovo dajmo vernim,
Requiem eternam,
Eternam, eternam
Bodo peli nam!

5550.

(Iz konjiške okolice.)

Eno si zapojmo,
Bratje, to mi vemo,
Ja vemo, ja vemo,
Da mi Slovenci smo.

5549. *Zapisala (?)* Urša Košak. — *Iz prepisa Fr. Praprotnika. Konca pevec ni umel.*

5550. *Zapisal* Lovro Stepišnjk. — *Iz njegove knjižice »Ženitbene ali svatbene navade in napitnice« 1885, str. 61, 62, kjer je pač marsikaj prenarejeno, n. pr.* Slovenci, slovensko *nam.* Štajerci, štajersko, vrtnice *nam.* gartroža itd. *V tem zapisu je mnogokaj prenarejenega.*

Kaj bomo začeli?
Vinca 'mo si vzeli,
Ja vzeli, ja vzeli
Tega vinca sladkega.

Vinca si nalijmo,
Čisto vun popijmo,
Popijmo, popijmo,
Saj birt nam druz'ga da.

Pijmo ga pošteno
Zdaj to vince zrelo,
Ja vince, ja vince,
Ja vince slovensko.

Vince je priraslo,
Teče kakor maslo,
Ko maslo, ko maslo
Po grlu Slovencem.

Srce bo ogorelo,
Lice bo cvetelo,
Cvetelo, cvetelo,
Ko vrtnica lepó.

Skrbi so odišle,
Dobre misli prišle,
So prišle, so prišle
Od vinca sladkega.

Vince k čem' je v kleti,
Ker mor'mo enkrat umreti,
Ja umreti, ja umreti,
Ja, to vsaki sam ve!

V slovó roke si dajmo,
Ta zadnji glaž nalijmo
Za slovó, za slovó
Ima bit to zadnjokrat.

Zmir' aleluja peli,
V nebesih zmer' veseli
Veseli, veseli,
Slovenci vekomaj!
Živijo . . .
Živili Slovenci vekomaj!

5551.

(Štajerska.)

Le pij, le pij,
Sam Bog te naj živi!
Vince je cvetelo
Rudeče in belo,
Cvetelo, cvetelo
Je vince štajarsko!

Vince je vse sorte,
Le pijte, kolkor morte:
Vse sorte, vse sorte
Je vince štajarsko!

Vince je priraslo,
Nam teče kakor maslo:
Je maslo, je maslo,
Je vince štajarsko!

5552.

(Iz Dobravic.)

Vince je poraslo,
Teče kakor maslo:
Maslo je, maslo je
Leto vince drašičko!

Vince je za rajžo,
Daje nam korajžo:
Vinček moj, vinček moj,
Rajžaj ti z menoj.

Srce je gorelo,
Vince je cvetelo:
Cvetelo je, cvetelo je
Kot ta bela lilija.

Vince je rumeno,
Teče nam medeno:
Medeno je, medeno je
Vince prav sladko!

5551. *Zapisal* Janko Šlebinger. — *Iz njegove zbirke IV. str. 71. Prva dva verza se pojeta pred vsako strofo.*

5552. *Zapisal* Janko Barlè; *pela* Kata Indnič. — *Iz Barletove zbirke. Gledé 2. strofe glej spodaj v odd. C. naslov »Vince je za rajžo«.*

5553.

(Kranjska.)

Bomo eno zapeli,
Da bomo vsi veseli,
Veseli, veseli, —
Da Slovenci smo!
Tam na unem svejti
Ne bo več vinca v klejti,
V klejti, v klejti —
Večna suša bo!
Bog daj usem vernim
Requiem æternam,
Aeternam, æternam —
Bomo peli tam!

»En glažek ali dva — to nam korajžo da.«

5554.

(Iz Toplic na Dolenjskem.)

Bratci, veseli vsi
Pesem zapojmo si:

Od vinca sladkega
Kot solnce čistega.

En glažek al pa dva,
To nam korajžo da.

En glažek al pa tri,
To nam korajžo stri.

En glažek al pa štir,
To je vse skup hudir.

En glažek al pa pet,
Zdaj ga pa dajmo spet.

En glažek al pa seks,
Zdaj ga pa dajmo eks!

Ti zvončki u dolinci
Zvonijo bin bin bom, juhé!
Ti zvončki u dolinci
Zvonijo bin bin bom:
Zvonijo bim,
Žvenkljajo bom,
Donijo bom bom,
Bom bom, bom bom!

5555.

(Iz Žej pri Komendi.)

An glaž'k al pa dva,
To nam korajšo dá.

An glaž'k al pa tri,
To nam še n'č ne stri.

An glaž'k al' pa šter,
To nam je vse 'n hodér.

An glaž'k al pa pet,
Pili ga bomo spet.

Solnce nam doll gre,
Lunca nam sveti že.

Lučko prižgali smo,
Fir'nčke djali smo! — —

5553. *Zapisal* Janez Kokošar. — *Iz njegove zbirke.*

5554. *Zapisal* M. Rodè; *povedal* Fr. Zupanc. — *Iz Rodétove zbirke VII. št. 21. Vse kaže, da je pesem moderna, narejena še le po znani, navadno za gorenjsko izdajani pesmi* »Bratci, veseli vsi, * Pesem zapojmo mi, * Od vinca sladkega, * Kot sonce čistega« *(prim. Razlagovo Pesmarico 1863, str. 41—42), ki se je iz »Grlice« (II. zvezek) razširila povsod; na Štajerskem je v Slov. goricah nerazumevani kranjski verz* Kot sonce čistega *premenjen celo v* od sunca čistega. *Toda ta »gorenjska« zdravica nikakor ne kaže biti narodnega spočetka, ampak je, ker jo je narod zelo malo prenaredil in jo poje povsod z istimi besedami, narejena od umetnega pesnika, ki je porabil za njo nemško melodijo napitnice:* »He Leutln, hörts mich an, Trallalala, trallalala, * Was ich euch singen kann: Trallalala, * A Liedl übern Wein, * Sonst fallt mir gar nichts ein! Trallalala, trallalala, trallala, trallala, trallala, trallalala«.

5555. *Zapisal* France Francetov. — *Iz zbirke Fr. Steléta VI. št. 46.*

Oddelek B.

Pesmi o veseli družbi, o vabilu vanjo, o nje hvali in v zahvalo gostitelju.

Pojdimo gledat, če še čepek drži.

5556.

(Šentjernejska.)

Le lesem, le lesem,
Sosedje moji,
De bodemo vidli,
Če čepek derži.

Če ne derži,
Pa ga zabi
In svojimu sosedu
En glažek nalí!

5557.

(Štajerska.)

Le pridi, le pridi,
Soseska maja,
Le pridi pogledat,
Če čepek drži!

Če ne drži,
Pa ga zabij
In svojmu prijatlu
En glažek nalij!

5558.

(Iz šaleške doline.)

Le sam, le sam,
Soseda moja,
Le pojma gledat,
Če čepek drži!

Če pa ne drži,
Ga pa zabij,
Svojmu prijatlu
Pa druzga nalij!

5559.

(Iz šaleške doline.)

Pil, pil, kar je prav!
Al' si čepek prav zabil?

Pojva gledat obedva,
Da bolj ga varjema!

5560.

(Iz Motnika.)

Mene moj prijatel vabi,
Da pit ga pojdeva:
Pejmo gledat k sodci,
Če čepek še kaj derži!

Pejmo ga v glažek nalivat
Svojmo bracu prov veselmu:
V glažek nalimo,
Ven ga popimo!

5556. *Neznánega zapisovavca (M. Kobéta?). — Iz VO. XVI. Č. 16 med vrhovskimi.*

5557. *Zapisal* Janko Šlebinger. — *Iz njegove zbirke IV. str. 75.*

5558 *Neznanega zapisovavca. — Iz prepisa Fr. Praprotnika.*

5559. *Neznanega zapisovavca. — Iz prepisa Fr. Praprotnika.*

5560. *Zapisal* Gašpar Križnik. — *Iz njegove zbirke GK. I. 39.*

Pojdi z menoj v gorico!

5561.

(Iz Frama.)

Ena nova zdravica
Je vunkaj prišla,
Prav lěpo zapěla
Od Štajarskega:
Od teiste goré,
Ko mi rastejo rozgé,
Ko mi rastejo rozgé
Ino presladko vince.

Le bratec ti moj,
Pojdi z menǫ:
Ma pila glaž vinca
No hvalila Boga.
Zahvalimo Boga
No svetga Duha,
Svetǫ Trojicǫ,
Marijǫ děvicǫ:

Le prosi za nas,
Usmili sę krez nas!
Le prosi za nas,
Usmili sę krez nas!

Ne hodi mimo, tu je dobro vino!

5562.

(Iz Frama.)

Sem bil na Štajarskem,
Sem slišal ptice pet,
Tam sem se naučil,
Kak imam živet':
V tem ledik stani,
Dokler sem še sam,
Bogu lehko hvalo dam.

Če pa dnarce mam,
Za firkelj vina dam;
Če prijatelj pride,
Vsej mu piti dam:
O le pijmo ga
V imeni Boga,
Kter nam sladko vince da!

Le ne hodi mimo,
Tu je dobro vino;
Le ga pij en glaž,
Tu je kratek čas:
O le pijmo ga
V imeni Boga,
Ker nam dobro vince da!

5563.

(Od Sv. Jurija na Ščavnici.)

Sem priša v Štajarsko,
Tam sem sliša ptičke pet,
Tam sem se navüča,
Kak se ma živet.

Či kak krajcar mam,
Ga za pintič vina dam.
Če prijatel pride,
Njemu piti dam:
»Le pi, le pi v imen gospod Boga,
Ki nam sladko vino da!« —

Kelnarca mi pravi:
»Prite po navadi,
Prite radi k nam!
Jaz vas rada mam
In vam piti dam,
Tak kak inda vsaki dan!«

5561. *Zapisal* Oroslav Caf. — *Iz CO. III. 45.*
5562. *Zapisal* Oroslav Caf. — *Iz CO. IV. 24.*
5563. *Zapisal* Jožef Krajnc; *narekala* Ana Kapun. — *Iz Krajnčevega rokopisa.*

Pozdravilo veseli družbi.

5564.

(Iz Dobravic.)

Hvalen bodi Jezus Kristus,
Dober večer Bog vam daj!
Pri vas lepa kompanija,
Pri vas Jezus in Marija,
Pri vas je res kratek čas,
Teče vince nam čez glaš.
Srečni oče, srečna mati,
Srečni bratje in sestre,
Najsrečnejši tisti čas,
Če je Jezus poleg vas!
Zdaj ga pimo vsak' jen glažek,
Vsak' jen glažek ali dva:
Pi ga, bratec, jen bokal,
Ja bom pa za druzga dal!

5565.

(Od Sv. Jurija na južni železnici.)

Hvaljen bodi Jezus Kristus,
Hvaljen bodi Jezus Kristus!
An dober večer nam Bog daj!
An dober večer nam Bog daj!
Pri nas je pač ena luštna kompanija,
Kir je Jezus in Marija,
Pri nas je pač en kratek čas,
Kir je Jezus polek nas!
Zdej ga pimo vsak dva glaža
V imen Janeza in Pavla!
Prinesi ga en pisan bokav,
Birt bo pa za drujga dav.

5566.

(Iz Frama.)

Hvalen bodi Jezus Kristus,
Dober večer nam Bog daj!
Dober večer nam Bog daj!
To je ena lepa kompanija,
Ki je Jezus no Marija:
To poleg je kratek čas,
Ker je Jezus poleg nas!
Pijmo vsak iz enga glaža
V imenu svetega Šentjanža:
Vsej te bǫ nam kratek čas,
Če bǫ Jezus poleg nas.
Prinesi ga en pisan bokal,
Vsej ti ga bǫm plačal sam;
Prinesi ga en pisan bokal,
Vsej ti ga bǫm plačal sam!

Veselemu ni nobeno vino predrago.

5567.

(Od Celja.)

Serčni veseli glas,
Kok je lušno per nas:
Slatko vin pijemo,
Lepo mi pojemo!

5564. *Zapisal* Janko Barlè; *pela* Judničeva Kata. — *Iz Barletove zbirke. Pesem se poje navadno na veselici, kadar prižigajo luč.*

5565. *Neznanega zapisovavca. — Pisana z drugimi vred na posamnem listu, ki mi ga je poslal Valentin Jarc; v v. 8. je nam.* polek (poleg) *pač pogrešno pisano* prerok.

5566. *Zapisal* Oroslav Caf; *pel* Bl. Bedenik. — *Iz CO. I. 80.*

5567. *Neznanega zapisovavca. — Iz pesmarice Martina Rosarja iz Zagabra pri Teharjih, ki mi jo je poslal Štef. Singer iz Železne Kaple. Strofo 7. primerjaj z začetkom št. 1188.*

Le poglej, moj tovarš,
Kok je veseu ta glaž,
Tukaj na mizi stoji,
Vsak se ga veseli.

Dokler je glažek pon,
Mi smo korajžni zram;
Kadar pa v glaž več ni,
Gremo nerazn mi.

Zdej ga en glažek pi,
Lubi moj bratec ti!
Menš, de neč na vela?
Vince prau šnajt ima!

Kir je človk per korajž,
Noče imejt prazn glaž,
Ko b' blo po tolarji,
Sej mo predrago ni.

Oštir tak govori,
Neč se ne strašmo mi,
On je rat porok moj,
Kolk ga čem pit nicoj!

Dekle mam šikano,
Kiklo ma pisano,
Sakmu zna antvert dat,
Naj bo star al mlat.

Štajarc, zdej vzemi glaš,
Če si perjatev naš,
Vonkej ga zdej popi,
De bomo lušni kaj!

»Od daleč sem privandral, rad bi pri vas ostal.«

5568.

(Iz Frama.)

Jaz sèm vboga šlapca,
Ne věm, kam bî sę dějal:
Sem tudě k vam pritekel,
Pri vas bî rad ostal.

Vidim mizǫ pokrîtǫ,
Gorě vino no měso;
Jaz bî tudě h vam sědel,
Vsej sę meni spodobi takó.

Kelnar vino nese,
Ne vě, kam bi ga dějal:
Le meni ga v rǫke dajte,
Vsej imam gèrlo ko rǫkav!

5569.

(Iz Trzina.)

Od daleč sem privandral,
Pri vas bi rad ostal;
Za en stolček bi vas prosil,
Da b' jaz na njem sedel.

Za mizo je pripravljen'
Klobase in meso:
Glih jaz sem en popotnik,
Glih men' se šika to.

Ta birt je pa ošaben,
Napravljen je lepo!
Glih jaz sem ena šlapa,
Glih men še šika to.

Pa brineva matika,
Pa vrbov je pa kramp:
T'ko dolg ga bova pila,
Da bo ga en poln vamp. —

Ta rauhtobak, ta šnoftobak,
Le to je piča naša;
Tri dni naprej, tri dni nazaj,
Ne bomo vinca pili!

5568. *Zapisal* Oroslav Caf. — *Iz CO. II. 144, kjer je v verzu 1. namesto* šlapca *zapisano samo* šla; *da je besedo popolniti v* šlapca, *kažeta naslopni številki.*

5569. *Zapisal* M. Rodè. — *Iz njegove zbirke I. št. 40. Konec spada najbrž drugam.* Glih *v v. 7. je pač slabo razumljeni* Li (= le).

5570.

(Iz Ihana.)

Vad déleč sъm prvandru,
Pъr vas bъ rad ustov;
Za 'n stóvčъk vas bъ prosu,
De b' jast na nèm sъdov.

Vse bértne so košate,
Napravlene l'pó:
A'l jast sъm ana šlap'ca,
Na gónte me domú.

Pa brinava matika,
Pa varbu ja biv kramp:
T'kó dovgъ ga 'va piva,
De v pohъn vamp, vamp, vamp!

5571.

(Torovo pri Vodicah.)

Poglej tega Grogorja,
Ki prazno nivo orja,
Postran klofuto nos',
Za trebuh hruha pros'!

Oh deleč sъm prvandrov,
Pr vas bi rat ostov,
Za stolček bi vas prosov,
De bi en mal'. počov.

Dolenc pa mora znati
Saj nograd obdelvati:
Če ga delov prov ne bo,
Bo pa piv vodo!

Z vinom nas napojite.

5572.

(Iz okolice Št. Ruperta na Dolenjskem.)

Bratci se skupaj snidejo
In za mizo se vsedejo,
Skupe roke podadó
In veselo zapojo.

»Hišni oče, prosmo vas,
Z vinam napojite nas!
Mi smo pa zato ljudje,
Pit' ga čemo do belga dne!«

Hišni oče odgovori:
»»To me v serce veseli:
To je meni na čast,
K' ste se peršli h men oglast!««

»Preljub prijatel naš,
Vzemi v roke glaš,
Z sladkim vincam ga nali,
In ga čisto ven popi!«

»Tu bom počival do bele zoré.«

5573.

(Iz Stubice.)

Truden sem došel z vinske goré,
Tu bum počival do bele zoré.
Bratec sa sestrom za stolom sedé,
Krute i jake mi žeju trpé.

5570. *Zapisal* Anton Breznik; *pel* Mihačonov Jaka. — *Iz njegove zbirke II. št. 104.*

5571. *Zapisal* France Francetov. — *Iz njegove zbirke V. št. 20. Konec spada pač drugam.*

5572. *Zapisal* Iv. Bercer. — *Iz njegove zbirke, ki jo hrani Matica, str. 44.*

5573. *Zapisal* Nik. Stokan. — *Iz »Bisera« 61.*

Pak dajte mi vinca, kaj srdce hladi:
Blažena gorica, kaj vincem rodi!
Pimo ga, pimo ga do bele zoré,
Plačali ga bumo svak z svoje mošnjé,
I nega napimo, ki nam ga dajé:
Bog živi onoga, ki nam ga dajé!

5574.

(Iz Jurketincev pri Varaždinu.)

Zvečer si pojdem vu vinske gore,
Tam si bum čekal do běle zorje,
Dě bratec sestricem tak žeju trpí,
Kupičku natoči, pa žeju gasi.
Oj srečna pivnička, kaj lagve drži,
Oj srečni lagviček, ki vince drži,
Oj srečna pipička, ka vince toči,
Oj srečna kupička, ka vince drži!

V dobri družbi sem prišel k vam.

5575.

(Iz okolice Št. Ruperta na Dolenjskem.)

Jest sim peršu tukaj k vam,
Kompanije našel sim;
Pa nisem peršu sam,
Je peršu Jezus z menoj:
Jest sem vedil še doma,
De ne pojdem brez tega.
En glažek vinca bom popil,
Kompaniji bom napil:
En glažek vinca frišniga,
Na zdravje očeta hišniga!
Kdor tega ne bo storil,
Ga bo Jezus zapustil,
Ampak ne brez uržeha,
Če ne stri kaj grešniga!

»Zmirom se veselim, bolj po leti ko po zimi.«

5576.

(Iz Razbora.)

Zmirom se veselim,
Bol po let ko po zim':
Saj nam ni nič hudo,
De b' še le zdravje blo!
Let's je en slabo let,
Pa bo za žvet na svet:
Prosmo le vsì Boga,
De nam še zdravje da.
Lan je blo vse drago,
Bog je polajšav to,
V gorcah je vse lepo,
V polju pa ravn tako.
Bratci se snidemo,
Vinčice pijemo:
En glažek al pa dva,
To nam korajžo da.

5574. *Zapisal* Rik. Ferd. Plohl. — *Iz njegove zbirke HNP. III. 33.*
5575. *Zapisal* Iv. Bercer. — *Iz njegove zbirke št. 40.*
5576. *Zapisal* Blaž Jurko. — *Iz njegove zbirke št. 1, kjer je pripisana ta-le melodija:*

Oh ta firndrajsigar
Je biv en žlahen dar,
Kdor ga je koli piv',
Boga je vsak častiv.

Vi oče, hišna mat,
Bog vam lonaj stokrat,
Ker ste povabl nas,
Da nam je kratek čas!

»Imam volju danes vesel biti.«

5577.

(Hrvaška.)

Imam volju danas vesel biti,
Kuče gazdu lepo zahvaliti,
Koj nam daje, koj nam daje,
Današno goščenje.

V' to ime čašu v ruku primem,
Daj, komšija, da ti ju nalijem!
Ispi čašu, ispi čašu,
Ljubi našu gazdu!

»Hvala, hvala, dragi prijateli,
Ko ste mene danas pohodili:
Ispi čašu, ispi čašu,
Ljubi celu kompaniju.

V' to ime čašu v' roke primem,
Daj, kumšija [bratec], da ti ju nalijem,
I još k' tomu, i još k' tomu
Vabim na veselje!«

5578.

(Iz Huma v hrv. Zagorju.)

Denes imam volju vesel biti,
Kučegazde lepo zahvaliti,
Koj nam daje, koj nam daje
Denešnje veselje.

Išče k tomu, išče k tomu
Babino veselje:
Nuder ti, kako mi, gazdi na veselje!

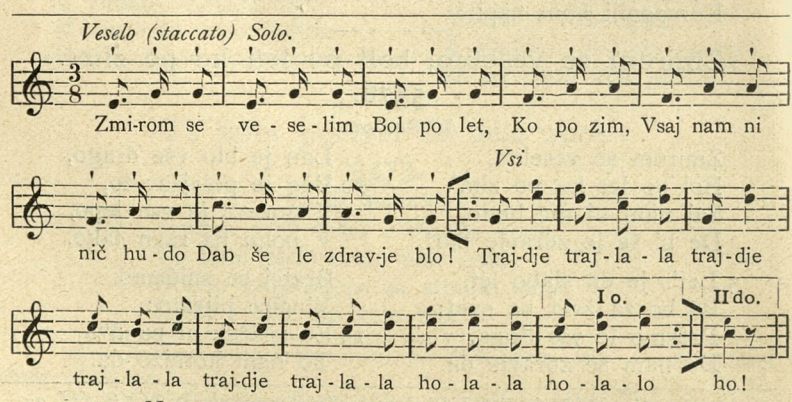

5577. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz prepisa Mateja Ravnikarja-Poženčana v »Povasnih p.« št. 5.*

5578. *Zapisal* Fr. Kuhač. — *Iz njegove zbirke IV. št. 1294 (z melodijo). Konec je pokvarjen, kakor kaže prejšnja številka.*

»Pun veselja danas dan.«

5579

(Hrvaška.)

Pun veselja danas dan,
Kuče gazdi alduvan,
Koj iz serca, ljubavi
Želi, budmo veseli:
Jal i nazlob naj zgino,
Ljubav sercu aldujmo,
Da mi onde skupa vsi
Budmo danas veseli!

Primi čašu brate moj,
U ljubavi ti ne dvoj;
Ar si vredan ljubavi,
Hoču zato ja piti:
Bog te živi mnogo let,
Našiga pajdaštva cvet!
Možbit k'letu ne bu me,
Da bi napil zdravje tve.

»Bog nam živi gospodarja.«

5580.

(Od Sv. Jurija na Ščavnici.)

Bog nam živi gospodarja,
Ki nam sladko vince daja!
Men pa vse jedno je,
Imam dnarcov al pa ne.

Bog nam živi gospodinjo,
Ki nam peče tučno svinjo!
Bog nam živi vse po hiši,
Ker njim čast in slava sliši!

5581.

(Iz Suhorja.)

Bog poživi naše hrame,
Kot na nebu zvezde jasne:
Bog jih živi mnogo let,
Veseli se celi svet!

Bog poživi prijatelje,
Prijatelje, roditelje:
Bog jih živi mnogo let,
Veseli se celi svet!

Bog poživi gospodarja,
Ki daje vince brez denarja:
Bog ga živi mnogo let,
Veseli se celi svet!

Bog poživi gospodinjo,
Ki nam daje kruha in vina:
Bog te živi mnogo let,
Veseli se celi svet!

5582.

(Iz Ihana.)

Zahvalímo gospodarja,
Kъ nam dajè vincè brez d'nárja.
Men' vse jedno je,

Če 'mam d'narce al' pa ne:
Če 'mam d'narce, píjam vince,
Če nimam d'narce, p'jèm vadó!

5579. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz prepisa M. Ravnikarja-Poženčana v njegovih »Povasnih p.« št. 6. Iste pesmi prepis je tudi med vrhovskimi v VO. XVI. D. št. 5 s temi razlikami:* 2 gazdu — 5 zginu — 6 aldujmu — 7 ovdi — 10 V . . . dvuj — 11 ureden — 12 to] te. *Zadnji štirje verzi vsake strofe se paroma ponavljajo.*

5580. *Zapisal* Jožef Krajnc; *narekovala* Marija Štelcl. — *Iz Krajnčevega rokopisa.*

5581. *Zapisal* Anton Žlogar. — *Iz njegove zbirke, ki jo hrani Matica.*

5582. *Zapisal* Anton Breznik; *pel* Repinec. — *Iz Breznikove zbirke II. št. 98.*

5583.

(Od Sv. Martina na Paki.)

Le pijmo ga, ne glejmo ga,
Saj je le vince, ni voda:
Ta čas, ker vinca več ne bo,
Bmo pili pa vodo.

Le pijmo ga z majolčice
Na zdravje te okolčice:
Zato smo sem prirajžali,
Da bi prav dobre volje bli.

En glažek vinca frišnega
Na zdravje birta hišnega,
Na zdravje totih vseh ljudi,
Sam Bog jih naj živi!

En glažek v roke bom vzel,
Prijatlu mojemu bom napil
Inoj bom tako govoril:
Prijatelj, Bog te živ'!

»Prav lepa je farba, še boljši je žmah.«

5584.

(Z Rake na Dolenjskem.)

Eno pesem zdravico vam bodem zapel,
K jo je pela ene tica iz dežele štajerske:

Od žlahtnega hribca, od vinske gorice,
Od sladkega vinca, k je farbe lepe.

Prav lepa je farba, še boljši je žmah:
Zavoljo kompanije, natoči ga še 'n glaš!

Kdor hoče le to zdravico piti,
Mora glažek vinca spiti:

Glažek vinca frišnega
Na zdravje očeta hišnega!

5585.

(Od Sv. Andreja pod Oljsko goro.)

Bog ga živi gospodarja,
Ki nam vince da brez dnarja!

5586.

(Od Sv. Andreja pod Oljsko goro.)

Men' vse jedno je, men' vse jedno je
Imam dnarce ali pa ne:
Imam dnarce, pijem vince,
Nimam dnarcev, pijem vodo!

Men' vse jedno je, men' vse jedno je,
Imam dnarce al' pa ne!

5583. *Zapisala* Urša Košak (?). — *Iz prepisa Fr. Praprotnika.*

5584. *Zapisal* Fr. (Radivoj) Poznik; *pela* Ana Goršakova. — *Iz njegove zbirke.*

5585. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz prepisa Fr. Praprotnika.*

5586. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz prepisa Fr. Praprotnika.* — *Primerjaj tudi št. 2154. Podoben refrain imajo tudi nemške pesmi:* »Mir ist alles eins, mir ist alles eins, * Ob ich Geld hab' oder keins«.

5587.

(Z Block pri Cerknici.)

Mien vse jednu je, mien vse jednu je,
Če jmam dnarce, dnarce ŭal pa ne:

Će dnarce imam, pijem vince,
Če dnarcu nejmam, pa vodo.

Mien vse jednu je, mien vse jednu je,
Če jmam kajžco, kajžco ŭal pa ne:

Če jmam kajžco, griem pod strejšco,
Če kajžce nejmam, pa pod smrejčco.

Mien vse jednu je, mien vse jednu je,
Če jmam dukle, dukle ŭal pa ne.

Če dukle imam, griem vasvat,
Če lubce nejmam, griem pa spat.

Bog ga živi, ki nam vince daje!

5588.

(Od Sv. Trojice v Halozah.)

Bog nam živi gospodarja,
Ki nam sladko vince daja.
Men pa vse jedno je,
Men pa vse jedno je,
Imam dnarcev al pa ne!

Bog nam živi gospodinjo,
Ki nam sladko vince daje.
Men pa vse jedno je,
Men pa vse jedno je,
Imam dnarcev al pa ne.

Bog nam živi vse po hiši,
Ker jim čast in slava sliši!
Nam pa vse jedno je,
Nam pa vse jedno je
Mamo dnarcev al pa ne!

»Zato smo sem prirajžali, da bi prav dobre volje b'li.«

5589.

(Iz Lučan v Solčavi.)

Le pijmo ga, k ne glejmo ga,
Saj je le vince, k ni voda:
Ta čas ko vinca več ne bo,
Bomo pili pa vodo.

Le pijmo ga z majolčice
Na zdravle te okolčice:
Zato smo sem prirajžali,
Da b dobre vole bli.

5587. *Zapisal* Izidor Modic. — *Iz njegove zbirke št. 74.*

5588. *Zapisal* Andrej Hren. — *Iz njegove zbirke.*

5589. *Zapisal* Franč. Zemljič. — *Iz njegove zbirke št. 8.* — *Zapis Fr. Praprotnika iz šaleške doline se loči v tem:* 1 K ne] ne — 2 Saj — 2 k ni] saj ni — 10, 11 zdravje — 11 pa tud] totih — 13—16 *manjka. Enako se začenja druga spodaj priobčena napitna pesem. Za verzom 9. pač manjka eden, ki se je glasil:* Na zdravje birta hišniga.

En glažek vinca frišniga
Na zdrauje pa tud vseh ludi,
Sam Bog jih naj živi!
En glažk bom zdaj u roko uzel,
Prijatlo sojmo bom napil
In bom tako govoril:
Prijatelj, pog te živ'!

»Zato smo sem prišli, da bi dobre volje bili.«

5590.

(Iz Levca v Sav. dol.)

Trinka bajn, trinka bajn,
Majn liber, lustig sajn:
Zato smo sem perrajžali,
Da b' dobre volje bli.
En glažek al pa dva
V imen gospod Boga,
V imen Marije Device
In svetga Jožefa!
Hvala bod Bogu,
Tak dobre volje smo:
Na zdravje našga I . . .,
Ga Jezus rad ima.

Prišli smo k dobremu možu.

5591.

(Kranjska.)

Dajmo zdaj čast hvalo Bogu,
Ker smo se vkupej zbrali,
Prišli h'temu dobrimu možu,
Zato bomo mi djali:
Bodi vesel,
De bodeš pel
Z nami leto zdravico,
Potem boš glaž v' roke vzel,
Terdil našo pravico.
Kaj se deržiš tak žalostno,
Saj še pipa popuša,
Če ga lih pijemo močno,
Korajža ne zapuša.
Pij, bratec, zdaj
Nič ga ne glej,
Saj rado doli teče;
Li naglo notri v' glaž poglej,
Ne boj se, nič ne reče!

»Če sem lih dužen, nisem sužen.«

5592

(Kajkavska.)

Če sim ti lih dužen,
Záto nisim sužen,
Komur groš, komur dva,
Komur sto talírjov,
Ven je blo spoznano
Od svih kavalirjev.
Vince serce rači,
Betežnike jači:
Li ga pij, kakor mi,
Gazdu na veselje!
Če sim ti lih dužen itd.

5590. *Zapisal* Ivan Pilih. — *Iz njegovega rokopisa št. 8. Glede verzov 3. in 4. glej enako se glaseč prejšnji naslov.*

5591. *Zapisal* M. Ravnikar-Poženčan. — *Iz njegovih »Povasnih p.« št. 3. — Prvi del je tiskan v SPKN. V. 46, drugi kot posebna zdravica na str. 47 s temi razlikami, ne gledé na apostrofe in naglasna znamenja:* Dajmo zdaj] Dajmo — 2 skupej — 3 h' temu] k' — 5 Bod' — 8 glaš — 12 Če lih p. ga m. — 13 Koraža — 17 noter. *Narodnost pesmi je sumljiva.*

5592. *Neznanega zapisovavca. — Iz Matevža Ravnikarja-Poženčana »Povasnih pesmi« št. 60. Natisnjena je pozneje SPKN. V. 45—46 s temi razlikami:* 1] Ako sim lih d.] — 4 talirov — 5] Tako je spoznano blo — 6 kavalirov.

Oddelek C.

Zdravice in napitnice posvetne vsebine.

»Glažki so naliti!«

5593.

(Sv. Trojica v Halozah.)

Hajdi, bratje, piti,
Glažki so naliti,
Že so polni svetlega
Vinca dobriga!

Zato, bratje, pijmo,
Glažke vsi spraznimo:
Žlahna kapla nas živi,
Stare omladi!

Ker lubezen vmira,
Jo vince podpira:
Zato, ženske, pite vi,
Tud vam dobro stri!

Še eno zdravico,
Nam vsem veselico:
Bog nas živi prijatelje
In tud prijatlice!

Že dolgo nismo pili ga.

5594.

(Iz Šiške.)

Že dolgo nismo pili ga,
Pili ga, pili ga,
Zatorej danes dajmo ga,
Dajmo ga, dajmo ga!

Primi, bratec,
Primi, bratec, kupico,
Povezni jo,
Povezni jo na mizico!

5595.

(Iz Ihana.)

Že dovgъ nismo pilъ ga, pilъ ga,
Zaturi donъs dejmo ga, dejmo ga!
Primъ, bratъc, primъ, bratъc, kupъco,
Podvéznъ jo, podveznъ jo na mizъco,
Hop mъ, bratъc, hop mъ, bratъc, hop, hop, hop!

5596.

(Od Bleda.)

Že dolgo nismo pili ga, pili ga, pili ga,
Zdaj, oj brate, pijmo ga, pijmo ga, pijmo ga!
Primi, bratec, primi, bratec, kupico,
Povezni jo, povezni jo na mizico!

5593. *Zapisal* Andrej Hren. — *Iz njegove zbirke. Narodna?*

5594. *Zapisal* M. Rodè; *povedal* Bojan Koleček. — *Iz Rodetove zbirke VIII. št. 18.*

5595. *Zapisal* Anton Breznik; *pela* Barba Orehek. — *Iz Breznikove zbirke II. št. 80.*

5596. *Zapisal* Janko Žirovnik. — *Iz njegove zbirke II. št. 25, kjer je tudi melodija.*

Sam ne bom pil.

5597.

(Iz Slatine.)

Danes sem jaz pa le za nič,
Vsa dobra volja je preč:
Glej, kako tresem se,
Glej, kako zebe me!
Kak' bi, kak' bi pomagal si le?

Žnabli me pečejo zlo,
V ustah skor sline ne bo:
Vroče prihaja mi,
Pot že na čel stoji:
Aube, aube, pomagajte mi!

Kje bi le našel pomoč,
Da lahko spal bi ponoč?
Da se spet posuši,
Da več mrzlo ni,
Hitro, hitro mi vinca nali!

Vince me greje po zim',
Ž njim se tud' lahko hladim,
Kadar mi vroče je.
Torej ga pijem le,
Dokler — dokler mi v glavo ne gre!

Sam ga pa jaz ne bom pil,
Bom še sosedu nalil,
Pojde po vrsti zdaj,
Dokler imamo kaj,
Sosed, sosed sosedu ga daj!

Hvala Bogu še za to,
Ker nam da vince sladko!
Zdaj pa le gremo spat,
Jutre na delo rad',
More, more vsak zgodaj spet vstat!

Pijmo ga, ne kregajmo se!

5598.

(Kranjska.)

Le pijmo ga vsi,
Ne krégajmo se!
Saj dnarce imámo,
Pa plačamo vse!

Kaj máramo mí,
K' smo fantje mladi!

K' soldatov pomanjka,
Pa pojdemo mí.

Če pójdemo mí,
Sàj pójdete ví:
Če pojdete ví,
Saj pojdemo mí!

5599.

(Iz Ihana.)

Bratъc, nikár se na krégiva,
Sej d'narce 'mava, de pváčava;
Zdej pa piva štnjanžuca,

Men' pa no srečno rajžъco:
V nebesъh nama pa uč gorí,
Gvar se Marija vъselí!

5597. *Zapisal* Zmagoslav Tkalec. — *Iz njegovega rokopisa št. 1.*

5598. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz SPKN. III. 102. Konec spada k vojaški.*

5599. *Zapisal* Anton Breznik; *pela stara* Kajžnica. — *Iz Breznikove zbirke II. št. 101.*

5600.

(Kranjska.)

Le pijmo ga še,
Pa ne kregejmo se,
Sej dnarce imamo,
De plačamo use!

Pijte, ne kregajte se!

5601.

(Štajerska.)

Kaj se boste štrejtali?
Žinte, jest sem žejen!
Dober kraj je v Štajeri,
Keri je ožejen:
Ženska skuha župico,
Mož natoči kupico:
Rumpum, pumpum — pum!
To kupico spi vun!

Prinesite še en bokal, dasi imam strgan rokav.

5602.

(Iz Razbora.)

Bratci, skupaj veselimo se,
Dokler v glažkih vinca mamo še:
Kadar v glažkih vinca več ne bo,
Kaj za naše zdravje bo?
Kadar vidim kacga gormana,
Da svoj hramček količkaj odprt ima,
Hitro, hitro za njim prihitim,
Da pa še en glaš dobim.

5600. *Zapisal* Andrej Smolè. — *Iz njegovega rokopisa v VO. III. d. 191. Vrazov prepis v VO. XVIII. 65/1 se loči v tem:* 2 kregajmo — 4 wsè.

5601. *Zapisal neki* Domainko. — *Iz papirjev v CO.*

5602. *Zapisal* Blaž Jurko. — *Iz njegove zbirke št. 31.* »*Ta popevčica se poje pri ‚dobrih voljah' (‚Martin, furovž, likof' itd.).*« *Melodija je taka:*

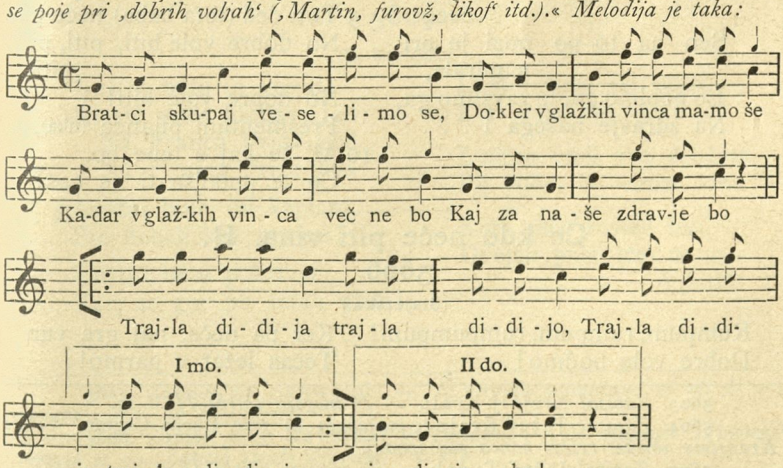

Narodnost pesmi je zelo dvomljiva.

Kadar mož bolan doma leži,
Prines mu, žena, firkl vinca ti,
Da si svoje srce ohladi,
Svoje zdravje zadobi.

Prinesite ga še en bokav,
Če imam glih razstrgan rokav,
Če imam glih razstrgan rokav,
Saj bo birt za druzga dav!

5603.

(Iz Višnje gore.)

Le prines' mi ga bokal,
Če prav imam strgan rokav,
De mi srce razveseli,
Celimu životu korajžo stri!

Če večja je lodrica,
Bolj poje petica;
Potem bom še bolj vesel
Glažek v roke vzel!

Če kdo neče piti vina. A.

5604.

(Od Sv. Jurija ob Ščavnici.)

Ena kupica
Sladkga vinčeca
Senota po mizi
Je privandrala.
Le popimo ga,
Le zavžimo ga
Na zdravje našoj Miciki!

Tota neče piti
Ne dobre vole biti:
Piti, piti, piti,
No dobre vole biti.
Prešmentana pijanjka,
Kaj še s tebe bo,
Če se poboljšala ne boš?

5605.

(Sv. Anton v Slov. Goricah.)

Ta prva kupica sladga vinčeca
Sen na to po mizi je privandrala,
Le popimo ga, le zavžimo ga,
Na zdravje našega I . . .

(Ako pa noče piti, mu pojejo:)
Toti ded (tota baba) neče piti
No dobre vole biti, piti, piti, piti
No dobre vole biti!
Prešmentani pijanec (uka),
Al' še kaj s tebe bo,
Če se pobojša ti ne boš?

Če kdo neče piti vina. B.

5606.

(Štajerska.)

Rumpum, rumpum, rumpumpum!
Dobre vole bodmo!

Ker pa neče, naj gre vun
Tečas ležat v parmo!

5603. *Zapisal* Alojzij Kralj. — *Iz njegove zbirke II. št. 15.*
5604. *Zapisal* Jožef Krajnc; *naučila in pela* Lucija Čagran. — *Iz Kranjčeve zbirke. Gledé konca glej spodaj.*
5605. *Zapisal* Jožef Tušak. — *Iz njegove zbirke II.*
5606. *Zapisal neki* Domainko. — *Iz papirjev v CO.*

Naj bo Krajec al Hrovat,
Vsaki pije vince rad:
To kupico nali,
No bracom vsem napi,
No bracom vsem napi!

Če kdo neče piti vina. C. 5607.

(Štajerska.)

Tri dekline po poti gredo,
Perva pr . . . e, druga pita:
»Komi to? Komi to?«
»»Keri neče vina piti,
Naj mo bo, naj mo bo!««

Ali pij ali idi! 5608.

(Kranjska.)

Nograd imam ko en vert,
Hram je malokdaj odpert.
Prijatli moji,
Slabo se godi,
Ključ se malokdaj verti! —

Kdor hoče pri nas biti,
Mora vesel biti;
Kdor se bode gerdo deržal,
Pa naj gre proč od nas!

Doma za pečjo
Pijejo vodo,
Ker jim vinca ne dado.

Mi korajžo imamo,
Sladko vince pijemo:
Če tega spijemo,
Pa po druzga pojdemo.

Kdor neče biti vesel, bo tepen! 5609.

(Iz Središča.)

Luštni bote in veseli,
Ki ste gnes klobase jeli:
Na Franca Frica god,
Na Franca Frica god!

Luštni bote vsi kaplani,
Ste debeli kak purani!

Luštni bote pokrivači,
Keri se gor po latah vlači!

Luštni bote vsi orači,
Keri orje ino vlači.

Luštna bodi vsa družina,
Pij vodo, če nimaš vina!

Keri neče lušten biti,
Dvejsti palc (če) na r . .
dobiti!

5607. *Zapisal* Fr. Schweigl. — *Iz njegove pesmarice, ki mi jo je v porabo izročil dr. K. Ozvald.*

5608. *Zapisal* Mat. Ravnikar-Poženčan. — *Iz njegovih »Povasnih pesmi« št. 63. Začetek spada drugam.*

5609. *Zapisala* Tereza Pošepl *(poslal* M. Slekovec). — *Iz njene zbirke št. 13.*

Še ga je v kleti en sod!

5610.

(Od Sv. Eme.)

En glažek bom v roke prijel,
Eno zdravico napil:
Glažek okrog,
Glažek okrog,
Saj ga je še v kleti en sod!
Tam ga peljajo en voz,
Tistemu nismo mi kos:
Če ga glih pijemo
Cele tri dni,
Pa ga še nič ne sfali! —
Ura odbila tri proč,
Trudne so moje oči,
Rad bi šel leč,
Gor tja na peč,
Pa mi je že vince bolj všeč!
Židane volje smo vsi,
Vsak si naj roko poda:
Naj si poda,
Naj si poda,
Bomo v nebesih mi vsi!

»Poleg navade stare društvo se sestalo je.«

5611.

(Iz hrv. Zagorja.)

Poleg navade stare
Družtvo se sastalo je,
Bilo, ne bilo na pare,
Samo da veselo je!
Anda, Franjo ljubljeni,
Nek te Bog nam poživi,
I da u družtvu ovome
Ljubav se nam uzdrži!
Dvignimo čaše visoko,
Zkriknimo složno na glas:
Našega Frana Bog živi
Veselo mnoga leta!

5612.

(Od Sv. Trojice v Halozah.)

Polek navade stare
Društvo se zbralo je,
Bilo, ne bilo na pare,
Samo da veselo je!
Zdignemo čaše visoko,
Zdihnimo z srca globoko:
Bog živi nam našega — —
Veselo mnoga leta!
Zdaj ga pij, zdaj ga pij
Bratom na veselje!

5613.

(Od Sv. Jurija na Ščavnici.)

Poleg navade stare
Društvo se zbralo je,
Bilo, ne bilo na pare,
Al samo da veselo je!
Zdignimo čaše visoko,
Zdihnimo srca globoko:
Bog živi nam našega Jürja
Mnoge in srečne leta!
Izpijo, popijo,
Bratci vsi veseli!

5610. *Zapisal* Anton Kovačič. — *Iz njegove pesmarice I. str. 44—45. Konec spada k umetni, katera se začenja:* Oh, oh, ura že bije, * Sonce več mi ne sije; * Zdavnaj že se je skrilo, * Bližč pošilja mi milo itd.

5611. *Zapisal* Franjo Kuhač. — *Iz njegove zbirke IV. št. 1311 (z mel.).*

5612. *Zapisal* Andrej Hren. — *Iz njegove zbirke.*

5613. *Zapisal* Jožef Krajnc; *narekoval* T. Borko. — *Iz Krajnčevega rokopisa.*

5614.

(Od Sv. Antona v Slov. gor.)

Poleg navade stare
Ljudstvo se zbralo je,
Bilo, ne bilo na pare,
Oj samo da veselo je!

Vzdignimo glažke visoko,
Zdehnimo v srca globoko:
Bog živi našega I . . .
Veselo mnoga leta!

Naj bratec živi, ki se veselo drži!

5615.

(Iz šaleške doline.)

Jaz čem pit, jaz čem pit,
Oj jaz ga hom pil!
Vsa kompanija veselo naj pije:

Naj bratec živi,
K' se veselo drži!

Kolikor kapljic, toliko let!

5616.

(Od Bleda.)

Kolkor kapljic, tol'ko let
Bog nam daj na svet živet,
Živijo, živijo, živijo na svet!

Kdor pa čmerno se drži,
Ta za našo družbo ni!
Živijo, živijo, živijo na svet!

5617.

(Od Sv Trojice v Halozah.)

Kolko kapljic, tolko let
Bog nam daj na svet živet:

Živijo, živijo,
Živi nas Bog!

5618.

(Kranjska.)

Kol'kor kapljic. tol'ko let
Bog nam daj na svet' živet'!
En glažek al' pa dva,

To nam korajžo da;
Dva al' pa tri,
To nas korajžne stri!

5619.

(Iz konjiškega okraja.)

Bog te živi, bratec moj,
Oj živi te, oj živi te!

Kolkor kaplic, tolko let
Bog ti daj na svet živet!

5614. *Zapisal* Jožef Tušak. — *Iz njegove zbirke II.*

5615. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz prepisa Fr. Praprotnika.*

5616. *Zapisal* Janko Žirovnik. — *Iz njegove zbirke II. št. 21, kjer je tudi melodija.*

5617. *Zapisal* Andrej Hren. — *Iz njegove zbirke.*

5618. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz M. Rodéta zbirke I. št. 24, 5.*

5619. *Zapisal* Lovro Stepišnik. — *Iz njegovega rokopisa, ki mi ga poslal A. Kovačič. Zapisovavec jo je natisnil kot 1. strofo št. XV. (gl. št. 2628) v knjižici »Ženitb. ali svatb. navade in nap.« 1885 s temi predrugačbami, ne gledé apostrofov:* 3 kapljic, *in pristavivši na koncu:* Živio! živio!

Ljubiš me, kušni me!

5620.

(Štajerska.)

Lubi brat, jaz kušnem, lubim te,
Napijem ti za zdravje:
Za moje, za tvoje,
Za vse, keri so ovde:
Da bi pili no veseli,
Da bi pili no veseli,
De bi dugo vživali!

5621.

(Iz Jaske.)

Ljubiš me, kušni me,
Pijem ti na zdravje,
Za tvoje, za moje,
Svaki nam pomore.
Zdravi bili i veseli,
Zdravi bili svi,
Mi, koji smo ovdje
Skupa spravljeni!

Bog daj polno klet, da se današnja škoda zakrije!

5622.

(Od Sv. Jurija na Ščavnici.)

Na zdravje Frančeka in tüdi Janeza,
Ki sta za toto ime zezvana!
Bog vama daj še dolgo živeti,
Ino prav lepo pesem zapeti!
Pesmo le tako bomo zapeli,
Glažeke polne bomo naleli:
Naj ga po meri vsaki vün spije,
In si ga dolge leta zavžije!
Bog vam le daj še puno klet vina,
Da b se današnja škoda zakrila:
Zato še zapojmo veseli vivat,
Da bi še ša znaver natakat!

Pijmo in režimo, bratovščino vežimo!

5623.

(Iz Frama.)

Ti ti tidl hojsasa,
Vino se piti da:
Na zdravje tega,
Ko ga v rokah ima!
Hojtadraj daja,
Di rajta daja,
Drajta didi drajdade,
Drajta dajda!
Pijmo no režimo,
Bratovšnjo vežimo,
Na zdravje tega itd.
Vince je sladko,
Teče nam gladko;
Ko bi sladko ne blo,
Bi ne teklo tako!

5620. *Zapisal* Fr. Schweigl. — *Iz njegove pesmarice, ki mi jo je v porabo izročil dr. K. Ozvald.*

5621. *Zapisal* Franjo Kuhač. — *Iz njegove zbirke IV. št. 1350. Primerjaj med svatovskimi naslov »Ko se svatje poljubljajo« št. 5366.*

5622. *Zapisal* Jožef Krajnc; *narekal* Fr. Borko. — *Iz Krajnčeve zbirke. Zapis Jožefa Tušaka od Sv. Antona v Slov. goricah se loči v tem:* 1] Na zdravje I . . . in tudi I . . . — 2 zazvana — 4 pesem — 6 pune — 6 naleli] imeli — 7 Naj] Vsaj — 10 bi — 11 Zato] In — 12 Da bi še ša] Naj se ne mili.

5623. *Zapisal* Oroslav Čaf. — *Iz CO. IV. 25.* — *Konec spada k drugi napitnici.*

Popito vince ne pride več.

5624.

(Iz hrv. Zagorja.)

Možje:

Prijatelji, koji smo skupa,
Svi veseli budimo:
Zgubljeni bratec ne dojde več,
Popito vince ne dojde več,
Ne, ne, ne, ne dojde več,
Ne, ne, ne, ne dojde več,
Ne, ne, ne, ne dojde več!

Žene:

Prijatelji, koji smo skupa,
Svi veseli budimo:
Zgubljena ljuba[v] ne dojde več,
Popito vince ne dojde več:
Dojde, dojde, dojde več,
Dojde, dojde, dojde več,
Dojde, dojde, dojde več, to dojde več!

»Vince nalivamo, vince zavživamo.«

5625.

(Od Sv. Antona v Slov. gor.)

Vince nalivamo,
Vince zavživamo,
Vince nam trošt deli,
Srce nam ohladi:
Vince je stvaril Bog
Veselje svojih otrok:
Vince naj I . . . razveseli!

Bratec, le zmisli si,
Da otrok božji si,
Glažek zdaj nagni ti,
Čista ga vün popi:

Spomni se na sveto kri,
S keroj odrešen si,
Zato te v srčice razveseli!

Vsi vkùp zapojmo mi
Čast, hvalo večnemi:
Glažek pa zdaj nali
Svojemi sosedi.
In da bi družbica
Vedno vesela bla,
Hočemo jedno od kraja zapet!

Te kaplje zlate spijemo za te.

5626.

(Vrhovska iz Belih Kranjcev?)

Francek, dobro naše,
Z pune ove flaše
I ti od nas jeden
Napitek je ureden.

Sim tve hiti oči,
Ar se zate toči,
Kaplje ove zlate
Spili bumo zate.

Bog te anda živi,
Bratec ljubeznivi,
Žitek brez nesreče
Naj tvoj navek teče!

Koj ti drugači,
Neg sad z usti, veli,
On do denes leta
Naj ne vidi leta!

5624. *Zapisal* Franjo Kuhač. — *Iz njegove zbirke IV. št. 1351.*

5625. *Zapisal* Jožef Tušak. — *Iz njegove zbirke III. Zapis Jožefa Krajnca od Sv. Jurija na Ščavnici (narekal F. Borko) se loči v tem:* 14 razveseli] naj veseli. — *Mesto* bratec *se poje* sestra, *če se napiva ženski.*

5626. *Neznanega zapisovavca (M. Kobeta?). — Iz VO. XVI. Č. št. 39. Pisana je med vrhovskimi, pa je morda severnokajkavska!*

Napijem ti z vinom in zdravjem.

5627.

(S Krasa od tržaške strani.)

Tovarš, Bog ti pomagaj!
Bog ti žegnaj!
Odgovor:
Jest ti napijem z' vinam,
S' tem ljubim zdravljan:
Zdravlje jemava,
Bog ga potèrdi, —
Tem, ki ga nejma,
Ga mu poverni!

»Dobro zdravje, bratec, tebi.«

5628.

(Iz konjiškega okraja.)

Dobro zdravje, bratec, tebe,
Ne le koj tebe, tudi mene!
Hola, hola!
Dokler se vince z glažka pit da!

5629.

(Iz Št. Jurija na južni železnici.)

Bog poživi, I . . ., tebe,
Ne le tebe, tudi mene:
Pijmo, spijmo ga,
Pijmo ga v imen Boga!
Pijmo, spijmo ga,

5630.

(Od Sv. Eme.)

Bog naj živi,
Micka, tebe,
Pa ne le tebe,
Pa tudi mene,
Aj le pijmo ga,
Aj le pijmo ga,
Pijmo ga
V imen' Boga!

Kupico natoči in si srce odmoči.

5631.

(Sv. Peter na Štajerskem.)

Zdaj pa bomo pili
Na zdravlje Micike:
Daj nji Bog živeti,
Pa pone sode meti,
De bomo pili ga,
De bomo pili ga!
K nam pride en sosed,
En sosed žalosni:
Kupico natoči,
Si srdčece odmoči,
Pa gre vesel domu,
Pa gre vesel domu.

5627. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz VO. XVIII. 6. d.*

5628. *Zapisal* Lovro Stepišnik. — *Iz njegovega rokopisa, ki mi ga je poslal A. Kovačič. Zapisovavec jo je kot 2. strofo št. XV. (gl. št. 2619) natisnil v knjižici »Ženitb. ali svatb. navade in napitnice« s temi predrugačbami (ne gledé apostrofov):* 1 tebi — 2 tebi . . meni — Hola] Živio. — *Na koncu je pristavil:* Živijo!

5629. *Zapisala* Zinka Kavčičeva. — *Iz njenega rokopisa.*

5630. *Zapisal* Ant. Kovačič. — *Iz njegove pesmarice II. št. 71.*

5631. *Zapisal* Fr. Kuhač. — *Iz njegove zbirke IV. št. 1355 (z melod.).*

Na zdravje vseh — vas in nas! A.

5632.

(Iz konjiškega okraja.)

Na zdravje vas,
Na zdravje nas,
Na zdravje vseh nas okol:
De bi ga pil,
De b' ga zavžil,
Svoji duši svet raj dobil!

Na zdravje vseh — vas in nas! B.

5633.

(Iz Frama.)

Na zdravje vseh nas,
Ko bǫdi Jezus no Marija pri nas!
Če nas je družba ravno majhena,
Bog daj, da bî bîla vzveličana,
V nebesih kronana!

Kukavica mi poje prvikrat.

5634.

(Od Sv. Jurija na Ščavnici.)

Kukovca mi poje že to prvokrat,
Jaz pa ga pijem že to drügokrat:
Ne grem poprej domo,
Ne grem poprej domo,
Gda kukovca zapela, zapela mi bo!
Kukovca mi poje že to drügokrat,
Jaz pa ga pijem že to tretjokrat.
Ne grem itd.

(To se ponavlja v »brezkončnost«. Namesto: »Jaz pa ga pijem« se poje tudi: »Fantič dekle lubi.«)

5635.

(Iz Ihana.)

Kúkuca mъ pôje párukrat,
— ʊ ga pije ta paru gvaš:
Na grem, na grem popréd domú,
De kukuca zapéva bó!

5636.

(Od Sv. Eme.)

Kukovca zapela prvokrat,
Mi ga že pa pijemo drugokrat:
Ne grem poprej domov,
Da kukovca zapela mi bo.
Kukovca zapela je drugokrat,
Mi ga še pa pijemo tretjokrat. itd.

5632. *Zapisal (?)* Gregor Cenc. — *Iz rokopisa Lovr. Stepišnika, ki mi ga je poslal A. Kovačič.*

5633. *Zapisal* Oroslav Caf. — *Iz CO. III. 43.*

5634. *Zapisal* Jožef Krajnc; *narekoval* Tomaž Kapun. — *Iz Krajnčevega rokopisa.*

5635. *Zapisal* Anton Breznik. — *Iz njegove zbirke II. št. 105.* »*S to pesmico se napiva vsem osebam okrog mize, in pri tem se poje ime tistega, ki mu napivajo.*«

5636. *Zapisal* Ant. Kovačič. — *Iz njegove pesmarice II. str. 37.*

»Jaz in moji bratje žlahtne smo krvi.«

5637.

(Od Sv. Antona v Slov. gor.)

Jaz in moji brati žlahtne smo krvi,
Antverh mamo dober, treba delat ni.
Štirje brati vsi smo tati,
Vsa družina je tatvina:
Hopsasa, pijmo ga pinta dva!
Nas pa še čaka en poseben lon,
Ker de nan prepeva te po smrti zvon.
Zvon de prava: klinkl, klankl,
Jaz pa mo na gogah cankl,
Hopsasa, pijmo ga pinta dva!

5638.

(Okoli sv. Bolfanka na Pesnici.)

Mi smo pač ene žlahtne kervi,
Oča no mati na gaugah visi,
Mati se tüdi s' pepelom kadí,
Štirje brati, vsi smo tati:
Vsa rodvina je tatvina,
Hopsajsa, pimo ga ali pinta dvá!
Mi bomo dobili vsi en dober lon,
Nam bode zvonil samo v' eden zvon.
Zvon de rekâ: klinkl, klankl,
Z' nami pa na gauge zajnka,
Hopsajsa, pimo ga ali pinta dva!

5639.

(Iz Pečin na Tolminskem.)

Naš antverh je dober, ki imamo ga mi,
Ni treba nam delat, noj hodmo štmaní.
Štiri brati, vsi smo tati,
Vsa družina je tatina,
Gopsasa, pima ga pintarje dva!
Naš oče, naš oče na gavgah maji,
Je jemu tak antverh kot 'mamo ga mi:
Cinkl, conkl, krinkl, kronkl,
Vsa družina je tatina,
Gopsasa, píma ga pintarje dva!

Da bi ga vedno veseli pili.

5640.

(Iz Zagorja za Savo.)

Pijmo vsak en glaž,
De b' b'li vesel' pr nas,
Zdravi veseli ga
Pili vsak' čas —
Po noč!

5637. *Zapisal* Jožef Tušak. — *Iz njegove zbirke III.*
5638. *Zapisal* Iv. Macun. — *Iz njegove zbirke, ki jo hrani Matica, str. 79.*
5639. *Zapisal* Fr. Kofol. — *Iz njegovega rokopisa;* pintarje dva *je nerazumljeni štaj.* pinta dva, *ker ta mera ni na Goriškem znana.*
5640. *Zapisal* H. Sevar. — *Iz njegove zbirke III. 22.*

Dale so ga kanalske micike.

5641.

(Iz Žabnic.)

Ta svamca mora drobna bit,
Ta dakle mora moja bit!
Le pijmo ga, ne glejmo ga,
Saj je le vino, ne voda,
Le pijmo ga z majolčice,
Saj so ga dale kanavske mojčice.

Pijmo ga, saj ni vodà.

5642.

(Iz Podsrede.)

Le pijmo ga, ne glejmo ga,
Saj vince je, saj ni vodá.
Takrat b'mo pili pa vodo,
Ko vinca več ne bo.
Ta čaša mora prazna bit'
Zavoljo tovaršije.
. . . mor' po hrbt' dobit
Zavoljo lumparije!

5643.

(Kranjska.)

Le pijmo ga, ne glejmo ga!
Saj je vince, ni vodà.

5641. *Neznanega zapisovavca. — Iz Scheiniggovih NPKS. št. 996.*

5642. *Zapisal* A. Potočnik; *poslal* G. Majcen. — *Iz Potočnikovega rokopisa. Glede začetka glej zgoraj naslov »Zato smo sem prirajžali, da bi prav dobre volje bili« (št. 5589.)*

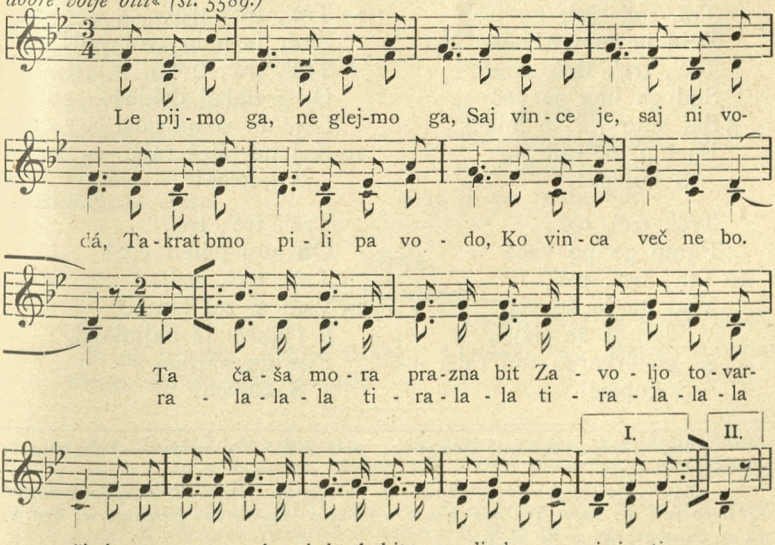

5643. *Zapisal* Jožef Podmilšak (Andrejčkov). — *Iz »Slov. Glasnika« X. (1867.) 44.*

5644.

(Iz Ihana.)

Le pimo ga, na glejmo ga,
Sej ja vincè, sej ní vadá!
Le pimo ga zdej,
K' smo ledъk jn frej,
Sej pôj ga na bomo,
Kъ ledъk na bomo!
Le pimo ga šъntjanžuca,
Men' pa 'no srečno rájžъco!

Take si brate želimo, ki radi pijejo vino.

5645.

(Od Sv. Trojice v Halozah.)

Takšne si brate meti želimo,
Kteri nam radi pijejo vino:
Naj ga le pijejo, naj ga le pijejo,
Naj ga le pijejo, saj jim diši!

5646.

(Iz konjiškega okraja.)

Take bratce hočmo mi imeti,
Kteri znaje vince prav pit:
Pijmo ga, pijmo ga, pijmo ga prav,
Pijmo ga prav!

Trči, poln je vrč!

5647.

(Kranjska.)

Trč, trč, trč',
Póln je še vrč!
Trč', trč', trč',
Sod ga ima še več:
Saj smo vsi še mladi
Pijemo ga radi —
S kupice!

Trč', trč', trč',
Pijmo ga po več!
Trč', trč', trč',
Vsaj ga je še več;
V kleti je še slajši,
K' ga srkamo tud rajši —
S kupice!

Trč', trč', trč',
Zmir je poln tvoj vrč!
Trč', trč', trč',
Oj premlad deklèč:
Lej, da si najzalši
Kaj ne piješ rajši —
S kupice!

Trč', trč', trč',
Ob moj pólen vrč!
Trč', trč', trč',
Vsaj si zal fantèč:
I. (Jakec) je najmlajši,
Pije ga najraši —
S kupice!

5644. *Zapisal* Anton Breznik; *pela stara* Tavčarica. — *Iz njegove zbirke II. št. 149.*

5645. *Zapisal* Andrej Hren. — *Iz njegove zbirke. Glej spodaj naslov »Prelepo ime I., sam Bog naj te živi!« (št. 5671 in d.) in »Veselimo se, bratje, da se vidimo« (št. 5684 in d.).*

5646. *Zapisal* Lovro Stepišnik. — *Iz njegovega rokopisa, ki mi ga je poslal A. Kovačič.*

5647. *Zapisal* Dav. Petelin (?). — *Iz njegove zbirke II. št. 25.*

V grlu gori!

5648.

(Iz Zavreča.)

Kelnar, poj, poj,
Nikar ne stoj:
Tam notri gorí,
Zlo se svetli!

Bog vari nesreče,
Naj mokro dol steče!
Veseli smo zdaj,
Od ognja smo fraj!

»Glažek praša, kje je flaša.«

5649.

(Iz okolice konjiške.)

Mi smo štirje skupej zbrani,
Radi vince pijemo,
Karkol mamo, vse prodamo,
In za vince zdajemo.

Pri prazni mizi ni korajže,
To sam birt nam govori;
Eden pa po mizi rajža,
Kermu glažek je ime.

Glažek praše, kje je flaša,
Flaša praša, kje je glaž:
Jes pa ne grem prej od tod,
Dokler bo kej vinca v sod!

5650.

(Iz Frama.)

Glažek vinca
Po mizi binca
Od enega kraja
Do drugega.
Hojdi rajdi rajdi,
Rajdi daja,
Hojdi rajdidaj,
Drom ti dro!

Glažek praša:
Kdo je flaša,
Flaša praša:
Kde je sod,
Mi pa ne gremo
Prej od tod,
Dokler ne bo
Prazen sod!

Vse je sladko,
Teče prav gladko;
Bi sladko ne blo,
Bi ne teklo tako.

5651.

(Iz Podzemlja.)

— — — — — — — —
Glažek vpraša, kje je flaša,
Flaša vpraša, kje je sod:

Jaz pa prej ne grem od tod,
Dokler ne spijem povhen sod!

5648. *Zapisal* Ivan Macun. — *Iz njegove zbirke, ki jo hrani Matica, str. 81. Verz 5. in 6. se pojeta dvakrat ali večkrat, dokler ne izpije, komur se napiva.*

5649. *Zapisal* Gregor Grifič. — *Iz rokopisa Lovr. Stepišnika, ki mi ga je poslal A. Kovačič. Prim. gledé začetka št. 4829 in d.*

5650. *Zapisal* Oroslav Caf. — *Iz CO. IV. 25. Začetek in konec spadata drugam. Isti konec v pesmi* »Titi didl hojsasa« *(št. 5623).*

5651. *Zapisal* Janko Barlè. — *Iz njegove zbirke. Začetek se je izgubil.*

»Čašica sem pa tam potuje.«

5652.

(Iz Podzemlja.)

Oj ti mala čašica,
Sem pa tam potuješ,
Naš'mu drag'mu Tonetu
Lepo nazdravljuješ,
Saj ti, Tone, dobro veš,
Kaj ti je storiti:
Glažek moraš nagniti,
Vince ven popiti;
Le popiti, pa zavžiti,
Dosti let dočakat',
Le popiti, le zavžiti,
Dosti let dočakat'!

»Glažek po mizi vandra.«

5653.

(Iz saleške doline.)

En glažek po mizi vandra
Od soseda do soseda.
Oj moj pajdaš,
No kaj mi daš?
En poln glaš,
Tukaj ga imaš!

(Ko spije:)

O moj pajdaš,
Oj kaj mi daš?
En prazen glaš!

5654.

(Iz konjiškega okraja.)

Kaplica mi vandra,
Mi vandra, mi vandra
Odi soseda do soseda:
No, moj pajdaš,
No, kaj mi daš?
Le vinca en glaž,
Le tu ga imaš:
Le vince vun, le vince vun
Le vince vun!
Le moj pajdaš,
No kaj mi daš?
En prazn glaž,
No tu ga imaš:
Le nalij s' ga, moj pajdaš,
Le nalij s' ga, moj pajdaš!

5655.

(Iz Ihana.)

Kúpъca, le vandri,
Le vandri naprej,
Vad janъga suseda
Do druzъga naprej:
Le z vincam vъn!
Le z vincam vъn!

5652. *Zapisal* Janko Barlè. — *Iz »Letopisa slov. Matice« 1889. str. 78. Podobne išči spodaj.*

5653. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz prepisa Fr. Praprotnika.*

5654. *Zapisal* Lovro Stepišnik. — *Iz njegovega rokopisa, ki mi ga je poslal A. Kovačič.* Kaplica *pač nam.* kupica *ali* glažek.

5655. *Zapisal* Anton Breznik; *pela* Zelnikarjeva Micika. — *Iz njegove zbirke II. št. 96.*

5656.

(Iz šaleške doline.)

En glažek mi vandra, mi vandra,
Od enega do tega drugega
Gre zmirom naprej.
Kakor smo storili mi,
Storite tudi vi:
Takó, takó, takó, takó,
Da glažek prazen bó!

5657.

(Iz Ihana.)

Prva kupъca
Zrelъga vínъca
Gvăr 'n dvăl po mízъ
Ja prvándrava.
Še na zravje nažga (naše) — o!
Sami Boh nej te živí!

Natoči si, saj si ga znaš.

5658.

(Iz Ihana.)

Prelubъ moj pajdaš,
Kaj pa ti men daš,
Ani prazni gvaš?
»Pa s' ga natóčъ,
Sej sъ ga znaš!«

»Pijmo, pijmo, bratci, vince.«

5659.

(Iz okolice Št. Ruperta na Dolenjskem.)

Pimo, pímo, bratci, vince
Iz le te I . . . gorice,
Kdo ga nam pridelov bo,
Ko bratci in sestrice!
To je ta I . . ški ban,
On ga pije vsaki dan.
Če ga pije, nej ga pije,
Nej gre vince vajn!
(Kedar ta vince pije:)
Zdej le gre, zdej le gre
Z eno dobro voljo:
Nej le gre, nej le gre
Z eno dobro voljo!

Le pijmo ga, saj ga je še več!

5660.

(Kranjska.)

Le pijmo ga, le pijmo ga,
O saj ga je še več;
Morebiti danes let
Ne bomo več na svet

5656. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz prepisa Fr. Praprotnika.*

5657. *Zapisal* Anton Breznik; *pela* Štučkova Neža. — *Iz Breznikove zbirke III. št. 2.*

5658. *Zapisal* Anton Breznik; *pela* Smolajdrova Franica. — *Iz Breznikove zbirke II. št. 82, kjer zadnji verz pač pomotoma začne* Če sъ itd.

5659. *Zapisal* Iv. Bercer. — *Iz njegove zbirke št. 3.*

5660. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz zbirke M. Rodéta IX. št. 65, kateremu jo je dal Andrej Prebil po prepisu J. Pečevnika, ki jo je prepisal pri vojakih v Pulju.*

Prepevali: lok, lok, lok!
Naj se to vince v usta spe-
ljuje,
Naj se to vince v usta spelja,
Saj zanj I. lahko še dá! —

Le vandraj, le vandrej
Ta glažek naprej,
Od enga soseda do druzga
naprej!
Le vino ven, vino ven, vino
ven!
Naj se to vince v ljubce
speljuje,
Naj se speljuje, naj se spelja!

Danes k letu ga morda ne bomo več.

5661.

(Iz krške okolice.)

Bratec prim' za kûpico,
Zapój nam to zdravíjčico:
Morbitъ, da danes k letu
Ne bomo več na svejtu
Prepévali.

Pojdemo v črno zemljó,
Od tam nas več nazaj ne bó;
Le tam na ónem svetu
Ne bode vinca k letu,
Tam suša bo.

5662.

(Iz Podlipovice pri Izlakah.)

I . . ., prim' za kupico,
Zapeli bomo zdravičico.
Morbit' da danes h letu,
Ne bomo več na svetu
Prepevali.

Tam v črni zemli gnili,
Ne bomo vinca pili,
Tam suša bo!

5663.

(Iz okolice Št. Ruperta na Dolenjskem.)

Oh bratec preljubi,
Ozri se okoli,
Na mizi prav blizi
En glažek stoji.

Le prim ga za roče,
Naj teče, dokler hoče:
Zavolje kompanije,
De b' dobre volje b'li!

Strink, strink! saj ga je več,
Strink, strink! saj ga je še več!
Sej morda dones letu,
Ne bomo več na svetu
Prepevali!

5664.

(Od Sv. Eme.)

Micka, primi za kupičko
In napij družičičko,
Znabit je danes leto,
Ne bomo več na sveto
Prepevali.

5661. *Zapisal* V. Kapler. — *Iz njegovega rokopisa.* K letu (9) = v kleti.
5662. *Zapisal* Ivan Lovrač. — *Iz njegove zbirke I. št. 60.*
5663. *Zapisal* Iv. Bercer. — *Iz njegove zbirke št. 4.*
5664. *Zapisal* Ant. Kovačič. — *Iz njegove pesmarice II. str. 74.*

Zdaj bomo šli v črno zemljó,
Tam na onem svetu
Ne bo več vinca v kletu,
Tam vel'ka suša bo!

Pijmo ga, dokler živimo.

5665.

(Okoli sv. Bolfanka na Pesnici.)

Sonce, sonce sijalo bo,
Dokler ga nas na sveti ne bo:
O zdaj ga le pimo,
Dokler na sveti živimo,
O zdaj ga le pimo,
Dokler na sveti živimo!

5666.

(Iz Kaplišča v Belih Kranjcih.)

Pimo, le pimo,
Dokler živimo,
Saj ga ne bomo
Kapljice tam.
Mrtvi ne pijo
Ne vinca ne vodi,
V zemlji trohnijo
Do sodnega dne.

Pij ga, dokler je čas.

5667.

(Od Sv. Andreja pod Gorami.)

Bratec, glej, glej,
Kaj te čaka zanaprej!
Tvoja ura prihaja,
Tvoj leben odhaja!
Oj bratec, kaj bo?

Bog je vince dal le za ljudi.

5668.

(Kranjska.)

Bratec, ostani, z' manoj pij,
In tvojo kupco si nalij:
Bog vince deli lih za ljudi,
Samo pamet' ne zapij!

Ne boj se ga, saj je Bog vstvaril!

5669.

(Iz Podzemlja.)

Veselo združeni
Zapojmo vsi,
Saj je to lepo slišati;
Martin ti,
Le ga pi,
Vse sladko,
Saj ti je srcu ljubljeno.
Primi ga,
Zvrni ga,
Nič se ne boj,
Saj ga je vstvaril
Stvarnik tvoj!

5665. *Zapisal* Iv. Macun. — *Iz njegove zbirke, ki jo hrani Matica str. 81.*

5666. *Zapisal* Janko Barlè. — *Iz njegovega rokopisa. Prva strofa se strinja z Vilharjevo* »Pijmo, ga pijmo«.

5667. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz prepisa Fr. Praprotnika.*

5668. *Zapisal* M. Ravnikar-Poženčan. — *Iz njegovih »Povasnih p.« št. 14. Prepis v VO. V. št. 260 se loči:* 1 manoj — 3 li.

5669. *Zapisal* Janko Barlè. — *Iz njegove zbirke.* Vse = vsaj je.

Če je prazen tvoj glaž, le veselo zapoj!

5670.

(Škofiče, Radiše, Podkrnos.)

Če pa dnarja ča maš
In je prazen tvoj hvaž,
Le vesevo zapoj,
Boš mov spet pokoj.

Hlej, prej da bo stue liet,
Na bo črievlov bel driet,
Al pa hvale bel vas,
Bel pa najov an hvas.

Prelepo ime I., sam Bog naj te živi!

5671.

(Iz Puščencev pri Ormožu.)

Prelepo ime Lojzek,
Sam Bog te naj živi!
Primi kupco v roke
In sladko se napij:
Le ga pi ti no zavži ti!
Le ga pi ti, vün ga spi ti!
Živa žaba notri plava!
Kam je šlo?
Spili ga smo!

Takšne si bratce meti želejemo,
(ali: Takšne si sestre meti želejemo)
Keri(e) nam radi(e) pijejo vino:
Pijmo ga, pijmo ga,
Saj nam diši!

5672.

(Iz Mozirja.)

Prelepo ime Zefa [N],
Sam Bog te naj živi,
Zdaj pa iz tega glažka,
To vince von popi:

Le popi ti, le zavži ti,
Dobre volje hočmo biti,
Veliko let učakati,
Od veselja skakati!

5673.

(Od Sv. Jurija ob Ščavnici.)

Prelepo ime I.,
Bog te naj živi!
Primi glažek v roke,
No ga vün popi!

Le ga spi ti no zavži ti,
Le ga spiti no zavži ti!
— — — — — — — —

(Ta vrstica se poje tako dolgo, dokler ni kupica prazna; ako nazdravljeni neče izpiti, mu pojo:)

Živa žaba notri plava!
— — — — — — — —
— — — — — — — —

5670. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz Scheiniggovih NPKS. št. 1013.*
5671. *Zapisal* Alojzij Trstenjak; *povedal brat* Anton T. — *Iz zbirke Al. Trstenjaka št. 15. Konec je najbrž posebna pesem, glej zgoraj št. 5645 in d.*
5672. *Zapisala* Ivana Cesar. — *Iz prepisa Fr. Praprotnika.*
5673. *Zapisal* Jožef Krajnc; *narekal godec* Andrašič. — *Iz Krajnčeve zbirke.*

5674.

(Od Sv. Jurija na Ščavnici.)

Prelepo ime Franček.
Bog te naj živi,
Vzemi kupco v roko,
Sladko se napi!
Le ga pi ti, no zavži ti,
Dolge leta vživati!

5675.

(Od Sv. Jurija na Ščavnici.)

Sladko je vince z visoke gore,
Ker lübi Jezus požegna ga je.
Prelepo ime I. ti,
Iz tega glažka vün popi!
Zdaj že gre, naj le gre,
Kaj je notri, naj le gre!
Zdaj že gre, naj le gre,
Kaj je notri, naj le gre!
— — — — — — — — —

5676.

(Od Sv. Andreja pod Oljsko goro.)

Prelepo ime I.,
Sam Bog te naj živi!
Iz tega glažka vince
Le čisto vun popij:
Le popi ti, le zavži ti,
Dosti let dočaka[j] ti!

5677.

(Iz Ihana.)

Prelépъ t' ja jmé — o,
Sam Boh nej te žъví:
Zdej pa s tega gvaška
To vince vъn popí.
Le popij ga, pa zavžij ga,
Le popij ga, pa zavžij ga:
Dostъ let da včakatъ,
Vad veséla skakatъ.
De b' le b'vá, de b' le bva
Dobra kompanija,
De b' le b'va, de b' le bvá
Ježъš jn Marija!

5678.

(Kranjska iz Domžal.)

Tebi je ime I.,
Sam Bog te naj živi!
Ti pa iz tega glažka
To vince von popij.
Pa Bog Očka je nad nam',
Pa Bog Sin je med nam,
Pa Marija in svet' Jožef
Na desni nam stran'.
Vivat, vivat, ven ga izpij,
Pa druzega nalij!

5674. *Zapisal* Jožef Krajnc; *narekovala* Marija Štelcl. — *Iz Krajnčevega rokopisa.*

5675. *Zapisal* Jožef Krajnc; *narekovala in pela* Ivanka Košar. — *Iz Krajnčevega rokopisa.*

5676. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz prepisa Fr. Praprotnika.*

5677. *Zapisal* Anton Breznik; *pela mati* Terezija. — *Iz Breznikove zbirke II., št. 84.*

5678. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz M. Rodéta zbirke I., št. 24, 1.*

5679.

(Iz Krope.)

Prelepo ime I.,
Bog te naj živi!
Zdaj pa iz tega glaška
Vince ven popij:
Le popij ga, le zavžij ga,
Dosti let dočakati!

5680.

(Iz krške okolice.)

Lepo ime Janez,
Tebe Bog živi!
Zdaj pa 'z tega glažka
Vince ven popij.
Le popíj ga, le zavžíj ga,
Dosti let dočakati!

5681.

(Iz okolice Št. Ruperta na Dolenjskem.)

Lepo ime I.,
Sam Bog te živi,
Zdej pa iz tega glažka
Vince ven popi:
Le popi ti, pa zavži ti,
Le popi ti, pa zavži ti,
Dosti let dočakati!

5682.

(Z Grahova.)

Kako je pa tvoje lepo ime?
Tvoje ime je I. I. . !
I. I. pa iz tega glažka
Vince von popij:
Na zdravlje vas,
Na zdravlje nas,
Na zdravlje cele družbe!

Micika z imenom, Bog te naj živi!

5683.

(Od Sv. Jurija na Ščavnici.)

Micka z imenom,
Bog te naj živi!
Ker smo veselem
Drüštvi pri vas,
En glažek nali ti
No vün ga izpi ti,
No še prav dolge
Leta živi ti!
Vino naj steče,
Vam se naj reče:
Bog vas naj živi
Zdaj in na vek!

»Veselimo se, bratje, da se vidimo!«

5684.

(Od Sv. Jurija na Ščavnici.)

Veselimo se, brati, da se vidimo!
Žalost nas obide, gda razidemo.

5679. *Zapisal* Ivan Mladič. — *Iz njegove zbirke.*
5680. *Zapisal* V. Kapler. — *Iz njegovega rokopisa.*
5681. *Zapisal* Jan. Bercer. — *Iz njegove zbirke št. 3.*
5682. *Zapisal* Anton Črv. — *Iz njegove zbirke A. 24.*
5683. *Zapisal* Jožef Krajnc. — *Iz njegovega rokopisa.*
5684. *Zapisal* Jožef Krajnc; *narekal* Fr. Mikl. — *Iz Krajnčeve zbirke.*

Gledé prvega pripevka prim. zgoraj št. 5645 in d.

Ta vesela kompanija tega ne dovoli,
Kranjska, štajarska dežela tega ne dovoli.
Prelepo ime Franček, Bog te naj živi,
Prejmi glažek v roke, sladko se napi!

Pripevki, ko je kupica izpraznjena.

Takše si brate meti želimo,
Keri nam radi pijejo vino.
Pimo ga, pimo, se nam diši!
Al pimo ga, pimo, se nam diši!

Izpijo, popijo, bratci, na veselje,
Izpijo, popijo bratci, na veselje.
Dokler čemo piti, dobre vole biti.
Sami smo Slovenci, dobre vole v senci.

Sivo je vino al sivi je gut,
Katero rado teče skoz naš nemarni gut.
Le vincajmo, le vincajmo,
Prelübi moj pajdaš, le daj, či kaj maš.

Jaz idem domo, pa jemlem slovo
Od Frančeka lübega:
Pri vas ostane večni Bog,
Kre nas pa naj ide Marija!

5685.

(Štajerska.)

Veselimo se, bratci,
Da se vidimo,
Žalost nas obide,
Kda se razidemo.

Ta vesela kompanija
Ne de nikdar doli:
Kranjska, štajerska dežela
Tega ne privoli!

Prelepo ime I.,
Bog te naj živi,
Primi glažek v roke,
Sladko vince pij.

Le ga pi ti no zavži ti,
Dolga leta vživati!
Kam je šlo?
Spil' ga smo!
Take si brate imeti želimo,
Kteri nam radi pijejo vino.
Pijmo ga, pijmo, saj nam diši!

5686.

(Od Sv. Trojice v Halozah.)

Veselimo se, bratje,
Da se vidimo;
Žalost nas obhaja,
Gdar se razidemo.

Ta vesela tovaršija
Ne nehaj nikoli,
Naša štajerska dežela
K temu ne privoli!

5685 *Neznanega zapisovavca.* — *Iz pesmarice Antona Kovačiča II., str. 53—54.*

5686. *Zapisal* Andrej Hren. — *Iz njegove zbirke.*

Prelepo ime — —,
Bog te naj živi,
Vzami čašo v roke,
Žlahtno vince pij:
Le ga piti in zavžiti,
Dosti let dočakati.
— — — — — — — —

5687.

(Iz hrvaškega Zagorja.)

Veselmo se, braća, da se vidimo,
Žalost nas prehaja, da s' rezidemo.
Ta vesela kompanija,
Ta vesela kompanija
Nebu nigdar dole.
Lepo ime Andro, sam te Bog živi,
S toga čašu vinca čisto van popij:
Le popi ti, pa ga vži ti,
Le popi ti, pa zavži ti
Vnogo let dočakati!

5688.

(Iz Motnika.)

Veseli se, moj bratic,
Ko se videva,
Žalost me objide,
Kadar razjideva.
Vesela naša kompanija
Nigdar doli ne vdari,
Tudi hravaška zemlja
Nigdar doli ne vdari.
Lepo ime Tona
Sam Bog tjebe živi!
Vunkaj s te vijolce popi,
Dosta let včakati,
Sam Bog tebe živi!

5689.

(Kranjska.)

Veseli se, bratec, ker se vidimo,
Žalost me obide, k' se razidemo.
Družba naša vsa vesela
Se nikdar nehala ne bo,
Gornja štajerska dežela
Ne pervoli nikdar v to!

5690.

(Iz Ihana.)

Bratъc, le pi vince,
Le merki, de pъjén na boš:
Sej t' Jъžъš na zamérъ,
Če dobre vôle boš.
Vъséle prevъlikъ,
Kъ se vídъva;
Žavast prevelíka,
Kedár se jzídъva.
Ta veséva kompanija
Na bo níkdъr dolъ,
Štajarska zъmlica
Tega na dovôli!

5687. *Zapisal* Fr. Kuhač. — *Iz njegove zbirke IV. št. 1384 (z melod.).*

5688. *Zapisal* G. Križnik. — *Iz GK. I. 40. K imenu* Tona *v v. 9 je pripisána opomnja:* »*Popeva se po imenu na okoli sedeče tovarše na zdravje tega imena*«.

5689. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz SPKN. V. 64.*

5690. *Zapisal* Anton Breznik; *pela mu mati* Terezija. — *Iz njegove zbirke II. št. 94.*

5691.

(Podjunsko.)

Bratri, pijmo vince,
Dokler se vidimo,
Žavost nas zaide,
Ko se raztidemo.
Le vinska kompanija
Ne bodi nikdar doli,
Kranjska, štajerska dežela
Tega kne privoli.
N., primi te glažek v roke,
Čist' ga vun popij,
Le popij ga in zavžij ga,
Dolge leta živel boš!

5692.

(Z Grahova na Tolminskem.)

Veseli se, moj bratec,
Ker se vidiva,
Žalost naj otide,
Ker se snideva.
Ta vesela pozdravljica
Ne bo nikdar dol' prišla.
Spreljubo ime ti je I. I.,
Zdaj pa 'z tega glažka
Vince von popij:
Le popij ga,
Le zavžij ga
Za sto let učakati,
Božje gnade vživati!

5693.

(Iz Dol. Vrtojbe.)

Kaj mi je moj oče pravu!
Da skupaj vinca piti pojdemo.
Svetga Mikulavža cerkvica,
Cerkvica, cerkvica,
Gori je zapisana majolica.
Odzvon je lepo pisana,
Odznotraj vinca štrihana;
Tiga, bratec, vinca ti
Svojemu sosedu en glažek nalij!
Le popij ga, le zavži ga,
Le popij ga, le zavži ga,
(To se poje, dokler kdo pije.)
Tavžent let dočakati.

»Veseli danes tu sedimo.«

5694.

(Iz šaleške doline.)

Veseli mi okolj sedimo
In vince pijemo,
Pošteno se razveselimo,
Eden druzga ljubimo.
Le polukaj, saj smo tukaj,
Pa prijazno glažek sprazni,
Čisto vince vun popij,
Men' pa druzega nalij!
Pije rada stara, mlada,
Vsaka luka z glažka rada,
Le čisto, čisto vun popij,
Men' pa druzega nalij!

5691. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz Scheiniggovih NPKS. št. 1003.*
5692. *Zapisal* Anton Črv. — *Iz njegove zbirke A. 25.*
5693. *Zapisal* Jožef Soban; *pravil njegov oče.* — *Iz zbirke Jožefa Cejana V. št. 75. Zložena iz več pesmi.*
5694. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz prepisa Fr. Praprotnika.*

5695.

(Od Sv. Martina na Paki.)

Veseli danes skup sedimo
Inoj vince pijemo,
Pošteno se razveselimo,
Eden druzga ljubimo.
Le polukej, saj smo tukaj,
Prav prijazno glažek sprazni:
Le čisto, čisto vince vun popij,
Prijatlu pa druzega nalij!

Natoči, da ga bo pil prijatelj naš!

5696.

(Kranjska.)

Natoč', natoč' vinca en glaž,
De ga bo pil prijatel naš:
Ne škodje teb', ne škodje men'
Za kratek čas, za kratek čas!
Kadar glažek boš uzel,
Svoj'mu bratcu boš napil,
Boš prav vesel, boš prav vesel,
Zakaj b' ga ne, zakaj b' ga ne
En glažek vinca zdreliga?
Aj men se zdi brez skerbi,
De more vince dobro bit:
Zdaj ga pi en glaž al dva
In počasti tud' Boga!

»En glažek na mizi stoji.«

5697.

(Iz konjiškega okraja.)

Glažek mi na mizi stoji,
Bratec, ga meni napij!
Moja navada,
Pri srcu ta prava:
Le čisto ga vunkej popi!
Bratci, veseli smo mi!
Ko tistga popiješ,
Si drujga naliješ!
Le prim ga s to pravo roko,
Glažek, prirajžaj z menoj!
Moja navada,
Pri srcu ta prava:
Bratci veseli smo mi!

5698.

(Od Sv. Martina na Paki.)

En glažek na mizi stoji,
Le čisto ga vunkaj popij,
Ko tistga popiješ, pa druga nalij,
Oj bratec, kak lušni smo mi!
Le prim ga s toj desnoj rokoj,
Rec: Glažek, le pojdi z menoj,
Je taka navada, pri srci ta prava,
Le čisto ga vunkaj popij!

5695. *Zapisala* Urša Košak. — *Iz prepisa Fr. Praprotnika. Drugi Praprotnikov prepis iz šaleške doline ima v zadnjem verzu* In I. pa drugega nalij!

5696. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz SPKN. V. 43.*

5697. *Zapisal* Lovro Stepišnik. — *Iz njegovega rokopisa, ki mi ga je poslal Ant. Kovačič.*

5698. *Zapisala (?)* Urša Košak. — *Iz prepisa Fr. Praprotnika.*

5699.

(Iz šaleške doline.)

En glažek na mizi stoji,
Le čisto ga vunkaj popij:
Ko tist'ga popiješ,
Pa druzga naliješ,
Oj bratec, kak lušni smo zdej!
Le primi ga z desnoj rokoj,
Reč': bratec, le pojdi z menoj!
Je taka navada,
Pri srcu ta prava,
Le čisto ga vunkaj popij!

5700.

(Od Železne Kaplje.)

En glažek na mizi stoji,
Le frišno venkaj ga popij!
Tega popiješ,
Pa druga naliješ:
Juhe, veseli smo mi!
Če pravijo drugi ljudi,
Da vince rad pijemo mi,
To je ja naša navada,
Pri srcu ti prava:
Juhe, veseli smo mi!

5701.

(Iz Motnika.)

En glažek na mizi stoji,
Ti mi, bratic, napi!
Tega popiješ,
Druzga naliješ,
Oh, veseli me!
Prim ga s to pravo roko,
Rajžev boš, glažek, z menoj;
K je moja navada,
Pri srcu je prava,
Ljubezniyo spil ga bom!

5702.

(Iz šaleške doline.)

Glažek na mizi stoji,
Bratec, le vun ga popij,
Le daj, le daj ga naprej,
Smo dobre volje zdej!

Glažek je natočen. A.

5703.

(Od Sv. Antona v Slov. gor.)

Glažek je natočeni,
I . . . izročeni.
Živaj ga, pivaj ga,
Vinca sladkega.
Kdor če sladko vince pit,
Mora glažek obrnit,
Obrnit, obrnit,
Čista vün popit!

5699. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz prepisa Fr. Praprotnika.*
5700. *Zapisal* Štefan Singer. — *Iz njegovega rokopisa.*
5701. *Zapisal* Gašpar Križnik. — *Iz GK. I. 42.*
5702. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz prepisa Fr. Praprotnika.*
5703. *Zapisal* Jožef Tušak. — *Iz njegove zbirke II.*

5704.

(Iz Mozirja.)

En glažek je natočeni,
I. (Zefa), teb' je odločeni:
Spivaj ga, uživaj ga,
Vinca sladkega!
Kdor pa tega ne bo stril,
Škoda, da bi pri nas bil,
Pri nas bil, pri nas bil,
Sladko vince pil!

Glažek je natočen. B.

5705.

(Od Sv. Jurija na Ščavnici.)

Glažek je natočeni,
Frančeki je zročeni,
Našemi mlademi Frančeki,
San Bog te naj živi!
Mati so te gor zredili,
Radi bi te oženili,
Kaj bi na tvoje gosti šli,
Prav dobre vole bili!

»Ta glažek se sprehaja.«

5706.

(Iz Velikega Trnja.)

Ta, glašk se sprehája,
K' se vince v njem maja,
Le bod'mo vesel'ga srcá!
Ta glašk je natôčen,
Je I . . . odločen:
Le prim' ga z vesélo rokó!
Vivát, vivát le brž naprej,
Doklér je v glašku vinca kej!
To vince lepo barvo 'má,
Glažek je natôčen,
Na dobro zdravje Jurja,
Njemu je odlôčen!
Ti že sam prav dobro veš,
Kaj 'maš ž njim storiti,
Glažek obrnitъ po stran,
Vince vèn popíti!
Vivát, vivat le brž naprej,
Doklér je v glašku vinca kej!

5707.

(Z Blok pri Cerknici.)

Vince lejpu farbanu,
Glažek je natuočen
Za našga lubga Francelna,
Zajnga je odluočen.
Al Francl pa tu duobru vej,
Kaj se muore storiti,
Glažъk obrniti,
Na stran pa vince vun popiti!
Pa naš Francl je lejp,
Kókr naglnov cvejt,
Pa še lejpšъ bъ bíu,
Ko b' cъgarce kadiu!

5704. *Zapisala* Ivana Cesar. — *Iz prepisa Fr. Praprotnika.*

5705. *Zapisal* Jožef Krajnc; *narekoval* T. Borko. — *Iz Krajnčevega rokopisa.*

5706. *Zapisal* V. Kapler. — *Iz njegovega rokopisa.*

5707. *Zapisal* Izidor Modic; *pel* K. Zadnik. — *Iz Modčeve zbirke št. 112. Zadnjemu verzu je pripisana varijanta* Ko b' cъgarc ne kadiu. *Prim. št. 2942.*

5708.

(Od Bleda.)

Vince lepo barvano,
Glažek je natočen,
Na zdravje pijem Janeza,
Njemu je odločen!

Ko bi božja volja bila, da bi nikoli noč ne bila!

5709.

(Štajerska.)

Ko b' božja volja bla,
De b' nikdar noč ne bla,
De b' zmiraj sonce sjalo,
Ker je narbolj svetlo!
Ker božja volja ni,
Pa naj gre noč naprej,
Saj tudi nam po noči
Luna lepo sveti.
Le pij ga, bratec, pij,
Pa drujga si nalij!
De b' Bog dal, de b' Bog dal,
De b' ga še za naprej.
Po farbi je lepo,
Kakor čisto zlato,
Še boljšiga je žmaha,
Čast, hvala bod' Bogu!
Zdaj pijmo vsak en glaš,
Saj ti za drujga daš:
De b' Bog dal, de b' Bog dal,
Še dost'krat posihmal!

5710.

(Iz Dobrunj.)

K' b' bôžja volja bila,
De b' nikol' noč ne bla,
De b' zmirej sonce s'jalo,
K' je narbolj svetló!
Ko pa volja bôžja ni,
Naj gre noč in dan naprej,
To solnce posija,
Ta dan se razsvetli:
Pa poglej, kaj za glaškam
Za en lep šajn stojí:
Tak lep krancelj ima,
Kakor čisto zlato.
Le prim' ti za glažek,
Pa vùnkej ga 'spi,
Pa naprej ga postavi,
Pa drujga nalí!

»Sonce sije, luč gori.«

5711.

(Od Sv. Trojice v Hal.)

Solnce sije, luč gori,
Pri tebe, Peter, glaž stoji.
Trink se, trink se, trink se vein,
Če spiješ, pa si fein:
Kluk kluk kluk kluk kluk,
Kluk kluk klukluje:
Ne se ti vince z glaška speluje!
Naj se speluje, naj se spelja,
Saj že Franček za drugiga da!

5708. *Zapisal* Janko Žirovnik. — *Iz njegove zbirke I. št. 20, kjer je tudi melodija.*

5709. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz Cennetovega rokopisa v VO. XV. 62 (78).*

[illegible] *zapisovavca (12. avgusta 1838.).* — *Iz ostaline Mih. Kastelca v ljubljanski licejski knjižnici.*

5711. *Zapisal* Andr. Hren. — *Iz njegove zbirke, ki mi jo je poslal v porabo oče Bernardin Šalamun.*

5712.

(Od Sv. Jurija na Ščavnici.)

Sunce sije, lüč gori,
Pri tebi pa, Micka, en glažek stoji!
Trinkzajn, trinkzajn, trinkzajn fajn!
Bole boš pila, bole boš fajn.
Kluk-kluk, kluk-kluk, kluk!
Naj se ti vince z glažka speluje,
Naj se speluje, naj se spela,
Saj bo še nekdo za drügega da!

5713.

(Iz Mozirja.)

Solnce sije, luč gori,
Pred teboj pa en glažek stoji.
Trinka, trinka, trinka, tralala!
Le naj se to vince von z glažka spelja,
Le naj se spelja, le naj se spelja,
Saj vsmileni Jezus nam druzega da!

5714.

(Od Sv. Andreja pod Ajgorami.)

Solnce sije, luč gori,
Pri tebi I. glažek stoji.
Trinka trink, trinka trink, tra la la —
Zdaj se to vince iz glažka pelja:
Le naj se pelja, le naj se pelja,
Saj usmileni Jezus za druzega da!

5715.

(Iz krške okolice.)

Solnce sije, luč gori,
Pri teb', nevesta, en glaž'k stoji,
Klun, klun, klun klun, traila la, traila la,
Le naj se to vince vèn z glažka spelja,
Le naj se spelja, le naj se spelja:
Saj Jezus nam druzega da!

5716.

(Iz okolice Št. Ruperta na Dol.)

Solnce sije, luč gori,
Per tebi, I., glažek stoji.
Trinken, trinken, trinken vein,
Če ga spiješ, pa si fein.
Link, link, link, luje
Naj se to vince s tga glažka speluje,
Će se spela, o nej se spela,
Saj I. za drugiga dá!

5712. *Zapisal* Jožef Krajnc; *narekovala* Marija Mežnarič. — *Iz Krajnčevega rokopisa.*
5713. *Zapisala* Ivana Cesar. — *Iz prepisa Fr. Praprotnika.*
5714. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz prepisa Fr. Praprotnika.*
5715. *Zapisal* Vinko Kapler — *Iz njegovega rokopisa.*
5716. *Zapisal* Ivan Bercer. — *Iz njegove zbirke št. 2.*

5717.

(Iz Ihana.)

Luk, luk, luk, luk, luk,
Luk, luk, luk, luk, luk luje!
Vъn s tega gvaška
Se vince speluje.
Nej se speluje, nej se spelá,
Sej bert pa še druzъga jmá!
Nej se speluje, nej se spelá,
Sej — o za druzъga dá!

5718.

(Iz Krope.)

Pred tabo en glažek vinca stoji,
To vince le ti ven popij.
Klen, klen, klen, klen, tralala,
Naj se to vince iz glažka spelja,
Naj se spelja, naj se spelja,
Saj sveti Urban za druzega dá!

5719.

(Iz poljanske doline.)

Solnce sije,
Lunca svetli,
Tami pred tabo
Glaž vinca stoji:
Klenk, klenk, klenk, klenk
Tralálala!
Naj se to vince
Ven z glažka spelja,
Naj se spelja,
Saj France za druzega da!

Bratec, primi glažek v ročico!

5720.

(Iz gorjanske okolice pri Bledu.)

Bratec, prim gvažek v ročico
Jen zapoj slovensko pozdravljico:
Le čisto ga ven zli,
Pa še napre nali —
Na zdravje tovaršije!
Spravmo se, roče podajmo vsi,
Naj sovraštvo vsako mine,
Vsaka jeza z srca zgine,
Preh ko sonce zašvo bo
Za goro!

Izpij ga za dobro voljo!

5721.

(Iz Ihana.)

Bratъc ti, vъn ga spi
Za 'no dobro vólo!
Ni še šov, pa bo šov
Za 'no dobro vólo.
(Ko izpije:)
Ja že šov, ni ga več,
Za 'no dobro vólo!

5717. *Zapisal* Anton Breznik; *pela* Štučkova Neža. — *Iz Breznikove zbirke III. št. 1.*

5718. *Zapisal* S. Zupan. — *Iz NB. 53.*

5719. *Zapisal* Janez Ferlan. — *Iz njegove zbirke II.*

5720. *Zapisal* Ivan Kunšič. — *Iz njegovega rokopisa, ki mi ga je poslal Vlad. Levec. Najbrž umetna!*

5721. *Zapisal* Anton Breznik; *pela stara* Kajžnica. — *Iz Breznikove zbirke II., št. 83.*

»Pripeljali so furmani.«

5722.

(Iz Št. Jurija na južni žel.)

Pripeljali so formani
En glažek sladk'ga vinca,
Dopeljali do hribčeka,
Opešala živinca.
Pripregli so konjičke tri,
Vozi, vozi, I. ti!

(Med tem, ko cela družba to poje, mora tisti, kateremu se je napilo, vzdigniti kupico ter jo sprazniti do dna. Če pa počasi pije in ponehuje, mu zapojejo po drugi ariji:)

Hi hot, bistagor!
Le no! no, hi,
Bistagor!

(Če dotičnik kupice še ni spraznil, mu zapojó zopet po drugi ariji:)

Še ni šlo, pa bo šlo
Za jno dobro voljo —

(in to tako dolgo, da pivec izpije; potem pa nadaljujejo:)

Je že šlo, je že šlo
Za 'jno dobro voljo!

(Potem po drugem napevu:)

Oh kam je šlo?
Spili ga smo —
V to grešno telo!

(Zopet po drugi ariji zapojejo:)

Take ti bratce (sestre)
Meti želimo,
K' radi pijejo vino:
Pijmo ga, pijmo ga,
Saj nam diši!

(Potem pa se zapoje drugemu, ki na vrsto pride, zopet od konca.)

5723.

(Od Sv. Jurija na Ščavnici.)

Tri furmančki pripelajo
En glažek sladkega vinca.
Ko v sredo klanca pridejo,
Ostavla se živinca.
On pripreže konjče tri
In požene: hop, hi, hi!
Hop, hi, hi, düo düp:
Žvinca bo spelala!
Vince lepo barvo ma,
Glažek je natočen,
Na zdravje našga Frančeka,
Njemi je odločen.
On pa to sam dobro ve,
Kaj ma ž njim storiti,
Glažek obrnit na stran,
Vince vün popiti:
Hop, hi, hi, düo, düp,
Živinca bo spelala!

5722. *Zapisal* Valentin Jarc. — *Iz njegovega rokopisa. Vv. 18. je v rokopisu pisano* Miti *nam.* Meti.

5723. *Zapisal* Jožef Krajnc; *narekoval* Franc Mikl. — *Iz Kranjčevega rokopisa. Drugi zapis, katerega je narekal Jakob Kurja (= Kuril) se loči v tem:* 2 sladkega] zrelga — 4] Se stavla je ž. — 6, 7, 17 hü, hü — 8 Živinca — 12 Njemi — 13 san — 14 jim — 16 vun — 18] Se vince bode spilo.

5724.

(Od Sv. Trojice v Hal.)

Formani mi vozijo
En glažek sladka vinca,
Do brežeca pripeljajo,
Jim speša vsa živinca.
Pripregli mo konjiče tri:
Vozi, vozi, — — že ti,
Bija, bija, bistahar,
Bija, bija, bistahar!

5725

(Od Sv. Antona v Slov. gor.)

Formani pripelali
En glažek slad'ga vinca.
Pripelali do bregeca,
Opešala živinca.
Napregli so konjiče tri,
Vozi, vozi, I . . . ti!

5726.

(Iz konjiške okolice.)

Pripeljali so formani
En glažek sladkega vinca,
Dopeljali do hribčeka,
Opešala j' živin'ca.
Pripregli so konjiče tri —
Vozi, vozi, Vanek ti,
Hot, hi hi! —
Živijo! — — —
Take si bratce 'meti želimo,
Kteri nam radi pijejo vino:
Pijmo ga, pijmo, saj nam diši!

5727.

(Iz konjiškega okraja.)

Pripelali so v sred hribca,
Potem se vstavla je ta žvinca.
So pripregli konjče tri,
So pognali: hot hihi!
Pa poči!
De le vun zpelamo!

5728.

(Iz Šaleške doline.)

Gormani že peljejo
En sodek slad'ga vinca.
Vsred hribca pripeljejo,
Opešala je žvinca.
Pripregli so konjičke tri,
Le vojz ga, vojz, bratec ti,
Hi! hi! hi!
To vince vun popij!
To se mi prav dobro zdi,
Če vinca v glažku ni!

5724. *Zapisal* Andrej Hren. — *Iz njegove zbirke.*

5725. *Zapisal* Jožef Tušak. — *Iz njegove zbirke II.*

5726. *Zapisal* Lovro Stepišnik. — *Iz njegove knjižice »Ženitb. ali svatb. navade in napitnice« 1885, št. XVI.*

5727. *Zapisal* Lovro Stepišnik. — *Iz njegovega rokopisa, ki mi ga je poslal A. Kovačič.*

5728. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz prepisa Fr. Praprotnika.* Gormani *namesto* furmani.

5729.

(Od Sv. Andreja pod Oljsko goro.)

Furmani pripeljejo
En sodec sladga vinca,
Do srede klanca pridejo,
Opešala je žvinca.
Pripregli so konjiče tri,
Vojz ga, vojz ga, I. ti!
(To se ponavlja za vsakega, kar jih je navzočnih.)

5730.

(Z Izlak.)

Furmani pelajo
Sode zrelga vinca,
O sredo klanca pridejo,
Ostavla se je žvinca.
Parprežejo konjičke tri,
Hi, hi, hi, le čisto ga izpij!
Polonca, prim za kupico,
Zapojmo ti zdravličico:
Smuk, smuk, smuk, smuje,
Nej se ta vinček
Von z glažka speluje!
Nej se speluje, nej se spela,
Polonca za druzega da!
Francel, prim za kupico,
Zapojem ti zdravličico:
Zna biti dones leto
Na bomo več na sveto
Prepevali.
Francel pij, pij, pij,
Pa glažek nalij!
Neč ga deleč ne postav
De ženin ga dobi!
Bota pila ga oba,
Častila Boga,
Lubo dvico Marijo
Jen svetga Jožefa!

5731.

(Iz Podlipovice pri Izlakah.)

Furman' so pripeljali
En sodček zrelga vinca;
Ko pa pridejo pod klanc,
Vstavla se je žvinca.
Pripregli so pa konjče tri,
Le pij, le pij ga, I . . . ti!
Hi, hi, hi,
To vince ven popi!

5732.

(Kranjska.)

Pripeljali so furmani
Tri sodčke zlat'ga vinca.
U klanec pa naprej nij šlo,
Ker upešala živin'ca:
Pripregli so konjičke tri,
Oj pij ga, pij ga, (Francek) ti —
Hi, hi, bistagor, ti hot! — Ê, ê, ê!

5733.

(Kranjska.)

Pripeljal' so formani
V sodčkih sladko vince,
Pod klancem se je ustavilo,
Opešalo živinče.
Pripregli so konjiče tri,
Le voz' ga, voz' ga, I. ti!

5729. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz prepisa Fr. Praprotnika.*
5730. *Zapisal* F. F. Lužar. — *Iz njegove zbirke I. št. 31. Zložena iz več pesmi; prim. št. 5661 in d., 5771 in d.*
5731. *Zapisal* Ivan Lovrač. — *Iz njegove zbirke I., št. 38.*
5732. *Zapisal* Dav. Petelin. — *Iz njegove zbirke II. št. 20.*
5733. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz M. Rodeta zbirke I., št. 24, 4.*

5734.

(Iz Suhorja.)

Furmani peljajo
Glažek zrelga vinca.
V sredi hriba pridejo,
Vpeša jim živinca:
(To se ponavlja za vsako osebo, kolikor jih je pri mizi, vstavljaje njeno ime.(
5 Hej, juhé
Bisdahe!
Voz' ga, voz' ga, Marka ti!

5735.

(Iz Podzemlja.)

Tri furmanci mi furajo
En glažek zrelga vinca,
V sredi klanca pridejo,
Vstavi se živinca.
5 Pripregli so konjičke tri,
Voz' ga, voz' ga, Janez ti!
Pa v vsaki luž' napajajo,
Napajajo zares,
Pa v vsak' birtiji pijejo,
10 Oj pijejo zares!

5736.

(Iz Ihana.)

Fúrmanъ pelajo
Sóščък zrél'ga vinca:
Sredъ kvančka prídъjo,
Ustáv'va se ja žvin'ca,
5 Upréglъ so koničke tri:
Vaz' jo, vaz' jo, bratъc ti!
Hi, hi, hi!
Ta vince vъn popi!

5737.

(Iz Kamnika.)

Furmani peljajo
Sodec sladkega vinca,
V sredo klanca pridejo,
Ustavi se jim žvinca.
5 Pripregli so konjičke tri,
Voz' ga, voz' ga, I. ti!
Hij, hij, zdaj pa vince izpij!

5738.

(Iz Krope.)

Pripeljali so furmani
En sodec sladk'ga vinca,
V klanec pa že več ni šlo,
Opešala je žvinca.
5 Pripregli so konjičke tri,
Le vozi, vozi, bratec ti!

Onikraj potoka štor stoji.

5739.

(Od. Sv. Trojice v Slov. gor.)

Zunikraj potoka
Eden štor stoji,
Hanza ga naj poseka,
Da leži, da leži!
5 Še zdaj stoji, še zdaj stoji,
— — — — — — — —
Zdaj pa leži!

5734. *Zapisal* Anton Žlogar. — *Iz njegove zbirke, ki jo hrani Matica.*
5735. *Zapisal* Janko Barlè. — *Iz njegove zbirke.*
5736. *Zapisal* Anton Breznik; *pel njegov oče.* — *Iz Breznikove zbirke II., št. 91.*
5737. *Zapisal* S. Zupan. — *Iz NB. 37.*
5738. *Zapisal* Ivan Mladič. — *Iz njegove zbirke.*
5739. *Zapisal* Andrej Hren. — *Iz njegove zbirke. Verz 5. se poje, dokler pivec ne izpije.*

»Mi smo jagri zgodaj vstali.«

5740.

(Od Sv. Antona v Slov. gor.)

Mi smo jagri zgodaj vstali,
Vsak svoj štuc na ramo djali,
Šli smo, šli na jelenčekov lov.
Po logi smo hodili,
Jelenčeke lovili.
Smo slišali en glas,
Smo mislil', da je špas:
In vendar je moral jelenček dol past,
In vendar je moral jelenček dol past:
Past, past, past — pum! že leži.

5741.

(Od Sv. Trojice v Hal.)

Zjutraj smo zgoda vstali,
Vsak svoj štuc na ramo djali,
Pa smo šli na jelenčekov lov.
Pa ni bio špas, pa ni bio špas,
Saj vendar je mogo jelenček dol past, past, past!
Saj vendar je mogo jelenček dol past!

5742.

(Iz Mozirja.)

Mi smo se vkup zbrali,
Zgodaj bomo vstali,
Vsak svoj štuc na ramo djali,
Pol bomo pa šli zajčke lovit.
Zaslišimo en glas,
Smo mislil', da je špas,
Pa vendar bo mogu jelenček dol past!

Še ni padu, zdaj bo padu!
Še ni padu, zdaj bo padu!
Pa vendar bo mogu jelenček dol past!

5743.

(Kranjska.)

Mi smo lovci zgodaj vstali,
Vsak svojo puško na ramo djali.
Lov storili,
Jelenčka vbili;
Storili smo špas,
Ponf! na glas:
Vender je mogel jelenčik past!
Ponf, ponf, ponf!
Vender je mogel jelenčik past!

5740. *Zapisal* Jožef Tušak. — *Iz njegove zbirke III.*
5741. *Zapisal* Andrej Hren. — *Iz njegove zbirke.*
5742. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz prepisa Fr. Praprotnika.*
5743. *Zapisal* Matej Ravnikar-Poženčan. — *Iz njegovih »Povasnih p.« št. 16. Prepis v VO. V. št. 258 se loči samo v tem:* 3 Lovj Lov smo. *Natisnjena je v SPKN. V. 78. s predrugačbo:* 1 past' — 9 jelenček.

5744.

(Iz Ihana.)

Mi smo jagri zutri zgôdi vstali,
Vsak sojo puško na ramco smo djali.
Po svetъ smo hudilъ,
Smo zájčke lovîlъ,
Pa vъ́ndъr ja môgu ta zajčъk dvăl pāst'.
O že leži! o nej leži!
Pa vъ́ndъr ja môgu ta zajčъk dvăl pāst'.

5745.

(Z Blok pri Cerknici.)

Zutrej zgudej vstanemo,
Vsak svuojo puško ne ramo dienemo.
Po guojzdъ smo hodil,
Pa zajce smo lovil,
Strelali smo pik, pok;
Pa vъndr je mogil zajčъk duoli past.
Po guojzdъ̀ smo hodil,
Srjake smo lovil,
Strelali smo: pik, pok;
Pa vъndr ji mogil srjačъk duoli past.
Po guojzdъ smo hodil,
Lisice smo lovil,
Strelali smo pik, pok;
Pa vъndr je mogla lisica duoli past.

5746.

(Iz krške okolice.)

Štirje jagri so zgodaj vstali,
Vsak svojo puško na ramo so d'jali,
Šli so v gozd,
Tam je bil en špas,
Tam so slíšal' en glas:
Pa vender je moral jelenček dol' pastъ,
Pastъ, pastъ . . . .

(Zdaj vsi napivajo, komur je zdravica namenjena.)

5747.

(Iz Tunjic.)

Jager' smo zgodej vstal',
Vsak svojo flintco na ramo djal.
Pršli smo v gozd,
Šlišal' smo glas:
Vender je mogu jelenček dol' past'.

Ptičice, ki pijejo vince iz kupice.

5748.

(Od Sv. Andreja pod Oljsko goro)

O jager, kod' si hodil?
O jager, kje si bil?
»Po zelenem' gozd sem hodil,
Sem tičice lovil!«

5744. *Zapisal* Anton Breznik; *pel oče mu* Anton. — *Iz Breznikove zbirke II., št. 136.*

5745. *Zapisal* Izidor Modic. — *Iz njegove zbirke št. 45.* — »Srjak, srjaček *je izgovarjal pevec tako, da se ni čul pravi* n, *ampak nekak hohnik med* r *in* j.«

5746. *Zapisal* Vinko Kapler. — *Iz njegove zbirke.*

5747. *Zapisal* France Francetov. — *Iz njegove zbirke II. št. 39.*

5748. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz prepisa Fr. Praprotnika.*

Oj kaj so zane tičice?
Ko majo rudeče ličice,
Pijejo vince z glažeka:
Pupkaj, pupkaj, I. ti!

To ni ptičica, ampak majolčica.

5749.

(Iz Ihana.)

»Prjatu, kod sъ huàdu,
Prjatu, kẽ sъ biv?«
»»Tam guàrъ na pvanín'cah
Sъm tíčъce vaviv!««
»To niso n'béne tičъce,
To so majólčъce:
Al' Tone ime žnábъlce,
Ga pije s kájngъlce!«

5750.

(Iz Podzemlja.)

Oj tička mi poje,
Pa sam ne vem kje:
Ta unkraj Ljubljance
Na cesarskem polji.
Tu ni nobena ptička,
Je pisana majolčica,
Zvonkaj lepo pisana,
Znotraj z vincam štrihana!

Dvigni ročico, zapoj pozdravljico.

5751.

(Iz Tunjic.)

Teb je ime . . . ,
En glažek na miz
Prav bliz tebe stoji:
Dvigni ročico,
Zapoj pozdravljico
Zavolj kompanije,
K smo dobre volje bli!

5752.

(Iz Gorenjih Rádolj.)

Oh bratic prelobi,
Ozri se okoli,
Tam blizi na mizi
An glažek stoji:
Le prim ga z račica,
Zapojima to zdravica,
De b dobre vole bli!

Ljubezen bratovsko morava ponoviti.

5753.

(Iz Ihana.)

Léta vinska kapъlca
Se more vъnki spitъ;
Letá ъlbézъn bratuska
Se more ponovitъ:
Spí ga, spí ga, bratъc ti,
De bomo vsъ veselъ,
De bomo še velikъ let
Vince skupi pilъ!

5749. *Zapisal* Anton Breznik; *pela* Zelnikarjeva Micika. — *Iz njegove zbirke II. št. 78.*

5750. *Zapisal* Janko Barlè. — *Iz njegove zbirke. Primerjaj št. 5369—72.*

5751. *Zapisal* France Francetov. — *Iz njegove zbirke I. št. 48.*

5752. *Zapisal* Jožef Androjna; *pela* Franč. Androjna. — *Iz njegove zbirke I. št. 3.*

5753. *Zapisal* Anton Breznik; *pela* Zelnikarjeva Micika. — *Iz njegove zbirke II., št. 103. Začetek je zelo podoben Orožnovi:* To žlahtno vinsko kapljico * Zdaj hočemo popiti, * Zavezo staro bratovsko * Želimo ponoviti itd.

Hitro ga popij, ker nam čas beži.

5754.

(Iz savinske doline.)

Dragi I., blagi, mili,
Zdaj ga boš vun popil,
Da te bomo vsi častili,
Da bi enkrat srečen bil!
Pa le hitro ga popij,
Ker nam čas beži:
Mi smo mogli semkaj priti,
Ko Slovenci pojejo!

Četudi se opiješ, se ti nič ne zgodi.

5755.

(Od Sv. Jurija na Ščavnici.)

Bratec, poprimi ta glažek
No včista ga vün popi!
Al če se ti glih opijaniš,
Saj nič se ti ne zgodi.
Le zmisli, le zrajtaj,
Ka jutri bojše bo!
To vino prežene vse skrbi,
Novo moč naredi,
Halo! halo! halo! halo!
Pri nas je skoz tako,
Da radi pijemo
In dobre vole smo!

Ožmi, bratec, toto čašo!

5756.

(Od Sv. Trojice Hal.)

Ožmi, bratec, toto čašo,
Naj poskoči srce našo!
Pij, pij, pij,
Sam Bog te naj živi!
Pij, pij, pij,
Sam Bog te naj živi!

Ti zaspani ptič, ne čuješ nič?

5757.

(Od Sv. Andreja pod Oljsko goro.)

Ti I. (—), zaspani tič,
Ne čuješ čisto nič?
Joj, joj, joj, čisto nič?
Le hitro primi glažek v roke:
Ko tega vun spiješ,
Pa druzga naliješ!

(To se vedno ponavlja v krogu, vselej pa se pove drugo ime.)

5754. *Zapisal* Fr. Praprotnik. — *Iz njegove zbirke:* »*Pesem se poje tako dolgo, dokler ne pridejo vsi na vrsto, katere je počastiti.*« *Pesem se poje nasproti častitljivim osebam z onikanjem:* 2] bojo vun popili — 2 se] jih] — 4 srečni bili — 5 popij] naj spijejo — 6 čas beži] časi prejdejo.

5755. *Zapisal* Jožef Krajnc; *narekal* T. Borko. — *Iz Krajnčevega rokopisa.* — *Zapis Jožefa Tušaka od Sv. Antona v Slov. goricah se loči v tem:* 1 Bratec] Al bratec — 2 čista — 3 Al] In — 6 Da] Ka — 8 Naredi novo moč — 9] Halo, halo, halo! — 12 No. — *Zapis Jožefa Klemenčiča iz istega kraja, kakor Tušakov, se loči od tega v tem:* 2 čista . . . vun — 3 In] Al — 5 rajtaj — 6 Ki.

5756. *Zapisal* Andrej Hren. — *Iz njegove zbirke.*

5757. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz prepisa Fr. Praprotnika.*

Nalij mi štajersko zdravico.

5758.

(Pohorska.)

I., nalij mi
Štajersko zdravico:
Ko tega vun popiješ,
Si drujga spet naliješ!
Pijmo ga, pijmo,
Pijmo ga prav,
Dokler se vince
Vun z glažka pela!

Daleč okoli sem hodil.

5759.

(Z Grahova.)

Daleč okol' sem hodil,
Prijatelja noben'ga ni
Od enega soseda
Do druzega naprej:
Spreljubi moj pajdaš,
Tamkaj 'maš en prazen glaž:
Le nalij ga, če ga 'maš,
Le popij ga, če ga znaš,
Spreljubi moj pajdaš!

»Kdor hoče prijatelj naš biti.«

5760.

(Iz Motnika.)

Kir hoče prijatel naš biti,
Ta naj vzame vinca en glaž:
Prežlahna trta, k' dá vince sladkó:
To na, I., popi,
Pa svojmu bracu
Druz'ga nali!

Dobra kaplja pred tabo stoji.

5761.

(Štajerska.)

Dobra kapla pred toboj stoji,
Le, Franček, z veseljem njo spi:
Na zdravje vseh ludi,
Keri su veseli,
Sam Bog njih naj živi!

Saj je še mokro pri čepu!

5762.

(Od Sv. Jurija na Ščavnici.)

Med kompanijoj Janez naj pije,
Ki tak veselo za glažek drži!
Al saj še je mokro notri pri čepi,
Kaj mo ga pili vsakši en glaž!

5758. *Zapisal* Lovro Stepišnik. — *Iz njegovega rokopisa, ki mi ga je poslal A. Kovačič.*

5759. *Zapisal* Anton Črv. — *Iz njegove zbirke A. 26.* Ni = nej *(v. 2.) kaže, da je pesem iz kraja, kjer govoré* nej.

5760. *Zapisal* G. Križnik. — *Iz GK. I. 39.*

5761. *Zapisal* Fr. Schweigl. — *Iz njegove pesmarice, ki mi jo je v porabo izročil dr. K. Ozvald.*

5762. *Zapisal* Jožef Krajnc; *narekovala* Marija Mežnarič. — *Iz Krajnčevega rokopisa.*

Če te tare žeja, ugasi jo.

5763.

(Perovo pri Kamniku.)

Majka j' rodila jónaka, (Francelna) tare žéjica:
Dala mu ime (Francelna); (Francel), le vgasi žejico!

5764.

(Iz Tunic.)

(Janeza) tare žejica. — — — — — — — — —
(Janez), le vgasi žejico, Janez je vgasil žejico!

Ali ste žalostni, ker v glažku nič ni?

5765.

(Iz Višnje gore.)

Kaj je vam, bratci vi, Pojte po frišnega,
Da ste tak' žalostni? Bolj po korajžnega;
Mor'bit pa v glažku več ni? Glažek res majhen je!

Jožek pa žejen je:
Vince je zrastlo na trtici,
Zlivaj ga k srčeci!

5766.

(Iz Mokronoga.)

Kaj ste tak' žalostni? Trunček res majhen je,
Mor'biti v glažku nič ni? I . . . pa žejen je.
Vi b' b'li povedali, Primi ga v ročice,
Mi b' b'li pomagali. Zlij ga na srčice!

Pije naj, da bo videla dno.

5767.

(Od Sv. Jurija na Ščavnici.)

Micika, Lujziki glažeka daj, Kaj bo pila, kaj bo pila,
Glažeka daj, joj, o joj! Kaj bo vidla dno!
Žejna je tako!

5763. *Zapisal* France Francetov. — *Iz njegove zbirke IV., št. 14. Vsaki verz se ponavlja.*

5764. *Zapisal* M. Rodè. — *Iz njegove zbirke IV., št. 21. Vsaki verz se poje trikrat.*

5765. *Zapisal* Alojzij Kralj. — *Iz njegove zbirke II., št. 14.*

5766. *Zapisal* Ivan Šašelj. — *Iz njegovega rokopisa.*

5767. *Zapisal* Jožef Krajnc; *narekoval* T. Borko. — *Iz Krajnčevega rokopisa.*

Tako je pila, da je videla dno.

5768.

(Od Sv. Jurija na Ščavnici.)

Micika, Frančeki glažeka daj,
Glažeka daj, glažeka daj!
ju, ju!
Zdaj je že tako:
Tak je pila, tak je pila,
Da je vidla dno!

Ali misliš, da ni vince za to, da pijemo?

5769.

(Iz Ihana.)

Micka, zakaj se t'ko žávastnъ držiš?
Al' mislъš, de ni naše vince vъn za spit'?
Vzemъ v rokъ kúpъco,
Gvažъk íma lukъnco:
Živa žaba notъr pvava,
Ja že vъnki spvávava,
Še málъ je pobàrcava.

(Verz 6. in dalje pojó, če vidijo, da je tisti, kateremu se napiva, vino med zdravico izpil, sicer pojó dalje:)

Ni še vъnki spvávava,
Pa bo vъnki spvavava,
Še malъ bo pobàrcava!

Kaj se držiš, kakor bi vinca piti ne znal!

5770.

(Od Sv. Trojice v Halozah.)

Franček, Franček, o kaj se kujaš,
Da se z vincem tako ponujaš?
Se držiš tako, ko bi jezen bil,
Ko bi vinca pit ne htel!
Prim za kupico:
Glaš ma lukenco
Za to pisano majolčico!
Spij ga, spij le taisti glaš,
Katerga v svojih rokah maš!

5771.

(Od Sv. Jurija na Ščavnici.)

Al Micka, kaj se kujaš,
Kaj z vinca tak norčuješ?
Se drži, kak da bi jezna bla,
Kak da vinca pit ne zna!
Primi kupico:
Glaž ma luknjico
To svetlo mijolčico, mijol-, mijolčico!
Le pi taisti glaž,
Kerga v roki maš!

5768. *Zapisal* Jožef Krajnc; *narekoval* Fr. Mikl. — *Iz Krajnčevega rokopisa. Spada pač k prejšnji.*

5769. *Zapisal* Anton Breznik; *pela* Štučkova Neža. — *Iz Breznikove zbirke III., št. 34.*

5770. *Zapisal* Andrej Hren. — *Iz njegove zbirke.*

5771. *Zapisal* Jožef Krajnc; *narekovala* Jožefa Krajnc. — *Iz Krajnčevega rokopisa.*

5772.

(Iz Št. Jurija na južni žel.)

I. I . . . kaj se kujaš,
Da se z vincem tak ponujaš?
Se držiš tako, ko da bi jezna bla,
Da bi vinca pit ne h'tla!

5773.

(Iz Domžal.)

Janez, Janez, kaj se kujaš,
Kaj se z vincem tak ponujaš;
Se držiš tako, kot bi jezen bil
In bi vinca rad ne pil!
Prim za kupico:
Glaž ma lukenco
Pisano majolčico,
Živa žaba noter plava,
Živa žaba noter plava,
Živa žaba noter plava,
Je že ven priplavala!

»Jaz in španič se rada imava.«

5774.

(Drašče na Zili.)

Jaz in moj španič
Se rada imava,
Za mizo sediva,
Si roče podava;
Včasi pa špilava,
Začneva pet
Ves čas koj:
Luk, luk, luk!

»Midva sva pa bratca dva.«

5775.

(Iz okolice Št. Ruperta na Dol.)

Midva sva bratca dva,
Sva skupej prav vesela,
Glažek v roke primeva,
Vsak pol ga bova spila.
Če nama kdo poreče kej,
Midva pa le molčiva,
Saj še firkel na miz stoji,
Pa druzga natočiva.
Zdej ga pa pimo vsak en glaš,
Na Boga ne pozabimo,
U imen Jezusa, Marije, svetga Jožefa
Nikdar ne pozabimo!

5776.

(Iz Motnika.)

Midva smo pa že braca dva,
Ki sva prov vesela:
Vse sorte pesme pojeva,
Zdravičke pa tudi druge.
Kir bo čez te kaj mrmrôv,
Midva ga bova še pila,
Iz ferkelna, ki na mizi stoji,
S' pa druzga natočiva.

5772. *Zapisala* Zinka Kavčičeva. — *Iz njenega rokopisa.*
5773. *Zapisal* M. Rodè. — *Iz njegove zbirke VI. št. 54.* »*Živa žaba noter plava*« *se toliko časa ponavlja, dokler dotični ne izpije; če pa koj izprazni kozarec, se izgovori samo trikrat.*«
5774. *Zapisal* Jak. Wang. — *Iz njegove zbirke II. 48.*
5775. *Zapisal* Ivan Bercer. — *Iz njegove zbirke št. 39.*
5776. *Zapisal* Gašpar Križnik. — *Iz GK. I. 41.*

Zdej ga bova usak en glaž
V imenu Jezusa in Marije,
Tudi svet'ga Jožefa ne pozabiva!
V dušek ga ven popi,
Svojmu bratcu z druzga nali!

5777.

(Iz Ihana.)

Prjátlъ skupъ pridemo,
Žiher smo veselъ!
Ta gvažъk v rôke primeva,
Vsak pō ga bova spiva:
Če-v pa kēr čez te mrmróv,
Ndvá pa le movčiva;
An férkъl ga na miz' stoji,
Pa druj'ga natočíva!

5778.

(Z Rake na Dol.)

Midva sva pa bratca dva,
Midva sva prav vesela,
Glažek vinca imama,
Vsak po ga boma spila.
Le pij ga zdej, nič ga ne glej,
To vince rado teče,
Men se zdi, brez vse skerbi,
Per serci nič ne reče.
Kdor če to zdravico piti,
Mora glažek vinca spiti,
Glažek vinca frišnega
Na zdravje očeta hišnega.

Bratca dva pijeva ga.

5779.

(Sv. Križ poleg Turna-Podpečjo.)

Midva dva,
Bratca dva,
Pijeva ga.
Ni še šel,
Pa bo šel,
Le nagni ga!

»Kadar nam je suša.«

5780.

(Od Sv. Jurija na Ščavnici.)

Kadar nam je süša,
Al travica gori,
Franček že poslüša,
Al gasil že bi.
Srce si razmoči,
Drügemi natoči!
Glažek gre od rok do rok,
Bog nas živi vse okrog!

5777. *Zapisal* Anton Breznik; *pela stara* Kajžnica. — *Iz njegove zbirke II., št. 88.* Čev = če bo.

5778. *Zapisal* Fr. (Radivoj) Poznik; *pela* Ana Goršakova. — *Iz njegove zbirke.*

5779. *Zapisal* Dragotin Miklavčič. — *Iz njegove zbirke, ki jo hrani Matica.*

5780. *Zapisal* Jožef Krajnc; *narekovala* Jožefa Krajnc. — *Iz Krajnčevega rokopisa. Zapis Jožefa Tušaka od Sv. Antona v Slov. goricah se loči v tem:* 1 suša — 3 I . . . — 4] Alj gasilo bi — 6] Drugemu izroči.

Najmlajši pije ga najrajši.

5781.

(Od Sv. Antona v Slov. gor.)

I . . . najtimlajši
Pije ga najrajši
Iz glažeka,
Iz punega:
Le pij, le pi, le pi, pi, pi.
Spet druzega nali!

5782.

(Iz Podzemlja.)

Vino je za rajžo,
Fantom na korajžo,
Vinček moj, vinček moj,
Pejd' še ti z menoj.
Tone je najmlajši,
Pije ga najrajši:
Izpio, popio
Društvu na veselje.

5783.

(Kranjska.)

Janez je najmlajši,
Pije ga najrajši,
Ven 'z kangeljce.
Janez, stara kljuka,
V glažek rad pokuka!

Jaz sem najmlajši brat.

5784.

(Vipavska.)

Jaz sem najmlajši brat,
Pijem ga zmeraj rad:
Pil ga bom, pil ga bom,
Dokler bom živ!

»Brati tri, sestre tri radi vince pijejo.«

5785.

(Vrhovska iz Belih Kranjcev.)

Bratje tri, sestre tri
Rade vince pijejo:
Kar imajo, vse prodajo
In za vince dajo:
Naj le gre, zdaj že gre,
Ni še šel, bo že šel,
Je že šel, je že šel
Za 'no dobro voljo!

5786.

(Iz Suhorja.)

Bratci tri, sestre tri,
Radi vince pijemo,
Kar imamo,
Vse prodamo,
Da za sladko vince damo.
Le ga pi ti,

5781. *Zapisal* Jožef Tušek. — *Iz njegove zbirke II.*

5782. *Zapisal* Janko Barlè. — *Iz njegove zbirke. Začetek spada k drugi napitnici.*

5783. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz M. Rodéta zbirke I. št. 24, 3. Ta je pač vzeta iz pivske* »Hajdmo, ljubi brati. * Dan se nam že krati.«

5784. *Zapisal* Franjo Kuhač. — *Iz njegove zbirke IV. št. 1345.*

5785. *Neznanega zapisovavca* (M. Kobéta). — *Iz VO. XVI. D. št. 3. Primerjaj gledé začetka št. 5649, gledé konca št. 5721.*

5786. *Zapisal* Anton Žlogar. — *Iz njegove zbirke, ki jo hrani Matica. Konec spada drugam (prim. št. 5533—5543).*

Pa zauži ti,
Dobre volje biti!
»Ja čo ga piti,
Dobre volje bíti,
Dok' bodem mogel
Stajati na noge!«

5787.

(Od Sv. Martina na Paki.)

Bratje tri, sestre tri,
Radi vince pijemo:
Kar kolj mamo, vse prodamo
Noj za vince zdajemo.
Bratec ti, vun ga spij
Z' jeno dobro voljo:
Zdaj bo šlo, naj le gre
Z' jeno dobro voljo!
Zdaj že gre, naj le gre
Z jeno dobro voljo:
Ni še šlo, pa bo šlo
Z' jeno dobro voljo!

5788.

(Iz goriške okolice.)

Bratje tri in sestre tri,
Vsi radi vince pijemo:
Vse predamo, vse predamo
In za vince damo,
Kar imamo, kar imamo,
Vse za vince damo!

En starček je bil, je vince rad pil.

5789.

(Kranjska.)

Nikdar ne bom pozabil
Očeta mojga,
Ker me je vselej vabil:
»Sin, pit' ga pojva.
V' te kranjske gore,
K' so terte mladé,
Ker sladko vince rase
Za take nas možé!«
En starčik je bil,
Ki je vince rad pil,
En glažek je spraznil,
Pa druzga nalil.
Je rekel tako,
Ko je glažek nagnil:
»Naj teče, naj teče,
De bom vidil na dno!«
Le pij ga, le pij ga,
Saj za drugo nej!
De b' Bog dal, de b' Bog dal,
De b' ga še za naprej!

5790.

(Vrhovska?)

Nikdar ne bom pozabil
Očeta svojiga,
Ker me je uselej vabil:
»Moj sin, pit ga greva.

5787. *Zapisala (?)* Urša Košak. — *Iz prepisa Fr. Praprotnika.*

5788. *Zapisal* Anton Pegan. — *Iz njegove zbirke, ki jo hrani Matica, str. 118.*

5789. *Zapisal* Matej Ravnikar-Poženčan. — *Iz njegovih »Povasnih p.« št. 17. Verz 6. je iz prepisa v VP. V. št. 253, ki se sicer loči od njega, ne gledé na naglasna znamenja in apostrofe, v tem:* 1 pozabel — 4 pojva] greva — 5 krajnske] nove — 7, 8] K' so vince rodile * Za take može — 12 Pa] Je.

5790. *Neznanega zapisovavca* (M. Kobéta?). — *Iz VO. XVI. Č. 14.*

V te nove gore,
K' so terte mlade,
K so vince rodile
Za take fan može!«

En starček je bil,
K' je vince rad pil,
En glažek je spraznil,
Je drujga nalil.

Je rekel tako,
K' je glažek nagnil:
»Naj teče, naj teče,
De bom vidil na dno!«

Le pi ga, le pi,
Saj za drugiga ni:
De b' Bog dal, de b' Bog dal,
De b' ga še za naprej!

5791.

(Iz Krasinca.)

Nikol ne bom pozabil
Očeta svojega,
Večkrat me je povabil:
»Sin, pit ga pojdemo.

Iz nove gore
So trte mlade,
Ki sladko vince raste
Za take fajn ljudi!«

En starček je bil,
Ki je vince rad pil,
En glažek požvižgal,
Pa druzga nalil.

Je rekel tako:
»Čast, hvala Bogo,
Naj teče tako,
Da bom videl na dno;

Naj teče tako,
Da bom videl na dno:
O Jezus, Marija
Nas kliče v nebo!«

5792.

(Dolenjska.)

Nikdar ne bom pozabil
Očeta svojega,
Ker me je vselej vabil,
»Sin, piti pejva ga:

Na visoke gore,
Kjer so vinske trte,
Kjer sladko vince rase
Za nas ta fajn možé!«

Le pijte ga vsi z mano,
Vsak zgrabi za bokav,

Vam bom povedav ano,
Ki jo je en starček djav.

En starček je biv,
K' je vince rad piv,
En glažek je spraznil,
Je druzga naliv.

Še je reku taku,
K' je glažek nagnu:
»Naj teče, naj teče,
Da se bo vidlu dnu!«

5793.

(Iz Ihana.)

Nъkól na'm pozabu
Vačeta soj'gà,
K' me ja vseli povabu:
»Sin, pit ga greva:

5791. *Zapisal* Peter Črnič, *pela mu mati* Ana Črnič. — *Iz njegovega rokopisa, ki mi ga je poslal Ivan Šašelj.*

5792. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz prepisa v zbirki M. Rodéta IX. št. 98, kateremu jo je dal B. Holeček.*

5793. *Zapisal* Anton Breznik; *pela* Korezova Jera. — *Iz njegovega rokopisa II. št. 107.*

Na te v'sóke goré,
Ker so tàrte mvadé,
Ker svahkъ vince rase
Za dobre, fajn može!«

Mi smo hodil' po hribcъh,
Vivát, vivát, vivát!

Prkázu se ja 'n gvažъk vinca,
Vivát, vivát, vivát!

Le pust ga dolъ tečъ,
De boš mogu 'zrečъ:
Sъm 'spiv, sъm 'spiv, sъm 'spiv!

5794.

(Od Bleda.)

Nikdar ne bom pozabil
Očeta svojega,
Ki vedno me je vabil:
»Moj sin, le pit pojva!«

En starček je bil,
K' je vince rad pil,
En glažek ga je spraznil,
Je druzega nalil.

Je rekel tako,
K' je glažek nagnil:

»Naj teče le, naj teče,
Da se bo vid'lo dno!«

Pozdravmo ranc'ga Noeta
K' je znašel vinski sok!

Na njega zdravje pijmo ga
In njegovih otrok!

Ta starček je bil
Devetstolet živ,
Še petdeset po smrti
Se z vincem je mečil.

5795.

(Iz Tunjic.)

Nikol ne bom pozabil
Na očeta svojega,
Vselej ga 'm vabil:
»Le pit ga pojva:

'No mater imam,
Pa de prosi za me!

Na vsoke goré,
K' so za te mlade,
Tam gor' vince rase
Za stare noje!«

5796.

(Kranjska.)

Nikólj ne bóm pozábil
Očéta svojiga,
Ki zmiraj me je vábil:
»Sin, pit ga pojdiva:

Na visoke goré,
Kjér terte rodé;
Tam gôri vince raste
Za tak jake možje!«

5797.

(Kranjska.)

En starčik je bil,
K' je vínce rad píl;

K' je en glažik popíl,
Je druz'ga nalíl.

5794. *Zapisal* Janko Žirovnik. — *Iz njegove zbirke I*[2]. *št. 18. Zapis v zbirki Jožefa Tušaka je narejen po Žirovnikovem.*

5795. *Zapisal* France Francétov. — *Iz njegove zbirke I. št. 67, kjer je pomešana v pesem »'Na tica lpo poje«.*

5796. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz SPKN. II. 109—100.*

5797. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz SPKN. II. 117.*

5798.

(Kranjska.)

En starčik je bil,
K' je vince rad pil;
En glažik iztočil,
Je druzga nalil.

5799.

(Cerkljanska.)

Nikol ne bom pozabil
Očeta dobrega,
Ki me je zmeraj vabil:
»Sin, pit ga pojdeva!«

5800.

(Iz Motnika.)

Nigdar ne bom pozabil
Na bratca svojega,
Večkrat me je vabil,
Da pit ga pojdeva:

Na taisto goro,
Ko rasto trte mlade,
Ki sladko vince raste
Za take fanj može.

En takšen je bil,
En I. (ime) je bil;
En glažek je popil,
Pa druz'ga nalil.

Dva glažka popil,
Je rekel tako:
»Čast, hvala Bogu,
Nej teče tako!«

5801.

(Podjunsko.)

Tam, kir sonce gor gre,
So pa tače trté,
Da tače vince
Rasti za fajn možé.

An star havpman je biv,
Da je vince rad piv,
Je an gvažek ven spiv,
Je drujga naliv.

5802.

(Iz šaleške doline.)

En bratec je bil,
K' je vince rad pil:
En glažek vun popije,
Pa si druzga nalije.
Pa je reku tako,
Da je vince sladko!

5803.

(Iz šaleške doline.)

Pivaj, vživaj in prepevaj
In veseli se z menoj,
Žalostnega naj tolaži,
Bodi zvest prijatelj moj!

5798. *Zapisal* Andrej Smolè. — *Iz VO. III. a. 57. Vrazov prepis v VO. XVIII. 41|26 se loči v tem:* 1 biu — 2 Ki . . piu — 3 istočil] je strosu — 4 naliu.

5799. *Zapisal* Janez Kokošar. — *Iz njegovega rokopisa.*

5800. *Zapisal* Gašpar Križnik. — *Iz GK. I. 42—43.*

5801 *Neznanega zapisovavca. — Iz Scheiniggovih NPKS. št. 1004 in 1008. Kakor kážejo druge pesmi tega naslova, spadata obe kitici vkupe.*

5802. *Neznanega zapisovavca. — Iz prepisa Fr. Praprotnika.*

5803. *Neznanega zapisovavca. — Iz prepisa Fr. Praprotnika. Začetek spada k umetni.*

Jaz ne morem pozabit
Na očeta mojega,
Ker so me zmirom vabli,
Da pit ga pojdeva:
»Visoke so goré,
In žlahtne so trté:
Tam sladko vince raste
Za take fajn možje!«

5804.

(Iz Št. Jurija na južni žel.)

Nikolj ne bom pozabil
Očeta svojega,
Ko zmiraj me je vabil:
»Sin, pit ga pojdeva!«
En starček je bil,
Je vince rad pil;
Ko smo kupco popil,
Je drugo nalil.

5805.

(Iz Frama.)

Jaz ne mo nikol pozabîl
Na oči mojega,
Vseli sǫ me vabili:
»Lo pit ga pojdima:
Na vîsoke gore,
Kdě so vinske rozge,
Tam sladko vince raste
Za same fajn može!«
En bratec je bîl,
Ki je vince rad pil:
Če enega vun popije,
Ko vspęt za drugega da.
Če enega vun popije,
Vse vspęt za drugega da.
Oj bratec pij, pij,
No glažek nalij,
Nič drugim ne daj,
Ko meni nazaj,
Nič drugim ne daj,
Ko meni nazaj!

5806.

(Od Sv. Trojice v Hal.)

Nikol ne bom pozabil
Očeta svojega,
Ki zmiraj me je vabil;
»Le pit ga pojdiva!«
En starček je bil
Petsto let star,
En glažek ga je spraznil,
Spet druzga si nalil.

5807.

(Okoli sv. Bolfanka.)

Nikol ne pozabim
Očeta mojega,
Ki sem nas je povabô:
»Le pit ga pojdemo!
Visoke so gore,
Pa žlahtne rozgice,
Ki nam sladko vince dajo,
Za vsakše fajn ludi:
Tak kak smo mi,
Tak kak smo mi!«
Enokrat je I. biû,
Ki je rad sladko vince piu.
En glažek sladkega vinca
Je spiû, je spiû, je spiû,
Je spiû, je spiû, je spiû,
Spet druzga naliû!

5804. *Zapisala* Zinka Kavčičeva. — *Iz njenega rokopisa.*
5805. *Zapisal* Oroslav Caf; *pel* Blaž Bedenik. — *Iz CO. I. 56.*
5806. *Zapisal* Andrej Hren. — *Iz njegove zbirke.*
5807. *Zapisal* Ivan Macun. — *Iz njegove zbirke str. 79—80.*

5808.

(Od Sv. Jurija ob Ščavnici.)

Nikol ne bom pozaba
Očeta hišnega,
Ker nas je sem povaba
Na toto veselje:
Na žitno polé,
Na vinske goré,
Kjer sladko vince rase
Za same fajn ljüdi!

En Južek je bia,
Ki je vince rad pia.

En glažek mo naleja,
No včista vün popija:
Naleja, naleja, naleja
No včista vün popija!

Kako bi ga ne pil, ko je tako sladko!

5809.

(Iz Motnika.)

Prešmentani pijanček, pobolšaj se kaj,
Sej pobolšani pijančki veljajo še kaj!
Bratec, kaj je to? bratec, kaj je to?
Da ga piješ tak' močno, močno, močno!
Sej bi ga še večkrat, sej bi ga še večkrat,
Pa ni d'narca vsekrat, vsekrat, vsekrat,
Pa le zdaj ga bom, pa le zdaj ga bom,
Ko ga v rokah deržim, deržim, deržim!

5810.

(Iz konjiške okolice.)

I., kaj je to,
I., kaj je to,
De ga piješ tako?

»Sej b' ga ne tako,
Sej b' ga ne tako,
Ko b' tak dobro ne blo!«

5811.

(Iz Frama.)

Bratec, le ga pij,
Bratec, le ga pij,
Meni pa druzega,
Druzega nalij.
»Ko pa ga bǫm pil,
Ko pa ga bǫm pil,
Da nèsem dnarcov dobîl,
Dnarcov dobîl!
Pa ga še bǫm pil,
Pa ga še bǫm pil,

Da bǫm le dnarce
Dobîl, dobîl!«

Bratec, kaj tako,
Bratec, kaj tako
Piješ vince
Tak zlo, tak zlo?

»Vsej bî ga ne tako,
Vsej bî ga ne tako,
Da bi tak sladko,
Sladko ne bîlo!«

5808. *Zapisal* Jožef Krajnc. — *Iz njegove zbirke.*
5809. *Zapisal* Fr. Sajevec. — *Iz njegove zbirke št. 1.*
5810. *Zapisal* Lovro Stepišnik. — *Iz njegovega rokopisa, ki mi ga je poslal A. Kovačič.*
5811. *Zapisal* O. Caf. — *Iz CO. III. 156. Prim. št. 5623. in 5650. konec.*

Pijmo ga tako, da bomo vedeli domov!

5812.

(Dolenjska.)

Zdravička je leta,
Ktero sam Bog štima:
To vince je zares dobro,
Da b' ga premal' ne b'lo!
Glažek na miz' stoji,
Moj bratec ga nalij:
Le daj, le daj glažek naprej,
K' smo dobre volje zdej.
Ne pijmo ga preveč,
Da bi ne vedli več —
Le pimo, pimo ga tako,
Da bomo vedli kam domu.

5813.

(Iz šaleške doline.)

Zdravička je le-ta,
K jo sam Bog štima:
To vince je pač res dobro,
Samo premal ga bó!
Ne pijmo ga preveč,
Da b' ne vedli več —
Le pijmo ga takó,
Da b' mo vedli kam domo!

5814.

(Iz konjiškega okraja.)

Zdravica je le ta,
Ko je sam Bog štima:
To vince je zares dobro,
De bi ga premal ne blo!
Ne pijmo ga preveč,
De bi ne vedli več —
Le pijmo ga tako,
De bomo vedli kam domó!

5815.

(Iz Frama.)

To je 'na zdravička,
Ker jo sam Bog štima;
To vince je zarẽs sladko,
Samo premalo ga bǫ!
Ne pijmo ga preveč,
Da bi ne vẽdli več —
Pijmo ga, pijmo ga,
Pijmo ga, pijmo ga,
Pijmo tako,
Da mo znali kam domu!

»Letos je prav dobro leto.«

5816.

(Kranjska.)

Letas je dobro leto,
Dosti vinca je na svetu:
Danas je veseli dan,
Ker vinca tolkajn imam.
Li ga pimo in zavžimo,
Na Boga ne pozabimo,
Saj tud' Bog ne bo na nas,
Li ga pimo vsak en glaž!

5812. *Zapisal* Fr. Peterlin-Sreboški. — *Iz njegove zbirke, ki jo hrani Matica.*

5813. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz prepisa Fr. Praprotnika.*

5814. *Zapisal* Lovro Stepišnik. — *Iz njegovega rokopisa, ki mi ga je poslal A. Kovačič. Zapisovavec jo je natisnil v knjižici »Ženitb. ali svatbene navade in napitnice« 1885, pod št. XIII. s temi predrugačbami:* 2 je] jo — 4 Da b' — 6 Da — 8 Da ved'li 'mo domo.

5815. *Zapisal* Oroslav Caf; *pela* Mar. Krajnc. — *Iz CO. I. 95.*

5816. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz SPKN. V. 42.*

5817.

(Kranjska.)

Letos je veselo leto,
K' je tolkanj vinca na sveti:
Danas je veseli dan,
Ker tolkanj vinca imam.

Li ga pijmo, li ga pijmo,
Nikar Boga ne pozabimo,
Bog tudi ne bo na nas,
Pa ga pijmo vsak en glaž!

5818.

(Dolenjska.)

Letos je en' srečno leto,
Dosti vinca je na svetu:
Danes je en srečni dan,
Dosti vinca v glavc' imam.

Le ga pimo 'no zavžimo,
Na Boga ne pozabimo,
Mi na Boga, Bog na nas,
Da nam bo en kratek čas!

5819.

(Štajerska.)

Letos je prav dobro leto,
Vinca je dovolj na sveto:
Danes je prav srečen dan,
Vince pijem, ne bom pjan.
Gerdo zame bi to bilo,
Ako bi se pergodilo,

Če bi se napil tako,
De b' ne vedel, kam damo.
Le ga pijmo in zavžimo,
Pa Boga ne pozabimo,
Mi na Boga, Bog na nas,
Daj nam Bog en kratek čas!

5820.

(Štajerska.)

Letos je prav dobro leto,
Vinca je dovolj na svetu:
Dones je prav srečen dan,
Ne daj Bog, de bi bil pjan!
Bratje moji in sestrice,
Vi mladenči in device,
Smo veseliga serca,
Le zahvalimo Boga.

Gerdo, gerdo bi nam bilo,
Ako bi se nam zgodilo:
Če b' se kteri tak napil,
De b' mu pot prevozek bil.
Pjancam nočemo napiti,
Pjankam vina ne točiti:
Pjanc je nehvaležen tat,
Kedar dela 'z vina trat.

5817. *Zapisal* Mat. Ravnikar-Požencan. — *Iz njegovih »Povasnih pesmi« št. 62.*

5818. *Zapisal* Fr. Peterlin-Sreboški. — *Iz njegovega rokopisa, ki ga hrani Matica.*

5819. *Neznanega zapisovavca.* — *Priobčena kot »stara pesem« v »Drobtincah« I. str. 209—210.* — *Zapis Jožefa Krajnca od Sv. Jurija na Ščavnici se loči v tem:* 2 svetu — 3 Danes — 4 ne bom] nem — 6 prigodilo — 8 Dab neb — 9 pimo — 11 na nas] ne nas — 12] Bog nam daje en k. č. — *Drugi zapis Krajnčev (narekoval godec Fr. Zorman) se loči v tem:* 2 dovol na svetu — 3 Danes — 8 Da ne b — 9 pimo — 11 ne . . ne — 12] Bog nam daj k. č.

5820. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz »Drobtinic« III. 265: »stara pésm pomnožena«.* — *Zapis Andreja Hrena od Sv. Trojice v Halozah se loči v tem:* 2 dovol — 3 Danes — 4] Vince pijem, ne bom pijan — 5 Brati — 7 veselega — 11 Če] Da — 12 Da — 13 Pijancem nočemu — 14 Pijankam vinca — 15 Pijanc — 16 Kadar.

5821.

(Iz šaleške doline.)

Letos je prav dobro leto,
Vinca je dovolj na svetu:
Dans je pač en srečen dan,
Bog ne daj, da b' bil pijan!

Pjancem nočmo napiti,
Pijankam ne vinca naliti:
Pijanc je nehvaležen tat,
Ker dela z vinca trat.

Mi pa vinček le pijmo,
Zraven tud Boga hvalimo:
Bog ga še zanaprej
Nam piti dosti dej!

Moji brati in sestrice,
Vi mladenči in divice,
Smo veselega srca,
Le zahvalimo Boga!

»Majolka, bod' pozdravljena.«

5822.

(Štajerska.)

Majolka, bod' pozdravljena,
Ker z vincom si pripravljena!
Majolka, majolka,
Majol- majol-čica-čica,
Majolka, majolka,
Majol- majolčica!

Od zunaj lěpo pisana,
Od znotraj z vincom zlimana:

Ker vince radi 'mamo,
Majolčico štimamo.

Le primi jo za roče,
Naj teče, dokler hoče!

Tud soséd naj je pije,
Da žlahtno vince vžije.

Majolka, kaj si strila,
Da si nas napojila?

Zdaj se ti poslovimo,
Da pamět' ne zgubimo.

Če Bog da, spet veseli
Še večkrat bomo peli!

5823.

(Dolenjska.)

Majolka, bod pozdravljena,
Ker z vincam si pripravljena.
Majolka, majolka,
Majol- majolčica.
Majolka, majolka,
Majol- majolčica!

Le primi jo za roče,
Naj teče, dokler hoče,

Majolka, kaj si strila,
Da si nas napojila?

Zdaj se ti poslovimo,
Da pamet ne zgubimo.

Će Bog da, spet veseli
Še večkrat bomo peli!

5821. *Neznanega zapisovavca. — Iz prepisa Fr. Praprotnika.*

5822. *Neznanega zapisovavca. — Iz Razlagove »Pesmarice« 178—179 (2 145). Zapis Janeza Kokošarja iz Cerkna se razlikuje v tem:* 8 zlimana] štrihana. *— Zapis Fr. Praprotnika iz Mozirja se loči od zgoranjega natiska v tem, ne gledé na naglasna znamenja in apostrofe:* 1 Mijolka — 2 vincam — 3—6] Mijolka, mijolka, * Mijol-, mijolčica! — 8 z vincem zl.] vinca štrihana — 9 radi — 14] Naj sladko vince vžije — 15 Mijolka — 19] Če da Bog, da veseli.

5823. *Neznanega zapisovavca. — Iz prepisa v zbirki M. Rodéta IX. št. 101, kateremu jo je dal B. Holeček.*

5824.

(Iz Ihana.)

Kaj jà majól'ka st'riva,
K' ja bratca napojiva?
Majol'ka, majol'ka, majolčica.

Oj primъ jo za roče,
Naj teče kamъr voče!
Majol'ka, majol'ka, majolčica.

Mijolčica — zlata ročkica.

5825.

(Štajerska.)

Moja rajna mati so mi večkrat peli o »majolkici, zlati ročkici«, ko sem jim še kot majhen deček pomagal pasti. Nisem si več verstic iz mladih let zapomnil kakor edino:

Mijol- mijol- mijolkica,
Zlata draga ročkica,

Solnce te napolnilo
S svetlo sladko sragico.

Tudi so mi pravili o »zlati solnčni skledici«, ktera na Jurjevo iz solnca pade in tistemu, kdor jo najde, obilno blagoslova k hiši prinese. Kdor iz solnčne ročkice pije, je zmirom zdrav, in kdor iz solnčne skledice jé, ostane zmirom mlad.

Če bi vinca ne pil, bi bil zmirom žalosten.

5826.

(Iz varažd. Toplic.)

Da bi gušće vince pil,
Za sve brige bi zabil.

Ako bi se i zopil,
Brez vse brige bi živil.

Da ja ne bi vinca pil,
Žalosten bi na vek bil.

Pune čaše natoči,
Grlo z vinom primoči:

Ne bi mi bil dugi svet,
Da bi živel tristo let!

Anda braćo, lahku noć,
Doklam bumo pak drugoć.

Zadnjić hoću napiti,
Vreme nam se raziti.

Šentjanževica za slovo. A.

5827.

(Iz Ihana.)

Vince je svahkъ,
Teče prov gvahkъ,
Starъm jn mvadъm
Daje pomoč.

Zdej pa mi bomo
Šntjánžučък pil':
Gvaške vkъp tàrčmo,
Vse bomo spil':
Luk, luk, luk, luk . . .

5824. *Zapisal* Anton Breznik; *pela stara* Kajžnica. — *Iz njegove zbirke II. št. 85.*

5825. *Zapisal* D. Trstenjak. — *Iz »Slov. Glasnika« 1859, II. 82.*

5826. *Zapisal* Franjo Kuhač. — *Iz njegove zbirke IV. št. 1310 (z mel.).*

5827. *Zapisal* Anton Breznik; *pela stara* Kajžnica. — *Iz njegove zbirke II. št. 95. Primerjaj konec št. 5623, 5620, 5811.*

Šentjanževica za slovo. B.

5828.

(Iz Suhorja.)

Le pijmo šentjanžev'co
Za eno srečno rajžico:
Klobuk bom snel,
Slovo bom vzel,
5 Za zámero bom prosil.
Zbogom, zbogom, prijateli,
Da ne bi jezni ratali!

Odhodnice.

5829.

(Iz Ihana.)

Závast me sprehaja,
Kъ gremo s tega kraja,
S tega kraja v drúzъga,
Nazáj nas več na bo.
5 Vakol' mize smo sъdélъ,
Smo lepe pesmъ pélъ.
Še jánga nam pъr miz' fali:
Naš váčka v grôb' leži.
Tud' mi bomó ležalъ,
10 Pred Jézъšam zdihvalъ,
Klicál' Marijo na pomoč:
Pъržjъ nъbeško uč!
Krancъl lep, zelénъ,
Prov lepó 'scvedénъ —
15 Glih tá bo men' na gvav'co djan
Na mojo desno stran!

5830.

(Kozjak pri Mariboru.)

Lahko noč, prijateli,
Pa ne, da bi jezni gratali!

5831.

(Od Sv. Trojice v Hal.)

»Jaz moram it,
Jaz moram it,
Jaz moram it
Od vas!«

(Odrekuje se:)

»»Ne hod od nas,
Ostan pri nas,
Pri nas je
Kratek čas!««

(Ponavlja se:)

»Jaz moram it,
Jaz moram it,
Jaz moram it
Od vas!«

5828. *Zapisal* Anton Žlogar. — *Iz njegove zbirke, ki jo hrani Matica. Primerjaj št. 5414 in 5417.*

5829. *Zapisal* Anton Breznik; *pela* Štučkova Neža. — *Iz Breznikove zbirke III. št. 30. Primerjaj med svatovskimi naslov »Krancelj smo že spleli« (št. 5267—5268).*

5830. *Zapisal* Svitoslav Hauptmann. — *Iz njegove zbirke II. 62.*

5831. *Zapisal* Andrej Hren. — *Iz njegove zbirke.*

Oddelek D.

Zdravice pobožne.

Gorica, ki jo je obdelalo jogrov dvanajst.

5832.

(Iz Ihana.)

Tam stoji gorica,
Žégnana zъmlica.
No, kdo jo ja vdevu?
Tъh jogru dvanajst!

Smo memъ hodilъ,
Smo tarte sadilъ
Prov zutri za cajta,
Kъ sonce guar gré.

De b' vince rodilъ,
Da ga bomo pilъ
Vsъ bratjъ 'n sestríce,
K' za Jьž'šam grъdó!

Zdej pa gvaške nalímo,
Ta vince vъn popimo
V jmén' Jьž'ša 'n Marije,
Tъh jogru dvanajst!

5833.

(Od Sv. Andreja pod Oljsko goro.)

Le stoji gorica,
Žegnana zemljica
Od jogrov dvanajst.

So mimo hodili,
So trte sadili
V jutro, preden solnce gor gre.

Gor sladko vince raste
Za brate ino sestre,
Ki za Jezusom gredó.

Zdaj ga bomo pili,
Vsak en glažek ga nalili,
V imen' Jezusa in jogrov dvanajst!

5834.

(Iz Krupe.)

Vesela zemlja,
Žegnana gorica,
Ker so jo narejal
Teh jogrov dvanajst.

So semkaj hodili,
So terte sadili
Zjutraj za cajta,
Ko sonce gor gre:

Da bi rastlo sladko vince
Za bratce, sestrice,
Za tiste ljudi,
Ki za Jezusam gredo!

En glažek nalite,
Prav frišno ga zpite
V imen Jezusa, Marije,
Teh jogrov dvanajst.

»Tam je pač vesel glas, kjer je Jezus poleg nas.«

5835.

(Od Sv. Jurija na Ščavnici.)

Ta vesela kompanija,
Gde sta Jezus in Marija:

Tam je pač en veseli glas
Gde je Jezus polek nas.

5832. *Zapisal* Anton Breznik; *pela* Lovrenčevka. — *Iz njegove zbirke II. št. 108.*

5833. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz prepisa Fr. Praprotnika.*

5834. *Zapisal* Janko Barlè. — *Iz njegove zbirke.*

5835. *Zapisal* Jožef Krajnc; *narekoval* Fr. Kocbek, *godec na Vanetini. Iz Krajnčevega rokopisa. V verzu 10. je pač pel nar. pevec* Svetega Šentjanža žegen.

Kda je Jezus na svetem križi vmira,
Rešno kri za nas preliva,
Te je on obeča to,
Nam vsem priti gor v nebo.

Zdaj pa bomo mi vsi pili
Svetega Janža žegen:
Hvala bodi tistemi,
Ki je tako vino dau!

»Na oni strani črne gore ena zvezda gori gre.«

5836.

(Gorenjska.)

Na uni stran černe gore
Ena zvezda gori gre.
To ni nobena zvezda,
Ampak angel Gabrijel,
Ker nas varje noč in dan:
Če vikši je peršla,
Bolj je bila svetla.

En glažek vinca frišniga,
V imenu birta hišniga;
Kolikor je kapelc, toliko let!
Le Bog daj v gnadi božji živet,
Le Bog daj, le Bog daj
Po smerti dušam svet raj!

To ni ptica, to je Marija devica.

5837.

(Iz Frama.)

Ena ptica priletela,
Prav lepo si je zapela
Od vinca sladkega
In od srca pravega.

Ti pa nesi nejena ptica,
Ti si Marija devica,
Iz tebe izhaja sveti Duh,
Kir nas bo rešil vseh nadlog.

Kteri hoče to pesem peti,
Mora en glažek vinca imeti,
Glažek vinca frišnega
Na zdravje virta hišnega!

Ljubi Jezus, žegnaj, žegnaj
Vinske gore, žitna polja,
Po naši smerti nam pa daj
Ti ljubi sveti raj!

5838.

(Iz Suhorja.)

Ena tica je zletela,
Prav lušno mi je zapela
Od Marije, Jezusa,
Od naš'ga serca veselega.

Kdo hoče to zdravico piti,
More en glažek vinca 'meti,
Glažek vinca frišnega
Na zdravje očeta hišnega!

»Jaz pa en lep napitek vem.«

5839.

(Iz Frama.)

Jaz pa en lěp napitek věm,
Ke ga vam vsem zapěti čem:

Od vinčeka sladkega,
Od vsmiljenega Jezusa.

5836. *Neznanega zapisovavca* (M. Kobéta?). — *Iz VO. XVIII. Č. št. 19 (med vrhovskimi). Primerjaj gledé začetka kolednice za božič in sv. tri kralje (4943, 4947—50).*

5837. *Zapisal* Oroslav Caf. — *Iz CO. IV. 42.*

5838. *Zapisal* Anton Žlogar. — *Iz njegove zbirke, ki jo hrani Matica.*

5839. *Zapisal* Oroslav Caf. — *Iz CO. II. 41.*

Je Jezus pri večérji bîl,
No je učencom vince napil:
»Le pijte, to je moja krî
H vašemu vzveličanju!«

Kedarkolj vince pijete,
Na věrne duše zmîslite:
Ker věrne duše v vicah sǫ,
Na naše prošnje čakajǫ.

Znabît naši starši poleg sǫ,
Ki na naše prošnje čakajǫ:
O vsmiljeni Jezus, skoro daj
Vsem věrnim dušam svęti raj!

»Ko bi mi Bog dal peruti.«

5840.

(Iz Suhorja.)

Ko bi mi Bog dal te perute,
Da b' zletel čez vse gore,
Da bi videl vse dobrote
Moj'ga vsmiljenega Jezusa!

O moj Jezus, le me vari,
Saj ti veš, kaj te košta:
Tvoje rane so odprte,
Jest se vanje položim!

Zdej pa pijmo, bratci, vince,
Vsak en glažek ali pa dva,
V imen Marije dvice,
Tud' svet'ga Jožefa.

»Večerja je pripravljena.«

5841.

(Iz begunjske okolice na Gorenjskem.)

Večerja je prpravljena
Za grešnika povabljenga,
Za grešnika povabljenga.

Jezuš že per večerji sedi,
Grešnika še k večerji ni,
Grešnika še k večerji ni.

Ta prvi se 'zgovarjajo,
Doma da ofct napravljajo,
Doma da ofct napravljajo.

Ta drugi se 'zgovarjajo,
Da ofctnega gvanta nimajo,
Da ofctnega gvanta nimajo.

Ta trek se 'zgovarjajo,
Da špilajo 'no kvartajo,
Sojo dušo zapravljajo.

Kdor bo to pozdravljico piv,
Se bo v nebesih veseliv,
Se bo v nebesih veseliv.

Kdor na bo te pozdravljice piv,
Ni vreden, de b' v te hiši biv,
Ni vreden, de b' v te hiši biv!

Zdaj ga pimo pa vsak an gvaž,
Sej ga nam, naš Jezus, drujga daš,
Sej ga nam, naš Jezus, drujga daš!

5842.

(Kropniška.)

Večerja je pripravljena
Za grešnika povabljen'ga.

Jezus pa že pri miz' sedi,
Grešnika pa še k večerji ni.

Poslal je svoj'ga angelja
Po grešnika povabljenga.

Jezus pa še pri miz' sedi,
Grešnika pa k večerji ni.

5840. *Zapisal* Anton Žlogar. — *Iz njegove zbirke, ki jo hrani Matica. Dvomno je, da bi bila vsa narodna.*

5841. *Zapisal* Anton Jeglič. — *Iz njegove zbirke, ki jo hrani Matica.*

5842. *Zapisal* Fr. (Radivoj) Poznik; *pela* Mica Stular. — *Iz NB. 164. V strofah z dvema verzoma se drugi ponavlja.*

Ta prvi se 'zgovarjajo:
Doma ženitnino pripravljajo.
Ta drugi se 'zgovarjajo:
Ženitvanske obleke nimajo.
Ta tretji se 'zgovarjajo,
Da igrajo in kvartajo,
Sojo dušo zapravljajo.

Zdaj ga bomo pili vsak en glaž,
Da bo ostal Jezus pri nas.
Kdor ne bo te pozdravljice pil,
Ta se ne bo v nebesih veselil.

5843.

(Iz Cerkna.)

Večerja je napravlena,
Na miza je postavlena.
Jezus pri zlati miz' sedi,
Jeno se žalostnu drži,
Ker grešnka k večérji ni.
Jezus pošlje svoje angljce
Poklicat te povabljene.
Te bogat se zgovarjaje,
De doma pašt napravljeje.
Te bogi se zgovarjaje,
De židanga gvanta nemaje.
Jezus ne mara za židan gvant,
Ampak da je le čistu srce.
Kdor bo tu sladku vince piv,
Se bo v nebesah veseliv.
Kdor ne bo tu sladku vince piv,
Bi boljš b'lo, de b' rojen ne biv:
Od Pavla je razodenjenu,
Od Jezusa požegnanu!

5844.

(Od Sv. Andreja pod Oljsko goro.)

Kdor ne bo te zdravičke pel,
Ni vreden, da bi na svet živel:
Živ', živ', živ',
Da b' enkrat zveličan bil!

»Zakaj bi jaz vesel ne bil.«

5845.

(Kranjska.)

Zakaj bi jez vesel ne bil,
Sej sim per sveti maši bil!
Tam sim videl Jezusa,
Njegovih pet kervavih ran,
Uboden je v' desno stran.
Pred njim je kri inoj za njim,
Češena bod Marija ž njim!
Kdor to zdravico bode pil,
De bi nebeški erbič bil!
Kdor te zdravice ne bo pil,
Je škoda, k je na sveti živ!

5843. *Zapisal* Frančišek Sedej. — *Iz njegovega rokopisa. V strofah z dvema verzoma se drugi ponavlja. — Zapis J. Kokošarja iz Cerkna se loči v tem, ne glede na dijalektične oblike, za katere piše Kokošar knjižne:* 11 Da gvanta židanga nimajo — 12 nej pa ne — *14—17 manjka* — 18 Od svetga Pavla je razodenjeno.

5844. *Neznanega zapisovavca. — Iz prepisa Fr. Praprotnika.*

5845. *Zapisal* Matej Ravnikar-Poženčan. — *Iz njegovih »Povasnih pesmi« št. 15. Prepis v VP. III. št. 121 se loči v tem, ne glede na apostrofe:* 3] Tam vidil sim sam Jézusa. *Pesem je epična, glej naslov »Sv. Brnard gre od maše« (I. 657—672); konec jo je spravil med napitne.*

»Kdor bo pil, Bog daj, da bi v nebesih bil!«

5846.

(Od Sv. Jurija na Ščavnici..)

Dosti je rožic razcvetenih,
V srčece moje vsajenih.

Lepa je roža rožmarin,
Še lepši je Jezus, Marijin sin.

Lepšega na sveti nič ni,
Kak je Marija z Jezuson.

Jezus je mal, pa je svet,
Keri je odreša celi svet.

Ker pa de s totega glaža pija,
Bog daj, da bi v nebesah bija!

Bon pija, sen pija, sen pija, bon pija;
Bog daj, da bi v nebesah bija!

Pijem v imenu prečiste device.

5847.

(Od Celja.)

Špego brez glaža,
Krancel brez rož,
Kruh brez drobtine:
Jez pijem en glaž vina
V jemen čiste divice.
Čista je bila pred rojstvam,
V rojstvi no po rojstvi,
Hči nebeškiga Očeta,
Mati sinu božiga,
Nevesta svetiga Duha:
Kdor se ji priporoči,
Ga nikol ne zaposti!

Pijmo ga vsak en glaž, da bi bil Jezus pri nas.

5848.

(Iz Slov. goric.)

Pijmo vsak en glaž,
Da bi bil Jezus pri nas!

Pijmo ga vsak po dva,
Da b' še Marija bla!

Pijmo ga vsak po tri,
Da b' še bli angelci!

Pijmo ga vsak po štir',
Da bi bil vesel oštir!

Pijmo ga vsak po pet,
Da bi bli v nebesa vzet'!

Pijmo ga vsak po šest,
Da bi bli od greha čist!

Angelci pojejo,
Jezusa spremljajo.

Da b' mi tud' vredni bli,
Da b' tud' nas spremljali!

5849.

(Iz podjunske doline.)

Pijmo ga vsak en glaš,
Da bo Jezus pri nas!

Pijmo ga vsak po dva,
Da bi še Marija bva!

5846. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz zapisnika A. Belca iz leta 1860., prepisal Jožef Krajnc.*

5847. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz pesmarice Martina Rosarja iz Zagabra pri Teharjih, ki mi jo je poslal Štefan Singer.*

5848. *Zapisal* Janko Šlebinger. — *Iz njegove zbirke IV. str. 72—73.*

5849. *Zapisal* Blaže Ranc. — *Iz njegove zbirke št. 9. Drugi verz se v petju ponavlja. V v. 14. je* ne = enega

Pijmo še vsak po tri,
Da b' še angeljci bli!

Pijmo ga vsak po štir,
Da bo vesel oštir!

Pijmo ga vsak po pet,
Da bmo v nebesa vzet!

Pijmo ga vsak po šest,
Da bmo v nebesih res!

Dajte nam druzega,
Prav ne korajžnega!

Glažek je lep rumen,
Skoraj bo gratov bled!

5850.

(Kranjska.)

Kaj ste tak' žalostni,
Raj' bi veseli b'li!
Sloven k Slovenu sed',
Slava nas vabi k seb',
V častni dom!

Pijmo ga vsak en glaž,
Jezus naj bo pri nas!
Spraznimo kupice,
Sez'mo si v ročice,
V sprave kaz!

Pijmo ga vsak po dva,
Da b' še Marija b'la,
Pijmo ga vsak po tri,
Da b' tud svetniki b'li
Dan's pri nas!

Pijmo ga vsak po štir,
Da bo vesel oštir:
Bratu nazdravljaj brat,
Kdor ni z nam, naj gre spat,
Kadar če!

Pijmo ga vsak po več,
Da smo ljudem všeč!
Pijmo ga po deset,
Da b'mo v nebesa vzet',
V pravi dom!

5851.

(Iz Ihana.)

Pímo ga jan gvaš,
De b' biv Jъžъš pъr nas!

Pímo ga po dva,
De b' še Marija b'vá!

Pimo ga po tri,
De b' še ajngъlcъ b'li!

Pimo ga po štir,
De b' b'li vsъ vesel'!

Pimo ga po pet,
De b' b'li v nъbesa vzet'!

Pimo ga po šest,
De b' b'li h svetnikom prštét'!

5852.

(Z Grahova.)

Pimo ga vsak en glaž,
De bo Jezus pri nas!

Pimo ga vsak po dva,
De b' še Marija bla!

Pimo ga vsak po tri,
De bi še angelji b'li!

Pimo ga vsak po štir',
De bo vesel oštir!

5850. *Zapisal* Davorin Petelin. — *Iz njega zbirke I. št. 6, (»nekoliko pomnožena«). Nekaterih strof konci so umetni.*

5851. *Zapisal* Anton Breznik: *pela stara* Tavčarica. — *Iz Breznikove zbirke II. št. 81.*

5852. *Zapisal* Anton Črv. — *Iz njegove zbirke A. 21.*

Pimo ga vsak po pet,
De bomo v nebesa vzet'!
Pimo ga vsak po šest,
De bomo od greha čist'!
Pimo ga še naprej,
De bomo od greha frej!

Okoli mize sedi nebeška družina.

5853.

(Iz Frama.)

Stoji mi, stoji miza rumena,
Okoli mize sedi nebeška družina;
Poleg njih devica Marija,
Zravno njih pak večni Bog:
Oj le J., mozi ti Bog!

5854.

(Iz Frama.)

Stoji mi, stoji miza rumena,
Okoli mize sędi nebeška družina,
Poleg njih sam večni Bog;
Ali Jure, mozi ti Bog!

5855.

(Iz konjiškega okraja.)

Stoja, stoja lepo polje,
V sredi polja lipka stoja,
Lepa lipka zelena.
Pod joj je hladna senčica,
Not prebiva mat' Marija,
Vsa nebeška tovaršija
In ta troštar sveti Duh:
Pa le (Miha), živ' te Bog!

Pijmo ga na čast Marije in Jožefa!

5856.

(Iz Kobdilja.)

Pimo, pimo vince,
En glažek al' pa dva,
Na čast Marije dvice
Jen svet'ga Jožefa!

Glažek vinca po mizi binca.

5857.

(Od Sv. Trojice v Halozah.)

En glažek sladkiga vinca
Sem in ta po mizi binca:
Na zdravje našemu — — —,
Sam Bog ga naj živi!
Naj ga spije in naj zavžije,
Naj ga spije in naj zavžije,
Da se Jezusu ne zamerimo,
Da b nas ne bi v nebesa vzeo!

5853. *Zapisal* Oroslav Caf. — *Iz CO. III. 55.*
5854. *Zapisal* Oroslav Caf. — *Iz CO. III. 43.*
5855. *Zapisal* Iv. G. Naglič. — *Iz »Besednika« VII. (1875) 98.*
5856. *Zapisal* Ant. Pegan. — *Iz njegove zbirke, ki jo hrani Matica 296.*
5857. *Zapisal* Andrej Hren. — *Iz njegove zbirke. Primerjaj zgoraj* C. *št. 5650 in naslopne.*

Glažek stoji na mizi.

5858.

(Štajerska.)

Glažek stoji na mizi,
I . . . je že blizi;
Le primi ga, zavzdigni ga,
Veseliga srca!
Prej ko ga v roko primeš,
Glej, da se mu odkriješ,
Zahvali ljub'ga Jezusa,
Ki nam dost vinca da!
Vince nam je k radosti,
Starčekom h kreposti:
Le vince vun, le vince vun,
Le vince vun, le vun!

5859.

(Iz konjiškega okraja.)

Glaž vinca je na mizi,
I . . . je najbliži:
Le vzdigni ga, zazibli ga,
To vince vun popi!
To vince vun popije
Ino ga zavžije:
Le zahvalmo našga Jezusa,
K' nam tak dobro vince da!
On nam da to vince
Za piti no zavžiti,
De bi ga pil', tolko zavžil,
Enkrat prišli v sveto nebo!

5860.

(Od Sv. Trojice v Halozah.)

Glažek stoji na mizi,
Je I . . . naj bol blizi:
Le primi glažek v roke ti
In čisto vun popij!
Popret ko ga popiješ,
Nomalo se razkriješ
Zavoljo našega Jezusa,
Ki nam sladko vince da:
Zavoljo našega Jezusa,
Ki nam sladko vince da!

5861.

(Od Sv. Urbana pri Ptuju.)

En glažek je na mizi,
Micka najbol blizi,
Le vzemi glažek v roke ti
In čisto vun ga spij!
Pa pred kak ga izpiješ,
Se eno malo doj razkrij:
Zahvalmo našega Jezusa,
Ker nam on to vince da!

5862.

(Iz Žamenec in okolice.)

En glažek je na mizi
In Franček najbolj blüzi.
Le primi glažek v roke ti
In čista vün popi!
Pa pred ko hočeš piti,
Se moreš doj odkriti
V imeni našega Jezusa,
Ki nam sladko vince da!

5858. *Zapisal* Janko Šlebinger. — *Iz njegove zbirke IV. str. 75—76.*
5859. *Zapisal* Lovro Stepišnik. — *Iz njegovega rokopisa, ki mi ga je poslal A. Kovačič.*
5860. *Zapisal* Andrej Hren. — *Iz njegove zbirke.*
5861. *Zapisal* Janko Šlebinger. — *Iz njegove zbirke III. str. 38.*
5862. *Zapisal* Nikolaj Ivan Vrabl. — *Iz njegove zbirke I. št. 44/2.*

5863.

(Od Sv. Jurija na Ščavnici.)

Glažek je na mizi,
Ga Južek najbolj vidi.
Na zdravje našemi Južeki,
San Bog te naj živi!

Pred kak hočeš piti,
Se moraš nakloniti
Našemi lübemi Jezusi,
Ki nam sladko vince da!

5864.

(Od Sv. Jurija na Ščavnici.)

Glažek je na mizi,
Franc je najbol blizi.
Le vzdigni ga,
Zazibli ga!
Zahvalmo Jezusa,
Ker nam ga je da!

Kelko kaplic, telko let
Bog nam daj na svet živet!
Živijo, živijo,
Živi nas sam Bog!

Le vzdigni ga, zaziblji ga.

5865.

(Sv. Anton v Slov. Goricah.)

Primi I . . . glažek v roke,
Pumstadrata, pumstadrata!
Trči ž njim (ž njo), pa ne razlit' ga,

Pumstadrata!
Le zdigni ga, zaziblji ga
No večnem Bogi hvalo daj!

5866.

(Od Sv. Jurija na Ščavnici.)

Le primi, Micka, glažek v roke!
Pumstadratata!
Le trči ž njim, pa ne razlivaj!

Pumstadratata!
Le vzdigni ga, zazibli ga
In hvali večnega Boga!

5867.

(Od Sv. Jurija na Ščavnici.)

Primi, Micka, glažek v roke,
Pumstadrata, pumstadrata!
Zdigni ga, pa ne razli ga,

Le pi ga, zavži ga
No dobre vole bod z menoj!

5863. *Zapisal* Jožef Krajnc; *narekovala* Marija Mežnarič. — *Iz Krajnčevega rokopisa.*

5864. *Zapisal* Jožef Krajnc; *narekoval* F. Kocbek, *godec na Vanetini.* — *Iz Krajnčevega rokopisa.*

5865. *Zapisal* Jožef Tušak. — *Iz njegove zbirke II.*

5866. *Zapisal* Jožef Krajnc; *narekovala* Lucija Čagran. — *Iz Krajnčevega rokopisa.*

5867. *Zapisal* Jožef Krajnc; *narekoval* T. Borko. — *Iz Krajnčevega rokopisa.*

Vesel ga primi in čisto popij.

5868.

(Iz Gorenjih Radolj.)

Staji, staji gorica,
Gorica zelena,
Je nam rodila vince,
Mi ga pa pijema.

Birt ži friško (?) flaše
Vesiu v rokah darži,
Kir vidi žeje naše
In nam ga pit želi.

An glažek je natočen,
Prad tboji na miz staji,
Vesiu ga prim z račica,
Čsto ga vankaji popi.

Oh pima, bratic, vince,
An glažek al pa dva,
O jmin Jezosa, Marije
In svidga Jožefa!

»Vince je za rajžo.«

5869.

(Iz Podlipovice pri Izlakah.)

Oj, vinček, vinček, lubček moj,
Ti rajžu boš z menoj!
Saj vinček ni za rajžo,
On je le za korajžo.
Le primi ga in vzdigni ga,

To vince ven popi.
Preden ga ven spiješ,
Se mu en mal odkriješ,
Zahvalimo lubga Jezusa,
Ki nam ga piti dá.

5870.

(Iz Suhorja.)

To vince je za rajžo,
Možičem za korajžo.
Oj vinček moj,
Oj vinček moj,
Boš rajžal ti z menoj!

To vince je za rajžo,
Ženicam za korajžo.

To vince je za rajžo,
Fantičem za korajžo.

To vince je za rajžo,
Vdovcem za korajžo.

To vince je za rajžo,
Vdovicam za korajžo.

To vince je za rajžo,
Otročičem za korajžo.

To vince je za rajžo,
Duhovnom za korajžo.

To vince je za rajžo,
Gospodom za korajžo.

Pij, pa ne zabi na Jezusa.

5871.

(Iz Ihana.)

—o, ti, ti!
Ta vince vъn popi,

Nikárъ na pozabъ
Na Jъžъša ti.

5868. *Zapisal* Jožef Androjna *l. 1881; pela* Frančiška Androjna. — *Iz njegove zbirke I. št. 2. Za* friško *v v. 5 je pač brati* prazno.

5869. *Zapisal* Ivan Lovrač. — *Iz njegove zbirke I. št. 59.*

5870. *Zapisal* Anton Žlogar. — *Iz njegove zbirke, ki jo hrani Matica. Primerjaj tudi spodaj naslov »Najmlajši pije ga najrajši«.*

5871. *Zapisal* Anton Breznik; *pel njegov oče.* — *Iz njegove zbirke II. št. 92. Prim. št. 5853—5854 in št. 5891—5897.*

Boh Vače ja nad nam',
Marija ja med nam',
Svet' Jóžof na desnъ ja stran'.
Oj živjo, živjo, vъn ga spi,
Pa druzъga nali!

Vino je Jezus blagoslovil, ko je pod trsom spal.

5872.

(Od Sv. Trojice v Halozah.)

Jaz pa en glažek vinca mam,
Pa ga — — — v roke dam.
Meni ga je Jezus dau,
Kedar je pod trsom spau.
Le ta dolta, le ta dolta naj gre,
Le ta dolta, le ta dolta naj gre!
Zdaj bo šlo, zdaj bo šlo
Za eno dobro voljo,
Zdaj bo šlo, zdaj bo šlo
Za eno dobro voljo. —
Al kam je šlo?
Ja, spili ga so!
Ti dralala, dralala, dralala,
Loja dralala, dralala!

5873.

(Od Sv. Jurija na Ščavnici.)

Jaz pa en glažek vina mam,
Pa ga tebi, Mina, v roko dam,
Ker ga nam je Jezus dau,
Kedar je pod trsom spau.
Pa le ta dojta,
Pa le ta dojta,
Pa le ta dojta naj gre!

5874.

(Iz Frama.)

Jaz pa ni glažič vinca mam,
Še totga tebi koštat dam,
Ker ga je Jezus žegnal,
Da je pod tersom spal.
Žẽgnal ga je vẽčni Bog
No ta troštar sveti Duh.
Le tu dolta, le tu dolta naj grẹ!
Le tu dolta, le tu dolta naj grẹ!

5875.

(Iz Frama.)

Jaz pa en glažek vinca imam,
Ker ga tebi koštat dam,
Ker ga je Jezus žegnal,
Ko je pod tersom spal.
Le tu dolta naj gre,
Le tu dolta naj gre,
Naj gre!

5876.

(Iz konjiške okolice.)

Š'en glažek vinca mam,
Tistga vam koštat dam,
Kir ga je Jezus žegnal,
Ko je pod trsam spal.

5872. *Zapisal* Andrej Hren. — *Iz njegove zbirke.*
5873. *Zapisal* Jožef Krajnc; *narekoval* F. Kocbek, *godec na Vanetini.* — *Iz Krajnčevega rokopisa.*
5874. *Zapisal* Oroslav Caf; *pela* M. Krajnc. — *Iz CO. I. 90.*
5875. *Zapisal* Oroslav Caf. — *Iz CO. IV. 34.*
5876. *Zapisal* Lovro Stepišnik. — *Iz njegovega rokopisa, ki mi ga je poslal A. Kovačič.*

Žegnaj nam ga večni Bog,
Oča, Sin in sveti Duh!
Tud Janez svet, požegnaj nam
To žlahno kaplo vinsko!

5877.

(Iz Krasinca.)

Jezus je pod trto spal
In nam sladko vince dal:
Živijo mnogo let
Na svet'!

Bova ga pila enkrat.

5878.

(Od Sv. Jurija na Ščavnici.)

Preljubi moj Franček,
Va ga pila enkrat,
Tega sladkega vinca
En pisani glaž:
Va ga pila oba,
Častila Boga,
Presveto Trojico,
Edinga Boga!

Napijem ti v imenu patronovem.

5879.

(Iz Ihana.)

Hočъm tъ napitъ
Na ta veselъ gvas,
V imén' svet'ga ∪ — ∪,
Prosí Boga za nas!
Boh nam je vablubu
Svetó rešnó tъló,
O Jъžъš jn Marija,
De bъ zagvišnъ bo!

Vince teče, luč gori.

5880.

(Iz Primostka.)

Sladko vince, pojd' v me,
Vreme dojde, ne bo me!
Dokler bom sladko vince pil,
Ne bom v črni zemlji gnjil.
Vino teče, luč gori,
Ura bije polnoči.
Pride Marije, vpiše luč,
Pimo ga bratci celo nuč,
Pimo ga bratci vsak jen glaš,
De bo Jezus naš pajdaš!

5877. *Zapisal* Peter Črnič; *pela mu mati* Ana Črnič. — *Iz njegovega rokopisa, ki mi ga je poslal Ivan Šašelj.*

Opomnja. Pesem »Po gorci Jezus hodil, * Je sladko vince sjal, * Vinograd blagoslovil, * Kder je pod tersom spal«, *ki se tu pa tam poje kot narodna (glej n. pr. Slebingerjevo zbirko III. 15), je zložil Jožef Virk (Drobtinice XIX. 287).*

5878. *Zapisal* Jožef Krajnc; *narekoval* Vučina. — *Iz Krajnčevega rokopisa.*

5879. *Zapisal* Anton Breznik; *pela* Zelnikarica. — *Iz Breznikove zbirke II. št. 95.*

5880. *Zapisal* Janko Barlè; *pela* Tome Katarina. — *Iz Barletove zbirke.*

V velikem oltarju ena ptičica sedi.

5881.

(Štajerska.)

V velkem oltarju
Ena ptičica sedi,
En glažek zrelga vinca
V kremplcih drži.

Bog Oče ga je stvaril,
Bog Sin ga vsadil,
Svet Duh ga posvetil,
Ga N. bo pil!

5882.

(Iz Št. Janža na Dolenjskem.)

V velcemu letarju
Ena tičica sedi,
En glažek zrelga vinca
V krempeljcah drži.

Bog Oče ga je vstvaru,
Bog Sin ga je sadiv,
Svet Duh ga je požegnu,
Al jest sem ga pa spiv.

5883.

(Iz Ihana.)

Na vélkem utarjъ
Na tič'ca sedí,
An gvažъk zrel'ga vinca
V krémpъlčkъh drží.

Boh Vače ga je vstvaru,
Boh Sin ga je vsadív,
Svet Duh ga ja posvetu,
Oj ti ga v'š pa vъn spiv!

5884.

(Kranjska.)

Sred vel'kega altarja
Na tičica sedi,
En glažek sladkega vinca
V krempelcih derži.

Bog Oče ga je vstvaril,
Bog Sin ga je sadil,
Svet Duh ga je posvetil,
Naš I. ga bo (i)zpil!

Vse svetnike počastimo. A.

5885.

(Prihovska.)

Vse svetnike počastimo,
Sveto Marijo najpoprej,
Mater božjo prihovske fare,

K' nam to vince sprosla je:
Oj to je, to je!
Le vun ga popi!

5881. *Zapisal* Janko Šlebinger. — *Iz njegove zbirke IV. str. 77.*

5882. *Zapisal* F. F. Lužar. »*Povedala moja soproga, katera je pesmico slišala peti v otročjih letih, ko je bila na počitnicah v Št. Janžu*«. — *Iz Lužarjevega rokopisa I. št. 26.*

5883. *Zapisal* Anton Breznik; *pela stara* Kajžnica. — *Iz njegove zbirke II. št. 86.*

5884. *Zapisal* Jan. Kokošar; *povedal* Miklavčič. — *Iz Kokošarjeve zbirke.*

5885. *Zapisal* Lovro Stepišnik. — *Iz njegovega rokopisa, ki mi ga je poslal A. Kovačič.*

Vse svetnike počastimo. B.

5886.

(Iz šaleške doline.)

Vse svetnike počastimo,
Svet'ga I. najpoprej.
Le kar naprej, le nič nazaj,
Dokler je v glažku še vinca kaj!

Vsem svetnikom bomo zapeli.

5887.

(Od Sv. Antona v Slov. Goricah.)

Vsem svetnikom bomo zapeli,
Našem J . . . najpopred,
Ker patrona sv. J . . .,
Ker je v glažku vinca kaj;
Le dalj naprej, le dalj naprej,
Dokler je v glažku vinca kaj!

Vsi božji svetniki Boga časté.

5888.

(Kranjska.)

Vsi božji svetniki Boga časté,
Tud mater božjo iz Terške goré,
Tud ljuba sveta Ana, k' je mati nje.
Al se ljudje premal' nazaj deržé:
Li bolj nazaj, li bolj nazaj!
Zadosti je nazaj!

Vsem svetnikom hvala gre.

5889.

(Iz Frama.)

Vsem svetnikom hvala grę,
Vsem svetnikom hvala grę,
Svetemu I. najpoprej:
Trinkel bajn, trinkel bajn,
Pa še lustig zajn!

Zdravica na novi maši.

5890.

(Iz Tunic.)

Na vse svetnike prošnja gre,
Na svet'ga Frančiška najpopred:
On je iz te fare I.,
On je iz domače fare!
En glažek vinca spij,
Oj pij ga, pij ga, dob, dob, dob!
En glažek vinca spij!

5886. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz prepisa Fr. Praprotnika.*
5887. *Zapisal* Jožef Tušak. — *Iz njegove zbirke III.*
5888. *Zapisal* Mat. Ravnikar-Poženčan. — *Iz njegovih »Povasnih pesmi« št. 61. Prejšnje pesmi so očividno narejene za pevanje, kadar se pije iz kozarca, ta pa je najbrž starejša, narejena v dobi, ko je med pivci še krožil bokal.*
5889. *Zapisal* Oroslav Caf. — *Iz CO. III. 43.*
5890. *Zapisal* M. Rodè. — *Iz njegove zbirke IV. št. 20.*

Ne pozabi, da so Jezus, Marija in Jožef pri tebi.

5891.

(Sv. Peter na Štajerskem.)

Ana, pij, pij,
Pa si Nežo napij,
Nikdar ne pozabi
Na Jezusa ti:
Oj Jezus je zram,
Marija na stran,
Svet Jožef na desno je stran!
Oj vivat, vivat, vön ga spi,
Oj vivat, vivat, vön ga spi,
Oj vivat, vivat, vön ga spi,
Pa druziga nali!

5892.

(Od Sv. Jurija na Ščavnici.)

Zdaj Južki bi pel,
Bi glažek nalel:
Ne pozabi na Jezusa ti!
Al Jezus je tan,
Marija na stran,
Svet Jožef na desno je stran.
Vivat, vivat, vün ga spit,
Vivat, vivat, vün ga spit,
Pa drügega nalit!

5893.

(Od Sv. Antona v Slov. Goricah.)

Al' I... bi pil, bi glažek nalil,
Ne zabi na Jezusa ti,
Al' Jezus bo tan, z Marijo na stran,
Svet Jožef na desni bo stran'.
Vivat, vivat, vün ga spij,
Spet drugega nali!

5894.

(Iz konjiškega okraja.)

Bratec, pij, pij,
Si glažek nalij,
Si zgovor naredi,
De Jezus je tu.
Jezus je tu,
Marija je tu:
Svet Jožef, Marija
Za mizo sedita.
Štrihan glaž vina
Pred njima stoji,
Požegnal ga Jezus
Je jim in nam zdaj!

5895.

(Belokranjska.)

Micka, pij, pij,
Pa druz'ga nalij,
Ne pozab' na Jezusa!
Jezus nad nami,

5891. *Zapisal* Franjo Kuhač. — *Iz njegove zbirke IV. št. 1370 (z mel.). S pesmimi tega naslova primerjaj zgoraj št. 5853—5854 in 5871.*

5892. *Zapisal* Jožef Krajnc; *narekovala* Marija Mežnarič. — *Iz Krajnčevega rokopisa.*

5893. *Zapisal* Jožef Tušak. — *Iz njegove zbirke II.*

5894. *Zapisal* Lovro Stepišnik. — *Iz njegovega rokopisa, ki mi ga je poslal A. Kovačič.*

5895. *Zapisal* Anton Kupljen; *povedala* E. K—nova. — *Iz »Slovana« IV. (1887) 285.*

Marija pred nami,
Svet Jožef na desno je stran.
Le pij, le pij, o Micka ti,
Le pij, le pij, o Micka ti,
Pa tud' Jankotu nalij!

5896.

(Iz Domžal.)

O I . . ., le pij,
Pa druzega nalij,
Nikar ne pozabi
Na Jezusa ti!
Bog oče je nad nam',
Bog sin je med nam',
Svet Jožef na desni nam stran.
O vivat, vivat, ven ga izpij,
O vivat, vivat, ven ga izpij,
O vivat, vivat, ven ga izpij,
Pa druzega nalij!

5897.

(Kranjska.)

Oj I . . ., pij, pij,
Pa druz'ga nalij,
Nikdar ne pozabi
Na Jezusa ti!
Je Jezus med nam,
Marija nad nam,
Svet Jožef na desni je stran!
Oj živjo, živjo, vun ga spij,
(Ta verz se ponavlja, dokler ne izpije.)
Pa druzega nalij!

Ne postavljaj ga daleč! A.

5898.

(Iz Ihana.)

—∪, ti, ti!
To vince vɐn popi:
Nikar ga déleč na postavli,
De ga —∪ na dobi,
De vta piva vaba
In hvaliva Bogá:
V imen Jɐžɐša 'n Marije
In svet'ga Duhá!

5899.

(Kranjska.)

Andrej, pij, pij,
Pa si druzga nalij!
Nič ga deleč ne stavi,
De ga Anže dobi:
Bota pila oba
In častila Boga.

Ne postavljaj ga daleč! B.

5900.

(Od Sv. Martina na Paki.)

Oj bratec, pij, pij,
Men pa drujga nalij,
Nič ga daleč ne postavljaj,
Le prijatlu ga daj naprej.

5896. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz M. Rodéta zbirke I. št. 24.*
5897. *Zapisal* Jan. Kokošar; *povedal* Miklavčič. — *Iz Kokošarjeve zbirke.*
5898. *Zapisal* Anton Breznik; *pela stara* Kajžnica. — *Iz njegove zbirke II. št. 87.*
5899. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz SPKN. V. 45.*
5900. *Zapisala (?)* Urša Košak. — *Iz prepisa Fr. Praprotnika.*

Bota pila oba,
Hvalila Boga
Očeta in Sina
Noj svetga Duha.

Na zdravje fantov,
Na zdravje deklet,
Na zdravje prijatlov
Po celemu svet!

Za Martinje.

5901.

(Iz Dobravic.)

Ptičice pojó, rožice cvetó,
Svetiga Martina hvalijo:
Sveti Martin je žlahtni gospod,
Ki si ga je zvolil sam večni gospod:
Živijo, živijo, svet'ga duhá,
Tud' od vinca sladkega!

Tri luči v Marijini cerkvi.

5902.

(Iz konjiškega okraja.)

V celim mestu ljuči ni,
V Marijni cerkvi pa so tri,
Gor pri Mariji pa so tri:
To mene veseli.

Prva je Sina božjega,
Druga je Duha svetega,
Tretja Bog sam večni je:
Z nadlog reši nas!

Kter bo te luči prav čestil,
Se bo v nebesih veselil,
Od vekov vek slavil,
Boga čestil.

Zdej ga 'mo pili vsak en glaž,
De bi bil Jezus naš tovarš
In naši mil' sodnik
Dobro za nas!

»Priletela je drobna ptičica – vesela grlica«.

5903.

(Iz Ihana.)

Pŗrleteva ja drûabna tičъca,
Le-tá veseva garъl'ca.

Kъ vănă nam pûaja, žvъrgoli,
Vsъ travnъk' zъlъnē.

Pŗrleteva jà drûabna tičъca,
Le-tá veseva kukuca.

Kъ vănă nam pûaja, žvъrgoli,
Vsê û borštъh zъlъni.

Pŗrleteva ja drûabna tičъca,
Le-tá veseva prépeličъcá.

Kъvănă nam pûaja, žvъrgoli,
Ušenička rómení.

Škrjáncъk se po lūft' vъrti,
Al' văn nam pûaje, žvъrgoli.

Văn daje hvawo, čast Bogó,
Văn daje zjămlъ rast:

5901. *Zapisal* Janko Barlè; *pela* Kata Judnič. — *Iz Barletove zbirke.*
5902. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz pesmarice Pongračiča prepisal L. Stepišnik (poslal A. Kovačič).*
5903. *Zapisal* Anton Breznik; *pela* Jurčetova Micka. — *Iz Breznikove zbirke V. št. 23. Koncu vsake kitice se pristavlja:* Óladri, óladri, óladridréj-ja, * Óladri, óladri, óladidi.

Dej ga pa spimo͡ u̯sak jen gu̯a͡š,
Dъ bъ vasto͡u̯ Jъzos pъr nas.
Dъ bъ vasto͡u̯ po nu̯a͡č 'n po dnēv',
Dъ b' nas u nъbesa͡ u̯zev.

Vino smo pili, Jezusa zamudili.

5904.

(Od Ljutomera.)

Smo sladko vince pili,
Se močno zapojili:
Pa kadar smo zaspali,
Je Jezóš mejmo šâ.

Pa kde mo ga iskali?
Pr pajbih ledičnih? —
Pa malo takih pajbov,
Ki Jezóš je pr njih!

Pa kde mo ga iskali?
Pr deklah ledičnih? —
Pa malo takih dekli,
Ki Jezóš pr njih je!

Pa kde mo ga iskali?
Pr možih zakonskih? —
Pa malo takih možov,
Ki Jezóš pr njih je!

Pa kde mo ga iskali?
Pr ženah zakonskih?
Pa malo takih žen je,
Ki Jezóš pr njih je!

Pa kde mo ga iskali?
Pr deci majceni? —
Pa tam je gvišno Jezoš,
Tam mo ga najšli mi!

5905.

(Iz Frama.)

Smo sladko vince pili,
Smo se upijanili,
Nǫ urǫ smo si zaspali,
Kda je Jezus mimo šel.

Kdě ga bǫmo zdaj iskali?
Pri mǫžah zakonskih?
Še le zdaj je malo takih,
Ko bî Jezus poleg bîl!

Kdě ga bǫmo zdaj iskali?
Pri ženah zakonskih?
Še le zdaj je malo takih
Ko bî Jezus poleg bîl!

Kdě ga bǫmo zdaj iskali?
Pri ledik fantičah?
Še le zdaj je malo takih,
Ko bî Jezus poleg bîl!

Kdě ga bǫmo zdaj iskali?
Pri ledik děklicah?
Še le zdaj je malo takih,
Ko bî Jezus poleg bîl!

Kdě ga bǫmo zdaj iskali?
Pri drobnih otročičah?
Tam ga bomo našli
Našega Vzveličarja!

5904. *Zapisal* Iv. Dragotin Šamprl. — *Iz VO. XIX. X. 145 (39), kjer je v v. 18 in 22 pisano* Per *in je v. 2. pozneje popravljen v* No se zapojili. *Verz 1—4 se je, kakor kažejo nastopne številke, sprva gotovo ponavljal pred vsemi strofami. Vrazov prepis v VO. I. 102 se loči od zgoranjega natiska v tem:* 2] No se zapojili — 5, 8, 12, 16, 20 Jezos — 12, 16, 20] Ki Jezós je pr njih — 14 možeh — 15 móži — 13, 17, 21 mô. — *Vrazov prepis v VO. XVIII. kniž., str. 25 d., se loči od zadnjega v tem:* 3 Kader — 5 mó — 6, 10 Per — 7, 11, 15, 19 Pa] Je — 8, 12, 16, 20 pêr — 14, 18 Pêr — 19 žen je] ženi — 21] Per drobni dečici — 23, 24] Tam je Jezos, tam je Jezos: * Per njih mô ga najšli. — *Prepis v VO. XIV. 14 se loči od zadnjega v tem:* 4 šo — 14 možéh — 23 Jezoš, Jezoš.

5905. *Zapisal* Oroslav Caf. — *Iz CO. II. 124. Verz 1—4 se poje pred vsako strofo.*

5906.

(Od Braslaveč.)

Smo sladko vince pili,
K je Jezus memo šev;
Smo uro zamodili,
Kna vemo, kam je šev.

Le pejmo ga iskat
K tem vžejenim možem,
Sej so še moži taki,
De Jezus per nih je!

Le pejmo ga iskat
K tim vžejenim ženam,
Saj so še žene take,
De Jezus per nih je.

Le pejmo ga iskati,
K tim ledik fantičam,
Sej so še fanti taki,
De Jezus per nih je.

Le pejmo ga iskati
K tim ledik dekličam,
Sej so še dekleta take,
De Jezus per nih je!

5907.

(Iz Motnika.)

Smo bratci vince pili,
Je Jezus memi šel;
Pa smo ga zgubili,
Ne vemo, kam je šel.

Pejmo ga iskati
K tim ženenim možem,
Al je malo takih,
De b' Jezus pri nih bil.

(Popeva se dalej na žene, fante, dekleta in nedolžne otročiče; naj rajši pri mrličih.)

5908.

(Iz ribniške doline.)

Smo pili bratci vince,
K' je Jezus memo šel;
Smo ga zgubili,
K' ne vemo, kam je šel.

Ga pojdemo iskati
K zakonskim možem:
Malo jih je na svetu,
K' bi Jezus pri njih bil!

Ga pojdemo iskati
K zakonskim ženam:
Malo jih je na svetu,
K' bi Jezus pri njih bil!

Ga pojdemo iskati
K' mladim pobičem:
Al' malo jih je na svetu,
K' bi Jezus pri njih bil!

Ga pojdemo iskati
K tem mladim deklicam:
Al' malo jih je na svetu,
K' bi Jezus pri njih bil!

5909.

(Iz Suhorja.)

Sladko vince smo mi pili,
Smo pijani ratali,
Jezusa smo zdaj zgubili,
Kam ga iskat pojdemo?

5906. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz pesmarice Jožefe Vodlak I. št. 12. Pripisani sta še dve strofi, ki pa sta iz druge pesmi. Verz 1—4 se ponavlja pred vsako strofo.*

5907. *Zapisal* G. Križnik. — *Iz GK. I. 12. Verz 1—4 se ponavlja pred vsako strofo.*

5908. *Zapisal* A. Zobec. — *Iz njegove zbirke I. št. 2. Verz 1—4 se ponavlja pred vsako strofo.*

5909. *Zapisal* Anton Žlogar. — *Iz njegove zbirke, ki jo hrani Matica. Verz 1—4 se ponavlja pred vsako strofo. Verz 23. je pač po pomoti izpuščen.*

Iskat ga pojdemo
Med te može zakonske:
Mal se najde takih moži,
Da bi Jezus pri njih bil.

Iskat ga pojdemo
Med te žene zakonske:
Mal se najde takih žensk,
Da bi Jezus pri njih bil.

Iskat ga pojdemo
Med te fante ledične:
Mal se najde takih fantov,
Da bi Jezus pri njih bil.

Iskat ga pojdemo
Med te dekliče ledične:
Mal se najde takih deklet,
Da bi Jezus pri njih bil.

Iskat ga pojdemo
Med otroke nedolžne:
(Med otroki nedolžnimi)
Tam smo Jezusa dobili.

5910.

(Z Grahova na Tolminskem.)

Tičica je priletela
'Z dežele štajarske,
Prav lepo nam je zapela
Od vinca sladkega.

Sladko vince pili,
Je Jezus memo šel;
Smo ga zamudili,
Ne vemo kam je šel.

Kje ga bomo najšli?
Pri zakonskeh možéh?
Malo j' takih možev,
De b' Jezus pri njih stal.

Kje ga bomo najšli?
Pri zakonskih ženéh?
Malo žen je takih,
De b' Jezus pri njih stal.

Mi smo trije bratje po ladjo vina šli.

5911.

(Z Grahova na Tolminskem.)

En pobič je pritekel
Dol naz Oberštajerje,
Mi pošto je prinesil,
De j' vince ratalo.

'Na tič'ca je priletela
Von z Graca nemškega,
Prav lepo nam je zapela
Od vinca sladkega.

Le pimo, bratje, vince,
Naj voda na stran' stoji;
Naj pije voda le gospoda,
Ki za vince ne trpí.

Tako dolgo smo ga pili,
De je Jezus memo šel,
Tajsto uro smo zamudili,
De bi bil pri nas ostal.

Bog oče, Sin in sveti Duh,
Bratec, moz' ti Bog!
Mi smo pa tri bratje
Po 'no ladje vinca šli.

Ladica se je razbila,
Vince je po vodi šlo:
Zdaj bomo vodo pili,
Ker za vince dnarcev ni.

5912.

(Z Oblok.)

Mi smo pa le trije bratje,
Vince radi pijemo;
Mi smo pa le trije bratje,
Vince radi pijemo.

5910. *Zapisal* Anton Črv. — *Iz njegove zbirke.*

5911. *Zapisal* Anton Črv. — *Iz njegovega rokopisa B, št. XXIII. Natisnil jo je Zakrajšek v Goriškem letniku (1864) str. 215—216 s temi razločki:* 11 vodo . . gospôda — 21 Ladjca — 22 vinco. *Glede konca primerjaj naslednje pesmi.*

5912. *Zapisal* Janez Kokošar. — *Iz njegove zbirke.*

Tako dolgo smo ga pili,
Da je Jezus mimo šel,
Da smo uro zamudili,
Da bi bil pri nas ostal.

Mi smo pa le trije bratje
Po 'no ladjo vina šli,
Ladja se je pa razbila,
Vino je po vodi šlo.

Pa bratje, le pimo vince,
Voda naj na stran stoji;
Gospoda naj pije vodo,
Ker za vince ne vterpi!

5913.

(Iz Gorenjih Radolj.)

Sma se braci skop zbrali,
Pa ana ladje vinca šli,
Pa se je nam ladje uta(pila),
Vince je po vodi šlo.

Še sma brati u gorci astali,
De je Jezos momi (šel),
Še sma ga lepo prasil,
De bi par nas astau.

Pi ga, sestra, pi ga, bratec,
Pa le var, de pjen na boš,
De se Jezos na zamireš,
Žihar dobre vole boš.

Pima, pima, braci, vince,
Voda naj na stran stoji:
Naj pije gospoda voda,
Kir za vince na tarpi.

Pima, pima, braci, vince,
Ani glažek al pa dva
O min Jezosa, Marije
In tod svitiga Jožefa!

5914.

(Iz Motnika.)

Pimo, pimo, braci, vince,
Naj le voda tam stoji,
Naj gospoda vodo pije,
Ki vinca ne terpi.

Zdaj smo pili bratci vince,
Ki smo se opijanili,
Ker smo uro zamudili,
Ko je Jezus memi šel.

Jezus noj Marija
In troštar sveti Duh,
Ki nas vižaš in vodiš,
Vsaki stvari špižo daš!

5915.

(Z Blok pri Cerknici.)

Le, bratcъ, voduo pijmo,
Nej vince tam stoji,
Nej gaspuoda vince pije,
Ko ze dnarce ne trpi.

Pa ribce voduó pijuó,
Pa nъč ne zapijuó,
Pa vuóda se skali,
Pa ribcam duóbru stъri.

Ptica poje o pšeničnem klasu in sladkem vincu.

5916.

(Kranjska.)

Ena ptič'ca perletela
Iz dežele Indije,
Prav lepo mi je zapela
Od pšeničniga klasu.

5913. *Zapisal* Jožef Androjna. — *Iz njegove zbirke I. št. 15.*

5914. *Zapisal* Gašpar Križnik. — *Iz GK. I. 44.*

5915. *Zapisal* Izidor Modic; *pel* Karol Zadnik, *ki jo je slišal doma pri Lužarjih.* — *Iz Modčeve zbirke št. 105. Pač pomešana — od antialkoholika?*

5916. *Zapisal* Mat. Ravnikar-Poženčan. — *Iz PP. str. 37—38. Prepis v VP. II. št. 109 se loči, ne gledé na naglasna znamenja in apostrofe, v tem:*

To pač ni klas pšeničen,
To je Jezusov telo,
Per vsaki sveti maši
Bogu je darvano.

Ena ptič'ca perletela
'Z dežele štajarske,
Prav lepo je zapela
Od vinca sladkiga.

To ni blo sladko vince,
Li Jezusova kri,
Per vsaki sveti maši
Se pred nami spremeni.

Pijmo li mi, bratci, vince,
Voda naj na stran' stoji:
Naj gospôda pije vodo,
K' za vince ne terpi.

Še vsacimu en glažek
Vinca nalit stoji,
Primi li ga z' ročico,
Noj na serce si ga zlij.

Saj brez skerbi piješ vince,
De li pijan ne boš,
Saj ti Jezus ne zameri,
Če si lih koražen boš.

5917.

(Iz begunjske okolice na Gorenjskem.)

Ana tičica je prleteva
Iz dežele ogrske,
Sprelepo je zapeva
Od hribca sončnega:

»Na njem rožca rase,
R'mená všeničica.
Na njem rožca rase,
R'mená všeničica.

Obena sveta maša,
Brez nje ne bere se,
Pri vsaki sveti maši
Se Jezus v kruh spremeni.«

Ana tičica je prleteva,
Z dežele štajerske,
Sprelepo je zapeva
Od vinske trtice:

»Obena sveta maša
Od nje ne bere se,
Pri vsaki sveti maši,
Je Jezusova kri!«

Le pijmo, bratje, vince,
Nej voda tam stoji:
Nej pije vodo gospôda,
K' za dnarce ne trpi.

Le bodmo dobre volje,
Svet' pismo nam veli:
Kater so dobre volje,
Bodo izveličani.

Perjev bodem za gvažek,
Pozdravljico bom napiv,
De b' mo ga Jezus požegnov,
Temo, k mo bom naliv!

5918.

(Iz Doba.)

Ena tičca perletela
'Z dežele štajerske,

Eno pesmico zapela
Od vinske tertice:

1, 9 tičca — 3 mi je] je bla — 4 kvasu — 5 kvas — 8 Bogu je] To je gôri — 11 je] je bla — 12 Od] Od tga — 13 To] To ti — 14 Li] To je — 17 le — 19 pje — 21 vsakemu — 22 Vinca] Vinca tu — 23 le — 26 pijan] vpjanil se. — *Pesem je natisnjena v SPKN. II. 136—137 s temi premembami, ne glede na naglasna znamenja in apostrofe:* 1, 9 ptila priletéla — 2 Indie — 5 To] Pa to — 7 Per] Ki pri — 10 štajerske — 11 je] mi je — 13 bilo — 14 Le — 15 Pri — 18 naj na] na — 20 Ker — 21 en glažek] eno kup'co — 22 nalita — 23 za r. — 24 No — 26 lé pijen — 28] Če korajžen ravno boš. — *Zapis v Žlogarjevi zbirki (»prepisal iz lično pisane zbirčice r. župnika v Selcah«) je prepis iz SPKN.*

5917. *Zapisal* Ant. Jeglič. — *Iz njegove zbirke, ki jo hrani Matica str. 25.*

5918. *Zapisal* M. Kastelec. — *Iz njegovega rokopisa, hranjenega v njegovi ostalini. V v. 9 je nam.* rmena *iz nastopnega verza vzeta beseda* dodli (= dodelí).

»Prelepa vinska terta,
Kir vince nam rodi,
Per vsaki sveti maši
Je Jezusa rešna kri.

Prelepa ušenica rmena,
K nam leta kruh dodłi:
Per ofru svete maše
Tud mašnik ga ožví.«

Boga mi zahvalimo
Za vince presladko,
In pimo ga po 'n'malo,
Korajžni bodimo!

Če jeza ali žalost
Živlenje nam grení,
Pa 'nmalo vinca pimo,
De b' spet veseli bli.

To sladko vince žalost
V vesele spremini,
Vse hudo se pozabi,
Veselga mene stri.

5919.

(Iz Ihana.)

Ana tička pъrleteva
Iz deževe štajarske,
Prelepo ja zapeva
Iz hribca sončnъga:

Vad ušъničъnga ku̯āsa,
K' ja Jъzosu tъvъ:
Pъr vsakъ svetъ mašъ
Ja gu̯ăr vъfranъ.

Jъn tud' vad vinske tărte,
K' ja Jъzosova kri:
Nobena sveta maša
Bres tiste brana ni.

Bratъc, le pij vince,
Le merki, dъ p'jen na boš,
Sej t' Jъzos ne zamerъ,
Čъ du̯ăbre vъle boš.

Bratъc, le pij vince,
Nej văda tam stuji,
Sej smo tud' mi povāblen',
Dъ b' du̯ăbre vъ́le bli!

5920.

(Iz Cerkna.)

Na tičca j' priletela
Z dežele štajerske,
Sprelepo m' je zapela
Od šajne solnčnega:

»To pšenično klasje
Je Jezusov' telo,
Pri vsaki sveti maši
Je gor povzdigneno.

Tud ta vinska terta
Je Jezusova kri,
Pri vsaki sveti maši
Se izpremeni.«

Le pij, o bratec, vince,
Glej, da pijan ne boš,
Saj Bog ti ne zameri,
Če dobre volje boš!

Le pijmo, bratje, vince,
Voda naj na stran stoji,
Saj voda je že zdrava,
Pa v srcu dobra ni!

5921.

(Z Gorjanskega na Krasu.)

Lýbó šεníčno klásjε
Jε Jĭessαwo tαlú:
Pεr wsáki svĭéti máši
Jε γór powzdíγnjεno.

5919. *Zapisal* Anton Breznik; *pela* Jurčetova Micka. — *Iz Breznikove zbirke V. št. 32.*
5920. *Zapisal* Janez Kokošar. — *Iz njegovega rokopisa.*
5921. *Zapisal* Karel Štrekelj; *pela* Marijana Kralj. — *Iz moje zbirke.*

Prɛlýba vínjska trta
Jɛ Jĭezusαwa krí:
Wobéna svĭéta máša
Brαs tὰγa nα mɛní.

Li pítɛ, bratjɛ, víncɛ,
Γlὲj, dɛ pɛján nα bòš:
San Búh ti nα zɛmĭérɛ,
Kαr dóbrъ wòljъ bòš.

An γlὰžъk zdrĭélγa vínca
Prαt sábu γà jumáš:
Prím γὰ w tójъ̀ ročícъ,
Nα sr̀cɛ si γα wlí.

Prɛlýba vínjska trta
Jɛ trŭóšt mójγà srcá:
Dŭór jὲ tu trtu wsédu,
Jɛ tỳdi pъrjátu múj!

5922.

(Dolenjska.)

Ana tičca perletela
Iz duže(le) štajerske,
Prou lepo mi je zapela
Od hribca sončniga;

Od hribca sončniga,
Od nove gore,
Od zreliga vinca,
K je farbe prov lepe;

Od pšeničniga klasa,
Tu je Jezusovu telu,
Per vsaki sveti maši
Je gori ofranu.

Preluba vinska terta,
Tu je Jezusova kri,
Nobena sveta maša
Brez tega ne mini!

Poglejte zdej, kristjani,
Oh kaj se tam godi:
Per vsaki sveti maši
Se Jezus spremini.

Pite, pite, bratci, vince,
Nej voda tam stoji,
Zato smo sem povableni,
De b' dobre vole bli!

5923.

(Iz Adlešič.)

Tičica je priletela
Iz dežele štajarske,
Prav lepo je zapela
Od hribca solnčnega.

Od t'ga šeničnega klasa,
Ki je Jezusovo telo,
Ki nobena sveta maša
Brez tega ne mini.

Tičica je priletela
Iz dežele štajerske,
Prav lepo je zapela
Od te vinske trtice.

Od te vinske trtice,
Ki je Jezusova kri,
Ki nobena sveta maša
Brez tega ne mini.

5924.

(Od Braslaveč.)

Ana tička perletela
Z klasa pšeničniga,
Prelepo je zapela
Od hribca sončniga.

To ni nobjana tička,
Je Jezusov telo,
Ker per vsaki sveti maši
Je gori ofrano.

5922. *Zapisal* Andrej Fajdiga. — *Iz njegove okoli l. 1834. pisane pesmarice, ki mi jo je poslal v porabo Fr. Levec.*
5923. *Zapisal* Ivan Šašelj. — *Iz »Bisernic« I. št. 138.*
5924. *Neznanega zapisovavca. — Iz pesmarice Jožefe Vodlak I.*

Preljuba vinska terta
To je Jezusova kri,
Ker nobena sveta maša
Brez tizga na meni.

Če piješ, bratec, vince,
Le glej, de pjan na boš,
De ti Jezus na zameri,
Če dobre vole boš.

Le pima, bratci, vince,
Nej voda tam stoji,
Zato smo sam parrajžali,
De b' dobre vole bli!

5925.

(Iz Frama.)

Na ptica priletěla
V' deželo štajarsko,
Še prelěpo je zapěla
Od hribca solnčnega:

»Preljuba vinska terta,
Tî si Jezusova krî,
Ker niedna svęta meša
Brez tebe ne mini!

Preljubi klas pšenični,
Tî si Jezusovo tělo,
Ker pri vsaki svęti meši
Si gor povzdignjeno!

Le pijmo, brati, vino,
Vari, da pijan ne bǫš:
Vsej ti Bog ne bǫ zaměril,
Če dobre volje bǫš!

5926.

(Od Cerovca.)

Oj vtica priletéla
Z dežele vogrske,
Prelepo je zapéla
Od klasa pšeničnega.

Kaj pa nam on pomeni?
Je télo Jezoša,
Pri vsakšoj svetoj meši
K nebesam zdignjeno.

Oj vtica priletéla
Z dežele štajarske,
Prelépo je zapela
Od vinca sladkega.

Kaj pa ono pomeni?
Je krvca Jezóša,
Pri vsakšoj svetoj meši
Se vino spremeni.

Oj primi, bratec, ročko
No sladko vince pij,
S pravoj rokoj jo primi,
Na srce si ga vlij!

5925. *Zapisal* Oroslav Caf; *pela* Uršula Kotnik. — *Iz CO. I. 71. V v. 4. je napak pisano* krivca *nam.* hribca.

5926. *Zapisal* Stanko Vraz. — *Iz VO. XIX. g. 214 (108), kjer je pripisan ta-le melodije načrt:*

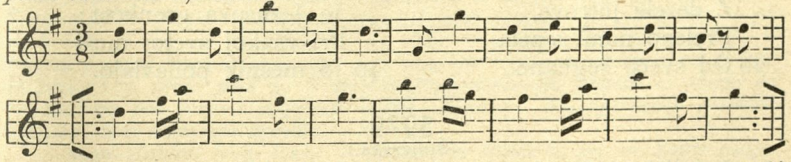

Vrazov prepis v VO. I. 99 se loči od zgoranjega natiska v tem: 1. 9 Oj vtica je prletela — 4 pšeničnoga — 7, 15 Pr vsakšnoj — 9 prletela — 16] V krvo spremenjeno — 17 ročko] krožo — 18 spij. — *Od tega prepisa se loči Vrazov v VO. XVIII., knjiž., 23 v tem:* 1, 9] Vtica je perletela — 2 vogêrske — 6] Je Jezusa teló — 7 Per — 12 sladkoga — 14 kêrvca Jezuša — 15 Pêr vsakšoj — 16] K nebesam vzdignjena — 17—20 *manjka.*

5927.

(Od Sv. Antona na Pohorju.)

Na tička prletela
Sam s hriba sunčnega,
Prav lepo je zapela
Od trsa vinskega:

Prežlahtna vinska trta
Je Jezusova kri,
Nobena sveta meša
Brez tega ne mini.

Klasaste pšenice
Je Jezusovo telo,
Pri vsaki sveti meši
Je za nas gor ofrano.

Le pijmo, bratci, vince,
Naj voda tam stoji:
Gospod naj vodo pije,
Ker za vince ne trpi.

Le pijmo, bratci, vince,
Naj voda tam stoji:
Zato smo vkup povabljeni
Da b dobre volje bli.
Juhe!
Zato smo vkup povabljeni
Da b dobre volje bli!

5928.

(Od Sv. Jurija na Ščavnici.)

Čebelica prileteła
Z dežele jütrove,
Prelepo nam zapela
Od krüha belega.

Kaj pa ti kruhič pomeni?
Je Jezusovo telo;
Pri vsakoj svetoj meši
Se bode ofralo.

Čebelica prileteła
Z dežele jütrove,
Prelepo nam zapela
Od vinca sladkega.

Kaj pa to vince pomeni?
Je Jezusova kri;
Pri vsakoj svetoj meši
Na oltarji se zavži.

Čebelica prileteła
Z dežele jütrove,
Prelepo nam zapela
Od sveče žegnane.

Kaj pa ta sveča pomeni?
Je Jezusovi križ;
Pri vsakoj svetoj meši
Na oltarji tam gori.

Čebelica prileteła
Z dežele jütrove,
Prelepo nam zapela
Od križa svetega.

Kaj pa križ sveti pomeni?
Je Jezusova smrt;
Pri vsakoj svetoj meši
Na oltarji ponavla se.

Čebelica prileteła
Z dežele jütrove,
Prelepo nam zapela
Od kelha zlatega.

Kaj pa ti kelh pomeni?
Je Jezusova grenkost;
Pri vsakoj svetoj meši
Jo mešnik ponavlajo.

5929.

(Štajerska.)

Je ptička prileteła
Z dežele štajerske,
Mi lepo je zapela
Od vinske tertice.

5927. *Zapisal* J. Stibler. — *Iz njegovega rokopisa št. 8.*
5928. *Zapisal* J. Krajnc; *narekovala* Fr. Perša. — *Iz Krajnčeve zbirke.*
5929. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz Drobtinic VIII. 273—274; »po starej pesmi«. Ta predelek je tam, koder so bile Drobtinice zlasti razširjene,*

Prelepa vinska terta,
Sam Bog te je vsadil,
In Jezus v evangelju
Je tebe počastil.

Jo kmetič obdeluje,
V vinograd zasadi,
Kamor sam Jezus kliče
Na delo vse ljudi.

Prežlahtna vinska terta
Pa grojzdja obrodi,
In z grojzdja vince teče
Za Jezusovo kri.

Rumeno sladko vince,
Naj vsaki te časti,
Nobena sveta maša
Brez tebe brana ni.

Nobeno ženitvanje
Brez vina ne mini,
In Jezus v Galileji
Iz vode ga stori.

Le pij, moj bratec, vince,
Naj voda tam stoji;
Da bi se veselili,
Smo sem povabljeni!

Ti tudi, sestra, vince
Po pameti zavži,
Saj Jezus ne zameri,
Če dobre volje si.

Prijatli, pijmo vince,
Zahvalimo Boga,
Očeta pa prosimo,
Da nam požegna ga!

5930.

(Od Sv. Antona v Slov. gor.)

Ptička je priletela
Z dežele štajerske,
Prav lepo je zapela
Od vinske trtice:

Preljuba vinska trta,
Ker grozdje nam rodi,
Vun z grozdja vince teče
Za Jezusovo kri.

Preljuba vinska trta,
Sam Bog te je vesel,
V Jezusovem evangelji
Je tebe počastil.

Kmetič te obdeluje,
Vinograd zasadi,
Kamur nas Jezus kliče
Na delo vse ljudi.

Oj človek, če ga piješ,
Po pamet ga zavžij,
Saj Jezus ne zameri,
Če dobre volje si!

5931.

(Od Sv. Andreja pod Oljsko goro.)

Tička je zletela
Iz klasa pšeničnega,
Prelepo je zapela
Od srca Jezusovga!

---

prešel med ljudi. Skoraj nič (razen malenkosti) se ne loči od njega zapis Jožefa Krajnca od Sv. Jurija na Ščavnici (narekal Jožef Kvas; v. 7: evangelmi) *in pa zapis Urše Košak od Sv. Martina na Paki (v prepisu Fr. Praprotnika). V drugem prepisu Praprotnikovem iz neke mozirske zbirke je razlika samo v tem, da prihaja 3. strofa pred 2. V tretjem Praprotnikovem prepisu iz zbirke od Sv. Andreja pod gorami manjkajo zadnje tri strofe. Na zgoranjem predelku sloni pač tudi naslednja številka.*

5930. *Zapisal* Avg. Lah. — *Iz njegove zbirke št. 46. — Zapis Filipa Miklavca s Pohorja se loči v tem:* 6 Ker . . . nam] Kir . . . še — 11 V] Ob — 13] Kmetič obdeluje — 15 Kamor — 17] Človek, č. g. p. — 18] Le po p. ga zavži — 19 Saj] Saj ti. *Zapis Neže Srienc s Suhe na Koroškem (v njeni zbirki št. 5 in v zbirki Jurija Luleka I. št. 40) se loči od goranjega natiska v tem:* 1] Tička je prletela — 2 štajerske — 6 Kjer — 9 Preluba — 14] V vinograd z. — 15 Kamor — 16 ludi — 19] Saj Bog ti ne zameri.

5931. *Zapisal* Fr. Praprotnik. — *Iz njegove zbirke.*

5932.

(Prevoje pri Brdu na Gorenjskem.)

Pijmo, bratje, vince,
Naj voda tam stoji:
Naj pije gospoda vodo,
Za vince ne trpi!

5933.

(Iz Frama.)

Pijmo, bratci, vince,
Naj voda koj stoji:
Naj gospoda vodǫ pije,
Ko za vince ne terpi!

Tri kaplje krvi Jezusove.

5934.

(Iz Grgarja.)

Na polji, na polji
'Na hiš'ca stoji,
Ta hiša je lepa
Je Jezoševa.

V tej hiši, v tej hiši
'Na miza stoji,
Ta miza je lepa,
Je Jezoševa.

Na mizi, na mizi
En kelèh stoji,
Ta keleh je zlat,
Je Jezošev brat.

V tem kelhi, v tem kelhi
Tri kaplje krvi,
Tri kaplje krvi,
So Jezoševe.

Prva kaplja je pala
Na žitno poljé,
Šenično polje,
So Jezoševe.

Druga kaplja je pala
Na vinske trté,
Na vinske trté,
So Jezoševe.

Treča kaplja je pala
Na v'soke gore,
Na v'soke gore,
So Jezoševe.

Pr zadnji večerji
Je jogrû dvanajst,
Je jogrû dvanajst
In Jezoš trinajst.

Le pimo, le pimo
En glažek al dvá
V imeni Marije
I svet'ga duhá!

5935.

(Z Grahova.)

Na polji, na polji 'na hiš'ca stoji,
Ta hišca je lepa, ker je Jezusova.

V hiš'ci, v hiš'ci 'na miz'ca stoji,
Ta miz'ca je lepa, ker je Jezusova.

5932. *Zapisal* Ant. Žlogar. — *Iz njegove zbirke, ki jo hrani Matica.*

5933. *Zapisal* Oroslav Caf. — *Iz CO. III. 60.*

5934. *Zapisal* Matej Trnovec. — *Iz njegove zbirke str. 36—37. Pesmi tega naslova so postale napitne pač vsled verzov 29—40, ki manjkajo v mnogih varijantah.*

5935. *Zapisal* Anton Črv. — *Iz njegove zbirke B. 17. Natisnjena je v Zakrajšekovem »Goriškem letniku« 1864, p. 221 s to važnejšo premembo:* 7 V kelihu, v kelihu — 9, 10 žitne.

Na miz'ci, na miz'ci en kelih stojí,
Ta kelih je zlat, ker je Jezusov brat.

V kelhu, v kelhu tri kaplje krví,
Tri kaplje krví, ki so Jezusove.

Ta prva je padla na žitno poljé,
Na žitno poljé, ki so Jezusové.

Ta druga je padla na vinske trte,
Na vinske trte, ki so Jezusove.

Ta treka je padla na visoke gore,
Na visoke gore, ki so Jézusove.

5936.

(Z Banjšic.)

Na strenci, na strenci 'na hišca stoji,
Ta hiš'ca je lepa, je Ježušova.

V tej hišci, v tej hišci 'na mizca stoji,
Ta miz'ca je lepa, je Ježušova.

V tej mizci, v tej mizci en kelih stoji,
Ta kelih je zlat, ker je Ježušov brat.

V tem kelhu, v tem kelhu tri kaplje krvi,
Tri kaplje krvi, ki so Ježušovi.

Ta prva je padla na visoke gore,
Na visoke gore, ker so Ježušove.

Ta druga je padla na vinske trte,
Na vinske trte, ker so Ježušove.

Tretja je padla na žitno polje,
Na žitno polje, ker je Ježušove.

Pri zadnji večerji je stril testament,
Jogrom je 'zročil ta svet zakrament.

Je jogrov dvanajst, je jogrov dvanajst,
Je jogrov dvanajst, je Jezuš ta trinajst'.

5937.

(Iz Levpe nad Kanalom.)

Na pranci, na pranci 'na hišca stoji,
Ta hišca lepa, kjer je Jezusova.

V hišci, v hišci 'na mizca stoji,
'Na miza stoji, kjer je Jezusova.

5936. *Zapisal* Ivan Humar. — *Iz njegove zbirke (oddelek »Svete pesmi« št. 6). Kaj je* strenca, *oziroma* pranca *nastopne številke? Pač nerazumljeni lokal* travnicè, *ki bi se zdaj izgovarjal* trawnci = travniku.

5937. *Zapisal* J. Cejan; *pela* Marija Šuligoj. — *Iz Cejanove zbirke IV. št. 5.*

Na mizi, na mizi je en kelih lep zlat,
Kelih lep zlat, kjer je Jezusov brat.

V kelhu, v kelhu so tri kaplje krvi,
Tri kaplje krvi, kjer so Jezusove.

Ta prva je padla na žitno poljé,
Poljé so lepé, kjer so Jezusové.

Ta druga je padla na vinske trte,
Na vinske trte, kjer so Jezusové.

Ta trejča je padla na visoke goré,
Goré so lepé, kjer so Jezusové.

Pri zadnji večerji je Jezus storiu testament,
Postaviu svet zakrament;

Pri zadnji večerji je blo jogrov dvanajst,
Jezus je trinajst.

5938.

(Iz Št. Andreža pri Gorici.)

'Na hišca, na hišca na trauniki stoji,
Na hišca lepa, kjer je Jezusova.

U ti hišci, u ti hišci je en kelih lep zlat,
En kelih lep, kjer je Jezusov brat.

U tem kelhi, u tem kelhi so tri kanci krvi,
Tri kanci krvi, kjer so Jezusovi.

Ta prvi je padel na visoke gore,
Na visoke gore, kjer so Jezusove.

Ta drugi je pa padel na vinske trte,
Na vinske trte, kjer so Jezusove.

Ta treči je padel na jogrov dvanajst,
Na jogrov dvanajst, kjer je Jezus trinajst.

5939.

(Z Gorjanskega na Krasu.)

Tamlè je no púljce,
Púljcɛ žïégnano,
Nɑ̈srt tɑ̀ga púljca
Jɛ vɛ̀rtić wogrɛjén.
Nɑ̈srt tъgá vɛrtíca
Na misca zlātà,
Na misca zlātà,
Sɛj je Jïezusɑ̈wa!
Nɛ srïédi tъ míscъ
Jɛ ɑ̈n kïélih zlát,
Ɑ̈n kïélih jɛ zlát,
Sɛj jɛ Jïézusow sát!

5938. *Zapisal* J. Cejan; *pela* Marija Nemec-Lutman. — *Iz Cejanove zbirke II. št. 52.*

5939. *Zapisal* Karel Štrekelj. — *Iz njegove zbirke. Premnogo oblik ni kraških.*

Srïédi tȁγa kïélha
Tri káncъ kɛrví,
Tri káncъ kɛrví,
Ki sα Jiézusɛvi.

Tɛ pɛ̀rvi jɛ pádu
Nα rawno poljïé,
Nα rawno poljïé,
Kɛr šɛníca γor γrèj.

Tɛ drýγi jɛ pádu
Nα vínskъ trtïé,
Nα vínskъ trtïé
Jɛn na naše srcïé.

Tɛ trïeći jɛ pádu
Nα vαsókъ γorïé,
Nα vαsókъ γorïé,
Kɛr Mɛríja γor γrèj.

Tαn γórɛ, tαn γórɛ
Jɛ jǔóγrow dvanájst,
Jɛ jǔóγrow dvanájst,
Jɛn Jïézus tα trinájst.

Pímo γa, pímo
An γlȁžъk al dvá
Nα část Mɛríjъ
Jɛn svïétha Dohá!

5940.

(Iz Hrašč pri Pustojni.)

Leži mi, leži
Le to ravno polje,
To ravno polje,
Vse je Jejzusovo.

Na sred tega polja
Mi 'na hiš'ca stoji,
'Na hiš'ca stoji,
Vsa je Jejzusova.

Notri v ti hiš'ci
Mi 'na miz'ca stoji,
'Na miz'ca stoji,
Vsa je Jejzusova.

Gor' na ti miz'ci
Mi en kelih stoji,
En kelih stoji,
Vse je Jejzusovo.

Notri v tem kelhi
So tri svete kaplje krvi,
Tri svete kaplje krvi,
Vse so Jejzusove.

Ta prva mi kane
Na to ravno polje,
Na to ravno polje,
K' mi šenič'ca ven gre.

Le rasti mi, rasti,
Šeničica ti,
Pri vsaki svet' maši
Boš nucala ti.

Ta druga mi kane
Na vinske trte,
Na vinske trte,
Kjer mi vince ven gre.

Ta tretja mi kane
Na visoke gore,
Na visoke gore,
Kjer Marija dol' gre.

5941.

(Z Vrhnike.)

Okoli, okoli je ravno polje,
To ravno polje, vsaj je Jezusovo.
Na sredi tega polja ena hišca stoji,
Al hišca le-ta vsaj je Jezusova.

5940. *Zapisal* M. Rodè; *povedal* Jan. Bajc. — *Iz Rodetove zbirke V. št. 19.*
5941. *Zapisal* Frančišek Lužar. — *Iz zbirke F. F. Lužarja I. št. 24, kjer je ta-le opomnja: »Naročil sem l. 1891. svojemu pokojnemu (takrat 12 letnemu)*

Na sredi te hišce ena mizca stoji,
Al mizca le-ta vsaj je Jezusova.
Na sredi te mizce en kelih stojí,
Al kelih le-ta vsaj je Jezusov.
Na sredi tega kelha tri kaplje krví,
Tri kaplje krvi, vsaj so Jezusove.
Ta prva je kanla na ravno poljé,
Na ravno polje, kjer pšenica vun gré.
Ta druga je kanla na vinske goré,
Na vinske gore, kjer so trte mladé.
Ta tretja je kanla na visoke gore,
Na visoke gore, kjer Marija dol gre.
Tam gori na gori je jogrov dvanajst,
Je jogrov dvanajst, pa je Jezus trinajst.
Al zdaj ga pa spijmo en glažek ali dva,
Na zdravje Marije in svetga Duha!

5942.

(Od Vrhnike.)

Tam vokolj polja so bele ceste,
So bele ceste, sej so Jezusove.

Tam na tem poljci 'na hišca stoji,
Hišca svetla, sej je Jezusova.

Gor na tej mizci en kelih stoji,
Kelih svetav, sej je Jezusovi.

Noter v tem kelh' je svet rešno telo,
Svet rešno telo, sej je Jezusovo.

V tem kelh' so tri kaplje krevi,
So tri kaplje krevi, sej so Jezusove.

Ta prva je kanla na ravno polje,
Na ravno polje, ker pšenica rmeni.

bratu, da mi zapiše to pesmico, ker jo je prilično pel in se je meni dopadla. Naučil se jo je peti bivajoč na Vrhniki od neke varuhinje, ter mi jo zapel na sledeči način. Jaz nisem pesem prav nič spremenil. Pri petju se vsaka druga vrsta ponavlja«.

Andante.

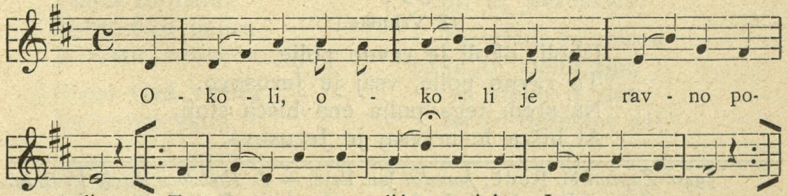

5942. *Zapisal* Jožef Samotorčan. — *Iz njegove zbirke str. 2—3.*

Ta druga je kanla na vinske gore,
Na vinske gore, ker so mlade trte.
Ta tretja je kanla na visoke gore,
Na v'soke gore, ker Marija dol gre.

Gori na gori je jogrov dvanajst,
Je jogrov dvanajst, pa je Jezus trinajst'.

Zdej ga pa pijmo en glažek alj dva
V imen Jezus-Marije jen svetga Duha.

5943.

(Od Vrhnike.)

Na zelenem polju èna hišca stoji,
Pa ta hišca je lepa, k' je Jezusova.

V hišci ena mizca stoji,
Pa ta mizca je lepa, k' Jezusova.

Na mizci, na mizci an kelih stoji,
Pa ta kelih je lep, k' je Jezusovi.

V kelhu so tri kaplje krevi,
Pa te tri kaplje krevi so Jezusove.

Ena bo padla na ravnu polje,
Ta druga bo padla na vinsko trto.

Ta treka bo padla na visoke gore,
Ker Marija dol gre!

5944.

(Iz Višnje gore.)

Oh polje, oh polje ravno,
Ker je Jezusovo.

Na polju ena hiša stoji,
Ena hiša iz zlata,
Saj je Jezusova.

V hiši ena miza stoji,
Oj miza iz zlata,
Saj je Jezusova.

Na mizi en kelih stoji,
En kelih iz zlata,
Saj je Jezusov.

V kelhu so tri kaplje
Jezusove krvi.

Prva je kanila
Na ravno polje,
Kjer pšenica raste.

Druga je kanila
Na vinske gore,
Kjer so trte mladé.

Tretja je kanila
Na visoke goré,
Kjer Marija kleči,
Marija kleči,
In usmiljenga Jezusa drži.

Tam gori, tam gori
Je jogrov dvanajst,
Jezus je pa trinajst.

5943. *Zapisal* Jožef Samotorčan. — *Iz njegove zbirke str. 18.*
5944. *Zapisal* Alojzij Kralj. — *Iz njegove zbirke I. št. 8.*

Zdaj ga pa pijmo
En glažek al' dva,
V imen Jezus, Marije
In svet'ga Duha!

Stoji ravno polje.

5945.

(Iz Ajdovca pri Žužemberku.)

Stoji, stoji ravno polje,
To ravno polje, saj je Jezusovo.

Sred' polja stoji ena hiša,
Ena hiša stoji, saj je Jezusova.

Sred' hiše ena miza stoji,
Sred' mize pa kelih stoji.

En kelih je zlat,
Not je Jezusov sad.

Tamkaj so tri kaplje krvi,
Tri kaplje krvi, saj so Jezusove.

Prva je kanila na visoke gore,
Na visoke gore, kjer solnce gor gre.

Druga je kanila na vinske gore,
Na vinske gore, kjer so trte mlade.

Tretja je kanila na ravno polje,
Na ravno polje, kjer pšenica ven gre.

5946.

(Iz okolice škocjanske na Dolenjskem.)

Stoji mi, stoji to ravno polje,
Na ravnem polji 'na hišca stoji,
Ena hišca nova, ker je Jezusova.

V hišci, v hišci ena miza stoji,
Ena miza nova, ker je Jezusova.

Na mizi, na mizi en kelih stoji,
En kelih stoji, ker je Jezusovi.

V kel'hu, v kel'hu tri kaplje krvi,
Tri kaplje krvi, ker so Jezusove.

Ta prva mi kane na žitno polje,
Na žitno polje, ker je Jezusovo.

Ta druga mi kane na vinske goré,
Na vinske goré, ker so Jezusové.

Ta tretja mi kane na visoke goré,
Na visoke gore, ker so Jezusové.

Tam gori na gori je jogrov dvanajst,
Pa je jogrov dvanajst, Jezus je ta trinajst.

5945. *Zapisal* Alojzij Kralj. — *Iz njegove zbirke I. št. 7.*
5946. *Zapisal* Ant. Zorec. — *Iz njegovega rokopisa, ki ga hrani Matica.*

5947.

(Iz Št. Lovrenca ob Timenici)

Le leži, le leži
To ravno polje,
To ravno polje,
Saj je Jezusovo.

Na ravnem polju
Ena hišica stoji,
Ena hišica stoji,
Saj je Jezusova.

Le notri v hiš'ci
Ena miza stoji,
Ena miz'ca stoji,
Saj je Jezusova.

Le notri na miz'ci
Zlat kelih stoji,
Zlat kelih stoji,
Saj je Jezusovi.

So notri v kelhu,
So tri kaplje krvi,
Tri kaplje krvi,
Saj so Jezusove.

Ta prva naj kane
Na žitno polje,
Na žitno polje,
Saj je Jezusovo.

Ta druga naj kane
Na vinske gore,
Na vinske gore,
Saj so Jezusove.

Ta tretja naj kane
Na visoke gore,
Na visoke gore.
Saj so Jezusove.

Na gori, na gori
Je jogrov dvanajst,
Je jogrov dvanajst,
Jezus je ta trinajst!

5948.

(Iz Motnika.)

Stoji, stoji ravno pȍlje,
Ravno pȍlje, ko je Jȅzusovo.

Na polji, na polji ena hišca stoji,
Ana hišca zlata, ko je Jȅzusova.

5947. *Zapisal* J. Šašelj; *narekovala* Frančiška Lavrič. — *Iz Šašljeve zbirke. V drugem zapisu manjka verzov 1—4 in v v. 26 stoji* pade *nam.* kane.

5948. *Zapisal* Gašpar Križnik. — *Iz GK. III. Zapis v GK. I. 1—2 se loči, ne gledé na dijakritična znamenja* ȅ *in* ȍ *v tem:* 1 Ležaj, ležaj to ravno pole — 2] Ko je Jezosovo — 3 poli . . . poli — 4 Jezosova — 5 hišci, hišci ena — 6 Ena . . Jezosova — 7] Krog mizce jȅ jogrȏv dvanajst — 8] Jezus trinajst, ko so Jezosovi. — 9, 12] Na mizi, na mizi en kelih stoji * Saj kelih leta je Jezosovi * Notri so tri kaple krvi, * Keru, ko je Jezosova. — 13—20] Ta perva mi kane na vinske gore, * Ta druga mi kane na ravno pole * Ko rumena pšenica ven gre, * Ko je Jezosova. * Ta treta bo kanla na tekoče vode, * Ko so Jezosove. — *Novejši prepis Križnikov (z opomnjo »Zapisana 1869. Ta pesen se je sploh pela v Motniku pri dobrih volah in mrličih zvečer; samo redko* ‚Jezus vzame kelih v roke * Zdravje napije vesolnemu svet' *mi je ena ženska pozneje 1880 povedala«) se loči od zgoranjega (razen da se v petju drugi verz vsake strofe trikrat poje in da nima dijakritičnega* ȅ *in* ȍ*) v tem:* 2 Ki — 3 hišica — 4 Ena hišica . . ki — 5 ena mizica — 6 Ena mizica . . . ki — 7] O. mizice sedi učencev dv. — 8 jogrev] učencev — 9 ta kȅlh] kelih — 10 cel.] vesoljnemu — 11 Notri v kelihu so tri kaplje k. — 12 kaplje . . . ki — 13] Prva bo kanila n. r. p. — 14 ven — 15] Druga bo kanila n. t. v. — 16 ki — 17 Tréta bo kanila n. v. g. — 18] N. v. g., ki so Jezusove — 19] Zdaj ga pa pijmo glažek ali dva — 20 jogrov] učencev.

V hiši, v hiši ana mizca stoji,
Ana mizca zlata, ko je Jězusova.

Okol mizce sedi jogrev dvanajst,
Je jogrev dvanajst, je Jězus trinajst.

Jězus uzame ta kělh v rokě,
Zdravje napije celemu svět.

Noter v tem kělhu je tri kaple kervi,
Tri kaple kervi, ko je Jězusova.

Ta perva mi kane na ravno polje,
Na ravno polje, ko pšenička van grě.

Ta druga mi kane na tekoče vodě,
Na tekoče vodě, ko so Jězusově.

Ta treka mi kane na vinske gorě,
Na vinske gorě, ko Marija gvor grě.

Zdej ga pimo en glažek al' dva
Na zdravje Marije in jǒgrov dvanajst!

5949.

(Iz Motnika.)

Na gori, na gori
Ena hišca stoji,
Ta hišca je Jezosova.

Notri v ti hišci
Ena mizca stoji,
Ta mizca je Jezosova.

Na mizci en kelheč stoji,
Ta kelheč je Jezosovi.

Notri je tri kaple krvi,
Ta krv je Jezosova.

Ta perva bo kanla
Na ravne pole,
Ker rumena špenica raste.

Ta druga bo kanla
Na vsoke gòrê,
Ki Marija gori gre;

Ta treta bo kanla
Na vinske gore,
Ko so Jezosove!

5950.

(Iz Ihana.)

'Na tička l'pó poja,
Pa sam na vem kē:
Tam za Iblanco
J' no ravnъ polé.

Na polъ, na polъ
'Na šiš'ca stoji,

'Na šiš'ca stoji,
Sej ja Jъžъšava.

U šiš'cъ, u šiš'cъ
'Na miza stoji,
'Na miza stoji,
Sej ja Jъžъšava.

5949. *Zapisal* Gašpar Križnik. — *Iz GK. I. 9.*
5950. *Zapisal* Anton Breznik; *pel* Smolajdrov oče. — *Iz Breznikove zbirke II. št. 65.*

Na mizъ, na mizъ
An kelъh stoji,
Ta kelъh je zvat,
K' ja Ježušu brat.

U kelhъ, u kelhъ
Ja tri kaple krví,
Tri kaple krví,
Sej so Jъžъšave.

Ta parva bo kan'va
Na ravnъ polé,
Na ravnъ polé,
Ker všnica rmení.

Ta druga bo kan'va
Na v'soke goré,
Na v'soke goré,
Kēr tarte rodé.

Ta treka bo kan'va
Na v'soke goré,
Na v'soke goré,
Kēr Marija guar gre.

Na guàrъ, na guàrъ
Ja jogru dvanajst,
Ja jogru dvanajst,
Jъžъš ta trinajst.

Ga ziblъ, ga ziblъ,
Ga prosъ Iъpó:
Vadprъ mъ nъbesa,
De pridъm v nъbó.

5951.

(Iz predvorske fare.)

Stojí, stojí ravnó poljé,
Na polju stoji hiša zlata.

U hiši stoji miza zlata,
Na mizi stoji kelih zlat.

Vanj padle so tri kapljice,
Tri kapljice Jezusove.

Je prva padla na poljé,
Kjer Jožef in Maria gre.

Pa druga na vinske goré,
Ki smiljni Ježiš po njih gré.

Pa tretja na svetó goró,
Gor na goró Jezusovo:

Na gori učencov je dvanájst,
Jezus med njimi je trinájst.

5952.

(Iz gorjanske okolice pri Bledu.)

Tankej na polj.e
Ana hišìca stoji,
Ta hišìca je nova,
Je Ježùšova.

Notr.è v hiš.e
Ana miza stoji,
Ta miza je nova,
Je Ježùšova.

Na t.e miz.e
Je an kelìh z,lat,
Kì je Ježùšov brat,
Kì je Ježùšov brat.

Notr.e v kelh.o
So tri kaplje kàrvi,
So Ježùšove,
So Ježùšove.

Ana dàrži
Na ravno polje,
Kò všenica vàn gre,
Kò všenica vàn gre.

5951. *Zapisal* M. Valjavec. — *Iz njegovega rokopisa, ki ga je hranil Miklošič. Očividno je popravljena in izpremenjen je celo metrum!*

5952. *Zapisal* Ivan Kunšič. — *Iz njegove zbirke, ki mi jo je izročil Škrabec V Kunšičevih rokopisih, ki jih je hranil Vlad. Levec, sta še dva prepisa; eden v knjižni slovenščini, drugi v narečju; bistveno se ne ločita od našega zapiska.*

Ana dàrži
Na vìsoče gore,
Na vìsoče gore,
Čèr vince vàn gre.

Ana dàrži
Na vìsoče gore,
Na vìsoče gore,
Kô Marija h nam gre!

5953.

(Podjunska.)

Štam dólta, štam dólta
'Na césta leži,
'Na césta lepá,
Ki je Jézusová.

Štam dólta, štam dólta
'No polje leži,
'No polje lepo,
Ki je Jezusovo.

Na polji, na polji
'Na hiš'ca stoji,
'Na hiš'ca lepa,
Ki je Jezusova.

V hiš'ci, le v hiš'ci
'Na miza stoji,
'Na miza lepa,
Ki je Jezusova.

Na mizi, na mizi
En kelih stoji,
En kelih lep, zlat,
Ki je Jezusov brat.

V kelhi so pa
Tri kaplje krvi,
Tri kaplje lepe,
Ki so Jezusove.

Ta prva je padla
Na žitno polje,
Na žitno polje,
Ki je Jezusovo.

Ta druga je padla
Na vinske trté,
Na vinske trté,
Ki so Jezusove.

Ta tretka je padla
Na verne duše,
Na verne duše,
Ki so Jezusove.

5954.

(Iz Železne Kaplje.)

Tam na polj, tam na polj
Ena hišca stoji,
Ta hišca je lepa,
Kir je Jezusova.

V tej hiše, v tej hiše
Ena miza stoji,
Pa miza je lepa,
Kir je Jezusova.

Na tej miz, na tej miz
En lep kelih stoji,
Te keleh je zvat,
Kir je Jezusov grad.

V tem kelh, v tem kelh
So tri kaple kervi,
Tri kaple kervi,
Kir so Jezusove.

Ta perva je padla
Na žitne polje,
Na žitne polje,
Kir so Jezusove.

Ta druga je padla
Na vinske terte,
Na vinske terte,
Kir so Jezusove.

5953. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz Scheiniggovih NPKS. št. 105.* Štam = viš (= vidiš) tam, *kakor govore sploh* štekarji, *ki za* te *pravijo* šte.

5954. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz neke zbirke cerkvenih pesem, ki mi jo je poslal v porabo Št. Singer.*

Ta tretka je padla
Na jogrov dvanajst,
Na jogrov dvanajst,
Kir je Jezus trinajst.

5955.

(Iz šaleške doline.)

Tam na polju 'na hišca stoji,
Ta je lepa, k' je Jezusova.

V hišci 'na miz'ca stoji,
Ta miz'ca je lepa, k' je Jezusova.

Okolj mize je jogrov dvanajst,
Jogrov dvanajst, Jezus je pati trinajst.

Na mizi en kelih stoji,
Ta kelih je zlat, k' je Jezusov brat.

V tem kelhu je tri kaplje krvi.
Tri kaplje krvi, k' so Jezusove.

Ta prva je padla na vinske trte,
Na vinske trte, k' so Jezusove.

Ta druga je padla na žitno polje,
Na žitno polje, k' so Jezusove.

Ta tretja je padla na svete gore,
Na svete gore, k' so Jezusove.

5956.

(Iz okolice Slov. Bistrice.)

Stojaj mi, stojaj ravno poljé,
Ravno polje, ker je Jezusove.
Na polji mi stojaj lipica,
Lipica, ker je Jezusova.
Pod lipo mi stojaj hiša zlatà,
Hiša zlatà, ker je Jezusova.
V hiši mi stojaj miza zlatà,
Miza zlatà, ker je Jezusova.
Okoli mi stoji stolcev dvanajst,
Stolcev dvanajst, ker so Jezusovi.
Na njimi sedi jogrov dvanajst,
Jogrov dvanajst, ker je Jezus trinajst.
Na mizi stojaj kelih zlat,
Kelih zlat, ker je Jezusov brat.
Notri mi stojaj tri kaple krví,
Tri kaple krvi, kir je Jezus prelil.
Ta prva bo padla na žitno polje,
Na žitno polje, ker je Jezusove.
Ta druga bo padla na vinske goré,
Na vinske gore, ker so Jezusove.
Naš Jezus je tamkaj na križu umrl,
Vsem vernim dušam nebesa odprl.

5957.

(Od Frama.)

Leži mi, leži ravno polje,
Na polji mi stoji hiša zlata,
Na hiša, ker je Ježušova.
U hiši mi stoji na miza zlata,
Ker je Ježušova.
Na mizi mi stoji en kelih zlati,

5955. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz prepisa Fr. Praprotnika.*
5956. *Zapisal* dr. Jožef Vošnjak. — *Iz Slov. Glasnika XI. 1865, 155.*
5957. *Zapisal* Oroslav Caf; *pela* Gertrud Falantan. — *Iz CO. I. 4.*

Ker je Ježušovi.
Notre stojijo tri kaplje krivi,
Ki sǫ Ježušove.
Ta perva je padla na ravno polje,
Na ravno polje, ker je Ježušove.
Ta druga je padla na vinske gore,
Na vinske gore, ker sǫ Ježušove,
Ta tretja je pala na svete gore,
Na svete gore, ker so Ježušove.
Na svetih gorah je jogrov dvanajst,
Je jogrov dvanajst, ker je Ježuš trinajst.

5958.

(Iz Frama.)

Leži mi, leži ravno polje,
Ravno polje, ker so Jezusove.

Na polji mi stoji hiša zlata,
Hiša zlata, ki je Jezusova.

V hiši mi stoji miza zlata,
Miza zlata, ki je Jezusova.

Na mizi stoji en kelih zlati,
En kelih zlati, kir je Jezusovi.

Na kelhi mi stoje tri kaplje kervi,
Tri kaplje kervi, ker so Jezusove.

Ta perva je padla na ravno polje,
Na ravno polje, ker so Jezusove.

Ta druga je padla na vinske gore,
Na vinske gore, ker so Jezusove.

Ta tretja je padla na visoke gore,
Na visoke gore, ker so Jezusove:
Je jogrov dvanajst, ker je Jezus trinajst.

5959.

(Iz Slivnice pri Mariboru.)

Leži mi, leži polje ravno,
Ki si Jezusovo.

Na polji mi stoji hiša zlata,
Ki je Jezusova.

V hiši mi stoji miza zlata,
Ki je Jezusova.

Na mizi mi stoji kelih zlat,
Ki je Jezusov.

V kelhi stojijo tri kaplje krvi,
Ki so Jezusove.

Prva je padla na žitne polje,
Ki so Jezusove;

Druga je padla na vinske gore,
Ki so Jezusove;

Tretja je padla na svete gore,
Ki so Jezusove;

Na svetih gorah je jogrov dvanajst,
Je Jezus med njimi trinajst'.

5958. *Zapisal* Oroslav Caf. — *Iz CO. IV. I. Za 16. verzom očitno enega manjka; gl. prejšnjo in nastopno številko.*
5959. *Zapisal* Gabrijel Majcen. — *Iz njegovega rokopisa št. 2.*

5960.

(Od Sv. Antona v Slov. goricah.)

Na gori, na gori ena lip'ca stoji,
Ena lip'ca stoji, ki je Jezusova.
Trarali, trarali, tralejalilo,
Ena lip'ca stoji, ki je Jezusova.

Na gori, na gori kapelca stoji,
Kapelca stoji, ki je Jezusova.

V kapelci, v kapelci ena miza stoji,
Ena miza stoji, ki je Jezusova.

Na mizi, na mizi en kelih stoji,
En kelih stoji, ki je Jesusov.

V kelihu, v kelihu so tri kaplje krvi,
Tri kaplje krvi, ki so Jezusove.

Ta prva je kaplja za vinske gore,
Za vinske gore, ki so Jezusove.

Ta druga je kaplja za žitne polje,
Za žitne polje, ki so Jezusove.

Ta tretja je kaplja za moje srce,
Za moje srce, ki je Jezusovo.

Zakaj bi tička ne pela, ko se ji dobro godi!

5961.

(Dolenjska.)

Ena tička lepo poje,
Po luftu leti;
Zakaj bi na peila,
K se ji dobro godi!

Ne seje, ne žajne,
Sam Buh jo živi,
Na Boga na pozabi,
Ga zmeram časti.

Eno mater jest imam,
Bo prosila za me:
Maria divica,
Tu slatku ime!

Bog oča, Buh sin
V nebesih sedi,
Na zemlo dol gleda,
Kako človek živi.

Le dobro, le dobro,
Le neč ne hudu,
Na Boga ne pozabi,
De prideš v nebu.

Zdej ga pa pimo
V jimenu Boga,
Očet(a) in Sina
In svetga Duha!

5960. *Zapisal* Jožef Tušak. — *Iz njegove zbirke III. Vsaka kitica se poje kakor prva.*

Opomnja. Nenarodna je pesem iste vsebine, ki jo je zapisala Zinka Kavčičeva v Št. Juriju na južni železnici in se začenja: Stoji, stoji hišica, * Hiša Jezusova, * Mala hiša kočica, * Mala koča nova.

5961. *Zapisal* Andrej Fajdiga. — *Iz njegove okoli 1834. l. pisane pesmarice, ki mi jo je poslal v porabo Fr. Levec.*

5962.

(Iz Suhorja.)

Ena tičca poje,
Pod nebom leti
In žvižga in poje,
Se j' dobro godi.

Zakaj ne bi pela,
Vesela bila,
Ne seje, ne žanje
Pa vendar živi!

Eno mater pa ima,
Ki za njo skrbi:
Marijo devico,
To sladko ime.

Pa tudi očeta
Še zraven ima:
Bog Oče
V nebesih sedi,
Na zemljo pogleda,
Kak grešnik živi.

Če lepše bo živel,
Še lepše bo vmrl,
Da mu bo Jezus
Nebesa odprl!

5963.

(Kranjska.)

Lep angeljček poje,
Visoko leti,
Ko Jezus je rojen
Odrešit ljudi.

Zakaj bi ne žvižgal,
Zakaj bi ne pel,
Je Jezus per meni,
Zato sim vesel!

Per vodi Jordani
Bil Jezus keršvan,
Ker nam vsim skupaj
Za milost poslan.

No zdaj ga pa pimo
En glažek al dva,
Nikar ne zabimo,
De Bog nam ga da!

5964.

(Iz Krope.)

Te tič'ce pod nebom
Prav visoko lete,
Sprelepo pojejo,
Se jim dobro godi.

Ne seje, ne žanje,
Pa vendar živi;
Boga nikol' ne razžali,
Nikdar ne greši.

Bog Oča
V nebesih sedi
Pa gleda na zemljo,
Kako se godi.

»Če boljši boš živel,
Še boljši ti bom.«

Eno mater še imam,
Da prosi za mé,
To devico Marijo,
To sladko ime.

No zdaj ga bomo pili
Še vsaki en glaž
V imenu Boga Očeta
In Sina in svetega Duha!

5962. *Zapisal* Anton Žlogar. — *Iz njegove zbirke, ki jo hrani Matica.*
5963. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz SPKN. V. 44—45.*
5964. *Zapisal* Franč. (Rad.) Poznik. — *Iz NB. 163—164.*

5965.

(Iz Motnika.)

Ana ptičica lepô pôje,
Po luftu leti;
Zakaj bi ne pela,
Se ji dobro godi.

Ne seje, ne žane,
Se ji dobro godi,
Greha ne dela,
Nikoli ne greši.

Jaz imam očeta eniga,
Ki v nebesih sedi,
Na zemljo dolji gleda
K se m dobro godi!

Jas imam eno mater,
Zmerom za me Boga prosi,
Marijo divico,
To sladko ime!

Jaz imam en glažek vinca,
Sam Bog mi ga je dal;
Sveti Šentjanž mi ga bo žegnal,
Jaz ga bom popil:

V 'men svetega Šentjanža,
Pravga živ'ga Boga!

5966.

(Iz Frama.)

Ena ptička mi poje,
Ko po luftu leti,
Zakaj b' si ne pêla,
Ko dobro živi!

Ne sêje, ne ženja,
Na drobno živi,
Ker Boga ne razžali,
Ga zmirom časti.

Ena tička, 'na tička
Na oltarju stoji,
En glaž zrêlega vina
V krempelcah derži.

To vince popila
Ma mîdva oba:
Le bratec, pij, pij,
No mi glažek nalij!

Nič drugim ne daj,
Kakor meni nazaj:
To vince popila ma
Mîdva oba;

No Marijo častila
No svetga D'ha,
To sveto Trojico,
Edinega Boga!

5967.

(Od Cerovca.)

Vtica lepo poje,
Pod nebom živì.
»Kaj si ne bi pela,
Ki dobro živìm!«

Bog Oča, Bog Sin pa
Na nebi sedi,
Na zemljo zgledava,
Kak človek živì.

Če lepše-š živêâ
Še lepše boš vmŕâ,
Bo ti Sin nebeški
Bôžji raj odpŕâ.

5965. *Zapisal* Gašper Križnik. — *Iz GK. I. 38.*
5966. *Zapisal* Oroslav Caf. — *Iz CO. I. 36.*
5967. *Zapisal* Stanko Vraz. — *Iz VO. XIX. Z. 56 (159, 162). Vrazov prepis v VO. I. 100 se loči, ne gledé na naglasna znamenja v tem:* 2 živì] leti — 3 si ne bi] ne bi si — 4] V božjoj roki živí — 7 zemlo — 9 lepše boš — 11] Té ti bo sin božji — 12] Raj nebeški odpŕâ — 15 V imeni oče — 16 svetega — 19 Bodi — 20 pr.

Le pímo no jémo
V imeni Boga,
V jmeni Otca, Sina
No svetga Duha!

Jaz pa vam napijem
Lep veseli glas:
Bod Jezoš, Marija
Na véke pri nas!

5968.

(Štajerska.)

Glej, ptič'ca si poje,
Po zraku leti,
Zakaj bi ne pela,
Ko dobro živi?

Ne seje, ne žanje,
Pa vendar živi,
Nič Boga ne žali,
Nikolj ne greši.

Naš Oče nebeški
V nebesih sedi,
Na zemljo dol gleda,
Kak grešnik živi.

Bolj grešno boš živel,
Bolj grešno boš vmerl,
In satan ti bode,
Oh, pekel odperl.

Bolj brumno boš živel,
Bolj brumno boš vmerl,
Bo oče nebeški
Nebo ti odperl.

Ptičica letela
V učiteljev hram,
Si lepše zapela
Kot učitelj sam.

Ta ptičica gori
Na oltarju sedi
In vinca kozarek
U kljunu derži.

Bo tot'ga popila,
Pa drujga dobi,
Je lepo vesela
No Boga časti!

5969.

(Od Sv. Andreja pod Oljsko goro.)

'Na tička si poje,
Po luftu leti,
Zakaj bi ne pela,
Ko lahko živi!

Ne seje, ne žanje,
Si nič ne skrbi,
Nič Boga ne žali,
Ga zmiram časti.

Bog Oče, Bog Sin
V nebesih sedi,
Na zemljo dol gleda,
Kjer grešnik živi.

5968. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz »Drobtinic« VIII. 274—275 »narodska popravljena«. Zapis v starejši pesmarici, ki jo imam s Pohorja od Lav. Čulka (II. št. 6) se loči od tega predelka:* 1 ptička — 3 kne — 5 žaje — 6 ževi — 14 vmeru — 19] In vsmileni Jezus — 20] Bo nebo o. — 21] Je ptička zletela — 22 očitelov — 24] Kut vučitel s. — 25] Tička zdravička — 26] Na altarji stoji — 27] En glažič vinca — 28 V klunču — 29—32] Je lehko vesela, * Kir dobro živi: * Bo todga popila, * Pa drojiga dobi.

5969. *Zapisal* Fr. Praprotnik; *pel njegov oče.* — *Iz njegove zbirke.*

Oddelek E.

Pivec bahač, veseljak in revček.

Pivci – bahači. A.

5970.

(Iz Ihana.)

Mi ga pa tóč'mo,
Mi ga pa poč'mo,
Vole smo židane,
Dobrъ nam gré.

Šle so pътice
Vъnki z mošníce,
So se zmotale
Not u bokale!

Pivci – bahači. B.

5971.

(Iz Šiške.)

Mi smo pa z Nakъlna,
Pjemo ga s frakъlna
Cele noči.

Mi smo pa s Kamъnka,
Pjemo ga s slamъnka
Cele noči.

Mi smo pa z Luke,
Pjemo ga s kupe
Cele noči.

Mi smo pa s Kranja,
Pjemo ga s panja
Cele noči.

Mi smo pa z Velkih Lašč,
Pjemo ga z velkih flaš
Cele noči.

5972.

(Iz Libelič na Koroškem.)

Mi pa smo s Teharja, Teharja, Teharja,
Pijmo ga z žehtarja, žehtarja, žehtarja.

Mi pa smo z Nakeljna, Nakeljna, Nakeljna,
Pijmo ga z frakeljna, frakeljna, frakeljna.

Mi pa smo s Kamnika, Kamnika, Kamnika,
Pijmo ga s slamnika, slamnika, slamnika.

Kaj pa nam morejo, morejo, morejo,
Kaj pa nam morejo, če smo vesel!

5970. *Zapisal* Anton Breznik; *pela stara* Kajžnica. — *Iz njegove zbirke II. št. 90.*

5971. *Zapisal* M. Rodè; *povedal* Boj. Holeček. — *Iz Rodetove zbirke VIII. št. 15.*

5972. *Zapisal* Rud. Mencin. — *Iz zbirke Jurija Luleka I. št. 27.*

5973.

(Z Blok pri Cerknici.)

Mi smo pa v zguornъ krej,
Kdu nam pa muore kej,
Če smo vesïel?
Mi smo fantje spod gori,
Vsъ smo lumpji, kar nas je.
Mi smo pa z Naklna,
Pjemo ga z fraklna
Cejle noči.
Nъč nam ne morejo,
Če smo vesiel;
Nъč nam ne morejo,
Če smo vesiel!

Pivci – bahači. C.

5974.

(Od Sv. Jurija na Ščavnici.)

Mi smo mi, mi smo mi,
Smo v Berkovcih doma,
Smo v Berkovcih doma,
Po širokem svet
Vsak ptič nas pozna,
Vsak ptič nas pozna
Do Zagreba!
Mi vse zapijemo,
Mi vse zalumpamo,
Potem pa gremo
Prazni domo!

5975.

(Sv. Anton v Slov. Goricah.)

Mi smo mi, mi smo mi,
Od Sv. I . . . . doma,
Po celen sveti
Vsak tič nas pozna
Do Zagreba!
Vse zapijemo,
Vse zalumpamo,
Potem pa gremo
Prazni domo!

5976.

(Iz Št. Jurija ob južni železnici.)

Mi smo mi, mi smo mi,
Smo s Šentjurja doma,
Smo s Šentjurja doma,
Po širocemu svetu
Vsaki tič nas pozna,
Vsaki tič nas pozna
Do Zagreba!
Vse zapijemo,
Vse zalumpamo,
Potlej pa gremo
Prazni domov!

Pivec veseljak.

5977.

(Borovlje.)

Jas žavosten, žavosten
Biti kna mo,
Mojha vösöla kraj
Bo le tam pod zamlo.

5973. *Zapisal* Izidor Modic; *pel* K. Zadnik. — *Iz Modčeve zbirke št. III.*

5974. *Zapisal* Jožef Krajnc; *narekoval* Janez Rožman *iz Berkovec.* — *Iz Krajnčevega rokopisa.*

5975. *Zapisal* Jožef Tušak. — *Iz njegove zbirke III.*

5976. *Zapisal* Valentin Jarc. — *Iz njegovega rokopisa.* »*Zložil bajde č. g. Dragotin Ripšl, Šentjurčan, zdaj (t. j. 1887) župnik na Vidmu.*«

5977. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz Scheiniggovih NPKS. št. 1010.*

Ključek se vsak dan vrti.

5978.

(Kranjska.)

Nograd imam v suhem vrhu,
Hramček je vsak dan zaprt:
Prijatli moji, slabo se godi,
Ključek se malokdaj vrti!

Nograd mam v vinu vrhi,
Hramček je vsak dan odprt:
Prijatli moji, dobro se m'godi,
Kjuček se vsak dan vrti!

Ne grem domov, sem žejna premočno.

5979.

(Od Sv. Trojice v Halozah.)

Ne grem domu, ne grem domu,
Sem žena prav močno!
Še kiklco prodala bom,
Za sladko vince dala bom:

Ne grem domu, ne grem domu,
Sem žena prav močno.
Še jenčico prodala bom,
Za sladko vince dala bom.

Še čevlice prodala bom,
Za sladko vince dala bom!

5980.

(Od Sv. Jurija na Ščavnici.)

Jajnko man, prodala bon,
Za sladko vince dala bom;

Ne grem domo, ne grem domo
Sem žejna premočno!

(Na mesto »jajnko« dalje poje se »fürtoh«, »robec« . . .)

5981.

(Št. Jurij na južni železnici.)

(Mož):

I. (—∪) pojd domov!

(Žena):

Ne grem domov, ne grem domov,
Sem žejna premočno!

(Vsi):

Ne grem domov, ne grem domov,
Sem žejna premočno!

(Žena):

Še aubico prodala bom,
Za sladko vince dala bom.

(Vsi):

Še aubico prodala bom,
Za sladko vince dala bom.

Ne grem domov, ne grem domov,
Sem žejna premočno!

(Tako našteje ona potem vso obleko, katero bo še prodala, da bo za sladko vince dala.)

5978. *Zapisal* Fr. (Radivoj) Poznik. — *Iz njegove zbirke. Podobno se začenja zgoraj št. 5608.*

5979. *Zapisal* Andrej Hren. — *Iz njegove zbirke. Verz 1—2 (5—6) se ponavlja pred vsako strofo in za njo.*

5980. *Zapisal* Jožef Krajnc; *narekovala* Ana Kapun. — *Iz Krajnčevega rokopisa.*

5981. *Zapisal* Valentin Jarc. — *Iz njegovega rokopisa.*

5982.

(Podkrnos.)

Jančico pradava bom
Za svietle vince dava bom:
Ne grem domú, ne grem domú,
Je vince presvadku!

Namesto jančico se poje potem po vrsti: štumfiče, jopico, čirievle itd.

5983.

(Z Oblok.)

Ne grem domu, ne grem domu,
Sem žejna premočno!
Ne grem domu, ne grem domu,
Sem žejna premočno:
Še kikelco prodala bom,
Za sladko vince dala bom:
Ne grem domu, ne grem domu,
Sem žejna premočno!

Tako našteva potem, kar ima — dolence, ruto, ako je špasno, tudi hišo, grunte itd. Ko se ne ve spomniti ničesar več, je pesmi konec.

Vinski bratec.

5984.

(Od Sv. Antona v Slov. Goricah.)

Zmiraj vesel, vesel,
Dokler na svet' bom živ,
Zmiraj bom vince pil,
Dokler bom živ.

Kadar pa mrja bon,
Vince več pija ne bon,
Dente me v črni grob,
Liter na grob!

Ker de tan mimo ša,
Tisti de reka tak:
To je bil vinski brat,
Pil ga je rad.

Žena tan mimo šla,
Milo se jokala:
»Pojdi, moj mož, domu,
Pija še boš!«

»Žena, ti motiš se,
Jaz ne mor'm it kre te,
Jaz sen že vzet na stan
V večnosti tan.«

Lubca na sred' morja
Rada bi moja bla,
Jaz pa sen fant za to,
Plavam po njo!

5985.

(Od Sv. Antona v Slov. Goricah.)

Gda sen jaz mladi bija,
Sen se skoz rad vičija,
Sen skoz štundiral svet,
Kak bi blo za živet.

Včaka sen dvajset let,
Spozna neumni svet,
Začnem po jen živet,
Zmiraj si pet.

5982. *Zapisal* Jakob Wang. — *Iz njegove zbirke I. 48.*
5983. *Zapisal* Janez Kokošar. — *Iz njegovega rokopisa.*
5984. *Zapisal* Jožef Tušak. — *Iz njegove zbirke III. V petju se pristavlja povsod na začetku verzov* Oja! *Konec spada drugam, prim. št. 2587 in d.*
5985. *Zapisal* Josip Klemenčič. — *Iz njegove zbirke št. 22. — Zapis Jožefa Krajnca od Št. Jurija na Ščavnici se loči v tem:* 2 Sem — 3 Sem . . študiral — 4 bi blo] blo — 5 Včakal sem — 7 njem — 8 Zmirom — 9] Oh kaj bo zdaj začet — 10. 11 Mogel bom — 16 Lüstno] Dobro — 17 zdaj —

Kaj pa bo zaj začet,
Moga bon ženo vzet,
Moga bon ženo vzet,
Dobro živet'.

Lüštna sma vküp bila,
Pila ga obadva,
Pila ga le tako,
Lüštno je b'lo.

Oh, kaj se zaj zgodi!
Püša si mi vtopi
Z vinskimi sodi tan,
Tud' je moj hram.

S kartami vse pobija,
Krave no vse zapija,
Zaj pa že neman nič,
Pojen kak ftič!

Oh, kaj se zaj zgodi,
Šolmaster tan kriči,
Moj grünt je na boben,
Znan vsen liden.

Kadar jaz vmrja bon,
Dente me notr v grob,
Dente me notr v grob,
Pintič na grob.

Ker de tan mimo šo,
Vsaki de reka to:
To je en vinski brat,
Pija je rad.

Žena je mimo šla,
Milo se jokala:
»Pojdi, moj mož, domo,
Pija ga boš!«

Oh žena, motiš se,
Meni vse nači gre:
Jaz sen že vzet na stran
V večnosti tan!

5986.

(Od Sv. Ane na Krembergu.)

Zmiraj vesel, vesel,
Dokler na svet' bom živ,
Zmiraj bom vince pil,
Dokler bom živ.

Kadar jaz mrja bom,
Vinca več pil ne bom,
Dente me noter v grob,
Liter na grob.

Kdor bo tam mimo šel,
Te bo lahko spoznal,
To je bil vinski brat,
Pil ga je rad.

Žena de mimo šla,
Milo de jokala:
»Stani, moj lubi mož,
Pil ga še boš!« —

Lubca na sred morja,
Rada bi moja bla,
Jaz pa sem fant zato,
Plavam po njo.

5987.

(Iz Slov. goric?)

Zmeram juhe, juhe!
Zmeram vesel' srce,
Žalost za nas ne zna,
Hvalmo Boga!

Zmeram fidel, fidel,
Vedno bi vince pil,
Zavriskam zraven rad,
Dokler sem mlad.

19 tam — 21 zabil — 22 zapil — 23 neman — 24 Pojen — 25 zdaj — 26 Šolmešter tam — 29] Gdere jaz mrja bóm — 30, 31 notr — 33 tam mimot — 34 to] tak — 36] Pil ga je rad. — 37 mimot — 39] Pojdi domo, moj mož, — 42] Meni vse nači gre — 43 stan — 44 Večnosti tam. — Püša *se razlaga s* ‚Hube'

5986. *Zapisal* Janko Šlebinger. — *Iz njegove zbirke II. str. 23—24*

5987. *Zapisal* Janko Šlebinger. — *Iz njegove zbirke IV. str. 73.*

Zmiram le živ, živ, živ,
Vedno bi vince pił,
Zmeram bi vince pił,
Dokler bom živ.

Kadar pa umrl bom,
Vinca več pil ne bom;
Dente me v mrzel grob,
Firtel na grob.

Kdorkol' bo mimo šeł,
Vsakter bo tak veleł:
»To je bił vinski brat,
Pił ga je rad!«

5988.

(Od Sv. Jurija na Ščavnici.)

Jaz sem en vinski brat,
Vince jaz pijen rad,
Vince je veselje
Moje glave.

Dere jaz merja bon,
Vinca več pil ne bon,
Dente me notri v grob,
Pintič na grob!

Ker pa de mimo ša,
Vsaki bo reka: »Ja,
Tü je en vinski brat,
Pija ga je rad!«

Jaz sem star dvajset let,
Ti si star mesec dni,
Jaz pa ti to poven:
Meta me ne neš!

Zdaj pa le bodmo mi
Vküper veseli vsi,
Dajmo zahvalnosti,
Bog nas živi!

Zdaj pa le rečmo vsi:
Bog nas naj le živi,
Te pa mo srečno vsi
Vince pili!

5989.

(Od Sv. Jurija na Ščavnici.)

Dekle na sred morja,
Rada bi moja bla;
Jaz pa sem vinski brat,
Pijem ga rad.

Vinček moj, vinček moj,
Ti si moj, jaz sem tvoj,
Jaz te bom zmiraj pil,
Dokler bom živ.

Kadar pa vmrja bom,
Vinca več pil ne bom,
Dente me notri v prob,
Pintek na grob!

Vsak, ki bo mimo ša,
Vsak bo tako reka:
To je en vinski brat,
Pija ga je rad!

5990.

(Od Sv. Jurija na Ščavnici.)

Zmiraj vesel, vesel,
Dokler na svet bom živ,
Zmiraj bom vince pil,
Dokler bom živ.

Kadar jaz mrja bom,
Vinca več pil ne bom,
Dente me notri v grob,
Liter na grob.

5988. *Zapisal* J. Krajnc; *narekal* J. Kurja (Kuril). — *Iz Krajnčeve zbirke.*

5989. *Zapisal* Jožef Krajnc; *narekoval* Martin Kvas. — *Iz Krajnčevega rokopisa.*

5990. *Zapisal* Jožef Krajnc; *narekoval* Fr. Mikl. — *Iz Krajnčevega rokopisa. Na začetku vsakega verza se poje* Oja!

Kdo bo tam mimo ša,
Ta bo lehko spozna:
Ta je bil vinski brat,
Pil ga je rad.

Lubca tam mimo šla,
Milo se jokala;
»Stani, moj lubček, gor,
Pil še ga boš.« —

Lubca na sred morja,
Rada bi moja bla,
Jaz pa sem fant za to,
Plavam po njo!

5991.

(Iz Hajdina pri Ptuju.)

Kadar bom jaz umr,
Dente me notr v grob,
Dente me notr v grob,
Litar na grob.

Keri bo mimo šo,
Saki bo reko to,
To je bju vinski brat,
Pju ga je rad.

Žena bo mimo šla,
Milo se jokala:
»Vstani, moj ljubi mož!
Pju še ga boš!«

Sestra bo mimo šla,
Milo se jokala:
»Vstani, moj ljubi brat!
Pju šeš ga rad!«

5992.

(Iz Št. Jurija na južni železnici.)

Jaz pa v gorice grem.
Kaj pa bom delal tam,
Kaj pa bom delal tam?
Vince bom pil!

Kada pa umrl bom,
Tedaj me dajte v grob,
Tedaj me dajte v grob,
Sodec na grob!

Vsak, kter' bo mimo šel,
Vsak tedaj rekel bo:
To je bil vinski brat,
Pil ga je rad!

5993.

(S Pohorja.)

Jaz sem 'ni vinski brat,
Vince pa pijem rad,
Bom ga piv, bom ga piv,
Dokler bom živ!

Kadar pa pride smrt,
Truplo boj' djali v grob,
Truplo boj' djali v grob,
Firtel na grob.

Gor bo zapisano,
Dol ne bo zbrisano:
Bil je 'ni vinski brat,
Pil ga je rad!

Kteri bo mimo šel,
Vsaki bo tako djal:
Bil je 'ni vinski brat,
Pil ga je rad!

Sestra bo mimo šla,
Milo se jokala:
»Vstani gor, ljub' moj brat,
Pil si ga rad!«

Žena bo mimo šla,
Milo se jokala:
»Vstani gor, ljub' moj mož,
Pil ga še boš!«

5991. *Zapisal* Anton Pesek. — *Iz njegove zbirke št. 7.*
5992. *Zapisala* Zinka Kavčičeva. — *Iz njene zbirke.*
5993. *Zapisal* Filip Miklavec. — *Iz njegove zbirke I. št. 13.*

5994.

(S Suhe.)

Zmiraj vesel, vesel,
Dokler na svet' bom živ,
Zmiraj bom vince pil,
Dokler bom živ.

Ljubil bom noč no dan,
Piv ga bom vsaki dan,
Tisto pa prej povem:
Lustik mus sein!

Kadar pa omero bom,
Vinca več pil ne bom,
Den'te me v črni grob,
Liter na grob!

Kdor bo tam mimo šel,
Ta bo lehko spoznav:
Ta je bil vinski brat,
Pil ga je rad!

Žena bo mimo šla,
Mil se bo jokava:
»Vstani gor, ljubi mož,
Piv ga še boš!« —

Ljubca na sred morja
Rada bi moja bla;
Jaz sem pa fant zato,
Plavam po njo!

5995.

(Od Železne Kaple.)

Jaz sem zmiraj vesel, vesel,
Zmiraj vesel,
Vince bom tud rad pil,
Dokler bom živ.

Kedar pa vmrl bom,
Vince zapustil bom,
Truplo bojo djali v grob,
Firtel na grob.

Kdor bo tam mimo šel,
Vsaki bo to spoznal:
Te je bil en vinski brat,
Pil ga je rad!

5994. *Neznanega zapisovavca. — Iz zbirke Jur. Luleka I. št. 9, kamor je prepisana in rokopisa Fr. Dimšnikovega ter ji strofa 2. pridejana pozneje. Na začetku verzov se poje povsod* Oja! *Lulek ima ta-le dva napeva (prvega je pel Fr. Dimšnik 20. IV. 1902):*

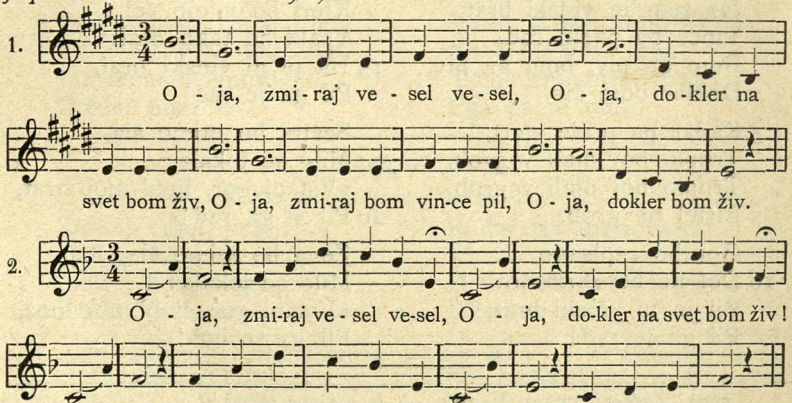

5995. *Zapisal* Št. Singer. — *Iz njegovega rokopisa.*

5996.

(Iz podjunske doline.)

Jaz sem en vinski brat,
Pijem ga zmiraj rad,
Piv sem ga, piv ga bom,
Dokler bom živ.

Ko bom pa jaz umerv,
Dejte me noter v grob,
Dejte me noter v grob,
Firtl na grob!

Kdor bo kolj mimo šev,
Vsaki bo tako djav:
»To je bil vinski brat,
Piv ga je rad!«

Sestra je mimo šla,
Gor me je klicala:
»Vstani gor, ljubi brat,
Pil ga boš rad!«

Žena je mimo šla,
Miv se je jokala:
»Vstani gor, ljubi mož,
Piv ga še boš!«

5997.

(Iz Št. Kocijana na Koroškem.)

Vselej vesel, vesel,
Vselej bom vince pil,
Vselej bom vince pil,
Dokler bom živ!

Kedar pa vmrl jes bom,
Vince zapustil bom,
Truplo denite v grob,
Firtel na grob.

Kdorkoli bo mimo šel,
Vsak me koj spoznal:
»Ta je bil vinski brat,
Pil ga je rad!«

5998.

(Od Bleda.)

Zmiraj vesel, vesel,
Dokler na svet' bom živ,
Zmiraj bom vince pil,
Dokler bom živ!

Kadar pa vmrl bom,
Vinca več pil ne bom,
Den'te me v črni grob,
Liter na grob!

Kdor bo tam mimo šel,
Ta bo lahko spoznal:
Ta je bil vinski brat,
Pil ga je rad! —

Ljub'ca na sred' morja
Rada bi moja b'la;
Jaz sem pa fant zato,
Plavam po njo!

5999.

(Iz Melkuša pri Bledu.)

Dečva na sred morja
Rada bi moja bvâ;
Jaz sem pa fant zato,
Splavam po njo! —

5996. *Zapisal* Blaže Ranc. — *Iz njegove zbirke št. 8.*

5997. *Neznanega zapisovavca. — Iz Scheiniggovih NPKS. št. 1002.*

5998. *Zapisal* Janko Žirovnik. — *Iz njegove zbirke I.*[2] *št. 13, kjer je tudi melodija. Na začetku vsakega verza se poje* Oja! — *Zapis v zbirki Antona Kovačiča I. str. 114 in M. Rodéta v zbirki njegovi VIII. št. 57 se ne ločita od zgoranjega, zapis v zbirki Ant. Jerovšeka, ki mi jo je poslal Ant. Kovačič, pa samo v tem:* 7 črni] hladen.

5999. *Zapisal* Ivan Kunšič. — *Iz njegovega rokopisa, poslal V. Levec. Pred vsakim verzom se poje* Oja.

Jaz sem veseu, veseu,
Dokler bom živ;
Kadar pa živ na bom,
Vinca več piu na bom.

Truplo denite v grob,
Firkel na grob!

6000.

(Iz gorjanske okolice pri Bledu.)

Mi smo pa bratje tri,
Pijèmo ga rad.e vsi,
Jest pa ta m¸lajš.e brat,
Pijem ga rad.

Vinčàk moj, vinčàk moj,
Jest sàm toj, ti s.e moj,
Vinčàk bom zmerej pi¸l,
Dokler bom živ!

Gdàr pa ¸vmàru bom,
Vinca več pi¸l na bom,
Trupu v ta čàrn.e grof,
Firkàlj na grof.

Gdòr bo pa memo šu,
Ta se pa sponu bo:
Ta je bi¸l vinšč.e brat,
Pi¸l ga je rad!

6001.

(Iz Krope.)

Ljubca na sred morja
Rada bi moja bla,
Jaz sem pa fantič mlad,
Pijem ga rad.

Kedar pa umerl bom,
Vinca več pil ne bom,
Dajte me v črni grob,
Firkel na grob.

Kdor pa tu mimo gre,
Naj se na me ozre:
»To je bil vinski brat,
Pil ga je rad!«

Vinček moj, vinček moj,
Jaz sem tvoj, bod ti moj!
Jaz bom rad vince pil,
Dokler bom živ!

6002.

(Iz Krope.)

Dekle na sred' morja
Rada bi moja bla,
Jaz sem pa vinski brat,
Pijem ga rad.

Vinček moj, vinček moj,
Ti si moj, jaz sem tvoj,
Jaz te bom zmeraj pil,
Dokler bom živ.

Kadar pa vmrl bom,
Vinca več pil ne bom,
Den'te me v črni grob,
Firkelj na grob.

Kdor bo le memo šel,
Vsak bo koj spoznal:
»Ta je bil vinski brat,
Pil ga je rad!«

6000. *Zapisal* Ivan Kunšič. — *Iz njegove zbirke, ki mi jo je izročil Škrabec.* — *Na začetku vsakega verza se poje* Woja! *Enak zapis v narečju je hranil Vlad. Levec, ki je imel tudi prvoten zapis v knjižni slovenščini s temi bistvenimi razlikami:* 14 spomnu — 15 bi¸l v.] biu an vinski.

6001. *Zapisal* Ivan Mladič. — *Iz njegove zbirke.*

6002. *Zapisal* Fr. (Radivoj) Poznik. — *Iz NB. 12—13.*

6003.

(Iz Krope.)

Zmirom vesel, vesel,
Dokler na svet bom živ,
Dokler na svet bom živ,
Vince bom pil!

Ko enkrat umrl bom,
Vinca več pil ne bom,
Dente me not u grob,
Firkelj na grob!

Kdor bo le mimo šel,
Rekel bo vsak tako:
»To je bil vinski brat,
Pil ga je rad!« —

S'noč sem pa k birtu šel,
Da sem vse zapil,
Zadnjič me j' s palico
S hiše podil.

Prav je imel, prav je imel,
Kaj s' pa pri njem imel?
Mar bil doma pri svoj'
Ženi ostal.

Doma pa soli ni,
Moka se že dobi,
Vtroci se jokajo,
Kruha nič ni.

6004.

(Od Kamnika.)

Kadar pa jaz umerl bom,
Bodo me djali v grob,
Bodo me djali v grob,
Firtel na grob.

Vsak pa, ki bode memo šel,
Bode leto spoznal:
»To je bil vinski brat,
Pil ga je rad!«

6005.

(Iz Ihana.)

Mí pojdmo žgajne pit,
Žgájne pit, žgajne pit:
Žgájne ja márzelca
Našъh mošníc.

Bért jn bértnjá
Se pogovárjata:
»Kdor na bo dnarcu jmov,
Vъn ga 'm sъgnov!«

»»Prov, prov, če ti to striš
Jn mene vъn spodiš:
Kadar 'm dnarce jmov,
Drgam bom šov!«« —

K'dar jest umaru bom,
Vinca več piv na bom,
Mene denite v grob
In ferkelj na grob!

Kdor bo pa memъ šov,
Vsak bo uhká spoznóv:
»Ta je biv vinskъ brat,
Piv ga je rad!«

6006.

(Kranjska.)

Oj vinček moj, oj vinček moj,
Ti si moj, jaz sem tvoj!
Vince bom zmirom pil,
Dokler bom živ.

6003. *Zapisal* M. Kokalj. — *Iz NB. 46—47. Konec spada drugam, prim. tudi 6005.*

6004. *Zapisal* F. B. — *Iz njegovega rokopisa št. 8. Na začetku verzov se poje* Oja!

6005. *Zapisal* Anton Breznik; *pela stara* Tavčarica. — *Iz njegove zbirke II. št. 3. Pesem je zložena iz dveh, prim. št. 6003.*

6006. *Zapisal* Matej Sitar. — *Iz zbirke Dav. Petelina II. št. 15 (kamor je pripisana iz »Domačih vaj« alojzijeviških).*

Kadar umrl bom,
Vinca več pil ne bom,
Truplo denite v grob,
Bokal na grob!

Kdorkolj bo mimo šel,
Vsak bo lahko spoznal:
To je bil vinski brat,
Ki pil ga je rad!

6007.

(Kranjska.)

Le pimo, le pimo,
Dokler živimo,
Prišla bo grenka smrt,
Hramček nam bo zaprt.
Glažek na stran bo djan,
Jaz bon pa zakopan,

Mene b'jo djali v črni grob,
En firkel na grob.
Žena bo mimo šla,
Bridko bo jokala:
»Ustan', ustan, ljub moj mož,
Pil ga še zmirom boš!«

6008.

(Iz Podlipovice pri Izlakah.)

Stara je cvancgarca,
Ona lepo žvenklja,
Ona lepo žvenklja,
Kdor jo ima. —
Zmerom vesev, vesev,
Zmerom bi vince piv,
Zmerom bi vince piv,
Dokler bom živ.

Kadar pa vmaru bom,
Vinca več piv na bom,
Djali me bojo v grob,
Ferkel na grob.
Kdor bo tam memo šo,
Vsak si bo mislu to:
Ta je biv vinski brat,
Piv ga je rat!

6009.

(Kranjska.)

Ta je kraljičica,
Zavber dekličica,
Zanjo bi dal roke,
Zanjo srce!
Jest sem pa sam per hiš,
Men gre pa vse navskriž,
Kelnarca pjana
Pod pipo leži. —

Kadar jest umrl bom,
Nje pa zašafal bom:
Men bojo djali
Pa ferkel na grob.
Vsak, kdor bo mimo šel,
Vsak si bo mislil to:
»Ta je bil vinski brat,
Pil ga je rad!«

6010.

(Iz Radeč pri Zidanem mostu.)

Kadar jaz umerl bom,
Vinca več piv ne bom.

Dente me v črni grob,
Firkelj na grob.

6007. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz zbirke M. Rodéla I. št. 37.*
6008. *Zapisal* Ivan Lovrač. — *Iz njegove zbirke II. št. 9.*
6009. *Zapisal* M. Rodè. — *Iz zbirke njegove XI. št. 72. Glede strofe 2. prim. št. 1758, v. 20—24.*
6010. *Zapisal* Jožef Cejan. — *Iz njegove zbirke VIII. 14. Na začetku se povsod prideva* Oja!

Kdor bo tod mimo šel,
Vsak si bo mislil to:
»To je bil vinski brat,
Piv ga je rad!«

Žena je mimo šla,
Mil se je jokala:
»Vstani gor, ljub moj mož
Piv ga še boš!«

Sestra je mimo šla,
Mil se je jokala,
»Vstani gor, ljub moj brat,
Piv bi ga še rad!«

6011.

(Iz Gorenjih Radovelj.)

Pedma na Štajersko,
Glidat kaji delaje,
Glidat kaji delaje
Zaubar lodi.

Jest sam pa sam par hiš,
Pa me gri use naskriš:
Kelnarca pjana
Pod pipo leži. —

Druzga storiu na bom,
Zmiram bom vince piu,
Zmiram bom vince piu,
Daklir bom žiu.

Kadar umaro bom,
Dente troplo u grap,
Dente troplo u grap,
Firkel na grap.

Gdor bo kol momi šu,
Sak bo riko tako:
»To je biu an vinski brat,
Piu ga je rat!«

6012.

(Iz krške okolice.)

Zmérom vesél, vesél,
Doklér bom na svet' živél;
Doklér bom na svet' živél,
Zmérom bom pél!

Kédar pa vmrl bom,
Vínca več píl ne bom,
Deníte me v črni grob,
Fírkelj na grob!

Kdorkolj bo mimo šàl,
Vsak bo lehko spoznál:
»To je bil vinski brat,
Pil ga je rad!«

6013.

(V okolici št. kocjanske na Dolenjskem.)

Zmiraj vesel, vesel,
Zmiraj bom vince pil,
Dokler bom živ.

Kadar pa umerl bom,
Vinca več pil ne bom,
Djente me v črn grob,
Firkel na grob.

Kdor kol' bo memo šel,
To bo vsak spoznal:
Ta je bil vinski brat,
Pil ga je rad!

Zdaj ga pa pijmo vsi,
Da nam kri oživi;
Kdor ga bo z glažka spil,
Ta bo prav živ!

6011. *Zapisal* Jožef Androjna. — *Iz njegove zbirke I. št. 16.*

6012. *Zapisal* V. Kapler. — *Iz njegove zbirke. K v. 4. je pripisana varijanta:* Zmiraj bom píl in pel, *k verzu 7—8 pa varijanta:* Deníte me v črno zemljó, * Na vrh pa firkelj naj bo!

6013. *Zapisal* A. Zorec. — *Iz njegove zbirke, ki jo hrani Matica.*

6014.

(Iz okolice Št. Ruperta na Dolenjskem.)

Jest sim pa vinski brat,
Pijem pa vince rad,
Vince bom zmiram pil,
Dokler bom živ.

Kadar umerl bom,
Vinca več pil ne bom,
Mene bodo djali v grob,
Pa firkel na grob!

Kdor kolj bo memo šu,
Vsak bo rekel taku:
To je bil vinski brat,
Pil ga je rad!

Žena bo memo šla,
Milo se bo jokala:
»Vstani gor, ljub moj mož,
Pil ga še boš!«

6015.

(Iz Višnje gore.)

Zimca prikima,
Tičke spodi;
Tičjega petja
Več slišati ni. —

Ko jaz umrl bom,
Den'te me v črn grob,

Potem pa mi dajte
En ferkel na grob!

Kdor bo tod mimo šel,
Vsak bo tako rekel:
»To je bil vinski brat,
Pil ga je rad!«

6016.

(Sv. Križ poleg Turna Podpečjo.)

Smerekovim hišnikom
Žganje pa rad pijem,
Žganje je mrzlica
Naših mošnic.

Žganje popustil bom,
Vince poskusil bom,
Vince bom pil,
Dokler bom živ.

Oštir je en mal mrmral,
Ko je po vince šel:
Pijan'c, pri tebi bi profit že bil,
Ko b' denarca ne bil zapil!

Dokler si denarce imel,
K men' nis' prišel!
Vince bom piv,
Dokler bom živ.

Kadar pa umrl bom,
Vinca več piv ne bom,
Truplo le dénte v grob,
Bokal na grob.

Pa vsak, kdor bo kol mémo šel,
Vsakter bo tukaj spoznal:
»Ta je bil vinski brat,
Pil ga je rad!«

6017.

(Z Blok pri Cerknici.)

Kъdr jest mrtu buom,
Diente me u frišn grob,

Diente me u frišn grob,
Firkel ne grob.

6014. *Zapisal* Ivan Bercer. — *Iz njegove zbirke št. 4.*

6015. *Zapisal* Alojzij Kralj. — *Iz njegove zbirke II. št. 16. Začetek ne spada sem, kakor spričuje že metrum.*

6016. *Zapisal* Dragotin Miklavčič. — *Iz njegove zbirke, ki jo hrani Matica. Začetek spada drugam (prim. 6003).*

6017. *Zapisal* Izidor Modic. — *Iz njegove zbirke I.* — *»Pevec mi je povedal, da se je pesmi naučil na Hrvatskem v šumi od dveh Primorcev z*

Ktъrъ buo mimu šu,
Pa buo rieku tako:
»Biu je tu vinskъ brat,
Piu ga je rad!«

Kъdr jest mrtu buom,
Diente me u frišn grob,

Diente me u frišn grob,
Kriščък ne grob!

Ktъrъ buo mimu šu,
Vsak buo rieku toku,
»Tu je biu prav kristjan,
Muolu je rad!«

6018.

(Iz Dutovljan.)

Zmiraj vesel, vesel,
Dokler bom živ.

Kadar več živ ne bom,
Vinca več pil ne bom.

Nesli me bojo v grob,
Firkel na grob.

Vsak, kter bo memo šel
Vsak bo tako spoznal:

Ta je bil vinski brat,
Pil ga je rad.

Oh z bogom, očka vi,
Prav žalostni!

Oh z bogom, mamica,
Prav žalostna!

Oh z bogom, ljubca ti,
Prav žalostna!

6019.

(Iz Grgarja.)

Dekle na sred morja
Rada bi moja b'la;
Jez pa sem vinski brat,
Pijem ga rad.

Vinček moj, vinček moj,
Ti si moj, jes sem tvoj,
Jest te bom zmirej piû,
Dokler bom žiû.

Kèdar pa vmèru bom,
Vinca več piû ne bom,
Den'te me v beli grob,
Firkelj na grob.

Vsak, ki bo mimo šû,
Vsak bo tako rekû:
»To je biû vinski brat,
Piû ga je rad!«

6020.

(Iz Podmelcev.)

Vinček moj, vinček moj!
Bolj k boš pel, bolj boš moj!
Jaz bom pa vince pil,
Dokler bom živ!

Kedar umerl bom,
Vinca več pil ne bom,

Neste me v černi grob,
Firkeljc na grob.

Kdor bo pa mimo šel,
Vsak bo le to spoznal:
»To je bil vinski brat,
Pil ga je rad!«

Reke in dveh Cerkničanov. Pejlъ so po krajnsku«. — *Iz Modčevega rokopisa. Pred vsakim verzom se poje* Oja! — *Konec je interesanten, ker kaže, kam spravi celo narodnega pevca bojazen pred »pregrešnim« »cinizmom«.*

6018. *Zapisal* Lovro Žvab. — *Iz njegove zbirke. Konec spada k vojaški pesmi.*

6019. *Zapisal* M. Trnovec. — *Iz njegove zbirke, ki jo hrani Matica, str. 49.*

6020. *Zapisal* Janez Kokošar. — *Iz njegove zbirke. Poje se na začetku* Oja!

6021.

(Z Grahova na Tolminskem.)

Oj vinček moj, vinček moj,
Ti si moj, jest sem tvoj!
Jest pa bom vince pil,
Dokler bom živ.
Kadar pa umrl bom,
Vinca več pil ne bom.
Truplo denite v grob,
Firtelj pa na grob:
Kdor bo memo šel,
Bo le-to spoznal:
»To je bil en vinski brat,
Pil ga je rad!«

6022.

(Dolenjska.)

Vinček moj, vinček moj,
Bod ti moj, jaz sem tvoj,
Vince bom pil pa,
Dokler bom živ!

Pokopljite me v Jezusovo klet.

6023.

(Od Sv. Jurija na Ščavnici.)

Jaz pa morem mreti
Velki mladosti,
Mojo lübo zapüstiti
Velki žalosti.
Mene pokopajte
V Jezusovo klet,
Noge mi obrnte
Pod vinske legnarje!
Glavo mi obrnte
Pod vinsko pipico,
Pipico odverite,
Naj vino doj curi!

6024.

(Iz Podzemlja.)

Pimo, bratci, vince,
Naj voda tam stoji!
Glejte, bratci, mene,
Ki sem vodo pil:
Zdaj moram umreti,
Vse ostaviti!
Ljubi moji bratci,
Kada jaz umrem:
Kopajte mi jamo
V mojem vinograd',
Noge mi den'te
Pod vinsko trtico.
Glavo mi den'te
Pod vinsko pipico:
Naj se telo krepi,
Kad se duša ni!

6025.

(Iz Adlešič.)

Pijte, bratci, vince,
Naj vódica stoji:
Vodica je hladna,
Srcu zdrava ni.

6021. *Zapisal* Anton Črv. — *Iz njegove zbirke A. 27.*

6022. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz prepisa v zbirki M. Rodéta IX. št. 103, kateremu jo je dal Roj. Holeček. Tretji verz se poje trikrat.*

6023. *Zapisal* Jožef Krajnc; *narekoval* F. Kocbek, *godec na Vanetini.* — *Iz Krajnčevega rokopisa.*

6024. *Zapisal* Janko Barlè. — *Iz njegove zbirke. Sklep je očividno napačen, prim. nastopno številko.*

6025. *Zapisal* Ivan Šašelj. — *Iz »Bisernic« I. št. 136.*

Glejte, bratci, mene!
Ker sem vodo pil,
Zdaj moram umreti,
V črno zemljo it'.

Kopajte mi jamo
U moj vinograd,
Nožice mi den'te
Pod vinsko trtico.

Glavico mi den'te
Pod vinsko pipico:
Naj se duša krepi,
Kaj se telo ni!

6026.

(Iz Cvetlina v hrv. Zagorju.)

Pite, brača, vince,
Voda naj stoji!
Ar je voda ladna,
Sercu zdrava ni.

Meni je vumrěti
H moje mladosti,
Ženu jostaviti
V tuge, žalosti.

Mene pokopajte
V Jezušovo klět:
Noge jobernete
Dole gantarom,
Glavu jobernete
K vinskoj pipici!

6027.

(Iz Vrbovca.)

Pite, brača, vince,
Voda naj stoji!
Ar je voda ladna,
Srcu zdrava ni.

Ja bu' moral hmrěti,
Koj sem vodu pil;

Mene zakopajte
V Jezuševu klět:
Glavu jobrnete
K vinskoj pipici,
Noge jobrnete
Dole gvantare!

6028.

(Od Sv. Jurija na Ščavnici.)

Gda de I . . . mra,
Te mo ga pokopali
Notri pod te vinske
Gantariče.

Ker de mujmo teka,
Vsaki de tak reka:
»To je en vinski bratec bia,
Keri je vince rad pia!«

Odprite se, čepi,
Odškrnite, pipe,
Naj se jemi vince
V grlo pocurla!

Curlaj, curlaj, curlaj,
Curlaj, curlaj, curlaj!
Naj se jemi vince
V grlo pocurla!

Pivec se zdravi z novo pijačo.

6029.

(Hrv. Zagorje.)

V večer se napijem, v jutro dugo spim,
Vtraga mi se vstati, v beteg se pustim,

6026. *Zapisal* Rik. Ferd. Plohl. — *Iz njegovih HNP. III. 79—80.*
6027. *Zapisal* Rik. Ferd. Plohl. — *Iz njegovih HNP. I. 66.*
6028. *Zapisal* Jožef Krajnc; *narekala in pela* Ivanka Košar. — *Iz Krajnčeve zbirke.*
6029. *Zapisal* Franjo Kuhač. — *Iz njegove zbirke IV. 1428.*

Dojde žena meni z mastnemi rečmi:
»O moj mili dragi, kaj tebi fali?«
»»O ma mila draga, glava me boli,
Skuhaj mi gulaša, rezku jušicu,
S čem si ja prikrepim telu dušicu:
K tomu polić vina, to bu meni prav,
Onda, draga žena, mah ti budem zdrav!««

Vsaki dan moram vince piti.

6030.

(Iz poljanske doline.)

Vsaki dan, vsaki dan
Moram vince piti,
Kolkor tolko, kolkor tolko
Moram pijan biti!

Žena pivca krega.

6031.

(Borovlje.)

V taberno jas pridam,
En hvaž vina poheram,
Tega ven spijam,
Pa h kelnarci sedam.
Sedej pa pride
Moja Lenka te huda:
»Pri tabe ni drujga
Ko kvarte in kuhva!«

»Moja stara se grdo drži.«

6032.

(Iz Trebnja.)

Moja stara se gerdo dèrži,
Kot klešče nad mano reži.
Fanti, bodite dobre volje,
K' vas baba ne kolje!
Temljajte se zdej,
K' ste ledih in frej!

6033.

(Dolenjska.)

Moja stara se grdo drži, drži, drži,
Kot kleše nad mano hrešči, hrešči, hrešči,
Fantje, bodimo dobre volje,
Dokler nas baba ne kolje,
Saj smo ledek in frej in frej in frej!

6030. *Zapisal* Janez Ferlan. — *Iz njegove zbirke II.*
6031. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz Scheiniggovih NPKS. št. 818.*
6032. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz zbirke Simona Rutarja.*
6033. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz prepisa v zbirki v M. Rodeta IX. št. 97, kateremu jo je dal B. Holeček.*

Pijmo ga, dokler smo še neoženjeni!

6034.

(Iz Zagorja ob Savi.)

Kelnarca, hiter
Pernes ga še en liter!
Pa le pimo ga zdej,
Ko smo ledik in frej:
Saj pol ga ne bomo,
Ko babe (dece) dobomo!

6035.

(Iz Zagorja ob Savi.)

Le pijmo ga zdej,
Ko smo ledik in frej;
Pa še piv ga še bom,
Kadar ledik ne bom.

Pivec pije na upanje.

6036.

(Iz Višnje gore.)

Men' je pri src' težko,
Ker mi je za d'nar hudo;
Pijem ga vselej rad,
Potlej moram pa plačvat'.
Oštir mi govori,
»Nič se ne vstraši ti;
Saj sem jaz porok,
Ta glaž pojde s teboj!«
To me še veseli,
Da se na up dobi;
Ko bo treba plačvat',
Bolj bi b'lo v mlaki stat'.
To me še veseli,
Glažek na miz' stoji;
Men' je zdaj nalit,
Jaz ga moram pit.

»Mi smo vsi pijanci.«

6037.

(Podjunsko.)

Mi smo vsi pijanci,
V birchavzi dori znanci:
V birchavzi binka banka,
Doma pa kruha manka!

Pisan bokal in strgan rokav.

6038.

(Žabnice.)

'Na strgana suknja
In pa strgan rokav,
Pa kdu drugi je kavža,
Ko ta pisan bokav?

6039.

(Iz Kobdilja.)

Rump, rump,
Pogostoma v hram:
Ta pisan bokal
Bo mene razdjav,
Bom mogel nosit
Raztrgan rokal!

6034. *Zapisal* Lavoslav Jerin. — *Iz njegove zbirke.*
6035. *Zapisal* Lavoslav Jerin. — *Iz njegove zbirke.*
6036. *Zapisal* Alojzij Kralj. — *Iz njegove zbirke II. št. 13.*
6037. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz Scheiniggovih NPKS. št. 1024.*
6038. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz Scheiniggovih NPKS. št. 1036.*
6039. *Zapisal* A. Pegan. — *Iz njegove zbirke, ki jo hrani Matica, str. 296.*

6040.

(Iz junske doline.)

Plinka, planka,
On že k domu mavka
S to trudno glavó
In s prazno mošnjó!

6041.

(Borovlje.)

Pa plinka, plonká
Prueti jutru movká
Z ano prazno mošnjó,
Z ano bovno hvavó!

6042.

(Št. Jakob.)

Se pa vpijanim,
Se pa prekucnam,
Kedar mov pridam,
Sem pa prav spucan.

Majolika je vsega kriva.

6043.

(Od Cerovca.)

To je mijolka kriva,
Kaj némam v kléti vina!
Mijolka, mijolka,
Mijol-, mijol-, mijolčica:
Od zvunah lépa, pisana,
Znotrah z vinom napol-
njena,
Mijolka, mijolka,
Mijol-, mijol-, mijolčica!
To je mijolka kriva,
Kaj nemam novih čižmov!
To je mijolka kriva,
Kaj nemam nóve peče!
To je mijolka kriva,
Kaj nemam nóvih rokavc!
To je mijolka kriva,
Kaj sem zapila suknjo!
Mijolka meni kriva,
Kaj mam že sére lasi!

6040. *Zapisal* J. pl. Kleinmayr. — *Iz njegove zbirke.*
6041. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz Scheiniggovih NPKS. št. 1022.*
6042. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz Scheiniggovih NPKS. št. 780.*
6043. *Zapisal* Št. Vraz. — *Iz VO. XIX. L. 30 (82), kjer je ta-le melodije načrt:*

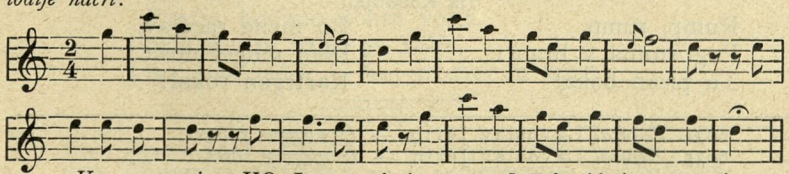

Vrazov prepis v VO. I. 117 se loči v tem: 2] Kaj v kleti nemam vina — 6] Od znotrah z vinom štrihana — 14] Kaj stare mam rokavce — 16] Kaj suknjo sem zapila — 18] Kaj glava moja siva.

6044.

(Iz Vrtojbe.)

Majol-, majol-, majolčica:
Odzvun je lepo pisana,
Od znotrej vinca štrihana!
Kaj mi je majolka strila?
Še hlače mi je zapila:
Majol-, majol-, majolčica!

Dalje se poje pesem tako, da se namesto hlače v v. 5. poje: kamižolo, klobuk, srajco.

6045.

(Kranjska.)

Majolka, bod pozdravljena,
Ki z vincam si napravljena:
Majolka, majolka,
Majol, majolčica!
Kaj ti je majolka strila?
De srajca rokala nima:
Majolka, majolka,
Majol, majolčica!

Stara dvanajst let sem se že naučila v klet.

6046.

(Od Cerovca.)

Sem bla stara dvanajst lét,
Sem se že navčila v klét
Sladkega vinca pit,
Pajbičov si ljubit:
Moj preljubi mož,
Napi mi enkrat!
Lasje razčesavala,
Se z glavnikom česala,
Si rokavce vezala
Z erdečimi pantelni:
Zdaj pa se njoj godì,
Da bi le robje bilì!

O joj no prejoj,
Men s séroj glavoj!

6044. *Zapisal* Jožef Soban. — *Iz zbirke Jožefa Cejana V. št. 76.*

6045. *Zapisal* M. Rodè. — *Iz njegove zbirke XI. št. 33. Prim. tudi zgoraj št. 5822 in d.*

6046. *Zapisal* Stanko Vraz; *pela* Toližarica. — *Iz VO. XIX. L. 31 (83), kjer je zaznamovan metrum tako-le:* —⏑—⏑—⏑≍ (bis), —⏑⏑—⏑≍ (bis), —⏑—⏑≍ (bis) (sic!) *in je pripisan tale melodije načrt:*

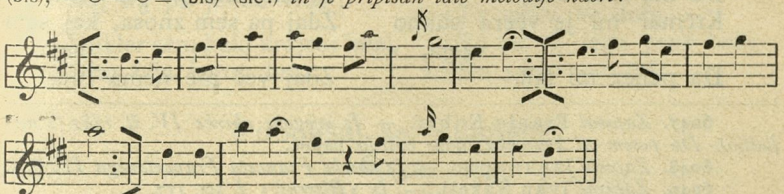

Pozneje je Vraz v tekstu prenaredil s svinčnikom: 6 enkrat] na tož — 7—14] S kampelnom sem si * Lasi razčesavala; * S pantelni rokavce * Sem vezala. * Zdaj pa na stare dnì * Dobri bi robje bilì: * Oje joj oj * Z mojoj seroj glavoj! — *Po tem predelku jo je prepisal v VO. IV. 14; ta prepis se loči v tem:* 1] Bila sem stara d. l. — 2] Pa sem se navčila že v klét — 4] Lepih pajbov lubit — 5 Prelubi moj mož — 6] Napij mi en tóž. — 7, 8] S kampelni sem se razčesavala — 9, 10] Pantelne v kiti vezala — 11] Zdaj pa na stare dni * Dobri bi robje bilì: — 13, 14] Oj joj no prejoj * S mojoj s. g.

6047.

(Štajerska.)

Jas sam bila stara dvanajset let,
Pa sem hoditi se navčila v klet
Sladkega vinca pit,
Pa pajbičov lubit.
Lubi moj mož,
Napij mi en toš!

»Pijanci so fest možje.«
6048.

(Iz Dobrave pri Kropi.)

Kovači in trkljači,
Mlinarji tatje,
Birtjъ so goljufi,
Pijanc' pa fest možje!

»Vino, ti si meni krivo!«
6049.

(Iz Adlešič.)

Vino, vino, vinilo,
Sinoč' si me ginilo,
Simo tamo turalo,
I po blatu guralo.

O vino, vino,
Ti si meni krivo!
Da nisem tebe pil,
Ne b' ovde v blatu gnil.

Dok sem imel bank, sem daval,
Po tri noči nisem spaval:
Od keca do aduta,
Dok sem ostal brez kaputa!

Na kaputi tristo krpa,
Vsaki dužnik svojo drpa,
Vsaki dužnik svojo drpa,
Da sem ostal brez kaputa.

»Krčmar mi je včeraj suknjo vzel.«
6050.

(Od Sv. Jurija na Ščavnici.)

Na sveti ne bom več veseja,
Da me srce boli,
Krčmar mi je včera sükno vzeja,
Da penez mi fali.

Dokler sem kaki krajcar meja,
Ti čas sem ba jaz brat,
Zdaj pa sem znosa, kaj sem meja,
Zdaj več me nema rad.

6047. *Zapisal* Franjo Kuhač. — *Iz njegove zbirke IV. št. 1382 (z melodijo). Da pesem ni kranjska, kaže beseda* pajbič.

6048. *Zapisal* Janko Spiko. — *Iz zbirke Franceta Francetovega IV. št. 9.*

6049. *Zapisal* Ivan Šašelj. — *Iz »Bisernic« I. str. 137.*

6050. *Zapisal* Jožef Kranjc; *narekoval* T. Borko. — *Iz Kranjčevega rokopisa.* Sklopovuškati *‚zaušnice dajati‘*, frniti *‚flattern, pfeifen‘*. — *Zapis Jožefa Tušaka od Sv. Antona v Slov. goricah se loči v tem:* 1 vesel — 3 sukno vzel — 5, 7, 19 sen — 6 bil — 9 začel — 11 Krčmara sen — 12 vse poj.] ga pozoblje — 13 lubico — 14 Obljubim — 17 Nesen — 18 zeja — 19 žjoj — 20 Kda — 23] Spoküšiva me in zakleja — 24 in] ti — 25 še] še je — 26 Na pragi — 29 Oj — 31 Odzdaj — 32 doj — 26 van — 27 vošči — 39 vrag — 43 jega — 48 janjka joj. *Narodnost pesmi je zelo sumljiva.*

Kaj zdaj sirota bom začeja,
Brez penez gol in nag?
Krčmara sem že tak prekleja,
Naj ga pozoble vrag!
Zdaj prosim ga za lübico,
Oblübim, dam platija,
Da bi jas mojo süknico
Nicoj nazaj dobija.

Nesem več kak toto meja,
Še toto mi je vzeja,
Da sem se lehko ž njoj odeja,
Da je zlo mrzlo blo.
Al para še mi je toto vzeja,
In tüdi okoli vüh
Sklopovüška in tak zakleja:
»Ti lump in potepüh!«

Zdaj še hujši kakor pred
Napravi mi pobeg;
Z baboj sta me obadva
Vünta vrgla v sneg.

O prelübi oštarjaš,
Ne veš, kak ti grešiš;
Do zdaj sem bija tvoj pajdaš,
No zdaj me doj vmoriš.

Znanci moji, kaj ste to,
Ki z menoj ste pili,
Krčmara tak nakrišpajte,
Da se vam vse spošči!
Kaj so porge, zbrište dol,
Da on le ne dobi,
Prez penez naj sam vran plati,
Le naj nas tožit gre!

Dekline pajbare norijo,
Dokler se noriti da,
Okoli njega hodijo,
Dokler kaj v mošnji ma.
Gda pa penez nema več,
Te vina ne dobi.
Te pa od njega vkraj beži,
Da jajnka njoj frni.

6051.

(Iz Žamenec.)

Na sveti nemo več vesja,
To me srce boli,
Krčmar mi je snočkaj sükjo vzja,
Pa penez mi fali.

Oj, kaj si revež čem začet,
Sem goli ino nag:
Krčmare sem že vse preklel,
Naj hij pa jemle vrag!

Dokler sem kaki krajcar 'mel,
Sem bija jegov brat:

Al gda pa dnarcov nemam več,
Te pa me nemaš rad!

Dekline pajbe narjajo,
Ki se nariti da,
Okoli jih se smolijo,
Če kaki krajcar ma.

Al zdaj pa v žepi dnarcov ni,
Te vinca ne dobi,
Te pa od jega proč beži,
Da janka gor frli.

Poboljšaj se, pijanček!

6052.

(Spodnji Rož.)

Prašmöntani pijanček,
Pobuelšöj se ti:
Boš konjiče pradav,
Boš pa z mačkömi orav!

6051. *Zapisal* Nikolaj Ivan Vrabl. — *Iz njegove zbirke I. št. 36.*
6052 *Neznanega zapisovavca.* — *Iz Scheiniggovih NPKS. št. 1027. Prim. št. 5809 in 5488.*

Voz in konje je zapravil.

6053.

(Borovlje.)

Pohlöjte ta lumpa,
Ta . . . . . ava,
Ki je snueči zalumpov
Ciev vuez n konjá!

Vse zapravil in pognal.

6054.

(Radiše.)

Sem an paverščí sin,
Sem zalumpov moj diev:
Sem pa falar spoznov,
Bom drhače živov.

6055.

(Borovlje.)

Vse sem zalumpov,
Vse sem zahnov,
Kaj bom za 'ne žavostne
Bienahti mov!

Oddelek F.

Različne druge pivske pesmi in pivske šale.

Genealogija vina.

6056.

(Od Bleda.)

Bog je vstvaril zemljo, zemljico, zemljico,
Bog je vstvaril zemljo, zemljico, tralala:
Zemljica rodila trtico.
Trtica rodila grozdka dva.
Grozdek je napolnil sodčka dva.
Sodček je napolnil litra dva.
Liter je napolnil glažka dva.
Glažek je napolnil bratca dva.

6057.

(Iz Ihana.)

Boh nam ja ustvaru zemъlco,
Zèmla ja rodiva tartъco.
Tarta ja rodiva grojzdka dva.
Grojzdka napovniva férkla dva.
Férkla upijan'ta kelnar'co.
Kelnar'ca vpijan'va druge ъldi,
K' jъh tolkajn poh kopjo leží!

6053. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz Scheiniggovih NPKS. št. 1026.*
6054. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz Scheiniggovih NPKS. št. 1035.*
6055. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz Scheiniggovih NPKS. št. 1025.*
6056. *Zapisal* Janko Žirovnik. — *Iz njegove zbirke II. št. 22, kjer je tudi melodija. Vsaki verz se poje kakor prvi.*
6057. *Zapisal* Anton Breznik; *pela stara* Tavčarica. — *Iz njegove zbirke II. št. 102.*

6058.

(Gorenjska.)

Bog je pa vstvaril
Zemljico, zemljico.
Zemlja j rodila
Trte dve, trte dve,
Trta j rodila
Grozda dva, grozda dva,
Trta je rodila
Grozdeka dva!

6059.

(Z Vrhnike.)

Bog je vstvaril zemljico,
Oj zemljico, oj zemljico.

Zemljica rodila je trtico,
Oj trtico, oj trtico.

Trtica rodila je grozdka dva,
Oj grozdka dva, oj grozdka dva.

Grozdka dva napolnila sta
Oj sodčka dva, oj sodčka dva.

Sodčka dva napolnila sta
Oj ferkla dva, oj ferkla dva.

Ferkla dva napolnila sta
Oj glažka dva, oj glažka dva.

Glažka dva napolnila sta
Oj fanta dva, oj fanta dva.

— — — — — — — —
— — — — — — — —

6060.

(Z Blok pri Cerknici.)

Bug je ustvaru zemlo, oj zemlico,
Zemla je rodila trtico. pa trtico.
Trtica rodila je grojzdka dva, oj grojzdka dva.
Grozdčk je nepounu suodčka dva, oj suodčka dva.
Suodčkъ nepounilъ pa litra dva, oj litra dva.
Literc je nepounu pa glažka dva, oj glažka dva.

Glažka napojila bratca dva, oj bratca dva:
Jest in pa muoj N. pijančka dva, pijančka dva.

6061.

(Torovo p. Vodicah.)

Boh je ustvaru zemljico.
Zemlja j' rodiva trtico.
Trta j' rodiva grojzda dva.
Grojzdje j' napovnu sodčka dva,
Sosčk je napovnu glaška dva.
Glažek je napovnu pjanca dva,
Ojladi, ojladja, ójlalala!

6058. *Neznanega zapisovavca. — Iz zbirke K. Pleška št. 29.*
6059. *Zapisal* Jožef Samotorčan. — *Iz njegovega rokopisa 18—19.*
6060. *Zapisal* Izidor Modic. — *Iz njegove zbirke št. 16. — Pevec prvih 6 verzov je slišal peti pesem vojake; verz 7—8 je dopolnil drugi pevec.*
6061. *Zapisal* France Francetov. — *Iz njegove zbirke III. št. 14. Ista je v njegovi zbirki V. št. 52.*

6062.

(Iz Tunic.)

Bog je pa ustvaril
Oj zemljico, oj zemljico.
Tam za goro, tam za goro
Pa škrjančki pojo,
Da moj'mu dekletu
Zaspati ne bo.

Zemlja rodila je
Oj trska dva, oj trska dva.

Oj trska rodila
Oj grojzdka dva, oj grojzdka dva.

Oj grojzdka sta nalila
Oj sodčka dva, oj sodčka dva.

Oj sodčka sta nalila
Oj glažka dva, oj glažka dva,

Oj glažka sta nalila
Oj pijančka dva, oj pijančka dva!

6063.

(Iz Male vasi pri Ljubljani.)

Bogek je pa vstvaru zemelco,
Zemelco, zemelco,
Bogek je pa vstvaru zemelco.
Tam za goro, tam za goro,
Škerjančki, škerjančki,

Škerjančki nam pojo:
Škerjančki so peli,
So bili veseli,
Za goro, za goro
Škerjančki pojo!

6064.

(Iz Suhorja.)

Bog nam je vstvarìl zemljico — zemljico,
Zemljica rodila trtico — trtico.

Trtica rodila grozdeka — grozdeka,
Grozdek je rodil mošteka — mošteka.

Mostek je rodil vinčeka — vinčeka,
Vinček je rodil sodca dva — sodca dva.

Sodčki so rodili firklja dva — firklja dva,
Firklji so rodili glažka dva — glažka dva.

Glažki so imeli bratca dva — bratca dva. —
Zdaj pa ga pijmo vsak en glaž — vsak en glaž,
Da bo Jezus naš pajdaš!

Zdaj ga pa pijmo vsak po dva — vsak po dva,
Da bi tudi Marija bla!

Zdaj ga pa pijmo vsak po tri — vsak po tri,
Da bi tud' angéljci bli!

6062. *Zapisal* M. Rodè. — *Iz njegove zbirke IV. št. 19.*

6063. *Zapisala* Marija Pavlič. — *Iz prepisa v zbirki M. Rodeta IX. štev. 33.*

6064. *Zapisal* Anton Žlogar. — *Iz njegove zbirke, ki jo hrani Matica. Konec spada k št. 5554 d. in št. 5848 d.*

6065.

(Iz ribniške okolice.)

Zemljica rodila trtico.
Trtica rodila grojzdka dva.
Grojzdka dva sta napolnila sodčka dva.
Sodčka dva sta napolnila glažka dva.
Glažka dva sta napojila bratca dva.
Bratca dva sta napojila kelnarca.

6066.

(Belokranjska.)

Trtica rodila,
Grozda dva:
Grozda rodila
Barilca dva;
Barilca rodila
Glažka dva;
Glažka nar'dila
Prijat'lja dva.

6067.

(Iz Dutovljan.)

Bog je vstvaril zemljo,
Oj zemljico, oj zemljico
Trala, trala itd.

Zemljica rodila
Oj trtico, oj trtico
Trala, trala itd.

Trtica rodila
Oj grozdka dva, oj grozdka dva
Trala, trala itd.

Grozdka sta napolnila
Oj sodčka dva, oj sodčka dva
Trala, trala itd.

Sodčka sta napolnila
Oj firklja dva, oj firklja dva
Trala, trala itd.

Firklja sta napolnila
Oj glažka dva, oj glažka dva
Trala, trala itd.

Glažka sta napolnila
Oj kelnarja, oj kelnarja
Trala, trala itd.

6068.

(Iz Cerkna.)

Bog je vstvaril zemljico, oj zemljico,
Bog je vstvaril zemljico.

Zemlja je rodila trtico.
Trta je rodila grozda dva.

Grozdi napolnili soda dva,
Sodje napolnili firkla dva.
Firkl napolnil glažka dva.
Glažek je napajal bratca dva.
Bratec je napajal kelnarco:
Bog jih požegnaj obadva!

6065. *Zapisal* Anton Zobec. — *Iz njegove zbirke I. št. 9.*
6066. *Zapisal* A. B—n. — *Iz »Slovenskega Naroda« 1886. št. 29, str. 3.*
6067. *Zapisal* Lovro Žvab. — *Iz njegovega rokopisa.*
6068. *Zapisal* Janez Kokošar. — *Iz njegovega rokopisa.*

6069.

(Podjunska.)

Bog je pa stvaruv zemlico, zemlico,
Bog je pa stvaruv zemlico.

Zemla da rosico, rosico, rosico,
Zemla pa da rosico.

Rosa da trtico, trtico, trtico,
Rosa pa da trtico.

Trta da grozda dva, grozda dva, grozda dva,
Trta pa da grozda dva.

Grozdje pa vince da, vince da, vince da,
Grozdje pa vince da.

Piva ga boma obadva, obadva, obadva,
Piva ga boma obadva.

Piva ga boma vsak an gvaž, vsak an gvaž, vsak an gvaž,
Piva ga boma vsak an gvaž.

Pruvi gvaž sliši Jakopu, Jakopu. Jakopu,
Pruvi gvaž sliši Jakopu.

6070.

(S Suhe.)

Bog je pa vstvaril zemljico.
Zemlja rodila tratico.
Trata rodila rosico.
Rosa rodila rožico.

Roža rodila trtico.
Trta rodila grozda dva,
Da bova ga piva óbadva.

6071.

(Od Sv. Jurija na Ščavnici.)

Bog nam je stvaril zemlico,
zemlico,
Bog nam je stvaril zemlico.

Zemla je rodila trsa dva.
Trs je rodija rozgi dve.

Rozga je rodila grozda dva.
Grozd je rodija jagode.
Jagode zlivajo vinčice.
Vinček steče v glaže ke.
Zdaj ta ga pila obadva.

6069. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz Scheiniggovih NPKS. št. 763.*

6070. *Zapisal* Jurij Lulek; *pela* Micika Kališnik. — *Iz zbirke Lulkove I. št. 25, ki je zapisal tudi ta-le napev:*

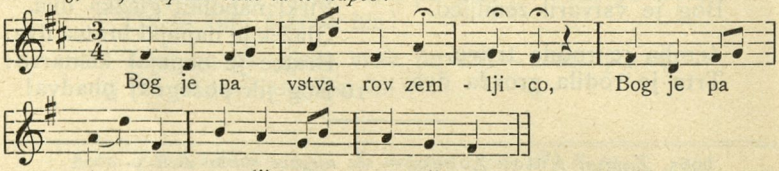

6071. *Zapisal* Jožef Krajnc; *narekovala* M. Cvetko. — *Iz Krajnčevega rokopisa. Vsaki verz se poje kakor prvi.*

Zdaj ga že pijeta obadva.
Ne še sta ga spila obadva.
Zdaj ta ga spila obadva:
Zdaj sta ga spila obadva,
Bog vaj poživi obadva!

6072.

(Iz konjiškega okraja.)

Bog nam je stvaril zemlico, zemlico,
Bog nam je stvaril zemlico.
Zemla rodila trsa dva.
Trsi rodili rozgi dve.
Rozgi ste rodili grozdeke,
Grozdi pa zlivajo vinčice.
Vince nataka glažeke.
Prvi glažek je, bratec, tvoj.
Drugi glaž je tvoj, sestrica.
Zdaj 'ma pila obadva!
Zdaj ga že pijema obadva.
Zdaj sta ga pila obadva.
Bog nas živi zdaj vse!

6073.

(Od Sv. Trojice v Halozah.)

Bog nam je stvaril zemlico, zemlico,
Bog nam je stvaril zemlico.
Zemla rodila trsa dva, trsa dva,
Zemla rodila trsa dva.
Trs je rodil rozgi dve, rozgi dve,
Rozga rodila grozda dva, grozda dva.
Grozd pa je rodil jagode,
Jagode dajo vinčeka.
Zdaj boma pila obadva, obadva:
Bog naju živi obadva, obadva!
Zdaj bota pila obadva, obadva:
Bog vaju naj živi obadva, obadva!

Zdaj pijmo vsi povprek:
Bog nas naj živi vse poprek!

6074.

(Od Sv. Trojice v Halozah.)

En kmetič je zasadil
Oj trsa dva, oj trsa dva:
Pa tam za goroj, pa tam za goroj,
Ki škrjančki, škrjančki pojejo.
Ta trsa sta rodila
Oj rozgi dve, oj rozgi dve.
Ti rozgi ste rodili
Oj grozda dva, oj grozda dva.
Ta grozda sta napolnila
Oj litra dva, oj litra dva.
Ta litra sta napojila
Oj fanta dva, oj fanta dva.
Ta fanta sta napojila
Dekline dve, dekline dve.
— — — — — — — —
— — — — — — — —

6072. *Zapisal* L. Stepišnik; *poslal* A. Kovačič. — *Iz zapisovavčevega rokopisa. Kakor prvi verz se pojo vsi drugi.*
6073. *Zapisal* Andrej Hren. — *Iz njegove zbirke.*
6074. *Zapisal* Andrej Hren. — *Iz njegove zbirke.*

6075.

(Iz Cvetlina v hrv. Zagorju.)

Bog mi je stvoril zemlicu, zemlicu.
Bog mi stvoril zemlicu.
Zemlica rojdi tersa dva.
Tresek mi rojdi rozge dvě.
Rozga mi rojdi grozda dva.
Pervi mi bode Lenkici.
Drugi mi bode Ferkecu.
Bog nam poživi obedva!

6076.

(Iz Vrbovca.)

Rodila zemla trseka,
Rodil je trsek rozgicu.
Rodila rozga grozdeka,
Grozdek nam daje kaplicu:
Kaplica krěpi dušicu.

6077.

(Iz Samobora.)

Marija rodila Jezuša,
Jezuš stvoril je zemlicu.
Zemla rodila trsek je,
Trsek rodil je rozgicu.
Rozga rodila grozdeka,
Grozdek rodil je vinčeka:
Nega mi piju brati dva,
Nega mi plju sestre dve.

6078.

(Iz Vrabča na Hrvaškem.)

Rodno je nebo zvezdami,
Puno je pole ovcami.
Med njima stoji ovčarče,
Nemu je ime Ivanek. —
Bog nama stvori zemlicu,
Zemla rodila trseka.
Trsek je rodil mošteka,
Moštek je rodil vinčeka:
Nega mi piju brata dva,
Bog jih poživi obadva!

Kranjski sin pije vin'.

6079.

(Iz Krope.)

Kranjski sin pije vin,
Dokler dnarce ima;
Če jih ni, pa zaspi,
Z glavco dol pokima.

6080.

(Iz Primostka v Belih Kranjcih.)

Kranjski sin pije vin',
Če le gnarca ima;
Če ga ni, pa zaspi,
Z glav'co dol pokima.

6075. *Zapisal* Rik. Ferd. Plohl. — *Iz njegovih HNP. III. 56. Kakor prvi verz se pojejo vsi drugi.*

6076. *Zapisal* Rik. Ferd. Plohl. — *Iz njegovih HNP. III. 65. Kakor prvi se poje vsaki verz.*

6077. *Zapisal* Nik. Stokan. — *Iz »Bisera« 59.*

6078. *Zapisal* Franjo Kuhač. — *Iz njegove zbirke IV. 1385 (z mel.).*

6079. *Zapisal* Ivan Mladič. — *Iz njegove zbirke.*

6080. *Zapisal* J. Barlè; *pela* Tom. Anče. — *Iz Barletove zbirke, kjer je pisana v zvezi s pesmijo »Fantje vi, men se zdi«, spadajoči k št. 1411.*

6081.

(Iz Št. Jurija na južni železnici.)

Kranjski sin
Pije vin,
Če le dnarce ima;
Če ga ni,
Pa zaspi,
Z glav'co dol pokima.

(Poje se večkrat, pa vselej bolj tiho, nazadnje zopet prav glasno.)

6082.

(S Pohorja.)

Kranjski sin
Pije vin,
Dokler d'narce ima;
Ko jih ni,
Pa zaspi,
Z glav'co na mizo kima!

6083.

(Sv. Trojica v Halozah.)

Kranski sin
Pije vin,
Dokler dnarce ima;
Če jih ni,
Pa zaspi,
Z glavco dol pokima.

»Pastirica krave pase.«

6084.

(Kranjska.)

Pastarica krave pase,
Pa uživa svoje špase:
Pastir pa pravi: juhe, juhe!
Na planinc' pa luštno je!
Na planinc' pa solnce sije,
Na planínc' pa luštno je,
Na planinc' pa rože rastejo,
Moja dekle jih pa nabira.
Pušeljček ti bom nardila,
Na klobuk t' ga bom pripela,
Z jedno zlato knofeljco,
Z jedno zlato knofeljco.

6085.

(Od Bleda.)

Na planincah luštno biti,
Tam je dosti mleka piti.
Pastirc pa prav': juhe, juhé!
Na planincah luštno je!«
Na planincah solnce sije,
Ko dolince še megla krije.
Pastarica krav'ce pase,
Ona ima svoje špase.

6086.

(Kranjska.)

Na planincah luštno biti,
Kjer je dosti vinca piti.
Pastirc pa prav: »Juhé, juhé!
Na planincah luštno je!«

6081. *Zapisal* Valentin Jarc. — *Iz njegovega rokopisa.*
6082. *Zapisal* F. Miklavec. — *Iz njegove zbirke II., poslane Matici, št. 10.*
6083. *Zapisal* Andrej Hren. — *Iz njegove zbirke.*
6084 *Neznanega zapisovavca.* — *Iz Rodetove zbirke I. 26. Glede konca glej št. 1592 d.*
6085. *Zapisal* Janko Žirovnik. — *Iz njegovih SNP. II. št. 2 (str. 5.), kjer je tudi melodija.*
6086. *Zapisal* M. Rodè; *povedal* Ant. Mrak. — *Iz Rodetove zbirke VIII. št. 26. Verz 3. in 4. se ponavlja za vsako strofo.*

5 Pastirička kravce pase,
Ona ima svoje špase.
Na planincah zibka teče,
Pastiričca nič ne reče.

6087.

(Iz Trnova.)

Pastarica ovce pase,
Ona ima svoje špase.
Pastirc pa pravi: »Hej juhe, juhe!
Na planinci luštno je!«

5 Hojla drejla, hojla drejla,
Hojla drejla, hojla dra.
Na planinci luštno biti,
Kjer je dosti vinca piti.

6088.

(S Štajerskega.)

Pastarička krave pase
In si dela kratke čase.
Pastirc' pa pravjo: Juhe, juhe, juhe! (Juh!)
Na planinci lušno je!

5 Pastirc pa pravjo: Juhê, juhe, juhe (Juh!)
Na planinci lušno je!

Na planinci je lušno biti,
Ker imajo mleka piti.
Pastirc pa pravjo: Juhe, juhe, juhe! (Juh!)
10 Na planinci lušno je! itd.

Po planinci solnčke sije,
Po dolinci toča bije.
Pastirc pa pravjo: Juhe, juhe, juhe, (Juh!)
Na planinci lušno je! itd.

6087. *Zapisal* Janko Barlè. — *Iz njegove zbirke.*
6088. *Zapisal* Blaž Jurko. — *Iz njegove zbirke št. 17, kjer je pripisana ta melodija:*

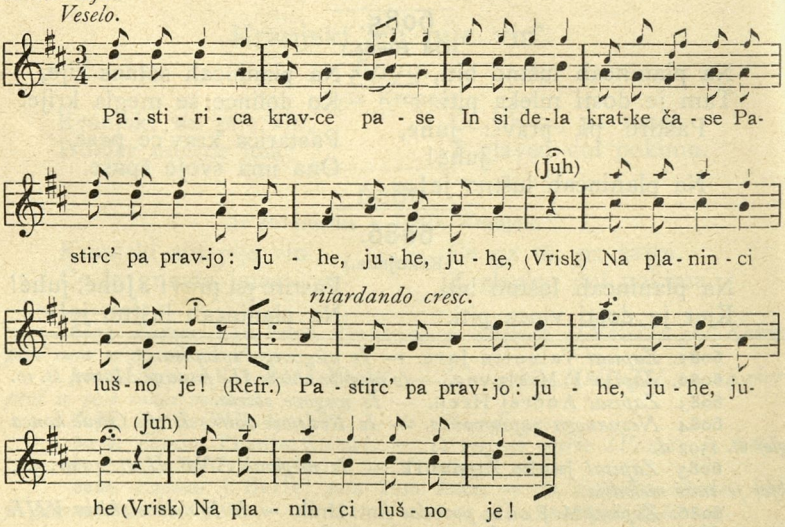

6089.

(Iz Mozirja.)

Kravarica krave pase
In si dela kratke čase.
Pastirc pa pravi: Juhe, juhe!
Na planinci lušno je!

Na planinci je lušno biti,
Tam je dosti mleka piti.
Na planinci je lušno biti,
Tam je dosti sira jesti.

Po dolinci dežek lije,
Po planinci sonce sije.

6090.

(Št. Jurij na južni železnici.)

Pastarica krave pase
In si dela kratke čase,
Pastirček pravi: He, juhe!
Na planinci lušno je!

Na planinci je lušno biti,
Ker je dosti mleka piti.
Na planinci trava raste,
Da se lahko krava pase.

Trojno vino.

6091.

(Od Cerovca.)

Ker vozač če dober biti,
Dobro more znat voziti
Po gorah no po dolah
No zelenih planinah.

Ja pa mam tri ljube,
Vse tri so jako grube:
Prva mi je Kata,
Ki mi srce rata.

Druga pa je Neža,
Ki mi srce viža;
Tretja pa je Orša,
Ki mi je najboljša.

Kata je na pragi stala,
S ključeki je cingetala,
S ključeki je cingetala,
Sladko vinčece davala.

Prvo je po groši,
Pili do ga Mikloši,
Drugo po šestici,
Pili dó ga dekliči.

Tretjo po sedmici,
Pili do ga pajbiči,
Pajbiči ne dikliči,
Ki fletne so kak vtiči.

Štrto po taleri,
Pili do ga balberi.

Peto je po zlati,
Pili do ga barati,
Fratri no barati,
Ki so najbolj bogati!

6089. *Zapisal* Fr. Praprotnik. — *Iz njegove zbirke.*
6090. *Zapisala* Zinka Kavčičeva. — *Iz njenega rokopisa.*
Opomnja. Pesmi tega naslova so najbrž nemškega izvira.
6091. *Zapisal* Stanko Vraz. — *Iz VO. XIX. 14. Vrazov prepis v VO. XIX. v. 83 se loči ne gledè na naglasna znamenja in* e *pred* rom *v tem:* 4 planinah] travnikih — 8, 10 serdce — 12 boljša — 14, 15 klučeki c. *(pozneje* klučeki je c.) — 23, 24 *manjka.* — *Vrazov prepis v VO. X. 9 se loči v tem:* 1—4 Keri če forman biti * More znat voziti * Črez gore no dole * No zelene šume — 12 najboljša — 14, 15] S klučeki cingetala, * S klučeki cingetala — 15 vince — 23—24 *manjka.*

6092.

(Iz ščavniške doline.)

Micka na pragi stala,
Cinglala, štimala,
Cinglala, štimala,
Da trojno vino má.

To prvo ma po groši,
Ki pijejo ti božni,
Ti božni siromaki,
Ki penez nimajo.

(Na městah se poje, kaj se mi tudi bolje zdi:)

To tretjo po desetici,
Ki pijejo kmetiči,

To drugo po šestici,
Ki pijejo hlapčiči,
Hlapčiči, dikliči,
Ki dnare imajo.

Ta tretjo ma po guti,
Ki pijejo jagruti,
Jagruti, po guti,
Ki dnarce imajo.

Kmetiči, kmetice,
Ki dnare imajo.

6093.

(Od Sv. Jurija na Ščavnici.)

Ta stara Marulečka
Na pragi je stala,
Je s klüči cinglala,
Da trojno vino ma.

To prvo je po groši,
Kaj pijejo ti božni,
Ti božni siromaki,
Ker penez nemajo.

To drugo je po šestici,
Kaj pijejo pajbiči,
Pajbiči, dekliči,
Ki vküper hajajo.

To tretjo je po tolari,
Kaj pijejo talori,
Talori, baroni,
Ki z vinom handlajo.

6094.

(Iz Središča.)

Micka na pragu stala,
Je s klučenco cinglala,
Cinglala, se štimala,
Kej trojno vino ma.

To pervo je po groši,
Ga pijejo ti ubožni,
Ti ubožni siromaki,
Ki penes nimajo.

To drugo j po desetici,
Ga pijejo pejbiči,
Pejbiči no dekliči,
Ki se vkuper shajajo.

To tretje po taleri,
Ga pijejo fileri,
Fileri, oficeri,
Ki penes imajo.

6095.

(Iz Št. Jurija na južni železnici.)

Kdor hoče furman biti,
Ta mora znat voziti:

Čez hribce, čez dolince,
Po ravnih cesticah.

6092. *Zapisal* I. Burcar. — *Iz njegovega rokopisa, ki mi ga je dal Miklošič.*

6093. *Zapisal* Jožef Krajnc; *narekoval* Andrej Čagran. — *Iz Krajnčevega rokopisa:* »*O besedici* ‚talor‘ *mi ni vedel nikdo nič povedati.*« *Primerjaj* balberi *v št. 6091 in* fileri *v nastopni številki.* Vküper hajajo *je haplologija iz* vküper perhajajo.

6094. *Zapisala* Treza Pošepl. — *Iz njenega rokopisa, ki mi ga je poslal M. Slekovec.* Fileri = fireri (Führer).

6095. *Zapisala* Zinka Kavčičeva; *narekala* Tereza Pustivšek. — *Iz njenega rokopisa.*

Na pragu je stala kelnerca,
Je s klučami igrala,
Igrala in štimala,
Da trojno vince ma:

To prvo je po groši,
Ga pijejo sirošni,
Ga pijejo sirošni,
Ki gnarca nimajo.

To drugo po šestici,
Ga pijejo fantiči:

Fantiči in dekliči
Se tam spoznavajo.

To treko po goldinarji,
Ga pijejo le mlinarji,
Alj mlinarji, mlinarji
Pšenico meljejo.

Še jeno je po kroni,
Ga pijejo baroni:
Baroni so kojoni,
Ker nič ne plačajo.

6096.

(Kranjska.)

Jez imám pa ljub'ce trí,
Vse tri so lepé, mladé,
Pa mêne imajo radé.
Naj perva njih je Kátra,
Ki moje serce mártra.
In druga je pa Urša,
K' moje serce bóljša,
In trétja njih je Néža,
Ki môje serce véže.
Na pragu je stala

S ključmi škrabotljála,
Za sladko vince dala.
Narpervo je po grošu,
Ki ga píjejo ubózi;
Drugo je po šestici,
K' ga pijó fantiči, deklíči,
Ki dnarce imájo.
In tretje je po kroni,
Ki ga pijó baroni,
K dnarce imajo.

6097.

(Kranjska.)

Kelnarca je na pragu stala,
In se s ključeki igrala,
Igrala, bahala,
In trojno vince toč'.

Ta prvi je po groši,
Ga pijejo ta boljši,
Ta boljši, ta boljši,
Ki dnarce imajo.

Ta drug' je po dvojači,
Ga pijejo berači,
Berači, berači,
Ki dnarca nijmajo.

Ta tretji je po petici,
Ga pijejo fantiči,
Fantiči, dekliči,
K' se tam spoznavajo.

Ta četrti je pa po cvancgarci,
Ga pijejo vsi vandrovci,
Vsi vandrovci, vsi vandrovci,
K' po svetu vandrajo.

Ta peti je po denarji,
Ga pijejo lončarji,
Lončarji, lončarji,
Ki lonce delajo.

6096. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz SPKN. II. 103—104. Mnogo naglaskov je napačnih.*

6097. *Zapisal* Matej Sitar. — *Iz zbirke Dav. Petelina I. 10—11, kamor je prepisana iz »Domačih vaj« alojzijeviških.*

6098.

(Iz Motnika.)

Moja djekle je Nežka,
Ko mi pušelček veže,
Ko bi Neža ne b'la,
Bi pa moja ne b'la.

Moja djekle je Ančka,
Ko pri meni rada spančka,
Ko bi Ančka ne b'la,
Bi pa moja ne b'la.

Moja djekle je Mica,
K je rudečega lica,
Ko bi Mica ne b'la,
Bi pa moja ne b'la.

Moja djekle je Jera,
K' mi kamrco odpera,
Ko bi Jera ne b'la,
Bi pa moja ne b'la.

6099.

(Iz Gribelj v Belih Kranjcih.)

Tri lubce 'mam zbrane,
Vse tri bi me rade:
Prvi imé Urša,
Srce mi hujša:

Drugi imé Ane,
Srce mi varje;
Tretji imé Bare,
Srce mi rani.

Pod lipco zeleno
Kelnarca stoji.
»Ti kelnarca mlada,
Po čem boš vince dala?«

»To prvo po groši,
Ga b' jo pili ta gorši,
Ta gorši po groši,
Ki d'narca imajo.

To drugo po petici,
Ga b' jo pili fantiči,
Fantiči, dekliči,
Ki d'narca imajo.

To tretje po goldinari,
Ga bojo pili mlinari,
Mlinari po goldinari,
Ki d'narca imajo.

To četrto po kroni,
Ga b' jo pili baroni,
Baroni po kroni,
Ki d'narca imajo!«

6100.

(Od Bleda.)

Jest imam tri ljubce,
Vse tri so lepe rožce.
Tidreja, tidreja,
Tidridi deja dom!

Vse tri so lepe, mvade,
Vse tri me imajo rade!
Ta perva je pa Katra,
K' moje serce matra.
Ta druga je pa Urša,
K' moje serce gurša.
Ta treka je pa Neža,
K' moje srce viža.

Neža je na pragu stava,
S ključamì je škravbotava.
S ključamì je škravbotava
In za svahko vince dava.

Ta pervi je po grošì,
Ga pijejo ti vbojžè,
Ti vbojžè, ti vbojžè,
Ki dnarjev nimajo.

Ta drugì je po peticì,
Ga pijejo fantičì,
Fantičì, fantičì,
Ki darce imajo.

6098. *Zapisal* Gašpar Križnik. — *Iz GK. II. 9—10. Prim. 6096.*
6099. *Zapisal* Janko Barlè. — *Iz njegovega rokopisa.*
6100. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz VO. XVII. 7, 4.* »Krona = Kronenthaler«.

Ta treki je po kronì,
Ga pijejo baronì,
Baronì, špijonì,
Ki ckine imajo.

Ta glažek je zdaj prazìn,
Mi gremo pa narazìn,
Narazìn, narazìn,
Ki nas več nazaj ne bo!

Birt nam rajtìngo deva,
Midva bova sovó vzeva.
Tidreja, tidreja,
Tidridi deja dom!

Birt nam rajtìngo piše,
Midva greva zdaj od hiše,
Od hiše, od hiše,
Ki naj več nazaj na bo!

6101.

(Z Grahova na Tolminskem.)

Kdor hoče mlad furman bit',
More znat prav vozit
Po polji in po cesti,
Po vsakterem mesti.

Mlad furman tri ljubce imá:
Ta prva je v Logac',
Druga v Nemškem Grac',
Treka v Ljubljani beli.

Mlada ljubca v pragu stala,
Z ključki je brenketala,

Z ključeki je brenketala,
Trojno vince je tabernala.

Prvo je po petac,
Pijejo ga sromač';
Drugo vince po petic,
Pijejo ga fantič',

Fantiči in dekliči.
Treče vince po kron',
Pili ga bodo baron',
Baroni buškaroni!

Za mizo sedi moder mož.

6102.

(Sv. Anton v Slov. Goricah.)

Zahvalmo, zahvalmo mi naš'ga Boga,
Ker nam je dal to žlahtno blago,
Ker nam je dal to žlahtno blago,
Tega zibenozibcigara!

Zibenozibcigar — gutes bajn,
Saj vsaki reče, da je fajn,
Ga spije za en glažek al pa za dva,
S tin tretjin že po blati capla!

6101. *Zapisal* Anton Črv. — *Iz njegovega rokopisa B, št. XXI.*
6102. *Zapisal* Josip Klemenčič. — *Iz njegove zbirke št. 35, kjer je pripisana ta melodija:*

Zmerno.

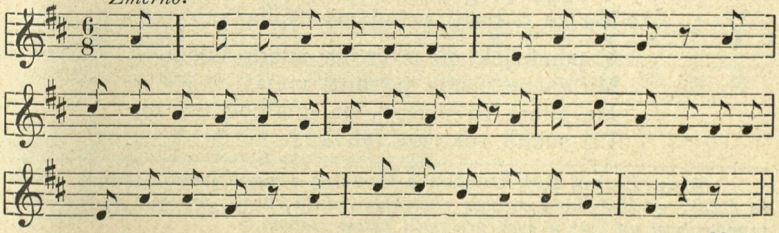

Za mizoj sedi en moder mož
Ga zibenozibcigar čista vmori,
Si žvižga no poje no jucka tako
Pri zibenozibcigari!

V soboto se fanti pogovarjajo,
Še kan v nedelo pojdejo:
»V nedelo pa gremo zibenozibcigara pit
Pa plesat polko in cvajšrit.«

V pondelek se kmeti švarajo,
Da hlapci delat ne morejo:
Pa to jin je zibenozibcigar kriv,
Ali ker se ga je preveč napil!

V torek pa pride en beli soldak,
Mi začne po mizi pisma metat:
Maš štibro za plačat na juteršni dan,
Či ne, bo ti gruntič prodan.

Dekleta zdaj larfe nosijo,
Na skrivnem si botre prosijo;
Pa to jin je zibenozibcigar kriv,
Ki te še naprešan je bil.

Či je baba pijana, se je za smejat,
Či ji fürtoh doj padne, ga nemre pobrat:
Bi ga rada pobrala, jo glava boli,
Saj vsak se ji lehko smeji!

6103.

(Iz Slapov pri Ptujski gori.)

Čez keden se fantje pregovarjajo,
Kam v nedeljo pit pojdejo,
Kam pojdejo ahtinzehcigar pit —
Tam plešejo vsaki svoj šrit.

En moder mož pri mizi sedi,
Ga ahtinzehcigar čisto znorí.
Si žvižga no poje no jucka tako
Pri ahtinzehcigarju!

Ga pije en glažek al pa po dva,
Mu že ti tretji po glavci čaplja!

V pondeljek mi pride en mladi soldát,
Mu začne pisma po mizi metat:
Ma štibro za plačat', pa gnarcov nič ni,
Pri suknji rokavov falí!

6103. *Zapisal* Rok Drofenik-Gorski; *povedal* Janez Kunstek, *mlinar in košár.* — *Iz Drofenikovega rokopisa.* »*Leta 1868., pravijo, je bilo dobro vino, njemu na čast je tudi pričujoča pesem složena.*«

Če je ženska pijana, se je za smejat',
Ji fortuh dol pade, ga ne more pobrat,
Če je pa žena pijana, je župa neslana,
Ki nima skrbi, da bi kupla soli.

6104.

(Iz Razbora.)

Zahvalmo, zahvalmo preljubga Boga,
Ker nam je dal tak fajnga blaga,
O ker nam je dal tak fajnga blaga,
Oj firedrajsigarja!

En kmetič veselo za mizoj sedi,
En glažek ga pije, pa z njim govori;
En glažek ga pije, pa z njim govori,
Zato se pač tok veseli.

Soldat mi sablicoj priškreblja,
'No dovžno pismo mi v roko podá:
»Če štibre ne plačaš še jutršni dan,
Tvoj gruntič pa bode prodan!«

Še štibro bom plačav, še vince bom piv,
Še štibro bom plačav, še vince bom piv;
Še štibro bom plačav, še vince bom piv,
Gospod ne bo grunta dobil!

V nebesih.

6105.

(Iz Št. Jurija na južni železnici.)

Nebesa so prelepi kraj,
Bog nam po smrti gor prit' daj!
Kteri gori pridejo,
Si božje gnade vžijejo.

Sveti Jurko nese pratico,
Sveti Marko pa salatico,
Sveti Peter kliče: »Kje je ključ?
Vam bom prinesel vince v buč!«

6104. *Zapisal* Blaž Jurko. — *Iz njegove zbirke št. 27, kjer je pripisana ta-le melodija:*

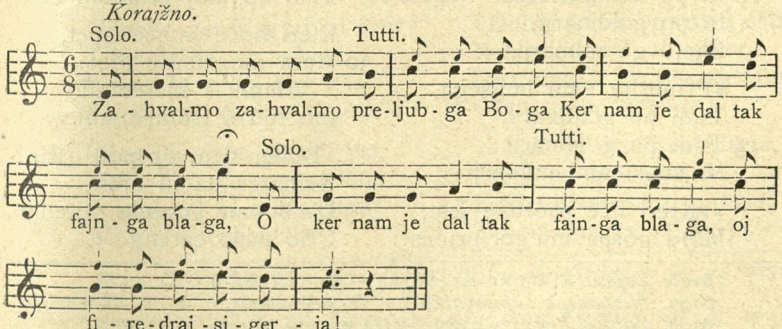

6105. *Zapisala* Zinka Kavčičeva. — *Iz njenega rokopisa.*

Sveti Peter in Pavel.

6106.

(Iz Motnika.)

Svet Peter in Pavel
Sta ga pila en bokav;
Je pa Pavel bel piv,
Je pa Peter jezen biv.

6107.

(Kranjska.)

Svet Peter in Pav
Sta piva en bokav,
Svet Peter je liv,
Svet Pavel je piv.

Pivci brez denarja.

6108.

(Gorenja Vrtojba.)

Ko u oštariju pridemo,
Smo vsi bogati;
Ko z oštarije uidemo,
Smo vsi siromaki:
Hojla nina, hojla dra!
Oštir za rajtingu pove,
Nobenga konca nima;
Ad'n druz'ga gladamo,
Noben'ga grošča nimamo:
Hojla nina, hojla dra!

Kako ga pijejo mlinarji.

6109.

(Od Frama.)

»Dobro jutro, gospod oštir!
Tako luštno ni nikir,
Ko je pa le tu pri vas,
Ker skerbite tak za nas!«

»»Prite, prite radi k nam,
Vrata so odprete vam,
Kteri če tu noter it,
Mora en firkelj vinca pit.

Vino mamo po deset
In po dvanotrideset
In po goldinarji,
Pijejo ga mlinarji.««

»Prinesite nam boljšega,
Tudi po goldinarji,
Tudi po goldinarji:
Mi smo sami mlinarji!«

»»Kteri hče pečenke jest,
Mora gospa mu gor prinest:
Kozlovo, jelenovo
Ali pa tud' kaštrunovo.««

»Mi smo tudi mlinarji,
Vsi na pajtel melemo:
V večer gor zasipljemo,
V jutro melje nimamo.«

»»Mi pa mamo dober pir,
Tudi eno lušno čir;
Ker hoče toto met,
Tisti bo moj prihodni zet.

Kteri hoče hohcet met,
Mora muzikante met:
Z arfami, s kleretami,
Ino tud s trompetami.««

»Dober den, gospod oštir!
Kelnarce pa ni nikir,
Da bi nam povedla rajtengo,
Celo našo cerengo.«

6106. *Zapisal* Gašpar Križnik. — *Iz GK. II. 6.*
6107. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz moje zbirke.*
6108. *Zapisal* Jožef Cejan. — *Iz njegove zbirke IV. št. 26.*
6109. *Zapisal* Oroslav Caf. — *Iz CO. IV. 26.*

»»Vino dva goldinarja,
Kruh, meso pol vinarja:
Ino dva goldinarja
Pride na vsakga mlinarja.««

Dnarce smo zažirgali,
Kaj 'mo ubogim šenkali?
Da bi vedli pred zato,
Vsej bi šli že prej domu!

6110.

(Iz Podgorice pri Dobrepoljah.)

»Dober dan, gospod oštir!
Toko lušno ni nikir,
Koker tukej per vas,
Kir tako skerbte za nas!«

Hiša je perpravlena
Za lete povablene,
Kater pa oč noter jit,
Mora ferkel vinca pit.

Vino res dobro ima
Za žene in za moža,
»Vino je pa 16 in pa 12,
Starina pa 20 in tud 32.

Vino je po goldinarji,
Pijejo ga pa mlinarji.«
»»Daj tega po goldinarji,
Mi smo tudi mlinarji!««

Štiri groše en par klobas,
Arfe, citre ino bas,
Kater pa oče prato jest,
More dnarje gor pernest.

Telečja in jelenava,
Zraven tud kaštronova,
Kater pa oče kofe pit,
Potem je prov lohka jit.

Kater pa oč plesat jit,
Morjo meskontarji zraven bit,
Gosli, arfe in klenet,
Zraven tud trompeta bit.

Dokler boste vi per nas,
Bodi le en kratek čas:
Plešejo in uriščejo,
Dnarce gori žvenkajo.

»Zdej pa spravte rajtenga,
Naša cejla celenga!«
»Rajtenga je spravlena
Za lete povablene:

Vino je dva goldinarje,
Klobase pu goldinarje,
Kofe kruh dva vinarje,
Pride na usacga mlinarje.«

Dnarce smo zacehali,
Kaj bomo ubogim šenkali?
Zdej pa pojdemo domo,
(S) trudna glavo, s prazna mošno!

6111.

(Iz Ihana.)

»Dobъr večér, gъspod oštir!
T'ko flétnъ ní nъker,
Kokъr ja n'cój pъr vas,
To ja res an kratъk čas!«

Kdor pa voče plesat' jъt,
More d'narce zravъn štet,
Z orglam' al s klenétam'
Al' pa s trobentam'.

»Dobъr večer, gъspod oštir!
Kelnar'ce tud' ni n'ker,
De b' nam povedava rajtъngo,
Cevo našo cerъngo.«

»»Vin' ja dva guldínarja,
Prata pū guldinarja,
Krъh, mъso dva vinarja,
To na vsacga mlinarja!««

6110. *Zapisal* Martin Schuster *(št. 13) okrog 1842. l.* — *Iz njegove pesmarice, ki mi jo je poslal Franč. Kralj.*

6111. *Zapisal* Anton Breznik; *pela stara* Kajžnica. — *Iz njegove zbirke II. št. 111.*

Vin' 'mam po dvéjset,
Jmám ga po dvandvéjset,
Jmam ga po dvantrideset,
Tud' ga 'mam po guldinarjъ.
»Pъrnes' ga po guldínarjъ,
Mi smo samí mlinarjъ.«

6112.

(Kranjska.)

»Dober večer, gospod oštir!
Tak fletno pa ni nikir,
Kakor je tukaj pri vas,
Ker je tak kratek čas.«

Kdorkoli hoče vince pit',
Mu ga mora birt gor nosit':
En poliček al pa dva,
Al pa tud' dva bókala.

Kdorkoli hoče prato jest',
Jo mora birtnja gor' prinest:
Telečjo, jelenovó,
Al pa še koštrúnovó.

»Birt, povej nam rajtengo,
Kol'k' je naša cehenga?
Prata je dva vinarja,
Vin' pa dva goldinarja.«

Vinska bratca spijeta krčmarju vino.

6113.

(Od Sv. Antona v Slov. goricah.)

A, a, a, — mija dva si brata sma:
Glažeke nalivama,
Čista vün popijeva:
A, a, a — mija dva si brata sma!

E, e, e — zdaj že na virta gre:
Zemi glaž no idi v klejt,
Glažek bode zdaj nalejt:
E, e, e — zdaj že na virta gre.

I, i, i — virta vüha zlo boli:
Zakaj si nas to sim povaba,
Te boš oblübo zdaj pozaba?
I, i, i — virta vüha zlo boli.

O, o, o — püča skoro prazen bo:
Kda boš ta nazaj prileza,
Te boš še za lase teza:
O, o, o — püča skoro prazen bo!

U, u, u — zakaj ne gremo že domu?
Zdaj mo še en glažek pili
Ino čista vün zevžili:
U, u, u — zakaj ne gremo že domu?

O, oj, oj — žena gledat poj!
Čema jih domu pognati,
Nimama jin več kaj dati:
O, oj, oj — to de žmetno pač nocoj!

6114.

(Od Sv. Antona v Slov. Goricah.)

A, a, a — mija dva si brata sma:
Tako si popevama,
No dobre vole bodima:
A, a, a — mija dva si brata sma!

6112. *Zapisal* M. Kokalj. — *Iz NB. 82. Vse pesmi tega naslova so zelo pomešane.* Pir, kofe *spričujeta, da so mlade.*
6113. *Zapisal* Avg. Lah. — *Iz njegove zbirke št. 3.*
6114. *Zapisal* Josip Klemenčič. — *Iz njegove zbirke št. 21.*

E, e, e — zaj že vse na virta gre:
Daj pa idi hitro v klet,
Glažek more bit' nalet:
E, e, e — zaj že vse na virta gre!

I, i, i — virta vüha zlo boli:
Zaj de žmetno to pozaba,
Kaj nas je to sen povaba:
I, i, i — virta vüha zlo boli!

O, o, o — püča skoro prazen bo:
Gda de virt ta k jen prleza,
Te de se za lase teza:
O, o, o, — püča skoro prazen bo!

O, jo-joj — žena gledat poj:
Domo je čema vse nagnati,
Nimam jin več piti dati.
O, jo-joj — žmetno bode pač nicoj!

Posmehulja natakarici.

6115.

(Štajerska.)

Kelnarca se jezì,
Kaj s pijanci trpì.
Kelnarca bi rada v klošter šla,
Kaj bi nüna bla,
Kaj bi bla gospà, gospà!

Kelnarca nič ne valà,
Zakaj nam vinca ne dá.

»Pa kaj, pijanec veš,
Pa kaj ti češ, kaj češ?«

Kelnarca nam kaj valà,
Ona nam vince dà,
Pa dva zizka mà,
Sta brata si obà!

Pivci obiščejo klet.

6116.

(Od Sv. Antona v Slov. goricah.)

Mi smo gnes sen pritirali,
Sen na očetov dom;
Strašno smo pricopotali,
Polni vseh nadlog.
Tü najboljšo vine rase,
To ja vemo mi:
Bog ne vzemi naše špase
Nam za grehe si.

Mi smo prišli lačni, ženi,
Kaj bo zdaj začet?
Le ne bo'te tak' dreveni,
Hitro pojmo v klet!

Tisto pilko nam ofnajte,
Kjer je brez vode,
Le nič dolgo ne koštajte,
Naj le hitro gre!

Zdaj pa jemo le pogače,
Štrükle no meso,
Če se glih razpočjo hlače,
Kaj pa nam za to!

Meni se pač močno vidi,
Da gre vse okrog:
Vdara sen z glavoj po mizi,
Da mam debel rog.

6115. *Zapisal* Vekoslav Šparavec. — *Iz VO. IV. 23.*

6116. *Zapisal* Jožef Tušak. — *Iz njegove zbirke II. V. 4—8 se poje za vsako kitico.* — *Zapis Jožefa Klemenčiča iz istega kraja (št. 24) se loči v tem:* gnes sem] sem gnes — 2 Sen — 7 špase] šale — 8 si] ti — 14 Kje — 19] Naj či se r. h. — 23 mizi] steni — 26 ljuba — 27 kuhja — 28 vzet'. — *Zapis Jožefa Krajnca od Sv. Jurija na Ščavnici, narekal Fr. Borko, se loči v tem:* 1 gnes sen] se gnes — 2] Na Tonekov dom — 6 vejmo — 7 špase] šali — 8 si] ti — 14 Ki — 15 dugo — 19 Če se] Naj či — 23 sem — 23 mizi] trami — 24 man — 27 kühnja — 28 vzet.

Srečno, srečno, gospodarji,
Srečno, lüba klet,
Srečno, kühinja in mesarji,
Slovo mor'mo zet.

Zdaj pa bomo tako spali,
Kak se v perji spi,
Bog ne daj, da bi k . . lali,
To bi smešni b'li!

Radi pridemo, kadarkoli nas povabite.

6117.

(Od Sv. Antona v Slov. goricah.)

Oh lübi znanec moj,
Bodi veseja z menoj,
Bodi veseja z menoj,
Lüštno zapoj.

Grema na visok breg,
Tam je globoka klet,
V kleti je vinski sod,
Tisti je gospod.

Vinski sod ne gospod,
Pipa je boj odspod:
Tista nam vino da,
Pa ma pila.

Na zdravje mo zaj pili
Oči in materi,
Bog jim daj dolgo let
Na sveti živet!

J . . . . lepo ime,
Bog ti daj vse fele
Vina le puno klet,
Prav dugo živet.

Vzdignimo glaž visok',
Trčimo vsi enok:
Živi Bog vse okrog
V nebesih enok!

Zdigni zaj glaž visok',
Spi ti vun vse enok:
Živi Bog vse okrog
V nebesih enok!

Pesma se tak glasi,
Ne še ste vün spili:
Živi Bog vse okrog
V nebesih enok!

Oh lüba mati vi,
Kaj nam pa zaj fali?
Prineste nam zaj klobas,
To je za nas!

Oh lübi oče vi,
Men se nič ne midi,
Naj či glih celo noč,
Jutri drgoč!

Jutri bon hvalo pel,
Nič ne bon iz žepa vzel,
Sam Bog van naj plati,
Tak svet veli!

Srečno, mati, oča vi,
Gda te nas nucali,
Rečte nan le enkrat:
Priden jaz rad!

6117. *Zapisal* Josip Klemenčič. — *Iz njegove zbirke št. 23. Zapis Jožefa Tušaka z istega kraja se razlikuje od zgoranjega natiska v tem:* 2, 3 vesel — 4 Lüštno — 8 Tist — 9 ne — 10 boj — 11 vinca — 13 zdaj — 14 no — 15 jim — 16 svet' — 20 dolgo — 23 v okrog' — 24, 28, 32 nebesah — 26 vün — 33 ljuba — 34 pa zaj] še zdaj — 35 Doneste — 41 peja — 42 iz ž. zeja — 48] Pridemo rad'. — *Zapis Jožefa Krajnca (narekal T. Borko pri Sv. Juriju na Ščavnici) se loči v tem:* 2, 3 vesel — 4] Lüštno si z. — 9 ne] je — 10 bolj — 12 ma] ma ga — 13 zdaj — 15 jima — 17] Franček, lepo ime — 19 polno — 20 Prav] In — 21 Zdignimo — 22 jednok — 24, 28, 32] V nebesah jednok — 26 vün . . . jednok — 34 nam zaj pa] še nam zdaj — 35 Doneste — 38 Meni — 41 bom — 42] Nič iz žepa vzel — 43 vam — 46] Gda te sen znave šli — 47 nam — 48 Pridem.

Kako pomiri pivček karajočo ga ženo.

6118.

(Iz Središča.)

Čujte, čujte, ljudi vi,
Posebno vi, ti zakonski:
Kak žena možu očituje,
Mož pa ženo obrekuje.

(Žena:)

O nesrečna ti kerluga,
Zdej bom jas začela druga,
Če boš mi pijanec grata,
Ne boš v hišo šel skos vrata.

(Mož:)

Čakaj, baba, tota ne de,
Jas čem jesti s svoje sklede:
Jas sem gospodar od hiže,
Drugi gučat nema nišče.

(Žena:)

Ti si gospodar od hiže,
Dug se ti zmirej više piše:
Streha že ti rebra kaže,
Da se le tvoj gut namaže.

(Mož:)

Jas sem žejen, morem piti,
K studenci ne upam iti:
Trešlika je v merzli vodi,
Tista meni močno škodi.

(Žena:)

Oj ti kuga precartliva,
Hrastje si po guti zliva,
Hojčje pa kerčmarom šenka,
Doma pa nam kruha menka.

(Mož:)

Jas doma ne jem nič kruha;
Indi se mi boljše kuha;
Ti mi davaš laško repo.
V krčmi pa jem pišče lepo!

(Žena:)

Da bi se ti . . . predrla,
Dare piješ tak do grla!
Doma pa živina strada,
Deca kvekajo od glada.

(Mož:)

Dol si sedi, ljuba ženka,
Nej ti jezik več ne klenka!
Pij pri meni vince sladko,
Kej de nama bole kratko.

(Žena:)

Eno malo bom le pila,
Sej še doma neje sila!
Kak pa bode kaj za jesti?
Nekej mogli te prinesti!

(Mož:)

Hitro ali spij poliček,
No pojé mesa kosiček:
Te pa grema, penes nega,
Nič berš nede z virstva tega.

(Žena:)

Janževca še nesma pila!
Sej je ne krčmari sila:
Sej mu potlej vse ukup damo,
Dare kravo gda odamo.

(Mož:)

Ti še hujša si pijanka,
S tebe bo šla gvišno janka:
Če bom tebe rad uboga,
Še bol me tepla bo nadloga!

6119.

(Kranjska iz Javorji.)

»O ti mrha grda p'jana,
Cel dan moram delat sama;
Nič poprej te ni domov
Kot zvečer, da b' ležat šov.

6118. *Zapisala* Ter. Pošepl *(poslal* M. Slekovec). — *Iz njene zbirke št. 12.*
6119. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz zbirke M. Rodéta I. št. 65.*

Eno pal'co bom vzela,
K'tera bo najbolj debela,
Tol'ko časa čem mahat',
Dokler bo kaj v rok' držat'.«

»»Tiho, tiho bod', ta stara,
Ti si sitna k' sama para;
Nič nikar me ne špotuj,
Saj sem bil že včasih tvoj!««

Mož bariglo iz koša vzame,
Žena ga pa kušne, objame,
Ded'c bariglo odmaši
In prav: »»Ta stara, zdaj ga pij!

Polno hišo otročičev,
Eden kruljev, drugi bos;
Boljš' bi b'lo en par voličev,
Da b' ga pil še za nje en let.««

Dodatek.

Zaznamek pivskih pesmi in pesmi v veseli družbi, katere se zde izdatelju umetne in jih ni zategadelj sprejel med narodne. Številke zadaj se nanašajo na številke tega dodatka.

1. Bog oče je vstvaril Vse vinske gore.
2. Bog te živi, ljubi brat, Polno čašo v roko!
3. Bogu slava, Ki nam dava Žlahtno srago trsovo.
4. Bratci, veseli vsi Pesem zapojmo mi Od vinca sladkega.
5. Bratec, vidiš, kaj je to, Ki se tak lepo sveti?
6. Bratje, bodimo veseli, Dokler smo še zdravi vsi.
7. Bratje, mi se radi 'mamo, Ene volje in srca.
8. Celi svet se vrti, Kaj more to bit?
   Čast, hvala Bogu, ker vince je tu, gl. št. 110.
   Če jaz ostanem sam, za ferkel vina dam, gl. št. 98.
   Če svet sovraži me, vse hudo čez me gre, gl. št. 98.
9. Čujte, Slovenci ljubljeni, Zdaj moje pesmice glas.
10. Dobro jutro, moj gazda, Kaj čete gnes vi?
    Dokler smo še mladi, Smo veseli radi, gl. št. 20.
11. Dolensko napnimo (nažgimo), Spustimo vun glas!
    Dosti je bratcev, tudi sestric, Ki nimajo trtec, ne vinskih goric, gl. št. 100.
    Dosti mi rožic na svetu cveti, gl. št. 33.
12. Draga moja lejpa flaša, Veseli se teb ma düša.
13. Dragi prijateli, gnes je veselo to, Vzemite si vina, ne pite vodo.
14. Družba zbranih kranjskih fantov Skupaj dans sedi.
15. Ena ptičica je priletela, Nam je lepo zape—pe—, Petelinček.
16. En starček je živel na vinskih gorah, So pravli, je blo na Dolenjskem.
    Fantje, veseli vsi, gl. št. 4.
17. Gnes je veseli dan, Jaz van zapeti čen.
18. Gospodar, dober dan, Gospodinja vse enako (»Godčevske litanije«).
19. Gosti moji mili, koji ste me pohodili.
20. Hajdmo, ljubi bratje, Dan se nam že krati, Kar tako ne stojmo.
21. Hitro, ah srček moj, Krepko z grla zapoj.
22. Hvala bodi možeki, Ki je v strani našemi Prvo trsovje sadil (Dainko).
    Imenitna je zemlja in kraj, kjer raste vinska trtica zdaj, gl. št. 100.
23. Janko, ti si moj, Nič se ne boj, Le pijva ga dalje.
24. Jaz in poliček se rada imava (zložil Krumpak).
    Jaz in moj brat se rada imava, gl. št. 24.
    Jaz pa eno zdravico znam, gl. št. 83.
25. Jaz sem gorman imenovan, Pijem vince vsaki dan (zložil J. Vodovnik).
26. Jaz sem pač en vinski brat, V Šmihelu sem doma.
27. Jaz vidim pijance, Pri miz' moje znance.
28. Jesen je prišla zopet k nam, Gorman se spravlja veselo v hram.
29. Još ni jedan Zagorac Nije prodo vina (je štokavska).
30. Kadarkol' kopljemo, Žvižgamo, pojemo, Veseli smo vsi.

31. Kaj hočem pivček jez začet', Vse svoje sem zapravil (P. Knobel po nemški: Was fang ich armer Teufel an, Die Gelder sind verzehret).
32. Kaj v vinogradu tamkaj se bliska, Rumeno ko čisto zlato?
33. Kar mi kol' rožic na svetu cveti, Tak mi ta vinska najbolj diši: gl. tudi št. 100.
34. Kak težki (reven) je moj stan, Katerega imam!
35. Kak vinčice danes se sveti, Da zdavnej se svetlo tak ni.
36. Kdo bi zmirom tužen (žalosten) bil, To ne more biti (zložil Drag. Ripšelj). Kdor ima zvesto ljubco, naj sprazni eno kupco, gl. št. 20.
37. Ker' pajbiček tenki kriček Po sepeh nam dela zdaj?
38. Ko bi sodov ne blo, Tud' čepa (čepov) b' ne b'lo. Ko ječmen rumeni, se vidi tam z vasi, gl. št. 98. Koliko (tol'k' tavžent let') rožic na svetu cveti, gl. št. 33. Koliko na svetu je (takih) bratov, sestric, ki nemajo svojih goric, gl. št. 100.
39. Komaj odleze sneg, Da se le vidi breg, Že smo v vinogradu. Ko pride grenka smrt, koj hramček bo zaprt gl. št. 98.
40. Krog, krog, krogu spet se naj glasi, Saj smo vsi veseli.
41. Kuku, kuku, to je lep glas, Moja ta prava štima.
42. Le kupice nalejmo zdaj, Na zdravje vsaki pije naj! Le pijmo, moji brati, Saj dan se nam že krati, gl. št. 20. Lesem, lesem, prijatelji moji, Pojdimo pogledat, če čepek drži, gl. št. 20. Le primi ta glažek prav nizko, gl. št. 103. Letos je pač dobro za nas, gl. št 100.
43. Letošnje vino Prav dobro zori. Za vsako besedo Se pip naredi.
44. Ljubezen večna vstvar'la vse, Ljubezen nas živi.
45. Ljubi bratec moj, Jaz prijatel tvoj Ti prinašam z radostjo (zl. Dainko).
46. Ljubi trsek, rasi le No obrodi grozdiče (zl. Dainko).
47. Ljubi prijatli, če smo si brati, Tako naj vzdigne vsaki svoj glaž!
48. Luštnega (srečnega) cajta smo mi doživeli.
49. Luštno na svet živet', Dokler je vino v klet'. Men se prav luštno zdi, Kjer tol'ko prijatlov za mizo sedi, gl. št. 33.
50. Mi hvalimo i slavimo Kučnog domačina.
51. Mi Slovenci hočmo zdaj zapet Od naših mladih let.
52. Mi Slovenci vina ne prodamo, Ker ga sami dobro piti znamo. Mi smo zdaj zbrani tu vkup, gl. št. 83.
53. Mogočni Bog, ti si vse vstvaril, Vse sorte drevje, žlahtni sad.
54. Naj cvete slovenski orsak, Gde vino nam rodi. Na sveti je dosti bratov sestric, Noben nema svojih lastnih goric, gl. št. 100.
55. Na zdravje van napiti čem, Skoz napitek van kaj povem.
56. Nemrem henjati, kaj vedel bi rad, Kak še živiš nama, lübi moj brat.
57. Ni na svetu kinča niti blaga, Nit je moći najti dobra takva.
58. Oča in mati, sestre in brati, Bod'mo veseli gnešnjega dne.
59. Oča naš, keri si v lagvički, Čast' se ime tvoje u poličkí! O človek, o človek, kaj bi začel, gl. št. 93. Oh Noe, oh Noe, ta prvi si bil, gl. št. 1.
60. Oh oča nebeški, ki v meglah sediš, Zakaj nas tak malogda z dežom škropiš?
61. Oh ura že bije, Sonce več mi ne sije. Oj vinček goj, goj, Bod dober z menoj, gl. št. 38.
62. O kristjani, Skupaj zbrani, Kaj vam čemo zdaj zapet?
63. O preljubi Avguštin, Imaš še en cekin? (Iz nemščine).
64. O srečna dolenska gorica, Ona nam rodi sladkiga vinca.
65. Pijmo ga, pijmo, Dokler živimo, Saj ne dobimo, Kaplje ga tam, Vince r. (Vilharjeva).
66. Pijmo ga, tralala, Žlahtna je kapljica.
67. Pijmo vince, kaj nas je, Voda je za stvari le (Dainko).
68. Pisal sem to pesmico sam, Vinskim bratam, kar jih poznam (Pajer).
69. Po gorci Jezus hodil, Je sladko vince sejal (J. Virk).
70. Pojdimo gledat v vinske gorice, Kaj delajo bratje ino sestrice. Pojmo, pojmo, fanti vi, Dan se že mrači, gl. št. 20.

71. Poliček je moj striček, In glaž je moj mejaš (Pirkmajer).
Po polju mi rožce lepo cveto, gl. št. 100.
72. Po zimi je goríc Spočila mladica.
Po zimi, kda je mraz, Takrat sem v hiši jaz, gl. št. 34.
Prav židane volje smo mi, gl. št. 106.
Preljuba I. ska dolina, gl. št. 103.
73. Preljubi bratci vi moji, Kaj hočem vam povedati.
74. Preljubi prijatli, Veseli bodimo, Smo moštej dobili.
Preljubi prijatli, Le bod'mo veseli, K' je vince rodilo, gl. št. 74.
75. Prelubi sveti Urban, Ti dober naš mejaš.
76. Prijatel najzvestejši Na zemlji je bokal, Tovarš je . . .
Prijatel, ostani še tukaj, gl. št. 61.
Prijatel prijatla zagleda, gl. št. 103.
77. Prijatli domači so mil'ga srca, Ljubezen, zvestoba pri njih je doma.
78. Prijatli, pristopimo vsi skupaj krog in krog!
79. Prijatli, zdaj vesel' bodimo, Skrbi, težave pozabimo.
80. Pri nas je taka navada: Koder sem hodil, kjer sem bil.
Rib'cam dobro gre, ker žeje ne trpe, gl. št. 98.
81. Rojen sem pri Ljubljani (na Gorenjskem), Če sem prijatelj vaš, Dol na dolenjski strani Imam vinca en glaž.
Sem videl, sem slišal, Kak žalostno je Po drugih deželah, gl. št. 74.
Se snidejo prijateli, Da b' dobre volje bli, gl. št. 44.
82. Sezidal sem si vinski hram Na sredi med vinogradom (V. Kurnik).
83. Skupaj smo prišli sem (znašli se) mi, Naj se le vsak veseli, Mormo začet eno zapet.
84. Sliš'te me, ludi zdaj, Jaz vam čem peti kaj, Pesem od vinca.
85. Sloven'c Slovenca vabi, če se ti pit' ne gabi (Slomšek).
Sloven'c to vsaki rad ima, Če Bog mu sladko vince da (V. Orožen), gl. št. 97.
86. Smo židane volje, Imamo svoj smeh, In petje veselo.
S'noči je bil pač strah, o brati, gl. št. 102.
87. So ptički vkup zbrani, V planinco zlete, Tje dol na Dolenjsko, K' je zdravje moje.
88. Srečen je ti gnešni čas, To more vediti vsak, Vsi lidje vživajo špas.
Srečen tisti kraj, kjer je vinca kaj, gl. št. 98.
Srečna je fara, srečen je kraj, Kjer vinske trtice rastejo zdaj, gl. št. 100.
Srečnega časa smo mi doživeli, gl. št. 48.
89. Stare babe pravijo, Da se z žganjem zdravijo (M. Kunšič).
90. Stoji, stoji tam lipica, Pod njo prav lepa hišica, In kadar mimo hiše grem, Se vselej rad po nji ozrem,
91. Štajerec, Primor'c, Horvat, Vsaki pije vino rad.
Tako smo se sme—ja—jali, Da bi se kmalu vsi p., gl. št. 15.
92. Tamle na zelenem griču Vinska trtica stoji.
93. Ta sladka trtica nam vince rodi, Kdor jo pogleda, se v srce smeji.
94. Tička na vejci sedi, da se cel svet veseli, Lepo prepeva.
Ti pisani čurki prelepo pojo, gl. št. 1.
95. Ti stari so pustili se Po smrti s salam mazat'.
96. To deno čudnovito je, Kaj vino v sebi 'ma.
97. To je veselje Štajerca, Če Bog mu sladko vince da (Orožen).
To leto je dogo in vince sladko, gl. št. 93.
To mene najbolj veseli, Če je dosti za mizo ljudi, gl. št. 33.
98. To mene veseli, da ste (smo) zdravi vsi, Tukaj prebivate To mene veseli . . . smo prijatli vsi.
99. To žlahtno vinsko kapljico, Zdaj hočemo popiti (V. Orožen).
100. Tukaj je pač dobro za nas, Ko vince teče v glažke počas!
101. Tukaj na svetu pač lepšega ni, Ko lepa prijaznost in mir med ljudmi.
Urca je odbila tri, trudni smo postali vsi, gl. št. 61.
102. Včeraj, brati, kdo bi ver'val, Ravno, kda sem v krčmi sedel.
103. Vesela dolenjska dolina Je polna veselja in vina.
Vesele so vinske gorice, Kjer rastejo žlahtne trtice, gl. št. 103.

104. Vesel je dan, k' se vidiva, O bratec, nebo spozna.
105. Veselo je slišat na svet, Zdravico vam hočem zapet, Vingerl je že začel.
106. Veselo na svetu živeti, Si mormo prav lepo zapeti (F. Globočnik).
107. Veselo zdravico zapojmo na glas, Ker leta pravica.
108. Veselo zdravico zapojmo zdaj, Ker kupica vina stoji pred teboj.
109. Vince je to, Oj hvala Bogu, Na mizi stoji, Prot nam se smeji.
110. Vince, prežlahten sad, Vse ga spoštuje, Bodi star ali mlad.
111. Vino in voda, Žlahtni dve reči (Ahacelj, po nemški?).
112. Vinske gore, sončece Vas segreva dneve vse (Dainko).
113. Visoko sonce mi stoji, In vroče žarke dol tišči.
114 V jeseni mor'mo piti, To je najlepši čas (Drag. Ripšelj).
115 Vsak gorman bo letos vesel, K' je v nogradi trgat začel.
116. Zadonite, glasi blagi, Bog te živi I. dragi (J. Virk).
Zahvalen bod' oče in tvoje roke, gl. št. 1.
117. Za mizo vkup sedimo, V veselji vince pijmo.
118. Zapeli bomo kolospev, Da bode vsak vesel.
119. Zapojmo veselo zdravico Ino zahvalmo Boga, Ker nam je dal sladkega vinca Najnondrajsigarja.
120. Zapojmo zdravičko, zahvalmo Boga, Ker nam je dal včakati leta tega.
121. Zbrani skupaj smo veseli, Eno bi si koj zapeli.
122. Zdaj veseli živimo vsi, Polni bodmo radosti (Dainko).
123. Zorja nastaja, Sunce prihaja, Jasno nebo, solnčni žar Gleda hišni gospodar.
124. Živeli, živeli, živeli! Mnoga leta srečni bili.
125. Živi, živi, živi, Živi do neba, Dokler nam Slovanom.
126. Žlahtno drevó in korenína, K'tera ima tako lastnost.

Razdelek V.

Pesmi obsmrtnice.

Pripomnja.

Kadar kdo umrje, je navada, da se sosedje na večer zberó in čujejo (varujejo, vahtajo) pri mrliču vso noč. Ob tej priliki molijo navadne molitve, zlasti rožni venec. Mimo tega pa pojo tudi pesmi, ki se nanašajo vse več ali menj na smrt. Red, v katerem jih pojo, ni določen naprej za vsaki primer: začenja se zdaj s to, zdaj z drugo pesmijo. Tudi se poleg smrtnih pesmi pojejo še druge, zlasti pobožne; ker se daje varuhom tudi jesti in piti, prihajajo včasi in polagoma na vrsto celo pesmi posvetne vsebine. Ko prekinejo moljenje in pevanje, pripovedujejo tudi razne pripovesti, zlasti pravljice o mrličih in strahovih, o vedomcih, vicanju duš in enakih rečeh.

Tu objavljene pesmi so vrejene, ker njih spored ni določen naprej, po njih vsebini: od pesmi o smrti sploh, ki nas čaka vseh, o potrebnosti pokore, o sodbi in njenih posledkih se prehaja k pesmim posameznih določenejših primerov, v kterih jemlje umirajoči ali celó mrlič slovo od svojcev. Ta oddelek preneha s pesmimi, ki se ozirajo na pogreb in maše zadušnice.

Drugi oddelek obsega ostanke narekanja za mrtvimi, ki se je ohranilo samo še v Belih Kranjcih.

V tretji oddelek so posneta narodna slovesa ali nekrologi po umrlih. Po Štajerskem, pa tudi po Kranjskem semtertje, je namreč navada, da kdo zloži v spomin umrlega človeka posebno pesem, v kateri pripoveduje, kako je storil smrt, in hvali umrlega lepa svojstva, ki so ga prikupila ljudem. Zlasti se take pesmi zlagajo v spomin poštenim dekletom, pridnim mladeničem, potem ljudem, ki so nagloma in po nesreči izgubili življenje. Ker jemlje v njih umrli slovo od roditeljev, sorodnikov in znancev, se imenuje taka pesen slovó, *na Štajerskem* slova *(gen.* slove).[1]) *Ta slovesa z napevi vred so večinoma delo organistov ali cer-*

[1]) *Iz sloboda:* slovo vzeti *iz* slobodó vzeti ‚sich die Freiheit nehmen, sich frei machen, sich verabschieden'.

kvenikov ter narejena vsa več ali menj po istem kopitu. Pojo se ne samo doma in pri delu, ampak tudi v cerkvi, pred pogrebom in sicer pri zadušnicah. Včasi so precej dolga, kar prihaja od tod, ker je dobival nekod cerkvenik za vsako strofo po grošu. Čim starejša so, tem bolj narodno je njih lice. Proizvodi zadnjih let so že popolnoma nenarodna roba, da ne rabimo o njih izraza ‚umetni'. Nekatera slovesa so se razširila precej daleč, druga pa so obtičala na svoji rodni grudi. Da bi pokazal značaj tudi teh, sem iz obilega gradiva izbral nekaj vzorcev, druge pa sem po abecednem redu prvih verzov z oznamenilom, komu v spomin so složena, uvrstil v dodatku med umetne pesmi obsmrtnice, ki so mimo pravih razširjene v narodu.

Oddelek A.

Pesmi, ki se pojo pri mrličih.

Človek zvene kakor detelja.

6120.

(Iz Frama.)

Raste, raste detela,
Oj detela zelena,
Oj detela zelena
Na zelenem travniku.

Zautra kosec pride,
Jǫ doli pokosi,
Vzvečer ględat pride,
Uže suha tam leži.

Ravno, ravno tako
Bǫš grešnik tî:
Vzvečer doli ležeš,
Si frišek no si zdrav;

Zautro zgoda vstaneš,
Se kèrhko nasmejiš,
Se kèrhko nasmejiš,
Svoje grěhe ponoviš.

Kda ti smert do tebe pride,
Tę doli pokosi,
No vzvečer ględat pride,
Uže mertev tam ležiš.

Če mi ne hočeš věrjęti,
Le na grobišče poglej,
Vsej druga ne bǫš viděl
Ko svoje brate no sestre.

Vsej druga ne bǫš viděl,
Ko še druge ljudi,
Ko še druge ljudi
No te běle kosti:
Kosti tam ležijǫ,
Za dušo le Bog vě.

Le prav si premîsli
No prav sę razglej,
Le v serce si vzemi,
Ne bǫš nikoli vesel!

6121.

(Iz Frama.)

Oj raste, raste detelja,
Detelja zelena,
Oj detelja zelena
Na zelenem travniki.

6120. *Zapisal* Oroslav Caf. — *Iz CO. II. 127.*
6121. *Zapisal* Oroslav Caf. — *Iz CO. IV. 5.*

V jutro kosec pride,
Jo doli pokosi,
H večer gledat pride,
Že suha tam leži.

Oj grešni moj človek,
Ravno tak boš ti,
V večer doli ležeš,
Si krepek in zdrav:

V jutro gori vstaneš,
Se čvrsto nasmejiš,
Se čvrsto nasmejiš,
Svoje grehe ponoviš.

V večer doli ležeš,
Si krepek in zdrav,
Pa smert k tebi pride,
Te doli pokosi.

V jutro gledat pride,
Že mrtev tam ležiš.
Če meni ne verimeš,
Na britof poglej:

Še tam boš videl
Svojih mater in oče,
Svojih mater in oče,
Svoje brate in sestre.

Svoje brate in sestre,
In te druge ljudi,
In te druge ljudi
In te bele kosti.

Teh kosti nič ni druga
Ko prah in pepel:
Le to si v serce vzemi,
Ne boš nikolj vesel!

6122.

(Od Frama.)

Rasti, rasti, detela,
Na zelenem travniku,
V jutro kosec pride,
Dal jǫ pokosi.

V večer gledat pride,
Že suha tam leži:
Premîsli, moj človĕk,
Lih tako bǫš tî.

V' večer dol ležeš,
Si čerstev no zdrav,
V' jutro gor staneš,
Sę čerstvo nasmejiš,
Svoje velke grehe ponoviš.

Če meni ne vĕrimeš,
Na grobe poglej,
Prav si premîsli
No prav se razglej,
Vsej ne bǫš nikoli vesel!

Na grobe tî idi
No tam sę razglej,
Vsej ne boš druga viděl:
Svojih mater no oče
Ino brate, sestre,
Ino še druge ljudi,
Ino še druge ljudi
No te bĕle kosti.

Človeka ni druga
Ko prah no pepel,
Človeka ni druga,
Ko prah no pepel!

Človek zvene kakor cvetlica. I.

6123.

(Iz Štandreža pri Gorici.)

Rožica na polji cvedena,
Zvečer je lepo cvedena,
Prej, ko sonce v jetro na gôri stoji,
Rožica je že pokošena.

Ker sonce o podan stoji,
Že rožica prebrnjena;
Prej, ko sonce zajde,
Že rožca u lonč'co spravljena.

6122. *Zapisal* Oroslav Caf: *pela* Gertrud Falantan. — *Iz CO. I. 51—52.*
6123. *Zapisal* Jožef Cejan; *pela* M. Nemec-Lutman. — *Iz Cejanove zbirke II. št. 46.*

O glih tako, o človek moj!
Zvečer si zdrav in vesel,
Še ni ura punoči,
Ti že greju po mašnika.
Mašnik te lepo spove,
Inu u sveto olje loži:
Prej, ko sonce v jetro na gori stoji,
Že dušica pred sodnikom stoji!

6124.

(Iz Volčan pri Tolminu.)

Še kaj mi pravi Sin božji:
»Le sam, le sam, vsi ti zvoljeni,
Saj vam bom dal, kar bom 'mel,
Kar bom 'mel, kar bom uterpel,
De bom le vaše srca ozdravel!
Saj moj jarm je prav sladák,
Moje butare so prav lahné,
Kdor jeh bo voljno nosil.
Pa ti, človek, si ravno tak,
Kakor ta rožca v zelenem trat:
Rožca je lepo precvetvala,
Prot solncu je bla obrnjena;
Še v tem mi pride kosec mlad,
De mi vrže rožco v tleh preč.
Rožca je v tleh posekana,
Med druge rožce zmešana,
Nobeden ne ve, kam rožca pride.
Saj ti, človek, si ravno tak!
Zvečer greš zdrav nuj vesel spat,
Po noč silno bolan postaneš,
Bolán ležiš, milo ječiš,
Še sam na se ne predomišlješ:
K misleš vse le tu,
Komu bi zapustil tvoj lepu blagú,
Al tvoje srebro nuj zlato,
Še sam na se ne predomisleš.
Umret boš mogel, umret boš mogel:
Če nočeš umret zavolj Boga,
Umret boš mogel zavolj hudiča,
Ferdaman boš na večne čase!«

Človek zvene kakor cvetlica. II.

6125.

(Štajerska.)

Rožice vse cvetejo
Po zelenem travniki,
Ne obedna ne povene,
Vsakša črvsta še stojí.

6124. *Zapisal* Jožef Kragelj. — *Iz njegovega rokopisa.* Trat *ni morda nam.* trati, *ampak stoji za* travniki (trawnk).

6125. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz VO. XIX. d. 87 (189, 193), kjer je v v. 4. besedi* črstva *pripisana na robu varijanta* rosna. *Vraz je prepisal pesem*

Kosec pride, pokosi,
Sónce pride, posuši;
Brez mira, brez milosti
Veter pride, raznosi.
Tak si ravno, človek ti,
Kakti kapla na vejici:
Malo veter razhladí,
Kaple ga na veji ni!
Tak si ravno človek ti:
Nemaš vure neti dne,
Nemaš vure neti dne,
Kda bóš mogâ s sveta it!

Človek zvene kakor cvetlica. III.

6126.

(Iz Frama.)

Kaj si misliš človek na světi,
Da zmirom češ v grěhah živěti?
Po grěšnem ti pride hudo,
Ne bǫš prišel v svęto nebó.

Le hitro pregrěhe zavèrzi
No božje zapovědi derži;
Po grěšnem ti pride hudo,
Ne bǫš prišel v svęto nebô.

Ravno toliko življenje tèrpi,
Kakor kaplja na veji vèsi,
Eden majčkeni věter shlidi,
No kaplje na veji vęč ni.

Tako se zna tebi zgoditi.
Oj smert še ni zabîla kositi,
Ravno toliko življenje tèrpi,
Kako roža na travniku cvětí:
V jutro še čèrstva stoji,
Pride kosec, jǫ pokosi
Pride kosec, jǫ pokosi;
Spravljač jo uže posuši,
V večer suha v parni leži.

Tako se zna tebi zgoditi.
Oj smèrt še ni zabîla kositi:
V večer si še čèrstev no zdrav,
Pak ne věš, če bǫš šę jutrě vstal,
Pak ne věš če bǫš šę jutrě vstal,
Ali bǫdeš na pravici ležal.

Človek zvene kakor cvetlica. IV.

6127.

(Iz Podgorja.)

Zakaj se t'ko lepšaš na svetu,
Al' ne veš, da boš morala vmret'?
V tem vofertnem gvantu živiš,
Svojo dušo pa pogubiš!

Poglejte to rožo na polju,
Zvečer še frišna stoji,
Zvečer še frišna stoji,
Zutraj pa suha leží.

Poglejte te mlade fantiče,
Pa tudi mlade dekliče:
Zvečer še zdrava gre spat,
Zjutraj ne more več vstat.

Na britof jo bojo nosili,
Oh, tamkaj pa dol položili:
Tamkaj boš počivala ti
Notri do sodnega dne!

Tam bojo odgovor dajali
Starši od svojih otrok,
Starši od svojih otrok
Pa tudi od drugih ljudi.

---

v VO. I. 103. Tam dvomljivo omenja kot zapisovavca Vrbnjaka ter je predrugačil to: 1 R. v.] Rože lepo — 3 nibena — 4] Vsakšna rosnata stoji — 10 Kak kaplica — 12 Kaple ga] kaplice — 16] Kda si pride smrt po té.

6126. *Zapisal* Oroslav Caf. — *Iz CO. II. 52.* (Pravici = pravdici = Paradebett = parah). *Narodnost je nekoliko sumljiva; prim. pri Redeskiniju 57. pesem (str. 191 d.), kjer je 1. strofa podobna naši 1., 6. naši 3.*

6127. *Zapisal* France Francetov. — *Iz njegove zbirke I. št. 58.*

Človek zvene kakor cvetlica. V.

6128.

(Iz Št. Jurja ob Ščavnici.)

Ti človik živiš na sveti,
Pa deno moreš mreti,
Glih kak te lepe rožice,
Či nega hladne rosice.

V jütro rano, da se zori,
Lepo ta rožica cveti;
Da že njo sonce obsia,
Te leži povénjena.

Ravno tak, človek, tebi
Zna ta smert ti včiniti:
Tvojo živlenje na sveti
Celo en mali čas terpi.

Gde so te kralove časti
No cesarske oblasti?
To vse en mali čas terpi
Tü na toj černoj zemli.

Da bi bia ti glih tak lepi,
Kak so ti rožni cvěti;
Ta rožica se posiši,
Ti boš sperhna v toj zemli.

Tvoje lepe světle oči,
Serce, vse tvoje moči,
Ta strahovitna smert veli,
Da vse more sperhněti.

Ta človečja lěpota
Glih kak ena rožica:
Tvoje lepo belo ličece
Do vživali červičečě.

Ja vse, kaj je to posvetno,
Srebro, zlato, kameno,
To drügo posvetno blago,
Vse bode preminolo.

O draga düša keršajnska,
Zakaj si ti tak skerbna
Za tvoje gnilo telo?
Znaš, da bo mreti moglo!

Skerbi, iši si prostora,
Gde bode tvoja düša
Na vse věke prebivala,
Boga častila, hvalila. Amen.

Odkod prihaja, da na svetu ni nič več veselo.

6129.

(Podgorje.)

Sam Bog ve, kako je to,
Da zdaj na svet' več luštno ni,
Da kamor kol' se človk poda,
Vesel'ga nima serca.

Včasih spomlad je res luštno blo,
K' so tičke pele prav lepo,
K' so rožce cvetele po rožnem polj',
Vse zeleno je okol.

Dokler to drevesce frišno je?
Ta rožca lepo cvete:
Se enkrat drevesce posuši,
To cvetje rožca izgubi.

Glih tko ste, mladenči in deklice,
Podoba lepe rožice:
Vaša mladost le en čas trpi,
Se v starost spremeni.

Ta krancelj se pač kmal zgubi,
Dekle pa več vesela ni,
Dekle pa več vesela ni,
Ji krancelj odcveti.

Oh kolk jih je blo vlansko let,
Ki so živeli na tem svet',
Al' zdaj so v dolgo večnost šli,
Oj tam bo rajtenga!

6128. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz stare zbirke »slov« št. 14. Zadnjih 6 verzov nahajaš tudi na začetku »Ostankov cerkvenih pesmaric iz Slov. goric« VII. 1, s temi predrugačbami:* 37 še — 40 No Boga hvalila.

6129. *Zapisal* France Francetov. — *Iz njegove zbirke I. št. 1.*

Na svetu ne smemo v grehu živet',
Če hočemo enkrat sreč'no umret':
Bo prišla ura, boš moral umret'
In zapustiti svet!

6130.

(Iz Ihana.)

Učásъh spomvad' ja res luštnъ bo,
So tičke pele prov l'pó,
So roš'ce cudéle v rožnъm pōl',
Pa vse zelênъ ja vkol'.

Kъ b' vē, dъklēta, védъle,
Kok' večnast, večnast dovga ja,
Bъ kráncъlne bъl várvale,
De b ž nъm u večnast rajžale.

U greh' na svēt' ne smemo ž'vet',
Če vъčmo jánkat sréčnъ vmret.

Oh kól'k ja fantu jъn dъklēt,
K' so bli rojēn' za ta svet,
Pa 'dej so jъh dalъ v čárno zъmló,
Nazaj jъh več na bo.
Oh, 'dej so pa šlъ v večnast dovgó,
Dajatъ rájtъngó dovgó.

6131.

(Iz Motnika.)

O čas spomlad je luštno b'lo,
So pele tičke v ravnjem póli,
Je vse veselo b'lo.
K tim rožcam so perglihane
Vse te posvetne dekelce.

V sovražtvi mi ne smemo živet,
Bo prišel čas, bomo mogli umrt,
Rajžat iz tega sveta,
V večnost bo rajtenga.

De b' vedle, dekleta ve,
Kak dolga večnost je,
Bi si krancalne peršparale,
De bi z nimi v nebesa šle!

6132.

(Iz okolice škocjanske na Dolenjskem.)

Kaj je neki neki zdaj,
Noben'ga čve veselja nej:
Kamorkol obrnem se,
Saj žalostno je vse.

Prišla bo druga spomlad
K' bodo začele tičce pet',
Tičce pet' po ravnem polj',
Veselo je okol'.

Tič'ce res lepo pojo,
Rož'ce res lepo cvetó,
Pa se drevje posuši,
Rožice svoj cvet zgubé.

6130. *Zapisal* Anton Breznik; *povedala* Marija Klemenčič. — *Iz Breznikove zbirke IV. št. 51.*

6131. *Zapisal* G. Križnik. — *Iz GK. I. 55.* »*To zapojo rade pri mrličih.*«

6132. *Zapisal* A. Zorec. — *Iz njegovega rokopisa, ki ga hrani Matica.*

Pa vi, fantje, glih tako,
Ker v mladosti živite,
Pa b' svoj krancelj varvali,
Ž njim v večnost rajžali.
Ko b' dekleta vedle to,
Kak' dolga večnost je,
Pa b' svoj krancel varvale,
Ž njim v večnost rajžale.
Al' bomo mogli vsi umret',
Rajžati na uni svet:
Pri Mariji troštarci
Se bomo znašli vsi.

6133.

(Iz Trebeneč pod Poreznom.)

Včasih je prav luštno blo,
So pele ptičce prav lepo,
Rožce cveto v ravnem polj',
Vse zeleno je okolj.
Ta rožca pa le 'en cajt diši,
Dokler se cvet ne obleti,
Kadar se cvetje obleti,
Rožca nič več ne diši.
Oj vi te mlade deklice,
Glih temu ste priglihane:
Vaša mladost le 'n čas trpi,
Potem se v starost spremeni.
Ko b' vi, dekleta, vedele,
Kak le dolga večnost je,
Bi kranceljne si spletale,
Bi ž njimi u večnost šle!

6134

(Iz Št. Vida vipavskega.)

Včasih spomladi prav luštno je blo,
So rožce cvetele po ravnem polj,
So tički prepeval prav lepo,
Se je vse razlegal na okol.

Ne smemo, ne smemo v grehu živet,
Bo prišla ura, bo treba umret,
Zapustiti celi svet.

Vsakemu bo umreti.

6135.

(Podjunsko.)

Smrt na duri kluka,
Otroci se zaderejo
Po oču in po materi.
Smrt kjer te bo dobiva,
Lih tam te bo vmoriva:
Al na puli al na cesti,
Sam Bog ve, v katirem mesti.
Prišuv bo an tišlar,
Ti bo sturuv truglico,
Prišli bojo štirji druji,
Te bojo djali v truglico,
Te vzdignejo na ramico,
Te ponesejo v jamico,
Ker vsak pride na to pot.

»Tako pravi sveti Pav.«

6136.

(Iz Višnje gore.)

Tako prav svet' Pav,
Ki je vse bukve prebral:
Da vse, kar živi na svet',
Mora enkrat umret'.

6133. *Zapisal* P. Lahajnar. — *Iz Cejanove zbirke V. 25.*
6134. *Zapisal* Zmag. Kopatin. — *Iz prepisa v M. Rodeta zbirki VII. št. 60.*
6135. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz Scheiniggovih NPKS. št. 1038.*
6136. *Zapisal* Alojzij Kralj. — *Iz njegove zbirke I. št. 22. Jako porušena.*

Pojmo na britof
Tjakaj na žegnani;
Notri v grobeh ljudje leže,
Pa čudno diše.

Mater pokopljejo,
Hčere mil' jokajo;
Tečejo jim dol solze
Do črne zemlje.

Sin pa ob stran' stoji,
Prav milo se mu zdi;
Joka se prav močno
Do belga dne.

Oh tukaj je res žalostno,
Oh tukaj je res žalostno,
Oh jej, oh jej,
Oh jej, oh jej!

Smrt ima dolge noge.

6137.

(Z Grahova.)

Svet je takšen ko 'n špital,
Polhen rev je in težav.

Smrt ima dolge noge,
Bog ve, kak' hitro gré.

So b'li stari po sto let,
So le mogli vsi pomret'.

So b'li v sredni starosti,
Se niso mogli vbraniti.

So b'li stari po dva dni,
Pa se le mogli rajžati.

Ljubi moj bratec,
Na žegnan britof stopi,
Tam so grobci malani.

Notre pa truplo leži,
Sam Bog ve, kak čudno diši!

6138.

(Iz Trebéneč.)

Ta svet je tak, ko 'n špitav,
Je povhen rev ino težav.

Smrt ima dolge nogé,
Sam Bog ve, kako hitro gre.

Kamor se ona zaleti,
Povsodi čudo se godi.

So bili stari po sto let,
Pa so mogli vsi umret.

So bili srednje starosti,
Se niso mogli obraniti.

So bili stari po dva dni,
Pa so le mogli rajžati.

Tam je britof žegnani,
S črno zemljo velbani.

Notri truplo mrtvo leži,
Oh sam Bog ve, kako čudno diši!

Notri leži en pobič mlad,
Ker ni delal pokore rad.

Zdej se griva noč in dan:
»Strašno sem bil zapeljan!«

6139.

(Iz Hudojužne.)

Svet je en velik špital,
Je poln rev in težav.

Smert ima dolge noge,
Sam Bog ve, kak hitro gre.

6137. *Zapisal* Anton Črv. — *Iz njegove zbirke A. 14.*
6138. *Zapisal* P. Lahajnar. — *Iz zbirke Cejanove V. št. 26.*
6139. *Zapisal* Janez Kokošar. — *Iz njegove zbirke. Verzu 1. je pripisana varijanta* Svet je tajšen, ko 'n špital.

Kamor se ona zaleti,
Tam se gvišno čudo godi.

So bli stari po sto let,
Pa so mogli vsi pomret.

So bli v srednji starosti,
Pa se niso mogli ubraniti.

So bli stari po dva dni,
Pa so mogli rajžati.

Pojmo tja na ta žegnan britof,
Tam so grobci malani,
S to černo perstjo veljbani.

Notri černo truplo leži,
Sam Bog ve, kako čudno diši.

Dokler sem bil pobič mlad,
Pokore nijsem delal rad.

Zdaj me greva noč in dan:
Močno sem bil zapeljan!

Smrt pobira vse ljudi.

6140.

(Iz Frama.)

Snoči smo neznano hodili,
Smèrt smo na rami nosili.
Ona nam obljubila je,
Da nas doli pokosila bọ.

Smèrt pa 'ma dolge rọke,
Ona pobira otroke
In vse sorte ljudi,
Ko nam bọde ravnala kosti.

Smèrt pa ima suhe rebre,
Ona ne mara za srebro,
Ona nam obljubila je,
Da nas v jamọ pograbila bọ.

Smèrt pa ima dolgi nos,
Pa sę joj ubranimo,
Če smo si ji kos!

Čem lepše boš živel, tem lepše umreš.

6141.

(Iz Štandreža pri Gorici.)

Sam Oča nebeški
Na nebesih sedi,
Doli gleda,
Vsim gnado deli.

Toje očce zapiraš,
De ne vidiš njegá,
Toje ušce zatikaš,
De ne slišiš njegá.

V tojim srci premišljuješ,
De nimer boš živ,
Na pošta ti bo poslana,
Na naglim boš umrou.

Še le lepši ki boš živou,
Še le lepši boš umrou,
Sam Oča nebeški
Ti bo vratce odpru.

Še grši ki boš živou,
Še le grši boš umrou,
Sam Oča nebeški
Ti bo vratce zopru.

Tam dol' ti bo pokazau
Peklenske temé:
Tam doli so martre
Do večnega dne.

Kdor dušam pomaga,
Vse misli pusti!

6140. *Zapisal* Oroslav Caf. — *Iz CO. II. 118.*

6141. *Zapisal* Jožef Cejan; *pela* M. Nemec-Lutman. — *Iz Cejanove zbirke II. št. 11.*

6142.

(Izpod Melec.)

Ta tičca lpu paje,
Ka v luftu leti,
Na seje n na žajne,
Pa vandar živi.

Buh Ače nebeški
V nebïeseh sedí,
Na zemle dal glïéda
Na grišnè ludì.

Bel brumna k baš živu,
Bel brumna baš vmrù:
Sam Ače nebeški
T ba nebïesa adprù.

Bel grïšna k baš živu,
Bel grišna baš vmrù:
Sam satan paklejnski
T bŭó pàku adprù!

6143.

(Z Banjšic.)

Vesela je tica, ki v luftu leti.
Zakaj bi ne bila, s' jej dobro godi!

Ne pleve, ne žanje, pa vendar živi,
Nič greha ne dela, oj čisto živi.

Jest jemam no mater, ki prosi zame,
Marijo devico, 'no sladko ime!

6144.

(Z Grahova na Tolminskem.)

Tič'ca lepo poje,
Ki v luftu leti.
»Zakaj bi ne pela,
K' se m' dobro godi:

Ne sejem, ne žanjem,
Pa venderle ž'vim,
Boga ne razžalim,
Nikdar ne grešim.«

Bog Oče, Bog Sin
V nebesih sedí,
Na zemljo dol gleda,
K' se grešno godí.

6145.

(Žabnice.)

Še tica živi,
Ki pod nebam leti,
Kna koplje al ženje,
Lihto vehko živi.

6146.

(Kranjska.)

Ena tica lepu poje,
K' po luftu leti,
Pa zakaj bi ne pela,
K' se ji dobro godi.

Na seja, ne žanje,
Pa vender živi,
Boga ne režali,
Nikol na gerši.

6142. *Zapisal* Ivan Murovec. — *Iz njegove zbirke.*
6143. *Zapisal* J. Humar. — *Iz njegovega rokopisa, str. 56.*
6144. *Zapisal* Anton Črv. — *Iz njegovega rokopisa B. XX.*
6145. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz Scheiniggovih NPKS. št. 1012.*
6146. *Neznanega zapisovavca.* — *S posameznega lista, ki mi ga je iz Ljubljane poslal dr. J. Šlebinger med papirji Kržanovimi.*

Te vdove in vdovci
Samopašno žive,
Med sosedem n' med žlahto
Sovraštvo derže.

Ti zakonski ludje
Pa tako žive,
De soj stan ne spoznajo,
Glih koker bi ga imel.

Ti ledik ludje
Tok pregrešno žive,
De še ta velke nečistost
Za greh na derže.

Oh čudu veliku,
De sonce svetli,
Pa zavolo pregrehe
Pregrešnih ludi!

Oh čudu veliku,
De lunca svetli,
Pa zavolo pregrehe,
K pobolšanja ni!

Oh čudu veliku,
De zveizda zmegla,
Pa zavolo pregrehe
Celiga svejta!

Sin božji se joka,
Kir teče mo kri,
Na pobolšanje čaka,
Na svejt ga neč ni. Amen.

6147.

(Iz Tunjic.)

'Na tica lpo poje,
Po luftu letí,
Boga neč na žali,
Pa vendar živi.

Če levši boš živu,
Še levš boš umru,
Bog oče nebeški
Nebo t' bo odpru.

6148.

(Vrhovska.)

Ptičica poje, po zraku leti,
»Zakaj bi ne pela, ko sim iz dobre gore!
Ne sejem, ne žanjem, pak vender živim.
Mater imam, to sladko ime,
To sladko ime Marije, ki me živijo.«

Oče nebeški v nebesih sedi.
Doli pogleda, kak grešnik živi.
Če hudo bo živel, hudo bo umerl,
Če dobro bo živel, dobro umerl,
Oče nebeški mu bo nebesa odperel
In pekel zaperl na vse veke vekoma.

6149.

(Štajerska.)

Glej ptičica si poje,
Po zraku leti,
Zakaj bi ne pela,
Da dobro živi.

Ne seje, ne žanje,
Pa vendar živi.
Nič Boga ne žali,
Nikolj ne greši.

6147. *Zapisal* France Francetov. — *Iz njegove zbirke I. št. 67, kjer je vanjo pomešana »Nikol ne bom pozabil« (št. 5789 d.). Verz 3. ima v rokopisu za* neč na *pisano* večkrat, *kar je gotovo izprevrženo.*

6148. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz VO. XVI. Č.|24.*

6149. *Zapisal* Jožef Druzovič. — *Iz njegove zbirke št. 21.*

Naš Oča nebeški
V nebesih sedi,
Na zemljo dol gleda,
Kak grešnik živi.

Bolj grešno boš živel,
Bolj grešno boš vmerl,
In satan ti bode
Oh pekel odperl.

Bolj brumno boš živel,
Bolj brumno boš vmerl,
Bo Oča nebeški
Nebo ti odperl.

Ptičica letela,
V učiteljov hram,
Si lepše zapela
Kot učitel sam.

Ta ptičica gori,
Na altarju sedi,
In vinca kozarek,
V kljunu derži.

Bo totga popila,
Pa drugga dobi,
Je lepo vesela
No Boga časti.

6150.

(Od Sv. Antona na Pohorju.)

Na tička si poje,
Po lufti leti,
Zakaj bi ne pela,
Ko lehko živi.

Ne seje, ne žeje,
Pa lehko živi,
Nič Boga ne žali,
Ga zmerom časti.

Bog Oče, Bog Oče,
V nebesih sedi,
Na zemljo dol gleda,
Kak grešnik živi.

Še lepše boš živel,
Še lepši boš vmrl,
Oče nebeški
Bo nebo odprl.

Še grši boš živel,
Še grši boš vmrl,
Ti hudi ti bo pa
To pekle odprl.

6151.

(Od Sv. Antona v Slov. goricah.)

Ptica lepo poje,
Pod lufton leti.
Zakaj bi nebi pela,
Saj dobro živi!

Ne orje, ne seje,
Ne žali Boga,
Še Oča nebeški
Življenje ji da.

Bog Oča, Bog Sin
Na desnici sedi,
No doj na zemljo gleda,
Kak grešnik živi.

Če lepše boš živeja,
Še leži boš mrja,
Še rajši bo ti Jezus
Nebesa odprja.

Le pimo in jemo
V imenu Boga
Očeta in Sina
In svetga Duha!

Al' Jezus v mrzlen cajti
Na križi visi,
Doj na nas on gleda,
Nas k sebi želi.

6152.

(Iz Selnice na Dravi.)

Čim lepše boš živel,
Tem lepše boš vmrl:
Sam Jezus ti bode
Nebesa odprl.

6150. *Zapisal* J. Stibler. — *Iz njegove zbirke št. 10.*
6151. *Zapisal* Jožef Tušak. — *Iz njegove zbirke III.*
6152. *Zapisal* Franč. Praprotnik. — *Iz njegove zbirke.*

Še grše boš živel,
Še grše boš vmrl:
Sam satan ti bode
Ta pekel odprl!

6153.

(Iz Frama.)

Něka ptička vesela
Po zraku leti,
Ne orje, ne seja,
Pa vĕndar živi,
Nikoli grĕha ne dĕla,
Nigdar ne grĕši.

Naš Oča nebeški
V nebesih sĕdi,
Na zemljǫ dol glĕda,
Kako gręšnik živi.

Še gerši bǫš živĕl,
Še gerši bǫš umerel,
Satan ti bǫde
Oh pekel odperel.

Še lĕpše bǫš živel,
Še lĕpše bǫš umerèl,
Sam Jezus ti bǫde
Nebesa odperèl!

Spravljaj blago, ki ti k pridu bo.

6154.

(Iz Frama.)

Keda sę človĕk na svĕt rodi,
On si uže spreględa z očmi:

No si uže spravlja vkup blago,
Ktero pa njemu nič h pridu ne bǫ.

Spravljaj si, spravljaj vkup blago,
Ktero pa tebi kaj h pridu bo:

Tri lahti platna bĕlega
Za tvoje truplo pokrivanje;

Štiri pa deske, zbite vkup,
Za tvoje věčno prebîvanje.

Pod glavo ti bǫjǫ dęjali eno pest treščic
Za tvoje věčno počivanje.

Naš Oča nebeški v nebesah sędi,
Le on bǫ nas sodil, le kam bǫmo šli:

»Le pojte, le pojte, vî izvoljęni,
Zaslužene plače prejemati,

Zaslužene plače prejemati,
Na věkoma jih bǫte uživljali!«

»Moja ura bo prišla, morebiti nocoj.«

6155.

(Iz Cerkvišča.)

Ena urca bo prišla,
Morbit še nocoj,
K' nobeden prijatelj
Ne pojde z menoj.

6153. *Zapisal* Oroslav Caf. — *Iz CO. II. 124.*
6154. *Zapisal* Oroslav Caf. — *Iz CO. II. 123.*
6155. *Zapisal* Janko Barlè; *pela* Meta Štubler. — *Iz Barletove zbirke.*

Mojo truplo bojo djali
V to črno zemljo,
Moja duša pa pojde,
Kam sojena bo.

Tri kraji pripravljeni
Za njo so res:
Al' pekel', al' vice
Al' pa nebes.

Oj v peklu je vroče,
V vicah temno,
Gor v svetih nebesih
Je grozno lepo.

Moj očka in mama
So m' učili lepo:
»Le v cerkev rad hodi
In služi Bogu!«

Jaz nisem nič maral,
Porajtal na to
Skoz svojo veliko
Nemarno glavó!

Ko bi le jaz vedel,
Kak' je v nebu lepo,
Pokoro bi b' delal,
Da b' jo zgruntat ne b'lo.

Teh angeljskih muzik
Je polno nebo,
»Češena Marija«
Je slišat lepo!

6156.

(Iz Gribelj.)

Ena urca bo pršla, znabit še nocoj,
Nobeden prijatelj ne pojde z menoj:

Moje truplo bodo djali v to črno zemljo,
Duša pa pojde, kam sojena bo.

Tri kraji so zanjo pripravljeni rejs,
Vica, nebesa, ta strašni pekel:

Te vice so vroče, pekel je teman,
V nebesih je lušno, veselje je tam.

Moj očka, moja mamca so me učili lejpo:
»Le flisek molite alj služite Bogu!«

Jest nisem nič maral, porajtal na to
Skoz mojo veliko nemarno glavo.

Ko jaz bi bil vedel, kak je v nebesih lejpo,
Bi dejlou pokoro, de b' jo zgruntat ne blo!

6157.

(Kranjska.)

Ah ura bo prišla,
Znabiti necoj,
Nobeden prijatel
Ne pojde z' menoj.

Moj oča in mati
Se z' mano trudil,
Bogu me služiti
So pridno učil.

Moj bratci, sestrice,
Dom'vanje vam bo,
M'ne bodo pa nesli
U černo zemljo.

6156. *Neznanega zapisovavca; pel stari* Urih *št. 51. — Iz zbirke Barlétove.*
6157. *Neznanega zapisovavca; najbrž M. Ravnikarja-Poženčana (glej nastopno številko). — Iz SPKN. V. 24—25. Zapis Jožefa Osredkarja v zbirki M. Rodéta V. št. 34 je vzet iz ravnokar omenjenega natiska.*

Bi pobeč bil vedil,
Kak' je nebo,
Pokoro b' bil delal,
De b' čudit se bló.

Vsi kori nebeški
Veselo pojo,
Pa Jezus, Mariji
Čast, hvalo dajo.

Men ura bo prišla,
Znabiti še n'coj,
Nobeden prijatel
Ne pojde z' manoj.

Moj oča in mati
So vselej me učil'
Moliti, služiti
Bogu naklonil!

Moj bratci, sestrice,
Domvanje vam bo,
M'ne bodo pa nesli
U černo zemljo.

Ena urca bo pršla,
Mrbit' še nъcoj,
Nobedъn prjatlov
Na pojde z mъnoj.

Prišli bjo sosedje,
Na pare me djal',
Zaston bojo star'ši
Po meni žal'val'.

Prišli bjo prijatli
Po moje telo,
Ga bojo zagrébli,
V to črno zemló. —

Ena tička mi poje,
Po luft žvrgoli:

Mat' božja pa gori
V' altarji stoji,
Za grešnike prosi,
Jih k sebi želi.

Jez pojdem na goro,
Bom stopil v en kot,
Bom delal pokoro,
Se jokal svoj pot.

6158.

(Kranjska.)

Bi pobeč bil vedel,
Kakov' je nebo,
Pokoro bil delal,
De b' čudit se blo.

Angelci v nebesih
Prelepo pojo,
Pa Jezus', Mariji
Čast hvalo dajo.

Mat božja na Gori
V' altarji stoji,
Za grešnike prosi,
Jih k' sebi želi.

6159.

(Podgorje.)

Pa zakaj bi ne pela,
Prav dobro ji gre!

Ne seje, ne žanje,
Pa vъndr živi,
Pa tud' Bogá ne žali,
Nъč hud'ga ne stri. —

Kъ b' človek ti vedu:
Kaj duša košta,
B' se nkol ne podstopu
Razžalit' Bogá.

K' b' človek ti vedu,
Kǒk' je v vicah hudó,
Pokoro bi delov,
Za zgruntat' b' na b'ló.

6158. *Zapisal* Matevž Ravnikar-Poženčan. — *Iz njegovih »Povasnih p.« št. 41. Prepis v VP. III. št. 118 se loči v tem:* 12 V' — 13 védil.

6159. *Zapisal* France Francetov. — *Iz njegove zbirke V. št. 30. Verzi 13—20 spadajo drugam, gl. zgoraj št. 6141 in d. Drugi zapis (I. št. 7) je napravljen v knjižni slovenščini in ima za 20. v. še te štiri:* Le pojdi ti v cerkev * Poglej na oltar * Boš videl Marijo, * Precartano stvar.

6160.

(Iz Tunjic.)

Eno urca bo pršla,
Mrbìt že še ncoj,
Nobed'n prijatu
Na pojde z m'noj.

Pršl bjo sosedje
Na pare me djal',
Zaston bojo starši
Po meni žalval'.

Pršl' bjo sosedje
Po moje telo,
Ga bojo zagrebli
V črno zemló.

B' fant'č ti vedu,
K' je v vicah h'dú,
Pokoro bi delov,
Za gruntat ni to.

B' d'kleta ve vedle,
Kak večnost dovga je
Bi kranclne prav varvale,
Bi v večnost rajžale.

V vicah vroče,
V p'kl' je h'dó,
V nebesa jest pojdem,
Tam gor je lepó.

6161.

(Iz gorjanske okolice pri Bledu.)

Ana wurca bo prìš¸la,
Mòrèbit.è še nòcoj,
Pa vbedèn prijatu
Na pojde z mènoj.

Moj wočka jin mamka
So me včile lèpo,
De b.è zna¸l pra¸v žèbrat.e,
Sužit.e Bogu.

Jest nisàm nìč mara¸l,
Nìč porajta¸l na to,
Sàm raj.è dušo zapravlja¸l
Skoz.è namarnost mojo.

Kò b.è bi¸l popreh vedu,
Koko jè ¸v nebesìh lèpo,
B.è bi¸l de¸la¸l pokoro,
De b.e jo zgruntat.è na bo.

6162.

(Iz Cerkna.)

'Na ura bo prišla,
Morebit še nocoj,
Pa obeden tovaršev
Ne pojde z menoj.

O moj brat, moja sestra
Ostaneta tu,
Moje truplo bodo djali
V to črno zemljo.

Moja duša pa pojde,
Kamor zaslužila bo:
Al' v vice, al' v pekel
Al' v sveto nebo.

V peklu je ogenj,
Tam peče strašno;
V vicah je ogenj
Glih ravno tako.

Nebesa so lepa,
Tam gori je lepo.
— — — — — — — —
— — — — — — — —

Ko b' bil vbužec jaz vedel,
Kako je lepo,
Bi bil delal pokoro,
De b' zgruntat ne blo.

6160. *Zapisal* France Francetov. — *Iz njegove zbirke VII. št. 16.*

6161. *Zapisal* Ivan Kunšič. — *Iz njegove zbirke, ki mi jo je izročil Škrabec. Drugi zapis je v rokopisu Kunšičevem, ki ga je hranil Vlad. Levec; bistveno se strinja z našim.*

6162. *Zapisal* Jan. Kokošar. — *Iz njegove zbirke. Verza 19—20 manjka že tam.*

Moj oča, moja mati
So me učili lepo,
So me učili moliti
In služit' Bogu.

Eno dušo jaz imam,
Če tisto zgubim,
Pa zagvišno, zagvišno
Je več ne dobim!

6163.

(Izpod Melec.)

Na ura je skrita,
Marebit lih ncoj,
Abeden prjatu
Na pujde z menoj.

Muj ače n maje mati
Astaneta tu,
Mene bada pa skrili
Pad črna zemljǔó.

Muj ače n maje mati
Sta me učila lepu:
Spadǔóbna maliti,
Služiti Bagu.

Jest nisem neč marau,
Neč ahtau na tu:
Sem duša pagubu
Skuz namarnast majǔó!

Ka b' jest paprej bīdu,
Ku je v peklu hadú,
Bi dīlau pakūra,
De b je zgruntat na blu.

Ka b' jest paprej bīdu,
Kaj na duša vejlá,
B' ne biu grīha dīlau,
Ne žaliu Baga!

6164.

(Z Grahova.)

'Na urca bo prišla,
Morebit lih nicoj,
Nobeden prijatelj
Ne pojde z menoj.

Moja sestra in brat
Ostaneta tù,
Mene pokrijete
Z črno zemljó.

Ko bi ti vedel,
Kak' v nebesih je l'pó,
Bi delal pokoro,
De b' jo za zgruntat ne b'lo:

V pekli vročina,
V vicah temnó:
V nebesa jest pojdem,
Tam gori je l'pó.

Moj oče in mati
So me včili lepó,
Pa nisem nič maral,
Porajtal na to,
Da sem dušo zanemaril
Po nemarnosti jó.

6165.

(Podjunska.)

Prišva bo ura,
Morebiti ncoj,
De obeden prijatlov
Ne pojde z menoj.

Moj oče noj mati
So me učili lepu,

Lepo žebrati
Noj sužit Bogu.

Jaz nisem porajtav,
Pošacav na to,
Skuz nemarnost svojo
Sem pogubuv dušo.

6163. *Zapisal* Ivan Murovec. — *Iz njegove zbirke.*
6164. *Zapisal* Anton Črv. — *Iz njegove zbirke B. 9.*
6165. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz Scheiniggovih NPKS. št. 1037.*

Trupvo boj' djali
V to črno zemlo,
Duša pa pojde,
Kamer zasuživa bo.

Temnice so temne,
Te p'kov je vreč,
Nebiese so svetle,
Tam je veselje vse.

6166.

(Iz šaleške doline.)

Ta ura bo prišla,
Morebiti nicoj,
Nobeden prijatlov
Ne pojde z menoj.

To truplo bodo djali
V černo zemljo,
Duša pa pojde,
Kamor zaslužla si bo.

Duša pa pojde,
Kamor zaslužla si bo:
Al v vice, al v pekel
Al v sveto nebo.

Vice so hude,
Pekel še hujš,
Gor v svetih nebesih
Veselje je vse.

Oče in mati
So me učili lepo,
Pisat in brati
In služit Bogu.

Pa nisem veliko
Porajtal na to,
Po moji nemarnost
Zapravil sem jo.

Ko b' jaz pred vedel,
Kak' hudo je v peklù,
Pokoro bil delal,
Da b' zgruntat ne b'lo!

6167.

(Iz Braslaveč.)

Ena ura bo
Prišla nocoj,
Pa nobeden prijatlov
Ne pojde z menoj.

Truplo bojo pokopali
V mater črno zemljo,
Al' duša pa pojde,
Kamor si zaslužila bo:

Ali v vice, al v pekel
Al' v sveto nebo,
Kamor božja previdnost
Zašafala bo.

Ko b' človek ti vedel,
Kok je v pekli hudo,
Bi greha ne delal,
Ne b' žalil Boga.

Ko b' človek ti vedel,
Kok je v nebesih lepo:
Stotavženkrat gorši
Ko čisto zlato!

Moj očka, moj' mamca
So rekli tako:
Znaš pisat, znaš brat,
Lahko služiš Bogu.

Jaz nisem nič mislil,
Porajtal na to,
Sim dušo pogubil,
Oh usmil se Bogu!

6168.

(Štajerska.)

Moj oče, moja mati
Mi prav'ta tako:
Znaš pisat, znaš brati,
Tud' služit Bogu.

6166. *Neznanega zapisovavca. — Iz prepisa Fr. Praprotnika.*
6167. *Zapisal* Anton Dobnik. — *Iz njegove zbirke št. 8.*
6168. *Neznanega zapisovavca. — Iz Cennetovega rokopisa v VO. XV. 61 (4)—62 (5).*

Še škoda bi bilo
Za tako telo,
Ko b' v grehih živelo,
Pogubljeno blo!

Ko b' človek ti vedel,
K' je v pekli hudo,
Pokoro bi delal,
De b' zgruntat ne blo.

Še v' pekli je hudo,
Še v vicah tako,
Sam Bog nam daj priti
Gor v' sveto nebo.

Moja ura bo prišla,
Mor'bit' še nehco,
K' nobeden prijatel
Z' menoj rajžal ne bo.

Moje truplo bodo nesli
U' černo zemljo,
Dušica pa pojde,
Kam zaslužla si bo:

Če v' pekel al v vice
Al' v' sveto nebo,
Kam božja pravica
Zapovedela bo.

Nebesa so lepši,
Ko je čisto zlato,
Sam Bog nam daj priti
Gor v' sveto nebo!

6169.

(Iz Frama.)

Moja ura bǫ pa prišla,
Morebiti pa nocoj:
Da bi se en prijatelj znašel,
Da bi šel z menǫ!

Oj truplo pa pojde
V černǫ zemljǫ,
Duša pak poide,
Kam' si zaslužila bǫ:
Vice ali pekel,
Ali v sveto nebo.

V pekli sǫ martre,
Da hujših nič ni:
V strašnih plemenah
Duša gori.

V vicah sǫ matre,
Da jih izreči ne smě;
Pa kteri taj pride,
Še trošta, živi.

V nebesah je veselje,
Da ga dopovědati ni:
Truma nebeška
Lěpo cveti. (?)

Moji brati no moje sestre,
Le služite Bogu,
Da si duše ne zapravite
V prestrašno peklo.

Moj oča no moja mati
So mę učili lěpo,
Da bi mogel odrasti
Ino služit' Bogu.

Jaz něsem nič maral,
Ne porajtal na to,
Svojǫ dušǫ sèm zapravil
V prestrašno peklo.

6170.

(Iz Frama.)

Moja ura bǫ pak prišla,
Morebiti pak nocoj:
Da bi se mi prijatelj znašèl,
Da bi mi šèl z menǫ!

O vsmiljen Jezus,
Pomaj ti meni nocoj!

6169. *Zapisal* Oroslav Caf. — *Iz CO. II. 35.*
6170. *Zapisal* Oroslav Caf. — *Iz CO. II. 33—34.*

Preljubi moj oča.
Le prosite Boga za mę!
O vsmiljeni Jezus,
O vsmili sę ti krez mę!

Preljuba moja mati,
Le prosite Boga za mę!
O vsmiljeni Jezus,
O vsmili se ti krez mę!

Preljubi moji brati,
Molite nocoj za mę!
O vsmiljeni Jezus,
O vsmili se ti krez mę!

Preljube moje sestre,
Prekrižite mę nocoj!
O vsmiljeni Jezus,
O vsmili se ti krez mę!

Preljubi moji prijatelji,
Molite nocoj za mę!
O vsmiljeni moj Jezus,
O vsmili se ti krez mę!

Moje serce mi trepeče,
Ker sę odgovora boji.
O vsmiljeni moj Jezus,
O vsmili se ti krez mę!

Vsej mi lehko trepeče,
Ker mi ni služilo Bogu:
O vsmiljeni moj Jezus,
Bǫdi meni milostni!

Spominjaj se ostre sodbe.

6171.

(Iz Frama.)

O le gizda, o le gizda,
To je velka norost,
Le ponižnost, le ponižnost,
To je naša dolžnost!

Tepi, Bog, tepi
Pregrěšno tělo.
Sicer bǫmo odgovor davali,
Da sę vsmili Bogu!

Trepetale ti bǫdǫ
Tvoje slabe noge;
Trepetalo ti bǫde
Tvoje grěšno tělo;

Trepetale ti bǫdǫ
Tvoje slabe rǫke;

Škripali ti bǫdǫ
Tvoji běli zobje;

Kapljale ti bǫdǫ
Kervave solze,
Pehljali ti bǫdǫ
Tvoji sivi vlasje.

Da bi, grěšnik, ti věděl,
Ko je v pekli hudó,
Še le stokrat bi rajši
Služil Bogú!

Da bi, grěšnik, ti věděl,
Ko je lěpo nebo,
Še le stokrat lěpše,
Ko je srebro, zlató!

Delaj pokoro, dokler je čas.

6172.

(Podgorje.)

Pojte, pojte, drobne tice,
Preženite vse megle,
Da bo sjalo solnčice
Na moje drobno srčice.

Drobne tice že pojejo,
Bogu čast, hvalo dajejo
Za vse gnade in dari,
Ktere grešnikom deli.

Nobena roža ni brez duha,
Nobena duša ne živi brez kruha,
Brez tga kruha angeljskga,
Brez pravga živga Boga.

6171. *Zapisal* Oroslav Caf. — *Iz CO. II. 6—7.*
6172. *Zapisal* France Francetov. — *Iz njegove zbirke I. št. 15.*

Mi smo se močno goljfali,
Ker nismo Boga spoznali,
Ker nismo ljubil' Boga
Iz celega našega srca.
O Marija, božja mati,
Ti nam hočeš pomagati
Zdaj no naš poslednji čas,
Kedar pojde duša od nas.
Duša loči se 'z telesa,
Sprejmi jo, Marija, v nebesa:
Gor bomo vživali Boga
Iz celga našga srca.

6173.

(Iz Ihana.)

Pójte, pójte, drôbne tice,
Preženite vse mъglice,
De bo sjalъ sončъce,
Na mojъ drobnъ sárčъce.
Ptičъce l'po pojejo,
Bogó čast, hvalo dajejo
Za vse gnade in darí,
Kere Ježъš nam dъli.
Nobena roža ni brez duha,
Nobena duša ni bres kruha,
Bres kruha ajngelskega,
Bres prav'ga, živ'ga Boga.
Marija je naša matъ,
Nam zamore pomagatъ
Zdej inoj na zadnъ čas,
Kdar se duša lôč' vad nas!
Duša lôč' se vad telesa,
Sprem' jo, Ježъš, u nъbesa!
Tam bomo častíl' Boga
Iz cel'ga naš'ga sъrca!

6174.

(Kranjska.)

Pojte, pojte, drobne ptice,
Preženite vse meglice,
Da bo sijalo solnčice
Na moje drobno srčice.
Drobne ptice vže pojéjo,
Bogu hvalo, čast dajéjo
Za vse gnade i darí,
Ktere grešnikom deli.
Nobena roža ni brez duha,
Nobena duša ne živi brez kruha,
Brez kruha angeljskega,
Brez prav'ga, živega Boga.
Grešnik, delaj zdaj pokoro,
Dokler imaš čas in voljo;
Glej, da pravo pokoro storiš,
Da svoje duše ne izgubiš.
Ako bomo to storili,
Bomo gotovo zadobili
Tam nebesa srečna, kraj,
Kjer bomo živéli vekomaj.
Gor bomo na večne čase
Prepevali angeljske glase,
Gor bomo častili Boga
Iz vsega svojga srcá.

6175.

(Iz Logatca.)

Nobena rožca ni brez duha,
Nobena duša ni brez kruha,
Brez kruha angeljskega,
Brez pravega, živega Boga.
Se loč duša od telesa,
Vzem jo, Jezus, gor v nebesa:
Marija, vrata mi odpri,
Da moja duša noter gre!

6173. *Zapisal* Anton Breznik; *pela* Tavčarjeva mati. — *Iz zbirke Breznikove II. št. 19.*

6174. *Zapisal* Matej Sitar. — *Iz zbirke Dav. Petelina II. št. 10 (kamor je prepisana iz »domačih vaj« alojzijeviških).*

6175. *Zapisal* Andrej Prebil; *povedal* Al. Hočevar. — *Iz prepisa v M. Rodéta zbirki IX. št. 60.*

Zdaj so ti nebesa še odprta.

6176.

(Iz Frama.)

O le Micka, glej, glej,
Kedar pojdeš naprej:
Življenje dohaja,
Tvoja ura prihaja,
O le Micka, kaj bo?

Ta smrt je strašna,
Vsem nam je gvišna.
Nebesa so lepe,
Vsem nam so odprete.
O le Bog nam jih daj!

Le prosmo Boga
No svetga Duha,
Marijo devico
No sveto Trojico,
Bog vsmilj se črez nas!

Pomisli, kaj duša velja, in ne boš grešil.

6177.

(Iz Frama.)

Da bi si človek premislil,
Kaj duša velja,
Bi si nikol ne podstopil
Razžalit Boga.

Bodi star ali mlad,
Služi Bogu rad:
Kedar bodeš umrl,
Ti bo nebo odprl.

O pa posvetno veselje
Jaz nič ne štimam:
Ti moj smiljeni Jezus,
Za ljubo te mam.

Marijo bom ljubil,
To cartano stvar;
Sam Jezus jo je ljubil,
Zakaj bi je jaz kar?

Kedar pojdeš na pungrad,
Pomisli grede,
Da je Jezus krvavi pot
Prelil za te.

Kedar sedel boš v hiši,
Le dobro premisli,
Da je gajžlan tvoj Bog
C'lo od glave do nog.

Le premisli to krono,
Ko jo je Jezus nosil,
Da ne bodeš na sveti
Prevzetno vesel.

Kedar pojdeš na goro,
Premisli grede,
Da je Jezus na goro
Križ nesel za te.

Kedar pojdeš po gori,
Premisli vselej,
Da je Jezus na gori
Smert storil za te.

O le Jezus, Marija,
Mi prosimo vaj,
Le po smerti v nebesa
Gor vzemite nas!

6178.

(Štajerska.)

Pogledaj, o človek,
Kdo gre pred teboj!
Sam Jezus te kliče:
»Le hod' za menoj!«

6176. *Zapisal* Oroslav Caf. — *Iz CO. IV. 10.*

6177. *Zapisal* Oroslav Caf. — *Iz CO. IV. 9. V v. 9. stoji v rokopisu napak* presveto *nam.* posvetno.

6178. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz »Drobtinic« IX. 268 z opomnjo »Stara pesem«; očividno je zelo popravljena. Zapis v zbirki Antona Dobnika iz Braslaveč (št. 31) se loči ne gledé na apostrofe in naglasna znamenja v tem:* 1 Poglej — 6, 10 spovni — 8 nesel — 9 gore — 12 vmerl.

Ker hodiš po poti,
Se spomni gredé,
Da Jezus je težek
Križ nosil za te.

Ker hodiš čez goro,
Se spomni gredé,
Da Jezus na gori
Je umerl za te.

Bi, človek, ti vedel,
Kaj duša veljá,
Bi greha ne delal,
Ne žalil Bogá.

O človek, ohrani
Nedolžno srcé,
K nebesam povzdigni
Pogosto roké.

Boš, človek, ti živel
Na sveti lepó,
Po smerti zavžival
Boš sveto nebô.

6179.

(Koroška.)

Le škoda bi b'o,
Za ta žlahtno teló,
Ko bi grešno živélo,
V pogublenje šlo.

Ko b' človek ti vedel,
Kaj duša veljá,
Saj bi delal pokoro,
Ne žalil Bogá.

6180.

(Z Grahova.)

Ko bi vedil, ti grešnik,
Kaj duša košta,
Bi greha ne delal,
Ne žalil Boga.

Oh Jezus, oh Jezus,
Jest ljubim tebe,
Pa divico Marijo,
To sladko imé.

Ko prideš na polje,
Se spobnaj na to,
De je Jezus ta težki
Križ nesel za te.

Ko prideš na vrtič,
Se spobnaj na to,
De je Jezus krvavi
Pot točil za te.

Ko prideš na goro,
Se spobnaj na to,
Da j' Jezus na gori
Umrl za te.

Ko prideš v cerku,
Pogledaj na oltar,
Boš vidil Marijo,
To cartano stvar!

6181.

(Z Oblok.)

Ko b' grešnik ti vedel,
Kaj duša košta,
Bi greha ne delal,
Ne žalil Boga.

Oh Jezus, oh Jezus,
Jest ljubim tebe,
Devico Marijo
In svet' sladko ime.

Ko boš prišel na vertec,
Se spomni na to,
Da je Jezus kervavi
Pot potil za te.

6179. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz Janežičevega »Cvetja slov. naroda« I. 82, kjer je tiskana med »vižami«.*

6180. *Zapisal* Anton Črv. — *Iz njegove zbirke A 11.*

6181. *Zapisal* Janez Kokošar. — *Iz njegove zbirke. Verzi 5—8 se ponavljajo za vsako strofo. Pesem pojo »kadar vahtajo«.*

Ko boš hodil po cesti,
Se spomni na to,
Da je Jezus ta težki
Križ nesel za te.

Ko boš hodil na goro,
Se spomni na to,
Da je Jezus na gori
Umerl za te.

Ko prideš v cerkev,
Poglej na altar,
Tam boš videl Marijo,
To cartano stvar.

6182.

(Kropniška.)

Po vrtu bi hodil,
Pa mislil na to,
Kako je Jezus križ nosil
Na visoko goro.

Ko bi človek to vedil,
Kaj duša velja,
Bi greha ne delal,
Razžalil ne bi Boga.

Ko bi človek to vedil,
Kako je v nebesih lepo,
Bi delal pokoro
Neizrekljivo ostro.

6183.

(Iz Preddvora.)

Ko pojdeš po polju,
Se spomni gredé,
Da sveti križ Jezus
Je nesel za té.

Ko pojdeš po gmajni,
Se spomni na to,
Da j' Jezus na križu
Smrt storil težkó.

Ko pojdeš u cerkev,
Poglej na oltár,
Tam Jezusa vidil boš,
Cartano stvar.

Ko prideš u cerkev,
Na stran ne poglej,
Veliko zaupanje
V Jezusa 'mej!

6184.

(Iz Motnika.)

Bi človek ti vedel,
Kaj duša vela,
Bi si nikol ne podstopel
Razžalit' Boga.

Bŏd stari al' mlad,
Rad služi Bogu,
Po smrti boš videl
Operto nebó.

Marijo bi ljubil,
K je cartana stvar:
Zakaj bi jŏ ne ljubil,
Ko jŏ Jezus ljub sam!

Kadar pojdeš po verti,
Se zmisli na to,
De je Jezus v verti
Kervav pŏt potil.

Kader pojdeš v gòro,
Se zmisli na to,
De je Jezus v góro
Krîž nesel za te.

Kader prideš na góro,
Se zmisli na to,
De je Jezus na križi
Smert sturil za te.

6182. *Zapisal* Fr. (Radivoj) Poznik. — *Iz NB. 80.*
6183. *Zapisal* M. Valjavec. — *Iz njegovega rokopisa, ki ga je hranil Miklošič.*
6184. *Zapisal* Gašpar Križnik. — *Iz GK. I. 18—19.*

O smileni Jezus,
Mi prosmo tjebé:
Po tvoji svèti vêri
Nebesa nam daj!

O človek ti moj,
Če iščeš ta mir,
V nebesih ga nejdeš,
Na svêt ga ni nikjer!

Kaj Jezus trpi.

6185.

(Iz Tunjic.)

Poglej ti en človek,
Kolk' Jezus trpí.
Ma na križu prbite roke.
Smilena mat' Izveličarjova

Pod križam stoji,
Milo ga gleda in toči solzé:
Ma Jezus na križu prbite roke.

»Pritekla je Veronika, prinesla belo rutico.«

6186.

(Iz Tunjic.)

Prtekla je Veronika,
Prnesla j' belo rutico:
»Prelub' gospoď, sprelub gospoď!

Obriši si krvavi poď,
Sprelub' gospoď, sprelub gospoď!«

Grenka bo smrt, še hujša bo sodba.

6187.

(Iz Frama.)

Ka si bǫš, grẹšnik, ti začẹl,
Kda tẹ bǫ Bog ze světa vzẹl?
Po tebi bǫ stal zeleni pot,
Ke se bǫš grenke smèrti bal.
Satan ti bǫ na strani stal,
Černe bukve v kremplah dèržal
No ti bǫ grẹhe doli bral,
Potle tẹ bǫ v věčni ogenj dẹjal.
Tam ti bǫ grẹhe doli žgál.
Jezus ti bǫ tudẹ na strani stal
Ino ti bǫ rekel no bǫ dẹjál:
»Jaz sèm ti čisto dušǫ dal,
Zakaj si je nẹsi bolj varoval?
Angelca varuha sèm ti dal,
Zakaj mu nẹsi hvale dal?

Doli si legel, gori si vstal,
Angelcu nẹsi hvale dal.
Kdẹr si kolj hodil, kdẹr si bil,
Angelca nẹsi prav čestil!«
Obe jo, prejohoho!
Kaj še pak nękdẹ z menǫ bǫ?
Če mẹ vse drugo zapustí,
Ne zapusti mẹ, Marija ti!
Marija, ti drobna zvẹzdica,
Bodi naša besẹdnica:
Marija si tudẹ nebeška luč,
Pridi nam h troštu no na pomoč;
Prosi za nas Jezusa,
Jezusa ino Kristusa,
Cẹlega světa vzveličarja!

6188.

(Iz Frama.)

Kaj si boš, grẹšnik, ti začẹl,
Keda bǫš iz sveta slovo vzẹl?
Po tebi bǫ stal zeleni pǫt,
Ker sẹ bǫš grenke smerti bal.

6185. *Zapisal* France Francetov. — *Iz njegove zbirke VII. št. 56.* »*Poje se pri mrliču*«.
6186. *Zapisal* France Francetov. — *Iz njegove zbirke VII. št. 58.* »*Poje se pri mrliču*«.
6187. *Zapisal* Oroslav Caf; *pela* Marija Lẹdinjak. — *Iz CO. II. 30—31.*
6188. *Zapisal* Oroslav Caf; *pela* Uršula Kǫtnik. — *Iz CO. I. 72.*

Huda ti bo ta grenka smert,
Pa še enkrat hujši sǫdba bǫ:
Satan ti bo na strani stal,
Černe bukve v' kremplah držal;
Doli ti bǫ vse grěhe bral,
Te velike no te majhene,
V' věčni ogenj tę bǫ djal!

»Vsej sem ti čistǫ dušǫ dal,
Zakaj je nisi bol varval?
Angela sem ti tudě dal,
Zakaj mu něsi hvale dal?
Doli si legel, gor si vstal,
Angelu něsi hvale dal.
Ker si kol hodil no si bîl,
Angela něsi prav častil.«
Marija, tî drobna zvězdica,
Bodi tî naša besědnica;
Marija, tî si nebeška luč,
Pridi nam k' trošti na pomoč;
Če mę to drugo vse zapusti,
Ne zapusti mę, Marija tî!

6189.

(S Pohorja.)

Kaj boš, človek, ti začev,
Kir boš od sveta slovo vzev?

Grinke smerti se boš bal,
Tisto boš ti še že prestav.

Sodva pa še tam predi bo,
Tista pa še vsel vhujši bo.

Satan ti bo tam predi stav,
Černe bukve v krempleh držav.

On ti bo grehe doli brav,
Te velike no te majhine?

Jezus ti bo na strani stav,
On bo govoril ino djav:

»Saj sim ti čisto dušo dav,
Čom si jo, grešnik, sam zaprav?

Angelca varha sim ti dav,
Čom si ga nisi sam spoznav?

Ke si kol hodiv, ke si biv,
Angelca nisi počastiv.

Dov si legov, gor si vstav,
Angelco nisi hvale dav!«

Ojejojo, preohoho,
Zdaj me vse zapustilo bo!

Če me glih druge zapusti,
Ne zapusti me, Maria ti!

Ti si na drobna zvezdica,
Bodi moja besednica!

6190.

(Iz Frama.)

Kaj si boš, grešnik, ti začel,
Kda boš ze sveta slovo vzel?

Satan ti bode na strani stal,
Černe bukve v krempljih držal.

On ti bo grehe doli bral,
Velike in te majhene.

Bog ti bo tudi na strani stal
No ti bo rekel no bo djal:

»Vsej sem ti čisto dušo dal,
Zakaj si je nesi bolj varval?

Angelca sem ti tudi dal,
Zakaj mu nesi hvale dal?

V večer dol legel, v jutro vstal,
Angelca nesi prav častil!«

6189. *Neznanega zápisovavca.* — *Iz starejše pesmarice, ki jo imam od Lavoslava Čulka (II. št. 8).*

6190. *Zapisal* Oroslav Caf. — *Iz CO. IV. 41.*

6191.

(Iz Frama.)

Jezus uže pravi, govori:
»Jaz sem ti čistǫ dušǫ dal,
Zakaj si je něsi prav varoval?
Angela varuha sem ti dal,
Zakaj mu něsi hvale dal?
Doli si legel, gor si vstal,
Angelcu něsi hvale dal.
Proč tebi sę je obrnǫl
No sę žalostno derži.
Spovědnika sem ti dal,
Da bî sę svojih grěhov ispovědal.
Proč od spovědnika si sę obernǫl,
V veče grěhe spal.«

»Mene sprehaja mrzel pot.«

6192.

(Z Gorjanskega na Krasu.)

Mȧ̀nъ sprαhája mȧ̀rzu pút,
Kȧ̀r sn žεlĭéla Jĭežuša,
Kȧ̀r sn žεlĭéla Jĭéžuša,
Zvεlíčεrja cĭélγà svαtá.

Tovarš je šow, nazaj γa ní,
Sán γαspud Búh je póslow púnj,
Dε bòju dĭélli rájtεnjγu
Wod mladih dní do stárosti.

»Dùkr sn biw mlát, sn biw vεsĭéw,
Wsъ sŭórtъ špasъ sъn jεmĭéw.
Wodnášou sn pokŭóru za nεprĭéj,
Oh kej bu z mánu zdεj!

Jĭéžuš mi jε nε písmo bràw,
Hudíć mu jε nε stréni stáw;
Jĭéžuš mα γlĭéda prow wojstrú,
Hudíć mα túžε prow strαšnú.

Hudíć mα túžε prow strαšnú,
Mεríja mα truóšta prow lαpú:
»O le múči, múči, γrĭéšnjik múj,
Dùkr tα várje ánjγьlj túj!«

Dva ánjγljca wkὲp sklĭénεta,
Hudíća w pȧ̀ku wὲržεta:
Zεrĭés, γrĭéšnik, bu tαkú,
Dε prídemo w svαtú nαbú.

W svαtú nαbú jεn svὲtli ráj,
Jĭéžuš γa wúšči jεnu daj;
Jĭéžuš, Mεríja nan γa dáj,
Vsεn vĭérnin dýšan svĭéti raj!

6193.

(Vipavska.)

Mene prehaja mrzev pot,
Treba bo jet na drugi svejt,
Treba bo jet na drugi svejt.
Moj tovarš je umrl, nazaj ga nej,
Gvišno bo poslal grenko smrt,
Gvišno bo poslal grenko smrt.

Oziram se na vse strani,
Moj'ga tovarša zagledat ni.
Ozrem se na desno stran,
Moj'ga tovarša zagledam tam:

6191. *Zapisal* Oroslav Caf. — *Iz CO. II. 7, kjer je vrinjena v drugo (umetno) pesem popolnoma drugačnega metra:* »Grešni človek, ka da tako dolgo spiš * Da se nič ne sprebudiš? * V tem terdnem spanji, * V grešnem dejanji * Dušo izgubiš« *po nje 10 verzu. Za njo se nadaljuje ta pesem z besedami* »Na tem svetu neimam veselja, * Ker se bojim pogubljenja« *itd.*

6192. *Zapisal* K. Štrekelj; *pela* Katarina Búdina. — *Iz moje zbirke.*

6193. *Zapisal* Anton Pegan. — *Iz njegove zbirke, ki jo hrani Matica str. 302—303.*

»Moj tovarš, nuj, kako je še kej?«
»»Dolga je rajža in le ta
Pred Bogom je težka rajtenga:
Sam Bog je tam pred mano stal,
Da sem mu rajtengo dajav.
Hudič je poleg mene stal
In je strašno s pisma bral,
Da mi je vsak las po koncu stal,
Da mi je vsak las do koncu stal.
Marija me trošta prav lepo:
»Nič se ne boj, o grešnik moj,
Dokler te varje angelc tvoj!
Z angelcem skupej skleneva,
Hudiča v pekel deneva,
Hudiča v pekel deneva!«

Gvišno bo res, da bo tako,
Da pojdemo vsi v ta svet nebo,
Svet nebo in sveti rej,
Ki nam ga Bog voši ino dej! Amen.

6194.

(Z Grahova na Tolminskem.)

Moje srce v men' gori
Od velike žalosti:
Moj tovar'š na pot je šel,
Saj mi je obetal prit',
Vendar ga dolgo neče bit.
Zdaj pogledam na vse strani,
Moj'ga tovarša n'koder ni.
Zdaj pogledam dol pred se,
Moj'ga tovarša vgledam že.
»O! le dolgo, dolgo hodiva,
Vonder le srečno hodiva!
Jezus je tam pred mano stal,
Jest sem rajtengo dajal.
Hudič mi je dol' z bukev bral,
Da m' je vsak las po koncu stal.
Marija me je tolažila:
Nič se mi ne boj, ti grešnik moj,
Saj dobro varje angelc tvoj!
Z angelcom se skleneva,
Hudiča v pekel prikleneva!«
Zdaj pa pojdemo v sveti raj,
Ki nam ga Bog vsim skupaj daj!

6195.

(Iz Cerkna.)

Moj tovarš je na rajžo šel,
Moj tovarš je na rajžo šel.
Se m' je še obetal prit.
Vendar ga dolgo neče bit.
Dolgo, dolgo rajžata,
Vendar le srečno prideta.
»Jaz sem tam pred Jezusom stal,
Hudič m' je dol grehe bral.
Marija je mene troštala,
Marija je mene troštala:
Nič se ne boj, o grešnik moj,
Nič se ne boj, o grešnik moj:
Z angelcem skupaj skleneta,
Hudiča v pekel prikleneta.
— — — — — — — —

6194. *Zapisal* Anton Črv. — *Iz njegove zbirke.*
6195. *Zapisal* Janez Kokošar. — *Iz njegove zbirke. Pevka ni znala več.*

6196.

(Izpod Melec.)

Mene sprehaja mrzu put
Ad prevelike žalosti,
Kir sem raždalu gaspud Baga,
Stuarnika cilega sveta.
Duga je rajža, mrzla puot:
Taŭarš je šeu, nazaj ga ni.

Duša gre v nebesa.

6197.

(Iz Frama.)

Kaj pa misliš, ti grěšni človek,
Da tako prevzętno živiš.
Vsej věš, da enkrat umreti moraš,
Dušo dati črez Bogu.
Duša ni tvoja, duša je božja:
Bogu bǫš jǫ mogel odrajtati.
Tako čistǫ jǫ moraš odrajtat',
Kako čisto je zlató.
Vsej lěpšega ni na světi,
Da na duša v' nebesa gre.
Naproti njej mi uže pa grejǫ
Vsi nebeški angelci.
Nji piskajǫ no trǫbentajǫ
No tǫ dušǫ sprejemljejǫ,
Eden druzga sprašovajǫ:
Kdě ta duša sěděla bǫ?
»Na desnem strani pri sveti Ani,
Tam ta duša sěděla bǫ;
Na desnici pri sveti Trojici,
Tam ta duša sěděla bǫ:
Tam bǫ sěděla no živěla
Od věkoma do věkoma.«

6198.

(Iz Frama.)

Kaj pa misliš, grešni človek,
Da tak prevzetno živiš?
Ti vsej veš, da boš mogel vmreti,
Dušo vernoti Bogu,
Tako čisto in tako belo,
Ko je čisto zlato;
Duša ni tvoja, duša je božja,
Bogu boš jo mogel odrajtati!

Večga veselja ni na svetu,
Ko da ta duša v nebesa gre.

Vsi angelci ji naproti grejo
In ji lepo piskajo,
In lepo piskajo in trobentajo,
Ker to dušo sprejemljejo.
Še ponižno jo prašajo:
»Kde ti duša sedela boš?«
»»Na desnem strani pri sveti Ani,
Tam pa jaz sedela bom;
Na desnici pri sveti Trojici
Tam bom jaz prebivala
Od vekomaj do vekomaj!««

6199.

(Iz Frama.)

Kaj mîsliš, tî grěšni člověk,
Da tak prevzetno živiš?
Vsej věš, da enkrat vmreti moreš,
Dušǫ dati črez Bogu;
Lih tak čistǫ boš mogel dati,
Ko je čisto to zlato:
Duša ni tvoja, duša je božja,
Bogu bǫš jǫ mogel odrajtati.

6196. *Zapisal* Ivan Murovec. — *Iz njegove zbirke.*
6197. *Zapisal* Oroslav Caf. — *Iz CO. II. 9.*
6198. *Zapisal* Oroslav Caf. — *Iz CO. IV. 7.*
6199. *Zapisal* Oroslav Caf; *peli* Uršula Kotnik *in* Gertrud Falantan. — *Iz CO. I. 84.*

Vęčega veselja ni,
Ko da 'na duša v nebesa grę.
Vsej naproti jej že grejǫ
Vsi nebeški angelci,
Vse ponižno jo pelajǫ
Pred Očeta nebeškega,
Vse ponižno jo prašajǫ,
Kdě ta duša sěděla bǫ.
»Na desnem strani pri sveti Ani,
Tam ta duša sěděla bǫ,
Tam bo sěděla no živěla
Na věkomaj.«

6200.

(Od Sv. Antona na Pohorju.)

Lepšiga ni na tem sveti,
Če na duša v nebesa gre:
Eingelci ji proti grejo,
Piskajo no trobentajo,
Dušo v nebo prejemlejo.

Tak ponižno jo vprašajo:
»Kje ti, duša, sedela boš?«
»»Na desni strani pri sveti Ani,
Tam ti, duša, sedela boš!

Na desnici pri sveti Trojici,
Tam ti, duša, sedela boš:
Tam boš sedela in boš živela
Od vekomaj no do vekomaj!««

V vice obsojena duša.

6201.

(Iz Frama.)

Preuboga duša, kam bǫš šla,
Preuboga duša, kam bǫš šla?
»Jaz pojdem le v terplenje, v terplenje:
Do gležnja v ognju stala bǫm,
Do gležnja v ognju stala bǫm,
Pomaj mi, Jezus no Marija, sveti Jožef!«

Preuboga duša, kam bǫš šla,
Preuboga duša, kam bǫš šla?
»Jaz pojdem le v terplenje, v terplenje;
Do kolena v ognju stala bǫm,
Do kolena v ognju stala bǫm,
Pomaj mi Jezus no Marija!«

Preuboga duša, kam bǫš šla,
Preuboga duša, kam bǫš šla?
Jaz pojdem le v terplenje, v terplenje;
Do pasa v ognju stala bǫm,
Do pasa v ognju stala bǫm,
Pomaj mi Jezus no Marija!«

Preuboga duša, kam bǫš šla,
Preuboga duša, kam bǫš šla?
»Jaz pojdem le v terplenje, v terplenje;
Do gerla v ognju stala bǫm,

6200. *Zapisal* J. Stibler. — *Iz njegove zbirke št. 1.*
6201. *Zapisal* Oroslav Caf. — *Iz CO. III. 43.*

Do gerla v ognju stala bǫm,
Pomaj mi Jezus no Marija!«
Preuboga duša, kam boš šla,
Preuboga duša, kam boš šla?
»Jaz pojdem le v terplenje, v terplenje;
Črez gerlo v ognju stala bǫm,
Črez gerlo v ognju stala bǫm,
Pomaj mi Jezus no Marija!«

Kaj uboge duše v vicah trpe.

6202.

(Gorenjska.)

Nobeden ne vrjame, nobeden ne ve,
Kaj te vboge duše v vicah trpe:
Kličejo, vpijejo na te žive ljudi;
»Pomagajte, pomagajte, oj živi ljudje!«
Kako bodo pomagali ti živi ljudje,
Ker na temu svetu preveč za blago skrbe!
Kaj ti bo nucalo to posvetno blago?
Boš mogu umreti, zapustiti vse to.

Pred Bogom boš mogu ti rajtengo dat,
Pred Bogom boš mogu ti rihtik ostat,
Pred Bogom boš stav, se boš tresil kot prot,
Ker si storil na svetu premalo dobrot!

6203.

(Z Grahova.)

Obeden ne verje,
Nobeden ne zna,
Kako te duše
V vicah trpé.
Le vpijejo in kličejo
Sam na ta svet,
De b' jim pomagali,
Rešili jih iz vic.
Kako bodo pomagali,
Rešili jih iz vic,
Ko noč in dan
Kolneje za njim'!
Boš vidil, ti grešnik,
Kako bo težko,
Zapustiti boš mogel
Posvetno blagó.
Se boš tresil ko šiba,
Še le bolje takrat,
Ker na svetu si storil
Premalo dobrot.
Na enmu kraju boš vidil
Angeljce lepe,
Na temu drujmu boš vidil
Pa hudiče strašne.
Marija devica
V tronu sedi,
Pros' noč in dan
Za grešne ljudi.

6202. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz zbirke K. Pleška št. 22.*
6203. *Zapisal* Anton Črv. — *Iz njegove zbirke A. 1.* Sam *(v. 6.)* = sěmo.

6204.

(Z Grahova.)

Obeden ne verje, obeden ne zná,
Kako, kako je v svetem raji lepó.

Obeden ne verje, obeden ne zná,
Kako, kako duše v vicah trpé.

One kličejo, one kličejo na vse žive ljudi:
»Pomagajte, pomagajte, vsi živi ljudje!«

Kako bodo pomagali živi ljudje,
Ko preveč, ko preveč le po blagu gledé!

Boš mogel, boš mogel jet rajtengo dat',
Ko si storil na sveti premalo dobrot.

Na enem kraji bodeš vidil angeljce božje,
Na drugem kraji bodeš vidil hudiče črne:

Ko se bodo tožili za dušo tvojo,
Kado, kado ta bogo dušo vdobi!

Še rajši na strani Marija stoji,
In milo, in milo solzice toči.

De b' Bog hotel, de b' Bog hotel, de b' to res ne b'lo,
Dejmo, dejmo čast in hvalo Bogú!

Duše v vicah. A.

6205.

(Z Grahova.)

Ovbe le, verne dušice,
Neusmiljene so vaše vice!
»Oh v vicah smo zakopane,
S solzami smo vse vjokane.

Pa kaj se nuca nam jokáti,
Na svetu so ljudje bogati,
To naše vživajo tam,
Pomoč ne pošljejo sam!

Oh le dobre so svete maše,
Še le boljši so svete molitve,
Ki hitro do vic pridejo;
Še le boljši so sveti posti,
Ko bi jih bilo zadosti!
O le ovbe, joje, dolgi čas,
Sam Jezus se vsmil' čez nas!
Na ura je ko 'no leto,
'No leto je tavžent šteto!

Ovbe v vicah strašno gori,
Pred vic' je milosti ni.«
Poslušaj, angelj, klagvanje,
Teh vernih dušic (jamranje).

Duše v vicah. B.

6206.

(Od Cerovca.)

O tvoj oča ino mati,
Ki sta tebe zredila,
Nesta spala jezerokrat,
Za te sta se skrbila.

6204. *Zapisal* Anton Črv. — *Iz njegove zbirke B. 7.*

6205. *Zapisal* Anton Črv. — *Iz njegove zbirke A. 6. Narodnost pesmi je zelo sumljiva.*

6206. *Zapisal* St. Vraz. — *Iz VO. XIX. n. 259; v v. 2. je pisano napak* sredila. *Prepis Vrazov v VO. I. 101 se loči v tem:* 1 ino], tvoja — 3 jezerkrati

Pred kak mati je zaspala,
Tebe je nadajala,
Ino da je gori stala,
Z vustmi te napajala.

Srčno vseli te ljubila,
Kruh je tebi spravljala,
Jesti večkrat v kraj pustila,
Skrbno tebe varvala.

Malega te je redila,
Z radostjo te gledala,
Skrbno nekokrat povila,
Na noge postavljala.

Oh kak britko zdaj zdihava
Tvoja oča no mati,
Jihvo lice v sózah plava,
Da nemajo pomoči!

Kak kričijo: »Ljuba dětca,
Proste vi za nas Boga,
Da va mija skoro vidla
Lice najnga Jezoša!«

Če vas ta mantra ne gene,
Kaj tam starši trpijo;
Naj vas Jezoš Krištoš gene,
Za pet ran vas prosijo!

V peklu goreča duša.

6207.

(Izpod Melec.)

Ko sem pobič živel
Na moje mlade dni,
K nisem hotel ubogat
Očeta 'n matere!

Zdaj moram tam v peklu
Goret do večnosti,
Zdaj moram tam v peklu
Goret do večnosti.

Ko b' eden semkaj prišel,
Mene prašal tule,
Kaj za'n glas jest venkaj dajam,
Duša ferdamana?

Tak glas jest venkaj dajam,
Da kolnem noč in dan!
Sin kolne svojga oču,
Hčer mater glih tako:

»Prekleta tista mnuta,
K' sem se v nji zarodil,
Prekleta tista ura,
K' sem v nji rojen bil!

Boljš' b' blo, da b' ne bil poznal
Kraja tega sveta,
Boljš' b' blo, da b' ne bil slišal
Od večnega Boga!

Boljš' b' blo, da b' ne bil videl
Solnca rumenega,
Boljš' b' blo, da b' ne bil slišal
Od obličja božjega!

Ko b' se našlo en hribček
Samga drobnega peska,
Ko b' na tičca priletela
Vsako tavžent let enkrat:

Ko b' en pesek tam pobrala,
Nesla na drugi kraj,
Še bi bilo en konec: —
Večnosti je ne bo!«

— 4 sta se] sta — 5 Prej — 9 Srčno] Močno — 10 spravlala — 14 radostjoj — 16 postavila — 18] Mati tvoja, oča tvoj — 19 Njihovo — 20] Da pomoči nemajo — 21] Kak krčijo: Luba déca — 22 Proste] Molte — 24 najnega — 25] Če ta mantra vas ne gene. *Pesem najbrž ni narodna; že Vraz je drugemu prepisu pristavil vprašaj.*

6207. *Zapisal* Janez Kokošar; *pela* Murovčeva mati. — *Iz Kokošarjeve zbirke.*

6208.

(Z Grahova.)

Ovbe, ovbe večnost,
Večnost neizgruntana!
Kako sem pobič živel
Na moje mlade dní,
Ker nisem hotel ubogat'
Očeta ino matere,
Zdaj morem pa goreti
V tem ognju peklenskèm!

Sin svojega očeta kólne,
Hčer mater lih takó:
»Prokleta ti minuta,
Ko spočet sim bil,
Prokleta tista ura,
Ko jest sem se rodil!

Boljši bi mi bilo, de bi ne bil vidil,
Kraja tega svetá!
Boljši bi mi bilo, da bi ne bil slišal
Od obličja božjega!
Boljši bi mi bilo, da bi ne bil vidil
Solnca rumenega!«

Oh de bi le eden prišel,
De bi nam povedal ki,
Ki za en pregovor imajo
Duše ferdamane:
»Oh de b' se gora znejšla,
Tega drobnega peska,
De b' na tičca priletela
Vsake tavžent let enkrat,
De bi mi en pesek pobrala,
De bi mi ga nesla
Na en drugi svet:
Saj bi mi ga enkrat znesla,
Ovbe, ne vem kadaj,
Moj'ga trplenja v pekli
Nigdar konec ne bó!«

6209.

(Ziljska z Bistrice)

Ne hôdite, pûbiči, k dečłam,
Wi ti ledik pûbiči:
Al boste k dečłam hodili,
Pa boste pagubleni.

Jàz sen pa glih tako živo,
Kakor ste živieli wi:
To môre bôžja mogôčnost biti,
Da pridan k pogublenji.

Da bi se 'na gôra zdrla
Od pekła do niebes,
Da bi se mì pa zasuła
Drobènega piesèka;

Sèn bi ana tica perletieła
U stû lietah ki nabárt,
Da bi mi piešćec pabrała,
Niesła ga na ûni swiet:

Saj bì ga nabárt znasiła,
Ja mne avbe, Bûg wie kedá,
Saj pa môjega trplénja
Nikedár kraja k ne bó!

6210.

(Iz Ihana.)

Mojъ bratjъ jn sestrice
So zutri zgodi vstajalъ,
V cerku so se napravlalъ,
Tud so mene rávnalъ.

Jast jъh nisъm vatu 'bogat',
Raj sъm šov v 'štarijo pit.
Tko dovg' sъm v 'štarijo hůàdu,
De sъm zgubu Jъžъša.

6208. *Zapisal* Anton Črv. — *Iz njegove zbirke B. 10.*
6209. *Zapisal* St. Vraz. — *Iz VO. XV. 44 a.*
6210. *Zapisal* Anton Breznik; *narekala* Smolajdrova Ana — *Iz Breznikove zbirke II. št. 46.*

Pršlь so tr'jь hudičъ,
Pretrdó so me zvezal',
Na dnъ pъkvà so me zagnal'.

De bъ zrasva jănă gŭàra
Tega peska drobnъga,
Prleteva jăna tička
Na vsakъh štirtavžъnt let,
Anъ pēsъk v klunčъk vzeva,
Nesva ga na unъ svet,
Vъndъr bъ za jankat pŕšvъ,
De bъ pēska zmankovъ;

Al' mojъga trplejna
Níkdar, níkdar kon'c na bo!

De bъ zrasu jan stъbŕr
Not vad zemle do nъbes,
Dъ bъ biv iz samъm britlam
Alъ nožъm nasajen:
Po njămo bъ jast vátu plezat',
De bъ do nъbes pršov;
Al' mojъga trplejna
Nikdar, nikdar kon'c na bo!

6211.

(Torovo.)

K sveti mizi sъm prstopu,
Pa jo vredъn nisъm biv.
U facanetъl sъm ga spustu,
Praviga živga Bogá.
Svetъ Rešne telo sъm dam prnesu,
Na mizo sъm ga položu,
Iz šibo sъm ga pretepov,
De je tekla sveta kri.
Močno sъm ga pretepov,
De je tekla sveta Rešna kri.—

Boh je ustvaru záse tebe,
De bi služu mo zvestó.
Oh kolkotavženkrat pa sebe
V greh pogrezneš, oh kaj bo!

O nespametna živina,
Ali se ne spomniš nan?
Kolkrat bi biv že padu
V večni ogen za vselej,
Ko bi Boh ne biv toko gnadlu,
De bi tebe čakal clo do zdej.
Oh, ko bi en takšъn stъbr zrasu
Od črne zemle da nebes,
Od črne zemle da nebes,
Kъ bъ biv z britvam' vъs nataknen,
Otu bi po nemo lest.
Gor in dol bi po nemu lezu,
De bi grehe zrezov doli,
De bi enkrat rešen biv!

Sodnji dan. A.

6212.

(Z Grahova.)

Tavžent let je že minulo,
Dobro vem, da ne bo več dolgo,
Da bo prišel tisti čas,
Tisti čas na sodni dan!

Bog bo angeljcom zavkazal
Trobentat ino piskat,
Da bodo vsi živi doli padali,
Vsi mrtvi gor' vstajali.

Kaj se bo teb', grešnik, zdelo,
Ko pojdeš v Jožefovo dolino?
Tam bo Bog nas sodil sam
Na desno ali pa na levo stran.

K sodbi božji bomo prišli vsi,
Nobeden se ji ne bo mogel vbraniti;
Še sama mati izvoljena
Bo sodbo božjo slišala!

6211. *Zapisal* France Francetov. — *Iz njegove zbirke V. št. 21. Začetek do v. 10. spada k pesmi »Judom prodana hostija« po št. 703.*
6212. *Zapisal* Anton Črv. — *Iz njegove zbirke A. 18.*

6213.

(Z Banjšic.)

Tista ura in tisti cejt,
Tisti strašni sodni dan
Bog bo angeljcem ukazal:
Gore, gore ustajajte!
Piskajte in trobentajte,
Te mrtve gor klicajte:
Pojte čé na Jožefa dolinco,
Pridte h sodbi čé naprej,
Pridte h sodbi čé naprej!
Kaj boš, ti grešnik, rekel,
Ko boš k sodbi pertekel?
Boljš' bi b'lo v peklu goret',
Koj sodbo božjo šlišati!
Sama Marija zvoljena
Bo sodbo božjo šlišala!

6214.

(Levpa nad Kanalom.)

Taužent let je že minulo,
Sej je prišla tejsta ura en tejsti dan.
Na ta strešni sodnji dan
Bog je angelcem zaukazau:
»Strebentajte en piskajte
En tih mrtvih gar klicajte!«
»»Ve, te mrtvi, gar vstajajte,
Pejte vsi k sedbi naprej!««
Kaj boš, ti človek, rekou,
Ko boš k sedbi pritekou?
Vse se bo treslo en jokalo,
Kuj Marija zvoljena,
Kjer bo sedbe božje slišala.
Raj bi hoteu u ognji goret,
Kuj sedbe božje slišati!

Sodnji dan. B.

6215.

(Iz Frama.)

Angelci lẽpo trǫbentajǫ,
Trobente lẽpo prepiskajǫ,
Vẽs voljni svẽt vkup kličejǫ
Nǫter v dolinǫ Jožafat:
Tam bǫmo viděli sǫden den,
Sodnika sèrditega.
Oj izvoljeni bǫdǫ stǫpili
Na pravi kraj, v nebeški raj;
Oh pogubljeni bǫdǫ stopili
Na lẽvi kraj, v preklenjski kraj.
Oj izvoljeni bǫdǫ zahvalili
Očeta ino mater prav lẽpo,
Ker sǫ jih tako lẽpo učili,
Tak lẽpe nauke davali,
Da sǫ ljubili Jezusa,
Sovražili, kaj je hudega.
Oh pogubljeni bǫdǫ preklinjali
Očeta no mater strašno zloj,
Ker sǫ jih tako hudo učili,
Da nẽsǫ spoznali Jezusa,
Le ljubili, kaj je grẽšnega.
Na ves glas bojǫ zakričali:
»Oj vsi hribi padite na nas,
Vse gore zakrîjte nas,
Da ne bǫmo viděli sǫdnega dne,
Da ne bǫmo viděli sǫdnega dne,
Ne sǫdnika sèrditega!«

6213. *Zapisal* Iv. Humar. — *Iz njegove zbirke (oddelek »Svete pesmi« št. 5).*
6214. *Zapisal* Jožef Cejan; *pela* Marija Šuligoj. — *Iz Cejanove zbirke IV. št. 1.*
6215. *Zapisal* Oroslav Caf. — *Iz CO. II. 34.*

Sanje o sodbi.

6216.

(Iz Frama.)

Meni se je nocoj senjalo
Od teh treh strašnih rěči:
Od smerti, sodbe božje,
Od dolge večnosti.

Jaz pak uže vidim tiisti stolec,
Ko bǫm mogla na njem sěděti
S ognjom mi je okol obdan,
S plamnom koj gorí.

Kteri ste še na totem světě,
Le pokoro dělajte,
Da ne bǫte prišli v take martre,
Ko sem mogla jaz prit.

Da bî še mogla jaz enkrat
Le na tem světě živěti,
Pokoro bî pa hotla storiti,
Da je skončati nikdár:
Ne je skončat, ne je izrečti,
Ne s peret jǫ spisati!

6217.

(Od Sv. Lenarta v Slov. goricah.)

Meni so se nocoj sanjale
Tri nezgruntane reči:
Od sodbe božje, od grenke smrti
No od te dolge večnosti.

Bog vam plati, moja mati,
Ki ste me porodili
No na grešen svet postavili;
Bol bi bili vi storili,

Da bi mene zalijali
V najtiprvi kopeli,
Da bi grešnega sveta ne poznal
No nikdar storil nečistosti.

Zdaj jaz vidim tisti žesel,
Kir pripravlen je za me:
Ves je z ognjem okinčani
No više njega plamen gori.

Solnce, mesec, te drobne zvezde,
Vse ribice iz morja,
Vse de za nas Boga prosilo,
Da mo vsi zveličani.

»Z jokom sem prišel na ta svet.«

6218.

(Iz Krasinca.)

Z jokom sem prišel na ta svet,
Z jokom iz sveta pojdem;
Pepel sem bil, pepel spek bom,
V črno zemljo rajžal bom.

Rajža b'la je prav lahka,
Al' rajtinga je težka.
Bodi zahvaljen večni Bog,
Jaz sem je lahko dajal.

Kaj pomeni ta beli gvant?
Da v belo trugo pojdem.
Kaj pomeni ta črni gvant?
Da v črno zemljo pojdem.

Kaj pomeni ta zelen gvant?
Da bo iz groba trava rastla.
Ta moj najbližnji sosed
Me bo iz hiše izganjal:

6216. *Zapisal* Oroslav Caf. — *Iz CO. II. 12.*

6217. *Zapisal* Janko Šlebinger. — *Iz njegove zbirke III. str. 17—18. Zastran vv. 5—12. prim. št. 6207 in d.*

6218. *Zapisal* Peter Črnič; *povedala mu mati* Ana Črnič. — *Iz njegovega rokopisa, ki mi ga je poslal Ivan Šašelj.*

»Le van, le ž njim,
Z gnjilobo inoj s trohnobo!«
Po mojih kostih, po mojih mozgih
Bojo črvi kambre imeli.

Pregliboko bom stal,
Pretrdno bom spal,
Da me ne bo ni petelin zbudil,
Ni grom, ni zvon, ni nobeden človek:
Petelinčki, pojte, komu vi čete,
Jaz vas več slišal ne bom!
Zvonovi, zvonite, komu vi čete,
Jaz vas več slišal ne bom!

Mesec sveti, komu ti češ,
Nikam po poti ni po cestah!

6219.

(Iz Toplic.)

Z jokom sem prišel na ta svet,
Z jokom iz sveta pojdem.

Preden pojdem iz tega sveta,
V bel gvant se bom ogvantal.
Ta beli gvant pomeni to,
Da bom v beli trugi ležal.

Preden pojdem iz tega sveta,
V črn gvant se bom ogvantal.
Ta črni gvant pomeni to,
Da bom v črni zemlji ležal.

Preden pojdem iz tega svetá,
V zelen gvant se bom ogvantal.
Ta zelen gvant pomeni to,
Da bo z groba travca rastla.

Preden pojdem iz tega sveta,
V rdeči gvant se bom ogvantal:
Ta rdeči gvant pomeni to,
Da je Jezus za nas kri prelil!

6220.

(Z Grahova.)

Z jokam sem prišel na ta svet,
Z jokam pojdem na uni svet.
Kadar enkrat očí zaprem,
Nigdar jih več ne odprem,
Le na sodni dan jih bom odperl.
Zeleno se rajtam gvantati,
Kadar pojdem k sodbi božji.
Veselite se, vsi zvoljeni,
Ki boste Boga uživali.
Žalovajte, vsi ferdamani,
Ki pojdete v večni ogenj:
Tega var' nas gospod Bog!

6219. *Zapisal* Janko Barlè. — *Iz njegove zbirke.*
6220. *Zapisal* Anton Črv. — *Iz njegove zbirke B. 15.*
Enako se začenja pesem v Mat. Ravnikarja Poženčana VP. V. str. 141—142, toda kaže popolnoma umetno lice. Začetek je tak:

Z' jokom sim prišel na svet,
Z' jokam tud iz sveta pojdem:
Jez pepel, pepel bom spet,
Ko v' černo zemljo dojdem.

Plaš zeleni bom prejel,
Trava mene če odeti,
Bom slovo od tega vzel,
Kar imam na temu sveti.

Mogel bom vas oča, mat,
Bratje, sestre, zapustiti,
Se iz sveta stran pobrat,
Ah za večno posloviti.

Solnce, luna, vse reči,
Za me bodete minule;
Ah, zatisnil bom oči,
Več ne bodo mi služile itd.

»Kako bom rajtengo dajal, ker sem se vselej pokore bal?«

6221.

(Iz Braslaveč.)

Peršla je pošta iz nebes,
De moram dat življenje čez,
Zdaj moram jaz slavo jemat
In v dolgo večnost jet.

Zdej moram jaz slavo jemat,
Pred sodbo božjo se podat,
Rajtengo dat večnem Bogu,
Smilenmu Jezusu.

Kok bom jaz rajtengo dajal,
Ko sem se vsel pokore bal:
Odlagal sim zmiraj naprej,
Ah kaj bo zame zdaj!

Odlagal sim: Saj sem še mlad,
V starost se bom pokoril rad!
Bog pa hoče tako imet,
Da morem zdaj umret.

Sam bil mlad, sam bil vesel,
Vse sorte špase sim počel,
Oh Jezus, iz serca griva me,
Kir sim razžalil te!

Sam bil mlad, sim mislil jaz tako,
Mojga življenja konc ne bo,
Zmiram ferbežno sim grešil,
Pokore nisem stril.

Ljuba divica Marija,
Pros Jezusa, da nam odpusti,
De na bomo enkrat tam terpel,
Ampak peršli v nebo.

Pokoro delaj, moj kristjan,
Zdaj maš cajt, dokler je dan:
Bo peršla noč, boš mogu spat,
V miru počivat!

6222.

(Iz Levca v Sav. dolini.)

Peršla je pošta od nebes,
Da moram dat življenje čres,
Da moram dat življenje čres
In v večnost jet.

No kok bom jaz slovo jemal,
Pred božjo sodbo se podal
Rajtengo dat večnemu Bogu,
Vsmiljenemu Jezusu?

V mladih letih sem bil vesel,
Vse sorte špase sem počev.
O Jezus, z srca griva me,
Da sem razžalil te!

V mladih letih sem misliv tako,
Da mojga življenja konc ne bo.

Zmirom krevično sem grešil,
Pokore nisem stril.

Delaj pokoro, ljub kristjan,
Dokler je cajt, dokler je dan,
Bo prišla noč, boš mogel spat,
V miru počivat.

Ljuba devica Marija ti,
Prosi Jezusa, da nam odpusti!
Kater' na tem svet voljno trpi,
Se večno veseli. Amen.

6223.

(Iz Št. Jurja ob južni železnici.)

Pršla je pošta doli z nebes,
Boš mogu dati življenje črez,
In rajtengo dajati Bogu,
Gor vsmilenimu Jezosu.

6221. *Zapisal* Anton Dobnik. — *Iz njegove zbirke št. 26.*
6222. *Zapisal* Iv. Pilih. — *Iz njegove zbirke št. 3.*
6223. *Zapisal* Jož. Koželj. — *Iz njegove zbirke št. 3.*

Pa kok bom rajtengo dajav,
Ker sim se zmiram pokore bav?
Odlagov sim se zmiraj naprej,
No kaj bo za dušo zdaj?

Dokler sem majhen fantič bil,
Vse sorte špajse sim loviv,
Al zdaj me griva v serčice,
Razžaliv sem Jezusa.

Delaj pokoro, ljubi kristjan,
Dokler je čas, dokler je dan,
Bo peršla noč in beli dan,
Boš mirno počivav, kristjan.

6224.

(Iz Ribnice na Pohorju.)

Gorše viže na svetu ni,
Kak je škrjanček žvrgoli,
Kak je škrjanček žvrgoli,
Ko začne svitati. —

Svitaj, svitaj, beli dan,
Potem bo prišu Jezus k nam,
Potem bo prišu Jezus k nam,
Marija z Jožefam. —

Po cesti gresta fanta dva,
Si zvižgata in pojeta,
Si zvižgata in pojeta,
Ker dobre vole sta. —

Prišla je pošta iz nebes,
De moram dat življenje čes,
Rajtngo večnemu Bogu,
Vsmilenemu Jezusu.

Oh kak bom rajtngo dajav,
Sem zmirej se pokore bav:
Odlagav sem jo od dal naprej,
Oh kak bo zdaj za me!

Med velkih družbah sem rad biv,
Vse sorte špajsov sem imev:
Oh lubi Jezus, griva me,
Saj sem razžalu te!

6225.

(Iz Št. Jurija na južni železnici.)

Delaj pokoro, ljubi kristjan,
Dokler je cajt, dokler je dan;
Bo prišla noč, boš mogel it spat
In rajtengo dajat.

No kak bom rajtengo dajal,
Ker sim se preveč pokore bal;
Odlagal sim jo zmiram naprej,
No kaj bo za dušo zdaj?

Dokler sem majhen fantič bil,
Vse sorte špajse sim storil:
Al zdaj me griva srčice,
De sim razžalil te.

6226.

(Štajerska.)

Prišla bo pošta dol z nebés,
Da bomo dali življenje čez,
Rajtengo večnemu Bogu,
Odrešeniku Jezusu.

Kak boš, kristjan, odgovor dal,
Ko si zmiraj v grehih spal?
Nisi hotel pokore storit',
Nikdar se nisi bal grešit'?

6224. *Zapisal* Lav. Čulk. — *Iz njegove zbirke II. št. 8. Začetek do v. 12 spada k troje drugim pesmim.*

6225. *Zapisala* Zinka Kavčičeva. — *Iz njene zbirke.*

6226. *Zapisal* Rok Drofenik-Gorski. — *Iz »Koroških bukvic« str. 454*

Delaj pokoro, ljubi kristjan,
Dokler je ura, dokler je dan:
Zginil bo za pokoro čas,
Ko na britof ponesejo nas!

6227.

(Iz Dobrunj.)

Peršla bo pošta od nebes,
De moremo dat življenje čez,
Rajtingo večnimu Bogu,
Vsmilen'mu Jezusu.

Kako bom rajtingo dal,
K sim se le pokore bal,
Zmirej odlašal za naprej:
Oh, kaj bo zame zdej!

Sim bil mlad, sim bil vesel,
Vse sorte špase sim počel:
Tak ferbežen sim grešil,
Pokore nisim sturil!

Delaj pokoro, moj kristjan,
Dokler čas, dokler je dan:
Bo peršla noč, boš mogel spati,
V zemlji počivati.

Ljuba divica Marija,
Prosi zame Jezusa,
De ne bom večno terpel,
De bom peršel v nebo!

6228.

(Podgorje.)

Prišla je pošta dol z nebes,
De boš mogu dat življenje čez,
Rajtengo dajat Bogu,
Usmiljenmu Jezusu.

Kako bom rajtengo dajal,
K sem se pokore zmiraj bal,
Odlašal sem jo za naprej,
Oh kaj bo zame zdej!

V mladih letih sem bil vesel,
Vse sorte špase sem počel,
Dostkrat predrzno sem grešil,
Pokore nisem stril.

Delaj pokoro moj kristjan,
Dokler je čas, dokler je dan,
Bo prišla noč, boš mogu spat',
Tam v zemlji počivat'.

Pros, ljuba dvica Marija ti,
Pros Jezusa, da odpusti,
De jaz ne bom v večnost' trpel,
Ampak v nebo prišel!

6229.

(Iz Tunjic.)

Ena pošta je prišla z nebes,
De boš mogu živlene zapstit',
Rajtengo dat' Bogu,
Usmilenmo Jezusu.

Kako bom jest rajtngo dal,
Pokore sem se vsekdar bal,
Večkrat ferbežen grešiv,
Pokore nisem striv!

Delaj pokoro, moj kristjan,
Dokler je čas, dokler je dan,
Boš mogu spat',
V zemlji počivat'!

Boš v črni zemlji gnjíl,
Ne boš več zrelga vinca pil.

6227. *Zapisal* M. Kastelec *(12. avg. 1838). — Iz njegove ostaline, hranjene v ljubljanski licejski knjižnici; v v. 7 je stalo sprva* odlašej.
6228. *Zapisal* France Francetov. — *Iz njegove zbirke I. št. 21.*
6229. *Zapisal* France Francetov. — *Iz njegove zbirke I. št. 44. Konec od v. 13 dalje spada k drugima pesmima.*

Kam pa taisti pojdejo,
Ki božje gnade nimajo?
V nebesa, vica al pekel,
Kamor kdo zaslužil bo!

6230.

(Iz Šent Vida nad Ljubljano.)

Ena pošta j' prišla od nebes,
Da boš moral dat' življenje čez,
Rajtengo dat večnemu Bogu,
Usmilenemu Jezusu.

Kako bom rajtengo dajal,
K' sem se zmeram pokore bal,
Zmeram odlašal za naprej:
Oh, kaj bo z manoj zdej!

V mladih letih sem bil vesel,
Vse sorte špase sem počel,
Večkrat brvežno sem grešil,
Pokore nisem stril.

Odlašal sem, saj sem še mlad,
Bom delov pokoro, ko bom star.

Bog Oče hoče to imet,
Da moram zdaj umret.

Delaj pokoro, mlad kristjan,
Dokler je dan.
Bo prišla noč, boš moral umret'
In v črno zemljo jet'.

6231.

(Iz Gorenjih Radovelj.)

Je paršla pošta dol z nebis,
De moram dat žolej[i]ne čis,
Raj[i]tengo večnem Bogu,
Usmilenem Jezosu.

Kako bom rajtngo jest dau,
Useli sam se pokore bau,
Frbižno sam večkrat garšiu,
Pokore nesam striu!

Jest sam riko in sam djau,
Na starost se bom pokor podau.
Bok pa neče taku jumet,
De moram (pred) umret.

Delaj pokora, moj krestja(n),
Daklir maš ura, dakler maš dan:
Bo paršla noč, bo treba spat,
U miri počivat.

6232.

(Iz Višnje gore.)

Prišla je pošta iz nebes,
Da moram dat' življenje čez;
Zdaj moram pa slovo jemat',
Prot večnost se podat.

Rajtengo dat' večnemu Bogu,
Usmiljenemu Jezusu;
Ta svet moram zdaj zapustit',
Pred sodbo Kristusovo it'.

Kako bom rajtengo dajal,
K' sem zmeraj se pokore bal;
Odlašal zmeraj sem naprej,
Oh jej, oh jej, kaj bo pa zdej!

Odlašal sem, saj sem še mlad,
Star delal bom pokoro rad;
Al' Bog hoče to imet',
Da moram zdaj umret'.

K' sem bil mlad, sem bil vesel,
Vse sorte špase sem počel;
Večkrat ferbežno sem grešil,
Pokore nisem stril.

6230. *Zapisala* I. K., *kmečko dekle.* — *Iz »Dom in Svet«-a XI., št. 11.*
6231. *Zapisal* Jožef Androjna. — *Iz njegove zbirke I. št. 29.*
6232. *Zapisal* Alojzij Kralj. — *Iz njegove zbirke I. št. 1.*

Delaj pokoro, moj kristjan,
Dokler je čas, dokler je dan;
Bo prišla noč, boš moral spat',
Tam v črni zemlji počivat'.

Marija, sprosi za-me ti,
Da m' Jezus grehe odpusti,
Da večno tam ne bom trpel,
In enkrat pa v nebo prišel.

6233.

(Iz okolice škocjanske na Dolenjskem.)

Prišla je pošta iz nebes,
Da moram dat življenje čez,
Rajtengo dajat večnem' Bogu,
Usmiljenem Jezusu.

Kako bom rajtengo dajal,
K' sem se zmirom pokore bal,
Le odlašal za naprej,
Oh kaj bo zame zdej!

Sem bil mlad, sem bil vesel,
Vsake sorte špas počel,
Večkrat ferbežno sem grešil,
Pokore nesem storil. —

Zvonovi mi mil' pojo,
K sebi me vabijo,
K sebi me vabijo,
V črno zemljo.

Vice so res temne,
Nebesa so pa svetle,
Bog nam daj priti
Enkrat v nebo.

Ko bom prišla v nebo,
Za vas prosila bom,
Za vas prosila bom,
Prid'te v nebo.

6234.

(Iz Št. Lovrenca na Timenici.)

Prišla je pošta z nebes,
Da moram dat' življenje čez,
Življenje čez večnem' Bogu,
Usmiljenemu Jezusu.

Kako bom rajtengo dajal,
Vselej sem se pokore bal,
Večkrat ferbežno sem grešil,
Pokore nisem stril!

Delaj pokoro, moj krist'jan,
Dokler je čas, dokler je dan,

Bo prišla noč, boš mogel it' spat,
Tje v zemljo počivat.

Če božja volja je le ta,
Da moram it' z tega sveta,
Od sveta bom slovo jemal,
Pred večnost se podal.

Pa pros, Marija, za me ti,
Da m' Jezus grehe odpusti,
Da ne bom na večno tam trpel,
Da bom v nebo prišel.

6235.

(Belokranjska.)

Peršla je štima iz nebes,
Bom mogu dat življejne čes,
Pa rajtingo večnemu Bogu,
Usmilenemu Jezusu.

Kaku bom rajtingo dajal,
Sem se le pokore bal,
Večkrat verbežno sem grešil,
Pokore nisem stril!

6233. *Zapisal* A. Zorec — *Iz njegovega rokopisa, ki ga hrani Matica. Konec spada drugam.*

6234. *Zapisal* J. Šašelj; *narekovala* Frančiška Lavrič. — *Iz Šašljevega rokopisa.*

6235. *Neznanega zapisovavca.* — *Pisana okorno na lističu v Barletovi zbirki.*

Odlašal sem je za naprej,
O kaj bo z mano zdaj?
Delaj pokoro, moj kristjan,
Dokler je čas, dokler je dan.

Bo peršla noč pa pojdmo spat,
Pot zemlo počivat.
Zdaj bom poprosil Jezusa,
De grehe mi odpustil bo,
De ne bom tamkaj terpel.

6236.

(Iz ribniške doline.)

Prišla je štima od nebes,
Da moram dat' življenje čez,
Pa rajtengo ljub'mu Bogu
In usmiljenemu Jezusu.

Kako bom rajtengo dajal,
K' sem se vselej pokore bal?
Odlašal sem jo zanaprej,
Oh, kaj bo z mano zdej!

Zdaj bom pa prosil Jezusa,
Sinu Marije vsmiljen'ga,
Da grehe mi odpustil bo,
Da grem v svetó nebó.

Delaj pokoro, moj kristjan,
Dokler je čas, dokler je dan:
Bo prišla noč, bo treba it' spat
In v zemljo počivat.

Vse je minilo in moja mladost,
Vse je minilo in moja mladost,
Vse je minilo, vse je strohnilo,
Prišla je smrtna britkost.

6237.

(Iz Logatca.)

Prišla je pošta z nebes,
Da mormo dat življenje čez,
Rajtengo dat svojmu Bogu,
Usmilenmu Jezusu.

Kak bom rajtengo dajav,
Ker sem se vselej pokore bav,
Odlašav zmeraj zanaprej,
Oh kaj bo z mano zdej!

Sem biv mlad, sem biv vesev,
Sem vsake sorte špas počev,
Večkrat ferbežno sem grešiv,
Pokore nisem striv.

Delaj pokoro, moj kristjan,
Dokler je čas, dokler je dan,
Prišla bo noč, pojdemo spat
In v večnost počivat.

6238.

(Z Gorjanskega na Krasu.)

Pȧršla jɛ pŭóšta dol z nɛbĭés,
Dα mŭórɛn dȧt žowlĭénjɛ črĭés,
Rájtɛnjγu vĭečnɛmy Boγý
Jɛn wsmíljɛnmy Jĭéžušy.

Dukr s'n biw mlát, sn bíw vɛsĭéw,
Wsȧkъ sŭórtъ špásъ sn jɛmĭéw,
Wodnášow sn pokŭóru zɛ nɛprɛ̀j,
Oh kɛ̀j bu z mánu zdɛj!

6236. *Zapisal* Anton Zlobec. — *Iz njegove zbirke I. št. 8.*

6237. *Zapisal* Andrej Prebil; *povedal* Al. Hočevar. — *Iz prepisa v zbirki v M. Rodeta IX. št. 63. Besedi* pošta *je pripisana varijanta* štima.

6238. *Zapisal* K. Štrekelj; *pela* Katarina Budina. — *Iz moje zbirke. Več oblik je nekraških.*

Dukr s'n biw mlát, sn mislu takú,
Da mójya žowlïénja konc na bú.
Pɛj zdɛj čɛ Buh takú jɛmïét,
Da muórɛmo mlédi wmrïét.
Dïélɛj pokŭóru, muj krstján,
Dukr jímaš wŭòru jɛnuj dán;
Bu pàršla nuć, buš mŭóγu spàt
Jɛn w zémlji počivát.
Prósi za nàs, Mɛríja tí,
Dɛ̀ nan Jïéžuš wodpɛstí,
Dà nas bù w nɛbïésъ wzïéw,
Tàn bon vïéčno vɛsïéw. Amen.

6239.

(Iz Hudojužne.)

Prišla je pošta od nebes,
Da bom mogel dat' življenje čez,
Dem mogel vmret', slovo jemat',
Al v večnost se podat.
Kako ti bom slovo jemal,
Ker sem se zmeraj pokore bal?
K' nisem mislil za naprej,
Oh, kaj bode z mano zdej!
Dokler sem bil mlad, sem bil vesel,
Vse sorte špase sem začel,
Prefirbežno sem grešil,
Pokore nisem stril.
Delaj pokoro, o kristjan,
Dokler imaš cajt no dan:
Prišla bo noč, boš mogel spat
In v večnost se podat.
O Marija vsmiljena,
Prosi za nas Jezusa,
Da nam grehe odpusti,
Da nas ne pogubi.

»Boga sem pozabil, mene Bog.«

6240.

(Od Cerovca.)

Jez pa lepe hlače mam,
Jih lahko, lahko nosim sam:
S štimanostjoj,
S prevzetnostjoj.
Na Boga sem pozabiô,
Na Boga sem pozabiô,
Bog na me.
Duša že pred Boga gre.
Tam terpiš,
Tam kričiš:
Sam sem te zapraviô!
Jez pa lépo sukno mam,
Jo lahko, lahko nosim sam.
Jez pa lepe šolnce mam,
Je lahko, lahko nosim sam.
Jez pa čern klobuček mam,
Ga lahko, lahko nosim sam.

Dozdaj sem grdo živela, pa hočem se poboljšati.

6241.

(Iz Ilirske Bistrice.)

Oj ve ponočne vrane,
Ki niste nikol ugnane,
Ki ste mene zapeljale,
Boste odgovor dajale!

6239. *Zapisal* Janez Kokošar. — *Iz njegovega rokopisa.*
6240. *Zapisal* St. Vraz. — *Iz VO. XIX. k. 10 (242). Verzi 3—11 se ponavljajo za vsakim parom, kateri se morejo nadaljevati tako, da se vselej imenuje drugi kos obleke.*
6241. *Zapisala* Josipina Furlanijeva. — *Iz njene zbirke.*

K maši sem zares hodila,
Z andohtjo nisem molila:
Okol' sem se ozirala,
Za Boga nisem marala.

K spovdi sem oh res hodila,
Te večje grejhe sem tajila,
Ker me je blo spovednika sram,
Avbe, kaj bo na sodnji dan!

Mašniki in spovedniki
So meni, grešnici veliki,
So mi djal', svaril' naprej:
Gorela boš na vekomaj!

Sedaj doli pokleknimo
Pred Marijo Magdaleno,
De nam bi ona pomagala
In svetga raja taljala.

6242.

(Iz Logatca.)

Kok sem rada h maš hodila,
Lepe gvantce sem nosila,
Al zdaj se vlačim kot megla,
Kot de b še nikdar dekle ne bla.

Kok sem rada h spovd hodila,
Ta velke grehe zatajila,
Al zdaj se vlačim kot megla,
Kot bi nikdar dekle ne bla.

Dokler sem jaz še mlada bla,
Lepo lice sem nosila,
Zdaj sem pa nagrbana,
Kot gorenjske škornjice.

V cerkev sem zares hodila,
Nisem z andohtjo molila,
Sem se nazaj ozirala,
Še bolj po fantih gledala.

K spovedi sem zares hodila,
Velke grehe sem tajila,
K me jih je blo povedat sram,
Kaj bo pa na sodnji dan!

Zmiram sem pred špeglam stala,
Lepo lice ogledvala,
Nisem bala se Boga,
Še bolj sem se nališpala.

Zdaj pa padem na kolena
Pred Marijo Magdaleno,
De b sprosila od Boga,
De b ne bla zavržena!

6243.

(Iz Šentvida nad Ljubljano.)

Sem se v cerkev napravljala,
Zmirom sem pred špeglam stala,
Nisem bala se Boga,
Rada sem se kravžala.

V cerkev sem bla tud' hodila,
Nisem z andohtjo molila,
Sem se okrog ozirala,
Po mladih fantih gledala.

K spovdi sem bla tud hodila,
Velke grehe sem tajila,
K me jih je blo povedat sram,
Kaj pa bo na sodnji dan!

Zdaj pa padem na kolena
Ko Marija Magdalena,
Bom prosila Jezusa,
Da b ne bla zavržena.

6242. *Zapisal* Andr. Prebil; *povedal* Alojzij Hočevar. — *Iz prepisa v zbirki M. Rodeta IX. št. 58. Prim. št. 2327.*

6243. *Zapisal* M. Rodé; *povedala* Marija Koman. — *Iz Rodetove zbirke VII. št. 32.*

6244.

(Iz Dobrave pri Kropi.)

V cerku sъm zares hodila,
Lepe gvante sъm nosila,
Okol' sъm se ozerala,
Mlade fante zberala.

K spovedi sъm zares hodila,
Vel'ke grehe sъm tajila,
Ker me j' bo povedat sram:
Kaj bo pa na sodn' dan!

Vse posvetno proč od mene,
Jaz ne maram več za tebe,
Jaz pa pojdem pred Boga,
Pred vsemogočnega.

Le malo še počakaj, smrt! A.

6245.

(Od Cerovca.)

Smrt pride na dveri klukat,
Močno me za grlo cukat,
Močno me za grlo cukat:
»Al si domaj, grešnik ti?«

Domaj sem, domaj, domaj sem, domaj,
Al še nemrem s toboj zdaj:
Eno malo še počakaj
No še id' na drugi kraj.

Naj še teštament napravim
No še blago poročim!
»Le nič se mi ne zgovarjaj,
Le ti hitro z menoj hod!«

Malo še počakaj, malo,
Naj še z grehov se spovem,
Naj še z grehov se spovem,
No pokoro še včinim.

Včera sem k spovedi hodâ,
Al spoveda sem se ne:
Menjše grehe sem spoveda,
Velkih pa še le vsih ne.

K mizno hrani sem pristopâ,
Kere sem bâ vreden né:
Rešno telo sem k sebi vzeâ,
Kaj sem grehe ponoviâ!

6246.

(Iz Slov. Goric.)

Moj lubi se ožena,
Pa si je drugo vzea.
Pa naj se le oženi,
Saj nje nede dugo mea.

Ta smrt se perbližuje,
Zadnja vura bluzi gre:
»Moj Bog je po te posla,
Moraš iti na račun.«

»»Eno malo še počakaj,
Moj večni Bog, na me:
Naj si jas stament napravim,
Komi blago bon zročia.««

»Le nič se ne zgovarjaj,
Le hitro se podaj,
Moj Bog je po te posla,
Moreš iti na račun!«

6244. *Zapisal* Janko s piko. — *Iz zbirke Franceta Francetovega IV. št. 12.*
6245. *Zapisal* St. Vraz. — *Iz VO. XIX. 194 (190, 88). Prepis v VO. VIII. 7 se loči v tem:* 1 duri — 5] Domaj sem, domaj sem, domaj — 8 idi v — 12 hod] pojd' — 14, 15 z g.] grehov — 17 hodiâ — 20 Velke pa sem zatajiâ — 21 miznoj . . parstopiâ.
6246. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz pesmarice matere dež. sod. svetnika dr. Jož. Kronvogla.*

»»Jas nimam več svoje žlahte,
Samo enga brata man,
Samo enga brata iman,
Pa še tisti je soldat.««

»Le nič se ne zgovarjaj,
Le hitro se podaj,
Moj Bog je ojstro reka,
Moreš priti pred njega!«

Jezus na desnici sedi,
Duša pa pred njim kleči,
Ta duša se tam toži,
Angel pa za njo prosi.

»Le vesela bodi, duša,
Saj ne boš zgüblena,
Saj Marija za te prosi,
Njena prošnja ne zapstojn.«

Ker Marijo lepo časti,
Marija ga ne zapüsti,
Le Mario lepo prosi,
Vsigdar boš pomoč dobil!

Le malo še počakaj, smrt! B.

6247.

(Izpod Melec.)

Smrt mi še na duri trka,
Vse me praša, kako stojim;
Oh, me že za glavo cuka,
Da sem jest no mihno živ.

»Pusti mene še živeti,
Celo mlad ne morem vmret,
Pusti mene še živeti,
Celo mlad ne morem vmret.«

»»Si zadost po semnih hodil,
Veliko vinca si popil;
Tud zadosti si poplesal,
Veliko luštov si že vžil.

Saj si hodil s hiše v gaso,
Lepe kamre so ble za te,
Luštne pesem, grozne južne
Še vse to je premalo blo!««

»Saj ne pojdem, saj me ponesejo,
Tam bom gvišen in brez skrbi:
Lesena suknja, železen štih,
Tist bo moj ta zadni gvant.«

6248.

(Z Grahova.)

Smrt mi že na duri trka
In me praša: »Kako stojiš?
In me že za glavo cuka,
Da sem že le majhno živ.

»Pusti mene še živeti,
Celo mlad ne morem vmreti!«

»»Bodi mlad al' bodi star,
Čem zasuknit ti vrat:

Zadosti si po semnjih hodil,
Veliko luštov si že vžil,
Lepe kamre, grozne južne,
Še vse to premalo t' je!««

6247. *Zapisal* Janez Kokošar. — *Iz njegove zbirke. V v.* 15 *je za* Luštne *pisano pač po pomoti* rožne; grozán *pomenja v tolminskocerkljanskem narečju isto, kar nemški ‚prächtig, prachtvoll'. Podobno se začenja humoristična pesem o boju s smrtjo.*

6248. *Zapisal* Anton Črv. — *Iz njegove zbirke A.* 2.

Pa saj ne pojdem, saj me ponesejo,
Tam bom pri miru, brez skrbi:
Lesena suknja, železen štih,
To bo moj zadnji gvant!

6249.

(Iz Dutovljan.)

Ena huda bela žena,
Ena perjatlica celga svetá,
Ena smert na vrata kljuka,
Praša bolnika: kako stojiš?

Ino ga za lase cuka:
»Dokler boš na sveti živ?
Po oštarijah mi si hodil,
Dosti vinca si popil.

Po špasih mi si hodil,
Dosti luštu si povžil!
Lesena suknja, železni štihi,
To bo tvoj za zadnji gvant.

Če ne pojdeš, te ponesejo,
Tamkaj boš brez vse skrbi!«
Bodi star, ali mlad,
Smrt ti hoče zasukat vrat.

»Rasti, rasti, rožmarin, ti deviški drag spomin.«
6250.

(Iz okolice Št. Ruperta na Dolenjskem.)

Rasti, rasti, rožmarin,
Ti deviški drag spomin:
Rožmarin ima svoj duh,
Naj bo zelen al pa suh.

Če jez dekle umrla bom,
Venček lep imela bom:
Z' rožmarina blagiga,
Z' nagelna rudečiga.

Bom na pare zravnana,
V belo vsa oblečena,
Venček pa bo lep zelen
Mi na glavco položen.

Naj zvonovi le pojo,
Ko k' pogrebu me neso:
V grobu počivala bom,
Več sestric imela bom.

Tam kostčice čakajo
Na trobento angelsko,
Žno iz groba vstala bom,
Šla v dolino sodno bom.

Bo sodnik prikazal se,
Po pravici sodil vse,
Dobre djal na desno stran,
Hude pa na levo stran.

Proti dobrim rekel bo:
»Pojdite v sveto nebo!«
Proti hudim rekel bo:
»Pojdite v plemena dno!«

Ti pa, mili Jezus, daj
Priti mi na desni kraj,
Priti mi na desni kraj,
Priti gor v sveti raj!

6251.

(Kranjska.)

Rasti, rasti, rožmarin,
Ti devištva lep spomin.
Rožmarin ima svoj duh,
Naj zelen bo ali suh.

6249. *Zapisal* Lovro Žvab. — *Iz njegove zbirke.*
6250. *Zapisal* J. Bercer. — *Iz njegove zbirke (str. 32), ki jo hrani Matica.*
6251. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz zbirke nekega cerkvenega pevca, ki jo je kupil realec Šmuc na stari krami v Ljubljani in mi jo je v porabo poslal dež. šol. nadzornik Fr. Levec.*

Če jaz dekle umerla bom,
Venček lep imela bom:

Z rožmarina blaziga,
Z nagelna rudečiga.

Bom na pare zravnana,
V belo vsa oblečena.

Venček pa bo lep zelen
Mi na glavco položen.

Naj zvonovi le pojo,
Ko k pogrebu me neso.

V grobu počivala bom,
Več sestric imela bom.

Vstala bom poslednji čas,
Kadar da trobenta glas.

Bo sodnik prikazal se,
Po pravici sodit vse.

Dobre djal na desno stran,
Hude djal na levo stran.

Proti dobrim rekel bo:
»Pojdite v sveto nebo!«

Proti hudim rekel bo:
»Pojdite v plemena dno!«

Ti pa, mili Jezus, daj
Priti mi na desni kraj,

Priti mi na desni kraj,
Priti k tebi v sveti raj!

6252.

(Kranjska.)

Rasti, rasti, rožmarin,
Ti deviški lep spomin!
Rožmarin ma lep svoj duh,
Naj bo zelen al pa suh.

Če jas djakle umerla bom,
Venček lep imela bom:
Z rožmarina blazega,
Z najgelčka rudečega.

Bom na pare položena,
O belo vsa oblečena,
Venček bo pa lejp zelen
Mi na glavco položen.

Naj zvonovi le pojejo,
Kak k pogrebu me neso;

V grobu bom počivala,
Več sestric bom imela.

Tam koščice čakajo
Na trobento angelsko;
Z njo iz groba vstala bom,
Šla z doline solzne bom.

Bo sodnik prikazal se,
Po pravici sodil vse.
Dobre djal na desno stran,
Hude pa na levo stran.

Proti dobrim rekel bo:
»Pojte gor v svet nebo!«
Proti hudim rekel bo:
»Pojte v plamen dol na dno!«

Ti pa, mili Jezus, daj
Priti mi desni kraj,
Iti mi ne na levi kraj,
Priti gor v sveti raj!

6252. *Zapisal (?)* Pavel Laznik. — *Iz zbirke Ivana Lovrača A. št. 30—32.*

6253.

(Od Makol.)

Rasti, rasti, rožmarin,
Ti dekliški lep spomin.

Rožmarin ma lep svoj duh,
Naj bo zelen ali pa suh.

Kadar jaz umrla bom,
Venec lep imela bom:

Z rožmarina nemškega,
Z najgelna rudečega.

Bom na pare vložena,
Belo bom oblečena;

Venec pa bo lep zelen
Mi na glavo položen.

Že zvonovi mi pojo,
Men pa na pogreb neso.

V grobo počivala bom,
Več sestric imela bom.

Tam košicke čakajo
Na trobento angelsko.

Ž njimi z groba vstala bom,
Šla v dolino solzno bom.

Bo sodnik prikazal se,
Po pravici sodil me.

Pelal me bo na svoj dom,
Tam vesela zmiraj bom;

Prstan zlat podal mi bo
Men s prelubleno roko.

6254

(S Pohorja.)

Rasti, rasti, rožmarin,
Ti deviški lep spomin.

Rožmarin 'ma lep svoj duh,
Na bo zelen al' pa suh.

Če jas dekle vmerla bom,
Venček lep imela bom:

Z rožmarina blaziga,
Z nageljča rudečiga.

Bom na parah zravnana
V belo vsa oblečena;

Venček pa bo lep zelen
Mi na glav'co položen.

Naj zvonovi le pojejo,
Ko h pogrebu me nesejo!

V grobu počivala bom,
Več sestric imela bom.

6253. *Zapisala* Lojza Šalamun. — *Iz njene zbirke, ki mi jo je poslal Jurij Lulek, št. 14. Melodijo je zapisal Jurij Lulek tako-le:*

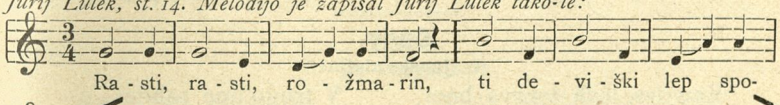

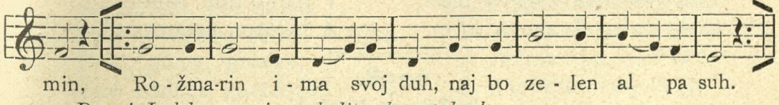

Drugi Lulekov zapis melodije slove tako-le:

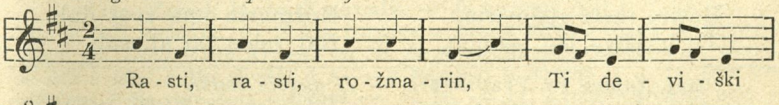

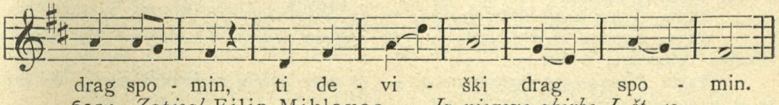

6254. *Zapisal* Filip Miklavec. — *Iz njegove zbirke I. št. 41.*

Tam koščice čakajo
Na trobento angeljsko.

Z njo iz groba vstala bom,
Šla v dolino solzno bom.

Bo sodnik prikazal se,
Po pravici sodil vse:

Dobre djal na desno stran,
Hude djal na levo stran.

Proti dobrim rekel bo:
»Pojte gor v sveto nebo!«

Proti hudim rekel bo:
»Pojte v plamen dol' na dno!«

Ti pa, mili Jezus, daj
Priti mi na desni kraj:

Priti mi na desni kraj,
Priti gori v sveti raj!

6255.

(Od Sv. Andreja pod gorami.)

Če jez ledig vmrla bom,
Lep zelen krancelj mela bom:
Gor na trugo bo pribit,
Z belim prtom bo pokrit.

— — — — — — — —
Taj na britof bo zanešen,
Črno zemljo bo gnojil,
V prah, pepel se spremenil.

6256.

(Škofiče, Podjunsko.)

Rasti, rasti, rožmarin,
Ti deviški drag spomin:
Rožmarin ima svoj duh,
Naj bo zelen ali pa suh.

Kedar jaz umrla bom,
Krancelj lep imela bom:
Iz rožmarina nemškega,
Iz nageljna rudečega.

Bom na pare vložena,
Bela vsa oblečena:
Krancelj bode lep zelen
Mi na glavo položen.

Zvonovi milo že pojô,
Ko me k pogrebu ponesô:
V grobu počivala bom,
Več sestric imela bom.

Tam koščice čakajo
Na trobento angeljsko,
Z njimi iz groba vstala bom,
Šla v dolino k sodbi bom.

Rasti, rasti, rožmarin,
Moje krone drag spomin:
Rožmarin ima svoj duh,
Naj bo zelen ali pa suh.

6257.

(Iz Junske doline.)

Kou jas ledk vmrva bom,
Zieln krienčk meva bom.

V trugo me zabijej',
Z bielem prtam pokrijej'.

6258.

(Iz Železne Kaple.)

Raste, raste rožmarin,
Ti devištva lep spomin.

Rožmarin ima svoj duh,
Naj zelen bo ali suh.

6255. *Zapisal* Fr. Praprotnik. — *Iz njegove zbirke.*
6256. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz Scheiniggovih NPKS. št. 1041.*
6257. *Zapisal* K. Pečnik. — *Iz njegove knjige »Lehrbuch der slovenischen Sprache«, 2 str. 131.*
6258. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz neke zbirke cerkvenih pesmi, ki mi jo je v porabo poslal Štefan Singer.*

Čel jest dekle umerla bom,
Venček lep imela bom:
Od rožmarina blazega,
Z nagelča rudečega.

Bom na parah zraunana,
Bela vsa oblečena;
Venček pa mi bo lep zelen
Gor na glavco položen.

Zvoni lepo naj zvono,
Ko k pogrebu me neso.

Tam košice čakajo,
Na trobento angelsko.
Potlej bomo vstali vsi,
V dolino sodno šli.

Tam bo sodnik pokazal se,
Bo po pravici sodil vse;
Bo dobre djal na desno stran,
In hude pa na levo stran.

Prot tem dobrim rekel bo:
»Pojdite v sveto nebo!«
Prot tem hudem rekel bo:
»Pojdite v plamena dno!«

Ti pa, mili Jezus, daj,
Priti mi na desno stran,
Priti mi na desno stran,
Priti gori v sveti raj!

6259.

(Iz bleske okolice.)

Rasti, rasti, rožmarin,
Ti deviški drag spomin:
Rožmarin ima svoj duh,
Naj bo zelen al' pa suh.

Kadar jaz umrla bom,
Venec lep imela bom:
Z rožmarina nemškega,
Nagelna rudečega.

Bom na pare vložena,
Belo bom oblečena,
Venec bo pa lep zelen,
Men' na glavo položen.

Že zvonovi mil' pojo,
Mene pa k pogreb' neso.

V grobu počivala bom,
Več sestric imela bom.

Tam koščice čakajo
Na trobento angeljsko,
Z njim' iz groba vstala bom,
Šla v dolino k sodbi bom.

Bo sodnik prikazal se,
Po pravici sodil me,
Peljal me bo na svoj dom,
Tam vesela zmiraj bom.

Prstan zlat podal mi bo
Z poljubljeno roko,
Peljal bo me na svoj dom,
Tam vesela zmiraj bom!

6260.

(Iz Podgorja.)

Rasi, rasi, rožmarin,
Tud te druge rožce ž njim,
Bele, plave, pisane,
Tud rudeče gartrože.

Jaz pa ledig umrjem,
Imela bom krancelj zelen:
Z rožmarina nemškega,
Z nageljna rudečega.

6259. *Zapisal* Janko Žirovnik. — *Iz njegovih NP. I. 17 (str. 30, 31), kjer je tudi melodija.* — *S tem zapisom se strinja zapis v zbirki A. Kovačiča I. str. 99. Zapis Jožefa Kranjca od Sv. Jurija na Ščavnici (narekala M. Cvetko) se loči v tem:* 2 Moj diviški d. s. — 8 Nagelna] S fajgljna — 9, 10] Belo bom oblečena * Na pare bom položena — 12 Mi — 13] Zvonovi milo že pojo — 14 pogrebi — 15 grobi — 17] Düšice že čakajo — 19 Ž njimi — 20] K sodbi šla v dolino bom — 21 Bo] Tam — 22 me] vse — 32, 27 Pela bo me n. s. d. — 26 S polubleno.

6260. *Zapisal* France Francétov. — *Iz njegove zbirke I. št. 22.*

Mene že k pogreb neso
Štirje fantje, ledig so:
Vsi štirje imajo pušelce,
Pušelce pa kramarske.

Me na britof prineso,
Tam me dol postavijo:
Zdaj bodeš pa ti tukaj gnjil,
Dost prijatlov boš dobil!

6261.

(Iz Št. Jurja pod Kumom?)

Raste, raste, rožmarin,
Ti deviški drag spomin:
Rožmarin ima svoj duh,
Naj bo zelen al pa suh.

Kedar jaz deklje umerla bom,
Krancel lep imela bom:
Z rožmarina nemškega,
Z nagelnja slovenskega.

Na pare bom poravnana,
V belo vsa oblečena,
Kranceljček bo lep zelen,
Men na glavco položen.

Zvonovi že lepo pojo,
Ko mene k pogreb neso;
Žalostni bo tisti dan,
Ko bom v zemljo zakopan.

Dušice tam čakajo,
Na trobento angelsko.
Sodnik bo pa sodil sam
Pravične vse na desno stran,
Krivične vse na levo stran. —

Poj, poj, ptičica
Na zeleni vejčici;
Tičica ima svoj nos,
Naj bo skerjanček ali pa kus.

6262.

(Iz Starega trga pri Ložu.)

Rasti, rasti, rožmarin,
Ti deviški drag spomin:
Rožmarin ima svoj duh,
Naj bo zelen al' pa suh.

Če jaz dékle umerla bom,
Krancelj lep imela bom:
'Z rožmarina nemškega,
Z nagelna rudečega.

Bom na pare vlóžena,
V belo vse oblečena,
Krancelj pa bo lep zelen
Men' na glavco položen.

Naj zvonovi le pojó,
Ko k pogrebu me nesó,
V grobu počivala bom,
Več sestric imela bom.

Tam koščice čakajo
Na trobento angeljsko.
Bo sodnik prikazal se,
Po pravici sodil me.

Bo sodnik prikazal se,
Po pravici sodil me,
Bode z angeljci obdan,
Mene djal na desno stran.

Rasti, rasti, rožmarin,
Ti deviški drag spomin.
Rožmarin ima svoj duh,
Naj bo zelen al' pa suh.

6263.

(Iz baške doline na Tolminskem.)

Aj rasi, rasi, rožmarin
In tudi druge rožce ž njim:
Saj rožmarin ima svoj duh,
Naj bode zelen al' pa suh.

6261. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz rokopisa, ki mi ga je poslal Ivan Šašelj. Konec je od drugod.*

6262. *Zapisal* Anton Štritof. — *Iz njegove zbirke.*

6263. *Zapisal* Simon Rutar (?). — *Iz »Ljublj. Zvona« III. (1883) 529 d.*

Če jaz ko deklica umrem,
Imela krancelj bom zelen,
Z rumeno peno pozlačen,
Na mojo glav'co položen,
V beli prt zavita bom,
Zvonil mi bode vel'ki zvon.
Zvonovi lepo pojejo,
Na britof mene vabijo.
Ko v zemljo mene zagrebó,
Od zgor mi tič'ce zapojó:
»Tukaj počivala ti boš,
Zadosti bratov 'mela boš.
Tukaj so sestre, brateci,
In tvoji tud' sosedje vsi.
Če ti je bl'o na svet' hudó,
Saj ti v nebesih bo lepó.«

6264.

(Tolminska.)

Lepšega na svetu ni,
Kakor pa je lejdik stan.

Kadar pa umerla bom,
Tje na klop me položite,
Z belim pertom pregernite.

Kadar pa umerla bom,
Zelen venec mi spledite:
Z rožmarina nemškega,
Nageljna rudečega.
S črno žido ga povite,
Z zlato peno ga polite.

Kadar pa umerla bom,
Ga na glavo mi denite,
Z velkim zvonom pozvonite
In na britof me nesite:
Imam bratov tam zadost,
Bratov dost' in pa sestric.

6265.

(Z Grahova na Tolminskem.)

Lepšega na svetu ni
Kakor pa ledig živet'.
Kadar jest umrla bom,
Na klop me položite,
Z belim gvantom prigrnite.

Kadar jest umrla bom,
Zelen krancelj mi spletite
'Z rožmarina nemškega,
Z nageljna rudečega;
Z zlato peno ga polite,
Z zeleno žido ga povite.

Kadar jaz umrla bom,
Na glavo mi ga denite,
Z velkim zvonom pozvonite,
In na britof me nesite:
Tam imam družbe zadost',
Zadost' bratov in sestric.

6266.

(Z Oblok.)

Rasi, rasi, rožmarin
In tud' druge rož'ce ž njim:
Rožmarin ima svoj duh,
Naj bo frišen al' pa suh.

Če jest pobič lejdig umrjem,
Imu bom krancel zelen,
Z rumeno peno pozlačen,
Na mojo glavco položen.
Z belim prtom bom pokrit,
Pojte mi cuge zvonit:
Zvonovi lepo pojejo,
Mene na britof vabijo.

Štiri sosedje pridejo,
Meni trugo delajo.
V trugo me denejo,
Na rame zadenejo,

6264. *Zapisal* Fr. Kosmač (Cerkljan). — *Iz »Slov. Glasnika« 1862, 34.*
6265. *Zapisal* Anton Črv. — *Iz njegove zbirke.*
6266. *Zapisal* Janez Kokošar. — *Iz njegove zbirke.*

Ino me tud nesejo,
Tičice od zgor pojo:
»Tukaj ti počival boš,
Zadost bratov imu boš:
Tukaj so bratci in sestre,
Ino tud sosedje vse (vsi).
Če t' je blo na svet hudo,
Saj t' bo v nebesih lepo!«

6267.

(Iz Rožja.)

Rasti, rasti, rôžmarin,
Druje rôže tudej ž njim.

Al neoženjan umerjan,
Bom moû pušelč zalan.

On bo pošlinja moja čest,
Keder bom iz svjeta vzet.

Dèr z bělam pertam bom pokrit,
Jite vmiranje zvonit.

Kakú zvoní lapu pojô,
K me na britaf vabijo.

Saj ne bom ko sam trohnou,
Bom dro bratrov več imou
In bodam spet iz hroba vstou.

Bomo vsi poklicani
Z veseûo štimo anhelško
V dolino Jožafatovo.

6268.

(S Pohorja.)

Rasti, rasti, rožmarin,
Ino te drobne rožce z njim!

Kadar bom pobič ledig umrl,
Zelen krancel bom dobil:

V zlato peno pomočen,
Men' na glavo položen.

Z belim prtom gor pokrit,
Pojte cugle vun zvonit!

Zvoni milo pojejo,
Men' na britof vabijo,

Ta na britof žegnani,
Kjer so grobci velbani.

Če bom ležal, ne bom sam,
Mam že dost prijatlov tam,

Ko smo včas' vkup živeli
In na svet' vkup lušni b'li.

Zdaj b'mo tam počivali,
Nas bojo črviči uživali.

Le padaj, dež: mene ne boš močil več.

6269.

(Iz Lašič.)

Danàs takó, jutrò takó,
Pa ne bom vedil, kam domó.

Oj kam pa tisti pojdejo,
Ki gnade božje nimajo?

6267. *Zapisal* M. Majar. — *Iz njegovega rokopisa v VO. XIII. 54. V dvovrstičnih strofah se verz 3. ponavlja. Majar jo je natisnil v Sl. Bčeli 1850 (II.) 153 s temi razlikami, ne gledé na* v *za* ŭ: 1 rožmarin — 2 rože — 3 v merjam — 4 pušelc — 6 Kder — 7 Kder z bjelam — 9 pojó — 10] Me na britaf v. — 12 bratov — 13 groba — 15 angelško — 16 Jožafatovo. — *Prepis Majarjev v Mikl. ostalini se strinja z natiskom v Sl. Bčeli. Vrazov prepis v VO. XV. 40 se loči od našega natiska:* 3 umerjam — 4 pušelc — 6 Kedar . . . svieta — 7 bielam — 8 zvonit] mi zvonit — 9] Kakó zvoní lepó pojó — 14 zpet . . stou — 15 veselo. *Scheiniggov natisek NPKS. št. 1040 se strinja z natiskom v Slov. Bčeli.*

6268. *Zapisal* Filip Miklavec. — *Iz njegove zbirke I. št. 40.*

6269. *Zapisal* M. Valjavec *(najbrž od kakega Lašičana). — Iz Valjavčevega rokopisa, ki ga je hranil Miklošič.*

Eni v vice, drugi v peklò,
Kamor jih bog obsodil bó.
Noge so odpovédale,
Za v zemljo so pripravljene.
Obraz postal je že ves bled,
Saj vem, da bodem mogel vmrét'.
Oči so pa mrtvaške vse,
Ker bodo v večnost potvale.

Le padaj, padaj, drobni dež,
Menè ne bodeš močil več!

6270.

(Iz ribniške doline.)

Le padaj, dež, le padaj, dež,
Vsaj mene močil več ne boš!
Roke so uže odpovédale,
Za uni svet pripravljene.

Le padaj, dež, le padaj, dež,
Vsaj mene močil več ne boš!
Nogé so vže odpovedale,
Na uni svet bodo rajžale.

Le padaj, dež, le padaj, dež,
Vsaj mene močil več ne boš!
Obraz je ratal uže ves bléd,
Zdaj bodem moral umret.

Le padaj, dež, le padaj, dež,
Vsaj mene močil več ne boš!
Oči so uže vse glažave,
Na oni svet bodo rajžale!

Iz groba bodo rastle rože tri.

6271.

(Iz Podzemlja.)

Pojte, pojte, tice,
Ve drobne tičice!
Jaz bi tudi pela,
Pa sem žalostna.

Mogla bom umreti
Od te žalosti.
Kaj vas prosim, bratje,
Bratje in sestre:

Sprejmite me do groba,
Do bele cerkvice;
Tam me pokopajte
Pred ta cerkveni prag.

Zunaj pa pustite
Mojo desnico,
Pa mi v njo denite
Sveti rožni ven'c.

Iz groba bodo rastle
Lepe rož'ce tri:
Ta prva bo Marija,
Ta druga sveti Jožef,
Ta tretja pa moj ženin,
Ta usmiljeni Jezus.

6272.

(Iz Adlešič.)

Pojte, pojte, tičice,
Vesele bodite!
Jaz bi tudi pela,
Pa sem močno žalostna.

6270. *Zapisal* Anton Zobec. — *Iz njegove zbirke I. št. 21.*

6271. *Zapisal* Janko Barlè — *Iz »Slov. Večernic« XLV. 114. Šlebinger (II. 28—29) jo je zapisal tudi v Slov. Goricah, toda tam je znana samo iz »Večernic«; poje se to drugači:* 1 ptičice — 9 Spremite — 12 Pred ta] Pred — 14, 15] Mojo desnico mi vzemite — 16 venec — 17 bojo rasle — 18 rože — 19 *se ponavlja* — 22 Ta] Ta je.

6272. *Zapisal* Ivan Sašelj. — *Iz »Bisernic« I. str. 141.*

Jaz bom mogla umret'
Od velike žalosti,
In bom mogla umret',
Vzet' od sveta slovo.

Tamkaj me zanesite
Na ta žegnan britof
In me zakopajte
Pred ta cerkveni prag!

'Z mojga grobka bodo zrastle
Prav lepe rož'ce tri,
'Z mojga grobka bodo zrastle
Prav lepe rož'ce tri:

Ta prva je Bog oče,
Ta druga sveti Duh,
Ta tretja je moj ženin,
Ljub' ženin-Jezus moj!

Ni pisma ne potenta, kako se umrlim godi. I.

6273.

(Z Oblok.)

»Kaj ti je, kerščanska duša,
Da si tako žalostna?
Al' ti sodbo premišljuješ,
Al' se rajtenge bojiš?«

Kaj b' se rajtenge ne bala,
Nisem nič pripravljena,
S tem svetim zakramentom
Nisem nič previdena!

»Kaj se boš, ti duša, bala,
Saj t' Marija na stran' stoji,
Ki kleči pred božjim tronom
Ino pros' za grešnike!«

Postlja je za me postljana,
Luč mi vže v rokah gori.
Moja duša s' je močno bala,
Ker bo mogla rajžati.

Smert mi že na duri terka,
Rada b' bla, da b' zrajžal za njo;
Moj oče so že zdavnej vmerli,
Nazaj jih nikol več ne bo.

Od njih ni pisma ne patenta,
Kako se mu tam godi:
Al' je v vicah, al' v nebesih,
Al' le sam Bog za-nje ve.

Enkrat bomo gor ustali,
Na to štimo angelsko,
Šli bomo pred sodbo božjo
Dajat rajtengo Bogu.

O spreljubi bratec moj,
Kadar na britof stopil boš,
To se zmisli ino spolni,
Da tud' ti tukaj trohnil boš!

6274.

(Z Grahova.)

»O le ti kršanska duša,
Kaj si tako žalostna?
Al ti sodbo spremišljuješ
Al se rajtenge bojiš?«

Oh jest sodbo spremišljujem
In se rajtinge bojim.
Kaj b' se rajtenge ne bala,
K' nesem nič pripravljena:
S tem svetimi sakramenti
Nisem nič previdena.

Postlje 'mam že postlano,
Luč mi že v rokah gorí.
Moja duša jo močno slaba,
Ker se rajtenge bojí.

Smrt mi že na duri trka,
Ker bom mogla rajžat ž njo;
Moj ranjk oče je tud' že rajžal,
Ki ga več nazaj ne bo.

6273. *Zapisal* Janez Kokošar. — *Iz njegove zbirke.*
6274. *Zapisal* Anton Črv. — *Iz njegove zbirke A.* 10.

Ljubi moj bratec,
Na žegnan britof stopi,
Tam se zmisli ino spobnaj,
Da enkrat strohnel boš!

6275.

(Iz Ihana.)

»Kaj le-ti, kršanska duša,
Dé sъ tol'kъ žávastna?
Al' ti sodbo spremislujъš,
De se rájtъnge bojiš?«

Kaj b' se rájtъnge na bava,
K' nísъm nъč pъrprávlena:
Le-tmъ svét'mъ zakrementъ
Nisъm nъč prevídъna.

Postla moja je postvana,
Uč mъ že v rokáh držé.
Grejnka smárt na duri tárka,
B' ráda vidva, de b' šov z nō.

Rajžalъ so moj vače,
Pa jъh več nazaj na bo:
Ni pisma, ni potenta,
Kokó se jъm tam godí:

Al' so v vicah, gor v nъbésъh,
Jo sam Boh zájne vē.

Prelúbъ moj bratъc,
Kádъr na britof pâršu boš,
Spomnъ jnoj zmíslъ náme,
De ti tud' túki trohnu boš.

Vsъ mo móglъ gor ustátъ
Na trobénto ájngъlsko,
In itś pred sodbo bóžjo,
Bogú rájtъngo dajat.

6276.

(Iz škocjanske okolice na Dolenjskem.)

»Kaj je teb', kršanska duša,
Da si tolikajn žalostna?
Al si v grehih zakopana,
Od Boga zavržena?«

Meni je muja žalvati,
Ker je Bog poslal po mé
Snoči ob dvanajsti uri,
To je glih o polnoči.

Bela postlja je postlana,
Za me svitla luč gori,
Moja duša je preslaba,
Ker se rajtenge boji.

»Saj Marija bo prosila,
Ker pred Jezusom stoji:
Prosi zame, prosi zate,
Prosi za vse grešnike.« —

Delaj, kristjan moj, pokoro,
Dokler je čas, dokler je dan,
Bo prišla noč, boš moral umret',
Bošmogelit' vzemljopočivat'.

Če je božja volja tá,
Da moram iti iz svetá,
Od sveta bom slovo vzel,
Tje v večnost se podal,

Marija, te prosmo to,
Da nam bodo grehi odpušeni,
Da ne bom na večno pogubljen,
Enkrat v nebu spuščen.

6275. *Zapisal* Anton Breznik; *povedala* Kropčeva Liza. — *Iz Breznikove zbirke IV. št. 45.*

6276. *Zapisal* A. Zorec. — *Iz njegove zbirke, ki jo hrani Matica. Konec spada k drugim pesmim.*

6277.

(Dolenjska.)

»Kaj je teb', krščanska duša,
Ker si tolkanj žalostna?
Ali večnost premišljuješ,
Al' se rajtenge bojiš?«

Kaj b' se rajtenge ne bala,
K' nijsem nič pripravljena,
S tem presvetim zakramentom
Nijsem nič previdena!

»Kaj se boš, ti duša, bala,
Saj Marija na stran stojí:
Tam pred božjim sodnikom
Prosi za vse grešnike!«

6278.

(Iz Št. Lovrenca ob Timenici.)

»Kaj je teb', duša krščanska,
Da si tako žalostna,
Al' si v grehih zakopana,
Od Boga zavržena?«

Men' je res muja žal'vati,
Ker se rajtenge bojim.
— — — — — — — —
— — — — — — — —

Sinoč je ob dvanajsti uri,
To je glih o polnoči:
Bela postlja je postlana,
Za me svitla luč gori.

»Ne žaluj, duša krščanska,
Saj imam še en trošt za te:
Saj Marija prosi za te,
Prosi za vse grešnike.«

6279.

(Belokranjska.)

»Kaj žaluješ, kaj zdihuješ,
Kaj se žalostna držiš?
Kaj se bojiš s tega sveta,
Al' se rajtunge bojiš?«

Ne bojim se s tega sveta,
Neg' se rajtunge bojim:
Sedem let je že preteklo,
Kar sem ja pri spuvdi bil.

»Molči, molči, moj prijatelj,
Vesel pojdeš s sveta,
Saj Marija zate prosi,
Ko za vsac'ga grešnika.«

Ni pisma ne potenta, kako se umrlim godi. II.

6280.

(Iz Podzemlja.)

Smert na vrata poterkla,
Da moram rajžat ž njo.
»Kuk bom s taboj rajžal,
Popotnice nimamo!

Moj očka so odrajžali,
Jih dolgo nazaj ne bo:
Ni pisma, ni potenta,
Kako se jim godi!«

Smert pa le na vrata terka,
Pa moram iti ž njo.
»Kako bom s taboj rajžal,
Popotnice nimamo!

6277 *Zapisal* Matej Sitar. — *Iz zbirke Dav. Petelina II. št. 12 (kamor je pripisana iz »Domačih vaj« alojzijeviških).*

6278. *Zapisal* Iv. Šašelj; *narekovala* Frančiška Lavrič. — *Iz Šašljevega rokopisa. Drugi zapis Šašljev od iste pevke je še bolj pomanjkljiv.*

6279. *Zapisal* Janko Barlè; *povedala* Meta Toter. — *Iz Barletove zbirke.*

6280. *Zapisal* Janko Barlè. — *Iz njegove zbirke.*

Moja mamca so odrajžali,
Jih dolgo nazaj ne bo:
Ni pisma, ni potenta,
Kakó se jim godi!«

Tako se naprej poje, dokler se ne navede vsa žlahta: bratje, sestre, stric, teta itd. Kot zadnja strofa se poje ena izmed teh dveh:

O preljube ve sestrice,
Vas objamem, kušnem v lice,
Prej neg grem od vas pod črno zemljo,
Moram vzet od vas slovo!

O preljubi bratci moji,
Nikar mi ne zamerte,
Predno grem v černo zemljo,
Moram vzet od vas slovo.

6281.

(Iz Frama.)

Smert mi že na vrata kljuka:
»Alj si grešnik ti doma?«
Vsej sem doma, vsej sem doma,
Pa ne rajžam zdaj s teboj.
Rajžali so moja mati,
Ker jih več nazaj ne bo,
Nijenga pisma, nijene šrifti,
Ko se jim kaj tam godi. —
Ura bije, vahtar vpije,
Varite se ga vsi ljudje.
Ura teče, mene vest peče,
Bog ve, ktera zadnja bo.

Ni se ti bati, ker Marija prosi za te.

6282.

(Od Sv. Jurija na Ščavnici.)

»Kaj ti je kršajnska düša,
Kaj si tak zlo žalostna?
Al si grehe premišlavaš?
Al se rajtinge bojiš?«
Saj se mi je treba bati,
Gdaj bo posla Bog po me,
Morbit nicor ob dvanajsti vuri,
To je glih o ponoči.
»Saj se ti je ne treba bati,
Gdaj bo posla Bog pote;
Saj Marija za te prosi,
Tan pred Jezusom kleči.«
Kak Marija Magdalena,
Je bila velka grešnica.
Ona se je spokorila,
Zdaj pa gleda Jezusa.
Kak so Jezusa mantrali,
Močno so ga gajžlali;
Gor na križ so ga prbili
Za roke in za noge.
Marija je pod križon stala,
Milo se je jokala:
»Stopi, stopi, moj sin, s križa,
Kaj te bon obrisala!«
»»Kak ti bon jaz s križa stopa;
Ker premočno sen pribit,
Za roke in za noge,
Za roke in za noge?««

Kdo te bo tolažil, ko ti vsi pomrjejo?

6283.

(Iz Frama.)

Gdo, dekle, tebe troštal bǫ,
Gda ti le oča umerjejǫ?
»Mene pa bǫdǫ troštali mati,
Preljuba mati moja.«

6281. *Zapisal* Oroslav Caf. — *Iz CO. IV. 14. Konec spada k drugi, umetni (cf. Stanič, Drugi perstavik str. 29: »Pesem od konca človeka«).*
6282. *Zapisal* J. Kranjc; *narekovala* Ana Štelcl. — *Iz Kranjčeve zbirke.*
6283. *Zapisal* Oroslav Caf. — *Iz CO. III. 51.*

Gdo, dekle, tebe troštal bǫ,
Gda ti še mati umerjejǫ?
»Mene pa bodo troštale sestrice,
Preljube moje sestrice.«

Gdo, dekle, tebe troštal bǫ,
Gda ti še sestre umerjejǫ?
»Mene pak bǫdǫ troštali brateci,
Preljubi moji brateci.«

Gdo, dekle, tebe troštal bǫ,
Gdar ti še brati poumerjejǫ?
»Mene pak bǫdǫ troštali botri,
Preljubi moji botri.«

Gdo, dekle, tebe troštal bǫ,
Gdar ti še botri poumerjejo?
»Mene pak bode troštalo solnčece,
Oj le rumeno solnčece.«

Gdo, dekle, tebe troštal bǫ,
Gdar solnce zašlo bǫ?
»Mene bǫ troštal mlad měsęc,
Kir vzvečer mi gor pride.«

Gdo, dekle, tebe troštal bǫ,
Gdar li uže měsęc zašel bǫ?
»Mene pak bǫdǫ troštale zvezdice,
Oj le jasne zvězdice.«

Gdo, dekle, tebe troštal bǫ,
Gdar še zvězde zaidejǫ?
»Mene pak bǫdǫ troštali angeljci,
Oj vsi nebeški angeljci
No ljuba Marija s vsmiljenim Jezusom!«

»Po tej temni noči pridi nam Jezus k pomoči!«

6284.

(Iz Frama.)

Jaz sem v jutro zgoda vstal
No bom slovo jemál
Od mojih ljubih oči,
Od mojih ljubih oči.

Oča so žalostni
No sę milo jočejǫ.
»Kaj sę bǫte jokali,
Moje serce žalovali?

To čisto dobro věte vî,
Da umrěti moramo vsi:
Kaj je živega na světi,
Vsę bǫ moglo vmrěti.

Dolgi sǫ pǫti no temna je noč,
Pridi nam Jezus na pomoč!
Po ti temni noči
Pridi nam Jezus h pomoči!

Oh Jezus, prosim tę,
H ispovědi spravi mę:
Oh Jezus moj ljubi,
H ispovědi tudě!

Oh Jezus, prosim tę.
H obhajilu spravi mę:
Oh Jezus moj ljubi,
H obhajilu tudě!

Oh Jezus, prosim tę,
V sveto olej děni mę
Oh Jezus moj ljubi,
V sveto olej tudě!

Oh Jezus, prosim tę,
V nebesa vzemi mę,
Oh Jezus moj ljubi,
V nebesa tudě!

6285.

(Iz Frama.)

Jutre, jutre se bom zgodaj vstal
Ino bom slovo jemal
Od mojih ljubih mater,
Od ljubih mater.

6284. *Zapisal* Oroslav Caf. — *Iz CO. II. 36.*
6285. *Zapisal* Oroslav Caf. — *Iz CO. IV. 12.*

Mati moja se jočejo,
Moje srce žalijo:
Le nikar se ne jočite,
Mojega srca ne žalite!

To pa dobro veste vi,
Da vmreti mormo vsi,
Kar je živega na sveti,
Vse bo moglo vmreti.

Nocoj je temna noč,
Prid nam Jezus na pomoč,
V ti temni noči
Prid nam Jezus k pomoči!

Moj Jezus, prosim te,
K spovedi spravi me;
Moj Jezus ljubi,
K obhajilu tudi.

»Nocoj sem še pri vas, jutri me več ne bo.«

6286.

(Iz Št. Lovrenca ob Timenici.)

Dober večer, moj' prijatli,
Kaj ste prišli semkaj k men'?
Gledat moj mrtvaški obraz,
V srce bo prebodlo vas.

Kaj pomen mrtvaška sveča?
To je duša neumrjoča:
Duša pa večno živi,
Naj bo v nebesih al' pekli.

Dober večer, moj' prijatli,
Nocoj sem le še jast pri vas,
Jutri večer me ne bo,
Me neso v črno zemljo.

Tam so oče, tam so mati,
Tam so bratje ino sestre,
Dobro b' b'lo moliti za nje,
Ker so dolgo v večnost' že.

6287.

(Iz okolice škocjanske na Dolenjskem.)

Dober večer, zvesti prijatli,
Kaj ste prišli semkaj k meni,
Gledat moj mrtvaški obraz,
V srce bo prebodlo vas.

Kaj pomen' mrtvaška sveča?
Mojo dušo neumrjočo:

Moja duša večno živi,
Naj bo v nebesih al' pekli.

Nocoj večer sem še pri vas,
Jutri večer me ne bo,
Jutri večer me ne bo,
K' me ponesó v črno zemljó.

»Jutri bo zadnji dan.«

6288.

(Iz Dobrave pri Kropi.)

Ncoj je an lep večer,
Jutr' bo zadn' dan,
Jutr' bo zadn' dan:
Vzamem, vzamem
Od očeta slovo.

Prav daleč bom rajžov,
Še sam ne vem, kam.
Le n'kar ne žalujte,
K Marij' se zročujte,
Ker Marija devica
Vas troštala bo.

(Pesem se nadaljuje tako, da se na mestu očeta poje mater, sestre, brata itd.)

6286. *Zapisal* Ivan Šašelj; *narekala* Frančiška Lavrič. — *Iz Šašljevega rokopisa.*

6287. *Zapisal* A. Zorec. — *Iz njegove zbirke, ki jo hrani Matica.*

6288. *Zapisal* France Francetov. — *Iz njegove zbirke III. št. 8.*

»Jaz bom moral v večnost iti.«

6289.

(Iz Tunjic pri Kamniku.)

Fajn urca bo prišla,
Še mrbit' n'coj,
Sam očka bojo ostali doma,
Jast bom v večnost mogu j't.

Nič ne pomaga, ko pride smrt.

6290.

(Iz gorjanske okolice pri Bledu.)

Smàrt je suha pa je be¸la,
Kaj za-na ža¸last me je za-de¸la:
Moja moč je preč,
Na pomaga več,
Kàdàr pride smàrtn.è meč.
Moja ljuba moja mat.e,
Vi m.è na morète pomagat.e,
Tam v narlevšèm cvet
Štir.è jìn dvajset let
Môrem v dogo večnast jet.
Ljub.e moj.e dve sestrice,
Zej pa vzamem wod vas sovo:
Wod ljùbljanščèga
Do letanščèga,
Prosta vzamem Ježùša.

»Pri nogah že mi smrt stoji.«

6291.

(Iz Frama.)

Oj jaz vbogi grěšni člověk,
Ker na duši sem bolen.
Gor mi je že postlana
Lěpa běla postelja,
Ker bǫm jaz gor ležala,
Te da bǫm umirala.
Pri glavi mi je luč užgana,
Pri nogah že mi smert stoji:
Pa še okol no okol mene
Dosta sovražnikov stoji,
Pa še tam na drugem strani
Men' Marija cuj glęji,
Ker mi dušǫ s' seboj vabi
V' nebesa, presveti raj,
Oča nebeški nam ga daj!
Bog nam ga daj dobivlati,
Vsem věrnim dušam vživlati!

»Jaz grem slovo jemat.«

6292.

(Od Sv. Jurija na Ščavnici.)

Tosem moja mati grejo;
Jaz pa grem slove jemat:
»Srečno, srečno, lüba mati,
Vidimo se zadnokrat!«
To sem moj oča grejo itd.

(Dalje se poje: sestra, brat, znanec itd. s spremembo, da stoji namesto »grejo« »ide«.)

6289. *Zapisal* France Francetov. — *Iz njegove zbirke VII. št. 54.*

6290. *Zapisal* Ivan Kunšič. — *Iz njegove zbirke, ki mi jo je izročil Škrabec. Drugi zapis (tudi v narečju) je hranil Vlad. Levec; v bistvu se ne loči, samo na koncu je pripisano še:* Zej pa ljuba moja bratca * Zej pa vzamem *etc., kar kaže, da je jemanje slovesa bilo sprva dalјše.*

6291. *Zapisal* Oroslav Caf; *peli* Uršula Kotnik *in* Gertrud Falantan. *Iz CO. I. 85.*

6292. *Zapisal* Jožef Kranjc; *narekovala* Ana Kapun. — *Iz Krajnčevega rokopisa.*

6293.

(Izpod Gradja pri Ljutomeru.)

Todsem grejo moja mati,
Jaz pa grem slovo jemat:
Zbogom, zbogom, moja mati,
Vidimo se zadnjo krat!

Todsem grejo ljubi oča,
Jaz pa grem slovo jemat:
Zbogom, zbogom, ljubi oča,
Vidimo se zadnjo krat!

Todsem grejo moje sestre,
Jaz pa grem slovo jemat:
Zbogom, zbogom, moje sestre,
Vidimo se zadnjo krat!

Todsem grejo moji brati,
Jaz pa grem slovo jemat:
Zbogom, zbogom, moji brati,
Vidimo se zadnjo krat!

Todsem grejo moji znanci,
Jaz pa grem slovo jemat:
Zbogom, zbogom, moji znanci,
Vidimo se zadnji krat itd.

»Težko se je ločiti.«

6294.

(Iz Dobrave pri Kropi.)

Težkó, težkó se je ločiti,
Pa svoj'ga včeta zapustiti:
Oja težkó, težkó,
Nazaj me pan'kol več nebo!

(To se ponavlja tako, da se v nadaljevanju poje v drugem verzu namestu očeta kaj drugega: mater, brata, ljub'co itd.)

Prijatelja ni, da bi šel z menoj.

6295.

(Iz Tunjic.)

Pa jna urca bo prišla,
Mor'bit' še nocoj,
Jest bom mogu rajžati
V črno zemló,
Pa ga nimam p'rjatla,
De b' rajžov z menoj.
Jest 'm mogu pa rajžati
V črno zemlo.
Pa še sami bratje
B'jo vstali domá,
Pa ga nimam p'rjatla,
De b' rajžov z m'noj.
Jest 'm pa mogu rajžati
V črno zemlo.

Mesto bratje se vstavlja dalje oče, hčere, sestre, mati itd.

6293. *Zapisal* dr. Fr. Mohorič. — *Iz njegove zbirke; Dom. Serajnik je k nji zapisal to-le melodijo (pel dr. Mohorič):*

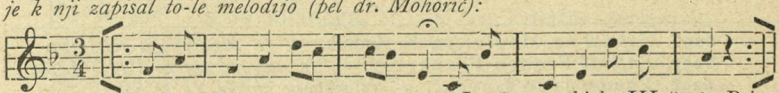

6294. *Zapisal* France Francetov. — *Iz njegove zbirke III. št. 6. Prim. št. 6155—6170.*

6295. *Zapisal* France Francetov. — *Iz njegove zbirke VII. št. 55.*

Mariji se izročite!

6296.

(Z Blok pri Cerknici.)

Jest jemljem, jest jemljem
Od mamce slovu.
Pa nъkar ne žalujte,
Marij se zročujte:
Uol Marija devica
Vas truoštala buó.

Ta kitica se poje petkrat mesto od mamice pa se pri ponavljanju poje po vrsti od ụočke, od bratu, od sịestr, od prjatlu.

6297.

(Iz Žej pri Komendi.)

Jest pa uzamem
Od očka slovo,
In tud jъm podajam
To desno roko.
Nikar ne žalujte,
Dvic' Marî se zročujte,
Saj d'vica Marija
Vas troštala bo.

»Kaj je to, ki je tu mrtvo?«

6298.

(Iz Podlipovice pri Izlakah.)

Dober večer, dober večer,
Dober večer jez vošim vam!
O kaj je to, k' je zdaj mrtvo,
Ta rajni oče vmrli so!
Jemljo slovo
Prav žalostno
Od svojih sinov prav lepo:
Nocoj to noč sem še pri vas,
Al' jutri pa rajžam preč od vas!

(Potem se ponavlja tako, da se preminja v v. 7 za rajnke besedo: sester, bratov, staršev, znancev; za razprti besedi v v. 4. se rabi primerno rajna mati, rajni brat itd. Pesem se poje, kadar pri mrličih čujejo.)

6299.

(Iz Ihana.)

Kaj ja to, k' ja t'la mrtvó?
Vad sôje matere jъmlé slavó:
»N'coj sъm še pъr vas,
Jutъr bom pa rajžu ud vas.«
Ime mo ja pa —ᴗ bo,
Jъmle slavó prov žávastno
Vad sôje lube matere.

(Pesem ponavljajo in naštevajo vse domače dotičnega mrlička otroka.)

Moji starši so še dóma.

6300.

(Podgorje.)

Moji starši so še dóma,
Pa ne pojdejo z menoj:
Jest bom mogu (mogla) sam (a) rajžat'
Zdej 's tega svetá.

Potem se mesto starši v 1. verzu ustavlja: bratje, sestre, prijatlji itd.

6296. *Zapisal* Iz. Modic; *pel* K. Zadnik. — *Iz Modčevega rokopisa.*
6297. *Zapisal* France Francetov. — *Iz njegove zbirke VIII. št. 19.*
6298. *Zapisal* Ivan Lovrač. — *Iz njegove zbirke II. št. 12.*
6299. *Zapisal* Anton Breznik; *pela sestra mu* Ana. — *Iz njegove zbirke II. št. 118.*
6300. *Zapisal* France Francetov. — *Iz njegove zbirke IV. št. 20.* »*Poje se pri mrliču.*« *Glej tudi št. 6289.*

Pojte k Mariji po slovo!

6301.

(Iz Tunjic.)

Prva urca odbila je,
Jezus kliče romarje:
Pejte, pejte čez goro
K Mariji po slovo!

Potem se mesto prva vstavlja druga, ozir. tretja itd. do dvanajsta.

Rožni venec pri mrliču.

6302.

(Iz Žej.)

Kako je Jezus dobr biv, o Marija!
Naša lublena gospa,
Jezusoviga srca,
K je krvavi pot potiv, o Marija,
Oj prosi, oj prosi za nas!

(Enako se dalje poje ves rožni venec.)

»Kako na mrtvaškem pragu jemlje deklica slovo.«

6303.

(Iz Ihana.)

Lubi mojъ, skupi zbranъ,
Pošušajte me zvesto,
Kokó na mrtvaškem pragъ
Jamle dekъlca slavó.
»Slavo morъm zdej jъmatъ
In ločitъ se vad vas,
Mrzlo roko vam podatъ
V koncъ vaše —ᴗ gvas.
Zravъ, srečnъ se radujte,
Nej vas dobrъ Boh živi,
In pogostъm' spremišlujte,
De za máno bote šlъ.
Ž'veva sъm tud' jast na svetъ,
Sъm želeva vživat svet,
Kókъr roža sъm cveteva,
Vadcvetov ja moj rožъn cvet.
Trupu pa že tam počiva,
V krilъ črne zemle spi:
Sonce več k nam na pъrsije,
Belъ dan nas na zbъdi.

Vsakdo mora smrtno čašo piti.

6304.

(Štajerska od Cerovca.)

Naj bo stari al pa mladi,
Vsakši more skušati,
Kak je smrtni pehar piti,
Vsakši ga more skuša(ti).
Smrt svojoj kosoj segne,
No vse soboj potegne:
Le se ne šona starega
No se (ne) zogne mladega.
Je mene tudi pokosila
Zgodaj, z letmi osmimi.
Je mene tudi pokosila
Zgodaj, z letmi osmimi.
Zbogom, zbogom, oča, mati,
Jaz vas moram zapustit,
Jaz vas moram zapustit,
V črno mater-zemljo it.

6301. *Zapisal* France Francetov. — *Iz njegove zbirke VII. št. 57.*
6302. *Zapisal* France Francetov. — *Iz njegove zbirke VII. št. 44.*
6303. *Zapisal* Anton Breznik; *pela stara* Tavčarica. — *Iz Breznikove zbirke II. št. 24. V v. 8. se imenuje ime tiste, ki leži na mrtvaškem odru. Narodnost pesmi se mi zdi zelo sumljiva.*
6304. *Zapisal* St. Vraz. — *Iz VO. XVII. 5 e.*

Srečno, srečno, sestre, brati,
Jaz vas moram zapustit,
Jaz vas moram zapustit,
V črno mater-zemljo it.

Meni pa se venec plete,
Vi ga meni voščite:
Angeljci mi ga pletejo,
Sam Bog m' ga na glavo denè.

Slana je pomorila vse veselje.

6305.

(Iz Ihana.)

Parvo noč ja svanca padva
Na to krej čarné zъmlé,
Tudъ res ja pomoriva
Vse sorte véselé.

Drugo noč ja svanca padva
Na zъléne travъnke,
Tudъ res ja pomoriva
Vse sorte rózъce.

Ta treka noč ja svanca padva
Na mojé zravъ srcé,
Tudъ res ja pomoriva
Vse sorte véselé.

Postъlca ja že postvana
Za me 'nъ mojga lubъga,
Pa morem sama léžat'
Žavastna, vabjokana.

Vad žavast' prevelike
Moj lubъ ja bovan,
Ja že dons ta trek dan čez tedъn,
Kar ja biv na pare djan.

Sosédjъ so ga uprašalъ:
»Al' sъ ti pъr vol umret'?«
Nemó svabo prhaja,
Pojde na drugъ svet.

Ta zadъn tórъ véčer
M'note ni bo več,
Môgu se ja ločъt
Vad téga sveta preč:

Pъr ta narlevš' mvadóstъ
In pъr dvábrъ pametъ,
Pa ga ja Boh h seb' poklicu,
Le-h tъ božjъ rájtъngъ:

Mogu ja rajtъngo dat
Vad šestъndvejset let.

Moj venec hočejo v nebesih imeti.

6306.

(Štajerska.)

Srce je žalostno,
Močno je ranjeno,
Močno je ranjeno,
Moglo bo vmret.

Bog je stvarnik moj,
Stvaril me je na svet:
Zdaj me pa hoče
On k sebi imet.

Mela sem krancelj lep
Tri ino dvajset let:
Zdaj ga pa hoče
Marija imet.

Mela sem šest deklet,
Ki so me spletale:
Zdaj me b'do spremljale
V črno zemljo.

Oče so žalostni,
Mati se jočejo:
Nič se ne jokajte,
Pridem v nebo.

6305. *Zapisal* Anton Breznik; *pel* Jože Gregorin. — *Iz Breznikove zbirke IV. št. 14.*

6306. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz Praprotnikove zbirke I.*

Opomnja. K pesmim tega naslova spada tudi konec št. 843. Večkrat so ž njimi pomešane pesmi naslova »Pomlad za tebe ne pride več (št. 2402—2414).

Zvoni mi zvonijo,
Angeljci pojejo,
Jaz pa vesela grem
V sveto nebo.

'Mela sem ženina,
Usmilenga Jezusa:
Zdaj pa me hoče
On k sebi imet.

6307.

(S Pohorja.)

Tičke, mi baramo:
Al' bo veseli čas,
Al' bo že skoraj
Mladletje pri nas?

»Mladletje že skoraj bo,
Tebe na svet ne bo,
Tebe al' mene
Na svetu ne bo!« —

Dete je rojeno,
Močno je žalostno,
Močno je žalostno,
Moglo bo vmret.

Dete na pravd' leži,
Zravno šest sveč gori:
Naj le gorijo
Tri cele noči.

'Mela sem šest devic,
Krancel mi spletajo:
Naj ga le spletajo
V črno zemljo.

'Mela sem krancel lep
Trinodvajstih let,
Zdaj ga pa hočem
Tem drugim zročit'.

'Mela sem pušelc lep
Triinodvajset let,
Zdaj ga pa hoče
Moj ženin imet'.

Imela sem ženina
Usmiljen'ga Jezusa,
Zdaj me pa hoče
Gor v sveto nebo.

Jamco mi delajo,
Notri me devajo,
Mašnik mi berejo
Črne bukve.

Oče zdihujejo,
Mati se jokajo:
Nič ne žalujte,
Saj pojdem v nebo!

Zvoni mi pojejo,
Godci mi godejo,
Angeljci spremljajo
Dušo v nebo.

Dekleta, jas prosim vas,
Vsliš'te moj zadni glas:
Živ'te vse tako,
Da prid'te v nebo!

6308.

(Od Sv. Jurija na Ščavnici.)

Ptičice prašajo zlati veseli čas:
Al bode skoro zmladletje pri nas, pri nas,
Al bode skoro zmladletje pri nas?

»Zmladletje že skoro bo, mene na svet ne bo,
Mene in tebe na svetu ne bo, ne bo,
Mene in tebe na svetu ne bo.« —

Mela sen ženiha, lübega Jezusa,
Zdaj pa me hoče gor k sebi imet, imet,
Zdaj pa me hoče gor k sebi imet.

6307. *Zapisal* Filip Miklavec. — *Iz njegove zbirke I. št. 59.*
6308. *Zapisal* Jožef Krajnc; *narekoval* Martin Rantaša. — *Iz Krajnčeve zbirke.*

Mela sen venček lep štirinodvajseti let,
Zdaj pa ga hoče san Jezus imet, imet,
Zdaj pa ga hoče san Jezus imet.

Mela sen deklic šest, kere mi venček pleto,
Zdaj pa me nesejo v hladno zemlo, zemlo,
Zdaj pa me nesejo v hladno zemlo.

Godci mi godejo, ajngeli pojejo,
Mene pa spremlajo v sveto nebo, nebo,
Mene pa spremlajo v sveto nebo.

Oča žalujejo, mati se jočejo,
Meni pa dobro bo, dobro mi bo, mi bo,
Meni pa dobro bo, dobro mi bo.

6309.

(Od Sv Jurija na Ščavnici.)

Ptičice vprašajo
Za ti veseli čas,
Al bode skoro zmladletje pri nas, pri nas,
Al bode skoro zmladletje pri nas.

»Zmladletje že skoro bo,
Mene na svet ne bo;
Mene in tebe na svetu ne bo, ne bo,
Mene in tebe na svetu ne bo.« —

Mela sem venec lep
Štirinodvajseti let,
Zdaj pa ga hoče sam Jezus imet, imet,
Zdaj pa ga hoče sam Jezus imet.

Mela sem ženina,
Lübega Jezusa,
Zdaj pa me hoče gor v nebo imet, imet,
Zdaj pa me hoče gor v nebo imet.

Mela sem šest deklet,
Ki so me spletale,
Zdaj pa me nesejo v hladno zemlo, zemlo,
Zdaj pa me nesejo v hladno zemlo.

Oče žalujejo,
Mati se jočejo,
Meni pa dobro bo, dokler mi bo, mi bo,
Meni pa dobro bo, dokler mi bo.

6309. *Zapisal* Jožef Krajnc; *narekovala* Jožefa Kvas. — *Iz Krajnčeve zbirke.*

Godci mi godejo,
Angeli pojejo,
Mene pa spremlajo v sveto nebo, nebo,
Mene pa spremlajo v sveto nebo.

Bog mi je dal na svet
Kratko na njem živet,
Kratko na njem živet,
Enkrat umret.

6310.

(Od Slov. Gradca.)

Hvalim te, svarnig moj,
Da si me dav na svet,
Prosim te, daj mi
Še nicoj doživet.

Srce je boleno,
Močno je žalostno,
Močno je žalostno,
Moglo bo umret.

Mela sim šest pletic,
Kir so me spletale,
Al zdaj me pa bojo spremlale
V sveto nebo.

Mela sim krancel lep
Triinodvajset let,
Al zdaj ga pa hoče
Jezus h sebi imet.

Kaj mi je zdaj storit?
Prijatle poklicati,
Uzeti od njeh slovo,
Od ledig stanu.

Mela sim ženina,
Samiga Jezusa,
Zdaj me bo spremu
Gor u sveto nebo.

Pijmo ga osak svoj glaš,
De nam bo kračje čas,
De nam bo kračje čas,
Jezus per nas.

De grehe nam odpusti
Lub Jezus usmileni,
Le enkrat na sodni dan
To sprosi Marija nam! Amen.

6311.

(Iz Braslaveč.)

Mene serce boli,
Močno je rajeno,
Močno je rajeno,
Moglo bo umret.

Bog je pa stvarnik moj,
Stvaril me je na svet,
Zdej me pa hoče
Gor k sebi imet.

Kaj si je zmislila,
Fante poklicala,
De uzame zdej slavo
Od ledik stanu.

Mela sim šest pletic,
Da so me spletale;
Zdaj me bojo spremlale
V černo zemlo.

Mela sem krancel lep
Triinodvejset let,
Zdej me pa hoče
Bog k sebi imèt.

Vačka se jokajo,
Mamca pa glih tako:
Ne žalujte tako,
Sej gre v nebo!

6310. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz zbirke nekega Martina Laznika, ki mi jo je dal filozof Jož. Glonar.*

6311. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz pesmarice Neže Baš II. št. 4.*

6312.

(Od Makol.)

Prišle so pismice,
Žalostne šriftice,
Od mojga dekleta
Zalubleniga.

Notre mi tak stoji:
Dekle bolen leži,
Prav milo se joče
In solze toči.

Ptičke, jaz prašam vas,
Vslišite moj mili glas:
Al bode že skoraj
Ta luba spomlat?

Ptička mi tak veli:
»Kaj te spomlat skrbi,
Spomlad bode prišla,
Dá tebe ne bo.

Luba mat božja ti
Dul iz svete gore,
Potroštaj ti mene
In moje serce. —

Imela sem ženina,
Smilenga Jezusa,
Al zdaj me pa hoče
Gor v sveto nebo.

Imela sem krancl lep
Štiriindvajsti let,
Al zdaj me pa hoče
Sam Jezus imet.

Imela sem šest deklet,
Ki so me vpletale,
Al zdaj me pa spremlajo
V črno zemljo.

Dekle mrtvo leži,
Zram pa šest sveč gori:
Le naj mi gorijo
Tri cele noči.

Oče se jočejo,
Mati pa glih tako:
Le nič se ne jočte,
Saj pojdem v nebo.

Godci mi godejo,
Angelci pojejo,
Ker mojo dušico
Spremlajo v nebo.

6312. *Zapisala* Lojza Šalamun. — *Iz njene zbirke št. 18. Po njenem petju je zapisal Jurij Lulek to-le melodijo:*

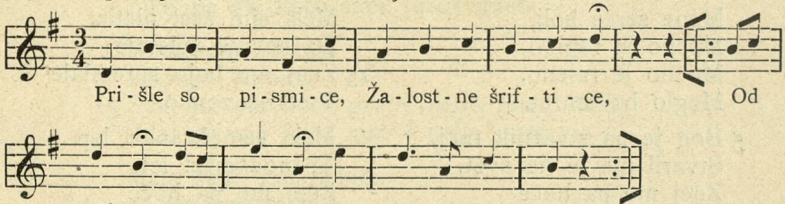

Po petju Marije Brečkove pa jo je zapisal tako-le:

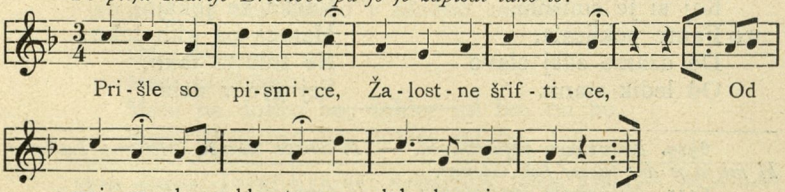

6313.

(Iz Goršič.)

Serce je žalostno,
Močno mi je ranjeno,
Močno mi je ranjeno,
Moglo bo umret.

Bog pa je stvarnik moj,
Stvaril me je na svet,
Bog pa mi daj še
To noč preživet!

Angelček varuh moj,
Varuj me še necoj,
Varuj me še necoj,
Angelček moj!

Imela sem pet sestric,
Prej so me spletale,
Zdaj me pa spremljajo
V černo zemljo.

Očka so žalostni,
Mamca se jokajo:
Mamka, ne jokajte,
Saj grem v nebo!

Imela sem krancl lep
Štiriindvajset let,
Zdaj ga pa hoče
Bog k sebi imet.

Imela sem ženina,
Usmiljenga Jezusa:
Zdaj mi je pa roko podal
V sveto nebo.

6314.

(Iz okolice škocjanske na Dolenjskem.)

Moje srcé bolnó,
Gvišno je ranjeno,
Gvišno je ranjeno,
Moglo bo umret'.

Imela sem sester šest,
Vse sem mogla zapustit',
Vse so me spremile
V črno zemljó.

Oče žalujejo,
Mamca se jokajo:
Ne žalvajte takó,
Men' je preveč hudo.

Imela sem krancelj lep
Tri in dvajset let,
Zdaj me pa hoče Bog
K sebi imet'.

6315.

(Iz Ihana.)

Kaj s' ja še zmisъlva?
Vse ja vkъp sklicava:
Vzeva ja-vd nъh slavó,
V'd lédъk stanó.

Vačka žalújъjo,
Mam'ca se jókajo:
Ne žal'vajte tokó,
Sej grem u nъbó!

'Meva sъm šest predíc,
De so me splétale;
Zdej me pa spremlajo
V čárno zъmló.

'Meva sъm júnfrove,
Dъ só me naprávlale,
Zdej mъ pa dévajo
Pare trdé.

Vačka žalújъjo,
Mam'ca se jókajo:
Ne žal'vajte tokó,
Sej grem u nъbó!

6313. *Zapisal* Janko Barlè. — *Iz njegove zbirke.*
6314. *Zapisal* A. Zorec. — *Iz njegove zbirke, ki jo hrani Matica.*
6315. *Zapisal* Anton Breznik; *pela sestra* Ana. — *Iz Breznikove zbirke IV. št. 36.*

'Meva sъm krancъl lep
V'd célъh trindvéjset let,
Zdej ga pa Boh vźče
H sebъ imét'.

Vačka žalújъjo,
Mam'ca se jókajo:
Ne žal'vajte tokó,
Sej grem u nъbó!

'Meva sъm cimъr lep,
Mogva sъm v nêmo vmret':
Zdej 'mam hiš'co l'pó,
Truš'co novó!

6316.

(Torovo.)

Stara sem dosti let,
Eno jn dvejset let,
Eno jn dvejset let,
Mogla 'm umret'.

Tičke lepo pojo,
Mene k pogreb' nesô,
Mene pa spremljajo
V črno zemljò.

Očka žalujejo,
Mamca se jokajo:
Ne žalujte toko,
Sej grem v nebo.

Fantje žalujejo,
Dekleta se jokajo,
Fantje me spremljajo,
Dekleta pa — — — —.

6317.

(Z Blok pri Cerknici.)

Imejla sъm krancъl lejp
Triiъndvajsъt lejt,
Zdej ga pa hŭoče
Lub Jezus imejt.

Ŭočka, ne žalujte,
Mamca, ne jŭokejte,
Sej ste dal hčir možu,
Sam'mu Bogu.

Iъmejla sъm dvanajst sple-
tienk,
De so me splejtale,
Zdej me sprejmlale
V črno zemlŭo.

6318.

(Z Blok pri Cerknici.)

Kaj se je zmisъlna?
Fante vkъp sklicala,
Vźela od nъh slavu,
Od lejdъg stanu.

Kaj se je zmisъlna?
Duklźeta vkъp sklicala,
Vźela od nъh slavu,
Od lejdъg stanu. —

Sъm se ŭožźenu, se kosam,
Za ta prelubъ lejdъg stan,
Za ta prelubъ lejdъg stan
Se jŭokam nuč źъn dan.

Oh fantje vi, ne ženite se,
Ženitve so prepovejdane,
Duklźeta faulaste.

6316. *Zapisal* France Francetov. — *Iz njegove zbirke IV. št. 33.*
6317. *Zapisal* Iz. Modic; *pel* K. Zadnik. — *Iz Modčeve zbirke.*
6318. *Zapisal* Iz. Modic; *pel* K. Zadnik. — *Iz Modčeve zbirke. Konec spada drugam.*

6319.

(Z Blok pri Cerknici.)

Micka mrtva leží,
Par svejč pr nъ gorí.
Kaj se je zmisъlna?
Očïeta poklicala,
Vzïela od nъh slavu,
Od lejdъg stanu.

Pri ponavljanju se mesto »očieta« poje mamco, brate, siestre, žlahto.

6320.

(Z Blok pri Cerknici.)

Imejla sem ženina,
Usmiljenga Jezusa,
Zdej me če večni Bog
K sebi imejt.

Imejla sem krancl lejp
Sedemindvajset lejt,
Zdej ga če večni Bog
K sebi imejt.

Imejla sem šest pletilk,
De so me splejtale,
Zdej me b'jo spremljale
V črno zemljo.

Zgonovi mil pojo,
K sebi me vabijo,
K sebi me vabijo
V črno zemljo!

6321.

(Z Blok pri Cerknici.)

Kaj sъ je zmisъlna?
Ǔočka poklicala,
Vziela od neh slavu,
Lejdъk stanu.

Kaj se pa še zgodi?
Micka mrtva leži,
Pr nъ pa par svejč gori
Cejle noči.

Stǔóru bъ biǔ ǔočka proǔ,
De b' jo biǔ daǔ možu;
Pa še vbъl stǔoru sъ proǔ,
De s' jo Bogu.

6322.

(Iz Št. Lovrenca ob Timenici.)

Moje srce bolno,
Gvišno je ranjeno,
Gvišno je ranjeno,
Moglo bo umret.

Zvonovi mil' pojo,
K sebi me vabijo,
K sebi me vabijo
V črno zemljo.

Imam zdaj krancelj lep
Triindvajset let,
Zdaj me pa hoče
Bog k seb' imet'.

Imela sem sester šest,
Mogla sem zapustit',
Ker me zdaj spremljajo
V črno zemljo.

6319. *Zapisal* Iz. Modic; *pel* Tine Hiti *iz Ravnika.* — *Iz Modčeve zbirke.*

6320. *Zapisala* M. Modic; *narekovala* Ter. Hiti *iz Ravnika.* — *Iz zbirke Izidora Modca.*

6321. *Zapisal* Iz. Modic; *narekovala* Pepa Šivc *iz Štorovega.* — *Iz Modčevega rokopisa.*

6322. *Zapisal* Ivan Šašelj; *narekovala* Frančiška Lavrič. — *Dva druga zapisa iz ust iste pevke se ločita v tem, da manjka zdaj v enem, zdaj v drugem ktere strofe in da so te drugači porazdeljene. V enem se 2. in 3. strofa glasita:* Zvonovi mi mil' zvono, * Tički mi mil' pojo, * Mene pa spremljajo * V črno zemljo. * Stara štirindvajset let * Imela sem krancelj lep, * Zdaj ga Bog hoče * Gor k sebi imet'.

Imela sem spletanke,
Ki so me spletale,
Zdaj me pa spremljajo
V črno zemljo.

Očka žaljujejo,
Mam'ca se jokajo:
Ne jokajte tako,
Pojdem v nebo.

Enkrat v nebo prišla,
Za vas prosila bom,
Za vas prosila bom,
Prid'te v nebo!

6323.

(Iz Ilirske Bistrice.)

Nosila sem krancel lep
Štir' in pa dvajset let,
Zdaj pa me hoče
Sam Jezus imet.

Mamca so v kamrci,
Očka so v štiblci:
Oh ne žalujte tako,
Saj grem v nebo!

Mamca se jočejo,
Očka žalujejo:
Oh ne žalujte tako,
Ker grem v nebo!

Zvonovi lepo pojo,
V britof me vabijo,
V britof me vabijo,
V črno zemljo.

Dekleta skup sklicala,
Vzela od vsih slovo,
Vzela od vsih slovo,
Ker gre v nebo.

Zvonovi lepo pojo,
V britof jo nesejo,
V britof jo nesejo,
V črno zemljo.

6324.

(Iz Gor. Vrtojbe.)

Dobil sem pismice,
Žalostno šriftice,
Da dekle moje bolno leži,
Da dekle moje bolno leži.

Drevi pa pridem k nji,
K moji zaljubljeni,
Hočem potroštati srčice v nji,
Hočem potroštati srčice v nji.

Ko sem k nji prišel,
Sem žalosten postal,
Ona prav milo pogledala me,
Ona prav milo pogledala me.

»Ljubček moj, ti si res lep,
Jaz bom zapustila svet,
Tebi privoščim tri druge imet,
Tebi privoščim tri druge imet.

Imela sem krancelj lep,
Star enoindvajset let,
Zdaj pa ga hoče Marija imet,
Zdaj pa ga hoče Marija imet.

Imela sem pušlc lep,
Star enoindvajset let,
Zdaj pa ga hoče sam Jezus imet,
Zdaj pa ga hoče sam Jezus imet.

Imela sem šest deklet,
Ki so me spremljale,
Zdaj pa me spremljajo v črno zemljo,
Zdaj pa me spremljajo v črno zemljo.«

Zvoni, le zvoni, zvon,
Štirje jo nesejo,
Angelci spremljajo dušo v nebo,
Angelci spremljajo dušo v nebo.

6323. *Zapisala* Josipina Furlanijeva. — *Iz njene zbirke.*

6324. *Zapisal* Jožef Cejan. — *Iz njegove zbirke VII. št. 19. Namesto* Star *v v. 18. in 22. je pač brati* Stara; *tudi* spremljale *v v. 26. je najbrž pomota za* spletale.

Mene srce boli po umrlih roditeljih.

6325.

(Od Cerovca.)

Mene mojo serdce bolì,
Bolì, bolì, bolelo bo:
Za mojo staro matere,
Za mojga starega očè.
Oča so šli po smertni meč,
Kaj jih ne bo nìkoli več.
Mati so se ne vtegnoli
Spovedat, prišla smert po njih.
Te štiri tenke blanjice,
To jihova de hižica;
To šako drobnega treščiča,
To jihova de postelja.
Ta kerpica tenkega platneca,
To jihova bo ruhica;
Al jim pa bodo sosedje
Ti drobni moleki no červjè.

»Moji starši v grobu spijo.«

6326.

(Od Sv. Andreja pod Oljsko goro.)

Moji starši v grobu spijo,
Angelj varhi jih gor budijo,
Daj jim Jezus in Marija
To ljubo lahko noč!

(To se vedno ponavlja, samo da se starši preminja v bratje, sestre, strici, tete itd.)

6327.

(Iz Varaždina.)

Mamica, lehku noč,
Od Boga pomoč,
Od majke Marije
Prelèpu lehku noč!
Od majke Marije
Prelèpu lehku noč!
Marija gre v nebesa,
Nas vodi za sobom;
Veselo nam je iti,
Marija, za tobom!
Veselo nam je iti,
Marija, za tobom!
Japica, lehku noč itd.

Pripevajo se po vrsti vsi hišni sorodniki in znanci, a naposled še zapojo:

Trebliči, lehku noč, itd.

6325. *Zapisal* Stanko Vraz. — *Iz VO. XIX. r. 292, kjer je ta-le melodije načrt:*

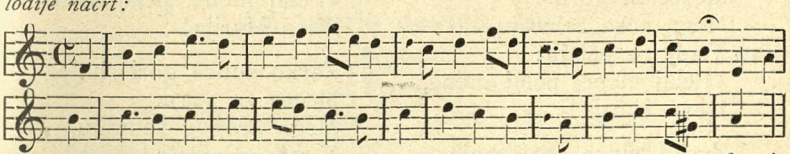

Vraz je prepisal pesem vnovič v VO. XIX. y. 82 s temi premembami: 7, 8] Mati pa so mi že vmerlì * Ne vtegnoli se spovedati — 10, 12 de] je — 13 platnà — 14 rušica — 15] Jim pa so nemili sosedjè. *Prepis Vrazov v VO. VIII. 1 se loči od zgoranjega natiska v tem, ne glede na naglasna znamenja in zlogotvorni* r: 1 srce — 3 materjo — 4] Za mojega bogega očè — 6] In jih ni bilo nikol' več — 7, 8] Mati se niso vtegnoli * Spovedati, smrt je prišla po njih — 10, 12, 14 jihova de] njihova je — 12 postela — 13 krpa — 14 rüšica — 15 No njihovi sósedje — 16 moli.

6326. *Neznanega zápisovavca. — Iz prepisa Fr. Praprotnika.*

6327. *Zapisal* F. R. Plohl. — *Iz njegovih HNP. III. 21. Ali je pesem prav spravljena sem, je težavno reči.*

6328.

(Z Blok pri Cerknici.)

V judemsko (?) cirku pridem,
Me srce zeboli.
Kej so mŭoja mamca,
K' so lanъ tukej bli?
Al zdej pa počivajo
V hladnemu grobu;
Al zdej pa počivajo,
Vsmilъ se Bogu!

(Mesto mamice se vstavi lahko kaj drugega.)

»Moja mati pa lehko spijo.«

6329.

(Iz Frama.)

Moja mati pa lehko spijo,
Ki jih angelci gor budijo:
O le Jezus no Marija,
Daj jim Bog eno lehko noč!
Moj oč' pa lehko spijo,
Ki jih angelci itd.
Moji brati lehko spijo,
Ki jih angelci itd.
— — — — — — —
Moji sovražniki težko spijo,
Ker jih ti hudi gor budijo:
O le Jezus no Marija,
Daj jim Bog eno lehko noč!

»Žarko sunce gori shaje.«

6330.

(Iz Vrbovca.)

Žarko sunce gori shaje,
Mesec za goru.
Moju majku zebiraju,
V ra' ju pelaju:
»Pelaj mene, pelaj mene,
Deva Marija!«

Žarko sunce gori shaje,
Mesec za goru.
Mega očka zebiraju,
V raj ga pelaju:
»Pelaj mene, pelaj mene,
Deva Marija!«

Žarko sunce gori shaje,
Mesec za goru.
Moju sestru zebiraju,
V ra' ju pelaju:
»Pelaj mene, pelaj mene,
Deva Marija!«

Žarko sunce gori shaje,
Mesec za goru.
Mega braca zebiraju,
V raj ga pelaju:
»Pelaj mene, pelaj mene,
Deva Marija!«

Žarko sunce gori shaje,
Mesec za goru.
Mega dragog zebiraju,
V raj ga pelaju:
»Pelaj mene, pelaj mene,
Dragi moj sobom!«

6328. *Zapisal* Iz. Modic; *narekovala* Pepa Šivc *iz Štorova.* — *Iz Modčeve zbirke.*

6329. *Zapisal* Oroslav Caf. — *Iz CO. IV. 35.*

6330. *Zapisal* Rik. Ferd. Plohl. — *Iz njegovih HNP. I. 70—71.*

Kar je umrli zamudil, to založi Bog!

6331.

(Iz Frama.)

Lehkǫ noč, lehkǫ noč,
Ljuba moja Nana!
Daj ti jǫ Bog, daj ti jǫ Bog,
Jezus no Marija!

Kaj se Nana zamudi,
Vsej ji Marija založi:
Založi ji Bog, založi ji Bog,
Le Jezus no Marija.

Lehkǫ noč, lehkǫ noč
Ljuba moja Neža!
Daj ti jǫ Bog, daj ti jǫ Bog,
Jezus no Marija!

Kaj uže Neža zamudi,
Vsej ji Marija založi:
Založi ji Bog, založi ji Bog,
Le Jezus no Marija itd.

6332.

(Iz Frama.)

Lehko noč! lehko noč,
Ljuba naša mati!
Daj jim Bog, daj jim Bog,
Jezus no Marija!

Karkolj mati zamudijo,
Dolži jim Marija!
Dolži jim, dolži nam
Jezus no Marija!

Za umrlo devico. A.

6333.

(Iz gorjanske okolice pri Bledu.)

Ta dèvica je vmàr¸la
Nòcoj le.to noč,
Sam Ježùš Marija
J.e gresta v pomoč.

Ta dèvica je vmàrla,
Na parah leži,
Nebeška drùžina
Se jo veseli.

Dèklič.e, fantič.e,
Poglejte jo vi,
Koko se ta dèvica
Vese¸lo dàrži!

Ta dèvica v nebesìh
Špàncera¸la bo,
Nebeščèm.o sin.o
Prepe¸va¸la bo.

Za umrlo devico. B.

6334.

(Iz Podgorja.)

Veseli čas od nas gredo,
Rožice pa le en cajt cvedo:
Mat se joka in žaluje,
Mladà dekle v grobu spi.

Smrt neusmiljeno kosi,
Mlado dekle umori.
Komaj je spoznala svet,
Stara eno in dvajset let.

6331. *Zapisal* Oroslav Caf. — *Iz CO. III. 35. Pesem se nadaljuje, premeniviši ime. Prvotno se je pač mesto* Nana *pelo* mama *(gl. nastopno številko).*

6332. *Zapisal* Oroslav Caf. — *Iz CO. IV. 34;* dolži = doloži = založi.

6333. *Zapisal* Ivan Kunšič. — *Iz njegove zbirke, ki mi jo je izročil Škrabec. V Kunšičevih rokopisih, ki jih je hranil Vlad. Levec, sta še dva zapisa, ki se bistveno ne ločita od natiska.*

6334. *Zapisal* France Francetov. — *Iz njegove zbirke I. št. 20.*

Zapeljana še ni bla
Od pregrešnega sveta,
Med device je prišteta bla,
Nevesta Jezusa.

O nedolžen krancelj tvoj
Naj zdaj rajža sè teboj:
So ga dekleta spletale,
Ker jih vabi za seboj.

»O Marija žalostna,
Troštarca mojga srca,
Najna hči je mogla umret,
Jezus pa za nas trpet'. —

Zvonovi spet milo pojo,
Mene na britof vabijo,
Gor na britof žegnani,
Kjer so grobje velbani.

Danes je še tukaj, pa jutri ga ne bo.

6335.

(Iz Izlak.)

Dones je še tuki,
Sej jutre ga na bo,
Ker pridejo pogrebci
Jen nesli ga bojo.

Ga keki parnesejo,
Na žegnan britofi,
Ga doli položejo,
H globoki jamici.

Pa pridejo gospodje
O teh belih srajčecah,
Zvonova zazvonejo,

K me o cerko nesejo.
Zvonova spet otihnejo,
K mene o cerko denejo.

Zvonova glasno pojejo,
K mene o grob zagreblejo.
Zvonova spet otihnejo,
K mene o grob zagarnejo.

K dol z britofa grejo,
Hitro pozabijo,
Mojo dušico
Hitro pozabijo.

Lub brati jen sestrice,
Oh sponte se na me
Par daritvi svete maše
Jen par drugih molitocah!

»Pridite k moji procesiji, ko me bodo z doma nesli.«

6336.

(Iz Selnice na Dravi.)

Smrt si neusmilena nekaj storila,
Mladega fantiča dol umorila.

Jutre pa pridejo ljudje k ti hiši,
Kjer bojo to truplo k pogrebščini nesli.

Preden me nesejo moži, fantiči,
Zadi mi pojdejo žene, dekliči.

V sredi mi grede pa Jezus presveti,
Ker hoče to dušo gor v nebo imeti.

Srečen ostante, oče in mati
Zdaj se jaz moram od vas proč podati.

6335. *Zapisal* F. F. Lužar. — *Iz njegove zbirke I. št. 30.* »*V 2. v.* jutre = jutri; zvonova = znonovi.«

6336. *Zapisal* Fr. Praprotnik. — *Iz njegove zbirke.*

Srečno ostante, brati in sestre,
Zdaj se jaz moram v to večnost podat.

Bog vam daj dolgo na svetu živet
No pa en kratek cajt v vicah trpet.

6337.

(Iz Frama.)

Prišla je, prišla je smrtna ura,
Ktera nam je mlado ženo vmorila,
Mogla je ona mlada vmreti
In s tega sveta slovo vzeti.

»Srečno, srečno vsi pošteni
Ino pa tudi moj mož ljubljeni:
Prijte, le prijte k moji procesji,
Jutre me bojo od doma nesli.

Predi pa grejo moži, hlapčiči,
Zadi pa grejo žene, dekliči,
Najbolj predi gre Jezus razpeti,
Kteri pa hoče mojo dušo imeti.

Na sredi pa gredo pogrebljani,
Ki me bojo nesli na britof k jami.
Še tri kose mi bojo zvonili,
Potem pa bojo na me pozabili.

6338.

(Iz Frama.)

Prišla je, prišla zadnja ura,
Mladǫ ženǫ smert vmorila.
Jutrě prite k' njeni precesji,
Jutrě bǫjǫ jǫ k' pogrebu nesli.
Predě bǫjǫ šli mǫžje, hlapčiči
Zadě pa žene, děkliči.
Na sredi bǫjǫ šli pogreblani,
Ki bojǫ jǫ nesli k' černi jami.
Poleg grę Jezus razpęti,
Ker če tǫ dušǫ s' seboj vzęti.
Dokler bǫjǫ zvonovi pěli,
Ti cajt bǫ žlahta za njǫ molila.
Ko bǫjǫ zvonovi vtihnǫli,
Vsi bǫjǫ na njǫ pozabîli.
»Zdaj pa grejǫ vsi od mene,
Ne bǫ niše vęč pri meni!«

6339.

(Iz Frama.)

Prišla je, prišla smèrtna ura,
Da je mǫža umorila.
Prišli sǫ prijatelji,
Na smèrtno posteljo sǫ ga položili.

Prišli sǫ še drugi,
Ki mu prinesejǫ trugǫ.
Pridejǫ pak pogrebljani,
Ki ga děnejǫ na rame.
Nesejǫ ga na posvěčen britof,
Kděr je jama zanj iskopana.
K procesji ste vî povabljeni,
Možje, fantje vsi pošteni.

K procesji ste povabljene,
Žene, děklete vse poštene.
Tu pa grę velka precesja,
Ker mǫža h pogrebu nesejǫ.

6337. *Zapisal* Oroslav Caf — *Iz CO. IV. 6.*
6538. *Zapisal* Oroslav Caf; *pela* Uršula Kotnik. — *Iz CO. I. 80.*
6339. *Zapisal* Oroslav Caf. — *Iz CO. II. 76.*

Prědě grejǫ mǫže no hlapčiči,
Zadě žene no děkliči,
Na srědě pa Jezus razpęti,
Ker hoče mǫža k sebi vzęti.

Srečno ostanite, vsi ljubljeni,
Bog vam daj na světu
Pobožno živeti,
Po smèrti si v nebesa priti.

Jutri pridejo štirje po me.

6340.

(Od Sv. Jurija na Ščavnici.)

Nicoj sem jaz to zadnjokrat
Pri svoji lübi materi,
Pa jutri bojo prišli
Oj štirje po me.

Ter bodo mene nesli
Od moje lübe matere,
Od moje lübe matere
K toj beloj cirkvici.

Tam bodo me dol djali,
Okoli bodo gledali,
Okoli bodo gledali
No grobec iskali.

Pa grobeca ne najdejo,
Mi jamo skoplejo.

Ter jamo so skopali,
Mene noter djali.

Ter noter so me djali,
S prstjoj zasipali,
S prstjo so me zasipali
In idejo domo.

Tam jejo no pijejo,
Prav dobre vole so,
Na düšo pa ne zmislijo,
Kaj večnosti bo!

Ah, da bi jaz le mogla
Enkrat še ta domo,
Da bi si vsi zmislili
Na mojo düšo!

Za slovo pred pogrebom.

6341.

(Iz Frama.)

Premîsli, o člověk,
Poslědnje rěči,
Te bǫš viděl, kako dolgo
Tę Bog na světu pusti.

V kratkem veselju
Na světu živiš,
Tę farba sprehaja,
Se smèrti bojiš.

Ena děklica je bîla,
Ze světa je šla,
V kratkem veselju
Na světu je bîla.

Premîsli, tî člověk,
Svojega življenja dni,
Vsej sę ti kratko
Na světu le zdi.

»Oj srečno ostanite
Zdaj, mešniki vî,
Ke ste brali
Le te měše za mę.

Oh Jezus, ponižno
Tę prosim jaz to,
Da mi še bǫte
Prinesli sveto rešnje tělo.

Zdaj srěčno ostanite,
Prijatelji vsi,
Le prosite no molite
Boga za mę!

Le srečno ostanite,
Pogrebljani vi,
Ki me bǫte zanesli
V černǫ zemljǫ.

Tam bǫ moj pokoj
Do sǫdnega dné:
Ljubeznivi moj Jezus,
Vsmili sę krez mę!

6340. *Neznanega zapisovavca.* — *Prepisal* Jožef Krajnc *iz zapisnika* Franca Krefta *na Vanetini.*

6341. *Zapisal* Oroslav Caf. — *Iz CO. II. 42.*

Danes se že med mrtve skriva.

6342.

(Iz Frama.)

Ljubljeni, kaj dnes v cirkvi je?
Le žalostno poglejmo,
Kam ljuba naša mladost gre,
Da za njo ne vemo!

Poglejmo taj na tružico,
Kder mladi fant počiva:
Še ni dolgo, kar je v cerkvi bil,
Se že med mrtve skriva.

Enoindvajset let ko rožen cvet
Na svetu je on živel,
Ali dnes je pa ti prvi dan
Mrtvački red začenjal.

»Oh preljubi oča moj,
Na rokah me nosite:
Nocoj pa bo ta zadnja noč,
Vas prosim, ne zaspite.

Oh preljubi prijatelji,
K precesji moji prite,
Pred ste radi pri meni bli,
Ti zadnji pot mi dajte!«

Je od vseh tih drugih slovo vzel,
Zmislil na svojih mater,
Ker davno že pokojni so
Z sveta slovo vzeli.

Kakoršen je mrtvec, takovšni bomo tudi mi.

6343.

(Iz Frama.)

Mi sę vkupe zbrali,
Vsi ledik fantiči,
Fanti no děklęta
No še ljudi zakonski.

Mi smo denes čuli pravit',
Da vam mèrlič tu leži;
Mi nismo prěj věrjęli,
Sém smo prišli ględati.

Tu smo ga gotovo našli,
Da na postelji leži:
O le fanti no děklęta,
Ravno tak bǫmo mî!

Kovǫ farbǫ mi imamo,
Tako èrdęčǫ kakor krî:
Poględnimo to mèrtvo truplo,
Kako spremẽnjeno leži!

Le to si h sèrcu vzemimo,
Da ravno tak bǫmo mî:
Truplo vidimo tu ležati,
Živega vęč vidět ni.

Tota duša je uže vzęla
S tega svẽta slovo,
Od staršov ino bratov
No od vseh svojih prijateljov.

Tota duša je gotovo
Prišla pred svęto Gedertǫ,
Ona bǫ tǫ dušǫ umîla,
Da bǫ enkrat grẽhov prosta.

Le mî zvẽsto Bogi služimo,
Da ne bǫmo pogubljeni.
Le mî zvẽsto Bogi služimo,
Da ne bǫmo pogubljeni!

Ki smo sę uže vkupě zbrali,
Vsi ledik fantiči,
Fanti no děklęta
No še ljudi zakonski:

Toto truplo bǫmo vzdignǫli
Od te smèrtne postelje,
No ga bǫmo zanesli
Na grobišče posvęčeno!

6342. *Zapisal* Oroslav Caf. — *Iz CO. IV. 16. Prim. št. 6337—6339.*
6343. *Zapisal* Oroslav Caf. — *Iz CO. III. 126.*

Žalostno mi je odpevanje, lože bi mi bilo jokanje.

6344.

(Iz Frama.)

Oča mi v jutro sę ispovědajǫ,
Ob poludne mi pa uže umirajǫ.
Jaz sem jim pa pri glavi stal,
Sladko imę Jezus jim klical.

Ino v rǫkǫ sem jim daval
Svěčǫ močno žegnanǫ,
S svętih Vušar prinešeno.
V drugo rǫkǫ sem jim daval
Našega Jezusa razpętega.

Jaz něsem imel nič sestre vęč,
Kakor nǫ napitnǫ sestrǫ.
Taista enǫ mešǫ za mę plačala,
Gospod Janez jǫ je bral.

Gospod Janez jǫ je bral,
Jaz sem mu jǫ odpěval té:
Žalostno moje odpěvanje,
Leže bi mi bîlo milo jokanje!

Ptičke po zraku lětajǫ,
Vsej si tudě lěpo prepěvljejǫ:
Žalostno je jih prepěvanje,
Lovci za njimi strěljajǫ.

Služi, služi, človek ti, Bogu,
Dokler si terden ino zdrav.
Enkrat bi rad služil Bogu,
Pa ti le prepozdno bǫ!

Šče te tri skladničkice,
Tu bǫš ti iměl hišicǫ;
Šče ti drobni červeki,
Šče ti bǫdǫ tvoji sosědi.

Ino te drobne mravljice
Bǫš imel za prijateljice;
Šče ti glasni zvoniči,
Ti bǫdǫ tvoja popǫtnica!

Oddelek B.

Narekanje za umrlimi.

Za možem.

6345.

(S Poljan v Belih Kranjcih.)

Mrliči se tukaj na pogreb spremljujejo z velikim žalovanjem. Cela vas se večkrat zbere na sprevod mrtviga, ako je bil v življenji v časti. Ne najét, ampak radovoljno gre ženski spol za takim mrličem in narekuje za njim, to

6344. *Zapisal* Oroslav Caf; *pela* Marinka Bǫbnica. — *Iz CO. III. 25—26.*

6345. *Popisal* J. Kobè. — *Iz Novic V. (1847) 182.*

Opomnja. O narekanju v Belih Kranjcih piše Valvásor v knjigi »Die Ehre des Herzogthums Krain« II. 305: »Bey ihren Leychen scheinet dieses schreibwürdig, dass sie ein altes Weib dingen, welches den Todten beweinen muss. Dieselbe singt nur gleichsam, doch ganz kläglich und erzehlt Alles, was er in seinem Leben Gutes oder Rühmliches gethan, imgleichen, was er künfftig noch für schöne Thaten hätte thun können. Sie fragt auch den Todten ungefähr also: ‚Warum bist du gestorben? Was hast du vermeynet? Warum doch? Hast du doch ein gutes, schönes, freundliches, getreues etc. Weib gehabt? Lieber, so sag mir doch dann, warum bist du gestorben? Ach du hast übel gethan, dass du bist gestorben!‘ Und dergleichen närrische Fragen thut sie an solchen ausgestreckten Tacitum noch mehr, doch alle gleichsam Gesang-weise mit einem

je: na glas jokaje vse njegove dobre dela prešteje. Tù se ne poje nobena pesmica, ampak kar ktera vé od njega, to tako sostavlja in na take besede vdark deva, de se vezano izgovarja, včasi tudi ne. De bo vender bravec zapopadek od tega imel, naznanim upitje zakonske žene za svojim možem:

»Prelepi moj mili mož! komu si me izročil?
Zlato moje dobro! zakaj si me zapustil?« itd.

Pojédine, na ktere se povabijo pogrebniki in varovnice, se še zmiram dajejo, tode kadar kdo primore, nekterikrat tudi ob letu, večidel v jeseni. Na takih pojedinah mora biti 9 jestvin (jedíl); kadar se po tri sklede izpraznijo, se za mrtviga moli. Taka pojedina se kármina imenuje.

Za materjo.

6346.

(Iz Drašičev v Belih Kranjcih.)

Ni še dolgo od tega, kar so v Beli Krajini, kakor še sedaj po nekaterih krajih na Hrovaškem, po Bosni in Hercegovini, narekovali za umrlimi. Narekovale so navadno starejše žene, katere so za to tudi dobile neko nagrado. Ko sem l. 1890 nabiral v Drašičih (župniji metliški) narodno blago, povedala mi je tedaj 73 let stara Ana Kozjan, kako so pred leti v Drašičih narekovali.

»Jojli mama, mila majčice, kam grete od mene na dalke pote, na dalke pote nespovratljive. Iz črne gori v ravno pole, saj čete tam najt' tri hladne zdence. Kada pridete k prvemu zdenci, ne pite mi vi une vodi, od une vodice glavica boli. Kada pridete k drugemu zdenci, ne pite mi vi une vodi, od une vodice srdašce boli. Kada pridete k tretjemu zdenci, ne pite mi vi une vodi, una vodica je nespovratljiva. Jojli mama, mila majčice, saj čete tam najt' tri kola ljudi, oni vas bodo iz dalek poznali. V prvem koli so mila majčica in dragi čačko. Oni vas bodo iz dalek poznali in vas bodo tam maj (= med) se zvali: ‚Hod'te vi, hod'te k nam kola igrat!' Nute jim se lipo pričajte: ‚Ne grem ja, ne grem k vam kola igrat, zakaj sem jako trudna i nevoljna. Duma sem pustila drobno dečico, oni so za me tužni i žalostni!' — Hitite maj njih kito bárovo (= borovo). Dokle se bodo za njo jagmili, saj čete ta čas dalek dojti. V drugem koli so ti srednji ljudi (= prijatelji in znanci). Oni vas bodo maj se zvali: ‚Hod'te vi, hod'te k nam kola igrat!' Pokle jim se lipo odrečte: ‚Ne grem ja, ne grem k vam kola igrat, zakaj sem jako tužna i žalostna!'

traurigen Thon. Je besser ein solches kann lamentiren und wehklagen, je öffter wird sie dazu bestellt. Sonderlich ist dieses bei Weinitz, wie auch über der Culp und selbiger Gegend da umher eine gemeine Weise, welche sie mit christlichen Nationen in der Türkey, sonderlich aber mit den Griechen und Russen gemein haben: wiewol manche Umstände dabey anders lauffen und mit den Ländern sich verwechseln.« *Isti Valvasor omenja narekanja v Čakavcih okoli Reke o. c. na str. 624.*

6346. *Zapisal* Janko Barlè. — *Iz* »*Dom in Sveta*« *XII. (1899) 256, kjer se piše: Kadar so narekovale, pristavile so večkrat:* joj mama joj *in podobne pristavke, izraze žalosti; tedaj bi se prvi stavek tako-le glasil:* »Jojli mama, mila majčice, kam grete od mene, joj mama joj, na dalke pote nespovratljive, joj mama joj, oj na da dalke pote, joj mama joj!«

Tretje kolo je teh mladih ljudi, v njem čete najt dečico svojo. Saj vas bojo lipo prašali: ‚Hod'te vi, hod'te k nam kola igrat!' Nute jim se vi lipo zahvalite: ‚Ne grem ja, ne grem k vam kola igrat, zakaj sem jako tužna i žalostna!' — Kada zamažete to belo ruho, pošljite vi to belo ruho po drobni tici lastavičici, saj vam ga ne bomo oprali v hladni vodici, neg' vam ga bomo oprali v gorkih (= grenkih) suzicah; saj ga ne bomo sušili na hladnem veterci, neg' vam ga bomo sušili na srci svojem. Jojli mama, náredno (= lepo, spretno) íme, koga bom ja rada imela? Druge čerkice bodo imele majčice, ja vas pa ne bom nikir videla. Jojli mama, mila majčice, joj mama joj!«

Za soprogom.

6347.

(Iz Stupnika pri Zagrebu.)

Kad su već s mrtvacem popošli par koraka, prime se dvije starije žene pod ruke pa pred kućom zapjevaju za mrtvacem:

S Bogom, s Bogom, parec i pajdašec,
Gdo bu sada kaj preskrbel
Dečici i mene?
Nismo mi tak dokončali,
Da se bumo mi rastali.
Mi smo lepo dokončali,
Da si bumo dečicu hranili.
Parec, parec i pajdašec,
Zakaj si me ti prevaril,
Samu s decom sad ostavil?

Oddelek C.

Slovesa ali narodni nekrologi.

Matijašek pade pod voz.

6348.

(Iz Cerovca.)

Nadež se opravljajo v foringo,
V Gradec do vince pelali.
Matjašek je prosâ za robače,
Za tenke no béle robače.
Neso šteli tenkih dat,
Ali so mu béle dalî.
Onedva se z domi odpravila,
Nesreča za njima popaščila.
Nesreča za njima popaščila,
Na gradčkem polji počakala.
Vage só Matjašeka pograbile,
Pod kola so ga zahitile.

6347. *Zapisal* St. Korenić. — *Iz ZZNŽ. I. 139.*

6348. *Zapisal* Stanko Vraz. — *Iz VO. XIX. k. 12. Vraz jo je prepisal vnovič v VO. I 41 s temi predrugačbami, ne gledé na naglasna znamenja:* 3 prosiâ — 18, 19 za] se za — 10 polji] polji jedva (= onadva) — 13 *manjka* — 14 Kola . . . zdruznole — 16 se] so se — 17 ljubljeni — 19 *se ponavlja* — 20 Oča] Oj oča — 24 večni Bog] Bog — 28 No so si] Ino so ga — 34 prbežala — 36] Oj oča, oča, ljubi oča moj! — 37 nam — 40 *se ponavlja* — 41 Pr sv. Lemóniki.

Pod kola so ga hitile,
Kolo mu glavo zdruznolo.
Oča so se oglednoli,
Premočno se prestrašili:
»Matjašek, Matjašek, ljúbleni sin!
Al bi ti šâ po padara,
Al bi ti šâ po mešnika?«
»»Oča, oča, ljubi oča moj!
Ne treba meni padara,
Ne treba meni padara,
Ne treba meni mešnika:
Sam večni Bog de mešnik moj,
Divica Marija padar moj!««
Oni so ga spod kol zdignoli,
Na kola ga naložili
No so si ga odpelali
Do svete Lemònike cirkvice.
Oča so domó prforali,
Kak je inda Matjašek znâ;
V dvorišči z bičom počili,
Kak je inda Matjašek znâ.
Minkica je prbežala,
Matjašekova sestrica:
»Oj oča, oča ljubi moj!
Kde ste nama pustili Matjašeka?«
— — — — — — — —
»Če meni ne verješ, na kola poglej!«
V oršinskoj vesi je rojeni,
V Lotmergi je krščeni,
Pri sv. Lemoniki zakopani!

Deklè pade, ubije sebe in otŕoka.

6349.

(Od Cerovca.)

Ne vem, jel bi popeva jez
Ali bi jokâ na ves glas:
Anjčika mertva leži,
Svojo dete v rokah derži!
Dobro jutro vam vsem Bog daj!
Anjčika mlada, ti boš zdaj
Ti grešni svet zapustila,
V černo zemljo si postljala.
V nedeljo, da je k meši šla,
Nesreča jo počakala:
Tak močno jako je spadnola,
Kaj sinka si je vmorila.
Zato bila jako žalostna,
Da smertna sila blizo šla;
Za sinka svojega malega,
Kaj si ga nede kerstila:
»O smilen Jezoš križani,
Bodi da nama smileni,
Naj želja serdca mojega
Ti kerst bo sinka malega!
Z Bogom bodte, moja mati,
Moj oča, brati, sestri dve,
Tetice no vsa rodbina,
Molte da vsi za me Boga!
Naj vas usliši večni Bog,
No reši dušo vseh nadlog,
Da grehov bo očiščena
Gor v svetli raj v nebesa šla!«

6349. *Zapisal* Stanko Vraz; *pela* Trezika Blagovičkina. — *Iz VO. XIX. O. 268, kjer so strofe sprva nekoliko pomešane. Prepis Vraz v VO. VIII. 5 se loči v tem, ne gledé na* e *pred* rom *in naglasna znamenja:* 1 el . . popevo — 2 al — 5 utro — 5] Ti mlada Anjčika boš zdaj — 8 postlala — 9 k meši] v cirkev — 10] Jo je nesreča p. — 11] Tak jako močno je padnola — 13 jako] je — 14] Da je s. s. blüzi šla — 17 smileni] prelubi — 19 žela srca — 21 moja mati] mati vi — 22] Oča, brati, sestre dve — 23 Tetica — 27 bo očiščena] te očiščeni, — 28 šli — 29 nemilostivna] nezgruntana — 31 rodila *(to je pač pisna hiba)*] malega — 33] Bla stara d. l. — 35 pamet] pamet je — 36] Da svet je preveč lubila — 37 bode z. lj.] to bó zdaj lidèm — 38 ledičnim — 39] Je lepa, m. k. r. — 40 Pa deno v mladosti vkanjena.

O ti smert nemilostivna,
Zakaj si tak nesmilena:
Si mater sina rodila,
Dva mlada z sveta spravila!

Stara bila dvanodvajsti let,
Pa venec svoj kak lepi cvét
Skoz slabo pamet zgubila,
Za to je ravno z svéta šla.

K peldi naj bode zdaj ljudem,
Posebno pa vsem ledičnem:
Lepa, mlada kak rožica,
Pa v mladosti je vkanjena!

Graški študent.

6350.

(Od Cerovca.)

Prišlo je pismo z Gradca
Od betežnega šolarja,
Poslala ga je mlada gospá,
Kaj bi ti, oča, v Gradec šâ.

Oča se hitro opravi,
No odide v beli Gradec,
Na Gradčkem pa sreča
Te tri lidi iz Štajerja.

Pa hitro si opita nje:
»Jel deno še moj sin živi?«
»»Le hitro, hitro pašči se,
Či češ še najti živega!««

»Dober večer vam sem Bog daj
No tebi, lübeznivi sin!«
»»Oh Bog vam plati, oča moj,
Deno ste prišli k meni nicoj!

Kaj ste mi, oča, prinesli,
Či bi mi s čim pomagali,
Či bi mi s čim pomagali,
De mene močno se boli?««

»Nesem ti drugo pernesâ,
Kak to erdečo jaboko!«
Hitro je vüra bila na pet,
Je skričâ: »Jezoš ti razpet!«

Svojega očé je h sebi zvâ,
Ko bi od njih slovò jemâ:
»Srečno ostante, oča moj,
Mati, brati, sestre vi!

Srečno ostante, mladà gospà,
No lübi vi profesori!
Jaz morem vas zdaj zapustiti
No v črno mater zemlo it.«

V Kličarovcih je rojeni,
Per Svetem Križi krščeni,
Per Svetem Križi krščeni,
V Gradci pa zakopani!

Študent zaboden.

6351.

(Bloška iz Bohinja.)

Woj, ti svêt, ti svêt goljufn.e,
Woj, ti zapeljiv.e svêt,
De s.è ti mene tokò zapelja¸l,
De sàm fantìč tolìkajn slêp.
Wosàm let sàm že stùdera¸l
¸V wosm.e šol.e sàm že bi¸l,
Zej so me ženšče zmotile,
De bom môgu m¸las ¸vmret.
Moj wočka jìn mat.e
Sta me vči¸la lèpo,
Wosàm let sèm jìh poslùša¸l,
Ta devet'ga več toko.
Moj soražnik meč nabrusu,
V desno stran ga zasadi,

6350. *Zapisal* St. Vraz; *pela* M. Lackovička. — *Iz CO. VIII. 2.*

6351. *Zapisal* Ivan Kunšič. — *Iz njegove zbirke, ki mi jo je izročil Škrabec. Rokopis Kunšičev, ki ga je hranil Vlad. Levec, ima še tri prepise, ki se ne ločita v bistvu od zgoranjega natiska, razen v tem:* 9] Moj woča *(resp.* wočka) jan moja mati — 15 sàrce] srce j'. *V. 12. je pač pokvarjen:* Ta devet' ne več tako.

Moje sàrce močno ranu,
De bom môgu m‚las ‚vmret.
Zej sovo woh tebe vzamem,
Wod vsìh fanto‚v jìn dèklet,
Jìn posebnò pa woh tebe,
Woj ti zapeljiv.e svèt.

Deklica zgorela.

6352.

(Od Cerovca.)

Premislite da vsi ljudjè,
V kakšoj nesreči človek je:
Gnes vam je ravno sedmi dan,
Padnô je ogen gor na hram.

Te je zgorela hiža vsa
No ena mlada deklica.
To pa se vam je zgodilo
Na eno mlado nedelo.

Ona je domaj merkala,
Nesreča s hišoj ladala
Vu toj fari margetinskoj,
Vu toj vesi goričinskoj.

Deklica je šla gor na hram,
Da blago vnesla bi na stran,
Ogenj se vsiplje dol na njo,
Ona je skričala v nebo:

»O ti Jezoš no Marija,
Bodta vija mi smilena:
Zakaj da to ja dobro znam,
Da v totem ognji vmreti mam!

O srečno, srečno, celi svet,
Jaz te zdaj morem zapustit!«
Kak je to ona sgóčala,
S' od tela duša lóčila.

Stara je bila šestnajst let,
V ognji je ona mogla vmret.
Proste da vi, kristjani, zdaj
Totoj duši za svetli raj.

Svatje — pogrebci.

6353.

(Iz gorenje savinske doline.)

Poslušaj, poslušaj, ti verni kristjan,
Kaj ti jaz nov'ga povedat' imam:
Od ene mlade deklice,
Ko dones umrla je.

Juter bi 'mela v svet zakon stopit,
Vsem ljudem to veselje storit',
Pa pršla je pošta od Bogá,
Da mogla je rajžat s svetá.

Svati so že vsi perpravljeni b'li,
Da bi jo spremljal' pred žegnan oltar.
Zdaj b'do jo spremljali v črno zemljo,
Kjer ona počivala bo.

Ta mlada nevesta v grobu leži,
Te mladi ženin na grobu kleči.
Ko bi glih imev kamnito srce,
Bi mogu točiti solze.

6352. *Zapisal* Stanko Vraz. — *Iz VO. XIX. O. 269. Vrazov prepis v VO. VIII. 3 se loči v tem, ne gledé na naglasna znamenja:* 1 lidjè — 2 kakšnoj — 4] Kaj na hram je padnô ogen — 5 dekelca — 7] To se pa tam je zgodilo — 8 Na eno] Ravno na — 9, 10 *prihaja za* 11—12. — 9] Dekelca je doma m. — 10] je s — 11 Vu toj] V toj lepi — 12 Vu toj] V toj beloj — 13 Dekelca ide gor na h. — 14 vnesla bi] bi odnesla — 15 Ogen se vsiple — 16 v] gor v — 18 vija mi] mi vija — 22 zapistit — 23 zgučala — 24] Od tela se je düša ločila — 27 kerstjani — 28 düši. — *Na koncu sta pristavljena dva nova:* Totoj duši za svetli raj. * Sam večni Bog nam ga vsem daj!

6353. *Zapisal* Janko Časl. — *Iz njegove zbirke III. št. 8.*

Zdaj pa vsi doli pokleknimo,
Za njeno dušo molimo:
Le molimo, le prosimo.
Da pridemo v sveto nebo!

6354.

(Iz Mozirja.)

Poslušaj, poslušaj, ti verni kristjan,
Kar ti jaz novga povedati imam:
Od ene mlade dekelce,
Ki danes umrla je.

Ker jutri bi imela v svet' zakon stopit',
Ko bi imela ljudem veselje storit:
Pa prišla je pošta od Boga,
Da mogla je iti od tega sveta.

Nevesta v hladnem grobu leži,
Ženin pa gori na grobu kleči:
Če glih bi imev kamnito srcè,
Pa vendar bi morav točiti solze!

Svatje so že pripravljeni bli,
Da bi jo spremljali pred žegnani oltar;
Al' zdej bodo jo pa spremljali v to črno zemljo
Kjer ona počivala bo.

Lepi je pušeljček zeleni,
Še lepši je krancel nedolžnosti!

6355.

(Iz Ribnice na Pohorju.)

No žalostno vam hočem zapet
Od ne mlade deklice,
Ki danes umrla je.

Glih danes bi bla mela v svet zakon stopit,
Posebno, kristjani, veselje storit:
Pa prišla je pošta od Boga,
Daj mogla je iti iz tega sveta,

Goci jo bodo spremlali
H pogrebo no bodo pogrebali.
Omara za grobčem odprta stoji,
In tam boš ležala.

Devica Marija na strani stoji,
Nedolžen tvoj krancelček v rokah drži:
Na glavco ti ga bo položila,
Na glavco na tvojo desno stran. —

Lepa je svatovšna, ljubi kristjan,
Skupaj povabljeni, danes dognan,
Skupaj povabljeni farmani,
Daj ste tako vobcirani.

Lepo unše nam lipi cir,
Unše nan večni mir,
Bog nam daj vsem skupaj svet raj! —
Cerkev na fari že lepa stoji,
Kak se nevesta prav zavber drži.

6356.

(Iz Hajdina pri Ptuju.)

Poslušaj, poslušaj, preljubi kristjan,
Kaj novega jaz ti povedat imam:
Od ene mlade deklice,
Ki snočkaj mi umrla je.

6354. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz prepisa Fr. Praprotnika.*
6355. *Zapisal* Lavoslav Čulk. — *Iz njegove zbirke II. št. 11. Ta varijanta je zelo porušena. Konec spada k pesmi o cerkvi na Čreti.*
6356. *Zapisal* Anton Pesek. — *Iz njegove zbirke št. 6.*

Še jutr je mislila v svet' zakon stopit
In z drugimi svati veselje imet
Pa prišla je pošta od Boga,
Da mogla je iti 'z sveta.

Res lepi je pušelček zeleni,
Še jakši je krancl nedolžnosti,
Kateri ji bode na glavico djan,
Na njeno desno stran.

Nevesta notri v grobi leži,
Njen ženin pa gor na grobi kleči,
Še keri bi mau kamenito srce,
Bi mogo točiti solze.

Zdaj pa vsi skupaj poklekнimo,
Za jenino dušico molimo,
Molimo in prosimo,
Naj Jezus ji smileni bo!

6357.

(Od Sv. Križa pri Slatini.)

Poslušaj, poslušaj, moj ljubi kristjan!
No kaj za no pesmico peti jaz znam:
Od ene mlade deklice,
Ki danes vmrla je.

Še dans bi bla mela v svet zakon stopit,
Vsem ljubim prijatljem veselje storit,
Al prišla je pošta od Boga,
Je rajžala s tega svetá.

Še godci jo bodo spremljali
In svatje jo bodo pogrebali:

Ker njeni grob odprt stoji,
Trohnelo bodeš truplo ti.

Še imela bi bla pušeljček svatovski,
Še lepši je krancelj nedolžnosti,
Ker ga je nesla gor v sveto nebo,
Gor vsmiljenem Jezusu.

»Oj hvala Bogu, ker osemnajst let
Sem živela na totem svet',
Če glih na svojega goda dan
Zapustila sem svet na stran!«

6358.

(Kranjska.)

O moj kristjan, denašnji dan
Jedno pesen pojemo
Od jedne mlade deklice,
Ki tukaj mrtva je.

Pred štirnajstimi dnevi je še zdrava b'la,
Nobeden mislil nij tega,
Al' Bog vže hoče tako imet',
Da morala je umret'.

Mislila je v zakon stopiti
Ter si veselje narediti,
Pa prišla je pošta od Bogá,
Prešla iz tega je svetá.

Muzikontarji jo spremljajo,
Svatje jo pa neso:
So mislili nje svatje bit',
Zdaj so pogrebci vsi.

»Od očeta vzela bi slovó.
Ko bi mogla vzdigniti rokó.
Vzela ga bom pa od vas,
Ker je mrzel moj obraz.

Fantje inoj deklice,
Nad manoj se špeglajte,
Da človek res nij nič na svet,
Če prav je mladih let!«

6357. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz pesmarice Antona Kovačiča II. str. 35.*
6358. *Zapisal* Matej Sitar. — *Iz zbirke Dav. Petelina II. št. 14 (kamor je prijšana iz »Domačih vaj« alojzijeviških).*

6359.

(Iz Adlešič.)

Poslušaj, poslušaj, preljub moj kristjan,
Ker danes ti hočem eno pesem zapet':
Od ene mlade deklice,
Ki danes umrla mi je.
Jutri je hot'la v svet zakon stopit',
Drugim dekletom veselje nar'dit':
Pa prišla je štima od Boga,
Da mora iti iz tega sveta.
Glej, dekle, glej, dekle, grob odprt ti stoji,
Kjer, dekle, ležala zdaj boš ti!
Marija devica na strani stoji,
V desni ročici lep krancelj drži:
Ga hoče dekletu šenkati,
Da pride v presveto nebo.

6360.

(Iz Adlešič.)

— — — — — — — —
Od ene mlade deklice,
Ki dan's umrla je.
Včeraj je hot'la v svet' zakon stopit'
In drugim dekletom veselje storit'.
Pa prišla je štima od Boga,
Da je mogla it' z tega sveta.
Jezus, Marija na strani stoji,
V desni ročici lep krancelj drži:
Dekletom ga bo šenkala,
Ki pojdejo v sveto nebo.

6361.

(Iz Suhorja.)

Poslušaj, poslušaj, preljubi kristjan,
Jest bom eno pesmico pel:
Od ene mlade deklice,
Ki danes vmrla je.
Danes je hotla v zakon stopit',
Vsem drugim veselje naredit,
Pa prišla štima od Boga,
Mogla iti 's tega sveta.
Svati ji bodo pogrebniki,
Muzikanti jo bodo spremljali:
Mrzel grob odprt stoji,
Kjer boš ležalo truplo ti.
Krancelj pa ima spleten,
Kter' ji bo na glavco djan,
Pojde ž njim v sveto nebó.

6362.

(Belokranjska.)

Poslušajte, mladi ljudjé,
Kaj vam povem, kaj vam povem
Od neke mlade deklice:
Poročni venec si je včeraj vila,
Da jutri bi se z drugim poročila;
Prišló pa je povelje od Bogá,
Da mora se ločit' s tega svetá!
Prišla je danes bela smrt
In jo zavila v črni prt.
Zvonovi bodo godci ji,
Svatovi pa pogrebniki.

6359. *Zapisal* Ivan Šašelj. — *Iz njegovih »Bisernic« I. str. 142.*
6360. *Zapisal* Ivan Šašelj. — *Iz njegovega rokopisa.*
6361. *Zapisal* Ant. Žlogar. — *Iz njegove zbirke, ki jo hrani Matica.*
6362. *Zapisal* —r. — *Iz »Dom in Sveta« VI. (1893). 430.*

6363.

(Iz Ihana.)

Glih donъs ta današnъ dan
'No novo pesъm petъ znam:
Vad jane mvade déklce,
Glih tukaj mrtva je.

Preh tednam je še zrava b'va,
Nobédъn ni vedu vad d'ga:
Pršva. ja pošta vad nъbá,
De môre it' s svetá.

Veséle rajtava storít',
Ja v zakon mísъlva stopít',
Pa glih na sôj'ga gódu dan,
Ja djava svet na stran.

»Vzeva od mam'ce bъ slavó,
Kъ b' mogva vzigъnt gvăr rokó,
Vzéva bъ jo še vad vas,
Pa ja marzu moj vabrás.«

Vsa žvahta jo je spremlava,
Nē hišъca j' b'va tružъca,
Nē dom ja biv pa čarn grob,
Not bode počívava.

6364.

(Iz Podgorja.)

Kristjan, kristjan, današnji dan
Eno pesem pojemo
Od ene mlade deklice,
Ki danes umrla je.

Pred nekaj dnev je še zdrava bla,
Nobeden ni mislil tega;
Al zdaj namesto ofceti
Tukaj mrtva leži.

»Očka, podala bi vam roko,
Ko bi mogla vzdigniti gor glavo,
Vzela bi slovo od vas,
Al mrzel je moj obraz!«

Stariši njeni spremniki,
Svatje njeni pogrebniki,
Truga je bla hiša nja,
Nje grunt pa mrzli grob.

Srečna je bla ofcet ta,
V nebesih je pripravljena:
Oj srečna je nevesta ta,
Ki ima ženna Jezusa!

6365.

(Iz Tunjic.)

O kristjan, današn dan
Eno pesm pojemo
Od ene mlade deklce,
Ki tukaj mrtva je.

Pred šternajstm dnem je zdrava bla.
Nobedn ni mislu tegá,
Da danes namesto vofct
Tukej mrtva leži.

Mislila v zakon stopit',
Pa nam vesele nardit',
Pa prišla je pošta od Boga
Šla je iz tega sveta.

— — — — — — — —

De človek ni nič na svet,
Če glih je v mladh let!

6363. *Zapisal* Anton Breznik; *pela* Smolajdrova Polona. — *Iz njegove zbirke II. št. 119.*

6364. *Zapisal* France Francétov. — *Iz njegove zbirke I. št. 34.*

6365. *Zapisal* France Francétov. — *Iz njegove zbirke VI. št. 14.*

6366.

(Iz Hudojužne.)

Moj kristjan, današnji dan
Eno pesem pojmo mi:
Od ene mlade deklice,
Kir tukaj mertva je.

»Eno uro, malo dni,
Kar so mamka umerli mi:
Zdaj se men godi tako,
Vse je blo pripravljeno.«

Dans je mislila v zakon stopit'
Nam eno novo veselje storit',
Prišla je pošta od Boga,
Šla je s tega svetá.

Pred štirinajst dnem je zdrava b'la,
Kdo b' ne verval le tega,
Le dans namesto ohceti
Tukaj mertva leži.

Fantje ino deklice,
Vsi se tukaj špeglajte,
Da ta človek ni nič na svet,
Če je glih mladih let.

»Hvala Bogu za sedemnajst let,
K sem jih doživela na tem svet,
Dans na mojega godu dan
Bom pustila svet na stran.

Očetu bi podala merzlo rokó,
Ko bi mogla vzdignit' jo;
Vzela bom slovo od vas,
K' je merzel moj obraz.«

Godci jo h pogrebu nesó,
Svatovi jo sprejmejo,
Njena hiša truga je,
Nje grunt pa merzel grob.

6367.

(Iz Trebenič.)

O moj kristjan, današnji dan
Eno pesem pojmo mi:
Od te mlade deklice,
Ki tukaj mrtva je.

Danes je rajtala v zakon stopit,
Nam eno novo veselje nardit:
Zdaj pa namesto ohceti
Tukaj mrtva leži.

»Eno leto je malo dni,
Kar so mati vmrli mi,
Zdaj se men' godi tako,
Use je že pripravljeno.

Očetu bi rada podala roko,
Ko b' jo vzdignit mogla.

O zdaj pa vzam'm slovo od vas,
Ker je mrzli moj obraz.

Zdaj zahvalim za te dvain-dvajset let,
Kar sem živela na tem svet',
Zdaj na mojga goda dan
Pustila 'm svet na stran.«

Fantje ino deklice,
Nad tem se lahko špeglate,
Koko ta človk ni nič na svet',
Če j' glih te mladih let:
Njena hiša truga je,
Njeni grunt pa črni grob.

»Snoči okoli enajste ure sem zaslišal glas Gospodov.«

6368.

(Iz Cerkna.)

Snoč, okol' enajste ure,
Sem zaslišal glas Gospoda,
Smrt na vrata mi potrka:
»Mlada Lenka, si doma?«

6366. *Zapisal* Janez Kokošar. — *Iz njegove zbirke.*
6367. *Zapisal* Peter Lahajnar. — *Iz zbirke Jožefa Cejana V. št. 21.*
6368. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz prepisa Jožefa Kende.*

»Po dohtarja so mi poslali,
Dobre trošte mi dajali.
Vaši trošti niso nič,
Moje ure so vse preč.

Po mašnika so mi poslali,
Svečo v roke so mi dajali;
Tud' moji trošti niso nič,
Moje ure so že preč.

Okoli mene vse žaluje,
Mene sapa premanjkuje,
Smrt odloga mi ne da,
Hitro, hitro me vkonča.

Da bi jest kaj časa imela,
Mojo mater zahvalila:
Naj bo Jezus nje plačnik,
Moj pa milostljiv sodnik.

Ljube moje tovaršice,
Vam podam merzle ročice:
Dostikrat smo se ljubile,
Zdaj pa se ne bomo več.

Smo po polji rožce brale,
Smo se vedno ž njim' igrale;
Zdaj pa se ne bomo več,
Moje ure so vse proč.

Pulgari in prijat'li drugi,
Ko bom zabita v merzli trugi,
Vas zahvalim vse lepo,
Dušo pa izročim Bogu!

Gor na pare so me djali,
Britko martro v roko dali.«

6369.

(Iz Hudojužne.)

Smo pa na vertu rožce brali,
Vedno smo se ž njim igrali,
Zdaj se pa ne bomo več,
Moja leta so že preč.

Snoč okol enajste ure
Slišal se je glas Gospoda,
Smrt na duri potrklja:
»Mlada Lenka, si doma?«

Vsi ljudje so m' pripovedovali,
Dohtarji so m' trošt dajali,
Trošt pa ne pomaga nič,
Moja leta so že preč.

Po spovednika so mi poslali,
Svečo so mi v roke dali,
Smert odloga nič ne da,
Hitro, hitro vse konča.

Mamka so strašno zavpili,
Ker so me serčno ljubili;
»O spreljuba moja hči,
Večna luč naj ti gori!«

Vsi purgarski in ti drugi,
Jest ležim v mertvaški trugi,
Jest vam podam merzlo roko,
Preden grem v črno zemljo.

6370.

(S Temljin.)

Snoč okol ednajste ure
Zaslišala sem Gospodov glas.
Smrt na vrata mi potrka:
»Mlada Lenčka, si doma?

Jest ti bom poslednje strila,
Oči ti bodo otemnele,
Ti ne boš živela več,
Tvoje ure so že preč!«

Ljube moje tovaršice,
Vam podam mrzle ročice,
Smo po polji rožce brale,
Zdaj bo smrt ločila nas.

6369. *Zapisal* Janez Kokošar. — *Iz njegove zbirke. Varijanta k v.* 1. vertu] polji. *Pesem je izprevržena, kakor kažejo druge varijante.*

6370. *Zapisal* Jožef Kenda. — *Iz prepisa v zbirki Kokošarjevi, kjer je za v.* 17. *pisano* Ni še cajta poslužiti, *v* 28. duša pa rosi.

Ž njimi smo se igrale,
Zdaj se pa ne bomo več,
Zdaj bo smrt ločila nas,
Moje ure so že preč.

Ni se cajta posloviti,
Mater pa za vse hvaliti,
Pušnem materno roko,
Prej ko grem v črno zemljo.

Dohtarji so mi trošt dajali:
Ni nevarnost, so mi djali,
Pa vaš trošt ne nuca nič,
Moje ure so že preč.

Gori na pare so me djali,
Bridko martro k meni djali:
Vsak me z vodo pokropi,
Mene dušo porosi.

6371.

(Izpod Melec.)

Snuč akul adnajste ure
Slišau sm Gaspudu glas:
Smrt mi žïe na duri trka,
»Mlada Lejnka, si dama?«

Po pujlu sma mi rŭožce brali,
Vïdna sma se ž njem jegrali,
Zdaj se pa na bama več,
Maje ure sa žïe preč.

Pa mašnika sa mi paslali,
Britka martra v rake dali.

— — — — — — — — —
— — — — — — — — —

Pa duohtarja sa mi paslali,
Lipe trŭošte sa m dajali:
Al vse tu na nuca neč,
Maje ure sa žïé preč.

Lube maje taŭaršice,
Padejte mi bïele račice,
Zahvalem ŭas za vse lepu,
Duša pak zračim Bagu.

6372.

(Z goriške okolice.)

Snoč' je b'la enajsta ura,
Slišali smo glas Gospoda,
Smrt na vrata potrkla:
»Mlada dekle, si doma?«

Po zdravnika so poslali,
De bi ji vse trošte dali:
Zdaj ves trošt ne nuca nič,
Kmalu pride smrtni meč.

Po duhovna so poslali,
De bi jo z Bogom sprav'li:
Zdaj ves trošt ne nuca nič,
Kmalu pride smrtni meč.

Mati so na glas zavpili,
Ker so jo srčno lubili:
»Oh preljuba moja hči,
Večna luč naj ti gori!«

»»Oj preljube tovaršice,
Podam vam zdej mrzle ročice:
Na moj grob ne pozabite,
Bele lilje nan' vsadite.

Bele lilje naj cveto,
Kjer moje truplo gnilo bo,
Bele lilje naj cveto,
Kjer moje truplo gnilo bo.«««

6373.

(Iz Gor. Vrtojbe.)

Snoči okol' enajste ure
Slišali smo glas Gospodov,
Smrt na vrata potrka:
»Mlado dekle, si doma?

6371. *Zapisal* Ivan Murovec. — *Iz njegovega rokopisa.*

6372. *Zapisal* France Francétov. — *Iz njegove zbirke III. št. 3.* »*To pesem je pela neka dekla v Podnartu, doma iz goriške okolice, kjer se ta pesem poje ob grobu umrlega dekleta — tako je pripovedovala.*«

6373. *Zapisal* Jožef Cejan; *pravila* Jožefa Boštjančič. — *Iz Cejanove zbirke II. št. 29.*

Jaz te hočem umoriti,
Tvoje óči zatemniti,
Ti ne boš živéla več,
Tvoja leta so že preč!«

So poslali po duhovna,
De bi jo še z Bogom spravil.
»Tudi vse to ne nuca neč,
Tvoja leta so že preč!«

So poslali po zdravnika,
De bi ji še en trošt dajali:
»Tudi ves ta trošt ne nuca neč,
Tvoje ure so že preč!«

Mati so strašno zaupili,
Kjer so jo močno ljubili:
»O preljuba moja hči,
Večna luč naj ti gori!«

»»O preljube tovaršice,
Le podajmo si ročice,
Jaz ne bom živela več,
Moje ure so že preč!««

6374.

(Iz Vrtojbe.)

Smrt na vrata potrkljala:
»Mlado dekle, si doma?
Jest te hočem umoriti:
Tvoje oči ti zatemniti,
Ti ne boš živela več,
Tvoja leta so že preč!«

Smo poslali po zdravnika,
Da bi ji še 'n trošt dajal:
»Pa vse to ne nuca neč,
Ure tvoje so že preč!«

So poslali po duhovna,
Da bi jo še z Bogom sprav'li:
»Pa vse to ne pomaga neč,
Ure tvoje so že preč!«

Mamka so strašno zavpili,
Kir so jo močno ljubili:
»O preljuba moja hči,
Večna luč naj ti gori.«

Na moj grob ne pozabite,
Lilje bele posadite,
Lilje bele odcveto,
Moje truplo gnjilo bo!«

6375.

(Iz Ozeljana.)

»Prišla je anajsta ura,
Slišala sem glas Gospoda;
Smrt na vrata mi potrklja:
»»O preljubo dekle, si doma?

Jaz te hočem pomoriti,
Tvoje očke zatemniti!
Ti ne boš živela več,
Tvoja leta so že preč!««

Po zdravnika so ji poslali,
De bi ji vse trošte dali:
»Ti ne boš živela več,
Tvoja leta so že preč!«

Po duhovna so ji poslali,
De bi jo še z Bogom spravli.
»Jaz ne bom živela več,
Mene prime ojstri meč.

Z Bogom, z Bogom, tovaršice,
Jaz vam podam mrzle ročice:
Na moj grob ne pozabite,
Bele lil'je gor vsadite;
Bele lil'je naj cvetó,
Dokler moje truplo gnilo bo!«

6374. *Zapisal* Jož. Soban; *pravila sestra.* — *Iz zbirke Jožefa Cejana V. št. 90.*

6375. *Zapisal* L. Bufulin; *pravil* Ivan Zuccato. — *Iz zbirke Cejanove III. št. 17.*

6376.

(Z Brji pri Rihembergu.)

Snoči je enajsta ura bila,
Kar zaslišimo glas Gospoda;
Smrt na vrata potrklja:
»Mlado dekle, si doma?«

»Zdaj te hočem umoriti,
Tvoje oči otemniti;
Ti živela ne boš več,
Toje ure so že preč!«

Po gospoda so ji poslali,
De bi jo z Bogom spravili;

Al gospoda ne nuca več:
»Moje ure so že preč!

Z Bogom, bratje in sestrice,
Vam podam mrzle ročice,
Ker smo skup prjazni bli,
Zdaj nas smrt razločla je.«

Očka so glasno zavpili,
Ker so jo srčno ljubili:
»»Z Bogom bodi, moja hči,
Naj ti večna luč gori!««

6377.

(Iz Vipave.)

Pršla je tajista ura,
Se zasliši glas Gospuda:
Smrt na vrata potrklja:
»Mlada Liza, si doma?

Pršla sem te vmoriti,
Tvoje oči otemniti,
De ne boš živejla več,
Tvoje ure so že preč!«

Po zdravnika so j' poslali,
Vse tulažbe ji dajali:
Noben trošt ne nuca neč,
Čez njo pride smrt'n meč.

Pu duhovna so puslali,
Smrtno svejčo v roko dali:

T'mno gledajo oči,
V rokah svejčo pej drži.

Mamca so močnó zavpili,
Ker so jo s' srcá ljubili:
»Oh preljuba moja hči,
Nej ti večna luč gori!«

»Oh preljube moje sestrice,
Vam podam mrzle ročice:
Smo se ljub'le vsaki čas,
Zdej bo smrt ločila nas.

Oh preljube moje sestrice,
Na moj grob ne pozabite:
Plave lil'je nasadite,
Kedar moje truplo trohnejlo bo!«

6378.

(Iz Ilirske Bistrice.)

»Oj enajsta urca bila,
Že zaslišim glas Gospoda,
Smrt na vrata potrkljá:
»Mlada Liz'ka, si doma?

Jaz te hočem zdaj uzeti,
Tvoje oči otemneti:
Ti ne boš živela več,
Tvoja leta so že preč!«

Dohtarji so k nji hodili
In so trošte ji nosili:
»Al vaš trošt ne nuca neč,
Njena leta so že preč!«

6376. *Zapisal* Fr. Kodrič. — *Iz dijaškega lista »Lipa«, pisanega v goriškem Andrejišču.*

6377. *Zapisal* Ant. Pegan. — *Iz njegove zbirke, ki jo hrani Matica, str. 312—313.* T'mno *v v. 15. je brati* Tъmno.

6378. *Zapisala* Josipina Furlanijeva. — *Iz njene zbirke, kjer je prepisana še enkrat s temi premembami, ne gledé na naglasna znamenja in apostrofe:* 1 ura — 9—12 *manjka* — 15 Oj — 16 Oj] In.

Mam'ca so strašno zavpili,
Ker so jo 'z srcá ljubili:
»Oh preljuba moja hči,
Naj ti večna luč gorí!«
Oj na pare so jo djali,
Krucefiks ji v roke dali:
»Le škrofite jo z vodo,
De gre duša gor v' nebo!«

6379.

(Iz Višnje gore.)

Smrt na vrata potrklá:
»Mlada Minka, si doma?«
Po zdravnika so ji poslali,
Da bi ji še zdravja dali.

Pa ta up ne nuca več,
Mlada Minka je že preč.
Mati so glasno zaupili,
Ker so hčerko zlo ljubili.

»Na pare me poravnajte,
Svet' križ mi v roke dajte:
Vsak naj me z blagoslovljeno vodo kropi,
Bog pa naj dušo porosi.

Vi fantiči in dekliči,
Drobne rožce nabirajte;
Jaz jih pa ne morem več,
Moja leta so že preč.

Ljubi bratje in sestrice,
Vam podam mrzle ročice,
Z vam ne bom govorila več,
Moje urce so že preč!«

6380.

(Okoli Novega mesta.)

V temni noči v eni uri
Kliče glas tega Gospoda,
Smrt na vrata potrklja:
»Mlada Liza, si doma?

Jaz to poslednjo bom storila,
Tebi oči bom otemnila;
Ti ne boš živela več,
Tvoje ure so že preč!«

Po gospoda so poslali,
Meni pa svečo v roke dali.
Smrt odloga nič ne dá,
Hitro, hitro me konča.

Doktorji so mi trošt dajali,
Nij nevarno, so mi djali.
Smrt brž mahne s kosó,
Mojo dušo vzame ž njo.

Mamca so strašno zavpili,
Ker so presrčno me ljubili:
»Oh preljuba hčerka ti,
Večna luč naj ti svetli!«

Truplice mi poravnali,
Meni pa svečo v roke dali,
In z vodo me vsak pokropi:
Naj ti Bog dušo porosi!

Na moj grob mi posadite,
Lepe plave rožce gor vrstite:
Lepe bele, rumene
Na mojmu grob' naj rastejo.

Zdaj si pa to k src' vzemite,
To posvetno zapustite:
Komaj stara osnajst let,
Mogla sem na uni svet.

6381.

(Z Blok pri Cerknici.)

Urca bije punoči,
Smrt ne vrata potrkla:
»Mlada Milka, al s' domá?«

Mamca so močnu zevpilъ,
Kĭer so jo močnu lubilъ:
»Oh, preluba můoja hči,
Nej tъ vĭečna luč gori!«

6379. *Zapisal* Alojzij Kralj. — *Iz njegove zbirke I. št. 19.*
6380. *Zapisal* D. Miklavčič. — *Iz njegove zbirke, ki jo hrani Matica.*
6381. *Zapisal* Iz. Modic; *pel* Tine Hiti *iz Ravnika.* — *Iz Modčeve zbirke.*

6382.

(Iz Dobravic.)

Temna noč, dvanajsta vura,
Po gospoda smo poslali.
Smrt na vrata potrklja:
»Mlada dikle, si doma?«

Smrtno svečo v roke dali,
Oče zraven tako djali:
»Oj preljuba moja hči,
Naj ti večna luč gori!«

Preljubi bratci in sestrice,
Vam podam mrzle ročice:

Smo skupaj rožce trgali,
Iz njih kranceljne spletali.

Oj dekleta in vrstnice
Mojih zlatih mladih let,
Kmali boste tovaršice,
Zginil bo vaš ranski cvet.

Kakor rožca sem cvetela
V zarji svojih mladih let,
Zdaj pa truplo v zemlji gnije,
V krilu črne zemlje spi,
Kamor solnce ne prisije,
Kamor bel'ga dneva ni.

6383.

(Iz Št. Lovrenca ob Timenici na Dolenjskem.)

V temni noči ob enajsti uri
Slišim glas tega Gospoda,
Smrt na vrata potrklja:
»Mlada Liza, si doma?«

Po dohtarja so ji poslali,
So arcnije in trošt dajali.
»Ves ta trošt ne nuca nič,
Ćez me pride smrtni meč.«

Po gospoda so ji poslali,
Krucifiks u roke dali.

Smrt je mahnila s koso,
Śla je njena duša ž njo.

Mam'ca so močno zaupili,
Ker so jo srčno ljubili:
»Oh preljuba hčerka ti,
Naj ti večna luč gori!«

Na mojem grobu naj rasteje,
Lepe rož'ce naj cveteje,
Plave, rmene, zelene,
Na mojem grob' naj rasteje.

6384.

(Kranjska.)

V tej noči ur' dvanajsti
Milo kliče glas Gospoda:
»Al doma si, dekle mlada?«
Smrt na duri vže trkljá!

Zadnjo voljo bom storila,
Ta svet bodem zapustila;
Jaz ne bom živela več,
Moja leta so zdaj preč!

Vsi ljudje so mi odpov'dvali,
Doktorji mi trošt dajali,
Trošt pa ne pomaga več,
Moje ure so zdaj preč.

Ne utegnem se muditi,
Mamci za vse zahvaliti,
Smrt zamahne s kosó,
Moja duša gre ž njo.

Tud' na pare me zravnajte,
Krucifiks mi v roke dajte,
Vsaki naj me z vodó krópi,
Naj Boga za dušo prósi.

Purgarji ino vsi drugi,
Jaz vam v mrtvaškej trugi
Zdaj podam vsim roko,
Predno grem v črno zemljó.

6382. *Zapisal* Janko Barlè; *pela* Kata Judnič. — *Iz Barletove zbirke.*
6383. *Zapisal* Ivan Šašelj; *povedala* Franč. Lavrič. — *Iz Šašljevega rokopisa.*
6384. *Zapisal* Davorin Petelin. — *Iz njegove zbirke II. št. 3.*

Bratci vsi ino sestrice,
Trgali smo vkup cvetlice:
Zdaj pa jih ne bomo več,
Smrt me je ločila preč!

Mati milo so zavpili,
Ker so me srčno ljubili:
»Oj preljuba moja hči,
Večna luč naj ti gori!«

6385.

(Kranjska.)

Eno noč ura dvanajst bije,
Ančka kliče zdaj gospoda,
Smert na vrata poterklja:
»Mlada Ančka, ali si doma?«

Po kaplana so ji poslali,
De bi bli Ančki tolažbo dali;
Tolažba pa ne pomaga nič,
Njene leta so že proč.

O preljuba moja mati,
Vam podam mrzlo roko,
Ker sva vkupej tolkokratov
Žlahtne rožce tergale!

Mati je močno zavpila,
Ker jo je serčno ljubila:
»O preljuba moja hči,
Naj ti večna luč gori!«

6386.

(Kranjska.)

Ura dvanajst je odbila,
Kar zasliši se glas Gospoda,
Smert na vrata poterklja:
»Mlada, mlada Minka, si doma?«

O preljube ve sestrice,
Vam podam merzle ročice:
Jaz grem zdaj v černo zemljo,
Ve pa, ve pa pridete kmal za menoj.

O preljuba moja mati,
Jaz čem od vas slovo jemati,
K sva se ljubila čez vse,
Zdaj pa, zdaj pa morva ločit se.

Na moj grob ne pozabite,
Bele lilje nanj sadite,
Moje truplo trohnelo bo,
Bele, bele lilje naj pa cveto!

6387.

(Kranjska.)

S'noči ob jednajstej uri
Nekaj tolklo je na duri:
»Mlado dekle, si domá?«
Reče smrt ino trkljá.

Mam'ca so močno zavpili,
Ker so me srčno ljubili:
»Oj spreljuba moja hči,
Večna luč naj ti gori!«

So zdravniki k men' hodili,
Zdravje so mi obljubili;

Pa to mi ne pomaga nič,
Moji dnevi so vže preč.

Ko me boste na pare djali,
Sveti križ mi v roke dali,
Vsak naj me z vodó kropi,
Bog naj dušo porosí!

Bratci, sestre in vsi drugi,
Zdaj le tu v mrtvaškej trugi
Vam podam mrzlo roko,
Predno grem v črno zemljo!

6385. *Zapisala najbrž* Ana Poznik. — *Iz zbirke Fr. (Radivoja) Poznika.*
6386. *Zapisala najbrž* Ana Poznik. — *Iz zbirke Fr. (Radivoja) Poznika.*
6387. *Zapisal* Davorin Petelin (?). — *Iz njegove zbirke II. št. 22.*

6388.

(Iz poljanske doline na Gor.)

Urca bije polnoči,
Gospodov glas se že glasi:
»Ljuba hčerka, si doma?«
Smrt na durce potrklja.

Vsi so že cagvali
In so hčerki trošt dajali:
»Vse to ne nuca neč,
Moja leta so že preč!«

O fantiči in dekliči,
Ki smo rožce skupaj brali,
Vse to ne nuca neč,
Moja leta so že preč!«

Stara mamca za njo teče,
In še hčerki to poreče:
»Ljuba, ljuba hčerka ti,
Večna luč naj ti gori!«

Na pare so jo djali,
Limbarce so ji v roke dali,
Vsak naj jo z vodo škropi,
Bog naj dušo porosi.

Bratje ino drugi,
Jaz sem že v mrtvaški trugi:
Zdaj podam mrzlo roko
In pojdem v črno zemljo.

Dva gospoda jo neseta,
Črne bukve ji bereta,
Djal jo bjo v prah, pepel,
Črvi jo bjo nase vzel.

6389.

(Iz Ihana.)

Smart na vrata potьrkla:
»Mvada hčerka, sъ doma?«
»»Jast še nimam cajta umretъ,
Morъm še vad mam'ce slavo vzetъ.««

Mam'ca so močno zavpilъ,
Ker so jo močnó lubilъ:
»O preluba hčerka ti,
Večna uč nej tъ gori!

Vsak nej te z vado kropi,
Boh nejt' dušo porosi!

Na pare jo poravnajte,
Rъcepis jъ v roko dajte!«

»»Jast ga pa na morъm več,
Ker na'm ž'véva več!««

Pьršlь so šterjъ tujъ,
Zadel' so jo na rame,
Poneso jo v čarno jamo.
Noter so jo uteknil',
V čarno zémlo zagrnil':

»Jast podam marzlo roko;
Predъn grem u čarno zъmló!«

6390.

(Podgorje.)

V temni noč dvanajst je ura,
Kliče nas že glas Gospoda:
»Mlada dekle, si doma?«
Smrt na duri potrklja.

Nimam cajta se muditi,
Mamko moram zahvaliti.
Smrt pa mahne iz koso,
Njena duša gre iz njo.

Mamka so močno zaupili,
Ker so jo srčno ljubili:
»Oj preljuba hčerka ti
Večna luč naj ti gori.«

»»Oj vi bratje in sestrice,
Drobnih rožic naberite,
O saj jaz jih ne bom več,
Ure moje so že preč.««

6388. *Zapisal* Janez Ferlan. — *Iz njegove zbirke I.*

6389. *Zapisal* Anton Breznik; *pela* Tavčarjeva mati. — *Iz Breznikove zbirke II. št. 20.* Rъcepis *nam.* Krucifiks.

6390. *Zapisal* France Francétov. — *Iz njegove zbirke I. št. 19.*

Na pare so jo poravnali,
Krucifiks v roke dali.
Vsak naj jo z vodo kropi,
Bog naj dušo porosi.

»»Zvonovi že milo pojejo,
Mene k pogrebu nesejo,
Gor na ta britof žegnani,
Kjer so grobje velbani.

Oj vi bratje in vi drugi,
Jaz sem pa v ti mrzli trugi
Vam podam mrzlo roko,
Preden grem v črno zemljo.««

6391.

(Iz gorjanske okolice pri Bledu.)

Temna noč je dvanajst wura,
Ančìka kliče že Gospoda,
Smàrt na vrata potàrklja:
»Mlada Ančìka, s.e doma?«

Mat.e sàrčno je zavpila,
Ker je Ančìko zèlò ljubila:
»Woj, preljuba moja šči,
Večna luč nej t.e gori!«

»»Woj, preljuba moja mat.e,
Vam podam màrzlè ročice,
Ker so tolìkrat tàrgale
Lêpe žlahtne rožìce.««

Po dohtarja so poslal.e,
De b.e Ančiko wozdravljal.e
Pa ta trošt na nuca več,
Čez njo pride smàrtn.e meč.

Po gospoda so poslal.e,
De b.e Ančìk.e trošt dajal.e,
Pa ta trošt na nuca več,
Čez njo pride smàrtnè meč:

»Ti na boš živela več,
Toja leta so že preč!«

6392.

(Z Gorji pri Bledu.)

Ura dvanajst je odbila,
Ančka kliče že gospoda,
Smrt na vrata potrkla:
»Mlada Ančka, si doma?«

Po gospoda so poslali,
Da bi Ančki trošt dajali,
Ančki trošt ne nuca več,
Čez njo prišel smrtni meč.

»O preljube ve sestrice,
Vam podam mrzle ročice,
Ki smo se ljubil čez vse,
Zdej pa mormo ločit se.

Na moj grob ne pozabite,
Bele lilje nanj sadite,
Bele lilje naj cveto,
Truplo moje pa trohnelo bo.

Na pare me položite,
Obleko belo oblecite,
Obleko to, ki tam visi,
Ta nej z mano trohni.«

Mati je močno zavpila,
Ker jo je srčno ljubila:
»Ljuba Ančka, moja hči,
Večna luč naj ti gori!«

6393.

(Gorenjska.)

Smrt na duri potrklja:
»Mlada Minka, si doma?«

Po zdravnika so poslali,
Da bi Minki zdravja dali;

6391. *Zapisal* Ivan Kunšič. — *Iz njegove zbirke, ki mi jo je izročil Škrabec.*
6392. *Zapisal* Jožef Žirovnik. — *Iz njegovega rokopisa.*
6393. *Zapisal* Podkorenčan. — *Iz »Dom in Sveta« IV. (1891). 430.*

Pa zdravnik ne more več,
Mlada Minka je že preč!

Po gospoda so poslali,
Da bi Minki up dajali:
Pa ta up ne zdravi več,
Mlada Minka je že preč!

Mati so glasnó zavpili,
Ker so hčerko z'lo ljubili:
»O spreljuba hčerka ti,
Večna luč naj ti gorí!«

»»O spreljube ve sestrice,
Vam podám belé ročice:
Smo se ljubile čez vse,
Zdaj pa mor'mo ločit' se.

Na pare gor' me poravnajte,
Sveti križ mi v roke dajte:
Vsák naj me z vodo škropí,
Bog naj dušo porosí!

Vi fantiči in dekleta,
Drobne rož'ce nabirajte;
Jaz pa jih ne morem več,
Moja leta so že preč.

Na moj grob ne pozabite,
Bele lil'je nasadite:
K' truplo to trohnelo bo,
Bele lil'je naj cvetó!««

6394.

(Koroška, povsod znana.)

Ura je že dvanajst biva,
Slišov sem že gvas Gospoda,
Smrt na duri potrkla:
»Mlada Minka, si doma?«

Po zdravnika smo posvali,
Da bi Minki zdravje dali:
Minka ne nuca zdravja več,
Njene ure so že preč.

Po gospoda smo posvali,
Da bi Minki trošt dajali;
Minka ne nuca trošta več,
Njene ure so že preč.

»»Ljubi bratri noj sestrice,
Podajmo si bele ročice,
Smo se ljubili med sebo,
Zdej pa vzamemo svovo.

Na moj grob kna pozabite,
Bele lilije zasadite,
Trupvo moje trohnevo bo,
Bele lilije naj cvetô!««

Mamka so gvasno zavpili,
Ko so Minko poljubili:
»Ljuba moja hčera ti,
Večna vuč naj ti gori.«

Okol' Minke se roduje,
Minki sape primanjkuje,
Smrt pa mahne s koso,
Vzame dušo in gre ž njo.

6395.

(Iz Rožne doline.)

Ura dvanajst je odbila,
Slišal sem že glas Gospoda,
Smrt na duri potrká:
»Mlada, mlada Minka, si domá?«

Po zdravnika so poslali,
Da bi Minki zdravja dali;
Minka pa ne nuca zdravja več,
Njene, njene ure so že preč.

»Oh, preljube ve sestrice,
Vam podam belé ročice;
Ki smo se ljubile črez vse,
Zdaj pa, zdaj pa mor'mo ločit' se.

Na moj grob ne pozabite,
Bele lilje zasadite;
Ko moje truplo spalo bô,
Bele, bele lilje naj cvetô.

6394. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz Scheiniggovih NPKS. št. 1039 (str. 460).*

6395. *Zapisal* K. Pečnik. — *Iz njegove knjige »Lehrbuch der slovenischen Sprache«, 2. izd., str. 127—128.*

Okoli mene vse žaluje,
Meni srce omaguje!«
Smrt pa mahne s kosó,
Vzame, vzame dušo in gre z njo.

Mamca so glasnó zavpili,
Ker so hčerko z'lo ljubili:
»Oh, preljuba hčerka ti,
Večna, večna luč naj ti gori!«

6396.

(Iz Roža.)

Ura dvanöst je odbiva,
Slišov s'm jes hvas Hospueda,
Smrt na dur' potrkla;
»Mlada, mlada Micka, si doma?«

Po zdravnika smo posval',
Da b' Mick' zdravja dal';
Micka zdravja kna nuca več,
Njene, njene ure so že preč.

Po hospueda smo posval',
Da b' Mick' trošt dajal';
Micka trošta kna nuca več,
Njene, njene ure so že preč.

»Na moj grob ne pozabite,
Biele lilje zasadite:
Dokler trupvo trohnevo bo,
Biele, biele lilje naj cveto!«

6397.

(Iz podjunske doline.)

Ura dvanajst je odbila,
Slišali smo glas Gospoda,
Smrt na duri potrka:
»Mlada Micka, si kaj doma?«

Po zdravnika smo poslali,
Da bi Micki zdravje dali:
Ona ne nuca zdravja več,
Njene urce so že preč.

Po gospoda smo poslali,
Da bi Micki trošta dali:
Ona ne nuca trošta več,
Njene urce so že preč.

6398.

(Od Celja.)

U ti uri, u ti noči
Slišali smo glas gospoda,
Smert na urate poterkla:
»Mlada Liza, al s doma?«

Liza u kamarci čuje,
Smert bolezen oznanuje,
Ura bije polnoči,
Liza še spregovori:

»To poslejdno bom storila,
Svoje uči zatisnila,
Kir ne bom živela več,
Moji dnevi so že preč.

Paderji so mi trošt dajali,
Pa bi smerti me izdali,
Njihov trošt ne pomaga več,
Morem jit pod smertni meč.

Po mašnika so mi poslali,
Svečo so mi v roke dali,
Smart ne da odloga več,
Hitro, hitro me končat!

Nekaj bi se še rada zmenla,
Mamco bi še zahvalila:
Jezus naj bo njih plačnik,
Men pa milostliu sodnik.

6396. *Zapisal* Pavel Koschier. — *Iz njegovega rokopisa. Apostrof stoji za* ъ.

6397. *Zapisal* Blaže Ranc. — *Iz njegove zbirke št. 22.*

6398. *Neznanega zapisovavca. — Iz pesmarice Mart. Rosarja iz Zagabra pri Teharjih, ki mi jo je poslal Štef. Singer. Od tam je prepisana z mnogimi napakami v neko drugo manjšo pesmarico, ki mi jo je poslal isti gospod.*

Oh prelube vi sestrice,
Vam podam merzlo ročico,
Luble smo se vsaki čas,
Zdej bo smert ločila nas.

Oh nikar ne pozabite,
Na moj grob rožic nasadite,
Kir trohnelo bo telo,
Plave rožce naj cveto.

Enkrat še bom nazaj zdehnila,
Pret ko me u grob zgarnili,
Mamci kušnim še roko,
Preden grem v černo zemlo:

Kir truplo bo strohnelo,
Kristoso se izročilo,
Kir me z vodoj poškropi
In mi dušo orosi!

6399.

(Iz Hrastnika pri Trebovljah.)

Snoč ta dvanajsto uro
Zaslišala sem glas Gospodov,
Smrt na vrata potrklja:
»Mlada dekle, al si doma?

Jaz te hočem umoriti,
Tvoje oči otemniti.
Tvoja leta so že preč,
Ti ne boš živela več.«

Po gospoda so poslali,
Svečo so ji v roko dali:
»Hitro, hitro dokončaj,
Smrt odloga več ne da!«

Mamca so strašnó zaupili,
Ker so hčerko zlo ljubili:
»O preljuba moja hči,
Naj ti večna luč gori!«

»»O preljube moje sestríce,
Vam podam mrzle ročice,
Ker smo se ljubili vési čas,
Smrt pa bo ločila nas.

Na moj grob ne pozabite,
Bele lilje nasadite:
Bele lilje naj cveto,
Jaz v grob trohnela bom!««

6400.

(Od Sv. Trojice v Halozah.)

Ura dvanajst je odbila,
Slišal se je glas Gospoda.
Pa Mimka ne nuca glasa več,
Njene, njene ure so že preč.

Po zdravnika so poslali,
Da bi Mimki zdravje dali.
Pa Mimka ne nuca zdravnika več,
Njene, njene ure so že preč!

6399. *Zapisal* F. F. Lužar. »*Povedala moja soproga, katera jo je od matere slišala. Pri petju se zadnja vrstica ponavlja.*« — *Iz njegove zbirke I. št. 42.*

6400. *Zapisal* Andrej Hren. — *Iz njegove zbirke. — Jurij Lulek ima pod naslovom »Ura je že dvanajst bila« ta-le melodije načrt (knjiga A, str. 6.):*

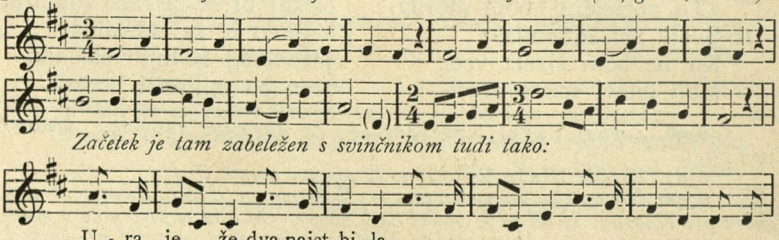

Začetek je tam zabeležen s svinčnikom tudi tako:

Po gospoda so poslali,
Da bi Mimki trošt dajali.
Pa Mimka ne nuca trošta več,
Njene, njene ure so že preč!

Po trugo so poslali,
Da bodo Mimko noter djali:
Pa Mimka ne nuca drugo nič,
Njene, njene ure so že preč.

Dodatek A.

Vzorci sloves iz novejšega časa.

Vtopljena deklica.

a.

(Od Sv. Antona v Slov. gor.)

Včasih mi slišimo novega kaj,
Včasih veselje, pa žalost najraj.
Kam se obrneš kol, najdeš povsod nevolj,
Križov se vognoti nemreš nikol.

Zemla je lepi gospodovi vrt,
Vendar na vsaki stopinji maš smrt:
Vari se, človek moj, kliče ti angelj tvoj,
Pela te vidno s previdnoj rokoj.

To vam od neke deklice povem,
Ki doživela nesrečni je den:
Zdrava od domi gre s'rota zato ne ve,
Da jo smrt v vodi počakati če.

Oh da bi vjütro že znala za to,
Lepo od botre bi vzela slovo.
Sladko še zgovori: Ge si, moj bratec ti?
Kak se ti kaj pri soldakih godi?«

S tem se vesela na delo poda,
Vroča pregloboko v vodo je šla,
Zmenka ji lastna moč, kredi bla ne pomoč,
Micka, tvojo življenje je proč!

Njene tovaršice išejo jo,
Mrtva že plava nad hladno vodo.
Oče prestrašeni čejo pomagati,
Ali hčer luba več ne govori.

»Ge ste bli starši, gda klicala sen,
Roke zdigovala iz globočin,
Da bi pritekli sen, rešili svojo hči,
Kera zdaj mrtva na brütivi spi?«

Enaintrijsti let b'la je pri nas,
Zdaj pa si vzela že slovo od nas:
»Lubleni stariši, znanci, prijateli,
Srečno, dekliči no sosedi vsi!

Drugač pa, mati, nemrete zdaj,
Molte, da pridem v ta zvoleni raj:
Lubega Jezusa jaz bom tam prosila,
Da vam srečnejšo smrt enkrat poda.«

a. *Zapisal* Josip Klemenčič. — *Iz njegove zbirke št. 61. Isto pesem so zapisali Ant. Kovačič (III. 16), Rasto Fašalek (št. 2), Alojzij Kralj v Višnji gori (I. 17), M. Rodè (v Št. Vidu pri Setičini IX. 76 »poje se pri mrličih«). Jurij Lulek je napisal po petju L. Salamunove iz Makol (Stopna):*

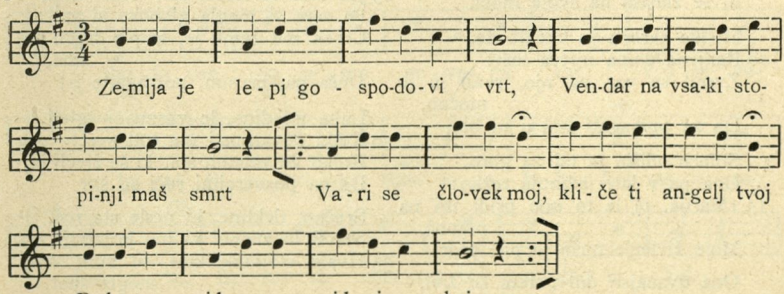

Deklica pride pod voz.

b.

(Od Sv. Antona v Slov. gor.)

Včasi mi slišimo novega kaj,
Včasi veselje, al' žalost najraj.
Kam se obrneš kol, dost je povsod nevolj,
Križov se ognoti nemreš nikol.

Tak si je mislila neka deklič,
Da se ji zgodilo ne bode nič:
Ona brez vse skrbi starše doma pisti
No si zavujpa na svoje moči.

Štebih Alojzja jo klicali ste,
V deskah bla doma, ali mrtva je že:
Zvrne se voz na jo z drvami tak močno,
Da za pomagati neje bilo.

Solnce odišlo je že za goro,
Ona pa v krvi zdihuje težko:
Marija mi toto noč, pridi mi na pomoč,
Z mojim življenjem nicoj bode proč!

Oh, da bi stariše bogala boj,
Nebi si vživala težkih nevol:
Štirinodvajsti let, že zapustiti svet —
Zakaj jaz moren tak mlada umret?

Potem še živela dvanajst je dni,
Dvakrat spovedana sladko zaspi:
»Zadnokrat za slovo še vam podam roko,
Grem na cezajovski britif domu.

b. *Zapisal* Josip Klemenčič. — *Iz njegove zbirke štev. 49, kjer je pripisana ta melodija:*

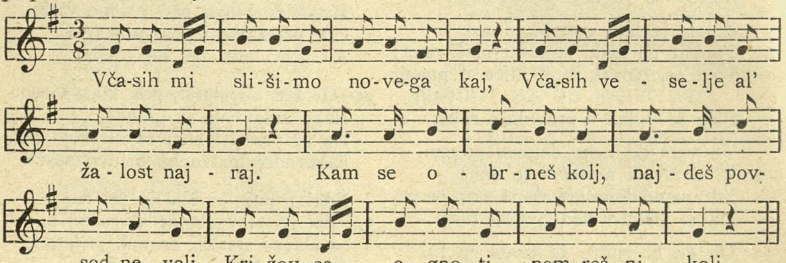

L. Šalamun *je zapisala v Stopnem isto pesem v svoji zbirki št. 36 tako-le:*

Vsaki dan čujemo noviga kaj,
Včasi veselja al žalosti kdaj.
Kamo se obernem kol, vse je zadost nevol,
Križov se nemremo izognit nikol.

Tak si je mislila eni deklič,
Da se ji ne bo zgodilo nič:
Ona brez vse skrbi starše doma pusti
In se zanaša na svoje moči.

Micika skrbno jo klicali ste,
Ranjena doma mrtva leži:
Zvrnil se voz na njo, ranil jo je močno,
Da za pomagati več ji ni blo.

Solnce odišlo je taj za goro,
Ona pa v krvi zdihuje težko:
»Marija, oj le to noč pridi mi na pomoč,
Moje življenje nicoj je pač proč!«

Ona dvanajsti dni potem še živi,
Dvakrat spovedana sladko zaspi:
»Zadnokrat za slovo vam še podam roko,
Jaz pa grem v makolski britof domu!

Ko bi jaz starše ubogala ga,
Ne bi bla včakala takih nevol;
Štiri in dvajset let zapusti(ti) toti svet—
Zakaj jaz morem tak mlada umret.

Jaz sem le srečo tam hotla imet,
Pa sem si mogla globoko si zajt:
Črvek me zemli je, truplo domu ne sme,
Duša pa, prosim, pomagajte ji!

Luba mladina, le vzemi si zgled,
Kolki nevarnosti ma toti svet:
Kolko že mladih spi, ki še živeli bi,
Da za posvetnimi reči so šli.

Srečno, dekline, ki nesle ste me,
Starši in znanci vi ino prijatelji,
Hvala stotauženkrat, tu bom zdaj mogla spat,
Dab le na sodni dan smela gor vstat!

Jaz sem še srečo hotla prejet,
Oh kak globoko sem mogla umret:
Črvičov truga je, truplo pa naj trohni,
Duši pomagajte, prosim vas, vsi!

Ljubi o mladi, vzemite si zgled,
Kako nevarnost toti ma svet:
Kolko že mladih spi, kaj še živeli bi,
Da bi za praznih reči ne bi šli.

Srečno vi znanci, ki z menoj ste šli,
Srečno prijatli in stariši vi:
Mi ne zamerte, pa ite domo,
Duši pomagajte v sveto nebo!«

Pod usadom zasuta deklica.

c.

(Od Sv. Antona v Slov. gor.)

O vi kristiani zvoleni,
Poslušajte zdaj radi vsi
Žalosten tote pesmi glas,
Kero van gnes zapojem jas.

Na Cajnkovi na tih stezah
Perst je napravla velki strah,
Zasipala dikliči tri,
Eno cëlo čista vmori.

Njena sestra prelüblena
Je najbol milo kričala:
»Moje sestre ga vidit ni,
More biti v černi zemli!«

V Andrencih je bla rojena,
Na Cajnkovi pa vmorjena,
Černa zemla njo pokrila,
Lenka Kocbek se je zvala.

Friška bla kak rosa v jutro
No mlada kak roža cvetoč,
Je živela nevolni svět
Še kome sedenajset lët.

Mela je mater no oče,
No sestre tri prelüblene;
Žlahto no znane dekliči
Vse ona volno zapisti.

»Moj lubi oča no mati,
Samo ne bote žalostni,
Da morem zdaj od vas iti
V moji najlepši mladosti.

Mene čaka venček lepi
Tam pri lüblenem Jezusi,
Ker ga vi na moji glavi
V nebesah bote vidili.

Moj lübi oča no mati,
Lepo bote zahvaleni,
Da ste mene gor zredili,
Vse lepo me podvučili.

Dosta noči neste spali,
Da ste mene nadajali,
Mojo lice küšüvali
No lepo me povijali.

O srečno oča no mati,
Srečno sestre no žlahta vsi,
Srečno hlapčiči, dikliči,
Zdaj se več nemo vidili.

Če sem se vam zamerla gda,
Odpüste mi zdaj iz serca;
Jaz grem zdaj na božjo sodbo,
Kam van vsem britka steza bo.«

Zdaj že leži v černi zemli
Ona celih pet tjednov dni,
Na njo sta deno zmislili
Njene dve sestri lübleni.

Jurij Lulek je k zapisu Lojze Šalamun po nje petju zapisal to melodijo:

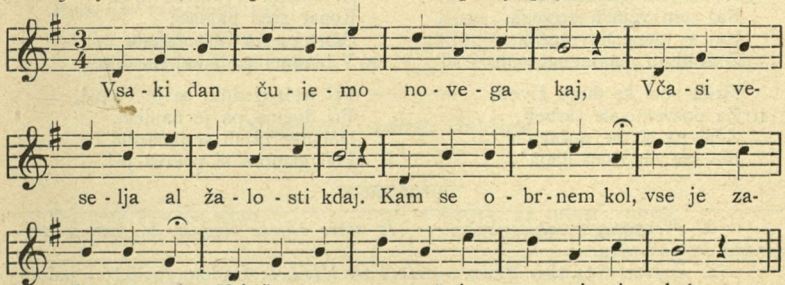

c. *Neznanega zapisovavca. — Iz stare zbirke slov št. 5 a.*

S ponižnosti sta sem prišli
K temi gospodi mešniki
Prosit, da mešo slúžijo
Za njúno sestro pokojno.

Tak zdaj vsi dol pokleknimo,
No zanjo Boga molimo,
Recmo: O Jezus smileni,
Bodi toj duši gnadlivi! Amen.

---

d.

(Od Sv. Antona v Slov. gor.)

Kak hitro se človek rodi
No pregleda svojimi očmi,
Že drugoč smerti proti gre
Ino njoj ves podveržen je.

Ta vtica sem no ta leti,
Popêva no se veseli.
Žalostno je popëvanje,
Zato boj gre to strëlanje.

Tak glih nemila smert včini,
Vse stare, mlade, pomori,
To veselje v joč oberne,
Napravi žalost, jokanje.

Glih tak je tüdi včinila
Ta grozna smert nesmilena,
Mlado diklič je vmorila,
Zemla je njo zasipala.

V Andrencih je bla rojena,
Na Cenkovi pa vmorjena,
Tam je živlenje sklenola
Lenka Kocbek se je zvala.

Mlada kak roža cveteča,
Friška kak rosa jutrova,
Je vživala ona ti svët
Še lë komaj sedenajnst lët.

Vesela je od domi šla,
Toga se je ne troštala,
Da nede več nazaj prišla,
Da bo v to večnost vandrala.

»Oča no mati, sestre tri,
Srečno ostante na sveti:
Le nič ne bote žalostni,
Da ste se mene znebili!

Mene čaka venček lepi
Gori v nebeškem kralestvi,
Ker ga vi na mojoj glavi
V nebesah bote vidili.

Farmani, keri čuli ste
Od moje smerti žalostne,
Naj van ta žalost k serci gre,
Za me vi Boga molite.

Recte: O Jezus smileni,
Bodi toj düši gnadlivi.
Daj bogoj düši smilenje
No večno zveličanje! Amen.«

Vtopljeni šribar.

e.

(Od Cerovca.)

Poslušajte, vsi lidje,
Kaj za glas po sveti gre,
Kaj je nesrečna smrt včinila:
Mlad'ga šribara vmorila!

»Britka smrt nesmilena!
Kaj sem včini'â krivega,
Kaj si mene ti vmorila,
Z žuhkim gadom napojila?

Mislâ sem še dugo živeti,
Za posvetno še skrbeti,
Zdaj pa si me počakala
Ino me ob život djalà!«

O ti smrt prenemila,
Kaj si nam ti učinila:
Tomaža Perko šribara
Bujla z grada belega!

Z veselim srcom se je ša
Kopat zred pajdaši,
Smrt pa ga je počakala
V hladnej vodi naj na dne.

Pri treh tjednih se je vtopiâ,
Pri dvema pa je najdeni,
Dol per brodi serjanskem
Pod grmom si počivâ je!

---

d. *Neznanega zapisovavca. — Iz stare zbirke slov št. 6, kjer je pripisana letnica 1824.*

e. *Zapisal* Stanko Vraz. — *Iz VO. VIII. 6.* Gadom *(v. 8.)* = jadom. Naj na dne *(v. 8.)* = najbolj na dnu, kjer je najgloblje dno. Pri treh, pri dvema *(v. 21, 22)* = pred tremi, pred dvema.

Vtopljeni kosec.

f.

(Iz Št. Jurija ob Ščavnici.)

Ki poslúšate toto gnešnjo
Bogi prijetno sveto mešo,
Zmislite na eno dúšo
No skoz milost vašo:

Proste da vi lepo Boga
Za mladega jonaka,
Keremi se je silno
Strahovitno zgodilo.

On si gor stane rano,
Dja je koso na ramo.
Ša je v travnik zeleni,
Kaj se zgodilo njemi?

Dokič je bila hladna rosa,
Vse rožice je dol pokosa;
Njega vročina lada,
Rad ba se rashlada.

Svojo opravo sebe zmeče,
Ves vroči proti vodi teče,
Naglo skoči v to vodo,
Pa več ga vün në bilo.

Za tega volo, mladi lúdi,
Obeden prevzeten ne bodi:
Vsegdar pobožen hodi,
Kak je Bogi po voli.

O vi jünaki, ki sti mladi,
Leto da méte po navadi:
Gde kol se vi znajdete,
Vsel Jezúsa lúbite.

Naj bode rano ali pozno,
Vseli se skerbte za düšo,
Da spravite njo večno
V kralestvo nebeško. Amen.

Poročenca vtopljena.

g.

(Štajerska.)

Ne vem, al bi popéva jas
Al bi se joka na ves glas,
Da čújem krič no jokanje
Tam doli pri brodi wačosken.

Nesreča velka se zgodi,
Tam se je vtopilo šest lüdi,
Od žalosti jaz nemren zreč,
Tüd Janez no Micka z Wačovec.

Še mlada sta v tem zakoni,
Mata prevelke žalosti,
Ta voda je njü premagala,
Nemilo sta si šrajala:

»Pomagaj nam. o Jezús ti,
Marija no Jožef sveti,
Da bomo prišli vün z vode,
Kera nas vse vmoriti če!«

Sedem tednov sta vküp živela
V sakramenti tega zakona,

Zdaj pa je Bog njü k sebi pozva,
Ta voda dva je skončala.

Oča no mati se jočejo
No se močno žalujejo,
Ki sina k pokopi nesejo,
Žene pa nigni ne najdejo.

Bota da gnes potroštana,
Kaj van jokati pomaga?
Zdaj se služi sveta meša,
Ki mo ofrali za oba:

Pravega živega Boga,
Oh smilena Jezusa,
Ker de njima to krono da,
Keraj za njü pripravlena.

Na kolna pokleknite vsi,
Recte: O Jezus lübleni ti!
Njünim dúšam priti daj
Ta v ti nebeški sveti raj! Amen.

Nagloma umrla deklica.

h.

(Polenska.)

Nič gvišnega na sveti
Nega kak je smert:

Zmisli, da moreš vmreti,
Vsem gvišna je smert.

f. *Neznanega zapisovavca. — Iz stare zbirke slov št. 15.*
g. *Neznanega zapisovavca. — Iz stare zbirke slov št. 2.*
h. *Neznanega zapisovavca. — Iz stare zbirke slov št. 5, kjer ima letnico 1826.*

Ja, ti človek se veseli,
V mladosti živi,
Pa na hitrem se zgodi,
Smert mladost vmori.

Pergliham jaz toj vtici,
Kera v lüfti leti,
Pa jager gor sterli,
Dol mertva leti.

Tak vzemte si prigliho,
Kak ta smert včini,
Ja ona pride tiho,
Človeka vmori.

Tak ravno se zgodi
Mladoj dikliči,
Toj Visenjakovici
Mladoj Ajnčiki.

Celo zdrava no vesela
Je v četertek bila,
Nedelo slovo vzela,
Mater zapistila.

Gnes ravno je preteklo
Edenajset tjednov,
Ki se je k njoj reklo:
Zdaj hodi z meno!

Ona resen bla mlada:
Stara sedenajst lët
No devetega mesca
Zapistila je svët.

Ta mati se žalostijo
Za dete svojo,
Pa deno zlo želijo,
Da bi v nebesah blo.

Na polenskem brütifi
Pokopana je,
Tam more počivati
Do sodnjega dne.

Zdaj pa prosmo Boga vsi,
Da njoj gnado da,
V nebesah častiti
No gledat Boga. Amen.

Mlada deklica umre.

i.

(Iz Št. Jurija ob Ščavnici.)

Pretekla je zadnja vüra,
Da bon divojka vandrat mogla:
Sen mlada s tega svëta
Mogla it na račün pred Boga.

Zapistit morem mater, očo,
Brata, sestro, vso rodvino.
Na pot si vzemen sobo
O Jezusa no Mario.

Pred Boga sem mlada pozvana
Z mojga najlepšega stana:
Zdaj bom mlada ležala
No v toj zemli perhnëla.

Da bla bi duže živëla,
Več bla Bogi pregrešila,
Žmeče bla račun dala
No svojo düšo zgibila.

Da pa večni Bog milostivni,
Kir naprej vse vej no vidi,
Da mi je smert v mladosti,
Da leži pridem k Bogi.

Bote da od mene hvaleni,
Keri ste me sprevodili,
Mertvo tëlo nosili,
Za mojo dušo prosili.

Poslüšajte, možje, pajbiči,
Tüdi žene no dikliči:
O moj Jezus raspeti,
Zdaj morem slovo vzeti!

Moj dragi oča, mati mila,
Zbogom ostanta doma vidva!
Zdaj bom od vas vandrala,
Ta v to večnost rajžala.

Bog van daj dobro na sveti,
Kerim je duže živeti,
Daj van Bog srečo mëti,
Nebeški raj zadobiti. Amen.

Mlada žena umre.

k.

(Iz Frama.)

Zapusti vse, kar grëšno je,
Oj smërt vže tebi proti grę.
Idi na britof ględati,
Kaj tam mèrtvih ljudi je:
Kaj tam mèrtvih ljudi je,
Ktere oj smërt vmorila je.

i. *Neznanega zapisovavca. — Iz stare zbirke slov štev. 16. Začetek (prvih 5 verzov) nahajaš tudi v »Ostankih cerkv. pesmaric iz Slov. goric« VII. 4 (s tem neha ta rokopis) in to s tema razlikama:* 4] Na račun mogla it pred Boga — 5 moren.

k. *Zapisal* Oroslav Caf. — *Iz CO. II. 77.*

Če pa mi ne hočete vêrjęti,
Van čem kaj vęč povêdati
Od ene žene: v mladosti
Mogla je svêta rajžati,
Zapustila je tovaršiča
No svojih troje malih otrok.

Edno še le lêto staro je,
Za mater milo joče sę,
Ino kliče na ves glas:
»Mati, pojte domu nazaj!«

Mati, počivlje, terdno spi,
Od žalosti odgovori:

»»Marija, mati vse milosti,
Troštej zdaj moje otroke tî!
Srečno ostani, moj tovarš,
Otroci moji no žlabta vsi!
Daj nam Bog z nebes pomoč
Meni pak v grobu lehko noč!««

Mlada žena umre.

l.

(Iz Ribnice na Pohorju.)

Neža, Neža, Nežika,
Kaj si storila krivega!
Zdaj si tak mlada dol vmrla,
Zapustila si ves zvolen svet,

No svojga mladega moža,
Dvoje majhnih otrok.
Jedno še leto staro ni,
Drugo še v zibelki kriči:

»Oj mati, mati, kje ste vi,
Da vas tak dolgo nazaj kar ni!«
Oj mati ja nikol ne spi,
Ona le v črni zemlji gnij.

Angelci lepo pojejo,
To dušo v nebo nesejo,
Gor v nebo, v nebo, v sveti raj,
Matere ne bo več nazaj!

Za umrlim ni predolgo žalovati.

m.

(Od Cerovca.)

Kaj si misliš, grešen človek,
Kaj se ne prebudiš?
Kaj si dušo ti tak dógo
V žalosti deržiš?

Ja sem vidiâ rože cvesti
V svojoj večnosti;
Veter pride, zna je stepsti,
Vse polamati.

Tak je ravno zdaj ta človek,
Ki preminâ je,

Jožef Cvetko ki se zove
Z verha Cimona.

Toto mešo so platili
Mati jegova,
Ki ga nemrejo pozabit
'Z serdca svojega.

Nič ne bote vi žalostni,
On se veseli
Gor v nebesih, v svetlem raji
Tam per Jezoši!

Težak je bil, vendar je Bog zanj znal.

n.

(Štajerska.)

Oglejte se na totega
Človeka gnes težačkega,

To vidite zdaj mertvega,
Od lüdi zapuščenega.

---

l. *Zapisal* Lavoslav Čulk. — *Iz njegove zbirke II. št. 5.*

m. *Zapisal* Stanko Vraz. — *Iz VO. XIX. n. 265; v v. 2. je pozneje* prebudiš *popravljeno v* zbudiš. *Drugi zapis v VO. XIX. o. 267 se loči v tem:* 3, 4] Kaj ti tak svojo vbogo dušo * Tak dolgo žalostiš — 5 vidô — 6 večnosti *(to je v večnih [= krepkih letih)]* mladosti — 10 preminô — 12 Timona. *Prepis v VO. VIII. 4 se loči od tega zadnjega v tem:* 2 prebidiš — 3 Kaj ti] Kaj tak — 3 bogo — 4 dugo — 9 ti — 11] Ki se zove Jožef Cvetko — 14 njegova — 15 srca.

n. *Neznanega zapisovavca. — Iz »Ostankov cerkv. pesmaric iz Slov. goric« VII. 3. pesem. Ista* »sloba« *je prepisana tudi kot 17. v stari zbirki slov s temi razlikami:* 4 zapušenega — 8 živea — 10, 11] Od nje no od vseh slovo vzea, * Zdaj je ti svet on zapistia — 20 Ino] Vseli — 21 sveti] verni.

Njegov stanec al hižica
Je ne bla lastna njegova:
V Soviaki je on prebiva,
Deno je Bog za njega zna.

Tam je svojo ženko živeja,
Od sosidov je slovo vzea,
Od sosidov je slovo vzea,
Ino se je v to večnost skria.

Težački groš bla njegova
Ta plača dneva celega.
S težačkim grošom je živea
No žmetno svojo deco redja.

Vročini z delom se potia,
S to merzlo vodico hladia,
Vse to je on za lübo mea
Ino lepo Boga častia.

O sveti delavec zvoleni
V Jezusoven vinogradi,
Si svojo delo dokonča,
Zdaj boš nebeški lon prijea.

O grešniki no grešnice,
Račün tudi gnes delete:
Našo življenje konci gre,
Račun večni Bog meti če.

Bodmo tudi vsi delavci
Bogi oči nebeškemi,
Da mo enkrat zadobili
Svoj lon v nebeškem kralestvi!

Novinec umre.

o.

(Štajerska.)

Fantje vrbanski na vojsko so šli,
Lepo od doma slovo so vzeli,
Srce je žalostno,
Milo zdihujejo,
Vsaki od daleč nazaj še gledi:

»Oj preljubljeni rojstni moj dom,
Al' še te vendar videl kdaj bom?«
Drugi so zdravi vsi,
Eden pa v grabi spi,
Ki se mu Martin Lenart veli.

Starši od doma sprevodli ga so,
Navik naredli so mu lepo:
»Piši nam rad domo,
Kak ti kaj tam bo šlo,
Moli in delaj vselej lepo!«

Pride oktober dvajsti no tri,
Njemu že sveča v špitali gori:
Znanci poslali so
Pismice žalostno:
»Oče in mati, vaš sin ne živi!«

On tam zdihuje in milo gledi,
Od kod bi oče al' mati že šli:
»Kje pa ste sestre tri,
Zakaj pa pozable ste,
Kaj smo doma si tak dobri bili?«

On se ne včaka nikoga ta,
Antoni Krajnci še roko poda:
Svečico žegnano
Prime v desno roko,
Grivingo molita tiho oba.

V grob ga vojaki zanesli so,
Sprevod naredli so mu lepo:
Starši tud' prišli so,
Vse zamudili so,
Zemlja pokrila je mrtvo telo.

Starši klečijo, vsak na svoj kraj,
Milo zdihujejo, jočejo zdaj:
»Oj preljubljeni sin,
Zglasi se z globočin,
Al pa še vendar nam roko podaj!«

o. *Zapisal* Rasto Fašalek. — *Iz njegove zbirke št 7. Zapis v zbirki Jož. Klemenčiča št. 63. se loči v tem:* 1 Fanti vrbajnski — 2 Lepo] Vendar — 3 je] b'lo — 4 zdih.] si pojejo — 6] Srečno preljubi vendar moj dom — 7] E še te videl jaz več kda bom? — 11—12] Enanodvajset let bija je star, * Priden, da malo mu hi je par, * Starši ga prav lepo izprevodili so * Znabiti ne vidimo več se nikdar! * Sestre tri dajejo jemu roko: * Bratec lubleni, Bog bo s tabo — 15 delaj v.] bogaj vselaj — 17] N. v špitali sveča g. — 19 Žalostno pismico — 20 no — 21 no — 22 al'] no — 23 Kje pa] Ge ste — 24 Z.] Zakaj pa — 25] Kak smo si d. dobri bili — 27 še roko] roko — 29 Preme — 31] Na pokop soldaki nesli ga so — 32 naredli] napravli — 33 pridejo — 34 Vse Že] — 35 p. je] pokriva — 36, 37] Oče in mati jočeta zdaj * Ino klečita vsak na svoj kraj — 38 prelübleni — 40 Ali pa nama r. p. *Za v. 40 pride zadnja strofa:* Mater najbolje srce boli, * Joče na grobi in omedli: * Oj detece ljubleno * Kam si se skrilo zdaj? *itd.* — 41 zastujn — 42 n v. v.] nikdar vidil — 43 zdaj vsi] pa vi — 44 bo] gre — 45] Truplo bo najšlo zdaj svoj dom. *Na koncu prihaja še ta strofa:* On še pred smrtjo to naroči, * Da bi mu le odpustili vsi: * »Srečno oče in mati, * In sestrice tri, * Srečno vi tudi Urbajnčani vsi.«

»»Starši ljubljeni, vse je zastonj,
Tukaj vas nikol več videl ne bom:
Mol'te zdaj vsi za me,
Duši naj dobro bo,
Telo bo melo tukaj svoj dom!««

Mati na grobi tamkaj kleči,
Moli, zdihuje ino medli:
»Dejte ljubljeno ti,
Kaman se skrilo si,
Naj ti nebeška luč tamkaj gori!«

Srečnega smrt.

p.

(Štajerska.)

O britka smert nesmilena,
Kaj sem ti včina krivoga?
Zakaj ti mene zdaj moriš,
Mojo življenje pokosiš?

Meni je vse po sreči šlo,
Ima sem vse fele blago,
Otroci so me bogali,
Meni poštenje skazali.

Al vse zabstonj, nači ne de,
Moga bom vzeti le slovo
No vandrati na oni svet,
Za mene je k tem mertvin glet.

Zbogom zdaj bote, vi moji
Dragi lübleni otroci,
Srečno zdaj vi ostanite,
Mene več vidli ne bote.

Jaz sem se včaka starosti,
Moga sem vas zapistiti,
Skerba sem za vas noč' no den,
Prite zdaj meni na pomoč.

Na sveti vi tak živite,
Da se nigdar ne svadite.
Na vašo žlahto no na me,
Prosim vas, ne pozabite.

Zbogom tüdi ostanite,
Sosidje no priatari,
Perle se ne mo vidili
Kak v Jožefovoj dolini.

O draga moja tovaršica,
Zdaj sem ti svet preživa jaz,
To moja zadnja prošnja je,
Prosi mi za zveličanje!

Nagla smrt. A.

q.

(Iz Št. Jurija ob Ščavnici.)

O britka smert nesmilena,
Kaj sem ti včina krivega,
Zakaj ti mene zdaj vmoriš,
Mojo življenje pokosiš!

Né bila moja majniga,
Da boš prišla tak z naglega,
Al deno si me vmorila,
Mojo življenje skončala.

Jaz sem žela dugo živet
No vživati posvetni med:
O vse je prejšlo od mene,
Več neman veselega dne.

Vse, kaj na svetu veseli,
Smo mi ti mertvi zgubili.
Odprla se je britka noč,
Ta smert nam vzela je vso moč.

O ti prebritko veselje,
Leto premislite lüdje,
Kak to posvetno veselje
V kratkem v žalost oberne se.

Glejte, mladi otročiči,
Kak nas grizejo červiči,
Meso so že pocérali
No kosti vse sprevertali.

Z jočom se ti človek rodi,
Na sveti malo veseli.
Pa drugoč z jočom se poda
No v žalosti s tega sveta.

Tü na tem sveti stalnega
Nega veselja našega,
Le skerbmo se za to večno
Veselje no sveto nebo.

Dosti lüdi v zemli leži,
Hto vě, kak se kermo godi,
Ali dobro ali hüjdo,
Ne vemo, sam Bog znà za to.

p. *Neznanega zapisovavca. — Iz »Ostankov cerkv. pesmaric iz Slov. goric« II. št. 10. Drugi prepis v »Ostankih« VIII. »5. pesem po Mertvem« se loči v tem:* 2 sem ti] sem — 8 počtenje — 12 meno — 17 Ja sem — 24 pozabiti — 28 Jüžefovoj — 29 tüvaršica.

q. *Neznanega zapisovavca. — Iz stare zbirke slov št. 12.*

Pravični majo veselje,
Grešniki žalost, jokanje:
Tak se bo pravica božja
Enkrat nat nami spünila.

Bog nam daj priti v sveti raj,
Gde mo vsega hujdega fraj,
Častili, hvalili Boga,
Se veselili vekoma. Amen!

Nagla smrt. B.

r.

(Iz Št. Ruperta v Slov. gor.)

O grozna smert nesmilena,
Zakaj si mene vmorila,
Da ne sem bia pripravleni,
Sakramenti oskerbleni.

To ne bla moja mainiga,
Ki bla prišla tak z naglega,
Prez mešnika me vmorila,
V to dugo večnost poslala.

V kelko noči s^{e}m bidia,
Za to posvetno več skerbea,
Pa kaj hasni, v enoj noči
Smert mi je vzela vse rëči!

O moj človek nespametni,
Ker se trüdiš no mojaš ti
Za rëč no posvetno blago,
Na stran püstiš bogo düšo!

Gnes ali jutro pride smert,
Blago ti vzeme, ti boš stert:
Ne boš se moga genoti,
Če glih si bogat na sveti.

Britka smert vzeme vse riči,
Glih tak po dnevi, kak v noči,
Zapüšen more rajžati,
Ves svët nemre pomagati.

Zapstoin je vsa posvetna reč,
Nemre ti nič pomagat več.
Či bode düša zgüblena,
Vse bo zgübleno vekoma.

Poglejte mene mertvega
No od vseh zapüšenega:
Mertev vüčim vas brumnosti,
Pot k enoj srečnoj večnosti.

Dokič cajt je, živte brumno,
Zapüste vso dianje grešno,
Ne véte vüre nëti dne,
Da Bog živlenje odvzeme.

Jaz sem misla duže živet,
Pa vse zapstoin, sem moga mrét.
Tak ravno se enkrat van zgodi,
Gda se troštali nete vi.

Hiža moja bo grob temni,
Postela pa lucke kosti:
Toga sem včaka na sveti,
Tak si pripraviš, človek ti!

Résen ta smert vse pomori,
Vse more sperhnéti v zemli.
Bog daj, da düšam špiža bo
To presveto rešno telo!

Jezus skoz tvojo milost daj
Vsem vernim düšam sveti raj! Amen.

Mladenič umrje.

s.

(Iz Št. Ruperta v Slov. gor.)

Meni trepeče vsaki las,
Te gda si na smert zmislim jas,
Kajti po smerti pridemo
Pred Jezusa ostro sodbo.

Tista sodba tak ostra je
Za terdokorne grešnike:
Misli, besede, djanje vso,
Vse bo čista zarajtano.

---

r. *Neznanega zapisovavca. — Iz stare zbirke slov št. 10.*

s. *Neznanega zapisovavca. — Iz stare zbirke slov št. 9.*

Opomnja. Slove *se pojo ne samo za mrtvimi; tudi kadar se bere maša za še živeče, zlasti na tujem bivajoče osebe, se prigodi večkrat, da zapoje cerkvenik pesem, ki se nanaša na to. Za primer takega spomina živih oseb podajem to-le iz VO. XIX. r. 286 vzelo »slovo«, ki jo je zapisal St. Vraz:*

(Od Cerovca.)

Poslušajte da, vsi kristjani,
Posebno pa mladeniči,
Keri srečni tu med nami
Znate tu prebivati.

Kelko pa je takšnih ljudi,
Ki po sveti vandrajo,
Največ pa je takšnih pajbov,
Ki po sveti morejo.

Še kome štirnodvajsti vür
To noč je minolo nicor,
Ki se je poda k večnosti
En mladenec v toj mladosti.

Zdaj je zapüsta toti svèt,
Svoj mladi stan no moga mrèt,
Odvandra je na ovi svèt,
Za njim mamo k tem mertvim zlét.

On reče: »Svét zapelani,
Nečem tebi več slüžiti,
Je bolši mréti kak živét,
Zdaj če od sveta slovo vzet.

Srečno zdaj vi ostanite,
Oča, mati, brati, sestre,
Sovražniki, priateli,
Zdaj se nemo več vidili!«

O mladenci, veseli ste,
Dikliči, zdaj popevate,
Pa lehko vašoj mladosti
Vas Bog pozove k večnosti.

Či mate zdravje, veselje,
Na düše ne pozabite,
Da vas smert v grehi ne najde,
Ne vmori brez božje gnade.

Zato se greha varte vsi,
Največ pa te nečistosti,
Da bote čisti v tem serci
Sveta šli k vašem Jezusi.

Zdaj še smo zdravi, veseli,
Bog zna, al mo se včakali
Še živi dne juteršnjega,
To nemamo nič gvišnega.

Tak bodmo vsel pripravleni
K smerti, da nemo zgübleni,
Te mo srečni na vekomaj,
Bog nam daj priti v sveti raj! Amen.

Dodatek B.

Mimo zgoraj objavljenih in navedenih pesmi poje slovenski narod o smrtnih prigodkih in spominih še dolgo vrsto drugih pesmi, katere se mi pak ne zde narodne; mnoge so prevzete naravnost iz cerkvenih pesmaric. Da jih preiskovavcem in zapisovavcem oznamenim kot take, hočem navesti v nastopnem njih začetne verze, pri slovesih pa tudi povedati, komu v spomin so zložena, ako se to dá iž njih posneti.

1. Ah dragi farmani no vsi ti drügi, * Čem vas pozdraviti, pa motim se.
2. Blagor mrtvim, kteri spijo . . . (Ahacelj 53).
3. Bridka žalost je zadela * Ene starše tote dni . . . (4 hčere Rebernikove um.).
4. Bridkost, težave, žalost, veselje, * Eno za drugim prerado sledi (Martin Holc um.).
5. Človek, kir tukaj na sveti živiš, * Kir veš, da ene ure zagvišan nis', * Pokaj imaš take želje * Uživat posvetno veselje? . . .
6. Človek, ki živiš na sveti, * Kakor da b' ne imel umreti. * Poglej, kako je tvoje življenje . . . (pr. Redeskini pes. 57).
7. Človeško življenje hitrejši leti (mal cajta trpi, kak naglo beži, se vse spremeni): * Gre duša s telesa, * Gre tje pred nebesa . . .
8. Človik na totem sveti, * Kak lilja je na polji (študent An'. Roškar vtone).
9. Čujte sestre, čujte brati * Poslušajte prav zvesto, * Kako jemlje . . .
10. Dnes teden je veselo blo * V cirkvi med nami, * Dnes že mrtva tu leži . . .

Včera se je meni tožâ
En mož s fare bolfenske,
Kaj v pondelek je odrajža
Pajb z sosécke visečke.

Préd pred rajžo si je zvoliâ
Tam per fari andraškoj,
Da bi stric mešo p'atili,
Kaj b se zanjga služila.

Jakob Muršec so se zvali,
Kaj so mešo brati dali,
Kaj so mešnik Sicekerni (?)
Mešo zanjga služili.

Šumen Kranjc je jemi cona:
Ša je v mesto marpružko,
Tam so njemi konja dali,
Ša je ž njim na Tirolsko.

Tam trobenta glasno reče,
Je sezava boben tâ,
Tam kervava povodenj teče
Zamed celega svetà.

Oj ti preljubi sveti Andraš,
Bodi jegov zvesti pajdaš,
Bodi jegov zvesti pajdaš,
Kaj še pride zdrav nazaj!

Oj ti smileni moj Jezoš,
Bodi jemi sploh na strani,
Vari jemi dušo, telo,
Kaj še pride v svetli raj!

11. Dnes vas nemrem veseliti * Čo je glih veseli dan ... (Nano Murkovo odnesla povodenj).
12. Dnevi življenja * Hitro kak tenja ... (Jožef Čeh umorjen).
13. Dosti rožic v zemlji raste, * Vsaka 'ma drugačen cvet ... (Vinc. Majcen umrje).
14. Duša, ti si srečna * Tebe čaka krona večna, * Če si jo boš zaslužila ... (Redeskini, 62. pes. I. tal).
15. En fantič je skoraj v dvajsetem let ... (Ponesrečen lovec).
16. Enga gospoda smo mi imeli, * Pa sami ne vemo, kam so šli ... (Tom. Urank v Apačah na Koroškem umrje).
17. Fanti, dekleta, poslušajte me, * Kaj za eno pesem vam hočem zapet ... (Žandarja na dopustu ubije tekmèc).
18. Gda se pri enoj cerkvi, * Mertvemi vün zvoni, * Te, človik, dol poklekni ...
19. Grenka smrt, no kaj storiš, * Mlado dekle mi vmoriš, * Staro je blo 16 let.
20. Grešnik jaz žalujem, * Ker se smerti bojim, * V svojem srcu premišljujem .. (Prepir med bolnikom in smrtjo).
21. Grob, o grob, ti kraj premili (zložil A. Praprotnik, Pesmi III.).
22. Hočem vam na znanje dati * Od tega mesta Katare ... (vojak Simonič umrje). Ja, čvovk pa res ni trdnejъ * Koker je kapla na vejъ, gl. št. 6.
23. Jaz prav nemilo se glasim, * Ja, solza me poliva ... (Janez Puh umrje). Jez vbogi bolnik cagujem, * Ker se smerti zlo bojim, gl. št. 20.
24. Kadar k nam pride ta ljuba pomlad, * Začele dekleta bodo rožice sjat ... (Lenčika Drevčeva umrje).
25. Kaj je človek na tem sveti, * Druga nič kak prah, pepel .. (Fr. Muršec z Drbetinskega vrha umrje).
26. Kaj nam je danes storit, * Za rajno Uršo zdaj molit, * Če ona kej martre terpi.
27. Kaj se godi po svetu, * Je žalostno za nas, * Kdaj kteri mora mreti ... (Matjaž Korošovič iz Oseka umrl v Bosni).
28. Kaj se mi je prigodilo, * Da za hmreti mi je bilo, * Pred ostrega sodnika stat. Kaj se ti človek na svet veseliš, * Ker le eno uro tukaj živiš, gl. št. 5. Kaj se s tem svetom preveč veseliš, * Ker le eno uro tukaj živiš, gl. št. 5.
29. Kaj se van je le zgodilo, * Da ste dans tak žalostni ... (Janez Munda umrje).
30. Kak si čem peti, * Ki čim glas vzeti * Vidim vas jaz * Kak ste pobiti ...
31. Kakor rož'ca spomladanska * Malo cajta le trpi, * T'ko tud' človik na temu svetu * Le en kratek čas živi.
32. Kam smo danes potovali, * Ljubi človek, zmisli zdaj ...
33. Kdo bi moga preštimati * Ali hto moga zgrüntati, * Kak je lübezen materna ... Kdor ima lušte tega sveta, Ta se zagvišen enkrat kesa, gl. št. 5.
34. Kočičani bridko revšno, * Pomlajo še pogorevšno ...
35. Ko spomladi vsa narava * Gible se in veseli ...
36. Kristjani predragi, poslušajte radi, * Naj pesmica moja se vsem oglasi ... (Ana Mihalič umrje).
37. K srcu si vzemite, bratje, * Od te duše čuden glas, * Kako ona iz pekla vpije ...
38. Lepa si ksaverijanska fara, * Daleč si sloveča ti ... Le poslüšajte kristjani * Iz vajngelma strašen glas, gl. št. 55.
39. Leta glas se skozi sliši, * O grešnik, spokori se (iz Dolinarja GP. 129).
40. Li spomni se, moj človik ti, * Da polek smerti blüzi si, * Ne zanaše se na tvojo moč ...
41. Malo poglejmo po svetu življenje ... (Jožef Fras umrje).
42. Matjaž Zampa, kam potuješ, * Zakaj v noči od doma greš? ...
43. Mene še zdai čakai, * Naj še en čas živim ... (Prepir med bolnikom in smrtjo).
44. Mila, mila lunica, * Kje je moja mamica? ... (zložil J. Virk).
45. Milo polenski zvonovi * Zadnjo pesem pojejo ... (Franc Zorko se ponesreči).
46. Mi smo se dons zupet zbrali, * Sem na leta žegnan kraj ...
47. Mladenč, se boš na pot podal, Koga si boš tovarša zbral? (Ta začetek tudi med napitnimi) .. Posvetni dobrovoljci, * Na vašo družbo mi mrzi. Moj človek, ki tukej na svetu živiš, gl. št. 5.

48. Moritelca nesmilena, * Kaj si napravla nam? * Filipička še mlada vsa . . .
49. Moži, žene ve poštene, * Fanti, dekline preljublene, Zmislite si vi . . .
50. Naj se vse žalosti * Stari no mladi vsi, * Če prav premislimo . . .
Na skrivna ura pride, * Al' jutre ali dan's, prim. št. 92.
51. O človek lubleni, * Kak sploh si vesea, * Le k srci si vzemi . . .
O človek, zakaj se ti tak veseliš, gl. št. 5.
52. O človek, živiš na sveti, * Ti deno veš, da moreš vmreti . . .
53. Od enega vrta čem zapet, * Žalostno je slišat, * Ki je pripravljen . . .
Od vidovskih fantov vam hočem zapet, gl. št. 15.
54. Oh kako brez skrbi hodi * Človek svoj nevarni pot . . .
55. O premislimo, kristjani * Z evangelja strašni glas, * Kaj nam Jezus dnes oznani . . .
56. Oj ti Ančka lobezniva, * Za an cir si bla na svejt, * Grenka smrt . . .
57. O kolko tisoč ludi že * V večnost je odišlo . . .
O kristjani, poslušajte * Evangelja strašen glas, gl. št. 55.
58. O kristjani preljubljeni, * Čujte moj nemili glas (Toni Klobasa oboli na poti, se spové še slovenski in umrje) . . .
59. O kristjani, skupaj zbrani, * Kaj vam čem popevati . . . (Apolonija Jančič umrje).
60. O moj Jezus preljubljeni, * Kak jaz čem popevati, V skujzah . . . (Polona Olčka umrje).
61. O moj zapušen prijatel, * U večnost je zdaj naš brat . . .
62. O poslušajte eno grozovitno zgodbo * Od enega mladega kramara. (Eva Ašenprenar umorjena).
63. O poslüšajte krstjani, * Kaj se strašnega godi, * Da tri ženske v lepem stani * Mogle so se vtopiti . . .
64. O preljubi moj kristjan, * Glej, kak bridko bode nan * Še živeti . . .
65. O prijatli lubeznivi, * Slište mili glas, * Ker nam eno zgodbo pravi . . . (Jakob Šoštarič pade z drevesa).
66. O smrt, kako si ti grenka, * Kako strašan je prihod tvoj, * V tej bridkosti . . .
67. O ti nesreča prevelika * No resnica tak velka, * Da vsaki človek mreti ma . . .
68. O ti življenje mladosti, * Išeš sladke radosti, * Znaš da posvetno veselje * V kratkem v žalost obrne se . . .
69. Pesmico bi moral peti, * Pa mi srce krvavi . . . (Ana Žižek umrje).
70. Počivajte, učitelj mili, * V tihotnem grobi tu sladko . . .
71. Poglejmo v lepi vrtec razcvetleni, * Kolk lepih rožic v njem cveti . . .
72. Po nebu luna priveslala * S premilo čedo je zvezdic (zložil A. Praprotnik, Pesmi 107).
73. Poslušajmo dnes Jezusa, * Kak lepo slovo jemlje . . . (Janez Smodiš umrje).
74. Poslušaj, moj človek ti žalosten glas, * Kaj ti lehko trepeče vsaki las . . . (Gerčka Kocmotova z vütomarške vesi umrje; isto o Urši Mühički od Male Nedelje).
75. Poslušaj, o človek, * Žalosten spomin, * Gospod Pevit so umrli . . .
76. Poslušajte, kristjani, * Ko žalosten je glas, * Da Cvetko Marija . . .
77. Poslušajte, kristjani, * Vaš dele mili glas . . .
78. Poslušajte, mladenči vsi, * Te žalostne pergodbe . . . (Nace Bršnjakov z Rečice umrje).
Poslušajte, vi moji bratje, * Kaj jaz düša vam povem, gl. št. 37.
79. Pozdravljeni, vi pošteni * Bote ljubi vsi kristjani . . . (Kovačeva Polona umorjena).
80. Prelep je vrt obcirani * In z rožami razcveten . . . (Ter. Heric umrje).
81. Preljubi prijatli, kaj nam je začet, * Če vse to premislimo, kaj je po svet . . . (3 Šunečki otroci umrjejo).
82. Premisli, človek, te slednje riči, * Kak dugo Bog tebe živeti pisti . . . (neka Anca umrje).
83. Priden mož se gnes od nas pobira, * V četrtek večer ob 7 umira . . (Frančišek Munda iz Rakovec umrje).
84. Pridni vrtnarji za rožce skrbijo, * Da ne pokonča jih zima al mraz . . . (Ana Šamprli v Čagovi umrje).
85. Prišla je žalostna pošta * Iz mesta Rudolfovega . . . (Prošt umrl).

86. Prosim te, o človek mili, * Pusti enkrat ta svejt na stran . . .
87. Res me žalost gnes oblega, * Če na brutiv pogledim . . . (Liza Fras iz Brengove umrje).
88. Rožice cvetje zgubijo, * Prišla je hladna jesen . . . (L. Miklič umrje).
89. Sem mela eno hčerko, * Je bila stara 18 let, * V kirfat se podala * Mariji na goro . . .
90. Silno nas tota prigodba prestraši: * Janez pri Mundovih naglo je vmerl . . .
91. Sklenъn ja čuvek' umretъ, Ankat u večnast rajžatъ . . .
92. Skrivna ura ima priti * Al jutre al nocoj, * Predomisli, ubogo dete, * Kam te ponesejo.
Smrt ima priti * Jutre al' nocoj, gl. št. 92.
93. Smrt, pojdi (hodi) preč, * Nazaj ne hodi več, * Za uh' te bom primazal . . . (Prepir med bolnikom in smrtjo).
94. Smrt pravi: »Lepe rože mam, * Ne vem, kda bom hi trgat šla . . . (Marija Vršič umrje).
95. Smrt, smrt strašna, kaj si strila * Z rožcoj zaloj vender ti? . . .
96. Solnce se je že nagnilo * In hiti tam za goro, * Kakor da bi rečti htelo . . . (oče Dolenjšek ustreli dvoje sinov).
97. Sred pohištva in planote * Tega mesta ljubljanskega . . .
98. Svetlo sonce zatemni, * Zdaj na svet' več lušno ni, * V mojmu srcu . . .
99. Tam na vrtu, kjer smo zbrani, * Kjer naši rajni spavajo . . . (M. Žinko umrje).
Ta smrt ima priti * Al jutre al' nocoj, gl. št. 92.
Ti človek, ki tukaj na sveti živiš, gl. št. 5.
100. Ti človek premišljuješ, * Da b' dolgo živel, * Bog oče t' je zapovedal . . .
Ti človek živiš na svetu, * Ko da bi pekla in vic ne blo, gl. št. 5.
101. To človeško življenje * K tem rožcam prigliha se: * Kadar to solnce obsije, * Te rožce razcvetejo se . . .
102. Ura bije, vahtar vpije: Poslušajte vsi ljudje . . . (zložil V. Stanič).
103. Veselje žalost nam greni, * Tak mlada Liza govori, * Zdravile nimajo moči . . .
104. Vsaka rožica povene, * Kda jo kosec pokosi, * Tak človeško je življenje . . . (Roža Fras umrje).
105. Vsak oče je žalosten, če se zgodi, * Če svojga edinega sinka zgubi . . .
106. Vsel' tukaj ne more tak biti, * Ko človek na svetu živi (Zdaj dokler se mesec mladi) . . . (iz Ahaclja 61).
107. Zaj se vnovič že zgodila * Ena velka žalost je . . . (Mica Zemljič umrla).
Zakaj se ti, človek na svet' veseliš, gl. št. 5.
108. Zbudi, človek, srce svoje, * Poslušaj dons ta mili glas . . .
109. 'Z globočine se glasi, * Mili glas v nebo kriči . . .
110. Zvečer, kadar boš doli legel, * To te prosim, premišljuj, * Kako enkrat umiral bodeš . . .
111. Žalostno se vidi meni, * Dnes popevati slovo . . . (Mar. in Jožefa Zorko umrjeta).
112. Že prišo je ti postni čas, * Poslušaj grešnik toti glas . . .
113. Že spomlad na duri trka, * Že se podaljšuje dan . . . (Jernej Ceklar umrje).
114. Živel sem dvajset let * Na totem revnem svet, * Zdaj pa jaz morem vmret * In se med mertve štet . . .
115. Živiš, človek, na svetu, * Ko de b' pekla in ne blo . . .
Živiš, človek na svetu * U veliki oferti . . . gl. št. 115.

Del IV.

Pesmi pobožne.

Pripomnja.

Četrti del pričujočega déla obsega pobožne pesmi. Vzprejete so vanj vse tiste, ki jim dozdaj ni bilo najti pripravnega mesta v kterem prejšnjih oddelkov te knjige, zlasti ne v dělu prvem in tretjem, kjer je vendar priobčeno prav obilo pesmi pobožne vsebine. Tvarina četrtega dela je porazvrščena tako, da obsega prvi razdelek pesmi, ki se nanašajo na Boga sploh, na sv. Trojico, sv. Duha, zlasti pak na življenje in trpljenje Jezusovo in Marijino ali pa so vezane na različne praznike. Mnogo njih se poje ali se jih je pelo do nedavnega časa tudi po cerkvah. V drugi razdelek so posnete razne narodne molitvice, večinoma apokrifne vsebine, ki se navadno ne pojo, ampak le recitirajo in so zategadelj izgubile več ali menj prvotno vezano obliko in razumljivost. Tretjemu razdelku so naposled pridržane tiste pesmi, ki jih prepevajo romarji po božjih poteh, bodi si v romarski cerkvi ali zunaj nje in medpotoma.

Narod nima v pesmi rad dolgoveznih dogmatičnih refleksij, ker so mu nedoumne; zategadelj tudi ni bil tuj vpliv nikjer tolik, kakor v pesmih prvega razdelka. V pesmih, ki bi jih bilo uvrstiti vanj, je toliko tujščine, kakor malokje. Duhovščina, na tujem izučena, je že pred protestantovsko dobo skrbela, da dobi narod v kolikor toliko dogmatično čiste pesmi; ker jih ni bilo, jih je morala sama predelavati iz latinskih in nemških. To vidimo najlepše iz začetka velikonočne pesmi v rokopisu ljubljanske izpovedi in iz opomenj v pesmaricah naših protestantov, kjer pravijo, da je ta in ta pesem narejena po »stari«.) Dandanes je kajpada težavno izločiti tujščino od domače robe in za to bo treba še mnogo študij, ki se pri nas še niso niti začele. Nenarodnih, to je od naroda neprebavljenih in njemu (in lehko rečemo tudi nam) neprebavnih je zelo mnogo tudi v razdelku tretjem, kjer so vselej prvi glas peli ali imeli razni romarski »vajvode« ali cerkovniki, ki take pesmi večinoma sami zlagajo in si jih shranjujejo pisane za tiste priložnosti, ko jim bo voditi svoje krdelo na božjo pot. Dasi je tudi v drugem razdelku mnogo nenarodnega blaga, vendar je narod to že tako predelal in prikrojil po svoje, da je smemo šteti za našo robo.*

Dodatek obsega začetke pesmi, katere se mi zdé nenarodne ali so očitno umetne, pa se vendar še često zapisujejo kot narodne.

---

*) *Nektere teh pesmi so tudi naravnost citirane pri protestantih. Tako omenja Truber v Catehismu s dveima islagama 1575, str. 218 božično pesem* Ta dan ie vſiga veſſelia *(iz nemške* .Der Tag der ist so freudenreich' *po lat.* Dies est laetitiae in ortu regali): »*Inu de bi se tim preproſtim, le ta Boshizhna peiſſen,*

Razdelek I.

Pesmi o Bogu, sv. Trojici, sv. Duhu, Jezusu, Mariji in za razne praznike.

Slavec poje nad Marijino zibelko.

6401.

(Zagorska.)

Slaviček poje
Vu čërnej gârė
Pri hladnej vâdė.
Ki bi mi se znašel,
Ki bi ga van zpelal
Z te čërne gârė,
Od hladne vâdė!
Vo nej je gâre
Drevcë zelenö,
Pâd nem je drevcëm
Hladnë senčecë.

Pod nem je senkëm
Mehka pâstelka,
Z vilahni nam je
Lepë beljenâ,
Zvankuši nam je
Lepë nakritâ.
Notre počiva
Majka Maria,
Kä nam prekriži
Našu dečicu!

Ta dan je vſiga veſſelia, *v kateri povo* Ta ſtuar je ſuiga Shtuarnika, rodila inu doyla, *inu rauen te iſte ta vera isloshila, koker ſmo mi to iſto . . . islushili.« (Glej o tej pesmi opomnje Škrabčeve v Cvetju XXIV. 5). Tam se Truber tudi bori zoper druge (očividno narodne) pesmi, katerih omenja nekaj, ki jih danes narod več ne pozna. Piše namreč na str. 217: »Inu ty nih Fary, kadar shnimi Scryshi hodio, oli v nih Cerqui, ne dopuſte tih nashih (to je protestantovskih) peiſen is Catehiſma polohku inu saſtopnu peiti temuzh lizhkake baſni, dopuſte tim dezhlom naprei peiti, de vſelei vezh na diuizo Maryo inu na Suetnike klizheio, zheſtee inu zheſzhe vmisli imaio, koker Boga ali nega Synu Ieſuſa Criſtuſa, Sakai oni od ſpreda inu ſa Cryshi veden inu gloſnu krizhe.* Kir Maria Boga rody, Alleluia, O Maria v preproste pleine pouye, Alle luia, O Maria Preproste pleine makou zueit Alleluia O Marya. *Inu kadar blifi te Cerque prido, taku te ene dezhle vpyo,* Oglaßiſe, Oglaßiſe S. shent Peter. *Le tim pag te drüge dezhle odpoyo,* On se oglaßi, On se oglaßi, zhe Bug hozhe, *Natu ſazhne Meshnar ſgoniti. Na Veliki nozhni dan inu potle do Vinkuſht poyo,* Marya diuiza, bodi nasha pomozhniza, pruti tuimu Sinkuui. *Inu koledniki itd. (gl. zgoraj št. 4731).*

Kakor so protestantje zajemali iz starejših katoliških virov, tako so pozneje tudi katoliški pisatelji sprejeli kaj od protestantov. Izmed pesmi morem navesti v Kastelčevih »Bukvicah S. Roshenkranza« na str. 390—400 natisnjeni »Paſſion is uſeh ſhtirih Evangeliſtou«, ki je dobesedno prevzet iz znane pesmi Jurija Dalmatina, izdane v Ljubljani l. 1576.

6401. *Zapisal* Ivan Kukuljević. — *Iz njegovih »Pesmi« 209—210. »Mnogi Hrvati, osobito Zagorci, izgovaraju na někih městih kao što i Rusi* a *město* o, *koje se ipak slovo nečuje punim glasom, već na priliku onako kao što ga Magjari izgovaraju u réči* atya *itd.«*

Nebeško ženitovanje.

6402.

(Od Sv. Antona na Pohorju.)

Doj se bo ženiu? — Devica Marija.
Ti drajlala laja, ti drajlajlajla!
Še doj bode ženin? — Sam stari sveti Jožef.
Še doj bo pratfürer? — Sam smileni Jezus.
Še doj bo kranceljunfrava? — Sveta Katarina.
Še doj bo starešina? — Nebeška družina.
Še doj bode godil? — Tri sivi golobi.
Še kje bo poroka? — Pri svetem Miheli.
Pri svetem Miheli je grojzdje že zrelo,
Pri svetem Martini smo vino že pili,
Pri svetem Urbani ga pijemo radi!

Oznanjevanje Mariji. I.

6403.

(Z Banjšic.)

V svetem pismu spredomišljujte,
Ve te lejdih deklice:
Koder deklič' hodijo,
Štengice bušujte!

Sam Bog je poslal angelja,
Naj nese češčenje,
Angelj na pot se je spravljal
Na to mesto Nazaret.

V hišico je peršel
K device Marije,
V hišico je peršel
K device Marije.

Pred okence je stopil.
Še le lepši je zapel:
»Kej so ti za novi cajti,
De žena brez možá rodi!«

»»Še ga nijsem jest poznala,
Jen ga tudi ne poznam,
Deslih sem se podala
Z Jožefom v zakoni stan!««

Svet Jožef noj Marije,
Prosi Boga za nas,
De b' mogli tud' mi priti
Tje gore bliži vas!

6402. *Zapisal* J. Stibler. — *Iz njegove zbirke št. 3. Verz 2. se ponavlja v petju za vsakim. — Primerjaj naslov »Rimsko ženitovanje« (št. 494 in d.). Konec je naši pesmi pač še le v novejši dobi pristavljen.*

6403. *Zapisal* Ivan Humar. — *Iz njegove zbirke (oddelek »Svete pesmi« št. 4.). Nekaj verzov je podobnih verzom znane adventne pesmi* »Poslan je angel Gabrijel * Od Boga na ta svét«, *katera sloni zopet na pesmi* »Jager na lovu šraja * V tim tronu nebeškim«, *(pr. »Ljubl. Zvon« XI. 317, 318, 443, 508), ki se zopet več ali manj strinja z nemško* »Es wolt ein Jäger jagen * Wol in des Himels thron« *(Wackernagel, das deutsche Kirchenlied I. 1137—1139).*

Oznanjevanje Mariji. II.

6404.

(Koroška iz Podgorján.)

»Ave Marija, ti devični cvét,
Si povhena gnade, Gospod je s teboj!

Češčena Marija, si povhena gnad« —
Je govoril ti angel, Gabriel imenovan.

»Ti bodeš spočela, rodila sinu,
Po kterem želuje zemlja in nebo.«

»»Ne bodem spočela, rodila sinu,
Saj nisim spoznala nobena možu.««

»Ti bodeš spočela od sveta Duha
In bodeš rodila sinu božja.«

Marija se vklonila pohlevna serca,
Tako govorila: »»Snidi se volja božja!««

Angel to zasliši, v nebesa zletí,
Veselo zapoje, Marijo čestí:

»Slava Oču, Sinu in svetemu Duhu,
Marija bo rodila nam božja Sinú!«

»Sveti angel Gospodov je Mariji oznanil.«

6405.

(S Suhe na Koroškem.)

Svet angel Gospodov
Je Mariji oznanov,
Da b' ona spočela
Od svetega Duhá:

»Češčena si Marija!«
Je angeljski glas,
»Bo zadnja ura bila,
Prid, mati, po nas!«

6404. *Zapisal* Mat. Majar. — *Iz CP. 31—32; vsak par se ponavlja. Majarjev prepis v MR. 374 se loči v tem:* 1 devični cvét — 8 nisem.

6405. *Zapisal* Jurij Lulek; *pela* M. Mataidl. — *Iz Lulkove zbirke št. 5. Lulek ima dve melodiji, ki se ločita v besedah druge polovice vsake kitice (v. 5—8), ki slove:* »Češčena Marija, * Si žegnana žena, * Je žegnan spomin, * Ko je Jezus tvoj sin!«

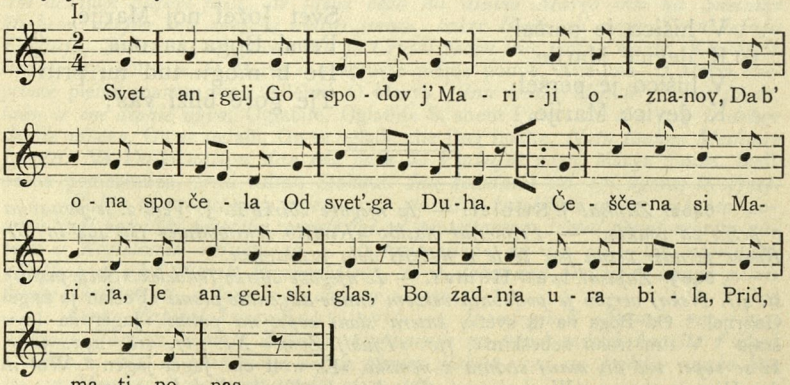

Marija je rekla:
»Lej, jaz sem na dekla,
Le men' se zgodi
Po volji božji!«

Glej, sveta beseda
Je meso postala,
Med nami, med nami
Prebivala je.

Poglejmo na vice,
Na verne dušice,
Kak one želijo
Na našo pomoč.

Poglejmo na zvezde,
Kak one migljajo,
Gor proti nebesam
Nam kažejo pot.

Poglejmo na rožce,
Kak one cvetijo:
Od zgoraj, od spodaj
Osipljejo se.

'Na luč je prižgana
Od svetga Florijana,
Da ona nam svetla
Tam v večnosti bo.

Na križu je visov,
Na križu je vmrl,
Je vsem vernim dušicam
Nebesa odprl.

Sveta Marija,
Le prosi za nas,
Da obeni sovražnik
Ne pride črez nas!

6406.

(Iz Pušinec.)

Je ajngel Mariji
Češčenje prineso,
Da ona spočela
Od svetga Duha.

»Češčena si Marija!«
Je ajngelski glas,
»Ko bo zadnja ura bila,
Prid, mati, po nas!«

Marija je rekla:
»Sem dekla Gospoda,
Naj meni se zgodi,
Kak ajngel veli!«

Ta sveta beseda
Je meso postala,
Med nami prebiva,
Sam Jezus veli.

Presveto je telo,
Ki je tebe nosilo,
Presveta so prsa,
Kjer vžival si ti.

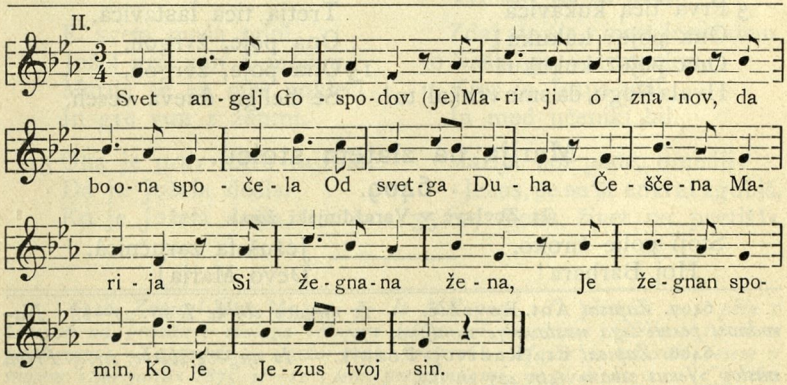

6406. *Zapisal* Alojzij Trstenjak; *povedal brat* Anton T. — *Iz Trstenjakove zbirke št. 27. V. 4—8 se poje za vsako kitico.*

Nikdar je ne tema,
Nikdar je ne noč,
Prelepo nam sveti
Marijina luč.

Usmili se, Jezus,
Črez verne dušice,
Pripeljaj jih k sebi
Gor v sveto nebo!

6407.

(Od Sv. Eme.)

Svet Angel Mariji
Češenje prinesel,
Je ona spočela
Od svetga Duha:
»Češčena Marija,
Saj gnade si polna,
Gospod je s teboj,
In Jezus je tvoj!«

Marija je rekla:
»»Sej jaz sem na dekla,
Le naj se zgodi,
Ko Gospod govori!««

Oj sveta beseda
Meso je postala,
Med nam prebivala
In Jezus ime.

Glej, smili se, Jezus,
Čez verne dušice,
Pripeljaj jih skupaj
Gor v sveto nebo.

Ker tamkaj veseli
Bi z angeljci peli:
»Češčena Marija,
Pozdravljena bod'!«

In keder nam zadnja
Ura odbije,
Pridi, o mila
Mati, po nas!

Ino nas pelji
V raj preveseli,
Tam t' bomo peli
Hvalo vsak čas!

Jarebica ziblje Jezusa.

6408.

(Kranjska.)

Hodil sem po polji, cesti,
Slišal sem veseli glas;
Vesel, vesel je ptičji rod,
Ker nam prepeva vse povsod.

Prva tica kukavica
Ona poje: kukuku!
Ona poje: kukuku!
Hvala Bogu, da smo včakal' to!

Druga tica je jerebica,
Ona ziblje Jezusa,
Ona ziblje Jezusa,
Našega izveličarja.

Tretja tica lastavica,
Ona poje, žvrgoli,
Ona poje, žvrgoli,
Se bel'ga dneva veseli.

Marija na zlatem stolcu.

6409.

(Iz Zbelave v Varaždinjski žup.)

Stoji polje široko,
Hoj Barbara!

Ježušefa zaručnicâ,
Devo Maria!

6407. *Zapisal* Ant. Kovačič. — *Iz njegove zbirke I. str. 27—28. Narodnost pesmi tega naslova je sumljiva.*

6408. *Zapisal* Fr. (Radivoj) Poznik. — *Iz njegove zbirke, str. 5. Prim. naslov »Jezus ziban« (str. 427 in d.).*

6409. *Zapisal* Ivan Kukuljević. — *Iz njegovih »Pesmi« 244. Verzi 2—4 se ponavljajo za vsakim verzom. Pesem je »romarska«.*

Vu tem polju drevčece,
Vu tem drevcu senčece.
Vu tem sencu postelka,
Z blazinkami tevtana,
Z vajnkušeci glâvlena,
Z rožami je rundjena,
Z gjungjekom je gjungjena,
Šlarekom je pokrita.
Nutri mi je stolec zlat,
Na njem sedi Maria.

»Le ziblji, Marija, Jezusa.«
6410.

(Iz Gorjan v Ziljski dolini.)

Tu mi stoji gora visoka:
Bodi nas veseła, Marija!
Mi gremo k tebi na božji pot,
Gremo na goro visoko.
Le zibli, Marija, Ježiša,
Luba devica Marija!
Vsi angelci lepo pojo,
Sveto Trojico hvalijo!

Jezus v templju.
6411.

(Iz okolice škocjanske na Dolenjskem.)

Marija rajža ino gre
Čez letó ravno polje
Svojim sinkom Jezusom
In svojim možem Jožefom.

Na ravnem polji je ena cerkvica,
Je notri sveta maša bla
Ino ena kraftna pridga.
Pa je Marija v cerkev šla
S svojim sinkom Jezusom
In svetim Jožefom.

K' sveta maša mini,
Jožef gre vun z možmi.
Marija še en mal' pokleči
In gre vun z ženmi.

Ona je prav hitro rajžala,
Da je Jožefa došla.
Ko je Jožefa došla,
Ga je milo vprašala:
»Kje je presrčni Jezus moj?«

Marija je tako mislila,
Da je Jezus pri Jožefu,
Jožef pa je mislil,
Da je pri Mariji.

Marija se je tako vstrašila,
Da je vsa črna ratala.
Śla sta iskat Jezusa,
Iskala cele tri dni,
Tri dni in tri noči.

Zdaj sta śla v mest Jeruzalem,
Našla ga v tempelnu,
Kjer je Jezus učil
In med učeniki bil.

Marija dol pade, omedli:
»Jezus, če se še enkrat zgubiš,
Saj mene živet ne pustiš!«

6410. *Zapisal* Mat. Majar. — *Iz MR. 309.* »*Ta pèsmica se je pèla v Gorjah na prazdnik svetoga rèšnjega telesa pri procesiji.*« *Gledé 2. verza se pripomnja:* »*Ta pripèv se vsakoj redki pristavi.*« *Majar je natisnil pesem v svojem* »*Slavjanu*« *1875. 11—12 s temi premembami, ne gledé na* u *za* l: 3 tebe — 4 Mi gremo — 5 Ježuša — 7 angalci.

6411. *Zapisal* A. Zorec. — *Iz njegove zbirke, ki jo hrani Matica.*

Jezus jemlje slovo od Marije.

6412.

(Štajerska.)

Grešnik, glej žalost Marije,
Kak ona za Jezusom vpije.
Preden se je proč podo,
Je tako slovo jemo:

»O moja precartana mati,
Kaj bon moga zdaj prestati,
Zdaj jaz gren v Jeruzalen,
Tan bom jas od Judov vmorjen.«

Ona pravi: »»Dete mojo,
Šonaj se ti matere tvoje,
Gdo me zdaj potroštal bo?
Moj sin, naj jas gren z tobo!««

»Moja lubezniva mati,
Takih težav ino mantri
Jas terpel ne bom, poven,
Kak zdaj, gda od tebe gren!«

»»Moj sin, stori materi tvoji,
Ne kaži se njim, ta ne hodi,
Mene pošli, naj ta gren
No na mesto tebe vmerjen.««

»O moja preserčna mati,
Jas san moren mantro prestati,
Či jas terpel ne bon vse to,
Nobeden ne pojde v nebo.«

»»Moj sin, ven to more biti,
Da moreš ti svet odrešiti,
Pa ne püsti tak grozno
Judom mantrat se strašno.««

»Mati, to hočem storiti,
Do kaple moren kri preliti,
Da grešnik spozna vselej,
Mene ne mantra več kde.«

»»Moj sin, doj bon pokleknila,
Tebe lepo bon prosila:

Zakaj zdaj od mene greš,
Ki za take mantre veš?««

Zavpije Marija divica:
»»Kam pojden le jas sirotica,
Smil se tavženkrat Bogu,
Da sem si včakala vse to!««

»Lubezniva mati moja,
Zapstojn je vsa prošnja tvoja,
Skleno je Bog Oča to,
Juter bon jas že mertou.

Moja mati, te objemem,
Pred kak slovo od te vzemem,
Zahvalim te za vse lepo
Ino te zročim Bogu.«

»»Moj sin, k tvojim nogan padem,
Pred kak slovo od te vzamen,
Še enkrat naj gren z tobo,
Al mi serce poknilo bo!««

»Moja mati, tukaj bodi,
Z menoj več naprej ne hodi,
Prite, prijateli, tedaj,
Troštate mojo mater zdaj.«

»»Moj sin, saj zdaj to dopusti,
Da te kušnem z mojmi vustmi,«
Zavpije ona pred njim,
»Bog te obvarvaj, moj lubi sin!««

»Žegnan te zdaj, mati moja,
Ino kušnem roko tvojo,
Kres te pride božja moč,
Men na križi lehko noč!«

Jezus je Marijo zapusta.
Grešnik, al se ne boš k njoj spusta?
Troštaj njo no reci zdaj:
»Češena bodi vekomaj!

6412. *Neznanega zapisovavca. — Iz zbirke matere dr. Jož. Kronvogla št. 16. Tudi narodnost pesmi tega naslova je zelo sumljiva.*

O Marija, srce tvojo
Kaj terpi za grehe moje!
Z toboj bon jokal vekomaj,
Dokler ne priden z toboj v raj!«

6413.

(Od Braslaveč.)

Greišnik, glej žalost Marije,
Koko za Jezosam upije.
Preden se je proč podal,
Je tako slovo jemal:

»O moja cartana mati,
Zdaj grem jes v Jeruzalem,
Zdaj grem jes v Jeruzalem,
Tam bom od Judov vmorjen.«

Ona pravi: »»Dete mojo,
Šonaj sej matere tvoje!
Kdo me zdaj potroštal bo?
O moj sin, naj grem s tebo!««

»Moja lubezniva mati,
Takih težav no martri
Jes ne bom terpel, povem,
Kadar zdaj od tebe grem.«

»»Moj sin, stori materi tvoji,
Ne kaži se, taj ne hodi,
Mene pošli, naj taj grem,
De namest tebe umerjem!««

»O moja preserčna mati,
Sam morem martro prestati;
Če jas ne bom terpel le to,
Nobeden ne pojde v nebo.«

»»Moj sin, če to more biti,
De moreš svet odrešiti,
Saj ne pusti tako grozno
Judam martrat tako strašno!««

»Mati, to očem storiti,
Do kaple očem kri preliti,
De grešnik spozna uselej,
Mene ne martra več kadaj.«

»»Moj sin, dol bom poklekнila,
Tebe lepo bom prosila:
Zakaj od mene zdaj greš,
Ker za tako martro veš?««

»Čas je peršel, mati moja,
Zastonj je vsa prošnja tvoja,
Sklenil je Bog Oče to,
Jutre bom jaz že mertu.«

Zaupije Marija divica;
»»Kam pojdem tačas, srotica!
Usmili se tavženkrat Bogu,
Da sim še učakala vse to!««

»Moja mati, te objamem,
De hitro slovo uzamem,
Zahvalim ti za vse lepo
In te izročim Bogu.«

»»Moj sin, h tvojim nogam padem,
Preden tebe jes objamem:
Še enkrat naj grem s tebo,
Al ne mi serce poknilo bo!««

»Moja mati, tukaj bodi,
Z mano več naprej ne hodi,
Prite, perjatli, tedaj,
Troštajte mojo mater zdaj!«

»»Ah moj sin, saj to dopusti,
De te kušnem z mojmi vustmi,
Žegnaj me!«« upije pred njim,
»»Bog te obvari, moj lubi sin!««

»Žegnam te zdaj, mati moja,
Ino kušnem roko tvojo,
Pridi čez te božja moč,
Meni na križu lehko noč!«

Jezos je Marijo zapustil.
Grešnik, se ne boš k nji spustil?
Troštaj jo no reci zdej:
»Češena bodi vekomej!

6413. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz zbirke Neže Baš II. 26, ki mi jo je poslal v porabo V. Jarc.*

O Marija, serce tvojo
Kaj terpi za grehe moje!
S tebo bom jokal uselej,
Dokler ne pridem v sveti raj!«
Amen.

6414.

(Kranjska.)

Grešnek, glej žalost Marie,
Koku za Jezusam upije,
Prędn sè je preč podal,
Je toku slavú jemal.

»O moja cartana matè!
Zdej morem slavú jemati:
Zdej gręm v' Jeruzalem,
Tam bom od Judov umorjen.«

Ona prave: »Dęte moje!
Šônaj se matere tvoje:
Kdu me zdej potroštal bo?
O moj sin, nej gręm s'tabo!««

»Moja lubęzniva mate,
Takeh težav, ti jest povęm,
V' usi martri na bom terpel,
Koker zdej, k' od tebe gręm.«

»Moj sin, stur' materi tvoji:
Ne kaži se, kje na hodi;
Mene pošli, nej kje gręm,
De namęst tebe vmerjem!««

»O moja preserčna mate,
Sam morem martro prestati;
Če jest na bom terpel,
Nobedn na pojde v' nebú.«
— — — — — — — —

6415.

(Štajerska.)

Grêšnik, glej žalost Marije,
Kako za Jezusom vpije!
Pred ko se je proč podal,
Je tako slovo jemal:

»O moja ljublena mati,
Zdaj moram slovo jemati,
Zdaj grem ta v Jerusalem,
Tam bom od Judov vmorjen.«

Ona pravi: »»Dete moje,
Spomni se matere svoje!
Kdo me zdaj tolažil bo?
O moj sin, naj grem s tobo!««

»Lubezniva moja mati!
Takih težàv ni prestati!
Ne bom terpel, ti povém,
Kakor zdaj, ko od té grem.«

6414. *Neznanega zapisovavca. — Iz neke tiskane molitvene knjižice, ki ji v mojem izvodu manjka začetek in konec, pa se po vsebini in pravopisu strinja s Pohlinovo knjižico »Molituvne bukuvze, v' katirih se najdejo juterne in večerne itd. molituvze, kakor tudi vse sorte Officiumi itd.«; pesem se začenja v mojem izvodu na str. 189; konca mi manjka.*

6415. *Neznanega zapisovavca. — Iz Cafove molitvene knjižice Romarska palica II. 390—392. Na ta natisek se očividno naslanja prepis v knjižici, ki jo je pisal v Želincih pri Radigojni neki Šreiber, in mi jo je v pregled poslal R. Fašalek iz Žetinec; to pesem je pisal Šreiber »na velke meše den 1855« in se loči njegov prepis v tem, ne gledé na naglasna znamenja:* 3, 16, 50 kok] kak — 5 lublena — 6 moren — 9 mojo — 12, 51 toboj — 19 pošlji da] posli da jas — 20 jas . . . vumerjem — 21 priserčna — 22 moko (martro)] mantro — 25 ven — 27 Le] Vsej — 28 mantrat — 29 čem — 30 kaple — 32 mantra . . kada — 36 mantro — 40] Da bom mogel zdaj mreti — 42 pojden — 43 Smil se tavžentkrat Bogi — 44 včakala — 45 objemen — 46, 48 No — 46 vzemen — 48 Bogi — 49 nogan — 50 jas objemen — 52 Al mi serce — 53 tukaj — 55 prijateli — 58 polubim s svojmi ustmi — 60 obvar . . . lubi — 62 No polubim — 63 kres — 64 križi — 66 Grešnig — 67] Troštaj jo no reci zdaj — 68 češena — 69 serce tvojo — 72 pridem.

»»Moj sin, mil materi bodi:
Ne kaži se, ta ne hodi;
Mene pošlji, da ta grem,
Da jaz za te umerjem.««

»O priserdčna moja mati,
Sam morem moko (martro) prestati,
Če ne bom terpel le tó,
Nien ne poide v nebo!«

»»Moj sin, vém to more biti,
Da moreš svet odrešiti,
Vsej ne pusti tak grozno
Judom martrat' se strašno.««

»O mati, to h'čem storiti,
Do kaplje vso kerv preliti,
Da grešnik vseli spoznà,
Me ne martra več keda.«

»»Moj sin, dol bom poklekнola,
Tebe prelepo prosila:
Zakaj od mene zdaj greš,
Ker za tako martro véš?««

»Čas je prišel, mati moja,
Zastonj je vsa prošnja tvoja;
Sklenol je Bog Oča to,
Da bom jutre že mertev.«

Zavpije Marija devica:
»»Kam pojdem té sirotica?
Vsmil' se tisočkrat Bogu,
Da sem se učakala to!««

»Mati moja, te objemem
In od tebe slovo vzemem:
Zahvalim te za vse lepó
In te izročim Bogu.«

»»Moj sin, k tvojin nogam padem,
Pred ko te jaz objemem,
Še enkrat: Naj grem s tobo,
Alj mi serdce počlo bo.««

»Mati moja, tuka bodi.
Z menoj več naprej ne hodi!
Pridite, priatelji,
Mojo mater tolažite.«

»»Oh moj sin, vsej to dopusti,
Da te poljubim s svojimi ustmi!
Žegnaj me!«« vpije pred njim,
»»Bog obar' te, ljubi sin!««

»Žegnam te zdaj, mati moja,
Ino poljubim roko tvojo,
Pridi črez te božja moč,
Men' na križu lehka noč!«

Jezus Mario zapusti.
Grešnik, se ne boš k njej spustil?
Taži (troštaj) jo in reci zdaj:
»Bod' češčena vekomaj!

O Maria, serdce tvoje
Kaj terpi za grehe moje!
S toboj jokal bom vselej,
Dokler ne prijdem v sveti raj!«

»Jezus je zjutra zgoda vstal.«

6416.

(Iz ziljske Bistrice.)

Ježiš je zjutra zgoda vstou,
V frišnej vodici se je vmou.

V pest je vzeu palca romarska,
Šu je na gora visoka.

Je klicou svoje apostelne,
Svoje apostelne dvanajste:

»Oj vstanite moji apostelni,
Na pot se z meno pripravite!

6416. *Zapisal* M. Majar. — *Iz njegovega »Slavjana« 1875. 44. Gledé začetka primerjaj št. 453 (»Zlati očenaš« ali »Rihtarjev žegen«).*

Nico se na pot pripravite, — — — — — — — — —
Jutre z menoj porajžate. — — — — — — — — —

Mešnik je sveta meša brau,
Ježiš mu je na strani stau.

Jezus brez žlahte.

6417.

(*Z* Bistrice v ziljski dolini.)

Marija po puli prangava,
Srenčata jo dva popotnika.
Koj je rekva roža Marija:
»Oj kam še vidva pojdata?«
»»Midva greva v mesto Jeruzalem,
Tan bova štriče spljetava
Za Ježiša nacarenščega.««
Koj je rekva roža Marija:
»Ljepo vaji prosin, popotnika,
Ne spljetejta štriče preojstre,
De bo Ježiš vože terpov je.«
»»Koj je nama za Ježiša,
Saj Ježiš nama žvahta ni:
Saj nema bratrov, sester nič,
Da bi se Ježiš smilu jim.
Saj še sači čovak žvahta ma,
Samo Ježiš in Marija je nemata!««

Marija je po puli prangava,
Srenčata jo dva popotnika.
Koj je rekva roža Marija:
»Oj kan še vidva pojdata?«
»»Midva greva v mesto Jeruzalem,
Tan bova gajžle spljetava
Za Ježiša nacarenščega.««
Koj je rekva roža Marija:
»Ljepo vaji prosin, popotnika,
Ne spljetejta gajžle prehude,

6417. *Zapisal* Mat. Majar. — *Iz njegovega rokopisa, ki ga je hranil Miklošič. Majar je natisnil pesem v Slov. Bčeli II. 1 (1851) 90—91 s temi predrugačbami:* 6, 7] Bova Ježiši striče spljetava — 11, 28, 45, 62, 79 vožej — 14 bratov — 15, 32, 49, 66 jin — 23, 24] Bova Ježiši gajžle spljetava — 40, 41] Bova Ježiši krono spljetava — 57, 58] Bova Ježiši križ devava — 74, 75] Bova Ježiši žreble devava. *Poslednjih štirih verzov manjka. — Od natiska v »Bčeli« se ne loči natisek v »Slavjanu« 1874, 137—138, ne glede na* u *za* v *iz* la*; ta natisek ima tudi zadnje štiri verze, samo da se piše 15, 32, 49, 66, 83* smilou, *v nastopnem verzu pa povsod* čuovak, *v zadnjem vsake strofe pa* Sama. — *Vnovič jo je prepisal Majar v MR. 352 s temi predrugačbami, ne gledé na* l *za* v *(iz* la*) in na* ě *za* je *iz jati:* 1, 18, 35, 52, 69] Tu mi leži ravno pole, * Ravno pole žegnano. * Tan mi leži stezičica, * Lepa, gladka stezica. * Po njej Marija prangala, — 5, 22, 39, 56, 73 město — 6, 7] Bova štriče splětava, * Bova štriče splětava — 10, 27, 44 pletita — 15, 32, 49, 66, 83 b se . . . smiloł jin — 16, 33, 50, 67, 84 človak — 23, 24] Bova gajžle splětava * Bova gajžle splětava — 40, 41] Bova krono splětava, * Bova krono splětava — 57, 58] Bova križ dělała, * Bova križ dělała — 61, 78 dějejta — 62 nesoł — 74, 75] Bova žreble dělała, * Bova žreble dělała. — *Natisek v Scheiniggovih NPKS. štev. 96 je narejen v knjižni slovenščini po natisku v Slovenski Bčeli:* 1—17] Marija po pólji prángalá, * Srečatá jo dvá popótniká. * Kaj je rekla roža Marija: * »Oj kam še vidva pojdata?« * »»Midva greva v mesto Jeruzalem, * Bova Jezusu štriče spletala.«« * Kaj je rekla roža Marija: * »Lepo vaju prosim, popotnika, * Ne spletajta štriče preostre, * Da bo Jezus ložje trpel je.« * »»Kaj je nama za Jezusa, * Saj Jezus nama žlahta ni: * Saj nima bratov, sester nič, * Da bi se Jezus smilil jim: S=j vsak človek žlahto 'ma, * Samo Jezus in Marija je nimata.«« — *Kar je sicer drugačno v nastopnih kiticah, je to-le:* 23, 24] Bova Jezusu gajžle spletala — 40, 41] Bova Jezusu

Da bo Ježiš vože terpov je.«
»»Koj je nama za Ježiša,
Saj Ježiš nama žvahta ni:
Saj nema bratrov, sester nič,
Da bi se Ježiš smilu jim.
Saj še sači čovak žvahta ma,
Samo Ježiš in Marija je nemata!««

Marija po puli prangava,
Srenčata jo dva popotnika.
Koj je rekva roža Marija:
»Oj kan še vidva pojdata?«
»»Midva greva v mesto Jeruzalem,
Tan bova krono spljetava
Za Ježiša nacarenščega.««
Koj je rekva roža Marija:
»Ljepo vaji prosin, popotnika,
Ne spljetejta krono preojstro,
Da bo Ježiš vože terpov jo.«
»»Koj je nama za Ježiša,
Saj Ježiš nama žvahta ni:
Saj nema bratov, sester nič,
Da bi se Jezus smilu jim.
Saj še sači čovak žvahta ma,
Samo Ježiš in Marija je nemata!««

Marija po puli prangava,
Srenčata jo dva popotnika.
Koj je rekva roža Marija:
»Oj kan še vidva pojdata?«
»»Midva greva v mesto Jeruzalem,
Tan bova križ narejava
Za Ježiša nacarenščega.««
Koj je rekva roža Marija:
»Ljepo vaji prosin, popotnika,
Ne devejte ga preteščega,
Do bo Ježiš vože nesu ga.«
»»Koj je nama za Ježiša,
Saj Ježiš nama žvahta ni:
Sej nema bratrov, sester nič,
Da bi se Ježiš smilu jim.
Saj še sači čovak žvahta ma,
Samo Ježiš in Marija je nemata!««

Marija po puli prangava,
Srenčata jo dva popotnika.
Kaj je rekva roža Marija:
»Oj kan še vidva pojdata?«
»»Midva greva v mesto Jeruzalem,
Tan bova žreble devava
Za Ježiša nacarenščega.««
Ko je rekva roža Marija:
»Ljepo vaji prosin, popotnika,
Ne devejta je pretumpaste,
Da bo Ježiš vože terpov je.«
»»Koj je nama za Ježiša,
Saj Ježiš nama žvahta ni:

krono spletala — 57, 58] Bova Jezusu križ delala — 74, 75] Bova Jezusu žreblje delala — 78] Ne kovajta zlo tumpaste. — *Kot šesta kitica je pri Scheiniggu v nadaljevanje zgoranje pesmi pridejana iz Žabnic še ta (str. 119—120):*

S kolci leži cesta uglajena,
Marija po cesti rajžala.
Srečali so jo hudi Judi,
Marija jih je barala:
»Kam vi greste, hudi Judi?«
»»Mi gremo v mesto Jeruzalem.««
Kaj je rekla roža Marija:
»Kaj vi boste tama delali?«
»»Mi gremo v mesto Jeruzalem,
Da bomo Jezusa križali.««
Kaj je rekla roža Marija:
»Ali se Jezus vam kaj smilil bo?«
»»Kaj se nam Jezus smilil bo,
Saj Jezus nam nobedna žlahta ni:
Saj nema bratrov, sester nič,
Da bi se Jezus smilil jim.
Saj še vsak človek žlahto ima,
Samo Jezus in Marija je nimata.««

Saj nema bratrov, sester nič,
Da bi se Ježiš smilu jim.
Saj še sači čovak žvahta ma,
Samo Ježiš in Marija je nemata!««

6418.

(Iz Žabnic.)

S kolci leži cesta uglajena,
Marija je po cesti rajžala.
Srečata jo zalarja dva,
Marija jih je barala:
»Kam gresta, vi zalarja dva?«
»»Mi greva v mesto Jeruzalem.««
»Kaj vi bosta tama delala?«
»»Mi bova Jezusu štriče spletala.««
Kaj je rekla roža Marija:
(itd. kakor v prejšnji številki.)

Še drugi začenjajo tako:

S kolci leži cesta uglajena,
Marija je po cesti rajžala.
Srečata jo cimpermana dva,
Marija jih je barala:
»Kam gresta, vi cimpermana dva?«
»»Mi greva v mesto Jeruzalem.««
»Kaj vi bosta tama delala?«
»»Mi bova Jezusu križ obsekala.««
Kaj je rekla roža Marija:
(itd. kakor v prejšnji številki.)

Še drugi zopet začenjajo tako:

S kolci leži cesta uglajena,
Marija po cesti rajžala.
Srečata jo dva popotnika (sic!)
Marija jih je barala:
»Kam gresta, vi kovača dva (!)?«
»»Mi greva v mesto Jeruzalem.««
»Kaj vi bosta tama delala?«
»»Mi bova Jezusu žreblje kovala.««
Kaj je rekla roža Marija:
»Lepo vaju prosim, kovača dva,
Zlo tumpaste ne kovajte,
Da bo Jezus ložje trpel je.«
(itd. kakor v prejšnji številki.)

6419.

(S Suhe na Koroškem.)

Marija je po polju rajžava,
Proti jej pa prideta
Oj cimpermana dva.
»Kaj delata, kaj sekata,

6418. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz Scheiniggovih NPKS. str. 120—121 (1.—3. inač.).*

6419. *Zapisal* Jurij Lulek; *pela* Micka Mataidl. — *Iz Lulkove zbirke št. 4, kjer je ta pridejal to-le melodijo:*

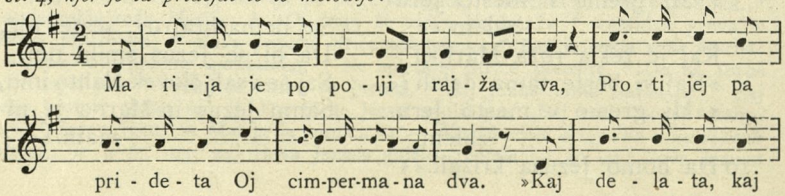

Oj cimpermana dva?«
»»Mi delama in sekama
Oj križ Jezusa.««
»Le delajta, le sekajta
Na tenko, na drobno,
Da Jezusova martra
Polajšana bo!«

Marija je po polju rajžava,
Proti jej pa prideta
Oj kovača dva.
»Kaj delata, kaj tovčeta,
Oj kovača dva?«
»»Mi delama in tovčema
Oj žreblje Jezusa.««
Le delajte, le tovčeta
Na tenko, na drobno,
Da Jezusova martra
Polajšana bo!«

Marija je po polju rajžava,
Proti jej prideta
Oj šustarja dva.
»Kaj delata, kaj šivata,
Oj šustarja dva?
»»Mi delama in šivama
Črevlje Jezusa.««
»Le delajta, le šivajta
Na tenko, na drobno,
Da Jezusova martra
Polajšana bo!«

Marija je po polji rajžava,
Proti jej pa prideta
Oj štrikarja dva.
»Kaj delata, kaj štrikata,
Oj štrikarja dva?
»»Mi delama in štrikama
Srajce Jezusa.««
»Le delajta, le štrikajta
Na tenko, na drobno,
Da Jezusova martra
Polajšana bo!«

Marija je po polji rajžava,
Proti jej pa prideta
Šribarja dva.
»Kaj delata, kaj šribljeta,
Šribarja dva?«
»»Mi delama in šribljema
Ime Jezusa.«
»Le delajta in šribljeta
Na tenko in drobno,
Da Jezusova martra
Polajšana bo!«

Marija je po polji rajžava,
Proti jej pa prideta
Juda dva.
»Kaj delata, kaj spletata,
Juda dva?«
»»Mi delama in spletama
Krono Jezusa.««
»Le delajta, le spletajta
Na tenko, na drobno,
Da Jezusova martra
Polajšana bo!«

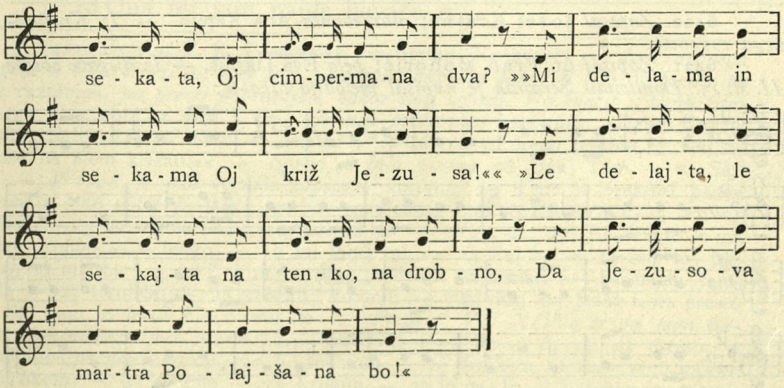

Marija je po polji rajžava,
Proti jej pa prideta
Juda dva.
»Kaj delata, kaj spletata,
Juda dva?«
»»Mi delama, mi spletama
Štrike Jezusa.««
»Le delajta, le spletajta
Na tenko, na drobno,
Da Jezusova martra
Polajšana bo!«

6420.

(Od Sv. Jurija na Ščavnici.)

Marija je po poti rajžala,
Srečala je, srečala
Cimrmane tri.
»Kaj delate, kaj delate,
Cimrmani vi trije?«
»»Mi delamo, mi delamo
Križ za Jezusa.««
»Le delajte na tenko, na drobno,
Da Jezusova mantra ležiša bo!«

Marija je po poti rajžala,
Srečala je, srečala
Kovače tri.
»Kaj delate, kaj delate,
Kovači vi trije?«
»»Mi delamo, mi delamo
Cveke za Jezusove noge.««
»Le delajte na tenko, na drobno,
Da Jezusova mantra ležiša bo!«

Marija je po poti rajžala,
Srečala je, srečala
Žnidare tri.
»Kaj delate, kaj delate,
Žnidari vi trije?«
»»Mi delamo, mi delamo
Suknjo za Jezusa.««
»Le delajte na tenko, na drobno,
Da Jezusova mantra ležiša bo!«

6421.

(Iz ljutomerskih goric.)

Marija je po poli potvala,
Srečala je, srečala
Cimermane tri.
»Kaj delate, kaj delate,
Cimermani vi trije?«
»»Mi delamo, mi tešemo

6420. *Zapisal* Jožef Krajnc; *narekovala* Ana Kapun. — *Iz Krajnčevega rokopisa.*

6421. *Zapisal* dr. Fran Mohorič; *pela* Eva Damiš. — *Iz njegove zbirke II. št. 15. Domicijan Serajnik je napisal melodijo tako-le:*

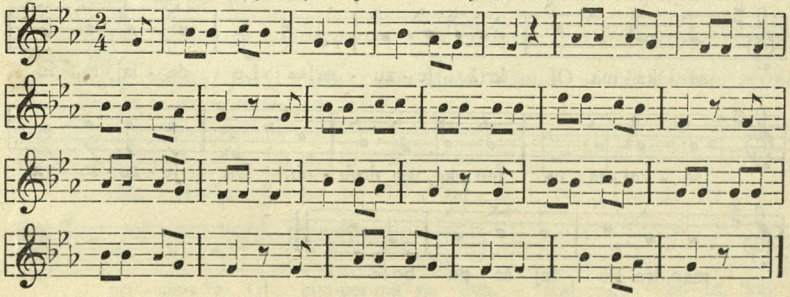

Križ za Jezusa.«‹
»Le delajte, le delajte
Prav tenko in drobno,
Da Jezusova mantra
Tim ležiša bo!«

Marija je po poli potvala,
Srečala je, srečala
Tišlare tri.
»Kaj delate, kaj delate,
Mladi tišlari trije?«
»»Mi delamo, mi gladimo
Križ za Jezusa.««
»Le delajte, le delajte
Prav tenko in drobno,
Da Jezusova mantra
Tim ležiša bo!«

Marija je po poli potvala,
Srečala je, srečala
Kovače mlade tri.
»Kaj delate, kaj delate,
Kovači mladi vi trije?«
»»Mi delamo, mi kujemo
Žeblje Jezusi.««
»Le delajte, le delajte
Prav tenko in drobno,
Da Jezusova mantra
Tim ležiša bo!«

Marija je po poli potvala,
Srečala je, srečala
Deklice tri.
»Kaj delate, kaj delate,
Deklice vi tri?«
»»Mi delamo, mi pletemo
Krono Jezusi.««
»Le delajte, le delajte
Prav tenko in drobno,
Da Jezusova mantra
Tim ležiša bo!«

6422.

(Štajerska.)

Marija po širokom poli grè,
Tam mi najde tesače tri,
Keri so to drevo tesali,
Na kero do Jezoša razpinjali.
»Le delajte, le delajte na tenko, drobno,
Kaj bo Jezoš leži mantro prestô!«
»»Zakaj bi mi delali na tenko, drobno,
Da nam je Jezoš nič rodbina ne!««

Marija po širokom poli gre,
Ona mi tam najde kovače trì.

6422. *Zapisal* V. K. (Venceslav [= Štefan] Kočevar?). — *Iz Vrazovega prepisa v VO. VIII. 10, kjer je v. 4. najprej zapisan tako:* S čim do Jezoša na križ razpinjali, *pa precej popravljen, kakor stoji zgoraj. Na koncu 1. strani dotičnega lista stoji za verz 3. in 4. (pozneje prečrtana) varijanta:* »Dobro (j)utro, tesači trije! * Kaj pa mi vi to delate?« * »»Mi pa to drevo tešemo, * Kaj dó Jezoša na njem križali.«« — *Sprva je bilo pisano* 18 Ona] Tam — 24 Saj] Da. — *V v. 28. je pod* venčali *zapisano* koronili. — *Vraz je prepisal pesem vnovič v VO. XVIII., knj., str. 18—19 s temi predrugačbami:* 1, 9, 17, 25 širokem — 3 so to] so — 4, 12, 20, 28 dó — 5, 13, 21, 29] Le delajte le na tenko, drobno — 6 lehko — 10 mi tam] mi — 14 de] bo — 14 leži to] leži — 15 bi mi] bi — 20 Z kim — 23, 31 dnlali na] delali — 26 najde tam] najde — 27 têrnjiče — 28 venčali] koronili — 30] Kaj bo Jezoš l. m. prestò 32] Saj nam je Jezoš nič v rodi ne. — *Prepis v VO. XIV. 9 se od tega naposled omenjenega loči v tem:* 1, 9 širókem — 4 do — 6, 14, 22 prestó — 8 rodbine *(pozneje popravljeno v:* rodbina) — 17 širòkem *(pozneje popravljeno v:* širòkom) — 23 drobnó — 25 širokim — 29 le na] le — 30 lehko m. prestó,

Kaj te cvekece kovajo,
S kimi do Jezoša na križ perbijali,
»Le delajte, le delajte na tenko, drobnò,
Kaj de nam Jezoš leži to mantro prestô!«
»»Zakaj bi mi delali na tenko, drobnò,
Da nam je Jezoš nič rodbina ne!««

Marija po širckom poli grè,
Ona mi najde pajbiče trì,
Ki mi to šibjiče režejo,
S kimi do mi Jezoša bičüvali.
»Le delajte, le delajte na tenko, drobnò,
Kaj de nam Jezoš leži mantro prestô!«
»»Zakaj bi mi delali na tenko, drobno,
Saj nam je Jezoš nič rodbina ne!««

Marija po širokom poli grè,
Ona mi najde tam dekliče trì,
Ki nam to trnjiče spletajo,
Kaj do ž njim Jezoša venčali.
»Le delajte, le delajte na tenko, drobno,
Da bo nam Jezoš leži mantro prestô!«
»»Zakaj bi mi delali na tenko, drobno,
Ki nam Jezoš nič rodbina ne!««

6423.

(Od Frama.)

Leži mi, leži poljiče,
Prek polja leži cestica,
Po cesti mi gręsta užarja dva.
»Kam pa mi poideta, vidva užarja dva?«
»»Mija grema v město Jeruzalem.««
»Kaj mi bǫta tam dělala?«
»»Vèrvi bǫma pletla za Kristusa.««
»Ne pletite, ne pletite preostrih,
Da jih moj Jezus leže tèrpěl bǫ.«
»»Jezus neima brata ne sestré,
Tudě nama nijedna žlahta ni.««

Po cesti mi grěsta tesarja dva,
Srečala ju je Marija.
»Kam pa poidete, vija tesarja dva?«
»»Mija grǫma v město Jeruzalem.««
»Kaj bǫta vidva tam dělala?«
»»Križ bǫma dělala za Kristusa.««
»Ne dělajta, ne dělajta pretęžkega,

6423. *Zapisal* Oroslav Caf. — *Iz CO. II. 22.*

Da ga leže moj Jezus nosil bǫ.«
»»Jezus neima brata ne sestre,
Tudi nama žlahta ni.««

Po cesti mi grẹsta žrebljarja dva,
Srečala ju je Marija.
»Kam pa mi grẹsta, žrebljarja dva?«
»»Midva grẹma v město Jeruzalem.««
»Kaj bota, vija tan dělala?«
»»Žreblje 'ma delala za Kristusa.««
»Ne dělajta, ne dělajta pretumpastih,
Da moj Jezus leže pretèrpěl bǫ.«
»»Jezus neima brata ne sestre,
Tudi nama žlahta ni.««

Po cesti mi gresta metlarja dva,
Srečala ju je Marija.
»Kam pa mi grẽsta, metlarja dva?«
»»Mija grema v město Jeruzalem.««
»Kaj bǫta, vidva tam dělala?«
»»Metle bǫma dělala za Kristusa.««
»Ne dělajta, ne dělajta prevelikih,
Da jih leže Jezus moj tèrpěl bǫ.«
»»Jezus neima brata ne sestre,
Tudi nama žlahta ni.««

Po cesti mi gresta remenarja dva,
Srečala ju je Marija,
»Kam pa mi poideta, remenarja dva?«
»»Midva grẹma v město Jeruzalem.««
»Kaj bǫta vidva tan dělala?«
»»Biče bǫma delala za Kristusa.««
»Ne dělajte, ne dělajte uzlov gor,
Da jih leže moj Jezus tèrpěl bǫ.«
»»Jezus neima brata ne sestre,
Tudě nama žlahta ni.««

6424.

(Iz Št. Jurija na južni železnici.)

Marija po polji romala,
Srečala je, srečala cimermane tri:
»Kaj delate, kaj delate, vi cimermani tri?«
»»Mi delamo in tešemo križ Jezusi.««
»Le delajte, le delajte prav tenko in drobno,
Da Jezusova martra polajšana bo!«

6424. *Zapisala* Zinka Kavčičeva. — *Iz njenega rokopisa.*

Marija je po polji romala,
Srečala je, srečala žreblarje tam tri:
»Kaj delate, kaj delate, žreblarji vi tri?«
»»Mi delamo in delamo žreblje Jezusi.««
»Le delajte, le delajte tenko in drobno,
Da Jezusova martra polajšana bo!«

Marija je po polji romala,
Srečala je, srečala pletarje tam tri:
»Kaj delate, kaj delate, pletarji vi tri?«
»»Mi delamo in pletemo krono Jezusi.««
»Le delajte, le delajte tenko in drobno,
Da Jezusova martra polajšana bo!«

Marija je po polji romala,
Srečala je, srečala šribarje tam tri:
»Kaj delate, kaj delate, šribarji vi tri?«
»»Mi delamo in pišemo pismo Jezusi.««
»Le delajte, le delajte tenko in drobno,
Da Jezusova martra polajšana bo!«

6425.

(Iz Motnika.)

Marija je po polji romala,
Srečala sta jo dva žnidarja.
»Kaj delata, kaj šivata,
O žnidarja vidva?«
»»N'dva delava, n'dva šivava
Oj sukno za Jezusa.««
»Le delejta, le šivejta
Natanko in drobnó,
Saj Jezusov trpljenje
Polajšano bó!«

Marija je po polji romala,
Srečala sta jo dva šuštarja.
»Kaj delata, kaj šivata,
Oj šuštarja vidva?«
»»N'dva delava, n'dva šivava
Oj šolne za Jezusa.««
»Le delejta, le šivejta
Natanko in drobno,
Saj Jezusov trpljenje
Polajšano bo!«

Marija je po polji romala,
Srečale so jo dve moškrice.
»Kaj delata, kaj šivata,
Oj moškrice vedve?«
»»N'dve delave, n'dve šivave
Srajco za Jezusa.««
»Le delejta, le šivejta
Natanko in drobno,
Saj Jezusov trpljenje
Polajšano bo!«

Marija je po polji romala,
Srečale so jo dve štrikarce.
»Kaj delata, kaj štrikata,
Oj štrikarce vedve?«
»»N'dve delava, n'dve štrikave
Štunfe za Jezusa.««
»Le delejta, le štrikejta
Natanko in drobno,
Saj Jezusov trpljenje
Polajšano bo!«

6425. *Zapisal* Gašpar Križnik 7. *septembra 1889.* — *Iz njegovega rokopisa, poslanega 1901. leta.*

Marija je po polji romala,
Srečala sta jo dva kovača.
»Kaj delata, kaj kujeta,
Oj kovača vidva?«
»»N'dva delava, n'dva kujeva
Žeblje za Jezusa.««
»Le delejta, le kuvejta
Natanko in drobno.
Saj Jezusov trpljenje
Polajšano bo!«

Marija je po polji romala,
Srečala sta jo dva pletarja.
»Kaj delata, kaj pleteta,
Oj pletarja vidva?«
»»N'dva delava, n'dva pleteva
Krono za Jezusa.««
»Le delejta, le pletita
Natanko in drobno,
Saj Jezusov trpljenje
Polajšano bo!«

Marija je po polji romala,
Srečala sta jo dva tesarja.
»Kaj delata, kaj tešeta,
Oj tesarja vidva?«
»»N'dva delava, n'dva teševa
Oj križ za Jezusa.««
»Le delejta, le tešita
Natanko in drobno,
Saj Jezusov trpljenje
Polajšano bo!«

Marija je po polji romala,
Srečala sta jo dva tišlarja.
»Kaj delata, kaj oblata,
Oj tišlarja vidva?«
»»N'dva delava, n'dva oblava
Oj križ za Jezusa.««
»Le delejta, le oblejta
Natanko in drobno,
Saj Jezusov trpljenje
Polajšano bo!«

6426.

(Iz Ihana.)

Marija ja popot'vava,
Popot'vava lъpo,
Ja srečava dva šuštarja,
Jъh prašava toko:
»Kaj devata, kaj šivata,
Oj šuštarja vidva!«
»»N'dva devava, n'dva šivava
Škorne za Jъžъša.««
»Le devita, le šivita
Natančnъ jn drobnó,
De Jъžušu trplejne
Polajšanъ bo!«

Marija ja popt'vava,
Popot'vava lъpó,
Ja srečava dva žnidarja,
Jъh prašava toko:
»Kaj devata, kaj šivata,
Oj žnidarja vidva?«
»»N'dva devava, n'dva šivava
Suknó za Jъžъša.««
»Le devita, le šivita
Natančnъ jn drobnó,
De Jъžušu trplejne
Polajšanъ bo!«

Marija ja popot'vava,
Popot'vava lъpó,
Ja srečava dva goltnarja,
Jъh prašava toko:
»Kaj devata, kaj spletata,
Oj goltnarja vidva?«
»»N'dva devava, n'dva spletava
Krono za Jъžъša.««
»Le devita, le spletita
Natančnъ jn drobno,
De Jъžušu trplejne
Polajšano bo!«

Marija je popot'vava,
Popot'vava lъpó,

6426. *Zapisal* Anton Breznik; *pela* Lovrenčevka. — *Iz Breznikove zbirke II. št. 61.* Jъžušu *je adjektiv* = Ježuševo; *dativ bi se glasil* Jъžъšъ.

Ja srečava dva kovača,
Jъh prašava toko:
»Kaj devata, kaj kujъta,
Oj kováča vidva?«
»»N'dva devava, n'dva kujъva
Žъblé za Jъžъša.««
»Le devita, le kujta
Natančnъ jn drobno,
Da Jъžušu trplejne
Polajšanъ bo!«

Marija ja popot'vava,
Popot'vava lъpo,
Ja srečava dva štrikarja,
Jъh prašava toko:
»Kaj devata, kaj spletata,
Oj štrikarja vidva?«
»»N'dva devava, n'dva spletava
Vrví za Jъžъša.««
»Le devita, le spletita
Natančnъ jn drobnó,
De Jъžušu trplejne
Polajšanъ bo!«

Marija ja popot'vava,
Popot'vava lъpo:
Ja srečava dva cimprmana,
Jъh prašava toko:
»Kaj devata, kaj cimprata,
Oj cimprmana v'dva?«
»»N'dva devava, n'dva cimprava
Križ za Jъžъša.««
»Le devita, le cimprita
Natančnъ jn drobno,
De Ježušu trplejnu
Polajšanъ bo!«

6427.

(Iz predvorske fare.)

Redakcija I.

Marija je po póljъ šwa,
Srečowa je cimprmana dva.
»Kam pa grestà, cimprmana?«
»»Mi dva grevà v Jeruzalem.««
»Kaj bota gorъ déwowa?«
»»Ježšъ va kríž naréjowa.««
»Na déwejta pretêščъga,
De v' Ježъš wóžъ nôsu ga.«
»»Namà pa mar na bo to nъč,
Namà ni Ježъš žwahta nъč:
Von níma bratov, séstr nъč,
Jъn tudъ druje žwahte nъč.««

Marija je po poljъ šwa,
Srečowa je žъbljárja dva.
»Kam pa grestà, žъbljárja dva?«
»»Mi dva grevà v Jerúzalem.««
»Kaj bota gorъ déwowa?«
»»Ježšъ va žъblje kówawa.««
»Na kujta mo pretúmpastъh,
De Ježъš wóžъ trpu bo.«
»»Namà pa mar na bo to nъč,
Namà ni Ježъš žwahta nъč:
Von níma bratov, séstr nъč,
Jъn tudъ druje žwahte nъč.««

Marija je po póljъ šwa,
Srečowa je kronárja dva.
»Kam pa grestà, kronárja dva?«
»»Mi dva greva v Jerúzalem.««
»Kaj bota gorъ déwowa?«
»»Ježšъ va króno splétowa.««
»Na splétejta je pretrdó,
De Ježъš wóžъ trpu bó.«
»»Namà pa már na bo to nъč,
Namà ni žwahta Ježъš nъč:

6427. *Zapisal* Mat. Valjavec. — *Redakcija I. je iz »Kresa« IV. 236 do 237, redakcija II. (v knjižni slovenščini) pa iz Valjavčevega rokopisa, ki ga je hranil Miklošič; v nji manjka tretje kitice.*

Von nima bratov, séstr nъč,
Jъn tudъ druje žwahte nъč.««

Marija je po póljъ šwa,
Srečowa je štrikárja dva.
»Kam pa grestà, štrikarja dva?«
»»Mi dvà grevà v Jerúzalem.««
»Kaj bota gorъ déwova?«
»»Ježšъ va štriče splétowa.««
»Na splétejta jъh pretrdó.
De Ježъš wóžъ trpu bo.«
»»Namà pa téga mar ni nъč,
Namà ni Ježъš žwahta nъč:
Von níma bratov, séstr nъč,
Jъn tudъ druje žwahte nъč.««

Redakcija II.

Marija je popotvala,
Je srečala tesarja dva.
»Kam pa gresta, tesarja dva?«
»»Midva greva v Jeruzalem.««
»Kaj bosta gori delala?«
»»Jezusu križ narejala.««
»Ne delajta pretežkiga,
Da Jezus lož' ponese ga.«
»»Midva ne bova pazila.
Nama ni Jezus žlahta nič:
On nima bratov, sester nič,
In tudi druge žlahte nič.««

Marija je popotvala,
Je srečala žebljarja dva:
»Kam pa gresta, žebljarja dva?«
»»Midva greva v Jeruzalem.««
»Kaj bota gori delala?«
»»Ježšu žebljé narejala.««
»Ne delajta pretumpastih,
De Jezus lože trpel bo.«
»»Midva ne bova pazila,
Nama ni Jezus žlahta nič:
On nima bratov, sester nič,
In tudi druge žlahte nič.««

Marija je popotvala,
Je srečala vrvarja dva.
»Kam pa gresta, vrvarja dva?«
»»Midva greva v Jeruzalem.««
»Kaj bota gori delala?«
»»Jezusu vrve spletala.««
»Ne spletajta jih pretrdó,
Da Jezus lože trpel bo.«
»»Midva ne bova pazila,
Jezus nama ni v žlahti nič:
On nima bratov, sester nič,
In tudi druge žlahte nič.««

6428.

(Iz Višnje gore.)

Marija je po polju rajžala,
Tamkaj je srečala cimpermane tri.
»Oj cimpermani, kaj tukaj delate?«
»»Za Jezusa mi križ narejamo.««
»Le delajte natanko in drobno,
Da Jezusov' trpljenje ložje bo.«
Marija je po polju rajžala,
Tamkaj je srečala zalarje tri.
»Oj zalarji, kaj tukaj delate?«
»»Za Jezusa mi štrike pletemo.««
»La delajte natanko in drobno,
Da Jezusov' trpljenje ložje bo.«

6428. *Zapisal* Alojzij Kralj. — *Iz njegove zbirke I. št. 29.*

Marija je po polju rajžala,
Tamkaj je srečala kovače tri.
»Oj kovači, kaj tukaj delate?«
»»Za Jezusa mi cveke delamo.««
»Le delajte natanko in drobno,
Da Jezusov' trpljenje ložje bo.«

6429.

(Iz Podzemlja.)

Marija rajža ino gre
Po tem zelenem travniku.
Sestala je sekača dva:
»Oh, kam gresta sekača dva?«
»»Mi gremo gor v Jeruzalem,
Mi gremo križa sekati.««
»Oh, prosim vas, sekača dva,
Nikarta mu pretežkega,
Da Jezus laže trpel bo!«
»»Komu se Jezus smilil bo,
Ker nima brata ne sestre,
Ne druge žlahte obene!««

Marija rajža ino gre
Po tem zelenem travniku.
Sestala je kovača dva:
»Oh, kam gresta, kovača dva?«
»»Mi gremo gor v Jeruzalem,
Mi gremo čavlje delati.««
»Oh, prosim vas, kovača dva,
Nikarta mu prevelikih,
Da Jezus laže trpel bo.«
»»Komu se Jezus smilil bo,
Ker nima brata ne sestre,
Ne druge žlahte obene!««

6430.

(Z Oblok in iz Cerkna.)

Po cest' pa rajža Marija,
Srečala je tišlerja dva.
»Kam pa gresta, tišlerja dva?«
»»Midva greva v mesto Jeruzalem
Jezusu križ narejati.««
»Če ga mu bosta ravnala,
Pretežkega mu ne ravnajta,
Da ga Jezus ložej nosil bo.«
»»Nama se pa Jezus nič smilil ne bo,
Saj nama nič v žlahti ni:
Vsak človek svojo žlahto ma,
Midva z Jezusom je nimava.««

Po cest' pa rajža Marija,
Srečala je štrikarja dva.
»Kam pa gresta, štrikarja dva?«
»»Midva greva v mesto Jeruzalem
Jezusu štrike spletati.««
»Če mu jih bosta spletala,
Pretrdih mu ne spletajta,
Da jih Jezus ložej terpel bo.«
»»Nama sa pa Jezus nič smilil ne bo,
Saj nama nič v žlahti ni:
Vsak človek svojo žlahto ma,
Midva z Jezusom je nimava.««

Po cest' pa rajža Marija,
Srečala je kovača dva.
»Kam pa gresta, kovača dva?«
»»Midva greva v mesto Jeruzalem
Jezusu žeblje narejati.««
»Če mu jih bosta ravnala,
Pretumpastih mu ne ravnajta,

6429. *Zapisal* Janko Barlè. — *Iz »Slov. Večernic« XLV.* 112.
6430. *Zapisal* Janez Kokošar. — *Iz njegovega rokopisa. Verz 1., 2., 3., 5., 8., 10., 12. vsake strofe se v petju ponavlja* (b *2. da; verz 6. in 11. poje* a *7. in 12. prvič* b *1. ma; v finalu 37* a, *37 prvič* b *1. ma, drugič* b *2. da).*

Da jih Jezus ložej terpel bo.«
»»Nama se pa Jezus nič smilil ne bo,
Saj nama nič v žlahti ni:
Vsak človek svojo žlahto ma,
Midva z Jezusom je nimava.««
(Finale.)
Visoke nebesa, ti večni Bog,
Pomagaj nam v ti nadlog!

Jezusu delajo križ, vrvi in žreblje.
6431.

(Iz Velike Loke pri Trebnjem.)

Po cel'mu mestu že vse spi,
Samo pri tišlarju luč gori.
Kaj pa tam delajo?
Za Jezusa križ narejajo.
Križaj ga, križaj ga,
Vsmiljenga Jezusa!

Po cel'mu mestu že vse spi,
Samo pri zalarju luč gori.
Kaj pa tam delajo?
Za Jezusa štrike narejajo.
Križaj ga, križaj ga,
Vsmiljenga Jezusa!

Po cel'mu mestu že vse spi,
Samo pri kovaču luč gori!
Kaj pa tam delajo?
Za Jezusa žeble narejajo.
Križaj ga, križaj ga,
Vsmiljenga Jezusa!

Jezusova oprava ob trpljenju.
6432.

(Od Frama.)

Marija je Jezusa srččala
Na srědi raja svętega.
Ona ga je uprašala,
Kakove bǫ on škornice iměl
Na svoji svęti hohceti.
»Jaz bǫm pak take škornice iměl,
Da bǫm do gležni v kèrvi stal:
Jaz bî stal ali bî nehal,
Ali pak za grěšnike bǫm prestal!«
Krî pred njim, krî za njim,
Jezus je věmdar Marijin sîn.

Marija je Jezusa srččala
Na srědi raja svętega.
Ona ga je uprašala:
»Kakove bǫš li štunfece iměl
Na svoji svęti hohceti?«
»»Jaz pak bǫm take štunfece iměl,
Da bǫm do kolena v kèrvi stal:
Jaz bî stal, ali bî nehal,
Ali pak za grěšnike bǫm vse prestal!««

6431. *Zapisal* M. Rodè. — *Iz njegove zbirke IX. št. 84.*
6432. *Zapisal* O. Caf; *pela* N. Bǫbnica. — *Iz CO. III. 1.*

Krî pred njim, krî za njim,
Jezus je vẽmdar Marijin sîn.

Marija je Jezusa srẽčala
Na srẽdi raja svętega.
Ona ga je uprašala:
»Kakove hlačice bǫš tí iměl
Na svoji svęti hohceti?«
»»Jaz bǫm pak take hlačece iměl,
Da bom do pasa v kèrvi stal:
Jaz bî stal, ali bî nehal,
Ali pak za grẽšnike bom vse prestal!««
Krî pred njim, krî za njim,
Jezus je vẽmdar Marijin sîn.

Marija je Jezusa srẽčala
Na srẽdi raja svętega.
Ona ga je uprašala:
»Kakovǫ srajcǫ bǫš tî iměl
Na svoji svęti hohceti?«
»»Jaz bǫm pak takǫ srajčicǫ iměl,
Da bǫm do gèrla v kèrvi stal:
Jaz bí stal, ali bî nehal,
Ali pak za grẽšnike bǫm vse prestal!««
Krî pred njim, krî za njim,
Jezus je vẽmdar Marijin sîn.

Marija je Jezusa srẽčala
Na srẽdi raja svętega.
Ona ga je uprašala:
»Kakovǫ kapicǫ bǫš tî iměl
Na svoji svęti hohceti?«
»»Jaz bǫm pak kronǫ iz tèrnja iměl,
Da bǫm črez glavǫ v kèrvi stal:
Jaz bî stal ali bî nehal,
Ali pak za grẽšnike bǫm vse prestal!««
Krî pred njim, krî za njim,
Jezus je vẽmdar Marijin sîn.

6433.

(Iz Višnje gore.)

Ljubi Jezus, nebeško dete,
Kod si hodil, kje si bil?
»Po svet' sem hodil,
Ljudi vkup vodil
K tej nebeški vojsceti!«
Kakšne šolne si ti nosil,
Ker s' nebeški ženin bil?
»Šolne nosil sem rudeče,
Ker sem do členkov v krvi stal.«

6433. *Zapisal* Alojzij Kralj. — *Iz njegove zbirke I. št. 27.*

Ljubi Jezus, nebeško dete,
Kod si hodil, kje si bil?
»Po svet' sem hodil,
Ljudi vkup vodil
K tej nebeški vojsceti!«
Kakšne štumfe si ti nosil,
Ker s' nebeški ženin bil?
»Štumfe nosil sem rudeče,
Ker sem do kolen v krvi stal.«

Ljubi Jezus, nebeško dete,
Kod si hodil, kje si bil?
»Po svet' sem hodil,
Ljudi vkup vodil
K tej nebeški vojsceti.«
Kakšne hlače si ti nosil,
Ker s' nebeški ženin bil?«
»Hlače nosil sem rudeče,
Ker sem do pasa v krvi stal.«

Ljubi Jezus, nebeško dete,
Kod si hodil, kje si bil?«
»Po svet sem hodil,
Ljudi vkup vodil
K tej nebeški vojsceti.«
Kakšno srajco si ti nosil,
Ker s' nebeški ženin bil?
»Srajco nosil sem rudečo,
Ker sem do vrata v krvi stal.«

Ljubi Jezus, nebeško dete,
Kod si hodil, kje si bil?
»Po svet sem hodil,
Ljudi vkup vodil
K tej nebeški vojsceti!«
Kakšno kapo si ti nosil.
Ker s' nebeški ženin bil?
»Kapo nosil sem rudečo,
Ker sem do glave v krvi stal.«

6434.

(Iz Ihana.)

Kakšne šolne s' pa ti ímu,
Takat, kъ sъ ženъn biv?
»Take šolne sъm jast ímu:
Do čъlén sъm biv krvav!«

Kakšne hvače s' pa ti imu,
Tákat, kъ sъ žénъn biv?
»Take hvače sъm jast imu:
Do pasú sъm biv krváv!«

Kákšno srajco s' pa ti imu,
Tákrat, kъ sъ ženъn biv?
»Tako srajco sъm jast imu:
Do vratú sъm biv krvav!«

Kakšno krono s' pa ti imu,
Tákat, kъ sъ žénъn biv?
»Táko krono sъm jast ímu:
Vъs po gváv' sъm biv krvav!«

6435.

(Od Frama.)

Še le, Jezus, pojdi z nami
Taj na goro vîsoko,
Še le tam ti bǫmo (dali)
Šolnice po judovsko.
»Še le jaz jih ne bom nosil,
Notre je pregrenka smèrt:
Čem rajši smèrt storiti,
Sveto rešnjo krî preliti,
Vse zavoljo grěšnikov.«

Še le, Jezus, pojdi z nami
Taj na goro visoko,
Še le tam ti bǫmo (dali)
Štunfece po judovsko.
»Še le jaz jih ne bom nosil,
Notre je pregrenka smèrt:
Čem rajši smèrt storiti,
Sveto rešnjo krî preliti,
Vse zavoljo grěšnikov.«

Tako se poje (v v. 4.) dalje še: hlačice, srajcǫ, kapicǫ in suknicǫ.

6434. *Zapisal* Anton Breznik; *povedala* Štučkova Neža. — *Iz Breznikove zbirke III. št. 55.*

6435. *Zapisal* Oroslav Caf. — *Iz CO. III. 44.*

Judinje zmerjajo Marijo.

6436.

(Iz Bukovice.)

Še en angel k Mariji prleti,
Marija je žalostna, gra naprej,
Je sračala prvu Judinju.
Marija še Jud'nji odgovori:
»Al' seju doma vaši možje?«
»»K' bi ti na pridna žena b'la,
Po naših možeh bi ne prašala!««

Marija je žalostna, gra naprej,
Je sračala drugu Judinju.
Marija še Jud'nji odgovori:
»Al' seju doma vaši možje?«
»»K' bi ti na pridna žena b'la,
Po naših možeh bi ne prašala!««

Marija je žalostna, gra naprej,
Je sračalu dieklu judousku.
Marija še diekli odgovori:
»Al' seju doma vaši možje?«
Diekla Mariji odgovori:
»Naših možov jih ni doma,
So šli nu detece loviti:
Še snoči se je vlovili,
Nu jutre je boju gajžljali!««

Marija je žalostna, gra naprej.
Je nejšla svojga Sinka
Gori na križu pribitega.
Marija še Jud'm odgovori:
»Uzemite tega moža dole,
Pribite tu ženu gore!«
Jezus Jud'm odgovori:
»»Uzemite tu ženu spod križa,
Kjer mi težej stri,
Ku moja britka martra!««
»Dozdej sem bla mati tvoja,
Zdej sem postala na žena, ku na druga.«
»»Jest bi vam rieku: ‚Mati moja'
Ma bi vam se srčice trgalo,
Ku usaki ljubi materi
Po svojem ljubem deteti,
Še bolj po usmiljenem Jezuši!««

Devojka in Jud.

6437.

(Iz Gorjan v ziljski dolini.)

[Odlomek.]

Devojka zgoda vstajaua,
Bog nam pomagaj
In sveto rešnje teuo!
V frišnej vodici umivaua,
V bjelej plenici vbrisaua,
Šua je na široko razpotje.
Srenčou jo je černi Jud:
»Kam greš, kam greš, devojka ti?«
Jes gren na široko razpotje:
— — — — — — — —

6436. *Zapisal* Jožef Cejan; *pravila* Beta Kolačarica. — *Iz Cejanove zbirke III. št. 38. Gledé konca primerjaj spodaj naslov »Jezusovo trpljenje« v oddelku »Molitvice«.*

6437. *Zapisal* M. Majar. — *Iz njegovega »Slavjana« 1875, 11 z opomnjo, da se poje pri procesiji na dan sv. rešnjega Telesa, in glede besede* devojka: *»V Sloveniji to slovo ni navadno kromě v toj pěsmi«, glede besede* plenica *pa »nekteri govore* facanetelj«.

Jezus nese križ na Kalvarijo in se da križati.

6438.

(Koroška.)

Vsi ljudi sprepevlajmo
Oj le pesem žalostno:
Od Marije in Jezusa
In od bridke martre nja.

Kakó je bila žalostna
Mati božja Marija,
K' je zbarala od Jezusa,
Da so Judi vjeli ga.

Je v Jeruzalem prišla,
Tam je Jezusa najšla:
Med množico judovsko
So ga 'meli med sebo.

Marija tamo obstojí,
Vstraši se, da omedlí,
Ko tamo vidi Jezusa
S štrikami zvezanega.

Jezus smerti je črez dan,
Zasramovan in vun pelan
Z mesta jeruzalemskega
Na goro Kalvarijo.

Jezus težki križ nesé,
Srečata z Marijo se,
Se vstraši, da se sprebledi,
Jezus v pervej podobi ni.

Jezus je na križ razdjan,
Je nevsmileno vmorjan:
Kako strašno in grozno
Križajo božja Sinu!

Pa še vendar prosil je
Za sovražnike svoje:
»Oče, odpusti jim te greh,
Oh vsmili se njih vsih!«

Na nebu čuda se godí,
Oj poglejte, grešniki:
Sonce merči, luna temni,
Martro božji Sin terpi.

Pod križem Marija kleči,
Vstraši se, da omedli,
Ko tamo vidi Jezusa
Že na križi mertvega.

Marija gre zpod križa preč,
Ne vidi svojga sinka več:
»Se vsmili tavžentkrat Bogu,
Da sim dočakala vse tu!«

Kristijani, pritecite, poglejte Jezusa!

6439.

(Iz ziljske doline.)

Kristijani, pertečite
In poglejte Jezusa!
Prav k serci si vzemite
Našega zveličarja:

Kako pade na svoj obraz
In veliko terpi za nas,
Nevsmileno na tla pobit,
Ves je s kervjo oblit.

6438. *Zapisal* Mat. Majar. — *Iz CP. 66—68, kjer je omenjeno, da se poje v Rožeku in v Radiščah, pa tudi na Kranjskem pri Sv. Joštu in na Krasu v Kostanjevici in Devinu. Prepis Majarjev v MR. 387—388 se loči v tem:* 1 sprepévljajmo — 2 pésen — 18 peljan — 19 Iz města — 22 s — 23 spreblédí — 31 grêh — 32 vséh — 33 čudo — 34 grêšniki — 44 . . . sem to.

6439. *Zapisal* Mat. Majar. — *Iz CP. 71. Majarjev prepis v MR. 351 se loči v tem:* 2, 16 Jež ša — 3 Prov — 6 terpi — 7 Nevsmilana . . tle — 9 glave — 10, 21 Ježiš — 12 podjal — 13, 14 stórił . . grêh — 15 grêšna — 17 luna — 18] Tudej z Ježišam terpi — 20 zemla — 22, 23 blo — 24] Per Bogi večnamu — 26 prov — 27 Keder . . łočiła — 28 grêšnega. *Narodnost pesmi je sumljiva.*

Od nog noter do glave
Je Jezus povhen ran,
Na njemu ni kože zdrave,
Da bi en perst podjal.

To je storil le greh moj,
To je storil le greh tvoj:
Tvoja grešna hudoba
Tako križa Jezusa.

Sonce in luna merčí,
Tudi s Jezusam terpí.
Močno ga obžalujeta
Nebo in zemlja.

Jezus, oh ne perpusti,
Da bi to zgubleno blo,
Da bi to zgubleno blo
Pri Bogu večnemu.

Tvoja predraga kri,
Mojo dušo prav omí,
Kadar se bode ločila
Od telesa grešnega.

Jezus križan.

6440.

(Koroška iz Radišč.)

Poglejmo vsi ljudi,
Velik čudež se godí:
Na hribi Kalvariji
Oh kaj delajo ljudí!

Tamkej en križ stojí,
En človek na njem visí,
Ternovo krono ima:
Prašajmo, kdo je le ta?

Oj grešnik, al ne veš,
Da je sam Jezus z nebes,
Sin očeta nebeškega,
Ki terpí za grešnika?

Poglejte, grešniki,
Kaj Jezus za nas terpí:
Obraz ma ves zapluvan,
Gvantec z njega pobran.

Grešnik, poglej na nja obraz,
Kaj je terpel on za nas,
Ker nima kože ne mesa,
Glej, kaj ena duša velja!

Njegova smertna postelca
Je tram križa težkega,
Njegova pa zaglavšnica
Je bla nja desna ramica.

Sdaj iz križa govorí
Sedem svetih besedí,
Dušo Bogu izročí,
Za nas smert terpí.

Jezus bode skorej vmerl,
Oči svoje je že zaperl,
Grešnik, daj njemu solze,
Da bo ložej vmerl za te!

Strila se je že tema,
Stresla se je vsa zemlja:
Žalujte vse stvarí,
Jezus dušo pustí!

6440. *Zapisal* Mat. Majar. — *Iz CP. 69—70, kjer je omenjeno, da se poje tudi pri Svetem Joštu in v Ribnici na Kranjskem, pa v Nemškem Rutu in v Kostanjevici na Goriškem. Zadnja verza vsake strofe se ponavljata. Majarjev prepis v MR. 389 se loči v tem:* 4 dělajo — 8 letá — 9 grěšnik . . věš — 10 iz — 12 grěšnika — 13 grěšniki — 17 Grěšnik — 19 nema — 21 postelica — 26 besědí — 32 té. — *Zapis Janeza Kokošarja z Oblok se loči v tem, ne gledé na naglasna znamenja:* 1, 4 ljudje — 3 Na hrib Kalovarijo — 5 Tamkaj — 8 kdo] ga, kedo — 8 le ta] ta — 16 Gvantič — 21 postelja — 23 zaglavnica — 33 je že] je. — *Druga varijanta v Kokošarjevi zbirki tudi z Oblok se loči od ravnokar navedenega zapisa v tem:* 1, 4] Pojmo, poglejmo mi * En čudež se godi, * Na hrib Kalvarijo, * Kaj tam gori gledajo. — 5 Tamkaj] Tan gori — 9 O grešnik, al] Človek, al ti — 10 je sam] je — 13—20] Človek, poglej ga v obraz, * Kaj on terpi za nas: * V obraz je zapluvan, * Gvantič od njega pobran, * Grešnik, poglej na stran, * Poglej mu desno stran: * Vun teče voda 'n kri, * To nam k ljubezni stri! — 36 Jezus] Zdaj Bog.

6441.

(Iz ribniške doline.)

Pojmo, poglejmo, kaj tam gori delajo,
Tam gor en križ stoji,
En človek na njem visi,
Vprašajmo, kdo je to?

Oj človek, kaj ne veš,
Da Jezus je z nebes,
Sin očeta nebeškega
Ki trpi za grešnika!

Ves je že zasramovan,
Gvant je ž njega dol pobran,
Nima kože, ne mesa;
Oh, kaj duša ga velja!

Vekšenco ima pod glavó,
Zbito vso desnó ramo;
Jezus naš bo kmalu vmrl,
Doli je oči zaprl.

Strila se je temà,
Stresnila se je zemlja,
Škale pokajo,
Žene jokajo.

Grobovi se odpirajo,
Živi na tla padajo,
Mrtvi gori vstajajo,
Tički v lufti ne letajo,
Ribce v vodi ne plavajo,
Od té velike žalosti,
K' je Jezus na križu vmrl!

Vse stvari žalujejo za Jezusa

6442.

(Od Frama.)

Le sem, moj grešnik, pridi,
Poglej na Jezusa,
Boš videl grešnik ti,
Kaj Jezus za te terpi.

Za nas, za našo voljo
Je s ternjem kronan bil,
Njegove roke, noge
Z žreblji prebodene.
Pa jegova sveta stran
Je s sulico prebodena.

Jegovo sveto lice,
O grešnik, le poglej:
Na jegovem svetem lici
Nijedne podobe ni.

O le grešnik in grešnica,
Le pokoro delajta,
Vija sama dobro vesta,
Da umreti morata.

Mesec ino solnce sta dva,
Onija ne bota svetila,
Pa vse stvari na zemlji
Žalujejo za Jezusa.

O le Jezus, daj ti nam
Enkrat prebivat tam,
Le s teboj se razveseliti
V nebesih vekomaj!

6443.

(Od Frama.)

Le pojdimo, le pojdimo, grešnik,
Pojdimo gledat Jezusa,

Jegove bridke muke,
Jegovih pęt kervavih ran!

6441. *Zapisal* Ant. Zobec. — *Iz njegovega rokopisa I. št. 14. Gledé konca primerjaj spodaj »molitvice«;* vekšenca = vanjkušnica = Wangekissen.
6442. *Zapisal* Oroslav Caf. — *Iz CO. IV. 4.*
6443. *Zapisal* Oroslav Caf. — *Iz CO. III. 49.*

Jegove svete noge
Sǫ uže na križ pribite,
No jegove svęte rǫke
So na križ razpęte,
No le jegova sveta glava
S tèrnom je kronana.

Jegove svęte oči
Sǫ uže polne vse kèrvi.
No jegova desna stran
S sulicǫ prebodena.

Solnce męsec ta dva,
Ker nę bǫta vęč svętila,
Ker uže vsaka stvar žaluje
Za svojega Jezusa!

Kako pojde Jezus s križa, ko je že na pol mrtev!

6444.

(Gorenjska.)

Judje so Jezusa ujeli,
Preterdo ga zvežejo,
Gor na križ so ga razpeli,
Roke noge perbijejo.

Jezus ja na križu visu,
On ja visu felko nah,
Marija pod križam stala
Žalostna, objokana.

Ona je bla omedlela,
Kir je preveč mislila,
Kako bi mogla k njemo priti,
De b ga bila obrisala.

Toko je rekla Marija:
»Ljubeznivi sinek moj,
Stopi dol iz križa k meni,
Sej že umerješ nocoj!«

Toko so Judje rekli:
»Žena, al verjameš to,
De b on mogu s križa k tebi,
Kir že bo skorej mertou?«

Toko ja Jezus reku,
Ljubi Jezus usmileni:
»Malo zaspi moje truplo,
Duša po zmerej živi!

Vi pa bote enkrat umarli,
Na bote več živeli,
Al enkrat tamkej per sodbi
Bote vi vidili,
Kirga ste vi križali
Al koga ste umorili;
Močno se bote kesali,
Grozno bote grimali.

Ali use vaše kesajne,
To bo vam use zastojn:
Martre ino preklinuvajne,
To bote imel za lon.

Vagen vas bo peku
Noter u muzgu do kosti,
Hodiči bodo u vas vlivali
Žjapu no druge reči.

Ti brumni bodo veseli,
Vi pa bote žalostni,
Angelci bodo lepo peli,
Ino bodo trobentali.

Marija bo tud vesela,
Kir jo bo častilo use,
Kir bo tolkan duš dobila,
Vi bote pa ferdamani.«

Grešniki, sem tecite
Pod leta križ Jezusou,
In za gnado ga prosite,
Dokler jo še zadobte.

Jezus je na križu umeru,
On je umaru ure tri,
De ni blo nobene kaple
V njemu svete rešne krvi.

6444. *Zapisal* Franč. Kržan. — *Iz njegove zbirke IX. 23.* felko *iz n.* völlig; žjapu = žvep'o.

To so ble zadne besede,
Svetih sedem besedi,
K jih ja Jezus na križ govoru,
Potem pa dušo pusti.
Svojo mater ja on izroču
Lubmo svetmo Janezu,
Svojo dušo perporočou
Bogu očetu samimo! Amen.

6445.

(Iz okolice škocjanske na Dolenjskem.)

Judje so Jezusa vjeli,
Prav trdo ga zvežejo,
Prav trdo so ga zvezali,
Gor na križ ga pribijali.

Jezus je na križ umiral,
Oj umiral ure tri,
Da ni bilo nobene kaplje
Njegove svete krvi.

Marija je pod križem stala
Žalostna, objokana,
Prav: »Moj sin stopi s križa doli,
Da te bom obrisala!«

Judje so Mariji rekli:
»Žena, al' ti verješ to,
Da b' tvoj sin s križa stopil,
Ki je že na pol mrtov?«

Jezus je pa odgovoril:
»»Jaz nisem na pol mrtov,
Moje truplo bo zaspalo,
Duša pa večno živi!

Vi bote tudi enkrat umrli,
Pa ne bote več živi,
Kakor enkrat tam pri sodbi
Se bomo zopet vidili!««

Marija je pa prav vesela,
Ker jo bo častilo vse,
Ker je tolikanj duš dobila,
Jezus je trpel za vse.

6446.

(Iz ribniške doline.)

Judje so Jezusa vjeli,
Pretrdno ga zvežejo,
Pretrdno so ga zvezali,
Na križ ga vlečejo.

Marija je pod križem stala
Žalostna, objokana:
Marija tako rekla:
»Da b' Jezus s križa šel,
Da b' pot obrisala!«

Judje so tako djali:
»Kako bo Jezus s križa šel,
Kako pojde Jezus s križa,
K' je že na pol mrtev!«

Jezus jim je odgovoril:
»Jaz nisem na pol mrtev,
Moje truplo je zaspálo,
Moja duša še živi.

Vi pa Judje, k' boste umerli,
In ne boste več živi:
Enkrat se bomo še vid'li
Tam pri sodbi božji vsi!«

6447.

(Iz Št. Lovrenca ob Timenici na Dolenjskem.)

Judje so Jezusa vjeli,
Prav trdo ga zvežejo,
Prav trdo so ga zvezali,
Gor na križ ga denejo.

6445. *Zapisal* Ant Zorec. — *Iz njegove zbirke, ki jo hrani Matica.*
6446. *Zapisal* Anton Zobec. — *Iz njegove zbirke I. št. 3.*
6447. *Zapisal* Ivan Šašelj; *povedala* Frančiška Lavrič. — *Iz Šašljevega rokopisa, kjer se od iste pevke nahaja še drugi zapis, ki se loči od zgoranjega*

Jezusa so na križ pribili,
Ko je ura b'la devet,
Ker je bil na svetem križu
Ljubi Jezus naš razpet.

Marija je pod križem stala
Žalostna, objokana:
»Moj sin, stopi s križa doli,
Da te bom obrisala!«

Judje so pa vsi zaupili:
»Žena, kaj ti misliš to,
Da b' tvoj sin iz križa mogel,
Ko je že na pol mrtev!«

Jezus je pa spregovoril:
»Judje, obstopite me,
Moje truplo je že trudno,
S križa izsnemite me!«

Jezus je na križ umiral,
Ko je bila ura tri,
Ker ni b'lo nobene kaplje
Njegove svete krvi.

Jezusa so s križa sneli
In ga doli denejo,
In njegovo sveto truplo
Pa v grob položijo.

6448.

(Od Frama.)

Pijmo, pijmo, brati, vince
V imeni Jezusa!
Vsej smo pili brati vince,
Da smo vsi pijani bli.

Zdaj smo vsi, vsi zaspani,
Da je Jezus mimo šel:
Hudi Judje so ga vjeli
Ko 'niga razbojnika.

Na svet križ so ga pribili
Za roke no za noge:

Marija je pod križem stala,
Žalostno je jokala:

»Stopi, stopi, sin, dol s križa,
Da ti obrišem krvavi pot!«
»»Ko ti 'm stopil dol s križa,
Ko sem že ko davno vmrl!

Vsej bote Judi tudi vmrli,
Ne bote skoz živeli:
Sam hudič vas bo napajal
S samim žveplom noj smoloj!««

6449.

(Od Frama.)

Zdaj smo pili bratci vince,
Da smo sę upijanili:
Vsej smo vsi zaspali,
Da je Jezus mimo šel.

Hudi Judje so ga lovili
Ko uže razbojnika,
Na sveti križ sǫ ga pribili
Za rǫke no za noge.

Mati božja pod križom stala
Vsa žalostna no objokana:
»Stopi, stopi, moj sin, s križa,
Da ti obrišem kèrvavi pot!«

»»Ko bǫm jaz stǫpil s križa,
Da sèm uže ko davno umèrl!
Moje truplo je uže ko davno umèrlo,
Duša pa še zdaj živi!

natiska v tem: 5] Judje so Jezusa prijeli — 7 Ker] Ko — 15 iz] dol z. — *Vv. 21—24 prihajajo pred vv. 17—20.* — 19 trudno] mrtvo — 20] In v grob denite me — 26 denejo] polože — 27, 28] Ker je bilo že vse mrtvo * Jezusa sveto srce. *Prim. tudi št. 6282.*

6448. *Zapisal* Oroslav Caf. — *Iz CO. IV. 11.*

6449. *Zapisal* Oroslav Caf. — *Iz CO. II. 121.*

Vsej bǫte Judje tudě umèrli,
Ne bǫte skoz živěli:
Sam hudič vas bǫ napajal
S samim žveplom no s smoloj!«

»Premisli, ti človek, kaj Jezus trpi.«

6450.

(Beneška iz soseščine Loševar blizu Trčeta.)

Ko bi človek ti vedeo, kaj Kristus terpi:
Po celem životu ni druziga ko kri.

Na glavci ma krono pa trnić bodeć,
Mariji srce predira vse glih koker meć.

Žalostna mat bôžja pod križam kleči,
Pa preljubi nje sinić na križi visí.

Oj na križi je visou, na križi je vmerv,
Pa vsem věrnim dušicam nebesa odperv.

Od pakla, od martre odrešu je nas,
Hor v svete nebesa zavižov je nas.

6451.

(Iz Tunjic.)

Poglej ti, človek,
Kaj Jezus trpi,
Na celem životu
Ni druzga ko kri.
Na glavi 'ma krono
Z dga trna bodeč,
Marija 'ma v src
En prav ojster meč.
Na križu je visu,
Na križu je vmru,
Vsem dušam
Nebo je odpru!

6452.

(Iz šaleške doline.)

Premisli, o človek,
Kaj Jezus trpi,
Po celem životu
Ni druzga ko kri.
Na glavi ma krono,
In trnje bodeče,
Mariji srce prebode
Glih kakor ta meč.

6450. *Zapisal* M. Majar. — *Iz njegovega rokopisa v VO. XVI. G. 7—8.* — *Majar jo je natisnil v CP. 65 s temi premembami:* 1 Da b' č. t. vedel, k. K. terpí — 2 celim . . . druzga — 3 ternič bodeč — 4 serce . . kakor — 5 Žalostna . . . križem klečí — 6 sinič visí — 7 visel . . vmerl — 8 Vsem v.] Pa vsim vernim — 8 odperl — 9 pekla . . . odrešel — 10 Gor . . . zavižal. *Napev v Majarjevih napevih k CP. Prepis Majarjev v MR. 350 se loči od natiska v tem:* 1 vedił — 2 cělem životi — 6 sinik — 7 visoł . . . vmerł — 8 Vsem věrnim . . . odperł — 9 odrešeł — 10 zavižoł.

6451. *Zapisal* Franč. Stelè. — *Iz Stelétove zbirke I. št. 47.*

6452. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz prepisa Fr. Praprotnika.*

Marija devica
Pod križem kleči,
Ko njen sin božji
Na križu visi.

Na križu je visel,
Na križu je vmrl,
Je vernim dušicam
Nebesa odprl.

6453.

(Od Frama.)

Vesela tî bǫdi,
Kèrščanska duša,
Od pekla, hudiča
Si rešena:

Od pekla, hudiča
Si rešena,
Gor v svęte nebesa
Poklicana.

Marija omedlěva,
Pod križem kleči,
Ko njeni ljub sînek
Na križu visi.

Na križu je visél,
Na križu je vmerèl,
Skoz to nam je Jezus
Nebesa odperèl.

Premîsli, o človek,
Svoj žalostni stan,
Da ne boš hitro
Od satana zapelján.

Ko nam je Jezus
Nebesa odperèl,
Pazi, tî grešnik,
Da si jih tî ne bǫš zaperèl!

Kolikokrat je Jezus kri prelil.

6454.

(Od Frama.)

Pèrvokrat je Jezus krî prelil,
Ko je kèrvavi pot potil.
Gledaj, tî duša žalostna,
Ko si le tî drago plačana!
Nesi s srebrom, nesi z zlatom,
S samo svętǫ rešnjǫ kèrvjǫ:
Vsmiljeni Bog, le vsmili se, Gospod!

Drugokrat je Jezus krî prelil,
Ko je kèrvavo bičan bil.
Tretjokrat je Jezus krî prelil,
Ko je s tèrnjem kronan bil.
Štèrtokrat je Jezus krî prelil,
Ko je težek križ nesel.
Petokrat je Jezus krî prelil,
Ko je na križu smèrt storil.

Jezus je tako krvavi pot potil, da je kamen omečil.

6455.

(Iz ziljske doline.)

Vsi krivični, vsi pravični,
Na oljsko goro vsi tečimo,

Na oljsko goro vsi tečimo,
Sladko ime Ježiš zreči no

6453. *Zapisal* Oroslav Caf. — *Iz CO. III. 147. Verzi 1—8 spadajo drugam.*

6454. *Zapisal* Oroslav Caf. — *Iz CO. III. 46. Verzi 3.—7. se ponavljajo za vsako kitico.*

6455. *Zapisal* M. Majar. — *Iz MR. 350. Natisnil jo je Majar v »Slavjanu« 1874. str. 137 s temi premembami, ne gledé na* u *za* l *in na naglasna znamenja:* 5 oljskej — 6, 7 put — 10 kteran. Zmečou = zmehčal, pomehčal.

Na oljščej gori Ježiš klečí,
Za nas kervavi pot potí.
Je tak kervavi pot potił,
Da je sivi kamen zmečoł,
Da je sivi kamen zmečoł,
Na kteram je Ježiš klečoł.

Sedem žalosti Marijinih. I.

6456.

(Iz Adlešič.)

Lepa roža, majka božja
Sedem svetih žalosti!
Prva žalost majke božje,
Da so sina lovili.
Vsi angelci so plakali,
Sam se grešnik je smijal.
Grešni človek,
Puščaj smehe,
Zmišljaj grehe,
Pojdi ti za Jezusam!

Lepa roža, majka božja
Sedem svetih žalosti!
Druga žalost majke božje,
Da so sinka gajžlali.

Lepa roža, majka božja
Sedem svetih žalosti!
Tretja žalost majke božje,
Da so sinka kronali.

Lepa roža, majka božja
Sedem svetih žalosti!
Četrta žalost majke božje,
Da sin je težek križ nosil.

Lepa roža, majka božja
Sedem svetih žalosti!
Peta žalost majke božje,
Da so sinka križali.

Lepa roža, majka božja
Sedem svetih žalosti!
Šesta žalost majke božje,
Da so sinka s križa snemali.

Lepa roža majka božja
Sedem svetih žalosti!
Sedma žalost majke božje,
Da so sinka v grob polagali.

6457.

(Iz Krivoglavic.)

Lepa roža, mati božja,
Marija sedem žalosti:
Pervo žalost je imela,
Ker je Jezus pot potil.
Vsi angelci so se jokali,
Samo ta grešni človek se je smijal.
Premišljuj grehe,
Opuščaj smehe,
Le pojdi, gremo za Jezusam!

Sedem žalosti Marijinih. II.

6458.

(Z Izlak.)

Jezus, pesem čem zapeti,
Sedem žalost razodeti:
Kolko božja mat
Mogla je prestat,
K je bla žalostna sedemkrat!

6456. *Zapisal* Ivan Šašelj. — *Iz njegovih »Bisernic« I. 157—158.*

6457. *Zapisal* Janko Barlè. — *Iz njegove zbirke. Primerjaj spodaj neke rožne vence.*

6458. *Zapisal* F. F. Lužar. — *Iz njegove zbirke I. št. 36. z opomnjo: »19. in 44. verz ima v narečju izreko* »O veliki«, *kar sem radi razumljivosti zamenjal z* »V veliki«.

Parva žalost je narhujša bla,
Marija je k popisovani šla:
Kolko božja mat
Mogla je prestat,
K je bla žalostna sedemkrat!

Druga žalost je še hujši bla.
O štalc rodila Jezusa:
Kolko božja mat
Mogla je prestat,
K je bla žalostna sedemkrat!

Treka žalost pa je še hujša bla,
Marija zgobila Jezosa:
Iše ga tri dni
V veliki žalosti,
Nešla ga je o tempelni.

Četarta žalost pa je še hujša bla,
Marija je srečala Jezosa:
Jezos ves karvav
Je preh Marijo stav,
Jen od je slavo jemav.

Peta žalost pa je še hujša bla,
Na križ je vidla martvega:
Marija poh križam stoji,
Na jo pa teče kri!
Oh grešnik, spon se ti,
Kolko božja mat
Mogla je prestat,
K je bla žalostna sedemkrat!

Šesta žalost pa je že hujša bla,
O naročje ozela martvega!
Kolko božja mat
Mogla je prestat,
K je bla žalostna sedemkrat!

Sedma žalost pa je že hujša bla,
Do groba ga je spremlala:
Tam še tri dni
Točila je solze,
V veliki žalosti.

6459.

(S Pohorja.)

Eno pesmo hočmo peti,
Vse po svetu razodeti,
Kaj božja mat'
Mogla je prestat:
Žalostna je sedemkrat.

Prva žalost je tak vel'ka bl'a
Do Marij'nega srca:
Simeon je tak govoril,
Da srce ji bo meč prebodel
Zavolj Jezusa,
Majhniga deteta,
Naš'ga zveličarja.

Druga žalost je pa še veči b'la
Do Marij'nega srca:
Kralj Herodež je srdit,
Hoče Jezusa vmorit',
Slabo mesto pa
Jerpogov ne dá,
V revni štal'ci prebivata.

Tretka žalost pa je še veči bl'a
Do Marij'nega srca:
Na božjo pot sta se podala,
Jezusa seboj peljala:
Tam je rad ostal,
V tempeljnu ostal,
Vel'ko žalost je priprav'l.

Štrta žalost pa je še veči b'la
Do Marij'nega srca:

6459. *Zapisal* Filip Miklavec. — *Iz njegove zbirke I. št. 72.*

Vun iz tempeljna so ga peljali,
S težkim križem so ga obdali:
Tam je ves krvav
Pred Marijo stal,
Slovo je jemal!

Peta žalost pa je še veči b'la
Do Marij'nega srca:
Gor' na križ' so ga pribili,
Roke, noge razločili:
Tu je Marijin sin,
Ko 'ma na križi vmret',
In za grešnike trpet'!

Šesta žalost pa je še veči b'la
Do Marij'nega srca:
Doli s križa so ga vzeli,
Marij na krilo položili:
Oh glej desno stran
In pet krvavih ran,
Ko je bil njej v krilo djan!

Sedma žalost pa je še veči b'la
Do Marij'nega srca;
Mariji s krila so ga vzeli,
V nov grob so ga položili:
Do tret'ga dne
Točila je solze
Prevelike žalosti.

Marija rajža ino gre.

6460.

(Iz Adlešič.)

Marija rajža ino gre
Po tem mestu širokem.
Zagledala je svitlo luč:
»Dobro jutro, moži vi!«

»»Bog daj, Bog daj, žena ti!««
»Kam se spravljate, moži?
V celem mestu luči ni,
Samo pri vas gorijo tri.«

»»Mi se spravljamo Jezusa lovit'.««
»Hod'te, hod'te ga lovit!
Le po lahko ga lovite,
Da Jezus laglje pretrpi!«

»»Kaj tebi Jezus, žena ti!««
»Meni ni Jezus celo nič,
Meni se smili mladen'č!«

V nadaljni pesmi pa se ponavljajo zmirom kitice 1., 2. in 4. Tretja pa se spreminja tako-le:

»»Mi se spravljamo Jezusa gajžljat'.««
»Hod'te, hod'te ga gajžlat!
Le po lahko ga gajžlajte,
Da Jezus laglje pretrpi!«

»»Mi se spravljamo Jezusu križa tesat'.««
»Hod'te, hod'te, ga delajte,
Tankega, lahkega delajte,
Da Jezus laglje nosil bo!«

»»Mi se spravljamo Jezusa kronat.««
»Hod'te, hod'te ga kronat!
Le po lahko ga kronajte,
Da Jezus laglje pretrpi!«

»»Mi se spravljamo Jezusa na križ pribijat'.««
»Hod'te, hod'te ga pribiti,
Usmiljeno ž njim delajte,
Da Jezus laglje trpel bo!«

6460. *Zapisal* Ivan Šašelj. — *Iz njegovih »Bisernic« I. 154—155. Primerjaj podobne prošnje v naslovu »Jezus brez žlahte« (št. 6417 in d.).*

»Predolga je rajža in temna je noč.«

6461.

(Iz Višnje gore.)

Predolga je rajža in temna je noč,
Kličmo mi Marijo na pomoč!
Marija je vstala, prižgala nam luč,
Da nam bo svetila celo noč.
Jezus je krvavi pot potil,
Ko bi bil le hotel, pa bi ga ne bil!

Dalje se poje tako, da se v verzu 5. vstavljajo vsi nadaljni postavki žalostnega rožnega venca, namreč v kitici:

2. Jezus je krvavo bičan bil.
3. Jezus je krvav s trnjem kronan bil.
4. Jezus je pa nesel prav težek križ.
5. Jezus je na križu za nas smrt storil.

6462.

(Z Oblok.)

Predolga je rajža, temna noč,
Marija nam bo vžgala nebeško luč,
Marija nam bo vžgala nebeško luč.
Le pojmo v nebesa za Jezusom,
Ker nam je toliko dober in vsmiljen bil,
Da je za nas kervavi pot potil.

Dalje se poje tako, da se v zadnjem verzu vstavljajo nadaljni postavki žalostnega rožnega venca, namreč v kitici:

2. Da je za nas kervavo gajžlan bil.
3. Da je za nas ternovo kronan bil.
4. Da je za nas na svet'mu križu umerl.

6463.

(Iz Ihana.)

Pud svetъ bandêrce zapisu se bom,
Po tojъ svet' verъ bom ž'vetъ začev!
Jъžъš ja za nas krvav' pot potiv,
Kъ b' na vatu, pa b' na biv:
Al' b' potiv al b' nehav,
Pa sъm se, grešъnk, záte bau!

Dalje se poje tako, da se v verzu 3. vstavljajo vsi postavki žalostnega rožnega venca: *Jъžъš je za nas krvav' bičan biv* itd.

6461. *Zapisal* Alojzij Kralj. — *Iz njegove zbirke I. št. 30.*

6462. *Zapisal* Janez Kokošar. — *Iz njegove zbirke. Pesem se poje, kadar »vahtajo« (bdé pri mrliču).*

6463. *Zapisal* Anton Breznik; *pela mu mati* Terezija. — *Iz njegove zbirke II. št. 121 a.*

6464.

(Iz Ihana.)

Svétle so zvezde, tъmna je noč,
Kličmo Marijo na pomoč,
De b' nam pržgava uč,
De b' nam goreva cevo noč!
Jъžъš b' na vatu, pa b' na biv,
Al' b' potiv al b' nehav,
Pa sъm se, grešьnk, zá te bav!

Dalje se poje tako, da se v verzu 5. ustavljajo vsi nadaljni postavki žalostnega dela rožnega venca: *Jъžъš ja za nas krvav bičan biv* itd.

6465.

(Iz Gorenje Vrtojbe.)

Pejmo na goro k naš'mu Jezusu,
Kjer je za nas krvavi pot potiu.
Oj saj bi ne biu potu, ko bi ne biu teu,
Pa dobro je storu, ker usmiljen je biu.
Dolga je rajža, temna je noč,
Ožgi nam, Marija, nebeško luč!

V nadaljnih kiticah se vstavljajo v 2. verzu postavki žalostnega rožnega venca, namreč v kitici:

2. Kjer je za nas bičan biu.
3. Kjer je za nas kronan biu.
4. Kjer je za nas težki križ nosíu.
5. Kjer je za nas križan biu.

Angeljci prestrezajo sveto kri.

6466.

(Iz Motnika.)

Jezus je za nas kervav pôt potiu:
Iz njega je tekla rešna kri,
Za odrešenje vseh ljudí.
Angeljci jo poberajo,
U zlate kelhe jo devajo
In jo Bogu darujejo,
Učetu nebeškemu!

Jezus je za nas gajžlan biu:
Iz njega itd.

Jezus je za nas s trnam kronan biu:
Iz njega itd.

Jezus je za nas težek križ nesu:
Iz njega itd.

Jezus je za nas na svetem križ umrl:
Iz njega itd.

6464. *Zapisal* Anton Breznik. — *Iz njegove zbirke II. št. 121 b.*
6465. *Zapisal* Jožef Cejan. — *Iz njegove zbirke II. št. 6.*
6466. *Zapisal* G. Križnik. — *Iz njegovega rokopisa iz l. 1896. V drugem poznejšem zapisu je to drugači:* 3 vseh — 4 Angelji — 7 Včetu — 11] Jezus je za nas križan biu. — *Glédé vsebine primerjaj tudi spodaj št. 6496.*

6467.

(Iz Tunjic.)

Jezus za nas krvavi pot potiv,
'Z nega je tekla rešna kri:
Angelci jo nabirajo,
V zlate kelhe nalivajo,
Očetu nebeškemu jo pravlepo darujejo.

Nadaljuje se tako, da se na mesto *krvavi pot potiv* prvega verza pridevajo drugi deli žalostnega rožnega venca.

6468.

(Iz Boljunca.)

O poj, o poj, duša, z menoj
Na božjo pot, na rajžno pot!
Oh tam boš vidla, duša ti,
Kako tvoj Jezus zdaj terpi:
Za nas in za naše pregrehe
Je Jezus pot potiv!

6469.

(Iz Solčave.)

Sveta je tvoja rešnja kri,
Ki si jo preliv, Jezus ti:
Ktero angelci strežejo,
V zlati kelih jo posnemlejo;
Na oltar jo postavlejo,
Nam grešnikam pripravlejo;
Sladek je, Jezus, tvoj spomin,
Vsmilen Jezus, Marijin sin!

»Žalosten je véliki teden.«

6470.

(Iz Ihana.)

Žávastъn ja vélkъ tédъn,
Kẽr ga, grešъnk, nìs' urédъn,
Ajngъl vārh na oblāk' stoji,
Zvátъ kél'h u rôk' drží.
Kdor pa vъče z d'ga kelha pitъ,
More krvavi pot potitъ:
Jъzus ja z d'ga kelha piv,
K' ja krvavi pot potív.
Žávastъn ja vélkъ tédъn,
Kẽr ga, grešъnk, nis' urédъn.
Ajngъl vārh na oblāk' stoji,
Zvátъ kél'h u rôk' drží.
Kdor pa vъče z d'ga kelha pitъ,
More krvávъ gajžlan bitъ:
Jъzъs ja z d'ga kelha piv,
K' ja krvávъ gajžlan biv.

6467. *Zapisal* Franč. Stelè. — *Iz njegove zbirke V. št. 59.*

6468. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz pesmarice, ki mi jo je izročil vojaški župnik Ivanetič. Za verz 5. in 6. se pojó nadalje primerno premenjeni postavki žalostnega dela rožnega venca.*

6469. *Zapisal* M. Majar. — *Iz njegovega rokopisa z opomnjo: »poje se pri povzdigovanju«. V Majarjevem prepisu v MR. 25 (»O svetom obhajilè«) je to drugači:* 1 rẽšnja — 2 prelıl — 6 grẽšnikam pripravlajo. *Natisek Majarjev v »Slávjanu« se loči v tem:* 1 rješnja — 2 preliu — 4 kelh — 5 postavljejo — 6 grješnikam.

6470. *Zapisal* Anton Breznik; *povedala* Trlka. — *Iz Breznikove zbirke IV. št. 20.*

Žávastъn ja vélkъ tédъn,
Kēr ga, grešъnk, nis' urédъn.
Ajngъl vārh na oblāk' stoji,
Zvátъ kél'h u rôk drží.
Kdor pa vъče z d'ga kelha pitъ,
More jz tarnam kronan bitъ:
Jъzъs ja z d'ga kelha piv,
K' ja-jz tarnam kronan biv.

Žávastъn je vélkъ tédъn,
Kēr ga, grešъnk, nis' urédъn.
Ajngъl vārh na vblāk' stoji,
Zvát kél'h u rôk' drží.
Kdor pa vъče z d'ga kelha pitъ,
More teškъ križ nositъ,
Jъzъs ja z d'ga kelha piv,
K' ja teškъ kriš nosív.

Žávastъn ja vélkъ tédъn,
Kēr ga, grešъnk, nis' urédъn.
Ajngъl vārh na vblāk' stoji,
Zvatъ kél'h u rôk' drží.
Kdor pa vъče z d'ga kelha pitъ,
More na križъ smart storítъ:
Jъzъs ja z d'ga kelha piv,
K' ja na križъ smart storív.

»Le pojdi, pojdi, duša, z menoj.«

6471.

(Iz Krasinca.)

Le hod', le hod', duša, z mano,
Da gremo na božji pot,
Na božji pot na goro,
Na goro visoko.

Tam, ti duša, vidla boš,
Kaj Jezus za nas trpi:
Za nas, za naše grehe
Krvavi pot poti.

V naslednjih kiticah se pojo za zadnji verz drugi postavki žalostnega venca, namreč v kitici:

2. Krvavo bičan bil.
3. Je z trnjen kronan bil.
4. Težki križ nosi.
5. Na križu umrl je!

6472.

(Iz Suhorja.)

Le pojdi, le pojdi, duša, z menoj!
Gremo na božjo pot nocoj,
Na božjo pot na goro,
Na goro žalostno!

Tam boš, duša, vidla ti,
Kaj Jezus za nas trpi:
Zá nas, za naše grehe
Krvavi pot poti.

V naslednjih kiticah se pojo za zadnji verz drugi postavki žalostnega rožnega venca, namreč v kitici:

2. Krvavo gajžljan bil.
3. S trnjem je kronan bil.
4. Je težko križ nesel.
5. Je na svetem križu vmrl!

6471. *Zapisal* Peter Črnič; *pela mu mati Ana Črnič.* — *Iz njegovega rokopisa, ki mi ga je poslal Ivan Šašelj.*

6472. *Zapisal* Anton Žlogar. — *Iz njegovega rokopisa, ki ga hrani Matica.*

6473.

(Belokranjska.)

Le poj, le poj, duša, z menoj,
Da gremo mi na boži pot,
Na boži pot na goro,
Na goro visoko:

Le tam boš vidla, duša ti,
Kaj Jezus tam za nas terpi:
Za nas, za naše grehe
Kervavi pot poti.

Veronika pritekla,
Je rutico prinesla:
»Oj na ti, na ti, moj Gospod,
Obriš kervavi pot!«

Ves hrib se je tresel,
K je Jezus križ nesel,
K je Jezus križ nesel,
Na svetem križu umerl!

Že rožce so zbrane,
Za verne kristjane:
En venček je spleten,
Od Marije posvečen.

6474.

(Iz Št. Vida pri Stičini.)

Le pojd', le pojd', duša z menoj,
Pa pojdeva na božji pot,
Na božji pot na goro,
Na goro žalostno!

Tamkaj boš vid'la, duša ti,
Kak Jezus za te tam terpi:
Za nas in za naše pregrehe
Kervav je pot potil.

Nadalje se ponavlja vse, samo zadnja vrstica se spreminja tako, da se našteje vseh petero skrivnosti, namreč v kitici:

2. Kervav je gajžlan bil.
3. S trnjem je kronan bil.
4. Težak križ je nesel.
5. Na križu križan bil.
6. Na križu je vmerl.

6475.

(S Pohorja.)

Le pojdi, duša, ti z menoj,
Na božjo pot grema nicoj,
Na božjo pot na goro,
Na goro visoko.

Še tam boš, duša, vidla ti,
Kaj Jezus tam za nas trpi:
Za nas, za naše grehe
Krvavi pôt pôti.

V nadaljnih kiticah se pojo za zadnji verz drugi postavki žalostnega rožnega venca, namreč v kitici:

2. Krvavo bičan je.
3. On s trnjem kronan je.
4. On težek križ nosi.
5. Na križu smrt stori.

6473. *Neznanega zapisovavca. — Pisana z okorno roko na posebnem lističu v Barletovi zbirki. Glede konca glej spodaj rožni venec iz Podgorja št. 6487 in d., gledé 3. strofe št. 6482, 6484, gledé 4. strofe pa zopet št. 6487 in d.*

6474. *Zapisal* Nace Štepec. — *Iz njegovega rokopisa.*

6475. *Zapisal* Filip Miklavec. — *Iz njegove zbirke I. št. 71.*

6476.

(Iz Ihana.)

O, duša, pejdъ z máno,
Z mъnój na božjo pot,
Na božjo pot na gôro,
Na gôro vísoko.

Tam gvăr boš vidva, duša ti,
Kaj Jъžъš gvăr za nas trpí:
Za nas ъn za naše grehe
Krvávi pot poti.

V naslednjih kiticah se pojo za zadnji verz nadaljni postavki žalostnega rožnega venca, namreč v kitici:

2. Krváv' ja gajžlan biv.
3. Ja s tărnam kronan biv.
4. Têžъk kriš nosí.
5. Na svet'mo križ' visí.
6. Ja vmeru ure tri.

6477.

(Iz Motnika.)

Duša, duša, pojdi z menoj,
Greva na božjo pot nocoj,
Na božjo pot, na goro limbersko!

Tam boš vidla, duša ti,
Kaj Kristus za nas terpi:
Za nas in za naše grehe
Kervav pot potil je.

V naslednjih kiticah se pojo namesto zadnjega verza drugi postavki žalostnega rožnega venca, namreč v kitici:

2. Za nas kervav gajžlan biv je.
3. Za nas ternam kronan biv je.
4. Za nas težek križ nesel.
5. Za nas na križu je vmerl!

6478.

(Podgorje.)

Duša, pojd z menoj,
Z menoj na božjo pot,
Na božjo pot na góro,
Na góro vísoko.

Tam gor boš vidla, duša ti,
Kaj Jezus gor za nas trpi:
Za nas in za naše grehe
Je krvavi pot potiv.

V naslednjih strofah se pojo za zadnji verz nadaljni postavki žalostnega rožnega venca, namreč v kitici:

2. Je krvav gajžlan biv.
3. Je s trnam kronan biv.
4. Je nesu težek križ.
5. Je vmerov urce tri.
6. Je duše 'z vic rešiv.

6479.

(Iz Podmelca.)

Duša moja, poj z menoj,
Poj z menoj na božjo pot,
Na božjo pot na goro,
Na goro visoko.

6476. *Zapisal* Anton Breznik; *povedala* Trlka. — *Iz Breznikove zbirke IV. št. 16.*

6477. *Zapisal* Gašpar Križnik. — *Iz GK. I. 5.*

6478. *Zapisal* Franč. Stelè. — *Iz njegove zbirke IV. št. 18. Poje se pri mrliču.*

6479. *Zapisal* Janez Kokošar. — *Iz njegove zbirke.*

5 Tam boš vidla, duša ti, Za te 'n za naše grehe
Kaj Jezus za te terpi: Krvavi pot poti.

V nadaljnih strofah se pojo za zadnji verz drugi postavki žalostnega rožnega venca, namreč v kitici:

2. Je Jezus gajžlan bil. 4. Je težki križ nesel.
3. Je krvavo kronan bil. 5. Na svetmu križu vmre.

»Lepa roža, mati božja.«

6480.

(Iz Tinj na Koroškem.)

Lěpa roža, mati božja,
Oh Marija sedem žalosti!
»Ljubi Jezus! kje si hodil, kje si bil?«
»»Tam sem hodil, tam sem bil,
5 Kjer sem krvavi pot potil.««

V nadaljnih kiticah se pojo za zadnji verz drugi postavki žalostnega rožnega venca, namreč v kitici:

2. Kjer sem krvavo gajžlan bil. 5. Kjer sem križan bil.
3. Kjer sem s trnjem kronan bil. 6. Kjer sem věrne duše iz
4. Kjer sem težki križ nosil. vic rešil.

6481.

(Iz lhana.)

O Marija, roža beva, »Kod sъ hvádu, kod sъ biv?«
O Marija sedъm žavastъ! 5 »»Tam sъm hvádu, tam sъm biv,
Marija Jъžъša vprašava: Sъm krvavъ pot potív.««

Tako se poje dalje, samo da se za zadnji verz pristavlja po redu kitici:

2. Sъm krvāv' gajžlan biv. 4. Sъm têžъk križ nesu.
3. Sъm s tàrnam kronan biv. 5. K' bom na križ umaru.

6482.

(Iz Motnika.)

Žlahtna róža, mati božja »Ljubi Jezus smileni,
Celih sedem žalosti: Kod si hodil, kje si bil?«

6480. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz »Slov. Večernic« XLI. 130—131. Natisek v Scheiniggovih NPKS. št. 103 s Podjunskega se loči v tem, ne glede na naglasna znamenja:* 1 Lépa — 3 kje . . . kje] čéj . . čéj — 5] Kir — *zadnja vrsta pa* Kir sem za verne duše Boga prosil. — *Zapis* Jožefa Krajnca *(narekovala* Marija Cvetko *v Št. Juriju na Ščavnici) se loči le v tem: (zadnja vrsta 3. kitice)* trnon; *najbrž se je naučila pevka pesmi še le iz »Večernic«.*

6481. *Zapisal* Anton Breznik; *pela* Štučkova Neža. — *Iz njegove zbirke III. št. 36.*

6482. *Zapisal* G. Križnik. — *Iz GK. I. 32.*

»»Tam sem hodil, tam sem bil,
Ker sem kervav pot potil.
Sveta Ferònka naprót per-
tekla,
Zlat fecanetel v rokah pri-
nesla:
Nate, nate, moj Gospod,
Briš si tvoj krvavi pót!««

V nadaljnih kiticah se za *kervav pot potil* verza šestega poje v drugi strofi: *gajžlan biv,* v tretji: *s ternan kronan biv,* v četrti: *težek križ nesel,* v peti: *na svetem križ umrl.*

»Pritekla je Veronika, prinesla belo rutico.«
6483.

(Iz Ihana.)

»Lub' moj Jъzъs, lub' moj sin,
Kē sъ hvādu, kē sъ biv?«
»»Tam sъm hvādu, tam sъm biv,
Krváv' sъm pot potív.
Prtékva ja Verónika,
Prnesva bevo rútъco:
Ná jo, ná jo, moj Gъspod,
Ubriš' sъ krvàvi pot!««

V nadaljnih kiticah se pojo za 4. verz nadaljni postavki žalostnega rožnega venca, namreč v kitici:

2. Krváv' sъm gajžlan biv.
3. S tárnam sъm kronan biv.
4. Tъškó sъm križ nosív.
5. Na križ' sъm smārt storiv.
6. Duše sъm z vic rešiv.

6484.

(Sv. Anton v Slov. Goricah.)

»Oh preljubi moj gospod,
Kam si hodil no kje si bil?«
»»Jaz sem hodil no tam sem bil,
Da sem krvavi pot potil.««
Veronika mu nasproti teče,
Beli prt mu v rokah nese:
»Na ti, na ti, moj Gospod,
Da si obrišeš krvavi pot!«
»Oh preljubi moj gospod,
Kam si hodil, no kje si bil?«
»»Jaz sem hodil no tam sem bil,
Da sem krvavo bičan bil.«« itd.

Vedno se jednako začne in konča tako, da se pridevajo deli žalostnega rožnega venca.

»Kjé si hodil, kje si bil?«
6485.

(Z Izlak.)

Marija Jezosa oprašala:
»Kod se hodu, kod se biv?«
»»Tam sem hodu, tam sem biv,
Sem karvavi pot potív.««
O Marija mati božja
Prosi ti Boga za nas!

6483. *Zapisal* Anton Breznik; *povedala* Trlka. — *Iz Breznikove zbirke IV. št. 18.*

6484. *Zapisal* Jožef Tušak. — *Iz njegove zbirke I.* — *K tem pesmim spada tudi po pomoti pod štev. 6186 objavljena »Pritekla je Veronika, prinesla belo rutico.«*

6485. *Zapisal* F. F. Lužar. — *Iz njegove zbirke I. št. 5.* »Se *(široki e)* = si *n. pr.* fant, ke pa se? — Sem *se sliši kot* sam, *a tega nisem pisal nikjer, ker preveč moti tekst.*« — S tarjam = s trnjem; marto = mrtev.

Druge kitice so take, kakor prva, samo da se postavi v 4. verzu namesto »Sem karvavi pot potiv« v kitici:

2. Sem karvavo kajžlan biv.
3. Sem s tarjam kronan biv.
4. Sem težek križ nosív.
5. Marto sem na križ visív.

6486.

(Z Izlak.)

»Prelubi moj Jezos, prelubi mojsin,
Oj kodi si ti hodu, oj ke si ti biv,
De s takšne škornce zrosiv?«
»»Jez sem tam hodu, jez sem tam biv,
Kjer sem za te karvav pot potív!
Al viva leháv,
Oj grešnik zate sem se bav!««

V nadaljnih kiticah se postavijo v 5. verzu namestu *karvav pot potiv* drugi postavki žalostnega rožnega venca, namreč v kitici:

2. Karvavo gajžlan biv.
3. S tarjam kronan biv.
4. Težek križ nosiv.
5. Na križo omaro.

»Cel svet se je tresel, ko je Jezus križ nesel.«

6487.

(Iz Podgorja.)

Tri rožce so zbrane
Za verne kristjane,
En venček spleden,
Marij' posvečen.
Cev svet se je tresu,
K' je Jezus križ nesu,
K' je Jezus križ nesu,
Krvavi pot potiv.

V naslednih kiticah se pojo za zadnji verz zaporedoma drugi postavki žalostnega rožnega venca, namreč v kitici:

2. Krvavi gajžlan biv.
3. Je s trnam kronan biv.
4. Je nesu težek križ.
5. Je vmerov urce tri.
6. K' je duše z vic rešiv.

6488.

(Kranjska.)

Cel svet se je tresel,
K' je Jezus križ nesel,
K' je Jezus križ nesel
Na visoko goro.
Tri rožce so zbrane
Za verne kristjane,
K' je krancelj spleten,
Od Marije posvečen.
Cel svet se je tresel
K' je Jezus križ nesel,
K' je Jezus križ nesel,
Kervavi pot potil.

6486. *Zapisal* F. F. Lužar. — *Iz njegove zbirke I. št. 6. Verza 5. očividno pevec ni več umel, prim. zgoraj št. 6463, 6464 in 6493.*

6487. *Zapisal* France Stelè. — *Iz njegove zbirke IV. št. 17.* »*Poje se pri mrliču.*«

6488. *Zapisal* Fr. (Radivoj) Poznik. — *Iz njegove zbirke. Verzi 5—8 se ponavljajo za vsako kitico.*

Cel svet se je tresel,
K' je Jezus križ nesel,
K' je Jezus križ nesel,
Kervavo gajžlan bil.

K' je hodil po poli,
K' je mislil na to,
Pa kako bo križ nesel
Na volsko goro?

6489.

(Iz Adlešič.)

En hribček se trese,
Ker Jezus križ nese,
Je krvavi pot potil.

Tri rož'ce so zrastle
Za verne kristjane,

U vence spletene,
Od Marije posvečene.

Ta prva je Jezus,
Ta druga sveti Jožef,
Ta tretja je Marija,
Prosi za nas, Boga!

6490.

(Iz Tunjic.)

Tri rožce so zbrane
Za verne kristjane,
En venc je spledèn,
Je Mari posvečen.

En angel je klicov,
Je závpov na glas.
Pa Marija, svet Jožef
Tam zraven kleči.

— — — — — — — —

»Jezus je usmiljen bil, za nas krvavi pot potil.«

6491.

(Iz Dobrave pri Kropi.)

Jezus je vsmilen biv, o Marija,
Za nas krvav' je pot potiv, o Marija,
Naša ljubljena gospa,
Jezusov'ga srca,
Prosi, oj prosi za nas!

Jezus je vsmilen biv, o Marija!
Za nas krvav je gajžlan biv, o Marija!

Jezus je vsmilen biv, o Marija!
Za nas je s trnam kronan biv, o Marija!

Jezus je vsmilen biv, o Marija!
Za nas je težek križ nosiv, o Marija!

6489. *Zapisal* Ivan Šašelj. — *Iz njegovih »Bisernic« I. 156.*
6490. *Zapisal* Franč. Stelè. — *Iz njegove zbirke V. št. 18.*
6491. *Zapisal* Janko Benedičič. — *Iz zbirke Fr. Steleta III. št. 17; verz 3—5 se ponavlja za vsakim parom. Zapis Fr. Steleta iz Podgorja (IV. št. 19.) se loči v tem:* 2 krvav' je] krvavi — 11] Za nas je nesu težek križ, o Marija — 13] Umru je na svetem križ, o Marija. — *Pesem se poje pri mrliču. Prim. št. 6302.*

Jezus je vsmilen biv, o Marija!
Za nas na svetem križ umru, o Marija,
Naša ljubljena gospa,
Jezusov'ga srca,
Prosi, oj prosi za nas!

Če kdo hoče zveličan biti, mora krvavi pot potiti.

6492.

(Iz Ihana.)

Če kdo vǰče zveličan bitъ,
More krvávi pot potítъ.
Jǰzus ja zveličan biv,
K' ja krvávi pot potív.

Če kdo vǰče zveličan bitъ,
More krvávъ gajžlan bitъ.
Jǰzus ja zveličan biv,
K' ja krvávъ gajžlan biv.

Če kdo vǰče zveličan bitъ,
More ⁀jz tárnam kronan bitъ.
Jǰzus ja zveličan biv,
K' ⁀jz tarnam kronan biv.

Če kdo vǰče zveličan bitъ,
More teškъ križ nosítъ.
Jǰzus ja zveličan biv,
K' ja teški križ nosív.

Če kdo vǰče zveličan bitъ,
More na križъ smart storitъ.
Jǰzus ja zveličan biv,
K' ja na križъ smart storiv.

Visočane delajo božji grob.

6493.

(Od Preddvora.)

a) Redakcija I.

Na Vsôćъm samo vkъp zvoní,
Vsočanъ pa v cêrkuv grejò,
Pa se poh lip'co shájajo,
Tam poh zelêno lipъco.
Pa se mъ prelpô mênъjo,
De b' dêvalъ jen bôži grof,
Jen bôži grof no známъnje.
Voča Krč tokô govari:
»Jest bom še sam pet rajnъš dav.«
Voča Zorman tok govarí:
»Če jъh boš dav kuj sam ti pet,
Jъh bom jest sam dav še deset,
Sosêdje pa kar môrъjo,
Po jeno strêš'no al' po dve.«
Na znamnjъ je puštobov pet:
Ta pъru puštof je le ta,
K' je Ježъš krvav pôt potív;
Von ga potív al' pa nehòv,
To je vse zavъlj grêšъnkov.

6492. *Zapisal* Anton Breznik; *povedala* Trlka. — *Iz Breznikove zbirke IV. št. 19.*

6493. *Zapisal* Mat. Valjavec. — *Redakcija I. je iz VI. programa varaždinske gimnazije za l. 1858. str. 17; to redakcijo je ponatisnil Valjavec pozneje v »Kresu« IV. 489—490 s temi premembami:* 1 Vsôčъm — 42 Wučъ — 44 Žarčъ. *Redakcija II. v knjižni slovenščini je iz Valjavčevega rokopisa, ki ga je hranil Miklošič. — »Visoko, nemški Waisach, je vas ob Kokri pol ure od Predvora. Krč in Zorman se še dandanes dve precej premožni hiši po domače imenujete.«*

Ta drujъ puštof je pa ta,
K' je Ježъš krvav gajžljan biv;
Von gajžljan biv al' pa nehov
To je vse zavъlj grêšъnkov.

Ta trêčъ puštof je pa ta,
K' je Ježъš s trnjam kronan biv;
Von kronan biv al' pa nehòv,
To je zavъlj grešъnkov.

Ta četrt' puštof je pa ta,
K' je Ježъš nêsu težък križ;
Von ga nesu al' pa nehòv,
To je vse zavъlj grêšъnkov.

Ta pêtъ puštof je pa ta,
K' je Ježъš na t'mo križ' umrù;
Von al' umrù al' pa nehòv,
To je vse zavъlj grêšъnkov.

Narêd'lъ so jen bôži grof,
Jen boži grof no znamъnje.
Pъršu j z Gorice samъ škof,
De jъm je žêgnov bôži grof,
Oj bôži grof jъn znamъnje.
H mašъ kuj samô vkъp zvoní,
Vučъ se same vžígajo,
Tudъ se same vtrínjajo,
Žarćъ pa gor v nebô letê:
To niso vbenъ žarćъ bli,
To so bli sami angъljcъ.

b) Redakcija II.

Na V'sokim samo vkup zvoní,
V'sočanje pa v cerkev gredó.
Pod lipco se vkup shajajo,
Tam pod zeleno lipico.

Pa se prelépo ménijo,
De b' delali nov bôžji grob,
Nov božji grob in znaminje.
V'sočane so se zménili,
De b' delali en božji grob,
En božji grob in znaminje.
Oča Krč tako govorí:
»Jaz bodem sam pet rajniš dal.«
Oča Zorman tak govori:
»Če boš ti dal jih pet,
Jez dal jih bom deset,
Sosedje pa kar morejo,
Po eno streš'no al po dvé.«

Na znaminji je črkic pet:
Le prva črkica je ta,
K' je Jezus krvav pot potil,
On b' ga potil, al pa nehàl,
To je zavoljo grešnikov.

Le druga črkica je ta,
K' je Jezus krvav' bičan bil,
On bičan bil, al pa nehàl,
To je zavoljo grešnikov.

Le tretja črkica je ta,
K' je Jezus s trnjem kronan bil,
On kronan bil, al pa nehàl,
To je zavoljo grešnikov.

Četrta črkica je ta,
K' je Jezus nesel težki križ,
On ga bil nesel, al nehàl,
To je zavoljo grešnikov.

Je peta črkica le ta,
K' je Jezus na tim križu umrl,
On bil umrl, al pa nehàl,
To je zavoljo grešnikov.

V'sočáne so naredli grob,
En božji grob in znamenje.
Prišel j' 'z Gorice sami škof,
De žegnal jim je božji grob,
Oj božji grob in znaminje.
K' maši samo vkup zvoni;
Luči se same vžigajo,
Tudi se same vtrinjajo,
Žarki pa vsi v nebo leté:
To niso obêni žarki b'li,
To so nebeški angelci.

Jezus postavi sakrament svetega Rešnjega telesa.

6494.

(Belokranjska.)

Zdaj je preteklo taužnt let,
Kaj ti grešnik vživaš Boga,
Iše ga zdaj prav ne spoznaš?

Okuli osme ure v noč,
Jezus je pokazal svojo moč,
Svojim jogrom na znanje dal,
Svoje jogre sam obhajal:
»Živajte ga vredno, serčno
Sveto cartano Rešno telo,
Od Marije k nam rojeno.«

Še ti Jezus poreče sam:
»Če si, grešnik, ti bolan,
Saj h tebi pridem sam,
Če je tebe priti k meni sram.
Varuj, varuj, na sodni dan
Da ne prideš na levo stran!
Klel boš žlahto živo mrtvo,
Zapston bodo kletve tvoje.
Kda bodo duše moje,
Pelal jih bom svetli raj!«

Jezus, Marija nam ga daj,
Ta nebeški svetli raj,
Vsem skupaj svetli raj!

»Jezus je od smrti vstal. I.«

6495.

(Iz Cerkelj.)

Vesel'se z manoj, moj kristjan,
Na ta velikonočni dan.
Aleluja, aleluja!

Veselite se vse stvarí,
Kar na zemlji v nebesa želí.

Sdaj obhajamo tist spomin,
K je vstal od smerti božji Sin.

Marija ino Magdalena —
To so brumne žene ble.

Žene se zjutraj vzdignejo,
K pokopališču pridejo.
Okolo se ozirajo,
Kamen odvaljen vidijo.

Enga mladenča vidijo,
Na desnej strani sedečega.

Bil je angel iz nebes,
S belim oblečen črez in črez.

»Žene, kar se ne vstrašite,
Saj vem, koga vi iščete:

Jezusa nacarenskega;
Pojdte, učencam pravite:

Jezus je od smerti vstal,
Pred vami bo v Galilejo šel.«
Aleluja! aleluja!

6494. *Neznanega zapisovavca.* — *Pisana okorno na lističu v Barlétovi zbirki. Glede začetka prim. št. 6212.*

6495. *Zapisal* M. Majar. — *Iz CP. 79—80. Verz 3. se ponavlja za vsako kitico. Majarjev prepis v MR. 355 se loči v tem:* 7, 22 vstał — 16 Bił — 17 bělim — 19 věm — 23 bode . . . šol.

»Jezus je od smrti vstal. II.«

6496.

(Koroška iz ziljske doline.)

Krištuš je od smerti vstoł,
Na grobiči je obsedoł,
Prelubi naš Ježiš vsmilani!

On ne vě, al b vstoł bil neł,
Ker nema perve štavti več,
Prelubi naš Ježiš vsmilani!

On nema obličja bil łasi
Bil pa svoje rěšnje kri,
Prelubi naš Ježiš vsmilani!

Ker nja obličje in łasi
Na Pilatužavan dvori leži,
Prelubi naš Ježiš vsmilani!

In Ježišava rěšnja kri
Pa Pilatužavan płaci leži,
Prelubi naš Ježiš vsmilani

Koj mi še Ježiš žubori:
»Da b prišli nebešči anjalči!«
Prelubi naš Ježiš vsmilani!

»Da bi pobrali mojo kri,
»Ki po Pilatužavan dvori leži!«
Prelubi naš Ježiš vsmilani!

To Ježiš kumej izreče,
So nebese žě odperle se:
Prelubi naš Ježiš vsmilani!

Perletó nebešči anjalči,
Poberó sveto rěšnjo kri:
Prelubi naš Ježiš vsmilani!

Razdavanje pisanek. I.

6497.

(Iz škocjanske okolice na Dolenjskem.)

Kaj čmo duhovnom potaljati?
Zlati kelih v roke dati!
Če ga zasluži,
Naj ga zadobi,
Se v nebesih veseli:
Od Marije zbran,
Od Boga poslan,
To je res duhovski stan.

Kaj čmo študentom potaljati?
Zlati prstan v roke dati!
Če ga zasluži,
Naj ga zadobi,
Se v nebesih veseli:
Od Marije zbran,
Od Boga poslan,
To je res študenški stan.

6496. *Zapisal* Mat. Majar. — *Iz MR. 356. Natisek Majarjev v njegovem »Slavjanu« 1874, 154—155, se loči od našega, ne gledé na to, da piše* u *za* ł *in* je *za* ě, *v tem:* 4 bi . . bi l' — 7 bi l' — 8 Bi l' — 16 žabari — 17 peršli — 20 po] na — 25—28 *manjka.* — *Gledé vsebine primerjaj tudi št. 6466—6469. Druge velikonočne pesmi niso res narodne, ampak umetne, deloma poslovenjene po nemških ali latinskih, tako n. pr.* Jezus je od smrti vstal od svoje britke martre, *ktere začetek je pisan že v rokopisu ljublj. očitne spovedi iz XV. stol., v prot. pesmaricah, v Sommaripi itd., po nemški* Christ ist erstanden von der Marter alle *itd.,* Vesel' se z manoj moj kristjan *(prim. Wackernagel, Das deutsche Kirchenlied II. 935 d., 955 d.);* K česti Mariji zapojmo še * Kraljica nebeška, veseli se *(Regina coeli, laetare) itd.*

6497. *Zapisal* Anton Zorec. — *Iz njegove zbirke, ki jo hrani Matica.*

Kaj čmo možem potaljati?
Novo liljo v roke dati!
Če jo zasluže,
Naj jo zadobé,
Se v nebesih veselé.
Od Marije zbran,
Od Boga poslan,
To je res moževski stan.

Kaj čmo ženskam potaljati?
Belo liljo v roke dati!
Če jo zasluže,
Naj jo zadobé,
Se v nebesih veselé.
Od Marije zbran,
Od Boga poslan,
To je res ta ženski stan.

Kaj čmo dekletom potaljati?
Rdečo gatrožo v roke dati!
Če jo zasluže,
Naj jo zadobé,
Se v nebesih veselé.
Od Marije zbran,
Od Boga poslan,
To je res dekliški stan.

Kaj čmo fantom potaljati?
Zelen pušeljc v roke dati!
Če ga zasluže,
Naj ga zadobé,
Se v nebesih veselé.
Od Marije zbran,
Od Boga poslan,
To je res fantovski stan.

Kaj čmo pastircem potaljati?
Lepo palco v roke dati!
Če jo zasluže,
Naj jo zadobé,
Se v nebesih veselé.
Od Marije zbran,
Od Boga poslan,
To je res pastirski stan.

Kaj čmo otrokom potaljati?
Rdeč nagelj v roke dati!
Če ga zasluže,
Naj ga zadobé,
Se v nebesih veselé.
Od Marije zbran,
Od Boga poslan,
To je res otroški stan.

6498.

(Iz Lukovice.)

Kaj čem možem darovati?
Lepi paternošter v roke dati:
Če ga zasluži,
Saj ga tud' dobi,
Se v nebesih veseli!

Kaj čem ženam darovati?
Lepe bukve v roke dati.

Kaj čem fantom darovati?
Lepi pušeljc v roke dati,

Kaj čem dekletam darovati?
Lepi venec na glavo djati.

Kaj čem duhovnom darovati?
Lepi kelih v roke dati.

Kaj čem soldatem darovati?
Lepo puško v roko dati,
Če ga zasluži,
Saj ga tud' dobi,
Se na vojsko veseli!

6499.

(Iz Žej pri Komendi.)

Kaj č'mo fantam podeliti?
Lepi puš'lc v roke dat:
Saj ga zadobiš,
Oj če ga zaslužiš,
Se v nebesih veseliš.
Od Marije poslan,
Od Marije izbran,
Prelep je fantovski stan!

6498. *Zapisal* M. Rodè. — *Iz njegove zbirke I. št. 56.*
6499. *Zapisal* Fr. Stelè. — *Iz njegove zbirke VI. št. 18.*

Kaj č'mo dekletam podeliti?
Lepi kranc'l v roke dat':
Saj ga zadobiš,
Oj če ga zaslužiš,
Se v nebesih veseliš.
Od Marije poslan,
Od Marije izbran,
Prelep je dekliški stan!

Kaj č'mo zakonskim podeliti?
Zlati prstan v roke dati:
Saj ga zadobiš,
Če ga zaslužiš,
Se v nebesih veseliš.
Od Marije poslan,
Od Marije izbran,
Prelep je zakonski stan!

Kaj č'mo duhovnam podeliti?
Zlati kel'h v roke dati:
Saj ga zadobiš,
Oj če ga zaslužiš,
Se v nebesih veseliš.
Od Marije poslan,
Od Marije zbran,
Prelep je duhovski stan!

Kaj č'mo pasterjam podeliti?
Zlato palco v roke dat':
Saj jo zadobiš,
Oj če jo zaslužiš,
Se v nebesih veseliš.
Od Marije poslan,
Od Marije izbran,
Prelep je pasterski stan!

Kaj č'mo sovdatam podeliti?
Lepo puško v roke dat':
Saj jo zadobiš,
Oj če jo zaslužiš,
Se v nebesih veseliš.
Od Marije poslan,
Od Marije izbran,
Prelep je sovdaški stan!

Razdavanje pisanek. II.

6500.

(Od Frama.)

Andohtljivi kerstjani,
Ker ste dones le tu,
Zdej dol pokleknite
Pred Rešno telo.

Boga zahvalite
Za gnade pomoč,
Ker ste še včakali
To veselo veliko noč.

Ta zima je minola,
Ti mraz je zdaj proč,
Spomlad se je začela
Že sopet drugoč.
Glejte rožice na polji,
Kako lepo cvetejo,
Pa poslušajte pa še ptičice
Enkrat lepše pojejo.

Judje so Jezusa vjeli,
Močno so ga gajžlali,
Tako dolgo so ga martrali,
Da so ga umorili.
Na križ so ga pribili,
Pred pekel je šel,
Ti tretji dan pride,
Od smerti je vstal.

Pa en angel na grobu
Tem ženam je djal:
Jezusa ni tukaj,
V Galilejo je šel.

Tri pisanke vam talam,
Iz serca želim,
Le pomajte mi sprositi,
Da jih vredno zadobim.

Pervo pisanko vam talam
Sveto rešno telo,
Kadar bote bolni ležali,
Vas špižalo bo.

Drugo pisanko vam talam,
Ljubo devico Marijo,
Kadar bote vmirali,
Da vas troštalo bo.

6500. *Zvpisal* Oroslav Caf. — *Iz CO. IV. 3.*

Tretjo pisanko vam talam,
Kdar 'te 'meli v rokah luč:
Jezus, Marija, sveti Jožef,
Pridite nam na pomoč!

To pesem smo sklenili,
Le recmo na glas:
Aleluja, Aleluja,
Bog vsmili se črez nas!

6501.

(Od Frama.)

Preljubi kerstjani,
Ko smo denes letu,
Le dol poklęknimo
Pred Rěšno tělo,
No Boga zahvalimo
Za njegovo milost.

Judje sǫ Jezusa zvězali,
Bičali, križali sǫ ga.
Tako dolgo sǫ ga trapili,
Umorili sǫ ga.
V grob so ga položili,
Pred pekel je šel,
Na tretji den potem
Od smerti je vstal.

Tri pisanke vam darim,
Iz sèrca vam jih dam:
Světo Rěšno tělo,
Kedar bǫte na smèrtni postelji ležali,
Da vas hranilo bǫ.

Drugǫ pisankǫ vam darim:
Kda bǫ v rǫkah vam luč,
Keda bote vmirali,
Da vam světila bǫ.

Tretjǫ pisankǫ vam darim:
Ljubǫ děvicǫ Marijǫ,
Keda bote pojemali,
Da vas tolažila bǫ.

Jezus z učencema.

6502.

(Koroška iz Rožja.)

Jezus Kristus v zelenim verti,
Aleluja!
Je že vstal od smerti
Ale-aleluja!

Dva učenca sta v Emavs šla,
Sta po poti grede pomnjava:

Od Jezusa nacarenskega,
Od Jezusa križanega.

Jezus se k njema perdruží
In grede ž njema govorí:

»Kaj pa grede pomnjata,
Da sta tako žalostna?«

6501. *Zapisal* Oroslav Caf. — *Iz CO. III. 23. Narodnost pesmi tega naslova je sumljiva. Gotovo nenarodne so druge pesmi o pisankah:* 1.) »Preljubi prijatli * Veselmo se zdaj * Ker tičke so prišle * Že zopet v naš kraj: * Se že ogrevajo; * Lepo prepevajo * To je veselje mojga srca«; — 2.) »Srečno veselo skoz božjo pomoč, * Da smo učakali veliko noč; * Ker je zdaj ta spomin, * Vstal od smrti je Bog sin, * Recimo tako: * Čast' hvalo Bogu!« — 3.) »Prav vesel danes vam hočem zapet, * Ker smo dočakali velko noč spet, * Vse poje, žvergoli, * Zapojmo tudi mi vsi: * Aleluja, Aleluja!« — 4.) »Za ta svet donašni dan * Bom pisanke talov vam, * Kakor vam zapeti želim * Ledik in zakonskim.«

6502. *Zapisal* Mat. Majar. — *Iz CP. 82—83.* Aleluja *se ponavlja za vsakim lihim,* Ale-aleluja *za vsakim sodevim verzom. Prepis v MR. 357, se loči v tem:* 1 Ježiš Kristuš v zelenam — 3 vstoł — 5 šla — 6 pomnjała — 7, 16 Od Ježiša nacarenščega — 8 Ježiša — 9 Ježiš . . . perdruži — 10 govori — 12 žalostna — 13 Al tujec si v Jeruzalemi — 14 věš . . zgodilo — 15 odgovori . . . tačega — 18 perbili — 20 odrěšiti — 21 treči den — 22 zgódilo — 23 Je treči den . . . vstoł — 24 šoł.

»»Alj' si ptujec v Jeruzalemu,
Da ne veš, kaj se je zgodilo?««
On odgovorí: »Kaj takega?«
»»Od Jezusa nacarenskega:

So ga hudi Judi vmorili,
So ga na križ pribili.

Smo pa upanje imeli,
Da 'ma Izrael odrešiti.

Črez to je dnes že tretji dan,
Kar se je to vse zgodilo.««

Je tretji dan od smerti vstal,
Pred njemi v Galilejo šel.

6503.

(Koroška iz Podkrnosa.)

Dba jogra sta v Emaus šua,
Noi sta žalostna biva.
Alleluja, alleluja!

K nima se Jeižuš perdruži
Ino ž nima govori.

Jima je pisme reskuadou
Od Moizasa noi prerokou.

Je rezvesilou jogre vse,
K je na srido stopou med nie.

Je rekou: »Kna buita se,
Mir vam bodi, vesele vse!«

Peter je žavosten biu,
Je kume tega zadobiu,

Da je Jeižuš od smerti vstou,
Kaker je poprei rekou.

Maria Maidalena,
Tu je te prova biva,

Da je Jeižuša vidava
Siz nimi dbema sastrama.

Kristusov nebohod.

6504.

(Kranjska.)

Jezus je šov gori v' nebu,
Veseli se Maria!
K' svoj'mu Očetu nebeškimu,
Kyrie elejson,
Prosi za naß, o Maria!

Kaj nam on k' troštu zapusty?
Svojih lubih jogrov dvanajst.

Peršov 'na goro Vojlsko,
Visoko inu široko.

Gori vzdignuv svoje roke
Nu je žegnal veß volen svejt.

Potler se vsdigne od zemle
Inu pruti nebessam gre.

Angelci mu lepu pojo,
Skuzi oblake spremlajo.

Za nym vlęče sveto družbo,
Starih očakov množico.

Deleč čez chore angelske
Svoj thron Jezus povikšal je.

Tam na desnici obsedy,
Z' Očetam enaki Bog živy.

6503. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz zbirke Čaretove št. 7. Za vsakim parom se poje* Alleluja, alleluja!

6504. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz knjige »Branja inu Evangeliumi« 1777, str. 324. Natisnjena je že tudi v izdaji iz l. 1730:* »Jezus je šàl góri v' Nebú: vesseli se Maria * K' Svojmu očú Nebeškimu * Kyrie elejson, * Prossi Bogá za nass: o Maria« *(Marn v Jezičniku XXII. 13).*

V' nebessah on bode naš trošt,
Nam doli dal gnado, milost.

Nam bo dal svetiga Duha,
Vživat nebeškiga kruha.

Mi alleluja pojemo,
Jezusa Christusa hvalimo,

Lubo divico Marijo
No vso nebeško družino.

Zahvalen bodi večni Bog,
Oča, Syn inu S. Duh!

6505.

(Štajerska, koroška in goriška.)

Jezus Kristus je v nebesa šel
Aleluja!
K svojmu Očetu nebeškemu.
Ale-aleluja!

Kaj pa nam zapustil je?
Svoje ljube apostelne.

Prišel je na goro olisko,
Visoko in tudi široko.

Sdaj vzdigne svoje roke,
Žegna svoje apostelne.

Potle se vzdigne od zemlje
In proti nebesam gre.

Angelci mu lepo pojó,
Ga skoz oblak sprejemlejo.

Za njim vleče sveta družba,
Starih očakov množica.

Daleč črez kôre angelske
Jezus sedež svoj povišal je.

Tam na desnici sdaj sedí,
S očetam enaki Bog živí.

Nam bode dal sveta Duha,
Vživlati nebeška kruha.

Sdaj alelujo spevlajmo
In Boga zahvalimo,

Ljubo devico Marijo
In vso nebeško družino.

Zahvalen bodi večni Bog,
Oče, Sin in sveti Duh!

»Ko sveti Duh po svetu gre.«
6506.

(Iz Ihana.)

Darъ svetъ Duh po svetь gre,
Tud' Marija jz Jъžъšam,

Iz sụájъm možam Jóžofam
Na to nъdelo bingъštno,

6505. *Zapisal* Mat. Majar. — *Iz CP. 84—85. Za vsakim lihim verzom se ponavlja* Aleluja, *za vsakim sodevim pa* Ale-aleluja. »*V jednih krajih se ta pesem še tudi po nekim drugim napevu poje, in se reče:*

Jezus Kristus je v nebesa šel
Veseli se Marija!
K svojmu oču nebeskemu.

Kirie eleison!
Prosi Boga za nas Marija!

Na Goriškim se poje v Brdih in v Devinu.« *Majarjev prepis v MR. 358 se loči v tem:* 1 šeł — 5 zapustił — 7 Prišeł — 13 lẽpo — 17 kore — 18 povišał — 21 dał — 22 Vživljati — 23 spevljajmo. — *Narodnost pesmi je nekoliko sumljiva. Gotovo nenarodna je druga o nebohodu:* »Kdo bi na olski tam gori dnes stal, * Kam se je Jezus z učenci podal« *in kajkavska* »Zastupil je v nebo Kristuš.«

6506. *Zapisal* Anton Breznik; *pela* Marija Kvas (Jurčetova Micka). — *Iz Breznikove zbirke V. št. 12.*

Tudъ nъdéle kvatъrne,
Tudъ nъdéle druge u̯se.
H ta parvъ šišъ pridъjo,
Durъ so pa še zapáhnъne,
Pólkna so pa še zatáknъne.
O, ti, nasrečnъ šišъn gъspodar,
Kokó boš ti tъško rajtъngo dajau̯
Vad su̯áje dъržinъce,
Pa tud' vad su̯áje dъšíčъce.

Darъ svetъ Duh pa mémъ gre,
Tud' Marija jz Jъžъšam,
Iz su̯ájъm možam Jóžofam.
H ta drugъ šišъ pridъjo,
V šiš' pa beva uč guri,
V šiš' pa kvartajo jъn špilajo,
Jъ́žъšu jme zaničujъjo.
O, ti, nasrečnъ šišъn gъspodar,
Koko boš ti tъško rajtъngo dajau̯
Vad su̯áje dъržinъce,
Pa tud' vad su̯áje dъšíčъce.

Darъ svetъ Duh pa memъ gre,
Tud' Marija j͡z Jъ́žъšam,
Iz su̯ájъm možam Jóžofam.
H ta trekъ šišъ pridъjo:
Dur' so že vahpahnъne,
Pólkna pa vahtaknъne.
V šiš' pa beva uč guri.
Veža, šiša pomъdjᾰ́na,
V véžo frišna vᾰ́da pъrnešjᾰ́na.
Šišъn gъspodar pъr miz' kleči,
Pa tud' ta druga dъržina u̯sá,
Mol'jo svetъ rožъnkranc.

Darъ svetъ duh pa notъr gre,
Tud' Marija jz Jъžъšam,
Iz su̯ájъm možam Jožofam,
O, ti srečnъ šišъn gъspodar,
Koko boš ti u̯hká rajtъngo dajau̯
Vad su̯áje dъržinъce,
Pa tud' vad su̯áje dъšíčъce!
Darъ svetъ duh mo svetъ žegъn da:
Požegnu nъgovo dъšičъco,
Pa tud' nъgovo dъržinъco.

Jezus v podobi kruha in vina.

6507.

(Goriška.)

Ta sveti kruh noj rěšnja kri — oj rějšnja kri,
Ta pravi Boh večne moči:

Saj te iz serca lubimo — oj lubimo,
Za stvarnika te spoznamo!

6507. *Zapisal* Matija Majar. — *Iz njegovega rokopisa v VO. XVI. G. 8. Majar jo je z opomnjo, da se poje kakor božična* Nicoj je dete rojeno, aj rojeno *(gl. št. 4850) v Biljani in na Krasu, natisnil v svoji CP. 95 s temi predrugačbami:* 1] Aj sveti kruh, aj rešnja kri — aj rešnja kri — 2] Aj pravi Bog v. m. — 3 tebe z . . ljubimo, aj ljubimo — 5 device — 6 svét . . peršel . . grešnike — 7 dal . . telo . . telo — 8 Da . . govoré — 9 Da — 10] Serca vendar zastopijo — 11 Da . . Bog . . aj . . . Bog — 12 odreši . . nadlog — 13] Mešnik požegna sveti kruh, aj sv. kruh — 14 Bog — 16] Čest, hvalo Bogu d. — 17 Mešnik požegna — 18 Grešnik se še n. p. — 19 ga . . lepo, aj prav lepo — 20] Da mu Bog odpustil bo — 21 Češčena . . . aj . . kri — 22] Od petih ran je tekla ti — 23] Od petih ran mojga Boga, mojga Boga — 24 Mojga Boga in — 25] Bi dost' bla jedna kaplica, oj kaplica — 26] Za grešnike vsega sveta

Rojen je bil od děvice — od děvice,
Na svet je peršu za hrěšnike.

Saj dao nan je telú svoje — telú svoje,
De vsi jeziki hovorô:

De lih oči ne vidijo — ne vidijo,
Po milosti zastopimo;

De tisti je te pravi Boh — oj pravi Boh,
Ki nas odrěši od nadloh.

Mašnik požehna te sveti kroh — te sveti kroh,
Z nebes pride sam živi Boh.

Angelci ž njim sprehajejo — sprehajejo,
Čast noj hvalo Bohu dajejo.

Mašnik požehna sveto kri — oj sveto kri,
Hrěšnik se nizko perkloní.

In ha prosi prav lepó — prav lepó,
De mu Boh odpustu bo.

Počeščena bodi sveta kri — oj sveta kri,
Ki od petih ranic je tekla ti,

Od petih ranic mojha Boha — mojha Boha,
Mojha Boha noj stvarnika.

Saj ha blo dost' na sama kapelca — oj kapelca,
Za odrešenje celeha sveta.

Vendar je hteu preliti vse — preliti vse,
Odi kapelce do konca vse.

Zahvaljen bodi večni Boh — oj večni Boh,
Boh Oča, Sin in sveti Duh!

Še tvojo hnado nam dodej — oj nam dodej,
Vsan vernan dušan sveti rej!

6508.

(Gorenjska.)

Mašnik povzdigne sveti kroh,
Iz nebes pride pravi živi Boh:

Angelci se z' nijm sprehajajo,
Bogu čas in hvalo dajejo.

— 27 htel — 28 Od — 29 zahvalen . . Bog, aj — 30 Bog Oče — 31] Še milost svojo nam dodej, aj n. d. — 32] Vsem vernim dušam s. r. — *Prepis Majarjev v MR. 360 se loči od tega natiska v tem:* 1 rěšnja . . . rěšnja — 5] Rodił se je od děvice. od děvice — 6] Na svět je peršeł za grěšnike — 7 da — 11 odrěši — 18 grěšnik — 19 lěpo . . . lěpo — 20 odpustił — 26 grěšnike — 27 hteł.

6508. *Neznanega zapisovavca. — Iz zbirke Fr. Kržana I. 19, ki mi jo je izročil Šlebinger; razločka med šumevci in sikavci ni, tudi ne med* ij *in* j, *ki se piše za* í; *za* u *se piše na koncu večkrat* v. — *Prepis v Kržanovi zbirki X. 20 se loči v tem:* 1 pouzigne kruh — 2 nebes] nebes pa — 2 Bog — 3 znim — 4 čast — 5 pouzigne . . kri — 6 perklo[ni] — 7 Inu . . . prou — 8 mo] bo —

Mašnik povzigne rešno krij,
Grešnek se še bol nisko perkloni
Ino pros Jezusa prov lepo,
De bi grehe odpustu mo.

Tokei se zdei skrivnost zgodi,
Kjir kroh ino vinu se spremeni
V' telo in kri živga Boga,
Jagneta čez use nadolžniga.

Od Marije je rojen biv,
Za nas grozno terpov in kri preliv,
Daja nam vživat svoje telo,
Vse verne želi v sveto nebo.

Torei, o ti keršanska stvar,
Kleče ozri se toke na altar,
Mol v ponižnosti s celga serca
V sakromentu lubga Jezusa.

Bod češen. hvalen vsaki čas,
O Jezus, lub izveličar naš:
Prosmo, ti nam svojo milost dej,
De b s časniga peršli v svet rej!

6509.

(Iz Vatovelj.)

Mašnik povzdigne sveti kruh,
Iz nebes pa pride pravi živi Bog:
Angelci se z nim sprehajajo,
Čast in hvalo dajejo.

Mašnik povzdigne sveto kri,
Grešnik se nizko prikloni,
Ga moli, prosi prav lepo,
De mu grehe odpustil bo.

Zadost je ena sama kapelca
Za odrešenje celiga sveta,
Vender je res prelita bla
Od kaple do kaple vsa.

Bog oča, sin in sveti Duh
So tri peršone, pa en sami Bog
Te tri peršone nam pa dajo
Za špižo dušo in telo.

6510.

(S Šentviške gore.)

Mašnik povzdigne beli kruh,
Z nebes dol pride pravi živi Bog:
Angelci ž njim prihajajo,
Bogu čast, hvalo dajajo.

Mašnik povzdigne sveto kri,
Kristjan se nizko prikloni:
Ga prosjo in molijo prav lepo,
De nam grehe odpustil bo.

O sveti kruh in sveta kri,
Saj vera nas to poduči:
Pod štautjo kruha belega
Častimo Jezusa!

Od Marije je rojen bil
Na svet za grešnike,
Je svojo sveto kri prelil,
De b' človek pogubljen ne bil.

9 Tukei . . godi — 10] Kir kruh in vino se spremini — 11 V . . in v kri žiuga — 14 grozno t. i.] ja terpou ino — 15 Dau . . uživat — 16 virni žele u — 17 keršainska — 18 tukei — 19 u ponižnost iz celiga — 20 U sakramentu — 21 usaki — 22 lubi jzveličar — 24 sveti.

6509. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz zbirke Cekinove št. 69.*

6510. *Prepisal* Janez Kokošar *iz rokopisa cerkvenih pesmi. Zapis njegov z Oblok se loči v tem:* 7 prav lepo] sprelepo — 9—12] Pod belim kruhom je rešnja kri, * To sveta vera nas uči, * Pod štavt tega kruha belega * Molimo Jezusa — 18 grehe] žejo — 21—24] Zahvaljen bodi večni Bog, * Bog oče, Sin in sveti Duh: * Te tri peršone nam špižo dajo * Za dušo in telo.

Zadosti bi b'la ena sama kaplja
Za grehe celega sveta,
Ampak je za nas prelita b'la
Od kaplje do kaplje vsa.

Zahvaljen bodi večni Bog,
Te tri peršone, en sam Bog:
So tri peršone, en sam Bog,
Bog Oče, in Sin sveti Duh.

»Oj usmiljeni Jezus, jaz ljubim tebe.«

6511.

(Sploh znana.)

Iz celega serca jaz ljubim tebe,
Jaz ljubim tebe, ker si ljubil mene:
Oj vsmileni Jezus, jaz ljubim tebe!

Pred tvojmi nogami jaz zgrevan klečim,
Jaz zgrevan klečim, se tebe bojim:
Sim velko pregrešil, se poboljšat želim.

Oj vsmileni Jezus, te prosim lepo,
Te prosim lepo, kdar vmerje telo,
Vzemi dušo mojo v svetlo nebo.

6512.

(Izpod Krnosa.)

O vsmilani Ježuš,
Jez lubim tabe,
Jez lubim tabe,
Kir si lubou mene:
Ven s ciliga serca
Jez lubim tabe.

Pred tuoimi nogami
Jez zgrivan klečim,
Jez zgrivan klečim,
Kir se tabe bojim,
Sim velko pregrišou,
Se pobulšat želim.

Dobrutlivi Jeižuš,
Jaz te prosim lepu,
Jaz te prosim lepu,
Kadar vmerje telu,
Vzimi mojo dušo
Gor v svete nebu!

6513.

(Z Oblok.)

O vsmiljen moj Jezus,
Jest ljubim tebe,
Goreče do tebe
Je moje serce:
Ker si ljubil mene,
Jest ljubim tebe,
Oh iz celega srca
Jest ljubim tebe.

Pred tvojmi nogami
Jest grešnik klečim,
Sem večkrat greh storil,
Pobolšat želim.
Te prosim lepo,
Kadar umerje telo,
De vzameš, o Jezus,
Dušico v nebo.

6511. *Zapisal* Matija Majar. — *Iz CP. 104* »*Se poje pri Slovencih povsod; na Goriškim in Koroškim, na Štajerskim v Medvedovem selu, na Kranjskim v Ribnici, tudi na Benatskim (Napev 26).*«

6512. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz Caretove zbirke št. 61, ki mi jo je izročil J. Wang.*

6513. *Zapisal* Janez Kokošar. — *Iz njegove zbirke.*

6514.

(Iz Vatovelj.)

Prelubi moj Jezus, jest lubim tebe,
Jest lubim tebe, kir si lubil mene,
Iz celiga serca jest lubim tebe.

Prelubi moj Jezus, pret tabo klečim
Pred tabo klečim, prejet te želim,
Iz celiga serca prejet te želim.

Prelubi moj Jezus, angelci gredo,
Angelci gredo, piskajo, pojo,
Nam nevrednim grešnikom na pomuč gredo.

Prelubi moj Jezus, te prosim lepu,
Te prosim lepu, kader umerje telu,
Uzami, Jezus, dušico gor v sveto nebu.

Prelubi moj Jezus, u žiulenju Jezus,
U žiulenju Jezus, par smarti Jezus,
Na večnu te prosim, bodi, Jezus, moj trošt!

»Mi se vkupe zbiramo.«

6515.

(Iz ziljske doline.)

Mi se vkupej zbiramo,
Na Ježiša spoměnjamo,
Bomo ga prosili,
Gnado zadobili
Od Ježiša.

Ježiš v pungarti klečí,
Za nas kervavi pot potí,
Vse kervave sraje
So po njemu stale
Črěz nja obraz.

Na koléne padimo,
Ježiša zahvalimo
Za nja grenko terplenje,
Za našo odrešenje,
Oh Ježiš naš!

Vnebovzetje Marije.

6516.

(Iz Suhorja.)

Petelinček lepo poje
Od veselja nebeškega,
Ker bo jutri velka maša,
Ko bo Marija v nebesa šla.
Tam za sabo bo peljala
Vse te zakonske može,
Tam jih bode darovala
Z ljubim svetim Jožefom.

Petelinček lepo poje
Od veselja nebeškega,
Ker bo jutri velka maša,
Ko bo Marija v nebesa šla.
Tam za sabo bo peljala
Vse te zakonske žene,
Tam jih bode darovala
Z ljubo devico Marijo.

6514. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz Cekinove zbirke št. 58, ki mi jo je poslal Niko Šašelj.*
6515. *Zapisal* Mat. Majar. — *Iz MR. 353.*
6516. *Zapisal* Ant. Žlogar. — *Iz njegove zbirke, ki jo hrani Matica.*

Petelinček lepo poje
Od veselja nebeškega,
Ker bo jutri velka maša,
Ko bo Marija v nebesa šla.
Tam za sabo bo peljala
Vse te ledig fantiče.
Tam jih bode darovala
Z lepim, zlatim pušeljcom.

Petelinček lepo poje
Od veselja nebeškega,
Ker bo jutri velka maša,
Ko bo Marija v nebesa šla.
Tam za sabo bo peljala
Vse te ledig deklice,
Tam jih bode darovala
Z lepim, zlatim kranceljnom.

Petelinček lepo poje
Od veselja nebeškega,
Ker bo jutri velka maša,
Ko bo Marija v nebesa šla.
Tam za sabo bo peljala
Vse nedolžne otročiče,
Tam se bo ž njimi poigrala
Sez rudečo jabelko.

6517.

(Iz Adlešič.)

Petelinček lepo poje
Od veselja nebeškega.
Jutri bo pa vel'ka maša,
Bo Marija v nebesa šla.
In za saboj bo peljala
Vse te fante ledične,
Ona jim bo tam delila
Vsim te zlate pušeljce.

In za saboj bo peljala
Vsa dekleta ledična,
Ona jim bo tam delila
Vsim te rdeče kranceljne.

In za saboj bo peljala
Vse te žene zakonske,
Ona jim bo tam delila
Vse te bele lilije.

In za saboj bo peljala
Vse te može zakonske,
Ona jim bo tam delila
Vse te plave lilije.

6518.

(Iz škocjanske okolice na Dolenjskem.)

Petelinček lepo poje
Od veselja nebeškega,
Ker bo jutri vel'ka maša,
Bo Marija v nebesa šla.
Dosti mož se je pripeljalo,
K' je Mariji potaljalo,
K' je Mariji potaljalo
Eno belo lilijo.

Dosti žen se je pripeljalo,
K' je Mariji potaljalo,
K' je Mariji potaljalo
Eno rmeno lilijo.

Dosti fantov se je pripeljalo,
Ki je Mariji potaljalo,
Ki je Mariji potaljalo
En zeleni rožmarin.

Dost deklet se je pripeljalo,
K' je Mariji potaljalo,
K' je Mariji potaljalo
Eno rdečo gartrožo.

Dost otrok se je pripeljalo,
K' je Mariji potaljalo,
K' je Mariji potaljalo
En rudeči nagelček.

6517. *Zapisal* Ivan Šašelj. — *Iz njegovih »Bisernic« I. 148. Verzi 1—4 se ponavljajo pred vsako kitico.*

6518. *Zapisal* Anton Zorec. — *Iz njegove zbirke. Verzi 1—4 se ponavljajo pred vsako kitico.*

6519.

(Iz Ihana.)

Petelinčъk lepo poja
Vad vesela nebeškega,
Ker bo jutъr vél'ka maša,
Bo Marija v nъbesa šva,
Za sъboj jъh pelava
Vse ta ledъg dekъlce,
Tamki gu̯àr jъm bo talava
Vsъm ta lepe krancelne.

Petelinčъk lepo poja
Vad vesela nebeškega,
Ker bo jutъr vél'ka maša,
Bo Marija v nъbesa šva,
Za sъboj jъh pelava
Vse ta ledъg fantъče,
Tamki gu̯àr jim bo talava
Vsъm ta lepe pušlъce.

Petelinčъk lepo poja
Vad vesela nebeškъga,
Ker bo jutъr vél'ka maša,
Bo Marija v nъbesa šva,
Za sъboj jъh pelava
Vse ta zakonske može,
Tamki gu̯àr jъm bo talava
Svet'ga raja nebeškъga.

Petelinčъk lepo poja
Vad vesela nebeškъga,
Ker bo jutъr vél'ka maša,
Bo Marija v nъbesa šva.
Za sъboj jъh pelava
Vse ta zákonske žene,
Tamki gu̯àr jъm bo talava
Svet'ga raja nebeškega.

6520.

(Od Sv. Eme.)

Petelinček mi lepo poje
Od veselja večnega,
Ko bo jutri sveta meša,
Ko bo Jezus v nebesa šel.

Marija je prišla dol z nebes
Po tri dekleta:
Jih je peljala gor v nebó,
Jim je delila kranceljne.

Marija je prišla dol z nebes
Po tri fantiče,
Jih je peljala gor v nebo,
Jim je delila pušeljce.

6519. *Zapisal* Anton Breznik; *pel njegov oče* Anton. — *Iz Breznikove zbirke II. št. 28.*

6520. *Zapisal* Anton Kovačič. — *Iz njegove zbirke II. št. 15.*

Opomnja 1. Pesmi tega naslova so zelo podobne pesmim pod naslovom »Svitaj se, svitaj beli dan« (št. 488o in d.).

Opomnja 2. V VO. XVII. 1. je pesem, ki spada morda sem in se glasi:

Petelinček lepo poje
Od jutra ranega,
Da ljudi gor buduje
Od spanja večnega.

Pripisan ji je ta napev:

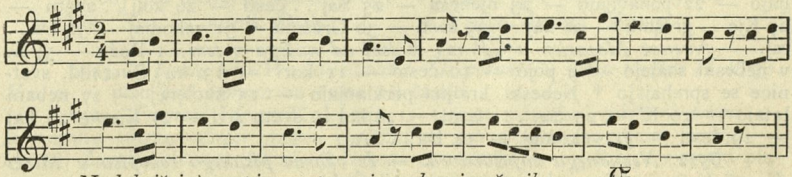

Nad križci je zapisano pozneje z drugim črnilom »u«.

Marija v nebesih kronana.

6521.

(Iz Breznice na Kranjskem.)

Angelci v nebesih hodijo,
Rôžo Marijo kronajo:
Krônej jo, kronej, večni Bog,
Oče, Sin in sveti Duh!

Angelci po nebesih prangajo,
Devico Marijo cirajo:
Cirej jo, cirej, večni Bog,
Oče, Sin in sveti Duh!

Kerubin' Mariji lepo pojô,
Serafini jo lepo častô:
Častite jo, kôri angelski,
Pojte ji, devici Mariji!

Svetniči in svetnice se sprehajejo,
Nebeškej kraljici perklanjejo,
Roži Mariji izvolenej:
Češčena Mariji vekomej!

Tičice pod nébam lětajo,
Mariji hvalo sprepevlajo
Zavoljo serca čistega,
K nam je rodila Jezusa.

Ribice v morji plavajo,
Mariji čest ponavljajo
Zavoljo njen'ga Jezusa,
Našega zveličarja.

Naj vse Marijo česti,
Kar le koli na svete živi!
Kej si pa, o grešnik ti,
Al kej Marijo češtiš?

Rožo Marijo vse česti,
Grešnik, tudi ti zavpí:
Češčena Marija vekomej,
De nam sprosiš sveti rej!

6522.

(Gorenjska.)

Angelc v n(ebesih) hodio,
Rožo Mario kronaio:
Kronei jo, kronei, večni Bog,
Oče, Sin in sveti Duh!

Angelc v nebesih pojajo,
Divico Marijo kinčijo,
Kinči jo, kinči, večni Bog,
Oče, Sin in sveti Duh!

Kerobin ji lepo pojo,
Serafin jo lepo časte:
Častite jo, kori angelski,
Poite dvici Marij.

Svetniki se sprehajajo,
Kralici se prklanajo,
Roži Marij zvoleni:
Bod češena, dvica ti!

6521. *Zapisal* Mat. Majar. — *Iz njegovega rokopisa v VO. XVI. G. 10—11. Prepis Majarjev v MR. 399 se loči v tem:* 2 Rožo — 3] Kronaj jo, kronaj v. Bóg — 5 po n. prangajo] v nebesih shajajo — 6 Děvico . . cěrajo — 7 Cěraj . . cěraj — 8 Herubin . . lěpo pojó — 10 lěpo — 11 kori — 12 děvici — 14 Nebeskej k. se priklanjajo — 15 zvoljenej — 17 nebam — 18 sprepěvljajo — 22 ponavljajo — 23 njenega — 25 Saj . . čestí — 26 kolj . . světu — 27 Kje . . grěšnik — 28 kaj — 29 čestí — 30 Grěšnik — 31 vekomaj — 32 Da . . raj. — *Natisek Majarjev v CP. 123 se loči od našega v tem:* 1 Rožo — 5] A. v nebesih shajejo — 9 pojó — 10 čestó — 11 kori — 13, 14] Svetniki, svetnice se sprehajejo * Nebeski kraljici perklanjajo — 15 zvolenej — 17 nebam letajo — 20 K' — 25 Saj . . . čestí — 26 kol . . svetu živí — 27 Kje — 28 kaj — 29 čestí — 31 vekomaj — 32 Da . . . raj.

6522. *Neznanega zapisovavca. — Iz okorno pisanega rokopisa v zbirki Franč. Kržana IV. 11, ki mi jo je izročil Šlebinger.*

Tičice v zraku letajo,
Hvalo Mari prepevajo
Zavolo serca čistiga,
K je rodila Jezusa.

Ribce v murij plavajo,
Čast Marij ponaulajo
Zavolo neniga Jezusa,
Našiga zveličarja.

Mario nei le use časti,
Karkol na svetu le živi!
Ke si pa, grešnik, ke si ti,
Al daješ je kei časti?

Marijo nei le use časti,
Tud, o grešnik, ti zaupi:
Bodi češena vekomei,
Spros Marija sveti rei!

6523.

(Od Braslaveč.)

Angeli v nebesih hodijo,
Rožo Marijo kronajo:
Kronaj jo, kronaj, večni Bog,
Oče, sin in sveti Duh!

Angeli v nebesih hodijo,
Divico Marijo kinčajo:
Kinči jo, kinči, večni Bog,
Oče, sin in sveti Duh!

Kerubin lepo pojo,
Serafin jo lepo pojo:
Častite jo, kori angelski,
Pojte divici Mariji!

Svetniki se sprehajajo,
Kralici se priklanjajo,
Roži Mariji zvoleni:
Bodi češena devica ti!

Ptičice v zraku letajo,
Hvalo Marij prepevajo
Zavoljo serca častitega,
Ker je rodila Jezusa.

Ribice v morju plavajo,
Mariji (čast) ponavlajo
Zavoljo njenega Jezusa,
Našega zveličarja.

Marijo naj le vse časti,
Karkolj na svetu le živi!
Kje si pa, grešnik, kje si ti,
Alj daješ ji kaj časti?

Marijo, glej, tu vse časti,
Tudi, o grešnik, ti zaupij:
Bodi češena vekomaj,
Spros, Marija, sveti raj! Amen.

6524.

(S Šentviške gore.)

Angelci v nebesih hodijo,
Rožo Marijo kronajo:
Kronaj jo, kronaj, večni Bog,
Oče, Sin in sveti Duh!

Angelci v nebesih pojejo,
Devico Marijo kinčajo:
Kinčaj jo, kinčaj, večni Bog,
Oče, Sin in sveti Duh!

Svetniki se sprehajajo,
Kraljici se priklanjajo,
Roži Mariji zvoljeni:
»Bodi češčena, dvica tí!«

Kerubim lepo pojejo,
Serafim jo lepo častjó,
Časti jo, kor angeljski,
Pojte devici Mariji.

6523. *Zapisala* Ana Hudovernik. — *Iz pesmarice Jožefe Vodlak II. št. 32. V v. 10. je* pojo *pač pomota za* časte *ali* častjo.

6524. *Prepisal* Janez Kokošar *iz nekega rokopisa cerkvenih pesmi. — Iz njegove zbirke. Zapis njegov z Oblok se loči v tem:* 5 pojejo] hodijo — 15, 16] Zavoljo njenega Jezusa, * Našega izveličarja — 17] Ribice v morju plavajo — 18 prep.] ponavljajo — 21—24 *manjka.*

Tice v luftu letajo,
Hvalo Mariji prepevajo
Zavoljo serca čistega,
K' je rodila Jezusa.

Ribice v morju plavajo,
Čast Mariji prepevajo
Zavoljo njenega Jezusa,
Našega izveličarja.

Marijo naj le vse časti,
Karkol na svetu le živi!
Kje si pa, grešnik, kje si ti,
Ali daješ ti kaj časti?

Marijo, glej, to vse časti,
Tudi, o grešnik, ti zaupi:
Bodi češčena vekomaj,
Sprosi, Marija, sveti raj!

Marija hodi po nebesih in prešteva duše.

6525.

(*Z* Gorjanskega na Krasu.)

Anu tášnu dɛvícu sɑ́ žíhъr čɛstí,
Ku wsmiljenγa Jĭéžuša w rɑ́kah dɛrží.

Nɛ kríži je trpu, nɛ kríži je wmrw,
Wsɛn vĭernin dɛšícan nɛbĭésъ wodpĭ'w!

Nɛbĭésъ, nɛbĭésъ wodprtъ stojuó,
Wsъ vĭérnъ dɛšícъ w nɛbĭésъ γrɛduó.

Nɛ srĭédi nɛbĭés nɑ́ miska stojí,
Wokúli tъ mískъ sъ stolki tɛrjĭé.

Wokúli tъ miskъ sъ stolki tɛrjĭé,
Zɛ vĭérnъ dɛšícъ prpravljɛni sɑ́.

*Γ*órɛ nɛ mísci nɑ́ svĭéća γorí,
Po cĭélih nɛbĭésah prow lĭépo svɛtí.

Mɛríja po nɛbĭésah špɛncĭérala jɛ,
Wsъ vĭérnъ dɛšicъ prɛštĭévala jɛ.

Še wsь sɑ́ γor pršlъ, ɑnъ sɑ́mъ jɛ ní,
Jɛ ní, jɛ ní, jɛn jɛ nɑ́ bú:

Oj Jĭéžuš, Mɛríja sɑ́ wsmíltɛ črɑ́ž njú,
Oj Jĭéžuš, Mɛríja sɑ́ wsmíltɛ črɑ́ž njú!

6526.

(Iz Levpe nad Kanalom.)

Na križu je trpeu, na križu je umrou,
Nam je nebeške vrata odprou.

Nebesa, nebesa odprta stojé,
Vse verne dušice zde gore gredé.

6525. *Zapisal* Karel Štrekeij; *pela* Katarina Budina. — *Iz njegove zbirke; nekaj oblik* (stojŭó, γrɛdŭó) *ni kráških.*

6526. *Zapisal* Jožef Cejan; *pela* Marija Šuligoj. — *Iz Cejanove zbirke IV. št. 3. Glede začetka primerjaj zgoraj št. 6450—6452.*

V nebesih, v nebesih na miza stoji,
Na mizi, na mizi na sveča gori,
Po celih nebesih od nja se sveti.

Marija po nebesih špancirala je,
Vse verne dušice preštevala je.

Vse verne dušice preštevala je,
Vse so že prišle, kuj jedna še ne.

Oh tejsta nej prišla en tud' je ne bo,
Jezus, Marija se vsmil'ta čez njo!

6527.

(*Z* Oblok.)

Na križu, na križu
Je terpel in umerl.
Vsem vernim dušicam
Nebesa odperl.

Nebesa, nebesa
Odperta stoje,
Vsim vernim dušicam
Pripravljene so.

V nebesih, v nebesih
Na miza stoji,
S tem zlatim, s tem srebrnim
Pregrnena je.

Okol mize, okol mize
Lep' stolci stojé,
Vsem vernim dušicam
Pripravljeni so.

Na mizi, na mizi
Dve sveči stoje,
Vsim vernim dušicam
Pripravljene so.

No tako devico
Bi lahko častil,
K' Marijo v nebesih,
Na tronu sedi.

Marija po nebesih
Špancirala je,
Vse verne dušice
Preštevala je.

Je vse so že prišle,
Le edne še ni,
Jn tiste ni bilo
Jn tud' je ne bo:
Sam Jezus Marija
Se vsmil'ta čez njo!

6528.

(Podjunsko.)

Kak lepo boš živev, tak v'hko boš vmrv,
Bog oče nebeški bo niebo odprv.

Nebese, nebese so dor' lepe,
Nebese, nebese so vriedne prošnje.

V nebesah, v nebesah pa mize stojô,
Vsem vernim dušicam pripravljene so.

Nebeške trobente prav lepo pojô,
Ki vse verne dušice v nebese gredô.

6527. *Zapisal* Janez Kokošar. — *Iz njegove zbirke.*
6528. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz Scheiniggovih NPKS. št. 766. Gledé začetka primerjaj št. 6141 in d.*

Marija v nebesih špancirava bo,
Vse verne dušice preštievljava bo.

Na mizi, na mizi pa svieče gorô.
Tem zakonskim ljudem pripravljene so.

Kater v zakonskem stanu prav lepo živi,
Saj mu tudi ta svieča prav lepo gori.

6529.

(S Suhe na Koroškem.)

Tam v garteljnu 'na roža tak lepo cveti,
Oj kdor jo zagleda, se vsak veseli.

Ta kosec pa pride, jo dov pokosi,
Ta roža v gartelnu suha leži.

Ta šmentana smrt, da tak vse pokosi,
Te gorše, te manjše, te frajntlih ljudi,

Če prideš na britof, oglej se koj ti,
Ne boš vidov koj drujga kot bele kosti.

Če bodeš mislov, ne bodeš vesev,
Da človek ni drujga kak prah in pepev.

Pred božjemu tronu Marija kleči,
Za grešnike prosi s sovzenmi očmi.

Pred božjemu tronu je krenček prepet,
V nebesih je spleten z nedolžnih deklet.

Marija v nebesih sprancirala je,
Te verne dušice preštevala je:

Te druje so bile, le ene ni blo,
Nikol je ne bilo, nikol je ne bo.

6530.

(Od Frama.)

Nebesa, nebesa
Odpèrte zdaj sǫ,
Za vẽrne dušice
Pripravljene sǫ.

V nebesah, v nebesah
Mi miza stoji,
Z vsem srebrom, z vsem zlatom
Preudarjena je:

Z vsem srebrom, z vsem zlatom
Prevdarjena je,
Za vẽrne dušice
Pripravljena je.

6529. *Zapisal* Jurij Lulek; *pela* P. Jammer. — *Iz Lulkove zbirke št. 29. Pesem spada sem samo s svojim koncem, prvi del primerjaj s št. 6120—6122.*
6530. *Zapisal* Oroslav Caf. — *Iz CO. III. 47.*

Okol mize, okol mize
Tri stoli stoję,
Z vsem srebrom, z vsem zlatom
Preudarjeni sǫ:

Z vsem srebrom, z vsem zlatom
Preudarjeni so,
Za věrne dušice
Pripravljeni sǫ.

Na mizi, na mizi
Tri luči gorę,
Za věrne dušice
Pripravljene sǫ.

Pri mizi, pri mizi
Marija stoji,
Vse srebro, vse zlato
Pregrinjala bǫ.

Vse věrne dušice
Preštěvala bǫ,
Vseh věrnih dušic
Nam koj menjkalo bǫ!

Marija spleta venec.

6531.

(Štajerska.)

Dela se, dela se pervi mrak,
Marija krancel spletala.
Še do bo nosil krancel zlat?
Še ga bo nosil Jezus sam
Na svetiga božga telesa dan.
Daj Bog, daj Bog živem pomoč,
Živem pomoč, mertvim lehko noč
Ino ljuba sveta večna luč,
Užgi nam Marija nebeško luč!

Leži, leži ravno pole,
Po poli je cesta uglajena.
Za cestoj stoji vertec lep,
Iz zlatim kolam nasajen,
Iz sreberno grajo ograjen.

Marija po verti rajžala,
Rožce veselo pobirala,
Kristjane premišlovala,
K pokori njih vabila.

V starih časih je taka šega bla,
Kristjan slišal večno luč zgonit,
Klobuk je hitro z glave vzel,
Ino sveto večno luč molil.

V mladih časih se tako godi,
Kdor sliš' večno luč zgonit,
More kolene perklonit
In sveto večno luč molit.

Jezus pa pravi no govori:
Marija zmirom za vas skerbi,
Da le sovraštva med vami ni,
Naj luba lubezen le cvetí!

Zdaj vas zahvalim prav lepo,
Ker ste poslušali me zvesto,
Oj de b nas Bog vzel gor sveto nebo
Ino ljuba sveta večna luč,
Užgi nam Marija nebeško luč.

6532.

(Od Sv. Andreja pod Oljsko goro.)

Drobne so rožice,
Drobnejši je cvet,
K je Marija krancelj spletala,
Jezusu na glavco polagala.

6531. *Zapisal* J. Zabukošek. — *Iz prepisa v VO. XVI. E. 15—18. Za vsako strofo, razen zadnje, se ponavlja v. 6—9. Prim. št. 4880 in d.*

6532. *Neznanega zapisovavca. — Iz prepisa Fr. Praprotnika. Spada li v ta naslov?*

»Večer je, večer, prvi mrak.«

6533.

(Iz Vrbovca.)

Večer je, večer, prvi mrak,
Zvečera rosa padala.
Nju mi Marija gledala
O' cmilenoga Jezuša:
Smileni Jezuš, dojdi k nam:
Deli nam duše svetli raj,
Dě jim bude konec kraj!

Marija napravlja luč za verne duše.

6534.

(Iz Krivoglavic.)

Vince mi točijo, luč gori,
Ura mi bije polnoči.
Godčki v nebesih godejo,
Duše se v vicah troštajo.
Troštaj jih, troštaj, večni Bog,
Oče, Sin in sveti Duh!
Angelci po nebesih špacirajo,
Se duše v vicah troštajo:
Marija gor se vstajala
In je pihala svetlo luč,
Ker duše v nebesa pojdejo.

Pri Mariji iščimo pomoči!

6535.

(Koroška iz Rožeka.)

Oh Marija, oh Marija!
Po nebesih se sprehajaš
In pred Jezusam perklanjaš.
Vsolej pred Jezusam klečíš,
Za nas grešnike skerbíš.
Oh Marija, oh Marija!
Odpri nam nebeske vrate
In premagaj vrage naše,
Kedar bomo vmirali,
Tebe, Marijo, klicali.

Oh sedej tečimo k njej
In za milost jo prosimo,
In per njej pomoč iščimo!
Marija, vsliši naše prošnje,
Sprosi nam dobrote božje.
Oh Marija pridi tedej,
Kedar bo se duša ločila,
Iz tega sveta spravlala,
Pelji jo v sveto nebo
K svojmu ljubemu sinu!

Marija v nebesih sedi, lep sceptar v rokah drži.

6536.

(Koroška.)

Glej, radost in veselje,
V nebesih znajde se:
Angelci se veseló,
Ino glorijo pojó,
Pa Marijo hvalijo.

6533. *Zapisal* Rik. Ferd. Plohl. — *Iz njegovih HNP. I. 72.*

6534. *Zapisal* Janko Barlè — *Iz njegove zbirke.*

6535. *Zapisal* Mat. Majar. — *Iz CP. 125—126. Prepis Majarjev v MR. se loči v tem:* 3 priklanjaš — 5 grěšnike — 6 sadaj — 8 pri — 14 Kadar — 16 tadaj — 17] Kadar duša bo se ločila — 18 světa spravljala.

6536. *Zapisal* Mat. Majar. — *Iz CP. 127—128.* »*Na Koroškem povsod znana, tudi na Goriškim v Devinu in v Kovoridu (= Koboridu), pa na Štajerskem v Gomilskej.*« *Majarjev prepis v MR. se loči v tem:* 7 Lěp — 8 světi — 9 Lěpši . . . zvězde — 19 grěšnike — 11 grěšnik — 13 grěhe — 16 slědnja.

Marija v nebesih sedí,
Lep sceptar v rokah derží:
Oj kako lepo sveti se,
Lepši kakor zvezde vse,
Prosi za nas grešnike.

Glej, poglej, oj grešnik ti,
Kako Marija za te skerbí!
Oj zgrivaj grehe svoje,
Poboljšaj življenje svoje,
Da prideš v zveličanje.

Kedar pride slednja noč,
Pridi, Marija, na pomoč:
Marija, pomaj, pomaj,
Kedar bo življenja kraj,
Pelji dušo v sveti raj!

6537.

(Koroška iz Železne kaple.)

Oj kaj za eno veselje
V nebesih znajde se!
Angelci se vesele
Ino Marijo časte,
Hvalijo tud svetnike.

Marija v nebesih sedi,
Lep ceptar v rokah derži:
Ona tamkej sveti se
Lepši kakor zvezde vse
In prosi za grešnike.

O grešnik, premisli ti,
Marija za te skerbi:
Zgrivaj ti grehe tvoje
In pobolšaj življenje,
Zadobiš zveličanje.

O Marija devica,
Bodi naša pomočnica!
De se grešnik spokori,
O Marija, sprosi ti,
De se grešnik spokori.

Kadar pride zadni čas,
Bodi, Marija, ti per nas!
K bode duša s trupla šla
Pelej jo v nebesa,
Večno vživat Jezusa!

6538.

(Podjunska.)

Kdo popiše, kdo pové,
Kak lepó v nebesih je!
Angeljci se veselé,
Glorijo Bogu pojó
Noj Marijo hvalijo.

Zlat prestol mi tam stoji,
Gor Marija mi sedi,
Zlato žezlo v roc' drži,
Žezlo to pa sveti se,
Ko nebeške zvezdice.

Kadar žalost te mori,
Spomni se Marije ti,
Ona za nas vse skrbi.
Ako grehu daš slovó,
Bo odprla ti nebo.

Ko bo prišla slednja noč,
Tebe čaka boj še vroč,
Klič' Marijo na pomoč:
O Marija, ti pomaj,
Pelji dušo v sveti raj!

6537. *Neznanega zapisovavca. — S posameznega lista, ki mi ga je poslal Št. Singer.*

6538. *Zapisal* J. Škrbinec. — *Iz »Koroških bukvic« 258—259. Pesmi tega naslova so gledé narodnosti sumljive; zlasti zadnja številka je močno predelana.*

6539.

(Koroška iz Guštanja.)

Oh kaj za no veselje
Tam u nebiseh znajde se!
Angelci se veselo
Ino gloria pojo
No Mario hvalio.

Maria u nebiseh sedi,
An ceptar u rokeh darži:
O kak ona sviti se,
Lipši kakor zvizde vse,
Prosi za nas grišnike.

Ko spumlej se grišnik ti,
Kak Maria za te skarbi:
Le zgrivaj grihe tvoje
Noj pobulšej žiulene,
Pa pojdeš u zveličene.

Kir bo prišva ta slidna nuč,
Kliči Mario na pomuč:
O Marija nam pomaj,
Kadar bo žiulene kraj,
Pelej duši v sveti raj.

Ali pridem u tu (u)eselje
Ino u tu zveličenje,
Z angelcmi te bom častiu
Inu vekoma hvali(u)
Inu na uselei lubiu.

O ti žlahtne lilie
Noj presveta Marie:
Moje serce zveseli
Ob tvoiem zveličeni,
Kir si uridna vse časti!

6540.

(Iz Vatovelj?)

Kaj z en trošt jin veselje
U nebesih znaide se!
Angelci se vesele
Jinu glorjo pojejo
Jinu Marijo hvalijo.

Marije u nebeseh sedi,
Zlat sceptar u rokah derži:
Ona lepu sveti se,
Lepše kakor zvezde vse,
Prosi za nas grešnike.

Poglej, poglej, grešnik ti,
Kaku Marija za te skerbi:
Grevai grehe soje
In pobolšaj žiulenje,
Boš peršiu u zveličanje.

Marija prez madeža,
S tabo delau Buh čudeže,
Od vekomai izvolena,
Iz gnadami napolnena,
O Marije usmilena!

Divica, prečisti cvet
Prez greha si bla na svet,
Ti si svete Ane hči,
Kralica čez use reči,
O mati te milosti!

Divica prez madeža,
Ti si spočela Jezusa,
Rodila prez useh težav,
Kakor ti je angel dijau,
De bo Jezus u tebi spau.

Kadar bo ta zadnie nouč,
Pridi nam, Marija, na pomuč,
Kadar bo žiulenje krei,
O Marija, pomagaj,
Dušo pelaj v sveti raj. Amen.

6539. *Zapisal* Julij Šmelcar. — *Iz njegove zbirke št. 18.*
6540. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz zbirke Val. Cekina I. 22.*

»Ena rožica je scvetela.«

6541.

(Koroška iz Kaple.)

Jena rožca na svet zcvetela,
Marijino ime na sebi imela,
Ta rožica je cartana,
Od Boga na svet stvarjena,
Oj od večnega Boga!

Bog oče je jo vsadil,
Sveti Duh je vertnar bil:
Kaj za 'n trošt in veselje
Je prišlo v svet in nebese,
Ko Marija je rodila se.

Sama Marija je srečna bila,
Da je Jezusa na svet rodila,
Našega zveličarja,
Ljubega mesijasa
Ino kralja nebeskega.

Oh Marija, ti si sveta,
Raz zemljo v nebesa vzeta,
V svetli tron postavlena,
S rumenim soncem cirana,
Oj Marija cartana!

Komu je Jezus pustil kranjsko stran.

6542.

(Iz Sv. Križa vipavskega.)

Tam stojí gora iblanska
Na lepim ravnim vèrtiču:
Češčena roža Marija!

Povhen je rožic nasajan,
Plavih, rudječih in višnjavih.

Marija po vèrtiču špranhala,
Ljepe rožice je tèrhala.

Marija taku pravi, hovorí:
»Ko bi biv sdej tu ljub moj sín!
Ko bi biv sdej tu ljub moj sin,
Bi mu krancel narejala!«

Marija še teha ne shovori,
Nje ljubi sin za njo stoji.
»Od kod si hodu, kej si biv?
Od kod si hodu, kej si biv?«

»»Povsod sim hodu, povsod sim biv,
V krajnskej deželi nisim biv.««

»Komu si pustu krajnsko stran?
Komu si pustu krajnsko stran?«

»»Notre sim pustu ljepe ljudí,
Mirne ceste, frišne vodé.««

Vsim vjernam dušam sveti rej,
Ki nam ha vsim vkupej dej:
Češčena roža Marija!

6541. *Zapisal* Mat. Majar. — *Iz CP. 109—110.*

6542. *Zapisal* Mat. Majar. — *Iz njegovega rokopisa, ki ga je hranil Miklošič. Za vsakim parom se ponavlja verz 3.* — *Majarjev prepis v MR. 335 se loči v tem:* 1 stoji — 2 ravnem vertiči — 4 Polhen — 5 rudéčih — 6 vèrtiči — 7 Lèpe — 9, 10 bil — 12 zgovori — 13 stoji — 14, 15, 16 hodil . . bil — 17 bil — 18, 19, 20 pustil — 20 lèpe — 22 vernam. — *Prepis v VO. XIV² 7—8 se loči od našega natiska:* 2 ljepim . . . vrtiču — 3, 24 rôža — 3 rôžic — 6 vrtcu — 7 rôžice trhala — 8 tako — 9, 10 biû sdej tu lub — 11, 12 *manjka* — 14, 15 biû — 16 Povsôd . . povsôd biû — 17 biû — 20 ludí — 21 vode — 22 raj. — *Majar je natisnil pesem v »Novicah« II. (1844) 155 v spisu »Nekaj od Slovencev« s temi premembami:* 1 stoji — 2 vertiču — 4 Polhen . . nasajen — 5 rudečih in višnjevih — 6 vertiču prangala — 7 Lepe — 8 tako . . govorí — 9 bil zdej tù . . sin — 9 bil zdej tù — 12 tega . . zgovori — 14 hodil . . bil — 15 *manjka* — 16 sem hodil . . sem bil — 18 krajnski deželi — 19 *manjka* — 20 Notri . . . pustil lepe — 22 vernim — 23 ga.

»Lepa si, lepa si, roža Marija.«

6543.

(Z Oblok.)

Lepa si, lepa si, roža Marija,
Tebe časti vsa nebeška družina,
Angelci lepo pojejo,
Tebe, Marija, hvalijo.

Z nebes dol pogleda nebeški Oče,
Vidi na zemlji zgubljene otroke,
Pošlje Marijo na ta svet,
Nam je dobila gnado spet.

Ker nam je Eva zagrešila,
Nam je Marija zadobila,
Nam je rodila Jezusa,
Našega zveličarja.

Vod' nas Marija po pravem poti,
Da nas nobena skušnjava ne zmoti,
Da nas skušnjava ne prehiti,
Da nas sovražnik ne dobi.

Kedar pa bodemo morali vmreti,
Daj nam, Marija, uredno prijeti
Rešnje teló Jezusa,
Našega izveličarja.

Zdaj pa mi to pesem sklenimo,
Tebe, Marija, prelepo prosimo:
Ko b'mo deržali v rokah luč,
Prid' nam Marija na pomoč!

6544.

(Iz Boljunca.)

Lepa si, lepa si, roža Marija,
Tebe časti sa nebeška družina.
Anhelci lepo pojejo,
Tebe, Marija, hvalijo.

Z nebes je pogledal nebeški voče,
Na zemljo pogledav zgubljene otroke,
Pošlje Marijo na ta svet,
Vona zadobila milost spet.

Nam je Eva zagrešila,
De je nam Jezusa zadobila,
Zadobila nam je Jezusa,
Našega izveličarja.

Vodi nas, Marija, po pravi poti,
De nas ne skušnjava premoti,
De nas skušnja ne premoti,
De nas ne satan preloti.

Kadar bomo mogli vmreti,
Daj nas, Marija, milo sprejeti
Rešnje telo Jezusa,
Našiga izveličarja.

K bomo deržali roke proč,
Pridi nam, Marija, na pomoč,
Pridi nam, Marija, na pomoč,
K bomo deržali roke proč!

6543. *Zapisal* Janez Kokošar. — *Iz njegove zbirke.*
6544. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz zbirke, ki mi jo je izročil vojaški župnik Ivanetič.*

6545.

(Gorenjska.)

Prelepa si, lepa si, roža Marija,
Tebe časti vsa nebeška deržina,
Angelci lepo pojejo,
Tebe, Marija, hvalijo.

Z nebes je pogledou sam oča nebeški,
Na zemli je vidou use revno človestvo.
Pošle Marijo na ta svet,
Ona sprosila gnado spet.

Kar je Eva pregeršila,
Nam je Marija zadobila,
Nam je rodila Jezusa,
Našga izveličarja.

Kader mi bomo mogli umreti,
Dej nam, Marija, vredno prejeti
Rešno telo Jezusa,
Našga zveličarja.

Zdej pa usi to pesem sklenimo
Ino Marijo prou lepo prosimo:
K bomo deržali v rokah luč,
Prid nam, Marija, na pomoč!

6546.

(Štajerska iz Gomilskega.)

Lépa si, lépa si, roža Marija,
Tebe čestí vsa nebéska družina,
Angelci lepo pojejo,
Tebe, Marija, hvalijo.

Z nebes je pogledal nebeski Oče,
Vidil na zemlji zgublene otroče,
Poslal Marijo na ta svet,
Je milost nam dobila spet.

Kar nam je Eva pregrešila,
Nam je Marija zadobila,
Nam je rodila Jezusa,
Našega zveličarja.

Vod' nas, Marija, po pravem potu,
Da nas nobena skušnjava ne zmoti,
Da nas skušnjava ne prehiti,
Da nas sovražnik ne perdobi.

Kedar pa moremo vmreti,
Pomaj nam Marija vredno sprijeti
Rešnje telo Jezusa,
Našega zveličarja.

Sdaj pa hočemo pesem skleniti.
Tebe, Marijo, lepo prositi:
K' bomo deržali v rokah luč,
Prid' nam, Marija, na pomoč!

6547.

(Od Frama.)

Lepa si, lepa, roža Marija,
Tebe časti vsa nebeška družina,
Angelci lepo pojejo,
Kir tebe Marijo hvalijo.

6545. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz zbirke Franč. Križana III. 10, ki mi jo je izročil Šlebinger.*
6546. *Zapisal* Mat. Majar. — *Iz CP. 107—108.*
6547. *Zapisal* Oroslav Caf. — *Iz CO. IV. 41.*

5 Z nebes se je ogledal Oča nebeški
Doli na zemljo v revne otroke,
Poslal Marijo na ti svet,
Da bi nam sprosila gnade vzpet.

Kar nam je Eva pregrešila,
10 Nam je Marija drugoč zadobila,
Nam je rodila Jezusa,
Vzveličarja celega sveta.

Vodi nas Marija po pravem poti,
Da nas nijena skušnjava ne zmoti,
15 Da nas skušnjava ne prehiti,
Da nas sovražnik ne dobi.

Kadar pa bomo mogli vmreti,
Daj nam, o Marija, vredno prijeti
Rešno telo Jezusa,
20 Vzveličarja celega sveta.

Zdaj smo to pesem sklenoli,
Tebe Marija mo lepo prosili:
Kadar mo meli v rokah luč,
Le prid nam, Marija, na pomoč!

6548.

(S Suhe na Koroškem.)

Lepa si, lepa si, roža Marija,
Tebe časti vsa nebeška družina,
Angelci lepo pojejo,
Tebe Marijo hvalijo.

5 Z nebesa pogledov sam oče nebeski,
Vidov na zemlji zgubljene otroke:
Poslov Marijo na ta svet,
Da bi sprosiva gnado spet.

Kar je nam Eva pregrešiva,
10 Je Marija zad dobiva:
Ona rodiva Jezusa,
Našega zveličarja.

Vodi, Marija, nas po pravem poti,
Da nas obena skušnjava ne moti,
15 Da nas skušnjava ne prehiti,
Da nas sovražnik kne dobi.

»Lepšega v nebesih ni, kakor si, Marija ti!«

6549.

(Kropniška.)

Lepšega v nebesih ni,
Kakor si Marija ti.
Sprelepo svetiš se kakor svetle zvezde vse,
Pa še lepši kakor solnce že:

5 Bog oča te je sadil,
Bog sin je tvoj vrtnar bil,
Sveti Duh ti je svoj prstan dal,
Za svojo nevesto zbral.

Na sveti ni nič lepšega od Marije.

6550.

(Štajerska.)

Na svetu lepšega cira ni,
Kakor si Marija ti,
(Z) rumenim solncem gvantana,
Z dvanajstim zvezdam kronana.

6548. *Zapisal* Jurij Lulek; *pela* Marija Sokol *in* Jurij Grm. — *Iz Lulkove zbirke št. 48.*

6549. *Zapisal* Fr. (Rad.) Poznik. — *Iz NB. 31.*

6550. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz prišitka zbirki Martina Rosarja iz Teharji, št. 6.*

Bela kakor lilija,
Ardeča koker galterža:
To ni nobena galterža,
Je le Maria cartana.

Če me skušnave motijo,
Misli zapelavajo,
O jaz pa nočem cagati,
Rajš na Marijo klicati.

Marija, dvica teh nebes,
Nam boš sprosila sveti raj,
Nam boš sprosila sveti raj,
Jezus, Marija nam ga daj!

»Češčena si, Marija ti.«

6551.

(Iz Slovenjega gradca.)

Češčena si, Marija ti,
To angel Gabriel govorí.
Marija, Marija,
Prosi za nas Jezusa!

Češčena si ti, Marija,
S gnado božjo napolnjena.

Od Boga si zvolena,
Svete Trojice prijatlica.

Marija, si mati hožja,
Ki si rodila Jezusa.

Mati našega stvarnika
In našega odrešenika.

Oh Marija, mati blažena,
S rožicami ovenčana.

Marija, mati dobrotliva,
Vsemu svetu ljubezniva.

Marija, mati prečista,
V rojstvu ostala devica.

Marija, mati vsmilena,
K pomoči si nam dana.

Marija, mati častitliva,
Vbogem ljudem ljubezniva.

Marija, sveta devica,
Si lepši kakor danica.

Marija, sveta devica,
Pri Bogu naša pomočnica.

Marija, vsih devic devica,
Svetega Duha nevesta.

Marija, božja porodnica,
Nebeska si ti kraljica.

Kraljica vsih angelov,
Kraljica vsih očakov.

Kraljica vsih prerokov,
Kraljica vsih apostolov.

Kraljica vsih mučenikov,
Kraljica vsih spoznovavcev.

Kraljica deviških spolov,
Kraljica vsih svetnikov.

Marija, nebeska gospa
In vesvolnega sveta.

Marija, čisti devični cvet,
Veseli se te vesvolen svet.

Marija, nebeška luč,
Živih in mertvih pomoč.

Marija, pomagaš siroticam
In vsim vernim dušicam.

Ti se vsmiliš črez grešnike
In tolažiš vse kerščenike.

6551. *Zapisal* Mat. Majar. — *Iz CP. 128—131. Prepis Majarjev v MR. 401—402 se loči v tem:* 7 zvoljena — 8 prijateljica — 15 dobrotljiva — 19 vsmiljena — 21 častitljiva — 23, 24 děvica — 24 lěpša — 27 vsěh děvic děvica — 30 Nebeska — 31—36 vsěh — 37 děviških — 38 vsěh — 40 vesolnega — 41 děvični cvět — 42 vesolen svět — 46 věrnim — 47 grěšnika — 49 svojega.

Prosi za nas svojga Sina,
Da nas v nebesa perpeljá,
K svojmu Oču nebeškemu
In tudi Duhu svetemu.
To nas vsliši Marija
In vsa nebeška družina.

»Zapojmo na glas Mariji na čast.«

6552.

(Iz Suhorja.)

Zapojmo na glas,
Mariji na čast,
Mariji Devici,
Nebeški kraljici:
Oj prosi za nas!

»Marijo si izberi in boš sladko zaspal.«

6553.

(Iz Motnika.)

Oh preljubi fantič mlad!
Če ne moreš ponòč' spati,
Nikar ne hodi po noč okol,
Se znaš kderkoli zapelat.
Kader se po noč zbudiš,
Stori ta sveti križ,
Moli sveti očenaš,
De ti bo en kratek čas.
Priporoči se svojmu angelu,
On ti bo to gnado dal.
Marijo pa za ljubco zberi,
Boš prav sladko zaspal.
Karkoli se nje priporočiš,
Za gvišno vse dobiš;
Jezusa si pa za tovariša zberi,
On ti bo pa žegen dal.

6554.

(S Homca.)

Kadar se prebudiš,
Stori koj sveti križ,
In spomni in spomni,
Kak v večnost potujeva!
Kadar se prebudiš,
Stori koj sveti križ;
Spomni na Jezusa,
Na Marijo in svetega Jožefa!

Tice pojo o sv. Duhu, sv. Trojici in Bogu Očetu.

6555.

(Iz Selnika blizu Vinice.)

Višje, moje višje,
Rano ste jodcvele!
Svržice puščale,
Po širokom světu!
Na je so sedale
Tri tice nebeske.
Prva zapopěvle
Jod svetoga Duha:
»Budi sam Duh z nami,
Marija med nami!
Budi Jezuš pri nas,
Da pe duša jod nas!«

6552. *Zapisal* Anton Žlogar. — *Iz njegove zbirke, ki jo hrani Matica.*
6553. *Zapisal* G. Križnik. — *Iz njegove zbirke.*
6554. *Zapisal* M. Zarnik. — *Iz NB. 35.* »*Tako uči mati na postelji zjutraj hčerko moliti.*«
6555. *Zapisal* Rik. Ferd. Plohl. — *Iz njegovih HNP. III. 43—44. Vsaki verz se v petju ponavlja.*

Druga zapopĕvle
Jod svetoga Trojstva:
»Budi Trojstvo z nami,
Marija med nami,
Budi Jezuš pri nas,
Da pe duša jod nas!«

Trejta zapopevle
Jod samoga Boga:
»Budi sam Bog z nami,
Marija med nami,
Budi Jezuš pri nas,
Da pe duša jod nas!«

Tice pojo o usmiljenem Jezusu.

6556.

(Zagorska.)

Tičice lepë spëvaju
Od tega jugra božega,
Od smilenoga Ježuša:
»Smileni Ježuš, dojdi k nam,
Pelaj nam duše v svetli kraj,
Ke se sve duše vesele —
Svetlömu raju najbole!«

Marija pomočnica. I.

6557.

(Od Št. Jošta pri Vrhniki.)

Pojte, pojte, drobne tičce,
Razgrinjajte vse megličce,
De bo sjalo sončice
Na moje drobno srčice!
Drobne tičce že pojejo,
Bogu hvalo, čast dajejo.
Za vse gnade jen dari,
Ktere grešnikom deli.
O Marija, božja mati,
Ti nam hočeš pomagati
Zdej jen na vsaki čas,
Kedar se duša loč vod nas.
Kedar duša gre s telesa,
Mati sprejme gor v nebesa:
Gor bomo častil Boga
Iz celiga svojga srcá.
Grešnik, delaj zdaj pokura,
Dokler je še čas in ura:
Kedar pravo pokuro striš,
Potem pa gnado zadobiš.

6558.

(Iz Logatca.)

Pujte, pujte, drobne tičice,
De bo sjalu sončice
Na moje drobno srčice.
Tičce lepo pojejo,
Bugu čast, hvalo dajejo
Za vse gnade in dari,
Ktere Jezus nam deli!

Marija pomočnica. II.

6559.

(Iz Gor. Vrtojbe.)

Danes je en sveti dan,
Od Marije k nam poslan,
Noter to—vižo (?) častitljevo
K ljubi devici Mariji.

6556. *Zapisal* I. Kukuljević. — *Iz njegovih »Pesmi« 215.*
6557. *Zapisal* Jožef Samotorčan. — *Iz njegove zbirke.*
6558. *Zapisal* Andrej Prebil; *povedal* Al. Hočevar. — *Iz prepisa v M. Rodeta zbirki IX. št. 59.*
6559. *Zapisal* Jožef Cejan; *pravila* Tina Šauerjeva. — *Iz Cejanove zbirke II. št. 5.*

Marija v nebesih na troni stoji,
Usmiljenega Jezuša na ročelji drži,
Ona je lepa, obgvantana,
Svetim roženkrancem obcieręna.
Srečna je sestra in srečen je brat,
Kateri k Mariji prteče rad.
Duše v vicah vpijejo,
Marijo na pomoč kličejo,
Ona jim bode pomagala,
Svetega raja raztalala.
Kdor se Mariji prporoči,
Ona ga nikdar ne zapusti.
Prporočimo se tudi mi,
Da nas nikdar ne zapusti!

6560.

(Iz Renčan.)

Marija v nebesih na troni stoji,
Usmiljeneha Jezuša na ročlji drži.
Ona je lepo ohvantana,
Svetim roženkrancem obcierana.
Dušice v vicah vpijeju,
Mariju na pomoč kličeju,
De bi jim ona pomagala,
Svetega raja raztalala.
Prporočimo se tudi mi
Ljubi Devici Mariji,
De bi nam ona pomagala,
De bi bli vsi zveličani,
De bi svet'ga raja vživali.

Marija pomočnica. III.

6561.

(Iz Blačan v ziljski dolini.)

Devica Marija, ti naša gospa,
Boš Boga prosila za grešnike vse,
Za grešnike vse ino tudi za me.

Marija pomočnica. IV.

6562.

(Iz Podgorja.)

[Odlomek.]

Oh Marija, oh Marija,
Pojdi z nami v kompanijo!

Marija pomočnica. V.

6563.

(Od Sv. Andreja pod gorami.)

Marija devica
In sveta Trojica,
Pomagala boš,
Kadar bomo morli vmreti
In od sveta slovo vzeti!

6560. *Zapisal* Jožef Cejan; *pela neka beračica iz Renč.* — *Iz zbirke Cejanove III. št. 48.*

6561. *Zapisal* Mat. Majar. — *Iz CP. 128. (Napev 13.).*

6562. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz Scheiniggovih NPKS. št. 75, kamor je ponatisnjena iz Hermanna I. 259.*

6563. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz prepisa Fr. Praprotnika.*

Priporočevanje Mariji. I.

6564.

(Iz Ihana.)

Marija, váhko noč!
Te prós'mo za pomóč:
Marijo devico
Jo lub'mo cevo noč!

Boš dolъ légava,
Boš gorь vstájava,
Se spomnъ, se spomnь,
K' boš v večnast rajžava.

Le sturь svetъ kriš,
Hudič se vadpoveš,
Marijъ devicъ
Se pá prpóročiš!

Marija, vahko noč!
Te prós'mo za pomoč:
Nas vari, nas vari,
Marija, cevo noč!

Priporočevanje Mariji. II.

6565.

(Z Blok pri Cerknici.)

Marija, tjeb zročimo se,
De buoš nas ti varvala

In srječnu guor ne zvejzdice
V nebjesa prpelala.

Priporočevanje Mariji. III.

6566.

(Iz gorjanske okolice pri Bledu.)

Kdr bomo mogl.e umret.e,
Dej nam ti pomoč prjet.e:
Marija, Marija, le ti pomagej nam!

Kdr duša gre 'z telesa,
Jo britkost jьn strah pretresa:
Marija, Marija, le ti pomagej nam!

Kdr wura nam wodbije,
Nas ta črne grof zakrije:
Marija, Marija, le ti pomagej nam!

Kdr woči wotemnijo,
Wusta na govarijo:
Marija, Marija, le ti pomagej nam!

»Jaz imam mater, ki prosi za me.«

6567.

(Iz Selnice ob Dravi.)

Jaz mam pa no mater,
Ki prosi za me,

Marijo devico,
To sladko ime.

6564. *Zapisal* Anton Breznik; *pela* Štučkova Neža. — *Iz Breznikove zbirke III. št. 26.*

6565. *Zapisal* Iz. Modic; *pel* T. Hiti. — *Iz Modčeve zbirke št. 14.*

6566. *Zapisal* Ivan Kunšič. — *Iz njegovega rokopisa, ki ga je hranil Vlad. Levec.* Kdr *je napačna pisava za* Kъdr *ali* Gdъr; *drugi zapis ima* Kadar, *pisan je bolj v knjižni slovenščini, sicer se bistveno ne loči od zgoranjega natiska.*

6567. *Zapisal* Fr. Praprotnik. — *Iz njegone zbirke.* — Kar = nikar. *Prim. št. 6143, 6148.*

Še kjer sem kol hodil,
Še kjer sem kol bil,
Na Marijo sem zmislil,
Pri njej bi rad bil.

Marija devica,
Precartana stvar,
Sam Jezus jo je ljubil,
Zakaj b' jo jaz kar?

Marija svetega rožnega venca.

6568.

(Iz Biljane v Brdih.)

En zlatni cedelc je pisan,
Noter v staro faro poslan,
V staro faro bljensko
Pred lubu devicu Mariju.

Srečna je le fara ta,
Ki tako lepo andoht ma,
Kakor v fari bljenskej
Per lubi devici Mariji.

Luba devica v tronu sedi,
Vsmileneha Ježuša v rôce dèrží:
Ona sej je ljepú ohvantana,
Z svetam roženkrancam ocjerana.

Kdar sveti roženkranc molimo,
Mariji krono spljetamo:
Oj z bjelemi, z rumenemi, z rudečemi
Oj ljepú ocjerana z rôžcami.

Naj bo sestra al pa brat,
De le k Mariji perteče rad:
Ona sej jim bo perpomahala,
Svetleha raja odpirala.

Dušice v vicah vpijejo,
Marijo na pomûč kličejo:
Ona saj jim bo perpomahala,
Sveteha raja odpirala.

6568 *Zapisal* Matija Majar. — *Iz prepisa v VO. XIV*[1]. *30. »Pěsem tu pěvaju pred onom, što se zove »12 urah device Marije.« (to je pred pesmijo naslova »Prva je ura te noči«, prim. št. 4869—4879). — Majar jo je natisnil v CP. 134—135 s temi premembami:* 2] V staro faro je p. — 4 ljubo devico Marijo — 5 Srečna — 6] Ki bratovščina lepo 'ma — 7 ski — 8 lubi 9] Roža Marija v troni s. — 10] Vsmilenga Jezusa v roci d. — 11] Ona saj je lepo oblečena — 12] S roženkrancam venčana — 13 Kadar . . mol'mo — 14 spletamo — 15] Oj s belimi, s rudečemi — 16] Oj lepo venčana s rožcami — 18 Da — 19] Saj mu bo pomagala — 20] Mu sveti raj odpisala — 22] V pomoč Marijo kličejo — 23] Saj jim bo pomagala — 24] Jim sveti raj odpirala.

Razdelek II.

Narodne molitvice.

»Jaz gore vstanem, milo zdahnem.«

6569.

(Od Nakla.)

Jest gor vstanem,
Mil' 'zdahnem.
Zakaj 'zdahnem?
Za Ježšovo martro,
Za Ježšov' trpljenje,
Za Ježšovo nedolžno smrt:
Bodi, Ježš Krišč,
Ostan' vselej pri nas! Amen.

De moja duša ne zaspi,
Telo napoji,
Svet Duh v me,
Svet križ v te,
Usmiljen Ježš nad nam' in pred nam',
Se ne bod'mo nič hud'ga bal',
Špiže, viže
Čez gore, čez góre,
Čez vse ta hud'.
To svahk' ime Ježš in Marija, sv. Jožef
Bod' zapisan' na mojem čel',
Zapisan trikrat'!
Trikrat Bog pomagaj,
K' se bo moja d'šica telesa vočiva,
Pristop' Ježš in Marija,
Spreljuba sveta Ana,
Mat' te matere sinu, Ježša Krišča.

Pros' ti tvojo ljubeznivo hčero,
De b' ona votva moja besednica bit',
De b' ona votva svojga ljubezniv'ga sina prosit',
De b' on votu men milostliv bit'
Ob ur smrti. Amen.
Ježš Krišč stoji v oblac',
On je vstvaru zemljo in nebo,
Men je dal dušo in telo.
Bog oče pred nam',
Bog Sin za nam',
Svet' Duh nad nam'.
Tako je reku: »Le sem sveta Šent-Ana,
Bom zadev teh pet krvavih ran,
K' so m' jih judje dal',
K' me niso spoznal'.«
Dan's je svet' dan,
Svet petek sam,
K' je Ježš vovlen biv,
Šibam je šiban biv,
Z gajžlam je gajžlan biv.
Njegove rane so b'le gor djane,
S krv'jo napojene,
S soljo nasoljene,
Ven je tekva voda in kri.

6569. *Zapisal* Melhijor Mohar. — *Iz zbirke Ivana Vrhovnika str. 23—25.*
Špiže, viže *je pač velevnik:* špižaj, vižaj.

Tako mat' Marija govori:
K'ter' bo vsak dan to molitvico zmolu,
Mu bom dav tri dušice iz vic:
Eno očetu, eno mater',
Eno njemu samemu. Amen.

»Marija je zjutra zgoda vstala.«
6570.

(Ziljska.)

Marija je zjutra zgoda vstava,
Šva je v mesto Jeruzalem.
Tan tri žvahte rože rastajo,
Marija jih je vtèrgava,
V svojan sèrci ohraniva:
Pèrva je Bug voča, drug(a) Bug sin,
Treča Bug sveti Duh. Amen.

»O lepa rož'ca Marija, skozi vas solnce sije.«
6571.

(Iz Adlešič)

O lepa rož'ca Marija,
Skozi vas solnce sije
V zimi in v letu
Po vsem voljenem svetu.
Angel zapoje, Marijo zazove:
»Stan'te, stan'te gor, Marija,
Vaš ljubi Jezus sinek vas kliče!«
Marija so gori hitro vstali
In so Jezusa prašali.
In Jezus je odgovoril:
»Kdor bi to molitvico izmolil
Vsaki mladi petek,
Vsako mlado nedeljo,
Bi tri dušice iz vic izpeljal;
Prvo očetovo,
Drugo materino,
Tretjo pa sam svojo!«

Jezusovo trpljenje (Zlati Očenaš). I.
6572.

(Iz Orlje vasi pri Braslavčah.)

Sveti zlat(i) očenaž,
Ku ga je molu Jezus naš.
Jezus pride dvol z nebes
Tim bugm grišnikom.

6570. *Zapisal* M. Majar. — *Iz njegovega rokopisa, ki ga je hranil Miklošič. V Vrazovem prepisu v VO. XIV. b. 34 je to le premenjeno:* 1 zgůda vstala. — *Za prvim verzom je vtaknjen ta:* U frišnej vodici je se vmiła — 3 žlahtne rôže — 4 vtergała — 5 serci ohraniła — 6 Bůg oča, druga Bůg — 7 Bůg. — *Majar je natisnil pesem v »Novicah« II. (1844) 138 v spisu »Nekaj od Slovencov«. Ta natisek se loči od zgoranjega v tem:* 1 vstala — 2 Šła — 3 Tam . . žlahtne . . vastejo — 4 vtergala — 5] V svojim sercu ohranila — 6 Bog . . Bog — 7 Tretja Bog. *Natisek Scheiniggov v NPKS. št. 114 se loči od natiska v »Novicah« v tem, ne gledé na zlogotvorni* r *za* er: 1 zjutraj zgodaj — 5 svojem.

6571. *Zapisal* Ivan Šašelj. — *Iz njegovih »Bisevnic« I. 150:* 9 prenašali.

6572. *Zapisal* Rudolf Cilinšek. — *Napisana na posameznem listu, ki mi ga je poslal Val. Jarc.*

Opomnja. Gledé pesmi o Jezusovem trpljenju primerjaj v I. zvezku št. 452 in dalje. Narodne pesmi o zlatem očenašu omenja že Šteržinar v svoji knjigi »Catholiſh kerſhanſkiga Vuka Peiſſme« 1729, na str. 9., kjer piše tako: »Treki inu ſadni urshoh, ſakai ſo lete ſvete Peiſſme ſturiéne, ie leta; debi te druge praſne,

Hudi judi so se pritekovali (?),
So Jezusa v vrtu našli,
Ki je prelepo moliv.
Še trdu so ga zvezali,
Še dalje so ga peljali
Do solnčnega zahoda,
Do božga groba.

Tam zamirka veliki križ,
Ves iz železom ukovan,
Jezusu nakladan.
Zadijo ga čez čisto Donavo.
Prener Jezus to vodo Donavo prebrede,
Sedemdesetkrat umedli.

Tam zamirka še ne judne tri:
»Pomagajte mi!«
Kako so vbomo pomagale?
Kamenje na rame nakladale!

»»Kaj pa bomo z Jezusom?««
(So) sramote dilale,
H križu so ga pomerile.

Križ je bil prevelik,
Jezus pa premejčkn.
Križa je škoda žagati,
Jezusa je škoda šparati.

Nategnil so ga na ta sveti križ,
Vse negove žilce so popokale,
Vnkaj teče sv. rešna kri.
Marija slišala ta jok
In klagvaje.
Jezus pa pravi [in govori]:
»Janez, Janez, jugr moj!
Odpel to ženo od sv. križa,
Da se ji srce ne utrga!«
Marija pa pravi [in govori]:
»Usmil se tavženkrat Bogu!
Dovsihhmav sm bla mati tvoja!
Posihmav bom pa žena tvoja!«
»»Jaz bi še rad rekel: Mati, mati moja,
Pa se še m bol srce trga,
Kokar vsak mate(r) po svojem detetu!«

Jezus že na svitlem križu umedli,
Svojo bogo dušo izpusti.
Vse skale so popokale,
Vse svite žene so jokale:
(J)učte se, žene in može!

Kir bo to molitev molu,
Rešil bo tri duše z vic:
Ena bo očetova,
Druga bo materna,
Tretja bo samga svojga grešnka.

Grišnk bo zaslužu veki lun,
Pred Bogom pa ta nebeški trun. Amen.

6573.

(Iz Sela pri Črničah.)

Mol'mo ta sveti zlati očenaš,
Kjer ga moli Ježuš naš.
Jezus pride dol z nebes,
K nъm ktem velikim grešnikom prtikoč.
Jezusa na vrti vlovijo,

nanúzne, ſolsh peiſſme opuſtíli; naméſti taiſtih pak te ſvete peiſſme peli. Kai nuza, de ſe nekatéri ſant al dekelzh veliku peiſſem navuzhy; katére ſo od godzov ſturiéne; aku ſo lih od ſvetnikov; vender ſo ſolsh, zhes Boshio veiro, inu vezh k shpotu, koker k zhaſti teh ſvetnikov: Koker ie ena ſila douga Peiſſem od Pſalmiſta Dávida, od slátiga ozha nasha *etc. Katére peiſſme ſo zhes Boshio veiro. Slaſti pak de bi ta mladi ſolk te hude, navárne naſrûmne peiſſme opuſtov, katére ſo greshne, inu uſe ludy pohuíshaio: Lete ſvete peiſſme pak vas inu druge pobúlshaio inu potróshtaio.« Tukaj omenjena* dolga *pesem o kralju Davidu ni danes več znana; sploh se David imenuje v narodni pesmi le enkrat.*

6573. *Zapisal* Jožef Cejan; *pravila* Meta iz Sela. — *Iz Cejanove zbirke II. št. 17.* »4 prtikoč = pritekoč; 11 pan = drevo, Baum, Bam, pan, *kakor* sam, san — 27 rebke = rebra, reberca, rebrce, rebrke, rebke — 30 dročiti,

Pretrdo ga zvežejo,
V zelen gozd ga peljejo,
Iščejo drevca dolzega,
Še k martri prpravnega.
Še najt' ga niso mogli,
Zagledajo en pan,
Se železom okovan.
Ježuša ga nanje položó,
Pod tu nu goro zapodó.
Prej ko Jezus tu vodu prebredi,
Sedemdesetkrat omedli.
Še Jezus takoj govori:
»Judje tri, pomagajte mi!«
Še tako so mu pomagali:
Kamnje so mu nakladali,
Špota z žnjega delali.
Nu glihnu hišu ga peljeju,
Svetmu križu ga prmerjeju.
Škoda križa žagati,
Škoda Jezusa šparati.
Tako močno so ga nategnili,
So žilce, repke ž njem popokale,
Ž njega teče sveta rešnja kri.
Marija teče proti vratcem,
Marija vratce dročla.
(So se) sesule koj pepeu.
Marija zdol pod križ poklekнila,
Silno žalostna je bila,
Kjer je sojga sinka vidla.
»Janez, Janez, joger moj,
Pelj' to ženo spred mené!
Sej bi teu reč ‚Mati moja‘,
Pej bi se srčce utrgalo!
Po vsakem ljubem sineki,
Po vsakem ljubem deteti!«
Cerkovni prah se dole drou,
Večni leben s sebe sprou.
Svete žene jokajo,
Žive skale pokajo:
Molčite, žene nuj mužje!
Kdor bo to sveto pesem peu,
Bo tri duše ŭon z vic vzeu:
Naj poprej bo očeva,
Potle materna,
Potle samga sojga grešnika.
Kdor bo to molitevcu zmoliu
Vsaki petek pred obedam,
Vsaku sabotu pred kosilam,
Ta bo rešu tri duše z vic.

6574.

(Iz Št. Andreža pri Gorici.)

Mol'mo ta sveti zlati očenaš,
Kjer ga moli Jezus nęš
Pr' ni mizci rezani:
Je pršu dol z nebes.
Judje prtekujejo,
Jezusa u vrti lovijo,
Sa štrikami ga zvežejo,
Ga peljejo v en zelen gozd.
Tam iščejo drevca ravnega,
Za Jezusa prpravnega
Križ je biu prevelik,
Jezus premajhen.
Jezusa raztegnejo,
De mu njemu žilce pokajo,
Ga zapuodijo na nu turnu vodu.
Prej ko tu vodu prebrede,
Sedemdeset botov omedli,
Srača jude tri:
»Judje, pomagajte mi!«
»»Čakaj, ti b'mo pomagali!««
Še več kamnja so nasedljali.
Žive skale so pokale,
Svete žene so jokale:
»Ne jokajte mene,
Ampak grehe vaše
In vaših otrok!«
Tri patki spiu,
Tri dušice z vic rešiu.

---

dročim, droču, dročjen = dotakniti — 41 = Cerkveni prag se dol podrl.« — *Glede* Pod tu nu goru *(v. 14.) prim. v prejšnji številki* »Donavo« *in* turnu *v nasl. štev. (v. 15.).*

6574. *Zapisal* Jožef Cejan; *pela* Marija Nemec-Lutman. — *Iz njegove zbirke II. št. 16.* »turen (iz naturen) = čist?; spiu = izpel.«

6575.

(Iz Dol. Vrtojbe.)

Danes je en sveti dan,
Sveti patek sam,
Kjer je Jezus vlovljen biv,
Se šibami je tepen biv,
Z gajžlami je gajžlan biv.
Njegova sveta glava
Je s trnjem omotana.
Njegove svete uste
So b'le zapljuvane.
Njegove svete oči
So b'le zasramovane.
Njegov sveti nosek
Je biv s krvjo ometan.

6576.

(Iz Šempetra pri Gorici.)

Sveti zlati očenaš,
Ker ga je molil Jezus naš:
Jezus na kolenih kleči
In krvavi pot poti.
Judje so Jezusa vlovili,
V vrtnu hišu so ga peljali,
Na pesn (!) stol so ga posedli.
Grozni križ so mu napravljali,
Svoje svete ročice in nožice
gor pribili.
Marija zasliši to tukljanje,
Gori teče, doli pade.
Cele tri ure se ne prebudi,
Pod svetim križem govori:
»Ti si sin moj,
Prej sem bila tvoja mati,
Zdaj sem tvoja žena!
Jezus drugič na sveten križu govori:
»Saj vem, da se bi vam srčice trgalo,
Kur vsaki bogi materi
Pri svojem deteti.«
Jezus na desno stran
Je nagnil svojo glavico
In je dušico pustil.
Solnce je otemnelo,
Zvezde so od neba kapale.
Žive skale pokajo,
Svete žéne jokajo.
Ribce ne morejo plavati,
Ptice pod nebom ne pojejo,
Rožce na polju ne cveto,
Ker je Jezus pustil dušico.
Amen.

6577.

(Z Gorjanskega na Krasu.)

Danes je petek:
Jezus je vlovljen bil,
Jezus je delč peljan,
V to mesto Jeruzalem.
Tam se mu špodelajo,
Križ mu delajo.
Križ je velik,
Jezus majhen:
Križ je škoda žagati,
Jezusa je škoda šparati.
Jezusa so nategnili
Ino ga na križ pribili.
Jezus je prosil eno kapljo pit,
So mu dali žuča pit.
Jezus si je po sebe vlil:

6575. *Zapisal* Jožef Soban. — *Iz zbirke Jož. Cejana V. št. 56.*
6576. *Zapisal* Jožef Cejan. — *Iz njegove zbirke V. št. 20.* — Tri ure *(v. 12.) v rokopisu* dveri.
6577. *Zapisal* Andrej Štrekelj; *povedala moja mati.* — *Iz bratovega rokopisa.*

Tega nisem žejen nepotreben,
Ker dušice nad menoj vpijejo.

»Šentjanž, šentjanž, joger moj,
Vzemi to sveto ženo spod križa,
Ker mi bolj teško stuori,
Ko vsa moja bridka martra.«

Ta, k' bo to molitvico molil,
V ognju ne bo gorel,
V vodi se ne bo vtopil:
Pred njim bo šla Marija,
Za njim bo šel Jezus. Amen.

6578.

(Iz Ihana.)

Dôn's ja vêlьk dan, ker ja petьk sam, k' ja Jъžъš ujъt biv, iz štrikam zvezan biv, iz gajžlam gajžlan biv. Nъgóva sveta gvava jz tarnam vakovana. Nъgóve svete ušesa so z maham zamašene. Nъgove svete usta so jz blatam začofane.

Mat' božja ja poh križ prtékva, se ja mílъ prekvaníva. »Lub' moj Jъzus, kaj ti za 'ne matre trpíš!« »»Mat', mat' moja, na čárnъ zemlъ!««

»»Kdor bъ te molituce molu vsak petьk, vsako sъbóto, jast 'mo vtóv datъ dobъr vъn: tri dъšice z vic, jano vačetavo, jano materno, jano pa samo sojó.

6579.

(Iz Ihana.)

Judjъ so Jъžьša vjel', pretrdó zvezál', v áno sodno šišo gnál'. Tavžьnt 'n tavžьnt ran so mo dal, * ga vъn sъgnal'. * Tam ja biv an les triintridьsьt let star. * Judje ga vъn zuléčejo, * Jъžъšъ ga na rámo denejo. * Jъžъš ga nese na góro Kalovárijo. * Ga po svét'mo kriš' rъspnó, * žil'ce 'no kite po n'm pokajo. * Marija to zasliš', * močno joka 'n bloka, * hitъr j' tekva na góro Kalovárijo. * Po nъ ja tak pot teku * k' áne vinske jagade. * Marija duàl pade, vamъdli. * t'kó dovg', de Jъžъš spregovari: * »O jogъr, jogъr, svet' Šnt-Janž! * Nъsíte to ženó spod moj'ga križa: * Ta žena se men' bъl smil', * kokъr vse moje rane.« Škále so začele pokat, * svete žené jokat. * Jokajmo se tud' mi, bratjъ 'n sestre * na tъ čarnъ zemlъ. Amen.

6578. *Zapisal* Anton Breznik; *molila* Trlka. — *Iz Breznikove zbirke IV. št. 21.*

6579. *Zapisal* Anton Breznik; *molila* Stradeževa Lucija. — *Iz Breznikove zbirke II. št. 76.*

6580.

(Torovo.)

Dons je jъn božji dan,
Častitlivi svet petek sam.
Ljudje so se napotili
Iskat lesa za Kristusov križ.
Srečov jъh je 'n stari mon,
Poprašov jъh je: »Vi možje,
Kam pa vi greste?«
»Mi gremo lesa iskat,
De bomo Jezusъ križ delali.«
Dobili so ga:
U vod' je ležov tri sto let,
Povhn s svincam je zalit...

Trpljenje Jezusovo. II.

6581.

(Iz Gor. Vrtojbe.)

Dъnъs ta dan,
Ki je ta svieti patъk san,
Ki je biu od Ježuša pozdravljan
U tem miesti Jeruzalem.
Stъbri sъ stali,
Stъbri stojije,
In h stъbrъm so ga privezali,
S hiše so shajali,
Inu sodbu mu sь dali,
Na sv. križ ga sъ prmirvali.
In Ježuš je biu premičkъn,
In križ je biu prevelik.

Križarji sь t'ku djali:
»Križ je škoda žagat',
Jezusa potegnimo!«
In Jezusa so potegnili.
In svoje svete rane
Sъ bile gore dane,
Soje svete žilce
Sъ se vse pretegnile,
In soje svete uhe
Sъ b'le z mъh'm z'mahane,
In soje svete uste
Sъ b'le z lužъm zacmokane,
In soje svete očce
S pljuvъm zapljuvane,
In soja sveta glava
S trnjem kronana.
In Marija devica
Je pod križъm klečala,
In je milo zdihovala.

Jezus je na svetim križi odgovori:
»De bi vam jest rieku:
‚Vi, mati moja!'
Bi srčce se z Vas trgalo,
Ku usaka luba mati,
Ko vidi sojga sina
U revъh in težavъh.«
Potem je Jezus glavu nъgnu
Na soju desnu stran,
Je dušicu pustu.

In suonce je tъmno postalo,
In luna je mrčala,
In zviezde sь z neba dol padale,
In stanovne skale sъ pokale
In cerkveni prah' sъ se odprli
In suočna uoda je gor ustajala,
Ribce v morji trepetale
In svete žene sъ jokale.

Marija devica je tako rekla:
»Ko bi jest mogla znejdit
Niega takega človeka,
Po celem sveti,
Da bi to moliteucu zmolu

6580. *Zapisal* Franč. Stelè. — *Iz njegove zbirke IV. št. 35. Pevka je pesem skoraj vso pozabila.*

6581. *Zapisal* Jožef Cejan; *pravila* Tinčka Gorkina. — *Iz Cejanove zbirke III. št. 46.* »Stanovne = trdne.«

Usaki sveti patък
In usako nedeljo zjutraj,
Bi rešiu tri dušice:
Prva bi bla očeva,
Druga bi bla materna,
Treča sama njegova. Amen.«

6582.

(Z Iga pod Krimom.)

O gospod Jezus Kristus,
Ki si za nas krvavi pot potil!
Judje so ga popali,
Trdno so ga zvezali,
V sodno hišo so ga peljali,
Na sodni stol so ga posajali,
Ta križ so mu narejali
Iz tega zamokrega lesa,
Ki je triintrideset let v ti vodi ležal.
Na ramo so mu ga dali,
Daleč so gnali.
Na goro Kalvarijo so ga prignali,
Na križ ga pribijali.
Marija zasliši to trkanje in tarnanje,
Priteče pod ta sveti križ,
Gor pogleda, dol pade,
Tri ure omedli,
Četrto uro se komaj prebudi.
Jezus sè svet'ga križa odgovori:
»Sveti Janez, sveti Janez, prerok božji,
Pelji to sveto ženo izpod moj'ga križa,
Ke njen jok meni tako težko de,
Bolj kakor moje vse bridke martre!«
Marija odgovori:
»Smili se Bogu!
Dozdaj sem bla jaz mati tvoja,
Odzdaj pa jaz desna žena tvoja!«
Zdaj Jezus tako odgovori:
»Ko bi jaz vam mati dejal,
Bi se vam prec srce odtrgalo
Kot vsaki ljubi materi
Po svojem ljubem detetu!«
Jezus te besede spregovori,
Nebo se odpre, duša telo pusti.
Žive skale pokajo,
Svete žene se jokajo,
Cerkveni pragi se vun vale,
Tičice pod nebom ne pojo,
Rožice po polju ne cveto,
Ribice po morju ne plavajo,
Zvezde na zemljo padajo,
Solnce temni,
Luna mrači,
Grobi se odpirajo,
Mrtvi gor vstajajo:
Vse žaluje, vse žaluje,
Da v njem stoji vsa verna čast,
Ker bo prišel nas sodit sodni dan.

Trpljenje Jezusovo. III.

6583.

(Iz Gor. Vrtojbe.)

Naš zveličar Jezus Kristus
Predzadnji večer je storiu teštament,
Je zapustu jogram ta živi sv. zakrament,
Je v martru šou,

6582. *Zapisal* Jožef Mencej: *pela stara ženica na Igu.* — *Iz njegovega rokopisa, ki mi ga je izročil dr. Šlebinger.*

6583. *Zapisal* Jožef Cejan; *pravil* Filip Černè. — *Iz zbirke Cejanove IV. 44.* — Hriešna hiša *je v tej in v naslednjih pesmih popačeno iz* grihtna hiša *(Gerichtshaus), ker goriški Slovenci ne poznajo* griht, *ampak le* rihta.

V le-ta vrt se je približou,
Krvavi pot potiu.
Judje so pršli u ta vrt,
So Jezusa vlovili,
Pretrdo so ga zvazali,
V tu hriešnu hišu so ga peljali.
Tam mu delejъ ta teški križ,
Iz tiega hrastovega lesu.
Kadr mu ga naredijo,
Na svoje svete rame položijo
In ga zapudiju na tu goru Kalvariju.
Kadr gore pride,
Mu ga dole snamejo,
Na ta križ ga prbijejo
In visoko gor povzdignejo.
Še takrat Marija pŕteče pod ta križ
In gore pogleda,
Tri ure obleži od velike žalosti,
Četrto se gore spremeni
In vsmiljen Ježuš spregovori:
»Mati moja!
Sej vem, da se vam je srčice vtrgalo,
Kakor vsaki ljubi materi,
Po svojem ljubem deteti.«
Še ne dobro to besedco spregovori,
Sej se svoja glavca je vpognila
In Jezus je dušu pustu.
Solnce je otemnelo,
Zemlja se je tresla,
Grobi so se odpirali.
Mrtvi so gore vstajali,
Skale pokajo,
Svete žene jokajo,
Hriešna hiša se je odklenila,
Cerkveni prag se je razdeu
Od vrha do tli.
Lilje na polji ne cvedejo,
In ribce v morji ne plavajo,
Tičice v lufti ne pojejo,
Kjer je Ježuš dušu pustu.

Trpljenje Jezusovo. IV.
6584.

(Iz Gor. Vrtojbe.)

Ježuš u vrti kleči,
Krvavi pot poti,
Jezusa so judje vlovili
U nu griešnu hišu so ga peljali,
Na griešen stou so ga posedli,
Krivim pričem so ga črez dali,
Na tu goru Kalvariju so ga peljali.
Tam so mu sveti križ naprauljali,
Na sveti križ so ga prbivali.
Marija sliši tu sveto tuklanje,
Gore teče,
Dole pade,
Ona omedli,
Cele dve uri se ne spremeni.
Marija se gore sprebudi,
Ježuš žalostno na sv. križi odgovori:
»Šent Janž, jogr moj,
Pelj' tu ženu spod moj'ga križa,
Kjer mene mi ona težej stri,
Ko vsa moja britka martra!«
Marija žalostna odgovori:
»Sin moj, sin moj!
Dozdaj sem tvoja mati bila
Enu zdej sem ena druga žena!«
Ježuš žalostno odgovori:

6584. *Zapisal* Jožef Cejan; *pravila* Pepa od Blaža. — *Iz Cejanove zbirke III. št. 36.*

»Jest bi vъm reku ‚Mati moja‘,
Ma vъm bi se srčce utrgalo,
Kakor usaki ubogi materi
Po sojim ljubim deteti!«
Jezuš soju svietu glavičicu
Nagne na diesnu stran,
Soju svietu dušicu pusti.
Žive skale pocaje,
Svete žene jokaje,
Ribce u morji ne plavaje,
Ptice u lufti ne pojeje,
Rožice na vrti ne cvedeje
Od velike žalosti,
Kjer je Ježuš soju svietu dušicu postu.
De bi se en tajšen znejšu,
Ki bi tu svietu molitevcu speu,
Reši tri dušice z vic:
Prva je očeva,
Druga je materna,
Treča je sama soja!

6585.

(Iz Gor. Vrtojbe.)

Jezus u vrti kleči,
Krvavi pot poti.
Ježuša ga so judje ulovili,
U griešnu hišu so ga peljali,
Na griešen stou so ga posedli,
Krive priče črez njega gréje,
Na goru krvavu ga peljeje,
Na sveti križ ga pribijeje,
Ker Marija to zasliši,
Gore teče,
Dole pade,
Spremeni,
De dve uri se ne prebudi.
Jezuš na svetim križi odgovori:
»Šent Janž, šent Janž, jogr moj,
Uzdigni gor tu ženu,
O, kjer ona mi težej stri,
Ko svoje bridke martre!«
Svete žene jočeje,
Svete skale pokaje,
Ribce u morji ne plavaje,
Tičice u lufti ne letaje,
Od te velike žalosti,
Kjer je Jezuš na svetem križi
Soju svietu smrt storu.
Ta k' zmoli tu moliteucu
U jetro enu zvečer,
Reši tri duše z vic:
Prva bo očeva,
Druga bo materna,
Treća sam'ga sojga griešnika.

6586.

(Iz Ihana.)

Jъžъš ja šou iz jogrъm
Guar na ta vârt,
S kъrvavъm potam
Začeu to smart.
Nausmílъn ja gajžlan biu,
S târnavo krono je kronan biu,
Tъškó ja nesu svetъ kriš,
Dъ b' le mi pъršlъ v porodiš!
Za nas ja umaru na svetmo kríš,
Skoz to nam ja nъbó vahpârt.
Jъžъš zaupije guar u svet' nъbo
Prut' suàjmo vačet' nъbeškemo:

6585. *Zapisal* Jožef Cejan; *pravili* Juta Kovačeva *in hči* Pepka. — *Iz Cejanove zbirke III. št. 35.*

6586. *Zapisal* Anton Breznik; *povedala (molila)* Jurčetova Micka. — *Iz Breznikove zbirke V. št. 13.*

»Vače, vače, lubь moj,
Koko sъm jast žejьn!
Jast nisъm žejьn vina ne vade,
Jast sъm žejьn vernъh dъšic,
Dь b' jьh le rešu vin iz vic.
Júdjь Jъš'šь pit' nar'dé,
Iz jesham in žoǫčam ga napojé.
Jъžьš pokusu méjhъnь,
Pa sь ja stresu rámъnъ,
Stresva se je zjamla jьn nъbó,
Zjamla pod nām', nъbó nad nām'.
Sivne škalé pokajo,
Jъruzalemske žъné se jokajo,
K' vid'jo Jъš'ša na križ' pъrpetъga,
Na známnъ križa svetъga.

Trpljenje Jezusovo. V.
6587.

(Iz Adlešič.)

Jezus je zjutraj zgodaj vstal,
Stopil na svoje svete nožice,
Umil je svoje svete ročice.
Tam je šel na vrt Gecemane,
Je izmolil jeno majhno molitvico.
Kadar ga judje zaslišijo,
Ga jemledo in peljado
V Janezovo hišo,
V Janezovo hišo,
Rihtarjevo hišo.
Tam mu še odgovor dajo:
»Tam pri vodi Jordanu
Ga že en les čaka
Na Jezusovo težavo.«
Ko to Marija zasliši,
Ona omegli, na tla pade
In progovori Janezu:
»Janez, Janez, pejmo van,
Da še vidimo Jezusa živega!«
Janez je rekel Mariji:
»Žena, žena, kaj ne veš,
Da po noči van ne smeš!
Naj petelinček odpoje polnoči,
Naj mežnar odzvoni beli dan,
Naj svitla danica gori pride!«
Marija in Janez sta šla
Prot' onemu mrzlemu studencu,
Tam je stala jena mlada judinja.
»Dobro jutro, mlada judinja!«
Ona je pa molčala,
Ko da bi slišala ne b'la.
»O tiho, tiho, mlada judinja,
Ti boš po meni žalovala,
Ker ne boš nebeškega kraljestva vid'la!«
»Oh kako bom jest po teb' žalovala,
Ker se vse judovsko mesto veseli,
Ker bodo Jezusa križali,
Jezuša nazarenskega!«
Tam so Jezusa pribili
Za njegove svete nožice,
Da so vse žile in kite pokale,
Marija je pod križem stala,
In krilce je gori držala.
Notri je tekla sveta rešnja kri,
Sveta rešnja, farbna, rožna kri.
Šla Marija na visoke gore,
In je pokropila in je rekla:
»Tod bo rastla vinska trtica.
Šla je Marija v ravno polje,
In je pokropila in je rekla:
»Tod bo rastla rumena šenička.
Kadar se bodo ti zakramenti delili,
In kdor jih bo po vrednem sprejemal,

6587. *Zapisal* Ivan Šašelj. — *Iz njegovih »Bisernic« I.* 150—153. Farbna, rožna kri *je pač po nemškem* ‚rosenfarben Blut'.

In molil vsaki mladi petek, Prvo očetovo,
In molil vsako mlado soboto, Drugo materino,
In molil vsako mlado nedeljo, Tretjo pa samo svojo.«
Bo tri dušice iz vic izpeljal:

Sedem besedi Jezusovih.

6588.

(Ziljska.)

Perva beseda Ježušova, ki je Ježuš govoril, ko je na svetam križi visoł. On je zavpoł k očetu nebeščemu: »Moj Bog, moj Bog in moj Oče, odpusti sovražnikom mojim, oni ne vejo, kaj delajo, ko nedolžno kri prelivajo!« Vsmileni Ježuš bodi tudi milostliv meni, vbogemu grešniku, amen!

Druga beseda Ježušova, ki jo je Ježuš govoril, ko je na svetem križi visoł. Zraven nja sta bla dva razbojnika, aden na levej strani, aden na pravej. Koj levi razbojnik govori: »Al si ti pravi Sin božji, stopi iz križa, pomaj nama in sam sebi! Prej si drugam pomagał, sda še sam sebe ne moreš pomagati.« Drugi razbojnik govori in ga svari: »Mołči! mołči, oj tovariš moj! ti ne veš, kaj govoriš: al ne veš, de je on pravi Sin božji? Vendar le volno tarpi martro, ki jo vendar zaslužił ni, midva sva je pa vredna, sva jo zasluživa, po naju delu lon prejevleva. Oh moj Ježuš, kda prideš u nebeško kraljestvo, spomni se me razbojnika!« Ježuš je na ja pogledoł in mu rekeł: »Še nicoj boš z menoj v svetem raji!« Vsmileni Ježuš, bodi milostliv mene, vbojemu grešniku, amen!

Treča beseda Ježušova, ki jo je Ježuš govoril, ko je na svetem križi visoł. Pod križam je bła nja žalostna mati Marija, Joannes, nja joger (učenc). Marija je milo jokała in zdihovala od veliče žalosti, ki nje sin tako martro terpi. Ježuš je djał Janezu: »Primi to ženo za nje roče, pelji jo izpod mojga križa! Mene veliko hujši djé nje jokanje, kakor moja martra vsa. Marija, poglej: Janez je tvoj sin! Janez, poglej: Marija je tvoja mati! Skupaj bodite, eden drujiga tolažita ta čas, da spet od smerti vstoł in bom k vama peršoł. Marija bo lih tako moja mati kakor prej.« Tedej je Janez Marijo v svojo tovarštvo vzeł, in jo izpod križa peloł. Vsmileni Ježuš itd.

Četverta beseda Ježušova, ki jo je Ježuš govoril, ko je na svetem križi visoł: »Vse je me zapustilo, vsi ptuji in vsi moji!« Ježuš je slišoł glas iz nebés: »Olek, ti moj sin, da je te lih vse zapustilo, vender tvoj oče še kar!« Vsmileni Ježuš itd.

6588. *Zapisal* M. Majar. — *Iz CO. VI. str. 3—4. V knjižni slovenščini, nekoliko predrugačeno jo je natisnil v CP. 178—182. V besedi se verzi strinjajo z verzi št. 453.*

Peta beseda Ježušova, ki je jo govoril, ko je na svetem križi visoł: »Jaz sim rameno žejin, pa nisim žejin vina bel vode, jaz sim žejin vsih vernih duš!« Hudi judi to zaslišijo, hitro po mercesnavo gobo leto, s žołčam in jesiham njo napojô, na terst jo nateknajo, dajo piti na križ Ježušu. Ježuš poskusi majhino — stresił se je rameno, stresła se je zemla in nebu, silne skale se razdirajo, cerkovni pragi se razpokajo, tema je postala čres ves volen svet: Ježuš Krištuš tako martro terpi. Vsmileni Ježuš itd.

Šesta beseda Ježušova, ki je jo govoril, ko je na svetan križi visoł: »Al je že vse dopoljeno, od mojga rojstva do mojga šlinja časa, vzemi te kelh od mene, pa kar moja vola se ne zgodi, temûč tvoja.« Vsmileni Ježuš itd.

Sedma bescda Ježušova, ki je jo Ježuš govoril, ko je na svetem križi visoł. Nagnil je svojo glavo na desno stran, z veličam glasom je zavpoł: »Oče, v tvoje roče perporočim svojo dušo!« Jas pa tudej perporočim svojo dušo očetu nebeščemu in vsmilenemu Ježušu. Vsmileni Ježuš itd.

Jezus je na velikonočno jutro zgodaj vstal. I.

6589.

(Iz Ihana.)

Jъžъš ja zutri zgodi ustoų
Na tá velíkanųačnь dan,
Stopu ja na svájó desno nogó,
Pogledu ja čez svájo desno ramó,
Pъrkē bóžimo grōb',
Pьrkē sončnъm zahōd'.
Tam ja vidu Marijo Mejdaleno,
Pa sųájъh jógru dvanajst.
Tokó ja Jъžъš reku:

»Kŭgá vi tuki dévate,
Kŭgá vi tuki čákate?
A na grъsté gledat
Mojъh pet kъrvávъh rān,
Kēr so jь̆h mjā̆n' Judjъ dalъ,
Vse zbodjā̆ne, vse stъpjā̆ne!
Hudite po kъršanskь̆h cьrkváh,
Učite se tь̆h svetъh bengēl,
Kēre sъm jast vas učiu ų̆n mųalu. Amen.«

Jezus je na velikonočno jutro zgodaj vstal. II.

6590.

(Globasnica.)

Jezus je na velkonočno jutro zgodaj vstal,
Stopil na svoje zlate noge,
Pogledal proti božjemu grobu,
Proti solnčnemu zahodu,
Tam je videl tri angeljce,

6589. *Zapisal* Anton Breznik; *molil* Jože Klemenčič. — *Iz Breznikove zbirke V. št. 2.*

6590. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz Scheiniggovih NPKS. št. 120.*

Je djal: »Sem pojte, moji prijatelji,
Poglejte moje pet krvave rane,
Ki sem jaz na križi prijel za dušic delj!«

(Ko bi se človek znašel, da bi to molitev vsako jutro in zvečer požebral, bi rešil tri duše: očino, materno, svojo pa najgvišnejši.)

Šentjanževa maša.

6591.

(Od Sv. Miklavža pri Ormožu.)

Hodmo spat
Na 'ni pot,
Kè Marija
Sina ziblje!

Tam stoji mi cerkva kámená,
Z belim vapnom vapnana,
Z žutoj svečoj pasana.
Notri stojijo trije oltarji,
Pred enim stoji sam sv. Hanž,
V rokah drži knige božje,
Vun prebira vse reči božje.
Nazaj se ogledne,
Marijo zagledne:
»Kaj tebi, Marija, je,
Ke tak nemilo plačeš,
Tak debele souze stačeš,
Kak so te vinske jagode?«
»»O kè bi ne bila,
De sem sina zgibila
Pred tremi dnevi,
Pred dvema nočema!««
»Idi, idi, o Marija,
Na sunčni pot,
Na božji grob,
Tam najdeš trinajst štirnajst jogrov
No sina svojega!«

»Sin moj!
Kej si se mene tak zbojo
No si sèn odišo?«
»»Svetica moja!
Jaz sen se tebe ne zbojo:
Mene so trijé jogri vkrali,
No so me sem odegnali,
Da bi me na križ pubijali.«
»Jaz pa t očem rajši križem po svet poslati,
Kakor toto grejnko moko na se vzeti!«

Keri toto molitvo zmoli
Večer ali vutro,
Tri duše 'do zveličane:
Ena 'de očina, ena 'de materna,
Tretja pa prava jegova. Amen.

6592.

(Iz Ihana.)

Molimo zvat učenaš, k' ga ja naš Kristъš molu: Križe jn tъžave jn pomagave! Pejmo z Bogam, Boh za nam! Pejmo v Rim. Kaj ja v Rim'? V Rim' ja zvata hiša, zvata miza. Pъr miz' sъdêjo trjъ jogrъ: Jъžъš, Marija, svet Šntjanž: sveto mašo beró, vъngéljum pojó. [Marija] dъšico 'z vic kliče. Dъšica pъrteče, Marijo pros' za milastéjne. Marija prav': »Dъšíca, kod s' hodiva?« »»Jast sъm hodiva po pečenъh skalcah, po

6591. *Zapisal* Stanko Kelemina. — *Iz njegovega rokopisa.* — Jogri = judi.

6592. *Zapisal* Anton Breznik; *molila* Lovrenčevka. — *Iz njegove zbirke II. št. 122.*

ravnъh hribcъh, dej grem še pъrke pъklénskъm uratam, kaj satan poreče «« »Satan poreče: Jast te nočъm v pъkóv, k' se zvat učenaš navčiva. Tista ja srečna (tist' ja srečen), k' te ja navčiva (naúču), ti sъ srečna (srečъn), k' s' ga zamerkava (zamérku). Dej pa še tri dъšice premorъš: jano vačetovo, jano matъrno, jana pa sama (sam) sojo.«

6593.

(Iz Št. Vida pri Vipavi.)

Pejmo spat,
Bogom rat,
Tri ajgelce k nam poslat:
Ta prvi nas bo vižov,
Ta drugi nas bo spižov,
Ta treči nas popelje v paradiš.
V paradiži so trije stolci:
Na prv'm sedi svet Petr,
Na drug'm svet Pav,
Na trečem Jezus sam sveto mašo bere,
Marija tam kleči.
»Kdo te je to molituco navadu?«
»»Ta prva bo za vučeta,
Ta druga bo za matr,
Ta treče bo zame. Amen.««

6594.

(Iz Dol. Vrtojbe.)

Pejmo, pejmo spát',
Z Bogom vrad,
Dor je z Bogom, Bog je ž njim,
Jezus je Marijin sin,
Kdor se njemu prporoči,
On ga nikdar ne zapusti.

Sveti Peter z Rima
Vesolne kluče ima,
Odpira vsem dušicam raj.
Odperte tudi našim,
De pojdejo gori k vašim!

Stoj' mi, stoj' mi cerkvica,
Noter so trije oltarji.
Na tem srednjem sveti Šentjanž
Novo mašo poje,
Zad za njim Marija kleči,
Se milo joče in zdihava.
Se obrne sveti Šentjanž:
»Kaj vam je, Marija,
Ker se tako milo jočete
In zdihavate?«

»Kaj bi se ne tako milo jokala
In zdihavala,
Sem mela 'niga sinka,
Še tist'ga so judje vmorili!«

»Počakajte, Marija vi.
Da bo ta maša kompljena,
Boste vidla dvanajst jogrov,
In vaš'ga sinka v sredi!«
Ko je b'la ta maša kompljena,
Je vidla Marija teh dvanajst jogrov,
In svoj'ga sinka v sredi:
Sinku so bušavali noge.
»Sinek, sinek, kje si biv?«
»Per oči, k' je blago prtiv.«
»Kaj nam je zapustiv?«
»Hribce in dolince,
Kdor ki njega služi,
Po smrti nebesa!«

6593. *Zapisal* A. Pegan. — *Iz njegove zbirke, ki jo hrani Matica str. 314.*
6594. *Zapisal* Jožef Soban. — *Iz zbirke Jožefa Cejana V. št. 55.*

6595.

(Iz Št. Andreža pri Gorici.)

Pejmo z Bogom spat,
Svetim križam prbivat!
Kdor je z Bogom,
Bog je ž njim,
Jezus in Marijin Sin.
Sveti Peter z Rima
Dva ravne ključe ima.
Dušem odpira noter v raji,
Na tem pravim kraji.
Odprte tudi našim,
De pojdejo če gore k vašim!
Tam gor je 'na cérkvica
Z lučkami prepasana:
Sveti Šent Jan sveto mašo bere.
Marija je objokana in oplakana,
»Zakaj si tako objokana in oplakana?«
»»Zato, ker sem 'nega samega sinka imela,
Še tega so mi judje umorili!««

6596.

(Iz Sela pri Črničah.)

Muoj dobranjo,
Kej mi boš pravu?
»Na reunike (?) k sveti božji veži,
Pr sveti krvi zaklenjeno.
Nuoter je pozlačeno,
Nuoter je posrebreno,
Nuoter mašuje svieti Šentjanž;
Marija je pr maši.
»Kaj si, Marija, tako žalostna?«
»»Kaj bi ne bla žalostna!
Nisem imela ko sam'ga sinka,
Še tistega sem zgebila!««
»Hitro poglej čez moju diesnu stran!
Na raunin polji je dvanajst jogrou,
On ta trinajsti,
Sam Buh je med njimi biu.«
Marija je hitro skočila,
Boha spremila,
Boha prošala:
»Sinek, sinek, ljubo dete,
Kje si ti blo?«
»»Jez sem tem biu,
Kjer je Buh blago prtiu.
Tebi prtiu, meni prtiu,
Usem vernim dušam svieti raj!««

Bog je ukazal doli leči, trdo zaspati.

6597.

(Iz Aveč pri Kanalu.)

Pojmo spat,
Z Bogom rad,
Sv. križem prvivat,
Kdor je z Bogom,
Bog je ž njim,
Jezus in Marijin sin.
Bog nam vkazal
Zdej dol' leč',

6595. *Zapisal* Jožef Cejan; *povedala* Marija Nemec-Lutman. — *Iz Cejanove zbirke II. št. 26.*

6596. *Zapisal* Jožef Cejan; *pela* Meta. — *Iz Cejanove zbirke III. št 39.*

6597. *Zapisal* Jožef Cejan. — *Iz njegove zbirke I. 1. V v. 22. ni razumela* na meč *niti molivka niti zapisovavec. V. 75—80 je pisan dvakrat. V v. 67 je za* ne znaš *pisano* si naša.

Tri božje angelce k sebi poslat,
Nikol nobeden večer se ne hudega bat'.
Prvi nas bo špižu,
Drugi nas bo vižu,
Treči nas bo v sv. paradižu prikazal,
Hud pekel da bi bil zaprt,
Svet raj da bi bil odprt!
Jezus pride, nas popelje
K svetmu raju.
O Bog nam daj
Ta nebeški svetli raj!
Na dan petka Jezus vlovljen bil,
Oj spredaleč pripeljan,
Na meč (?) to mesto Bruzalem.
Tam so ga gajžlali,
Tam so ga šibrali,
Tam so ga metlali,
Tam so ga s palco tepli,
Na svet križ so ga pribili.
Marija tako rekla:
»O spreljubo dete moje,
Grenka smrt je tvoje.«
»»O spreljuba moja mati,
Skoz vašo majhno besedico
Da bi kdo to molitvico zmolu
Saj bi rešil tri duše z vic:
Prva bi bla očeva,
Druga bi bla materna,
Treča samga svojga grešnika.««
O svet božji križ,
Ti men' 'ncoj dol položiš,
Da se moje telo odpočije,
Da moja duša spred cajtom
Od men' ne zgine.
Svetla britka martra!
Jutri zgodaj nas zbudite,
Z neba pridite
Tri božji angelci:
Ta prvi nas bo špižu,
Drugi nas bo vižu,
Treči nas bo v sv. paradižu prikazal.

V sv. paradižu,
Je 'na zlata miza.
Pr' ti zlati mizi
So trije stoli, trije škofje.
Pr' tem prvem sedi sv. Peter,
Pr' tem drugem sv. Pavel apostl,
Pr' tem trečem usmiljen Jezus.
Oh duša je k Mariji pritekla,
Marija tako rekla:
»Duša, duša, kod si ti hodila!«
»»Jaz sem povsod hodila:
Po vicah, po temnicah,
Jaz sem bila tam
Pri teh oglenicah.
Tam sta bla dva angelca,
Tista dva angelca sta mi tako rekla:
Saj mi tebe, duša, nečemo,
Saj ti ne znaš paternoster,
Križčevo molitevco.
Saj to molitev mora vsak znat
Naj bo star al' mlad,
Naj bo božc ali bogat,
Naj bo kmet al' gospod.
Kdor se je ne bo na tem svetu navadil,
Tud' na onem se je ne bo mogel navasti.««

Oh zemlja, nebo,
Sv. Rešnje Telo,
Sv. Ivana vangelj,
Požegnaj Bog,
Mojo dušo in mojo telo,
Mene ubozga grešnika!
Oh Mat' Marija,
Prečista Devica,
Zvoljena od vekomaj do vekomaj!
Kakšno žalost sta vi dva imela
Marija pod sv. križem,
Jezus na sv. križu,
Največ ob tisti uri
Ko se je njegova duša
Od njega sv. telesa ločila!

Oh mat' Marija
Prečista devica
Zvoljena od vekomaj do vekomaj!
Kadar boste vi vidla,
Da se bo naša uboga duša,
Od našega grešnega telesa ločila,
Sprejmite jo, nesite jo
Pred Vaš'ga s'nu,
Usmiljenega Jezusa!
Njemu zročite,
Ne zapustite nas,
O mat' Marija,
Prečista devica,
Izvoljena od vekomaj do vekomaj!

6598.

(Z Grahova.)

Gospod Bog je nam vkazal
Doli leči, trdo zaspat',
Nebeške tri angelje k nam poslat':
Eden bo nas vižal,
Ta drugi bo nas špižal,
Ta treki bo nas peljal
V svet' paradiž!
V svet'mu paradižu
Je ena zlata hišica,
'Na zlata mizica,
Trije jogri, trije stoli:
Na enem sedí Jezus,
Na drugem sveti Peter,
Na tretjem sveti Miha.
Na strani je Marija klečala,
Pritekla je čez kamnite gore,
Čez materne črne zemlje.
Ona je tako rekla:
Brozor temu, kdor to molitvico zna,
Kdor jo pobožno moli,
Vsaki petek 'n sboto jutro!
Ta bo rešil tri dušice:
Edno očno, edno materno,
Edno sam svojo:
Bo pekel zaperl,
Paradiž odprl,
Tam se bo veselil
Od vekomaj do vekomaj.
Amen.

6599.

(Iz Ihana.)

Boh nam ja reku dvăl leč, * Trdo zaspat', * Tri ajngъlce h nam posvát'. * Ta pàru nas bo vižu, * Ta drug nas bo špižu, * Ta trek' nas bo varvu, de na vmъrjêmo bres sv. Rešъnga tъlesa.

Nekateri [starejši] končujejo tako:

... Ta trek' nas bo v nъbo prpelu. Tam gvăr ja zvata šiša, zvata miza. Lepa roža d'vica Marija pъr miz' sedi. Vsa nebeška držina mil' zdišejo, mil' kličejo, vbogo dušo z vic vab'jo. Pršva ja vboga duša čez želézne vrata, čez goreče

6598. *Zapisal* Anton Črv. — *Iz njegove zbirke A. 15, kjer je pristavljena opomnja:* »*To pesmico pri nas zvečer molijo in jo ne pojejo več, pa meni se vendar zdi, da je bila ta molitvica enkrat pesmica, akoravno je že bolj prozi podobna.*« Brozor *je stsl.* blazěže = blagor.

6599. *Zapisal* Anton Breznik; *molila stara* Tavčarica. — *Iz njegove zbirke II. št. 125.*

šance. Marija še niskъ prkvaníva. Tkó ja reku vsmilъn Jъžъš: »Mat, vaše bъséde so trsnične, moje so pravične! De b' se 'n čvovk nêšu, to molituco môlu vsak vъčer na soj marzu srcé, vsak' jutьr na sôje tъšé usta, b' môgu jast dobьr vъn dat, tri dъšice z vic posvat': parvo vačetovo, drugo matьrno, treko samo nъgóvo, da b' mógov nъgóvo dušo v nъbésa prpelat', gvár, k' prebiva Jъžъš 'n Marija!« Boh z nam!

6600.

(Iz Žej.)

Bog je reku dô leč,
Mehku zaspat',
Tri angelčke h nam posvat':
Ed'n nas bo vižov,
Druh nas bo spižov,
Trek nas bo varvov,
D'šice in telesa.

Ta svahk' jme Jež'š, Marija 'n svet' Jožef,
Bod'te zapisan' u našm čel!
Ta svahk' jme Jež'š, Marija 'n svet' Jožef,
Bod'te zapisan u naš'h ust'h!
Ta svahk' jme Jež'š, Marija 'n svet' Jožef,
Bod'te zapisan v naš'm sàrc'!
O Jež'š nazarenšč', sin Davidov,
Kral t'h judov,
Usmil' se čez nas, o Gospod! Amen.

6601.

(Kranjska.)

Katrinčica, Katrinčica
Po vertu hodi,
Rožce nabira,
Krancelce spleta,
Ješčki jih pošilja:
»Ješček, poglej na tvojo desno stran,
Boš vidil pet kervavih ran!«
Boh je vkazal doli leč,
Terdo zaspat,
Tri angelce k nam poslat:
Eden nas bo vižov,
Drugi nas bo špižov,
Tretji nas bo varvov,
Svetim rešnim zakramentom umret. Amen.

6602.

(Iz Šmihela.)

Bog je vkazal
Lepo dolvleč',
Rahlo zaspat',
Nikogar se bat'.
Bog bo nam poslal angeljce tri:
Eden bo nas špižal,
Eden bo nas vižal,
Eden bo nas varval
Po noči in po dni.

6600. *Zapisal* Fr. Stelè. — *Iz njegove zbirke VI. št. 25.*
6601. *Zapisal* Fr. (Radivoj) Poznik. — *Iz njegove zbirke.*
6602. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz Scheiniggovih NPKS. št. 117.*

6603.

(Št. Jurij na Vinogradih.)

Marija mi je vkazala dolvleč',
Rahlo zaspat',
Nikogarja nič bat',
Tri ljube angeljce k meni poslat':
Te prvi me bo špižal,
Te drugi me bo vižal,
Te treči me bo varoval
Pred vsem špotom noj grehom. Amen.

6604.

(Od Cerovca.)

Bog nam rekô trdno spati,
Nikoga se ne bojati.
On de prišo s tremi anjgelji,
Z tremi božjimi varihi:
Eden de nas vižô,
Drugi de nas špižô,
Tretji nam nede dâ vmreti
Brez svetega Kristošovega téla,
Brez svete pokore,
Brez svete spovedi božje.

»Varuj nas to sveto noč.«

6605.

(Z Gorjanskega na Krasu.)

Angeljc varih, naš ta dobri,
Ki s' nas var'val ta sveti božji dan,
Vari nas to sveto božjo noč:
Da se telo odpočine,
Dušica ne zine.
Sveti Duh, dahni v me,
Sveti križ, verjem v te,
Sveta pesem angeljska,
Ki so jo peli sveti angeljci,
Grešnikam so oznan'li,
Da bojo grehe prav'li.
Bog pomagaj, Bog se zglasi,
Ker se bo moja dušica loč'la
Od moj'ga telesa grešnega,
Mojega talja dobrega,
Da nas popelje v sveta nebesa:
Sliši, Bog, prošnjo!
Srečna božja Mati,
Počeščena ste b'la kakor ta gospa,
Srečo ste imela od bogate svete Trojice,
Počeščena ste bla od zvoljen'ga sveta:
Jezus nas je odrešil od pekla
In vsega hudega. Amen.

6606.

(Iz tržaške okolice.)

Angel dobri moj,
Jaz te kličem na pomoč,
Ki si me varoval
Ta sveti božji dan,
Da me varuješ
To sveto božjo noč,
Da moje telo odpočine,
Da moja duša straha ne pogine. Amen.

6603. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz Scheiniggovih NPKS. šl. 117 inač.*
6604. *Zapisal* St. Vraz. — *Iz VO. XIX. U. 129.*
6605. *Zapisal brat* Andrej Štrekelj; *povedala moja mati.* — *Iz rokopisa bratovega. Mnogo neumljivega. V v. 12. stoji v rok.* je *nam. pač pravega* bo. *Vikanje Matere božje kaže na italijanski vpliv.* Zine = zgine, spremine.
6606. *Zapisal* Rocolski. — *Iz »Slov. Glasnika« X. (1867) 191.*

6607.

(Iz Gor. Vrtojbe.)

Bogu se prporočimo,
Usmiljenemu Ježušu,
Ančelcu varhu,
Ker nas ste varvali
Ta sveti božji dan,
De bi nas varovali tud' nocoj,
To svetu božju noč,
Pred vsem hudim vremenom,
Naglavnih greheh!
Ježuš in Marija,
Bodite naša kompanija
Na našu zadnju uru,
Na naš poslednji čas,
Ker se loči duša z nas:
Vzemite ju, peljite ju
V ta nebeški pokoj,
U ta nebeški svetli raj,
Ker bo ura in cejt! Amen.

6608.

(Iz tržaške okolice.)

Angel varh,
Ki si me varval
To sveto božjo noč,
Vari me
Ta sveti božji dan
Vsaki hip,
Vsako uro
Vsacega zlega,
Greha naglavnega,
Ognja peklénega,
Dima žveplenega,
Vsega hudega! Amen.

6609.

(Iz Šempetra pri Gorici.)

Angel varih,
Ki nas je varval ta sveti božji dan,
Var' nas tu svetu noč!
Kamor se obrnemo eno ganemo,
Na vse šteri strani,
Bodi Ježuš in Marija in sveti Jožef
Pred nami enu za nami!
Zahvaljen bodi Jezuš Kristuš!

»Sveti križ, božji križ, ti me doli položiš.«

6610.

(Iz Gor. Vrtojbe.)

Sveti križ, božji križ,
Ti menъ dol položiš,
Angeli ljubi dobri,
Peljite nas
Po mejicah,
Po stezicah!
Pejmo gledat,
Kaj Marija diela!

6607. *Zapisal* Jožef Cejan; *pravil oče* Ivan. — *Iz Cejanove zbirke II. št. 19.* Ančelcu *(v. 3.) je prav* andželcu.

6608. *Zapisal* Rocolski. — *Iz »Slov. Glasnika« X. (1867) 191. Moli se kot jutranja molitvica, toda vse kaže, da se je scimila iz večerne, premenivši med sabo v v. 3 besedici* noč *in* dan. *Prim. št. 6607, 6609.*

6609. *Zapisal* Jožef Cejan; *pravila* Urša Črnè. — *Iz Cejanove zbirke II. št. 22.*

6610. *Zapisal* Jožef Cejan; *pravila* Pepa od Blaža. — *Iz njegove zbirke III. št. 40. V v. 20. je* stran *morda napaka za* stan.

Marija souze tuoči
Ančelce napaja,
Nebiesъ posaja.
Posadite tudi nas
Kъr bo ura enu čas!

Mi ležemo enu zaspimo
Našъ griehъ zapustimo.
Pъku buodi zaprt,
Svet raj odprt!

Svieta bierm do nuoči,
Jezus nam pridi k pomuoči.
Tam bomo vidli en čuden stran,
Kjer je Ježuš pokopan.
Srčice bo hlipalo,
Očce bo plakalo.
Preljubeznivi svieti Buah,
Odvárte vse hudobe od nas preč!

6611.

(Iz Ihana.)

Boh jn svet' boži križ!
Ti mene dvăl považiš,
Vse grehe na stran zvažiš.
Ta čarn pъkóv zapàrt,
Svet' rej vahpàrt.
Sveta birma, svet' karst,
Svet' Mъhóv,
Vari me da pūnoči,
Marija d'vica pu pūnoči.

Vsmílъn Jъžъš noč 'n dan!
Pokrôp' me ž žegnano vadô,
De b' jast zamôgva (zamôgu) trikrat reč:
Ta svahkъ jmé Jъžъš,
Marija, svet' Jožof,
Prihte mъ h trošt' jn pomóč'
Zdej 'n na mojo zadno uro!
Amen.

6612.

(Iz Ihana.)

Boh 'n tá svet boži križ,
Ti mene dvăl považiš:
Jast trdó zaspim,
Vse grehe zapъstím.

D'vica Marija z nam',
Svet' Duh nad nam':
Čast bod' Bogu vačet',
Sin' jn svet'mo Duh'!

6613.

(Od Horjulja.)

Sveti križ,
Ti mene nocoj dol' položiš,
Jutri ti mene gor' zbudiš.
Svet' krst, sveta firma,
Varujta me do polnoči,

Angelj Gabrijel po polnoči,
Mamka božja do bel'ga dne,
Usmiljen Jezus noč in dan,
Kamor grem, Bog in Jezus Kristus! Amen.

Pojdimo spat, s svetim križem prebivát.

6614.

(Iz Loma nad Kanalom.)

Pojdmo spat,
Z Bogom prebivat!

Kdor je z Bogom,
Bog je ž njim,

6611. *Zapisal* Anton Breznik; *molila* Lovrenčevka. — *Iz njegove zbirke II. št. 124.*

6612. *Zapisal* Anton Breznik; *molila mati mu* Terezija. — *Iz njegove zbirke II. št. 128.*

6613. *Zapisal* Ivan Vrhovnik; *povedala* Mica Bobnarica. — *Iz Vrhovnikove zbirke str. 19.*

6614. *Zapisal* Rud. Jož. Levpušček. — *Iz zbirke Jožefa Cejana V. št. 19.*

Jezus in Marija 'n sin.
Pojdmo gledat,
Kaj Marija dela.
Marija dobro dela,
Verne dušice napaja,
Ključe ima od svetga raja.
Odprite našim,
Da pojdjo k vašim.
Bog je ukazal dol leč',
Trdno zaspat',
Nikol noben'ga se ne bat'.
Trem angelcem se v roke dat':
Prvi nas bo spižal,
Drugi nas bo vižal,
Tretji nas bo varval
Brez svetega zakramenta vmret'.

Je nam Marija obečala,
Da nas popelje tje skoz paradiž.
Tam so trije zlati stoliči:
Na prvem sedi sam gospod Bog,
Na drugem sveti Jožef,
Na tretjem sveti Peter.
Marija zraven njih stoji,
Črne bukve v rokah drži.
Pride dušica mimo nje,
Marija dušo zaprašala:
»Duša, kje s' bla ti?«
»»Jaz sem bila pred črnim peklom
Pred črnimi pečmi.«
Srečna duša, k' to pesem znaš!
Kdor je ne bo na tem svetu znal,
Se jo bo moral na unem svetu učit'. Amen.

6615.

(Iz Dol. Vrtojbe.)

Pejmo spat,
Z Bogom prbivat!
Kdor je z Bogom,
Bog je ž njim,
Jezus in Marijin Sin.
Sveti Peter z Rima
Svete, ravne ključe ima,
Vsem dušicam odpira,
Ubozim in bogatim.
Naj odpre tudi našim,
De pridemo k vašim!
Sveti rej
Sam Kristuš nam ga dej!
Sveti križ,
Doli položiš.
Ančelc moj,
Vari mene ti nocoj,
Prej, ko je beli dan,
Pridi Jezus k meni san!

6616.

(Iz Gor. Vrtojbe.)

Pejmo spat
Z Bogom rat,
Svetim križem prvivat!
Kdor je z Bogom,
Bog je ž njim,
On je Marijin Sin.
Marija križem hodi,
Sojga sinka lepo prosi:
»Stori, stori, sinek moj,
Kar si Bogu obečou:
Dej ključe svetъga raja
Svet'mu Petru z Rima,
De bo odpirou dušicъm,
Ubozim nu bogatim
Sveti rej,
Jezus nu Marija nam ga dej!

6615. *Zapisal* J. Cejan; *pravila* M. Čučič. — *Iz Cejanove zbirke II. št. 21.*
6616. *Zapisal* Jožef Cejan; *pravili* Juta Kovačeva *in njena hči* Pepka. — *Iz Cejanove zbirke III. št. 33. a.*

6617.

(Iz Gor. Vrtojbe.)

Pejmo spat
Z Bogom rad,
Svetim križem prvivat.
Kdor je z Bogom,
Bog je ž njim,
Jezus je Marijin Sin.
Lampe napravite,
Z oljem napolnite,
De ne bojo ugasnile!

Pejmo gledat
Po mejicah,
Po meglicah,
Po stezicah,
Kjer Marija lepo poja,
Angelce poseva.
Bog nam dej vsem gore pret,
Naše duše zveselèt!

6618.

(Z Gorjanskega na Krasu.)

Hodmo spat z Bogom rad,
S svetim križem prebivat.
Kdor je z Bogom, Bog je ž njim,
Jezus je Marijin sin.
Marija sinka prosi:
»Stori, stori, sinek moj,
Kar si Bogu obečal!«
Sveti Peter z Rima
Nebeške ključe ima,
Odpira dušam sveti raj:
Odpri tudi našim,
Da pojdejo tje k vašim!

6619.

(Iz Št. Vida pri Vipavi.)

Pejmo spat Bogom rat;
Kdor je z Bogom, Bog je ž nim.
Marije svoj'ga sinka vozi
Jen ga lejpo prosi:
Sinek, sinek, pojdi gor!
Gor je svet Peter z Rima,
Svete kluče ima,
Vodpira dušicam z vic;
Če vodpira vašim,
Nej bo tudi našim,
De bomo šli za vašmi!

6620.

(Z Grahova.)

Pejmo spat,
Bog je zlat:
Kdor je z Bogom,
Bog je z njim.
Pejmo gledat
Na gorice,
Na vodice.
Kaj Marija dela:
Marija Jezus'
Nožice vmiva,
Dušice napaja,
V svet raj jih pošilja:
Odprite še našim,
De pojdejo k vašim!

6617. *Zapisal* Jožef Cejan; *pravil mu oče* Ivan. — *Iz Cejanove zbirke II. št. 18.* — Prvivat = prebivati.

6618. *Zapisal brat* Andrej Štrekelj; *narekala moja mati.* — *Iz rokopisa mojega brata; drugi molijo za* Nebeške *tudi* Tri ravne.

6619. *Zapisal* Anton Pegan. — *Iz njegove zbirke, ki jo hrani Matica 314, 315.*

6620. *Zapisal* Anton Črv. — *Iz njegove zbirke A. 16.*

6621.

(Od Horjulja.)

Pejmo spat,
Nič se bat.
Pejmo gledat
Na vodé, na goré,
Kaj Marija, prečista devica, dela,
Bele rokice umiva,
Dušice napaja,
V svet raj jih posaje.
Bog daj, da bi naše napojila,
V svet' raj posadila. Amen.

Pejmo z Bogom,
Bog je z nam',
Pejmo gledat v sveti Rim.
Tam je ena zlata cérkuca,
So notri trije stólčki:
Na en'mu sedi sv. Peter,
Na en'mu sedi sv. Pav',
Na en'mu Jezus sam.
Svet' Peter sez Rima
Nebeške ključe ima,
Tem bogim dušicam odpira.
Odprite še našim,
De pojd'jo preke vašim!
Bog in Jezus Kristus! Amen.

6622.

(S Police pri Višnji gori.)

Pejmo spat,
Bog je zlat.
Kaj Marija dela?
Dušice vtrinja,
Dušice napaja,
Dušice v sveti raj posaja.

Posâd' še mene,
Mojga oča,
Mojo mamo,
Mojo sestro
In najbližnjo žlahto!

6623.

(Iz Ihana.)

Pejmo spat,
Boh ja zvat:
Kēr ja z Bogam,
Boh ja ž nъm.
Pejmo gledat
Na gorice,
Na vodice,
Kaj Marija deva.
Marija na zvat'mo stovčkъ sedi,

Svete božje ročice gvar drži:
Ajngъlčke napaja,
V svet' rej posaja.
Pejmo še mi,
De b' še naše duše napájava,
V svet' rej posájava,
Zdej 'n na vse večne čase!
Amen.

6624.

(Iz Žej pri Komendi.)

Pejmo spat,
Bog je zvat.
Pejmo gledat,
Koga Marija deva.
Angelce napaja,

Na svet' rej posaja.
Pejmo še mi,
De nas napoji,
Na svet' rej posadi.

6621. *Zapisal* Ivan Vrhovnik; *povedala* Mica Bobnarica. — *Iz Vrhovnikove zbirke str. 19.*

6622. *Zapisal* dr. Henrik Tuma. — *Iz njegovega rokopisa.*

6623. *Zapisal* Anton Breznik; *molila stara* Tavčarica. — *Iz njegove zbirke II. št. 127.*

6624. *Zapisal* Franč. Stelè. — *Iz njegove zbirke II. št. 41.*

6625.

(Gorenjska.)

Pojmo spat,
Bog je zlat.
Pojmo gledat
Na gorico,
Na vodico,
Kaj Marija dela.
Verne duše napaja,
V sveti raj poslaja.
Sveti Peter je iz Rima,
Zlate ključe ima:
Odpre proti našim
Ino proti vašim.
Svet' krst in sveti križ
Nas vari do polnoči,
Svet Mišel po polnoči,
Marija devica do belega dne,
Jezus Kristus noč in dan!

6626.

(Torovo.)

Pejmo spat,
Boh je zvat,
Pejmo gledat,
Kaj Marija deva.
Marija dušice napaja,
V svet' rej posaja.
Svet' Peter iz Rima
Zvate kluče ima.
Pejmo v paradiš:
V paradiš je zvata hiša,
V hiš zvata miza,
Okol mize trije jogr sede,
Jezus in Marija.
Zdej j' pa pršva ena vboga duša,
Skoz' zaprte vrata.
Tok je rekla Marija:
»Uboga duša, kot s' hodiva?«
»»Jest sem hodiva po kamnitn'h gorah,
Pa po gorel'h gvavah.
Poj' pa reku p'klenski skušnavc:
Na maramo zate,
K' znaš zvat očenaš mol't!««
»Srečna s' ti, k' s' ga moliva,
Srečen je tist', k tej' nauču;
Vso žlahto v nebesa pripelješ,
Pa samo sebe!«
Jezus Kristus! Amen.

6627.

(Z Bleda.)

Pojmo spat,
Boh je zlat,
Pojmo gledat
Na stezice,
Na gredice,
Kaj Marija dela.
Angeljce napaja,
V sveti raj jih posaja.
Boh je vkazal
Doli leč itd.

6628.

(Žeje.)

Pejmo spat,
Boh je zvat!
Na voske stezice,
Kaj Marija dela:
Vboje včice napaja,
Ježš Krist'š! Amen.

6625. *Zapisal* M. P. — *Iz »Slov. Glasnika« XI. (1865) 92.*
6626. *Zapisal* Franč. Stelè. — *Iz njegove zbirke III. št. 29.*
6627. *Zapisal* Fr. (Radivoj) Poznik. — *Iz njegove zbirke.*
6628. *Zapisal* Franč. Stelè. — *Iz njegovega rokopisa št. 26.* — Vboje včice = uboge ovčice.

6629.

(Kranjska.)

Pejma spat,
Bog je zlat,
Ćez vodice,
Ćez mejice,
Tam si Marija roke vmiva,
Dušice napaja,
V svet raj posaja.
Pejma še mi,
De nas napoji,
V svet raj posadi.
Svet križ božji
Nocoj nas dol položi,
Jutri zbudi:
Bojo petelinčki pel,
V cerkvico šli,
Za nas molil,
Pa še za nas Boga prosil.

6630.

(Koroška.)

Bug je zvat, pojmo spat,
Pojmo gledat, kaj Marija djeva.
Marija svoje dušice napaja,
Jih v sveti raj posaja:
Posadi še mene in mojo vbogo dušo! Amen.

6631.

(Globasnica.)

Bog je zlat,
Peljaj nas spat,
Po teh vozkih stezicah,
Po teh mrzlih vodicah,
Kir je Marija Jezusa kopala
Ino svečo prižigala.
Posveti še tudi nam
K večnemu zveličanji
Noj pa k večnemu veselju!

6632.

(Globasnica.)

O Jezus zlat,
Peljaj me spat,
Po vozkej stezici,
K mrzli vodici,
Kir se Marija
Noge vmiva.
Tam je prižgala
Vsem vernim dušam luč.
Prižgi jo tudi ti
Meni in mojem starišem,
Bratom ino sestram,
Da nobeden brez luči ne umrje!

6633.

(Od Cerovca.)

Hodmo spat Boga zvat,
Na unkraj v svetli raj,
Kde Marija sinka zible,
S pravoj rokoj ga prijimle:

6629. *Zapisal* M. Rodè. — *Iz njegove zbirke XI. št. 12.*

6630. *Zapisal* M. Majar. — *Iz njegovega rokopisa, ki ga je hranil Miklošič. V CO. VI. str. 14. kjer je pisana med rezijanskimi, je to drugači:* 1 Bůg je zlat — 2 dela — 4 Jih v] V — 5 vbůgo. — *Prepis v VO. XIV. b. 34 se loči od tega zadnjega v tem:* 2 koj . . djela. — *Za 2. verzom sta vtaknjena ta-le:* Marija na zlatan stoliču kleči, * Vsmilanamu Ježušu nas zroči — 5 bůgo.

6631. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz Scheiniggovih NPKS. št. 116.*

6632. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz Scheiniggovih NPKS. št. 116. (inač.)*

6633. *Zapisal* St. Vraz. — *Iz VO. I. 68 (15).*

»Dragi moj sin!
Alj ti spiš, alj gledíš?«
»»Jaz ne spim, alj gledim
No za verne dušice skrbim.««

Tam mi stoji zlato nebo,
Na nebi mi je zlati stol,
Na njem sedi božji Sin,
Njegova mati pred njim kleči,
No se sini lepo moli:
»Dragi sinek moj!
Ne pust' dušic ti v pekel,
Naj boge dušice
Predejo v svetli raj.
Odpri mi ga † Bog oča † Bog Sin †
No Bog sveti Duh — to so tri mile (osebe),
Ves edini gospom Bog!

6634.

(Od Cerovca.)

Stoj mi, stoji zlato nebo,
Ne nebi mi stoji zlati stol.
Na njim sedi Jezuš,
Marija pred njim kleči,
Sini se moli:
»Moj sinek, ne pusti dušic v pekli,
Naj dušico pridejo v sveti raj.
Odpri mi ga Bog Oča, Bog Sin,
Bog sv. Duh,
To so tri mile peršone,
Ves edini gospone Bog!«

6635.

(Od Sv. Miklavža pri Ormožu.)

Hodmo spat,
Boga zvat
Na 'no pot,
Kè je Bog,
Kè Marija sineka ziblje,
S pravoj rokoj ga prijimlje:
»Sinek moj ljübljeni,
Al spiš,
Al gledíš?«
»»O ljuba mati moja,
Ja ne spim,
Ja ne gledim,
Ja za vse verne duše skrbim!««

S križem ležem,
S križem stanem,
Križ mene varje
Od punoči do punoči.
Angelc moj,
Varuj ti mene nocojšno noč,
Da moje telo počine,
Da moja duša ne spremine,
Pod svetim Duhom prebivle.
O Jezus nezareški,
Ja tebi davlem dušo svojo,
Molitvico mojo
Primi Duh sveti
Na vekomaj! Amen.

6636.

(Iz Vrbovca.)

Idmo spat,
Boga zvat,
Na on kraj,
Svetli raj.
Marija je klečala,
Běle ruke zdigala:
»Oj Ivanek bratec,
Gdě mu stanuvali?«
»»Pre' cvetoga Petra vrati,
Tu bodi Bog i Marija! Amen.««

6634. *Zapisal* St. Vraz. — *Iz VO. XVII. 5. b. Nektere besede se dadó težko razbrati.*

6635. *Zapisal* Stanko Kelemina. — *Iz njegovega rokopisa.*

6636. *Zapisal* Rik. Ferd. Plohl. — *Iz njegovih HNP. I. 68.*

6637.

(Vrhovska.)

Ovce paso tri čebanci.
Ovce Boga poznaviši,
Hude stvar ne mogoši.
Beži, beži, huda stvar,
Jezus ne vidi samo pet.
Za njim ido tri device,
Vsaka nosi tri svečice.
Med sabo se spominjaši:
Kamo čemo na konek?
Pred svetiga Jurja urata.
Sveti Juri orožnik,
Ki vse čez leto zeleni,
Kaži nam to pravo pot
K ùni vročici,
K uni božji dušici,
Kjer Marija biva,
Bele roke umiva,
Zlate čaše nataka.
Čašica je jeknila,
Po vsem svetu zoveknila.

To so začuli židovi:
Neti spaše, neti staše,
Vso noč Boga prejiskaše.
Našli so ga o polnoči,
Peljali so ga pred Pilatuža,
Peljali so ga v strašne muke,
Križ nositi, križ darovati
Na rumeno po kamenu.
Ne spomina žena moža,
Ja sim čista i prečista
Jezusova zaročnica.
Mene je Jezus zaročil
Pri Mariji na večerji.
Vertec ograjen,
Poln je rožic nasajen;
Na sredi je boži kup,
Pod njim majka kleči.
Sinka Boga zibala,
Nad njim zibajoč kontala,
Kontajoč zaspala.

6638.

(Iz Uskokov.)

Hodimo spat, Boga svat,
usako nozh na pomozh.
trubi, trubi slava boshia,
krail nebesky is neba ide,
use svetce sabo uody.
Tamo doly na podoly,

6637. *Neznanega zapisovavca. — Iz VO. XVI. Č. 34. — Iz več pesmi sestavljena, marsikaj je nejasnega, marsikaj očitno napačnega:* 1 čebanci = čobanci — konek = konak; 20 zoveknila = zveknila; 28 rumeno = ramenu; 36 kup = klup, klop; 39 kontala = kantala. — *Popolnoma nejasni so verzi 3—5. Primerjaj nastopno in pristavek k nji.*

6638. *Zapisal* Weikhard Valvasor. — *Iz njegove knjige »Ehre des Herzogthums Krain« II. 491, kjer imenuje pesem molitev in piše za v.* 11. tuzhnu pismu prepisati, *(»traurige Briffe zu schreiben«) za* zherne *(v. 20)* zherna. *Pesem je pri njem pisana nerazdeljena na verze. Valvasor jo je preložil tudi v nemščino, toda mnogih stvari ni razumel, verza 11. ne, ker ga je že slabo zapisal, drugih stvari pa zató ne, ker je pač le površno slovenski znal. — Z zadnjima številkama je primerjati zlasti nastopno čakavsko-istrsko.*

(Istrska.)

Hod'mo spat, Boga zvat,
Svetim križem prebivat!
Križ teče po nebe,
A Marija po zemlje
Kričeći, moleći,
Svoga sinka proseći;
»Daj mi, sinko onu reč,
Ku ti je Bog obečal!«
»»Meni je Bog obečal
I va ruke kluče dal,
Da mu polje varujen.««
Na polje je Marija
Na kantride sedela,
Žute kose česala,

kir auzhari auze paso,
auze boga ue posnashe.
boile se ym na roditi,
kakor peklu prebiuati,
tushnu pismu prepivati.
Alleluja, alleluja!
pomozi nam ta sueta nedeyla
nu sueti iuray oroshnik,
kir nam pravy pravi pot
po seleni travizi
k eni uodi toplizi.
ker diua Maria
bele roke umiva,
zherne ozhy spira,
greyshne dushe napaje.

»Marija Boga rodila, v senčico položila.«

6639.

(Vrhovska.)

Sija, sija sunčice
Zimo i leto,
Po vsim olnim svetu
Bog dobro vidi:
Marija Boga rodila,
V senčicu položila,
Kjer so angeli pogladili,
Vse grešnike pomirili.
Angeli se vežo
Te nebeške stežo(?).
Ko to zmoli vsako seboto večer,
Vsako nedeljo jutro,
Ne boj se na gori pugubit'
I na vodi potopit',
I se ufa tri dušice iz vic izpeljati:
Perva čočikina,
Druga je mamkina,
Tretja je sama svoja:
Raj mi je odpert,
Pekel mi je zapert!

»Mi se Bogu priporočimo.«

6640.

(Iz Gor. Vrtojbe.)

Mi se Bogu prporočimo,
Ljubeznivi Materi božji,
Ang'lcu varhu,
Svetemu Jožefu,
Bele ruke mivala:
Kamo jih je mivala,
Tamo je slava padala.
Sve slavići kolo nje,
Sve dušice su skraj nje.
Rajnice gredu
Z rajskima vrati,
Su se spominjale,
Kada te prespati:
Pred svetega Jurja vrati.
Sveti Juraj Jurovnik,
Ki nam budi pomoćnik
Svaku uru, svaki hip,
Od večere do zore,
Dokle peteh zapoje,
Mat Mariju zazove:
»Stante gori, mat Marija!
Gostići van gredu!«
»»Ča su ti za gostići?««
»Angelići božji.«
»»Ča tu išču, ča tu gledaju?««
»Milost božju, kripost božju.«
»»Bog jim je daj, Bog jim je daj!««
Amen Isus.

Zapisal J. Volčič. — *Iz Slov. Glasnika 1865. 284. Ponatisnjena v zbirki Naše Sloge VI. 24—25 s premembami:* 7 reč] stvar — 23 Kde — 28 večera — 30 zazove. *K besedi* Jurovnik *(v. 25) je pristavljeno, da drugi pojo* oružnik.

6639. *Neznanega zapisovavca. — Iz VO. XVI. Č|33. V v. 6. je za* senčicu *pisano napak* sunčicu, *v v. 15 za* ufa *pa* ufam.

6640. *Zapisal* Jožef Čejan; *pravili* Juta Kovačeva *in hči* Pepka. — *Iz zbirke Jožefa Čejana III. št. 34.*

De bi nas ovarvali
Nesreče,
Nagle smrti,
Slabe pameti,
Velike žalosti,
Kar nam ima škodovat
Na duši en na telesi.
Jezus, Marija inu sveti Jožef,
Ančelc varih,
Bod'te vi naša kompanija
Zdej nu na našu smrtnu uru,
Kr bo pršla naša ura enu cejt.
Sprimte, o Jezus, našu dušicu,
In pelj'te ju u tu nebeško veselje.

»Bog, večna luč — varuj me nocojšnjo noč!«
6641.

(Torovo pri Vodicah.)

O Bog, večna luč,
Vari me nocojšno noč!
Sveti angel varih moj,
Čuj v mrak'h nad menoj!
Jožef, Jezusov rednik,
Bod' mi zvesti pomočnik!
Angel moj,
Bod' z menoj!
O Marija, čista d'vica,
Bod' moja pomočnica!
Angel moj,
Bod' z menoj!

Sv. Katarina in Jezus.
6642.

(Z Vélikega brda.)

Sveta Katarinca po pulci je šetala,
Je rožce trgala.
Še k nji pride Jezus Kristus:
»Katarinca, ti gledaj moje ranice,
Ki so mi jih judje dali,
Za Boga me niso spoznali!«
Judež Kajfež govori ze njim:
»Potecite, s kamenjem ga pobite!«
Potočila se mu je ta ta sveta rejšna kri,
So prišli tri angelci z nebes,
So pobrali to sveto Jezusovo kri,
Nesli so jo v nebesa pred očeta nebeškega.
Nebeški oče govori:
»Tak ki bi to molitev spev ali zmolu trikrat na dan,
Bi mu bili vsi grehi odpuščeni,
Ki bi jih več jemu kakor peska v morji
Al' pa zvezd na nebi!«
Zdaj se reče:
»Hvaljen bodi Jezus Kristus,
Amen na vse večne čase!«

6641. *Zapisal* Franč. Stelè. — *Iz njegove zbirke III. št. 30.*
6642. *Zapisala neimenovana gospodična (dala* Nat. Zabredova). — *Iz njenega rokopisa.*

Završila večerne molitve.

6643.

(Iz Gor. Vrtojbe.)

Bodi ofrana, prporočena
Ta sveta božja molitevca,
Ker sem jest spela in zmolila
Na čast gospodi Bogu,
Na čast svete Marije,
Na čast pet krvavih ran Jezusovih,
De se gospod Bog usmili
Črez naše stariše nu mlajše
Inu črez vse verne dušice u vicah.
O milostlivi gospod Bog,
Jeh vzemite un z vic nu trpljenja;
Položite jeh, ponesite jeh
U to nebeško veselje,
U ta nebeški svetli raj,
Kjer nam ga Bóg vošči inu dej,
Vsim vernim kristjanom:
Nam tem živim
To ljubo zdravje,
Dobro srečo,
Mir božji,
Dar božji,
Tega daru svetega Duha!
O moj Bog,
O moj stvarnik,
Ki ste vi nas ustvaru,
Na svet spomnu,
Previdte nas,
Potroštajte nas
In vsa naša dela,
Želje, opravila,
Vse naše djanje in nehanje,
Vse naše življenje,
Vse naše trpljenje!
Vse gospodi Bogu oframo,
Vse k časti božji strimo,
Vse v imeni božjim!
Dar sveti Duh,
Vse nam nadehni,
Vse nam našpižej,
Vse nam nagmirej!
Sveti žegen božji,
Požegnajte nas
Enu naše dušice,
Enu vse, kar nam je Jezus
Posodu enu dau! Amen.

6644.

(Iz Št. Andreža pri Gorici.)

Bodi prporočena
In zročena
Ta sveta božja
Majhna molitevca,
Kateru smo zmolili nocoj
Na čast gospod Boga,
Na čast Mater božje,
Na čast vseh svetnikov
In svetnic božjih,
Na čast ančelca varha,
Ki nas je varval danes,
Ta sveti božji dan,
Varte nas tud nocoj,
Tu svetu božju noč:
U miri božji(m),
U gnadi božji
Hude nesreče,
Nagle neprevidene smrti!
O moj Jezuš nu Marija,
Bod'te naša kompanija!
Amen.

6643. *Zapisal* Jožef Cejan; *pravila* »Pavlinova mati«. — *Iz Cejanove zbirke II. št. 20.*

6644. *Zapisal* Jožef Cejan; *pravila* M. Nemec-Lutman. — *Iz Cejanove zbirke II. št. 25.*

6645.

(Iz Ihana.)

Tē naše mejhne molituce gъspód' Bogú prpóročmó, dvic' Marī, vsъm lubъm svetnikam, svetnicam božjъm, ajngъlčkam, jogrъm, de b' za nas Bogá prosíl', de bъ Boh ušlišu naše prošne, naše grehe vadpustu, našъm dъšícam dav to nъbeško uč. Dobrota božja konca nima. Boh Vače, Boh Sin, Boh svet' Duh, troštar svet' Duh, ustan vseli pъr nas, zdej 'n na našo zadno uro! Amen.

6646.

(Od Sv. Miklavža pri Ormožu.)

O moj Bog,
Jaz tebi priporočim in zročim
Svojo kratko molitvico:
Blaženi devici Mariji,
Materi božji,
Na čast in hvalo
In na milost gor v sveto nebo.
Presveto sladko ime
Jezus — —
Marija in sveti Jožef.
Sv. Ana, sv. Barbara,
Sveti trije kralji:
Prite vi meni na pomoč
Zè in vsigdar
In smrtno uro! Amen.

Marija, bodi počeščena stotisočkrat!

6647.

(Iz Ihana.)

Marija, bod' počъšjȁna tolkat,
Kolkъr ja trau̯ce na zjȁmlъ
Jъn listja na dreu̯jъ!
Marija, bod' počъšjȁna tolkat,
Kolkъr ja dreu̯ja na zjȁmlъ
Jъn peska u̯ mūrjъ!
Marija, bod' počъšjȁna tolkat,
Kolkъr ja kapъlc u mūrjъ
Jъn u̯ (v)sъh vadáh!
Marija, bod' počъšjȁna tolkat,
Kolkъr ja zvezd na nēb'
Jъn ajngъlcu u̯ nъbesъh!

6648.

(Kranjska.)

Ljuba roža, Marija devica,
Bod češčena in zahvaljena
Milionstotavženkrat
In stotavženkrat in ednajskrat!
Ljuba Marija, prečista devica.
In sveta Trojica, sveta cartana rožna kraljica,
Sveto cartano rešno Telo,
Sveti pet kervavih ran Jezusa križanega,
Jezus usmili se čez nas itd.

6645. *Zapisal* Anton Breznik; *molila* Trlka. — *Iz Breznikove zbirke IV. št. 23.*

6646. *Zapisal* Stanko Kelemina, *narekal* Karel Bernik. — *Iz Keleminovega rokopisa.*

6647. *Zapisal* Anton Breznik; *molila* Ivana Pengel. — *Iz Breznikove zbirke V. št. 31.*

6648. *Zapisal (?)* Pavel Laznik. — *Iz zbirke Ivana Lovrača A. str. 108.*

»Marija, pošlji mi šest angeljcev.«

6649.

(Iz Ihana.)

Marija, pu̯ašlъ mjǎ̀n' šest ajngъlcu,
Dva u znožje, dva u zgu̯au̯je,
Na u̯sako stran pa jngá!
Marija, pukru̯ap ti mjǎ̀ne,
Marija, vadjǎ̀n' ti mjǎ̀ne,
Marija zbud' ti mjǎ̀ne
Vab . . . (pove se ura, kdaj želi molivec vstati.)!

Priporočevanje Jezusu.

6650.

(Iz Nakla na Gor.)

Jež'šov križ, bod' moj oča,
Jež'šova trnova krona, bod' moja streha,
Jež'šovo telo in kri, bod'te moja špiža,
Jež'šovih pet krvavih ran, bod'te moja druš'na.
Jež'šov' trije ž'bli, bod'te moj' tovarš'!
Jest prporočim mojo ubogo dušo
Očet nebešč'mo,
In de b' me verne duše var'vale
Dans ta svet dan! Amen.

Kaj bodi zapisano na glavi, čelu, ustih, srcu.

6651.

(Iz Nakla na Gor.)

Jež'š Nazarenšč, sin t'h judov,
Bod' zapisan na moj gval'!
Sveta Trojica,
Bod' zapisana na mojim čel':
Bod' pr' mn',
Bod' pred m'noj,
Bod' za m'noj!
Mir božji,
Bod' zapisan na mojih ustih!
Roža d'vica Marija,
Bod' zapisana na mojim src'!
Bod' Ježš Krišč,
Ostan vselej pr nas! Amen.

6652.

(Iz Ihana.)

Svet' sváhkъ jmé Jъžъš,
Marija 'n svet' Jóžof,
Bód'te zapisan' u mój'mo čél'!
Svét' sváhkъ jmé Jьžьš,
Marija 'n svet' Jóžof,
Bód'te zapisan' u mojъh ustъh!
Svet' sváhkъ jmé Jьžъš,
Marija 'n svet' Jóžof,
Bod'te zapisan' u mojъh parsъh!

6649. *Zapisal* Anton Breznik; *molila* Jurčetova Micka. — *Iz Breznikove zbirke V. št. 14.*
6650. *Zapisal* Melhijor Mohar. — *Iz zbirke Ivana Vrhovnika str. 26.*
6651. *Zapisal* Melhijor Mohar. — *Iz zbirke Ivana Vrhovnika str. 26—27.*
6652. *Zapisal* Anton Breznik; *pov. stara* Zavéršica. — *Iz njegove zbirke II. št. 130.*

»S tremi križi doli ležem.«

6653.

(Iz Ihana.)

S trem križem dväl ležьm, S petъm krvavъm ranam zaspim:
Z Marijnъm pvajšam se vadenъm, Ježъš, Marija, svet' Jožof,
Vam trem pa dušo 'zročim!

Priporočilo sv. trem kraljem.

6654.

(Iz Ihana.)

Jast dväl ležъm jn 'zdihnem na Krišču trplejne, na Križčavo smart. Prit'te svet' trjь krāl', k' ste Jъžša darvāl', pritte, darujte mojo dušo 'n teló nъbeškьmo kraléstvь! Amen.

Vsako uro pojdimo z Marijo k Jezusu!

6655.

(Ziljska.)

Pèrva ura v noči:
Djeva se nuč, djeva se mrak,
Marija spljeta krancel zvat,
Marija se spravlja k Ježiši.
Pojmo še mi, poglejmo še mi!
Bomo vidali Ježiša,
Ježišavah pet kèrvavah ran,
Ježišavo desno stran,
Kri in voda teče iz njega van:
Sèrce je rameno žavastno,
Okice so zvo objokane,
Vse zavolo križa teščega,
Ki je Ježiš za nas nesu ga,
Svojo kri za nas perliv.
Ti si nan oblubu sveti rej,
Si nan ga oblubu, nan ga dej,
Kakor si ga dav svojin jogran dvanejstan. Amen.

Moli se dvanajstkrat zaporedoma, samo da se namestu Pèrva ura v noči reče Druga ura, Tretja ura itd. v noči.)

6653. *Zapisal* Anton Breznik; *molil godec* Kropec. — *Iz Breznikove zbirke III. št. 21.*

6654. *Zapisal* Anton Breznik; *pela stara* Kajžnica. — *Iz njegove zbirke II. 129.*

6655. *Zapisal* Mat. Majar. — *Iz Majarjevega rokopisa, ki ga je hranil Miklošič (v dvojnem prepisu). Majar je natisnil pesem v Novicah II. (1844) 138—139 v knjižnem jeziku, premeniviši to-le:* 2 Dela . . noč, dela — 3 spleta . . zlat — 4 spravlja k Jezusu — 5 Pojdmo — 6 vidili Jezusa — 7 Jezusovih . . kervavih — 8 Jezusovo — 10 ranjeno, žalostno — 11 zlo — 12 zavoljo . . težkiga — 13 Jezus . . nesel — 14] Nja kri za nas prelil — 15 nam obljubil . . raj — 16 nam . . obljubil, nam ga daj — 17 dal . . jogram dvanajsterim. — *V CP. 174—175 se loči natisek od Noviškega v tem:* 10 rameno — 12 težkega — 17 jogr. dv.] učencam dvanajstim. *Majarjev prepis v MP. 174—175 se ne loči od tega zadnjega natiska. Pesem je natisnil tudi Scheinigg v NPKS. št. 115 po natisku v Novicah s temi premembami:* 3 krancelj — 5 Pojdimo — 6 videli — 12 težkega. — *Prim. naslov »Prva je ura te noči« št. 4869 in d.*

Priporočevanje o raznih urah.

6656.

(Iz Gor. Vrtojbe.)

Prvu uru se prporočimo
Ježušu enu Mariji
Enu svet'mu Jožefu.
O drugi uri se prporočimo
Angeljcu varhu.
O trieči uri se prporočimo
Sveti Trojici.
O četrti uri se prporočimo
Štierim evangelistom.
O peti uri se prporočimo
Piet' krvavim ran Krištušovim.
O šesti uri se prporočimo
Svet'mu Frančišku Ksavériju.
O sedmi uri se prporočimo
Mariji sedem žalosti.
O uosmi uri se prporočimo
Svet'mu Antonu padovanskemu.
O deveti uri se prporočimo
Devet' korъm angeljъm.
O deseti uri se prporočimo
Desiet taužent marternikъm.
O anajsti uri se prporočimo
Sveti Uršuli eno vsem
Sojim tovaršicam.
O dvanajsti uri se prporočimo
Dvanajst aposteljn'm Krištušovim
Enu vsem nebeškim svetnik'm.

O prečista devica Marija,
Prosmo vas za 'nu sriečnu zadnju uru. Amen.

Svieto, svieto, častito
Slatko ime Jezusovo
In ime Marije.
Lepa roža, Mati božja,
Čistega spočetja,
Taužent in tauženkrat
Bod'te češčena,
Marija devica siedem žalosti,
Prosite za nas Jezusa,
De bi naše grehe odpustu,
In naše dušice v nebesa vzau!
Marija devica,
Bodi naša troštarica inu pomočnica
Zdaj in na vse večne čase, amen!

Kdo mi pomagaj, če umrjem v tej ali drugi uri.

6657.

(Iz Ihana.)

Če ta pàrvo uro vmьrjèm, prit'te na pomoč svet' svahkъ jme Jьžьš, Marija, svet' Jožof zdej u mojmo živlejn', sosebьn na zadno uro potroštite mojo dušo!

Če ta drugo uro vmьrjèm, prid' na pomoč moj ájn-gьlčьk var'h zdej u mojmo živlejn' itd. (kakor v 1. uri.)

Če ta treko uro vmьrjem, vse tri pršóne božje prit'te na pomoč zdej u mojmo . . . itd. (kakor v 1. uri.)

Če ta čьtarto uro vmьrjèm, vsь šterjь bengelist' prit'te na pomoč zdej u mojmo . . . itd. (kakor v 1. uri.)

6656. *Zapisal* Jožef Cejan; *povedala* Pepa od Blaža *in sicer prvikrat samo prvi del, potem pa, pri dragi priliki oba dela kot eno pesem; konec se poje za vsako »uro«.* — *Iz zbirke Jožefa Cejana III. št. 23. in 37.*

6657. *Zapisal* Anton Breznik; *molila mati* Terezija Breznik. — *Iz Breznikove zbirke III. št. 65.*

Če ta peto uro vmъrjèm, pet svetъh Jъžъšavъh krvavъh ran, pritte na pomoč zdej u mojmo . . . itd. (kakor v 1. uri.)

Če ta šesto uro vmъrjèm, svet Frančišъk me bo spovedu, sveta Barbara me bo obhajava: prit'ta na pomoč zdej u mojmo . . . itd.

Če ta sedmo uro vmъrjèm, Marija sedъm žavast, prid' na pomoč zdej u mojmo . . . itd.

Če ta vasmo uro vmъrjèm, svet Antón de Padeve, prid' na pomoč zdej u mojmo . . . itd.

Če ta dъvéto uro vmъrjèm, dъvét koru ájngelu, prit'te na pomoč, zdej u mojmo . . . itd.

Če ta dъséto uro vmъrjem, vsъ lubъ svetník 'n svetníce božje, prit'te na pomoč, zdej u mojmo . . . itd.

Če ta anájsto uro vmъrjèm, sveta Uršla 'n vsъh anajst tavžъnt čistъh d'víc, prit'te na pomoč zdej u mojmo . . . itd.

Če ta dvanájsto uro vmъrjem, dvanajst svetъh apóstъlnov, ta trinajsti je sam Jъžъš, prit'te na pomoč zdej u mojmo . . . itd.

6658.

(Iz Šempetra pri Gorici.)

Če umrjemo prvu uru,
Prid'te Jezuš in Marija in sveti Jožef
Po našu vernu dušicu.

Če umrjemo drugu uru,
Prid'te angel varih
Po našu vernu dušicu.

Če umrjemo treču uru,
Prid'te sveta Trojica
Po našu vernu dušicu.

Če umrjemo četrtu uru,
Prid'te sveti štirje evangelisti
Po našu vernu dušicu.

Če umrjemo petu uru,
Prid'te pet krvavih ran Jezusovih
Po našu vernu dušicu.

Če umrjemo šestu uru,
Prid'te sveti Frančišek
Po našu vernu dušicu.

Če umrjemo sedmu uru,
Prid'te Marija sedem žalosti
Po našu vernu dušiču.

Če umrjemo osmu uru,
Prid'te sveti Anton s Padove
Po našu vernu dušicu.

Če umrjemo devetu uru,
Prid'te devet korov angelov
Po našu vernu dušicu.

Če umrjemo desetu uru,
Prid'te deset zapovedi božjih
Po našu vernu dušicu.

Če umrjemo enajstu uru,
Prid'te enajst tavžent devic,
Gospa sveta Uršula
Po našu vernu dušicu.

Če umrjemo dvanajstu uru,
Prid'te dvanajst jogrov Kristušovih
In vsa nebeška družina
Po našu vernu dušicu.

6658. *Zapisal* Jožef Cejan; *pravila* Urša Černe. — *Iz Cejanove zbirke II. št. 23.*

Opomnja: Pesem »*Dvanajst ur*«, *ki se začenja* »Kdaj nam prva ura bije, * Jaz se v varstvo izročim * Jezusu ino Mariji, * Z vami vedno jaz živim« *je umetna.*

Ježuš in Marija in sveti Jožef,
Vam darujemo našu dušu in naše srce!
Ježuš in Marija in sveti Jožef,
Prid'te nam na pomoč
Na našim smrtnim boji:
Z vami v miru naj se loči duša!

Molitev ob hudi uri.

6659.

(Iz Aveč pri Kanalu.)

Sveti Agac,
Sveti Bernard,
Streuc božjih varte vi nas,
Nagle, neprevidene smrti,
Pred vso nesrečo
Na duši in na telesi . . .

(Nato se moli »dŭoplih očenaš«, n. pr.: Oče naš, oče naš; kteri si v nebesih, kteri si v nebesih; posvečeno, posvečeno, bodi tvoje ime, bodi tvoje ime itd.)

Molitev ob procesiji za dež.

6660.

(S Krasa.)

»Na Krasu, kadar gredo procesije deža prositi, pa baje tako-le prosijo«:

Pisana palca, rdeči križ,
Bog nam daj en pohleven dež!

Hagada.

6661.

(Iz Goričan pri Zilji.)

I.

Marija je barava Ježiša:
»Koj je jeno najbulšega?«
Ježiš je reku Mariji:
»»Sam jeden je Bug na nebi,
Rojan od Marije device:
Vesolan svjet kraluje,
V nebesah gospoduje.««

6659. *Zapisal* Jožef Cejan; *pravila mu mati* Jožefa. — *Iz Cejanove zbirke III. št. 33.*

6660. *Poroča* F. Kočevar. — *Iz Slov. Gosp. 1868. 31.*

6661. *Zapisal* M. Majar. — *Iz njegovega rokopisa, ki ga je hranil Miklošič. Pesem se moli »proti hudemu vremenu«. Majarjev natisek v Slov. Bčeli II. 1 (1851) 185, 186 se loči v tem:* 5, 101] K je biv rojan od Marije — 18, 97 So ž.] Žitnega — 30, 92 je] jih — 36, 87] Šest je šest verčov vode — 38, 89 Kanigalilejskej — 44, 85 žavostov — 57, 82 Vsmilenega — 69, 75, 76 K] Ki — 74] Dvanajst jogrov J. — *Natisek Majarjev v njegovem »Slavjanu« 1874, 59—62 se loči, ne gledé na* ě *za* je, *v tem:* 2, 8, 15, 21, 27, 34, 42, 48, 54, 60, 66, 72 najbolšega — 4, 13, 100 Bog — 6 svet — 11, 19 Dve — 12, 99 i unica — 34 šest — 36, 46, 87 Šest — 39, 90 *manjka* — 44, 52, 85 žauastov — 62, 70, 79 zapovadov — 63, 80] Ki jih sam Bog je dau — 68, 77 zuate — 96] Trija so trija patriarši. — *Majarjev prepis v MR. 19 se loči v tem, ne gledé na* ł *za bilabijalni* v *(iz* l*a) in* ě *za* je *iz jati:* 2, 9, 15, 21, 27, 34, 42, 48, 58, 60, 66, 72 najboljšega — 3, 10, 16, 22, 28, 35, 43, 49, 55, 61, 67, 73 rekoł — 5, 101] K je biłrojan od Marije — 36, 87 Šest — 37, 88 sprebernoł — 38, 89 oscejti — 39, 90 *manjka* — 44, 85 žałosti — 63, 80 Bog — 62, 79 zapóvadov — 69, 76, 78 světě. — *Prepis v VO. XIV² 23—25 se loči od našega natiska ne gledé na* ł *za* v *(iz* l*a) in* ě *za* ej *iz jati:* 1, 7, 14, 20, 26, 33, 41, 47, 53, 59, 65, 71 Ježuša — 2, 9, 15, 21, 27, 34, 42, 48, 54, 60,

II.

Marija je barava Ježiša:
»Koj je dvje najbulšega?«
Ježiš je reku Mariji:
»»Dvje sta dvje živi gvavici,
Sončice in vunica:
Sam jeden je Bug na nebi,
(itd. kakor v I.)

III.

Marija je barava Ježiša:
»Koj je tri najbulšega?«
Ježiš je reku Mariji:
»»Trija sa patriarši,
So žitnega pola varši;
Dvje sta dvje živi gvavici,
(itd. kakor v II.)

IV.

Marija je barava Ježiša:
»Koj je štiri najbulšega?«
Ježiš je reku Mariji:
»»Štirja so evangelisti,
So naši pomočniči;
Trija so patriarši,
(itd. kakor v III.)

V.

Marija je barava Ježiša:
»Koj je pet najbulšega?«
Ježiš je reku Mariji:
»»Pet je ranic Ježišavah,
Ki so mu je judi dali,
Ki niso Boga poznali:
Štirja so evangelisti,
(itd. kakor v IV.)

VI.

Marija je barava Ježiša:
»Koj je šjest najbulšega?«
Ježiš je reku Mariji;
»»Šjest je verčov vode,
K je Ježiš v vino sprebernu je
Per kanigalilejščej voscejti,
Je svojin jogran piti dav;
Pet je ranic Ježišavah,
(itd. kakor v V.)

VII.

Marija je barava Ježiša:
»Kaj je seden najbulšega?«
Ježiš je reku Mariji;
»»Seden je seden žavastov
Lube device Marije;
Šjest je verčov vode,
(itd. kakor v VI.)

VIII.

Marija je barava Ježiša:
»Kaj je osen najbulšega?«

66, 72 najbůlšega — 3, 10, 16, 22, 28, 35, 43, 49, 55, 61, 67, 73 Jezuš je rekeł — 4, 13, 100 Bůg — 5, 101] K je bił rojan od Marije, * Od Marije device — 12, 99 Sônčice — 29, 34, 91 Ježušavah — 36, 87 Šest je šest verčov v. — 37 Ježuš . . . spreberno — 57, 82 Ježuša — 62, 79 zapůvadov — 69, 78 berô — 76 Ki. — *Prepis v CO. VI. str. 11—13 se loči v tem, ne gledé na ł za* v *iz* ła: 1, 8, 14, 20, 26, 33, 41, 47, 53, 59, 65, 71 Ježuša — 2, 9 najbolšega — 3 Ježiš] Krištuš — 3, 10, 16, 22. 28, 35, 43, 49, 55, 61, 67, 73 rekeł — 4, 13, 100 Bog — 5, 101] K je bil rojen od Marije, * Od Marije device — 6, 102 Vesolen svet — 9 dve — 10, 16, 22, 28, 35, 43, 49, 55, 61, 67, 73 Ježuš — 11, 19] Dve sta dvé ž. glavici — 12 lunica — 15, 21, 27, 34, 42, 48, 54, 60, 66, 72 najbůlšega — 17, 25, 96] Tri so trija patrijarši — 23, 32, 94] Štiri so štirja e. — 29, 40, 91] Pet je pet ranic Ježušovah — 36, 46, 87 Šjest je] Šest je šest — 37, 88] spreberno — 38, 89] Per kangalilejščej hoscejti — 42 sedem — 44, 52, 85] Sedem je sedem žalostov — 48 osem — 51, 84 matere — 56, 64, 81 Devat je] Devat je devat] — 57, 82] Vsmilaniga Ježuša — 62, 70, 79 bůžjah zapovedov — 63, 80 jih . . je] je . . . jih — 69, 78 berô . . svete — 74 Ježušovih — 75 Ki . . svete — 76 Ki. — *Pesem je natisnil v knjižni slovenščini Scheinigg v NPKS. št. 113, premenivši to-le:* 1, 7, 14, 20, 26, 33, 41, 47, 53, 59, 65, 70] Marija je barala Jezusa — 2, 8, 15, 21, 27, 34, 42, 48, 54, 60, 66, 71 Kaj . . . najboljšega — 2 eno — 3, 9, 16, 22, 28, 35, 43, 49, 55, 61, 67, 72] Jezus je rekel Mariji — 4, 13, 100 eden . . Bog — 5, 101] Ki je bil rojen od Marije — 6, 102] Vesvolen svet kraljuje — 7, 103 nebesih — 9 dve — 11,

Ježiš je reku Mariji:
»»Osen je veselje Marije,
Naše prelube matere;
Seden je seden žavastov
(itd. kakor v VII.)

IX.

Marija je barava Ježiša:
»Ko je devat najbulšega?«
Ježiš je reku Mariji:
»»Devat je korov anjalov
Vsmilanega Ježiša:
Osen je veselje Marije,
(itd. kakor v VIII.)

X.

Marija je barava Ježiša:
»Koj je desat najbulšega?«
Ježiš je reku Mariji:
»»Desat je božjah zapuvadov,
Ki je sam Bug jih dav;
Devat je korov anjalov
(itd. kakor v IX.)

XI.

Marija je barava Ježiša:
»Koj je jednajst najbulšega?«
Ježiš je reku Mariji:
»»Jednajst so svete zvate meše,
K se bero po vesolnam svjete;
Desat je božjih zapuvadov,
(itd. kakor v X.)

XII.

Marija je barava Ježiša:
»Koj je dvanejst najbulšega?«
Ježiš je reku Mariji:
»»Dvanajst je jogrov Ježišavah,
K so po svjete hodili,
K so gnado zadobili;
Jednejst so svete zvate meše,
K se bero po vesolnam svjete;
Desat je božjah zapuvadov,
Ki je sam Bug jih dav;
Devat je korov anjalov
Vsmilanega Ježiša;
Osem je veselje Marije,
Naše prelube matere:
Seden že je seden žavastov
Lube device Marije;
Šjest je verčov vode,

19, 98] Dve sta dve živi glavici — 12, 99] Solnčice in lunica — 17, 25, 96] Trije so patrijarhi — 18, 97] Žitnega polja varhi — 23, 32, 94 Štirje so evangeljisti — 24, 95 pomočniki — 29, 40, 91 ranic Jezusovih — 30, 92 je] jih — 36, 46, 87] Šest je šest vrčov v. — 37, 88] Ki je Jezus v vino sprebrnil je — 38, 89] Pri kanigalilejskej voscejti — 39 dal — 44. 52, 85 Sedem je sedem žalostij — 45, 86 Ljube — 50, 58, 83 Osem — 51, 84 preljube matere — 56, 64, 84] Devet je k. angeljev — 57, 82] Usmiljenega Jezusa — 62, 70. 79] Deset je božjih zapovedij — 63 dal — 68, 77 Jednajst . . zlate — 69, 78] Ki se berô po vesolnem svetu — 74] Dvanajst jogrov Jezusovih — 75 Ki . . svetu — 76 Ki. — *Matija Majar je krstil to pesem »Dvanajst osobitosti«.*

Literatura o Hagadi je že zelo velika. Stanislav Prato *je spisal o nji celo knjigo* »Le dodici parole della verità. *Novellina-cantilena popolare considerata nelle varie relazioni italiane e straniere.« Palermo 1892. 8⁰ 159 str. O slovenski Hagadi je pisal* Ilešič *v Zborniku za nar. život in običaje južnih Slavena VII. 207 do 219. Primerjajoče je pisal o teh pesmih* A. N. Veselovskij, *Razyskanija vъ oblasti russkago duchovnago stiha VI—X (Priloženie k XLV. tomu Zapisok imp. Ak. Nauk 1883, str. 78—82, 92—95, 432—433. Povod mu je bila razprava o enaki rum. pesmi Cuvînte din betrânû, Studiu de filologia comparativa de* Petriceicŭ-Hasdeŭ *1883, str. 567—608. V ruščini se pesem imenuje ‚evangelistaja pěsnь'. Daljne študije je napisal* Sumcov, *Očerki istorii južnorusskich apokrifičeskich skazanij i pěsen, Kiev 1888, str. 145—146 in Zamětki o malorusskich dumach i duchovnich viršach, Moskva 1895, 99—100. O poljski Hagadi je pisal* Sew. Udziela *v Ludu 1898, 290—291; češko je omenil Sumcov in dalje* Zíbrt *v Českem Lidu 1899, Lit., št. 127, kjer najdeš še več literature. Nemškoštajarsko nahajaš v Rossegerjevem romanu »Der Gottsucher« (Heimgarten V. (1881) 314) in v Schlossarjevi zbirki.*

K je Ježiš v vino sprebernu je
Per kanigalilejščej voscejti,
Je svojin jogran piti dav;
Pet je ranic Ježišavah,
Ki so mu je judi dali,
Ki niso Boga poznali;
Štirja so evangelisti,
So naši pomočniči;
Trija so patrijarši,
So žitnega pola varši;
Dvje sta dvje živi gvavici,
Sončice in vunica;
Sam jeden je Buh na nebi,
Rojan od Marije device:
Vesolan svjet kraluje,
V nebesah gospoduje.««

6662.

(Od Sv. Jurija na Ščavnici.)

I.

Bratec od Lublane,
Povej da nam to prvo!
»Ta prva je edini Bog,
Med nami on kraluje:
Pinka, punka, ponkape,
Pijmo, bratci, vino!«

II.

Bratec od Lublane,
Povej da nam to drügo!
»Dve sta tabli Mojzesa;
Ta prva je edini Bog,
Med nami on kraluje:
Pinka, punka, ponkape,
Pijmo, bratci, vino!

III.

Bratec od Lublane,
Povej da nam to tretjo!
»Tri peršone božje so;
Dve sta tabli Mojzesa;
Ta prva je edini Bog,
Med nami on kraluje:
Pinka, punka, ponkape,
Pijmo, bratci, vino!

IV.

Bratec od Lublane,
Povej da nam to štrto!
»Štirje vajngelisti so;
Tri peršone božje so;
(itd. kakor v III.)

V.

Bratec od Lublane,
Povej da nam to peto!
»Pet je Jezusovih ran;
Štirje vajngelisti so,
(itd. kakor v IV.)

VI.

Bratec od Lublane,
Povej da nam to šesto!
»Šest vrčov friške vode,
Kaj Jezus storu vino ž nje
V Kani Galileji.«

VII.

Bratec od Lublane,
Povej da nam to sedmo!
»Sedem svetih zakramentov;
Šest vrčov friške vode,
Kaj Jezus storu vino ž nje
V Kani Galileji.«

VIII.

Bratec od Lublane,
Povej da nam to osmo!
»Osma je Marija veselja,
Kaj svojim sinom v nebo šla;
Sedem svetih zakramentov;
Šest vrčov friške vode,
Kaj Jezus stora vino ž nje
V Kani Galileji.«

IX.

Bratec od Lublane,
Povej da nam deveto!
»Devet je korov ajngelov;
Osma je Marija veselja;
(itd. kakor v VIII.)

6662. *Zapisal* J. Krajnc; *narekovala* Ur. Budja. — *Iz Krajnčeve zbirke.*

X.

Bratec od Lublane,
Povej da nam deseto!
»Deset zapoved božjih je;
Devet je korov ajngelov;
(itd. kakor v IX.)

XI.

Bratec od Lublane,
Povej da nam ednajsto!
»Ednajst je patriarihov;
Deset zapoved božjih je;
(itd. kakor v X.)

XII.

Bratec od Lublane,
Povej da nam dvanajsto!
»Dvanajst je apostolov;
Ednajst je patriarihov;
Deset zapoved božjih je;
Devet je korov ajngelov;
Osma je Marija veselja,
Kaj svojim sinom v nebesa šla;
Sedem svetih zakramentov;
Šest verčov friške vode,
Kaj Jezus stora vino ž nje
V Kani Galileji;
Pet je Jezusovih ran;
Štirje vajngelisti so:
Tri pršone božje so;
Dve sta tabli Mojzesa;
Ta prva je edini Bog,
Med nami on kraluje:
Pinka, punka, ponkape,
Pijmo, bratci, vino!

6663.

(Od Sv. Jurija na Ščavnici.)

I.

Bratec od Ljubljane,
Povej da nam to prvo!
»Prva je edini Bog,
Med nami on kraljuje:
(Zbor:) Pinka, pinka, pinka pe,
Med nami on kraljuje!«

II.

Bratec od Ljubljane,
Povej da nam to drugo!
»Dve sta tabli Mojzesa;
Ta prvi je edini Bog,
(itd. kakor v I.)

III.

Bratec od Ljubljane,
Povej da nam to tretjo!
»Tri osebe božje so;
Dve sta tabli Mojzesa;
(itd. kakor v II.)

IV.

Bratec od Ljubljane,
Povej da nam to štrto!
»Štirje evangelisti so;
Tri osebe božje so:
(itd. kakor v III.)

V.

Bratec od Ljubljane,
Povej da nam to peto!
»Pet je Jezusovih ran;
Štirje evangelisti so;
(itd. kakor v IV.)

VI.

Bratec od Ljubljane,
Povej da nam to šesto!
Šest vrčóv friške vodé,
Ka j' Jezus stora vino ž nje
Vu Kani Galileji:
(Zbor:) Pinka, pinka, pinka pe,
Pijmo, bratci, vino!

VII.

Bratec od Ljubljane,
Povej da nam to sedmo!
»Sedem svetih sakramentov;
Šest vrčóv friške vodé,
(itd. kakor v VI.)

6663. *Zapisal* Fr. Ilešič. — *Iz »Zbornika za narodni život« VII. 208 do 209. »Pjeva se u prostim družbama uz vino, osobito po seljačkim svadbama.«*

VIII.

Bratec od Ljubljane,
Povej da nam to osmo!
»Osem zveličanjskih;
Sedem svetih sakramentov;
(itd. kakor v VII.)

IX.

Bratec od Ljubljanə,
Povej da nam deveto!
»Devet je korov anjgelov;
Osem zveličanjskih;
(itd. kakor v VIII.)

X.

Bratec od Ljubljane,
Povej da nam deseto!
»Deset zapovedi božjih je;
Devet je korov anjgelov;
(itd. kakor v IX.)

XI.

Bratec od Ljubljane,
Povej da nam ednajsto!
»Ednajst tužent svetih devic;
Deset zapovedi božjih je;
(itd. kakor v X.)

XII.

Bratec od Ljubljane,
Povej da nam dvanajsto!
»Dvanajst lastnosti božjih je;
Ednajst tužent svetih devic;
(itd. kakor v XI.)

6664.

(Iz Središča.)

I.

Bratec prelubleni,
Povejte mi to prvo!
»Ta prva je edini Bog,
V nebesih kraljuje:
Binka, bunka, binkabe,
Pijmo, bratci, vino!«

II.

Bratec prelubleni,
Povejte mi to drugo!
»Dve ste tabli Mojzesa;
Ta prva je edini Bog,
(itd. kakor v I.)

III.

Bratec prelubleni,
Povejte mi to tretjo!
»Trije so paorihi:
Dve ste tabli Mojzesa;
(itd. kakor v II.)

IV.

Bratec prelubleni,
Povejte mi to štrto!
»Štirje so evangelisti;
Trije so paorihi;
(itd. kakor v II.)

V.

Bratec prelubleni,
Povejte mi to peto!
»Pet je Kristosovih ran;
Štirje so evangelisti;
(itd. kakor v IV.

VI.

Bratec prelubleni,
Povejte mi to šesto!
»Šest je vrčev v Kanigalileji;
Pet je Kristosovih ran;
(itd. kakor v V.)

VII.

Bratec prelubleni,
Povejte mi to sedmo!
»Sedem Marije žalosti;
Šest je vrčev v Kanigalileji;
(itd. kakor v VI.

6664. *Zapisal* Ivan Nik. Vrabl. — *Iz njegove zbirke II. št.* 11. Paorihi *iz* patrijarihi *z vmešavanjem bolj znanega* paor, pavor *‚Bauer‘*.

VIII.

Bratec prelubleni,
Povejte mi to osmo!
»Osem Marije milosti;
Sedem Marije žalosti;
(itd. kakor v VII.)

IX.

Bratec prelubleni,
Povejte mi deveto!
»Devet je korov angelov:
Osem Marije milosti;
(itd. kakor v VIII.)

X.

Bratec prelubleni,
Povejte mi deseto!
»Deset zapoved božjih je;
Devet je korov angelov;
(itd. kakor v IX.)

XI.

Bratec prelubleni,
Povejte mi edenajsto!
»Edenajst je sestrih Uršolih;
Deset zapoved božjih je;
(itd. kakor v X.)

XII.

Bratec prelubleni,
Povejte mi dvanajsto!
»Dvanajst je temelnih resnic;
Edenajst je sestrih Uršolih;
Deset zapoved božjih je;
(itd. kakor XI.)

6665.

(Iz Puščenec pri Ormožu)

I.

Bratec od Ljublane,
Povej da nam to prvo!
»Prva je edini Bog,
Med nami on kraluje:
Veselimo se vsi lidje,
Med nami on kraluje.«

II.

Bratec od Ljublane,
Povej da nam to drugo!
»Dve sta tabli Mozesa;
Prva je edini Bog,
(itd. kakor v I.)

III.

Bratec od Ljublane,
Povej da nam to tretjo!
»Trije so patriarhi;
Dve sta tabli Mozesa;
(itd. kakor v II.)

IV.

Bratec od Ljublane,
Povej da nam to štrto!
»Štirje so evangelisti;
Trije so patriarhi;
(itd. kakor v III.)

V.

Bratec od Ljublane,
Povej da nam to peto!
»Pet je Jezusovih ran;
Štirje so evangelisti;
(itd. kakor v IV.)

VI.

Bratec od Ljublane,
Povej da nam to šesto!
»Šest vrčóv ješne vodé,
Je Jezus v staro vino že
V Kani Galileji:
Veselimo se, brati mi,
Da bomo vino pili!

VII.

Bratec od Ljublane,
Povej da nam to sedmo!
»Je sedem svetih zakramentov;
Šest vrčóv ješné vodé,
(itd. kakor v VI.)

6665. *Zapisal* Alojzij Trstenjak; *narekoval brat* Anton Trstenjak. — *Iz Trstenjakovega rokopisa.* Ješne *(25) pač napaka za* frišne *(prim. št. 6662).*

VIII.

Bratec od Ljublane,
Povej da nam to osmo!
»Osmer je Marijino véselje,
Da s svojim sinom v nebo gre;
Je sedem svetih zakramentov;
(itd. kakor v VII.)

IX.

Bratec od Ljublane,
Povej da nam to deveto!
»Devet je korov angelov;
Osmer je Marijino véselje;
(itd. kakor v VIII.)

X.

Bratec od Ljublane,
Povej da nam deseto!
»Je desét božjih zapovedi;
Devet je korov angelov;
(itd. kakor v IX.)

6666.

(Iz Frama.)

I.

Bratec od Ljubljane,
Pověj, kaj je pèrvo!
»Pèrvo je edini Bog,
Kteri nam kraljuje!«

II.

Bratec od Ljubljane,
Pověj, kaj je drugo!
»Drugo je: dvě tabli Mojžešavi,
Męsęc ino luna;
Pervo je jedini Bog,
Kteri nam kraljuje.

III.

Bratec od Ljubljane,
Pověj, kaj je treko!
»Triji patriarhi;
Dvě sta tabli Mojžešavi;
(itd. kakor v II.)

IV.

Bratec od Ljubljane,
Pověj, kaj je štèrto!
»Štirji evangelisti;
Trije patriarhi;
(itd. kakor v III.)

V.

Bratec od Ljubljane,
Pověj, kaj je pęto!
»Pęt je Jezusovih kèrvavih ran;
Štirji evangelisti;
(itd. kakor v IV.)

VI.

Bratec od Ljubljane,
Pověj, kaj je šesto!
»Šest je vèrčov od vode,
Ko je Kristus storil vince iz nje
V Kanigalileji na hohcet Mojžešavi;
Pet je Jezusovih kèrvavih ran;
Štirje evangelisti;
Trije patriarhi;
Dvě sta tabli Mojžešavi,
Měsec ino luna;
Pervo je edini Bog,
Kteri nam kraljuje!«

VII.

Bratec od Ljubljane,
Povej, kaj je sedmo!
»Sedem je Marije žalosti.«

VIII.

Bratec od Ljubljane,
Povej, kaj je osmo!
»Osmo je Marije veselje;
Sedem je Marije žalosti.«

6666. *Zapisal* Oroslav Caf; *pela* Mar. Lędinjak. — *Iz CO. II. 31—32.*

IX.

Bratec od Ljubljane,
Povej, kaj je devęto!
»Devęt je korov angelov;
Osmo je Marije veselje;
(itd. kakor v VIII.)

X.

Bratec od Ljubljane,
Povej, kaj je desęto!
»Desęt je božjih zapovedi;
Devęt je korov angelov;
(itd. kakor v IX.)

XI.

Bratec od Ljubljane,
Povej, kaj je ednajsto!
»Enajst je taužent jih děvic;
Desęt je božjih zapovedi;
(itd. kakor v X.)

XII.

Bratec od Ljubljane,
Pověj kaj je dvanajsto!
»Dvanajst je jogrov božjih;
Enajst je taužent jih děvic:
(itd. kakor v XI.)

XIII.

Bratec od Ljubljane,
Pověj, kaj je trinajsto!
»Trinajsto je sam Kristus;
Dvanajst je jogrov božjih;
(itd. kakor v XII.)

XIV.

Bratec od Ljubljane,
Povej, kaj je štirnajsto!
»Štirnajsto je križav pot;
Trinajsto je sam Kristus;
(itd. kakor v XIII.)

XV.

Bratec od Ljubljane,
Povej kaj je pętnajsto!
»Pętnajsto je svęt rožnikranc;
Štirnajsto je križav pot;
Trinajsto je sam Kristus;
Dvanajst je jogrov božjih;
Enajst je taužent jih děvic;
Desęt je božjih zapovedi;
Devęt je korov angelov;
Osmo je Marije veselje:
Sedem je Marije žalosti!«

6667.

(Iz Motnika.)

I.

Bratec od L'bljance,
To pervo mi povej:
Kok se te pervi pravi,
Oj pravi?
»Perva je edini Bŏh,
Oče, sin in sveti Duh,
Ki nad nam kraljuje,
Ki nad nam kraljuje.«

II.

Bratec od L'bljance,
Za drugo mi povej:
Kok se ta drugi pravi,
Oj pravi?
»Dve so tab'l Mojzesa;
Perva je edini Bŏh,
Oče, sin in sveti Duh,
Ki nad nam kraljuje,
Ki nad nam kraljuje.«

III.

Bratec od L'bljance,
Treko mi povej:
Kok se te treki pravi,
Oj pravi?
»Tri so osebe bože;
Dve so tab'l Mojzesa;
(itd. kakor v II.)

IV.

Bratec od L'bljance,
Četrto mi povej:

6667. *Zapisal* G. Križnik. — *Iz njegovega rokopisa. V Motniku se imenuje ta pesem* »evengelska pesen« *(prim. ruski izraz na str. 772).*

Kok se četrti pravi,
Oj pravi?
»Šteri so evengelisti;
Tri so osebe bože;
(itd. kakor v III.)

V.

Bratec od L'bljance,
Peto mi povej:
Kok se te peti pravi,
Oj pravi?
»Pet je Kristusovih ran;
Šteri so evengelisti;
(itd. kakor v IV.)

VI.

Bratec od L'bljance,
Šesto mi povej:
Kok se te šesti pravi,
Oj pravi?
»Šest je vrčev te vodé,
K je sturu Jezus vino ž ne
Na ti sveti ohceti
V Kani Galileji,
Na ti sveti ohceti
V Kani Galileji.«

VII.

Bratec od L'bljance,
Sedmo mi povej:
Kok se te sedmi pravi,
Oj pravi?
»Sedem je Marije žalosti;
Šest je vrčev te vodé,
(itd. kakor v VI.)

VIII.

Bratec od L'bljance,
Osmo mi povej:
Kok se te osmi pravi,
Oj pravi?
»Osem je Marije veselja;
Sedem je Marije žalosti;
(itd. kakor v VII.)

IX.

Bratec od L'bljance,
Deveto mi povej:
Kok se deveti pravi,
Oj pravi?
»Devet je korov angelov;
Osem je Marije veselja;
(itd. kakor v VIII.)

X.

Bratec od L'bljance,
Deseto mi povej:
Kok se deseti pravi,
Oj pravi?
»Deset je zapoved božjih;
Devet je korov angelov;
(itd. kakor v IX.)

X.

Bratec od L'bljance,
Anajsto mi povej:
Kok se anajsti pravi,
Oj pravi?
»Anajst je tavžent čistih d'vic;
Deset je zapoved božih;
(itd. kakor v X.)

XII.

Bratec od L'bljance.
Dvanajsto mi povej:
Kok se dvanajsti pravi,
Oj pravi?
»Dvanajst je jogrov božih;
Anajst je tavžent čistih d'vic;
(itd. kakor v XI.)

XIII.

Bratec od L'bljance,
Trinajsto mi povej:
Kok se trinajsti pravi,
Oj pravi?
»Trinajst je Jezus sam;
Dvanajst je jogrov božih;
(itd. kakor v XII.)

XIV.

Bratec od L'bljance,
Šternajsto mi povej:
Kok se šternajsti pravi,
Oj pravi?
»Šternajst je križev pot;
Trinajst je Jezus sam,
Dvanajst je jogrov božih;
(itd. kakor v XIII.)

6668.

(Iz Ihana.)

I.

Bratъc vad Iblánce,
Ta pàrvo mъ povej!
»Ta pàru ja jedinъ Boh,
Boh Vače, Sin jn svetъ Duh,
K' nad namъ kraluješ,
Kraluješ vekomej.«

II.

Bratъc vad Iblánce,
Ta drugo mъ povej!
»Dve sta table Mojzъsa;
Ta paru ja itd. (kakor pri I.)

III.

Bratъc vad Iblánce,
To treko mъ povej!
»Tri so pršone božje;
Dve sta table Mojzъsa;
Ta paru ja itd. (kakor pri II.)

IV.

Bratъc vad Iblánce,
Ta čътàrto mъ povej!
Šterjъ so vъngelistъ;
Tri so ... itd. (kakor pri III.)

V.

Bratъc vad Iblánce,
Ta peto mъ povej!
»Pet ja Jъž'šuh krvavъh ran;
Šterjъ ... itd. (kakor pri IV.)

VI.

Bratъc vad Iblánce,
Ta šesto mъ povej!
»Šest ja vàrču te vode,
K' ja Jъžъš storu vince ž né
Tam v Kanъ Galъlejъ
Na nóvъ vofcetъ.

VII.

Bratъc vad Iblánce,
Ta sédmo mъ povej!
»Sedъm Marija žavostna;
Šest ja vàrču ... itd. (kakor pri VI.)

VIII.

Bratъc vad Iblánce,
Ta vasmo mi povej!
»Vosъm Marija véseva;
Sedъm ... itd. (kakor pri VII.)

IX.

Bratъc vad Iblánce,
Ta dъveto mъ povej!
»Dъvét ja koru ájngъlov;
Vosъm ... itd. (kakor pri VII.)

X.

Bratъc vad Iblánce,
Ta dъseto mъ povej!
»Dъsét ja zápovd božjъh;
Dъvét ... itd. (kakor pri IX.)

XI.

Bratъc vad Iblánce,
Ta 'najsto mъ povej!
»Anajst ja tavžъnt čistъh d'vic;
Dъsét ja ... itd. (kakor pri X.)

XII.

Bratъc vad Iblánce,
Ta dvanajsto mъ povej!
»Dvanajst ja jôgru božjъh;
Anajst ja tavžъnt čistъh d'vic;
Dъset ja zápovd božjъh;
Dъvet ja koru ájngelov;
Vosъm Marija véseva;
Sedъm Marija žavastna;
Šest ja vàrču te vadé,
K' ja Jъžъš storu vince ž né
Tam v Kanъ Galъlejъ
Na nóvъ vofcetъ.

6668. *Zapisal* Anton Breznik; *pela mati* Terezija. — *Iz Breznikove zbirke III. št. 63.*

6669.

(Iz Domžal.)

I.

Bratec iz Ljubljance,
To prvo mi povej!
»Prva je — edini Bog,
Bog Oče, Sin in sveti Duh:
Nad nami kraljuje.«

II.

Bratec iz Ljubljance,
Ta drugo mi povej!
»Dve sta tabli Mojzesa;
Prva je — edini Bog,
Bog Oče, Sin in sveti Duh:
Nad nami kraljuje.«

III.

Bratec iz Ljubljance,
Ta tretjo mi povej!
»Tri so osebe božje;
Dve sta tabli Mojzesa;
(itd. kakor v II.)

IV.

Bratec iz Ljubljance,
Ta četrto mi povej!
»Štirje so evangelisti;
Tri so osebe božje;
(itd. kakor v III.)

V.

Bratec iz Ljubljance,
Ta peto mi povej!
»Pet je cerkvenih zapovdá;
Štirje so evangelisti;
(itd. kakor v IV.)

VI.

Bratec iz Ljubljance,
Ta šesto mi povej!
»Šest je resnic božjih;
Pet je cerkvenih zapovdá;
(itd. kakor v V.)

VII.

Bratec iz Ljubljance,
Ta sedmo mi povej!
»Sedem je svetih sakramentov;
Šest je resnic božjih;
(itd. kakor v VI.)

VIII.

Bratec iz Ljubljance,
Ta osmo uro mi povej!
»Osem je blagrov Krišćevih;
Sedem je svetih sakramentov;
(itd. kakor v VII.)

IX.

Bratec iz Ljubljance,
Ta deveto mi povej!
»Devet je korov angeljev;
Osem je blagrov Krišćevih;
(itd. kakor v VIII.)

X.

Bratec iz Ljubljance,
Ta deseto mi povej!
»Deset je božjih zapov'dá;
Devet je korov angeljev;
(itd. kakor v XI.)

XI.

Bratec iz Ljubljance,
Ta ednajsto mi povej!
»Enajst je tavžent čistih d'vic;
Deset božjih zapov'dá;
(itd. kakor v X.)

XII.

Bratec iz Ljubljance,
Ta dvanajsto mi povej!
»Dvanajst je jogrov Krišćevih;
Enajst je tavžent čistih d'vic;
(itd. kakor v XI.)

6669. *Zapisal* M. Rodè. — *Iz njegove zbirke II. št. 45. Namesto* Šest je resnic božjih *pojo drugi:* Šest je vrčov te vode, * K' je Jezus delal vince 'ž nje, * V Kani Galileji. *Tako popravlja pesem M. Rodè v zbirki V. št. 26 (na koncu).*

6670.

(Kranjska.)

I.

Bratec od Ljubljane,
Povej ti men' ta parvo!
»Eden je edini Bog,
Kir med nam kraljuje.«

II.

Bratec od Ljubljane,
Povej ti men' ta drugo!
»Dve so tabli Mojzesa;
Eden je edini Bog,
Kir med nam kraljuje.«

III.

Bratec od Ljubljane,
Povej ti men' ta tretje!
»Tri so peršone božje;
Dve so tabli Mojzesa;
(itd. kakor v II.)

IV.

Bratec od Ljubljane,
Povej ti men' ta četrto!
»Štirje so evangelisti;
Tri so peršone božje;
(itd. kakor v III.)

V.

Bratec od Ljubljane,
Povej ti men' ta peto!
»Pet je Jezusovih ran;
Štirje so evangelisti;
(itd. kakor v IV.)

VI.

Bratec od Ljubljane,
Povej ti men' ta šesto!
»Šest je verčov te vode,
K je Jezus storil vino ž nje
V Kani Galileji;
Pet je Jezusovih ran;
(itd. kakor v V.)

VII.

Bratec od Ljubljane,
Povej ti men' ta sedmo!
»Sedem Marij je žalost,
Šest je verčov te vode,
(itd. kakor v VI.)

VIII.

Bratec od Ljubljane,
Povej ti men' ta osmo!
»Osem Marij je veseljâ;
Sedem Marij je žalost;
(itd. kakor v VII.)

IX.

Bratec od Ljubljane,
Povej ti men' ta deveto!
»Devet je korov angeljov;
Osem Marij je veseljâ;
(itd. kakor v VIII.)

X.

Bratec od Ljubljane,
Povej ti men' ta deseto!
»Deset je zapoved božjih;
Devet je korov angeljov;
(itd. kakor v IX.)

XI.

Bratec od Ljubljane,
Povej ti men' ta enajsto!
»Enajst je tavžent teh devic;
Deset je zapoved božjih;
(itd. kakor v X.)

XII.

Bratec od Ljubljane,
Povej ti men' ta dvanajsto!
»Dvanajst je jogrov božjih;
Enajst je tavžent teh devic;
(itd. kakor v XI.)

XIII.

Bratec od Ljubljane,
Povej ti men' ta trinajsto!
»Trinajst je Jezus Kristus;
Dvanajst je jogrov božjih;
(itd. kakor v XII.)

6670. *Zapisal* Fr. (Radivoj) Poznik. — *Iz njegove zbirke.*

XIV.

Bratec od Ljubljane,
Povej ti men' to štirnajsto!
»Štirnajst štacjonov božjih;
Trinajst je Jezus Kristus;
(itd. kakor v XIII.)

XV.

Bratec od Ljubljane,
Povej ti men' petnajsto!
»Petnajst je roženkrancov;
Štirnajst štacjonov božjih;
(itd. kakor v XIV.)

6671.

(Od Device Marije v Polju.)

I.

Bratec od Ljubljance,
Parvo mi povej!
»Parva je edini Bog,
Bog Oče, Sin in sveti Duh,
Nad nami kraljuje, kraljuje!«

II.

Bratec od Ljubljance,
Drugo mi povej!
»Dve so table Mojzesa;
Parva je edini Bog,
(itd. kakor v I.)

III.

Bratec od Ljubljance,
Tretjo mi povej!
»Tri so božje pršone;
Dve so table Mojzesa;
(itd. kakor v II.)

IV.

Bratec od Ljubljance,
Četrto mi povej!
»Štiri so evangelist;
Tri so božje peršone;
(itd. kakor v III.)

V.

Bratec od Ljubljance,
Peto mi povej!
»Pet je Jezusovih ran;
Štiri so evangelist;
(itd. kakor v IV.)

VI.

Bratec od Ljubljance,
Šesto mi povej!
»Šest je vrčov te vode,
K je Jezus storu vince z nje
Na tej presrečni ofceti
V Kanigalileji — lileji!«

VII.

Bratec od Ljubljance,
Sedmo mi povej!
»Sedem Marija žalosti;
Šest je vrčov te vode,
(itd. kakor v VI.)

VIII.

Bratec od Ljubljance,
Osmo mi povej!
»Osem Marija vesela;
Sedem Marija žalosti;
(itd. kakor v VII.)

IX.

Bratec od Ljubljance,
Deveto mi povej!
»Devet je korov angelov;
Osem Marija vesela;
(itd. kakor v VIII.)

X.

Bratec od Ljubljance,
Deseto mi povej!
»Deset je božjih zapovda;
Devet je korov angelov;
(itd. kakor v IX.)

XI.

Bratec od Ljubljance,
Enajsto mi povej!

6671. *Zapisal* A. Lovše; *pela mu mati.* — *Iz njegovega rokopisa, ki mi ga je poslal prof. dr. Ilešič.*

»Ednajst je tavžent čistih dvic;
Deset je božjih zapovedi;
(itd. kakor v X.)

XII.

Bratec od Ljubljance,
Dvanajsto mi povej!
»Dvanajst je apostolov;
Ednajst je tavžent čistih dvic;
(itd. kakor v XI.)

6672.

(Kranjska.)

I.

Bratec iz Ljubljane,
Kaj nov'ga mi povej,
Kaj zlasti tebi znano,
Razloži meni zdaj!
»Pervo je edini Bog,
Katér nad nam kraljuje, kraljuje!«

II.

Bratec iz Ljubljane,
Še drugo mi povej,
Kaj zlasti tebi znano,
Razloži meni zdaj!
»Dve sta table Mozesa;
Eno je edini Bog,
Katér nad nam kraljuje, kraljuje!«

III.

Bratec od Ljubljane,
Še tretje mi povej,
Kaj zlasti tebi znano,
Razloži meni zdaj!
»Trije so patriarhi;
Dve ste table Mozesa;
Ena je edini Bog,
(itd. kakor v II.)

IV.

Bratec od Ljubljane,
Četerto mi povej,
Kaj zlasti tebi znano,
Razloži meni zdaj!
»Štirji so evangelisti;
Trije so patriarhi;
(itd. kakor v III.)

V.

Bratec od Ljubljane,
Še peto mi povej,
Kaj zlasti ti je znano,
Razloži meni zdaj!
»Pet je Jezusovih kervavih ran!
Štirje so evangelisti,
(itd. kakor v IV.)

VI.

Bratec od Ljubljane,
Še šesto mi povej;
Kaj zlasti ti je znano,
Razloži meni zdaj!
»Šest je verčov blo vode,
K' je storil Jezus vino ž nje
V Kani Galileje

6672. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz SPKN. V. 14—22.* Eno *(v. 12.) se ponavlja dalje kot* Ena. *Zapis Jožefa Osredkarja v zbirki M. Rodeta V. št. 26 je prepis iz SPKN. s temi predrugačbami:* 1, 7, 14, 21, 27, 33, 44, 50, 56, 62, 68, 75, 82, 88 od Ljubljane] iz Ljubljanice — 3. 9, 16, 23, 29, 35, 46, 52, 58, 64, 70, 77, 84, 90 ti je] tebi — 5, 12, 20 Pervo, *oz.* Ena] Prvi — 6, 13] Kater nad nami, nad nami kraljuje — 8 Še drugo] Kaj nov'ga — 11, 19 sta — 15 Še tretje] Kaj nov'ga — 18 patrijarhi — 22 Četrto] Kaj nov'ga — 25, 32 Šterji — 28 Še peto] Kaj nov'ga — 34 Še šesto] Kaj nov'ga — 37, 49, 103 vrčev — 38, 103] K' je Jezus storil čudež 'ž nje — 39, 104 Galileji — 40, 105 Mojzesa — 41, 42, 106, 107 so] smo. *(V tem zapisu se ponavlja tu dalje:* Pet je Jezusovih krvavih ran *itd. kakor v V.)* — 45 Še sedmo] Kaj nov'ga — 48, 101 Marij'nih — 51 Še osmo] Kaj nov'ga — 54, 61, 100] Osem je Marij'nih veselâ — 57 Deveto] Kaj nov'ga — 63 Deseto] Kaj nov'ga — 69 Enajsto] Kaj nov'ga — 72, 81, 97 Urš'le — 74 zapoved — 76 Dvanajsto] Kaj nov'ga — 79, 92, 95 vseh — 83 Trinajsto] Kaj nov'ga — 89 Štirnajsto] Kaj nov'ga — 93 *manjka* — 99 angelov.

Na Mozesa ženitnini:
Tam so pumpo pumpali,
Tam so pumpo pili.«

VII.

Bratec od Ljubljane,
Še sedmo mi povej,
Kaj zlasti ti je znano,
Razloži meni zdaj!
»Sedem je Marije žalosti;
Šest je verčov blo vode,
(itd. kakor v VI.)

VIII.

Bratec od Ljubljane,
Še osmo mi povej,
Kaj zlasti ti je znano,
Razloži meni zdaj!
»Osmo je Marije vèselje;
Sedem Marije žalosti;
(itd. kakor v VII.)

IX.

Bratec od Ljubljane,
Deveto mi povej,
Kaj zlasti ti je znano,
Razloži meni zdaj!
»Devet je korov angeljov;
Osmo Marije veselje;
(itd. kakor v VIII.)

X.

Bratec od Ljubljane,
Deveto mi povej,
Kaj zlasti ti je znano,
Razloži meni zdaj!
»Deset je božjih zapoved;
Devet je korov angeljov;
(itd. kakor v IX.)

XI.

Bratec od Ljubljane,
Enajsto mi povej,
Kaj zlasti ti je znano,
Razloži meni zdaj!
»Enajst je tavžent čistih d'vic,
Svete Uršle tovaršic;
Deset je božjih zapovdi;
(itd. kakor v X.)

XII.

Bratec od Ljubljane,
Dvanajsto mi povej,
Kaj zlasti ti je znano,
Razloži meni zdaj!
»Dvanajst je vsih aposteljnov;
Enajst je tavžent čistih d'vic,
Svete Uršle tovaršic;
(itd. kakor v XI.)

XIII.

Bratec od Ljubljane,
Trinajsto mi povej,
Kaj zlasti ti je znano,
Razloži meni zdaj!
»Trinajst je Jezus Kristus sam;
Dvanajst je vsih aposteljnov;
(itd. kakor v XII.)

XIV.

Bratec od Ljubljane,
Štirnajsto mi povej,
Kaj zlasti ti je znano,
Razloži meni zdaj!
»Štirnajst je vsih štacionov
Jezusoviga terpljenja;
Trinajst je Jezus Kristus sam;
Dvanajst je vsih aposteljnov;
Enajst je tavžent čistih d'vic,
Svete Uršle tovaršic;
Deset je božjih zapoved;
Devet je korov angelov:
Osmo Marije veselje;
Sedem Marije žalosti;
Šest je verčov blo vode,
K' je storil Jezus vino ž nje
V' Kani Galileje
Na Mozesa ženitnini:
Tam so pumpo pumpali,
Tam so pumpo pili.«

6673.

(Iz Suhorja.)

I.

Dragi bratec preljubljeni,
Povej mi to prvo!
»Kako bom povedal,
Ker jest sam ne vem:
Eden sam edini Bog
Nad nami kraljuje.«

II.

Dragi bratec preljubljeni,
Povej mi to drugo!
»Kako bom povedal,
Ker jest sam ne vem:
Dve so tabli Mojzesove;
Eden sam edini Bog
Nad nami kraljuje.«

III.

Dragi bratec preljubljeni,
Povej mi to tretjo!
»Kako bom povedal,
Ker jest sam ne vem:
Tri so patrijarhi;
Dve so table Mojzesove;
(itd. kakor v II.)

IV.

Dragi bratec preljubljeni,
Povej mi to štrto!
»Kako bom povedal,
Ker jest sam ne vem:
Štir so evangelisti;
Tri so patrijarhi;
(itd. kakor v III.)

V.

Dragi bratec preljubljeni,
Povej mi to peto!
»Kako bom povedal,
Ker jest sam ne vem:
Pet je krvavih ran;
Štir so evangelisti;
(itd. kakor v IV.)

VI.

Dragi bratec preljubljeni,
Povej mi to šesto!
»Kako bom povedal,
Ker jest sam ne vem:
Šest je verčev te vodé,
Bog storil vino iz njé
V Kani Galileji
Na Mojzesovi ohceti;
Pet je krvavih ran:
(itd. kakor v V.)

VII.

Dragi bratec preljubljeni,
Povej mi to sedmo!
»Kako bom povedal,
Ker jest sam ne vem:
Sedem zakramentov;
Šest je verčev te vode,
(itd. kakor v VI.)

VIII.

Dragi bratec preljubljeni,
Povej mi to osmo!
»Kako bom povedal,
Ker jest sam ne vem:
Osem delov zvoljenih;
Sedem zakramentov;
(itd. kakor v VII.)

IX.

Dragi bratec preljubljeni,
Povej mi to deveto!
»Kako bom povedal,
Ker jest sam ne vem:
Devet korov angelov;
Osem delov zvoljenih;
(itd, kakor v VIII.)

X.

Dragi bratec preljubljeni,
Povej to deveto!
»Kako bom povedal,
Ker jest sam ne vem:

6673. *Zapisal* Anton Žlogar. — *Iz njegove zbirke, ki jo hrani Matica.*

Deset božjih zapovedi;
Devet korov angelov;
(itd. kakor v IX.)

XI.

Dragi bratec preljubljeni,
Povej mi to enajsto!
»Kako bom povedal,
Ker jest sam ne vem:
Enajst tavžent vseh devic;
Deset božjih zapovedi;
(itd. kakor v X.)

XII.

Dragi bratec preljubljeni,
Povej mi to dvanajsto!
»Kako bom povedal,
Ker jest sam ne vem:
Dvanajst aposteljnov Kristusovih;
Ednajst tavžent vsih devic;
(itd. kakor v XI.)

6674.

(Iz ribniške doline.)

I.

Bratec v Ljubljani,
Povedi ti meni:
Kako se prvi pravi?
»Eden je edini Bog,
Ki kraljuje nad nami.«

II.

Bratec v Ljubljani,
Povedi ti meni:
Kako se drugi pravi?
»Dve so tabli Mojzesa;
Eden je edini Bog,
Ki kraljuje nad nami.«

III.

Bratec v Ljubljani,
Povedi ti meni:
Kako se tretji pravi?
»Trije so patrijarhi,
Ki so muzicirali
Na Mojzesovi ohceti;
Dve sta tabli Mojzesa;
(itd. kakor v II.)

IV.

Bratec v Ljubljani,
Povedi ti meni:
Kako se četerti pravi?
»Štirje 'vangelisti;
Trije patrijarhi,
Ki so muzicirali
(itd. kakor v III.)

V.

Bratec v Ljubljani,
Povedi ti meni:
Kako se peti pravi?
»Pet je, pet krvavih ran;
Štirje 'vangelisti;
(itd. kakor v IV.)

VI.

Bratec v Ljubljani,
Povedi ti meni:
Kako se šesti pravi?
»Šest je, šest resnic;
Pet je, pet krvavih ran;
(itd. kakor v V.)

VII.

Bratec v Ljubljani,
Povedi ti meni:
Kako se sedmi pravi?
»Sedem zakramentov;
Šest je, šest resnic;
(itd. kakor v VI.)

VIII.

Bratec v Ljubljani,
Povedi ti meni:

6674. *Zapisal* A. Zobec. — *Iz njegovega rokopisa II. 1.* »*Rima te pesni ni pravilna, ker ni pisana v ribniškem dialektu. Tako bi moralo biti v vrstici 2.* Povedi ti miani, *da bi se zlagalo z* Ljubljani, *akoravno ne prav popolnoma.*«

Kako se osmi pravi?
»Osem je zveličanih;
Sedem zakramentov;
(itd. kakor v VII.)

IX.

Bratec v Ljubljani,
Povedi ti meni:
Kako se deveti pravi?
»Devet je korov angelov;
Osem je zveličanih;
(itd. kakor v VIII.)

X.

Bratec v Ljubljani,
Povedi ti meni:
Kako se deseti pravi?
»Deset je božjih zapov'di;
Devet je korov angelov;
(itd. kakor v IX.)

XI.

Bratec v Ljubljani,
Povedi ti meni:
Kako se enajsti pravi?
»Enajst je tavžent devic;
Deset je božjih zapov'di;
(itd. kakor v X.)

XII.

Bratec v Ljubljani,
Povedi ti meni:
Kako se dvanajsti pravi?
»Dvanajst je božjih lastnosti;
Enajst je tavžent devic;
(itd. kakor v XI.)

6675.

(Z Izlak.)

I.

Bratec nad Loblanco,
Ta parvo mi povej!
»Ta parva je jedini Boh,
Boh Oče, Sin in sveti Duh,
Ki gor nad nam kraluje,
Kraluje gor nad nami!«

II.

Bratec nad Loblanco,
Ta drugo mi povej!
»Dve so table Mojzesa;
Ta perva je jedini Boh,
(itd. kakor v I.)

III.

Bratec nad Loblanco,
Ta treko mi povej!
»Tarjé so patrijarhi;
Dve so table Mojzesa;
(itd. kakor v II.)

IV.

Bratec nad Loblanco,
Ta četrto mi povej!
»Štiri so evangelisti;
Tarjé so patrijarhi;
(itd. kakor v III.)

V.

Bratec nad Loblanco,
Ta peto mi povej!
»Pet je cerkvenih zapoved božjih;
Štiri so evangelisti;
(itd. kakor v IV.)

VI.

Bratec nad Loblanco,
To šesto mi povej!
»Šest je varčev te vode,
K je Jezos storu vince ž nje
Par tej nebeški ohceti
O Kani galilejski;
Pet je cerkvenih . . .
(itd. kakor v V.)

VII.

Bratec od Loblance,
Ta sedmo mi povej!

6675. *Zapisal* F. F. Lužar. — *Iz njegovega rokopisa:* »*Nekdo drugi mi jo je povedal, da je rekel:* Bratec iz Loblance. Ajngel = angelj, *kakor sploh na Izlakah:* šivajnka, ugajnka.« *V Izlakah se imenuje pesem* »*Od kanigalilejske ohceti.*« *Verz 35. je pokvarjen, ker narod ne povdarja več* veseljá, *ampak* vesêlja.

»Sedma je Marija žalostna;
Šest je varčev te vode,
(itd. kakor v VI.)

VIII.

Bratec nad Loblanco,
To osmo mi povej!
»Osma je Marija vesela;
Sedma je Marija žalostna;
(itd. kakor v VII.)

IX.

Bratec nad Loblanco,
To deveto mi povej!
»Devet je korov ajngelov;
Osma je Marija vesela;
(itd. kakor v VIII.)

X.

Bratec nad Loblanco,
To deseto mi povej!
»Deset je zapoved božjih;
Devet je korov ajngelov;
(itd. kakor v IX.)

XI.

Bratec nad Loblanco,
To jenajsto mi povej!
»Jenajst je tavžent čistih dvic;
Deset je zapoved božjih;
(itd. kakor v X.)

XII.

Bratec nad Loblanco,
To dvanajsto mi povej.
»Dvanajst je jogrov božjih,
Ta trinajst je Jezus sam;
Jenajst je tavžent čistih dvic;
(itd. kakor v XI.)

6676.

(Iz Potoške vasi pri Zagorju.)

I.

Bratec od Ljubljan'ce,
Prvo mi povej!
»Prva je edini Boh,
Buh Oče, Sin in sveti Duh,
Ki nad nami kraljuje,
Kraljuje nad nam!«

II.

Bratec od Ljubljan'ce,
Drugo mi povej!
»Dve so table Mojzesa;
Prva je edini Boh,
(itd. kakor v II.)

III.

Bratec od Ljubljan'ce,
Tretjo mi povej!
»Trije so patrijarhi;
Dve so table Mojzesa;
(itd. kakor v II.)

IV.

Bratec od Ljubljan'ce,
Četrto mi povej!
»Štirje so evangelisti;
Trije so patrijarhi;
(itd. kakor v III.)

V.

Bratec od Ljubljan'ce,
Peto mi povej!
»Pet je Kristusovih ran;
Štirje so evangelisti;
(itd. kakor v IV.)

VI.

Bratec od Ljubljan'ce,
Šesto mi povej!
»Šest je vrčov te vodé,
K' je Jezus storu vince ž nje;
Pet je Kristusovih ran;
Štirje so evangelisti;
Trije so patrijarhi;
Dve so table Mojzesa;
Prva je edini Boh,
Buh Oče, Sin in sveti Duh:
V Kani-galileji,
Ker smo punča, punča pili!

6676. *Zapisal* H. Sevár; *pela rajna* Marija Robavsova *in pa neka bognarca iz Črnega grabna. Stari so jo radi peli pri mrličih. Imenovala se je* kanigalilejska *(tako tudi na Otlici v trnovskem gozdu).*

VII.

Bratec od Ljubljan'ce,
Sedmo mi povej!
»Sedem je Marija žalosti;
Šest je vrčov te vode,
K' je Jezus sturu vince ž nje
V Kanigalileji,
Ker smo punča, punča pili!

VIII.

Bratec od Ljubljan'ce,
Vosmo mi povej!
»Vos'm je Marija vesela;
Sedem je Marija žalosti;
Šest je vrčov té vodé,
(itd. kakor v VII.)

IX.

Bratec od Ljubljan'ce,
Deveto mi povej!
»Devet je korov angeljnov;
Vos'm je Marija vesela;
(itd. kakor v VIII.)

X.

Bratec od Ljubljan'ce,
Deseto mi povej!
»Deset je zapovd božjih;
Devet je korov angeljnov;
(itd. kakor v IX.)

XI.

Bratec od Ljubljan'ce,
Enajsto mi povej!
»Enajst je samih tavžent d'vic;
Deset je zapov'd božjih;
(itd. kakor v X.)

XII.

Bratec od Ljubljan'ce,
Dvanajsto mi povej!
»Dvanajst je jogrov božjih;
Enajst je samih tavžent d'vic;
(itd. kakor v XI.)

XIII.

Bratec od Ljubljan'ce
Trinajsto mi povej!
»Trinajst je Jezus sam;
Dvanajst je jogrov božjih;
(itd. kakor v XII.)

6677.

(Iz Dobrave poleg Krope.)

I.

Prjatu, kaj prašam te!
»Prjatu, kaj prašaš me?«
Kolko je eno?
»Eno, eno je Bog sam,
Ki viža in regira sam
V nebesih in na zemlji.«

II.

Prjatu, kaj prašam te!
»Prjatu, kaj prašaš me?«
Kolko je dve?
»Dve sta tabli Mojzesa;
Eno, eno je Bog sam,
Ki viža in regira sam
V nebesih in na zemlji.«

III.

Prjatu, kaj prašam te!
»Prjatu, kaj prašaš me?«
Kolko je tri?
»Trije so patrijarhi;
Dve sta tabli Mojzesa;
(itd. kakor v II.)

IV.

Prjatu, kaj prašam te!
»Prjatu, kaj prašaš me?«
Kolk' je štiri?
»Štirje so 'vangelisti;
Trije so patrijarhi;
(itd. kakor v III.)

V.

Prjatu, kaj prašam te!
»Prjatu, kaj prašaš me?«
Kolko je pet?
»Pet cerkvenih zapoved;
Štirje so 'evangelisti;
(itd. kakor v IV.)

6677. *Zapisal* Janko Benedičič. — *Iz zbirke Franceta Steléta IV. št. 10.*

VI.

Prjatu, kaj prašam te!
»Prjatu, kaj prašaš me?«
Kolko je šest?
»Šest je teh božjih resnic;
Pet cerkvenih zapoved;
(itd. kakor v V.)

VII.

Prjatu, kaj prašam te!
»Prjatu, kaj prašaš me?«
Kolko je sedem?
»Sedem svetih zakramentov;
Šest je teh božjih resnic;
(itd. kakor v VI.)

VIII.

Prjatu, kaj prašam te!
»Prjatu, kaj prašaš me?«
Kolko je osem?
»Osem je blagrov Kristusa;
Sedem svetih zakramentov;
(itd. kakor v VII.)

IX.

Prjatu, kaj prašam te!
»Prjatu, kaj prašaš me?«
Kolko je devet?
»Devet je glavnih grehov;
Osem je blagrov Kristusa;
(itd. kakor v VIII.)

X.

Prjatu, kaj prašam te!
»Prjatu, kaj prašaš me?«
Kolko je deset?
»Deset je božjih zapoved;
Devet je glavnih grehov;
(itd. kakor v IX.)

XI.

Prjatu, kaj prašam te!
»Prjatu, kaj prašaš me?«
Kolko je enajst?
»Enajst tavžent je devic;
Deset je božjih zapoved;
(itd. kakor v X.)

XII.

Prjatu, kaj prašam te!
»Prjatu, kaj prašaš me?«
Kolko je dvanajst?
»Dvanajst je apost'lnov;
Enajst tavžent je devic;
(itd. kakor v XI.)

6678.

(Iz Hudojužne.)

I.

Moj bratec jez Ljubljane,
Le to povej ti meni:
Kaj pa je ta perva?
»Ta perva je edini Bog,
Kater nad nam kraljuje.«

II.

Moj bratec jez Ljubljane,
Le to povej ti meni:
Kaj pa je ta druga?
»Dve sta tabli Mojzesa;
Ta perva je edini Bog,
Kater nad nam kraljuje.«

III.

Moj bratec jez Ljubljane,
Le to povej ti meni:
Kaj pa je ta tretja?
»Trije so patrijarhi;
Dve ste tabli Mojzesa;
(itd. kakor v II.)

IV.

Moj bratec jez Ljubljane,
Le to povej ti meni:
Kaj pa je ta četerta?
»Štirje so vángelisti;
Trije so patrijarhi;
(itd. kakor v III.)

V.

Moj bratec jez Ljubljane,
Le to povej ti meni:
Kaj pa je ta peta:

6678. *Zapisal* Janez Kokošar. — *Iz njegove zbirke.*

»Pet je Jezusovih ran;
Štirje so vángelisti;
(itd. kakor v IV.)

VI.

Moj bratec jez Ljubljane,
Le to povej ti meni:
Kaj pa je ta šesta?
»Šest je verčev te vode,
Katere Jezus požegnal je
V Kani Galileji:
Tam so pumpo pumpali
Na Jezusovi ohceti
V Kani Galileji.«

VII.

Moj bratec jez Ljubljane,
Le to povej ti meni:
Kaj pa je ta sedma?
»Sedem Marije žalosti,
Šest je verčov te vode,
(itd. kakor v VI.)

VIII.

Moj bratec jez Ljubljane,
Le to povej ti meni:
Kaj pa je ta osma?
»Osem Marije veselja;
Sedem Marije žalosti;
(itd. kakor v VIII.)

IX.

Moj bratec jez Ljubljane,
Le to povej ti meni:
Kaj pa je ta deveta?
»Devet je korov angelov;
Osem Marije veselja;
(itd. kakor v VIII.)

X.

Moj bratec jez Ljubljane,
Le to povej ti meni:
Kaj pa je ta deseta?
»Deset zapoved božjih;
Devet je korov angelov;
(itd. kakor v IX.)

XI.

Moj bratec jez Ljubljane,
Le to povej ti meni:
Kaj pa je ta ednajsta?
»Ednajst tavžent devic
Svete Šent-Uršule;
Deset zapoved božjih;
(itd. kakor v X.)

XII.

Moj bratec jez Ljubljane,
Le to povej ti meni:
Kaj pa je ta dvanajsta?
»Dvanajst je jogrov božjih;
Ednajst tavžent devic
Svete Šent-Uršule;
(itd. kakor v XI.)

6679.

(Iz Št. Andreža pri Gorici.)

Trinajsti je usmiljeni Jezuš;
Dvanajst je jogrov božjih;
Anajst je tavžent svetih devic,
Gospa sveta Uršula;
Deset božjih zapovedi;
Devet korov angelev;
Osem darov svet'ga Duha;
Sedem Mariji veselja;
Šest milosti božjega(?);
Pet krvavih ran Jezusovih;
Štirje evangelisti;
Tri patrijarhi;
Dve tabli Mojzesa;
Gospod na nebi,
Ves zvoljen svet drži.

6679. *Zapisal* Jožef Cejan; *pela* Mar. Nemec-Lutman. — *Iz Cejanove zbirke II. št. 24. Pesem je slišal zapisovavec tudi v Gor. Vrtojbi. V v. 14 pač manjka* Eden (Aden) *ali* En sam.

6680.

(Iz Dolenje Vrtojbe.)

En sam je Bog na nebi;
Dve so tabli Mojzesovi;
Trije so patrijarhi;
Štirje evangelisti;
Pet je ran gospod Boga;
Šest je veder ta vodâ,
Ker je nordu Jezus vino z njâ:
Sedem daru svet'ga Duha;
Osem Mariji veselja;
Devet je korov angeljev;
Deset zapovedi božjih;
Enajst je tavžent teh devic
Gospa svete Uršule;
Dvanajst je jogrov Kristusovih,
Trinajsti ta usmiljeni Jezus.

6680. *Zapisal* Jožef Soban. — *Iz zbirke Jožefa Cejana V. št. 39.* »*Ta pesem se poje ob hudi uri.*«

Opomnja. Hagadi *podobna je pesem* »Ure glas«: Prve ure glas * Opominja nas: * Zdaj že zveličanski čas: * En gospod je, ena vera, * Ktero nam nebo odpera; * Ona nas uči, * Kako se časti * En Bog, stvarnik vseh reči.« *Zložil jo je* J. Virk *in priobčil v* »*Drobtinicah*« *III. 279—281. Namen ji je isti, kakor prvotno židovski Hagadi, to je pobožno dogmatičen in katehetičen.*

Hagadi podobna je tudi molitev v Kosarjevi »*Neb. hrani*« *I. 42—48:* »*Duhovna ura, ktero je dobro, vsak den naviti*«.

Razdelek III.

Pesmi romarske.

Z rožmarinom na božjo pot.

6681.

(Iz Adlešič.)

Rasti, rasti rožmarin,
Da si pušeljc naredim,
Da ja pojdem naprej ž njim:
Po ti cesti zidani,
Z drobnim peskom sipani,
Kud se šeču romari,
Vsi nebeški angeli.
Lipu gloriju pojeju,
Bogu falo dajejo.

Kaj mora imeti romar sv. Jakoba kamposteljskega.

6682.

(Iz Frama.)

Kteri če romar biti
Svętega Jakoba,
More take šolne iměti
Lěpo po romarsko,
Ko je svęti Jakob nosil,
Kda je v Galicijǫ šel.
Preljubi svęti Jakob,
Prosi Boga za nas,
O Marija, vsmili se krez nas!

Kteri če romar biti
Svętega Jakoba,
More take hlače iměti
Lěpo po romarsko,
Ko jih je svęti Jakob nosil,
Da je v Galicijǫ šel.

Kteri če romar biti
Svętega Jakoba,
More tako srajcǫ iměti,
Lěpo po romarsko,
Ko jǫ je svęti Jakob nosil,
Ko je v Galicijǫ šel.

Kteri če romar biti
Svętega Jakoba,
More tak tělovnik iměti
Lěpo po romarsko,
Ko ga je svęti Jakob nosil,
Ko je v Galicijǫ šel.

Kteri če romar biti
Svętega Jakoba,
More tako suknjǫ iměti
Lěpo po romarsko,
Ko jo je svęti Jakob nosil,
Ko je v Galicijǫ šel.

Kteri če romar biti
Svętega Jakoba,
More tak klobuk iměti
Lěpo po romarsko,
Ko ga je svęti Jakob nosil,
Ko je v Galicijǫ šel.

6681. *Zapisal* Ivan Šašelj. — *Iz njegovih »Bisernic« I. 149.*
6682. *Zapisal* Oroslav Caf. — *Iz CO. III. 120. Primerjaj št. 37. Verzi 7—9 se ponavljajo za vsako kitico.*

Kteri če romar biti
Svętega Jakoba,
More tako palico iměti
Lěpo po romarsko,
Ko jo je svęti Jakob iměl,
Ko je v Galicijǫ šel.

O desetih božjih zapovedih.

6683.

(Belokranjska.)

Prva božja oj zapovet,
Koj nas pelaš jo nebo:
Koj lubi Ježuša,
Ježuš lubi Marijo,
Majko božjo bistričko.
Mi se k tebi trudimo,
Gorke solze ronimo
Za one boge sirote.
Prosti nam, Bog, grehote,
O prosi, majko, oj sinka,
Da nam grehe oprosti,
Da nam dušo zveliči!

Pesem se nadaljuje tako, da se v 1. verzu premeni Prva v Druga, Tretja itd. do Deseta.

6684.

(Iz Frama.)

Prva zapoved zapově no druga:
Ljubi Jezusa!
Jezus pak ljubi Marijo-Cel.
Mi smo pak njeni romarji.
Oj le Jezus, Marija,
O le Marija, Marija-Cel!

Pesem se nadaljuje tako, da se prvi verz premeni v Druga zapoved zapově no tretja, oz. Tretja zapoved zapově no četrta itd. do Deseta zapoved zapově.

6685.

(Iz Gor. Vrtojbe.)

Prva zapoved zapove,
Druga: Ljubi Jezusa!
Jezus ljubi Marijo-Celj.
Mi smo njeni romarji
Marija, Marija,
Prosi Jezusa za nas!
Druga zapoved zapove,
Treča: Ljubi Jezusa itd. . . .
Treča zapoved zapove,
Četrta: Ljubi Jezusa . . .
(Tako naprej do 12. [!] zapovedi.)

Dvanajst ur Marijinega veseljá.

6686.

(Iz Ajdovščine.)

Prva ura te noči,
Marija se že veseli.
Pojmo, pojmo na božjo pot,
Na božjo pot na sveto goro!

6683. *Neznanega zapisovavca.* — *Pisana okorno na lističu v Barletovi zbirki.*

6684. *Zapisal* Oroslav Caf. — *Iz CO. III. 48.*

6685. *Zapisal* Jožef Cejan. — *Iz njegove zbirke II. št. 3 B.* »*Pesem pojó romarji, kadar gredó na božjo pot, n. pr. na Sv. Goro, v Marija Celj pri Kanalu, na sv. Višarje (Ušarje) ali drugam.*« *Verz 2—6 se ponavlja vsaki krat.*

6686. *Zapisal* Anton Pegan. — *Iz njegovega rokopisa, ki ga hrani Matica str. 329.*

Če boš, o romer, težko šel,
Jezus ti bo štupence štel,
Marija t' jih bo lonala.
Ki je v nebesih kronana!

Dalje se poje tako, da se prva beseda premeni v Druga itd. do Dvanajsta.

»Romarji in romarice, k večerji ste povabljeni.«

6687.

(Od Motnika.)

Rómari jen rómarce,
K večeri ste povableni.
Večerja je pripravlena:
Samo sveto rešno telo,
Za pit je pripravleno
Sama sveta rešna kri.

Še bŏ prišel en tak glas,
De pade glavca vsaki čas;
Še bŏde prišel taki glas,
De bo prišel Jezus po nas;
Še bŏde prišel en taki glas,
De pele Jezus v nebo nas.

Spokori se in moli, dokler je čas.

6688.

(Iz Frama.)

Kaj pa ti misliš, grẽšni človẽk,
Da rajši v cerkvọ ne gręš?
Enkrat bî rad hodil,
Bog da bî mogèl,
Pa ti uže vse prepozno bọ;
Kaj je pogubljenega,
V peklu zaročenega:
Vsmiljeni Jezus,
Ostani ti pri nas!

Kaj pa tî mîsliš, grẽšni človẽk,
Da rajši k mẽši ne gręš?

Kaj pa tî misliš, grẽšni človẽk,
Da rajši k predgi ne gręš?
Kaj pa tî mîsliš, grẽšni človẽk.
Da tî rajši k naukom ne gręš?
Kaj pa tî mîsliš, grẽšni človẽk,
Da rajši h večernicam ne gręš?
Kaj pa tî mîsliš, grẽšni človẽk,
Da rajš h izpovẽdi ne gręš?
Kaj pa tî mîsliš, grẽšni človẽk,
Da rajši h obhajilu ne gręš?

Romarji darujejo Mariji čiselce, Jezusu križce.

6689.

(Iz Zbelave v Varaždˌ župˌ)

Zacvela vinska jagoda,
Prelepa vinska jagoda
Pred majkom božom bistričkom.
Vesela bodi, Maria!
Veseli tvoji romari
Veselo k tebi ideju,
Veselo dâre nosiju:
Prelépo drobno čiselce,
Prelépe žute križece.
Mariu mi darujemo
Z jednem zelenem venčekom;
Ježuša mi darujemo
Z jednom zelenom kiticom;

6687. *Zapisal* Gašpar Križnik. — *Iz GK. I. 16.*

6688. *Zapisal* Oroslav Caf. — *Iz njegove zbirke. Verzi 3—9 se ponavljajo za vsako strofo. Z začetkom se strinjajo pesmi »Duša gre v nebesa« (6197—6199).*

6689. *Zapisal* Ivan Kukuljević. — *Iz njegovih »Pesmi« 245.*

Mariu mi darujemo
Z lepemi drobnemi čiselci;
Ježuša mi darujemo
Z lepemi žutemi križeci.

Ponizite se vse gore,
Kaj bomo vidli Zagorje,
Majku božu bistričku.
Pred njem cvete jagoda,
Prelepa vinska jagoda,
S kem se meše služiju,
Grešna téla napajaju.
Vesela bodi, Maria,
Majka boža bistrička!

Romarji darujejo Mariji svečice.
6690.

(Iz Zbelave v Varaždˊ. žup.)

Jišla Maria na goru,
Na gori rasla rožica,
Njo mi Maria tergala,
Ježušu v krivce metala.
Ježuš se rožom preigral,
Rožica se rezsipala.
Vesela bodi, Maria!
Veseli tvoji romari
Veselo k tebi ideju,
Vesele dâre neseju:
Lepi so ko 'ne svečice,
Koje Maria sukala
Pred Jožefom zibarecom.
Maria sinka rodila
Vo sredi Rima svitloga,
Gde zible Jožef detece.

Romarji se priporočajo Mariji.
6691.

(Štajerska.)

O Maria, poglei na nas,
Prosi Jezusa za nas.

Maria, ti za nas prosi
Pri tvojem sini Jezusi!

Za nas prosi pri Jezusi,
Da nam grehe odpüsti.

Da nam grehe odpüsti,
No nam gnado dodeli.

Prosi za nas Jezusa,
Da nam z nebes žegen da;

Da nam žegna to pole,
Sadje no vinske gore;

Da nam zdravje obderži
No naši živinici.

Jezusa prosi za nas,
Da nam da lep prijetni čas;

Da hüjdo odverne od nas,
Škodlivi lüft, točo no mras;

Da nas varje pred lakoto,
Vojsko no naglo smertjo.

K tebi, Maria, zdihavamo,
Tebi se priporočamo.

Gda bo prišla zadnja vüra,
Ne zapüsti nas, Marija.

Pridi k nam svetim Jožefon
S tvojim sinom Jezusom.

6690. *Zapisal* Ivan Kukuljević. — »*Romarske pěsme zovu se po Hàrvatskoj i gornjoilirskih stranah one pěsme, koje se pěvaju na svetom putu, kao n. pr. kod nas na putu u Bistricu. Ne znam od kuda je to ime Romar (Pilger) ako nije od Rima kamo su nĕgda stari naši putovali.*« *(Romar je iz* romario: romero ‚Rompilger'.)

6691. *Neznanega zapisovavca.* — *Napisana na posameznem lističu, ki mi ga je od Sv. Jurija ob Ščavnici poslal Jožef Krajnc. Verz 3—4 se ponavlja za vsakim parom. V drugem zapisu je to-le drugači:* 16 prijetni] topli — 17] Da odverne vso škodo od nas.

Romar se priporoča Materi božji na ptujski gori.

6692.

(Iz Frama.)

Denes je oj den,
Od Boga je poslan,
Jaz ubogi grěšni člověk
Na duši sem bolan.
Ko bî volja božja bîla,
Bî nikoli noč ne bîla,
Bî zmirom solnce sijalo
No bî luna svètila.
Pa volja božja ni,
Pa grę mi noč napréj:
Marija na ptujski gori,
Prosi Boga za nas!

O Šmarni gori. I.

6693.

(Iz Hudojužne.)

Tam pri Šmarni gori,
Kjer zlata zarja venkaj gre:
Le prosi, le prosi, Marija za nas.
Mi ko gori pridemo,
Marijo gori najdemo:

V en' roki derži Jezusa,
V ti drugi derži svetli križ:
Na križu je zapisano,
Ne bo nikol' dol zbrisano:
Tam v priprosti štalici,
Kjer angelc' lepo pojejo:
Marija je krancel spletala,
Dekličem ga obetala:
Deklice krancel nosijo,
Marijo za gnado prosijo:

Dekličem krancel lepo stoji,
V nebesih nebeška luč gori!

O Šmarni gori. II.

6694.

(Iz Ihana.)

Se piše jъn tudь se bja̋re,
Vah krala Davida,
Dъ kokó ja môgu bejžat'
Preh tъm krālam Savъlnam.

V jа̋n' dulinъ ja prebivu,
V jа̋n' dulinъ tъh sou̯zá.
Na vse krají ja gledu,
Kē b' kej več pomoč' dobiu.

Najvěč mъ ja pa gledu
Na vsokó Šmarno goró,
Kъ ja matъ te dobrote,
Matъ tega u̯smilejna.

O Marija jz Šmarne gu̯a̋re,
Ti nam soj' svet' žegъn dej
Pъr ž'vincъ jъn pъr dъržincъ,
Oh, čez naš' žitnь polē!

6692. *Zapisal* Oroslav Caf. — *Iz CO. V.* 79.

6693. *Zapisal* Janez Kokošar. — *Iz njegove zbirke. Verz 3. se ponavlja za vsakim parom. Prim. št. 4858 in d., 4869 in d.*

6694. *Zapisal* Anton Breznik; *pela* Korezova Jera. — *Iz Breznikove zbirke V. št. 20.*

O Šmarni gori. III.

6695.

(Iz Srednjih Gamelj.)

Gor na leti Šmarni gori
Je jen velik božji pot,
Velik' folka gori pride
Dve manj k štirdeset fará.

Kera fara gori pride,
Marija ji gre naprot':
Z vel'c'ga oltarja doli stopila
Jenoj jim svét žegen da.

V eni roki je pernesla
Patanušter, rešni rožnikranc,
V drugi roki je pernesla
Jezusa, nebeški šac.

Dol po svéti gôri gre
Dve manj k šterdeset fará,
Marija v vel'k oltar stopila je,
Jim svét žegen da.

Tam zunaj svéte cerkve
Marija v tronu kleči,
Dol po sveti gori gleda,
Romarjam odpustik deli.

6696.

(Iz Ihana.)

Na tъ svetъ Šmarnъ gorъ,
Guàr ja 'n velъk boži pot,
Dosti folka guàrъ pride,
Dve mъn k štirdъsъt fará.

Vsem gre Marija naprotъ
Da t'ga znam'na pisan'ga;
Še jъh ja v cerku spremiva,
In ja vstopiva na vel'k' utar.

Tam vad zuni svete cerkve
Marija v tron' stoji
Jn gleda po svetъ gorъ,
Romarjam gnade deli.

Tam na stranъ svete cerkve
Ježъš na križъ vъsi,
Marija ga zmeri prosъ,
De grešъnkam vadpusti.

Ti sveta Šmarna guàra,
Požegni žita 'n polé,
Požegni žita 'n polé,
Pa tud' vinske goré!

O svetem škaploru (škapulirju).

6697.

(Iz Slamne vasi.)

Oj le sem, le sem, moj kristjan,
V leto cerkev škaplorarsko,
Od svetega škaplora bratovsko!
Noter mi stoji truma ljudi,
Noter stoji mi devica Marija,
V naročji drži Jezusa.
Dušice v vicah vpijejo,
Marijo rožo kličejo,
Da b' jim ona pomagala,
Svet'ga raja vtaljala.

6695. *Zapisal* M. Kastelec *29. julija 1838.* — *Iz njegovega rokopisa, hranjenega v ostalini njegovi. Zadnja dva verza vsake strofe se v petju ponavljata.*

6696. *Zapisal* Anton Breznik; *pela* Lovrenčevka. — *Iz Breznikove zbirke II. št. 59.*

6697. *Zapisal* Janko Barlè. — *Iz njegove zbirke.*

Naj bo sestra, naj bo brat,
Kdor Marijo ljubi rad,
Nikol ga ona ne pusti:
Ona mu vtalja sveti raj,
Jezus Marija nam ga daj,
Vsim vernim dušam sveti raj!

Zibiška Mati božja.
6698.

(Iz Frama.)

En lěpi šac nam je od Boga poslan,
K enemu velkemu troštu nam je dan,
Nǫter v tǫ farǫ zibičko,
Svete Monike bratovšino.
Naj bo sestra ali brat,
Ker k Mariji priteče rad,
Vsej mu bo Marija pomagala,
Tudě mu bo gnade dělila.
Devica Marija na oltarju stoji,
Vsmilen'ga Jezusa v' rokah drži:
S' černim je pasom prepasana,
S' dvanajstimi zvezdami kronana.
Bodi sestra ali brat,
Le k' Mariji priteči rad:
Vsej ti bǫ ona pomagala,
Svętega raja podělila!

O Semiški gori.
6699.

(Kranjska.)

Na svetu take gore ni
Za razveseljit ljudi,
Kot je gora semiška:
Patrone dobre ona ima,
Patrone ima tri
Na svoje tri strani.
Na en kraj je d'vica Marija,
Na drug ma svet'ga Jožefa,
Na sredi svet'ga Štefana.
Na Krajnskim, na Hrovaškim
To v' misli imajo,
Na Hočevskim ino Ulaškim
Za njo vsi vedo.
Zdaj piva vsak en glaš al dva,
V imen Marije, svetiga Jožefa
In tudi svet'ga Štefana!

Svete gore na Štajerskem.
6700.

(Iz Frama.)

Oh prelěpi no veseli
Za Marijo je te kraj,
Kdě jaz ubogi ino nevoljni
Grěšnik sèm prišel sèm.
Naše duše, sèrdce, tělo
Sę močno razveseli,
Kedar tebe, oh Marija,
Na svętih gorah vidimo.
Za dar smo ti prinesli
Svoje objokano sèrdcè,
Za odpuščenje bomo prosili
Tvojega sina Jezusa.
Tî si naša ljuba mati,
Mati razveselnica,
Ti si nam h pomoči prišla,
Kda nam je najhujše bîlo.

6698. *Zapisal* Oroslav Caf; *pel* Bl. Bedenik. — *Iz CO. I. 49.* Dělila, podělila *(8, 16) je pač zapisovavec prenaredil iz* taljala, potaljala.
6699. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz SPKN. V. 13.*
6700. *Zapisal* Oroslav Caf; *pela* Gertruda Pečarka. — *Iz CO. III. 79.*

Pervǫkrat si nam h troštu prišla,
Smo močno žalostni bîli:
Vsa živinica je ležala,
Pri nas je malo zdravja bîlo.

Drugǫkrat si nam h troštu prišla,
Živinici je boljše bilo:
Mi smo zdravje zadobili,
Čast no hvalo dajmo Bogu!

Vsako dětę se milo joče,
Keda mu starši umerjejǫ,
Grěšnik sę milo joče,
Če tę, Marija, zapusti.

Oh preljubo jagnę božjo,
Ko jemlješ grěhe mi světa,
Nas kar ne zaverži, nas v milost spreimi,
Nas preuboge grěšnike!

6701.

(Iz Frama.)

O prelepi no veseli,
Oh Marija, toti kraj,
Mi ubogi no nevoljni
Grešniki smo prišli sem.

Naša duša, srce, telo
Se že močno veseli,
Da le tebe, oh Marija,
Na svetih gorah vidimo!

Ta pervokrat si nam k pomoči prišla,
Da je nam najhujše blo:
Naša živinca je vsa ležala,
Pri nas je malo zdravja blo.

Ta drugokrat si nam k pomoči prišla,
Te nam je boljši blo:
Naša živinca se je vstala,
Pri nas je že te zdravje blo.

To tretjokrat si nam k pomoči prišla,
Te nam že vspet hudo blo:
So Francozi tu stanoval(i)
No življenje škodovali.

Še za ofer smo ti prinesli
Svoje zgrivano srce,
Za odpuščenje bomo prosili
Tvojga sina Jezusa.

Malo dete se milo joče,
Kedar od svojih mater gre,
Tako se bomo mi jokali,
Da od Marije pojdemo.

O Jezusovem telesu, ki na Koroškem raste iz zida.

6702.

(Iz Volčan pri Tolminu.)

Nič ne maraj, grešna duša,
Če te lih ta hudi skuša:
Pojdi v mesto Gorotán,
Saj boš vidla čudež tam.

Tam pod tale zid Peljava,
Tam je Jezusova puščava:
Stara hiša, črni zid,
Vunkej rase Jezus živ.

Vunkaj se kaže njega sveta glava,
K je vsa od trnja krvava:
Je rudeče ko to kri,
Ker za nas toljkanj trpí!

Vunkaj se kažejo njegove sv. rane,
Ker so vse poglodane:

6701. *Zapisal* Oroslav Caf. — *Iz CO. IV. 35.*
6702. *Zapisal* Jožef Kragelj. — *Iz njegovega rokopisa.*

So rudeče ko to kri,
Ker za nas toljkanj trpi!

Vun se kažejo njegove sv. ušesa,
Ker nam kažejo v nebesa:
So rudeče ko to kri,
Ker za nas toljkanj trpi!

Vun se kažejo njegove svete usta,
Ker nam ukažejo Boga molit,
Molit jenoj njega častit:
So rudeče ko to kri,
Ker za nas toljkanj trpi!

Vun se kažejo njegove sv. ročice,
Ker nam jeh ukaže gore držati
Ino Bogu čast in hvalo dajati:
So rudeče ko to kri,
Ker za nas toljkanj trpi!

Vun se kažejo njegove sv. kolena,
Ker nam ukaže na njeh klečat,
Boga za prihodnje dobrote prosit
Jenuj za prejete zahvalit:
So rudeče ko to kri,
Ker za nas toljkanj trpi!

Vun se kažejo njegove sv. nožice,
Ker nam ukažejo po božjih potih hodit
In svet rožankranc molit:
So rudeče ko to kri,
Ker za nas toljkanj trpi!

O Mariji kokrski.

6703.

(Iz Motnika.)

En soldat z vranske fare,
U turski ječi zakovan,
On ni ležov, on ni sedu,
To je trpelo let 'n dan.

»Moja mat so me rodili
Na ti zemlji štajarski,
Zdej so me zapustili
U nar te veči žalosti!

Ko bi moja mamca vedli,
Kok se men zdaj godi,
Bili bi me utopili
Že v te pervi kopeli!«

On je zmislu, on je zdihnu
Na Marijo kokersko:
»Tavžentkrat bod češena,
O Marija kokerska!

Tebi glihe ni nobene,
Take nima celi svet.
Tebi glihe ni nobene,
Take nima celi svet!«

V temni noči, boži moči
Ona ga je rešila,
Use železje se odpade,
Tudi urate se odpro:

»Tavžentkrat bod' češena,
O Marija kokerska!
Tebi glihe ni nobene,
Take nima celi svet!«

On pa pride gvor na hribček,
Gvor na hribček kokarski;
Gvor in dvol po cerkvi hodi,
Sveti rožni venec moli:

»Tavžentkrat bod' češena,
O Marija kokerska!
Tebi glihe ni nobene,
Take nima celi svet!«

6703. *Zapisal* Gašpar Križnik. — *Iz njegovega rokopisa, poslanega l. 1887. Drugi rokopis iz l. 1901 ima to-le drugači:* 3 ni . . ni] je . . . je — 8 ti — 24 vrate — 25 *in* 26, 33—34 *je enak* 27—28, *ozir.* 35—36 — 29 pa pojde] poda se. — *Verz 9—12 se poje tudi v pesmi o vojaškem beguncu.*

Kdor pa tega ne verjame,
Naj pa kje pogledat gre,
Tam bo vidu na desni strani
Namalano Mario kokarsko.

Tavžentkrat bod' češena,
O Marija kokarska!
Tebi glihe ni nobene,
Take nima celi svet!

6704.

(Iz Mozirja.)

En soldat z rečiške fare,
V turški ječi zakovan,
On ni sedel, pa tud' ne ležal,
Je preteklo cel let in dan.

On je zmislil in je zdihoval
Na Marijo kokersko,
Temne noči v božji moči
Marija mu je pomagala.

Železje se je razkrenilo,
Vrate tud odprle se:
»Le pejd, le pejd, soldat,
Iz te ječe turkovske!«

Tako daleč je že prišel,
Do te vode Donave,
Sveti križ čez njo je storil,
Srečno je preplaval jo.

Tako daleč je že prišel,
Na ta hribček kokerski,
Na kolene dol je padel
In zahvalil se Bogu.

Gor in dol po cerkvi hodil
In svet roženkranc molil:
»Tavžentkrat si ti češčena,
O Marija kokerska!

Nimam srebra, nimam zlata,
Da b' ti dal za ofer dar,
Dam ti kapco, dam ti palčko
In to svetlo sabelco!

Tavžentkrat si ti češčena,
O Marija kokerska,
Tvoje glihe ni nobena,
Take nima celi svet!«

Kdor pa tega ne verjame,
Naj gre gledat v Kokarje:
Tam bo videl na desni strani
Gor na tabli namalano.

6705.

(Iz Bočne.)

En mladenč z račičke fare,
V turski ječi zakovan,
Van ni sedel, tud ni ležal,
Je preteklo let in dan.

Van je zmislil, tud je zdihnil
Na Marijo kokarsko,
V enej noči z božjej pomoči
Mu je vana pomagala.

K njemu prišla na bela žena,
Sama Marija kokarska,
Vse železje se mu je odklenilo,
Tud vrata sama odprla so.

Gor je prišel na te hribček,
Na te hribček kokarski,
Na kolena dol je padel,
Da b Marijo počastil:

»Jaz nem zlata tud ne srebra,
Da b ga teb za ofer dav,
Dam ti kapo, dam ti palco,
Svojo svetlo sablico.«

Kdor pa tega ne verjame,
Naj gre gledat v Kokarje:
Na disni strani gor na tabli
Je to namalano.

6704. *Zapisal* Fr. Praprotnik; *povedala* Frančiška Hizelberger. — *Iz Praprotnikove zbirke.* Razkrenilo *(v. 9)* = razklenilo.

6705. *Zapisal* Franc Novšek. — *Iz njegove zbirke, ki mi jo je po Fr. Praprotniku izročil M. Dedič.*

6706.

(Iz Mozirja.)

En soldat iz rečičke fare,
V turski ječi zakovan,
On ni sedev, tud' ni ležev,
Je preteklo let in dan.

On je zmisliv in je zdehniv
Na Marijo kokarsko:
V božji moči, v temni noči,
Ona mu je pomagala.

Vso železje razklenila:
»Vrate že odprte so.
Pojd, le pojd ven iz te ječe,
Iz te ječe turkovske!«

Taku daleč je že prišu,
Do te vode Dunave,
Sveti križ je čez njo storiv,
Srečno on jo je preplu.

Taku daleč je že prišu,
Na ta hribček kokarski,
Gor in dol za cerkvo hodiv,
Sveti rožni venc je moliv.

»Tavžentkrat si ti češčena,
O Marija kokarska,
Tvoje glihe ni nobena,
Take nima celi svet.

Nimam zlata, nimam srebra,
Da b' ti ga za ofer dav,
Dav ti bom kapco in palco
In to svetlo sabljico!«

Kdor pa tega ne verjame,
Naj pa gledat gre v Kokarje:
Tam bo videv na desni strani
Gor na tablji namalani!

6707.

(Gorenjska.)

Enkrat je bil en soldat,
V turški ječi zakovan.
Še je na Marijo zdihnil,
Na mater božjo s Kokerjev.

Komaj je ta soldat zdihnil,
Maria je pri nemu b'la,
Železje je od njega padlo,
Žebli so vsi jenjali.

Srečen je šel vunkaj z ječe,
K Marij na božjo pot.

Gor in dol po cerkvi hodi,
Gledal je mirakelne.

Pred velki oltar pokleknil,
Molil je svet roženkranc:

»Jen ofer bi ti hotel dati,
Pa t' nimam dati kej:

Palco, kapco, puško, sablo
Pa je nimaš nucat kej!
Moje serce ti hočem dati,
Oj Marija s Kokerjev!

6708.

(Izpod Melec.)

»Tavžentkrat si ti češčena,
O Marija s Kupanca,
Tvoje glihe ni nobena,
Take ni na celem svet'.

Sedemnajst let sem bil soldat,
Veliko težav sem prestal,
Zdaj sem pa v nesrečo padel,
V turško ječo sem zakovan.

6706. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz prepisa Fr. Praprotnika. Drugi zapis se razlikuje v tem:* 19—20] Na kolena dol je padu * In zahvaliv se Bogu. — 25—28] Gor in dol za cirkvoj hodiv, * Sveti roženkranc moliv: * »Tavžentkrat si ti češena, * O Marija kokarska! * Ti ne nucaš zlata, srebra, * Nimam ga za ofer dat, * Dam ti kapco ino palco, * Svojo svetlo sabelco«.

6707. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz ostaline Mih. Kastelca.*

6708. *Zapisal* Janez Kokošar. — *Iz njegove zbirke. Podoben začetek je v neki drugi pobožni, toda umetni pesmi.*

Nimer sem jest Boga prosil,
Ljube device Marije,
Da b mi ona pomagala
Iz te turške ječe proč.«

Marija je za durmi stala,
Vse to dobro slišala:
»»Beži, beži ven, soldate,
Ven s te turške ječe proč!««

Hitro so se duri odperle,
Padlo je vse železje proč:
»»Beži, beži ven, soldate,
Ven s te turške ječe proč!««

»Na božjo pot bi hotel hoditi,
Ko b' za ofer imel ki,
Klobuk, palco b' hotel dati,
Pa vse to premalo bo!«

Marija gor in dol po cerkvi hodi,
Prav lepo moli sv. roženkranc,
Da b' Jezus nam dal ta sv. žegen
S svetim rešnjim Telesom!

O udarjeni Mariji na Ljubnem.

6709.

(Iz Ihana.)

U Lubnъm so cerku zidálъ,
Marijo so u vъpo djalъ.
U vъp' ja pa 'n zidarc zidu,
Prov prevzetъn jъn štъman.
»Kaj me, Marija, gledaš,
Al' tъ jast ušēč na devam?«

6709. *Zapisal* Anton Breznik; *pela* Jera Korezova. — *Iz Breznikove zbirke V. št. 36.* »*Ljubno je znana božja pot blizu Brezja; tu se časti ‚Udarjena Marija', ki jo je udaril zidar.*« — »*Akoravno ni Ljubno imenitno, kakor n. pr. sv. Višarje, sveta gora itd., vendar pride mnogo romarjev iz različnih krajev. Čez osemdeset fará pride z obljubljenimi mašami in tudi daleč okrog je slula božja pot, kar spričujejo podobe, ktere se nahajajo še zdaj v župnii. Gotovo jih je bilo še več . . . Ena teh slik kaže nekega bolnika v postelji, ki prosi Marijo pomoči. Spodaj je zapisano:* Ein Graff N. N. zu Betrin in Croatien. | Votum. feci. et. miraculose. gratiam et. | Sanitatem impetravi, anno 1694. *Da je grof kmalo po početku božjega pota v Ljubnem obljubil omenjeno sliko podariti materi božji, se povzame lahko iz tega, ker je leta 1755 Boštjan Pogačar, tadašni beneficiat, ljudi izpraševal in zapisal prigodbo o podobi device Marije v Ljubnem. Priče so bile takrat (l. 1755) stare čez 70 let, in ko se je čudež godil, so bile še otroci okoli 8 do 12 let. Svedočba zapisana se tako glasi: ‚Relatio Senum virorum superstitum de origine Devotionis erga Virginem Deiparam Thaumaturgam in Lauffen (annotata à me Sebastiano Pogazhar, Beneficiato locali) die 3. et 4. Julij 1755 pravio (!) examine comparato. Jacobus Kokal inquisitus sciens legere et scribere annorum 73 edicit: se bene recordari: (erat tunc circiter 8 annorum) spontaneae compulsationis et accensorum prodigiose candellarum in Ecclesia Lauffensi. Item quod fuerit percussa lignea statua Bmae Virginis MaRiae consistens in atrio templi* u lopi *(dum Ecclesia, quae antehoc fuerat J. Laurentii, reparabatur) â murario Gregorio N. Reshen, oriundo ex Steinpichl, qui Româ redux hic ab eodem Virgine Bma veniam et misericordiam poenitus fuerat consecutus, dein fideli usque ad mortem servus Marianus, mortuus in Steinpichl.' Ravno to so povedali pri izpraševanju tudi Matija Presterl, 79 let star, in Balant Jakolič, 78 let star. Večkrat se je zgodilo, pravita omenjena moža, da so bile vse luči v cerkvi prižgane in vrata so bile odperte, ako so jih zvečer dobro zaklenili. Posebno so se te čudá godile o praznikih prečiste device Marije. Ko so bili enega večera pri županu, so dobili vse vrata na stežaj odperte in vse luči prižgane. Ž njimi je bila tudi Marina Presteveuka. Saboto večer so večkrat vidili v cerkvi in krog cerkve neznano bliščavo. Potem popisuje, da so vsi imenovani možje svedoki, da je res zidar Gregor N. Reshen*

Marija zmeri moǫčáva.
Kokъr dь̑ b' ga na slišava.
»Ke sъ, Marija biva,
Dь̑ sъ roko zgъbiva?
Al' sъ na vajskъ biva,
Dъ sъ rokó zgъbiva?«
Zidarc zaǫzignu kvadu,
Udaru Marijo na guávco.
Sveta kri se ja poliva,
Zidarca vaškrofiva,
H prāv' pokōr' ga vabudíva.
Zidarc hitrъ v svetъ Rim teku,
Preh papъža dual pokleknu.
»Kokó sъm jast an vjȩ̑lьk grešnъk!
Z Lubnъga Marijo dvico,
Sъm jo udaru na guavico:
Sveta krí se ja poliva,
Pa ja mjȩ̑ne vaškrofiva,
H prāv' pokōr' me vabudiva.
Papъž mo ja jz jokam reku;
»Za pokoro boš pa kriš ulēku!«
K' ga ja u Lubnъ pъrulēku,
Samó mo ja ukъp zvaniv,
Samé so se ūč' pъržgale,
Pa same na utarce djale!

6710.

(Gorenjska.)

Gori na gorenski strani,
Gor v Lubnem imenovani,
Gor so se pa čud(ež) godili.

Samo je vkup zgonilo,
Sveče so se same vžigale,
Ćast Mariji so dajale,
Mater božji z Lubenga.

Tamkej je en zidar zidov,
Marijo je serdit gledov,
Mater božjo z Lubenga:

»Marija, kaj me tak gledaš,
Al jest teb všeč ne delam,
Mati božja z Lubenga?«

Zidar hitro kladvo zgrabu,
Marijo je po glavi vdaril,
Mater božjo z Lubenga.

Hitro črna bula stekla,
Kri rudeča ven pritekla
Mater božji z Lubenga.

Zidar hitro v Rim je teku,
Dol pred papeža pokleknu:
»Mati božja z Lubnega!

Kaj sim jest z en velk greh sturiu,
Marijo sem po glavi vdaru,
Mater božjo z Lubnega!«

Papeš mo je pa tako reku:
»Za pokoro boš križ uleku,
Gor v Lubno spet nazaj!«

6711.

(Iz Podgorice pri Dobrépoljah.)

Čudeži so se godili,
Zgonci so sami zgonili,
Čudeži so se skazali,
Sveče so se sama užgali.

podobo Marije device s kladvom udaril in potem se ji vedno kervava rana poznala. O času fajmoštra v Podbrezjah Gregorja Engelmana (bila je namreč ljubenska cerkvica podružnica podbreška) so hotli podobo pobarvati, pa se ni hotla rana zamazati. Slednič terdi Miha Pičman, 79 let star, da je vse res, kar so poprejšni rekli.« J. N. v Slov. Koledi 1859, str. 130—131.

6710. *Zapisal* K. Pleško. — *Iz njegovega rokopisa B.*

6711. *Zapisal ok. 1842. l.* Martin Schuster *(št. 13). — Iz njegove pesmarice, ki mi jo je poslal Franč. Kralj.*

An zidar, ki je cirku zidau
Per Marii divici u Lubnim,
Ta zidar je biu preuzeten in prepitan.
»Kaj ti, Marija, mene gledaš,
Al tebi zvesto na delam?«

Ta zidar je (s) kladvam umahnu,
Marije po glavci udaru,
Sveta kri je von skočila,
Je zit oškrofila.
De b se tukaj eden znešu,
De b Mariji žlak zamalou!
Zvečer biu zamalu,
Zjutrej je studenc zvirau.
Ta zidar se je berš naprau,
In je hitru u Rim teku,
Pred očeta papeža je pokleknu:
»En velik greh sim biu sturu!
Per Mari divici (v) Lubnim,
Kir smo cirku popravlali,
Smo Marija zaničovali.«
Ta papež ga obsalvira
In mu križ na ramo dajo:
»Ta križ boš ti nesu
Kje k Mariji u Lubnu,
Marija ti bo uže grehe odpustila!«

Skaručenska sv. Lucija.

6712.

(Radomlje.)

Sveta Vcija pet let stara,
Smrt očeta je pobrala.
Mat' jo je vižala,
Lepo podučila
H katolški ver'.

Sveta Vcija enajst let stara,
Snubu jo je mlad mladenič
Ajdovskega rodu,
Gosposkega stanu,
Biv je en kralj.

Sveta Vcija razglasila,
Da noče kraljevega sina.
Kralj je zvedel to,
Stopu je pred sodbo:
»Kaj čem strit' ž njo?« —

V moravskej far je 'n hlapec služu,
Volek ga je v vako sunu.
Vsi so že djal' tako,
Da bo ob vako,
Vidu na bo.

H sveti Vcij se j prporoču;
V treh dneh je zdravje zadobu,
Sveto Vcijo častiv.
Častimo jo tud' mi
Današnji dan!

Na turški mej je bla rajena,
Na Skaručni posvečena:
V velkem oltarju stoji,
Gnade nam dol' deli
Vsem romarjem.

O obnovljeni cerkvi.

6713.

(Iz Braslaveč.)

Lepa je svatovšna, lubi kristjan,
Skupaj povableni danes ta dan,
Saj ste vi farmani v cirkev povableni,
Kir ste tako obcirali jo.

6712. *Zapisal* J. Majhen. — *Iz zbirke Franceta Steléta III. št. 26. »Skaručina je vas* 1/4 *ure od Vodic, kamor zahajajo romarji vsako leto častit sv. Lucijo.«* — 17 Vako = oko. — *Druga pesem o sv. Luciji je bolj epične vsebine, pa težko narodna.*

6713. *Zapisal* Anton Drobnik. — *Iz njegove zbirke št. 18. Pesmi tega naslova so najbrž umetne in sprva pač ne romarske.*

Cirkev zdaj farna vesela stoji,
Kakor nevesta se lepo derži,
Vam je odločena, dans bo zaročena
Tukaj na svet z Jezusam spet.

Jezus je ženin, naš lubi gospod,
S cirkvoj katolškoj zaročen povsod.
Žegnani mašniki, božji namestniki,
So starašnet Jezusa na svet.

Cekmaštri vam gre tud hvala per tem,
Vas tud jaz danes pozabit ne smem,
Mel ste velik skerbi, cirkev popravlali,
Tak ste bli zvest starašini nevest.

Kje pa lub Jezus predfirarja ima?
Srečen on, kter le to srečo ima!
To je pa vsak tist fant, ki ma nedolžan gvant,
Pušelček bel, ko ga je Jezus vesel.

Cirkev tud hoče veliko deržic:
Kolkor jih pride nedolžnih deklic,
Ona vse rada ima, vsaki svoj krancel da,
Da b ga na svet nosile več let.

Cirkev je stara bla videt poprej,
Spet kakor mlada nevesta je zdaj:
Vsa je premalana, lepo obcirana,
To je zares podoba nebes!

Dolgo prepevat nam cajt ne pusti,
Malar je vreden vse hvale, časti.
Bog mu je gnado dal, pamet to pravo zbral,
Da on tako zna malat lepo.

Farman, še enkrat vam rečem na glas,
Da bo tud lepa zahvala za vas,
Kir ste pomagali, k cirkvi perlagali,
Bog vam pa bo povrnil lepo.

Mórebit bote ži vi pokopan,
V cirkev hodil bojo virni kristjan:
Vidli bojo ta cir, vošli vam večni mir,
Bog vam pa dej po smerti svoj raj!

6714.

(Iz Braslaveč.)

Jezus je ženin, naš lubi gospod,
Iz cerkvoj zaročen je tudi povsod:
Božji namestniki,
Žegnani mašniki,
So starašin
Jezusa na svet.

6714. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz zbirke Neže Baš II. 32, ki mi jo je poslal v porabo V. Jarc.*

Lepa je svatovšna, lubi kristjan,
V cerkev povableni ste dones ta dan,
Saj ste vi, farmani,
V cerkev povableni,
Ko ste jo tako
Obciral lepo.

Kje pa lubi Jezus predfirarja ima?
Srečen vsak taist, k to srečo ima:
To je pa vsak tist fant,
Kir ima nedolžen gvant,
Pušelček bel,
Ga bo Jezus vesel!

Cerkev tud hoče veliko deržic:
Kolk je na tem svet nedovžnih deklic,
Ona vse rada ima,
Jim ta svoj krancel da,
De b' ga na svet
Nosile več let.

Cerkev je bila že stara poprej,
Ko mlada nevesta je obcirana zdaj:
Vsa je premalana,
Lepo je opcirana,
To je zares
Podoba nebes!

Farman, še enkrat vam rečem na glas,
De bo tud lepa zahvala za nas,
Kir ste pomagali,
Cirkvi perlagali,
Bog vam pa bo
Povernil lepo.

Morebit bote že vi prekopan,
Bojo hodili sem verni kristjan:
Vidli bojo ta cir,
Vošli vam večni mir,
Bog vam pa dej
Vsem vkupej svet rej!

Dolgo prepevat mi cajt ne posti,
Malar je vreden vse hvale, in časti:
Bog mu je zdravje dal,
Pamet tud' lepo zbral,
De on zdaj zna tako
Malat lepo. Amen.

6715.

(Iz Levca v Savinski dolini.)

Jezus je ženin, naš ljubi gospod,
Cirkvej zaročen je tudi povsod:
Božji namestniki,
Žegnani mašniki,
So starašnet Jezusov na svet.

Kje pa ljub' Jezus predfirarja ma?
Srečen taisti, ko to srečo ima:
Srečen taisti fant,
Ko ma nedolžni gvant,
Pušelček bev, ga je Jezus vesev!

Lepa je svatovščna, ljubi kristjan,
Skupaj povabljen ste danes ta dan,
Kir ste vi, farmani,
K cirkvej parlagali,
Bog vam pa bo povernil lepo.

Cirkva je bila že stara poprej,
Kakor ta mlada nevesta je zdaj:
Vsa je premalana,
Lepo obcerana,
To je zares podoba z nebes!

6715. *Zapisal* Iv. Pilih; *pripovedoval* Miha Pilih, *posestnik.* — *Iz Pilihovega rokopisa.*

Cirkva tud hoče veliko družic
In pa tudi nedolžnih deklic:
Ona vse rada ma,
Krancel vsim rada da,
De b ga na svet nosile več let.

Kadar bote farmani prekopan,
V cirkvi bojo hodili vsi virni kristjan,
Vidli bojo ta cir,
Vošli vam bojo mir:
Bog vam pa dej vsim skupaj svet rej!

Dovgo mi cajt prepevat ne sti,
Maler je vreden vse hvale, časti:
Bog mu je zdravje dal
Pamet tako lepo zbral,
Kir je dopadlo tak lepo Bogu.
Amen.

6716.

(Iz Šmihela v savinski dolini.)

Tam na Ušarjah ta cerku stoji,
Kakor nevesta vesel se derži:
Vsa je premalana,
Lejpo obcirana,
To je zares podoba z nebes!

Cerkev pa oče družice imet,
Saj tudi h ne pride dojst mladih devic.
Ona joh rada (ma),
In vsaki en krancel da,
Da b jih na (svet) nosile več lejt.

Cerku tud (oče) pratferarja imet,
Da bi bil fantič devicam prištet:
Ko bil on taki fant,
Da b nosil nedolžni gvant,
Pušelček bel, ga bil Jezus vesel.

Maler je vreden vse hvale, časti,
Ker nam je zmalal tolk lepih reči:
Bog mu je zdravje dal,
Pamet to pravo zbrav,
Da nam tako je znal zmalat lejpo.

Lubi vi farmani, kaj vam povem,
Dones na vas pozabit ne smejm:
Ko ste pomagali,
H cerkvi perlagali,
Jezus vam bo povernil vse to.

Kadar bote, farmani, vsi pokopan,
Sam bojo hodili ti verni kristjan:
Vam bojo vošli mir,
Cerkvi en lejpi cir,
To je zares podoba z nebes!

6717.

(Iz Ihana.)

Lepa ja svatušna, lubi kristjan,
Skupi povableni dôn's ta dan.

To ste vi, svatje vsi,
Skupi povableni,
Ženin vas ja povabu use.

6716. *Neznanega zapisovavca.* — *Pisana s pesmijo »Prijatli, prosmo vas« na posameznem listu, ki mi ga je poslal Fr. Praprotnik.*

6717. *Zapisal* Anton Breznik; *pela* Lovrenčevka. — *Iz njegove zbirke II. št. 115.*

Jъžъš ja ženin, văn naš ja gospód,
U cerkvah katolšk'h van ja pusōd,
Žégnanъ mášъnk', Božj' naméstъnk',
So starašine Jъžъšavъ.

Cerku res lepa v vošъ stojí,
Kokr nъbesta l'po se drži:
Vam ja vadločъna,
Vam ja zaročъna,
Na t'mo svet z' Jъžъšam ž'vét'.

Cerku voče držico jmét':
Kolk'r kôl' pride nadóvžn'h dn'klét,
Văna vse ráda jma,
Vsakъ soj krancъl dá,
De b' ga nosile dovgъ na svét'.

Cerku tud' voče drgú jmet:
Duast' ja nadovžn'h fantiču na svét',
Vsakъ taistъ fant,
Kér 'ma nadóvžъn gvant,
Pušъlčък bev, k' ja čistast' vъsev.

Svatušna lepa ъršnična ja ta,
Svátuskъ, glej, văbvačív' ima:
To ste vi, svatjъ vsi,
Sèmki povábleni,
Prid'te molъt jn Bóga častit!

6718.

(Iz Nakla na Gorenjskem.)

Cerku naklanska prav lepo stoji,
Kakor nevesta na svet se drži:
Ona vse rada ima,
Vsak'mu svoj krancelj da,
Pušeljček bev,
K' je čistost vesev!

Ona tud hoče drugove imet',
Zadost' je nadolžnih fantičev na svet':
Ona vse rada ima,
Vsak'mu svoj pušeljc da,
Pušelček bev,
K' je čistost' vesev!

Ona tud hoče družice imet',
Zadost' je nedovžnih deklicev na svet':
Ona vse rada ima,
Vsaki svoj krancelj da,
De b' ga nosila še
Dovgo na svet'!

6719.

(Iz Mokronoga.)

Gori na hribčku ena cerku stoji,
Kakor nevesta se modro drži:
Cerkuca zmalana,
Lepo ocirana,
To je podoba zares,
De je Marija z nebes!

Cerku pa hoče tud svate imet,
Kateri najlubši so ji dekleta na svet:
Ona jih pa rada ima,
Do jim svoj krancel da,
De b' ga nosile
Vesel'ga srca.

6718. *Zapisal* Ivan Vrhovnik; *pela* Uršula Dacar. — *Iz Vrhovnikove zbirke str. 37.*

6719. *Zapisal* M. Rodè. — *Iz njegove zbirke IX. št. 79.* »*Poje se na božjih potih. Za dekleti se naštevajo fantje, možje, žene in otroci.*«

6720.

(Iz Motnika.)

Tamkej za Čreto ena cerkev stoji,
Kakor nevesta se ljubeznivo derži:
Lepo je malana,
Lepo je ocerana,
To je zares
Podoba 'z nebes!

Malar je že ureden hvale in časti,
Bog mu je zdravje dal,
Pamet tak lepo zbrav.
Marija pa tudi držice ima,
Kolkor deklet k nje pride,
Vse ona rada ima,
Vsaki svoj krancel da,
De b' ga na svetu nosile.

Jezus pa tudi platferarje ima,
Vse fante, k' k njemu pridejo,
Jim ljubeznivo roko poda,
Še vsakimu fantu pušelc poda.
Srečen je tajisti fant,
Kjer nosi nedolžni gvant!

Srečni ste pa tudi farmani vi,
Ko ste leti cerkvi perlagali.
Bog vam bo to zdravle dal,
Popotnik bo semkaj prišel,
Bo videl le ta cir:
»Bog se usmili čez duše te,
Ko so leti cirkvi perlagali!«

6721.

(Iz Mozirja.)

Tamkaj za Čretoj 'na cerkev stoji,
Kakor nevesta na smeh se drži:
Vsa je premalana,
Lepo je obcirana,
To je zares
Podoba 'z nebes!

Cerkev tud' nuca dosti družic:
Kolkor k nji pride nedolžnih devic,
Ona jih rada ima,
Vsaki svoj krancel da,
Da bi ga na svet'
Nosile več let.

Cerkev tud' hoče predferarja imet,
Kir bi biv k nedolžnim devicam prištet,
Ker bi en taki fant
Nosil nedolžni gvant,
Pušelček bev,
Da bi biv Jezus vesev.

Ko bodo farmani že davno pokopani,
V cerkev hodili bodejo verni kristjani:
Jim bodo vošili mir,
Cerkvi pa en lepi cir.
To je zares
Podoba z nebes!

6722.

(Iz Makol.)

V spodni dolinci cerkva mi stoji,
Svetga Andraža altar se lišči:
Lepo je zmalana,
Z rožcam opcirana,
To je zares
Podoba z nebes!

6720. *Zapisal* Gašpar Križnik. — *Iz GK. I. 17. Pisana je pač po slabem narekovanju.*

6721. *Neznanega zapisovavca.* — *Iz prepisa Fr. Praprotnika.* Čreta *je podružnica vranske župnije.*

6722. *Zapisal* Jurij Lulek; *pela* Malči Horvat. — *Iz Lulekove zbirke, kjer je pripisana tudi ta-le melodija:*

Kje pa Jezus prautfirarja ma?
Saj pride tu sem zadosti nedolžnih fantov:
Vsak svoj pušelc ma,
Rad ga Mariji da,
Pušelc bo zlat
V nebesah enkrat.

Kje pa Marija kranceljungfrave ma?
Saj pride tu sem zadosti nedolžnih deklet:
Vsaka svoj krancel ma,
Rada Mariji da,
Krancel bo zlat
V nebesah enkrat.

Bote pozdravljeni vi farmani vsi,
Ki ste ti cerkvi pomagali vi:
Skupaj ste zlagali,
Cerkvi pomagali,
To vam naj Jezus
V nebesih plati!

Bodi pozdravljen malerček ti,
Ki si to cerkvico zmalati znal:
Bog ti je srečo dal,
S pameti prav ravnal,
Da si to cerkvico
Zmalati znal.

6723.

(Iz Makol.)

Visoko na hribci na cirkva stoji,
U cirkvi na bela nevesta kleči:
Lepo je zmalana,
Z rožcami vcirana,
To je zares podoba z nebes!

O ki pa, Marija, kranceljungfrave maš,
Da telko ti pride nedolžnih deklic?
Ona vse rada ma,
Vsaki svoj krancel da,
Da b ga nosile dok let na tem svet.

Ki pa, o Jezus, protfirarje maš,
Da telko ti pride nedolžnih fantov?
Srečen je vsaki fant,
Kir ma nedolžni gvant,
Pušelček zlat v nebesih enkrat.

Ko bi jaz vedela, kiri bi moj,
Jaz bi mu dala ja prstanček svoj:
Prstanček sreberni,
Pušelček zeleni:
Jezus Marija, o Jezus bo moj!

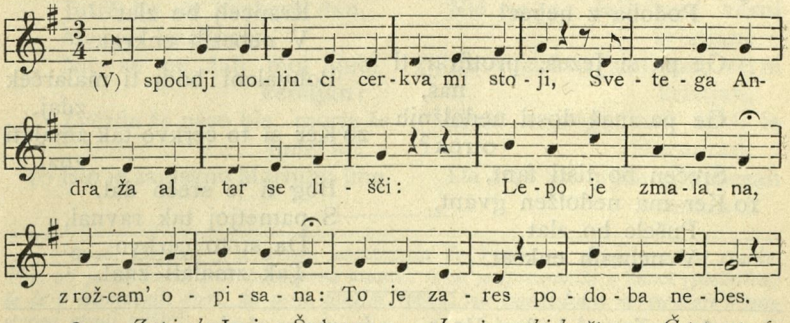

6723. *Zapisala* Lojza Šalamun. — *Iz njene zbirke št. 102. Četrta strofa je zamešana sem iz posvetne, prim. št. 1027—1029. V v. 10.* dok = dolg = dolgo.

Na malarja tudi pozabit ne smem,
Ki je to cerkev tak zmalati znal:
Bog mu je zdravje dal,
Bog mu je pamet dal,
Da je to cirkvo tak zmalati znal!

6724.

(Od Sv. Trojice v Halozah.)

V rožni dolini mi cerkva stoji,
Svetga Andraža oltar se bliščí:
Lepo je zmalana,
Z rožci obcirana,
To je zares podoba z nebes!

Kje pa še Jezus protfirare ma?
Saj je zadosti nedolžnih fantov!
Srečen je taisti fant,
Kter ma nedolžen gvant,
Pušelc de doba v nebesih enkrat.

Kje pa Marija krancjungfrave ma?
Saj je zadosti nedolžnih deklet!
Vsaka svoj krancel ma,
Naj ga Mariji da,
Krancel bo zlat v nebesih enkrat.

Pozdravleni bote še, farmani vi,
Ki ste tej cerkvi pomagali vsi:
Radi ste zlagali,
Cerkvi pomagali,
To vam naj Jezus v nebesih plati!

Pozdravleni bodi še, malarček ti,
Ki si to cerkvico zmalati znal:
Bog ti je srečo dal,
S pametjo prav ravnal,
Da si to cerkvico zmalati znal.

6725.

(Od Sv. Urbana pri Ptuju.)

Na hribu visokem mi cerkva stoji,
Svetga Andraša oltar se bliši.
Cerkva je zmalana,
Z rožcami obcirana,
To je zares
Podoba z nebes!

Ge pa si Jezus, protfirar ti naš,
Ge pa maš dosti nedolžnih otrok?
Srečen bo tisti fant,
Ker ma nedolžen gvant,
Pušelc bo zlat
V nebesih enkrat.

Ge pa Marija krancjunfrove maš?
Saj še maš dosti nedolžnih deklet:
Vsaka svoj krancelj ma,
Naj ga Mariji da,
Krancelj bo zlat
V nebesih enkrat.

Pohvaleni bodi ti malarček zdaj,
Ker si to cerkvo tak zmalati znal.
Bog ti je srečo dal,
S pametjoj tak ravnal,
Da si to cerkvo
Tak zmalati znal.

6724. *Zapisal* Andrej Hren. — *Iz njegove zbirke.*
6725. *Zapisal* Janko Šlebinger. — *Iz njegove zbirke II. str. 42—43.*

6726.

(Od Sv. Jurija na Ščavnici.)

V nizkej dolinici
Cerkev stoji, stoji,
V njej pa se lep
Oltarček blišči:
Lepo je zmalana,
Z rožami obcirana,
Da je zares
Podoba z nebes!

Bote pozdravleni
Farmani, farmani,
Keri toj cerkvi
Pomagali ste:
Cerkvi pomagali,
Radi darüvali,
Naj vam sam mileni
Jezus plati!

Bodi pozdravleni
Malarček, malarček,
Ker si to cerkvico
Zmalati znal!

Bog ti je srečo dal,
S pametjoj tak ravnal,
Da si tak lepo
Zmalati znal.

Kde pa, Marija, svoj
Kancl máš, kancl maš?
Dosti sem pride
Nedolžnih deklet:
Vsaka svoj venec ma,
Rada Mariji da,
Venec bo mela
V nebesih vesela.

Kde pa, o Jezus ti,
Püšlc maš, püšlc maš?
Dosti sem pride
Nedolžnih fantov:
Srečen je tisti fant,
Ker ma nedolžen gvant,
Püšlc bo mel
V nebesih vesel.

6727.

(Iz Frama.)

Dnes je ni zauberk dan,
Marijin imenovan,
Nič se ne žali, moj učeni kristjan.
Kaj je nicoj za ni večer,
Nicoj je en fajn večer,
Jutrě bǫ en zavberk dan,
Marijin imenovan,
Nič se ne žali moj ljubi kerstjan:
Zvězde še něso ble, morje še tudě ne,
Blo je zapisano Marijino imę.

Cirkva je zidana, z' apnom je bajsana,
Z' apnom je bajsana, zmalana vsa.
Svetniki pojejo, angelci piskajo,
Nič se ne žali, moj věrni kristjan:
Le v cirkvo hodi rad, věrni kristjan,
Služi le Bogu rad, služi le Bogu rad,
Da bǫš pri njem v' nebesah enkrat!

6726. *Zapisal* J. Krajnc; *narekovala* Fr. Perše. — *Iz Krajnčeve zbirke. V v. 26 je za* kancl *pač bilo sprva* krancl; *to se je spremenilo v* kancl *(prežnica) še le v najnovejši dobi, ko se je vpeljal* venec; *na paralelnem mestu stoji v nastopni strofi* püšlc!

6727. *Zapisal* Oroslav Caf. — *Iz CO. I. 62. Veči del pesmi ne spada sem.*

6728.

(Iz Frama.)

Dnes je prelěpi dan,
Mariji imenovan,
Nič sę ne žali,
Moj ljubi kristjan!
Zvězde še nęsǫ bile,
Mesenc tudě ne,
Bilo je zapisano
Marijino ime.

Cerkva je postavljena,
Z apnom je pobělјena,
Prepisana vsa.
Světniki nam pojejǫ,
Angelci trǫbentajǫ,
Nič sę ne žali,
Moj ljubi kristjan!

Kaki je le ti večer,
Da pa te luči tako
Križom grędǫ,
Da pa te luči tako
Križem grędǫ?
Vstani sę, grěšnik, gor,
No pojdi taj z menǫ:
Le v cerkvo pojdi rad,
Moj věrni kristjan!

Vsaki dan se hoče zmisliti sladkogorske Marije.

6729.

(Iz Frama.)

Gorska mati božja,
Češčena si Marija!
Na gorě, gděr stojiš,
Pri tebi je le veselje
No tvoj veseli stan.

Kteri imajǫ tu ostati,
Sę imajǫ veseliti,
Jaz pak moram daleč pǫtovati
Na tujne dèržele.

Vsak den bom še na tę zmislil,
Priporǫčil se ti bǫm
Z ednim svetim očenašem
No s češčeno Marijǫ,
Da me le ne bǫš zapustila
Na moj poslědni čas!

Na svetu je ni pomoči, ko pri sv. Joštu.

6730.

(Iz Frama.)

Kamor pogledam s svojimi očmi,
Druga ne vidim, ko strašne reči:
Te svět preti,
Hudič preži,
Nijedne pomoči nikděr ni!

Kaj si zdaj čem pomagati,
Ali hočem obupati?
Ne daj se, ti
Duša, obupati,
Jest ti čem trošt pokazati.
Sveteg Jošta ti čem pokazati,
On ti če pomagati!

Jaz si bom pak tèrdno naprej vzel,
Sveteg Jošta bom lěpo prosil:
Sveti Šentjošt,
Bodi moj trošt,
O preljubeznivi sveti Šentjošt!

6728. *Zapisal* Oroslav Caf. — *Iz CO. III. 66. Zadnji pesmi sta pomešani z drugo.*

6729. *Zapisal* Oroslav Caf. — *Iz CO. III. 53.*

6730. *Zapisal* Oroslav Caf. — *Iz CO. III. 43.*

Romarji se poslavljajo od romarske cerkve.

6731.

(Laporje?)

Gor nam gre s firmamenta
Ena lepa zvezda svetla:
Tota lepa zvezdica
Je trošt našiga serca.
V ti zvezdi je zapisano,
Romarom vsem zagvišano:
Jezus, Maria, Jožef svet,
Tebe časti ves zvolen svet!

Pervi štük smo odzvonili,
Boga Očo počastili,
Ker je stvora nebo, zemlo,
Človeki da düšo, telo.
Zahvalen bodi, večni Bog,
Ti si celga sveta gospod,
En kral, cesar zemle, nebes,
Tebe časti zvolen svet ves!

Drügi štük smo odzvonili,
Boga Sina počastili,
Ker je odreša celi svet,
Za nas htea svojo kerv prelet.
Zahvalen bodi, Jezus Bog,
Ti si celga sveta gospod,
En kral, cesar zemle, nebes,
Tebe časti zvolen svet ves!

Tretji štük smo odzvonili,
Svetiga Düha počastili,
Ker nam poherban greh zbrisa
Skoz sveti kerst Jezüsa.
Zahvalen bodi sveti Düh,
Tretja peršona, smilen Bog,
En kral, cesar zemle, nebes,
Tebe časti zvolen svet ves!

Šterti štük smo odzvonili,
Dva svetnika počastili:
Svetga Filpa no Jakopa,
Jezüsova apostlna.

Tü v toti cirkvi v Laporji,
Menovani na Jezeri,
Prosta za nas Jezusa,
Mario no Jožefa!

Peti štük smo odzvonili,
Svetih pet ran počastili,
Svetih pet kervavih ran,
Jezus je bodjen v desno stran.
Pred njim je križ, za njim je križ,
Oh lübi Jezüs, kaj terpiš!
Prosim le, pridi nam na pomoč
No nam dai nebeško lüč!

Šesti štük smo odzvonili,
Svetga Firjana počastili:
Vari nas ognja večnega
Ino tüdi časnega.
Vari nas, lübi sveti Firjan,
Da ne bode ogen peržgan
Za düšo no telo,
Sprosi nam sveto nebo!

Sedmi štük smo odzvonili,
K časti Marii sedem žalosti.
Njena žalost je velka bla,
K je vidla Sina mertvega.
Prosi, prosi za grešnika,
O Maria ti smilena,
O kralica zemle, nebes,
Tebe časti zvolen svet ves!

Osmi štük smo odzvonili
No bomo dol pokleknoli,
Da smo se srečno včakali,
To svetlo zorjo viditi.
Hvalimo sveto Trojico,
Lübo Mario divico;
Jezüs, Maria, Jožef svet,
Pomagai nam v nebesa prit!

6731. *Neznanega zapisovavca. — S posameznih lističev zbirke št. 11, ki mi jih je poslal Jožef Krajnc od Sv. Jurija na Ščavnici. Ta list je iz l. 1821.*

Slovo od sladkogorske Matere božje.

6732.

(Od Sv. Jurija na Ščavnici.)

V solzah mi plavajo moje oči
In srce od žalosti v meni kipi,
Ker moremo danes slovo jemat,
Prelüba Marija, morbit zadnjokrat.

Kolko staršev je lani z otroci to blo,
Kolk bratov in sester častilo lepo,
Kolk zakonskih starih in mladih lüdi
Je lani to bilo in letos njih ni!

Tud starček ves sivi je lani tü bil
In tebe, Marija, prav lepo častil:
Će danes pogledam okoli, ga ni,
Gotovo že v hladnemu grobu prhni.

Prijatel s prijatlom je lani tü bil,
S teboj, Marija, se tü veselil:
Al letos je priča eden sam,
Ti drügi znabit je že pokopan.

Tud sin sam z očetom je lani tü bil,
Tukaj pri Mariji se je veselil:
Oh oče premili, kde danes ste vi,
Sin milo zdihuje in kliče k Mariji.

Če vprašamo hčerko, kje so nje mati,
Priromali semkaj k Mariji so radi:
»Oh žalosti, milosti!« nam odgovori,
»Oh zmisli, Marija, njih duše se ti!«

Če okoli pogledam, me srce boli,
Kolk lani jih tu bilo, ki letos jih ni!
Od Sladke gore so jemali slovo,
To leto pokopani so v črno zemljo.

Tud z nami zgodilo se ravno tak bo,
Znabiti smo letos to zadnjokrat to.
Le sklenmo: Marija, usliši ti nas,
Te prosimo, k pomoči nam pridi vsak čas!

Oh smili, Marija, se romarov ti,
Naj vsaki bo vslišan, ker pride k Mariji!

6732. *Zapisal* Jožef Krajnc; *narekoval godec* Fr. Kreft. — *To pesem podajam kot vzorec slovesa, s katerim se romarji poslavljajo od romarske cerkve. O nje narodnosti je pač dvomiti.*

Dodatek.

Mimo zgoraj objavljenih ali pod črto navedenih pesmi poje naš narod ne samo v cerkvi, ampak tudi doma in pri delu še dolgo vrsto drugih pobožnih (svetih) in moralnih pesmi, ki pa niso narodne niti po duhu niti po obliki; mnoge so prevzete naravnost iz cerkvenih pesmaric in nektere preložene celo z drugih jezikov. Da jih preiskovavcem in zapisovavcem oznamenim kot take in si ti sami razbistrijo, zakaj jih ni najti med zgoranjimi, hočem navesti v nastopnem vsaj njih začetne verze. Njih mnogobrojnost me sili, da se tako omejim; vendar vtegne imeti ta dodatek ne majhno važnost za poznavanje slovenske cerkvene pesmi. Hkratu obsega tudi zaznamek umetnih pesmi k oddelku A *prvega razdelka tretjega dela, to je h kolednicam. Pri romarskih je pristavljena, v kolikor se je dala posneti, tudi božja pot, o kteri one veljajo ali na ktero se vežejo. Vse sem razdelil na devetnajst oddelkov, da preiskovavec razvidi, ktera roba narodu bolj ugaja in se rajša prepisuje; gledé razdelitve sem se naslanjal nekaj na cerkveno leto, nekaj pa na vsebino pesmi.*

V vsakem oddelku je vredba abecedna. Vendar opominjam, da je iskati pesmi, ki se začenjajo: z ah, oh, oj *pod* o, *z* an, ana, jen, jeden, jedna *pod* en, ena, *z* lej *pod* glej, *z* jest *pod* jaz, *z* dnes *pod* danes, *s* per *pod* pri, *s* kdar, gdar, kadar *tudi pod* ko, *z* zdej *pod* zdaj, *s* š *(za* šč*) pod* šč, *z* v *(za* ł*) pod* l, *in da so sploh dijalektične oblike uvrščene tje, kjer jim je mesto po knjižnem jeziku. Številka v oklepih za* »gl.«, »pr.« *pomenja tekočo številko dotičnega oddelka tega dodatka ter kaže, da je dotična pesem le varijanta navedene pesmi ter za to ni dobila svoje številke.**)

I. Adventne pesmi (z večernicami vred).

Ajngela Gabriela * Je Bog poslal na svet * K čisti čeri . . . (gl. 6).

1. Čudna, previsoka, * Velka in mogočna * Lepa in ljuba nebeška gospa . . .
2. »Dobro večer vam Bog daj!« * Tak mo se pozdravili; * Molimo ino pojmo vsi . . .
   »Dobro večer, bratec moj!« * Se boma pozdravila . . . (gl. 2).
3. Dol rosite nam, nebesa, * Izveličarja sveta . . . (Dolinar NP. 13: po znani nemški; prim. 13; tretjo prelogo glej v Redeskiniju 80.
4. Ena brumna deklica * V kamrici klečala je * Ona glih tako . . . (prim. 11).
5. Eno novo pošto in veselje * Gabriel iz nebes na zemljo nese . . . (Redeskini št. 35).
6. Glej, angel Gabrjela * Je Bog poslov na ta svet * K čisti hčeri Izraela . . . (pr. Dolinar GP. 245).
7. Glej, jest pošljem ang'la svojga, * De pripravi . . . (Dolinar NP. 10).
8. Jager na lovu šraja * V tim tronu nebeškim, * V nebesih se sprehaja . . . (po nemški: Es wolt ein Jäger jagen * Wol in des himels thron . . . gl. Wackernagel, Das deutsche Kirchenl. I. 1137—1139).
9. Kaj ste gledat šli v puščavo? * Trsta, kter se tam majè . . . (Dolinar NP. 7).
10. Marija, bod češena, * Danica juterna. * Prelepo . . . (po nemški: Maria, sei gegrüßet, * Du lichter Morgenstern . . .)

Marija bod češena * Zgodnja danica, * V tem cajtu nam zročena . . . (gl. 10.)

---

*) Dolinar GP. *pomenja »Pesmi v godove in praznike celiga leta (II. nat. 1861);* Dolinar FP. *istega »Pesme od farnih pomočnikov ali patronov v ljublj. škof.« (Ljublj. 1840),* Dolinar Perst. *istega »Perstavik: Pesme od svetnikov in svetnic v ljublj. škof. samó v poddrúžnicah češenih« (Ljublj. 1841);* Dolinar NP. *istega »Pesmi v nedelje celiga leta (II. nat. 1862);* Potočnik *pomenja Potočnikove »Svete pesmi, popravljene, pomnožene, ene bukvice iz dvojih četrtiga natisa,« v Ljub. 1874;* SS. III. *pomenja »Svete pesmi. Tretje bukvice. Nabral Janez Volčič« (III. natis);* Slomšek *pomenja: »A. M. Slomšeka zbrani spisi. Prva knjiga: Pesmi. Zbral, vredil in izdal M. Lendovšek 1876.« Drugi viri so na svojem mestu dovolj jasno navedeni.*

11. Poslan je angel Gabriel * Od Boga na ta svet . . . (pr. 8, 11).
12. Pozdravljajmo kristjani * Divico, s keroj se * V tem zakonskem stani . . . (zložil L. Volkmer, Drobtinice V. 232).
13. Vi oblaki ga rosite * Ali zemlja naj ga da . . . (Potočnik 25; prim. 3).
14. Zbud se 'z spanja, verna duša * Željno prot . . . (Dolinar NP. 3).
Zdaj dober večer, bratec moj, * Se bova pozdravila . . . (gl. 2).

II. Božične pesmi.

(Išči tudi v oddelku III.)

1. Al ste kaj slišali, * Bratje moji, * Kaj se tam v Betlehemi . . .
2. Angelci v luftu lepo pojo, * Dram'jo pastirce s spanja sladko . . .
3. Biva je ana postava * Tiga časa judovšča, * Pod Augustam tem cesarjam * Vse se ma popisati . . .
4. Čast in hvalo, de smo učakali * Ta prežlahtni božični čas . . .
5. Čudijo se vsi ljudje, * Prišlo je veselje * Na svet od Boga . . .
6. Čuj, čuj, čuj! * Moj bratec ne miruj: * Čudna se mi zdi na moč . . .
7. Čujte, čujte, ludi vi, * Kaj se toto noč godi: * V Betlehemi je svetla noč . . .
8. Čujte, sosedje preljubi, z menoj, * Ker slišat je štima vesela nocoj . . .
9. Ena nova zvezda je peršva gore * Od zjutrajšnje dežele, * Veliče svetlobe . . .
10. Ena zapoved je von šla * Od cesarja Agošta: * Vse se popisat ima, * Kar je moškega spola . . .
11. En glas sem zaslišal, * Koteri me zbudi, * Svitlobo sem vidil . . .
12. En mož in mlada žena * Nocoj potujeta. * Že tam od Betlehema * Se pogovarjata . . .
13. Eno dete je narojeno * V malem mesti Betlehem * Od Marije . . .
14. Glas pravi: Vstanite, * Poglejte na kvišk'! * Luč nova 'z nebés gre . . .
15. Glej angela pred nami stat, * Luč svetla ga obseva, * O groza . . .
16. Glej, čudno se nebo svetli, * Kaj more nek to biti? . . .
17. Glej dete, rojeno * V' mesti Betlehemi: * Tam v štalci * Na slamci * Leži per oslici . . . (prim. 46).
18. Glej, zvezdice božje migljajo lepo, * Odprto široko je sveto nebo . . .
19. »Gori, gori, cartana * Pejdi z mano, Marija!« * Sveti Jožef je djau . . .
20. Hitro gori vstajajte, * Sosedje moji, * Več ne zaspivajte, * K' se čudo godi . . .
21. Hvaljen bodi Jezus Kristus * No jegovo sveto imę! * Naš Jezus je ponižen bil, * Ke se je v hlěvcu rodil . . .
22. Hvaljen bodi Jezus Kristus, * Dober večer Bog vam daj! * Pri celi vaši hiši * Srečo, žegen vam Bog daj! . . .
23. Jast žalosten premislem tu, * Kok svet Jožef z Mario * Je on veliko skerb imu . . . (citirana že v Repeževem RDB. 18: bila je najbrž natisnjena v Štimi božji).
24. Kaj novega, kaj čudnega * Se nicoj je zgodilo! * Čudne reči, čudne reči, * Došlo je nam zveličanje . . .
25. Kaj se vam zdi, pastirčiki, * Al' ste kaj slišali? * Veseli čas * Gre zdaj na nas . . . (Dolinar GP. 53).
26. Kak svetlo necoj je nebo * In zvezde migljajo lepo: * Svetloba perhaja . . .
27. Kar je dolgo želel svet, * Nocoj se dopolnuje . . . (Potočnik 28).
28. K čem pa telko lüdi * V noči zdaj tü vküp stoji? * No k čem je telko lüči? . . .
29. Kdo piska, kdo poje, * Kaj je to z' en glas, * K'ne da nam pokoja . . . (Andr. Praprotnik?)
30. K jaslam hielite, pastirje, * Tam je rojan božji sin, * Je za tron v nabeščan cierje . . .
31. Kristjani, le veselte se * No slište zdaj popevanje . . .
Kristjan moji, * Kaj se vam zdi? * Al' ste kaj slišali . . . (gl. 25).
32. Le bodimo veseli * Na te sveti večer, * De bomo imeli * Skoraj ta ljub mir . . . (Stanič, II. Perst. 36).
33. Lübi brat in sosed moj, * Stani no ne spi nocoj: * Pojdi ta, * Kde Bog ma . . .

34. Lub' kristjan', veselmo se * De smo zdrav dočakal še * Spomin rojstva Jezusa . . .
35. Marija, kam potuješ? * Nevarno je za te, * Se milo ogleduješ . . .
36. Men' se to čudno zdi, * De se nocoj vse veseli: * Ura še ni polnoči . . .
37. Mi gor vas budimo, * No k vam se glasimo: * Ne bote zaspani, * Kaj gnes je med nami . . .
38. Moji bratci, vstanite * Jest prosem zdaj vas . . .
39. Na polnoči grede, * Potihnejo čede . . . (Potočnik 202).
40. Kna morem zaspati, * Nikaj je le to: * Ano štimo jaz šlišem . . .
41. Nikar ne dremajte, * Zvesto poslušajte . . . (Dolinar GP. 57).
42. Nocoj je rodila * Devica Sinu . . . (Dolinar GP. 34).
43. Necoj ob dvanajsteh je peršov z nebes . . .
44. N'coj, pastirci, bod' vam mir, * Rojen vam je lep pastir * S korenine Jeseta . . .
45. Necoj sem jast tolkajn veseu, * De bom od vesela veselo peu . . .
46. Nicoj vam jest pojem, * En fantič je rojen: * Tam v štalici * Per žvinice * Leži na slamice . . . (prim. 17).
O bodmo veseli leta sveti večer . . . (gl. 32; kot »stara božična« natisnjena v Drobtinicah IX. 245).
47. O človek moj, * Le ustan' nocoj * In hitro gor poglej: * Na vse strani * Se že dani . . . (Dolinar FP. 23).
48. O človek moj, poslušaj nicoj * Veseli se iz srca naprej: * Poglej po vsemu svetu * Vse sladko veselja je zdaj . . .
49. O čudna je nocojšna noč: * Ludje iz hiš gredo, * Od vseh strani se svetjo luč' . . .
50. O dete cartano, * Milo objokano, * Kolko terpiš: * Ker v merzli štalici . . . (Redeskini 18, Stanič Perst. 69; gotovo pa je starejša).
51. Odprite se ušesa, * Spreglejte oči: * Ki je odprl nebesa, * Se danes rodi . . .
52. Oh (Ah) grozen strah me je popadel! * Rec hitro, kaj nam je storit'! * Pomen to serd alj božjo gnado . . .
53. O jaslice ljube, * Kako ste lepe: * Pri vas je veselje * K vam bije serce . . . (Andr. Praprotnik, Pesmi 108).
54. O kaj je tebi, bratec moj, * De ne moreš zaspat nicoj, * De nam ne daš pokoja . . .
55. Oh kaj je to? pastirci, le poglejte, * Od te svetlobe vi mi povejte . . .
56. O kristjani preljubljeni * Glejte, kaj se gnes godi: * K malem mesti v Betlehemi * Vse hiti tje k vpisanji . . .
57. Okrog in okrog že zvon doni, * Povsod ta novica slovi: * De tam v štalci . . .
58. O moja Marija, * Žalosten glas jest teb povejm: * Zapoved od cesarja * Je peršla vsem ludiem . . .
59. O moj Jezus, dobri Jezus! * Ah gdě si, pokaži se: * Ter gdě si, ah gdě si, * Dika moja . . .
60. Otroci, veselje * Necoj se glasi: * Se spolnijo želje . . .
61. Pastirci, al slište? * Spanje zapus'ite . . . (Redeskini 16).
62. Pastirci na polji * Sprebudite se, * Vam se oznanuje * Velko veselje . . .
63. Pastirci, vstanite, * Kaj spete nocoj? . . . (Dolinar GP. 38).
64. Pastirci, vstanite, * Veselite se nocoj, * Ovčice . . .
65. Poglejmo na nebu in dole napre (je daljno polje), * Znabiti vas keri za Betlehem vé: * Tam tista oblüba . . .
66. Poglejte, čuda se godi, * Kaj more le tu biti? * Nabešči den o pounoči . . . (Potočnik 30).
67. Poglejte, eno čudo se godi, * Glih zdej, k sem se zbudu, * Sem menu de gori, * En strah me sprehaja . . .
68. Poglejte, ledje, * Kir sonce gor gre * Glih o punoči * Ves svet se svetli . . .
69. Pokličem vas vse: * O veselte se: * Dočakali . . .
70. Po konci, narodi, * Iz sanj se zdramite . . .
71. Poslušajmo, leto noč * Iz nebes nam gre pomoč . . .
72. Prebudite se vse stvari, * Tam v štalici se dete rodí . . .

73. Prelepo in milo nebo se žari, * Tak svetle ni bilo nikdar še noči . . .
74. Prišel je čiste device cvet * Odrešit svet, nebo odpret . . .
75. Prišla je lepa sveta noč, * Ki dala nam je vsim pomoč . . .
76. Prite sem vse stvari, * Glejte, kaj se godi: * K davnem obečanji * Jezus se nam rodi . . .
77. Rajske strune zadonite, * Odmevajte od nebes . . . (Jož. Levičnik, Drobtinice XVIII. 291).
78. Sem vidov en čudo, * Kaj zgodlo se je * Nocoj, k' sem se zbudov, * Povedov me je * En angel, me je klicou, * Je zavpov na glas . . .
79. Sliš'jo se lepé novice, * Velik čudež se godi: * Rojen je s čiste device . . .
80. Sprebudi se gori, * Verni kristjan, * Zaslišou boš skorej, * K na bod tok zaspan . . .
81. Sveti se. * Svetloba z nebes se razliva * Angel božji oznanuje . . .
82. Ta sveta nuč je vsam pomuč * Nam dana, o kristjani, * Z veselom očmo pet . . .
83. Ta svet večer smo dočakali zdej, * Jest vam pervošem ga skupej za naprej, * De čakal več let . . . (Prim. št. 4790 in d.)
84. Ura je odbila še le polnoči, * Marija devica Jezusa rodi: * Kak hitro je stopil * Okol štalce en šajn . . .
85. Ura je polnoči, * Ustajajte gor, ljudi, * Puste spanje na stran . . .
86. Učakali spet smo veseli ta dan (to noč), * Kir iz nebes je nam prišla pomoč, * Kje je blo to? . . .
87. Veseli se, srčice moje * Boš videlo vzveličanje svoje, (Da boš videlo vzveličanje tvoje, Nihcoj je zveličanje tvoje, Prišlo je zveličanje tvoje) * Le kar se ne mudi, * Le hitro sem pojdi . . .
88. Veselite se z nami, kristjani, * Dnešnjega svętega dné, * Sîn božji . . .
89. Vi čujte pastirci, * Vam nekaj povem, * Vi bratci no strici, * Kaj nov'ga jest vem: * Zagvišno, resnično . . .
90. V prekrasni svetlobi se žari nebo, * Na hlevec se vtrinjajo zvezde svetlo . . . (J. Virk, Drobtinice XIV. 221).
91. Vse nas naj veseli * Ta dvanajsta vüra, * Da nebeški angelci * Pojejo od mira: * Že nicoj . . .
92. Vse veselje in jokanje * Danes na sveti gore ostane: * Čudijo se vsi v nebesih, * De Marija porodit nese . . .
93. Ustante, fanti, hitro gori! * Kdo je, kdo je, kir nas zdej zbuja? * Ustante gor, na bote nori! . . .
94. Vstanite hitro gori, * Vi prelubeznivi bratci moji! * Poglejte, kaj se vnej godi . . .
95. V tem svetem večeri * Se vse veseli: * Buh Sin, Jezus Kristus * Na svet se rodi . . .
96. Zapoj Bogu se čast in hvala, * Ki dones odperu je nebu, * Po katerim zemla je zdihvala . . . (J. Hašnik, Drobtinice XX. 310).
97. Zori noč vesela, * Lepa kakor dan . . . (Dolinar GP. 44).
98. Zveličar preljubi * Je peršol na svet, * Prinesel je milost, * Veselje na svet . . .
99. Zveličar preljubi * Je prišel nocoj: * Raduj se o človek . . . (Praprotnik, Pesmi 1).
100. Zveseli se, žalostna zemlja, * Začudi se, sveto nebo . . . (Dolinar GP. 50).

III. Pesmi za novo leto in obrezovanje Gospodovo.

1. Bog pozdravi vas, kristjani, * Kelkor koli vas je tü, * Vi ste v Betlehem pozvani * K smilenemu Jezusi . . .
2. Čujte, zvoleni kristjani, * Kaj vam mi želimo zdaj, * Naj bi skrbli zdaj kak lani * Vselaj le za božji raj . . .
3. Danes po vsih krajih zemlje * Nekaj novga se godi; * Sivi starček slovo jemlje . . . (J. Virk, Drobtinice V. 233).
4. Dober večer, zvoljeni! * Zdaj čemo vam zapeti: * Vsi bote razsvetljeni * V tem svetem novem leti . . .

5. Dober večer, o kristjani! * Nocoj vam želimo spet * In vošimo vsakemu stani, * Veselo in brumno živet . . .
6. Dočakali smo novo leto, * O dajmo čast, hvalo Bogu; * Zapišmo v naše srce naprej . . .
7. En dober večer Bog vam daj! * Vi dobri lüdje, čüte zdaj: Jüter pa bo en veseli den * Bog novo leto da lüden . . .
8. En starček je zaspal, * Nikdar ne bo več vstal, * Z njim pa tolko ljudi . . . (J. Virk, Drobtinice XI. 288).
9. Hitro prebüte se, lubi kristjani, * Novega leta den ide za nami, * Srečo no žegen van čemo želeti, * K novemi leti prav lepo zapeti . . .
10. Hvala Bogi na višini, * Mir na zemlji vsem ljudem! * Mija čeva vam zapeti, * Zjutraj bo veseli den . . .
11. Hvaljen bodi, Jezus ljubi, * Kakor hvaljen bit želiš! * Dober večer vsi ljudi, * Ki prebivate v ti hiš' . . .
12. Je zopet novo leto, * Premisli, moj kristjan . . . (Dolinar GP. 66).
13. Kak hitro nam naš čas beži * In v dolgo večnost zgine . . . (Potočnik 37: »iz nemškiga«).
14. Lübleni kristjani, * Prebüdite se! * Ne bote zaspani, * Kaj novega je! * To detece sveto . . -
15. (Mi) vsi verni kristijani, * Častimo Boga, * Tam na te terdi slami . . .
16. Moj drag kristjan, * Današnji dan * Je osem dni preteklo, * Da se j' rodil . . .
17. Nicor se prebudi, o grešno srce * No vstani in detece malo poglej (No detece malo tam v jaslah poglej)! * Od jegvega rojstva dnes osmi je den . . .
18. Od stariga leta * Vzamimo sloú, * Že se nam obeta * Spet eno novu, * Koku smo živeli . . .
19. O kristjani preljubljeni, * Kaj zapojemo vam zdaj: * Tam pri mestu Betlehemu . . .
20. O kristjani spoštuvani, * Naj bo z vami Bog v tem hrami * No veselo novo leto! * Jezus je blo dete sveto . . .
21. Oh lübi kristjani, * Slišajte en glas, * Ker je priša z lubezni * Doj z neba do nas: * Le Jezusi zročte zdaj svojo dušo . . .
22. Oh žalost prevelika device Marije, * Kir se ji v serce smili to ljubo detice . . .
23. Pesem svetiga Salavestra * Poslušajte vsi ludja, * K' je ta zadni tega lejta * Vse vkep kliče k rajtengi . . .
24. Pohvalen bodi Jezus Kristus! * To je naš najprvi glas, * Vi pa rečte: Na vse veke * Bodi Jezus ti pri nas! . . .
25. Pohvaljeni bodi sam Jezus nocoj, * Le hitro na kviško in slavo mu poj, * Veselje in slava . . .
26. Poslušajte, vsi ludi, * Ka je kaj tud o nas noviga. * Ja kadu je? Je leta donašni dan . . .
27. Pred gospoda so postavli * Starši sina Jezusa, * Po postavi dar opravli . . . (Dolinar, GP. 79).
28. Predragi lübleni, pošteni ljudje, * Prelepa navada po sveti zdaj gre, * Da k novemi leti vam pridemo pet . . .
29. Preljubi kristjani, kaj novega je? * Tega vam čemo povedati vse: * Staro leto je odišlo od nas . . .
30. Res vse mini, * Tud čas beži. * In v dolgo večnost gre: * Necojšno noč o polnoči * Se ravn' tako zgodi . . .
31. To staro leto je * Zdaj minilo za vse, * Že tolko ljudi spi * V zemlji materni . . .
32. Tovarš, k' je dolgo pri nas bil, * Veselje 'n žalost k' je z nam' delil, * V pretekli noči od nas beži . . .
33. Včakal smo novo leto, * Čast hvala bodi Bogu! * To staro je preteklo . . .
34. Verni, brumni kristjani, * Častite Boga, * Na leti terdi slamci * Položeniga. * Eden da volička . . .
35. Veseli dan prihaja k nam, * Bo novo leto imenovan: * Bog ga daj dočakat nam . . .
36. Veselo novo leto * Prišlo je gnes k nam, * To devedeseto . . .

37. Veselte se oča no lüblena mati * Od novega leta prinesemo glas. * Naš smileni Jezus nam . . .
38. Zadnokrat vam čem zapeti, * O lubleni farmani, * Zadnokrat še v totem leti, * O lubleni v Kristusi . . .
Žavost je pravilika Marie divice, * Kir se ji v srce smili . . . (gl. 22).

IV. Pesmi o svetih treh kraljih.

1. Bote pozdravljeni, verni ludje, * Mi vam oznanimo pa veselje: * V Betlehem pošlite . . .
2. Čudo le to, * Kaj vidim to, * Ker na nebu stoji? * Ta zvezda to * Se svet' lepo . . .
3. Da bi Bogu se dopadli, * Kaj imamo dans storit? * Hitro pojdmo s tremi krali . . .
4. Daleč z jutrove dežele * Zvezda se jim prikaže, * Modrim trem en trošt vesel . . .
5. Dobro daj vam Bog, kristjani, * Slište naš veseli glas! * Prišli bodo trije krali . . .
6. Dragi zvoleni kristjani, * Mi nicoj to tretjokrat * Se glasimo pa med vami . . .
7. En dober dan van Bog daj! * Krščanski ljudi, slište zdaj: * Jaz priša sem semkaj vam pet * Od kraljev treh . . .
8. Jeno pesem želimo vsi skupej zapet' * In svete tri kralje iz serca častit: * So dom zapustili, na rajžo (po svetu) so šli . . .
9. Hvalte v srci, o kristjani, * Svete modre krale tri, * Gnes so oni v štalco prišli . . .
10. Iz daljne jutrove dežele * Ena zvezda prisveti * In je vsem na znanje dala . . .
11. Jezus je priša z nebeške višine, * Da bi odreša ves zvoleni svet * No za otroke . . .
12. Kak vam prvokrat smo rekli, * Gda vam rojstvo peli smo, * Tak pastirci so pritekli * V betlehemsko štalico . . .
13. Kir je Jezus rojen biu tam v Betliemi, * Je na zbizda gorej šla v doželi jutrovej. * Ka-je leto pominilo? * Da bi prišli, modlili človeka Boga . . .
14. Kerstjani, vete, * Malo dete * K sreči nam je rojeno; * Zdaj z menoj od njega zapete . . .
15. Najtoprvo smo začeli * Z Bogom, malim Jezusom, * Ino drugo pa z Marijoj, * Tretjič svetim Jožefom . . .
16. Na jutro prisvetila * Je danes vere luč, * Nevernim razjasnila . . .
17. Na sveti večer je ven prišla * Ena (svetla) zvezda je videt' bla. * Od te zvezde je že Daniel profet . . .
18. Neskončno se zvezda na nebu svetli, * Ker judovski kralj se na svet že rodi. * Na jutrajnem kraji so modri možje . . .
19. Oh lubi vi kristjani, * Nam ne zamerte vi . . .
20. O zvoleni dragi kristjani, * Ki v cerkvo gnes prišli ste sem, * Veseli glas vam se oznani . . .
21. Visoko svet praznik se danes časti: * Tih svetih treh kralov, k' od daleč so šli * Iskati Mesija . . .
22. V jutrovi deželi vstane * Svetla zvezda na nebu, * Svetim možem srce vname . . .
23. Vstante, čujte vsi veseli, * Glejte, zvezda se svetli, * Na Judovskem tam v Betlehemu * Novi kralj se nam rodi. * Modri . . .
24. V teh jutranjih deželah je peršla gore * Ena nova zvezda te lepe svetlobe . . .
25. Zagledal' so zvezdo ti kralji terje * V jutrovi deželi vnovič svetle: * Na poti te rajže pergodilo se je . . .
26. Zbudi se, Jeruzalem, * Danes 'z spanja svojiga . . . (Dolinar GP. 70).

V. Pesmi za svečnico.

1. Bote pozdravleni, lübi kristjani! * Me (Mi) od Marije smo prnesle(-i) glas: * Lüč zveličanja (Izraela) se sveti med vami, * Priša je . . .
2. Bote pozdravljeni, lubi kristjani, * Smileni Jezus vam mir podeli! * V božjem . . .
3. Bote pozdravljeni, ljubi kristijani, * V srce vas pesem naj razveseli . . .

4. Bote pozdravljeni, verni ljudje, * Ter si odprite zdaj svoj srce! * Le radi . . .
5. Čast Marije oznanuje * Se po sveti vernim vsem, * Nje ponižnost poviкšuje . . .
6. Čujte, kristijani, vesel'ga srca, * Kak vas Marija za lubo ima; * Boga zahvalite, ki srečo vam da, * Da je rodila gospoda Boga . . .
7. Čujte, kristjani, veselga srca, * Kak vas Marija za lübo ima: * S fare tomašovske sem nas poslala je, * Ona pa v tempel . . .
8. Da bi vsi ogradi ino vsi vrti * Celega sveta odprti bili, * Bi veselili nas samo do smrti . . .
9. En dober den Bog vam daj, * Vsi stari ino mladi: * Mi vam mo zapeli kaj . . .
10. En dober den, kristjani vi! * Če čete nas poslüšati, * Prinesemo vam lepi glas . . .
11. Hvalen bodi Jezus Kristus! * Dobr jutr Bog vam daj! * Al prijatli dovolite . . .
12. Hvaljen bodi Jezus ti * In tvoje sveto ime! * To pesem hočmo peti mi * Na čast Mariji . . .
13. Jezus Kristus naj bo hvalen * Zdaj ino na večni čas! * Tak vsem vekim ino malim * Pozdravljenje gre od nas . . .
14. Kak jutrna zarja veselo blišči, * Nam dneva prihod oznanuje; * Še lepše pa sunce za njo prihiti . . .
15. Kak lepo veselo se sveti danica, * Gda jutrna zarja priplava do nas! * Še lepše se sveti Marija devica . . .
16. Kdor mater Marijo prav lepo časti, * Skoz celo življenje prav srečno živi: * Njem svečnska mati prisvetila bo . . .
17. Keri ste v tej hiši zbrani, * Odprite svojo srce: * Naj zdaj vsakemi kristjani . . .
18. Lepo spomladi nam rožce cvetejo * Ino okinčajo ograde vse, * Spomnijo nas na devico Marijo . . .
19. Lübe matere, jaz pojem * Od Marije svečnske, * Željo nosim v srci svojem . . .
20. Marija. prečista devica * No svečenska ljuba gospa, * Si mati no si porodnica * Zveličarja celga sveta . . .
21. Milo nam jutrna zarja zasije * Ino prelepo okinča nebo, * Hitro za zorjoj pa solnce nam sije . . .
22. Mi Marijo počastimo, * Svečnce se veselimo: * Te bo ona šla * Ofrat Jezusa . . .
23. Mi Marijo počastimo * V sojoj hiši in povsod: * V duho se za njoj podamo, * Marija gre na dalno pot . . .
24. Mi od svečnske device * Lepi glas prinesemo * No od neba pomočnice * Pesem vam zapojemo . . .
25. Mi smo vam prišli veseli popevat, * Ker se nam bliža lep svečnski den, * Čemo Marijino pot razodevat . . .
26. Naj se vse v nebi, na zemlji raduje, * Svečenski praznik se naj počasti, * Kadar kdo pesem Marijino poje, * V srce . . .
27. Nebeška kralica, * Kaj dones storiš? * Si čista divica, * Se k grešnikam družiš; * Rojena si bla . . .
28. O kristjani preljubljeni, * Kelko koli vas je to: * Če k Mariji v nebo smeli, * K vam se približujemo . . .
29. O kristjani prelubleni, * Mi prinesli smo en glas: * V tem Marijinem imeni . . .
30. O kristjani spoštovani, * V srce vas pozdravimo * Zdaj v Marijinem imeni, * K vam pa se približamo . . .
31. O roža razcveteča (ti cveteča), * Marija svečenska; * Kak svetla luč goreča * Si svet razsvetila . . .
32. O srečna je hiša no njeni ludje, * Pri kerih Marija počivati če: * Le ona bi rada zmir bila pri nas . . .
33. O verni kristijani, poslušajte vsi, * Naš glas vam oznani vesele reči, * Kak cerkev krščanska Marijo časti . . .
34. Poglej, kristjan, tam gori je * Devica lepa, čista, * Ki angelj ji oznanil je . . .
35. Pohvalen Jezus bodi, * To je naš pervi glas, * Naj njega vsi narodi . . .
36. Pohvalen bodi Jezus Kristus, * To je naš ti pervi glas: * O Marija mati božja, * Prosi sploh . . .
37. Po rojstvi je bla dvica Marija, * V štalci je prebivala * Dozdaj tam štirdeseti dan, * Kakor gre otročnicam . . .

38. Pozdravleni bote, prelubi kristjani, * Nas svečnska mati je poslala k vam, * Nam jeni pot v tempel se s pesmoj naznani . . .
39. Praznujmo dones ta dan, * K je svečenca imenuvan, * Kir je Marija Jezusa lepu * U templu ofrala Bogu . . .
40. Prelepo se sveti danica * In sunce priplava za njoj, * Pa svečnska lüba divica * Še lepša je svojoj lüčjoj . . .
41. Prelüba mati svečnska, * Rodila si nam Jezusa; * Uso lüdstvo zdaj se veseli * No večnega Boga časti . . .
42. Pridi, sveti Duh, o stvarnik ti k nam, * Da b' tebe častili današni dan, * Devica Marija leto luč . . .
43. Srečen den smo doživeli, * Čujte, kaj mo vam zapeli: * Lelja zasvetli, * V nebi se časti, * Ki Marija se veli . . .
44. Srečna je hiša no jeni ljudje, * Pri kerih Marija prebivati sme: * Saj ona bi rada zmir bila pri nas, * Poslušajte svečnske pesmice glas . . .
45. Svečenska Marija, mati, * Tebi čemo hvalo dati! * Tota pesem naj pove, * Kak velka čast joj gre . . .
46. Svetla luč na nebi sveti, * Zlato sunce se veli; * Pri nebeškemi očeti . . .
47. Štirdeset' dan od poroda * Čista Mati v tempel gre . . . (Potočnik 45).
48. Tam v nebeškem paradiži * Lepa lelja razcveti, * Zdaj od nje tü vašoj (v totoj) hiši * Hočemo zapeti mi . . .
49. Veseli praznik spet obhajamo, * Spomina vredno svečenco, * Od ktere rad bi dans zapeli vam, * Al revež skoraj da začet ne znam . . .
50. Ves svet se naj razveseli, * Ker nam zveličar se rodi: * Štir tavžent let preteklo je, * Ko jega kliče vse . . .
51. V Marijinem vrtu dost rožic cveti, * Tud ona nam rada nje v srce vsadi, * Nam ona je mati, kraljica nebes, * Zato pa poslušajte pesmico gnes . . .
52. V nebeškem veselji * Nam roža cveti, * Podobna čisti lilji, * Marija se veli . . .
53. V nebi nam lelja nedolžna cveti, * Vsaki pobožen kristijan jo časti: * Mati Marija, kraljica neba, * Dnes nam veselo vsem roko poda . . .
54. Vsi ogradi zemlje se odprite zdaj, * Ki mate cvetlic nad miljon, * Od rože Marije vsi zlo ste nazaj, * Ki šla je pred Jezusov tron . . .
55. Zagvišno se imenuje * Svečnica ta današni dan, * Kir Marija ofruje . . .
56. Za svečenski praznik pripravte se vsi, * Marija že Jezusa v rokah drži: * Otroka bo nesla ta v templn za dar, * Pokleknila lepo pred sveti oltar . . .
57. Zato se praznuje * Svečnica imenuje, * Kir je Marija v tempelnu * Jezusa ofrala (prim. št. 55).

VI. Pesmi postne in o Jezusovem trpljenju.

1. Bandero kralja, glej, bliščí . . . (‚Vexilla regis prodeunt').
2. Daj mi, Jezus, da žalujem * Smert, terpljenje objokujem . . . (Potočnik 51: »iz nemškiga«).
3. Lej, o grešnik, grehi tvoji * Prav premisli kaj store . . . (Potočnik 53).
4. Grešnik k svętemu križu stǫpi, * Poglej, kaj Jezus za nas terpi, * V tvojem sèrci . . .
5. Izveličar, daj zapeti, * Kaj si mogel ti terpeti, * Izveličat celi svet . . . (natisnjena v zbirki Cvekovi 20, iz nemške: »Lass mich deine Leiden singen«).
6. Jezus nam da kruh nebeški, * Nam zveličat rod človeški, * Bod češeno . . .
7. Kaj sim jest, duša, terpel * Za te za ene martre, * Vendar, o duša, ti me ne ljubiš . . .
8. Kaj z eno žel(j)o človek maš, * Na temu svejtu živejti, * Te posvetne lušte uživat . . .
9. Kristijanje, postni čas * Se nam oznanuje . . . (Potočnik 47).
10. Kristijani, spregledujte * Ta kervavi križov pot. * Vašeh serceh premišljujte, ka je terpov naš Gospod . . . (Misionske Peisme inu Molitve 22).
11. »Ljubezniva mati moja, * Ljubezen čez ljubezen, * Ne more biti mogoče to, * Da bi te razžalil . . .
12. Meni se zdi, da vidim město, * Město Jeruzalem, * Vidim ljudstvo tam nezvésto * Jezusa peljati sem . . . (prim. Orožen, Spisi 58).

13. Mi tua prav premislimo * Na to pesem žalostno * Od Jezusa ino Marije . . .
14. Naj moj jezik milo poje, * Jezus moj, od martre tvoje . . . (Dolinar GP. 132, prim. 5).
15. Najte mi vahtarja, * Da pojdam k Jejžüši, * Bom prosou ga, * Da mi bo odpustiu . . .
16. Na oljskl gori klečejoč, * Zdihava Jezus molejoč, * Trepeče v smrtni žalosti, * Za nas krvavi pot poti . . . * Češena rož kralica si . . . (prim. podobno Walter, Sveti rožni venec 315).
17. O človik, kak živiš, * V grehih tak terdno spiš, * Ne zmisliš na tvojo bogo dušo . . .
18. Odpri se, keršansko serce, * Pouzigni toje želje, * Spomni na Jezusovo ljubezen . . .
19. O gajžle nemile, * Ki silno hudo. * Tepete Gospoda, * Dobroto samo . . .
20. Oh grešnik, grehi tvoji, * O kaj stre, premisli prov, * De Jezus na volski gori . . .
21. Ah joh, kaj čem jaz dones striti, * Jezusa ne vidim več, * Se je mogu tukaj skriti . . . (Repež, RDB. 14).
22. Oh kako te vidim, Jezus mili, * Kdo te zvezal je tako po sili? * Ah, moj greh . . .
23. Oh lesem vse stvari, * Glejte, kaj se godí: * Te, kter nas vse živi, * Grozne martre terpí . . . (Redeskini 122).
24. O moj grešnik, prosim te, * Dans Marijo ti poglej, * Kako od sina slovo jemlje . . .
25. O moj Ježoš prelubleni, * Kak je tvoj križ k špoti bia, * Na keren si ves svet grešni * Od pekla oslobodia . . .
26. O moj rumar, tukaj bodi, * O nikar ne hodi naprej, * No se z mano milo jokaj . . .
27. Oh, o grejšna duša, sliši, * Po gasah nu placah išči, * Teči berž donašni dan . . .
Oh pridite stvari, * Glejte, kaj se godi . . . (gl. 23).
28. O sveti križ, zastava zmage, * Častijo vse te duše blage, * Na njem odrešenik . . .
29. Oh terplejne premišlujmo * Suojga izveličarja, * Smert in martro obžalujmo . . .
30. Ovbe, presvetla Marija! * Devica Jezusa spočela, * V obiskovanju . . . (Kastelec, Brat. bukv. sv. Roženkranca 31—33).
31. O vi vsi, k' greste po poti, * Jezus s križa govori . . . (Potočnik 56).
32. O vsi dones berž tecimo, * Od Jezusa slavu vzemimo; * Jezus je zdej slavu vzeu . . .
33. Oh žavostno pejsem zapejt, * Jezus, pomagaj mi začet, * Odi tvojga terplinje, oh Jezus, daj * Spremišlovati za neprej . . .
34. Premisli, o človek grešni, * Kaj je terpo sam Bog večni, * Za me no za te . . .
35. Peršel je žalostni čas, * Kir pojde Jezus od nas, * Od Marije (z) Bethanije * Slovo jemat . . .
36. Pozdravlen bodi sveti križ, * Na kerem, Jezus, ti visiš! * Presladko je toto drevo . . .
37. Semkaj, o grejšniki, * K vašemi Jezusi * Perstopite. * Kulku grenkih težav . . .
Sem prite vse stvari, * Glejte, kaj se godi, * Tak, ker vas vse živi . . . (gl. 23).
38. Sem, sem, o grešnik, pridi, * Poglej zveličarja * Na strašnem lesu križa (Nesmileno na križi) * Za nas razpetega . . .
39. Svet roženkranc veseli, * Rešenje smo prijeli . . . Svet roženkranc terplenja, * Naj vsak grešiti jenja . . . Svet roženkranc čestiti, * Nam daj v nebesa priti . . . (Potočnik 130).
40. Tebe prosim, človek mili, * Danes Marijo poglej, * De od sina slovo jemlje . . .
41. V sercu želuj vsaki človek, * Zemle nu nebu polek, * Tice v lufti, ribce v murji . . .
42. V verti tam na oljski gori * Izveličar naš kleči, * Bleda luna milo sveti . . . (natisnjeno v Kosarjevi Neb. hrani I. 238, toda ni od Kosarja.)

43. Žalosten cajt (čas) prihaja, * Premisli, človek, zdaj, * Jezus (on) se k martri prodaja . . .
Žavostin je te čas, kir gre Jejžuš od nas, * Od Marije z Betanije . . . (gl. 35).
44. Želiš, ljubi kristjan, * Bogu dopasti, * Premisli vsaki dan * Jezusu k časti . . . (Repež, Rom. drugu bl. 26).
45. Že prišo je ti postni čas, * Poslušaj grešnik toti glas, * Hitro se spokori spet . . .

VII. Pesmi velikonočne.

1. Aleluja, aleluja, aleluja! * Vesel raduj kristjan se ti, * Ker rešeni zdaj smo vsi mi . . .
2. Aleluje! * Hvali Jezusa, kar čuje: * Za nas je smart prestau, * Da bi nam . . .
3. Dones se vsi veselite * S svojem lubem Jezusam, * Nu sercam ga častite . . .
4. Jezus častit od smerti vstav, Al.! * Premagov smert, nebo odpru, Al.! * Jezus čisto . . .
5. Jezus je dones vstal, alleluja, * Kdo se b' zdaj smerti bal, alleluja, * Peklu je moč . . .
6. Jezus je od smerti vstal, * Od svoje bridke martre, * Zato se veselimo * Ino Boga hvalimo . . . (po nemški; Christus ist erstanden * Von seinen Martern allen, * Des sollen wir alle fröhlich sein, * Christus will unser Tröster sein . . .; ljublj. očitna izpoved; Ta celi Catehismus 1584 [»Ena stara velikanočna Peißen«], Elze, Die prot. Gesangbücher 33; Branja inu ev. 1777, 321).
Jeſus je od ſmerti uſtau * Od ſoie britke martre. * Da bi ne biu od ſmerti uſtau, * Vas voglien zuet bi conez vzau . . . (Sommaripa; gl. 6).
7. Jezus je od smert ustav, aleluja! * Kdo be se več hudga ba(u), alel.! * Premagov je pekov, alel., * Odparte so nebesa. alel.! . . .
8. Jezus je se vstal, * Se vstal od smerti, * Učencom je pokazal * Rane na životu . . .
9. Jezus je ustal od smerti, * Od svôje britke martre: * Smert, hudiča je premagal, * Nebeške vrata odperl, * Skoz križ . . .
10. Jezus je ustal od smerti, * Razveseli se kristjan . . . (Dolinar GP. 154).
11. Jezus nas je razveselil * Skoz njega gorvstajenje, * Smert, hudiča je premagav . . .
12. K česti Mariji zapojmo še: * Kraljica nebeska, veseli se! Alel.! . . .
Kristuš je nas razveselil * Skuz nja gore vstajinie . . . (gl. 11).
13. Kristus je od smerti vstal, * Nam se je veseliti; * Veseli se keršanstvo vse, * Aleluja, ale-aleluja! . . .
Kristus vstov od smerti, * Od svoje bridče martre vse; * Tu se mamo veseliti (gl. 6).
14. Kristus je z groba sam * Prišov donašni dan, * Rešil od pekla nas, Alel.! . . . (Dolinar NP. 74).
15. Močno se potrese * In grob se odpre . . . (Dolinar GP. 152).
16. Naš gospud Jejžuš, * Žavbini Kristuš, * On je častit od smerti gore vstov . . .
17. Nega stvarce na tem sveti, * Tudi rožce najti ni; * Lübo sonce milo sveti . . .
18. O človek, spouni se * Bodi serca vesel, * Dokler odrišinje * Usim je prišlo . . .
19. Odkar svet stoji, * Zemlje plan cveti, * Kar nebeška luč gori . . . (Jož. Virk, Drobtinice XVIII. 292).
20. Odvalen kamen groba je * In angel oznanuje: * Katerga želno išete, * Več . . .
21. Oh kristjani semkaj pertecite, * Jezusa vsi počastite: * Za leto neizgruntano gnado * Dajmo njemu vso čast in hvalo . . .
22. O srečen, o sveti * Je toti den gnešni, * Sem prite vse stvari, * Lüdje mladi no stari . . .
Pisanke gl. št. 6501 (pod črto).
23. Poglejte, duše, grob odpert, * Več Jezus v njemo noter ni, * Premagana od nja je smert . . . (prim. nemško: ‚Das Grab ist leer, der Held erwacht').
24. Premisli vsak kristjan, alel., * Na ta veseli dan, alel., * Kaj je Jezus prestav, alel. . . .

Spremisli si moj kristjan * Na ta veliki dan . . . (gl. 24).
25. Sveta velika noč, * Veseli čas, * Daj našej veri muč, * Potroštej nas . . .
26. Ta dan je pouhen vesele * Ino trošta velkiga, * Kir Kristus vstani od smarti . . .
27. Veseli se, o kralica, * Mati nebeška, * Ti mati sina božjiga, * Aleluja . . .
28. Vesel spomin deržimo, * Vstajenje Jezusa, * Se serčno veselimo * Častitga praznika . . .
29. Zlo za rano * Je gor vstano * Jezus Kristus naš gospod, * Angel ženam je oznano . . .
30. Zjutra zguda z Majdaleno * Pertecimo vsi kup hvaležno; * Čir je Jeižuš pokopan . . .
31. Zveličar je gor vstano * Na tretji den ganc rano, * Ker prišo je za me na svejt . . .
32. Zveličar je od smerti vstal, * Kak sam je prejd na znanje dal, * Ker kak nedužno jagnje je, * Za nas htel . . .
33. Zveličar je od smerti vstal, * Ker je za nas že smert prestal, * Aleluja . . .
34. Zveličar zmagal smerti je vezila, * Veselja zlato jutro se svetli, * Vir zmage širi se v deželi . . .
35. Zvoni milo so zapeli * Na leta veseli dan, * Velko noč so oznanil' . . .
36. Žalostno vse je blo štirdeset dni, * Dnes pa se slednja stvar razveseli: * Velikonočnemu jagnjetu v čast * Trava in rožice začnejo rast . . .

VIII. Pesmi za Kristusov nebohod.

1. Andahtlivi kristijani, * Kir se dons tu znajdemo * Per tim žegnanim altari . . .
2. Današni dan povem jest vam, * O vboge srote, * Žiher želujte z mano iz sercam . . .
3. Jezus, kral use časti, * Zveličer useh ludi, * On je to smert premagau, * Hudič je pod nem scagau . . .
4. Jezuš, kir je od smerte vstou, * On kni hitro (v) nebese šou: * Oče še več storiti . . .
5. Jezus na donašni dan * Se je vzdignu zupet sam * Gori h očetu . . .
6. Kadar je Jezus od jogru * S tejga svejta v nebesa šu, * Lubeznivo z nimi govoriu . . .
7. Kdo bi na olski gori tam dnes stal, * Kam se je Jezus z učenci podal, * Milo on . . .
8. Praznik svet se dans obhaja, * Jezus gre v sveto nebo . . . (Potočnik 86).
9. Srečna si ti, olska gora, * Ti zveličanja si pot, * Kaj naš zveličar gnes je stora . . .
10. Zastupil je v nebo Kristus * Aleluja, alel.! * Komu ime beše Jezuš . . .

IX. Pesmi za binkošti.

1. Danas mi vsi sklenimo * U jemeni svetga Duha * Nu Jezusa lubimo * Prou iz celiga serca . . .
2. Danes prosimo, kristjani, * Željno svvjiga Boga . . . (Dolinar GP. 168).
3. Kak milo nam ptički pojo * In lepo nam rožce cveto, * Tak tüdi naj pesem slavi: * Čast, hvalo svetemi Dühi! . . .
4. Nikodemus, kak svedoči * Gnešnji evangeli nam, * K Jezusi je priša v noči . . .
5. Oh čudo veliko zgodilo se je * V Jeruzalemu z apostelnami: * Pred so bli cagovi, boječi možje * V eni hiši zaprti, ker se Judov boje . . .
6. Oh Jezus je zapustil svet, * Častitlivo je bil v nebesa vzet . . . (Dolinar NP. 96).
7. Oh koko so srečni * Apostelni bli, * K jih svet Duh, Bog večni * Dones z gnadam . . .
8. O sveti Duh, o sveti Duh! * Daj nam ti milost tvojo, * V serce ljubezen tvojo, * Da bomo . . .

9. Prid, sveti Duh, apostelnam dan, * Ki si bil danes vanje poslan . . . (Pc točnik 88).
10. Spet smo se podali, kristjan, * U ta cerkev z veselam ta dan, * De b tukaj . . .
11. Z enim glasom zdaj zaupijmo * In zaupno vsi zdihnimo . . . (Praprotnik, Pesmi 27).

X. Pesmi o sveti Trojici.

1. Le sem pridte in zavpite, * Iz serca vsi recite: * Češčen, hvalen bod Bog, * Oče . . .
2. Neizrečena vsem jezikam, * Svete Trojice skriunust, * Čudna tudi vsem svetnikam . . .
3. O vsi vkup zbrani * Verni kristjani, * Jest vam dones to novico dam: * Če ste v nadlugi . . .
Vzdigni se, jezik moj, * Z andohtjoj reci, * Čast, hvalo lepo poj * Sveti Trojici (gl. 4).
4. Vzdigni se, jezik moj * K božji desnici, * Hvalo in čast zapoj . . . (Dolinar GP. 171).

XI. Pesmi v čast svetega Rešnjega telesa, za blagoslov in obhajilo.

1. Angelci, vi stopite * Z nebeške višave, * Ponižnu z nam molite * Kruh mira . . .
2. Angeli, nabešči duhi, * Oh zapujte vi: * Jezuš je v tam bilam kruhi . . .
3. Bratci, roke povzdignimo, * K nebu gor prošnje pošljimo . . . (J. Levičnik, Drobtinice XVIII. 295).
4. Brumni, verni kristijani * In veseliga serca . . . (Dolinar GP. 211).
5. Brumni, verni kristijani * Našo štimo vzdignimo * Kir smo tukaj vkupaj zbrani . . .
6. Brumni, verni kristiani, * Pridite z veselam k nam, * Na kolene se podejte (prim. Dolinar GP. 211).
7. Brumni, verni kristjani, * Vsi ljudje no vse stvari . . . (Dolinar GP. 215).
8. Častimo te, * živi kruh angelski, * Ti pravi človek . . . Sveti, sveti, sveti * Sveti in presveti . . . Ne zapusti nas nigdar [Nigdar nas ne zapusti] . . . (Po nemški: ‚Wir beten an dich, wahres Engelbrod').
9. Češen, hvalen tavžentkrat, * Jezus ti nebeški kral, * U jaselca si se ponižau . . .
10. Češen mi bodi kruh presvet, * Ki si prišel iz nebes, * Ti večni Bog . . .
11. Danes to strimo, * Zdihnimo prot Bogu * Inu počastimo * Svetu RT. . .
12. Duša moja, poj veselje, * Spolnjene so tvoje želje . . . (Potočnik 24).
13. Glasna usta vsi odprimo, * Prepevajmo čast Bogu, * Zahvalimo, počastimo . . . (Dolinar GP. 199).
14. Glejte, čudo se godi * Na altarju tukaj zdej, * Vzdignimo naše oči . . .
15. Glejte, glejte agnje božje, * Ktire vzeme griše vse, * To je tisti zveličar naš . . .
16. Gorej, gorej se zbudimo, * Vsi verni kristjani, * Pred nam je jagne božje . . .
17. Grešnek, poglej zveličarja, * Pod štavtjo kruha * Ja beliga . . .
18. Hvalimo inu molimo * Tu svetu rešnu telu, * Sveto rešno kri častimo . . . (Branja inu evavg. 1877, 330)
19. Hvalo večnimu zapeti, * Počastiti Jezusa, * Morjo serca nam goreti . . .
20. Ja vsi ludi noj vse stvari * Sedej tosa pertecite, * Letu svetu RT. . .
21. Jezik poj skrivnost častito, * Hvali Jezusa telo . . . (Potočnik 62: »Pange lingua«).
22. Jezusa lubim, * Jezusa služim: * On je moj trošt in upanje . . .
23. Jezusa moliti hrepenim, * S sercam in z rokam' povzdignjenim . . . (Dolinar GP. 198).
24. Jezus je vreden vse časti, * Zato dajmo hvalo mi: * Ga spoznajmo, * Hvalo dajmo . . .
25. Kadar bomo mogli vmreti, * Jezus, ne zapusti nas, * Dej de b mogli mi prijeti . . .

26. Kak delč od tod * Je tvoja pot, * O Jezus že od mene . . . (zl. M. Stojan, Mnemosynon slavicum 27; prim. št. 69).
27. Kar je na sviti, * Vse ma častiti * Inoi hvaliti Boga . . .
28. Htu bi kna otou pouhen trošta peti, * H pomuči klicat božje stvari vse . . .
29. Kdur Jezusa telu preuzeme, * Ta živiga Boga dobi, * Nega obseč nebo . . .
30. Kdo umeti je v stani * Čudo, ktero se godi? . . . (Potočnik 96).
31. Klečijoči ga molimo * V sakromenti Jezusa * S svetim pesmi počastimo . . .
32. Kristjan', poglejmo mi, * Kdu tu predi nami stoji * U štauti kruha beliga . . .
33. Kristjan', poglejmo mi, * Mašnik zdaj povzdigne * V štavti kruha beliga . . .
34. Kristjani se zbudite, * Kir se v grihih najdete, * Svoje žiulejne pobulšejte, * Grehou se spokorite . . .
35. Kristiani kupej zbrani, * Padimo pret to skriunust, * O modlimo . . .
36. Kristjani, veselimo * Se svojiga Boga . . . (Dolinar GP. 184).
37. Kristjani, zdaj poglejmo mi, * Na oltar se ozrimo vsi: * Nam Jezus . . .
38. Keršanske dušice, * Odprite oči, * Vzdignite ročice * Iz cele moči . . .
39. Le sem, le sem pridite, * Oj vsi verni kristijani, * Svoje oči povzdignite . . .
40. Luba duša moja, * Glej, kaj se godi: * Bog, lubezen tvoja, * K andoht nas budi . . .
41. Mašnik pervi (drugi, tretji, zadnji) žegen da * Čez . . . (Dolinar GP. 192, 193, 194, 196).
42. Mi kristjani smo skupaj zbrani * K našimu Kristušu Jezušu, * Smo prišli moliti no častiti . . .
43. Milostlivu svetu telo * Bo zdaj povzdignjenu, * Svetu telu no sveta kri . . .
44. Mi se nizko perklonimo * Jezusu v Rešnim teles, * S ponižnim sercam molimo . . .
45. Mi smo kristiani, * Skupej smo zbrani * K našimu Jezusu mi tukaj vsi . . .
46. Mi serce gor povzdignimo * Proti večnemu Bogu, * Častimo ino hvalimo . . .
47. Mi vsi verni kristiani * Našo štimo vzignimo, * Mi smo sadaj kupaj zbrani . . .
48. Mi zdaj doli pokleknimo * In Jezusa počastimo, * Tu svetu R. T. . . .
49. Moj človek, ti zdihuješ * Pruti večnimu Bogu, * Sem pridi, potroštan bodeš . . .
50. Moj zveličar, tebe vžiti, * Moja duša zdaj želim . . . (Potočnik 23).
51. Naj vsi jeziki * K božjoj diki * Gnes tü kredi so: * Jezusi odrešeniki . . .
52. Na kolene padimo * In Jezusa častimo, * Presveto R. T., * Ki je vun postavleno . . . (Stanič, II. Perſt. 4).
53. Na kolene padimo * No naše vuste odprimo, * Vse stvari povabimo . . .
54. Na kolene padimo, * Prosimo devico Marijo, * Tudi sveta Jožefa . . .
55. Na kolene padimo, * Rešnje t. hvalimo: * Pod tem kruham * Z našim duham . . .
56. Naš kral jen gospot, * Ker kraluje povsot, * Nej bo hvalen od nas * Zdej . . .
57. Naše serce povzdignimo * Pruti večnomi Bogu, * Častimo inoj hvalimo . . .
58. Nizko se perklonimo, * Častimo Jezusa, * Molimo no hvalimo . . .
59. Nizko se zdaj perklonimo, * Klečejoči počastimo * V podobi kruha belega . . .
60. O božji angeli, hitite * Se v naše petje pridružiti, * Ta dan je praznik . . . (Iz nemške: O Engel Gottes! eilt hernieder, Und menget euch in unsre Lieder . . .)
61. O brumni verni kristijani, * Andohtlivi kupei zbrani * Spoznajmo mi našiga Boga . . .
62. Ah da bi blo meni mogočno * To včiniti, kaj želim, * Da bi vse stvari podvüča . . .
63. O hvalimo noi častimo * Našiga zveličarja, * Nia mesu noi kri molimo . . .
64. O kristjani, pertecimo, * Padmo tukaj pred oltar, * O hvalimo in molimo . . .
65. O kam gospod, * Gre tvoja pot? * Kam stopne te peljajo . . . (Bl. Potočnik, prim. št. 30).
66. O moj človek, sem priteci * In povzdigni svoje oči, * Čast Bogu in hvalo reci . . . (Dolinar GP. 250).
67. O premili zvonov glas, * V krasno hišo vabiš nas, * To je najsvetejši kraj . . .
68. O skrivnost se zdej godi, * Boh se sam nam perdroži, * Moli zdej ga vsaka stvar . . .

69. O sveti Duh, o sveti Duh, * Ti našo pamet resviti, * Kristjanam na tam sviti . . .
70. O tukej zdej vidimo * Mi našga Boga, * Z andohtjo častimo ga . . .
71. Plav nebo, * Vse svetlo, * Koljko zvezdic šteješ ti? * Ni jih znat . . .
72. Poglejte zdej na sveti kraj * Božje skrivnost velike, * Pred ja biv kreh . . .
73. Povzdigni se srce, * Pripravi duša se, Glej, kliče te Gospod . . . (Slomšek 107).
74. Praznika svetiga * Dans veselimo se . . . (Potočnik 94: ‚Sacris solemniis'; prim. 80).
75. Prepevej hvalo, moj kristjan, * In bodi v duhu zbran, * Oči oberni na altar . . .
76. Presvetega godu * Razveselimo se . . . (Dolinar GP. 176, prim. 78).
77. Pridi, človek, in se čudi * Vsim dobrotam Jezusa . . . (Dolinar, GP. 201).
78. Pridi molit, o kristjan, * Od ljubezni svete vžgan . . . (Potočnik 100; iz nemšk.).
79. Pridi semkaj, duša ti, * Glej v skrivnosti se nam godi: * Jezus pravi živi Boh . . .
80. Prid'te Jezusa moliti, * V sakramentu ga častiti, * Kterga je . . .
81. Pridite sam, kristiani vi, * Poglejte, kdua pred nami stoji: Tu je Jezos z . . .
82. Perpognimo se, kristjani, * Rešnje vidimo telo, * Združeni zapojmo zbrani . . . Razumeti, kdo je v stani * Čudo ktero se godi . . . (gl. 34).
83. Semkaj pridte, o kristjani, * Od lubezni božje vžgani, * Pridte Jezusa častit . . .
84. Sion, hvali rešenika, * Svojga kralja . . . (Dolinar GP. 178: ‚Lauda Sion salvatorem').
85. Slavo večnemu zapeti, * Počastiti Jezusa * Mora serce nam goreti . . .
86. So odperla se nebesa, * Glej, že kral nebeški gre; * Duša, vzdigni se . . .
87. Sveto rešno Jezusa telo, * V svetim sakramentu postavleno, * Hrana . . . Svoje serce povzdignimo * Proti večnemu . . . (gl. 61).
88. Tose pridte, kristijani vi, * Poglejte tu to pred nami stoji, * To je Jezus ž nja . . .
Te častimo in molimo, * Našiga zveličarja . . . (gl. 67).
89. Velik je ta sakrament, * Našim dušam testament, * V podobi kruha skrit . . .
90. Velik je ta sakrament, * Našim dušam testament, * Ž njim živimo, * Ž njim vmerjemo . . . (Dolinar GP. 207).
Verni brumni kristjani, * Pridite z veselim k nam . . . (gl. 6).
91. Verni kristjani pertecite, * Pokleknite pred oltar, * Božje jagne . . .
92. Verni kristjani, tukej smo zbrani * K našimu ljubim' Jezusu mi . . . (Dolinar GP. 209).
93. Verni kristiani, torej pridete, * Hvalite, ktiri pred nami znajde se: * Te visuči . . .
94. Veselo moja duša poj * Od Rešnjega telesa: * Bodi češčeno, zahvaleno . . .
95. Vse stvari božje, sem se vkup zberite * Nu v sakramentu stvarnika častite . . .
96. Vse stvari naj mu pojejo, * Svetmu trojnemu Bogu . . .
97. Vse stvari pridite, * Jezusa častite, * Ta sveti zakrament * Vi prav spoznajte . . .
98. Vsi ludi po cilam sviti, * Sedej to sem pridite, * Hvalete ino častite . . .
99. Vsi ljudi sem pridite, * Rešnje telo hvalite, * Ktero nam v zadnjej večerji . . .
100. Vsi ponižno počastimo * V sakramenta Jezusa, * Na kolenah . . .
101. Zdaj bomo videli * Boga resničnega * V štavti kruha beliga . . .
102. Zdaj mi tukaj vidmo * Pravga živga Boga, * Z andohtjo ga častimo . . . Zdaj pa poglejmo mi, * Kdo pred nami stoji * Pod štaut kruha . . . (gl. 36). Zdaj ponižno počastimo . . . (gl. 104) in Vse stvari naj mu pojejo . . . (gl. 100).
103. Zdaj se vsi mi obrnimo * Noj Jezusa počastimo, * Prosmo ga iz čistim sercam . . .
104. Zdaj vsi doli pokleknimo * In Jezusa počastimo: * Pod podobo kruha skrit je . . .
105. Zdavnej že serce zdihuje * Duh in truplo od slabost' . . . (Dolinar GP. 203).
106. Z veselo štimo mi častimo Jezusa, * Kir u štauti kruha mamo ga, * Častit . . .
107. Z veselo štimo mi zapujmo * Le na čast Jezuso vsi, * V naših sarceh . . .
108. Zvoni glasno se glasijo * Na vesel donašni dan, * Nas k molitvi gor budijo . . .

XII. Druge pesmi na čast Jezusu.

1. Češeno serce Jezusa, * Iz tebe izvira gnada vsa. * Trojica sveta se časti . . . (M. St (ojan), Drobtinice XI. 282).
2. Jezus najlepši moj, * Jezus najljubši moj, * Naj mi k tebi priti . . .
3. Jezus, moje poželenje, * Moj edini lublenik, * Ti si mojo uso žulenje . . . (Gutman po nemški A. Schlöra, Drobtinice V. 228).
4. Kar se kol v nebeseh znajde, * Vse se veseli; * Peklenska moč se zgane . . .
5. Kdaj, o Jezus lubeznivi, * Te v resnici ljubil bom? * Kako dolgo še . . .
6. Kje je Jezus, moje želje, * Moje vse zaupanje? * Ž njim je peršlu vse . . . (Redeskini 35).
7. Le za Jezusam hodimo, * Dokler še na svet živimo, * Saj ni za nas ta svet, * Bomo mogli kmalo umret . . .
8. Na nebi no na zemlji, * Na vseh krajeh sveta, * Mi (v) sv. sakramenti . . . (M. Glaser, Zl. bukv. 282, Drobtinice 223).
   Ni lepšiga imena, * Ni slajšiga spomina: * Zagvišnu je narlepši . . . (gl. 9).
9. Nej lepšiga imena, * Nej slajšiga spomina: * Gvišnu je naržlahtnejši . . .
10. O Jezus lubleni, pomagaj ti nam * To pesem zapeti v čast tvojim imen' . . .
11. O Jezus, o sladak spomin, * Veselje . . . (Potočnik 43: ‚Jesu duicis mem.').
12. O Jezus, ves moj blagor ti, * Ljubezen sladka brez moči, * Serce po tebi . . . (preložil po Sv. Jederti H(icinger): SP. III. 58, Cvek 10 iz Zg. Danice).
13. Oj srečno in veselo je, * Veseli glas po sveti gre, * Nebese se odpirajo . . .
14. Oh ti moj Jezus, jaz padem pred te, * Z velikim zaupanjem kličem na te: * Ponižno prosim te . . .
15. Pohvaljeno, češčeno, * Bod srce Jezusa, * V začetku posvečeno . . .
16. Prečisto srce Jezusa, * Svetišče vse svetosti, * Očist me . . . (J. U[rek?, Ulaga?], Drobtinice XVIII. 293, iz latinščine).
17. Slava tebi, Jezus mili, * Rešenik, zveličar naš, * Kar so vekov . . .
18. Stutavžentkrat češčenu * Jezus tu svetu jime, * Srečni tisti, ki ga . . .
19. Veseli se zemla, nebo, * Zmeraj prepevaj prav lepo * Prelepo pesem . . . (Slomšek 113).
20. Vodi nas, ne pusti nas zmotiti, * Če se čednost z grehi v boj poda . . .
21. Vsi ponižno pokleknimo, * Z vernim sercom počastimo . . . (Potočnik 41).
22. Z ustmi, sercam * Prou z veselam * Čast Ježuši mi oznanimo, * Dajmo od nas veseli gvas . . .

XIII. Pesmi v čast Mariji.

(Išči tudi v I., II. in V. oddelku.)

1. Ako vi Marijo prav lubiste, * Duše izvolene, poslušajte, * Kaku je vsmilena . . .
2. Ave Marija, češena mi bod, * O divica bod češena, * Ti kraljica vseh nebes . . .
3. Afe Marija, ti si cir tah devic, * Ti si povhna gnade, sam Bug je s tebo, * Ano novo pošto . . .
4. Bod češena, o devica, * Sveta božja porodnica . . . (Dolinar GP. 260).
5. Bod Marija počešena, * Pravi angel k nji poslan . . . (Potočnik 109).
6. Bodi tavžentkrat češčena, * Oh Marija, rožen cvet! * Tebi enaka (gliha) ni nobena . . . (Branja inu ev. 1777. 328; Dolinar GP. 247).
7. Cvete cvetlica ena * In večno zeleni, * Enaka ni nobena, * Ni bla . . . (zl. Tomšič, iz Danice Cvek 40).
8. Cvetica zasajena * V večno zelenjad, * Ne cvete tak nobena, * Kar rodi . . .
9. Češena bodi, o kraljica * Nebes in zemlje ti gospa . . . (gl. tudi št. 63).
10. Češena cvetlica, * Maria češena, * Glej v te se oziram, * Cvetlice prebiram . . .
11. Češena Marija črez stu tavžent barti * Tvoj zbisti služabnik jaz očem ostati, * Se tebe potšribat vse ure, vse dni . . .
12. Češena Marija ti, * Polna gnade in časti, * Gospod Bog s tabo prebiva . . .
13. Češena Marija, * O milosti povna, * Gospod je s taboj, * K je Jezus sin tvoj . . .

14. Češena mati in kraljica, * Marija, vsmiljena gospa . . . (Potočnik 121).
15. Češena si Marija, * Gnad polna si ti, * Češena si Marija! * Angel govari. * Oh kok smo srečni mi, * Tvoji otroci vsi . . .
16. Češena si Marija, * Kristjan veselo poj, * Vsa milosti si polna, * Gospod . . .
17. Češena si kraljica ti * Polna sladkosti, * Polna žlahtnosti * No usmiljenja . . . (Redeskinl 143).
18. Češčena si roža Marija, * Z gnado božjo napolnjena, * Od Boga si zvolena . . .
19. Dajte hribi in doline, * Gojzdi, travniki, planine . . . (Bl. Potočnik, SP. III. 11).
20. Dones kliče * Otročiče * Marija roženkranska, * De bi vstali . . .
21. Danes, Marija, tebi v čast * Hočmo zapet, * To tebe pros'mo, * Da bi mogli začet' . . .
22. Dans je odperlo se sveto nebo, * Vse po nebesih veselo je blo, * Angeli . . .
23. Danes je veliku veselje * V nebesih, morem reč, * Kir Marija slavu jemle . . .
24. Dones se vse začudi, * Zemla inu nebu, * Angelci nebeški tudi . . .
25. Dons se veselimo, kristjan', * Marijniga rojstva, * Tud kerubine veseli . . .
26. Devica, bodi češena, * Ti kraljica vseh nebes . . . (A. Praprotnik, Pesmi 44).
27. Ena zvezda na murju * Marija se sveti, * Ti si tista, kierej morje . . .
28. Ena zvezda prikazala * S temnih se oblakov je . . . (M. Frelih, SP. III. 84).
29. Jeno pesem mi vzdignimo * Mariji k česti jo zapojmo: * Si najlepejši, si najžlahtnejši . . .
30. Eno pesem želimo usi skupej zapet, * Bog hoče Marijo u nebesa uzet . . .
31. Glas iz serca poženimo, * Mater božjo poslavit . . . (Potočnik 118).
32. Iz nebes si ti češčena, * Angel to Marij oznan', * Gnade polna . . . (Dolinar, GP. 138).
33. Jaz grešnik kak dugo sem na sveti, * Lepše dekliči sem vido ne . . .
34. Jaz očem zapeti, * Marijo častit, * Sim čem naprej vzeti * Za gnado prosit . . .
35. Jest vam, prelubi farmani, * Dones serce budim, * Skoz Marijo obvarvani . . .
36. Jezik moj, * Ti zapoj * Pesem še Mariji, ti: * Da te mat * Vednokrat . . .
37. Kaj čemo častiti, * Kristjani, gnes mi? * Mariji zročiti * Se čemo mi vsi . . .
38. Kaj more danes tukaj bit * V središki fari novega? . . . (nar. pesnik Iv. Črček z Obriža).
39. Kaj s' je Bog na svetu zvolil, * Saj si lepšiga ni mogel . . . (Dolinar GP. 253).
40. Kako lepa si ti, o Marija! * Kako velika je tvoja čast: * Sam večni Bog se je v tebe zaljubil, * O ti Marija miljena . . .
41. Kama se vzdigajo vse naše želje? * Kama obračajo naše oči? * Kama gre . . . (Slomšek 132; Drobt. III. 283).
42. Karkoli rožic je polja, * Kar gora, vrt jih, gaj ima, * Počasi umrjejo . . . (Janez Valjavec, SP. III. 48).
43. Kar leze ino gre, * Z menoj prepevaj le: * Češena si Marija! * Iz srca . . . (Slomšek 110.)
44. Kar si je Bog na ta svet zvolil, * Saj pač goršega ni mogel, * Kako si le . . . (gl. 39; Dolinar GP. 253).
45. Ko leto se zbudi novo * In rožice se razcveto, * Ko pesmi ptičev . . .
46. Ko noč po morju plajšč razvije . . . (Janez Valjavec, SP. III. 44).
47. Ko solnce čez goro priplava * In v zarji vse hribce zlati, * Budi se . . .
48. Ko v jasnem pasu primiglja, * Nam zvezdica daničica . . . (Praprotnik, Pesmi 43).
49. Ko zarja zjutraj se razgrinja, * Si moja misel . . . (Praprotnik, Pesmi 51).
50. K tebi, Marija, smilena mati, * Dnes pribežati srčno želim, * Tvojga imena god . . . (J. Virk, Drobtinice XII., 311).
51. K teb', Marija ljubeznjiva, * Zaupljivo perbežim . . . (Dolinar GP. 256).
52. Lepa, pohvalena, * Čista brez madeža, * Draga, ljublena * Nebeška gospa . . .
53. Lepo pesem od Marije začnimo, * Njenej prošnji se priporočimo: * Oj angelska kraljica . . .
54. Le prite sem, ker kaj bol zna, * Mario počastiti; * Jaz pa druga nič . . .
55. Le vsi se dones veselimo, * Da j nam Marija dana bla, * Lepo to rožco počastimo . . .
56. Ljuba Jezusova mati, * Mi smo tukaj združeni . . . (Dolinar FP. 203).

57. Marija, bod češčena, * Ti mati posvečena * Si bla od vekomaj . . .
58. Marija devica, * Nebeška kraljica, * Velika je tvoja moč in pomoč! * Mi semkaj . . .
59. Marija, devica devic, * Je v raju na božji desnic: * K Mariji so vzete . . .
60. Marija, glej zročimo * Ti serca v roke tvoje . . .
61. Marija, glej, cveteči maj * Pozdravlja te, kraljica, * V začetku mu . . .
62. Marija, kralica arhangelska, * Visoka firštinja nebeška, * Sam Boh . . .
63. Marija, k tebi uboge reve, * Mi zapuščeni vpijemo . . . (spada k št. 9).
64. Marija lubezniva * Se dnes pridruži k nam, * Tvoj rožni venec vživa . . .
65. Marija, Marija, Marija, * O mati Marija preluba, * Presladka ti moja kralica . . .
66. Marija, Marija, * O ljubljena mat', * Kaj hočem ti dete * Za šmarnice dat? . . . (J. Virk, Drobtinice XIV. 234).
67. Marija, mi smo prišli sem * Spodobno te častiti, * O usmili se . . .
68. Marija, nebeška firštinja, * Bodi od nas lepo grisana: * Ti si od vsih . . .
69. Marija, nebeška višava, * Pozdravla moj jezik na glas, * Prepevaj se . . .
70. Marija, o sladko ime, * Je tvoje, mati in devica . . . (Potočnik 108).
71. Marija, o zgodnja danica, * Prisveti vseh . . . (Potočnik SP. III. 34).
72. Marija preblaga * Prečista in draga . . . (Potočnik, SP. III. 6).
73. Maria pomagej, * Maria pomagej . . . (Redeskini št. 45).
74. Marija, skoz življenje * Ti srečno vozit znaš, * Ti pelji skoz terplenja * Živlenja čolnič naš. * Ti kermi ga . . .
75. Marija, tebe ljubiti, * Marija, tebi služiti, * Ljubiti tebe je z veseljem, * Služiti tebi s troštom in željem' . . .
76. Marija, tebi k časti * Dans hočem zapet, * Zato te jaz prosim . . .
77. Marija, ti si lepa * Pousoda zvolena, * Od vekoma ven zbrana . . .
78. Marija, v tebe upam, * O sladko tolažilo . . . (L. Jeran, SP. III. 31).
79. Marija, žlahna rožica * Iz gartelna nebeškiga, * Prelejpu svejti se . . .
80. Marijinih svetkov veliko imamo, * Al gnešni nam bodi najbolje vesel, * V spočetju devico najbolje spoznamo . . .
81. Med rožcami celga sveta * Marija narlepši cvet ma, * V nedolžnosti . . .
82. Med zvezdami zvezdica sije, * Enake nima več nebo . . . (Praprotnik, Pesmi 38).
83. Miljonov angelov stoji * Pred Marijo * In miljeno pojo * Prekrasnemu . . .
84. Mi naše serce povzdignimo * Noj Mariji časti spevlajmo, * Tej devici . . .
85. Mi vsi kup vzignimo veselo štimo, * Mario hvalimo ino častimo . . .
86. Moj duh iz telesa * Z Marijo v nebesa . . . (Potočnik, SP. III. 14).
87. Najbolj blaga, * Mila, draga, * Si Marija . . . (Potočnik, SP. III. 9).
88. Naj odkrijem, mati mila, * Svojga srca ti čutila, * Naj zapojem . . .
89. Naše usta odprimo, * Mario častimo * Inu nejni prošni * Se perporočimo . . .
90. O devica, bod' češena, * Ti kraljica vsih nebes . . . (Praprotnik, Pesmi 44).
91. O devica, pomočnica, * Bila si in boš nam ti . . . (Praprotnik, Pesmi 48).
92. O devica, zvezd kraljica, * O Marija, rajski cvet . . . (zložil H.(icinger); iz Danice Cvek 41).
93. O gartilc nebešči, * Marija, si ti, * Za ciu svit človešči . . .
94. O grešnik žalostni, premisli ti zdej, * Ker ja šla Marija od nas, * Ozrij se . . .
95. O grešnik, žalostno * Le sem priteci zdaj, * O le Jezus, Marija, * Ti meni pomaj. * Devici Mariji * Se v roke podaj . . .
96. Oh kak bi mogel jaz zapeti, * Mariji kinčal bi srce; * Zaklade vse . . .
97. O kralica nebeška, * Obramba zemelska, * Obraz tvoj oberni k nam . . .
98. O kristjan, * Hval Marijo vsaki dan, * Dokler to na svet živimo . . .
99. O kristjani, ne cagujte, * Če se vam slabu godi, * Le k Mariji se podajte . . .
100. O kristjani, ne cviblajte * Kir praviste, da ste srute, * Sem prite . . .
101. O kristjani, zdaj vam k troštu * Le ta eksempel povejm . . .
102. Oh lubi kristjan, * Donašni dan * Z veseljam bod obdan, * De s zdrav jen živ * Gnado dobil, * Marijo to častil . . .
103. O Marija, bistra struga, * Razpeljana vse povsod . . .
104. O Marija, bod češena, * Polna milosti, dobrot . . . (Potočnik 122).
105. O Marija, lepši cvet, * Ko je kdaj imel ga svet . . . (Potočnik 120).

106. O Marija, moja mati, * Ti kralica angelska, * Nič ni treba . . . (Jan. Volčič, SP. III. 87).
107. O Marija, naša ljuba mati. * Sprejmi milostno (v) serce. Verne vse . . . (L. Jeran; iz Danice Cek 37).
108. O Marija, naša mati, * Čez valove od nevihte . . . (Jan. Volčič, SP. III. 47).
109. O Marija, puna gnade, * Mati večne (božje) milosti, * Poglej, kako . . . (Steržinar 84 Mis. Pesmi in mol. 36, Slomšek III.).
110. O Marija rožica, * Zvoljena in žlahtna vsa . . . (Dolinar GP. 251).
111. O Marija, sliši zdihe moje * Ino ozri se name, dete tvoje, * Vidiš stisko . . .
112. O Marija, srce zvesto * Proti nam v ljubezni vneto, * Polno božje . . . (P. Hicinger SP. III. 40).
113. O Marija, tebe h časti * Mi očemo zapeti * Ti si najlepejši . . .
114. O Marija, te častimo, * Oh bodi češena, * K tebi perbežimo, * Za gnado prosimo . . .
115. O Marija te sladkusti, * V rejvah nas ne zapusti; Ves volen svet . . .
116. Oh Marija, ti devica, * Bodi naša pomočnica, * Od Boga si zvolena . . .
117. Oh Marija, ti kralica, * Zamle inoi tudi z nebes, * An trošt za vse . . .
118. O Maria, ti rožica, * Prelepa ti cvetiš, * O ti prežua(h)tna lilia . . .
119. O Maria, to živlenje, * Ti moj trošt, zavuipanje, * Vso veselje . . .
120. O Marija usmiljena, * Sprosi ze nas Jezusa, * Uzami . . .
121. O Maria, žalost toja * Kdo zamore prov izreč, * K serce . . . (Pohlin, MB. 86).
122. Oh Marija, žlahtna rožica cvetiš, * Ti nas k sebi kličeš, za nas skerbiš . . .
123. Oh Marije, žlahtna lilie, * Kako lepo ti cvatiš, * Ti nibise lepo ciraš . . .
124. Oh Maria, žlahtna stvar, * Ti si Ježišou ovtar: * Pod tvojan . . .
125. O moj človek, sem perteci * In povzdigni svoje oči. * Čast Bogu . . . (Dolinar, GP. 250).
126. Oh moje uste se gorej odprite, * Z velkim viseliem Marii častite . . .
127. Ah, o grešnik, prosim tebe, * Dones v Marijo poglej, * Kir od sina . . .
128. O poglejte, lubi vi kristjani vsi, * Lepše rože ga po celem svetu ni, * Kakor je deviška mati Marija, * Ktera je vsa gnadliva . . .
129. O pritecite, kristjani, * K materi te milosti, * Ker ste z rivami obdani . . .
130. O sem pridite, vsi brumni Marije otroci, * Častite noj molite, kar mate pred očmi, * To vsmileno mater božjo * Nebis . . .
131. O ti dišeča roža * Med vsemi rožami, * Prečista mati božja . . .
132. O ti prežlahtni stan, * Marija jimenvan, * Toje žlahtnosti . . .
133. Otročič se veselijo * Rešitev svoje matere: * Še komaj zarja se . . .
134. O upanje mi lepo, * Vse moje zaželenje . . . (Potočnik, SP. III. 3).
135. Poglej, človek, z milosti * Marijo sedem žalosti, * Kak je vsa . . .
136. Poglejte, duše, vrtec zlati, * Notre Marijo rož'ce brati, * Prelepe (presilne) rožce rastejo, * Če bolj je gléda (Edna čez drugo) lépše so . . .
137. Pohena si lapote, * Madaža kni na tabi: * Ti si Marija * Med vsemi stvarmi . . .
138. Pomagaj, Marija, * O prosi za me, * Pomagaj, Marija, * Da pridem do te . . .
139. Ponižno vzdignimo veselo štimo, * Marijo hvalimo ino častimo, * Marijo devico, * Nebeško kraljico, * Je gnade polna in dobrotljiva . . .
140. Ponižno zavzdignem * Zdej gori moj glas, * Kir slišim Marijo . . .
141. Povzdignimo veselo štimo, * S petjem Marijo čestimo: * Ona za nas . . .
142. Poslühnite zvolni lüdi, * Kaj angel z nebes zapoje: * V ti pesmi . . .
143. Prelepe svetle zvezdice * Na nebu tam gorijo, * In moje revno srčice . . .
144. Prid sem, kater prou zna * Marijo počastiti: * Jast druiga na vem sam . . .
145. Pridte sem, keršanski brati, * Zdaj nebeške rožce brati, * Lepi . . .
146. Peršla je vesela pošta, * Prov vesele cajtenge: * Vsakimo človeko . . .
147. Pertecite, o kristjani, * K' ti veseli andohti, * Našimu Bogu . . . (Dolinar, FP. 205).
148. Rad bi hotel častiti * Marijo po vrednosti, * Nje čast . . . (Redeskini 146).
149. Rad k tebi, o Marija, * Zdaj semkaj hitim, * Per tebi . . .
150. Sam ta na sveti je žiher vesev, * Kir se trošta vmreti, de b v grehih ne biv, * De b šu po smrti * Precej v sveti rej . . .

151. Sem priteči, moj kristjan, * Kteri zna Marijo prav častiti; * Jaz pa drugo nič ne znam, * Ko le samo izgovoriti . . .
152. Slava Mariji, prečisti devici, * Slavo ji pojmo veseli mi vsi, * Slavo . . .
153. Spet kliče nas venčani maj, * K Mariji nas kliče svet raj, * Cvetlice . . . (J. Virk, Slov. več. I. 11).
154. Srce moje * Naj Mariji slavo poje: * Slava mati te časti . . .
155. Svoje serce k Bogu povzdignimo, * S veselim sercem sprepevlajmo . . .
156. Sveto, sveto * Je, Marija, tvoje ime; * Najsvetejši hči očeta . . . Taužentkrat si ti češena, * O Maria rožen cvet, * Tvoje glihe ni nobena . . . (glej 6).
157. Tebe, Marija, želim poslaviti, * Šopek cvetlični . . . (A. Praprotnik, Pesmi 47).
158. Tebi, Marija, o mati premila, * Rad bi jaz pesmico novo zapel . . .
159. Te kličem, te vabim, * Kristian, na ta krej, * Ti kažem, oznanem . . .
160. Te lubit, Marija, * Jaz vedno želim, * Mi serce . . .
161. Ti edina, ti edina * O Marija, o Marija, * Za nevesto zvolena . . . (A. Praprotnik, Pesmi 46).
162. Ti, o Marija, poglej moje želje, * Upanje jaz še do tebe imam, * Da boš . . .
163. Ti si mati te milosti, * Bodi češana kralica, * Ti si k trošti . . .
164. Tisto gospo in devico jaz ljubim, * Ktere serce je . . . (B. Potočnik, SP. III. 19).
165. Ti sveta božja porodnica, * Ti bode lepu češčana, * Ti žua(h)tna . . .
166. Upanje sem . . . * Na novič bom začel ljubiti, * Z gorečnostjo . . .
167. Vüjžgi v serci te žele, * K Marii vsak den prit * Inui tvoje veselje . . . (Redeskini 149).
168. Večniga gospod Boga * Moja duša povikšuje . . . (Potočnik 110: Magnificat).
169. Veselo hočemo zapeti * Mariji devici k česti: * Oh žlahtna . . .
170. Veselo pesem, jezik moj, * Mariji čast in hvalo poj, * Ki je brez . . . Omni' d
171. Veselo pesem, o devica, * Ti krono spletam kot cvetlica . . .
172. Veselo pesem mi vsi zapojmo, * Marijo hvalimo in častimo, * Marija . . .
173. Veselo štimo vzdignimo, * S ponižnim sercam spevlamo * Od Jezusa . . .
174. Veš, o Marija, * Moje veselje, * Veš . . . (Potočnik, SP. III. 8).
175. Uselej bodi od nas češena, * O Maria čista divica, * Ti si . . .
176. Vsem je dobro vidijoče * Od Marije čudežov, * Kako Bog . . .
177. Vse stvari tosa pridite. * Mario prou častite, * Leto mater . . .
178. Vse veselje, * Srčne želje: * Od Marije si zapet, * Najžlahtneje . . .
179. Vsi, kateri enkrat želiste, * Zvejstu opominam vas, * Nu vsi . . .
180. Vsi virni kristjani, * Hvalite Marijo, * Ti nebo oznanjo, * Ti nebo . . .
181. Vsi verni kristjani * Zdaj stopte naprej, * Marijo častite * Iz serca vsolej. * Tebe hvalimo, * Marija s sercem . . . (prim. Stanič, Perſt. 88).
182. Vsi kup zbrani kristijani, * Z ajſrom ino z resnico, * S pravo andohtjo peržgani * Čestimo to divico . . .
183. Vzdigni, duša, hvalen glas * Previsoki pomočnici, * Zemlje in . . .
184. Za Bogom častimo * Marijo narprej, * Iz srca zdihnimo . . . (Dolinar GP. 228).
185. Za Bogam najraji * Marijo častim, * Mariji čem pevati, * Dokler živim . . .
186. Zakličem Marijo in polno že je * Miru in veselja pri meni tu vse . . . (P. Hicinger, SP. III. 37).
187. Z andohti očmo zapeti * Devici Marii h časti, * Tej žlahtnej nebeškej roži . . .
188. Zapojmo, častimo * Hčer, sveto nevesto . . . (Potočnik, SP. III. 12).
189. Zapojte, jeziki vse zemle, sladko, * Vsi boži svetniki in celo nebó . . .
190. Zdej mi premislimo * Le to pesem žalostno * od Jezusa inu Marije . . .
191. Zdrava budi, o Marija, * Zdrava čedna, zdrava tiha . . .
192. Zdrava, o Marija, * Kinč pravoga mira, * Pres tebe, dušica, * Od . . .
193. Z nebes visokga trona, * O mati vse dobrote . . . (Potočnik, SP. III. 5).
194. Zvesel se zemla in nebo, * Z menoj prepevaj prov lepo, * Pojmo tud . . .
195. (Z) vasevo štimo zapujmo, * Marijo hvalimo, častimo, * Kir si . . .
196. Zvonovi (v) zvoniku veselo pojo: * Češena Marija! donijo glasno, * Zdrava . . .
197. Žalostna je mati stala . . . („Stabat mater dolorosa“: Kastelec, Bukv sv. Rožkr. 45. Branja inu ev. 1777. 319. Dolinar GP. 299; Dainko CP. 184, Potočnik 111.

198. Žari se, danica veselo priplava, * O Marija ti devica ... (J. Volčič, SP. III. 65).
199. Žiher se veselite * Ter Boga hvalite * Za ta zaklad tukaj, * Vam dam ...

XIV. Pesmi v čast svetnikom in svetnicam.

Adam in Eva.

Človeka je Buh stvariu, * Odam mu je ime, * U ta paradiž postaju, * Da ...

Alojzij.

1. Prelepa lilija cveti * Iz samga svetga raja, * In duh deviški ... (Potočnik 143).
2. Že prišlo gorko je poletje, * Razcvetlo se je žlahtno cvetje ...

Ana.

1. Kak svetla zvezda palmova (?) * Na nebu že izhaja, * Elijeva ...
2. O stokrat bodi češena, * Sveta Ana zvolena, * Tebe je ...
3. O sveta Ana gnadliva, * Prosi u nebesah Jezusa ... (Ant. Grabič 20. VII. 1848.)
4. Prite, prite, velki, mali, * K toj materi svetoj Ani ...
5. Sveta Ana zvolena, * Si za mater divica bla, * Mati ...

Andrej.

1. Andrej presveti, * V nebo vzeti, * Od njega vam čem zapeti: * Je ribič bija ...
2. Zakaj smo se danes zbrali * Tukaj v leti cirkvi mali? * Kdo je ...

Angelj varih.

1. Angelj božji, ki me vodiš, * De se sam ... (Potočnik 168).
2. O moj sveti angel varih, * Pred močjo tih hujdičov, * Mojih ... (Steržinar 94, Misionske p. 27).
3. O sveti angel, kir v življenju * Meni si za varha dan * No k pomoči ...

Anton padovanski.

Dolga vrsta slavnih mož * Reda frančiškanskega, * Sveti Duh jih ...

Anton puščavnik.

1. Glej lep izgled od ednega svetnika, * Kak bila moč je njegova velika, * On ...
2. Kerstjani, čete znati vi, * Kak dnešnji godovnjak živi, Poglejmo v' Egipto ta, * Ga bomo vidili ... (»Za pokojnega Tomaža Goloba« zložil Fr. Verbnjak).
3. Prite, prite od vseh strani, * Sem ste gnes povableni, * V cerkev ...
4. Oh tiha püščava, * Ti žalosten kraj! * Pa v tebi zdržava * Se roža ...

Apolonija.

1. Danes se spomin obhaja * Svete Apolonije, * Ki bla je z jutrovega ...
2. Jena roža cveteča, * Je lepo dišeča, * Ktera se dones česti ...

Arkadij.

Zoper kristjane res hudo se vname, * Krvavo morišče tam človek poglej ...

Barbara.

1. Častimo sveto Barbaro * No njeno sveto godovno, * Da strašno ...
2. Čujte mene, * Vse poštene * In nedužne deklice, * No naj gene, * Tudi žene ...
3. Nezgrüntana je božja moč, * Kera de nam prišla na pomoč, * V tej ...
4. O ti sveta Barbara, žlahtna devica, * Na duši in telesi si nam pomočnica ... (M. Glaser, Zl. bukv. 257).
5. S tim pravičnim smrt stori * Prav 'no sladko spanje, * Tak sam sv. Duh ...
6. Stoji, stoji tam beli grad * Za lepo nizko medjo zad. * Prebiva v gradu ...
7. Ti gnešni den čen jaz * Od svete Barbare zapeti, * Poslušajte ...
8. Zdavnej, zdavnej smo želeli, * Ljuba sveta Barbara ... (Dolinar FP. 10).

Blaž.

1. Od svetnikov govorit, * Z nim se izveselit, * K so tako srečo . . .
2. Oh zvoleni kristjani, * Gnes ste pa sem pozvani, * Tü, kde se Jezus . . .

Cahej.

Spremisli, verni kristjan, * Al hoč v nebese priti, * Morš Bogu služit . . .

Ciril in Metod.

Bodita nam brata zdrava, * Svet Ciril in svet Metod, * Vama . . .

Filomena.

Deklič lublena, Filomena, * Poglej na nas, čuj hvale glas, * Ti zmed . . .

Fabjan in Boštjan.

Današnji dan se naj spominjam, * Mučenca sta svetnika dva, * Je njuna . . .

Filip.

Mi smo prišli te častit, * Tebi se priporočit, * Ker patron . . .

Filip in Jakop.

Napočil je prijetni maj, * Veselo se razlega zdaj, * V spomlad' . . .

Florjan.

1. Dans je res veseli dan, * Ki god obhaja svet Florjan. * Posnemaj . . .
2. Dobro jutro vam Bog daj, * Dobri ludje, slište kaj! * Mi smo prišli . . .
3. Hvalen bodi Jezus Kristus! * To je naš ti prvi glas. * Naj se zgodi . . .
4. Naj svetega Florjana * Mi le obhajamo, * Tak vernega kristjana . . .
5. Rožice cveto * Noj žlahtno diše, * Glih kak zbizde na nibi * Lepo . . .
   Rožice cveto, * Žlahtno diše, * Zvezde na nebu se svetijo (gl. 5).
6. Tebi k časti očmo zapejti, * O prelubi sveti Florjan, * Od tvoje . . .
7. Zdaj zgotovleno je delo, * Ki nam lepša božji hram . . .

Frančišek saleški.

1. Odprite se uste moje, * Hvalite gospod Boga, * Kir on iz ljubezni . . .
2. Sveti Frančišek saleški in škof, * Sam Bog ti podaril presvet' blagoslov . . .
3. Veseli den se slüži vsem, * Oltar že kaže to: * Frančišek . . .

Genovefa.

O sveta Genovefa ti, * Prelepa si devica, * Kak mesto te Pariz . . .

Helena.

1. Bod češčena, sveta Helena, * Danes iz use moči . . . (Dolinar FP. 103).
2. Svete Alene mi gut obhajamo * No za dari nebeške zahvalimo, * Skuze . . .

Hilarij.

O sveti Hilarij, * Cerkven učenik, * Kak sveti škof si ti, * Še tvoja . . .

Honorat.

Vsi škofi ino mašniki, * Ki v večnosti živijo, * Veliko so . . .

Ignacij škof.

Če si življenje svetnikov prebiram, * Gor se v nebesa za njimi oziram . . .

Jakop.

Sveti Jakop lubeznivi, * Sveti joger Kristušovi, * Svoje mreže . . .

Janez krstnik.

1. Današnji dan * Je praznovan * Svetga Janeza Krstnika, * Vzemimo . . .
2. Današnji dan obhajamo * Svetega Janeza Krstnika, * Današnji . . .
3. Hvaljen bodi Jezus Kristus, * To je najsvetejši glas, * Od . . .
4. Hvalmo očeta, ki v nebi živi, * On nam dobrote doj z neba deli . . .
5. Kaj (? Naj?) veseli glas oznani, * Vam, kristjani, še nocoj * Od Ivana . . .

6. Kristus ljudem je hvalil sam * Današnega svetnika, * Tudi mi . . .
7. Naj svetemi Ivani gor v sveto nebo * Pri sladkem Jezusi hvala bo! Mi . . .
8. Ni ga lepšega svetnika * Koker Janeza Krstnika: * Danes . . .
9. Odprite da se gnes vüsta * Na čast Bogi večnemi: * Onaj . . .
10. O Jezus ti presveti, * Čast, hvala naj ti bo! * Kak je . . .
11. Pojmo (v) puščavo, * Poglejmo seda, * Tam bomo mi našli * Ana . . .
12. Poslüšajte veseli glas, * Sveti Ivan je že blizu nas * No njegovega . . . Pred folkam Kristus hvalu * Sam današniga svetnika, * Tudi . . . (gl. 6).
13. Tvoj dan se dons praznuje, * Svet Janez Krstnik, * Za tulkih gnad . . .
14. Z veseljem zdaj vsi * obrnmo oči * K oltarji, de se . . .

Janez miloščinar.

Sveti Janez miloščinar * Mlad v zakon se podal; * Kratko . . .

Janez Nepomučan.

1. Čast, hvala bod Bogu * In svetmu Janezu, * Ker nam ga je Boh zbrav . . . Častimo mi Boga * Jen svetga Janeza, * Ker ga je Bog nam dav . . . (gl. 1).
2. Častimo svetga Janeza * Patrona mi današnjiga . . .
Častimo vsi Boga, * Ljubga, svetga Janeza, * Kdor njega prav časti . . . (gl. 1).
Hvala bod gospod Bogu, * Ljubmu, svetmu Janezu, * Ker nam ga je Bog dav . . . (gl. 1).
Molimo mi Boga, * Preljubga, svetga Janeza, * Kjer ga je sam Boh izbral . . . (gl 1).
3. Johán, Johán * V martre boš dan! * Serdce ti v ječi gori * Od martre govori . . .
4. Poslušajte, ljudi, * Tak žene, kak muži, * Kraljica Joanu * Kak se milo tuži, * Da je pogubila oca duhovnoga . . .
5. Svet Joanez got gnešnji * Tam z Nepomuka, * Nam pravi vuk mešni . . .
6. Sveti Joanes Nepomucemus, * Povej, povej od spovedi kralične, * Postau bo on . . .
Sveti Johan, * Poglej na stran, * Serce ti vse gori, * Od mantre govori . . . (gl. 3).

Janez zlatoust.

Sveti Janez in (!) Krizostom, * Škof, cerkveni učenik, * Zlate tvoje . . .

Jedrt.

To je pač gvišnu inu res, * Kdor se bo te ponižou, * Ta se bo troštou tih nebes . . .

Jernej.

O človek, že ja dosti let, * Kar teb, nam oznanuja, * De človek pride . . .

Jošt.

Poslušaj, o kristjan, * Kaj pravi Jezoš sam: * Hto se bo tu ponižau . . .

Jožef.

1. Dnes častimo mi na sveti * Jožefovo godovno, * Tud mi čemo . . .
2. Gnes, Jožef presveti, * Naj gre ti vsa čast, * V nebesih. na sveti . . .
3. Dnes štajarska dežela * Se naj razveseli, * Popevaj prav vesela . . .
4. Lej svetga Jožefa, kristjan, * Spodob' se ga častiti, * Marii ženin . . . (Potočnik 138).
5. Jest vem dones vaše misli, * Aku ne glih vsaciga, * De želite . . .
6. Jožep, velik svetnik, * Naš zbisti pomočnik, * Mi donas pret(d) . . .
7. Kako se bom postopu * Povikšat leto veliko čast, * De bo . . .
8. O kristjani vkupej zbrani, * Prosim jest vas vse lepu, * De boste . . .
9. Od svetiga Jožefa vočmo zapet, * Negovo življenje si k sercu vzet . . .
10. Oh sveti Jožef, dan današnji * Smo prišli tebe častit, * Le . . .
11. O velki svetnik * No božji rednik, * Teb hvala naj bo * Vseh . . .
12. Prav je, da mi tiste častimo, * Katere Bog za lubo ma, * Per testah .

13. Tebe, Jožef, cir svetnikov, * Hvali ves nebeški dvor . . . (Dolinar GP. 134).
14. Verno ljudstvo, semkaj pridi, * Tukaj se podoba vidi * Jezusoviga . . .
15. Veseli se, družbo svetnikov * In v svete nebesa poglej: * Miljone . . .

Julijan.

Lep izgled res daje nam * Svet mučenec Julijan, * V sveti zakon . . .

Jurij.

1. Danes te mi počastimo, * Sveti Juri, naš patron, * Nu se k tebi . . .
2. Farmani no farmance, * Bote vsi veseli gnes: * Mi smo se . . .
3. Hvaljen bodi Jezus Ktistus! * Dober večer vam Bog daj! * Se iz spanja . . .
4. Moj človek, kir zdihuješ * Pruti večnimu Bogu, * Sem pridi . . .
5. Sveti Juri, lep mladeneč * Imenitnega rodu, * Je v . . .
6. Veseli vilaž, naj cveteti * Nam na polji rožice, * Naj nam . . .
7. Vse zeleno in ljubljeno * Zdaj po sveti vidit je, * Kmalu . . .

Kancijan (Kocijan).

Mi smo dones sem pertekli * K leti sveti andohti, * Tvoje . . .

Kanut.

Sveti Kanut kralj se je vojskoval * Le za Kristusovo vero * In je . . .

Katarina.

1. Luba sveta Katarina, * Boh ja teb' to gnado dav, * Závъl . . .
2. Vam želim povedat * Oh te perložnost', * Od device Katarine . . .

Lucija.

1. Fantiči noj dekliči, * Živite prav lepo; * Tud lepa Lucia dvica . . .
2. Gori stani, duša moja, * Od spanja ti zbudi se, * Zdaj, zdaj bodi . . .
3. Kristjani lubi, zvoleni, * Le molte vsi zdaj k Jezusi, * Ki v cerkev . . .
4. O moj Jezus, sin divice, * Stvarnik . . . (Dolinar FP. 16).
5. Oh na letem svejti * Vsak more terpejti, * Če če lon prejeti . . .
6. O ti lepa bela lelja, * O vesela rožica, * O ti presveta Lücija . . .

Lukež.

Svet' Luka je Jezusa vidu, * Ga j' zmalov lepo, * Marijo tokó . . . (več ni zapisano).

Marija Magdalena.

Sveta žena * Magdalena, * Roža raja večnega, * Da te moje * Serce poje . . .

Makarij.

Res je čuda nam velika, * To si premišljavati * Dans od tega že . . .

Margareta kortonska.

1. Cilj in konec človeka je, * Enkrat v nebo priti, * Zoper greh . . .
2. Kristjani, le bodmo veseli, * Zahvalmo no molmo Boga, * Da . . .
3. Margeta, mantrnica sveta, * Gnes te z veseljem svetimo, * Da si . . .
4. Sveta Marjeta je rojena, * V mestu Antjohi, * V svetъ ver . . .
5. Vočite se, vse dekelce, * Od Krištošove neveste, * Svete Marjete . . .
6. Zvesto me poslušajte, * Kršanske duše vse, * V srce si zapisajte . . .

Marko.

1. Kak lepo in žlahtno je ravno polje, * Vse njive so umno razdeljene že . . .
2. O sveti Marko 'vangelist, * Oh kak te zdaj častimo mi, * Saj tu . . .
3. Srečen je gvišnu leta, * Kateri mer z Bugom ima: * Sveti Marko . . .
   Srečen je tavžentkrat leta, * Kteri z Bugam mer jima . . . (gl. 3).
4. O pomisli, grešnik vbogi, * Zdaj posledne štir reči . . . (Dolinar, Perst. 88).

Maver.

Lep izgled uči v resnici * Sveti Maver in opat, * Hlapec svojemu . . .

Martin.

1. En velik veselje, andohtlivi zbrani, * Kir danes obhaja se * En patron te fare . . .
2. Oh sveti Šimartin, * Ti škof noj spovednik, * Od žlahtniga . . .

Mihael.

Ah ti firšt angeljski, o varuh naš, * Pomočnik kršanski za zadnji čas . . .

Miklavž.

1. Človek stvarjen je za delo, * Da se trudi dan in noč, * To za njega . . .
2. Svetemu Miklavžu slava, * Ki prečuden je svetnik, * Njemu bodi . . .
3. Vermo, verni lüdje, * Da se za nas trüdi * Sveti Mikloš pri Bogi . . .

Nježa.

1. Češena si ti devica, * Nedložnih pomočnica, * Keri se k tebi . . .
2. K Bogu se obernimo * Dones kristjani mi: * Sveto Nežo . . .
3. Mi se dones obernimo * Proti večnimo Bogu, * Od svete Neže . . .
4. O preluba sveta Neža * Ti s bla velka grešnica (!) . . .
5. Pustite me nevesto, * Vi mladi Rimljani . . . (Potočnik 134).
6. Sveta Neža in devica, * Lep izgled nedolžnosti, * Res je zala . . .

Pavla in Evstahija.

Sveta Pavla, vboga vdova, * Imenitnega rodu, * Njena hči Evstohija . . .

Pavel apostelj.

1. O človek, imaš (moreš) lubit Boga, * Če očeš zveličen bit * Ne . . .
2. O sveti Pavel, si poprejšni Savel, * Sam Bog pozneje te preslavil . . .

Pavel puščavnik.

Decij jel morit je kristjane, * Kateri njemu zbežal ni, * In hudi . . .

Peter.

1. O zvoleni kristjani, * Recte z meno na glas: * Sveti Peter lübleni . . .
2. Pridi, ves keršanski rod, * Spreglej svetiga Petra dobrot: * On je oče vseh otrok [Pastir ta pervi je biu] . . .
3. Sveti Peter kriči, * Se nemilo joče * In se Bogu tožuje, * Kak . . .
4. Veseli se, karšanska duše, * K nam je prešou an gnadlou mož . . .
5. Zveličar naš nas je prenovil, * Dvanajst apostolov izvolil * In . . .

Peter in Pavel.

Pridi, vsa keršanska čeda, * Čast apostelnom zapoj . . . (Potočnik 147).

Peter nolanski.

Življenje svetnikov na zemlji * V te knjige zapisane so: * Na nebu . . .

Polikarp.

Izmed lepih čednosti * Ta svetnik se dans časti: * Njem' zapel bi . . .

Rok.

Sveti Rok, velik patron, * U tažaveh ta kličemo, * Obličen kak . . .

Ropret in Anton.

Kaj gnes se veselega čuje, * Kaj mamo pa gnes za en dan? * Zakaj se vsa . . .

Sebastijan.

V francoskoj zemlji Sebastijan * Je rojen v krivoj veri, * Je k vojski . . .

Severin.

O presveti Severin, * Ga jaz pohvalit želim: * Veliko se kaj od njega . . .

Simon stolpnik.

O sveti Simon, kak opat * Na stolpu ti stanuješ, * Saj res si bil . .

Štefan.

1. Brati, sestre Jezosovi, * Hitro odprite oči, * Sveta noč . . .
2. Danes mi obhajamo * Praznik svetga Štefana. * Prvi . . .
3. Kristjani, če glih ste zaspani * Le malo prebudte se zdaj * No čujte, kaj vam se oznani * Od rojstva zveličarja zdaj . . .
4. Kristjani dragi, zvoleni, * Al znate, kaj se nam godi? * Tam v Betlehemi v štalici . . .
5. Kristjani, le veselte se, * Dnes dvojni svetek za nas je: * Le slište . . .
6. Kristjani, ne zamerte vi, * Če naša pesem vas midi: * Zdaj čüje se veseli glas, * Z nebes je priša dol do nas . . .
7. Mi smo častili, o kristjan, * Veseli včeraj Jezusa . . . (Dolinar GP. 59).
8. O kristjani, tak zapeti * Čemo mi vam toto noč: * Gnes je ljubi Štefan sveti, * Pridi Bog vam na pomoč . . .
9. O kristjanske serca, stujte, * Tem vetram zaupajte, * Treskajne se . . .
10. O svet Štefan, ti naš patron, * Za gnado te jest prosov bom, * Ti si . . .
11. Pohvaljen bodi Jezus in Marija. * Popevati vam hočema zdaj mija * Od rojstva, kterega ste slišali, * Naj vas veselo . . .
12. Spraznovali smo čerajni dan * Rojstvo odrešenika, * Današnji dan praznujemo * Martro enga svetnika . . .
13. Veselte se krez vse reči! * Tak angel božji govori: * Nicor se Jezus . . .
14. Vstani, zvoleni kristjan, * Čuj, kaj se je zgodlo tam, * Glih nocoj . . .

Teodozij.

Svet očak meniških rodov, * Sveti Teodozij, zdaj * Zato njemu čast . . .

Teofil.

Grešni človek, ne cagaj ti * Zdaj na božjoj milosti: * Nibjeden ně . . .

Timotej.

Bog zapisal v svoje bukve * Že presvete škofe vse, * Mučenike . . .

Tit.

Poglejmo mi gorečega svetnika, * Kak bila je njegova moč velika. * O sveti . . .

Tomaž.

1. Poglejte, vi kristjani, zdej, * Kjer želite vsi sveti rej, * Božjo . . .
2. S srčnim veseljem skupaj smo gnes, * Vzdignimo srce gor do nebes . . .
3. Velki den mamo. * Je li vsi znamo, * Zakaj nam tolko lučic gori . . .

Uršula.

1. Hlapčiči, dekliči no zvoljeni vsi * K nebeškem goščenji pozvani, * Le Oršo vsikdar nasleduvajte vi, * Med zvoljene bote sebrani . . .
2. Uršla, hči kralice, krale * Kralestva Kornubije, * V čednostih . . .

Valentin.

1. Kaj vam povem, moj kristjan, * Na leta današni dan: * Je blu . . .
2. Preljubi sveti Falentin, * Goreči škof si bil, * Svoj lastni dom . . .
3. Valentina svetega, * Ker je v Rimi bia doma, * Cirkva naša . . .

Veronika nuna.

Poglejmo mi sveto devico, * Kak lepo gor roke drži, * Veroniko . . .

Vid.

Prav lep mladenič, skoraj otrok, * Kakor angelj na svetosti, * Na pameti . . .

Vincencij.

O prekrasni zgled krščanstva * Zvira z lepe čednosti: * Vir . . .

Vsi svetniki.

1. Danes gledamo, kristjani, * Z vernim sercam v nebo . . . (Dolinar GP. 267.)
2. Jest dones povzdignem * Žalostnu moj glas, * Kristjani, vas . . .

3. Mi se danes veselimo * Usih svetniku dan častimo, * Danes . . .
4. Oh odprite se, nebesa, * In odkri se, sveti raj . . . (Potočnik 172).
5. Poglejmo, kristjani, z veselim očesom * Gor' proti . . . (Dolinar GP. 270.)
6. Vse se gnes raduje * Ino čast deluje * Vam svetnikom v nebo tam . . .
7. Zdaj kraljujete, svetniki, * Z Jezusam v nebeškim dvor, * Oh . . .

XV. Razne pobožne za druge praznike, nedelje, slovesnosti in prilike.

(Pesmi za cerkveno posvečevanje, zahvalo za pridelke, prošnji teden, pust, pepelnico, dan nedolžnih otrok, spoved, kes, ‚ofer', pred predigo, v nadlogah, o maši, o raznih slabih svojstvih in o grehih.)

1. Bodi češen in zahvalen * Z andohtjo današnji dan . . . (Dolinar GP. 264).
2. Bog je judam zapovedal, * De imajo od prvin . . . (Dolinar GP. 288).
3. Bog zapovedi je napisa, * Vsem prestopnikom zagviša * To kaštigo . . .
4. Čast, hvalo Bogu pojmo, * Našmu dobrotniku, * Ker se skazuje . . .
5. Češčena Marije, * Gnade si polna uselej! * Kdor to andoht ima * Pruti Mariji zdej, * De nji ofruje . . .
6. Človek, tebi zdej je vejdit terbaj, * Kar še nejsi vejdu prej, * Kadar se . . . Danes je ta sveta nedelja, * Nemamo druzga veselja . . . (gl. 73.)
7. Danes mi vsi zahvalimo * Očeta nebeškiga, * Nu ponižno . . .
8. Danes nas vseh opomina * Sveta cirku katolška, * De zdaj . . .
9. Dones z andohtjo častiti * Začnimo našga Boga * Za gnado . . .
10. Dokler vsak pust * Je nekolko norust, * To stori človeška slabust . . .
11. Ena zapuved je vstala * Od Rudeža krala * Čez mejstu betlemsku . . . (za dan nedolžnih otrok.)
12. Enkrat en Turk je rajžov s Turčije. * Kir pride v Benetke, gleda norčije . . . (Repež RDB.)
13. Gde se orgla no popeva, * Je zadosti veselja, * Deno z jokom je obdana * Gnešna moja mojzika . . .
14. Gnes se vse razveseli, * Gnes Boga naj vse časti, * Kamkoli . . .
15. Jaz sem čija ino zveda, * To zagvišno resen bo, * Da mi denes . . .
16. Jest vam očem dons povedat, * Kaj se pravi božja čast, * Koga . . .
17. Jezus k nam je začev vpiti: * Katir ušisa ima, * Vsak k . . .
18. Kadar ta svet premišljujem, * Jokam se današnji dan, * Nu z vami . . . (Repež, RDB. 60.)
19. Kaj je težej, ket ljubiti * Svojga souražnika, * Mu zamire . . . (Dolinar NP. 166.)
20. Kaj sem mislil človek preprosti, * K sim lubil tolkajn . . . (Redeskini št. 68.)
21. Kakšnu žiulenie, taka smert, * Človek si več slišau . . .
22. Kral David klaguje, * Če lih Bogu zvest, * De nejma . . . (Stanič, II. Perst. 52.)
23. Kristjani moji, vas gledam doli, * Dosti vas je, kir ste žalostni . . .
24. Kristjani smo vkup zdaj zbrani, * Ži tretki dan prosit Boga: * Svet . . .
25. Kristus je večkrat reku sam: * Moji jogri mer bodi vam! . . .
26. Leta glas se skozi sliši: * O grešnik, spokori se . . . (Dolinar GP. 129.)
27. Mi ubogi kristijani, * Buh se usmili čez nas, * U grejhe . . .
28. Nebeško mest' Jeruzalem, * O ti zvelični . . . (Dolinar GP. 262.)
29. Noč, dan nam zdaj notri gre, * Ali ni zadna, sam Bog vé; * Dokler . . . (Steržinar 80: Ta nuč . . ., Lavrenčič 80.)
30. Oče naš, ki si v nebesih, * Tam kraljuješ vekomaj, * Nam . . .
31. Očeta ino Sina, * No Duha svetega, * Častite te imene, * Častimo . . . (pr. Kosar, Neb. hr. I. 115.)
32. O človek, kak živiš, * U grehih tak terdno spiš, * Ne . . .
33. O človek, ne veš, kaj imaš * Z eno dobro premožnost, * Ktero ti . . .
34. O človek, premisli letu donas prov, * Aku do zdej nejsi še letega spoznav . . .
35. O človek, tebi nu sam sebi * Dam en nauk današni dan, * Če . . .
36. O človek, uprašaš dostikrat, * Zakaj terpiš na svejti: * Svet Gregor . . .

37. O de bi človek bil tako srečen, * De b' ljudi za tretji red dobil . . . (zlož. narodni pesnik Žunter.)
38. Od moči svete maše * Piše sv. Avguštin, * Leta eksempel . . .
39. O grešnik lubi, glej, kak k pokuri * Pomaga iz gnado sv. Duh sam . . .
40. O grešnik, si grešiu kedaj, * Se berž spokori, * Tebi nej . . .
41. Oj grišnik ti, * No kaj se ti zdi, * Da ti tako živiš, * Boga . . .
42. O grešnik zgubleni, * Premisli sedej * Koku se je tebi * Godilu . . .
43. O Jezus, duša moja, * Je žejna slušat te . . . (Potočnik 197).
44. Oh kako brez vse skrbi hodi * Človek svoj nevarni pot, * Zdrav . . . (Slomšek 121.)
45. O kristiani, ne cviblajte, * Kir pravite, de ste srute: * Sem pejte . . .
46. O kristjani, vkup sebrani * V totem svetem tempelni, * Či ste . . .
47. O moj Jejzuš narsvadčejše, * Ti moj trošt noj veselje, * Moje . . .
48. O moj kristjan, sprebudi se * Nu po nebesah zdihuj, * Gori . . .
49. O nasrečni grešnik taki, * Ki tok žleht navado juma, * De zna . . .
50. O prelubi moj kristjani, * V letu cerkev žegnano * Smo podali se . . .
51. O pusti, grešnik, veselje, * Dobrute tejga sveta, * Nu imi . . .
52. O sromak, kir zdišeš, * Kamur koli greš, * Pousod pomoč jišeš, * Kam . . . (Repež RDB. 51.)
53. O smert strašna, o smert hüda, * Kak veliko včiniš hüjda! * Gnes si . . .
54. O sveta nebeška luč, * Pridi nam, Jezus. na pomuč! * Necoj . . .
55. O svejt si slejp, še bel ludje, * Kir se neč greha ne boje; * Menijo . . .
56. Otroci, še poslušajte, * Ta reč vas bo vopekla; * Sinovi, vi . . .
57. Ovčica, kamo greš? * Ljuba moja, nič ne veš, * Da katir od mene gre, * Oj globoko zabrede . . . (Stanič, II. Perst. 23.)
Ovčica, kam ti greš? * Al se nič ne spomniš? * Bolj se niker ne najdeš, * Samo v nevarnost zajdeš . . . (gl. 57.)
58. O žalost, o žalost, * Kam je odišlo to veselje? * To dobro . . . (zl. S. Lovrèc.)
59. Pasov je ta včerajni dan, * Ku de b ga nikdar ne blu: * Glih . . .
60. Poslušaj, dragi človek moj, * Zagvišno bode hasek tvoj: * Premisli . . . (Dainko CP. 237.)
61. Poslušajte, kristijanje, * Jezus Kristus govori, * Kteri sta . . .
62. Poslušajte, o kristjani, * Brez lubezni vsi mertvi . . . (Dolinar NP. 98.)
63. Poslušajte. o kristjani, * Jezusa veseli glas, * Velko srečo . . .
64. Poslušajte, starši, * Kir učasi te mlajše * Redite, pustite . . .
65. Praznek te svete nedelje * Se je dones spet začev, * Te den . . .
66. Premislite, kristjani, * Per sveti maši vsak čas, * Objokajte . . .
67. Prelepo je gledati lepi vert, * Kadar povno rožic v njem cveti . . . (zl. Žunter.)
68. Priteci, o grešnik, sem v cirkev zdaj ti, * Mi čemo poslušat, kaj Jezus viči . . .
69. Sem en lep eksempel silnu * Od eniga očeta brau, * K je per . . .
70. Se vučite prou lubiti * Boga nu te bližne vse, * To zapoved . . .
71. Spet smo dočakali, kristjani, * Le te svete prošnje dni, * Kir bo . . .
72. Strašno bode enkrat za nas, * O Bog, smili se črez nas, * Ker se . . .
73. Sveti dan je sveta nedela, * Se tud neha od dela . . . (Redeskini št. 52.)
74. Šesta božja resnica nas uči, * Brez gnade božje ni zveličanja . . . (zl. Žunter.)
75. Tok hudič hodi ku n lev okoli, * Iše, de b požeriu kateriga . . .
76. Ta natura uči naprej: * Očete otroci znati, * Nu per tem . . .
77. Tabe, Bug, mi huavo dajmo, * Za gospuda te spoznajmo, * Za očeta . . . (Kastelec, BBSR. 457.)
78. Tebi, o kristjan, zapojem, * O dej čast Bogu, * K' si u ti . . .
79. Včakal smo te perve kvatre * V tem lejt letašnim; * Bog ve . . .
80. Večno srečno je življenje. * Če je greha zadolženje . . . (Potočnik 49.)
81. Vse, kar živi na svetu, * Vse mora Boga častiti, * Ker vse . .
82. Vsem dekletom na veselje * Nej jim sveta čistost bo, * Na svetu . . .
83. Vse, o Bog, kar kol imamo, * Je dobrote tvoje dar . . . (Potočnik 17).
84. Za greh Buh štrafuje, * Vendar človek ne spozna, * H pokuri . . .
Zaslišite, kristjani, * Jezus Kristus govori . . . (gl. 61).
85. Zdaj ofer se začne za vboge lüdi, * Nad ofrom sam Jezus se razveseli; * Vsi mladi no stari, le ta na oltar, * Gnes dajte siromakom . . .

86. Zdaj so tajisti dni, * Ki se milost deli, * Ako ponižno ga . . .
87. Z veseljem mi pridemo v cerkvo sem zdaj, * Ta cerkva je od Boga izvoleni kraj . . .
Z veseljem mi v cirkvo sem pridemo zdaj, * Ta cirkva je Bogi en žegnani kraj . . . (gl. 87).
88. Žalostnu jest morem pejti * Vam, o lubi kristjani, * Ker premislim . . .
89. Žalostno ljubit je, ljubit zastonj, * Divica, glej, kaj sim za te * Terpou . . . (Redeskini št. 5).
90. Žegnaj, oče, zdej ta navk sveti, * Katirga si nas vučil, * Ah, de b' . . .
91. Že krije tiha noč doline, * Živali spe in cvetje trat, * Misijonski zvon . . .
92. Živo verjem, terdno upam, * Serčno ljubit' te želim . . . (Potočnik 91).

XVI. Pesmi o štirih poslednjih rečeh in za duše v vicah.

(Išči tudi v dodatku B. na str. 643—646).

1. Človek za smert vsak dobro vej, * Če bo imeu nie orožje, * Ali zmisli . . .
2. Dans posledna je nedela, * To smo lubi slišali * V branju . . .
3. Eno pesem hočemo zapeti * Od nebeškega veselja, * Od križev . . .
4. Grešne duše, vašo djanje * Če zasluži ferdamanje, * Večno . . . (Misionske p. 12, Lavrenčič 67).
5. Kaj delaš, o človek, na svejti, * De se še valaš v pregrehi . . . (Redeskini št. 57).
Kaj za trošt in veselje . . . (gl. 19).
6. Moj duh se povišuje, * Prot' Bogu plameni . . . (Potočnik 199).
7. Nebesa, o nebeški krej, * O paradiž, o sveti raj! * O blager je . . .
8. Nebesa, o nebu, * Kidur spomni na te, * Tok z mano bo zdehnu . . .
9. Ne odlašajmo pokore, * Ker ne vemo dne ne ure, * Kaj bo . . .
10. Ah, ali moj človek, očeš verjeti, * Kar sveti učeniki učejo? * De grešniki ne morejo srečno umreti . . .
11. Odprite se, nebesa, * Zdihnimo donašni dan, * De vidmo . . .
12. O grišni čovak, zbudi se * Od tvojga grišna spanja, * Spremisli . . .
13. Oh grešnik, če ne ustraši * Tebe strašni sodni dan, * Pejdi . . .
14. Ah grešnik, enkrat spomni, * Kaj bo na ta sodni dan, * Kir se . . .
15. Ah, joh groza, ah joh sodba! * O ti strašni sodni dan! * Vsi . . .
16. Ah, joh joh! strašna besejda, * Oh paku, večna keha ti . . .
17. Ah joh, večnost se perbližuje, * Umreti more vse, kar živi . . .
18. Ah, o grešniki, zdihujte, * Tu z mano pregledujte, * Večni ogen . . .
19. Oh kaj za'n trošt in veselje * Uživlja moje serce, * Kdar se spomnim, da Bog večni je * Za nebesa vstvaril me . . .
20. O povzdignimo še gori * U nebesa naše oči * Nu premislimo . . .
21. Oh smrt, kako si ti grenka, * Kako je strašen prihod tvoj! * V tej britkosti ni noben'ga, * Da bi to spoznal z menoj . . .
22. O strah, o velik strah sodniga dneva, * O grešnik ti nu jest, kam pujdeš reva? . . .
23. Oh vi kristjanska serca, * Veliko veselje je ta dan, * Vsi svetniki . . .
24. Poslušaj, grešni človek, * O poslednjih rečeh, * Zapomni nauk, * Kar sveti Duh uči: * Če boš te reči mislil . . . (Steržinar 53).
25. Poslušajte, kristjani, * Kaj se vam sadaj povja, * Da na bote . . . (Steržinar 61, Misionske p. 13).
26. Poslušajte, kristjani, * Kaj vam jest tukaj povem: * Velik strah . . .
27. Poslušajte, premišlujte, * De bo enkrat umrejti nam; * Vejm . . .
28. Spremisli, človek grešni, * Na tvoj poslednji čas; * Da ti pa ne . . .
29. Strašne so dnašne novice * Ktere so oznanene, * Jezusa večne . . .
30. Te bandrovic bandra, * Da sam kna vie, kam: * On je od Buga . . .
31. To grenko smert premislite, * Katira bo peršva po vse; * Katir jo . . .
32. Vsak človek per ti priči * Se bo vstrašu za tu, * Kako ferdamani . . .
33. Vsak dan, človek, premisli, * Te štir poslednje reči, * Pa vsacega . . .
34. Zahvalim vas, parjatale, * Znanci inoj sousedi, * Da ste z meno . . .
35. Zdajni čas prav spoštujmo, * Ker veliko vreden je; * Bogu vsak . . .

Za verne duše in na grobišču.

1. Človek, zdrami srce tvoje * In poslušaj mili glas! * Spomni se . . .
2. Danes smo se tukaj sem podali, * V leta žegnan vert, počivni kraj . . .
3. Kaj je zemla kdaj rodila, * Kaj hodilo je po njoj, * To bo spet . . .
4. Kam so šli od nas pokojni, * Oj prijatli, gdo to zna? * Večnosti . . .
5. Kristiani vküpei zbrani, * Keri se gnes tü znajdete, * Zdaj za boge . . .
6. Oj kristjani, kaj vas je, * Slište zdihovanje? * »Lübleni, pomagajte . . .
7. O kristjani, poslušajte, * Vernim dušam pomagajte: * Danes . . .
8. Ovbe, Buh se vsmili čez me, * Kaj morem težav prestat! * Naj . . .
9. Verne duše skupej zbrane, * Kir ste dones sem peršle: * Ofrejte . . .
10. Vsako leto semkaj gremo, * Rajnih bratov obiskat; * Vendar . . .
11. Ven z gvobokosti naših serc, * O Bug, vpijamo k tabe, * Še več . . .

XVII. Pesmi romarske.

1. *Bistrička* Marija mati, * Mi zdaj vzememo slovo, * Moremo se . . .
2. Bodi češena, nebeška kralica, * Tebi zročena je božja desnica . . . *(Brinjeva gora;* zlož. Jurij Vodovnik).
3. Bodi še pozdravlena, * Roža lepa, zlata vsa, * Od očeta izvolena . . . (Slovo od Marije).
4. Bodite pozdravleni, * Farmani in romarji, * Kir ste prišli na ta hrib * *Svetga križa* počastit . . .
5. Bodi tavžentkrat češena, * O *Marija jezerska,* * Kir hočeš bit ti češena * Na tim čudnim *hribu jezerskim* . . .
6. Čas hitro gre naprej, * Tud nam se bliža zdej, * De bomo žalostno * Podali se domo . . .
7. Če ozremo sé danes mi * Na tukaj velk zbraneh ljudi . . . (M. b. v *Zagorju*).
8. Češena kraljica, * Češena mi bod . . . (*Lušarije,* zl. J. Volčič, SP. III. 41).
9. Češena si, o Marija, * O mati božja *üšarska,* * Ti si trošt . . .
10. Dones pridemo častiti * Mater božjo na ta hrib * In za gnade . . .
11. Dnes smo prišli na to goro, * Da bomo vidili to, * Kaj smo še . . . (*Oljska gora* pri Celju).
12. Danes smo pritekli sem v to faro *celjsko,* * Gori na hribček k *sv. Jožefu* . . .
13. Danes smo se skupaj zbrali, * Bližni, dalni romarji, * Na ta hribček se podali * Počastiti angele . . .
14. Dnevi, ure kak bežijo, * Prejde kmal veselja čas, * Ura žalosti . . . (Slovo leskovških rom. s *Sladke gore*).
15. Eden hribček se vzdiguje, * Tam na cerkvica stoji, * *Sveta Ema* . . .
16. Hitimo vsi na božjo pot * Ta gor od mesta Ptuja, * Tam blizu *Črna gora* je, * Ji ptujska pravijo ljudje . . .
17. Jaz ne vem, kaj bi popéva, * Žalost ali veselje; * To je kraj . . . (M. b. *polj[an]ska*).
18. Kaj si svetni flegar zmisli? * Marijo v *Trnju* ven potisni: * Marijo je v temnico djal, * Vse table dol pobral . . .
19. Kaj tak hitro se je spremenilo? * Vtihnil je slovenski (človeški) glas; * Zvonenje sliši se še . . . (Slovo od Marije v *Zagorju,* pr. 7).
20. Kolko veselje, preljubi kristjan, * De smo še zdravi na tem hribček zbran . . .
21. Krasni majnik cvete že prav lepo, * Ptičice vesele . . . *(Zagorska).*
22. Lansku letu smo želeli, * De b še tulku cajta živejli, * De bi šli na božjo pot * Devico Marijo počastit . . . (*Sveta gora* p. Gorici).
23. Le naj prov mil se oglasi * Za slov' Mariji materi * Ta pesmica . . .
24. Lubi povablen, peršli smo mi * Gor na ta hribček od vseh strani . . . (*Sv. Miklavž).*
25. Lube romarje, * Dalne, bližne vse * Pozdravim zdaj, * Kir ste . . . (*Angelski* rom., prim. 13).
26. Lubi romarji, skupaj zbrani, * Oh poglejte Jezusa, * U serc . . .
27. Marija, dovoli zapeti * Ti v čast nam otrokom na sveti, * Naj tebi povzdignemo glas . . . *(Svete gore).*

28. Mi smo se na božjo pot spustili, * De b' lepo Marijo počastili . . . (*Lušarije,* pr. 8, 9).
29. Mi smo se na pot pripravli * Ta k Mariji *bistrički* . . . (pr. 1).
30. Na božjo pot smo se spustili, * Vse varhe smo pustili doma . . . (pr. 28).
31. Na *Kerko* te semkaj vabi * Sveti *Kozmas in Damjan* . . .
32. Naše serce zdignimo, * Proti Marii zdehnimo: * Marija . . . (M. pri *Novi Štifti*).
33. O človek, če nejsi slišal * Od lete svete gore . . . (*Sv. gora* pri Gorici).
34. O dragi zvoleni, * Lubleni farmani, * No drügi . . . *(Polenščak).*
35. Od vseh krajev so prišli * Ljubeznivi romarji . . . (Čudeži v *Zagorju,* pr. 7, 19).
36. Od vseh strani vkuper grejo * Stari, mladi lüdje, * Marijo . . .
37. Od vseh strani vküper zbrani * Romarce no romari . . . *(Laporska zvezda).*
38. O lubi rumarji moji * Veseli bodite, * O žiher v rejvi . . . (Repež, RDP. 47).
39. Oh prelubi romari, * Zdaj bomo mogli rajžati . . . (Slovo od M. *Zagorske,* pr. 7, 19, 34).
40. O preljubi skupaj zbrani * Romari in romarce . . . (Slovo od M. *Zagorske,* pr. 39).
41. O romari no romarce, * Na otar oglejte se, * Na kralico sveto Oršo . . . *(S. Uršula).*
42. O romarji lubi, pertekli smo zdaj * Na sveto višavo, na zvoleni kraj . . . (*Sv. Križ* v Savinski dolini).
43. O romari, odpustimo * Usem našim sovražnikom . . . (Repež, RDB. 23).
44. O romari, ste sem prišli * Zdaj v to cirkvo žegnano, * De bi . . . *(Kostrivnica, Sladka gora).*
45. O romarji, zdej * Stopte naprej, * Marijo prosite . . .
46. O romar, sem priteci, * Romarica, pridi no reci . . . (Mar. *ruška*).
47. O siromak, ki zdihuješ, * Kamor koli greš, * Povsod pomoči iščeš, * Kam djat se, ne veš . . . (Repež, RDB. 51).
48. O sveta *Planina,* kak srečna si ti, * Kjer cerkev na hribu visokem . . . (Nad Zagorjem ob Savi).
49. O svet' Filip ino Jakop, * Prišli smo vas počastit, * Našo andoht smo včinili, * Zdaj se mormo odločit . . . (*Laporska* ‚slova').
50. O ti sveta lepa zvezda, * Jezus, Marija, Jožef svet . . . *(Laporje).*
51. Poglej, Jezus, na tem križi * Kak zdihava romar tvoj . . . (*Oljska gora* p. Celju; prim. 11, 52, 54.)
52. Poslüšaj, keršenik, * Kaj z en velik svetnik * Na tem hribi . . . *(Oljska gora.)*
53. Poslüšajte, lübeznivi * Romari no romarce, * Keri se na božjem poti * Gnešnji den tü znajdete . . . (Čudeži v *Zagorju,* pa. 35.)
54. Poslüšajte, vsi kristjani, * Te velike čudeže, * Dve sto let časti no hvali * *Gora olska* Jezusa . . . (pri Celju.)
55. Pozdravim vas, *leskočke* romarje * Pa tudi bližne ino druge vse . . . (M. na *Sladki gori.*)
56. Pozdravla, kralica, te venčani maj * In tebi raduje se pole in gaj . . . (M. v *Zagorju,* pr. 7, 19, 34, 35, 53.)
57. Prijazna gora tu stoji, * Prekrasno vsa mi zeleni, * Na gori pa je . . . (*Črna gora* pri Ptuju; prim. 16, 58.)
58. Prijeten hribček tu stoji, * Zelenjem ves opleteni . . . (*Črna gora* p. Ptuju.)
59. Pridi, romar, v vertec mali * Rož nebeških si nabrat, * Pevaj vertnarici zali . . . (J. Virk, Drobtinice XII. 310.)
60. Prite sem, verni kristjani, * Keri vi žalujete, * Vi bote . . . (*Sv. Ana* na Krembergu.)
61. Romarji *svetga križa,* zdej * Tu čudu vam povejm naprej . . . (Repež, RDB. 78.)
Romarji zdej, * Stopte naprej . . . (gl. 45.)
62. Romar, ki te svete želje, * Serce upanja polno, * Do pobožnosti . . . (Kovačič, Drobtinice XVII. 216: *Dobrava.*)
63. Romar lubi, * Betežnik tudi, * Či želiš dobit en trošt . . . *(Sv. Jošt.)*
64. Rumar lubi, * Bolnik tudi, * Pridi sem pred sveti križ . . . (Repež; gl. 38, 43, 47, 78.)

65. Romarska sreča, * Gnada narveča, * De smo pretekli h Mariji to sem, * Na to ravnino, * Žausko dolino * K materi božji v *Petrovče* to sem . . .
66. Sem ste prišli, stari, mladi * Romari no romarce, * Gnes je . . .
67. Spet veseli smo hiteli * Na ta hribček danes mi . . . *(Sv. Jernej.)*
68. Srečni ste vi, romarji, * De ste sem perrajžali * K devic Mariji *zagorski* * Ino k lubim Jezusi . . . (prim. 56.)
69. Sred gojzdičov, * Vinskih gričov * Hribec lep, zelen stoji, * Kir zvolila * Mati mila * Si je v novo kraj časti . . . *(Zaplaz,* zl. P. Hicinger, Danica, 1855, l. 30.)
70. Stante gor, verni kristjani, * No pertecte v cerkvo sem . . . (M. b. *polanska* = poljska.)
71. Sveti Lenart v starem časi * Kostrevnske fare bil patron, * Od ktirga stare cerkve glasi . . . »Od kod ime *Marija poljska.*«
72. Še enkrat bi videl, Marija, te rad, * V naročji pa sina . . .
73. Tam na perjetnem hribcu * Stoji lepi berčki grad . . . (zlož. Žunter.)
74. Taužentkrat bodi češena, * O Maria divica, * Od nas . . . (M. d. z *Dobrove.*)
75. Ti lüblena mati, osmili se nas * Ker Jezusa smo razžalili, * O prosi, le prosi, divica za nas . . . *(Črnogorska.)*
76. Vesela dons dolinčica * Je res *špitalska* vsa, * Tud cirkev ta ozalšana . . .
77. Veseli hribček, glej, stoji * Na sredi med goricami . . . *(Sladka gora.)*
78. Veseli hribček *zagranski,* * S kapelico okinčan si, * V tej . . .
79. Veselite se, vsi ludi, * Trošta ste pouni grešniki . . . *(Sv. Urih.)*
80. Zbogam! danes Marija pravi * Zbogam! lepo vas pozdravi: * Če vas tu bom zapustila, * Za vas bom prosila . . .
81. Z menoj se dones veselite, * Oh prelubi romarji, * Kir u revah pomoč želite, * Tu bote potroštani . . . (Na *Tinski gori.*)
82. Z veseljem mi . . . * Sem pridemo zdaj, * Ta cirkva je Bogi . . .
83. Žalost vije me, * Moram ločiti se * Od Marije, naše ljube matere: * Oh kak težko bo, * Vzeti mi slovo . . .

XVIII. Moralne pesmi necerkvene.

1. Begoče ko sanje je naše življenje, * Zato je čas dragi, ne zgubimo ga . . . (»Mladosti zlati čas«.)
2. Berač in kralj po veselju zdihuje, * Al' pravjo, veselja povsod primankuje, * Le tisti je . . .
3. Bog Oče nebeški * V nebesih sedi, * Vse gnade 'n dobrote * Nam doli deli . . . Čvovek, poglej na nebo, * Kako je vstvarjen firmament * Vse stvari . . . (gl. 13.)
4. Čujte, pajbi vi, * Čem popevati, * Kaj se düša, telo veseli, * Še . . .
5. Dete po poti gre, * Kam de pelja, ne ve . . . (zl. P. H[icinger], Drobtinice II. 254)
6. Dolina neka je bila, * Vsa pusta in še skalnata, * In deček . . .
7. Eno rožco ljubim, * V mojem srcu spi . . . (J. Virk, Drobtinice XII. 318.)
8. Grozne so želje hudobnega djanja . . . (Slomšek, št. 119.)
9. Hitre, hitro, ljuba mati, * Piškam moram . . . (Slomšek, št. 81.)
10. Iz stolpiča ozke line * Zvonček milo se glasi, * Čudno poje . . . (»Pri vpelavanji deklice v samostan«.)
11. Kadar človek na svet se uleže, * Njemu hitro se postreže: * Nag je in bos, * Poln nadlog je ves . . . (gl. 15.)
12. Kadar jaz na viš pogledam, * Kako ta firmament stoji, * Vse je . . .
13. Kde po zimi rože cvetejo, * Da jih več na polji vidit ni . . . (P. H[icinger], Drobtinice 252.)
14. Ko človek se rodi na svet, * Opre svoje oči, * Življenja . . .
15. Komaj da je človek rojen, * Hitro čuti reve svoje, * Revež . . . (zložil Fr. Leder-Lesičjak; gl. 11.)
16. Lěpo je vemdar na sveti, * Ker drěvje lěpo cveti, * Okoli so . . .
17. Le vstajaj, le vstajaj mi, serce gorko, * In gerlo mi gladko popevaj lepo, * Naj pesem se moja k nebesam glasi . . .

18. Ljubi moji otročiči, * Vaša sestrica naj bom . . . (Slomšek, št. 35.)
19. Ljubljena pesnica, kak si vesela, * To že je ptičica nekdaj zapela . . .
20. Ljuba ptička, kje si bila, * Kje si hladno roso pila, * Si majala . . .
21. Ljubezni ledik ljudi * Se ne more dopovedati, * Tudě ne nijedna glava * Je ne more spisati. * Ljubite pa eden druga . . .
22. Ljudje me zaničujejo, * Naj bo, naj bo! * Na zadnji kraj me stavljajo . . . (»Zaničevani starček«.)
23. Marina, mlada ženkica, * Se ravno omožila . . . (Slomšek, št. 77.)
24. Molimo, kristjani, * Preserčno Boga, * Zapojmo mu hvalo . . .
25. Mož beseda, mož beseda, * Koliko ti veljaš, * Ki za nobene dnarje . . .
26. Na nebu zvezdica * Tak živo miglja, * Kot hotla bi stuhtat * Mi težo srca . . .
27. Na srce rožmarina čem * Si djati vrh dišeči . . . (J. Hašnik.)
28. Nas poštenost zapustila, * In odkritosrčnost spi . . . (Slomšek, št. 60.)
29. Nevesta mlada Minica * Vpraša svojga ženina, * Povej mi . . .
30. Ob zori zvonček poje: * Bimbom, bimbom, bimbom, * Molitve . . . (M. Vilhar.)
31. Oh kristjani [prijateli], kelko koli vas je to, * Da bi toto pesen vsi poslüšali * Od te stvarce maličke čelice . . .
32. Po polji zelenem * Cvetice rasto . . . (zl. B., Drobtinice XVIII. 296.)
33. Poslušajte mene, vsi ljudje, * Poslušajte mene, žene in možje: * Bom prelepo (veselo) pesem vam zapel . . . (Slomšek, št. 117.)
34. Posvetno veselje * Se staja ko led, * Hitrejši ko rožic * Popada mu cvet . . .
35. Tička je zaperta b'la * V hišici zeleni, * Gor in dol je ferkala, * V sili bla nobeni . . . (Stojan.)
Tičica prepevala * V hišici zeleni * Semtrtja je letala, * V skrbi bla nobeni . . . (gl. 35.)
36. Tako misli tud' kozlič, * Samo da se ne baha, * Da ne verje v Boga. * Pa povejte, modri stric . . . (odlomek.)
37. To mlado jutro se rodi, * Ta svitla zarja se svetli . . . (Slomšek, št. 117.)
38. Tri rožce naj v našimu vertu cveto: * Ta perva je rožca veselja . . . (Slomšek, št. 61.)
39. Vesel se, zemlja in nebo, * Z menoj prepevaj prav lepo . . . (Slomšek, št. 113.)
40. Vsem vertic lep enkrat cveti, * Poln rožic . . . (P. H[icinger], Drobtinice II. 253.)
41. Vse stvari, Oče božji, * Vu te vupajo, * Al skrbno pasko ti maš * Na hrano njihovo . . . (Prekmurska pri luteranih pred obedom [»jestvino«].)
42. Vzdigni se, jezik moj, * Ino veselo poj, * Ker serce tak želi . . . (Mat. Stemulak iz Vitanja, Drobtinice XVIII. [1864] 297.)

XIX. Pesmi za godovnjo, pozdravljanje in poslavljanje duhovnikov, novo mašo, obnovo cerkve, nove oltarje, zvonove itd.

1. Bodi zdrava, sestra draga! * Sliši, sliši, kdo ti poje, * Ti prinese . . .
2. Božji glas nam tak veleva: * Ljubi svoje stariše, * Pa ljubiti . . . Častiti mašnik nov, * Boga časti prov. * V spovednici . . . (gl. 22.)
3. Danes žalostnega serca * Za slovo zapojemo * Našemu gospod kaplanu . . . (zložil Črček iz Obriža pri Središču.)
4. Dekleta, kako sem lubu vas, * Zadokler sem bil še pri vas, * Pa ljubu sem vas le toko, * Kar je svetega jen lepo . . .
5. Dnes se tu na toten sveten mesti * Od apoštolov spomin ophaja . . . (Nova maša, 1828, »gda so Žampof novo mešo meli«.)
6. Dolgo življenje: * Mnogo, mnogo let * Bog jim daj živet, * Verne ovčice vižati . . .
7. Dost veselja na sveti je, * Sploh pa narbel ludi užge * En nov lepi zgon . . . (»Od Sv. Križa zgonov v Belih vodah«.)
8. Dragi zvoleni kristjani * In posebno farmani, * Vsi v imenu . . . (»Nova maša Juža Šalamun«.)

9. Hvalite Boga, ovčice, * Pastirja vam je poslal, * Katir . . .
10. Jest bom prav vesev * Danes vam zapev, * Kakor sem si naprej vzev, * Kir ste srečno doživeli . . . (»od novih zvonov«, »od punkovskih [ponikevskih] zvonov«.)
11. Kaj nam pomeni premilo zvonenje, * Stebri hrumeči . . . (Nova maša Al. Voska v Središču.)
12. Kaj neki novega je danes bilo * Pri svetem Marku in je zazvonilo . . . (nov župnik.)
13. Kak cerkvica lepa stoji, * Svet Marko se ona veli . . . (škof Napotnik pride birmovat.)
14. Kak veselo smo se zbrali, * Enih misli vsi bili . . . (župniku Skuhali zlož. Mat. Šala iz Obriža.)
15. Ko je urca štir odbila, * Se zasliši farni zvon, * V meni je spomin zbudila, * Da je danes vaš patron . . .
16. Ko je urca tri odbila, * Oglasil se je zvon, * Marija devica mi je naznanila, * Da obhajate danes svoj god . . .
17. Lubi lubleni pobožni kristjani, * Dons se vam velko veselje oznani: * Glejte k oltarji . . . (nova maša.)
18. Novi mašnik, bod pozdravljen, * Od Boga si nam poslan, * Si od Jezusa postavljen, * Med pastirje zveste zbran . . .
19. O farmani, farma(n)ce lenarčki vsi, * Sem v cirkvo ste prišli, gde sam Bog živi, * Tu prosmo . . . (odhod župnika na novo faro).
20. Oj bodi le vesela, * Mozirska fara ti, * Le glej, okolca cela . . . (posvetba cerkve sv. Miklavža v Libijah.)
21. Okinčaj se, fara, lepo, * Veselo zaukaj . . . (novi zvonovi; zlož. J. Virk, Slov. več. I. 31.)
22. O ti žegnan mašnik nov, * Tolko časti ti voščim prav, * Ko si se na svet rodil, * Sam Bog se je veselil . . .
23. Prav veselo se mi vidi * Tu v Središču dnešni den . . . (nova maša Bedjaničeva.)
24. Prečastitemu kaplanu * Nova pesem se glasi, * Iz ponižnih src udano . . .
25. Predragi moji farmani, * Znanci, prijateli, * Le bodite . . . (nov oltar.) Presrečna je b'la mati ta, * Rodila novga mašnika, * Sam Bog se je nad njim veselil . . . (gl. 22.)
26. Prijazno pozdravljam vas. ljubi gospod, * Sem slišal, da morate iti od tod . . . (zložila Gera Fürbas Alojziju Kramaršiču pri sv. Marku 1904.)
27. Peršu je dan in ura, * Ktera razveseli vse, * Ne samo . . . (nova maša na Savi 1832.)
28. Pervikrat dones perstopiš * Večnimo Bogu darvat . . .
29. Prvokrat se gnes glasim, * Prvokrat zdaj zabrnim, * Oj lübleni farmani, * Vašem farnem türmeci . . .
30. Sréčna si, běla Ljubljana, * Tebi se gliha ne znajde! * Bog te časti čez vse stvari: * Vseskoz ti pošila gnade * Noč in dan brez štivenja . . .
31. Vse, kar je na temu svejtu, * Moj človek, le enkrat terpi, * Kolkokat . . . (slovo duhovnika.)
32. Vse na svetu se spremeni, * Tud hiša nova zdaj stoji, * Ker so jo gor postavili * Gospod Martin . . . (»od nove hiše«.)
33. Vsi se razveselimo * Nad tvojo srečo veliko, * Oj novo žegnani mašnik . . .
34. Zdaj vzet slovo men je težko * Od mojih farmanov; * Nisim mislil na to, * Pa vender je peršlo . . . (Cirhajm jemlje slovo od Trebanjcev.)
35. Zlati čas * Vabi nas * V kolo srčne radosti . . . (J. Virk, Drobtinice XVIII. 295.)

UNIVERZITETNA BIBLIOTEKA * LJUBLJANA *